ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO MINISTERIJA

Nacionalinė švietimo agentūra

Lietuva

Švietimas šalyje ir regionuose 2026

Mokytojai

ISSN 1822-5128

Lietuva

Švietimas šalyje ir regionuose

2026

Mokytojai

Vilnius, 2026

Švietimo, mokslo ir sporto ministerija kartu su Nacionaline švietimo agentūra leidžia kasmetinį leidinį, kuriame šalies ir savivaldybių lygmeniu apžvelgiama švietimo (ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo) būklė. 2026 metų leidinyje išskirtinis dėmesys skiriamas mokytojų temai.

Pasiūlymus ir komentarus prašome siųsti Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Strateginio planavimo skyriaus vedėjui Ričardui Ališauskui (Ricardas.Alisauskas@smsm.lt) ir (arba) Nacionalinės švietimo agentūros direktoriui dr. Simonui Šabanovui (Simonas.Sabanovas@nsa.smsm.lt).

Redakcinė grupė:

Jonas Petkevičius, švietimo, mokslo ir sporto viceministras (redakcinės grupės pirmininkas)
Ričardas Ališauskas, Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Strateginio planavimo skyriaus vedėjas (redakcinės grupės pirmininko pavaduotojas)
dr. Simonas Šabanovas, Nacionalinės švietimo agentūros direktorius (redakcinės grupės pirmininko pavaduotojas)
dr. Renata Bilbokaitė, Vilniaus universiteto Šiaulių akademijos Edukologijos instituto profesorė
dr. Rita Dukynaitė, Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Strateginio planavimo skyriaus vyriausioji patarėja
Liucija Jasiukevičienė, Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Ugdymo departamento Pedagogų skyriaus vedėja
dr. Rita Makarskaitė-Petkevičienė, Vilniaus universiteto Filosofijos fakulteto docentė
Vilma Malinauskienė, Valstybės duomenų agentūros Demografinės ir socialinės statistikos skyriaus patarėja
Artur Adam Markevič, Mokyklų tobulinimo centro programos „Renkuosi mokyti!“ vadovas, mokytojas
Jonas Mickus, Lietuvos savivaldybių asociacijos patarėjas švietimo ir kultūros klausimais
dr. Mindaugas Nefas, Vytauto Didžiojo universiteto Švietimo akademijos kanclerio pavaduotojas
dr. Romas Prakapas, Mykolo Romerio universiteto Edukologijos ir socialinio darbo instituto profesorius
Algirdas Kęstutis Rimkus, Panevėžio rajono savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus vedėjas, Lietuvos savivaldybių švietimo padalinių vedėjų asociacijos vadovas
dr. Aušra Rutkienė, Vytauto Didžiojo universiteto Švietimo akademijos Švietimo vadybos ir politikos katedros vedėja, profesorė
dr. Nijolė Valikonė, Nacionalinės švietimo agentūros Pedagoginių darbuotojų departamento direktorė

Leidinio rengėjai:

Švietimo, mokslo ir sporto ministerija: Evelina Raudytė-Lipeikienė

Nacionalinė švietimo agentūra: Urtė Arlauskaitė, Dovilė Aukštuolienė, Gintaras Bakanas, Jūratė Bliukė, dr. Eugenijus Dunajevas, Evaldas Jakubavičius, Aušra Jankauskienė, Jolanta Jevsejevienė, Lina Kantautienė, Renata Kilijonienė, Vaida Kostygova, Ramutė Kulikauskienė, Kęstutis Kurtinys, Elvyra Matačiūnienė, Virginijus Mažeika, Gintautas Meilūnas, Alfonsas Meškys, Gintautė Mieliauskienė, Elena Stanienė, dr. Svajonė Mikėnė, Asta Paliokaitė, Palmira Papšienė, Rasa Penkauskienė, Virginija Petrauskienė, Regina Pocienė, Audronė Albina Razmantienė, Vaiva Stanionė, Asta Švarplienė, dr. Snieguolė Vaičekauskienė, Ilona Valavičienė, Vytuolis Valūnas, Jonas Vaščėga, Asta Vaznienė, dr. Gvidas Vilys, dr. Rima Zablackė, Jurga Zacharkienė, Beta Zaveckienė

Konsultavo, teikė duomenis ir informaciją:

Švietimo, mokslo ir sporto ministerija: Ugnė Cibulskaitė, Rūta Gajauskaitė, Vilmantė Germanavičienė, Aušra Urbonaitė

Nacionalinė švietimo agentūra: Rita Baškienė, Jurgita Bendoravičienė, Loreta Jakinevičienė, dr. Vida Kazragytė, Inga Kudarauskienė, Daiva Marcinkevičienė, Eglė Melnikė, Viktoras Mickevičius, Rimantas Pikšrys, Justina Stefanovičienė, Galina Šestakova, Ingrida Šiaučiulienė, Ineta Šinkariukaitė, Marija Usovaitė, Eglė Vekerotienė

Lietuvos mokslo taryba: dr. Ugnė Marija Andrijauskaitė

Duomenis švietimo valdymo informacinei sistemai (ŠVIS) pateikė švietimo įstaigos

Redaktorė Anželika Tekutienė
Dizainerė Jonė Vildžiūnaitė
Viršelyje: Otavijos Naciūtės, Raseinių r. Girkalnio pagrindinės mokyklos 10 kl. mokinės, piešinys (mokytoja – Salvinija Lupeikienė)

Bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos integralios bibliotekų informacinės sistemos (LIBIS) portale ibiblioteka.lt

© Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija, 2026
© Nacionalinė švietimo agentūra, 2026

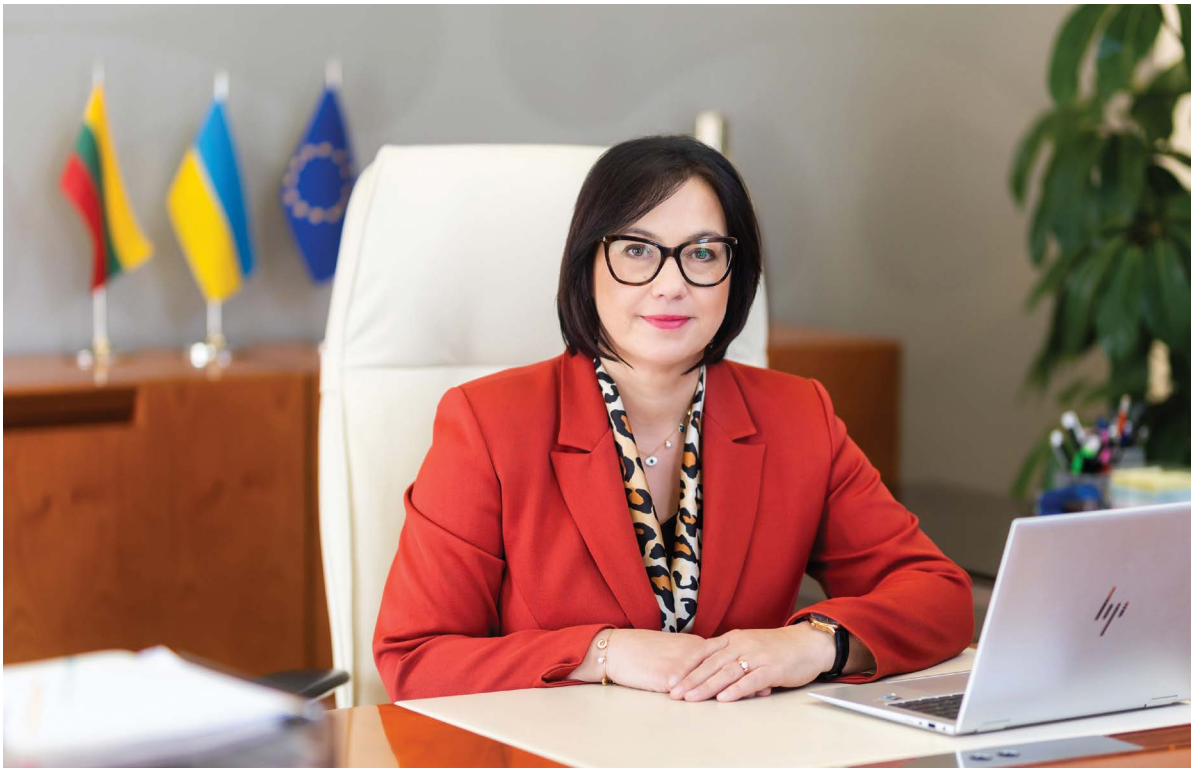

Pasitikėjimas yra viena svarbiausių sąlygų, lemiančių demokratinės visuomenės gebėjimą susitelkti ir veikti kartu. Jis telkia bendruomenes, kuria bendros atsakomybės jausmą, stiprina institucijas. Švietimo srityje šis principas įgauna ypatingą reikšmę, nes būtent čia formuojasi žmogaus santykis su savimi, bendruomene, valstybe ir pasauliu. Švietimas ne tik remiasi pasitikėjimu – jis pats jį ugdo.

Mokykla yra ypatinga socialinė erdvė, kurioje ugdymas vyksta puoselėjant gyvą ryšį. Pasitikėjimą kaip pamatinę sąlygą visaverčiam mokymuisi ir asmens brandai kuria sveikas mokyklos mikroklimatas, pozityvūs mokinių santykiai su mokytojais ir bendraamžiais. Pagarba vaikystei yra viena svarbiausių ugdymo prielaidų. Ugdymas neapsiriboja vien žinių perdavimu ar gebėjimų įtvirtinimu. Jo esmė – įvesti žmogų į atvirą ir dialogišką kultūrą, atskleisti jo kūrybines galias ir ugdyti atsakingą veikimą bendruomenėje. Šiame procese išskirtinį vaidmenį atlieka mokytojas – žmogus, kuris geba sužadinti mokinio smalsumą, palaikyti jo mokymosi pastangas ir padėti išsaugoti pažinimo džiaugsmą. Mokytojo palaikymo, saugios mokymosi aplinkos reikšmę mokinių pasiekimams patvirtina ir tarptautiniai mokinių pasiekimų tyrimai.

Mokytojo darbas yra viena svarbiausių visuomenės ateitį kuriančių veiklų. Ši profesija neatsiejama nuo žmogiškos brandos ir profesinio meistriškumo.

Kaip sakė habil. dr. Meilė Lukšienė, „Psichologinis-pedagoginis aspektas yra raktas siekiant visų ugdymo tikslų, o juk visiems norėtųsi rasti tokius kelius į augantį žmogų, kad jo kultūra, jo žmogiškoji esmė formuotųsi ne kaip paviršinė susidariusi, lengvai nukrapštoma luobelė, bet kaip kietas, tvirtas branduolys“. Tokie ugdymo tikslai mokytojo profesijai suteikia didžiulę prasmę ir atsakomybę. Gebėjimas reflektuoti savo veiklą, nuolatinis mokymasis ir atvirumas naujoms idėjoms tampa neatsiejama mokytojo profesinio augimo dalimi. Mokytojo gebėjimas atskleisti savo pašaukimą nėra atsietas nuo aplinkos, kurioje jis veikia, – pasitikėjimas, pagarba ir profesinė autonomija leidžia jaustis vertinamam, gerbiamam ir atsakingam ugdymo proceso kūrėjui.

Šiandienos pasaulio pokyčiai skatina iš naujo pažvelgti į mokytojo vaidmenį ir ugdymo galimybes. Intensyvi technologijų, ypač dirbtinio intelekto, plėtra keičia socialinę bei kultūrinę tikrovę ir plečia žmogaus pažinimo galimybes. Šiandien, kai prieiga prie informacijos tapo beveik neribota, žmogaus pasirengimo ateičiai nebegalime apibrėžti vien sukauptų žinių kiekiu – vis svarbesnis tampa gebėjimas tas žinias atsirinkti,

suprasti, vertinti ir jomis remiantis veikti. Tokioje aplinkoje vis svarbesni tampa gebėjimai kurti ryšius, atrasti savo veiklos prasmę ir formuoti savitą, visą gyvenimą trunkantį mokymosi kelią. Šie gebėjimai formuojasi per ugdymo patirtį, todėl mokytojo vaidmuo įgyja dar didesnę reikšmę.

Informacinės ir žinių visuomenės raida kelia naujų iššūkių visų šalių švietimo sistemoms. Šie klausimai tampa svarbia tarptautinės ir nacionalinės švietimo politikos kryptimi, formuojant ilgalaikius prioritetus mokytojo profesijai stiprinti, ugdymo kokybei ir mokinių pasiekimams gerinti.

Valstybės pažangos strategijoje „Lietuva 2050“ pabrėžiama, kad ateities sėkmę lemia pasitikėjimu grįsta visuomenė ir stipri švietimo sistema. Joje keliama ambicija – naujas Lietuvos kartas ugdo geriausieji. Todėl šiandien būtina visiems susitelkti, stiprinant mokyklų bendruomenę, užtikrinant sklandžią mokytojų kartų kaitą ir didinant mokytojo profesijos patrauklumą, kad šį kelią rinktųsi talentingi ir motyvuoti žmonės, gebantys ugdyti laisvą, kūrybingą ir pilietišką asmenybę.

Minėti siekiai tampa ir XXI Vyriausybės programos įsipareigojimais: užtikrinti lygias galimybes gauti kokybišką ugdymą kiekvienam besimokančiajam ir gerinti mokytojų darbo sąlygas – mažinti mokytojų trūkumą, jiems tenkančią perteklinę administracinę naštą ir puoselėti pagarbą profesijos autoritetui. Šių įsipareigojimų įgyvendinimą stiprina *Pedagogų pritraukimo ir išlaikymo planas* – iniciatyva, orientuota į nuoseklaus mokytojo profesinio kelio kūrimą.

Pastarųjų metų tendencijos rodo, kad Lietuvos švietimo sistema išliko atspari ir sudaro sąlygas geriems ugdymo rezultatams pasiekti: auga ugdymo aprėptis, mokinių pasiekimai išlieka aukštesni arba artimi tarptautiniams vidurkiams, plečiasi neformaliojo vaikų švietimo prieinamumas – vis daugiau mokinių dalyvauja valstybės biudžeto lėšomis finansuojamose veiklose, gerėja mokyklų aprūpinimas laboratorijomis ir informacinėmis technologijomis. Teigiamai nuteikia ir stiprėjantis mokytojų profesinis potencialas – daugėja ateinančių į švietimo sistemą pedagogų ir pagalbos mokiniui specialistų, auga mokytojų darbo užmokestis, patyrusių pedagogų kompetencijos, savarankiškumas ir profesinis atsparumas išlieka reikšminga švietimo sistemos stiprybė.

Pasiekimų atotrūkių mažinimas išlieka vienas iš svarbiausių švietimo sistemos teisingumo siekių. Vis dar akivaizdūs rezultatų skirtumai pagal mokyklos vietovę, mokomąją kalbą, socialinę, ekonominę ir kultūrinę padėtį, mokinių lytį. Ne mažiau svarbi ir kita ugdymo kokybės dimensija – mokinių savijauta ir gebėjimai veikti kartu. Kartu švietimo sistemai tenka prisitaikyti prie demografinių pokyčių. Nors mokinių skaičius mažėja, kvalifikuotų mokytojų poreikis išlieka didelis dėl mokytojų amžiaus struktūros, dalykų mokytojų trūkumo. Atsakymas į šiuos iššūkius bus svarbi sąlyga, kuriant ateities švietimą. Švietimo ateitį kuriame šiandien – sprendimais, kuriuos priimame, pasitikėjimu, kurį stipriname, ir žmonėmis, kuriuos gerbiame, palaikome ir įgaliname augti. Tegul ši švietimo būklės apžvalga tampa kvietimu toliau telktis dėl ateities švietimo sistemos – tokios, kurioje kiekvienas mokinys gali atskleisti savo potencialą, o kiekvienas mokytojas – oriai vykdyti savo misiją.

Švietimo, mokslo ir sporto ministrė

Raminta Popovienė

TURINYS

	Įvadas	7
	Santrumpos	8
	Pagrindiniai faktai ir tendencijos	11
I dalis	**Ikimokyklinis, priešmokyklinis ir bendrasis ugdymas šalyje**	**18**
II dalis	**Mokytojai**	**132**
III dalis	**Ikimokyklinis, priešmokyklinis ir bendrasis ugdymas regionuose**	**188**
	Šaltiniai	321
	Priedai	328
	I ir II dalių lentelių ir paveikslų sąrašas	335

Įvadas

Leidinio paskirtis – apžvelgti Lietuvos ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo būklę ir jos kaitą pastaraisiais metais, atsižvelgiant į švietimui keliamus strateginius tikslus ir uždavinius, išryškinant esmines tendencijas, pasiektą pažangą ir patiriamus sunkumus.

Leidinys sudarytas iš trijų dalių.

I dalyje pateikiama bendroji ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo būklės apžvalga šalyje. Šioje dalyje aptariami ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo tobulinimo siekiai, iškelti Lietuvos ir tarptautiniuose strateginiuose švietimo dokumentuose, ir jų įgyvendinimo pažanga. Taip pat aptariamos kitos bendrosios ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo ir švietimo aplinkos kaitos tendencijos.

II dalyje analizuojama mokytojų tema – aptariami mokytojų ir kitų pedagoginių darbuotojų vaidmenys ir jiems keliami uždaviniai, pedagoginio personalo sudėtis, darbo sąlygos ir taikoma praktika, savijauta, taip pat – pedagoginių darbuotojų rengimo, kvalifikacijos tobulinimo ir kiti klausimai.

III dalyje apžvelgiama ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo būklė regionuose. Pateikiama informacijos apie švietimo būklę kiekvienoje savivaldybėje: bendrieji duomenys apie savivaldybės mokyklas, mokinius ir pedagoginius darbuotojus, savivaldybės švietimo konteksto, indėlio, procesų ir rezultatų rodikliai. Taip pat pateikiami leidinio temą – „Mokytojai“ – atskleidžiantys duomenys.

Rengiant švietimo būklės apžvalgą, naudoti viešai skelbiami ir konkrečiai šiam leidiniui pateikti Švietimo valdymo informacinės sistemos duomenys, viešai skelbiami Valstybės duomenų agentūros Oficialiosios statistikos portalo, EBPO, Eurostato ir UNESCO duomenys, taip pat įvairių nacionalinių ir tarptautinių tyrimų rezultatai.

Santrumpos

BVP – bendrasis vidaus produktas

BU – bendrasis ugdymas

COVID-19 – sunkaus ūminio respiracinio sindromo koronaviruso-2 (SARS-CoV-2) sukeliama liga

DI – dirbtinis intelektas

EBPO – Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija (angl. *Organisation for Economic Co-operation and Development, OECD*)

„EdTech“ – švietimo sektoriaus skaitmeninės transformacijos iniciatyva, kuria skatinamas ir remiamas naujausių edukacinių technologijų, skaitmeninių švietimo inovacijų kūrimas

ES – Europos Sąjunga

ESPAD – Alkoholio ir kitų psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo Europos mokyklose tyrimas (angl. *The European School Survey Project on Alcohol and Other Drugs*)

Eurostatas – ES statistikos tarnyba

FŠPU – formalųjį švietimą papildantis ugdymas

HBSC – tarptautinis mokyklinio amžiaus vaikų gyvensenos ir sveikatos tyrimas, atliekamas Pasaulio sveikatos organizacijos iniciatyva (angl. *Health Behaviour in School-Aged Children*)

ICCS – Tarptautinis pilietinio ugdymo ir pilietiškumo tyrimas (angl. *International Civic and Citizenship Education Study*)

ICILS – Tarptautinis kompiuterinio ir informacinio raštingumo tyrimas (angl. *International Computer and Information Literacy Study*)

IEA – Tarptautinė švietimo pasiekimų vertinimo asociacija (angl. *International Association for the Evaluation of Educational Achievement*)

IKT – informacinės ir komunikacinės technologijos

ISCED – Tarptautinė standartizuota švietimo klasifikacija[1] (angl. *The International Standard Classification of Education*)

> **ISCED 0** – ikimokyklinis ir priešmokyklinis ugdymas. Tai ikimokyklinio ugdymo programos, skirtos vaikams nuo gimimo iki dalyvavimo priešmokyklinio ugdymo programoje, ir priešmokyklinio ugdymo programa, skirta padėti 6 (5) metų vaikui pasirengti sėkmingai mokytis pagal pradinio ugdymo programą.
>
> **ISCED 1** – pradinis ugdymas. Tai pradinio ugdymo programos nuo 7 (6) metų, suteikiančios teisę įgyti pradinį išsilavinimą.
>
> **ISCED 2** – pagrindinis ugdymas. Tai pagrindinio ugdymo programos, suteikiančios teisę įgyti pagrindinį išsilavinimą, ir profesinio mokymo programos, suteikiančios teisę įgyti pagrindinį išsilavinimą ir kvalifikaciją ar kompetencijas.

1 | Visų ISCED lygmenų aprašymai yra pateikiami Lietuvos standartizuotame švietimo klasifikatoriuje švietimo programoms pagal lygius klasifikuoti. Prieiga per internetą: https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.462927/asr.

ISCED 3 – vidurinis ugdymas. Tai vidurinio ugdymo programos, suteikiančios teisę įgyti vidurinį išsilavinimą, ir profesinio mokymo programos, suteikiančios teisę įgyti vidurinį išsilavinimą ir kvalifikaciją ar kompetencijas.

IU – ikimokyklinis ugdymas

LR – Lietuvos Respublika

LRV – Lietuvos Respublikos Vyriausybė

NMPP – nacionalinis mokinių pasiekimų patikrinimas

NŠA – Nacionalinė švietimo agentūra

NVŠ – neformalusis vaikų švietimas

PIRLS – Tarptautinis skaitymo gebėjimų tyrimas (angl. *Progress in International Reading Literacy Study*)

PISA – Tarptautinis penkiolikmečių tyrimas (angl. *Programme for International Student Assessment*)

PU – priešmokyklinis ugdymas

PUPP – pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimas

SEK – socialinis, ekonominis, kultūrinis statusas, kontekstas arba aplinka

SMP – skaitmeninės mokymo(si) priemonės

STEM – gamtos mokslus, technologijas, inžineriją ir matematiką aprėpiantis akronimas (STEM, angl. *science, technology, engineering, mathematics*)

STEAM – gamtos mokslus, technologijas, inžineriją, menus ir matematiką aprėpiantis akronimas (STEAM, angl. *science, technology, engineering, arts, mathematics*)

STRATA – Vyriausybės strateginės analizės centras

SUP – specialieji ugdymosi poreikiai

ŠMSM – Švietimo, mokslo ir sporto ministerija

ŠVIS – Švietimo valdymo informacinė sistema

TALIS – Tarptautinis mokymo ir mokymosi tyrimas (angl. *Teaching and Learning International Survey*)

TIMSS – Tarptautinis matematikos ir gamtos mokslų gebėjimų tyrimas (angl. *Trends in International Mathematics and Science Study*)

TVF – Tarptautinis valiutos fondas

UNESCO – Jungtinių Tautų švietimo, mokslo ir kultūros organizacija (angl. *United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization*)

VBE – valstybinis brandos egzaminas

VDA – Valstybės duomenų agentūra

VDA OSP – Valstybės duomenų agentūros Oficialiosios statistikos portalas

Sutrumpinti strateginių švietimo dokumentų pavadinimai

ES strateginė programa „Europa 2030“ (2021) – ES Tarybos rezoliucija dėl Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje strateginės programos, siekiant sukurti Europos švietimo erdvę ir imtis veiksmų vėlesniu laikotarpiu (2021–2030 m.) (2021)

Lietuvos ateities vizija „Lietuva 2050“ (2023) – Valstybės pažangos strategija „Lietuvos ateities vizija „Lietuva 2050“ (2023)

LRV programos nuostatų įgyvendinimo planas (2025) – Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo planas (2025)

Nacionalinis pažangos planas (2020) – 2021–2030 metų nacionalinis pažangos planas (2020)

Susitarimas dėl Lietuvos švietimo politikos (2021) – Susitarimas dėl Lietuvos švietimo politikos (2021–2030) (2021)

ŠMSM 2026–2028 m. strateginis veiklos planas (2026) – Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos 2026–2028 metų strateginis veiklos planas (2026)

Švietimo plėtros programa (2021) – 2021–2030 m. plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Švietimo plėtros programa (2021)

UNESCO programa „Švietimas 2030“ (2015) – UNESCO programa „Švietimas 2030“: Incheono deklaracija ir veiksmų planas 4-am darnaus vystymosi tikslui įgyvendinti (2015)

Pagrindiniai faktai ir tendencijos

Ikimokyklinis, priešmokyklinis ir bendrasis ugdymas šalyje

Mokinių pasiekimai ir kiti ugdymo rezultatai

Lietuvos mokinių pasiekimai yra aukštesni ar artimi tarptautiniams vidurkiams. 2021 m. IEA PIRLS duomenimis, Lietuva pateko tarp dešimties geriausius 4 klasės mokinių skaitymo rezultatus pasiekusių šalių (Lietuvos mokinių pasiekimų vidurkis – 552 taškai, tarptautinis PIRLS skalės vidurkis – 500 taškų). Už tarptautinius vidurkius buvo aukštesni 4 klasės ir 8 klasės mokinių IEA TIMSS rezultatai: 4 klasės Lietuvos mokinių matematikos rezultatų vidurkis buvo 561 taškas (tarptautinis vidurkis – 503 taškai), gamtos mokslų – atitinkamai 537 ir 494 taškai, 8 klasės matematikos – 514 ir 478 taškai, gamtos mokslų – 519 ir 478 taškai. 2022 m. penkiolikmečių EBPO PISA rezultatai buvo artimi EBPO šalių vidurkiams: skaitymo gebėjimų Lietuvos mokinių vidurkis buvo 472 taškai (EBPO vidurkis – 476 taškai), matematinio raštingumo – atitinkamai 475 ir 472 taškai, gamtamokslinio raštingumo – 484 ir 485 taškai.

Lietuvos švietimo sistema – tarp atspariausių. Remiantis EBPO PISA duomenimis, surinktais prieš ir po COVID-19 pandemijos, nustatyta, kad Lietuvos švietimo sistema (kartu su Japonijos, Pietų Korėjos ir Taivano) pateko tarp keturių atspariausių, t. y. greitai atsistatančių praėjus sunkumams, sistemų. Šiose šalyse nuo 2018 m. iki 2022 m. išliko stabilūs arba pagerėjo rodikliai, pagal kuriuos vertintas švietimo sistemų atsparumas: mokinių matematinio raštingumo rezultatai, tiek palankioje, tiek nepalankioje aplinkoje gyvenančių mokinių matematikos pasiekimai ir mokinių priklausymo mokyklai jausmas.

Lietuvoje, kaip ir daugelyje kitų ES šalių, aktuali mokinių žemų pasiekimų problema. EBPO PISA 2022 m. duomenimis, Lietuvoje 2 (iš 6) EBPO PISA pasiekimų lygmens nepasiekusių mokinių dalys buvo tokios: gamtamokslinio raštingumo – 21,8 proc., skaitymo gebėjimų – 24,9 proc., matematinio raštingumo – 27,8 proc. Vidutiniškai ES žemų pasiekimų mokinių buvo dar šiek tiek daugiau. Tarptautiniu ir nacionaliniu lygmenimis siekiama, kad jų sumažėtų iki 15 proc.; *ES strateginėje programoje „Europa 2030“ (2021)* to norima pasiekti iki 2030 m., *Lietuvos ateities vizijoje „Lietuva 2050“ (2023)* – iki 2050 m. *Nacionaliniame pažangos plane (2020)* siekiama, kad mažėtų per NMPP patenkinamo, per PUPP – slenkstinio pasiekimų lygio nepasiekiančių mokinių dalys, tačiau per metus didesnė šių rodiklių dalis pablogėjo.

Sumažėjo per NMPP pagrindinį ir aukštesnį pasiekimų lygius pasiekusių mokinių. Palyginus pagal atnaujintas bendrąsias programas besimokiusių mokinių 2025 m. ir 2026 m. NMPP rezultatus, matyti rezultatų kritimas (išskyrus 8 klasės lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) rodiklį). 2026 m. pagrindinį ar aukštesnįjį lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) pasiekimų lygius pasiekusių 4 klasės mokinių buvo 73,5 proc. (2025 m. – 82,2 proc.), matematikos – 76,8 proc. (2025 m. – 89,6 proc.); 8 klasėje pagrindinį ar aukštesnįjį lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) pasiekimų lygius pasiekė 93,4 proc. mokinių (2025 m. – 91,4 proc.), o matematikos – 55,1 proc. (2025 m. – 64,2 proc.).

Ryškūs lietuvių kalbos ir literatūros pasiekimų skirtumai pagal mokinių lytį ir mokomąją kalbą, skiriasi įvairių dalykų rezultatai pagal mokyklos vietovę ir priklausomybę. 2025 m. per PUPP bent pagrindinį lietuvių kalbos ir literatūros pasiekimų lygį pasiekė 68,9 proc. merginų ir 46,2 proc. vaikinų. Per 2025 m. PUPP ir 2026 m. NMPP bent pagrindinį lietuvių kalbos ir literatūros pasiekimų lygį pasiekusių lietuvių kalba besimokiusių mokinių dalis buvo 13–32 proc. punktais didesnė už lenkų kalba besimokiusiųjų ir 33–48 proc. punktais – už rusų kalba besimokiusiųjų dalį. Kitų dalykų pasiekimų atotrūkiai pagal mokomąją kalbą mažesni, aukščiausias kai kurių rodiklių reikšmes pasiekia tautinių mažumų kalbomis besimokantys mokiniai. Pavyzdžiui, per 2026 m. NMPP ir 2025 m. PUPP daugiausia bent pagrindinį matematikos pasiekimų lygį pasiekusių mokinių buvo tarp lenkų kalba besimokiusių mokinių, jų pasiekimų rodikliai buvo 1–12 proc. punktų aukštesni už lietuvių ir rusų kalbomis besimokiusių mokinių. Vidutiniškai aukščiausius rezultatus pagal vietovę pasiekia miestų mokyklų, pagal mokyklos priklausomybę – nevalstybinių mokyklų mokiniai.

Didelę įtaką šiems pasiekimų atotrūkiams daro SEK aplinkos veiksnys.

Matomi mokinių pasiekimų skirtumai skirtingose savivaldybėse. Mokinių pasiekimai geriausi didžiųjų miestų savivaldybėse. NMPP 4 ir 8 klasių lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) rezultatai buvo prastesni ir prastėjo rytinėse savivaldybėse. NMPP 8 klasės matematikos rezultatai buvo prastesni mažosiose savivaldybėse. PUPP lietuvių kalbos ir literatūros rezultatai gerėjo mažosiose savivaldybėse. Labai ryškus atotrūkis pagal VBE matematikos rezultatus tarp miestų ir mažųjų savivaldybių. Apskritai galima pažymėti, kad rezultatų kaita nėra didelė visose savivaldybėse. Ryški sąsaja tarp SEK konteksto ir mokinių pasiekimų indeksų reikšmių. 2025 m. Vilniaus m. ir Kauno m. savivaldybės išsiskyrė didelėmis SEK konteksto ir mokinių pasiekimų indeksų reikšmėmis, Šalčininkų savivaldybė išsiskyrė mažomis SEK konteksto ir mokinių pasiekimų indeksų reikšmėmis, o Švenčionių r. ir Pagėgių savivaldybės – mažomis mokinių pasiekimų indekso reikšmėmis.

Lietuvos mokinių socialiniai gebėjimai daugeliu aspektų yra gana stiprūs, tačiau emocinės savijautos ir mokymosi motyvacijos rodikliai dažnai nesiekia EBPO vidurkio. EBPO PISA 2022 m. duomenimis, 83,4 proc. Lietuvos penkiolikmečių nurodė, kad jiems svarbi kitų gerovė, 71,4 proc. teigė mėgstantys padėti kitiems, o 63,9 proc. – bendradarbiauti su bendraklasiais. Vis dėlto tik 38,4 proc. mokinių labai mėgsta mokytis naujų dalykų (EBPO šalyse tokių mokinių yra apie pusė), o priklausymo mokyklai jausmą nurodė jaučiantys 65 proc. mokinių (EBPO vidurkis siekia 75 proc.).

Lietuvos mokinių pilietinės žinios išlieka artimos tarptautiniam vidurkiui, o pilietinis įsitraukimas kai kuriais aspektais didėja; auga visuomenės pilietinė galia. 2022 m. Lietuvos aštuntokų pilietinių žinių rezultatas siekė 509 taškus ir atitiko tyrime dalyvavusių šalių vidurkį (508 taškai). ICCS 2022 m. tyrimo duomenimis, 38 proc. mokinių bent kartą per savaitę su draugais diskutuoja politiniais ar socialiniais klausimais, o 46 proc. apie juos kalbasi su tėvais. 84,0 proc. dalyvauja pilietinėje veikloje mokykloje ir 45,0 proc. dalyvauja savanoriškoje veikloje bendruomenėje. Švietimas padeda stiprinti visuomenės pilietinę galią. Pilietinės visuomenės instituto duomenimis, pilietinės galios indeksas paaugo nuo 35,9 balo (iš 100 balų) 2022 m. iki 38,5 balo 2025 m. *Lietuvos ateities vizijoje „Lietuva 2050“ (2023)* iškeltas siekinys, kad šis indeksas iki 2050 m. padidėtų iki 60 balų.

Iššūkis – užtikrinti tolygų aukštojo mokslo prieinamumą. Lietuvoje aukštojo išsilavinimo aprėptis didelė: 2025 m. jį buvo įgiję 60,8 proc. 25–34 metų asmenų; tai 3-ioji vieta ES (ES vidurkis – 44,8 proc.; *ES strateginės programos „Europa 2030“ (2021)* siekinys – bent 45 proc. 2030 m.). Nors Lietuvoje šis rodiklis aukštas, bet aukštojo mokslo prieinamumas skirtingo SEK statuso asmenims – netolygus. *Nacionaliniame pažangos plane (2020)* siekiama, kad daugėtų aukštąjį išsilavinimą įgijusių asmenų iš nepalankios SEK aplinkos, bet padėtis nuo 2023 m. pablogėjo: 2025 m. aukštąjį išsilavinimą buvo įgiję 27,0 proc. 25–29 metų ir 26,2 proc. 30–34 metų asmenų iš žemiausias pajamas turinčių namų ūkių (2023 m. – atitinkamai 51,5 proc. ir 37,9 proc.). Per šį laikotarpį taip pat sumažėjo 8 klasę lankiusių mokinių iš žemo SEK statuso šeimų, vėliau studijuojančių aukštojoje mokykloje, dalis (2023 m. – 21,7 proc., 2025 m. – 18,0 proc.; *Susitarimo dėl Lietuvos švietimo politikos (2021)* siekinys – ne mažiau kaip 35 proc. 2030 m.).

Mokiniai ir mokyklos

Mažėjo ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo, augo bendrojo ugdymo programų mokinių skaičius. Per trejus metus bendras mokinių skaičius šalyje sumažėjo 8,3 tūkst. ir 2025 m. siekė 489,2 tūkst. Ikimokyklinio ugdymo mokinių sumažėjo 11,3 tūkst., priešmokyklinio – 2,6 tūkst., pradinio – 1,6 tūkst., padidėjo pagrindinio ugdymo (3,3 tūkst.) ir vidurinio ugdymo (3,9 tūkst.) mokinių skaičius.

Mokinių skaičiaus kaitai daro įtaką augantis užsienio pilietybę turinčių mokinių, ugdomų Lietuvos mokyklose, skaičius: jis padidėjo nuo 14,4 tūkst. 2022 m. iki 18,5 tūkst. 2025 m. Daugiausia jų – 2025 m. 12,3 tūkst. (2022 m. – 11,9 tūkst.) – buvo Ukrainos piliečiai karo pabėgėliai; gana pastebimai paaugo Baltarusijos piliečių skaičius (nuo 991 iki 2 140 mokinių).

Mažėjo mokyklų skaičius. Per 2022–2025 m. šalyje sumažėjo 55 švietimo įstaigomis: 34 bendrojo ugdymo mokyklomis ir 21 ikimokyklinio ugdymo mokykla. Savivaldybių mokyklų tinklas mažėjo, o nevalstybinių mokyklų skaičius augo – ypač miestų bendrojo ugdymo mokyklų (padaugėjo 11 mokyklų). Didžiausią dalį bendrojo ugdymo mokyklų 2025 m. sudarė gimnazijos (43,4 proc.); labiausiai mažėjo pagrindinių mokyklų dalis (nuo 25,1 iki 21,4 proc.). NVŠ ir FŠPU mokyklų skaičius kito mažai, tačiau kitų švietimo teikėjų skaičius augo sparčiai (115 naujų teikėjų per trejus metus).

Mokyklos tampa mažesnės, ypač mažosiose savivaldybėse. 2025 m. mažiau kaip 200 mokinių turinčių mokyklų dalis mažųjų savivaldybių grupėje vidutiniškai sudarė beveik trečdalį (32,4 proc.); nuo 2022 m. jų dalis padidėjo 7,4 proc. punkto. Žiedinių ir didesniųjų savivaldybių grupėse tokios mokyklos vidutiniškai sudarė 27,5 proc. (nuo 2022 m. sumažėjo atitinkamai 3,3 ir 0,8 proc. punkto) mokyklų, miestų savivaldybių grupėje – 4,3 proc. (padidėjo 0,5 proc. punkto) mokyklų.

Daugelyje ugdymo programų mažėjo vidutinis mokinių skaičius grupėje (klasėje). Per 2022–2025 m. vidutinis ikimokyklinio ir priešmo-

kyklinio ugdymo klasės (grupės) mokinių skaičius sumažėjo 1,5 mokinio (iki 15,2 mokinio), pradinio ugdymo – 0,5 mokinio (iki 18,7 mokinio). Vidutinis pagrindinio ugdymo mokinių skaičius klasėje, augęs 2023–2024 m., 2025 m. sumažėjo iki 21,1 mokinio. Vidurinio ugdymo klasėse vidutinis mokinių skaičius padidėjo 0,3 mokinio (iki 17,6 mokinio). Didžiausios bendrojo ugdymo klasės formuojamos miestų savivaldybėse (vidutiniškai 24,3 mokinio), mažiausios – žiedinėse ir mažosiose savivaldybėse (vidutiniškai 19,4 mokinio).

Mažėjo jungtinėse klasėse besimokančių 1–4 klasių mokinių dalis. Per 2022–2025 m. jungtinėse klasėse ugdomų mokinių dalis šalyje sumažėjo nuo 1,7 iki 1,2 proc., tačiau kai kuriose savivaldybėse ji išliko didelė (Šalčininkų r. – 14,3 proc., Pasvalio r. – 10,0 proc.).

Dalyvavimas švietimo programose, ugdymo organizavimas ir aprūpinimas

Mokymosi pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo lygmens programas aprėptis augo, pagal pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo lygmenų programas – išliko panaši. 2022–2025 m. pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo lygmens (ISCED 0) programas ugdomų 0–6 metų vaikų dalis padidėjo nuo 72,0 proc. iki 77,4 proc. Pagal pagrindinio ir vidurinio ugdymo lygmenų (ISCED 2 ir ISCED 3) programas besimokančiųjų aprėptis išliko stabili (atitinkamai 101,8 proc. 2022 m., 100,9 proc. 2025 m. ir 120,4 proc. 2022 m., 119,9 proc. 2025 m.), o besimokančiųjų pagal pradinio ugdymo programas pastaraisiais metais nuosaikiai mažėja – rodiklis sumažėjo nuo 102,7 proc. 2022 m. iki 99,8 proc. 2025 m. Šimtą procentų pasiekiančius ar viršijančius rodiklius lemia tai, kad dalis besimokančiųjų yra jaunesni arba vyresni nei tipinis švietimo programai priskiriamas amžius.

Įgyvendinami ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo plėtros uždaviniai. Eurostato duomenimis, 2024 m. Lietuvoje ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programose dalyvaujančių vaikų nuo 3 metų iki privalomojo pradinio ugdymo amžiaus dalis buvo viena didžiausių Europoje – 97,9 proc. (2022 m. – 96,7 proc.), ji viršijo *ES strateginės programos „Europa 2030“ (2021)* siekinį (bent 96 proc.) ir ES šalių vidurkį (94,9 proc.). Sėkmingai įgyvendinami *Nacionaliniame pažangos plane (2020)* keliami rodiklių augimo siekiniai: augo dalyvaujančių priešmokyklinio ugdymo programoje 6 metų amžiaus grupės vaikų dalis (2022 m. – 88,2 proc., 2025 m. – 93,7 proc.; dalis 6-mečių jau mokosi pagal pradinio ugdymo programą) ir 2–5 metų vaikų iš kaimo vietovių, ugdomų pagal ikimokyklinio ugdymo programą, dalis (2022 m. – 89,3 proc., 2025 m. – 93,4 proc.).

Padaryta pažanga, plėtojant įtrauktį švietimo sistemoje, tačiau svarbu tęsti pastangas. Sėkmingai įgyvendinami *Nacionalinio pažangos plano* (*2020)* siekiniai, kad daugiau negalią turinčių mokinių būtų ugdoma bendrosiose klasėse kartu su bendraamžiais. 2025 m. bendrosios paskirties grupėse (klasėse) buvo ugdoma 59,1 proc. negalią turinčių ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo mokinių – 6,8 proc. punkto daugiau nei 2022 m., tokias galimybes sudarė 777 mokyklos (2022 m. – 752). Negalią turinčių bendrosiose klasėse ugdomų mokinių dalis ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programose per trejus metus padidėjo nuo 76,0 iki 83,1 proc., bendrojo ugdymo programose – nuo 51,6 iki 58,2 proc.

Lėtai gerėja mokyklų aplinkos pritaikymas mokiniams su negalia. Per 2022–2025 m. visiškai pritaikytų ikimokyklinio ugdymo mokyklų dalis išaugo nuo 0,9 iki 1,9 proc., bendrojo ugdymo mokyklų – nuo 1,9 iki 3,1 proc. Bendrojo ugdymo mokyklų, užtikrinančių asmenims su negalia patekimą į jas ir judėjimą tarp aukštų, padaugėjo nuo 143 iki 158, tačiau 7 savivaldybėse nė viena mokykla nebuvo taip pritaikyta asmenims su negalia.

Nuosekliai auga toliau besimokančių ar dirbančių asmenų dalis. 2025 m. po pradinio ugdymo programos toliau mokėsi 99,6 proc. mokinių (98,7 proc. 2022 m.), baigę pagrindinio ugdymo lygmens programas (įskaitant profesinio mokymo programas), toliau mokėsi ar dirbo 98,4 proc. mokinių (97,3 proc. 2022 m.), o baigę vidurinio ugdymo lygmens programas – 88,3 proc. asmenų (82,9 proc. 2022 m.). Palyginti su 2022 m., tolesnio mokymosi ir įsidarbinimo mastas po pradinio ir pagrindinio ugdymo pakito nedaug, o ryškesnis pokytis fiksuotas tarp vidurinio ugdymo lygmens programas baigusių asmenų – šias programas baigusiųjų ir toliau besimokančiųjų ar dirbančiųjų dalis padidėjo 5,4 proc. punkto.

Pasiekta pažangos, mažinant ankstyvą pasitraukimą iš švietimo sistemos. Sumažėjo nesimokančių mokykloje mokyklinio amžiaus vaikų skaičius: 2022 m. mokykloje nesimokė 3 792, o 2025 m. – 2 801 mokyklinio amžiaus vaikas, taigi sėkmingai įgyvendinamas *Nacionalinio pažangos plano (2020)* šio rodiklio mažėjimo siekinys. Mažėjo anksti iš formaliojo švietimo pasitraukusio 18–24 metų jaunimo dalis. 2024 m. ji buvo padidėjusi iki 8,4 proc., o 2025 m. sumažėjo iki 5,9 proc. ir buvo gerokai mažesnė nei ES vidurkis (9,1 proc.). Pasiekti numatyti siekiniai: *ES strateginės programos „Europa 2030“ (2021)* siekinys – kad tokių jaunuolių dalis 2030 m. nesiektų 9 proc., *Nacionalinio pažangos plano (2020)* 2025 m. siekinys – ne daugiau kaip 6 proc. Didžiausią rodiklio kilimą 2024 m. lėmė išaugusi anksti iš švietimo sistemos pasitraukusių vaikinų dalis kaimo vietovėse – 16,2 proc. (2025 m. ji sumažėjo iki 11,7 proc.).

Sparčiai augo mokinių įsitraukimas į NVŠ veiklas. Sėkmingai įgyvendinami *Nacionaliniame pažangos plane* (*2020)* numatyti NVŠ rodiklių augimo siekiniai: 2022 m. NVŠ dalyvavo 77,3 proc. mokinių apskritai, o

2025 m. jų dalis padidėjo iki 84,0 proc.; SUP turinčių mokinių, dalyvaujančių NVŠ, dalis per tą patį laikotarpį išaugo nuo 76,5 proc. iki 82,1 proc. Vis daugiau mokinių naudojasi valstybės biudžeto lėšomis, skirtomis NVŠ: 2022 m. – 38,0 proc., 2025 m. – 44,5 proc. mokinių, SUP turinčių mokinių – 2022 m. 37,6 proc., 2025 m. – 40,2 proc. NVŠ kryptys, kuriose 2025 m. dalyvavo daugiausia mokinių, – sportas (53,2 proc.), muzika (23,6 proc.), dailė (18,1 proc.), choreografija ir šokis (17,8 proc.).

Pasiekta didelė pažanga, aprūpinant bendrojo ugdymo mokyklas laboratorijomis: 2025 m. jų turėjo 74,5 proc. mokyklų (2022 m. – 49,6 proc.). Sostinės regione gamtos mokslų laboratorijų 2025 m. turėjo 61,8 proc. (2022 m. – 49,8 proc.), Vidurio ir vakarų Lietuvos regione – 60,8 proc. (2022 m. – 47,8 proc.) mokyklų; viršyti *Švietimo plėtros programos (2021)* 2029 m. siekiniai regionams (58 proc. ir 56 proc. atitinkamai).

Augo aprūpinimas informacinėmis ir komunikacinėmis technologijomis. Pasiektas atnaujintose *Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklėse (2011)* keliamas reikalavimas, kad vienas ugdymo procese naudojamas prie tinklo prijungtas kompiuteris nuo 2025 m. rugsėjo turėtų tekti ne daugiau kaip 4 mokiniams. ŠVIS duomenimis, 2025 m. vienu kompiuteriu bendrojo ugdymo mokyklose dalijosi 3,4 mokinio mieste, 2,5 – kaime.

Nuosekliai didėjo švietimo finansavimas Lietuvoje. Didėjo švietimo finansavimas – 2025 m. valstybė švietimui skyrė 4 789,6 mln. Eur (1 671,7 mln. Eur daugiau nei 2022 m.). Nuo 2022 m. iki 2025 m. 1,0 proc. punktu paaugo švietimui skiriama BVP dalis (2025 m. ji sudarė 5,7 proc. nuo BVP). Nuo 2022 m. iki 2025 m. daugelyje savivaldybių didėjo mokymo lėšų, panaudotų pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti, švietimo pagalbai teikti ir mokymo priemonėms įsigyti, dalys. Taip pat 62,1 proc. augo lėšos, tenkančios vienam vaikui ikimokyklinio ugdymo mokykloje (2025 m. siekė 9,4 tūkst. Eur). Vienam bendrojo ugdymo mokiniui tenkančios lėšos nuo 2022 m. iki 2025 m. išaugo 45,2 proc. ir 2025 m. sudarė 6,1 tūkst. Eur.

Mokytojai

Pedagoginio darbuotojo vaidmenys ir jam keliami uždaviniai

Visuomenėje vis labiau suprantamas pedagoginių darbuotojų profesijos vertingumas. Šalies pedagoginiai darbuotojai vis dažniau sulaukia pripažinimo. 2023 m. Pilietinės galios indekso tyrimo duomenimis, labai aukštai, aukštai arba bent vidutiniškai mokytojo profesijos prestižą Lietuvoje vertino 70 proc. visuomenės narių (apie savo profesijos prestižą taip manė 40,2 proc. pačių mokytojų). Valstybė kasmet jiems skiria Metų mokytojo premijas, Meilės Lukšienės premiją. Be nacionalinių apdovanojimų, daugelis savivaldybių skiria apdovanojimus kūrybingiems ir aukštų rezultatų pasiekiantiems mokytojams. Prie iniciatyvų prisideda ir verslo bendruomenė: skiriami Inovatyviausių mokytojų, „Lietuvos mokytojo“ apdovanojimai. Visi šie apdovanojimai sulaukia didelio bendruomenių dėmesio ir dažnai tampa svarbiomis šventėmis Tarptautinės mokytojų dienos ar kitomis progomis.

Funkcijų reglamentavimas ne visada atitinka lūkesčius, kuriuos pedagoginiams darbuotojams kelia visuomenė. Mokytojų ir kitų pedagoginių darbuotojų vaidmuo yra tapęs gerokai platesnis nei tradicinis ugdymo proceso vykdymas. Funkcijos, susijusios su ugdymo procesu, yra ypač detaliai reglamentuojamos, tačiau kartu iš pedagoginių darbuotojų tikimasi, kad jie ugdys mokinių socialines ir emocines kompetencijas, bendradarbiaus su tėvais ir kolegomis, dalyvaus organizuojant mokyklos veiklą ir nuolat tobulės. Plačią atsakomybės sritį papildo biurokratiniai reikalavimai, neretai ribotas profesinis savarankiškumas ir augantis spaudimas iš tėvų ir kitų visuomenės narių. Tai didina įtampą, nes neatitikimas tarp visuomenės lūkesčių ir realių profesinės veiklos sąlygų vis auga.

Pedagoginio personalo sudėtis

Labiausiai augo pagalbos mokiniui specialistų skaičius. Šalyje 2022–2025 m. bendras pedagoginių darbuotojų skaičius padidėjo 3,4 proc. – nuo 58,3 tūkst. iki 60,3 tūkst. ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo, neformaliojo vaikų švietimo, profesinio mokymo programose. Didžiausias augimas užfiksuotas tarp pagalbos mokiniui specialistų (logopedų, psichologų, socialinių pedagogų, specialiųjų pedagogų, surdopedagogų, tiflopedagogų): nuo 4 tūkst. (2022 m.) iki 4,8 tūkst. (2025 m.), t. y. 21,0 proc. Ši tendencija tiesiogiai atspindi švietimo

politikos prioritetus, plėtojant įtraukųjį ugdymą mokyklose. Augo ir pedagoginių studijų absolventų įsidarbinimas mokyklose – 2025 m. 69,1 proc. jų dirbo mokyklose, po studijų praėjus 2 metams (2022 m. – 55,5 proc.). *Nacionaliniame pažangos plane (2020)* numatyta ir toliau siekti didėjimo tendencijos.

Lietuvos pedagoginių darbuotojų demografinė struktūra išsiskiria EBPO šalių kontekste. EBPO TALIS 2024 m. duomenimis, Lietuvoje 85 proc. tyrime dalyvavusių mokytojų sudarė moterys (EBPO vidurkis – 70 proc.). ŠVIS duomenimis, ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo pakopose ši dalis 2025 m. pasiekė net 99,1 proc. 2022–2025 m. vyrų pedagoginių darbuotojų dalis visose pareigybių grupėse pakilo vos 0,07 proc. punkto. Lygiagrečiai šalyje pastebimas pedagoginių darbuotojų amžėjimas – 2022–2025 m. vidutinis darbuotojų amžius padidėjo nuo 49,3 iki 50,0 metų. Tarp skirtingų pareigybių grupių vyriausi išlieka neformaliojo švietimo (vidurkis – 54,0 metai) ir bendrojo ugdymo (51,6 metų) mokytojai. Pagal 50 metų ir vyresnių mokytojų dalį Lietuva užima pirmąją vietą tarp visų EBPO TALIS 2024 m. tyrime dalyvavusių šalių. *Nacionaliniame pažangos plane (2020)* numatyta siekti, kad mažėtų bendrojo ugdymo programose dirbančių 55 metų ir vyresnių mokytojų dalis, tačiau nuo 2022 m. iki 2025 m. šios amžiaus grupės mokytojų dalis paaugo 3,2 proc. punkto (nuo 41,6 proc. 2022 m. iki 44,8 proc. 2025 m.).

Augo pedagoginių darbuotojų, turinčių iki 5 metų pedagoginio darbo stažą, skaičius. Nors švietimo sistemoje didžiąją dalį sudaro ilgametę patirtį turintys specialistai, pastaraisiais metais pastebima tendencija, kad daugėja mažesnį pedagoginio darbo stažą turinčių pedagoginių darbuotojų. 2022–2025 m. bendrojo ugdymo mokyklose mokytojų, turinčių iki 2 metų stažą, skaičius padidėjo nuo 3,6 tūkst. iki 4,6 tūkst., o turinčių 2–5 metų patirtį – nuo 1,1 tūkst. iki 2,1 tūkst. asmenų. Šio skaičiaus didėjimas gali būti siejamas su asmenimis, pasirenkančiais pedagogo profesiją kaip antrąją karjerą. EBPO TALIS 2024 m. duomenimis, tokie mokytojai Lietuvoje sudaro apie 7 proc. visų pedagoginių darbuotojų (EBPO šalių vidurkis – 8,6 proc.).

Didžioji dalis pedagoginių darbuotojų šalyje turi aukštą kvalifikacinę kategoriją ir reikiamą dalykinį pasirengimą. 2025 m. duomenimis, mokytojai metodininkai ir ekspertai kartu sudaro net du penktadalius bendrojo ugdymo mokytojų (40,1 proc.). Visose pedagoginių darbuotojų grupėse pastebimas asmenų, neturinčių kvalifikacinės kategorijos, dalies didėjimas, tačiau tai gali būti siejama su augančiu pedagogų poreikiu ir naujų mokytojų ir švietimo pagalbos specialistų atėjimu į švietimo sistemą. Kartu šalyje fiksuojama itin aukšta bendrojo ugdymo mokytojų išsilavinimo atitiktis dalykiniams kvalifikaciniams reikalavimams. Šis rodiklis 2022–2025 m. išliko aukštas, nors ir užfiksuotas sumažėjimas nuo 98,4 iki 97,9 proc., tačiau net šešiose savivaldybėse visi 100 proc. mokytojų visiškai atitiko kvalifikacinius reikalavimus dalykiniam pasirengimui. Įgyvendindama *UNESCO programą „Švietimas 2030“ (2015)*, Lietuva yra savarankiškai pasirinkusi stebėti ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo lygmens mokytojų išsilavinimą. Nuo 2022 m. iki 2025 m. šio ugdymo lygmens mokytojų, atitinkančių kvalifikacinius reikalavimus, dalis sumažėjo 1,2 proc. punkto ir 2025 m. sudarė 63,7 proc. (2025 m. planuota pasiekti 90 proc., 2030 m. – 95 proc.).

Pedagoginių darbuotojų darbo sąlygos

Šalyje auga visu krūviu dirbančių mokytojų dalis, o jų vidutinis darbo krūvis per savaitę išlieka vienas didesnių tarp EBPO šalių. 2022–2025 m. bendrojo ugdymo mokytojų, turinčių visą arba didesnį krūvį, dalis paaugo 5 proc. punktais. Didžiausias visu krūviu dirbančių mokytojų dalies augimas pastebimas Neringos (18,8 proc. punkto) ir Pasvalio r. (16,6 proc. punkto) savivaldybėse, o didžiausia dalis 2025 m. fiksuota Rietavo (85,5 proc.) ir Birštono (80,7 proc.) savivaldybėse. EBPO TALIS 2024 m. tyrimo duomenimis, Lietuvos mokytojų vidutinis savaitinis darbo laikas, įskaitant visas su profesine veikla susijusias užduotis, yra didesnis nei vidutiniškai EBPO šalyse – sudaro 45,9 val., o EBPO šalių vidurkis siekia 40,8 val.

Reikšminga pedagoginių darbuotojų dalis dirba ne vienoje mokykloje. 2025 m. šalyje ne vienoje mokykloje dirbo kas septintas (14,4 proc.) pagalbos mokiniui specialistas, o bendrojo ugdymo mokytojų – kas devintas (11,4 proc.). 2022–2025 m. ryškiausias augimas fiksuotas mažosiose savivaldybėse: Ignalinos r. (nuo 8,7 iki 22,0 proc.), Birštono sav. (nuo 12,5 iki 23,8 proc.) ir Širvintų r. (nuo 9,4 iki 19,3 proc.). Miestų ir žiedinėse savivaldybėse šis rodiklis per analizuojamą laikotarpį šiek tiek sumažėjo. Bendrojo ugdymo mokytojų, dirbančių ne vienoje mokykloje, dalis 2022–2025 m. labiausiai išaugo mažosiose savivaldybėse – čia vidurkis padidėjo nuo 11,4 iki 15,4 proc. – ir didesniosiose savivaldybėse (nuo 14,2 iki 15,3 proc.). Žiedinėse (nuo 16,9 iki 16,4 proc.) ir miestų savivaldybėse (nuo 10,3 iki 10,1 proc.) šis rodiklis per analizuojamą laikotarpį šiek tiek sumažėjo.

Kasmet augo mokytojų darbo užmokestis. Nuo 2022 m. iki 2025 m. mokytojų bruto darbo užmokestis padidėjo vidutiniškai 43,7 proc. ir 2025 m. sudarė 2 932,7 Eur. EBPO TALIS 2024 m. duomenimis, Lietuvoje mažesnė dalis mokytojų yra patenkinti gaunamu darbo užmokesčiu nei EBPO šalyse (Lietuvoje – 28 proc., EBPO vidurkis – 39 proc.), tačiau nuo 2018 m. iki 2024 m. taip manančių mokytojų dalis Lietuvoje paaugo labiau nei vidutiniškai EBPO (Lietuvoje – 17 proc. punktų, EBPO šalyse – 3 proc. punktais).

Mokinių ir pedagoginių darbuotojų skaičiaus santykis skiriasi pagal savivaldybes ir ugdymo lygmenį. 2025 m. šalyje vienam bendrojo ugdymo mokytojui vidutiniškai teko 13 mokinių. Vertinant pagal savivaldybių grupes, išryškėja tam tikri skirtumai: didžiausias skaičius fiksuojamas miestų savivaldybėse, kur vienam pedagoginiam darbuotojui tenka 14 mokinių, o mažosiose savivaldybėse šis santykis siekia 11. Šis santykis skiriasi ir pagal mokyklų pavaldumą: nevalstybiniame sektoriuje mokinių dalis, tenkanti vienam pedagogui, 2025 m. sudarė 9,7 mokinio, valstybinėse mokyklose – 13,2 mokinio. Tarptautiniame kontekste Lietuvos rodikliai skiriasi, priklausomai nuo ugdymo lygmens: pradinio ugdymo lygmenyje fiksuojamas santykis (14 mokinių) šiek tiek viršija ES ir EBPO šalių vidurkius (13 mokinių), tačiau pagrindinio ir vidurinio ugdymo lygmenyse situacija yra priešinga – Lietuvos santykis (10 mokinių) išlieka žemesnis už tarptautinius vidurkius (11–12 mokinių).

Švietimo pagalbos prieinamumas gerėjo. 2022–2025 m. šimtui mokinių tenkanti švietimo pagalbos specialistų pareigybės dalis šalies savivaldybių mokyklose padidėjo nuo 0,78 iki 0,97. Augimas fiksuotas 55-iose iš 60-ies savivaldybių, labiausiai – mažosiose, kur šis rodiklis išaugo nuo 0,89 iki 1,12 pareigybės. Tuo pat metu vienam švietimo pagalbos specialistui tenkantis mokinių skaičius nuosekliai mažėjo – nuo 125,8 (2022 m.) iki 106,6 (2025 m.).

Pedagoginių darbuotojų darbo praktika, darbo kokybė

Mokytojų darbo praktika pasižymi dideliu savarankiškumu, atsakomybe ir saviveiksmingumu, tačiau jie turi mažiau galimybių dalyvauti, priimant sprendimus dėl personalo ir biudžeto. 2024 m. EBPO TALIS tyrimo duomenimis, net 88,2 proc. Lietuvos mokytojų teigia turintys galimybę dalyvauti priimant mokyklos sprendimus, o 91,4 proc. nurodo, kad mokyklose skatinamos darbuotojų iniciatyvos. Didžiausią sprendimų laisvę mokytojai turi, įgyvendindami ugdymo programas: 87,9 proc. gali savarankiškai rinktis mokomąją medžiagą, o 73,4 proc. – mokomojo dalyko turinį. Be to, jų saviveiksmingumas yra didelis: 97 proc. geba pateikti mokiniams alternatyvių paaiškinimų, 94 proc. taiko įvairius mokymo metodus, o 91 proc. teigia gebantys kontroliuoti netinkamą mokinių elgesį klasėje. Vis dėlto mokytojai turi mažiau galimybių aktyviai dalyvauti, mokyklų vadovams priimant sprendimus, susijusius su mokyklų biudžeto ir personalo klausimais.

Darbo kokybę lemia stiprios pedagogų kompetencijos, tačiau ją riboja kvalifikuotų mokytojų trūkumas ir sudėtingas skaitmeninių technologijų poveikis. Dauguma Lietuvos mokytojų (79–90 proc.) dažnai arba visada skiria dėmesio mokinių socialinių ir emocinių gebėjimų ugdymui, o skaitmeninius išteklius ir technologijas vertina kaip motyvaciją skatinančią (87,3 proc.) ir bendradarbiavimą gerinančią (82,0 proc.) priemonę (2024 m. EBPO TALIS). Be to, 39,0 proc. mokytojų jau naudoja dirbtinį intelektą ugdymui, dažniausiai – ieškoti informacijos ir ją apibendrinti, taip pat mokymui individualizuoti. Vis dėlto didelė dalis Lietuvos mokytojų įžvelgia ir neigiamus skaitmeninių technologijų naudojimo ugdant aspektus: 80,3 proc. – akademinio nesąžiningumo riziką, 77,6 proc. – neigiamą poveikį mokinių savijautai, o 77,2 proc. – gyvo bendravimo mažėjimą. 2024 m. EBPO TALIS duomenimis, mokyklų vadovų nuomone, didžiausias kokybiško ugdymo trikdis šiuo metu yra kvalifikuotų mokytojų trūkumas (29 proc.), o 2018 m. aktualiausiomis buvo nurodytos problemos, susijusios su skaitmeninių technologijų trūkumu ar netinkamumu.

Mokytojų atestacijos ir švietimo įstaigų vadovų vertinimo sistema rodo nuosaikiai kintančias tendencijas, atskleidžiančias tiek augantį kompetencijų lygį, tiek tobulintinas sritis. Mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų atestacijos mastai iš esmės išlieka stabilūs, tačiau pastebimas nedidelis siekiančiųjų aukščiausios (eksperto) kvalifikacinės kategorijos skaičiaus augimas (2024 m. – 97, 2025 m. – 117). Švietimo įstaigų vadovų kasmetinio veiklos vertinimo rezultatai taip pat yra geri – iš 1 590 švietimo įstaigų net 970 vadovų 2024 m. veikla įvertinta kaip viršijanti lūkesčius, o tokių įvertinimų dalis per metus padidėjo 6 proc. Tačiau atrinktų ataskaitų analizė atskleidžia kokybinius iššūkius: strateginių planų ir metinių veiklos planų tikslų ir rezultatų sąsajų trūkumas nustatytas 41,3 proc. ataskaitų, o 17,3 proc. ataskaitų vadovų gebėjimai atlikti pareigybės aprašyme nustatytas funkcijas iš viso neįvertinti. Pretendentų į švietimo įstaigų vadovus kompetencijų vertinimo rezultatai rodo, kad 67,6 proc. pretendentų pasiekia reikalaujamą bent 8 balų lygį iš 20 maksimaliai galimų (2025 m.), o silpniausiai įvertinamos lyderystės mokymui ir mokymuisi (vidutinė reikšmė – 1,58 balo iš 4) ir švietimo įstaigos gyvenimo valdymo (1,59 balo) kompetencijos.

Pedagoginių darbuotojų savijauta

Auga mokytojų pasitenkinimas savo darbu. 2024 m. EBPO TALIS duomenimis, dauguma Lietuvos mokytojų (85,4 proc.) yra patenkinti savo darbu. Šis rodiklis pagerėjo – nuo 2018 m. taip teigiančių mokytojų dalis Lietuvoje išaugo beveik 3,0 proc. punktais. Vidutiniškai EBPO šalyse šis rodiklis per šešerius metus sumažėjo 1,0 proc. punktu. Nors Lietuvos mokytojai dažniau nei EBPO šalių vidurkis mato daugiau šios profesijos privalumų, ir jiems patinka dirbti savo mokykloje, didesnė dalis jų (14,1 proc., EBPO vidurkis – 11,1 proc.) gailisi pasirinkę mokytojo profesiją. EBPO TALIS 2024 m. tyrimas rodo, kad Lietuvos

mokytojų įdarbinimo sąlygos pasižymi gana dideliu darbo stabilumu. Dauguma mokytojų (92,4 proc.) dirba pagal neterminuotas darbo sutartis – tai vienas aukščiausių rodiklių tarp EBPO šalių ir rodo didesnį darbo saugumą ir užtikrintumą dėl ateities.

Pedagoginių darbuotojų rengimas ir kvalifikacijos tobulinimas

Pedagogų rengimo sistema yra lanksti. Pedagogo kvalifikacija Lietuvoje gali būti įgyjama įvairiais būdais: lygiagrečiuoju, nuosekliuoju būdais arba gretutinėse studijose, taip pat asmeniui gali būti pripažinta neformaliuoju būdu įgyta pedagogo kvalifikacija. 2021–2025 m. reikšmingai išaugo bendras asmenų, studijuojančių visose pedagoginėse studijų programose, skaičius – nuo 4 350 iki 6 247 studentų. Labiausiai padidėjo (48,8 proc.) studijuojančiųjų profesinėse pedagogikos studijose skaičius – nuo 596 iki 887 studentų. Šios studijos dažniausiai pasirenkamos jau pedagogo darbą dirbančių asmenų.

Lietuvos mokytojai aktyviai dalyvauja profesinio mokymosi veiklose. EBPO TALIS 2024 m. duomenimis, beveik visi Lietuvos mokytojai (99,8 proc.) per paskutinius 12 mėn. iki tyrimo dalyvavo profesinio mokymosi veiklose. Dažniausiai buvo dalyvaujama kursuose ir praktinės veiklos užsiėmimuose (šiose veiklose dalyvavo 98,5 proc. mokytojų ir 92,4 proc. mokyklų vadovų). Daugiau nei pusė mokytojų (54 proc.) pritarė, kad profesinio mokymosi veiklos turėjo daug ar nemažai teigiamos įtakos darbui mokykloje. Daugiausia mokytojų (45,4 proc.) sutiko ar visiškai sutiko, kad didžiausias trikdis tobulinti (plėtoti) kompetencijas yra laiko stoka dėl kitų įsipareigojimų ar pareigų.

Pedagogų poreikis

Viena iš taikomų priemonių pedagogų trūkumo problemai valdyti – pedagogų poreikio prognozavimas. 2025 m. parengta pedagogų poreikio prognozė iki 2030 m. rodo artėjantį struktūrinį daugiau kaip 4 tūkst. bendrojo ugdymo dalykų mokytojų deficitą: numatoma, kad per ateinančius penkerius metus šalyje bus parengta apie 8,7 tūkst. naujų specialistų, o realus ugdymo įstaigų poreikis pasieks 10,6 tūkst. pedagogų. Reaguojant į šį disbalansą, kuris ypač matomas STEM srities mokomuosiuose dalykuose, šalyje ne tik aktyviai ieškoma naujų sprendimų, bet ir jau taikomos priemonės, padedančios pritraukti ir išlaikyti pedagogus švietimo sistemoje. Pavyzdžiui, įteisintos lankstesnės galimybės pradėti dirbti mokytojais asmenims, turintiems aukštąjį išsilavinimą, padidintas valstybės finansuojamų pedagoginių studijų vietų skaičius, skiriamos tikslinės stipendijos trūkstamų specialybių studentams, o jau dirbantiems pedagogams, įgyvendinant tikslines valstybines programas ir projektus, sudaromos galimybės nemokamai įgyti kito dalyko ar ugdymo specializacijos kompetencijų.

I DALIS

Ikimokyklinis, priešmokyklinis ir bendrasis ugdymas šalyje

Šioje leidinio dalyje analizuojama šalies ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo būklė strateginių švietimo politikos siekių ir bendrųjų šalies švietimo kaitos tendencijų aspektais.

Ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo būklė analizuojama apibendrintai, visos šalies lygmeniu, apžvelgiama Lietuvos švietimo padėtis tarptautiniame kontekste; remiantis leidinio III dalyje pateiktais rodikliais, apibendrinama padėtis savivaldybėse ir jų grupėse.

Pirmajame skyriuje *Pagrindinių nacionalinių ir tarptautinių strateginių švietimo politikos siekių įgyvendinimas Lietuvoje* ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo būklė analizuojama, remiantis strateginiuose šalies ir tarptautiniuose dokumentuose įtvirtintais įsipareigojimais ir siekiais tobulinti švietimą. Jų įgyvendinimas apžvelgiamas, išskiriant esmines ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo tobulinimo kryptis: įtrauktis ir dalyvavimas ugdymo programose, ugdymo rezultatai ir poveikis, mokytojai ir jų darbo sąlygos, mokyklų aprūpinimas ir švietimo finansavimas.

Antrasis skyrius *Kiti ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo būklės ir švietimo aplinkos rodikliai* praplečia ir papildo pirmajame skyriuje pateiktą švietimo politinei darbotvarkei aktualiausių sričių analizę kitais regioniniais, nacionaliniais ir tarptautiniais duomenimis apie ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo kaitos tendencijas. Šiame skyriuje plačiau analizuojami mokinių pasiekimai ir jų atotrūkiai, mokymosi aprėptis pagal švietimo programas ir tolesnis mokymasis, mokinių, pedagoginių darbuotojų ir mokyklų skaičiaus kaita, mokyklų ir klasių dydis, ugdymo finansavimas ir aprūpinimas. Pabaigoje aptariamas švietimo kontekstas.

Šioje leidinio dalyje aptariama švietimo būklė 2022–2025 m., tačiau, priklausomai nuo turimų duomenų ar siekiant geriau atskleisti švietimo būklės kaitos tendencijas, kai kurių rodiklių pateikiami kitokio laikotarpio duomenys; jei buvo žinomi, pateikiami ir 2026 m. duomenys. Pirmajame skyriuje, analizuojant švietimo politikos siekių įgyvendinimą, nagrinėjama ne tik jį atspindinčių rodiklių kaita, bet ir pateikiami strateginiuose švietimo dokumentuose nustatyti konkrečių metų siekiniai.

I DALIES

TURINYS

Ikimokyklinis, priešmokyklinis ir bendrasis ugdymas šalyje (infografikas) **20**

1. Pagrindinių nacionalinių ir tarptautinių strateginių švietimo politikos siekių įgyvendinimas Lietuvoje **24**

1.1. Pagrindinės ugdymo tobulinimo kryptys 24
1.2. Įtrauktis ir dalyvavimas ugdymo programose 27
1.3. Ugdymo rezultatai ir poveikis 37
1.4. Mokytojai ir jų darbo sąlygos 49
1.5. Mokyklų aprūpinimas ir švietimo finansavimas 53

2. Kiti ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo būklės ir švietimo aplinkos rodikliai **59**

2.1. Mokinių pasiekimai ir jų kaita 59
2.2. Mokinių pasiekimų atotrūkiai 71
2.3. Mokymosi pagal švietimo programas aprėptis ir tolesnis mokymasis 89
2.4. Mokinių ir pedagoginių darbuotojų skaičius 99
2.5. Mokyklų skaičius, mokyklų ir klasių dydis 110
2.6. Ugdymo finansavimas ir aprūpinimas 117
2.7. Švietimo kontekstas 125

Ikimokyklinis, priešmokyklinis ir bendrasis ugdymas šalyje

1. Švietimo politikos siekių įgyvendinimo rodikliai

ĮTRAUKTIS IR DALYVAVIMAS UGDYMO PROGRAMOSE

Vaikų (nuo 3 metų), ugdomų pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas:

97,9 % 2024 m.

96,7 % 2022 m. *(Eurostatas)*

ES strateginės programos „Europa 2030“ (2021) **siekinys – vidutiniškai ES bent 96 % 2030 m.**

2025 m.

59,1 %

negalią turinčių mokinių buvo ugdomi bendrosiose klasėse (2022 m. – 52,3 %)

(ŠVIS)

Nacionalinio pažangos plano (2020) **siekinys – kad rodiklis didėtų**

2–5 metų vaikų, gyvenančių kaimo vietovėse, ugdomų pagal ikimokyklinio ugdymo programą:

93,4 % 2025 m.

89,3 % 2022 m. *(ŠVIS)*

Susitarimo dėl Lietuvos švietimo politikos (2021) **siekinys – ne mažiau kaip 70 % 2027 m.**

Dalyvavimas NVŠ programose:

Bendrojo ugdymo mokinių **84,0 %** 2025 m. **77,3 %** 2022 m.

SUP turinčių mokinių **82,1 %** 2025 m. **76,5 %** 2022 m. *(ŠVIS)*

Nacionalinio pažangos plano (2020) **siekinys – kad rodiklis didėtų**

2025 m.

2 801

mokyklinio amžiaus vaikas nesimokė mokykloje dėl socialinių, psichologinių ir kitų priežasčių (2022 m. – 3 792 vaikai)

(ŠVIS)

Nacionalinio pažangos plano (2020) **siekinys – kad rodiklis mažėtų**

2025 m.

5,9 %

18–24 metų jaunimo buvo įgiję ne aukštesnį kaip pagrindinį išsilavinimą ir nesimokė (2022 m. – 4,8 %)

(Eurostatas)

Nacionalinio pažangos plano (2020) **siekinys – ne daugiau kaip 6 % 2025 m.**

ES strateginės programos „Europa 2030“ (2021) **siekinys – vidutiniškai ES mažiau nei 9 % 2030 m.**

MOKYTOJAI IR JŲ DARBO SĄLYGOS

55 metų ir vyresnių bendrojo ugdymo mokyklų mokytojų:

44,8 % 2025 m.

41,6 % 2022 m. *(ŠVIS)*

Nacionalinio pažangos plano (2020) **siekinys – kad rodiklis mažėtų**

2025 m.

5 762

mokytojai turėjo magistro laipsnį (2022 m. – 5 124)

(ŠVIS)

Nacionalinio pažangos plano (2020) **siekinys – kad rodiklis didėtų**

Pedagoginių studijų absolventų, dirbusių mokyklose po studijų praėjus 2 metams:

69,1 % 2025 m.

55,5 % 2022 m. *(STRATA)*

Nacionalinio pažangos plano (2020) **siekinys – kad rodiklis didėtų**

UGDYMO REZULTATAI IR POVEIKIS

Bazinio pasiekimų lygmens nepasiekusių Lietuvos penkiolikmečių:

	2022 m.	2018 m.
skaitymo gebėjimai	**24,9 %**	**24,4 %**
matematinis raštingumas	**27,8 %**	**25,6 %**
gamtamokslinis raštingumas	**21,8 %**	**22,2 %**

(EBPO PISA)

Lietuvos ateities vizijos „Lietuva 2050“ (2023) **siekinys – ne daugiau kaip 15 % 2050 m.**

Per NMPP patenkinamo pasiekimų lygio nepasiekusių mokinių dalies pokytis nuo 2025 m. iki 2026 m.:

4 klasė, matematika	**3,3** proc. punkto
4 klasė, lietuvių kalba ir literatūra (skaitymas)	**7,1** proc. punkto
8 klasė, matematika	**6,7** proc. punkto
8 klasė, lietuvių kalba ir literatūra (skaitymas)	**–1,2** proc. punkto

(ŠVIS)

Nacionalinio pažangos plano (2020) **siekinys – kad rodikliai mažėtų**

2025 m.

18,0 % asmenų iš žemo SEK statuso šeimų* studijavo aukštosiose mokyklose (2022 m. – 20,7 %)

(ŠVIS)

* asmenys, kurie, mokydamiesi 8 klasėje, gyveno žemo socialinio, ekonominio ir kultūrinio (SEK) statuso šeimose

Susitarimo dėl Lietuvos švietimo politikos (2021) **siekinys – ne mažiau kaip 35 % 2030 m.**

25–34 metų asmenų, įgijusių aukštąjį išsilavinimą:

60,8 % Lietuvoje 2025 m.

44,8 % vidutiniškai ES 2025 m.

2022 m. – **58,2 %** Lietuvoje ir **42,0 %** vidutiniškai ES *(Eurostatas)*

ES strateginės programos „Europa 2030“ (2021) **siekinys – bent 45 % 2030 m.**

MOKYKLŲ APRŪPINIMAS IR ŠVIETIMO FINANSAVIMAS

2022 m. valdžios sektoriaus išlaidų dalis švietimui buvo:

13,5 % *(TVF)* **11,7 %** *(UNESCO)*

UNESCO programos „Švietimas 2030“ (2015) **siekinys – bent 15 % 2025 m. ir 2030 m.**

Vienam bendrojo ugdymo ir profesinio mokymo **mokiniui tenkanti valstybės ir savivaldybių biudžetų lėšų dalis** nuo BVP vienam gyventojui sudarė:

18,7 % 2022 m.

(EBPO)

Susitarimo dėl Lietuvos švietimo politikos (2021–2030) (2021) **siekinys – ne mažiau kaip 24 % 2030 m.**

2022 m. valdžios išlaidos švietimui, kaip BVP dalis:

4,3 %

(UNESCO)

UNESCO programos „Švietimas 2030“ (2015) **siekinys – 4–6 % BVP 2025 m. ir 2030 m.**

158 **bendrojo ugdymo mokyklose**

2025 m. galėjo patekti ir judėti tarp aukštų judėjimo negalią turintys asmenys (2022 m. – 129 mokyklose)

(ŠVIS)

Nacionalinio pažangos plano (2020) **siekinys – kad rodiklis didėtų**

Bendrojo ugdymo mokyklų, turinčių STEAM ugdymui tinkamų fizinių ir virtualių laboratorijų:

74,5 % 2025 m.

49,6 % 2022 m. *(ŠVIS)*

Susitarimo dėl Lietuvos švietimo politikos (2021) **siekinys – 100 % 2030 m.**

BVP – bendrasis vidaus produktas
EBPO – Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija
ES – Europos Sąjunga
NMPP – nacionalinis mokinių pasiekimų patikrinimas
NVŠ – neformalusis vaikų švietimas
PISA – Tarptautinis penkiolikmečių tyrimas
STEAM – gamtos mokslus, technologijas, inžineriją, menus ir matematiką aprėpiantis akronimas
STRATA – Vyriausybės strateginės analizės centras
SUP – specialieji ugdymosi poreikiai
ŠVIS – Švietimo valdymo informacinė sistema
TVF – Tarptautinis valiutos fondas
UNESCO – Jungtinių Tautų švietimo, mokslo ir kultūros organizacija

2. Kiti ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo kaitos rodikliai

MOKINIAI, PEDAGOGINIAI DARBUOTOJAI IR MOKYKLOS

489,2 tūkst.
mokinių (2022 m. – 497,5 tūkst.), iš jų – užsienio piliečių:
18,5 tūkst. 2025 m.
14,4 tūkst. 2022 m.
(ŠVIS)

57,1 tūkst.
pedagoginių darbuotojų ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo mokyklose ir profesinio mokymo įstaigose (2022 m. – 54,9 tūkst.)
(ŠVIS)

1 630
švietimo įstaigų, kuriose teikiamas ikimokyklinis, priešmokyklinis ir (arba) bendrasis ugdymas (2022 m. – 1 685 švietimo įstaigos)
(ŠVIS)

MOKINIŲ PASIEKIMAI IR SAVIJAUTA

2024–2025 m. m.
77
Lietuvos mokiniai laimėjo tarptautinių olimpiadų medalius ir prizines vietas
(ŠVIS)

Per NMPP pagrindinį ar aukštesnjįį pasiekimų lygius pasiekusių mokinių:

	4 klasė		8 klasė	
lietuvių kalba ir literatūra (skaitymas)	**73,5 %** 2026 m.	**82,2 %** 2025 m.	**93,4 %** 2026 m.	**91,4 %** 2025 m.
matematika	**76,8 %** 2026 m.	**89,6 %** 2025 m.	**55,1 %** 2026 m.	**64,2 %** 2025 m.

(ŠVIS)

2022 m. Lietuvos penkiolikmečių, nurodžiusių:
79 % kad mokykloje **lengvai susiranda draugų**,
65 % kad jaučia **priklausymo mokyklai jausmą**
(EBPO PISA)

2026 m. per 4 klasės NMPP pagrindinį ar aukštesnjįį lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) pasiekimų lygius pasiekusių mokinių, besimokančių:
- lietuvių kalba **76,9 %**
- lenkų kalba **44,9 %**
- rusų kalba **28,5 %**

(ŠVIS)

2025 m. per PUPP pagrindinį ar aukštesnjįį pasiekimų lygius pasiekusių mokinių:
57,4 % **lietuvių kalba ir literatūra**
53,5 % **matematika**
(ŠVIS)

2025 m. per PUPP pagrindinį ar aukštesnjįį lietuvių kalbos ir literatūros pasiekimų lygius pasiekusių mokinių:
- Miestų savivaldybėse **62,5 %**
- Mažosiose savivaldybėse **58,9 %**
- Didesniosiose savivaldybėse **55,5 %**
- Žiedinėse savivaldybėse **49,6 %**

(ŠVIS)

2023 m. Lietuvos mokinių pasiekimai buvo aukštesni už IEA TIMSS tarptautinius vidurkius:

	4 klasės		8 klasės	
matematika	**561**	**503**	**514**	**478**
gamtos mokslai	**537**	**494**	**519**	**478**

(IEA TIMSS)
– Lietuvos rezultatas taškais
– TIMSS vidurkis taškais

UGDYMO APRĖPTIS IR MOKYMOSI TĘSIMAS

Įgiję vidurinį išsilavinimą, toliau mokėsi:
(ŠVIS)
71,2 % 2025 m. **70,6 %** 2022 m. – įgijusiųjų išsilavinimą **bendrojo ugdymo mokyklose**
18,1 % 2025 m. **21,0 %** 2022 m. – įgijusiųjų išsilavinimą **profesinio mokymo įstaigose**

18–24 metų jaunimo, įgijusio ne aukštesnį kaip pagrindinį išsilavinimą ir nesimokančio:
- **mieste** **4,6 %** 2025 m. **3,5 %** 2022 m.
- **kaime** **8,5 %** 2025 m. **6,9 %** 2022 m.

(VDA OSP)

Asmenų, baigusių ugdymo programas ir toliau besimokančių ar dirbančių:
- baigusieji **pagrindinio** ugdymo lygmens programas*: **98,4 %** 2025 m. **97,3 %** 2022 m.
- baigusieji **vidurinio** ugdymo lygmens programas*: **88,3 %** 2025 m. **82,9 %** 2022 m.

* bendrojo ugdymo ar profesinio mokymo programos. *(ŠVIS)*

UGDYMO ORGANIZAVIMAS, APRŪPINIMAS IR FINANSAVIMAS

2025 m. 1–4 klasių mokinių mokėsi jungtinėse klasėse:
0,5 % **mieste**
4,5 % **kaime**
2022 m. – **0,9** % mieste ir **5,8** % kaime
(ŠVIS)

2025 m. vidutinis mokinių skaičius klasėje buvo:
- **15,2** **ikimokyklinio, priešmokyklinio** ugdymo (2022 m. – **16,7** mok.)
- **18,7** **pradinio** ugdymo (2022 m. – **19,2** mok.)
- **21,1** **pagrindinio** ugdymo (2022 m. – **21,1** mok.)
- **17,6** **vidurinio** ugdymo (2022 m. – **17,3** mok.)

(ŠVIS)

Bendrojo ugdymo mokyklose 100-ui mokinių vidutiniškai teko mokymuisi skirtų kompiuterių:
(ŠVIS)
mieste **29,1** 2025 m. **23,2** 2022 m.
kaime **39,7** 2025 m. **36,2** 2022 m.

Mokyklos, kuriose mokėsi mažiau kaip 200 mokinių:
mažųjų savivaldybių grupėje
32,4 % 2025 m. **25,0** % 2022 m.
šalies vidurkis
19,6 % 2025 m. **19,9** % 2022 m.
(ŠVIS)

Vidutinė vežiojamų mokinių dalis:

	2025 m.	2022 m.
Žiedinėse savivaldybėse	**44,5 %**	**43,1 %**
Mažosiose savivaldybėse	**38,4 %**	**38,8 %**
Didesniosiose savivaldybėse	**32,8 %**	**32,9 %**

(ŠVIS)

Lėšos, tenkančios vienam mokiniui, eurais, siekė:
- **ikimokyklinio** ugdymo mokykloje: **9,4 tūkst.** 2025 m. **5,8** tūkst. 2022 m.
- **bendrojo** ugdymo mokykloje: **6,1 tūkst.** 2025 m. **4,2** tūkst. 2022 m.

(VDA OSP)

Valstybės skirtos lėšos švietimui, kaip BVP dalis:
2025 m. **5,4 %** 2022 m. **4,7 %**
(VDA OSP)

Valstybė švietimui eurais skyrė:
4 789,6 mln. 2025 m.
3 117,9 mln. 2022 m.
(VDA OSP)

Fizinių ir juridinių asmenų skiriamos lėšos sudarė visų lėšų:
- **ikimokyklinio** ugdymo mokykloje: **10,6 %** 2025 m. **13,3** % 2022 m.
- **bendrojo** ugdymo mokykloje: **7,1 %** 2025 m. **7,4** % 2022 m.

(VDA OSP)

BVP – bendrasis vidaus produktas
EBPO – Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija
IEA – Tarptautinė švietimo pasiekimų vertinimo asociacija
NMPP – nacionalinis mokinių pasiekimų patikrinimas
PISA – Tarptautinis penkiolikmečių gebėjimų tyrimas
PUPP – pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimas
ŠVIS – Švietimo valdymo informacinė sistema
TIMSS – Tarptautinis matematikos ir gamtos mokslų gebėjimų tyrimas
VDA OSP – Valstybės duomenų agentūros Oficialiosios statistikos portalas

1. Pagrindinių nacionalinių ir tarptautinių strateginių švietimo politikos siekių įgyvendinimas Lietuvoje

1.1. Pagrindinės ugdymo tobulinimo kryptys

Svarbiausi **nacionaliniai Lietuvos švietimo tobulinimo kryptis ir uždavinius nustatantys dokumentai**, kurių nuostatų įgyvendinimas analizuojamas šiame leidinyje, yra šie:

- *Valstybės pažangos strategija „Lietuvos ateities vizija „Lietuva 2050“ (2023)*,
- *2021–2030 metų nacionalinis pažangos planas (2020)*,
- *2021–2030 m. plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Švietimo plėtros programa (2021)*,
- *Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programa (2025)*,
- *Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo planas (2025)*,
- parlamentinių partijų *Susitarimas dėl Lietuvos švietimo politikos (2021–2030) (2021)*,
- *Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos 2026–2028 metų strateginis veiklos planas (2026)*.

Lietuvos ateities vizijoje „Lietuva 2050“ (2023) numatyta ateities vizija – „Kelrodė Lietuva: valstybė, kurioje noriu gyventi ir kurti. Valstybė, kurią noriu saugoti“. Viena iš esminių vizijai įgyvendinti reikalingų valstybės raidos krypčių – švietimo, sveikatos ir socialinės politikos pokyčių kryptis; jos strateginė ambicija – „ateičiai pasirengęs, atsparus ir laisvas žmogus, gyvenantis bendruomenėje, kuriai rūpi“.

Matoma vizija, kad šią strateginę ambiciją įgyvendinusioje Lietuvoje švietimas ir mokslas yra išplėtoti kaip kertinė Lietuvos kultūros dalis, užtikrinanti šios kultūros ir ja grindžiamos valstybės tęstinumą, gyvybingumą ir intelektualinį savarankiškumą. Švietimas, kurio raida pranoksta bendrą visuomenės raidą, sėkmingai atlieka savo vaidmenį ir veda visuomenę pirmyn. Visiems prieinamas kokybiškas švietimas sudaro sąlygas kiekvienam išlavinti asmeninius gebėjimus, susikurti savo, kaip Lietuvos piliečio, kultūrinę tapatybę, atrasti, savarankiškai ir pagal gebėjimus pasirinkti gyvenimo kelią ir gyventi prasmingą gyvenimą visais amžiaus tarpsniais. Naujas Lietuvos kartas ugdo geriausieji; mokytojai – visapusiškai išsilavinusios, nuolat besimokančios, savarankiškos, stiprios ir kūrybingos asmenybės, švietimo sistemos bendrakūrėjai, gebantys atskleisti kiekvieno mokinio potencialą.

Numatyta, kad Lietuva, užtikrindama ateičiai ir savarankiškam gyvenimui pasirengusio asmens ugdymą, sudarys finansines (įvairių šaltinių lėšomis) ir teisines prielaidas švietimo sistemos pokyčiams; pagerins ikimokyklinio ugdymo kokybę; nuo ikimokyklinio ugdymo orientuosis į ateičiai pasirengusių, atsparių, kūrybingų, demokratines vertybes išpažįstančių asmenybių ugdymą; investuos į mokytojų rengimą, edukologiją, didaktiką, didins mokytojo profesijos patrauklumą; užtikrins, kad mokykla kompensuotų nepalankios SEK aplinkos lemiamą mokymosi galimybių stoką; pereis prie individualizuoto ir personalizuoto ugdymo ir kt.

Nacionaliniame pažangos plane (2020), atsižvelgiant į *Lietuvos ateities vizijoje „Lietuva 2050“ (2023)* ir kituose dokumentuose numatytas šalies raidos kryptis, siekiama nustatyti pagrindinius valstybėje siekiamus pokyčius. *Nacionalinio pažangos plano (2020)*, kuris buvo atnaujintas 2024 m.[2], esminis tikslas – sveikas ir laimingas žmogus, galintis veikti ir kurti, dirbti kokybišką darbą, gaunantis orias pajamas, gyvenantis darnioje bendruomenėje, įkvepiančioje ir palaikančioje, saugioje, sveikoje ir švarioje aplinkoje, ugdančioje pagarbą, atvirumą ir pasitikėjimą, vertybiniu pagrindu formuojamą valstybės politiką. Kartu siekiama puoselėti ir išsaugoti tautinę ir pilietinę tapatybę. Siekiant esminio tikslo, užsibrėžta įgyvendinti 10 strateginių tikslų sudėtingiausiems Lietuvos iššūkiams ir problemoms įveikti. Pagrindinis ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo tobulinimo kryptis nusakantis strateginis tikslas – didinti švietimo įtrauktį ir veiksmingumą, siekiant atitikties asmens ir visuomenės poreikiams. Siekiant šio tikslo, iškelti tokie pažangos uždaviniai: gerinti įvairių pakopų švietimo kokybę, švietimo sistemos dalyvių pasiekimus ir mažinti pasiekimų skirtumus, didinti formaliojo ir neformaliojo švietimo įtrauktį ir prieinamumą, pritaikyti švietimo sistemą besimokančiųjų judumui, gerinti švietimo sistemos atitiktį darbo rinkai ir kintančiai aplinkai, didinti mokymosi visą gyvenimą lygį ir stiprinti pedagogo profesiją.

2 | Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2024 m. spalio 30 d. nutarimas Nr. 938 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. rugsėjo 9 d. nutarimo Nr. 998 „Dėl 2021–2030 metų nacionalinio pažangos plano patvirtinimo“ pakeitimo“.

2026 m. rengiamas naujas, labiau į *Lietuvos ateities vizijos „Lietuva 2050“ (2023)* įgyvendinimui būtinus proveržius orientuotas 2028–2034 m. laikotarpio *Nacionalinis pažangos planas* (Lietuvos Respublikos Vyriausybė, 2026).

Nacionalinio pažangos plano (2020) trečiojo tikslo – *Didinti švietimo įtrauktį ir veiksmingumą, siekiant atitikties asmens ir visuomenės poreikiams* – uždaviniams įgyvendinti skirta ***Švietimo plėtros programa (2021)***. Kaip ir *Nacionalinis pažangos planas (2020)*, ši programa buvo atnaujinta 2024 m.[3] Pagal naują redakciją, programai įgyvendinti buvo numatyta dvylika pažangos priemonių. Ikimokykliniam, priešmokykliniam ir bendrajam ugdymui tobulinti skirtos šios pažangos priemonės: *Įgyvendinti „Tūkstantmečio mokyklų“ programą*, *Vykdyti „EdTech“ skaitmeninę švietimo transformaciją*, *Užtikrinti visiems prieinamą šiuolaikinį ugdymo turinį*, *Užtikrinti visiems prieinamą ankstyvąjį ugdymą*, *Įgyvendinti įtraukųjį švietimą*, *„Pirmiausia – mokytojas“* ir kt.

Dvidešimtoji Lietuvos Respublikos Vyriausybė (2025) tęsė Devynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės (2024) veiklas. *Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programoje* buvo numatyta keturiolika pagrindinių veiklos prioritetų; švietimo srities prioritetas – lygių galimybių gauti kokybišką švietimą užtikrinimas. Įgyvendindama šį prioritetą, Vyriausybė įsipareigojo sukurti universalią, visiems dalyviams sąžiningą švietimo sistemą, suteikiančią lygias galimybes augti ir tobulėti visiems Lietuvos vaikams, nepriklausomai nuo jų gyvenamosios vietos ir tėvų finansinės padėties. Ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo srityse buvo numatyta: taikyti vienodus veiklos kokybės ir atskaitomybės reikalavimus valstybinėms ir nevalstybinėms mokykloms; tobulinti mokyklų veiklos išorinį vertinimą; koreguoti mokyklų tinklo pertvarką, peržiūrėti klasių sudarymo taisykles, siekiant išsaugoti regionų ir tautinių mažumų mokyklas; stiprinti lietuvių kalbos mokymą tautinių mažumų mokyklose ir lituanistinį ugdymą; stiprinti mokymosi pagalbą; gerinti mokyklų aprūpinimą mokymosi priemonėmis; plėtoti visos dienos mokyklas ir NVŠ; užtikrinti sklandų perėjimą prie visuotinio vaikų nuo 2 metų ikimokyklinio ugdymo; gerinti mokytojų darbo sąlygas, mažinti mokytojų trūkumą ir kt. Šiems įsipareigojimams įgyvendinti skirti veiksmai buvo numatyti *LRV programos nuostatų įgyvendinimo plane (2025)*.

Dvidešimt pirmosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės (2026) programoje šios kryptys tęsiamos. Dalis ankstesnių įsipareigojimų papildoma naujais akcentais. Numatoma sklandžiai pereiti prie visuotinio ikimokyklinio ugdymo nuo 18 mėnesių amžiaus, gerinti mokytojų darbo sąlygas, mažinti mokytojų trūkumą, peržiūrėti jų darbo krūvį, stiprinti mentorystę ir kurti mokytojų karjeros modelį, sudarantį galimybes profesiškai tobulėti. Išlaikomas dėmesys visos dienos mokyklos modelio plėtrai, pirmiausia – pradinį ugdymą vykdančiose mokyklose. Nauju akcentu tampa ilgalaikės brandos egzaminų sistemos vizijos kūrimas ir alternatyvių mokinių pasiekimų vertinimo modelių išbandymas.

Parlamentinių partijų ***Susitarime dėl Lietuvos švietimo politikos (2021)*** numatyta plėtoti ikimokyklinį ugdymą, gerinti bendrojo ugdymo kokybę ir kokybės valdymo sistemą, stiprinti įtrauktį švietimo sistemoje ir plėtoti švietimo pagalbą, į formalųjį ir neformalųjį švietimą integruoti kultūros turinį, gerinti informacinių ir komunikacinių technologijų raštingumą, didinti pedagogo profesijos patrauklumą, gerinant darbo sąlygas ir sudarant aiškias karjeros galimybes. Įsipareigojama ne tik pasiekti pažangos minėtose srityse, bet ir didinti finansavimą švietimui.

Švietimo tobulinimo priemonių įgyvendinimas ir jų stebėsenos rodiklių reikšmės artimiausiems trejiems metams numatyti *Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos 2026–2028 m. strateginiame veiklos plane (2026)*.

Pagrindiniai **tarptautiniai strateginiai švietimo dokumentai**, kurių nuostatas įgyvendinti Lietuva įsipareigojo, – *UNESCO programa „Švietimas 2030“: Incheono deklaracija ir veiksmų planas 4-am darnaus vystymosi tikslui įgyvendinti* (2015) ir *ES Tarybos rezoliucija dėl Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje strateginės programos siekiant sukurti Europos švietimo erdvę ir imtis veiksmų vėlesniu laikotarpiu (2021–2030 m.) (2021)*.

UNESCO programa „Švietimas 2030“ (2015) skirta 4-am darnaus vystymosi tikslui įgyvendinti – užtikrinti visa apimantį ir lygiavertį kokybišką švietimą ir skatinti visą gyvenimą trunkantį mokymąsi. Šioje programoje švietimui keliami tikslai – užtikrinti visiems vaikams kokybišką ankstyvąjį ir bendrąjį ugdymą, panaikinti lyčių skirtumus švietimo srityje ir didinti įtrauktį, užtikrinti darniam vystymuisi ir užimtumui reikalingų kompetencijų ugdymą, mokyklose kurti saugią ir mokymuisi palankią aplinką, rūpintis mokytojų kvalifikacija. Tikslus atitinkančius siekinius (išskyrus švietimo finansavimo, kuriuos nustatė UNESCO) valstybėms siūloma nusistatyti savarankiškai, atsižvelgiant į vietos kontekstą. 2025 m., atsižvelgiant į esamą švietimo būklę, buvo atnaujinti Lietuvos išsikelti švietimo tobulinimo siekiniai.

Įvertinus per dešimtmetį pasiektą pažangą įgyvendinant 4-ą darnaus vystymosi tikslą, atkreipiamas dėmesys, kad pažanga mažesnė, nei siekiama. Nors mokymosi aprėpčių ir programų baigimo rodikliai gerėjo, bet pažanga lėtėja, daugelyje šalių prastėja mokymosi rezultatai, išlieka nelygybė pagal lytį, socialinę-ekonominę padėtį ir kt. Siekiant paspartinti 4-o tikslo įgyvendinimą, rekomenduojama prioritetą

3 | Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2024 m. liepos 31 d. nutarimas Nr. 660 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. gruodžio 1 d. nutarimo Nr. 1016 „Dėl 2021–2030 m. plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Švietimo plėtros programos patvirtinimo“ pakeitimo“.

teikti įtraukties politikai ir finansavimui, užtikrinti kokybiško ikimokyklinio ugdymo plėtrą, stiprinti teisines garantijas dėl nemokamo ir privalomo švietimo, mažinant prieigos prie tinkamos mokymosi infrastruktūros ir skaitmeninių išteklių atotrūkius (United Nations, 2025).

ES strateginėje programoje „Europa 2030“ (2021) numatytos šios prioritetinės švietimo tobulinimo kryptys: gerinti kokybę, lygybę ir įtrauktį, skatinti mokymąsi visą gyvenimą ir judumą, didinti švietimo darbuotojų kompetencijas ir motyvaciją, stiprinti aukštąjį mokslą, remti žaliąją ir skaitmeninę pertvarką.

Europos Komisija, atlikusi tarpinį strateginės programos vertinimą, patvirtino jos vertę, skatinant valstybes nares susitarti dėl tikslų, padedant įgyvendinti bendrus prioritetus, remiant nacionalines reformas, panaudojant ES finansavimą ir stiprinant Europos švietimą. Nepaisant pažangos, pagrindiniai iššūkiai išlieka aktualūs, todėl, siekiant tolesnės pažangos ir atsižvelgiant į kintantį švietimo kontekstą, siūloma atnaujinti prioritetus, stiprinti sąsajas tarp švietimo politikos sričių ir sektorių, gerinti stebėseną. Svarstoma atnaujinti kai kuriuos *ES strateginėje programoje „Europa 2030“ (2021)* numatytus siekinius ir juos papildyti naujais, plėtojant pagrindinių įgūdžių (mokinių pasiekimų) stebėseną, daugiau dėmesio skiriant STEM sričiai, socialiniam teisingumui ir kt. (European Commission, 2025).

Prioritetiniai veiksmai, kurių reikėtų imtis artimiausiais metais švietimui ir kitoms politikos sritims tobulinti, numatomi visoms ES šalims kasmet teikiamose Europos Komisijos rekomendacijose. 2024 ir 2025 metų ***Tarybos rekomendacijose dėl Lietuvos ekonominės, socialinės, užimtumo, struktūrinės ir biudžeto politikos*** (Europos Komisija, 2024, 2025) atkreipiamas dėmesys į Lietuvai kylančius iššūkius, susijusius su ekonominio ir socialinio atsparumo didinimu, socialinius ir ekonominius regionų skirtumus, neatitikimą tarp įgyto išsilavinimo (kompetencijų) ir darbo rinkai reikalingų įgūdžių. Kaip Lietuvos bendrojo ugdymo sistemos iššūkiai, minimi mokinių pasiekimų skirtumai miesto ir kaimo vietovėse ir mokytojų trūkumas. Lietuvai, greta kitų veiksmų, 2025 m. ir 2026 m. rekomenduota gerinti bendrojo ugdymo kokybę, teisingumą ir efektyvumą, mažinant mokinių pasiekimų atotrūkį kaimo ir miesto vietovėse ir kartu didinant mokytojo profesijos patrauklumą. Taip pat rekomenduota, skatinant savivaldybių bendradarbiavimą ir taikant kitas priemones, mažinti regioninius skirtumus ir gerinti viešųjų paslaugų teikimą (Europos Komisija, 2025).

Toliau leidinyje (1.2–1.5 poskyriuose) ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo tobulinimas apžvelgiamas, remiantis strateginiuose dokumentuose nustatytais pažangos stebėsenos rodikliais ir siekiniais, pagal šias tarpusavyje susijusias tobulinimo kryptis: įtrauktis ir dalyvavimas ugdymo programose, ugdymo rezultatai ir poveikis, mokytojai ir jų darbo sąlygos, mokyklų aprūpinimas ir švietimo finansavimas (1.1.1 lentelė). Strateginiuose dokumentuose suformuluoti rodikliai, jų reikšmių kaita pastaraisiais metais ir siekiniai taip pat pateikti 1 priede.

1.1.1 lentelė

Ikimokyklinis, priešmokyklinis ir bendrasis ugdymas tobulinamas, plėtojant įtrauktį ir dalyvavimą ugdymo programose, gerinant ugdymo rezultatus, stiprinant mokytojų bendruomenes, užtikrinant aprūpinimą ir finansavimą

Pagrindinės ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo tobulinimo kryptys*

Ugdymo tobulinimo kryptis	Krypties aprašymas
Įtrauktis ir dalyvavimas ugdymo programose	Dalyvavimas ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programose, įtraukties principo įgyvendinimas, bendrojo ugdymo mokinių dalyvavimas neformaliojo švietimo programose, mokyklinio amžiaus vaikų nesimokymas mokykloje ir ankstyvas pasitraukimas iš švietimo sistemos.
Ugdymo rezultatai ir poveikis	Mokinių bendrojo ugdymo pasiekimai, tolesnis mokymasis ir įsidarbinimas, bendrojo ugdymo poveikis visuomenei (gyventojų išsilavinimo, kompiuterinio raštingumo ir pilietinės galios rodikliai), švietimo vertinimas.
Mokytojai ir jų darbo sąlygos	Mokytojų išsilavinimas, amžius, darbo užmokestis, mokytojų poreikis ir pedagoginių studijų absolventų įsidarbinimas mokyklose.
Mokyklų aprūpinimas ir švietimo finansavimas	Mokyklų atitiktis mokymosi ir vidaus bei išorės universalaus dizaino principams, pritaikymas turintiesiems judėjimo negalią, aprūpinimas laboratorijomis. Bendras švietimo finansavimas, valstybės ir savivaldybių biudžeto lėšos, tenkančios vienam mokiniui.

* Išsamus krypčių turinys atskleidžiamas ir analizuojamas 1.2–1.5 poskyriuose.

1.2. Įtrauktis ir dalyvavimas ugdymo programose

Augo ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programose dalyvaujančių vaikų nuo 3 metų iki privalomojo pradinio ugdymo amžiaus dalis: 2022 m. – 96,7 proc., 2024 m. – 97,9 proc., taigi viršytas *ES strateginės programos „Europa 2030“ (2021)* siekinys (bent 96 proc.) ir ES šalių vidurkis (95 proc.). Sėkmingai įgyvendinami *Nacionaliniame pažangos plane (2020)* keliami rodiklių augimo siekiniai: augo dalyvaujančių ikimokyklinio ugdymo programose vaikų nuo gimimo iki 5 metų dalis (2022 m. – 66,7 proc., 2025 m. – 72,0 proc.); dalyvaujančių priešmokyklinio ugdymo programoje 6 metų amžiaus grupės vaikų dalis (2022 m. – 88,2 proc., 2025 m. – 93,7 proc.). Pasiektas *Susitarimo dėl švietimo politikos (2021)* siekinys 2027 m. – bent 70 proc. 2–5 metų vaikų iš kaimo vietovių, dalyvaujančių ikimokyklinio ugdymo programoje: 2022 m. dalyvavo 89,3 proc., 2025 m. – 93,4 proc. šių vaikų.

***Nacionaliniame pažangos plane (2020)* siekiama mažinti mokykloje nesimokančių mokyklinio amžiaus vaikų skaičių, ir pasiekta pažanga per vienus metus – didelė: 2024 m. nesimokė 3 942, 2025 m. – 2 801 vaikas. Mažėjo anksti iš formaliojo švietimo pasitraukusio 18–24 metų jaunimo dalis: 2024 m. ji buvo padidėjusi iki 8,4 proc., o 2025 m. sumažėjo iki 5,9 proc. ir buvo gerokai mažesnė nei ES vidurkis (9,1 proc.); pasiektas *Nacionalinio pažangos plano (2020)* siekinys 2025 m. – ne daugiau kaip 6 proc.**

Padaryta pažanga, įgyvendinant *Nacionalinio pažangos plano (2020)* siekinį didinti mokinių su negalia įtrauktį: 2025 m. bendrosiose klasėse mokėsi 59,1 proc. mokinių su negalia (2022 m. – 52,3 proc.), tokios sąlygos buvo sudarytos 777 mokyklose (2022 m. – 752). Vis dėlto, švietimo pagalbos prieinamumo dar stokojama. Nors vienam švietimo pagalbos specialistui tenkančių mokinių skaičius mažėjo, 2022–2024 m. augusi švietimo pagalbą gavusių mokinių, kuriems jos reikėjo, dalis 2025 m. sumažėjo iki 78,6 proc. (2022 m. – 80,8 proc.).

Gerėjo įsitraukimas į NVŠ veiklas – 2025 m. jose dalyvavo 84,0 proc. mokinių apskritai (2022 m. – 77,3 proc.) ir 82,1 proc. SUP turinčių mokinių (2022 m. – 76,5 proc.); daugiau mokinių lankė NVŠ veiklas, finansuojamas valstybės biudžeto lėšomis: 2025 m. – 44,5 proc. mokinių apskritai, 40,2 proc. SUP turinčių mokinių (2022 m. – 38,0 ir 37,6 proc. atitinkamai), 33,2 proc. (2022 m. – 27,0 proc.) 9–10, I–IV gimnazijos kl. mokinių. Tik 4 savivaldybėse siūlomos visų NVŠ krypčių programos.

Nacionaliniuose ir tarptautiniuose strateginiuose dokumentuose akcentuojamas visiems prieinamas, socialiai teisingas, įtraukus ir kokybiškas švietimas bei mokymasis visą gyvenimą visiems. Daug dėmesio skiriama ir formaliojo, ir neformaliojo švietimo plėtrai. Pažangos siekiama ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikų ugdymo plėtros, ankstyvo pasitraukimo iš švietimo sistemos mažinimo, įtraukties švietimo sistemoje principo įgyvendinimo, mokinių dalyvavimo NVŠ programose srityse.

Ikimokyklinis ir priešmokyklinis ugdymas

Ir nacionaliniu, ir tarptautiniu lygmeniu siekiama, kad daugiau ikimokyklinio amžiaus vaikų dalyvautų švietimo programose, keliami įvairūs siekiniai, numatantys skirtingo amžiaus vaikų dalyvavimą ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programose (1.2.1 lentelė).

Nacionaliniame pažangos plane (2020) siekiama užtikrinti dviejų rodiklių augimą: ikimokyklinio ugdymo programose dalyvaujančių nuo gimimo iki 5 metų amžiaus grupės vaikų dalies didėjimą ir vaikų, dalyvaujančių priešmokyklinio ugdymo programoje, dalies 6 (5) metų amžiaus grupėje didėjimo tendencijas.

ŠVIS duomenimis, ikimokyklinio ugdymo programoje dalyvaujančių vaikų amžiaus grupėje nuo gimimo iki 5 metų dalis 2022–2025 m. laikotarpiu padidėjo 5,3 proc. punkto: 2022 m. ji siekė 66,7 proc., 2025 m. – 72,0 proc. (1.2.1 pav.).

Vaikų, dalyvaujančių priešmokyklinio ugdymo programoje, dalis 6 metų amžiaus grupėje nuosekliai augo. 2022 m. ji siekė 88,2 proc., o 2025 m. pasiekė 93,7 proc. – padidėjo 5,5 proc. punkto. 100 proc. nepasiekta, nes dalis vaikų pradeda mokytis pagal

1.2.1 lentelė

Pasiekta pažangos, didinant daugelio amžiaus grupių vaikų (išskyrus 0–5 metų amžiaus grupę) dalyvavimą ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programose

Strateginiuose švietimo dokumentuose numatyti ikimokyklinio ugdymo rodikliai ir jų reikšmių pokytis

Rodiklio pavadinimas ir duomenų šaltinis	Pradinė būklė	Siekiniai	Naujausia žinoma reikšmė	Pokytis nuo pradinės būklės
Nacionalinis pažangos planas (2020)				
Vaikų, dalyvaujančių ikimokykliniame ugdyme, dalis nuo gimimo iki 5 metų amžiaus grupėje (proc.) (ŠVIS)	72,6* (2024)	Didėjimas	72,0 (2025–2026)	**– 0,6 ↓**
Vaikų, dalyvaujančių priešmokykliniame ugdyme, dalis 6 (5) metų amžiaus grupėje (proc.) (ŠVIS)	89,9** (2023)	Didėjimas	93,7 (2025)	**3,8 ↑**
Susitarimas dėl Lietuvos švietimo politikos (2021)				
2–5 metų vaikų, gyvenančių kaime ir dalyvaujančių ikimokyklinio ugdymo programoje, dalis (proc.)*** (ŠVIS)	78,5 (2019–2020)	Ne mažiau kaip 70 proc. (2027)	93,4 (2025–2026)	**14,9 ↑**
UNESCO programa „Švietimas 2030“				
Vaikų, dalyvaujančių organizuotoje mokymo veikloje vienerius metus iki sukankant oficialiam pradiniam mokykliniam amžiui (7 m.), dalis (proc.) (UNESCO)	Nenustatyta	100 proc. (2025 ir 2030)	99,6 (2024)	
ES strateginė programa „Europa 2030“				
Vaikų, dalyvaujančių ikimokyklinio ugdymo programose nuo 3 metų iki privalomo pradinio ugdymo amžiaus, dalis (proc.) (Eurostatas)	89,6 (2019)	Bent 96 proc. (2030)	97,9 (2024)	**8,3 ↑**

* Perskaičiuotas rodiklis.
** Perskaičiuotas rodiklis. Pateikiami duomenys apie 6-mečius.
*** Pasikeitė skaičiavimo būdas, todėl rodiklio reikšmės perskaičiuotos. Anksčiau buvo skaičiuojama 2–5 metų vaikų, gyvenančių kaime ir dalyvaujančių ikimokyklinio ugdymo programoje kaimo vietovėse esančiose mokyklose, dalis, dabar – dalyvaujančių, nepriklausomai nuo vietovės, kurioje yra mokykla, dalis.
Rodyklių reikšmės: ↑ – padėtis pagerėjo, ↓ – padėtis pablogėjo.

1.2.1 pav.

Nuo 2022 m. padidėjo ikimokyklinio ugdymo programoje dalyvaujančių vaikų nuo gimimo iki 5 metų ir priešmokyklinio ugdymo programoje dalyvaujančių 6 metų amžiaus grupės vaikų dalys

Vaikų, dalyvaujančių ikimokyklinio ugdymo programoje, priklausančių amžiaus grupei nuo gimimo iki 5 metų, dalies (proc.) kaita 2022–2025 m. ir *Nacionalinio pažangos plano (2020)* siektina tendencija

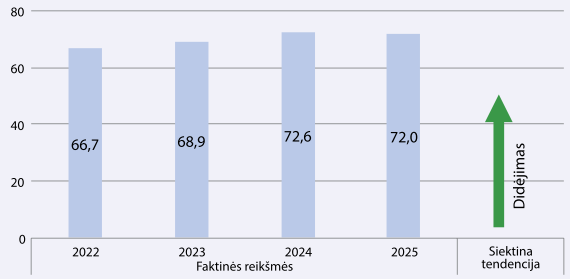

Vaikų, dalyvaujančių priešmokyklinio ugdymo programoje, priklausančių 6 (5)* metų amžiaus grupei, dalies (proc.) kaita 2022–2025 m. ir *Nacionalinio pažangos plano (2020)* siektina tendencija

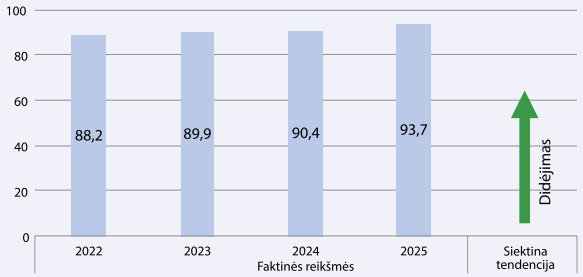

* Rodiklyje skaičiuota 6 metų amžiaus grupės vaikų, dalyvaujančių priešmokyklinio ugdymo programoje, dalis.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

priešmokyklinio ugdymo programą būdami 5 metų ir sulaukę 6 metų jau pradeda mokytis pagal pradinio ugdymo programą. ŠVIS duomenimis, 2025 m. priešmokyklinio ugdymo programoje dalyvavo 10,7 proc. (2022 m. – 9,4 proc.) penkiamečių.

Užtikrinant ikimokyklinio ugdymo plėtrą, *LR švietimo įstatyme* nustatyta, kad nuo 2025 m. rugsėjo 1 d. ikimokyklinis ugdymas yra visuotinis vaikams nuo 2 metų. Visiems vaikams nuo 2 metų, kurių tėvai pageidauja, kad vaikas būtų ugdomas pagal ikimokyklinio ugdymo programą, turi būti užtikrinama ši galimybė. *Švietimo plėtros programos (2021)* siekinys 2030 m. – 95 proc. vaikų nuo 2 metų iki privalomojo ugdymo amžiaus, dalyvaujančių ikimokyklinio ugdymo programose. *ŠMSM 2026–2028 m. strateginiame veiklos plane (2026)* siekiama, kad šių vaikų dalis (proc.) augtų: 2026 m. siektų 92 proc., 2027 m. – 93 proc., 2028 m. – 94 proc. ŠVIS duomenimis, šie tikslai įgyvendinami sėkmingai – vaikų nuo 2 metų iki privalomojo ugdymo amžiaus, dalyvaujančių iki-

mokyklinio ugdymo programose, dalis kasmet auga. 2025 m. dalyvavo 91,5 proc. (2022 m. – 85,5 proc., 2023 m. – 87,9 proc., 2024 m. – 90,5 proc.), tad labai priartėta prie *ŠMSM 2026–2028 m. strateginio veiklos plano (2026)* 2026 m. siekinio.

Siekiant užtikrinti ikimokyklinio ugdymo plėtrą, įgyvendinama pažangos priemonė „Užtikrinti visiems prieinamą ankstyvąjį ugdymą“. LR švietimo, mokslo ir sporto ministerijos 2025 m. ataskaitos duomenimis, 2024–2025 metais buvo organizuojamos informacinės kampanijos „Nepalik vaiko be pradžios“, kurių tikslas – supažindinti tėvus ir visuomenę su ankstyvojo amžiaus vaikų ugdymo svarba ir kokybiško ikimokyklinio ugdymo nauda, taip paskatinant tėvus (globėjus, rūpintojus) leisti savo vaikus ugdytis pagal ikimokyklinio ugdymo programas.

Įgyvendinant *UNESCO programą „Švietimas 2030“ (2015)*, išsikeltas nacionalinis siekinys – siekti, kad visi vaikai dalyvautų organizuotoje ugdymo veikloje vienus metus iki sukankant oficialiam pradiniam mokykliniam amžiui. Toks siekinys keliamas, kadangi priešmokyklinis ugdymas šalyje yra privalomas. UNESCO duomenimis (žiūrėta 2026-04-23), Lietuvos rodiklio reikšmė viršija 99 proc., tik 2023 m. buvo šiek tiek sumažėjusi (iki 98,0 proc.) (1.2.2 pav.).

ES strateginėje programoje „Europa 2030“ (2021) siekiama, kad iki 2030 m. bent 96 proc. vaikų nuo trejų metų iki privalomojo pradinio ugdymo amžiaus (7 metai) dalyvautų ikimokyklinio ugdymo programose.

Eurostato duomenimis (žiūrėta 2026-06-16), Lietuvoje 2024 m. ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programose dalyvaujančių vaikų nuo 3 metų iki amžiaus, kai privalomas pradinis ugdymas (7 metai), rodiklis pasiekė 97,9 proc. ir buvo 5,8 proc. punkto didesnis nei 2021 m. (92,1 proc.). Rodiklis 2024 m. 1,9 proc. punkto viršijo ES 2030 m. siekinį – bent 96 proc. (1.2.3 pav.). Užtikrinti šio rodiklio augimą siekiama *Švietimo plėtros programoje (2021–2030)* (95 proc. 2030 m.) ir *ŠMSM 2026–2028 m. strateginiame veiklos plane (2026)*, kuriame numatyti siekiniai 2026–2028 m. (95 proc.) jau yra pasiekti.

Palyginus šį rodiklį su kitomis ES šalimis ir 27 ES šalių vidurkiu (94,9 proc.), matyti, kad Lietuva yra aukštoje trečioje pozicijoje. Pirmoje vietoje yra Prancūzija, kurioje, remiantis preliminariais šios šalies duomenimis, 100 proc. vaikų nuo 3 metų iki privalomojo pradinio ugdymo amžiaus dalyvauja ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programose, antroje – Belgija (98,1 proc.). Mažiausia šio rodiklio reikšmė – Rumunijoje (76,5 proc.) (1.2.4 pav.).

Lietuvoje siekiama didinti **kaimo vietovėse ir nepalankioje SEK aplinkoje** gyvenančių vaikų dalyvavimo ikimokyklinio ugdymo programoje aprėptį.

1.2.2 pav.

Organizuotoje mokymo veikloje vienus metus iki sukankant oficialiam pradiniam mokykliniam amžiui dalyvauja virš 99 proc. vaikų

Organizuotoje mokymo veikloje vienus metus iki sukankant oficialiam pradiniam mokykliniam amžiui (7 m.) dalyvaujančių vaikų dalies (proc.) kaita 2021–2024 m. ir *UNESCO programos „Švietimas 2030“ (2015)* siekinys

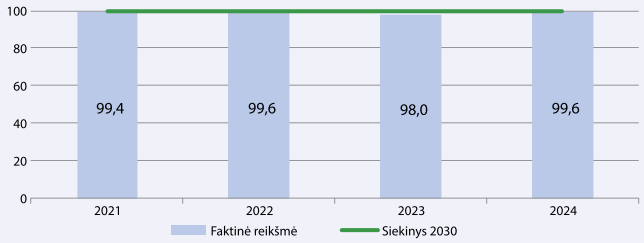

Duomenų šaltinis: UNESCO (žiūrėta 2026-04-23)

1.2.3 pav.

Lietuvos ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programose dalyvaujančių vaikų dalis 2022–2024 m. viršijo *ES strateginės programos „Europa 2030“* siekinį 2030 m.

Vaikų, dalyvaujančių ikimokyklinio ugdymo programose nuo 3 metų iki privalomojo pradinio ugdymo amžiaus, dalies (proc.) kaita 2021–2024 m. ir *ES strateginės programos „Europa 2030“ (2021)* siekinys

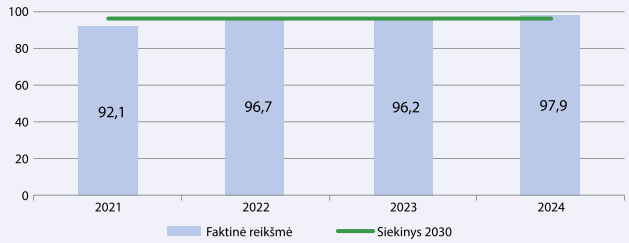

Duomenų šaltinis: Eurostatas

1.2.4 pav.

2024 m. Lietuvoje ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programose dalyvaujančių vaikų dalis viršijo 27 ES šalių vidurkį ir buvo viena didžiausių ES šalyse

Vaikų, dalyvaujančių ikimokyklinio ugdymo programose nuo 3 metų iki privalomojo pradinio ugdymo amžiaus, dalys (proc.) ES šalyse 2024 m. ir *ES strateginės programos „Europa 2030" (2021)* siekinys

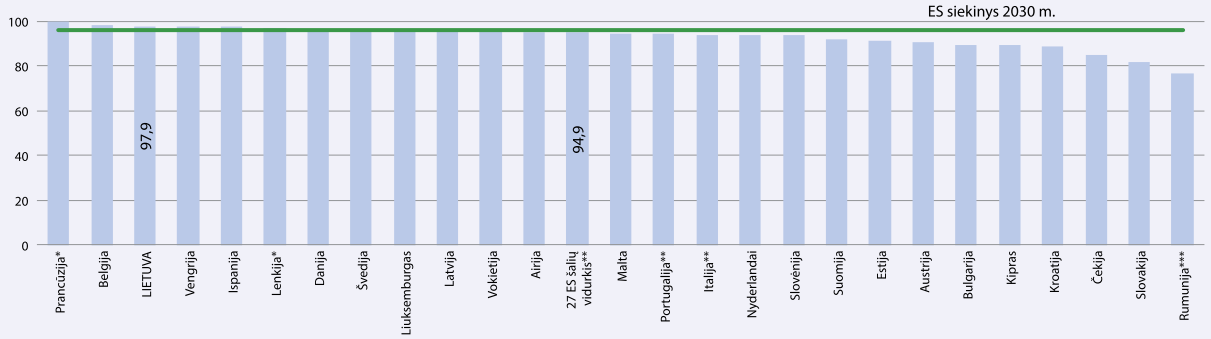

Pastabos. Į paveikslą neįtrauktos šalys, kurių duomenų nėra. * Preliminarūs duomenys. ** Skiriasi rodiklio apibrėžtis. *** Tikslių duomenų nėra, todėl rodiklis yra prognozuojamas, taikant modelius.

Duomenų šaltinis: Eurostatas

1.2.5 pav.

Per 2022–2025 metus paaugo kaimo vietovėse gyvenančių ikimokyklinio ugdymo programoje dalyvaujančių 2–5 metų vaikų dalis

2–5 metų vaikų, gyvenančių kaimo vietovėse ir dalyvaujančių ikimokyklinio ugdymo programoje*, dalies (proc.) kaita 2022–2023 m. m. – 2025–2026 m. m. ir *Susitarimo dėl Lietuvos švietimo politikos (2021)* siekinys

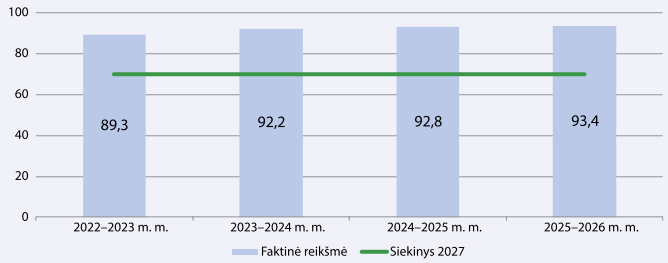

* Perskaičiuotas rodiklis. Ankstesnėse švietimo būklės apžvalgose buvo pateikiama 2–5 metų vaikų, gyvenančių kaime, ugdomų pagal ikimokyklinio ugdymo programas kaimo vietovėse esančiose mokyklose, dalis (proc.).

Duomenų šaltinis: ŠVIS

Susitarime dėl Lietuvos švietimo politikos (2021) buvo keliamas siekinys 2027 metams – kad ne mažiau kaip 70 proc. 2–5 metų kaimo vietovėse gyvenančių vaikų dalyvautų ikimokyklinio ugdymo programoje. Šis siekinys buvo pasiektas (1.2.5 pav.).

2022–2023 m. m. ikimokyklinio ugdymo programoje dalyvavo 89,3 proc. kaime gyvenančių 2–5 metų vaikų, o 2025–2026 m. m. jų dalis išaugo iki 93,4 proc.

ŠVIS duomenys rodo, kad beveik pusė kaime gyvenančių 2–5 metų vaikų yra ugdomi mieste, ir ši tendencija tik stiprėja: 2022–2023 m. m. šių vaikų, ugdomų pagal ikimokyklinio ugdymo programas kaimo mokyklose, dalis sudarė 51,6 proc., 2023–2024 m. m. – 50,3 proc., 2024–2025 m. m. – 50,7 proc., 2025–2026 m. m. – 49,4 proc.; atitinkamai, likusi dalis vaikų buvo vežiojami ugdyti į miestuose esančias mokyklas. Ši situacija ypač būdinga žiedinėms savivaldybėms.

ŠMSM 2026–2028 m. strateginiame veiklos plane (2026) siekiama, kad **socialinę riziką patiriančiose šeimose gyvenančių vaikų** nuo 3 metų iki privalomojo ugdymo amžiaus, dalyvaujančių ikimokyklinio ugdymo programose, skaičius 2026 m. siektų 1 600, 2027 m. – 1 700, 2028 m. – 1 800 vaikų, *Švietimo plėtros programos (2021)* 2030 m. siekinys – 2 000 vaikų. ŠVIS duomenimis, šalyje ikimokyklinio ugdymo programoje 2025 m. dalyvavo 2 226 socialinės rizikos šeimose gyvenantys vaikai iki privalomojo ugdymo amžiaus, tad šie siekiniai yra viršyti. Pastebėtina, kad nuo 2024 m. dalyvaujančių vaikų skaičius šiek tiek mažėjo: 2022 m. ikimokyklinio ugdymo programoje dalyvavo 2 358, 2023 m. – 2 375, 2024 m. – 2 339 socialinės rizikos šeimų vaikai.

Kitas siekinys, įgyvendinant *Švietimo plėtros programą (2021)*, numatytas *ŠMSM 2026–2028 m. strateginiame veiklos plane (2026)*, – socialinę riziką patiriančių šeimų vaikų, kurie ne trumpiau kaip 6 mėnesius ugdomi pagal ikimokyklinio ugdymo programas privalomai arba pagal priešmokyklinio ugdymo bendrąją programą, dalis. Siekiamos reikšmės: 2026 m. – 50 proc., 2027 m. – 60 proc., 2028 m. – 70 proc.; *Švietimo*

plėtros programos (2021) 2030 m. siekinys – 80 proc. (2029 m.). ŠVIS duomenimis, tokių privalomai ugdomų vaikų dalis – apie 3 proc.: 2025 m. – 3,34 proc. (2022 m. – 3,12 proc.). Svarbu pabrėžti, kad jeigu tėvai (globėjai, rūpintojai) savo noru leidžia vaikams lankyti ikimokyklinį ugdymą, vaikai į šią statistiką nepatenka, nes jiems privalomas ugdymas neskiriamas. Duomenys apie tai, kokia dalis socialinės rizikos šeimose augančių vaikų savanoriškai leidžiami į ikimokyklinio ugdymo įstaigas, nėra renkami.

Valstybės pažangos strategijoje „Lietuva 2050“ siekiama gerinti ikimokyklinio ugdymo kokybę ir užtikrinti ugdymo kokybės standartus visose ikimokyklinio ugdymo įstaigose; laiku nustatyti, ar vaikas turi individualiųjų poreikių, teikti reikalingą paramą ugdymui šeimose.

LRV programos nuostatų įgyvendinimo plane (2025), siekiant plėtoti ikimokyklinį ir priešmokyklinį ugdymą, planuojama iki 2028 m. III ketvirčio sukurti ne mažiau kaip 2 000 naujų ikimokyklinio ugdymo vietų ir finansuoti ne mažiau kaip 3 000 vaikų, gyvenančių socialinę riziką patiriančiose šeimose, ikimokyklinį ugdymą, taip pat sukurti ir (ar) pritaikyti erdves, kuriomis naudotųsi ne mažiau kaip 4 500 vaikų (mokinių), visos dienos mokyklos veikloms ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio ir pagrindinio ugdymo programas įgyvendinančiose mokyklose.

Ikimokyklinio ugdymo prieinamumui vaikams iš socialinę riziką patiriančių šeimų gerinti skirtos *Švietimo plėtros programos (2021)* priemonės „Užtikrinti visiems prieinamą ankstyvąjį ugdymą“ ir „Padidinti ugdymo prieinamumą atskirtį patiriantiems vaikams“. Siekiant į ikimokyklinį ir priešmokyklinį ugdymą sėkmingai įtraukti vaikus iš socialinę riziką patiriančių šeimų ir teikti jiems pagalbą ugdymo procese, buvo įgyvendinamas *Vaiko garantijos* projektas. 2025 m. pradėtas kurti bendradarbiaujančių ikimokyklinio ugdymo įstaigų tinklas. Siekiama, kad įgyvendinant projektą, pagalba būtų suteikta 4 249 vaikams. 2025 m. gruodžio mėn. duomenimis, parama jau suteikta 4 163 vaikams. Įstaiga, kurioje ugdomi (mokosi) socialinę riziką patiriantys vaikai, gauna papildomą finansavimą individualioms ugdymo priemonėms, reikalingoms ugdymo programai įgyvendinti, įsigyti; sportinei aprangai, avalynei, drabužiams ir kitiems būtiniems vaikui ugdyti reikmenims. Finansuojamas vaikų vežiojimas, lydinčiam asmeniui mokamas darbo užmokestis; apmokamos vaikams teikiamos kultūros ir NVŠ paslaugos; skiriamos papildomos mokymo išlaidos ugdymui ir švietimo pagalbai (ugdymo lėšos); skiriamas savivaldybių reglamentuotas vaikų išlaikymo mokestis; apmokamas maitinimas (LR švietimo, mokslo ir sporto ministerijos 2025 metų veiklos ataskaita, 2025).

Ankstyvas pasitraukimas iš švietimo sistemos

Nacionaliniame pažangos plane (2020) keliamas siekis – mažinti mokyklinio amžiaus vaikų, nesimokančių mokykloje dėl įvairių priežasčių (išskyrus išvykimą į užsienį), skaičių. 2025–2026 m. m. mokykloje nesimokė 2 801 mokyklinio amžiaus vaikas, neskaičiuojant išvykusiųjų į užsienį; situacija pastebimai pagerėjo, palyginti su ankstesniais metais: 2024–2025 m. m. mokykloje nesimokė net 3 942, 2023–2024 m. m. – 3 750, 2022–2023 m. m. – 3 792 mokyklinio amžiaus vaikai (1.2.6 pav.).

ŠMSM 2023 m. parengė *Mokinių, besimokančių pagal bendrojo ugdymo programas, mokyklos lankomumo užtikrinimo tvarką*. Jei mokinys be pateisinamos priežasties nuolat praleidžia pamokas, numatyti reagavimo ir problemos sprendimo žingsniai – mokyklos atsakingų darbuotojų kontaktavimas su tėvais, problemai kartojantis – vaiko gerovės komisijos įsitraukimas ir kt. Mažindamos mokyklos nelankymą, šios priemonės yra ir kaip prevencija potencialiai iškristi iš mokymosi sistemos.

1.2.2 lentelė

Gerėjo ankstyvo pasitraukimo iš švietimo sistemos rodikliai

Strateginiuose švietimo dokumentuose numatyti ankstyvo pasitraukimo iš švietimo sistemos rodikliai ir jų reikšmių pokytis

Rodiklio pavadinimas ir duomenų šaltinis	Pradinė būklė	Siekiniai	Naujausia žinoma reikšmė	Pokytis nuo pradinės būklės
Nacionalinis pažangos planas (2020)				
Mokyklinio amžiaus vaikų, nesimokančių mokykloje dėl socialinių, psichologinių ir kitų priežasčių ar kai priežastys nenurodytos, skaičius (išskyrus išvykimą į užsienį) (asmenys) (ŠVIS)	3 942* (2024)	Mažėjimas	2 801 (2025)	1 141 ↑
18–24 m. jaunimo, neįgijusio vidurinio išsilavinimo ir nesimokančio, dalis (proc.) (VDA OSP)	6,4 (2023)	Ne daugiau kaip 6 (2025), 5 (2030)	5,9 (2025)	0,5 ↑
ES strateginė programa „Europa 2030“ (2021)				
18–24 m. jaunimo, neįgijusio vidurinio išsilavinimo ir nesimokančio, dalis (proc.) (Eurostatas)	6,4 (2023)	Vidutiniškai ES mažiau nei 9 proc. (2030)	5,9 (2025)	0,5 ↑

* Perskaičiuotas rodiklis.
Rodyklių reikšmė: ↑ – padėtis pagerėjo.

1.2.6 pav.

2025–2026 m. m., palyginti su ankstesniais trejais metais, reikšmingai sumažėjo nesimokančių mokykloje mokyklinio amžiaus vaikų skaičius

Mokyklinio amžiaus vaikų, nesimokančių mokykloje dėl socialinių, psichologinių ir kitų priežasčių (išskyrus išvykimą į užsienį) ar kai priežastys nenurodytos, skaičiaus (asmenys) kaita 2022–2023 m. m. – 2025–2026 m. m. ir *Nacionalinio pažangos plano (2020)* siektina tendencija

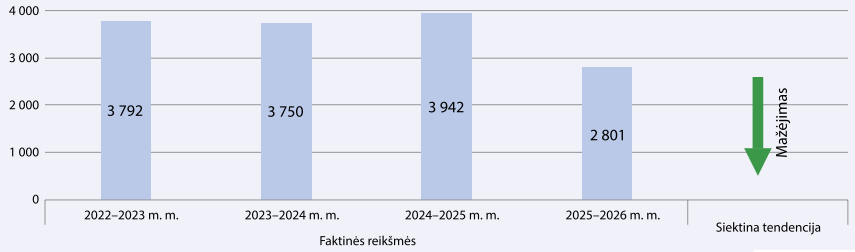

Duomenų šaltinis: ŠVIS

1.2.7 pav.

2022–2024 m. augusi anksti iš švietimo pasitraukusio jaunimo dalis Lietuvoje 2025 m. sumažėjo, o ES vidurkis mažėjo visą 2022–2025 m. laikotarpį

18–24 m. jaunimo, neįgijusio vidurinio išsilavinimo ir nesimokančio, dalies (proc.) kaita 2022–2025 m. ir *Nacionalinio pažangos plano (2020)* siekiniai

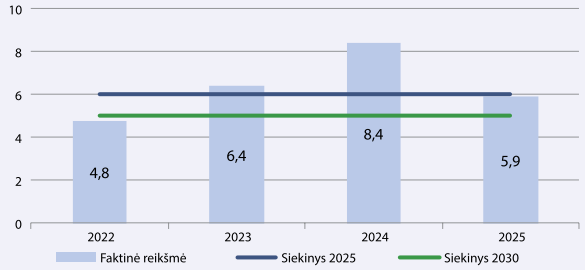

Duomenų šaltinis: VDA OSP

18–24 m. jaunimo, neįgijusio vidurinio išsilavinimo ir nesimokančio, dalies (proc.) kaita 2022–2025 m. ir *ES strateginės programos „Europa 2030“ (2021)* siekinys

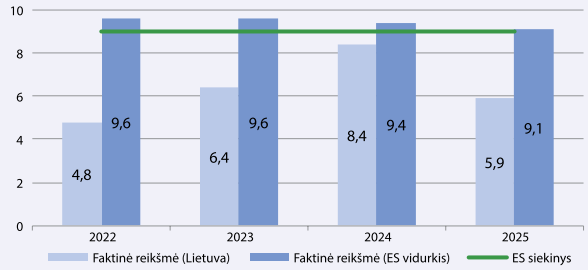

Duomenų šaltinis: Eurostatas

Tarptautiniu lygmeniu siekiama skatinti jaunus žmones ilgiau mokytis pagal formaliojo švietimo programas. *ES strateginėje programoje „Europa 2030“ (2021)* buvo iškeltas tikslas – siekti, kad anksti iš švietimo sistemos pasitraukusių, t. y. ne aukštesnį kaip pagrindinį išsilavinimą įgijusių ir nebesimokančių, 18–24 metų asmenų iki 2030 m. dalis ES būtų mažesnė nei 9 proc. Lietuva prisideda įgyvendinant šį tikslą. Lietuva *Nacionaliniame pažangos plane (2020)* iškėlė siekinį, kad 2025 m. 18–24 metų jaunimo, neįgijusio vidurinio išsilavinimo ir nesimokančio, dalis siektų ne daugiau kaip 6 proc., o 2030 m. – ne daugiau kaip 5 proc. Eurostato duomenimis (žiūrėta 2026-06-16), per pastaruosius vienus metus anksti iš švietimo pasitraukusio jaunimo dalies rodiklis šalyje reikšmingai sumažėjo: nuo 8,4 proc. 2024 m. iki 5,9 proc. ir pasiekė 2025 m. siekinį – ne daugiau kaip 6 proc. (1.2.7 pav.), nors išliko aukštesnis, nei buvo 2022 m. (4,8 proc.). Plačiau šis rodiklis analizuojamas 2.3 poskyryje.

ES anksti iš švietimo pasitraukusio 18–24 metų jaunimo dalies vidurkis 2022 ir 2023 m. siekė 9,6 proc., 2024 m. sumažėjo iki 9,4 proc., 2025 m. – iki 9,1 proc., tad prie ES siekinio (ne daugiau kaip 9 proc.) labai priartėta (1.2.8 pav.). 2026–2030 m. laikotarpiu yra svarstoma kelti tikslą, kad anksti iš švietimo sistemos pasitraukusio jaunimo dalis iki 2030 m. ES būtų mažesnė nei 7 proc. (European Commission, 2025).

Lietuvoje 2025 m. padėtis buvo palyginti gera: tik penkiose šalyse anksti iš švietimo pasitraukusio 18–24 metų jaunimo dalis buvo mažesnė nei Lietuvoje, o 20-yje šalių – didesnė.

Įtraukties švietimo sistemoje plėtra

Plėtojant įtraukųjį ugdymą, siekiama visiems, įvairių poreikių besimokantiesiems sukurti lygias mokymosi galimybes, mokantis drauge su kitais (1.2.3 lentelė).

Kasmet gerėja negalią turinčių mokinių įtrauktis. *Nacionaliniame pažangos plane (2020)* keliamas siekinys – negalią turinčių mokinių, ugdomų įtraukiuoju būdu bendrosios paskirties švietimo įstaigose[4] (bendrosiose klasėse), dalies didėjimas.

4 | Bendrosios paskirties švietimo įstaigos apima ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo mokyklas.

1.2.8 pav.

2025 m. didesnė nei Lietuvoje anksti iš švietimo pasitraukusio 18–24 m. jaunimo dalis buvo 20-yje ES šalių, mažesnė – 5 šalyse

18–24 m. jaunimo, neįgijusio vidurinio išsilavinimo ir nesimokančio, dalys (proc.) ES šalyse 2025 m. ir *ES strateginės programos „Europa 2030“ (2021)* siekinys

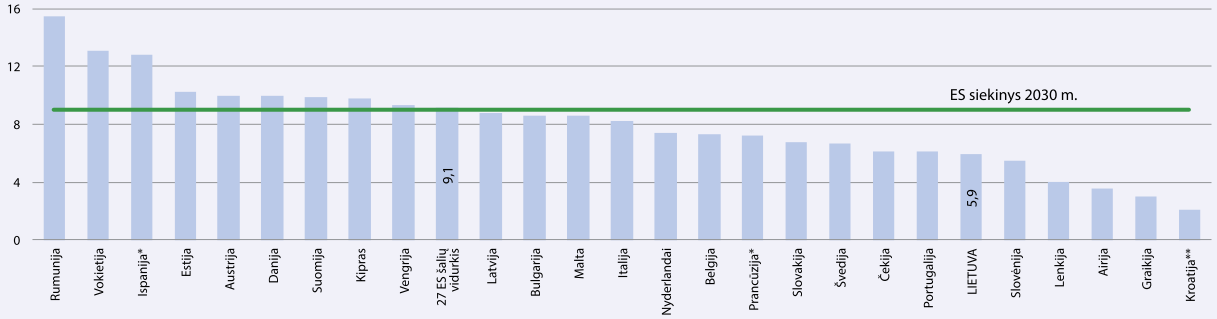

Pastabos. Trūksta Liuksemburgo duomenų. * Skiriasi apibrėžtis. ** Mažas duomenų patikimumas.

Duomenų šaltinis: Eurostatas

1.2.3 lentelė

Gerėjo negalią turinčių mokinių įtraukaus ugdymo galimybės, bet švietimo pagalbą gavusių mokinių dalis nuo visų mokinių, kuriems nustatytas pagalbos poreikis, sumažėjo

Strateginiuose švietimo dokumentuose numatyti įtraukties švietimo sistemoje plėtros rodikliai ir jų reikšmių pokytis

Rodiklio pavadinimas ir duomenų šaltinis	Pradinė būklė	Siekiniai	Naujausia žinoma reikšmė	Pokytis nuo pradinės būklės
Nacionalinis pažangos planas (2020)				
Negalią turinčių mokinių, ugdomų įtraukiuoju būdu bendros paskirties švietimo įstaigose (bendrosiose klasėse) dalis nuo visų negalią turinčių mokinių skaičiaus (proc.) (ŠVIS)	54,9* (2023–2024 m. m.)	Didėjimas	59,1 (2025–2026 m. m.)	**4,2** ↑
Bendrojo ugdymo mokyklų, kuriose negalią turintys mokiniai ugdomi įtraukiuoju būdu (bendrosiose klasėse), skaičius (vnt.) (ŠVIS)	764* (2024–2025 m. m.)	Didėjimas	777 (2025–2026 m. m.)	**13** ↑
Švietimo pagalbą gaunančių mokinių dalis nuo visų mokinių, kuriems nustatytas pagalbos poreikis (proc.) (ŠVIS)	81,1* (2023–2024 m. m.)	Didėjimas	78,6 (2025–2026 m. m.)	**– 2,5** ↓

* Perskaičiuotas rodiklis.
Rodyklių reikšmės: ↑ – padėtis pagerėjo, ↓ – padėtis pablogėjo.

1.2.9 pav.

Per trejus metus negalią turinčių mokinių, ugdomų įtraukiuoju būdu, dalis padidėjo nuo 52,3 proc. iki 59,1 proc.

Negalią turinčių mokinių, ugdomų įtraukiuoju būdu bendrosios paskirties švietimo įstaigose (bendrosiose klasėse), dalies nuo visų negalią turinčių mokinių skaičiaus (proc.) kaita 2022–2023 m. m. – 2025–2026 m. m. ir *Nacionalinio pažangos plano (2020)* siektina tendencija

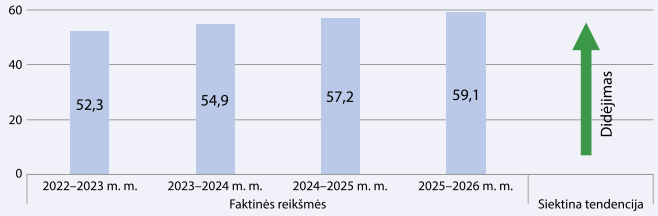

Duomenų šaltinis: ŠVIS

Švietimo plėtros programos (2021) siekinys – kad 2030 m. įtraukiuoju būdu būtų ugdoma 90 proc. negalią turinčių mokinių. *ŠMSM 2026–2028 m. strateginiame veiklos plane (2026)* keliami tikslai 2026 m. įtraukiuoju būdu ugdyti 86 proc., 2027 m. – 87 proc., 2028 m. – 89 proc. negalią turinčių mokinių. 2025–2026 m. m. įtraukiuoju būdu (bendrosiose klasėse) buvo ugdoma 59,1 proc. negalią turinčių mokinių – 6,8 proc. punkto daugiau nei 2022–2023 m. m. (52,3 proc.) (1.2.9 pav.), tačiau atotrūkis nuo *ŠMSM 2026–2028 m. strateginio veiklos plano (2026)* artimiausių metų tikslų yra gana didelis.

1.2.10 pav.

Per trejus metus 25 mokyklomis padaugėjo mokyklų, kuriose įtraukiuoju būdu ugdomi negalią turintys mokiniai

Bendrojo ugdymo mokyklų, kuriose negalią turintys mokiniai ugdomi įtraukiuoju būdu (bendrosiose klasėse), skaičiaus (vnt.) kaita 2022–2023 m. m. – 2025–2026 m. m. ir *Nacionalinio pažangos plano (2020)* siektina tendencija

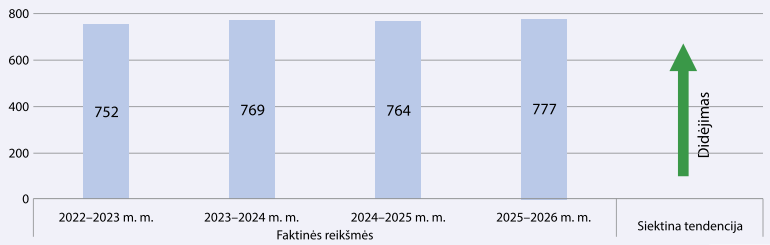

Duomenų šaltinis: ŠVIS

1.2.11 pav.

Nuo 2022–2023 m. m. augusi, 2025–2026 m. m. sumažėjo švietimo pagalbą gavusių mokinių dalis nuo mokinių, kuriems nustatytas pagalbos poreikis

Švietimo pagalbą* gaunančių mokinių dalies (proc.) nuo visų mokinių, kuriems nustatytas pagalbos poreikis, kaita 2022–2023 m. m. – 2025–2026 m. m. ir *Nacionalinio pažangos plano (2020)* siektina tendencija

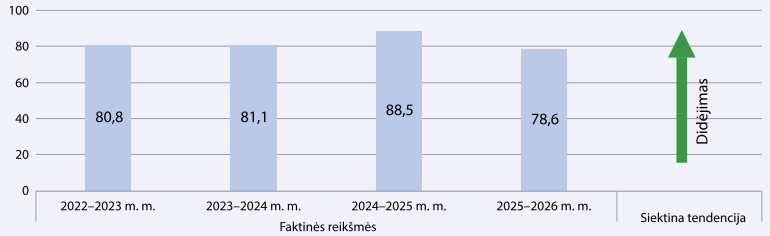

* Rodiklis apima šią švietimo pagalbą: psichologinę, socialinę pedagoginę, specialiąją, specialiąją pedagoginę, mokytojo padėjėjo paslaugas, konsultacijas su dalykų mokytojais ugdymo programų skirtumams sumažinti, individualių ugdymo planų sudarymą, papildomą lietuvių kalbos mokymą, NVŠ veiklas ir kt.

Duomenų šaltinis: Eurostatas

Nacionaliniame pažangos plane (2020) iškeltas siekinys – kad daugėtų bendrojo ugdymo mokyklų, kuriose įtraukiuoju būdu ugdomi negalią turintys mokiniai (bendrosiose klasėse kartu su bendraamžiais). Šis siekinys įgyvendinamas sėkmingai, per trejus metus tokių mokyklų padaugėjo 25 mokyklomis, ir 2025–2026 m. m. šalyje buvo 777 bendrojo ugdymo mokyklos, kuriose negalią turintys mokiniai ugdomi bendrosiose klasėse (1.2.10 pav.).

Nacionaliniame pažangos plane (2020) siekiama, kad ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo mokyklose švietimo pagalbą gaunančių mokinių dalis, palyginti su mokiniais, kuriems nustatytas pagalbos poreikis, didėtų. Švietimo pagalbos prieinamumas gerėjo nuo 2022–2023 iki 2024–2025 m. m., tačiau 2025–2026 m. m. ją gavusių mokinių dalis sumažėjo[5]. ŠVIS duomenimis, 2025–2026 m. m. švietimo pagalbą gavo 78,6 proc. ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo mokinių, kuriems buvo nustatytas jos poreikis (2022 m. – 80,8 proc.) (1.2.11 pav.).

Daliai mokinių, kuriems skirta švietimo pagalba, ji nesuteikiama dėl švietimo pagalbos specialistų trūkumo ar kitų priežasčių, tačiau ši problema sprendžiama (didinamas švietimo pagalbos finansavimas, įdarbinama daugiau švietimo pagalbos specialistų, mokytojų padėjėjų ir kt.). Įgyvendinant uždavinį – didinti švietimo įtrauktį ir prieinamumą, užtikrinti saugią aplinką kiekvienam asmeniui, siekiama didinti švietimo pagalbos prieinamumą visiems – ne tik SUP turintiems mokiniams.

ŠMSM 2026–2028 m. strateginiame veiklos plane (2026) keliami tikslai: sumažinti mokinių, tenkančių vienam švietimo pagalbos specialistui[6] bendrojo ugdymo mokyklose, skaičių iki 108 mokinių 2026 m., 104 – 2027 m., 102 – 2030 m. ŠVIS duomenimis, 2025–2026 m. m. vienam švietimo pagalbos specialistui bendrojo ugdymo mokyklose teko 106,6 mokinio (2022–2023 m. m. – 128,9, 2023–2024 m. m. – 122,1, 2024–2025 m. m. – 113,0 mokinių). Tad *ŠMSM 2026–2028 m. strateginio veiklos plano (2026)* 2026 m. siekinys jau pasiektas.

Švietimo įtraukčiai ir prieinamumui didinti *Švietimo plėtros programoje (2021)* numatyta vykdyti įvairias priemones, padedančias diegti inovatyvius pagalbos teikimo būdus, tobulinti pedagogų kvalifikaciją, stiprinti nacionalines ir regionines pagalbą teikiančias institucijas, plėsti kompleksines švietimo pagalbos paslaugas, aprūpinti mokyklas specialiojo ugdymo priemonėmis ir kt. Tai priemonės „Įgyvendinti įtrau-

5 | Kadangi kiti švietimo pagalbos prieinamumo rodikliai gerėjo, daroma prielaida, kad ne visos mokyklos yra įvedusios švietimo pagalbą gavusių mokinių skaičius į Mokinių registrą, todėl rodiklio reikšmė nėra galutinė.

6 | Skaičiuojami šie specialistai: logopedai, specialieji pedagogai, psichologai, socialiniai pedagogai.

kųjį švietimą“, „Užtikrinti visiems prieinamą šiuolaikinį ugdymo turinį“, „Pirmiausia – mokytojas“, „Tūkstantmečio mokyklų“ programa ir kt. Tikimasi, kad negalią turinčių mokinių, ugdomų įtraukiuoju būdu bendrosios paskirties švietimo įstaigose (bendrosiose klasėse), dalis padidės, įgyvendinus regioninę pažangos priemonę „Padidinti ugdymo prieinamumą atskirtį patiriantiems vaikams“, kuria siekiama užtikrinti vienodas galimybes naudotis įtraukiomis ir kokybiškomis švietimo, mokymo ir mokymosi paslaugomis, plėtojant prieinamą infrastruktūrą.

Specialiųjų ugdymosi poreikių mokinių situacija plačiau aptariama 2.4 poskyryje, švietimo pagalba nagrinėjama 5 skyriuje. Mokyklų aplinkos pritaikymo būklė aptariama 1.5 poskyryje.

Mokinių dalyvavimas neformaliojo vaikų švietimo programose

Lietuvoje keliami tikslai suteikti galimybių ir skatinti mokinius dalyvauti NVŠ programose (1.2.4 lentelė).

LRV programos nuostatų įgyvendinimo plane (2025) numatyta 2027 m. IV ketvirtyje pasiekti, kad ne mažiau kaip 80 proc. bendrojo ugdymo mokinių įsitrauktų į NVŠ ir FŠPU, užtikrinant tolygų veiklų prieinamumą, pasiekiamumą, įvairovę ir siekiant, kad NVŠ prisidėtų prie visos dienos mokyklos veiklų plėtros.

Nacionaliniame pažangos plane (2020) numatyta siekti, kad didėtų NVŠ galimybėmis pasinaudojusių bendrojo ugdymo mokinių dalis ir kad didėtų NVŠ galimybėmis pasinaudojusių SUP turinčių mokinių dalis. *Švietimo plėtros programoje (2021)* siekiama, kad 2030 m. NVŠ dalyvautų 75 proc. mokinių (išskyrus pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas besimokančius vaikus). *ŠMSM 2026–2028 m. strateginiame veiklos plane (2026)* siekiama, kad 2026 m. NVŠ dalyvautų 67 proc., 2027 m. – 69 proc., 2028 m. – 71 proc. mokinių. Taip pat siekiama, kad bent 50 proc. mokinių pasinaudotų neformaliojo švietimo krepšelio galimybėmis.

ŠVIS duomenimis, įsitraukimas į NVŠ veiklas nuolat augo. 2025 m. NVŠ programas lankė 84,0 proc. bendrojo ugdymo mokinių, per trejus metus jų dalis padidėjo 6,7 proc. punkto (1.2.12 pav.). Rodiklis viršijo *LRV programos nuostatų įgyvendinimo plane (2025)* numatytą siekinį ir *Švietimo plėtros programos (2021)* siekinį 2030 metams.

NVŠ lankančių mokinių, turinčių SUP, dalis 2022–2025 m. taip pat išaugo: 2025 m. NVŠ veiklose dalyvavo 82,1 proc. SUP turinčių mokinių – 5,6 proc. punkto daugiau nei 2022 m.

Švietimo būklės apžvalgos rengimo metu yra svarstomos naujos dalyvavimo NVŠ skaičiavimo metodikos, kurios leidžia įvertinti 7–17 metų vaikų dalyvavimo NVŠ mastą (1.2.13 pav.).

1.2.13 pav. kairėje pusėje pateikiamas NETO rodiklis – NVŠ veiklose dalyvavusių 7–17 metų vaikų dalis, apskaičiuota nuo visų 7–17 metų vaikų, pagal VDA nuolatinių gyventojų skaičiaus duomenis. Dešinėje pusėje pateikiamas BRUTO rodiklis – visų NVŠ veiklose dalyvavusių 6–21 metų asmenų dalis, apskaičiuota nuo 7–17 metų vaikų skaičiaus, pagal VDA nuolatinių gyventojų skaičiaus duomenis. NETO (83,5 proc.) ir BRUTO (88,4 proc.) rodiklių palyginimas rodo, kad NVŠ veiklose dalyvaujantys 6–21 metų asmenys, nepatenkantys į 7–17 metų amžiaus grupę, sudaro palyginti nedidelę visų dalyvių dalį, todėl gali būti prasminga patikslinti esamą NVŠ skaičiavimo metodiką, susiaurinant amžiaus grupę (iki šiol rodiklyje buvo skaičiuojamas 6–21 metų asmenų dalyvavimas NVŠ veiklose).

Siekiant didinti vaikų įsitraukimą į NVŠ veiklas, skiriamos NVŠ lėšos mokiniams, besimokantiems pagal pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas ir pagal socialinių įgūdžių ugdymo programą. NVŠ lėšomis gali būti finansuojama viena mokinio pasirinkta NVŠ programa. Mokiniams, kurie gaus NVŠ lėšas, mažinamas steigėjo (savininko) nustatytas mokestis už ugdymą tokiu dydžiu, koks yra skirtas NVŠ finansavimas.

1.2.4 lentelė

Padidėjo ir visų mokinių, ir SUP turinčių mokinių dalyvavimas NVŠ veiklose

Strateginiuose švietimo dokumentuose numatyti dalyvavimo NVŠ rodikliai ir jų reikšmių pokytis

Rodiklio pavadinimas ir duomenų šaltinis	Pradinė būklė	Siekiniai	Naujausia žinoma reikšmė	Pokytis nuo pradinės būklės
Nacionalinis pažangos planas (2020)				
NVŠ galimybėmis pasinaudojusių mokinių dalis (išskyrus ikimokykliniame ir priešmokykliniame ugdyme dalyvaujančius vaikus) (proc.)* (ŠVIS)	79,8 (2023)	Didėjimas	84,0 (2025)	**4,2** ↑
NVŠ galimybėmis pasinaudojusių specialiųjų ugdymo poreikių turinčių mokinių dalis (išskyrus ikimokykliniame ir priešmokykliniame ugdyme dalyvaujančius, gabiuosius vaikus) (proc.)* (ŠVIS)	82,0 (2024)	Didėjimas	82,1 (2025)	**0,1** ↑

* Pasikeitė rodiklio skaičiavimo metodika, todėl rodiklio reikšmės buvo perskaičiuotos. Anksčiau dalyvavimas NVŠ buvo skaičiuojamas fiksuotą datą (spalio 1 d.), dabar – dalyvavimas per kalendorinius metus.
Rodyklių reikšmė: ↑ – padėtis pagerėjo.

1.2.12 pav.

Per 2022–2025 m. didėjo tiek NVŠ veiklose dalyvaujančių visų mokinių, tiek SUP turinčių mokinių dalys

NVŠ galimybėmis pasinaudojusių visų mokinių ir SUP turinčių mokinių dalių (proc.) (išskyrus ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programose dalyvaujančius vaikus) kaita 2022–2025 m. ir *Nacionalinio pažangos plano (2020)* siektinos tendencijos

Pastaba. Pasikeitė rodiklio skaičiavimo metodika, todėl rodiklio reikšmės skiriasi nuo pateiktų ankstesnėse švietimo būklės apžvalgose. Anksčiau dalyvavimas NVŠ buvo skaičiuojamas fiksuotą datą (spalio 1 d.), dabar – dalyvavimas per kalendorinius metus. Rodiklyje skaičiuojami 6–21 m. mokiniai, dalyvaujantys NVŠ veikloje.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

1.2.13 pav.

NVŠ veiklose dalyvaujantys 6–21 m. asmenys, nepatenkantys į 7–17 m. amžiaus grupę, sudaro palyginti nedidelę visų dalyvių dalį

2025 m. vaikų dalyvavimo NVŠ (išskyrus ikimokyklinį ir priešmokyklinį ugdymą) rodiklis pagal NETO ir BRUTO metodikas

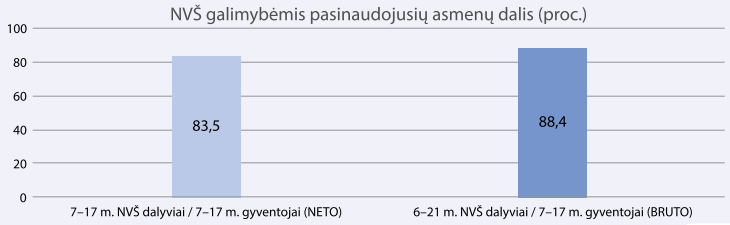

Duomenų šaltinis: ŠVIS

2025 m. valstybės biudžete numatytas 5 mln. Eur didesnis NVŠ finansavimas, palyginti su ankstesniais metais (iš viso 25 mln. Eur), 2026 m. numatytas toks pats, 25 mln. Eur finansavimas. Krepšelio dydis savivaldybėse svyruoja nuo 15 iki 25 Eur. Vidutinių ir didelių SUP turintiems mokiniams yra skiriamas dvigubas NVŠ krepšelis, t. y. 30–50 Eur.

ŠVIS duomenims, valstybės biudžeto lėšomis, skirtomis NVŠ, 2025 m. pasinaudojo 44,5 proc. (2022 m. – 38,0 proc., 2023 m. – 39,8 proc., 2024 m. – 41,9 proc.) NVŠ dalyvaujančių mokinių. SUP turinčių mokinių, pasinaudojusių valstybės biudžeto lėšomis, skirtomis NVŠ, dalis buvo kiek mažesnė: 2025 m. – 40,2 proc. (2022 m. – 37,6 proc., 2023 m. – 39,1 proc., 2024 m. – 41,0 proc.).

Prioritetas, skiriant NVŠ krepšelio lėšas iš valstybės biudžeto, nustatytas 9–10 ir I–IV gimnazijos klasių mokiniams, nes šio amžiaus tarpsnio mokiniai rečiausiai dalyvauja NVŠ programose. 9–10 ir I–IV gimnazijos klasių mokinių, besinaudojančių valstybės biudžeto lėšomis, skirtomis NVŠ, 2025 m. buvo 33,2 proc. (2022 m. – 27,0 proc., 2023 m. – 28,3 proc., 2024 m. – 30,4 proc.).

Dalyvavimo NVŠ plėtra vykdoma, įgyvendinant *Neformaliojo vaikų švietimo koncepciją (2005, pakeista 2023)*. Siekiama, kad iki 2030 m. iki 15 proc. išaugtų dalyvavimas STEAM krypčių programose, 50 savivaldybių galėtų pasiūlyti visų NVŠ krypčių programas. ŠVIS duomenimis, 2022 m. buvo 3, o 2025 m. – 4 savivaldybės, kuriose vykdomos visų NVŠ krypčių programos.

Prie dalyvavimo NVŠ plėtros prisideda įgyvendinamos *Švietimo plėtros programos (2021)* uždaviniams „Didinti švietimo įtrauktį ir prieinamumą, užtikrinti saugią aplinką kiekvienam asmeniui“, „Plėtoti įvairialypį švietimą vykdant visos dienos mokyklų veiklą“, tęstinės veiklos uždaviniui „Finansuoti bendrojo ugdymo, profesinio mokymo ir neformaliojo švietimo įstaigas ir veiklas“ skirtos priemonės ir lėšos. Įgyvendinant priemones, padidintos dotacijos savivaldybėms, skirtos NVŠ švietimo įvairovei padidinti, prieinamumui ir kokybei pagerinti, skirta daugiau lėšų įvairialypiam švietimui plėtoti, vykdant visos dienos mokyklų veiklą.

Detalesni duomenys apie mokinių įsitraukimą į NVŠ, pasirenkamas NVŠ kryptis, pasinaudojimą valstybės biudžeto lėšomis yra pateikiami 2.3 poskyryje.

1.3. Ugdymo rezultatai ir poveikis

Keliamas strateginis uždavinys mažinti žemų pasiekimų mokinių dalį. EBPO PISA 2022 m. duomenimis, Lietuvoje žemų pasiekimų mokinių dalys buvo tokios: gamtamokslinio raštingumo – 21,8 proc., skaitymo gebėjimų –24,9 proc., matematinio raštingumo –27,8 proc. (siekinys – iki 15 proc.). Nuo ankstesnio tyrimo ciklo 2018 m. šiek tiek pagerėjo tik gamtamokslinio raštingumo rodiklis.

Dažniau prastėjo, nei gerėjo ir nacionaliniai mokinių pasiekimų rodikliai. Pagal atnaujintas bendrąsias programas besimokiusių mokinių 2025 m. ir 2026 m. NMPP rezultatai rodo, kad per metus 3–7 proc. punktais padaugėjo patenkinamo lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) pasiekimų lygio nepasiekusių 4 klasės mokinių ir patenkinamo matematikos pasiekimų lygio nepasiekusių 4 ir 8 klasių mokinių (8 klasėje rodiklis pasiekė net 19,8 proc.). Geriausi buvo 8 klasės lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) NMPP rezultatai – patenkinamo lygio nepasiekė 1,2 proc. mokinių (1,2 proc. punkto mažiau nei 2025 m.). Siekiama, kad minėti rodikliai mažėtų.

Sėkmingai įgyvendinamas siekinys, kad padaugėtų profesinio mokymo ir vidurinio ugdymo programas baigusių ir per 3 m. įsidarbinusių 20–34 metų asmenų: 2022 m. rodiklis siekė 71,6 proc., 2025 m. – 81,7 proc. Pasiekta pažangos, bet pastaraisiais metais nebeaugo mokymosi visą gyvenimą aprėptis –2022 m. per 4 sav. iki tyrimo mokėsi 8,5 proc., 2023–2025 m. – apie 10 proc. 25–64 metų asmenų (siekiniai – 10 proc. 2025 m., 15 proc. 2030 m.).

Išlieka didelė aukštojo išsilavinimo aprėptis: 2025 m. jį buvo įgiję 60,8 proc. 25–34 metų asmenų (ES siekinys – 45 proc. 2030 m.), ir Lietuvai teko 3-ioji vieta ES. Vis tik aukštojo išsilavinimo prieinamumas netolygus: 2025 m. jį buvo įgiję 26–27 proc. minėto amžiaus asmenų iš žemiausių pajamų namų ūkių. Siekiama, kad rodiklis augtų, bet jis nuo 2023 m. mažėjo.

Švietimas padeda stiprinti visuomenės pilietinę galią (2022 m. pilietinės galios indeksas siekė 35,9, o 2025 m. – 38,5 balo iš 100; siekinys – 60 balų 2050 m.), šiuolaikiniam gyvenimui būtiną kompiuterinį raštingumą (2023 m. ne žemesnį kaip bazinį jo lygį pasiekė 52,9 proc., 2025 m. – 53,8 proc. gyventojų; siekinys – 80 proc. 2030 m.). Taigi padaryta pažanga, bet ji nedidelė, nepakankama siekiniams įgyvendinti.

Nacionaliniuose ir tarptautiniuose strateginiuose dokumentuose keliami tikslai – gerinti švietimo kokybę, siekti aukštesnių mokinių pasiekimų, ypač daug dėmesio skiriant uždaviniui užtikrinti, kad kuo daugiau mokinių įgytų pagrindinius gebėjimus ir mažėtų žemų pasiekimų mokinių dalis. Pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo programas ugdomos kompetencijos padeda siekti ir kitų švietimo tikslų – išlaikyti aukštą visuomenės išsilavinimo lygį, skatinti mokytis visą gyvenimą, didinti gyventojų kompiuterinį raštingumą, stiprinti pilietiškumą.

Mokinių pasiekimai

Lietuvos ateities vizijoje „Lietuva 2050“ (2023) numatyta mažinti žemų pasiekimų mokinių dalį – kad iki 2050 m. mokinių, nepasiekiančių 2 (iš 6) EBPO PISA mokymosi pasiekimų lygmens, būtų ne daugiau kaip 15 proc. ir kad Lietuva pagal šiuos mokinių pasiekimų rodiklius būtų pirmajame ES dešimtuke.

Naujausiais žinomais 2022 m. EBPO PISA duomenimis[7], Lietuvoje penkiolikmečių, nepasiekusių bazinio (2 iš 6) pasiekimų lygmens, priklausomai nuo tyrimo srities, buvo 21,8–27,8 proc. (1.3.1 pav.). Daugiausia sunkumų mokiniams kėlė matematinio raštingumo užduotys – 2022 m. bazinio pasiekimų lygmens nepasiekė 27,8 proc. mokinių, ir tai 2,4 proc. punkto daugiau nei 2015 m. Geriausia padėtis gamtamokslinio raštingumo srityje – bazinio pasiekimų lygmens nepasiekė 21,8 proc. mokinių, tai 3,0 proc. punktais mažiau nei 2015 m. Mokinių, kurių žemi skaitymo gebėjimai, 2022 m. buvo 24,9 proc. (2015 m. – 25,1 proc.). Palyginti su ankstesniais tyrimo ciklais, mokinių, kurių žemi gamtamokslinio raštingumo rezultatai, dalis mažėjo, matematinio raštingumo –

7 | 2025 m. vykusio EBPO PISA tyrimo rezultatai leidinio rengimo metu nebuvo paskelbti.

1.3.1 lentelė

Įvertinus strateginių siekių įgyvendinimo rodiklių, susijusių su mokinių pasiekimais, pokytį, padėties pablogėjimas nustatytas dažniau nei pagerėjimas

Strateginiuose švietimo dokumentuose numatyti mokinių pasiekimų rodikliai ir jų reikšmių pokytis

Rodiklio pavadinimas ir duomenų šaltinis		Pradinė būklė	Siekiniai	Naujausia žinoma reikšmė	Pokytis nuo pradinės būklės
Lietuvos ateities vizija „Lietuva 2050“ (2023)					
Mokinių, nepasiekusių 2 (iš 6) tarptautinio penkiolikmečių tyrimo PISA lygio, dalis (proc.) (EBPO)	skaitymo gebėjimų	24,4 18 vieta ES (2018)	Ne daugiau kaip 15 proc.; Lietuva – pirmajame ES dešimtuke (2050)	24,9 13 vieta ES (2022)	**0,5** ↓
	matematinio raštingumo	25,6 19 vieta ES (2018)		27,8 14 vieta ES (2022)	**2,2** ↓
	gamtamokslinio raštingumo	22,2 17 vieta ES (2018)		21,8 10 vieta ES (2022)	**– 0,4** ↑
Nacionalinis pažangos planas (2020)					
NMPP metu lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) patenkinamo pasiekimų lygio nepasiekusių aštuntokų dalis (proc.) (ŠVIS)		0,5 (2024)	Mažėjimas	1,2* (2026)	**0,7** ↓
NMPP metu matematikos patenkinamo pasiekimų lygio nepasiekusių aštuntokų dalis (proc.) (ŠVIS)		10,2 (2024)	Mažėjimas	19,8* (2026)	**9,6** ↓
NMPP metu lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) patenkinamo pasiekimų lygio nepasiekusių ketvirtokų dalis (proc.) (ŠVIS)		3,1 (2024)	Mažėjimas	11,9* (2026)	**8,8** ↓
NMPP metu matematikos patenkinamo pasiekimų lygio nepasiekusių ketvirtokų dalis (proc.) (ŠVIS)		1,6 (2024)	Mažėjimas	5,9* (2026)	**4,3** ↓
PUPP metu lietuvių kalbos ir literatūros slenkstinio mokymosi pasiekimų lygio (4 balų) nepasiekusių mokinių dalis (proc.) (ŠVIS)		4,3** (2024)	Mažėjimas	5,7* (2025)	**1,4** ↓
PUPP metu matematikos slenkstinio mokymosi pasiekimų lygio (4 balų) nepasiekusių mokinių dalis (proc.) (ŠVIS)		23,7 (2024)	Mažėjimas	12,9* (2025)	**– 11,2** ↑
UNESCO programa „Švietimas 2030“ (2015)					
Jaunuolių, baigiančių pagrindinę mokyklą ir pasiekusių bent minimalų matematinio raštingumo gebėjimų lygį, dalis (proc.) (EBPO)		Nenustatyta	80 (2025), 85 (2030)	72,2 (2022)	
Jaunuolių, baigiančių pagrindinę mokyklą ir pasiekusių bent minimalų skaitymo gebėjimų lygį, dalis (proc.) (EBPO)		Nenustatyta	80 (2025), 85 (2030)	75,1 (2022)	
ES strateginė programa „Europa 2030“ (2021)					
15-mečių, nepasiekusių 2-o EBPO PISA pasiekimų lygmens, dalis (proc.) (EBPO)	skaitymo gebėjimų	24,4 (2018)	Mažiau nei 15 proc. kiekvienoje tyrimo srityje (2030 m.)	24,9 (2022)	**0,5** ↓
	matematinio raštingumo	25,6 (2018)		27,8 (2022)	**2,2** ↓
	gamtamokslinio raštingumo	22,2 (2018)		21,8 (2022)	**– 0,4** ↑
8 klasės mokinių, nepasiekusių 2 ICILS pasiekimų lygmens, dalis (proc.) (IEA)		45 (2013)	Mažiau nei 15 proc. (2030 m.)	n. d.	

* Vertinti pagal atnaujintas bendrąsias programas besimokiusių mokinių rezultatai.
** Perskaičiuotas rodiklis.
Rodyklių reikšmės: ↑ – padėtis pagerėjo, ↓ – padėtis pablogėjo.

didėjo, skaitymo gebėjimų – išliko panaši. Padėties pokytis, palyginti su 2018 m. reikšmėmis, kurios užfiksuotos *Lietuvos ateities vizijoje „Lietuva 2050“ (2023)* kaip pradinė būklė, nurodytas 1.3.1 lentelėje.

Lietuvos ateities vizijoje „Lietuva 2050“ (2023) taip pat numatytas siekis, kad pagal aptariamus EBPO PISA rodiklius (2-ojo lygmens nepasiekusiųjų dalį) Lietuva 2050 m. būtų pirmajame ES dešimtuke. Toks siekis iškeltas atsižvelgiant į tai, kad 2018 m. pagal skaitymo gebėjimų rodiklį Lietuvai teko 18-a vieta, matematinio raštingumo – 19-a vieta, o gamtamokslinio raštingumo – 17-a vieta ES. EBPO PISA duomenimis, 2022 m. pagal 2-ojo pasiekimų lygmens nepasiekusiųjų dalį Lietuvai teko: skaitymo gebėjimų srityje – 13-a vieta,

1.3.1 pav.

Nuo 2015 m. iki 2022 m. Lietuvoje mokinių, kurių žemi EBPO PISA skaitymo gebėjimai, dalis išliko panaši, matematinio raštingumo – padidėjo, gamtamokslinio raštingumo – sumažėjo

Mokinių, nepasiekusių 2 (iš 6) tarptautinio penkiolikmečių tyrimo EBPO PISA mokymosi pasiekimų lygmens, dalies (proc.) kaita 2015–2022 m. pagal gebėjimų sritis ir *Lietuvos ateities vizijos „Lietuva 2050“ (2023)* siekinys

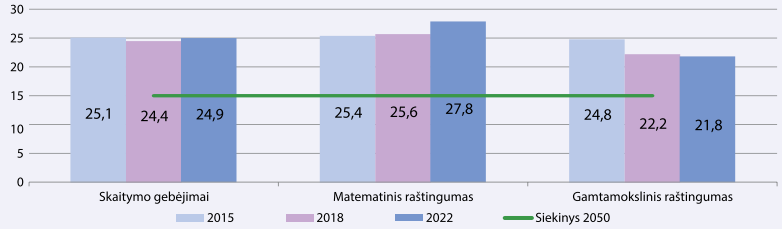

Duomenų šaltinis: EBPO

1.3.2 pav.

2022 m. Lietuvoje visų EBPO PISA tyrimo sričių 2 (iš 6) pasiekimų lygmens nepasiekusių mokinių buvo mažiau nei vidutiniškai ES

Mokinių, nepasiekusių 2 (iš 6) EBPO PISA pasiekimų lygmens, dalys (proc.) pagal gebėjimų sritis ES šalyse 2022 m. ir *ES strateginės programos „Europa 2030“ (2021)* siekinys

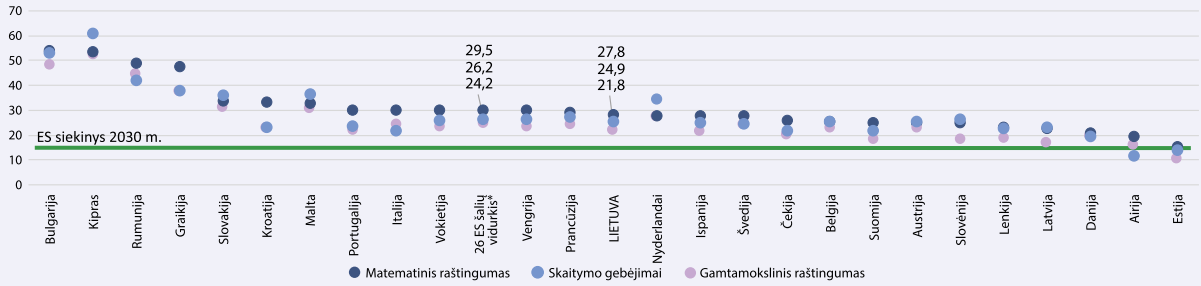

* 2022 m. EBPO PISA tyrimo cikle nedalyvavo Liuksemburgas.
Šalys surūšiuotos mažėjimo tvarka pagal matematinio raštingumo rodiklį.

Duomenų šaltinis: Eurostatas

matematinio raštingumo – 14-a vieta, o gamtamokslinio raštingumo – 10-a vieta ES. Taigi nuo 2018 m. iki 2022 m. pagal visas pasiekimų sritis Lietuvai tenkanti vieta pakilo; pažangą lėmė tai, kad Lietuvos penkiolikmečių pasiekimai arba pagerėjo, arba, jei pablogėjo, tai kritimas buvo mažesnis nei vidutiniškai ES šalyse.

Toks pat uždavinys – mažinti mokinių, kurių pasiekimai žemi, dalį – keliamas ir *ES strateginėje programoje „Europa 2030“ (2021)*, jo pažanga taip pat vertinama stebint EBPO PISA rezultatus. Siekiama, kad 2 (iš 6) EBPO PISA mokymosi pasiekimų lygmens nepasiekusių mokinių dalis jau 2030 m. kiekvienoje tyrimo srityje būtų mažesnė nei 15 proc. Nors Lietuvoje žemų pasiekimų mokinių dalis, kaip minėta, 2022 m. siekė 21,8–27,8 proc., visose tyrimo srityse ji buvo mažesnė už ES šalių vidurkį (1.3.2 pav.).

Įgyvendinant *ES strateginę programą „Europa 2030“ (2021)*, svarstoma 2026–2030 m. laikotarpiu ne tik kelti tikslą sumažinti žemų pasiekimų mokinių dalį, bet ir siekti, kad daugiau mokinių įgytų aukščiausius skaitymo, matematinio, gamtamokslinio ir pilietinio raštingumo gebėjimus, kad daugiau mokinių iš nepalankios SEK aplinkos pasiektų aukštesnius pasiekimų lygmenis (European Commission, 2025).

Įgyvendindama *UNESCO programos „Švietimas 2030“ (2015)* uždavinį užtikrinti vaikams ir jaunuoliams kokybišką pradinį, pagrindinį ir vidurinį ugdymą, padedantį įgyti šiuolaikiniam gyvenimui reikalingas kompetencijas, Lietuva išsikėlė analogiškus EBPO PISA rodikliais pagrįstus siekinius. Numatyta pasiekti, kad daugiau mokinių įgytų pagrindinius gebėjimus: kad 2025 m. 2 (iš 6) EBPO PISA skaitymo ir matematinio raštingumo pasiekimų lygmenį pasiekusių mokinių būtų 80 proc., o 2030 m. – 85 proc. Kadangi, kaip minėta, nuo 2015 m. iki 2022 m. šiek tiek sumažėjo tik gamtamokslinio raštingumo bazinio pasiekimų lygmens nepasiekiančių mokinių, o kitų pasiekimų sričių rodikliai pagerėjo mažai arba pablogėjo, atitinkamai nepasiekta reikšmingos pažangos ir įgyvendinant UNESCO programos siekinius.

Strateginiuose dokumentuose numatyta mažinti pasiekimų atotrūkius pagal vietovę. *Švietimo plėtros programoje (2021)* keliamas siekinys, kad 2030 m. penkiolikmečių EBPO PISA pasiekimų skirtumas tarp mažiausių (mažiau nei 3 tūkst. gyventojų) ir didžiausių (per 15 tūkst. gyventojų) vietovių neviršytų

40 taškų[8]. *ŠMSM 2026–2028 m. strateginiame veiklos plane (2026)* numatyti tokie siekiniai artimiausiems metams: 2026 m. – 52 proc., 2027 m. – 49 proc., 2028 m. – 46 proc. EBPO PISA duomenimis, 2022 m. šis skirtumas siekė 68 taškus, toks pat skirtumas buvo nustatytas ir per ankstesnį tyrimo ciklą 2018 m.

Nacionaliniame pažangos plane (2020) taip pat siekiama, kad sumažėtų žemų pasiekimų mokinių. Pokyčiams stebėti pasirinkti nacionaliniai (NMPP, PUPP) mokinių pasiekimų rodikliai. Jie atskleidžia, kad, įgyvendinant uždavinius, kyla sunkumų.

NMPP duomenimis, nuo 2023 m. iki 2026 m. išaugo patenkinamo lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) bei matematikos pasiekimų lygio nepasiekusių 4 klasės mokinių dalys (1.3.3 pav.). Rodiklio kaitai įtakos turi tai, kad nuo 2025 m. vertinami pagal atnaujintas bendrąsias programas besimokiusių mokinių rezultatai. Taigi tikslingiau lyginti dvejų pastarųjų metų – 2025 m. ir 2026 m. – rezultatus. Jie taip pat rodo padėties pablogėjimą: per metus patenkinamo lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) pasiekimų lygio nepasiekusių 4 klasės mokinių dalis padidėjo 7,1 proc. punkto, o matematikos – 3,3 proc. punkto.

ŠMSM 2026–2028 m. strateginiame veiklos plane (2026) numatytos tokios siektinos šių rodiklių reikšmės: kad 2026 m. ir 2027 m. patenkinamo lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) NMPP pasiekimų lygio nepasiekusių 4 klasės mokinių dalis sudarytų ne daugiau kaip 3 proc., o 2028 m. – 2,9 proc.; matematikos visų trejų metų siekinys – 1,5 proc. Aptarti pasiekimų duomenys rodo, kad nuo šių siekinių tolstama.

8 klasės NMPP duomenimis, patenkinamo matematikos pasiekimų lygio nepasiekusių mokinių dalis taip pat išaugo. Nuo 2025 m. iki 2026 m. ji padidėjo 6,7 proc. punkto ir 2026 m. buvo itin didelė – 19,8 proc. (1.3.4 pav.). 8 klasės mokinių lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) pasiekimai aukštesni, žemų pasiekimų mokinių dalis – palyginti maža. Per 2023–2026 m. laikotarpį patenkinamo pasiekimų lygio nepasiekė apie 1–2 proc. mokinių. 2025 m. rodiklis buvo truputį didesnis (2,4 proc.), o 2026 m. sumažėjo iki 1,2 proc.

ŠMSM 2026–2028 m. strateginiame veiklos plane (2026) numatyta, kad 2026 m., 2027 m. ir 2028 m. patenkinamo lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) NMPP pasiekimų lygio nepasiekusių 8 klasės mokinių dalis sudarytų ne daugiau kaip 0,5 proc., o matemati-

1.3.3 pav.

2023–2026 m. išaugo per NMPP patenkinamo lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) bei matematikos pasiekimų lygio nepasiekusių 4 klasės mokinių dalys

Per NMPP patenkinamo pasiekimų lygio nepasiekusių 4 klasės mokinių dalies (proc.) kaita 2023–2026 m. pagal dalykus ir *Nacionalinio pažangos plano (2020)* siektina tendencija

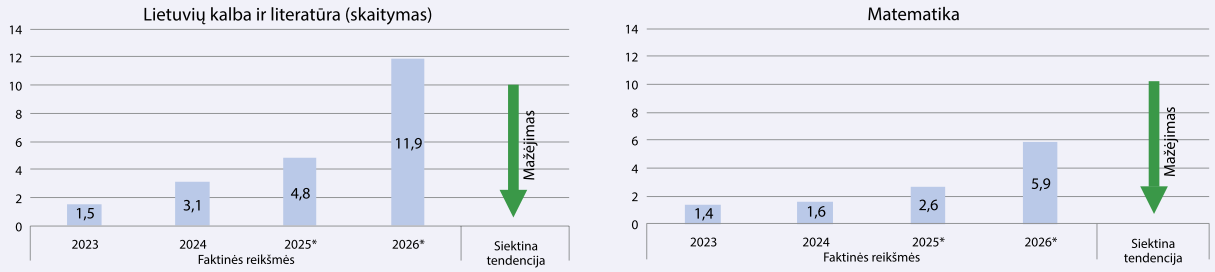

* Nuo 2025 m. buvo vertinti pagal atnaujintas bendrąsias programas besimokiusių mokinių rezultatai.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

1.3.4 pav.

2023–2026 m. didėjo per NMPP patenkinamo matematikos pasiekimų lygio nepasiekusių 8 klasės mokinių dalis, ir ji buvo daug didesnė, nei nepasiekusiųjų patenkinamo lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) pasiekimų lygio

Per NMPP patenkinamo pasiekimų lygio nepasiekusių 8 klasės mokinių dalies (proc.) kaita 2023–2026 m. pagal dalykus ir *Nacionalinio pažangos plano (2020)* siektina tendencija

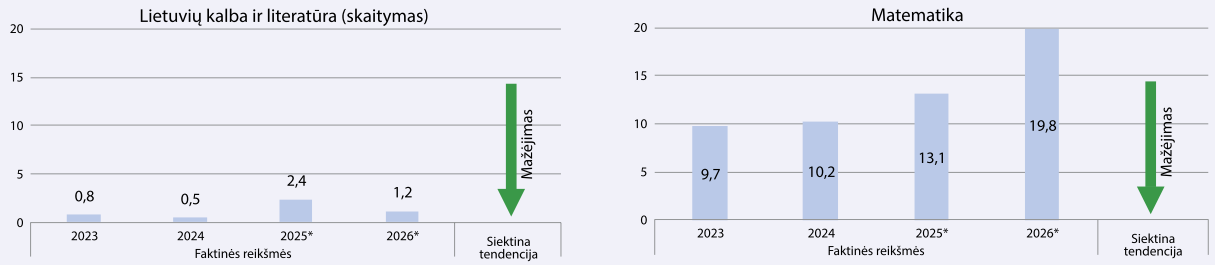

* Nuo 2025 m. buvo vertinti pagal atnaujintas bendrąsias programas besimokiusių mokinių rezultatai.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

8 | Fiksuojamas visų tyrimo sričių – skaitymo gebėjimų, matematinio ir gamtamokslinio raštingumo – didžiausias atotrūkis.

1.3.5 pav.

Pastaraisiais metais šiek tiek padaugėjo mokinių, kurių žemi lietuvių kalbos ir literatūros PUPP pasiekimai, ir sumažėjo mokinių, kurių žemi matematikos PUPP pasiekimai

Per PUPP slenkstinio mokymosi pasiekimų lygio (4 balų)* nepasiekusių mokinių dalies (proc.) kaita 2022–2025 m. pagal dalykus ir *Nacionalinio pažangos plano (2020)* siektina tendencija

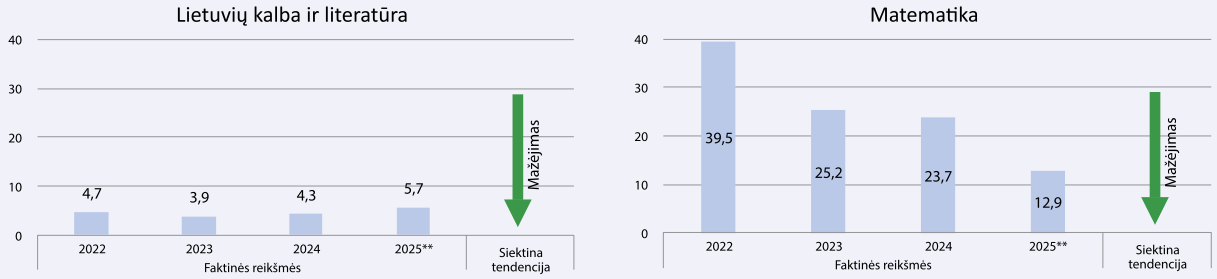

* Slenkstinis pasiekimų lygis (4 balai) nustatomas nuo 2024–2025 m. m. Iki tol 4–5 balų įvertinimai buvo priskiriami patenkinamam pasiekimų lygiui (nuo 2024–2025 m. m. patenkinamam lygiui priskiriami 5–6 balų įvertinimai).
** 2025 m. buvo vertinti pagal atnaujintas bendrąsias programas besimokiusių mokinių rezultatai.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

kos srityje – kad nuosekliai mažėtų: 2026 m. siekinys – 9,5 proc., 2027 m. – 9,0 proc., 2028 – 8,8 proc. Minėti NMPP duomenys rodo, kad 2026 m. siekiniai nepasiekti, bet lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) srityje per metus padaryta nedidelė pažanga, o matematikos pasiekimai pablogėjo.

PUPP duomenimis, mokinių, kurių lietuvių kalbos ir literatūros pasiekimai buvo įvertinti žemiau nei 4 balais (nuo 2025 m. tai laikoma nepasiektu slenkstiniu lygiu), 2022–2025 m. buvo apie 4–6 proc. (1.3.5 pav.). Mažiausias rodiklis buvo 2023 m. (3,9 proc.), po to šiek tiek padidėjo – iki 5,7 proc. 2025 m. Nors 2025 m. reikšmė nuo pastarųjų metų reikšmių skyrėsi nedaug, vis tik atkreiptinas dėmesys, kad jai įtakos galėjo turėti tai, kad vertinti pagal atnaujintas bendrąsias programas besimokiusių mokinių rezultatai. Žemesnį nei 4 balų matematikos įvertinimą gavusių (slenkstinio lygio nepasiekusių) mokinių dalis pastaraisiais metais sumažėjo. 2022 m. ji buvo itin didelė (39,5 proc.), o 2025 m. sudarė 12,9 proc. (šiais metais vertinti pagal atnaujintas programas besimokiusių mokinių rezultatai).

Švietimo plėtros programoje (2021) keliami siekiniai, kad daugėtų aukštesnius pasiekimų lygius per PUPP pasiekiančių mokinių. Siekiama, kad mokinių, kurių lietuvių kalbos ir literatūros rezultatai įvertinti 7–10 balų (nuo 2025 m. tai atitinka pagrindinį ir aukštesnįjį pasiekimų lygius), dalis 2030 m. pasiektų 52 proc., o matematikos – 26 proc. *ŠMSM 2026–2028 m. strateginiame veiklos plane (2026)* numatyti tarpiniai siekiniai, kad mokinių, kurių lietuvių kalbos ir literatūros rezultatai per PUPP įvertinti 7–10 balų, 2026 m. būtų 50,5 proc., 2027 m. – 51 proc., 2028 m. – 51,5 proc. Analogiško matematikos rodiklio siekiniai: 2026 m. – 21 proc., 2027 m. – 22 proc., 2028 m. – 24 proc. PUPP duomenys rodo, kad visi minėti siekiniai viršyti: 2025 m. mokinių, kurių lietuvių kalbos ir literatūros rezultatai įvertinti 7–10 balų, buvo 57,4 proc., o matematikos – 53,5 proc.

Švietimo plėtros programoje (2021) ir *ŠMSM 2026–2028 m. strateginiame veiklos plane (2026)* dar numatyta siekti, kad daugėtų Lietuvos mokinių, laimėtų apdovanojimų tarptautinėse olimpiadose. Keliamas siekinys, kad 2030 m. tarptautinių olimpiadų ir konkursų 1–3 vietų, aukso, sidabro ir bronzos medalių laimėtojų, tenkančių 10 000 mokinių, skaičius pasiektų 6,5 mokinio (siektinos tarpinės reikšmės: 2026 m. – 4,5, 2027 m. – 5,0, 2028 m. – 5,5 mokinio). ŠVIS duomenimis, 2022 m. šis rodiklis siekė 6,3, 2023 m. – 4,8, o 2024 m. – 5,4 mokinio. Taigi pastaraisiais metais olimpiadų laimėtojų rodiklio reikšmė svyravo, bet kasmet buvo aukštesnė nei 2026 m. siekinys.

Dvidešimtoji Lietuvos Respublikos Vyriausybė numato įvairių priemonių mokinių pasiekimams gerinti. *LRV programos nuostatų įgyvendinimo plane (2025)* numatyti tokie veiksmai: sukurti įvairių dalykų užduočių modulius, skirtus didelį mokymosi potencialą turintiems mokiniams; tautinių mažumų mokyklose stiprinti lietuvių kalbos ir tautinių mažumų mokinių gimtųjų kalbų mokymą; didinti pradinio ugdymo lietuvių kalbos ir literatūros pamokų skaičių, nemažinant pamokų skaičiaus tautinių mažumų gimtajai kalbai mokytis; įgyvendinti priemones, skirtas antrosios užsienio kalbos mokymui stiprinti, ES kalbų mokymosi pasirinkimui didinti.

Su visapusišku mokinių asmenybės ugdymu, įvairių kompetencijų ugdymo stiprinimu susiję strateginiuose dokumentuose keliami uždaviniai užtikrinti saugią ugdymo aplinką ir mažinti patyčių paplitimą. Patyčių paplitimas mokyklose netiesiogiai rodo socialinių ir emocinių kompetencijų ugdymo veiksmingumą.

Susitarime dėl Lietuvos švietimo politikos (2021) įsipareigota garantuoti visiems vaikams saugią ugdymo aplinką, užkertančią kelią patyčių ir smurto apraiškoms, užtikrinti, kad pedagoginiai darbuotojai tobulintų socialines, emocines ir kitas kompetencijas, leidžiančias atpažinti įvairius vaikų ugdymo(si) poreikius ir juos atliepti. *LRV programos nuostatų įgyvendinimo plane (2025)* taip pat numatyta stiprinti

mokyklos bendruomenes visose valstybinėse ir savivaldybių mokyklose, įgyvendinant socialines ir emocines kompetencijas ugdančias programas.

ŠMSM 2026–2028 m. strateginiame veiklos plane (2026) įsipareigota siekti, kad daugėtų patyčių nepatiriančių mokinių. Numatyta, kad per 2 mėn. patyčių nepatyrusių mokinių dalis 2026 m. būtų 58 proc., 2027 m. – 61 proc., 2028 m. – 64 proc. Šiam rodikliui duomenys renkami vykdant Pasaulio sveikatos organizacijos kas ketverius metus atliekamą Europos mokyklinio amžiaus vaikų gyvensenos ir sveikatos stebėsenos tyrimą – HBSC. Naujausio, 2022 m. HBSC tyrimo duomenimis, Lietuvoje patyčių per 2 mėn. iki tyrimo nepatyrė 49,5 proc. mokinių (2018 m. – 48,2 proc.).

Mokinių pasiekimams gerinti vykdomos *Švietimo plėtros programos (2021)* pažangos priemonės, kurios turėtų padėti tobulinti ugdymo procesą, pasiekti tolygią ugdymo kokybę ir gerinti jos užtikrinimo sistemą, visiems vaikams suteikti vienodas mokyklinio starto galimybes, švietimo efektyvumui ir kokybei geriau panaudoti švietimo technologijas ir skaitmenines inovacijas. Šiems uždaviniams įgyvendinti skirtos pažangos priemonės: *„Tūkstantmečio mokyklų“ programa*, *Užtikrinti visiems prieinamą šiuolaikinį ugdymo turinį*, *Užtikrinti visiems prieinamą ankstyvąjį ugdymą*, *Padidinti ugdymo prieinamumą atskirtį patiriantiems vaikams* ir *„EdTech“ skaitmeninė švietimo transformacija*.

Mokinių pasiekimai, remiantis nacionalinių patikrinimų ir tarptautinių tyrimų, olimpiadų rezultatų duomenimis, mokinių socialinės ir emocinės kompetencijos ir pilietiškumas išsamiau aptariami 2.1 poskyryje, o mokinių pasiekimų atotrūkiai – 2.2 poskyryje.

Tolesnis mokymasis ir įsidarbinimas

Tolesnis mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas rezultatas – mokymasis pagal aukštesnio lygmens formaliojo švietimo programas, tolesnis mokymasis pagal neformaliojo švietimo programas ir profesinė veikla. Strateginiuose dokumentuose keliami uždaviniai: skatinti daugiau mokinių kartu mokytis pagal vidurinio ugdymo ir profesinio mokymo programas, užtikrinti tolygų aukštojo mokslo prieinamumą, gerinti absolventų įsidarbinimą ir sudaryti sąlygas mokytis visą gyvenimą.

Strateginiuose dokumentuose siekiama, kad daugėtų mokinių, kartu su profesija įgyjančių ir viduriniį išsilavinimą (ISCED 3 lygmeniu). *Susitarime dėl Lietuvos švietimo politikos (2021)* numatyta, kad 2027 m. šis rodiklis pasiektų 35 proc., o *Nacionaliniame pažangos plane (2020)* keliamas siekinys, kad rodiklio reikšmė didėtų (1.3.2 lentelė). 2025 m. kartu su profesija viduriniį išsilavinimą siekė įgyti 29,5 proc. mokinių. Per pastarųjų ketverių metų laikotarpį rodiklis paaugo

1.3.2 lentelė

Pasiekta pažangos, stiprinant mokymąsi pagal vidurinio ugdymo ir profesinio mokymo programas, bet pablogėjo žemo SEK statuso mokinių įstojimo į aukštąsias mokyklas ir kai kurie mokymosi visą gyvenimą rodikliai

Strateginiuose švietimo dokumentuose numatyti tolesnio mokymosi ir įsidarbinimo rodikliai ir jų reikšmių pokytis

Rodiklio pavadinimas ir duomenų šaltinis	Pradinė būklė	Siekiniai	Naujausia žinoma reikšmė	Pokytis nuo pradinės būklės
Nacionalinis pažangos planas (2020)				
Mokinių, kartu su profesija siekiančių įgyti ir viduriniį išsilavinimą (ISCED 3 lygmuo), dalis (proc.) (VDA OSP)	27,0* (2023)	Didėjimas	29,5 (2025)	**2,5** ↑
Įsidarbinusių 20–34 m. asmenų, prieš 1–3 metus gavusių profesinio mokymo diplomą kartu su viduriniu išsilavinimu arba po to, kai įgijo viduriniį išsilavinimą, dalis (proc.) (ŠVIS)	71,3* (2023)	Didėjimas	81,7 (2025)	**10,4** ↑
Per paskutines 4 savaites besimokiusių 25–64 m. asmenų dalis (proc.) (VDA OSP)	10,7 (2023)	10 (2025), 15 (2030)	10,4 (2025)	**– 0,3** ↓
Per paskutines 4 savaites besimokiusių 65–74 metų asmenų dalis (proc.) (VDA OSP)	3,6 (2023)	Didėjimas	2,7 (2025)	**– 0,9** ↓
Susitarimas dėl Lietuvos švietimo politikos (2021)				
Vidurinio ugdymo programą baigusių asmenų, įgijusių profesinio mokymo kvalifikaciją, dalis (proc.)** (VDA OSP)	26,1 (2019)	35 (2027)	29,5 (2025)	**3,4** ↑
8 klasę lankiusių mokinių iš žemo SEK statuso šeimų, studijuojančių aukštojoje mokykloje, dalis (proc.) (ŠVIS)	22,7* (2021)	Ne mažiau kaip 35 proc. (2030)	18,0 (2025)	**– 4,7** ↓
ES strateginė programa „Europa 2030“ (2021)				
25–64 metų asmenų, per paskutinius 12 mėnesių dalyvavusių mokymuose, dalis (proc.) (ŠVIS)	27,9 (2016)	Bent 47 proc. (2025)	31,4 (2022)	**3,5** ↑

* Perskaičiuotas rodiklis.
** Skaičiuojama mokinių, kartu su profesija siekiančių įgyti ir viduriniį išsilavinimą (ISCED 3 lygmuo), dalis (proc.).
Rodyklių reikšmės: ↑ – padėtis pagerėjo, ↓ – padėtis pablogėjo.

tik 2024 m. (2,9 proc. punkto), o 2025 m. jo reikšmė vėl truputį (0,4 proc. punkto) sumažėjo ir nutolo nuo siekinio (1.3.6 pav.).

Švietimo plėtros programoje (2021) taip pat numatyta artinti bendrojo ugdymo ir profesinio mokymo programas. Iškeltas siekinys, kad 2026 m. 4,9 tūkst. bendrojo ugdymo mokyklose besimokančių pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų mokinių baigtų ir pirminio profesinio mokymo programos modulius. ŠVIS duomenimis, pastaraisiais metais profesinio mokymo modulius baigusių bendrojo ugdymo mokinių skaičius kito netolygiai: 2022 m. buvo 1 227, 2023 m. – 1 179, 2024 m. – 2 639, 2025 m. – 1 460 mokinių.

Nacionaliniame pažangos plane (2020) numatytas siekinys, kad didėtų asmenų, įgijusių profesinę kvalifikaciją kartu su viduriniu išsilavinimu arba po to, kai įgijo vidurinį išsilavinimą, įsidarbinimas. Stebima, kokia 20–34 metų asmenų dalis įsidarbino per trejus metus po to, kai įgijo minėtas kvalifikacijas. Pastarųjų metų duomenimis, 2022 m. ir 2023 m. rodiklio reikšmės buvo panašios ir viršijo 71 proc., o 2024 m. ir 2025 m. rodiklis padidėjo maždaug po 5 proc. punktus ir pasiekė 81,7 proc. (1.3.7 pav.).

1.3.6 pav.

2022–2025 m. mokinių, siekiančių kartu įgyti profesiją ir vidurinį išsilavinimą, dalis kito nedaug

Mokinių, kartu su profesija siekiančių įgyti ir vidurinį išsilavinimą (ISCED 3 lygmeniu), dalies (proc.) kaita 2022–2025 m. ir *Susitarimo dėl Lietuvos švietimo politikos (2021)* siekinys

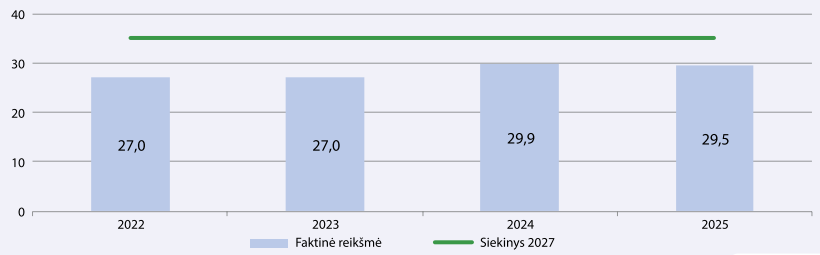

Duomenų šaltinis: VDA OSP

1.3.7 pav.

Nuo 2022 m. iki 2025 m. įgijusių profesinę kvalifikaciją ir vidurinį išsilavinimą ir įsidarbinusių asmenų dalis padidėjo 10,1 proc. punkto

Įsidarbinusių 20–34 metų asmenų, prieš 1–3 metus gavusių profesinio mokymo diplomą kartu su viduriniu išsilavinimu arba po to, kai įgijo vidurinį išsilavinimą, dalies (proc.) kaita 2022–2025 m. ir *Nacionalinio pažangos plano (2020)* siektina tendencija

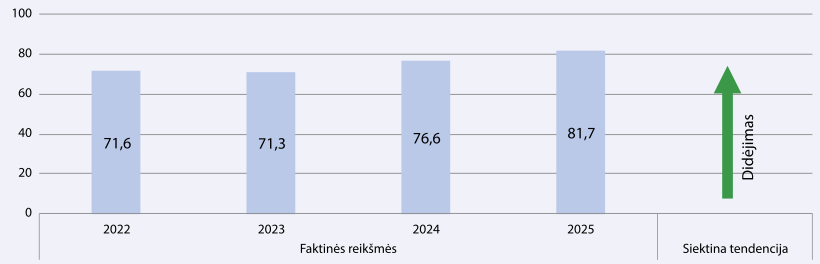

Duomenų šaltinis: ŠVIS

Socialinio teisingumo ir tolygių tolesnio mokymosi galimybių užtikrinimo svarba pabrėžiama *Susitarime dėl Lietuvos švietimo politikos (2021)*. Numatyta pasiekti, kad 2030 m. ne mažiau kaip 35 proc. mokinių, kurie, mokydamiesi 8 klasėje, gyveno žemo SEK statuso šeimose, vėliau studijuotų aukštojoje mokykloje. Duomenys rodo, kad per pastaruosius metus nuo šio siekinio nutolta. Aukščiausia rodiklio reikšmė buvo 2023 m. (21,7 proc.), o 2024 m. ir 2025 m. sudarė apie 18 proc. (1.3.8 pav.).

Tolesnio mokymosi klausimai plačiau aptariami 2.3 poskyryje, kuriame nagrinėjama, kiek mokinių ir kur mokosi, baigę pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas.

Lietuvoje ir tarptautiniu mastu daug dėmesio skiriama mokymosi visą gyvenimą plėtrai. *Nacionaliniame pažangos plane (2020)* numatyta pasiekti, kad pagal formaliojo ir neformaliojo švietimo programas besimokiusių 25–64 metų asmenų 2025 m. būtų 10 proc., o 2030 m. – 15 proc. (skaičiuojant, kiek suaugusiųjų mokėsi per 4 savaites iki tyrimo). *ŠMSM 2026–2028 m. strateginiame veiklos plane (2026)* numatytos tokios tarpinės siekiamos reikšmės: 2026 m. – 11 proc., 2027 m. – 12 proc., 2028 m. – 13 proc. Duomenys rodo, kad 2025 m. mokėsi 10,4 proc. asmenų – reikšmė šiek tiek viršijo 2025 m. siekinį (10 proc.) ir buvo didesnė nei 2024 m. Vis tik pastaraisiais metais didžiausia suaugusiųjų mokymosi aprėptis buvo 2023 m. (1.3.9 pav.).

1.3.8 pav.

Nuo 2022 m. iki 2025 m. į aukštąsias mokyklas įstojusių mokinių iš žemo SEK statuso šeimų dalis sumažėjo ir nebesiekė penktadalio

8 klasę lankiusių mokinių iš žemo SEK statuso šeimų*, studijuojančių aukštojoje mokykloje, dalies (proc.) kaita 2022–2025 m. ir *Susitarimo dėl Lietuvos švietimo politikos (2021)* siekinys

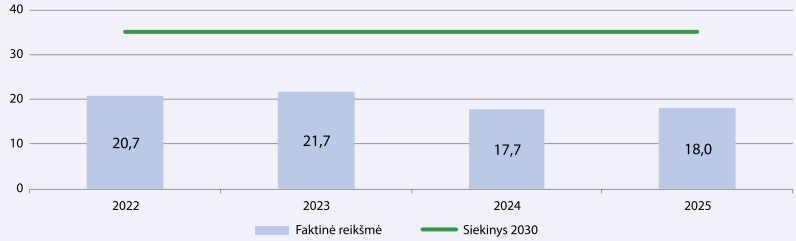

* Mokiniai, kurie gavo finansinę ar kitokią paramą (nemokamą maitinimą ar kt.).

Duomenų šaltinis: ŠVIS

1.3.9 pav.

2022–2025 m. besimokančių 25–64 metų asmenų dalis sudarė apie 9–11 proc.

Per 4 savaites pagal formaliojo ir neformaliojo švietimo programas besimokiusių asmenų dalies (proc.) kaita 2022–2025 m. ir *Nacionalinio pažangos plano (2020)* siekiniai

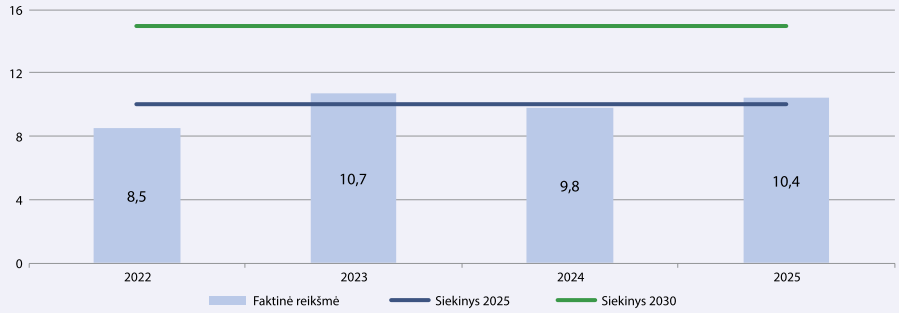

* Mokiniai, kurie gavo finansinę ar kitokią paramą (nemokamą maitinimą ar kt.).

Duomenų šaltinis: VDA OSP

Strateginiuose šalies dokumentuose numatyta ir daugiau su mokymosi visą gyvenimą plėtra susijusių siekių. *Nacionaliniame pažangos plane (2020)* taip pat numatytas vyresnių (65–74 metų) gyventojų mokymosi aprėpties augimas, tačiau pastaraisiais metais šis rodiklis mažėjo. VDA OSP duomenimis, per 4 savaites pagal formaliojo ir neformaliojo švietimo programas besimokiusių 65–74 metų asmenų dalis kito taip: 2022 m. – 1,8 proc., 2023 m. – 3,6 proc., 2024 m. ir 2025 m. – 2,7 proc.

ŠMSM 2026–2028 m. strateginiame veiklos plane (2026) siekiama didinti 25–34 metų gyventojų mokymosi aprėptį. Numatyta, kad 2030 m. rodiklis pasiektų 15 proc. (tarpinės siektinos reikšmės: 2026 m. – 13,0 proc., 2027 m. – 13,2 proc., 2028 m. – 13,7 proc.). Eurostato duomenimis, pastaraisiais metais rodiklio reikšmė svyravo: 2022 m. buvo 12,5 proc., 2023 m. – 14,0 proc., 2024 m. – 12,7 proc.

ES strateginėje programoje „Europa 2030“ (2021) mokymosi visą gyvenimą mastas stebimas analizuojant, kiek 25–64 metų gyventojų mokėsi per ilgesnį – 12 mėnesių – laikotarpį. Iškeltas siekinys, kad 2025 m. per 12 mėnesių besimokiusių suaugusiųjų dalis vidutiniškai ES būtų bent 47 proc., numatoma jį papildyti siekiniu, kad 2030 m. rodiklio reikšmė pasiektų 60 proc. (European Commission, 2025).

2022 m. per 12 mėnesių vidutiniškai ES mokėsi 46,6 proc., Lietuvoje – 31,4 proc. 25–64 metų gyventojų. Ankstesniais žinomais duomenimis, 2016 m. ES vidurkis sudarė 43,7 proc., o Lietuvos rodiklio reikšmė buvo 27,9 proc. Taigi per 2016–2022 m. laikotarpį pažangos pasiekta ir vidutiniškai ES (+ 2,9 proc. punkto), ir Lietuvoje (+ 3,5 proc. punkto). Nors Lietuvoje padaryta pažanga buvo šiek tiek didesnė nei vidutiniškai ES, Lietuvos atotrūkis nuo ES vidurkio išliko didelis – 2022 m. jis siekė 15,2 proc. punkto, ir Lietuva buvo tarp šalių, kuriose šio rodiklio reikšmė palyginti žema (1.3.10 pav.).

1.3.10 pav.

2022 m. Lietuvoje per metus besimokiusių suaugusiųjų dalis buvo 15,2 proc. punkto mažesnė nei vidutiniškai ES

Per 12 mėnesių mokymuose pagal formaliojo ir neformaliojo švietimo programas dalyvavusių 25–64 metų asmenų dalys (proc.) ES šalyse 2022 m. ir *ES strateginės programos „Europa 2030“ (2021)* siekinys

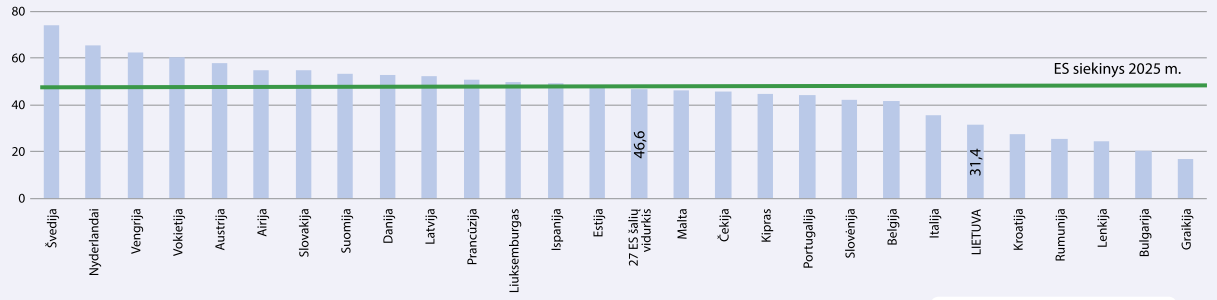

Duomenų šaltinis: Eurostatas

Visuomenės išsilavinimo lygis bei kompetencijos ir švietimo vertinimas

Įgyvendindama *UNESCO programą „Švietimas 2030“ (2015)*, Lietuva kelia siekinius, kad 2025 m. 94 proc., o 2030 m. – 95 proc. 21–23 metų asmenų būtų įgiję vidurinį (ISCED 3 lygmens) išsilavinimą (1.3.3 lentelė). UNESCO skelbiamais duomenimis (žiūrėta 2026-04-02), 2021 m. Lietuvoje vidurinį išsilavinimą buvo įgiję 91,3 proc. jaunų suaugusiųjų.

Apie vidurinio išsilavinimo aprėpties kitimą vėlesniais metais galima spręsti pagal kitą panašų rodiklį – vidutinį ar aukštesnį[9] išsilavinimą įgijusio 20–24 metų jaunimo dalį. VDA OSP duomenimis, 2025 m. Lietuvoje tokių asmenų buvo 94,3 proc. Pastarųjų metų duomenys rodo, kad 2025 m. rodiklis paaugo, nutraukdamas ankstesniais metais vyravusią

1.3.3 lentelė

Paaugo visuomenės pilietinė galia ir padaugėjo įgijusiųjų aukštąjį išsilavinimą, tačiau sumažėjo aukštąjį išsilavinimą įgijusių asmenų, kurių pajamos žemiausios

Strateginiuose švietimo dokumentuose numatyti visuomenės išsilavinimo, kompetencijų ir švietimo vertinimo rodikliai ir jų reikšmių pokytis

Rodiklio pavadinimas ir duomenų šaltinis		Pradinė būklė	Siekiniai	Naujausia žinoma reikšmė	Pokytis nuo pradinės būklės
Lietuvos ateities vizija „Lietuva 2050“ (2023)					
Pilietinės galios indeksas (balais) (Pilietinės visuomenės institutas)		35,9 (2022)	60 (2050)	38,5 (2025)	**2,6** ↑
Pasitikėjimas Lietuvos institucijomis ir organizacijomis (tarp jų – ir švietimo sistema) (Lietuvos ilgalaikis socialinis tyrimas (LIST)		Švietimui – nenustatyta	Pasiekti Skandinavijos šalių pasitikėjimo institucijomis lygį	n. d.	
Nacionalinis pažangos planas (2020)					
Žemiausias pajamas turinčių namų ūkių asmenų, įgijusių aukštąjį išsilavinimą (ne mažiau kaip 4 metai), dalis (proc.) (VDA OSP)	25–29 metų	51,5 (2023)	Didėjimas	27,0 (2025)	**– 24,5** ↓
	30–34 metų	37,9 (2023)	Didėjimas	26,2 (2025)	**– 11,7** ↓
UNESCO programa „Švietimas 2030“ (2015)					
Vidurinio išsilavinimo mastas (proc.) (UNESCO)		Nenustatyta	94* (2025) 95* (2030)	91,3 (2021)	
ES strateginė programa „Europa 2030“ (2021)					
25–34 metų gyventojų, įgijusių aukštąjį išsilavinimą, dalis (proc.) (Eurostatas)		56,2 (2020)	Bent 45 proc. (2030)	60,8 (2025)	**4,6** ↑

* Atnaujintas siekinys.
Rodyklių reikšmės: ↑ – padėtis pagerėjo, ↓ – padėtis pablogėjo.

9 | Vidutiniam išsilavinimo lygiui priskiriama: pagrindinis išsilavinimas su profesine kvalifikacija, vidurinis išsilavinimas (be / su profesine kvalifikacija), specialusis vidurinis išsilavinimas (ISCED 3, 4 lygmenys). Aukštam – aukštesnysis, aukštasis (ISCED 5, 6, 7, 8 lygmenys).

mažėjimo tendenciją (2022 m. rodiklio reikšmė buvo 93,5 proc., 2023 m. – 92,7 proc., 2024 m. – 92,1 proc.). Palyginti su ES šalimis, Lietuvoje vidurinio išsilavinimo aprėptis didelė. Eurostato duomenimis, 2025 m. vidutinį ar aukštesnį išsilavinimą vidutiniškai ES šalyse buvo įgiję 85,7 proc. 20–24 metų asmenų; Lietuvai teko 4-a vieta.

ES strateginėje programoje „Europa 2030“ (2021) siekiama didinti aukštojo išsilavinimo aprėptį. Iškeltas siekinys, kad aukštąjį išsilavinimą įgijusių 25–34 metų asmenų 2030 m. būtų bent 45 proc., skaičiuojant vidutiniškai ES. Lietuvoje aukštąjį išsilavinimą įgyja gerokai daugiau – apie 60 proc. nurodyto amžiaus asmenų (1.3.11 pav.).

2022–2025 m. Lietuvoje aukštąjį išsilavinimą įgijusių 25–34 metų gyventojų dalis paaugo 2,6 proc. punkto ir pasiekė 60,8 proc. Eurostato duomenimis, ES šalių vidurkis per šį laikotarpį paaugo panašiai – 2,8 proc. punkto (2022 m. – 42,0 proc., 2023 m. – 43,1 proc., 2024 m. – 44,1 proc., 2025 m. – 44,8 proc.). Taigi ES vidurkis labai priartėjo prie tarptautinio siekinio (bent 45 proc.), bet liko gerokai žemesnis už Lietuvos rodiklį. 2025 m. Lietuvai tarp ES šalių pagal aukštąjį išsilavinimą įgijusiųjų dalį teko trečioji vieta, aukštesnės buvo tik Airijos (66,8 proc.) ir Liuksemburgo (65,0 proc.) rodiklių reikšmės (1.3.12 pav.). *ŠMSM 2026–2028 m. strateginiame veiklos plane (2026)* numatyta ir ateinančiais metais išlaikyti už ES vidurkį ne mažesnę Lietuvos rodiklio reikšmę.

Įgyvendinant *ES strateginę programą „Europa 2030“ (2021)*, svarstoma 2026–2030 m. laikotarpiui numatyti aukštesnį – 50 proc. – tarptautinį siekinį (European Commission, 2025). Ir padidinus siekiamą reikšmę, dabartinis Lietuvos rodiklis ją viršytų.

Nacionaliniame pažangos plane (2020) numatytas siekinys, kad daugėtų aukštąjį išsilavinimą įgijusių asmenų iš nepalankios SEK aplinkos. 2025 m. aukštąjį išsilavinimą buvo įgiję 27,0 proc. 25–29 metų ir 26,2 proc. 30–34 metų asmenų iš žemiausias pajamas turinčių namų ūkių (1.3.13 pav.). Pastaraisiais metais šie rodikliai kito netolygiai: 2023 m. buvo padidėję, o po to dvejus metus mažėjo.

1.3.11 pav.

Pastaraisiais metais Lietuvoje aukštąjį išsilavinimą įgijusių 25–34 metų asmenų dalis sudarė apie 60 proc., ir šis rodiklis viršijo ES siekinį

25–34 metų gyventojų, įgijusių aukštąjį išsilavinimą, dalies (proc.) kaita 2022–2025 m. ir *ES strateginės programos „Europa 2030“ (2021)* siekinys

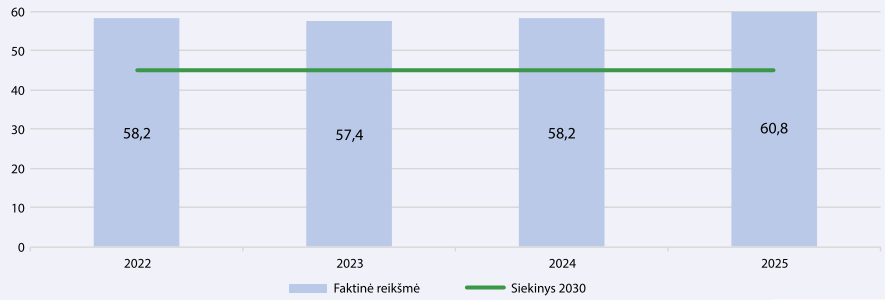

Duomenų šaltinis: Eurostatas

1.3.12 pav.

2025 m. Lietuva buvo trečioji tarp ES šalių pagal aukštąjį išsilavinimą įgijusių 25–34 metų asmenų dalį

25–34 metų asmenų, įgijusių aukštąjį ar jam prilygintą išsilavinimą, dalys (proc.) ES šalyse 2025 m. ir *ES strateginės programos „Europa 2030“ (2021)* siekinys

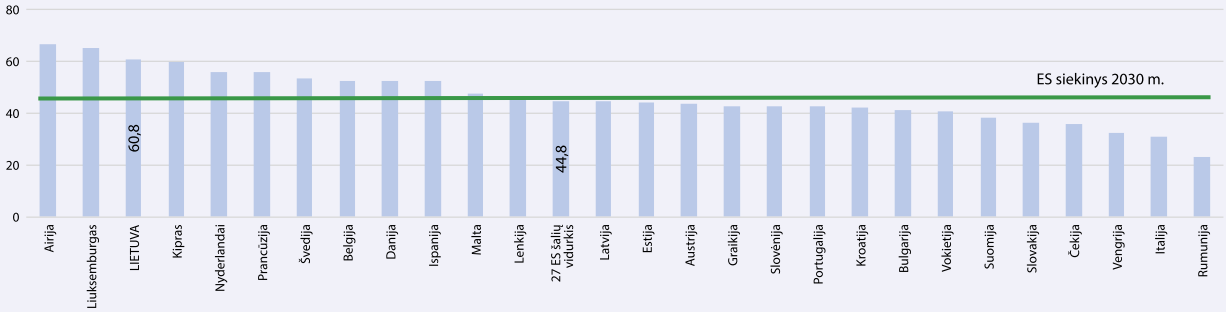

Duomenų šaltinis: Eurostatas

1.3.13 pav.

Asmenų iš žemų pajamų namų ūkių, įgijusių aukštąjį išsilavinimą, dalys pastaraisiais metais kito netolygiai

Žemiausias pajamas turinčių namų ūkių asmenų, įgijusių aukštąjį išsilavinimą, dalies (proc.) kaita 2022–2025 m. pagal amžių ir *Nacionalinio pažangos plano (2020)* siektina tendencija

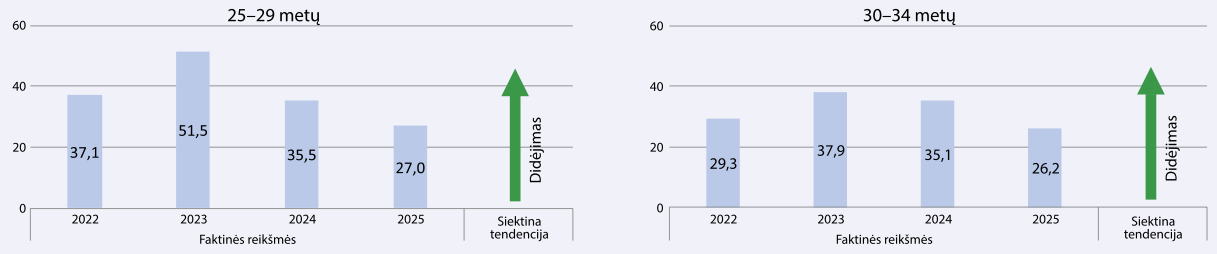

Duomenų šaltinis: VDA OSP

1.3.14 pav.

2022–2025 m. Lietuvos visuomenės pilietinė galia pamažu augo ir pasiekė 38,5 balo (iš 100 balų)

Pilietinės galios indekso (pagal 0–100 balų skalę) kaita 2022–2025 m. ir *Lietuvos ateities vizijos „Lietuva 2050“ (2023)* siekinys

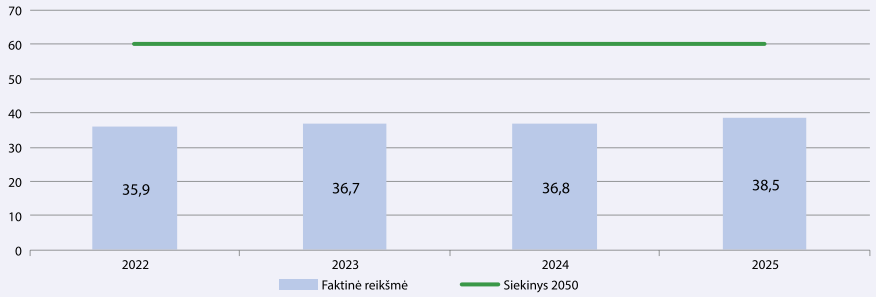

Duomenų šaltinis: Pilietinės visuomenės institutas

Švietimas svarbus, įgyvendinant *Lietuvos ateities vizijoje „Lietuva 2050“ (2023)* iškeltą uždavinį stiprinti visuomenės pilietinę galią. Numatyta pasiekti, kad pilietinės galios indeksas, kuris 2022 m. siekė 35,9 balo pagal 100 balų skalę, iki 2050 m. padidėtų iki 60 balų. Pastarųjų metų duomenys rodo, kad indeksas pamažu didėja – nuo 2022 m. iki 2025 m. jis paaugo 2,6 balo ir pasiekė 38,5 balo (1.3.14 pav.). Per šį laikotarpį pilietinė galia labiausiai paaugo 2025 m. (nuo 2024 m. padidėjo 1,7 balo).

Pilietinės galios indeksas apima keturias dimensijas: pilietinį aktyvumą – dalyvavimą įvairioje pilietinėje veikloje; potencialų pilietinį aktyvumą – pasiryžimą veikti kilus svarbiam reikalui; pilietinės įtakos, t. y. asmeninės ir kitų asmenų, visuomeninių organizacijų daromos įtakos politiniams sprendimams, suvokimą; pilietinės veiklos rizikų, t. y. socialinės aplinkos palankumo pilietinei veiklai, vertinimą. Pilietinės galios augimą 2025 m. labiausiai lėmė padidėjęs pilietinės įtakos vertinimas (2024 m. ji įvertinta 52,0 balo, o 2025 m. – 55,9 balo) ir paaugęs potencialus pilietinis aktyvumas (2024 m. įvertintas 30,8 balo, 2025 m. – 33,9 balo). 2025 m. kitos dimensijos įvertintos taip: pilietinis aktyvumas – 36,6 balo (2024 m. buvo 34,7 balo), rizikų vertinimas – 27,7 balo (2024 m. – 30,8 balo); nuo 2024 m. iki 2025 m. sumažėjęs rizikų vertinimo indeksas rodo, kad rizikų jaučiama daugiau (Pilietinės visuomenės institutas, 2025a, 2025b).

2025 m. aukščiausias buvo 18–24 metų gyventojų pilietinės galios indeksas (43,0 balo). Žiūrint pagal išsilavinimą, aukščiausias (47,1 balo) buvo aukštąjį išsilavinimą įgijusiųjų pilietinės galios indeksas. Pagal pagrindinį užsiėmimą (specialistas, darbininkas, vadovas, pensininkas, bedarbis ar kt.) vienas iš aukščiausių (48,7 balo) buvo studentų ir mokinių pilietinės galios indeksas (Pilietinės visuomenės institutas, 2025a). Kadangi mokinių ir studentų, jaunimo, aukštąjį išsilavinimą įgijusių asmenų pilietinės galios rodikliai palyginti aukšti, galima manyti, kad švietimo sistema, greta kitų veiksnių, padeda stiprinti visuomenės pilietinę galią.

ŠMSM 2026–2028 m. strateginiame veiklos plane (2026) numatyta gerinti gyventojų kompiuterinį raštingumą. Jis vertinamas, tiriant 16–74 metų gyventojų gebėjimus naudotis internetu ir programine įranga, ieškant informacijos, bendraujant, bendradarbiaujant, kuriant skaitmeninį turinį, taip pat saugumo ir problemų sprendimo srityse. Iškeltas siekinys, kad bazinį kompiuterinio raštingumo lygį 2030 m. pasiektų 80 proc. gyventojų. Tarpinės siektinos reikšmės – 69 proc. 2026 m., 71 proc. 2027 m. ir 74 proc. 2028 m.

Eurostato duomenimis, 2025 m. ne žemesnį kaip bazinį kompiuterinio raštingumo lygį Lietuvoje pasiekė 53,8 proc. Lietuvos gyventojų. 2023 m. rodiklis siekė 52,9 proc. Taigi per dvejus metus bazinį kompiuterinio raštingumo lygį pasiekusių gyventojų padaugėjo 0,9 proc. punkto. Tokia pažanga nepakankama *ŠMSM 2026–2028 m. strateginiame veiklos plane (2026)* keliamiems tikslams pasiekti. Be to, Lietuvos rodiklis gerokai žemesnis už ES šalių vidurkį, ir per pastaruosius metus šis skirtumas padidėjo. 2023 m. vidutiniškai ES šalyse bazinį kompiuterinio raštingumo lygį pasiekė 55,6 proc. gyventojų (2,7 proc. punkto daugiau nei Lietuvoje), o 2025 m. – 60,4 proc. (6,6 proc. punkto daugiau nei Lietuvoje).

Strateginiuose dokumentuose keliami uždaviniai siekti ne tik geresnių švietimo rezultatų, bet ir aukštesnio švietimo vertinimo ir didesnio visuomenės pasitikėjimo švietimu. *Lietuvos ateities vizijoje „Lietuva 2050“ (2023)* siekiama, kad pasitikėjimas Lietuvos institucijomis ir organizacijomis (tarp jų – ir švietimo sistema) pasiektų Skandinavijos šalių pasitikėjimo institucijomis lygį. Padėčiai vertinti pradedamas vykdyti ilgalaikis tyrimas[10], tačiau tyrimo rezultatų, atskleidžiančių pasitikėjimą švietimu ir kitomis institucijomis, šio leidinio rengimo metu dar nebuvo.

ŠMSM 2026–2028 m. strateginiame veiklos plane (2026) numatyta švietimo pažangą ir apibendrintą jo vertinimą stebėti, taikant EBPO rodiklį – gerovės indeksą (angl. *Better Life Index*). Viena iš vienuolikos skaičiuojant indeksą vertintų sričių – švietimas; kitos sritys – gyventojų būstas ir išlaidos, pajamos, darbas, bendruomenė, aplinka, pilietinis aktyvumas, sveikata, pasitenkinimas gyvenimu, saugumas ir darbo bei poilsio balansas. Remiantis ankstesne žinoma švietimo vertinimo reikšme (2022 m. – 7,7 balo pagal 0–10 balų skalę), *ŠMSM 2026–2028 m. strateginiame veiklos plane (2026)* keliamas siekinys, kad įvertinimas iki 2028 m. pasiektų 7,9 balo.

Pasikeitus EBPO gerovės indekso skaičiavimo metodikai, švietimo vertinimo rodiklio pažangos stebėti nėra galimybės. 2026 m. EBPO skelbiamais duomenimis apie gerovės indeksą (OECD Well-being Data Monitor, žiūrėta 2026-04-17), viena iš jo sudedamųjų dalių – švietimo sritis – pakeista žinių ir gebėjimų sritimi, vertinama pagal šiuos EBPO PISA duomenimis pagrįstus rodiklius: žemų pasiekimų mokinių dalį ir matematinio raštingumo vidurkį[11]. Pagal abu šiuos rodiklius Lietuva pateko tarp trečdalio EBPO šalių, kurių rodikliai vidutiniai (kiti du trečdaliai – šalys, kurių rodikliai aukščiausi arba žemiausi). Pagal bendrą, abu rodiklius apimantį žinių ir gebėjimų srities vertinimą, Lietuvai teko 21-oji vieta tarp 35 šalių. Ši pozicija buvo aukštesnė, nei Lietuvai tekusi vieta pagal bendrąjį gerovės indeksą, apskaičiuotą apimant vienuolika gerovės sričių (pagal EBPO gerovės indeksą Lietuvai teko 29-oji vieta tarp 38 šalių).

10 | Lietuvos ilgalaikis socialinis tyrimas. Informacija apie tyrimą skelbiama interneto svetainėje https://list.strata.gov.lt/.

11 | Pagal ankstesnę metodiką, švietimas buvo vertinamas, atsižvelgiant į tikėtiną mokymosi pagal formaliojo švietimo programas trukmę, mokinių skaitymo gebėjimų, matematinio ir gamtamokslinio raštingumo pagal EBPO PISA tyrimą rezultatų vidurkį ir visuomenės išsilavinimą (kiek 25–64 metų asmenų buvo įgiję vidurinį ar aukštesnį išsilavinimą). Informacija apie šią vertinimo metodiką ir Lietuvos švietimo vertinimas buvo aptarti leidinyje „Lietuva. Švietimas šalyje ir regionuose 2024. I dalis“. Pagal atnaujintą EBPO gerovės rodiklių stebėsenos sistemą, žinių ir įgūdžių sričiai vertinti taip pat taikoma daugiau rodiklių, bet į gerovės indekso skaičiavimą jie neįtraukiami.

1.4. Mokytojai ir jų darbo sąlygos

Strateginiuose dokumentuose keliami uždaviniai – didinti pedagoginių studijų absolventų įsidarbinimą mokyklose, mokytojų, turinčių magistro laipsnį, ir mokytojų, mokančių kelių dalykų, skaičius ir mokytojų darbo užmokestį. 2025 m. 69,1 proc. pedagoginių studijų absolventų dirbo mokyklose po studijų praėjus 2 metams. Per pastaruosius trejus metus šio rodiklio reikšmė paaugo 13,6 proc. punkto. Nuo 2022 m. iki 2025 m. 638 asmenimis paaugo mokytojų, turinčių magistro laipsnį, skaičius (2025 m. reikšmė buvo 5 762) ir 804 asmenimis – mokytojų, mokančių kelių dalykų, skaičius (2025 m. reikšmė buvo 14 319). 2024 m. IV ketvirtį pasiektas strateginis siekinys – šalies ir mokytojų vidutinio darbo užmokesčio santykis sudarė 130,7 proc.

Vis dar reikalingas didesnis proveržis, siekiant įgyvendinti strateginius švietimo siekinius, susijusius su mokytojų išsilavinimu ir amžėjimu: ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo mokytojų, atitinkančių kvalifikacinius reikalavimus, dalis nuo 2022 m. iki 2025 m. sumažėjo 1,2 proc. punkto (2025–2026 m. m. sudarė 63,7 proc.) ir nepasiekė 2025 m. planuotų 90 proc.; per tą patį laikotarpį 55 metų ir vyresnių mokytojų dalis paaugo 3,2 proc. punkto ir 2025 m. sudarė 44,8 proc., nors siekiama, kad šis rodiklis mažėtų.

Strateginiuose švietimo dokumentuose nurodoma, kad švietimo kokybei didelę įtaką daro daugelis veiksnių, tarp jų – mokytojų, švietimo pagalbos specialistų, vadovų kompetencija, ugdymo proceso kokybė, teikiama švietimo pagalba. Todėl, siekiant stiprinti pedagogo profesiją, nacionaliniuose ir tarptautiniuose švietimo dokumentuose su pedagoginių darbuotojų išsilavinimu ir jų darbo sąlygomis siejami siekiniai apima pedagoginių studijų absolventų įsidarbinimo mokyklose skatinimą, pedagoginių darbuotojų amžėjimo problemos sprendimą, jų trūkumo įveiką, išsilavinimo plėtojimą ir darbo užmokesčio didinimą (1.4.1 lentelė).

1.4.1 lentelė

Didžioji dalis mokytojų ir jų darbo sąlygų rodiklių rodo pažangą, tačiau iššūkiais išlieka vyresnio amžiaus mokytojų dalies augimas ir ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo mokytojų atitiktis kvalifikaciniams reikalavimams

Strateginiuose švietimo dokumentuose numatyti mokytojų ir jų darbo sąlygų rodikliai ir jų reikšmių pokytis

Rodiklio pavadinimas ir duomenų šaltinis	Pradinė būklė	Siekiniai	Naujausia žinoma reikšmė	Pokytis nuo pradinės būklės
Nacionalinis pažangos planas (2020)				
Pedagoginių studijų absolventų, dirbančių mokyklose po studijų praėjus 2 metams, dalis (proc.) (STRATA)	60 (2023)	Didėjimas	69,1 (2025)	**9,1** ↑
55 metų ir vyresnių bendrojo ugdymo mokyklų mokytojų dalis (ISCED 1–3 lygmenys) (proc.) (ŠVIS)	43,8* (2024)	Mažėjimas	44,8 (2025)	**1,0** ↓
Mokytojų trūkumas prasidėjus mokslo metams (mokytojų skaičius) (asmenys) (ŠVIS)	353* (2024)	Mažėjimas	217 (2025)	**– 136** ↑
Mokytojų, turinčių magistro laipsnį, skaičius (asmenys) (ŠVIS)	5 521* (2024)	Didėjimas	5 762 (2025)	**241** ↑
Mokytojų, mokančių kelių dalykų, skaičius (asmenys) (ŠVIS)	14 099* (2024)	Didėjimas	14 319 (2025)	**220** ↑
Susitarimas dėl Lietuvos švietimo politikos (2021)				
Mokytojų vidutinio darbo užmokesčio dalis (proc.) nuo šalies vidutinio darbo užmokesčio (VDA)	113,3** (2020)	130 (2024 m. pabaigoje); po 2024 m. – tvariai didėjantis darbo užmokestis	130,7 (2024 m. IV ketv.)	**17,4** ↑
UNESCO programa „Švietimas 2030“ (2015)				
Mokytojų, turinčių bent minimalią reikalaujamą kvalifikaciją (ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo lygmens), dalis (proc.) (ŠVIS)	Nenustatyta	90 (2025), 95 (2030)	63,7 (2025–2026)	

* Perskaičiuotas rodiklis.
** Faktinė 2020 m. reikšmė, dokumente nenustatyta.
Rodyklių reikšmės: ↑ – padėtis pagerėjo, ↓ – padėtis pablogėjo.

Mokytojų ir kitų pedagoginių darbuotojų išsilavinimas

LRV programos nuostatų įgyvendinimo plane (2025), siekiant užtikrinti lygias galimybes suteikiantį (įtraukųjį) ikimokyklinį ir bendrąjį ugdymą, numatyta ne mažiau kaip 500 mokyklų vadovų, mokytojų ir kitų pedagoginių darbuotojų sudaryti galimybes tobulinti kompetencijas, prioritetą skiriant STEAM didaktikos stiprinimui; stiprinant tautinių mažumų mokyklas, kasmet tobulinti ne mažiau kaip 100 tautinių mažumų mokyklų mokytojų kompetencijas. O siekiant visus įgalinančio mokymosi visą gyvenimą plėtros, sukurti karjeros specialistų atestacijos ir kompetencijų tobulinimo sistemą.

Nacionaliniame pažangos plane (2020) numatyta siekti, kad didėtų mokytojų, turinčių magistro laipsnį, skaičius. Nuo 2022 m. iki 2025 m. šių mokytojų skaičius padidėjo 638 asmenimis. 2025 m. 5 762 mokytojai turėjo magistro laipsnį (1.4.1 pav.).

Įgyvendinant *UNESCO programą „Švietimas 2030“ (2015)*, vienas iš šalims, prisijungusioms prie programos, rekomenduojamų stebėti rodiklių yra mokytojų, turinčių bent minimalią reikalaujamą kvalifikaciją, dalis. Lietuva šioje srityje yra savarankiškai pasirinkusi stebėti ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo lygmens mokytojų išsilavinimą ir išsikėlusi siekinį, kad šio ugdymo lygmens mokytojų, atitinkančių kvalifikacinius reikalavimus, dalis 2025 m. sudarytų 90 proc., o 2030 m. – 95 proc.

Tačiau, ŠVIS duomenimis, nuo 2022–2023 m. m. iki 2025–2026 m. m. ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo mokytojų, atitinkančių kvalifikacinius reikalavimus, dalis sumažėjo 1,2 proc. punkto ir 2025–2026 m. m. sudarė 63,7 proc. Ši reikšmė buvo gerokai (26,3 proc. punkto) mažesnė, nei buvo planuota pasiekti 2025 m. – 90 proc. (1.4.2 pav.). Šie duomenys rodo, kad reikalingi paveikesni ir tvaresni sprendimai, siekiant įgyvendinti su mokytojų išsilavinimu susijusius strateginius 2030 m. siekinius.

Plačiau apie šalies pedagoginių darbuotojų kvalifikaciją rašoma 4 skyriuje.

Mokytojai, mokantys kelių dalykų

Nacionaliniame pažangos plane (2020) numatyta siekti, kad didėtų mokytojų, mokančių kelių dalykų, skaičius. 2025 m. kelių dalykų mokyklose mokė 14,3 tūkst. mokytojų. Nuo 2022 m. iki 2025 m. šių mokytojų skaičius išaugo 804 asmenimis. Tačiau šio rodiklio reikšmės augimas nebuvo nuoseklus – nuo 2022 m. iki 2023 m. reikšmė buvo sumažėjusi 416, o nuo 2023 m. iki 2025 m. išaugo 1 220 asmenų.

1.4.1 pav.

Mokytojų, turinčių magistro laipsnį, skaičius nuo 2022 m. iki 2025 m. paaugo 638 asmenimis

Mokytojų, turinčių magistro laipsnį, skaičiaus (asmenys) kaita 2022–2025 m. ir *Nacionalinio pažangos plano (2020)* siektina tendencija

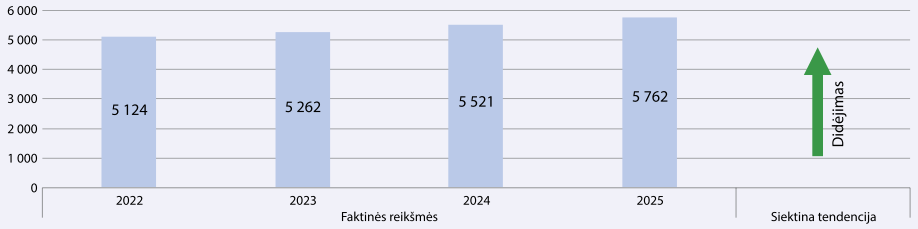

Duomenų šaltinis: ŠVIS

1.4.2 pav.

Nuo 2022–2023 m. m. iki 2025–2026 m. m. sumažėjo ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo lygmens mokytojų, atitinkančių kvalifikacinius reikalavimus, dalis

Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo mokytojų, atitinkančių kvalifikacinius reikalavimus, dalies (proc.) kaita 2022–2023 m. m. – 2025–2026 m. m. ir *UNESCO programos „Švietimas 2030“ (2015)* siekiniai

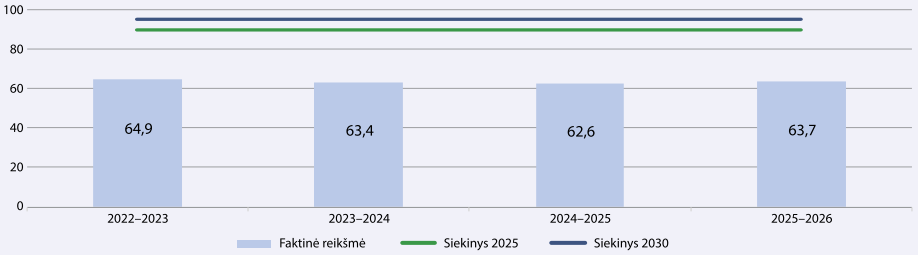

Duomenų šaltinis: ŠVIS

Duomenys rodo, kad ir toliau reikalingos pastangos tvariam mokytojų, mokančių kelių dalykų, skaičiaus didėjimui užtikrinti (1.4.3 pav.).

Daugiau informacijos apie mokytojus, mokančius kelių dalykų, ir taikomas priemones pateikiama 5 skyriuje.

Mokytojų amžius

Siekiant stiprinti pedagogo profesiją ir spręsti Lietuvai aktualią mokytojų amžėjimo problemą, *Nacionaliniame pažangos plane (2020)* numatyta siekti, kad šalyje visuose bendrojo ugdymo lygmenyse (ISCED 1–3) mažėtų 55 metų ir vyresnių mokyklų mokytojų dalis. Tačiau per pastaruosius trejus metus šios amžiaus grupės mokytojų dalis paaugo 3,2 proc. punkto – nuo 41,6 proc. 2022 m. iki 44,8 proc. 2025 m. (1.4.4 pav.).

Švietimo plėtros programoje (2021) numatyta iki 2030 m. pasiekti, kad 30–49 metų amžiaus mokytojų dalis sudarytų 60 proc. *ŠMSM 2026–2028 m. strateginiame veiklos plane (2026)* numatytos tarpinės šio siekio reikšmės: 2026 m. siekis – 48 proc., 2027 m. – 51 proc., 2028 m. – 54 proc. Tačiau, ŠVIS duomenimis, pastaraisiais metais 30–49 metų amžiaus mokytojų dalis mažėja – 2022 m. šių mokytojų dalis sudarė 36,2 proc., 2023 m. – 35,2 proc., 2024 m. – 34,4 proc., 2025 m. – 33,7 proc. Nuo 2022 m. iki 2025 m. 30–49 metų amžiaus mokytojų dalis sumažėjo 2,5 proc. punkto. Šie duomenys rodo, kad kol kas nepavyko rasti paveikių priemonių mokytojų amžėjimo problemai spręsti.

Daugiau informacijos apie šalies mokytojų ir kitų pedagoginių darbuotojų amžių pateikiama 4 skyriuje.

Mokytojų darbo užmokestis

Siekis didinti mokytojų darbo užmokestį yra numatytas šalies strateginiuose švietimo dokumentuose. Siekinys, kad iki 2024 m. pabaigos mokytojų vidutinio darbo užmokesčio dalis nuo šalies vidutinio darbo užmokesčio sudarytų 130 proc., yra iškeltas *Susitarime dėl Lietuvos švietimo politikos (2021)*. VDA duomenimis, 2024 m. IV ketvirtį šalies vidutinis bruto darbo užmokestis sudarė 2 322,2 Eur, mokytojų – 3 035,3 Eur, mokytojų ir šalies vidutinio darbo užmokesčio santykis – 130,7 proc. (1.4.5 pav.).

Susitarime dėl Lietuvos švietimo politikos (2021) iškeltas ir ilgesnio laikotarpio siekinys – šiame dokumente įsipareigota numatyti tvarų darbo užmokesčio augimą po 2024 m.

LRV programos nuostatų įgyvendinimo plane (2025) numatyta pasiekti, kad mokytojo pareigybei skaičiuojamos valstybės biudžeto lėšos darbo užmokesčiui 2028 m. pabaigoje sudarytų ne mažiau kaip 170 proc. pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio, taip pat užtikrinti, kad valstybės biudžeto lėšos mokytojų, pa-

1.4.3 pav.

Nuo 2022 m. iki 2025 m. daugiau kaip 800 išaugo mokytojų, mokančių kelių dalykų, skaičius

Mokytojų, mokančių kelių dalykų, skaičiaus (asmenys) kaita 2022–2025 m. ir *Nacionalinio pažangos plano (2020)* siektina tendencija

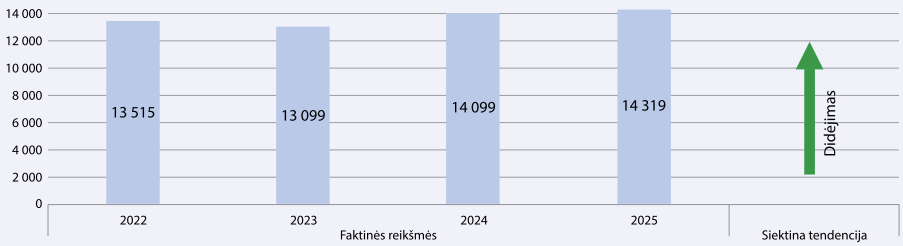

Duomenų šaltinis: ŠVIS

1.4.4 pav.

55 metų ir vyresnių mokytojų dalis nuo 2022 m. iki 2025 m. paaugo 3,2 proc. punkto

55 metų ir vyresnių bendrojo ugdymo mokyklų mokytojų (ISCED 1–3 lygmenys) dalies (proc.) kaita 2022–2025 m. ir *Nacionalinio pažangos plano (2020)* siektina tendencija

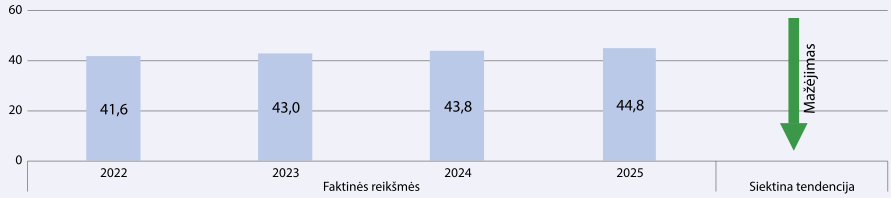

Duomenų šaltinis: ŠVIS

1.4.5 pav.

Nuo 2022 m. iki 2024 m. II ketv. mokytojų vidutinio darbo užmokesčio dalis nuo šalies vidutinio darbo užmokesčio pamažėjo, tačiau vėliau padidėjo ir 2024 m. IV ketvirtį sudarė 130,7 proc.

Mokytojų vidutinio darbo užmokesčio dalies (proc.) nuo šalies vidutinio darbo užmokesčio kaita 2022–2025 m. ir *Susitarimo dėl Lietuvos švietimo politikos (2021)* siekiniai

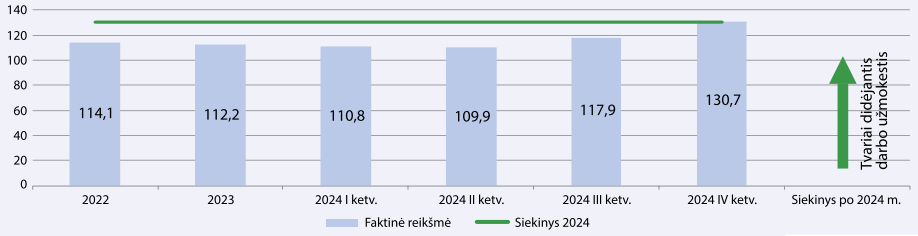

Duomenų šaltinis: VDA

galbos mokiniui specialistų, švietimo įstaigų vadovaujančių darbuotojų darbo užmokesčiui kasmet augtų ne mažiau kaip 5 proc. sparčiau už prognozuojamą kitų metų šalies vidutinio darbo užmokesčio augimą.

Įgyvendinant *LRV programą* ir Lietuvos švietimo ir mokslo šakos kolektyvinę sutartį, mokytojų, pagalbos mokiniui specialistų ir kitų pedagoginių darbuotojų pareiginių algų koeficientai nuo 2025 m. rugsėjo 1 d. padidinti 8 proc. Nuo 2026 m. sausio 1 d. mokytojų, pagalbos mokiniui specialistų ir kitų pedagoginių darbuotojų darbo užmokestis padidintas 8,41 proc., iš jų 0,71 proc. padidėjo pareiginės algos (atlyginimo) bazinis dydis (nuo 1 785,4 Eur iki 1 798 Eur), 7,65 proc. – pareiginės algos koeficientai.

Daugiau informacijos apie šalies pedagoginių darbuotojų darbo užmokestį pateikiama 5 skyriuje.

Mokytojų poreikis ir pedagoginių studijų absolventų įsidarbinimas mokyklose

LRV programos nuostatų įgyvendinimo plane (2025) aktualizuojama pedagogų rengimo kokybė – numatyta tikslingai nukreipti išteklius kokybiškam pedagogų rengimui, dėmesį skiriant mentorystei per pedagoginę praktiką ir trūkstamų specialybių mokytojams pritraukti.

Nacionaliniame pažangos plane (2020) numatyta siekti, kad mažėtų mokytojų trūkumas mokyklose. 2022 m. sukurta *Pedagogų poreikio stebėsenos platforma* (pasiekiama tiesiogiai iš ŠMSM puslapio – laukelis „Mokyklos kviečia dirbti“), kurioje realiu laiku galima stebėti visus mokyklų užregistruotus darbo pasiūlymus mokytojams, pagalbos mokiniui ir kitiems mokyklų ieškomiems specialistams. 2026 m. kovo 20 d. ŠVIS duomenimis, prasidėjus 2023–2024 m. m. mokyklos buvo užregistravusios 151 mokytojo (neįskaitant mokytojo padėjėjų), 2024–2025 m. m. – 353 mokytojų, 2025–2026 m. m. – 217 mokytojų poreikį (įtraukti nuo birželio 1 d. iki rugsėjo 1 d. imtinai paskelbti skelbimai). Skaičiuojant per visus mokslo metus, 2025–2026 m. m. buvo fiksuotas 608 pedagoginių darbuotojų ir mokytojo padėjėjų trūkumas.

Nacionaliniame pažangos plane (2020) iškeltas siekinys, kad vis didesnė dalis pedagoginių studijų absolventų dirbtų mokyklose po studijų praėjus 2 metams. STRATA duomenys rodo, kad nuo 2022 m. iki 2025 m. šių pedagoginių studijų absolventų dalis išaugo 13,6 proc. punkto ir 2025 m. siekė 69,1 proc. (1.4.6 pav.).

Plačiau apie šalies pedagoginių darbuotojų rengimą ir kvalifikacijos tobulinimą rašoma 8 skyriuje, apie pedagoginių darbuotojų poreikį – 9 skyriuje.

1.4.6 pav.

Pedagoginių studijų absolventų, dirbančių mokyklose po studijų praėjus 2 metams, dalis 2022–2025 m. augo ir 2025 m. sudarė daugiau kaip du trečdalius

Pedagoginių studijų absolventų, dirbančių mokyklose po studijų praėjus 2 metams, dalies (proc.) kaita 2022–2025 m. ir *Nacionalinio pažangos plano (2020)* siektina tendencija

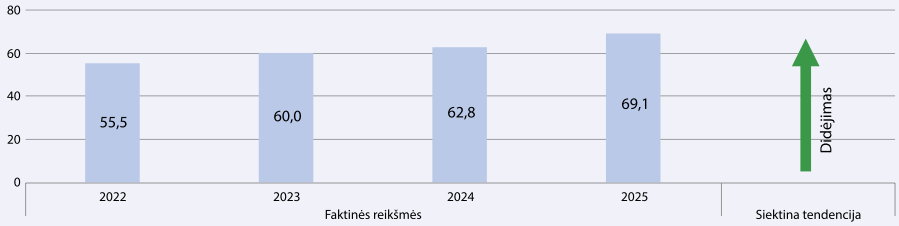

Duomenų šaltinis: STRATA

1.5. Mokyklų aprūpinimas ir švietimo finansavimas

Sėkmingai įgyvendinamas *Nacionalinio pažangos plano (2020)* siekinys – didinti mokyklų, į kurias gali patekti ir judėti tarp aukštų negalią turintys asmenys, skaičių: 2025 m. buvo 158 taip pritaikytos mokyklos (2022 m. – 129 mokyklos). Lėtai augo visiškai pritaikytų bendrojo ugdymo mokyklų dalis: nuo 1,9 proc. 2022 m. iki 3,1 proc. 2025 m.; visiškai arba iš dalies pritaikytų mokyklų dalis padidėjo nuo 98,0 proc. 2022 m. iki 99,2 proc. 2025 m.

Pasiekta didelė pažanga, aprūpinant bendrojo ugdymo mokyklas laboratorijomis: 2025 m. turinčių laboratorijų mokyklų dalis sudarė 74,5 proc. (2022 m. – 49,6 proc.); Sostinės regione – 61,8 proc. (2022 m. – 49,8 proc.), Vidurio ir vakarų Lietuvos regione – 60,8 proc. (2022 m. – 47,8 proc.) mokyklų; viršyti *Švietimo plėtros programos (2021)* 2029 m. siekiniai regionams (58 ir 56 proc. atitinkamai).

Įgyvendindama tarptautinius įsipareigojimus dėl švietimo finansavimo, Lietuva pasiekė *UNESCO programos „Švietimas 2030“ (2015)* siekinio minimalią ribą – kad 2025 m. ir 2030 m. valdžios sektoriaus išlaidos švietimui būtų bent 4–6 proc. BVP, 2022 m. skirdama 4,3 proc. BVP švietimui.

Kitas *UNESCO programos „Švietimas 2030“ (2015)* siekinys – kad 2025 m. ir 2030 m. valdžios sektoriaus išlaidų dalis švietimui būtų bent 15 proc., tačiau 2022 m. šio rodiklio reikšmė Lietuvoje buvo 13,5 proc., skaičiuojant pagal TVF metodiką, ir 11,7 proc., skaičiuojant pagal UNESCO metodiką.

***Susitarime dėl Lietuvos švietimo politikos (2021–2030) (2021)* yra iškeltas siekinys, kad iki 2030 m. vienam bendrojo ugdymo ir profesinio mokymo mokiniui tenkanti valstybės ir savivaldybių biudžetų lėšų dalis nuo BVP vienam gyventojui sudarytų ne mažiau kaip 24 proc., tačiau 2022 m. šio rodiklio reikšmė Lietuvoje buvo 18,7 proc.**

Švietimo kokybei užtikrinti ir tikslams pasiekti būtinas tinkamas jo aprūpinimas. Strateginiuose dokumentuose numatyta gerinti fizinę mokyklų aplinką (užtikrinti mokyklų atitiktį mokymosi ir vidaus bei išorės universalaus dizaino principams, jas pritaikyti turintiesiems judėjimo negalią, aprūpinti laboratorijomis) ir didinti švietimo sistemos finansavimą.

Fizinė aplinka

Tinkamas ugdymo aplinkos ir sąlygų pritaikymas yra viena iš esminių įtraukiojo ugdymo sąlygų. Lietuva, kaip ir daugelis kitų šalių, ratifikavo *Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvenciją (2006)* ir įsipareigojo

1.5.1 lentelė

Pagerėjo mokyklų aplinkos pritaikymas negalią turintiems asmenims, augo aprūpintų laboratorijomis STEAM mokymui mokyklų dalis

Strateginiuose švietimo dokumentuose numatyti fizinės aplinkos rodikliai ir jų reikšmių pokytis

Rodiklio pavadinimas ir duomenų šaltinis	Pradinė būklė	Siekiniai	Naujausia žinoma reikšmė	Pokytis nuo pradinės būklės
Nacionalinis pažangos planas (2020)				
Mokyklų, kuriose yra užtikrintas įėjimas ir judėjimas tarp aukštų judėjimo negalią turintiems asmenims, skaičius (vnt.) (ŠVIS)	143* (2024)	Didėjimas	158 (2025)	**15** ↑
Susitarimas dėl Lietuvos švietimo politikos (2021–2030) (2021)				
Mokyklų, atitinkančių mokymosi ir vidaus bei išorės universalaus dizaino principus, skaičius (vnt.) (ŠVIS)	11* (2021)	60 (2024) 300 (2030)	27 (2025)	**16** ↑
Mokyklų, turinčių fizinių ir virtualių laboratorijų STEAM mokymui, dalis (proc.) (ŠVIS)	Nebuvo nustatyta	100 (2030)	74,5 (2025)	

* Perskaičiuotas rodiklis.
Rodyklių reikšmė: ↑ – padėtis pagerėjo.

užtikrinti, kad, įgyvendinant negalią turinčių asmenų teisę į mokslą, sąlygos būtų tinkamai pritaikytos pagal šių asmenų poreikius.

Susitarime dėl Lietuvos švietimo politikos (2021) buvo iškeltas ambicingas siekinys, kad iki 2024 m. Lietuvoje būtų 60, o iki 2030 m. – 300 mokyklų, kurios atitiktų mokymosi ir vidaus bei išorės universalaus dizaino principus. *Lietuvos Respublikos statybos įstatymo (1996, pakeitimai 2023 m.)* 2 straipsnio 109 punkte universalus dizainas apibrėžiamas taip: „gaminių ir aplinkos forma, kai jais be specialaus pritaikymo gali naudotis vaikai, suaugę, vyrai, moterys, senyvo amžiaus, asmenys su negalia, įvairių tautybių ir kitų grupių žmonės“. Taigi, universalaus dizaino koncepcija neišskiria konkrečių žmonių grupių ir nekuria būtent jiems skirtų įėjimų į patalpas, takelių, prietaisų. Viskas turėtų būti projektuojama taip, kad būtų patogu naudotis visiems.

Nesant duomenų, kiek mokyklų atitinka universalaus dizaino principus, rodiklis skaičiuojamas, įvertinant, kiek bendrojo ugdymo mokyklų buvo visiškai pritaikytos įvairių negalių turintiems asmenims. 2021 m., kai buvo iškeltas siekinys, tokių visiškai pritaikytų mokyklų buvo 11, o tolesniais metais jų skaičius po truputį augo: 2022 m. buvo 17, 2023 m. – 18, 2024 m. – 20, 2025 m. – 27 mokyklos.

Švietimo plėtros programoje (2021) planuojamas ne konkretus asmenims su negalia pritaikytų mokyklų skaičius, bet procentinė dalis. Siekiama, kad 2030 m. šalyje būtų 20 proc. bendrojo ugdymo mokyklų, visiškai pritaikytų asmenims su negalia. *ŠMSM 2026–2028 m. strateginiame veiklos plane (2026)* siekiama, kad 2026 m. visiškai pritaikytos būtų 12 proc., 2027 m. – 14 proc., 2028 m. – 16 proc. mokyklų. ŠVIS duomenimis, 2025 m. fizinė aplinka buvo *visiškai pritaikyta* negalią turintiems mokiniams 3,1 proc. bendrojo ugdymo mokyklų (2022 m. – 1,9 proc.). *Visiškai arba iš dalies pritaikytų* mokyklų dalis – gerokai didesnė: 2025 m. jų buvo 99,2 proc. (2022 m. – 98,0 proc.). Tad pokyčiai vyksta, bet lėčiau, nei planuojama.

Nacionaliniame pažangos plane (2020) numatyta siekti, kad daugėtų mokyklų, kuriose yra užtikrintas įėjimas ir judėjimas tarp aukštų judėjimo negalią turintiems asmenims. ŠVIS duomenimis, taip pritaikytų mokyklų skaičius auga: 2025 m. buvo 158 mokyklos, į kurias gali patekti ir judėti tarp aukštų asmenys su negalia – 29 mokyklomis daugiau nei 2022 m. (129 mokyklos) (1.5.1 pav.).

Švietimo prieinamumui didinti *Švietimo plėtros programoje (2021)* numatytos priemonės „Įgyvendinti įtraukųjį švietimą“, „Padidinti ugdymo prieinamumą atskirtį patiriantiems vaikams“, „Tūkstantmečio mokyklų“ projektas ir kt.; planuojamos investicijos į infrastruktūros pritaikymą.

Įgyvendinant „Tūkstantmečio mokyklų“ projektą, skirtingose savivaldybėse buvo suplanuota 211 veiklų įvairioms erdvėms kurti ir (ar) atnaujinti, skirtų mokykloms pritaikyti pagal universalaus dizaino principus (investicijų vertė virš 24 mln. Eur). Projekto rezultatai leidinio rengimo metu dar nėra paskelbti. I projekto etapas vyko 2023-05-11–2025-06-30, II etapas – 2024-01-31–2026-04-30.

Ambicingas siekinys keliamas *Susitarime dėl Lietuvos švietimo politikos (2021)* – iki 2030 m. pasiekti, kad visos mokyklos turėtų fizinių ir virtualių laboratorijų STEAM mokymui. *LRV programos nuostatų įgyvendinimo plane (2025)* siekiama sudaryti sąlygas 7–10 pagrindinių mokyklų ir I–IV gimnazijų klasių mokiniams ne mažiau kaip 9 akad. val. per vienus mokslo metus dalyvauti STEAM atviros prieigos centrų organizuojamuose užsiėmimuose. *2025–2026 ir 2026–2027 m. m. bendruosiuose ugdymo planuose* įtvirtinta nuostata: „Mokykla užtikrina, kad praktiniams gebėjimams ir tyrinėjimo kompetencijai ugdyti būtų sudaromos sąlygos mokiniams atlikti eksperimentinę veiklą mokyklos, kurioje mokosi, laboratorijoje, kitos mokyklos laboratorijoje ar atviros prieigos STEAM centruose. Rekomenduojama sudaryti sąlygas kiekvienam 7–10 ir I–II gimnazijos klasės mokiniui bent 3 kartus per vienus mokslo metus dalyvauti STEAM atviros prieigos centrų organizuojamuose užsiėmimuose.“

1.5.1 pav.

Per 2022–2025 m. kasmet į vis daugiau mokyklų galėjo patekti ir judėti tarp aukštų judėjimo negalią turintys asmenys

Mokyklų, kuriose yra užtikrintas įėjimas ir judėjimas tarp aukštų judėjimo negalią turintiems asmenims, skaičiaus (vnt.) kaita 2022–2025 m. ir *Nacionalinio pažangos plano (2020)* siektina tendencija

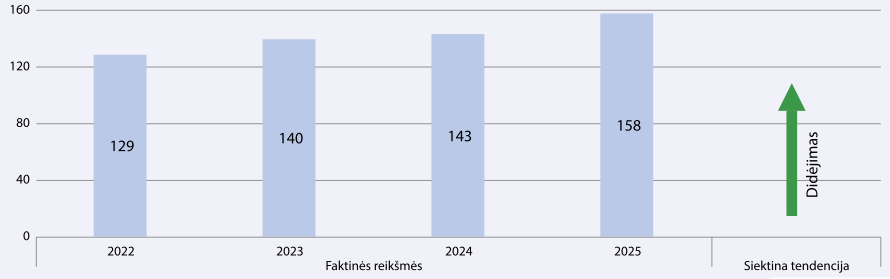

Duomenų šaltinis: ŠVIS

1.5.2 pav.

Per trejus metus mokyklų, turinčių fizinių ir virtualių laboratorijų STEAM mokymui, dalis išaugo nuo 49,6 proc. iki 74,5 proc.

Bendrojo ugdymo mokyklų, turinčių laboratorijų, dalies (proc.) kaita 2022–2025 m. ir *Susitarimo dėl Lietuvos švietimo politikos (2021)* siekinys

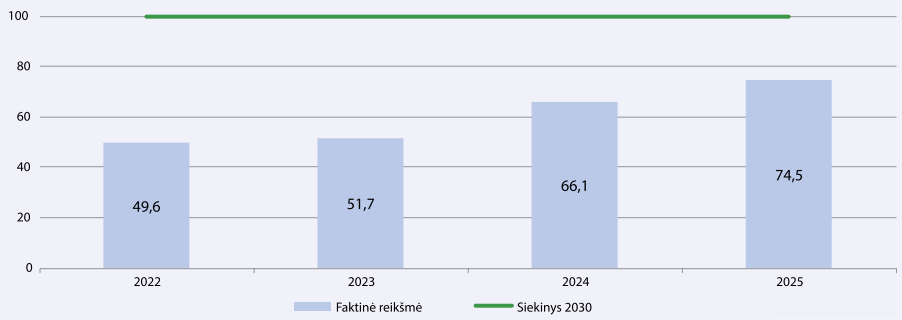

Duomenų šaltinis: ŠVIS

ŠVIS duomenimis, 2025 m. 74,5 proc. mokyklų turėjo laboratorijų, kuriose galima atlikti su STEAM susijusius eksperimentus, – jų dalis, palyginti su 2023 m. (51,7 proc.), padidėjo 22,8 proc. punkto; pokytis per vienus metus nuo 2024 m. (66,1 proc.) – 8,4 proc. punkto. Tad pokyčių kryptis tvari, ir, tikėtina, kad iki 2030 m. siekiniai gali būti įgyvendinti (1.5.2 pav.).

Švietimo plėtros programoje (2021) numatyti rodikliai gamtos mokslų laboratorijų įrengimo plėtrai regionų bendrojo ugdymo mokyklose stebėti: siekiama, kad 2029 m. Sostinės regione gamtos mokslų laboratorijų turėtų 58 proc., Vidurio ir vakarų Lietuvos regione – 56 proc. bendrojo ugdymo mokyklų.

ŠMSM 2026–2028 m. strateginiame veiklos plane (2026) numatyta siekti, kad Sostinės regione gamtos mokslų laboratorijų 2026 m. turėtų 53 proc., 2029 m. – 58 proc., o Vidurio ir vakarų Lietuvos regione – 2026 m. – 51 proc., 2029 m. – 56 proc. bendrojo ugdymo mokyklų.

ŠVIS duomenimis, Sostinės regione gamtos mokslų laboratorijų 2022 m. turėjo 49,8 proc., 2023 m. – 50,0 proc., 2024 m. – 55,6 proc., o 2025 m. – jau 61,8 proc. mokyklų (12 proc. punktų daugiau nei 2022 m.). Vidurio ir vakarų Lietuvos regione gamtos mokslų laboratorijų 2022 m. turėjo 47,8 proc., 2023 m. – 50,9 proc., 2024 m. – 56,4 proc., 2025 m. – 60,8 proc. (13 proc. punktų daugiau nei 2022 m.)[12] bendrojo ugdymo mokyklų – viršyti šiems rodikliams iškelti *ŠMSM 2026–2028 m. strateginio veiklos plano (2026)* ir *Švietimo plėtros programos (2021)* siekiniai 2029 metams.

Bendrojo ugdymo mokyklų, turinčių laboratorijų ir (ar) technikos kabinetų, pastaraisiais metais daugėjo dėl to, kad mokyklos, dalyvavusios „Tūkstantmečio mokyklų“ programoje, įgyvendino savo pažangos planus, kurių pusė veiklų buvo susijusios su įvairios infrastruktūros bei įrangos ir ugdymo priemonių atnaujinimu. Iki 2028 m. rugsėjo 30 d. įgyvendinamas projektas „Ugdymo priemonės mokykloms“, kurio metu mokyklos aprūpinamos šiuolaikiškomis gamtos ir technologijų mokslų priemonėmis, kompiuterine įranga.

Švietimo sistemos finansavimas

Švietimo sistema atlieka vieną iš esminių funkcijų, užtikrinant visuomenės narių gerovę. Veiksmingam ir efektyviam švietimo sistemos funkcionavimui yra būtinas tvarus ir visavertis švietimo sistemos finansavimas.

Visoms šalims, prisijungusioms prie *UNESCO programos „Švietimas 2030“ (2015)*, keliami bendri siekiniai – nuo 2025 m. iki 2030 m. valdžios sektoriaus išlaidų dalis švietimui turi sudaryti nuo 15 iki 20 proc., jų dalis nuo BVP – nuo 4 iki 6 proc. (1.5.2 lentelė).

UNESCO pateikia valdžios sektoriaus išlaidų dalies švietimui rodiklio reikšmes, apskaičiuotas UNESCO ir TVF. Pagal UNESCO skaičiavimus, 2022 m. Lietuvoje (1.5.3 pav.) valdžios sektoriaus išlaidų dalis švietimui sudarė 11,7 proc., o pagal TVF skaičiavimus – 13,5 proc. Analizuojant šio rodiklio kaitą, matyti, kad valdžios sektoriaus išlaidų dalis švietimui nesiekė 15 proc. Galime matyti, kad valdžios sektoriaus išlaidos švietimui nuo 2019 m. mažėjo, o nuo 2021 m. – augo. Svarbu pažymėti, kad reikia dėti daugiau pastangų, didinant švietimo sistemos finansavimą, nes *UNESCO programos „Švietimas 2030“ (2015)* 15 proc. siekinys yra minimali gerai funkcionuojančios švietimo sistemos finansavimo riba.

Visgi lyginant Lietuvos padėtį su kitomis ES šalimis, matyti, kad Lietuva, pagal TVF skaičiavimus, kartu

12 | Pastebėtina, kad šiuose ŠVIS rodikliuose, skirtingai nei 1.5.2 pav. pateiktame rodiklyje, neįskaičiuojamas mobilios laboratorijų įrangos vienetų skaičius ir sutarčių su atviros prieigos centrais skaičius.

su Estija (2022 m. – 14,6 proc.), Kipru (2022 m. – 13,2 proc.) ir Latvija (2022 m. – 13,1 proc.) pateko tarp ES šalių, kuriose 2022 m. valdžios sektoriaus išlaidų dalis švietimui buvo artimiausia UNESCO siekinio minimaliai ribai (1.5.4 pav.). Labiausiai nuo siekinio nutolusios buvo Italija ir Graikija – šiose ES šalyse 2022 m. valdžios sektoriaus išlaidų dalis švietimui buvo mažesnė nei 8 proc.

1.5.2 lentelė

Augo valdžios sektoriaus išlaidų dalis švietimui ir mokiniui tenkančių valstybės ir savivaldybių biudžetų lėšų dalis nuo BVP vienam gyventojui

Strateginiuose švietimo dokumentuose numatyti švietimo sistemos finansavimo rodikliai ir jų reikšmių pokytis

Rodiklio pavadinimas ir duomenų šaltinis	Pradinė būklė	Siekiniai	Naujausia žinoma reikšmė	Pokytis nuo pradinės būklės
UNESCO programa „Švietimas 2030“ (2015)				
Valdžios sektoriaus išlaidų dalis švietimui (proc.) pagal TVF skaičiavimus (UNESCO)	13,2* (2019)	15–20	13,5 (2022)	**0,3** ↑
Valdžios sektoriaus išlaidų dalis švietimui (proc.) pagal UNESCO skaičiavimus (UNESCO)	11,4* (2019)	15–20	11,7 (2022)	**0,3** ↑
Valdžios sektoriaus išlaidos švietimui kaip BVP dalis (proc.) (UNESCO)	3,9* (2019)	4–6	4,3 (2022)	**0,4** ↑
Susitarimas dėl Lietuvos švietimo politikos (2021–2030) (2021)				
Vienam bendrojo ugdymo ir profesinio mokymo mokiniui tenkančių valstybės ir savivaldybių biudžetų lėšų dalis nuo BVP vienam gyventojui (EBPO)	17,8* (2019)	24	18,7 (2022)	**0,9** ↑

* Perskaičiuotas rodiklis.
Rodyklių reikšmė: ↑ – padėtis pagerėjo.

1.5.3 pav.

2022 m. Lietuvos valdžios sektoriaus išlaidų dalis švietimui nesiekė UNESCO siekinio

Valdžios sektoriaus išlaidų dalies švietimui (proc.) kaita 2019–2022 m. ir *UNESCO programos „Švietimas 2030“ (2015)* siekinio minimali riba

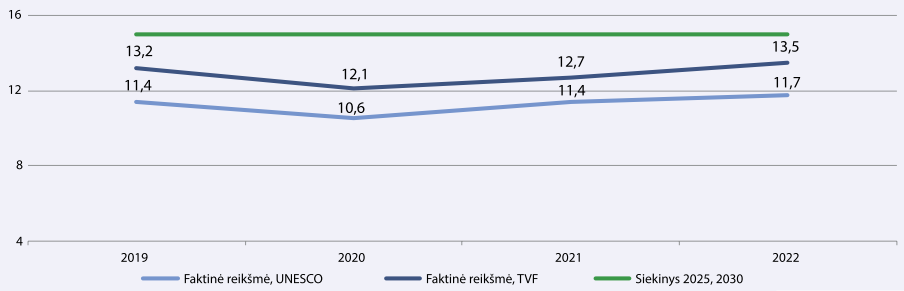

Duomenų šaltinis: UNESCO

1.5.4 pav.

Lietuva pateko tarp ES šalių, kuriose valdžios sektoriaus išlaidų dalis švietimui buvo didžiausia (TVF skaičiavimai)

Valdžios sektoriaus išlaidų dalis (proc.) švietimui (TVF skaičiavimai) ES šalyse 2022 m. ir *UNESCO programos „Švietimas 2030“ (2015)* siekinio minimali riba

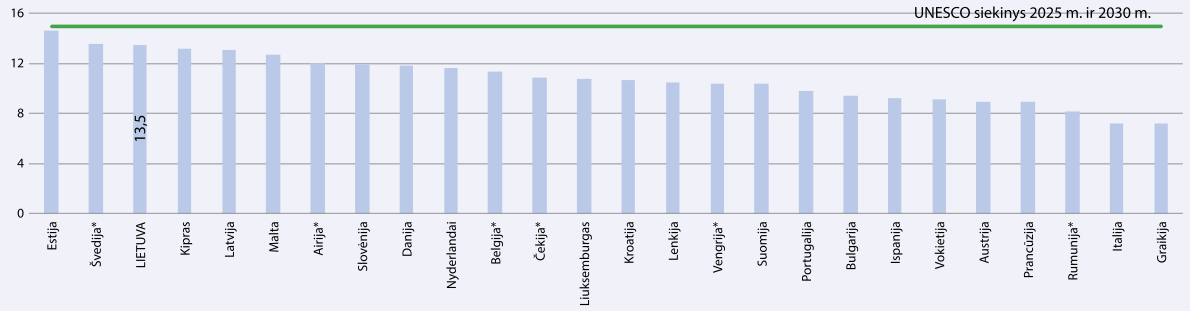

* 2021 m. duomenys.

Duomenų šaltinis: UNESCO

1.5.5 pav.

Lietuva pagal valdžios sektoriaus išlaidų dalį švietimui atitinka ES šalių skirstinio vidurį (UNESCO skaičiavimai)

Valdžios sektoriaus išlaidų dalis (proc.) švietimui (UNESCO skaičiavimai) ES šalyse 2022 m. ir *UNESCO programos „Švietimas 2030“ (2015)* siekinio minimali riba

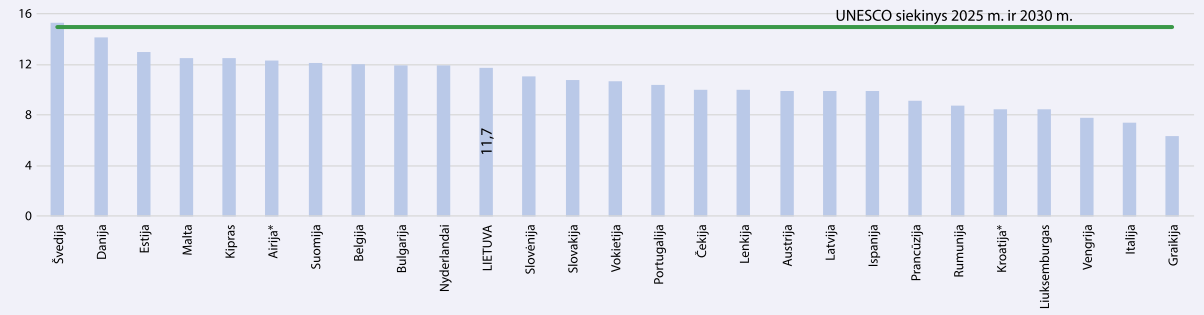

* 2021 m. duomenys.

Duomenų šaltinis: UNESCO

1.5.6 pav.

Lietuvos valdžios sektoriaus išlaidos švietimui kaip BVP dalis pasiekė UNESCO siekinio minimalią ribą

Valdžios sektoriaus išlaidų švietimui kaip BVP dalies (proc.) kaita 2019–2022 m. ir *UNESCO programos „Švietimas 2030“ (2015)* siekinio minimali riba

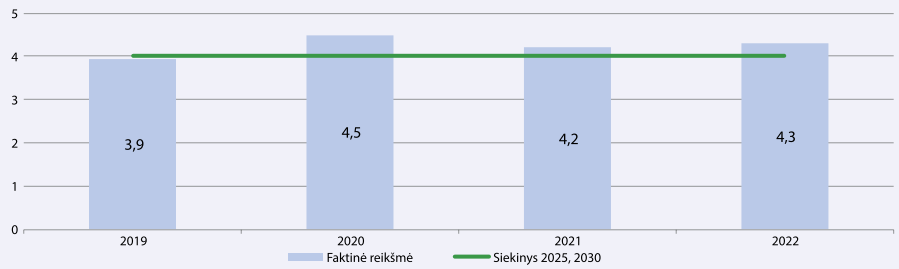

Duomenų šaltinis: UNESCO

Tačiau, pagal UNESCO skaičiavimus, Lietuva, palyginti su kitomis ES šalimis, labiau atitinka šalių skirstinio vidurį (1.5.5 pav.). Vienintelė ES šalis, kuri 2022 m. peržengė *UNESCO programos „Švietimas 2030“ (2015)* siekinio minimalią ribą, yra Švedija, kurios išlaidos švietimui nuo visų valdžios sektoriaus išlaidų sudarė 15,3 proc. Labiausiai nuo UNESCO siekinio nutolusios buvo Italija (2022 m. – 7,4 proc.) ir Graikija (2022 m. – 6,4 proc.).

Kitas prie *UNESCO programos „Švietimas 2030“ (2015)* prisijungusioms šalims keliamas siekinys yra valdžios sektoriaus išlaidos švietimui kaip BVP dalis – nuo 2025 m. iki 2030 m. valdžios sektoriaus išlaidos švietimui turi sudaryti nuo 4 proc. iki 6 proc. šalies BVP. UNESCO duomenimis, Lietuvos valdžios sektoriaus išlaidos švietimui kaip BVP dalis 2020 m. pasiekė šio UNESCO siekinio minimalią ribą (1.5.6 pav.).

Lygindami Lietuvą su kitomis ES šalimis pagal tai, kokią BVP dalį sudarė valdžios sektoriaus išlaidos švietimui, matome, kad Lietuva pateko tarp aštuonių ES šalių, kuriose valdžios sektoriaus išlaidos švietimui kaip BVP dalis buvo mažiausios (1.5.7 pav.). 2022 m. UNESCO turimais duomenimis, trijų ES šalių (Graikijos, Rumunijos ir Airijos) valdžios sektoriaus išlaidos švietimui kaip BVP dalis buvo mažesnės nei 4 proc., o Švedija (2022 m. – 7,3 proc.), Suomija (2022 m. – 6,4 proc.), Danija (2022 m. – 6,4 proc.) ir Belgija (2022 m. – 6,3 proc.) 2022 m. viršijo UNESCO siekinio maksimalią ribą.

Lietuvos nacionaliniame strateginiame dokumente *Susitarime dėl Lietuvos švietimo politikos (2021–2030)* taip pat skiriamas dėmesys švietimo sistemos finansavimui – keliamas siekinys, kad iki 2030 m. vienam bendrojo ugdymo ir profesinio mokymo mokiniui tenkanti valstybės ir savivaldybių biudžetų lėšų dalis nuo BVP vienam gyventojui sudarytų ne mažiau kaip 24 proc.

EBPO duomenimis, Lietuvoje paaugo vienam bendrojo ugdymo ir profesinio mokymo mokiniui tenkančių valstybės lėšų dalis nuo BVP vienam gyventojui, bet šis augimas nebuvo tvarus – nuo 2019 m. iki 2020 m. šio rodiklio reikšmė paaugo 2,2 proc. punkto ir 2020 m. siekė 20,0 proc., tačiau 2021 m. sumažėjo iki 18,6 proc. ir išliko panaši 2022 m. (1.5.8 pav.). Tai rodo, kad reikalingos tvaresnės pastangos švietimo finansavimui didinti, nes yra rizika nepasiekti 2030 m. siekinio.

Daugiau informacijos apie įvairius Lietuvos švietimo sistemos finansavimo rodiklius pateikiama 2.6 poskyryje.

1.5.7 pav.

Lietuva pateko tarp ES šalių, kuriose valdžios sektoriaus išlaidos švietimui kaip BVP dalis buvo mažesnės

Valdžios sektoriaus išlaidos švietimui kaip BVP dalis (proc.) ES šalyse 2022 m. ir *UNESCO programos „Švietimas 2030“ (2015)* siekinio minimali riba

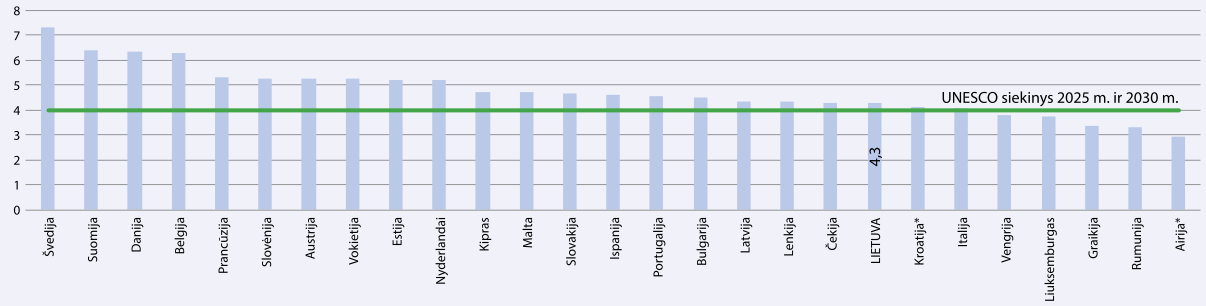

* 2021 m. duomenys.

Duomenų šaltinis: UNESCO

1.5.8 pav.

2020 m. paaugusi vienam bendrojo ugdymo ir profesinio mokymo mokiniui tenkančių valstybės ir savivaldybių biudžetų lėšų dalis nuo BVP vienam gyventojui nuo 2021 m. sumažėjo

Vienam bendrojo ugdymo ir profesinio mokymo mokiniui (visas vidurinis išsilavinimas*) tenkančių valstybės ir savivaldybių biudžetų lėšų dalies (proc.) nuo BVP vienam gyventojui kaita 2019–2022 m. ir *Susitarimo dėl Lietuvos švietimo politikos (2021–2030)* siekinys

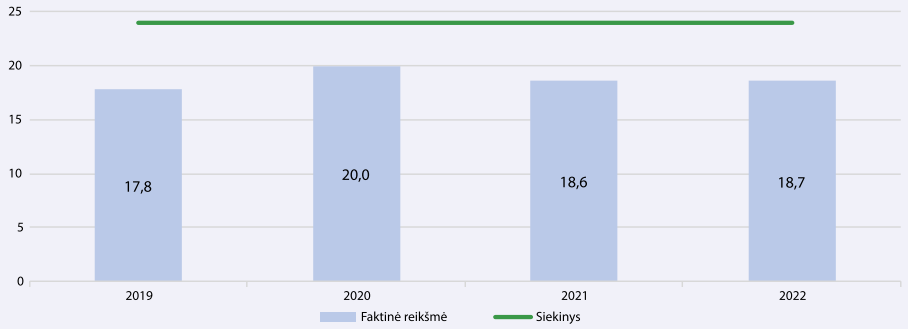

* Besimokantieji pagal ISCED 2 ir ISCED 3 lygmenų švietimo programas.

Duomenų šaltinis: EBPO

2. Kiti ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo būklės ir švietimo aplinkos rodikliai

2.1. Mokinių pasiekimai ir jų kaita

Tarptautiniai mokinių pasiekimų tyrimai atskleidžia, kad Lietuvos mokinių pasiekimai artimi tarptautiniams vidurkiams ar už juos aukštesni. 2021 m. IEA PIRLS duomenimis, Lietuva pateko tarp dešimties geriausius 4 kl. mokinių skaitymo rezultatus pasiekusių šalių. 2023 m. už tarptautinius vidurkius buvo aukštesni 4 kl. ir 8 kl. mokinių IEA TIMSS rezultatai. 2022 m. penkiolikmečių EBPO PISA rezultatai buvo artimi EBPO šalių vidurkiui; remiantis šio tyrimo duomenimis, nustatyta, kad Lietuvos švietimo sistema pateko tarp keturių atspariausių, t. y. greitai atsistatančių praėjus sunkumams, sistemų.

2026 m. NMPP ir 2025 m. PUPP duomenimis, didžiausios mokinių dalies (42–80 proc.) lietuvių kalbos ir literatūros bei matematikos pasiekimai atitinka pagrindinį pasiekimų lygį. Palyginus pagal atnaujintas bendrąsias programas besimokiusių mokinių 2025 m. ir 2026 m. NMPP rezultatus, matyti rezultatų kritimas (išskyrus 8 kl. lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) rodiklius): sumažėjo pasiekusiųjų bent pagrindinį pasiekimų lygį, padaugėjo mokinių, kurių pasiekimai ne aukštesni, kaip slenkstinio lygio.

2025 m. 76,9 proc. abiturientų išlaikė tris ir daugiau VBE. 2024–2025 m. m. 77 Lietuvos mokiniai laimėjo tarptautinių olimpiadų medalius ir prizines vietas.

EBPO PISA 2022 m. duomenimis, Lietuvos mokinių socialinių ir emocinių kompetencijų vertinimai daugeliu aspektų atsilieka nuo EBPO vidurkio. Pavyzdžiui, Lietuvoje 38,4 proc. penkiolikmečių labai mėgsta mokytis naujų dalykų (EBPO vidurkis – 50,1 proc.), priklausymo mokyklai jausmą nurodo jaučiantys 65 proc. mokinių (EBPO vidurkis – 75 proc.). ESPAD 2024 m. duomenimis, prastesnė emocinė savijauta susijusi su didesne rizikingo elgesio tikimybe: 35,1 proc. paauglių alkoholį vartojo norėdami pasijusti geriau, o niekada jokių psichoaktyviųjų medžiagų nevartojo tik 18,0 proc. mokinių.

Lietuvos mokinių pasiekimai tarptautiniame kontekste: IEA PIRLS, IEA TIMSS ir EBPO PISA tyrimų rezultatai

Lietuvos mokinių pasiekimus tarptautiniame kontekste atskleidžia reguliariai atliekami tyrimai: IEA PIRLS – tiriami 4 klasės mokinių skaitymo gebėjimai, IEA TIMSS – tiriami 4 ir 8 klasių mokinių matematikos ir gamtos mokslų gebėjimai, EBPO PISA – tiriami penkiolikmečių skaitymo gebėjimai, matematinis ir gamtamokslinis raštingumas, IEA ICCS – tiriamas mokinių pilietiškumas ir pilietinis ugdymas. Šiame skirsnyje, remiantis IEA TIMSS, IEA PIRLS ir EBPO PISA tyrimų duomenimis, apžvelgiami mokinių skaitymo, matematinio, gamtamokslinio ugdymo pasiekimai ir kūrybinio mąstymo gebėjimai, o socialinės, emocinės kompetencijos ir pilietiškumas aptariami tolesniame skirsnyje.

Naujausi tyrimų ciklai vyko šiais metais: IEA PIRLS – 2021 m., IEA TIMSS – 2023 m., EBPO PISA – 2025 m., bet leidinio rengimo metu pastarojo tyrimo ciklo rezultatai nebuvo paskelbti, tad remiamasi 2022 m. EBPO PISA tyrimo ciklo duomenimis.

Tyrimų duomenys atskleidžia, kad Lietuvos mokinių pasiekimai buvo aukštesni ar artimi tarptautiniams vidurkiams (2.1.1 pav.). Lietuvos IEA PIRLS 2021 m., kaip ir ankstesnių tyrimo ciklų, rezultatai buvo aukštesni už PIRLS skalės vidurkį; 2021 m. Lietuva pateko tarp dešimties geriausius rezultatus pasiekusių šalių (Skripkienė, Dukynaitė, Buinevičiūtė ir kt., 2023). Lietuvos mokinių IEA TIMSS tyrimo rezultatai ir 2023 m., ir per ankstesnius tyrimo ciklus

2.1.1 pav.

Lietuvos mokinių IEA PIRLS, IEA TIMSS ir EBPO PISA rezultatai – aukštesni ar artimi tarptautiniams vidurkiams

IEA PIRLS, IEA TIMSS ir EBPO PISA tyrimų Lietuvos mokinių rezultatų ir tarptautiniai vidurkiai (trijų pastarųjų tyrimų ciklų rezultatai; taškai)

Pastabos:
IEA PIRLS iki 2011 m. nurodomi tik lietuvių kalba, nuo 2016 m. – bendri lietuvių, lenkų ir rusų kalbomis besimokančių mokinių rezultatai.
Punktyrine linija pažymėtas laikotarpis, kurio rezultatams darė įtaką COVID-19 pandemija. 2021 m. dėl COVID-19 pandemijos Lietuvoje ir kai kuriose kitose šalyse tyrimas atliktas mokiniams jau pradėjus mokytis 5 klasėje (mokslo metų pradžioje).
* 2015 m. ir 2019 m. – TIMSS skalės vidurkis (ir matematikos, ir gamtos mokslų skalės vidurkis – 500 taškų, nekintanti reikšmė), 2023 m. – TIMSS dalyvavusių šalių rezultatų vidurkis.

Duomenų šaltiniai: Dukynaitė, Buinevičiūtė, Dudaitė-Zavistanavičienė, 2024; Dukynaitė, Jakubauskė, Prasauskas, 2023; Skripkienė, Dukynaitė, Buinevičiūtė, Litvinavičienė, 2023

taip pat buvo aukštesni už tarptautinius vidurkius. EBPO PISA Lietuvos rezultatai, anksčiau buvę žemesni, 2022 m. priartėjo prie EBPO šalių vidurkių.

Palyginus šių tyrimų dviejų pastarųjų ciklų Lietuvos rezultatus, matyti, kad reikšmingiausiai pagerėjo 4 klasės mokinių IEA TIMSS matematikos rezultatai (nuo 542 taškų 2019 m. pakilo iki 561 taško 2023 m.). IEA PIRLS duomenys atskleidžia pasiekimų stabilumą: 2016 m. ir 2021 m. 4 klasės mokinių skaitymo gebėjimų rezultatai buvo panašūs (augimas statistiškai nereikšmingas, be to, rezultatų pokyčiui įtakos turėjo COVID-19 pandemija). Vis tik verta pažymėti, kad tarptautiniu mastu pastebima IEA PIRLS rezultatų prastėjimo tendencija: 24-iose iš 46-ių abiejuose pastaruosiuose tyrimo cikluose dalyvavusių šalių skaitymo rezultatai statistiškai reikšmingai sumažėjo, 13-oje (įskaitant Lietuvą) – statistiškai reikšmingai nepakito, o 9-iose – padidėjo (Skripkienė, Dukynaitė, Buinevičiūtė ir kt., 2023).

Mokinių pasiekimų kritimo, stebint tarptautiniu mastu, tendenciją atskleidžia ir EBPO PISA tyrimas: 2015–2022 m. laikotarpiu sumažėjo visų tiriamų sričių EBPO šalių vidurkiai. Lietuvos rezultatai šiuo laikotarpiu šiek tiek svyravo arba paaugo ir priartėjo prie tarptautinių vidurkių. EBPO PISA 2022 m. Lietuvos penkiolikmečių skaitymo gebėjimų vidurkis buvo 472 taškai (EBPO vidurkis – 476 taškai), matematinio raštingumo – atitinkamai 475 ir 472 taškai, gamtamokslinio raštingumo – 484 ir 485 taškai.

2022 m. EBPO PISA tyrime, greta pagrindinių sričių (skaitymo gebėjimų, matematinio ir gamtamokslinio raštingumo), tirti ir kūrybinio mąstymo gebėjimai. Šioje srityje Lietuvos penkiolikmečių pasiekimų vidurkis buvo 33 taškai (iš 60 galimų), toks pat buvo ir EBPO šalių vidurkis. Nustatyta, kad Lietuvos mokiniams geriausiai sekėsi kurti originalias idėjas, atlikti rašytinės ir vaizdinės raiškos užduotis, o sunkiausiai – kurti skirtingas idėjas ar tobulinti esamus sprendimus ir idėjas, kurti idėjas sprendžiant mokslinės srities problemas (Dukynaitė, Jakubauskė, Melnikė, 2024).

Išsamiau pasiektus rezultatus ir jų kaitą atskleidžia duomenys apie mokinių pasiskirstymą pagal pasiekimų lygmenis. IEA PIRLS ir IEA TIMSS tyrimuose išskiriami šie pasiekimų lygmenys: minimalus, vidutinis, aukštas ir aukščiausias.

Per pastaruosius tyrimų ciklus Lietuvoje bent minimalų tiriamų sričių pasiekimų lygmenį pasiekė beveik visi 4 klasės mokiniai (96–97 proc.) ir šiek tiek mažiau 8 klasės mokinių (88–95 proc.), o aukščiausią lygmenį dažniausiai pasiekdavo virš dešimtadalio mokinių (išsiskyrė 2023 m. 4 klasės matematikos rezultatai – aukščiausią lygmenį pasiekė 20 proc. mokinių) (2.1.1 lentelė). Tarp dviejų pastarųjų IEA PIRLS ir IEA TIMSS tyrimų ciklų rezultatų matomi tokie pokyčiai:

- IEA PIRLS duomenimis, šiek tiek padaugėjo aukštesnius skaitymo gebėjimų lygmenis pasiekusių mokinių: 2016 m. aukštą arba aukščiausią lygmenis pasiekė 52 proc., o 2021 m. – 54 proc. 4 klasės mokinių. Vien aukščiausią lygmenį – atitinkamai 12 proc. ir 14 proc. Žemesnius lygmenis pasiekusiųjų dalis nepakito.
- IEA TIMSS duomenimis, didžiausia pažanga matoma, analizuojant 4 klasės mokinių matematikos pasiekimus – padidėjo tiek minimalų (pokytis nedidelis), tiek aukštesnius lygmenis pasiekusių mokinių dalis. 4 klasės mokinių pasiskirstymas pagal gamtos mokslų pasiekimų lygius nepasikeitė (išskyrus šiek tiek sumažėjusią minimalų lygį pasiekusių mokinių dalį). 8 klasėje ir matematikos, ir gamtos mokslų pasiekimų pokyčiai dažniausiai buvo neigiami – sumažėjo bent minimalų, ne žemesnį kaip vidutinį ar aukštą pasiekimų lygmenis pasiekusių mokinių; aukščiausią pasiekimų lygmenį pasiekusių mokinių dalis išliko panaši (10–11 proc.) (2.1.1 lentelė).

EBPO PISA tyrime mokinių pasiekimai skirstomi į 6 pasiekimų lygmenis, kur 1 lygmens pasiekimai yra patys žemiausi (šis lygmuo skaidomas dar smulkiau), o 6 lygmens – patys aukščiausi. Analizuojant duomenis, daug dėmesio skiriama dviem mokinių grupėms – žemų pasiekimų mokiniams (pasiekimai žemiau 2 lygmens, kuris laikomas baziniu) ir aukštų pasiekimų mokiniams (pasiekti 5–6 lygmenys).

EBPO PISA 2022 m. duomenimis, Lietuvoje 22–28 proc., t. y. kas ketvirtas–penktas mokinys, pasiekė tik žemus pasiekimų lygmenis (žemiau 2 lygmens), o aukštų pasiekimų mokinių (pasiekusių 5 ir 6 lygmenis) buvo 5–7 proc. (2.1.2 lentelė). Palyginti su ankstesniu (2018 m.) tyrimo ciklu, šie rodikliai pakito nedaug, statistiškai nereikšmingai. Mažinti žemų pasiekimų mokinių dalį – vienas iš strateginių švietimo politikos siekių Lietuvoje ir tarptautiniu mastu (šie siekiai ir jų įgyvendinimas aptarti 1.3 poskyryje).

Minėtas Lietuvos mokinių pasiekimų tvarumo tendencijas (kad tarptautiniu mastu pastebimas pasiekimų kritimas, o Lietuvos rezultatai išliko

2.1.1 lentelė

IEA PIRLS ir IEA TIMSS duomenys apie skirtingus pasiekimų lygmenis pasiekusius mokinius atskleidžia, kad 4 klasės mokinių pasiekimų rodikliai dažniau augo, o 8 klasės – žemėjo

Nurodytus IEA PIRLS ir IEA TIMSS pasiekimų lygmenis pasiekusių mokinių dalys (proc.) ir jų pokyčiai (proc. p.) (dviejų pastarųjų tyrimų ciklų rezultatai)

Tyrimas ir tiriamų mokinių klasė	Tyrimo sritis	Metai	Pasiekimų lygmenys			
			Bent minimalus	Ne žemesnis kaip vidutinis	Ne žemesnis kaip aukštas	Aukščiausias
IEA PIRLS, 4 klasė	Skaitymo gebėjimai	2016 m.	97 proc.	86 proc.	52 proc.	12 proc.
		2021 m.	97 proc.	86 proc.	54 proc.	14 proc.
		Pokytis	0 proc. p.	0 proc. p.	2 proc. p.	2 proc. p.
IEA TIMSS, 4 klasė	Matematika	2019 m.	96 proc.	81 proc.	48 proc.	13 proc.
		2023 m.	97 proc.	87 proc.	58 proc.	20 proc.
		Pokytis	1 proc. p.	6 proc. p.	10 proc. p.	7 proc. p.
	Gamtos mokslai	2019 m.	97 proc.	81 proc.	45 proc.	11 proc.
		2023 m.	96 proc.	81 proc.	45 proc.	11 proc.
		Pokytis	– 1 proc. p.	0 proc. p.	0 proc. p.	0 proc. p.
IEA TIMSS, 8 klasė	Matematika	2019 m.	93 proc.	71 proc.	37 proc.	10 proc.
		2023 m.	88 proc.	66 proc.	36 proc.	11 proc.
		Pokytis	– 5 proc. p.	– 5 proc. p.	– 1 proc. p.	1 proc. p.
	Gamtos mokslai	2019 m.	95 proc.	78 proc.	43 proc.	11 proc.
		2023 m.	91 proc.	70 proc.	37 proc.	10 proc.
		Pokytis	– 4 proc. p.	– 8 proc. p.	– 6 proc. p.	– 1 proc. p.

Duomenų šaltiniai: Dukynaitė, Buinevičiūtė, Dudaitė-Zavistanavičienė, 2024; Skripkienė, Dukynaitė, Buinevičiūtė, Litvinavičienė, 2023

stabilūs) atskleidė ir EBPO švietimo sistemų atsparumo analizė. Ji atlikta, remiantis EBPO PISA duomenimis, surinktais prieš ir po COVID-19 pandemijos.

Švietimo sistemų atsparumu laikomas švietimo sistemų gebėjimas praėjus sunkumams greitai atsistatyti ar netgi pasiekti geresnių rezultatų. Atsparumas analizuotas vertinant 3 aspektus (indeksus): mokinių matematinio raštingumo rezultatus[13], švietimo teisingumą ir mokinių gerovę (Melnikė, Sevalneva, Urbienė ir kt., 2024). Nustatyta, kad Lietuva pateko tarp keturių šalių (kartu su Japonija, Pietų Korėja ir Taivanu), kurios buvo pripažintos kaip atsparios pagal visus tris vertintus aspektus (2.1.2 pav.). Pagal vieną ar du iš trijų

2.1.2 lentelė

Nuo 2018 m. iki 2022 m. Lietuvos mokinių pasiskirstymas pagal EBPO PISA pasiekimų lygmenis pakito nedaug

Mokinių pasiskirstymas (proc.) pagal EBPO PISA pasiekimų lygmenis 2018 m. ir 2022 m., ir skirtingus lygmenis pasiekusių mokinių dalių pokyčiai (proc. p.)

Tyrimo sritis	Metai	Pasiekimų lygmenys		
		Žemiau 2-o lygmens (žemi pasiekimai)	2–4 lygmenys	5–6 lygmenys (aukšti pasiekimai)
Skaitymo gebėjimai	2018 m.	24 proc.	71 proc.	5 proc.
	2022 m.	25 proc.	70 proc.	5 proc.
	Pokytis	1 proc. p.	– 1 proc. p.	0 proc. p.
Matematinis raštingumas	2018 m.	26 proc.	66 proc.	8 proc.
	2022 m.	28 proc.	65 proc.	7 proc.
	Pokytis	2 proc. p.	– 1 proc. p.	– 1 proc. p.
Gamtamokslinis raštingumas	2018 m.	22 proc.	73 proc.	4 proc.
	2022 m.	22 proc.	73 proc.	6 proc.
	Pokytis	0 proc. p.	0 proc. p.	2 proc. p.
Kūrybinio mąstymo gebėjimai*	2022 m.	5 proc.	69 proc.	26 proc.

Pastaba: kai kuriais atvejais dėl skaičių apvalinimo mokinių pasiskirstymo pagal lygmenis suma nesudaro 100 proc.
* Kūrybinio mąstymo gebėjimai – papildoma EBPO PISA tyrimo sritis – buvo tirti tik 2022 m.

Duomenų šaltiniai: Dukynaitė, Jakubauskė, Melnikė, 2024; Dukynaitė, Jakubauskė, Melnikė, Buinevičiūtė, Sevalneva, Urbienė, 2025; Dukynaitė, Valavičienė, 2019

2.1.2 pav.

EBPO duomenimis, Lietuvos švietimo sistema – tarp atspariausių

Atspariomis pripažintų švietimo sistemų pasiskirstymas pagal atsparumo vertinimo aspektus, remiantis EBPO PISA 2018–2022 m. duomenimis

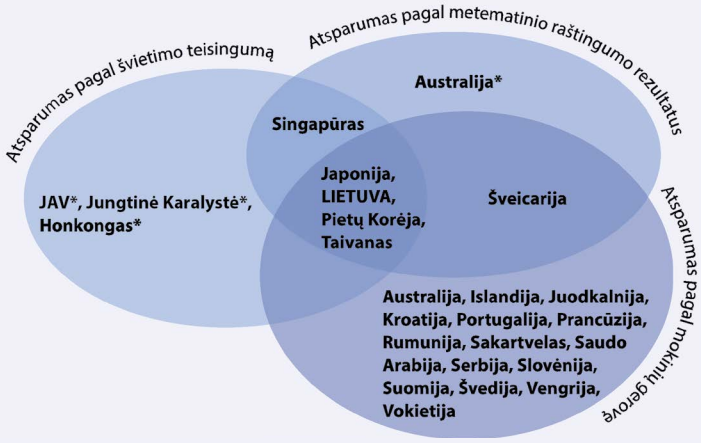

Atsparumas pagal mokinių matematinio raštingumo rezultatus – mokinių matematinio raštingumo rezultatų vidurkis 2018–2022 m. laikotarpiu nekito arba pagerėjo ir 2022 m. buvo lygus arba didesnis nei EBPO vidurkis.

Atsparumas pagal švietimo teisingumą – mokinių matematinio raštingumo rezultatų skirtumai, nepaaiškinami mokinių socialine ir ekonomine padėtimi, ir 2022 m. matematinio raštingumo rezultatų vidurkis buvo lygūs EBPO vidurkiui arba aukštesni už jį; palankioje ir nepalankioje aplinkoje gyvenančių mokinių matematinio raštingumo rezultatai 2018–2022 m. išliko stabilūs arba pagerėjo.

Atsparumas pagal mokinių gerovę – mokinių priklausymo mokyklai jausmo vidutinis įvertinimas 2018–2022 m. išliko stabilus arba pagerėjo ir 2022 m. buvo lygus arba didesnis nei EBPO vidurkis.

* Rekomenduojama atsargiai interpretuoti žvaigždutėmis pažymėtų šalių duomenis, nes buvo nesilaikyta vieno ar daugiau EBPO PISA tyrimo imties standartų.

Duomenų šaltinis: Melnikė, Sevalneva, Urbienė, Dukynaitė, Jakubauskė, 2024

13 | Atliekant šį tyrimą, matematinio raštingumo rezultatais remtasi todėl, kad EBPO PISA tyrimo 2022 m. cikle matematinis raštingumas buvo tyrinėjamas išsamiau už kitas tyrimo sritis.

aspektų atspariomis pripažinta 21 švietimo sistema (iš viso EBPO PISA 2022 m. tyrime dalyvavo 81 šalis ir teritorija). Lietuvoje visų vertintų indeksų vertės buvo aukščiau EBPO vidurkio, ir nebuvo pastebėta statistiškai reikšmingo rezultatų ar indeksų kritimo.

Atliekant švietimo sistemų atsparumo analizę, nagrinėta, kokia švietimo politika, praktika ir kitos ypatybės būdingos atsparumu pasižyminčioms švietimo sistemoms. Nustatyta, kad šalyse, atspariose pagal matematinio raštingumo rezultatus (t. y., analizuojamu laikotarpiu jie nenukrito), per COVID-19 pandemiją buvo išvengta visuotinio ilgesnio nei 3 mėnesių mokyklų uždarymo, mokiniai patyrė mažiau sunkumų, mokydamiesi nuotoliniu būdu, daugumoje šalių mokiniai labiau pasitikėjo savo gebėjimais naudotis skaitmeninėmis mokymo(si) priemonėmis. Penkiolikmečių pasitikėjimas savarankiško mokymosi gebėjimais atsparumu pasižyminčiose šalyse buvo nevienodas; Lietuvoje jis buvo aukštesnis nei daugumoje kitų atsparių šalių.

Taip pat nustatyta, kad pagal visus tris vertintus aspektus (matematinio raštingumo, švietimo teisingumo ir mokinių gerovės) atspariose šalyse mokymosi aplinka (drausmė per matematikos pamokas) buvo geresnė negu kitose šalyse. Nors per COVID-19 pandemiją visose šalyse mokytojai rečiau inicijavo pokalbius su mokinių tėvais apie mokymosi pažangą, tačiau atspariose švietimo sistemose buvo siekiama užtikrinti tėvų dalyvavimą vaikų ugdymosi procese. Be to, atspariose šalyse labiau nei kitose išaugo mokinių, kuriems mokymosi pagalbą teikė bendraamžiai, dalis. Pastebėtina, jog Lietuvos švietimo sistemos atsparumą stiprino tai, kad, remiantis mokyklų vadovų nuomone, Lietuvoje buvo mažiau opi reikiamos kvalifikacijos mokytojų trūkumo problema. Atsparioms švietimo sistemoms būdingi ir tam tikri mokyklų valdymo sprendimai – siekiant užtikrinti kokybę, mokyklose vykdomas įsivertinimas (Melnikė, Sevalneva, Urbienė ir kt., 2024).

NMPP, PUPP ir VBE rezultatai

2026 m. NMPP duomenimis, didžiausios dalies 4 ir 8 klasių mokinių pasiekimai buvo pagrindinio pasiekimų lygio. 4 klasėje ir per lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo), ir per matematikos NMPP pagrindinį lygį atitiko beveik 60 proc. mokinių pasiekimai, o 8 klasėje skirtingų dalykų NMPP rezultatai labai skyrėsi: pagrindinį lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) pasiekimų lygį atitiko 80,3 proc., matematikos – 49,2 proc. mokinių pasiekimai (2.1.3 pav.).

4 klasėje per abiejų dalykų NMPP mokiniai gana panašiai pasiskirstė ir pagal kitus pasiekimų lygius: pavyzdžiui, aukštesnįjį lygį pasiekė apie 17 proc., o slenkstinio lygio nepasiekė apie 3 proc. mokinių. 8 klasės mokinių lietuvių kalbos ir literatūros NMPP rezultatai buvo gerokai aukštesni nei matematikos: aukštesnįjį lietuvių kalbos ir literatūros lygį pasiekė 13,1 proc., o matematikos – 5,9 proc. mokinių, slenkstinio lygio nepasiekė atitinkamai 0,1 proc. ir 9,1 proc. mokinių.

Analizuojant NMPP rezultatų kaitą per pastaruosius metus, svarbu atsižvelgti į tai, kad nuo 2025 m. vertinami pagal atnaujintas bendrąsias programas besimokiusių mokinių rezultatai[14]. Ankstesniu laikotarpiu (nuo 2023 m. iki 2024 m.) NMPP rodikliai buvo gana tolygūs – pagrindinį ar aukštesnįjį pasiekimų lygius pasiekusių 4 ir 8 klasių mokinių dalys pakito nedaug (2.1.4 pav.). Palyginus 2025 m. ir 2026 m. rezultatus, matyti, kad šie rodikliai suprastėjo (išskyrus 8 klasės lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) rezultatus). 2026 m. pagrindinį ar aukštesnįjį lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) pasiekimų lygius pasiekusių 4 klasės mokinių buvo 73,5 proc. (per metus rodiklis sumažėjo 8,7 proc. punkto), matematikos – 76,8 proc. (sumažėjo 12,8 proc. punkto). 2026 m. 8 klasėje bent pagrindinį lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) pasiekimų lygį pasiekė 93,4 proc. mokinių

2.1.3 pav.

2026 m. NMPP duomenimis, didžiausios 4 ir 8 klasių mokinių dalies pasiekimai atitiko pagrindinį pasiekimų lygį

4 ir 8 klasių mokinių pasiskirstymas (proc.) pagal pasiekimų lygius, pasiektus per lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) bei matematikos NMPP, 2026 m.

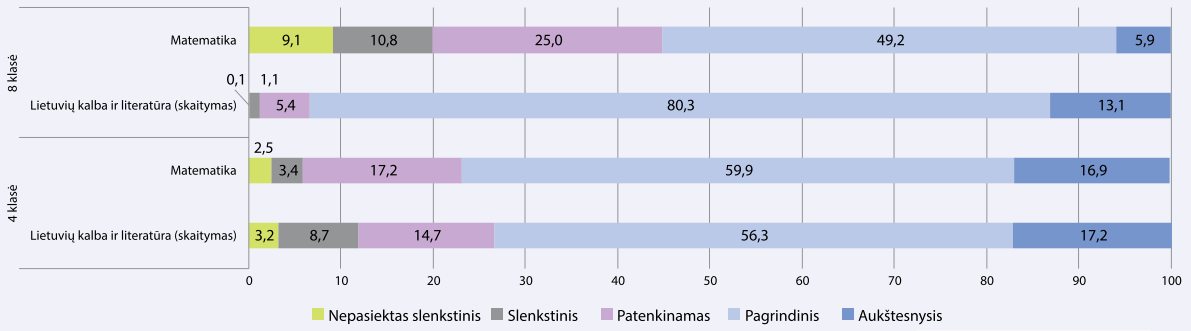

Duomenų šaltinis: ŠVIS

14 | Atnaujintos bendrosios bendrojo ugdymo programos nelyginėse klasėse įgyvendinamos nuo 2023–2024 m. m., kitose klasėse – nuo 2024–2025 m. m.

2.1.4 pav.

Kitaip nei ankstesniais metais, nuo 2025 m. iki 2026 m. bent pagrindinį pasiekimų lygį per NMPP pasiekusių 4 ir 8 klasių mokinių dalys dažniausiai sumažėjo

Per 4 ir 8 klasių NMPP pagrindinį ir aukštesnįjį lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) bei matematikos pasiekimų lygius pasiekusių mokinių dalių (proc.) kaita 2023–2026 m.

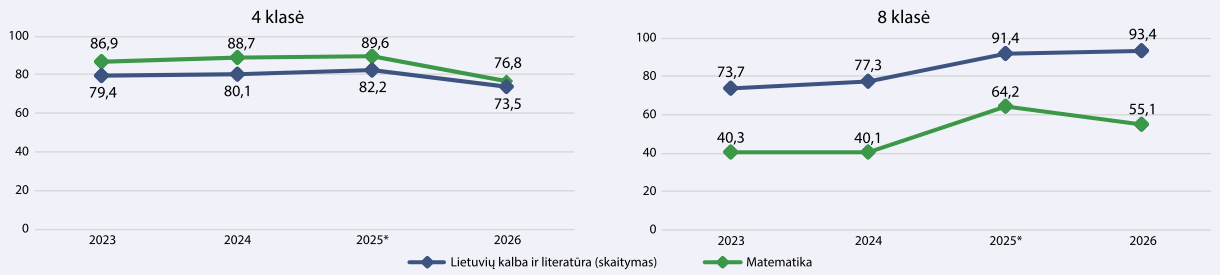

* Nuo 2025 m. vertinami pagal atnaujintas bendrąsias programas besimokiusių mokinių rezultatai. Pasikeitė pasiekimų vertinimas: nuo 2025 m. nustatomi keturi (slenkstinis, patenkinamas, pagrindinis ir aukštesnysis), o anksčiau buvo nustatomi trys (patenkinamas, pagrindinis ir aukštesnysis) pasiekimų lygiai.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

2.1.5 pav.

NMPP duomenimis, nuo 2025 m. iki 2026 m. žemų pasiekimų 4 ir 8 klasių mokinių dalys dažniausiai padidėjo

4 ir 8 klasių mokinių, kurių NMPP rezultatai atitiko slenkstinį pasiekimų lygį ar buvo žemesni, dalys (proc.) 2025 m. ir 2026 m. pagal dalykus

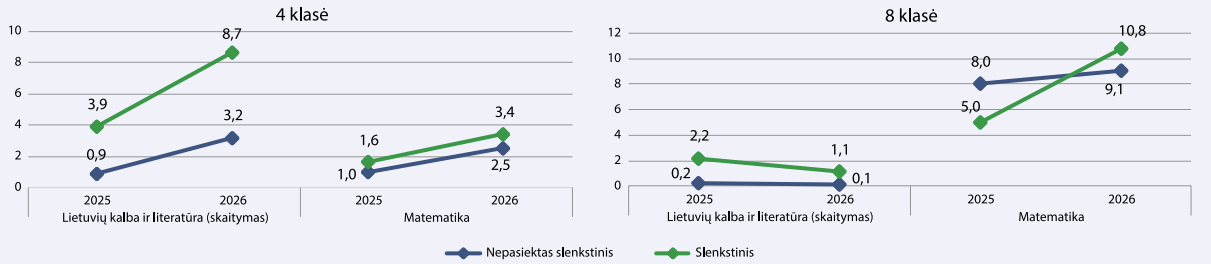

Duomenų šaltinis: ŠVIS

(2,0 proc. punktais daugiau nei prieš metus), o matematikos – 55,1 proc. (9,1 proc. punkto mažiau).

Rezultatų suprastėjimą rodo ir žemų pasiekimų mokinių dalies pokytis. 4 klasėje ir per lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo), ir per matematikos NMPP apie 2–5 proc. punktais padaugėjo tiek slenkstinio lygmens nepasiekusių, tiek tik šį lygį pasiekusių mokinių (2.1.5 pav.). 8 klasėje atitinkami matematikos NMPP rodikliai taip pat pablogėjo (apie 1–6 proc. punktais). 8 klasės lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) NMPP rezultatai pagerėjo, bet pokytis nedidelis – slenkstinio lygmens nepasiekusių mokinių sumažėjo 0,1 proc. punkto, tik šį lygį pasiekusių – 1,1 proc. punkto.

2025 m. per PUPP pirmą kartą buvo vertinami mokymosi pagal atnaujintas bendrąsias programas pasiekimai. Pasikeitė ir mokinių pasiekimų lygių nustatymas – nuo 2025 m. nustatomi keturi (slenkstinis, patenkinamas, pagrindinis ir aukštesnysis), o anksčiau buvo nustatomi trys (patenkinamas, pagrindinis ir aukštesnysis) pasiekimų lygiai.

2025 m. per PUPP bent slenkstinį lietuvių kalbos ir literatūros pasiekimų lygį pasiekė 94,2 proc., o matematikos – 87,2 proc. mokinių; atitinkamai 5,7 proc. ir 12,9 proc. mokinių šių dalykų slenkstinio pasiekimų lygio nepasiekė (2.1.6 pav.). Aukštesnįjį lietuvių kalbos ir literatūros pasiekimų lygį pasiekė 4,6 proc., o matematikos – 12,1 proc. mokinių. Per abiejų dalykų PUPP daugiausia buvo mokinių, kurių pasiekimai atitiko pagrindinį lygį: lietuvių kalbos ir literatūros – 52,8 proc., matematikos – 41,5 proc.

Dėl pasikeitusių bendrojo ugdymo programų ir mokinių pasiekimų vertinimo (kitokio balų siejimo su pasiekimų lygiais), pasiekimų tendencijas galima vertinti tik apytiksliai, stebint, kiek mokinių surinko tam tikrą balų skaičių. Matyti, kad ankstesniais metais (2022–2024 m.) aukštesnius balus per lietuvių kalbos ir literatūros PUPP surinkusių mokinių dalis buvo didesnė nei per matematikos PUPP. 2025 m. šios dalys suartėjo – per lietuvių kalbos ir literatūros PUPP 7–10 balų įvertinimus gavo 57,4 proc. mokinių, o matematikos – 53,5 proc. mokinių (2.1.7 pav.).

Vertinant padėtį savivaldybių grupėse, matyti, kad 2025 m. daugiausia mokinių, per lietuvių kalbos ir literatūros PUPP surinkusių 7–10 balų, buvo miestų (62,5 proc.), mažiausia – žiedinėse (49,6 proc.) savivaldybėse. Per matematikos PUPP daugiausia tokius

2.1.6 pav.

2025 m. per PUPP didžiausios mokinių dalies pasiekimai atitiko pagrindinį pasiekimų lygį

Mokinių pasiskirstymas (proc.) pagal lietuvių kalbos ir literatūros bei matematikos pasiekimų lygius, nustatytus per PUPP, 2025 m.*

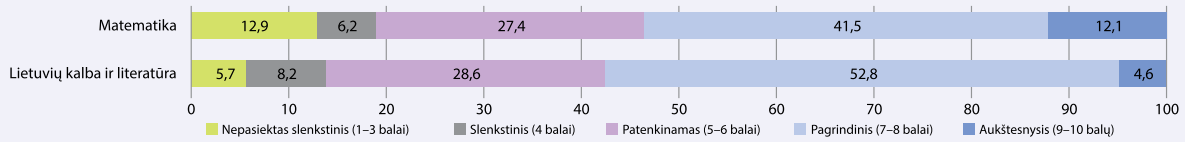

* Kiekvieno dalyko atskirus pasiekimų lygius pasiekusių mokinių dalių suma nesudaro 100,0 proc. dėl skaičių apvalinimo.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

2.1.7 pav.

Nuo 2022 m. iki 2025 m. per lietuvių kalbos ir literatūros bei matematikos PUPP 7–10 balų įvertinimą gavusių mokinių dalys suartėjo

Mokinių, kurių lietuvių kalbos ir literatūros bei matematikos PUPP rezultatai įvertinti 7–10 balų, dalies (proc.) kaita 2022–2025 m. pagal dalykus

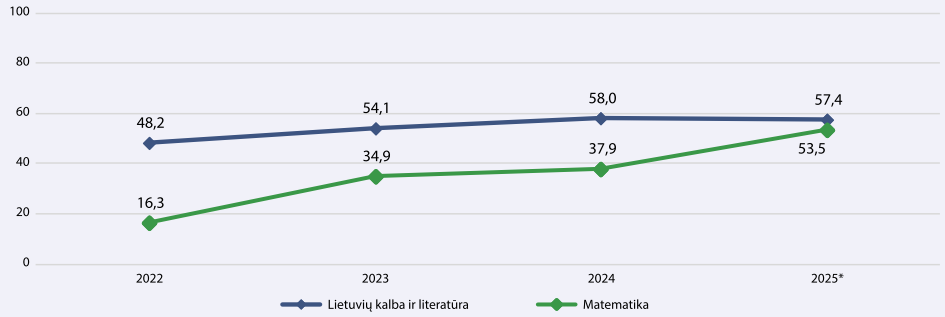

* 2025 m. buvo vertinti pagal atnaujintas bendrąsias programas besimokiusių mokinių rezultatai. Pasikeitus pasiekimų lygių nustatymui, nuo 2025 m. 7–8 balų įvertinimai siejami su pagrindiniu, o 9–10 balų – su aukštesniuoju pasiekimų lygiu.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

2.1.8 pav.

2025 m. atskirose savivaldybėse bent pagrindinį lietuvių kalbos ir literatūros pasiekimų lygį per PUPP pasiekė 38–72 proc., matematikos – 23–81 proc. mokinių

Bent pagrindinį lietuvių kalbos ir literatūros bei matematikos pasiekimų lygį (7–10 balų) per PUPP pasiekusių mokinių dalys savivaldybėse 2025 m.*

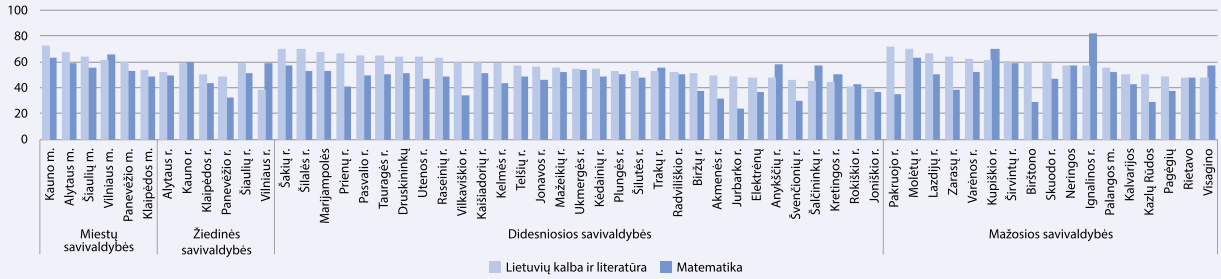

	Savivaldybių grupių vidurkiai			
	Miestų savivaldybės	Žiedinės savivaldybės	Didesniosios savivaldybės	Mažosios savivaldybės
Lietuvių kalba ir literatūra	62,5 proc.	49,6 proc.	55,5 proc.	58,9 proc.
Matematika	60,4 proc.	52,8 proc.	46,7 proc.	50,6 proc.

* Savivaldybių duomenys apima tik savivaldybės priklausomybės mokyklas.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

įvertinimus gavusių mokinių taip pat buvo miestų (60,4 proc.), o mažiausia – didesniosiose (46,7 proc.) savivaldybėse (2.1.8 pav.).

Žiūrint atskirose savivaldybėse, 2025 m. per PUPP bent pagrindinį lietuvių kalbos ir literatūros pasiekimų lygį pasiekė (t. y. 7–10 balų įvertinimą gavo) 38–72 proc., matematikos – 23–81 proc. mokinių. Didžiausia bent pagrindinį lietuvių kalbos ir literatūros pasiekimų lygį per PUPP pasiekusių mokinių dalis (apie 70 proc.) buvo Kauno m., Pakruojo r., Šakių r., Šilalės r. ir Molėtų r.

2.1.9 pav.

2025 m. tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis išaugo labiau nei ankstesniais metais

Tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalies (proc.) kaita 2022–2025 m., palyginti su VBE laikiusiųjų skaičiumi*

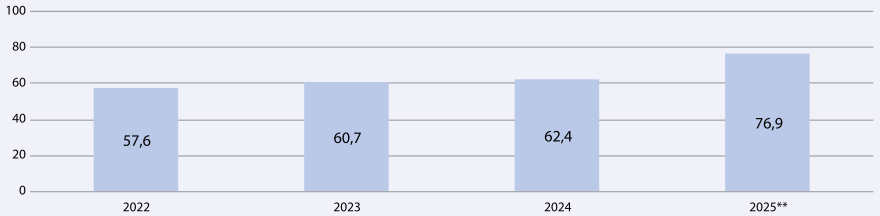

* Skaičiuojami bendrojo ugdymo mokyklų abiturientai ir mokiniai, baigę profesinio mokymo programas, suteikiančias galimybę įgyti ir vidurinį išsilavinimą.
** 2025 m. buvo vertinti pagal atnaujintas bendrąsias programas besimokiusių mokinių rezultatai, pasikeitė VBE organizavimo tvarka.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

2.1.10 pav.

2025 m. vidutiniškai miestų savivaldybėse tris ir daugiau VBE išlaikė 87,9 proc. abiturientų, kitose savivaldybių grupėse – mažiau

Tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalys (proc.), palyginti su VBE laikiusiųjų skaičiumi, savivaldybėse 2025 m.*

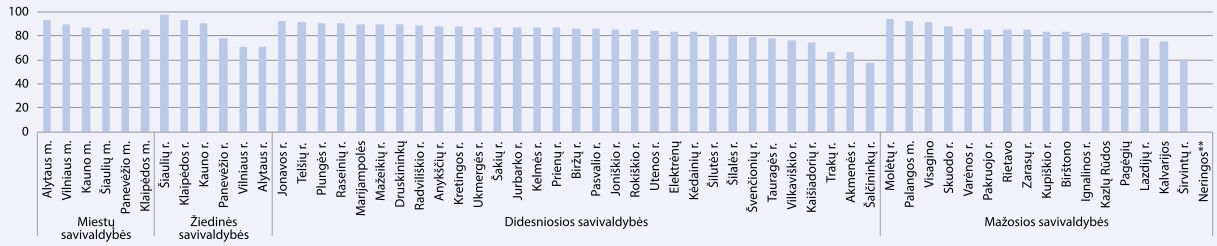

	Savivaldybių grupių vidurkiai			
	Miestų savivaldybės	Žiedinės savivaldybės	Didesniosios savivaldybės	Mažosios savivaldybės
Abiturientų dalis	87,9 proc.	83,1 proc.	83,5 proc.	83,3 proc.

* Duomenys apima tik savivaldybės priklausomybės bendrojo ugdymo mokyklas.
** Neringos savivaldybėje abiturientų nebuvo.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

savivaldybėse, o mažiausia (nesiekė 40 proc.) – Joniškio r. ir Vilniaus r. savivaldybėse. Aukštu matematikos rodikliu išsiskyrė Ignalinos r. (virš 80 proc.) ir Kupiškio r. (beveik 70 proc.) savivaldybės, o žemiausias matematikos rodiklis (mažiau nei 30 proc.) buvo Jurbarko r., Birštono ir Kazlų Rūdos savivaldybėse.

Vidurinio ugdymo programą baigusių mokinių pasiekimus ir tolesnio mokymosi galimybes atskleidžia VBE rodikliai. Stojant į aukštąsias mokyklas, reikia būti išlaikius tris VBE (nuo 2024 m. šis reikalavimas taikomas stojantiesiems ir į valstybės finansuojamas, ir nefinansuojamas studijų vietas, tik stojantiesiems į menų studijas taikomi kitokie reikalavimai).

Tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis pastaraisiais metais augo. Nuo 2022 m. iki 2025 m. rodiklis padidėjo 19,3 proc. punkto ir pasiekė 76,9 proc. (skaičiuojami bendrojo ugdymo mokyklose ir profesinio mokymo įstaigose vidurinį išsilavinimą įgiję ir tris ir daugiau VBE išlaikę mokiniai). Per šį laikotarpį rodiklis labiausiai (14,5 proc. punkto) paaugo 2025 m., ankstesniais metais augimas buvo mažesnis (2.1.9 pav.). 2025 m. VBE rezultatams įtakos turėjo pasikeitęs brandos egzaminų organizavimas ir vertinimas (nuo 2025 m. VBE sudaro dvi dalys, pirmoji dalis laikoma III gimnazijos klasėje, antroji – IV gimnazijos klasėje) ir tai, kad egzaminų rezultatai buvo koreguoti (prie egzaminų, išskyrus lietuvių kalbos ir literatūros, rezultatų pridėta po 10 balų).

Vertinant padėtį savivaldybių grupėse (tik bendrojo ugdymo mokyklose), matyti, kad 2025 m. daugiausia (87,9 proc.) abiturientų, išlaikiusių tris ir daugiau VBE, buvo miestų savivaldybėse, kitose savivaldybių grupėse – šiek tiek mažiau, apie 83 proc. (2.1.10 pav.). Žiūrint atskirose savivaldybėse, 2025 m. tris ir daugiau VBE išlaikė nuo 58 proc. iki 98 proc. abiturientų. Daugiausia (virš 92 proc.) tokių abiturientų buvo Alytaus m., Šiaulių r., Klaipėdos r., Jonavos r., Molėtų r. ir Palangos m. savivaldybėse. Mažiausia (iki 70 proc.) – Trakų r., Akmenės r., Šalčininkų r. ir Širvintų r. savivaldybėse.

Mokinių laimėjimai olimpiadose

Per pastaruosius ketverius metus kasmet apie 70–80 Lietuvos mokinių laimėdavo tarptautinių olimpiadų medalius ir prizines vietas (2.1.11 pav.). 2024–2025 m. m. tokius apdovanojimus gavo 77 mokiniai.

2.1.11 pav.

Per keletą pastarųjų mokslo metų apie 70–80 Lietuvos mokinių kasmet laimėjo tarptautinių olimpiadų medalius ir prizines vietas

Lietuvos mokinių, tarptautinių dalykų olimpiadose laimėjusių medalius ir 1–3 vietas, ir olimpiadų, kuriose laimėti šie apdovanojimai, skaičiaus kaita nuo 2021–2022 m. m. iki 2024–2025 m. m.

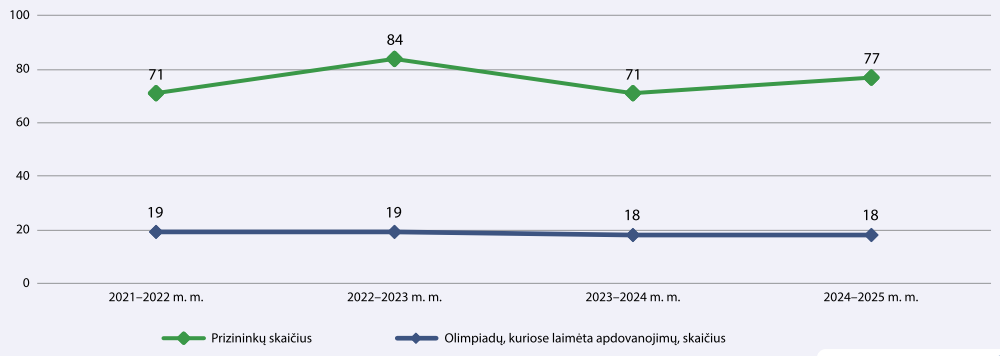

Duomenų šaltinis: ŠVIS

2.1.12 pav.

2024–2025 m. m. santykinai daugiausia olimpiadų prizininkų buvo kai kuriose mažosiose savivaldybėse, valstybinėse ir nevalstybinėse mokyklose

Nacionalinių ir tarptautinių dalykų olimpiadų ir konkursų prizininkų (medalių ir 1–3 vietų laimėtojų) skaičius, tenkantis 10-iai tūkst. mokinių, savivaldybių, valstybinėse ir nevalstybinėse mokyklose 2024–2025 m. m.*

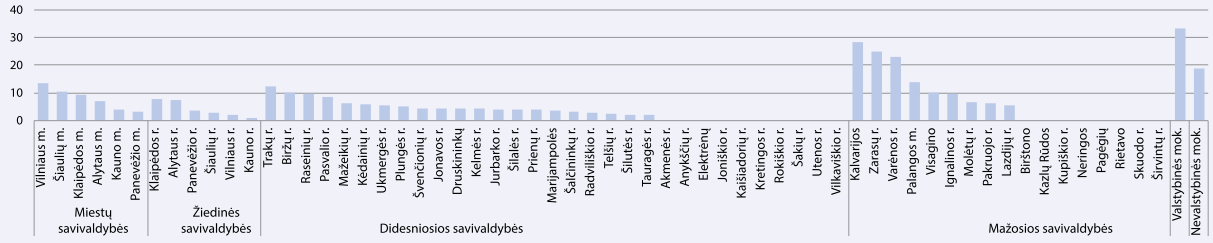

	Savivaldybių grupių vidurkiai			
	Miestų savivaldybės	Žiedinės savivaldybės	Didesniosios savivaldybės	Mažosios savivaldybės
Olimpiadų prizininkų skaičius, tenkantis 10-iai tūkst. mokinių	9,6 mokinio	3,1 mokinio	3,6 mokinio	8,6 mokinio

* Savivaldybių duomenys apima tik savivaldybės priklausomybės mokyklas.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

Olimpiadų, kuriose laimėta apdovanojimų, skaičius pastaraisiais metais buvo panašus – 19 arba 18.

2024–2025 m. m. 27 medalius ir prizines vietas mokiniai laimėjo gamtos mokslų (biologijos, chemijos, fizikos, astronomijos ir astrofizikos, praktinėje gamtos mokslų) olimpiadose, 17 mokinių apdovanojimų gavo geografijos olimpiadoje, 14 mokinių – jaunųjų mokslininkų konkurse, 13 mokinių – informatikos ir matematikos olimpiadose. Apdovanojimų taip pat laimėta tarptautinėse kalbų ir filosofijos olimpiadose.

2024–2025 m. m. nacionalinių ir tarptautinių olimpiadų laimėtojais tapo mokiniai iš 42 savivaldybių (panašiai, kaip 2023–2024 m. m., – iš 40 savivaldybių). Skaičiuojant santykinai (kiek olimpiadų prizininkų tektų 10-iai tūkst. mokinių), daugiausia olimpiadų laimėtojų buvo miestų savivaldybių (9,6 mokinio) ir mažųjų savivaldybių (8,6 mokinio) grupėse (2.1.12 pav.). Analizuojant padėtį atskirose savivaldybėse, pagal šį santykinį rodiklį itin aukšti Kalvarijos, Zarasų r. ir Varėnos r. savivaldybių mokinių pasiekimai – 10-iai tūkst. mokinių teko virš 20 olimpiadų laimėtojų. Pastebėtina, kad šių savivaldybių rodikliai buvo aukščiausi ir praėjusiais metais. 2024–2025 m. m. aukštais mokinių pasiekimais pasižymėjo valstybinės mokyklos (10-iai tūkst. mokinių teko 33 olimpiadų laimėtojai) ir nevalstybinės mokyklos (10-iai tūkst. mokinių teko 19 olimpiadų laimėtojų).

Socialinės ir emocinės mokinių kompetencijos, savijauta ir pilietiškumas

Socialinės ir emocinės kompetencijos, šiuolaikinio ugdymo požiūriu, laikomos svarbia mokinių visapusiško vystymosi dalimi, glaudžiai susijusia su mokymosi pasiekimais, savijauta, socialiniu funkcionavimu ir gebėjimu dalyvauti visuomenės gyvenime.

Lietuvos mokinių socialines ir emocines kompetencijas atskleidžia tarptautinių EBPO PISA, IEA ICCS, HBSC ir ESPAD tyrimų duomenys.

EBPO PISA 2022 m. tyrime socialinės ir emocinės kompetencijos išskleistos per motyvaciją, pasitikėjimą savimi, augimo mąstyseną, emocijas ir socialinius santykius. EBPO PISA 2022 m. duomenimis, Lietuvos penkiolikmečių socialiniai gebėjimai labiau atsiskleidžia bendradarbiavimo, empatijos ir pagalbos kitiems srityse nei mokymosi motyvacijos aspektu. Mokymosi motyvacija yra svarbi socialinių ir emocinių kompetencijų dalis. Vidinė motyvacija siejama su atvirumu naujiems dalykams, noru mokytis ir pasirengimu priimti iššūkius. Lietuvoje jos raiška išlieka santykinai silpna: tik 38,4 proc. mokinių teigė labai mėgstantys mokykloje mokytis naujų dalykų, o EBPO šalyse tokių mokinių yra apie pusė. Taip pat tik 35,9 proc. Lietuvos penkiolikmečių nurodė mėgstantys iššūkių keliančias užduotis, o EBPO vidurkis siekė 46,9 proc. Instrumentinė motyvacija, siejama su išoriniais tikslais ir nauda, kurią mokinys tikisi gauti iš mokymosi, išlieka aukštesnė – tiek Lietuvoje, tiek vidutiniškai EBPO šalyse apie 7 iš 10 mokinių supranta, kad mokykloje įgytos žinios bus naudingos jų būsimam darbui, o apie 90 proc. mokinių nori, kad jiems gerai sektųsi matematika (2.1.13 pav.). EBPO PISA duomenys rodo, kad vidine motyvacija pasižymintys mokiniai maždaug du kartus dažniau linkę užduoti klausimus, kai nesupranta mokomosios medžiagos, ir tris kartus dažniau kruopščiai tikrina savo klasės ir namų darbus. Tai leidžia teigti, kad, siekiant stiprinti mokinių savarankiškumą ir tvarias mokymosi strategijas, mokykloms ypač svarbu skirti dėmesio vidinės motyvacijos ugdymui (OECD, 2024a).

Mokymosi motyvacija glaudžiai susijusi su augimo mąstysena – įsitikinimu, kad gebėjimai gali būti ugdomi, nuosekliai dirbant ir dedant pastangas. Tokia mąstysena pasižymintys mokiniai paprastai yra smalsesni, atkaklesni ir linkę įveikti sudėtingesnes užduotis. Mokinių motyvacija, augimo mąstysena ir pasitikėjimas savo gebėjimais ypač išryškėja tose mokymosi srityse, kurios mokiniams kelia daugiau sunkumų. Lietuvos mokinių įsitikinimai apie gebėjimų pastovumą rodo silpnesnę augimo mąstyseną. 46,8 proc. mokinių mano, kad jų kūrybingumas yra sunkiai keičiamas, 42,5 proc. teigia, kad intelektą pakeisti sunku, o 74,8 proc. penkiolikmečių sutiko arba visiškai sutiko su teiginiu, kad kai kuriems žmonėms matematika nesiseka, nepriklausomai nuo jų pastangų. Pastarasis rodiklis EBPO vidurkį viršija 9,3 proc. punkto, o įsitikinimas, kad intelektas yra sunkiai keičiamas, – 0,3 proc. punkto (šis skirtumas statistiškai nereikšmingas). Nors daugelyje šalių reikšmingų lyčių skirtumų vertinant augimo mąstyseną nenustatyta, Lietuvoje vaikinai dažniau nei merginos nepritaria teiginiui, kad kai kuriems žmonėms matematika nesiseka, nepriklausomai nuo jų pastangų. Šis skirtumas siekia 10,1 proc. punkto, o EBPO šalyse – 6,6 proc. punkto (OECD, 2024a).

Su augimo mąstysena glaudžiai susijęs ir saviveiksmingumas – mokinių pasitikėjimas savo gebėjimais atlikti užduotis ir įveikti sunkumus. EBPO PISA 2022 m. tyrimas atskleidė, kad žemesnė saviveiksmingumo raiška siejama su didesniu nerimu dėl matematikos. Nuo 2012 m. iki 2022 m. Lietuvoje mokinių, sutikusių arba visiškai sutikusių, kad labai nerimauja atlikdami matematikos užduotis, dalis padidėjo nuo 33,2 proc. iki 42,1 proc. EBPO PISA 2022 m. duomenimis, su teiginiu, kad dažnai jaudinasi, jog matematikos pamokose bus sunku, visiškai sutinka arba sutinka 55,2 proc. (2012 m. – 36,8 proc.) Lietuvos penkiolikmečių, o labai susinervina, kai sprendžia matematikos uždavinius, ar juos spręsdamas (-a) jaučiasi bejėgis (-ė) – atitinkamai 42,1 proc. ir 38,2 proc. (Jakaitienė, Ringienė, Želvys, 2025). Socialinės ir emocinės kompetencijos taip pat siejasi su mokinių ateities lūkesčiais ir savęs vertinimu. Apie 65 proc. Lietuvos penkiolikmečių tikisi įgyti aukštąjį išsilavinimą, 78 proc. teigia, kad kūrybinė veikla jiems teikia pasitenkinimą, o 42 proc. nurodo gebantys užbaigti užduotis net tada, kai jos tampa sudėtingos (OECD, 2024a).

2.1.13 pav.

Lietuvos penkiolikmečių reiškiami vidinės motyvacijos aspektai – žemesni nei EBPO vidurkis

Penkiolikmečių, kurie sutiko ar visiškai sutiko su pateiktais teiginiais, dalys (proc.) Lietuvoje ir EBPO, 2022 m.

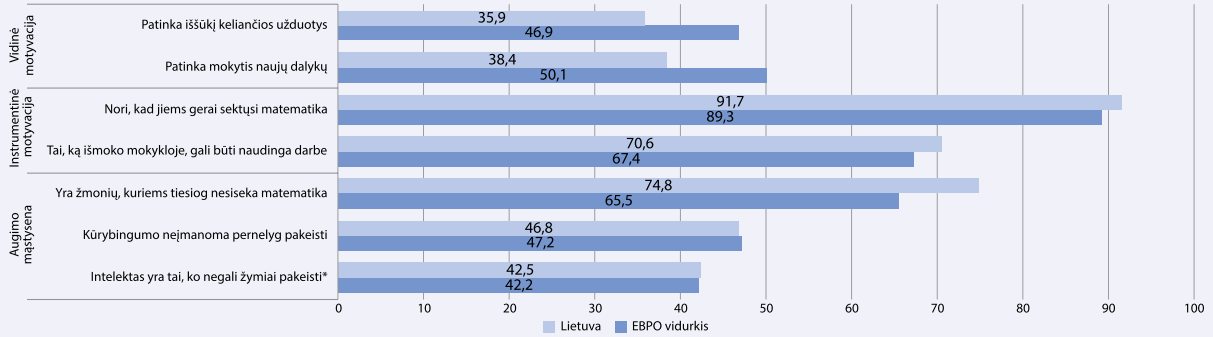

* Lietuvos ir EBPO vidurkio reikšmės nesiskiria statistiškai reikšmingai.

Duomenų šaltinis: OECD, 2024a

Smalsumo srityje 71,5 proc. mokinių domisi įvairiais dalykais, 69,0 proc. patinka aiškintis, kaip veikia įvairūs dalykai, 59,0 proc. leidžia laiką ieškodami informacijos apie juos dominančias temas, 58,0 proc. patinka mokytis naujų dalykų. Emocijų valdymo srityje 55,1 proc. mokinių save vertino kaip gebančius valdyti emocijas, 50,4 proc. nurodė gebantys kontroliuoti savo jausmus, o 50,7 proc. pažymėjo dažnai pastebintys nuotaikų kaitą. Tiek Lietuvoje, tiek kitose šalyse aukštesnio SEK statuso mokiniai savo socialines ir emocines kompetencijas vertina palankiau nei žemesnio SEK statuso mokiniai (OECD, 2024a).

Platesnį mokinių savijautos vaizdą atskleidžia emocinės gerovės rodikliai. HBSC 2024 m. tyrimo duomenimis, apie 30–40 proc. Lietuvos paauglių patiria dažnus psichosomatinius simptomus, o maždaug pusė savo sveikatą vertina tik vidutiniškai. EBPO PISA duomenimis, 79 proc. penkiolikmečių nurodo, kad lengvai susiranda draugų mokykloje, tačiau tik 65 proc. jaučia priklausymo mokyklai jausmą (EBPO vidurkis – 75 proc.). 21 proc. mokinių jaučiasi vieniši ir tiek pat – pašaliniai ar atstumti (2.1.14 pav.). Be to, 14 proc. mokinių nurodė esantys nepatenkinti gyvenimu – jų pasitenkinimo gyvenimu vertinimas siekė nuo 0 iki 4 balų dešimties balų skalėje. Šie duomenys leidžia teigti, kad emocinė savijauta ir psichologinis atsparumas išlieka svarbios ugdymo tobulinimo sritys, o socialiniai ryšiai su bendraamžiais ne visada reiškia stiprų priklausymo mokyklos bendruomenei jausmą (OECD, 2024b).

Emocinė savijauta ir priklausymo mokyklai jausmas glaudžiai susiję su tuo, ar mokiniai mokykloje jaučiasi saugūs. Tyrimai rodo, kad saugi mokyklos aplinka yra viena svarbiausių prielaidų pozityviems socialiniams santykiams, mokinių įsitraukimui į mokymąsi ir gerai emocinei savijautai užtikrinti.

IEA TIMSS 2023 m. duomenimis, su teiginiais, kad didžiuojasi eidami į savo mokyklą ir kad jaučia, jog rūpi mokytojams, sutiko arba iš dalies sutiko atitinkamai 82,8 proc. ir 85,7 proc. 4 klasės mokinių, 62,2 proc. ir 66,0 proc. 8 klasės mokinių. Panašiausiai 4 ir 8 klasių mokiniai vertino draugų turėjimą: su teiginiu, kad savo mokykloje turi draugų, sutiko arba iš dalies sutiko 95,4 proc. 4 klasės ir 92,3 proc. 8 klasės mokinių. Duomenys taip pat rodo, kad Lietuvoje didžioji dalis 4 ir 8 klasių mokinių jaučiasi saugiai (atitinkamai 81,1 proc. ir 71,8 proc.) ir mėgaujasi buvimu mokykloje (atitinkamai 70,6 proc. ir 58,0 proc.). EBPO PISA 2022 m. duomenimis, 83,4 proc. Lietuvos penkiolikmečių nurodė, kad jiems svarbi kitų gerovė, 71,4 proc. teigė mėgstantys padėti kitiems, 63,9 proc. – bendradarbiauti su bendraklasiais, o 60,9 proc. manė, kad jiems gerai sekasi dirbti su kitais.

EBPO PISA 2022 m. duomenimis, Lietuvoje 7 proc. mokinių jautėsi nesaugiai pakeliui į mokyklą, 6 proc. – klasėje, o 10 proc. – kitose mokyklos erdvėse. Apie 16–17 proc. Lietuvos penkiolikmečių patyrė patyčias bent kelis kartus per mėnesį, nors šis rodiklis yra šiek tiek mažesnis nei EBPO vidurkis (20 proc.). HBSC 2022 m. tyrimo duomenimis, daugiau nei ketvirtadalis 5–9 klasių mokinių patyčias mokykloje patyrė bent du kartus per mėnesį, o iš kitų tyčiojosi 15 proc. mokinių. Nors tiek patyčių patyrimas, tiek tyčiojimasis mažėjo, augo internetinės patyčios – nuo mažiau nei 10 proc. 2018 m. iki 12–14 proc. 2022 m.

Silpnesnės socialinės ir emocinės kompetencijos siejasi su didesne rizikingos elgsenos tikimybe. ESPAD 2024 m. tyrimo duomenys rodo, kad emocijų valdymo, psichologinio atsparumo ir gebėjimo priimti atsakingus sprendimus stoka gali lemti dažnesnį psichoaktyviųjų medžiagų vartojimą. Norėdami pasijusti geriau, Lietuvoje alkoholį dažniau vartojo tie 15–16 metų mokiniai, kurie jautėsi prislėgti ar susinervinę (35,1 proc.), siekė pralinksmėti, būdami blogos nuotaikos (26,5 proc.) arba norėjo pamiršti problemas (23,0 proc.). Kiti reikšmingi motyvai susiję su socialiniu spaudimu: 19,2 proc. mokinių nurodė vartoję alkoholį, siekdami pritapti jiems patinkančioje grupėje, 17,0 proc. – kad patiktų kitiems, o 15,9 proc. – kad nesijaustų atstumti (2.1.15 pav.).

2.1.14 pav.

Lietuvos penkiolikmečių emocinės savijautos ir priklausymo mokyklai rodikliai yra žemesni nei EBPO vidurkis

Penkiolikmečių, kurie sutiko ar visiškai sutiko su pateiktais teiginiais, dalys (proc.) Lietuvoje ir EBPO, 2022 m.

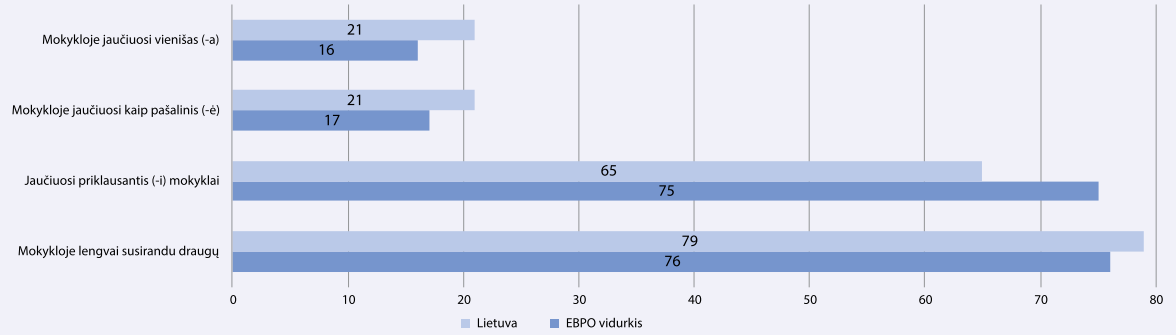

Duomenų šaltinis: OECD, 2024a

2.1.15 pav.

Alkoholio vartojimo priežastys tarp 15–16 metų mokinių Lietuvoje dažniausiai susijusios su emocine savijauta

15–16 metų mokinių, nurodžiusių skirtingas alkoholio vartojimo priežastis, dalys (proc.) Lietuvoje, 2024 m.

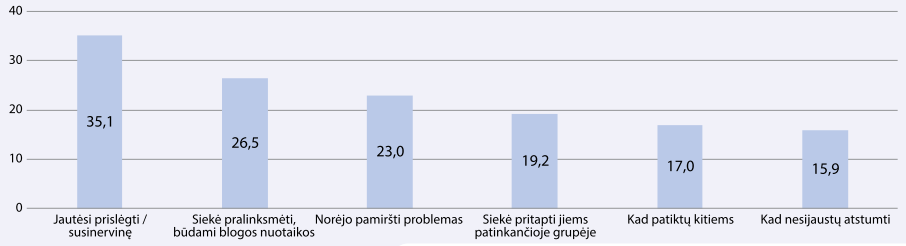

Duomenų šaltinis: Rupšienė, Šaltytė-Vaisiauskė, Bredelytė, Laucevičius, 2024b

Elektronines cigaretes smalsumo vedami pabandė 37,1 proc. apklausos dalyvių, kita dalis tai darė susidūrę su draugų ar kitų žmonių įtaka. Niekada jokių psichoaktyviųjų medžiagų nevartojo mažiau nei penktadalis (18,0 proc.) paauglių; psichoaktyviųjų medžiagų nevartojusių vaikinų buvo daugiau (21,3 proc.) nei merginų (14,5 proc.) (Rupšienė, Šaltytė-Vaisiauskė, Bredelytė, Laucevičius, 2024a).

Socialinės ir emocinės kompetencijos glaudžiai siejasi ir su pilietiškumu – aktyviu dalyvavimu visuomenėje, atsakomybės jausmu, domėjimusi viešaisiais reikalais ir pasitikėjimu savo galimybėmis veikti. Mokinių pilietiškumas vertinamas, atliekant tarptautinį IEA ICCS tyrimą. 2022 m. Lietuvos 8 klasės mokinių pilietinių žinių rezultatas siekė 509 taškus ir atitiko tyrime dalyvavusių šalių vidurkį (508 taškai). Vis dėlto, palyginti su 2016 m., matoma neigiama tendencija: aukščiausius pilietinių žinių pasiekimų lygmenis (A ir B) pasiekiančių mokinių dalis sumažėjo iki 62,6 proc. (2012 m. buvo 69,0 proc.), o pasiekiančių žemiausius (ne aukštesnį kaip D) – padidėjo iki 12,4 proc. (2012 m. buvo 7,4 proc.). Taigi 2016–2022 m. laikotarpiu aukščiausius pasiekimų lygmenis pasiekiančių mokinių dalis sumažėjo 6,4 proc. punkto, o žemiausius – padidėjo 5,0 proc. punktais (Pareigienė, Skripkienė, Buinevičiūtė, Dukynaitė, Sevalneva, Urbienė, 2024). IEA ICCS tyrimo duomenimis, Lietuvoje 35 proc. mokinių labai domisi arba domisi politiniais ir socialiniais klausimais, 46 proc. apie juos kalbasi su tėvais ir 38 proc. – su draugais, 84 proc. dalyvauja pilietinėje veikloje mokykloje ir 45 proc. dalyvauja savanoriškoje veikloje bendruomenėje. Aukštesnius pilietinių žinių rezultatus pasiekę mokiniai dažniau išreiškia ketinimą dalyvauti mokyklos bendruomenės ir kitose pilietinėse veiklose (IEA ICCS, 2023).

Atsižvelgiant į šias tendencijas, Lietuvoje stiprinamas pilietinis ugdymas ir atsparumas šiuolaikinėms grėsmėms. 2025 m. Švietimo, mokslo ir sporto ministerija kartu su Krašto apsaugos ministerija pasirašė susitarimą dėl mokinių pilietiškumo ir patriotinio ugdymo stiprinimo[15]. Susitarime numatyti 7 strateginiai tikslai ir daugiau nei 30 konkrečių priemonių, orientuotų į mokinių atsparumo didinimą ir pilietinių kompetencijų stiprinimą. Viena svarbiausių iniciatyvų – pilietiškumo ir gynybos įgūdžių kursas, kuris jau yra privalomas visiems 9 (I gimnazijos) klasės mokiniams, o nuo 2025–2026 mokslo metų plečiamas į 7–8 klases. Taip pat numatytos kibernetinio saugumo programos, mokytojų mokymai ir platesnis mokinių įtraukimas į patriotinę veiklą. Vis dėlto išlieka ir iššūkių: nacionalinio saugumo programą III–IV gimnazijos klasėse renkasi mažiau nei 1 proc. mokinių, o pilietinio ugdymo būreliuose dalyvauja apie 3,5 proc. mokinių.

Viena iš praktinių pilietiškumo ugdymo formų Lietuvoje yra jaunųjų šaulių veikla. Lietuvos šaulių sąjungos jaunųjų šaulių būreliai veikia daugelyje savivaldybių ir yra skirti 11–18 metų mokiniams. Jaunieji šauliai ugdomi pagal keturių pakopų programą, kurioje derinamas pilietinis, istorinis, lyderystės ir praktinis pasirengimas. Dalyviai įgyja išgyvenimo, pirmosios pagalbos, orientavimosi ir veikimo ekstremaliose situacijose įgūdžių, dalyvauja stovyklose, žygiuose ir visuomeninėje veikloje. Lietuvos šaulių sąjungos duomenimis, 2026 m. organizacijoje daugiau nei 6 tūkst. narių sudarė jaunieji šauliai. Jų skaičius pastaraisiais metais augo – nuo maždaug 5,5 tūkst. 2022 m. iki daugiau nei 6 tūkst. 2024–2025 m., tačiau bendrame mokinių kontekste ši veikla apima tik nedidelę dalį paauglių. Tai rodo, kad ši veikla yra reikšminga pilietinio ugdymo forma, tačiau jos aprėptis vis dar išlieka ribota (Lietuvos šaulių sąjungos 2024 m. veiklos ataskaita, 2025).

15 | Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija (2025). Susitarimas dėl mokinių pilietiškumo ir patriotinio ugdymo stiprinimo. Vilnius: ŠMSM.

2.2. Mokinių pasiekimų atotrūkiai

Tarptautiniai ir nacionaliniai duomenys atskleidžia berniukų ir mergaičių skaitymo pasiekimų atotrūkį. Pavyzdžiui, 2022 m. EBPO PISA duomenimis, Lietuvoje 15-mečių merginų rezultatai buvo 31 tašku (vidutiniškai EBPO – 24 taškais) aukštesni už vaikinų; 2025 m. per PUPP bent pagrindinį lietuvių kalbos ir literatūros pasiekimų lygį pasiekė 68,9 proc. merginų ir 46,2 proc. vaikinų.

Ryškus lietuvių kalbos pasiekimų atotrūkis pagal mokomąją kalbą. Pavyzdžiui, per 2026 m. NMPP ir 2025 m. PUPP bent pagrindinį lietuvių kalbos ir literatūros pasiekimų lygį pasiekusių lietuvių kalba besimokiusių mokinių dalys buvo 33–48 proc. punktais didesnės nei rusų kalba besimokiusių mokinių; per metus šių NMPP rodiklių atotrūkis pamažėjo. Kitų dalykų (sričių) pasiekimų atotrūkiai mažesni; aukščiausias kai kurių rodiklių reikšmes pasiekia tautinių mažumų kalbomis besimokantys mokiniai. Pavyzdžiui, per 2023 m. IEA TIMSS aukščiausius gamtos mokslų rezultatus pasiekė besimokiusieji rusų kalba; per 2025 m. PUPP didžiausia bent pagrindinį matematikos lygį pasiekusių mokinių dalis buvo tarp besimokiusiųjų lenkų kalba.

Tarptautiniai ir nacionaliniai duomenys atskleidžia bendrus dėsningumus, kad miestų mokyklų mokinių rezultatų vidurkiai aukštesni už kaimiškųjų vietovių, nevalstybinių mokyklų – už savivaldybės ir valstybinių mokyklų rezultatus.

Matomi tokie mokinių pasiekimų netolygumai ir kaitos tendencijos savivaldybėse: pasiekimai yra geriausi didžiųjų miestų savivaldybėse; NMPP 4 ir 8 klasių lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) rezultatai yra prastesni ir prastėja rytinėse savivaldybėse; NMPP 8 klasės matematikos rezultatai yra prastesni mažosiose savivaldybėse; PUPP lietuvių kalbos ir literatūros rezultatai gerėja mažosiose savivaldybėse; labai ryškus atotrūkis pagal VBE matematikos rezultatus tarp miestų ir mažųjų savivaldybių. Apskritai galima pažymėti, kad rezultatų kaita nėra didelė visose savivaldybėse.

Mokinių pasiekimų atotrūkiams pagal mokomąją kalbą, vietovę, mokyklos priklausomybę ir savivaldybes įtakos turi SEK kontekstas: vertinant apibendrintai, mokinių (taip pat – mokyklų, regionų), kurių palankesnė SEK aplinka, pasiekimų rodikliai aukštesni. Matyti aiški sąsaja tarp 2025 m. savivaldybių mokinių pasiekimų ir SEK konteksto. Vilniaus m. ir Kauno m. savivaldybės išsiskiria didelėmis SEK konteksto ir mokinių pasiekimų indeksų reikšmėmis, Šalčininkų r. savivaldybė išsiskiria mažomis SEK konteksto ir mokinių pasiekimų indeksų reikšmėmis, o Švenčionių r. ir Pagėgių savivaldybės – mažomis mokinių pasiekimų indekso reikšmėmis.

Tarptautiniai mokinių pasiekimų tyrimai ir nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimų bei egzaminų duomenys atskleidžia mokinių pasiekimų atotrūkius pagal lytį, mokomąją kalbą, vietovę, SEK aplinką, tarp skirtingų mokyklų grupių ar savivaldybių.

Pasiekimai pagal lytį

Tarptautiniai tyrimai atskleidžia tokius mokinių pasiekimų netolygumus pagal lytį:

- EBPO PISA duomenimis, dažnai (per įvairius ciklus, įvairiose tyrimo srityse) nustatoma, kad merginų rezultatai aukštesni už vaikinų. Šis atotrūkis mažėja, tačiau tai lemia ne gerėjantys vaikinų, o prastėjantys merginų rezultatai (Dukynaitė, Jakubauskė, Melnikė ir kt., 2025).
- Lietuvoje ir kitose šalyse fiksuojami skaitymo gebėjimų atotrūkiai. IEA PIRLS 2021 m. duomenimis, Lietuvos mergaitės skaitymo pasiekimais berniukus lenkė 21 tašku, tarptautiniu mastu – 18 taškų (Skripkienė, Dukynaitė, Buinevičiūtė ir kt., 2023). EBPO PISA 2022 m. duomenimis, Lietuvoje 15-mečių merginų rezultatai buvo 31 tašku, o vidutiniškai EBPO – 24 taškais aukštesni už vaikinų (Dukynaitė, Jakubauskė, Melnikė ir kt., 2025).

- Ir Lietuvoje, ir tarptautiniu mastu nustatomas dėsningumas, kad matematikos srityje aukštesni berniukų pasiekimai. IEA TIMSS 2023 m. duomenimis, berniukų matematikos rezultatai buvo statistiškai reikšmingai aukštesni ir 4 klasėje, ir 8 klasėje: Lietuvoje 4 klasės berniukų rezultatai buvo 13 taškų, 8 klasės – 7 taškais aukštesni už mergaičių, o tarptautiniu mastu – atitinkamai 10 ir 6 taškais (IEA TIMSS duomenų bazė). EBPO PISA 2022 m. duomenimis, Lietuvoje vaikinų matematinio raštingumo rezultatų vidurkis merginų rezultatą lenkė 5 taškais (skirtumas statistiškai reikšmingas) (Dukynaitė, Jakubauskė, Melnikė ir kt., 2025). Abiejų minėtų tyrimų duomenimis, daugiau berniukų nei mergaičių pasiekia aukščiausius matematikos pasiekimų lygmenis.
- Lietuvos mokinių gamtamokslinio ugdymo pasiekimų skirtumai ne tokie ryškūs. 2022 m. aukštesnius EBPO PISA gamtamokslinio raštingumo rezultatus pasiekė merginos (merginų ir vaikinų rezultatų vidurkių skirtumas – 6 taškai, jis statistiškai reikšmingas) (Dukynaitė, Jakubauskė, Melnikė ir kt., 2025). 2023 m. IEA TIMSS berniukų ir mergaičių gamtos mokslų rezultatų skirtumai 4 ir 8 klasėse buvo statistiškai nereikšmingi (Dukynaitė, Buinevičiūtė, Dudaitė-Zavistanavičienė, 2024).
- Ryškius pasiekimų skirtumus pagal lytį atskleidė 2022 m. IEA ICCS tyrimas: Lietuvos merginų pilietinių žinių rezultatai buvo aukštesni nei vaikinų (skirtumas – 35 taškai; tai vienas iš didžiausių atotrūkių, palyginti su kitomis tyrime dalyvavusiomis šalimis); gerokai daugiau merginų pasiekė aukštesnius pasiekimų lygmenis (Dukynaitė, Pareigienė, 2023). 2022 m. EBPO PISA kūrybinio mąstymo gebėjimų tyrimas taip pat parodė aukštesnius merginų rezultatus (Lietuvoje merginų kūrybinio mąstymo rezultatai buvo 4 taškais aukštesni nei vaikinų) (Dukynaitė, Jakubauskė, Melnikė, 2024).

Nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimų ir egzaminų duomenys taip pat atskleidžia panašias tendencijas. Mergaitės pasiekia aukštesnius lietuvių kalbos ir literatūros rezultatus. Tai rodo 2026 m. NMPP duomenys, bet ypač didelis atotrūkis nustatytas per 2025 m. PUPP – bent pagrindinį lietuvių kalbos ir literatūros pasiekimų lygį pasiekė 68,9 proc. merginų ir 46,2 proc. vaikinų (2.2.1 pav.). Merginų aukštesnis ir apibendrintas VBE išlaikymo rodiklis – 2025 m. 3 ir daugiau VBE išlaikė 80,5 proc. merginų ir 73,1 proc. vaikinų.

Matematikos rezultatai pagal lytį skiriasi įvairiai. Pavyzdžiui, 2026 m. 4 klasėje per NMPP aukštesnius rezultatus pasiekė berniukai (bent pagrindinį matematikos pasiekimų lygį pasiekė 79,5 proc. berniukų ir 74,1 proc. mergaičių), 8 klasėje berniukų ir mergaičių rezultatai buvo panašūs (minėtas rodiklis siekė apie 55 proc.), o per 2025 m. matematikos PUPP buvo aukštesni merginų rezultatai (bent pagrindinį lygį pasiekė 56,1 proc. merginų ir 51,0 proc. vaikinų).

Išanalizavus, kaip NMPP, PUPP ir VBE rodikliai pagal lytį pasikeitė per metus, matyti, kad dažniausiai ir berniukų, ir mergaičių rodikliai kito ta pačia linkme – ir vienų ir kitų rodikliai arba didėjo, arba mažėjo (2.2.1 lentelė). Didėjo šie ir berniukų, ir mergaičių pasiekimų rodikliai: per lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) NMPP bent pagrindinį pasiekimų lygį pasiekusių 8 klasės mokinių dalis; per matematikos PUPP bent 7 balų įvertinimą gavusių mokinių dalis; 3 ir daugiau VBE išlaikiusių mokinių dalis. Mažėjo šie berniukų ir mergaičių rodikliai: per lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) bei matematikos NMPP bent pagrindinį pasiekimų lygį pasiekusių 4 klasės mokinių dalis; per matematikos NMPP bent pagrindinį pasiekimų lygį pasiekusių 8 klasės mokinių dalis. Tik vienas iš analizuotų rodiklių pagal lytį pakito skirtingai: per lietuvių kalbos ir literatūros PUPP bent 7 balų įvertinimą gavusių berniukų dalis paaugo, o mergaičių – sumažėjo.

2.2.1 pav.

Bent pagrindinį lietuvių kalbos ir literatūros pasiekimų lygį dažniau pasiekia ir daugiau VBE išlaiko mergaitės, o matematikos pasiekimai pagal lytį skiriasi įvairiai

2026 m. NMPP, 2025 m. PUPP ir VBE pasiekimų rodiklių reikšmės pagal mokinių lytį

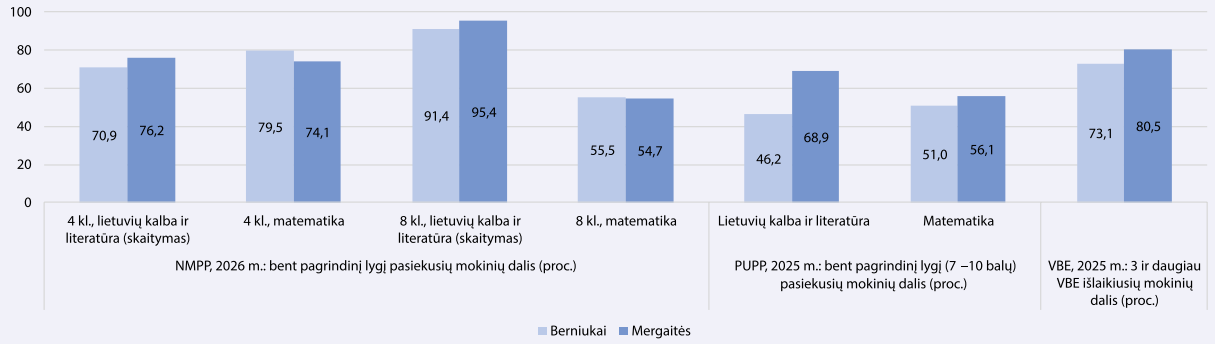

Duomenų šaltinis: ŠVIS

2.2.1 lentelė

Per metus ir berniukų, ir mergaičių NMPP, PUPP ir VBE rodikliai dažniausiai kito ta pačia linkme – ir vienų, ir kitų didėjo arba mažėjo

Mokinių pasiekimų kaita pagal mokinių lytį (2025 m. ir 2026 m. NMPP, 2024 m. ir 2025 m. PUPP, VBE pasiekimų rodikliai)

Rodiklis	Dalykas	Metai	Mokinio lytis	
			Berniukai	Mergaitės
Per NMPP bent pagrindinį pasiekimų lygį pasiekusių 4 klasės mokinių dalis	Lietuvių kalba ir literatūra (skaitymas)	2025 m.	79,8 proc.	84,7 proc.
		2026 m.	70,9 proc.	76,2 proc.
		Pokytis	– 8,9 proc. p.	– 8,5 proc. p.
	Matematika	2025 m.	90,3 proc.	88,8 proc.
		2026 m.	79,5 proc.	74,1 proc.
		Pokytis	– 10,8 proc. p.	– 14,7 proc. p.
Per NMPP bent pagrindinį pasiekimų lygį pasiekusių 8 klasės mokinių dalis	Lietuvių kalba ir literatūra (skaitymas)	2025 m.	89,2 proc.	93,5 proc.
		2026 m.	91,4 proc.	95,4 proc.
		Pokytis	2,2 proc. p.	1,9 proc. p.
	Matematika	2025 m.	67,4 proc.	60,8 proc.
		2026 m.	55,5 proc.	54,7 proc.
		Pokytis	– 11,9 proc. p.	– 6,1 proc. p.
Per PUPP bent 7 balų įvertinimą gavusių mokinių dalis*	Lietuvių kalba ir literatūra	2024 m.	44,9 proc.	71,6 proc.
		2025 m.	46,2 proc.	68,9 proc.
		Pokytis	1,3 proc. p.	– 2,7 proc. p.
	Matematika	2024 m.	35,8 proc.	40,0 proc.
		2025 m.	51,0 proc.	56,1 proc.
		Pokytis	15,2 proc. p.	16,1 proc. p.
3 ir daugiau VBE išlaikiusių mokinių dalis, palyginti su VBE laikiusiųjų skaičiumi*		2024 m.	55,8 proc.	68,8 proc.
		2025 m.	73,1 proc.	80,5 proc.
		Pokytis	17,3 proc. p.	11,7 proc. p.

* Per 2025 m. PUPP ir VBE buvo vertinti pagal atnaujintas bendrąsias programas besimokiusių mokinių rezultatai. Nuo 2025 m. pasikeitė VBE organizavimo tvarka.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

Galima pastebėti ryškesnius NMPP (matematikos) ir VBE rodiklių pokyčių skirtumus pagal lytį: nors ir berniukų, ir mergaičių rodikliai krito, bet skyrėsi mažėjimo mastas. Nuo 2025 m. iki 2026 m. per matematikos NMPP bent pagrindinį pasiekimų lygį pasiekusių 4 klasės berniukų dalis sumažėjo 10,8 proc. punkto, o mergaičių – 14,7 proc. punkto; 8 klasėje berniukų rodiklis sumažėjo 11,9 proc. punkto, o mergaičių – 6,1 proc. punkto. Visgi, nors berniukų ir mergaičių NMPP rodikliai sumažėjo skirtingai, skirtingose klasėse tendencijos nevienodos – 4 klasėje labiau krito mergaičių, o 8 klasėje – berniukų matematikos rodiklis. Pagal lytį taip pat gana smarkiai skyrėsi tris ir daugiau VBE išlaikiusiųjų dalies pokytis – merginų rodiklis paaugo 11,7 proc. punkto, o vaikinų – 17,3 proc. punkto.

Pasiekimai pagal mokomąją kalbą

Tarptautiniai tyrimai atskleidžia tokius mokinių pasiekimų netolygumus pagal mokomąją kalbą:

- 2022 m. EBPO PISA duomenimis, pagal mokomąją kalbą aukščiausius visų pagrindinių tyrimo sričių (skaitymo gebėjimų, matematinio ir gamtamokslinio raštingumo) rezultatus pasiekė lietuvių mokomąja kalba, žemiausius – lenkų mokomąja kalba besimokantys penkiolikmečiai. Labiausiai skyrėsi skaitymo gebėjimai: lietuvių kalba skaitymo užduotis atlikusių mokinių rezultatai buvo 60 taškų aukštesni už lenkų kalba ir 18 taškų aukštesni už rusų kalba šias užduotis atlikusių mokinių rezultatus (Dukynaitė, Jakubauskė, Melnikė ir kt., 2025). Tokį pat dėsningumą (kad aukščiausi – lietuvių kalba, žemiausi – lenkų kalba testą atlikusių mokinių rezultatai) atskleidė ir EBPO PISA kūrybinio mąstymo gebėjimų tyrimas (Dukynaitė, Jakubauskė, Melnikė, 2024).
- 2023 m. IEA TIMSS duomenys taip pat atskleidžia minėtus dėsningumus, kad aukščiausi – lietuvių kalba besimokančių mokinių rezultatai, o didžiausias atotrūkis – tarp besimokančiųjų lietuvių ir lenkų kalbomis. Šiuos dėsningumus aiškiai atspindi 8 klasės mokinių matematikos ir gamtos mokslų rezultatai, bet 4 klasėje užfiksuotas ir kitoks atvejis: Lietuvoje aukščiausius gamtos mokslų rezultatus pasiekė

besimokiusieji rusų kalba (jų vidurkis buvo 5 taškais aukštesnis už besimokiusiųjų lietuvių kalba rezultatų vidurkį). 4 klasėje aukščiausius matematikos rezultatus pasiekė besimokiusieji lietuvių kalba, bet rusų kalba besimokiusių mokinių rezultatai buvo nedaug (3 taškais) žemesni; skirtumas tarp lietuvių ir lenkų kalbomis besimokiusių mokinių rezultatų siekė 30 taškų (Dukynaitė, Buinevičiūtė, Dudaitė-Zavistanavičienė, 2024).

- 4 klasės mokinių skaitymo gebėjimus tiriančio IEA PIRLS duomenimis, 2021 m. Lietuvoje aukščiausius rezultatus pasiekė besimokiusieji rusų kalba. Jų rezultatai buvo 8 taškais aukštesni nei besimokiusiųjų lietuvių kalba; lenkų kalba besimokiusių mokinių rezultatai buvo 27 taškais žemesni nei besimokiusiųjų lietuvių kalba (Dukynaitė, Skripkienė, 2023).

2020 m. atlikus antrinę EBPO PISA duomenų analizę (Zabulionis, 2020), nustatyti veiksniai, galintys turėti įtakos mokinių pasiekimų atotrūkiams pagal mokomąją kalbą. Svarbus vietovės veiksnys: palyginus, kiek tam tikra mokomąja kalba besimokančių mokinių mokosi kaimo vietovėse, matyti, kad lenkų kalba besimokančių mokinių grupėje šis rodiklis didžiausias, o rusų – mažiausias. Įtakos pasiekimų skirtumams pagal mokomąją kalbą vietovės veiksnys turi todėl, kad, vertinant vidutiniškai, kaimo vietovėse mokinių pasiekimai žemesni; tai susiję ir su SEK aplinkos poveikiu. Analizėje taip pat atkreipiamas dėmesys, kad Lietuvos švietimo sistemoje nelieka izoliuotų kalbinių „salų“ – dalies mokinių mokomoji kalba nesutampa su kalba, kuria kalbama namuose (pavyzdžiui, mokiniai, namuose dažniausiai kalbantys lenkų ar rusų kalbomis, mokosi lietuvių kalba); dalis mokinių, turėdami galimybę pasirinkti pasiekimų tyrimo testo kalbą, nesirenka mokyklos mokomosios kalbos. Mokiniams, kurių mokomoji ir namų kalbos nesutampa, gali kilti daugiau mokymosi sunkumų.

Pastarųjų metų mokinių pasiekimų skirtumus pagal mokomąją kalbą atskleidžia nacionaliniai duomenys. NMPP ir PUPP duomenys rodo, kad tautinių mažumų (lenkų ir rusų) kalbomis besimokiusių mokinių lietuvių kalbos ir literatūros pasiekimai gerokai žemesni nei lietuvių kalba besimokiusių mokinių. Per 2026 m. NMPP ir 2025 m. PUPP didžiausi atotrūkiai buvo tarp lietuvių ir rusų kalbomis besimokiusių mokinių: bent pagrindinį lietuvių kalbos ir literatūros pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalys skyrėsi 33–48 proc. punktais. Lietuvių ir lenkų kalbomis besimokiusių mokinių rodikliai skyrėsi 13–32 proc. punktais (2.2.2 pav.). Matematikos NMPP ir PUPP pasiekimų rodikliai pagal mokomąją kalbą skyrėsi mažiau. Didžiausios buvo bent pagrindinį matematikos lygį pasiekusių lenkų kalba, mažiausios – rusų kalba besimokiusių mokinių dalys (skirtumas siekė 3–12 proc. punktų). Didžiausia 3 ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis buvo tarp besimokiusiųjų lietuvių kalba (87,3 proc.), o mažiausia – tarp besimokiusiųjų rusų kalba (73,4 proc.).

Atsižvelgiant į tai, kad mokinių pasiekimų skirtumams pagal mokomąją kalbą įtakos turi vietovės veiksnys, išsamiau paanalizuoti 8 klasės mokinių 2026 m. NMPP rezultatai pagal mokomąją kalbą ir mokyklos vietovę. Pirmiausia atkreiptinas dėmesys, kad (kaip buvo minėta anksčiau) santykinai didelę lenkų kalba besimokančių mokinių dalį sudaro kaimo mokyklų mokiniai (didesnę nei besimokančiųjų kitomis kalbomis), o iš visų rusų kalba besimokančių mokinių santykinai daug yra miestų mokyklų mokinių (2.2.2 lentelė).

Palyginus tik miestų mokyklų mokinių rezultatus, matyti, kad aukščiausius lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) NMPP rezultatus pasiekė lietuvių kalba, žemiausius – rusų kalba besimokę 8 klasės mokiniai. Šiose (miesto) mokyklose per lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) NMPP bent pagrindinį pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalys pagal mokomąją kalbą buvo tokios: lietuvių kalba – 96,1 proc., lenkų kalba – 85,9 proc., rusų kalba – 63,1 proc. (atotrūkis

2.2.2 pav.

Pagal NMPP, PUPP ir VBE rodiklius žemiausi – rusų kalba besimokiusių mokinių pasiekimai

2026 m. NMPP, 2025 m. PUPP ir VBE pasiekimų rodiklių reikšmės pagal mokomąją kalbą*

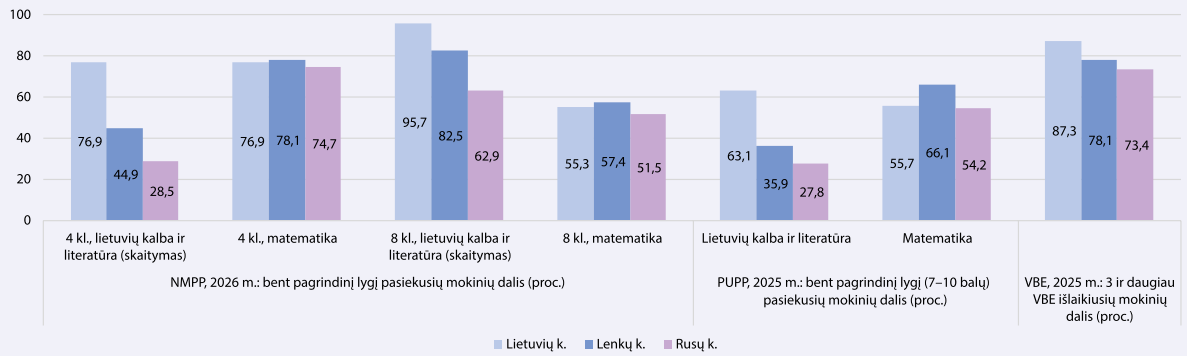

* Tik bendrojo ugdymo mokyklose; kitomis kalbomis besimokiusių mokinių pasiekimų rodikliai nepateikti dėl mažo mokinių skaičiaus.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

2.2.2 lentelė

2026 m. miestų mokyklose lietuvių, lenkų ir rusų kalbomis besimokę 8 klasės mokiniai pasiekė aukštesnius lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) bei matematikos NMPP rezultatus nei besimokiusieji kaimo vietovių mokyklose

2026 m. lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) bei matematikos NMPP laikiusių, skirtingomis kalbomis besimokiusių, 8 klasės mokinių skaičius ir dalis (proc.) pagal vietovę, ir bent pagrindinį pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalis (proc.)

Dalykas	Duomenys, rodiklis	Mokomoji kalba ir vietovė					
		Lietuvių k.		Lenkų k.		Rusų k.	
		Miestas	Kaimas	Miestas	Kaimas	Miestas	Kaimas
Lietuvių kalba ir literatūra (skaitymas)	NMPP laikiusių mokinių skaičius ir dalis pagal vietovę	21 369 84,2 proc.	4 023 15,8 proc.	540 59,4 proc.	369 40,6 proc.	1 519 96,1 proc.	62 3,9 proc.
	Iš jų: bent pagrindinį lygį pasiekusių mokinių dalis	96,1 proc.	93,7 proc.	85,9 proc.	77,5 proc.	63,1 proc.	58,1 proc.
Matematika	NMPP laikiusių mokinių skaičius ir dalis pagal vietovę	21 301 84,1 proc.	4 018 15,9 proc.	535 59,2 proc.	369 40,8 proc.	1 528 96,1 proc.	62 3,9 proc.
	Iš jų: bent pagrindinį lygį pasiekusių mokinių dalis	57,6 proc.	43,4 proc.	59,4 proc.	54,5 proc.	52,4 proc.	21,0 proc.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

tarp lietuvių ir lenkų kalbomis besimokiusių mokinių rodiklių – 10,2 proc. punkto, tarp besimokiusiųjų lietuvių ir rusų kalbomis – 33,0 proc. punktai).

Toks pat dėsningumas, kad aukščiausius lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) NMPP rezultatus pasiekė lietuvių kalba, žemiausius – rusų kalba besimokę 8 klasės mokiniai, matomas ir tarp kaimo mokyklose besimokiusių mokinių. Kaimo vietovių mokyklose atotrūkiai dar didesni: atotrūkis tarp lietuvių ir lenkų kalbomis besimokiusių mokinių rodiklių – 16,2 proc. punkto, tarp besimokiusiųjų lietuvių ir rusų kalbomis – 35,6 proc. punkto.

Išanalizavus 2026 m. 8 klasės matematikos NMPP rezultatus, matyti, kad ir miesto, ir kaimo vietovėse aukščiausias buvo lenkų kalba besimokiusių mokinių rodiklis. Miesto mokyklose bent pagrindinį matematikos pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalys pagal mokomąją kalbą buvo tokios: lietuvių kalba – 57,6 proc., lenkų kalba – 59,4 proc., rusų kalba – 52,4 proc. (skirtumas tarp didžiausios ir mažiausios reikšmės – 7,0 proc. punktai). Kaimo vietovių mokyklose: lietuvių kalba – 43,4 proc., lenkų kalba – 54,5 proc., rusų kalba – 21,0 proc. (skirtumas tarp didžiausios ir mažiausios reikšmės – 38,4 proc. punkto). Kaimo vietovių mokyklose rusų kalba besimokiusių mokinių NMPP rodikliai žemi, bet atkreiptinas dėmesys, kad nedidelis ir NMPP laikiusiųjų skaičius (62 mokiniai), todėl kiekvieno mokinio rezultatai daro palyginti didelę įtaką aptariamų rodiklių reikšmei.

Nuo 2025 m. iki 2026 m. skirtingomis kalbomis besimokiusių mokinių pasiekimų rodikliai kito ta pačia linkme – ir lietuvių, ir lenkų, ir rusų kalbomis besimokiusiųjų rodikliai arba didėjo, arba mažėjo (2.2.3 lentelė). Nors rodiklių pokyčių kryptis pagal mokomąją kalbą buvo vienoda, bet gana smarkiai skyrėsi kai kurių rodiklių pokyčio dydis. Pagal mokomąją kalbą nevienodai pakito 8 klasės lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) NMPP rodikliai: bent pagrindinį lygį pasiekusių lietuvių kalba besimokiusių mokinių dalis paaugo 1,3 proc. punkto, lenkų kalba – 8,1 proc. punkto, o rusų kalba – net 12,1 proc. punkto. Atitinkami 4 klasės lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) NMPP rodikliai sumažėjo, tačiau tautinių mažumų kalbomis besimokiusių mokinių rodikliai nukrito mažiau. Tai rodo, kad lietuvių kalbos ir literatūros NMPP pasiekimų skirtumai pagal mokomąją kalbą yra dideli, bet per metus jie šiek tiek sumažėjo.

Taip pat matyti, kad labiau už kitus paaugo per matematikos PUPP bent 7 balų įvertinimą gavusių lenkų kalba besimokiusių mokinių dalis: besimokiusiųjų lenkų kalba rodiklis paaugo 25,1 proc. punkto, lietuvių kalba – 15,5 proc. punkto, rusų kalba – 12,7 proc. punkto. Dar vienas ryškus skirtumas – tris ir daugiau VBE išlaikiusiųjų pokytis: rusų kalba besimokiusių mokinių rodiklis išaugo 25,8 proc. punkto, o besimokiusiųjų lietuvių ir lenkų kalbomis – atitinkamai 12,4 proc. punkto ir 10,0 proc. punktų.

Duomenys apie tautinių mažumų gimtųjų kalbų PUPP rezultatus rodo, kad rusų tautinės mažumos mokinių rezultatai šiek tiek aukštesni už lenkų tautinės mažumos mokinių rezultatus. 2025 m. per PUPP 7–10 balų įvertinimus gavo (t. y., pasiekė pagrindinį arba aukštesnjį pasiekimų lygius) 92,9 proc. rusų tautinės mažumos ir 86,0 proc. lenkų tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros pasiekimų patikrinimus laikiusių mokinių (2.2.3 pav.). Matyti, kad ankstesniais metais (2022–2024 m.) rusų gimtosios kalbos rodiklis tai pat buvo aukštesnis už lenkų gimtosios kalbos rodiklį.

Vertinant rezultatų kaitą, 2025 m. duomenis netikslu lyginti su ankstesniu laikotarpiu, nes 2025 m. buvo vertinti pagal atnaujintas bendrąsias programas

2.2.3 lentelė

Per metus lietuvių, lenkų ir rusų kalbomis besimokiusių mokinių NMPP, PUPP ir VBE rodikliai kito ta pačia kryptimi – visų arba didėjo, arba mažėjo

Mokinių pasiekimų kaita pagal mokomąją kalbą* (2025 m. ir 2026 m. NMPP, 2024 m. ir 2025 m. PUPP, VBE pasiekimų rodikliai)

Rodiklis	Dalykas	Metai	Mokomoji kalba		
			Lietuvių k.	Lenkų k.	Rusų k.
Per NMPP bent pagrindinį pasiekimų lygį pasiekusių 4 klasės mokinių dalis	Lietuvių kalba ir literatūra (skaitymas)	2025 m.	86,2 proc.	52,7 proc.	33,8 proc.
		2026 m.	76,9 proc.	44,9 proc.	28,5 proc.
		Pokytis	– 9,3 proc. p.	– 7,8 proc. p.	– 5,3 proc. p.
	Matematika	2025 m.	89,7 proc.	87,9 proc.	88,7 proc.
		2026 m.	76,9 proc.	78,1 proc.	74,7 proc.
		Pokytis	– 12,8 proc. p.	– 9,8 proc. p.	– 14,0 proc. p.
Per NMPP bent pagrindinį pasiekimų lygį pasiekusių 8 klasės mokinių dalis	Lietuvių kalba ir literatūra (skaitymas)	2025 m.	94,4 proc.	74,4 proc.	50,8 proc.
		2026 m.	95,7 proc.	82,5 proc.	62,9 proc.
		Pokytis	1,3 proc. p.	8,1 proc. p.	12,1 proc. p.
	Matematika	2025 m.	64,4 proc.	68,7 proc.	57,8 proc.
		2026 m.	55,3 proc.	57,4 proc.	51,5 proc.
		Pokytis	– 9,1 proc. p.	– 11,3 proc. p.	– 6,3 proc. p.
Per PUPP bent 7 balų įvertinimą gavusių mokinių dalis**	Lietuvių kalba ir literatūra	2024 m.	64,1 proc.	36,4 proc.	30,7 proc.
		2025 m.	63,1 proc.	35,9 proc.	27,8 proc.
		Pokytis	– 1,0 proc. p.	– 0,5 proc. p.	– 2,9 proc. p.
	Matematika	2024 m.	40,2 proc.	41,0 proc.	41,5 proc.
		2025 m.	55,7 proc.	66,1 proc.	54,2 proc.
		Pokytis	15,5 proc. p.	25,1 proc. p.	12,7 proc. p.
3 ir daugiau VBE išlaikiusių mokinių dalis, palyginti su VBE laikiusiųjų skaičiumi**		2024 m.	74,9 proc.	68,1 proc.	47,6 proc.
		2025 m.	87,3 proc.	78,1 proc.	73,4 proc.
		Pokytis	12,4 proc. p.	10,0 proc. p.	25,8 proc. p.

* Tik bendrojo ugdymo mokyklose; kitomis kalbomis besimokiusių mokinių pasiekimų rodikliai nepateikti dėl mažo mokinių skaičiaus.
** Per 2025 m. PUPP ir VBE buvo vertinti pagal atnaujintas bendrąsias programas besimokiusių mokinių rezultatai. Nuo 2025 m. pasikeitė VBE organizavimo tvarka.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

2.2.3 pav.

Rusų tautinės mažumos mokinių gimtosios kalbos PUPP rezultatai buvo aukštesni už lenkų tautinės mažumos mokinių gimtosios kalbos rezultatus

Mokinių, kurių lenkų ir rusų tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros PUPP rezultatai įvertinti 7–10 balų, dalių (proc.) kaita 2022–2025 m.

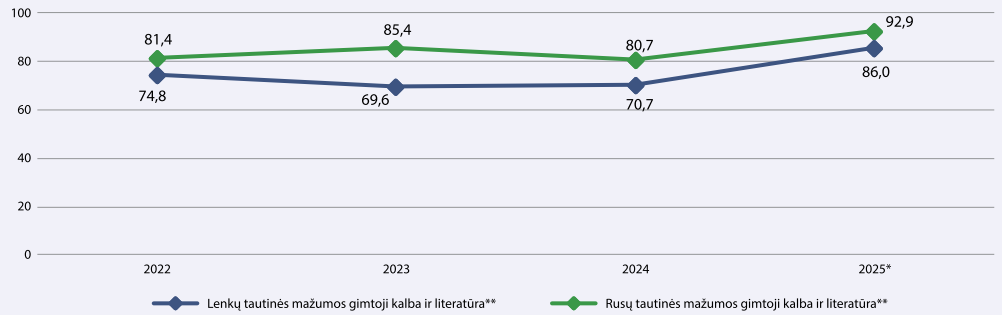

* 2025 m. buvo vertinti pagal atnaujintas bendrąsias programas besimokiusių mokinių rezultatai. Pasikeitus pasiekimų lygių nustatymui, nuo 2025 m. 7–8 balų įvertinimai siejami su pagrindiniu, o 9–10 balų – su aukštesniuoju pasiekimų lygiu.
** Iki 2024 m. (įskaitytinai) buvo organizuojami gimtosios kalbos (lenkų, rusų ir kt.) PUPP. Duomenys apie kitų tautinių mažumų gimtųjų kalbų PUPP nepateikiami dėl mažo juose dalyvavusių mokinių skaičiaus.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

besimokiusių mokinių rezultatai. O ankstesnio laikotarpio (2022–2024 m.) duomenimis, per šiuos metus abiejų tautinių mažumų mokinių gimtųjų kalbų PUPP rezultatai svyravo, ir 2024 m. 7–10 balų įvertinimus gavusių mokinių dalys buvo šiek tiek mažesnės nei 2022 m.

Pasiekimai pagal mokyklos vietovę

Tarptautiniai tyrimai atskleidžia tokius mokinių pasiekimų netolygumus pagal vietovę:

- Remiantis EBPO PISA duomenimis, Lietuvoje visų tyrimo sričių rezultatai susiję su vietovės dydžiu: kuo didesnė vietovė, tuo aukštesni penkiolikmečių mokinių pasiekimai. Palyginus skirtingo dydžio vietovių (sostinės, kitų didžiųjų miestų, miestų ir miestelių bei kaimų) mokyklų mokinių pasiekimus, matyti, kad 2022 m. skaitymo gebėjimų, matematinio ir gamtamokslinio raštingumo rezultatai skyrėsi panašiai – sostinėje buvo 75–79 taškais aukštesni nei miesteliuose ir kaimuose (Dukynaitė, Jakubauskė, Prasauskas, 2023). Lietuvos mokinių EBPO PISA kūrybinio mąstymo rezultatų vidurkis taip pat buvo aukščiausias sostinėje, žemiausias – kaimiškųjų vietovių mokyklose (skirtumas – 8 taškai) (Dukynaitė, Jakubauskė, Melnikė, 2024).
- Tokį pat dėsningumą (kad miestų mokyklų mokinių rezultatų vidurkiai aukštesni už kaimiškųjų vietovių mokyklų rezultatus) atskleidžia ir kiti tarptautiniai mokinių pasiekimų tyrimai (IEA PIRLS, IEA TIMSS). Tačiau atkreiptinas dėmesys, kad smarkiai skiriasi ir to paties tipo vietovėse esančių mokyklų rezultatų vidurkiai, pavyzdžiui, kai kurių kaimo vietovių mokyklų rezultatų vidurkiai aukštesni už daugumos miesto mokyklų rezultatus ar atvirkščiai: kai kurių miesto mokyklų rezultatų vidurkiai palyginti žemi. Mokinių pasiekimų skirtumams pagal vietovę įtakos turi ir SEK aplinkos veiksnys (jis aptariamas toliau).

NMPP, PUPP ir VBE rodikliai taip pat atskleidžia, kad miesto mokyklų mokinių pasiekimai aukštesni. Palyginus 2026 m. NMPP 4 ir 8 klasių mokinių lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) bei matematikos rodiklius miesto ir kaimo mokyklose, matyti, kad mažiausiai skyrėsi 8 klasėje bent pagrindinį lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalis (mieste ji buvo 1,8 proc. punkto didesnė) (2.2.4 pav.). Kiti NMPP rodikliai mieste buvo atitrūkę daugiau – 8–13 proc. punktų. 2025 m. per PUPP bent pagrindinį lietuvių kalbos ir literatūros bei matematikos pasiekimų lygius miesto mokyklose pasiekė 8–12 proc. punktų daugiau mokinių nei kaimo vietovėse, o tris ir daugiau VBE išlaikiusiųjų dalis miesto mokyklose buvo didesnė beveik 10 proc. punktų.

Per metus mokinių pasiekimų rodikliai pagal vietovę kito ta pačia linkme – ir kaimo vietovių, ir miesto mokyklose arba didėjo, arba mažėjo (2.2.4 lentelė). Analizuojant augusius rodiklius, matyti, kad mieste labiau nei kaime paaugo vienas rodiklis (per lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) NMPP bent pagrindinį pasiekimų lygį pasiekusių 8 klasės mokinių dalis), o kaimo vietovių mokyklose labiau nei mieste paaugo du rodikliai (per matematikos PUPP bent 7 balų įvertinimą gavusių mokinių dalis; 3 ir daugiau VBE išlaikiusių mokinių dalis). Spartesnis rodiklių augimas kaimo vietovių mokyklose padėtų mažinti mokinių pasiekimų atotrūkius pagal vietovę, vis tik didesnė dalis aptariamų rodiklių prastėjo, be to, dažniausiai kaimo vietovėse jų kritimas buvo didesnis nei miestuose.

Pasiekimai pagal mokyklos priklausomybę

2026 m. NMPP, 2025 m. PUPP ir VBE duomenys atskleidžia, kad nevalstybinių mokyklų mokinių pasiekimų rodikliai buvo aukštesni už savivaldybių ir valstybinių mokyklų rodiklius – didesnė mokinių dalis pasiekė bent pagrindinį NMPP ir PUPP lietuvių kalbos ir literatūros bei matematikos pasiekimų

2.2.4 pav.

Miesto mokyklų mokinių NMPP, PUPP ir VBE rodikliai aukštesni nei kaimo mokyklų mokinių

2026 m. NMPP, 2025 m. PUPP ir VBE pasiekimų rodiklių reikšmės pagal mokyklos vietovę*

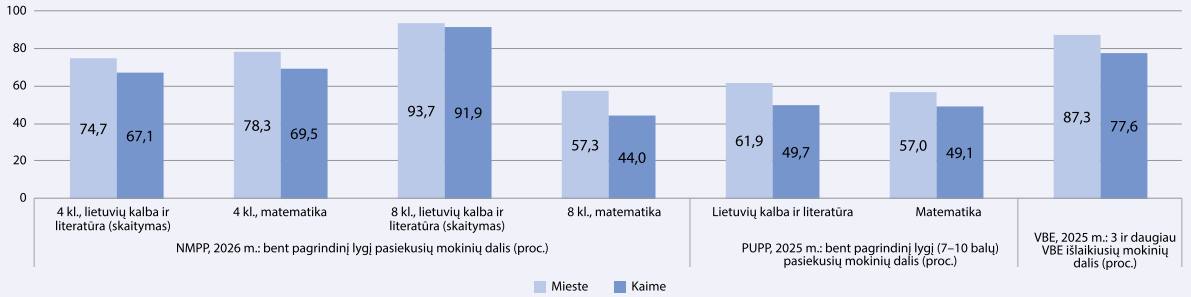

* Tik bendrojo ugdymo mokyklose.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

2.2.4 lentelė

Mokinių pasiekimų rodiklių pokytis (augimas ar kritimas) per metus kaimo vietovių mokyklose dažniausiai buvo didesnis nei miestų mokyklose

Mokinių pasiekimų kaita pagal mokyklos vietovę* (2025 m. ir 2026 m. NMPP, 2024 m. ir 2025 m. PUPP, VBE pasiekimų rodikliai)

Rodiklis	Dalykas	Metai	Mokyklos vietovės tipas	
			Miestas	Kaimas
Per NMPP bent pagrindinį pasiekimų lygį pasiekusių 4 klasės mokinių dalis	Lietuvių kalba ir literatūra (skaitymas)	2025 m.	82,9 proc.	78,9 proc.
		2026 m.	74,7 proc.	67,1 proc.
		Pokytis	– 8,2 proc. p.	– 11,8 proc. p.
	Matematika	2025 m.	90,4 proc.	85,2 proc.
		2026 m.	78,3 proc.	69,5 proc.
		Pokytis	– 12,1 proc. p.	– 15,7 proc. p.
Per NMPP bent pagrindinį pasiekimų lygį pasiekusių 8 klasės mokinių dalis	Lietuvių kalba ir literatūra (skaitymas)	2025 m.	91,5 proc.	90,8 proc.
		2026 m.	93,7 proc.	91,9 proc.
		Pokytis	2,2 proc. p.	1,1 proc. p.
	Matematika	2025 m.	65,7 proc.	55,8 proc.
		2026 m.	57,3 proc.	44,0 proc.
		Pokytis	– 8,4 proc. p.	– 11,8 proc. p.
Per PUPP bent 7 balų įvertinimą gavusių mokinių dalis**	Lietuvių kalba ir literatūra	2024 m.	63,1 proc.	50,8 proc.
		2025 m.	61,9 proc.	49,7 proc.
		Pokytis	– 1,2 proc. p.	– 1,1 proc. p.
	Matematika	2024 m.	42,1 proc.	29,3 proc.
		2025 m.	57,0 proc.	49,1 proc.
		Pokytis	14,9 proc. p.	19,8 proc. p.
3 ir daugiau VBE išlaikiusių mokinių dalis, palyginti su VBE laikiusiųjų skaičiumi**		2024 m.	75,2 proc.	58,5 proc.
		2025 m.	87,3 proc.	77,6 proc.
		Pokytis	12,1 proc. p.	19,1 proc. p.

* Tik bendrojo ugdymo mokyklose.
** Per 2025 m. PUPP ir VBE buvo vertinti pagal atnaujintas bendrąsias programas besimokiusių mokinių rezultatai. Nuo 2025 m. pasikeitė VBE organizavimo tvarka.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

2.2.5 pav.

Nevalstybinių mokyklų mokiniai pasiekia aukštesnius NMPP, PUPP ir VBE rezultatus

2026 m. NMPP, 2025 m. PUPP ir VBE pasiekimų rodiklių reikšmės pagal mokyklos priklausomybę*

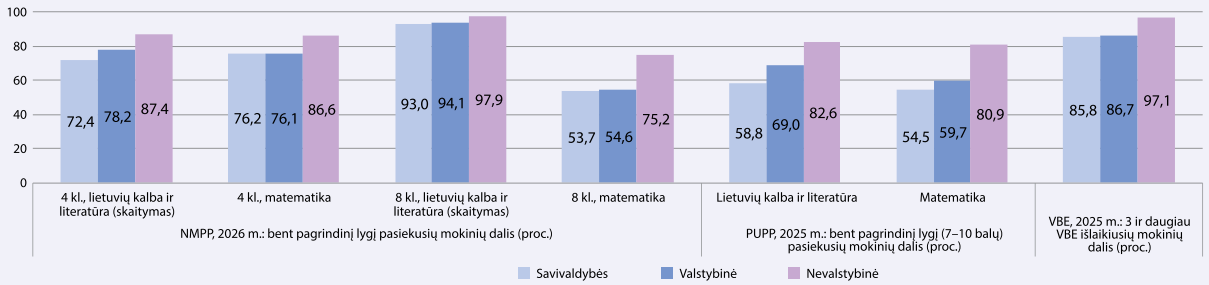

* Tik bendrojo ugdymo mokyklose.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

lygius, išlaikė tris ir daugiau VBE (2.2.5 pav.). Palyginus savivaldybių ir valstybinių mokyklų rodiklius, matyti, kad vieni rodikliai skyrėsi nedaug, o kiti buvo aukštesni valstybinėse mokyklose. Nedaug (0,1–1,1 proc. punkto) skyrėsi šie rodikliai: per NMPP pagrindinį matematikos pasiekimų lygį pasiekusių 4 bei 8 klasių ir pagrindinį lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) lygį pasiekusių 8 klasės mokinių dalys, tris ir daugiau VBE išlaikiusiųjų dalis. Labiau (5–10 proc. punktų) skyrėsi šie rodikliai (jie valstybinėse mokyklose buvo aukštesni nei savivaldybių mokyklose): per NMPP pagrindinį lietuvių kalbos ir literatūros

2.2.5 lentelė

Per metus savivaldybių, valstybinių ir nevalstybinių mokyklų mokinių pasiekimų rodikliai dažniausiai keitėsi vienoda linkme – visų arba didėjo, arba mažėjo

Mokinių pasiekimų kaita pagal mokyklos priklausomybę* (2025 m. ir 2026 m. NMPP, 2024 m. ir 2025 m. PUPP, VBE pasiekimų rodikliai)

Rodiklis	Dalykas	Metai	Mokyklos priklausomybė		
			Savivaldybės	Valstybinė	Nevalstybinė
Per NMPP bent pagrindinį pasiekimų lygį pasiekusių 4 klasės mokinių dalis	Lietuvių kalba ir literatūra (skaitymas)	2025 m.	81,5 proc.	83,2 proc.	93,3 proc.
		2026 m.	72,4 proc.	78,2 proc.	87,4 proc.
		Pokytis	– 9,1 proc. p.	– 5,0 proc. p.	– 5,9 proc. p.
	Matematika	2025 m.	89,3 proc.	90,7 proc.	93,0 proc.
		2026 m.	76,2 proc.	76,1 proc.	86,6 proc.
		Pokytis	– 13,1 proc. p.	– 14,6 proc. p.	– 6,4 proc. p.
Per NMPP bent pagrindinį pasiekimų lygį pasiekusių 8 klasės mokinių dalis	Lietuvių kalba ir literatūra (skaitymas)	2025 m.	90,8 proc.	93,6 proc.	98,8 proc.
		2026 m.	93,0 proc.	94,1 proc.	97,9 proc.
		Pokytis	2,2 proc. p.	0,5 proc. p.	– 0,9 proc. p.
	Matematika	2025 m.	62,8 proc.	68,8 proc.	81,3 proc.
		2026 m.	53,7 proc.	54,6 proc.	75,2 proc.
		Pokytis	– 9,1 proc. p.	– 14,2 proc. p.	– 6,1 proc. p.
Per PUPP bent 7 balų įvertinimą gavusių mokinių dalis**	Lietuvių kalba ir literatūra	2024 m.	59,5 proc.	69,0 proc.	80,2 proc.
		2025 m.	58,8 proc.	69,0 proc.	82,6 proc.
		Pokytis	– 0,7 proc. p.	0,0 proc. p.	2,4 proc. p.
	Matematika	2024 m.	38,4 proc.	44,3 proc.	72,1 proc.
		2025 m.	54,5 proc.	59,7 proc.	80,9 proc.
		Pokytis	16,1 proc. p.	15,4 proc. p.	8,8 proc. p.
3 ir daugiau VBE išlaikiusių mokinių dalis, palyginti su VBE laikiusiųjų skaičiumi**		2024 m.	72,6 proc.	72,8 proc.	91,2 proc.
		2025 m.	85,8 proc.	86,7 proc.	97,1 proc.
		Pokytis	13,2 proc. p.	13,9 proc. p.	5,9 proc. p.

* Tik bendrojo ugdymo mokyklose.
** Per 2025 m. PUPP ir VBE buvo vertinti pagal atnaujintas bendrąsias programas besimokiusių mokinių rezultatai. Nuo 2025 m. pasikeitė VBE organizavimo tvarka.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

(skaitymo) lygį pasiekusių 4 klasės mokinių dalis ir per PUPP bent pagrindinį lietuvių kalbos ir literatūros bei matematikos pasiekimų lygius pasiekusių mokinių dalys.

Per metus skirtingos priklausomybės – savivaldybių, valstybinėse ir nevalstybinėse – mokyklose dauguma aptariamų mokinių pasiekimų rodiklių kito vienoda (didėjimo arba mažėjimo) linkme (2.2.5 lentelė). Skyrėsi dviejų rodiklių pokyčio kryptis: per lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) NMPP bent pagrindinį pasiekimų lygį pasiekusių 8 klasės mokinių dalis savivaldybių ir valstybinėse mokyklose padidėjo, o nevalstybinėse sumažėjo, o per lietuvių kalbos ir literatūros PUPP bent 7 balų įvertinimą gavusių mokinių dalis savivaldybių mokyklose sumažėjo, valstybinėse – nepakito, o nevalstybinėse – padidėjo.

Skirtingo pavaldumo mokyklose labiau skyrėsi matematikos rodiklių pokyčiai. Jie nevalstybinėse mokyklose buvo mažesni nei kitos priklausomybės mokyklose: per matematikos NMPP bent pagrindinį pasiekimų lygį pasiekusių 4 ir 8 klasių mokinių dalis nevalstybinėse mokyklose nukrito mažiau nei savivaldybių ar valstybinėse mokyklose; per matematikos PUPP bent 7 balų įvertinimą gavusių mokinių dalis visose mokyklų grupėse paaugo, bet nevalstybinėse mokyklose šis pokytis buvo mažiausias. Nevalstybinėse mokyklose mažiau nei kitose pakito (paaugo) ir tris ar daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis.

Pasiekimų sąsaja su SEK aplinka

SEK aplinka stipriai susijusi su mokinių pasiekimais: vertinant vidutiniškai, mokiniai iš palankesnės SEK aplinkos pasiekia aukštesnius rezultatus. Tokį dėsningumą atkleidžia tarptautiniai mokinių pasiekimų tyrimai ir nacionalinių mokinių pasiekimų duomenų analizės.

Pastarojo tarptautinio mokinių pasiekimų tyrimo IEA TIMSS duomenimis, 2023 m. Lietuvoje, kaip ir visose tyrime dalyvavusiose šalyse vidutiniškai,

4 klasės mokinių iš aukšto SEK statuso šeimų rezultatai buvo 85–101 tašku aukštesni už mokinių iš žemo SEK statuso šeimų rezultatus (2.2.6 pav.). Lietuvoje šis atotrūkis buvo šiek tiek didesnis nei vidutiniškai tyrime dalyvavusiose šalyse: Lietuvoje 4 klasės matematikos rezultatų atotrūkis siekė 101 tašką, gamtos mokslų – 97 taškus, o tarptautiniu mastu atitinkamai – 85 ir 91 tašką.

IEA TIMSS 2023 m. duomenys taip pat atskleidžia, kad SEK statusas susijęs su mokinių pasiekimų skirtumais pagal vietovę – Lietuvoje Vilniaus ir kitų didžiųjų miestų mokinių pasiekimai dažnai buvo aukštesni už mažesnių gyvenviečių mokinių pasiekimus (2.2.7 pav.). Tai nėra taisyklė (kai kurių Vilniaus ir didžiųjų miestų mokyklų rezultatai palyginti žemi, o miestelių ir kaimų – aukšti), tačiau toks yra bendras dėsningumas, ir jis susijęs su SEK statuso veiksniu. Iš duomenų matyti, kad miestuose mokosi aukštesnio SEK statuso mokiniai (jų pasiekimai vidutiniškai yra aukštesni), o miestelių ir kaimų mokyklų mokinių SEK statusas dažnai žemesnis už vidutinį (Dukynaitė, Buinevičiūtė, Dudaitė-Zavistanavičienė, 2024).

Nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimų bei egzaminų rezultatų ir mokinio SEK aplinkos sąsajos nagrinėjamos, remiantis duomenimis apie finansinę ir socialinę paramą (darant prielaidą, kad paramą gaunančių mokinių SEK aplinka mažiau palanki). Šie tyrimai taip pat atskleidžia ryškią mokinių bendrojo

2.2.6 pav.

2023 m. IEA TIMSS duomenimis, Lietuvoje, kaip ir visose tyrime dalyvavusiose šalyse vidutiniškai, mokinių iš aukšto SEK statuso šeimų rezultatai buvo gerokai aukštesni už žemo SEK statuso mokinių rezultatus

IEA TIMSS 2023 m. 4 klasės mokinių rezultatai (Lietuvos ir tarptautiniai vidurkiai; taškai) pagal mokinių šeimų SEK statusą

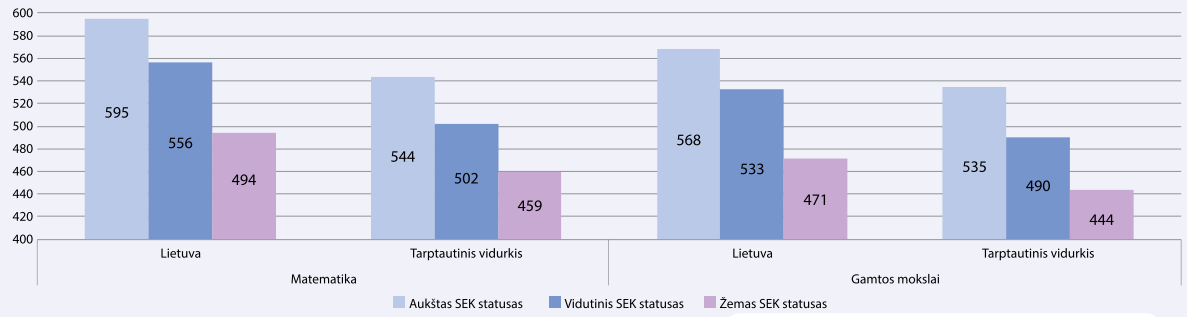

Duomenų šaltinis: IEA TIMSS 2023 m. duomenų bazė

2.2.7 pav.

Aukštesnių rezultatų dažniau pasiekiama didesnių miestų mokyklose, kurių mokinių SEK statuso indekso vidurkis paprastai aukštesnis

Lietuvos mokyklų sklaida pagal 2023 m. IEA TIMSS 4 klasės mokinių matematikos rezultatų vidurkį (taškais), mokyklos vietovę ir SEK statuso indeksą

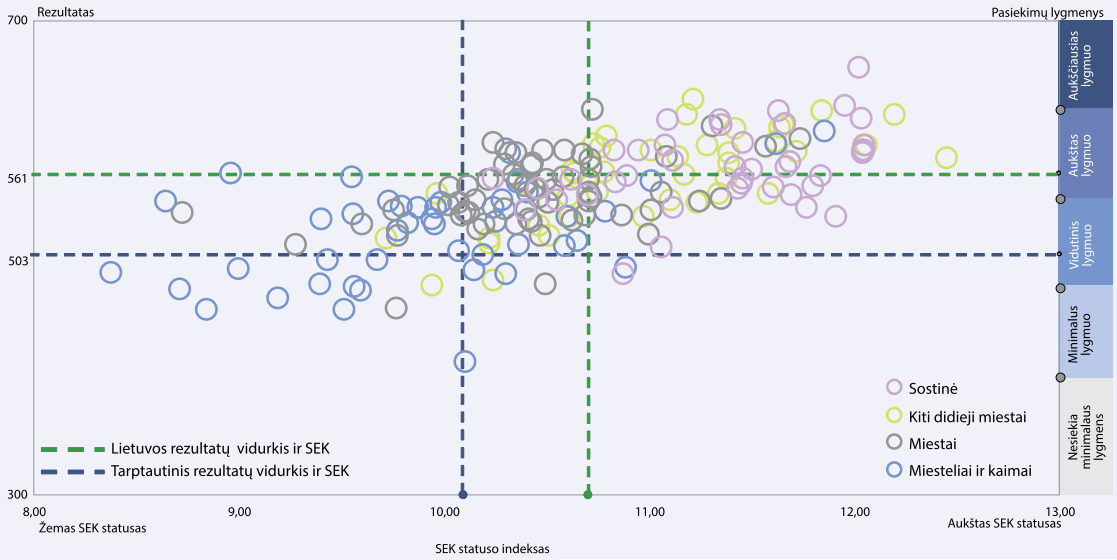

Duomenų šaltinis: Dukynaitė, Buinevičiūtė, Dudaitė-Zavistanavičienė, 2024

ugdymo pasiekimų ir tolesnio mokymosi trajektorijų sąsają su SEK veiksniais. Mokinių grupėse, kurioms būdingos nepalankios edukacinės trajektorijos (žemi ir, pereinant iš vienos klasės į kitą, žemėjantys pasiekimai), finansinę ir socialinę paramą gaunančių mokinių daugiau nei palankesnių edukacinių trajektorijų grupėse (Merkys, Vaitkevičius, Sakalauskas, 2023).

Mokinių pasiekimai pagal savivaldybes

Norėdami įvertinti mokinių ugdymo pagal pradinio ugdymo programą rezultatų atotrūkį Lietuvoje, galime palyginti Lietuvos savivaldybes pagal NMPP 4 kl. lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) ir matematikos rezultatus.

Pagal NMPP 4 kl. lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) rezultatus, didžiausias ketverių metų (2023–2026 m.) svertinis vidurkis buvo Kauno m., o mažiausias – Šalčininkų r. savivaldybėje. Lyginda-mi savivaldybės pagal NMPP 4 kl. lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) rezultatų kaitos tendencijas, galime matyti, kad Biržų r. ir Alytaus r. savivaldybėse buvo didžiausias rezultatų augimas, o rezultatai labiausiai smuko Visagino savivaldybėje (2.2.8 pav.).

Atitinkamai, pagal NMPP 4 kl. lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) rezultatų svertinį vidurkį ir kaitos tendenciją, visas Lietuvos savivaldybes galima suskirstyti į keturias grupes:

- gerus NMPP 4 kl. lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) rezultatus ir šių rezultatų gerėjimo tendenciją demonstruojančių savivaldybių grupę (pavyzdžiui, Šilutės r., Molėtų r. ir Lazdijų r. savivaldybės);
- gerus NMPP 4 kl. lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) rezultatus, tačiau rezultatų prastėjimo tendenciją demonstruojančių savivaldybių grupę (pavyzdžiui, Vilniaus m. ir Birštono savivaldybės);
- prastesnius NMPP 4 kl. lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) rezultatus, tačiau rezultatų gerėjimo tendenciją demonstruojančių savivaldybių grupę (pavyzdžiui, Pagėgių ir Alytaus r. savivaldybės);
- prastesnius NMPP 4 kl. lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) rezultatus ir rezultatų prastėjimo tendenciją demonstruojančių savivaldybių grupę (pavyzdžiui, Visagino ir Šalčininkų r. savivaldybės).

2.2.8 pav.

Didžiausias ketverių metų NMPP 4 kl. lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) rezultatų svertinis vidurkis buvo Kauno m., o labiausiai didėjo – Biržų r. ir Alytaus r. savivaldybėse

Savivaldybių sklaida (standartiniais nuokrypiais) pagal 2023–2026 m. NMPP 4 kl. lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) rezultatų svertinį vidurkį ir jų kaitos tendenciją*

* Tik savivaldybės priklausomybės mokyklose.
Paaiškinimai:
Taškas, kurio koordinatės plokštumoje yra (0, 0), žymi savivaldybių vidurkį.
Punktyrinės linijos (1:1 linija) – orientyras, vertinant savivaldybės padėtį grupėje: kuo arčiau šios linijos yra savivaldybė, tuo jai būdingesni tos grupės (pvz., aukštesnių ir augančių rezultatų, palyginti su savivaldybės vidurkiu) požymiai.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

Žvelgdami į savivaldybes per NMPP 4 kl. lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) rezultatų atotrūkio prizmę, galime matyti, kad miestų savivaldybėse rezultatai yra geresni ir jų kaita nedidelė. Taip pat galime matyti, kad NMPP 4 kl. lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) rezultatai yra prastesni ir prastėja rytinėse savivaldybėse.

Lyginant Lietuvos savivaldybes pagal NMPP 4 kl. matematikos rezultatus, didžiausias ketverių metų (2023–2026 m.) svertinis vidurkis buvo Kauno m. savivaldybėje, o mažiausias – Pakruojo r. savivaldybėje.

Lygindami savivaldybes pagal NMPP 4 kl. matematikos rezultatų kaitos tendencijas, galime matyti, kad labiausiai rezultatai gerėjo Molėtų r. savivaldybėje, o labiausiai prastėjo Neringos savivaldybėje (2.2.9 pav.).

Remiantis NMPP 4 kl. matematikos rezultatų svertiniu vidurkiu ir kaitos tendencija, visas Lietuvos savivaldybes galima suskirstyti į keturias grupes:

- gerus NMPP 4 kl. matematikos rezultatus ir rezultatų gerėjimo tendenciją demonstruojančių savivaldybių grupę (pavyzdžiui, Šilutės r., Panevėžio m. ir Lazdijų r. savivaldybės);
- gerus NMPP 4 kl. matematikos rezultatus, tačiau rezultatų prastėjimo tendenciją demonstruojančių savivaldybių grupę (pavyzdžiui, Birštono savivaldybė);
- prastesnius NMPP 4 kl. matematikos rezultatus, tačiau rezultatų gerėjimo tendenciją demonstruojančių savivaldybių grupę (pavyzdžiui, Biržų r. savivaldybė);
- prastesnius NMPP 4 kl. matematikos rezultatus ir rezultatų prastėjimo tendenciją demonstruojančių savivaldybių grupę (pavyzdžiui, Pakruojo r. ir Švenčionių r. savivaldybės).

Žvelgdami į savivaldybes per NMPP 4 kl. matematikos rezultatų atotrūkio prizmę, galime matyti, kad miestų savivaldybėse rezultatai yra geresni ir gerėja.

Norėdami įvertinti mokinių ugdymo pagal pagrindinio ugdymo programos I dalį rezultatų atotrūkį Lietuvoje, galime lyginti Lietuvos savivaldybes pagal NMPP 8 kl. lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) bei matematikos rezultatus.

Lyginant Lietuvos savivaldybes pagal NMPP 8 kl. lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) rezultatus, matyti, kad didžiausias ketverių metų (2023–2026 m.) vidurkis buvo Kauno m. savivaldybėje, o mažiausias – Šalčininkų r. ir Visagino savivaldybėse. Labiausiai NMPP 8 kl. lietuvių kalbos ir literatūros

2.2.9 pav.

Didžiausias ketverių metų NMPP 4 kl. matematikos rezultatų svertinis vidurkis buvo Kauno m. savivaldybėje, o labiausiai padidėjo – Molėtų r. savivaldybėje

Savivaldybių sklaida (standartiniais nuokrypiais) pagal 2023–2026 m. NMPP 4 kl. matematikos rezultatų svertinį vidurkį ir jų kaitos tendenciją*

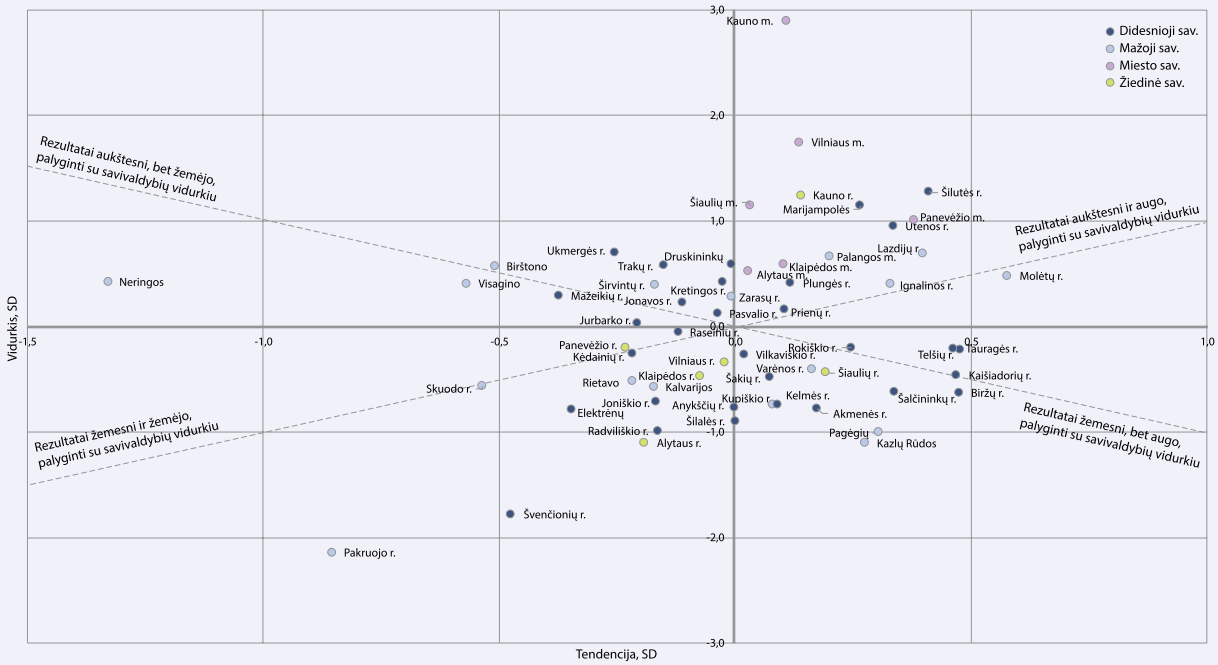

* Tik savivaldybės priklausomybės mokyklose.
Paaiškinimai:
Taškas, kurio koordinatės plokštumoje yra (0, 0), žymi savivaldybių vidurkį.
Punktyrinės linijos (1:1 linija) – orientyras, vertinant savivaldybės padėtį grupėje: kuo arčiau šios linijos yra savivaldybė, tuo jai būdingesni tos grupės (pvz., aukštesnių ir augančių rezultatų, palyginti su savivaldybės vidurkiu) požymiai.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

2.2.10 pav.

Didžiausias ketverių metų NMPP 8 kl. lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) rezultatų svertinis vidurkis buvo Kauno m. savivaldybėje, o labiausiai padidėjo – Alytaus r. ir Širvintų r. savivaldybėse

Savivaldybių sklaida (standartiniais nuokrypiais) pagal 2023–2026 m. NMPP 8 kl. lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) rezultatų svertinį vidurkį ir jų kaitos tendenciją*

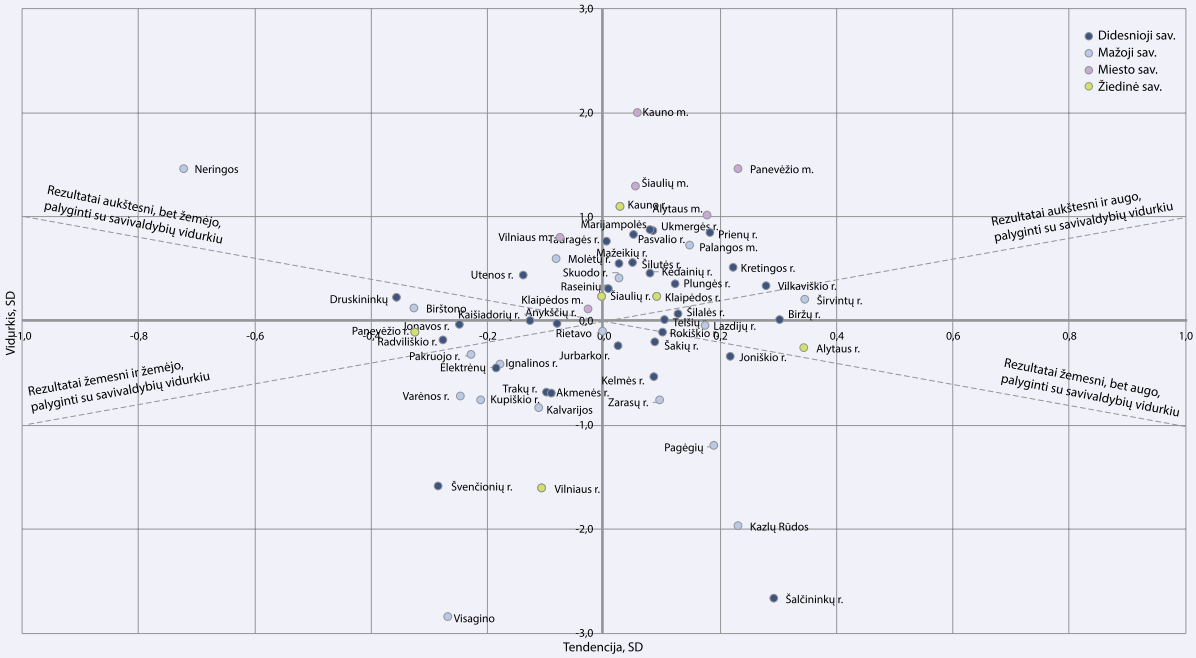

* Tik savivaldybės priklausomybės mokyklose.
Paaiškinimai:
Taškas, kurio koordinatės plokštumoje yra (0, 0), žymi savivaldybių vidurkį.
Punktyrinės linijos (1:1 linija) – orientyras, vertinant savivaldybės padėtį grupėje: kuo arčiau šios linijos yra savivaldybė, tuo jai būdingesni tos grupės (pvz., aukštesnių ir augančių rezultatų, palyginti su savivaldybės vidurkiu) požymiai.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

(skaitymo) rezultatai gerėjo Alytaus r. ir Širvintų r. savivaldybėse, o labiausiai krito Neringos savivaldybėje (2.2.10 pav.).

Pagal NMPP 8 kl. lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) rezultatų svertinį vidurkį ir kaitos tendenciją, visas Lietuvos savivaldybes galima suskirstyti į keturias grupes:

- gerus NMPP 8 kl. lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) rezultatus ir rezultatų gerėjimo tendenciją demonstruojančių savivaldybių grupę (pavyzdžiui, Panevėžio m. savivaldybė);
- gerus NMPP 8 kl. lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) rezultatus, tačiau rezultatų prastėjimo tendenciją demonstruojančių savivaldybių grupę (pavyzdžiui, Neringos savivaldybė);
- prastesnius NMPP 8 kl. lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) rezultatus, tačiau rezultatų gerėjimo tendenciją demonstruojančių savivaldybių grupę (pavyzdžiui, Kazlų Rūdos ir Šalčininkų r. savivaldybės);
- prastesnius NMPP 8 kl. lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) rezultatus ir rezultatų prastėjimo tendenciją demonstruojančių savivaldybių grupę (pavyzdžiui, Visagino ir Švenčionių r. savivaldybės).

Žvelgdami į savivaldybes per NMPP 8 kl. lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) rezultatų atotrūkio prizmę, galime matyti, kad miestų savivaldybėse rezultatai yra geresni. Tačiau NMPP 8 kl. lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) rezultatai yra prastesni rytinėse savivaldybėse. Galima pažymėti, kad rezultatų kaita nėra didelė visose savivaldybėse.

Lyginant Lietuvos savivaldybes pagal NMPP 8 kl. matematikos rezultatus, matyti, kad didžiausias ketverių metų (2023–2026 m.) svertinis vidurkis buvo Kauno m. ir Vilniaus m. savivaldybėse, o mažiausias – Kazlų Rūdos ir Pagėgių savivaldybėse.

NMPP 8 kl. matematikos rezultatai labiausiai gerėjo Širvintų r. savivaldybėje, o labiausiai smuko Elektrėnų ir Birštono savivaldybėse (2.2.11 pav.).

Remiantis NMPP 8 kl. matematikos rezultatų svertiniu vidurkiu ir kaitos tendencija, visas Lietuvos savivaldybes galima suskirstyti į keturias grupes:

- gerus NMPP 8 kl. matematikos rezultatus ir rezultatų gerėjimo tendenciją demonstruojančių savivaldybių grupę (pavyzdžiui, Širvintų r., Prienų r. ir Panevėžio m. savivaldybės);
- gerus NMPP 8 kl. matematikos rezultatus, tačiau rezultatų prastėjimo tendenciją demonstruojančių savivaldybių grupę (pavyzdžiui, Visagino savivaldybė);

2.2.11 pav.

Didžiausias ketverių metų NMPP 8 kl. matematikos rezultatų svertinis vidurkis buvo Kauno m. ir Vilniaus m. savivaldybėse, o labiausiai didėjo – Širvintų r. savivaldybėje

Savivaldybių sklaida (standartiniais nuokrypiais) pagal 2023–2026 m. NMPP 8 kl. matematikos rezultatų svertinį vidurkį ir kaitos tendenciją*

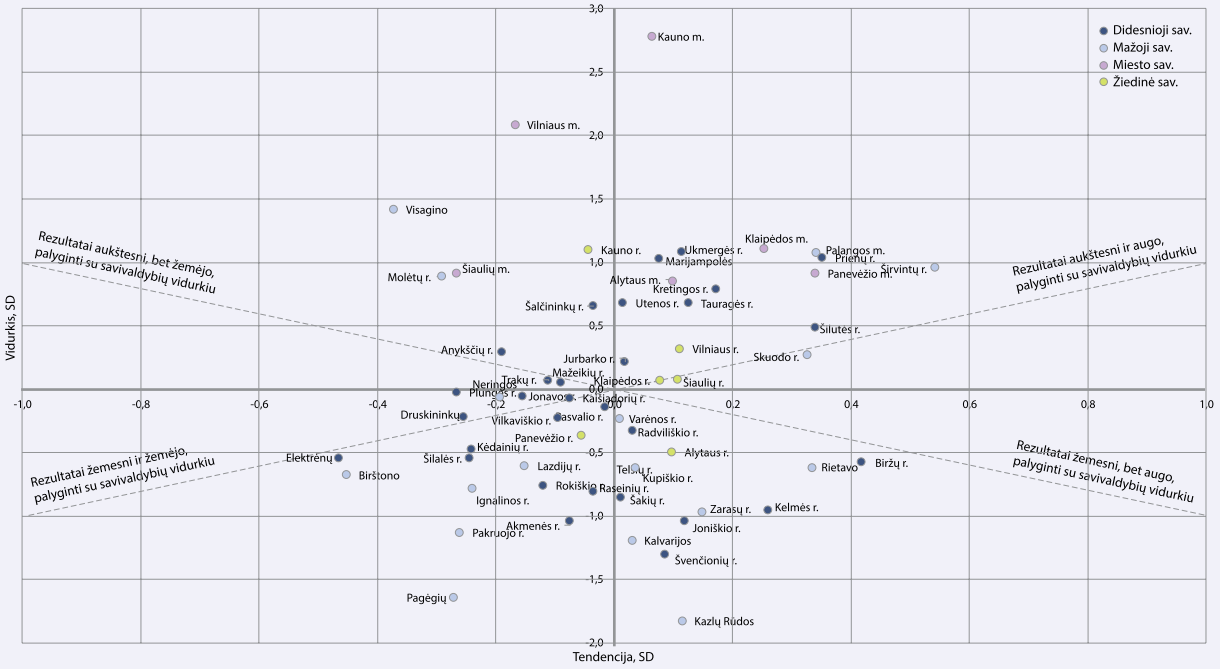

* Tik savivaldybės priklausomybės mokyklose.
Paaiškinimai:
Taškas, kurio koordinatės plokštumoje yra (0, 0), žymi savivaldybių vidurkį.
Punktyrinės linijos (1:1 linija) – orientyras, vertinant savivaldybės padėtį grupėje: kuo arčiau šios linijos yra savivaldybė, tuo jai būdingesni tos grupės (pvz., aukštesnių ir augančių rezultatų, palyginti su savivaldybės vidurkiu) požymiai.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

- prastesnius NMPP 8 kl. matematikos rezultatus, tačiau rezultatų gerėjimo tendenciją demonstruojančių savivaldybių grupę (pavyzdžiui, Biržų r., Rietavo ir Kelmės r. savivaldybės);
- prastesnius NMPP 8 kl. matematikos rezultatus ir rezultatų prastėjimo tendenciją demonstruojančių savivaldybių grupę (pavyzdžiui, Pagėgių ir Pakruojo r. savivaldybės).

Žvelgdami į savivaldybes per NMPP 8 kl. matematikos rezultatų atotrūkio prizmę, galime matyti, kad miestų savivaldybėse rezultatai yra geresni. Tačiau NMPP 8 kl. matematikos rezultatai yra prastesni mažosiose savivaldybėse. Galima pažymėti, kad rezultatai nelabai keičiasi visose savivaldybėse.

Siekdami įvertinti mokinių ugdymo pagal pagrindinio ugdymo programą rezultatų atotrūkį Lietuvoje, galime palyginti Lietuvos savivaldybes pagal PUPP lietuvių kalbos ir literatūros bei matematikos rezultatus.

Lyginant Lietuvos savivaldybes pagal PUPP lietuvių kalbos ir literatūros rezultatus, matyti, kad didžiausias ketverių metų (2022–2025 m.) svertinis vidurkis buvo Kauno m., Pakruojo r. ir Lazdijų r. savivaldybėse, o mažiausias – Šalčininkų r., Visagino ir Rokiškio r. savivaldybėse. Labiausiai PUPP lietuvių kalbos ir literatūros rezultatai augo Kalvarijos savivaldybėje, o labiausiai krito Birštono savivaldybėje (2.2.12 pav.).

Remiantis PUPP lietuvių kalbos ir literatūros rezultatų svertiniu vidurkiu ir rezultatų kaitos tendencija, visas Lietuvos savivaldybes galima suskirstyti į keturias grupes:

- gerus PUPP lietuvių kalbos ir literatūros rezultatus ir rezultatų gerėjimo tendenciją demonstruojančių savivaldybių grupę (pavyzdžiui, Pakruojo r., Zarasų r. ir Šilalės r. savivaldybės);
- gerus PUPP lietuvių kalbos ir literatūros rezultatus, tačiau rezultatų prastėjimo tendenciją demonstruojančių savivaldybių grupę (pavyzdžiui, Birštono savivaldybė);
- prastesnius PUPP lietuvių kalbos ir literatūros rezultatus, tačiau rezultatų gerėjimo tendenciją demonstruojančių savivaldybių grupę (pavyzdžiui, Pagėgių savivaldybė);
- prastesnius PUPP lietuvių kalbos ir literatūros rezultatus ir rezultatų prastėjimo tendenciją demonstruojančių savivaldybių grupę (pavyzdžiui, Joniškio r. savivaldybė).

Žvelgdami į savivaldybes per PUPP lietuvių kalbos ir literatūros rezultatų atotrūkio prizmę, galime matyti,

2.2.12 pav.

Didžiausias ketverių metų PUPP lietuvių kalbos ir literatūros rezultatų svertinis vidurkis buvo Kauno m. savivaldybėje, o labiausiai rezultatai augo – Kalvarijos savivaldybėje

Savivaldybių sklaida (standartiniais nuokrypiais) pagal 2022–2025 m. PUPP lietuvių kalbos ir literatūros rezultatų svertinį vidurkį ir jų kaitos tendenciją*

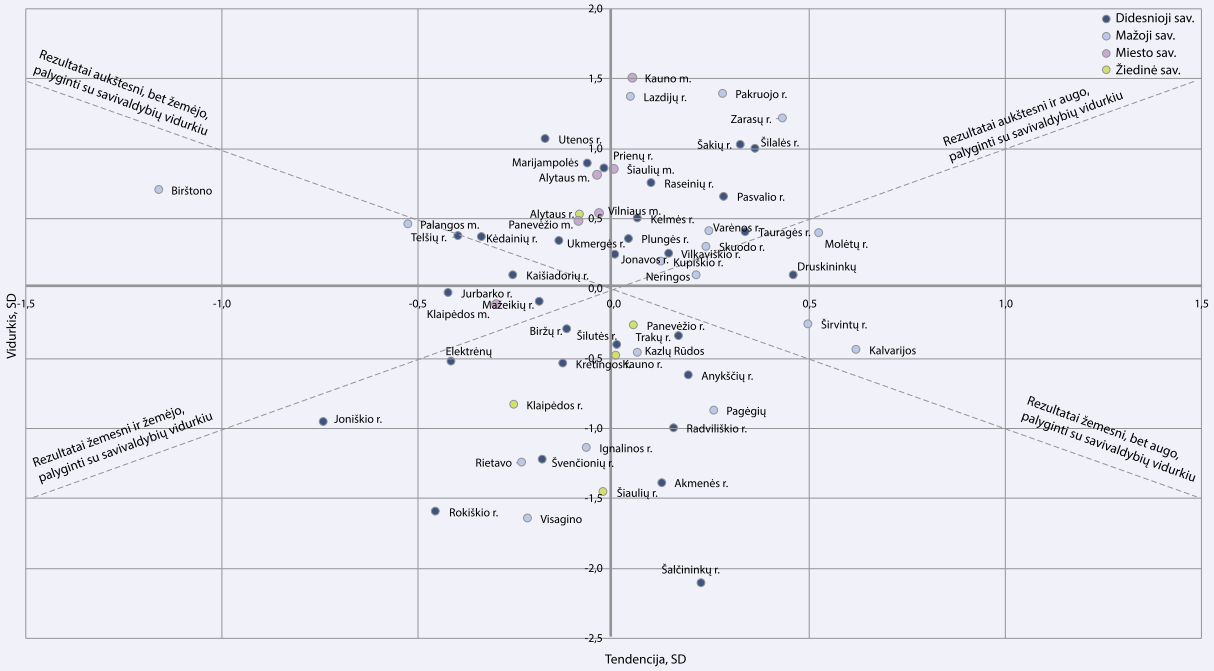

* Tik savivaldybės priklausomybės mokyklose.
Paaiškinimai:
Taškas, kurio koordinatės plokštumoje yra (0, 0), žymi savivaldybių vidurkį.
Punktyrinės linijos (1:1 linija) – orientyras, vertinant savivaldybės padėtį grupėje: kuo arčiau šios linijos yra savivaldybė, tuo jai būdingesni tos grupės (pvz., aukštesnių ir augančių rezultatų, palyginti su savivaldybės vidurkiu) požymiai.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

kad miestų savivaldybėse rezultatai yra geresni. Taip pat galime pastebėti, kad mažosiose savivaldybėse rezultatai auga. Visgi rezultatų kaita visose savivaldybėse yra maža.

Nagrinėjant Lietuvos savivaldybes pagal PUPP matematikos rezultatus, matyti, kad didžiausias ketverių metų (2022–2025 m.) svertinis vidurkis buvo Vilniaus m. savivaldybėje, o mažiausias – Pagėgių, Akmenės r. ir Kazlų Rūdos savivaldybėse. Labiausiai PUPP matematikos rezultatai gerėja Kupiškio r., Ignalinos r. ir Neringos savivaldybėse, o labiausiai prastėja – Visagino savivaldybėje (2.2.13 pav.).

Remiantis PUPP matematikos rezultatų svertiniu vidurkiu ir rezultatų kaitos tendencija, visas Lietuvos savivaldybes galima suskirstyti į keturias grupes:

- gerus PUPP matematikos rezultatus ir rezultatų gerėjimo tendenciją demonstruojančių savivaldybių grupę (pavyzdžiui, Molėtų r. ir Druskininkų savivaldybės);
- gerus PUPP matematikos rezultatus, tačiau rezultatų prastėjimo tendenciją demonstruojančių savivaldybių grupę (pavyzdžiui, Visagino savivaldybė);
- prastesnius PUPP matematikos rezultatus, tačiau rezultatų gerėjimo tendenciją demonstruojančių savivaldybių grupę (pavyzdžiui, Kalvarijos savivaldybė);
- prastesnius PUPP matematikos rezultatus ir rezultatų prastėjimo tendenciją demonstruojančių savivaldybių grupę (pavyzdžiui, Jurbarko r. savivaldybė).

Žvelgdami į savivaldybes per PUPP matematikos rezultatų atotrūkio prizmę, galime matyti, kad miestų savivaldybėse rezultatai yra geresni. Taip pat galime pastebėti, kad didžiąją dalį savivaldybių galima priskirti dviem savivaldybių grupėms: gerus PUPP matematikos rezultatus ir rezultatų gerėjimo tendenciją demonstruojančių savivaldybių grupę ir prastesnius PUPP matematikos rezultatus ir rezultatų prastėjimo tendenciją demonstruojančių savivaldybių grupę. Visgi rezultatų kaita visose savivaldybėse yra maža.

Norėdami įvertinti mokinių ugdymo pagal vidurinio ugdymo programą rezultatų atotrūkį Lietuvoje, galime palyginti Lietuvos savivaldybes pagal VBE lietuvių kalbos ir literatūros bei matematikos rezultatus.

Nagrinėjant Lietuvos savivaldybes pagal VBE lietuvių kalbos ir literatūros rezultatus, matyti, kad didžiausias ketverių metų (2022–2025 m.) svertinis vidurkis buvo Pagėgių ir Jurbarko r. savivaldybėse, o mažiausias – Šalčininkų r. savivaldybėje. Didžiausias

2.2.13 pav.

Didžiausias ketverių metų PUPP matematikos rezultatų svertinis vidurkis buvo Vilniaus m. savivaldybėje, o labiausiai didėjo – Ignalinos r., Kupiškio r. ir Neringos savivaldybėse

Savivaldybių sklaida (standartiniais nuokrypiais) pagal 2022–2025 m. PUPP matematikos rezultatų svertinį vidurkį ir jų kaitos tendenciją*

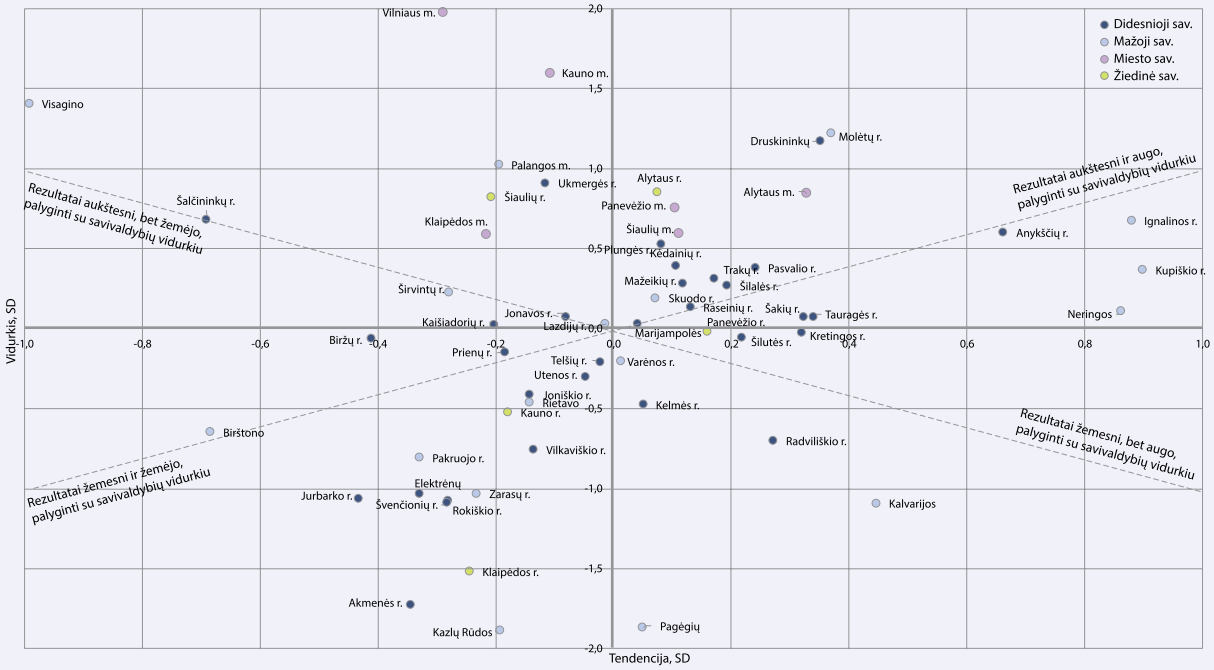

* Tik savivaldybės priklausomybės mokyklose.
Paaiškinimai:
Taškas, kurio koordinatės plokštumoje yra (0, 0), žymi savivaldybių vidurkį.
Punktyrinės linijos (1:1 linija) – orientyras, vertinant savivaldybės padėtį grupėje: kuo arčiau šios linijos yra savivaldybė, tuo jai būdingesni tos grupės (pvz., aukštesnių ir augančių rezultatų, palyginti su savivaldybės vidurkiu) požymiai.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

VBE lietuvių kalbos ir literatūros rezultatų augimas pastebimas Šakių r. savivaldybėje, didžiausias prastėjimas – Kalvarijos savivaldybėje (2.2.14 pav.).

Remiantis VBE lietuvių kalbos ir literatūros rezultatų svertiniu vidurkiu ir rezultatų kaitos tendencija, visas Lietuvos savivaldybes galima suskirstyti į keturias grupes:

- gerus VBE lietuvių kalbos ir literatūros rezultatus ir rezultatų gerėjimo tendenciją demonstruojančių savivaldybių grupę (pavyzdžiui, Pakruojo r. savivaldybė);
- gerus VBE lietuvių kalbos ir literatūros rezultatus, tačiau rezultatų prastėjimo tendenciją demonstruojančių savivaldybių grupę (pavyzdžiui, Raseinių r. savivaldybė);
- prastesnius VBE lietuvių kalbos ir literatūros rezultatus, tačiau rezultatų gerėjimo tendenciją demonstruojančių savivaldybių grupę (pavyzdžiui, Šalčininkų r. savivaldybė);
- prastesnius VBE lietuvių kalbos ir literatūros rezultatus ir rezultatų prastėjimo tendenciją demonstruojančių savivaldybių grupę (pavyzdžiui, Kalvarijos savivaldybė).

Žvelgdami į savivaldybes per VBE lietuvių kalbos ir literatūros rezultatų atotrūkio prizmę, galime matyti, kad miestų savivaldybėse rezultatai yra geresni. Galima pažymėti, kad rezultatų kaita didžiojoje savivaldybių dalyje yra maža.

Lyginant Lietuvos savivaldybes pagal VBE matematikos rezultatus, matyti, kad didžiausias ketverių metų (2022–2025 m.) svertinis vidurkis buvo Vilniaus m. savivaldybėje, o mažiausias – Radviliškio r., Neringos ir Alytaus r. savivaldybėse. Labiausiai VBE matematikos rezultatai gerėja Kalvarijos savivaldybėje, labiausiai prastėja – Molėtų r. savivaldybėje (2.2.15 pav.).

Remiantis VBE matematikos rezultatų svertiniu vidurkiu ir rezultatų kaitos tendencija, visas Lietuvos savivaldybes galima suskirstyti į keturias grupes:

- gerus VBE matematikos rezultatus ir rezultatų gerėjimo tendenciją demonstruojančių savivaldybių grupę (pavyzdžiui, Birštono ir Alytaus m. savivaldybės);
- gerus VBE matematikos rezultatus, tačiau rezultatų prastėjimo tendenciją demonstruojančių savivaldybių grupę (pavyzdžiui, Varėnos r. ir Šiaulių m. savivaldybės);
- prastesnius VBE matematikos rezultatus, tačiau rezultatų gerėjimo tendenciją

2.2.14 pav.

Didžiausias ketverių metų VBE lietuvių kalbos ir literatūros rezultatų svertinis vidurkis buvo Pagėgių ir Jurbarko r. savivaldybėse, o labiausiai augo – Šakių r. savivaldybėje

Savivaldybių sklaida (standartiniais nuokrypiais) pagal 2022–2025 m. VBE lietuvių kalbos ir literatūros rezultatų svertinį vidurkį ir jų kaitos tendenciją*

* Tik savivaldybės priklausomybės mokyklose.
Paaiškinimai:
Taškas, kurio koordinatės plokštumoje yra (0, 0), žymi savivaldybių vidurkį.
Punktyrinės linijos (1:1 linija) – orientyras, vertinant savivaldybės padėtį grupėje: kuo arčiau šios linijos yra savivaldybė, tuo jai būdingesni tos grupės (pvz., aukštesnių ir augančių rezultatų, palyginti su savivaldybės vidurkiu) požymiai.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

2.2.15 pav.

Didžiausias ketverių metų VBE matematikos rezultatų svertinis vidurkis buvo Vilniaus m. savivaldybėje, o labiausiai didėjo – Kalvarijos savivaldybėje

Savivaldybių sklaida (standartiniais nuokrypiais) pagal 2022–2025 m. VBE matematikos rezultatų svertinį vidurkį ir jų kaitos tendenciją*

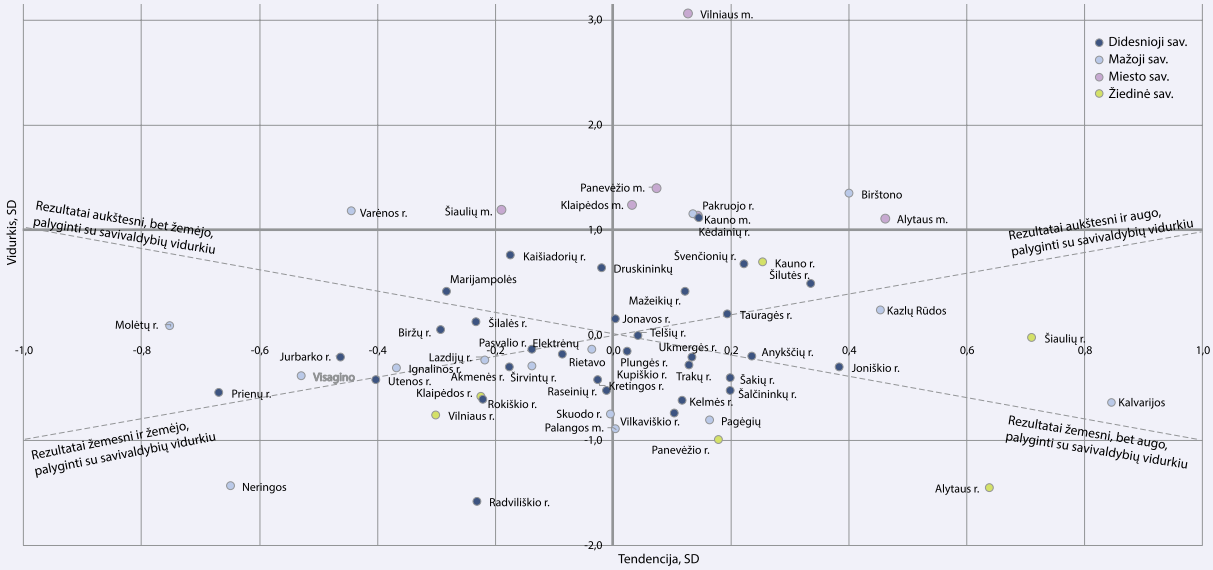

* Tik savivaldybės priklausomybės mokyklose.
Paaiškinimai:
Taškas, kurio koordinatės plokštumoje yra (0, 0), žymi savivaldybių vidurkį.
Punktyrinės linijos (1:1 linija) – orientyras, vertinant savivaldybės padėtį grupėje: kuo arčiau šios linijos yra savivaldybė, tuo jai būdingesni tos grupės (pvz., aukštesnių ir augančių rezultatų, palyginti su savivaldybės vidurkiu) požymiai.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

demonstruojančių savivaldybių grupę (pavyzdžiui, Alytaus r. savivaldybė);

- prastesnius VBE matematikos rezultatus ir rezultatų prastėjimo tendenciją demonstruojančių savivaldybių grupę (pavyzdžiui, Neringos savivaldybė).

Žvelgdami į savivaldybes per VBE matematikos rezultatų atotrūkio prizmę, galime matyti, kad yra didelis atotrūkis tarp miestų savivaldybių ir visų kitų savivaldybių – miestų savivaldybėse rezultatai yra geresni. Mažosiose savivaldybėse rezultatai prastesni. Galima pažymėti, kad rezultatų kaita didžiojoje savivaldybių dalyje yra nedidelė.

SEK statuso ir mokinių pasiekimų sąsajos analizė savivaldybėse rodo tiesinę priklausomybę (r = 0,43) tarp SEK statuso ir mokinių pasiekimų. SEK aplinkos ir mokinių pasiekimų indeksų reikšmės miestų savivaldybėse yra didelės, tačiau kitų tipų savivaldybėse, net jei SEK aplinka mažiau palanki, pasiekiama palyginti aukštų rezultatų. Atliekant analizę, SEK konteksto indeksas sudarytas, taikant savivaldybių darbo užmokesčio, užimtumo lygio ir demografinio senėjimo rodiklius, o mokinių pasiekimų indeksas sudarytas, taikant NMPP, PUPP ir VBE rodiklius (2.2.16 pav.).

Remiantis SEK konteksto ir mokinių pasiekimų indekso reikšmėmis, visas Lietuvos savivaldybes galima suskirstyti į keturias grupes:

- didelėmis SEK konteksto ir mokinių pasiekimų indeksų reikšmėmis pasižyminčias savivaldybes (pavyzdžiui, miestų savivaldybės);
- didelėmis SEK konteksto ir mažomis mokinių pasiekimų indeksų reikšmėmis pasižyminčias savivaldybes (pavyzdžiui, Elektrėnų ir Visagino savivaldybės);
- mažomis SEK konteksto ir didelėmis mokinių pasiekimų indeksų reikšmėmis pasižyminčias savivaldybes (pavyzdžiui, Lazdijų r. ir Šilutės r. savivaldybės);
- mažomis SEK konteksto ir mokinių pasiekimų indeksų reikšmėmis pasižyminčias savivaldybes (pavyzdžiui, Šalčininkų r. savivaldybė).

Žvelgiant į 2.2.16 pav., galima pastebėti, kad 2025 m. Vilniaus m. ir Kauno m. savivaldybės išsiskyrė didelėmis SEK konteksto ir mokinių pasiekimų indeksų reikšmėmis. Šalčininkų r. savivaldybė išsiskyrė mažomis SEK konteksto ir mokinių pasiekimų indeksų reikšmėmis, o Švenčionių r. ir Pagėgių savivaldybės – mažomis mokinių pasiekimų indekso reikšmėmis.

2.2.16 pav.

2025 m. matyti ryški sąsaja tarp mokinių pasiekimų ir SEK konteksto

Savivaldybių sklaida pagal SEK konteksto ir mokinių pasiekimų indeksus*

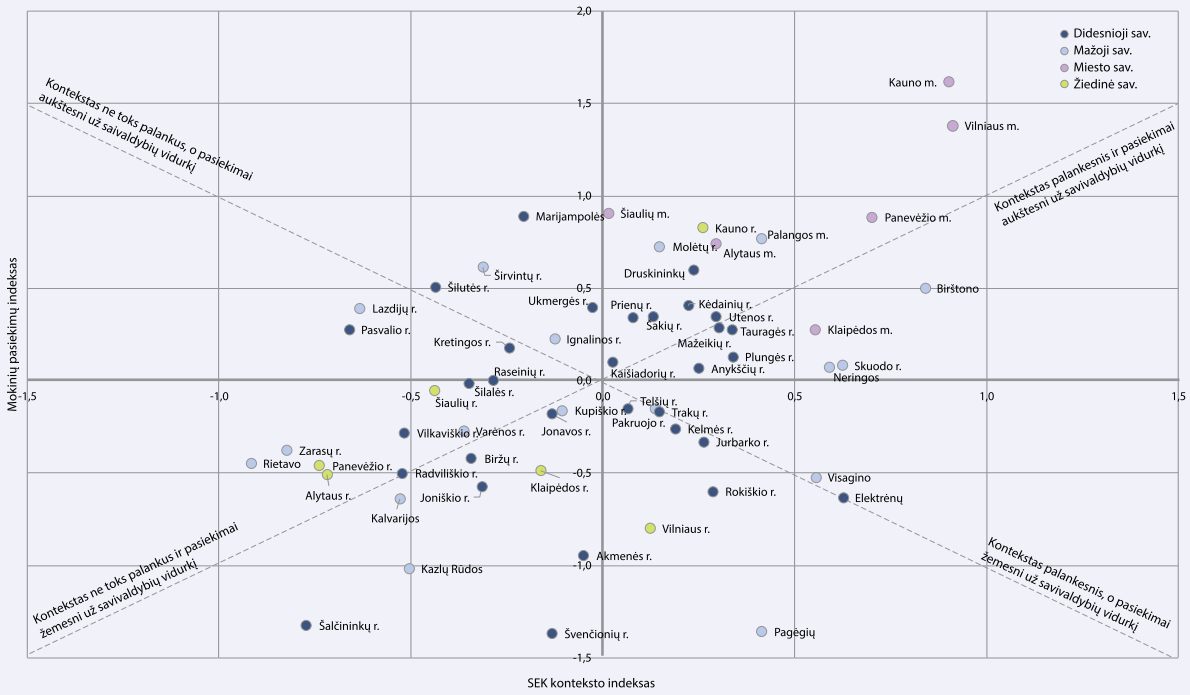

* Mokinių pasiekimų indeksas sudarytas iš 8 rodiklių, atspindinčių 4 klasės skaitymo ir matematikos NMPP, 8 klasės lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) bei matematikos NMPP, lietuvių kalbos ir literatūros bei matematikos PUPP, lietuvių kalbos ir literatūros bei matematikos VBE rezultatus. Duomenys apima savivaldybės priklausomybės mokyklas. SEK konteksto indeksas sudarytas iš 3 rodiklių: vidutinio darbo užmokesčio, užimtumo lygio, demografinio senėjimo koeficiento (vaikų ir vyresnių nei 65 metų asmenų skaičiaus santykio).

Paaiškinimai:

Taškas, kurio koordinatės plokštumoje yra (0, 0), žymi savivaldybių indeksų vidurkį.

Punktyrinės linijos (1:1 linija) – orientyras, vertinant savivaldybės padėtį grupėje: kuo arčiau šios linijos yra savivaldybė, tuo jai būdingesni tos grupės (pvz., palankesnio SEK konteksto ir aukštesnių mokinių pasiekimų, palyginti su savivaldybės vidurkiu) požymiai.

Duomenų šaltiniai: VDA (OSP), ŠVIS

2.3. Mokymosi pagal švietimo programas aprėptis ir tolesnis mokymasis

Pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas ugdomų 0–6 metų vaikų dalis padidėjo nuo 72,0 proc. 2022 m. iki 77,4 proc. 2025 m.

2025 m., baigę pagrindinio ugdymo lygmens (bendrojo ugdymo ar profesinio mokymo) programas, toliau mokėsi ar dirbo 98,4 proc., o baigę vidurinio ugdymo lygmens programas – 88,3 proc. mokinių.

2025 m. 18,1 proc. (2022 m. – 21,0 proc.) mokinių, vidurinį išsilavinimą įgijusių profesinio mokymo įstaigose, mokėsi toliau. Profesinio mokymo įstaigose toliau mokėsi 15,6 proc. (2022 m. – 16,7 proc.), kolegijose – 1,3 proc. (2022 m. – 3,6 proc.), universitetuose – 1,2 proc. (2022 m. – 0,7 proc.) profesinio mokymo įstaigų absolventų.

2025 m. 71,2 proc. bendrojo ugdymo mokyklose vidurinį išsilavinimą įgijusių mokinių rinkosi mokytis toliau (2022 m. – 70,6 proc.). Universitetuose mokėsi 47,2 proc. abiturientų (2022 m. – 38,2 proc.), kolegijose – 12,2 proc. (2022 m. – 21,0 proc.), profesinio mokymo įstaigose – 11,8 proc. abiturientų (2022 m. – 11,4 proc.).

2022–2024 m. augusi, 2025 m. iki 5,9 proc. sumažėjo nesimokančių ir vidurinio išsilavinimo neturinčių 18–24 metų jaunuolių dalis. Šiai grupei būdingi ryškūs netolygumai: rodiklis išlieka aukštesnis tarp vaikinų ir kaimo vietovių gyventojų. Ta pati dinamika – augimas iki 2024 m. ir sumažėjimas 2025 m. – pastebima ir 15–29 metų nedirbančio ir nesimokančio jaunimo grupėje. Pagrindine tokios padėties priežastimi apklausose jaunuoliai dažniausiai įvardija švietimo sistemos problemas (42,6 proc.).

2022–2025 m. mokyklos būrelius lankančių mokinių dalis paaugo nuo 69,6 iki 75,1 proc. (+ 5,5 proc. punkto), FŠPU lankančių mokinių dalis sumažėjo nuo 27,4 iki 26,0 proc. Dažniausiai lankomos NVŠ kryptys išlieka sportas (53,2 proc.), muzika (23,6 proc.), dailė (18,1 proc.). Aktyviausi NVŠ dalyviai 2025 m. – 1–4 klasių (85,7 proc., 10,1 proc. punkto daugiau), mažiausiai įsitraukę – vyresniųjų klasių (9–10, I–IV gimnazijos) mokiniai (59,5 proc., 9,5 proc. punkto daugiau). Valstybės finansavimu NVŠ naudojasi vis daugiau mokinių: 2025 m. – 44,5 proc. (2022 m. – 38,0 proc.). Sparčiai augo užsienio šalių piliečių, dalyvaujančių NVŠ, dalis: nuo 42,3 proc. 2022 m. iki 68,9 proc. 2025 m.

Mokymosi aprėptis pagal švietimo programas nuo ikimokyklinio iki vidurinio ugdymo lygmenų

Pagal švietimo programas besimokančių asmenų dalis atitinkamose amžiaus grupėse atspindi švietimo pasiekiamumą ir ugdymo prieinamumą skirtingais gyvenimo tarpsniais. 2022–2025 m. ryškiausias pokytis fiksuotas ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo srityje. Pagal šias programas (ISCED 0) ugdomų 0–6 metų vaikų dalis padidėjo nuo 72,0 proc. 2022 m. iki 77,4 proc. 2025 m., t. y. 5,4 proc. punkto. Tai rodo nuosekliai didėjančią ankstyvojo ugdymo aprėptį ir gerėjantį švietimo prieinamumą jauniausio amžiaus vaikams.

Besimokančiųjų pagal pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo lygmenų programas (ISCED 1–3) dalis 2022–2025 m. kito nedaug. Besimokančiųjų pagal pagrindinio ir vidurinio ugdymo lygmenų programas aprėptis išliko stabili, o pagal pradinio ugdymo lygmens programas – pastaraisiais metais matomas nuosaikus mažėjimas: rodiklis sumažėjo nuo 102,7 proc. 2022 m. iki 99,8 proc. 2025 m. (2.3.1 pav.).

Šimtą procentų pasiekiančius ar viršijančius rodiklius lemia tai, kad dalis besimokančiųjų yra jaunesni arba vyresni nei tipinio atitinkamai ugdymo programai priskiriamo amžiaus, be to, pradinis ir iš dalies pagrindinis ugdymas patenka į privalomojo mokymosi laikotarpį[16]. Šie duomenys (2.3.1 pav.) rodo stabilią pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo aprėptį Lietuvoje. Nuosekliai didėjanti ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo aprėptis ir gana stabili pradinio,

16 | Mokytis pagal priešmokyklinio, pradinio ir pagrindinio ugdymo programas Lietuvoje privaloma iki 16 metų.

2.3.1 pav.

2022–2025 m. mokymosi pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo lygmens programas aprėptis augo, pagal pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas – išliko panaši

Besimokančiųjų dalies (proc.) amžiaus grupėse pagal švietimo lygmenis kaita 2022–2025 m.

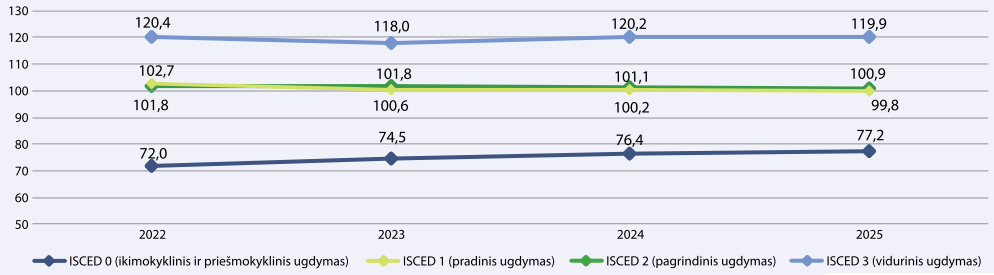

Duomenų šaltinis: ŠVIS

pagrindinio ir vidurinio ugdymo aprėptis leidžia teigti, kad ugdymo pagal šias programas prieinamumas Lietuvoje užtikrinamas.

Tolesnis mokymasis baigus bendrojo ugdymo programas

Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo lygmenų programas baigusių ir tais pačiais metais toliau besimokančių arba dirbančių asmenų dalis leidžia vertinti švietimo sistemos veiksmingumą ir tęstinumą. Tolesnis mokymasis baigus pradinio ugdymo programą patenka į privalomojo mokymosi laikotarpį, todėl 2025 m. po pradinio ugdymo programos toliau mokėsi 99,6 proc. mokinių. Tai, kad rodiklis nepasiekia 100 proc., gali būti susiję su skaičiavimo metodika, nes įtraukiami tik Lietuvoje toliau besimokantys asmenys. Baigę pagrindinio ugdymo lygmens programas (įskaitant profesinio mokymo programas), toliau mokėsi ar dirbo 98,4 proc. mokinių, o baigę vidurinio ugdymo lygmens programas – 88,3 proc. asmenų (2.3.2 pav.). Palyginti su 2022 m., tolesnio mokymosi ir įsidarbinimo mastas po pradinio ir pagrindinio ugdymo pakito nedaug, o ryškesnis pokytis fiksuotas tarp vidurinio ugdymo lygmens programas baigusių asmenų – jų, toliau besimokančių ar dirbančių, dalis padidėjo 5,4 proc. punkto.

Įgiję **pagrindinį išsilavinimą**, mokiniai gali toliau mokytis pagal vidurinio ir (arba) profesinio mokymo programas bendrojo ugdymo mokyklose arba profesinio mokymo įstaigose. 2025 m. iš viso toliau mokėsi 98,3 proc. pagrindinį išsilavinimą bendrojo ugdymo mokyklose įgijusių mokinių, t. y. 0,7 proc. punkto daugiau nei 2022 m. (2.3.3 pav.). 2025 m. pagrindinį išsilavinimą įgijusiųjų ir toliau besimokančiųjų pagal vidurinio ugdymo programą bendrojo ugdymo mokyklose dalis sudarė 85,7 proc. (2022 m. – 86,4 proc.), o įstojusiųjų į profesinio mokymo įstaigas – 12,6 proc. (2022 m. – 11,2 proc.).

2025 m. miestų savivaldybėse toliau mokėsi 88,1 proc. (2022 m. – 90,2 proc.), žiedinėse savivaldybėse – 81,9 proc. (2022 m. – 79,4 proc.), didesniosiose ir mažosiose savivaldybėse toliau mokėsi atitinkamai 82,9 proc. (2022 m. – 82,8 proc.) ir 80,3 proc. (2022 m. – 82,1 proc.) pagrindinį išsilavinimą bendrojo

2.3.2 pav.

2022–2025 m. pastebimai augo po vidurinio ugdymo toliau besimokančių ar dirbančių asmenų dalis

Baigusių nurodyto lygmens švietimo programą ir tais pačiais metais besimokančių pagal aukštesnį švietimo lygmenį arba dirbančių asmenų dalies (proc.) kaita 2022–2025 m.*

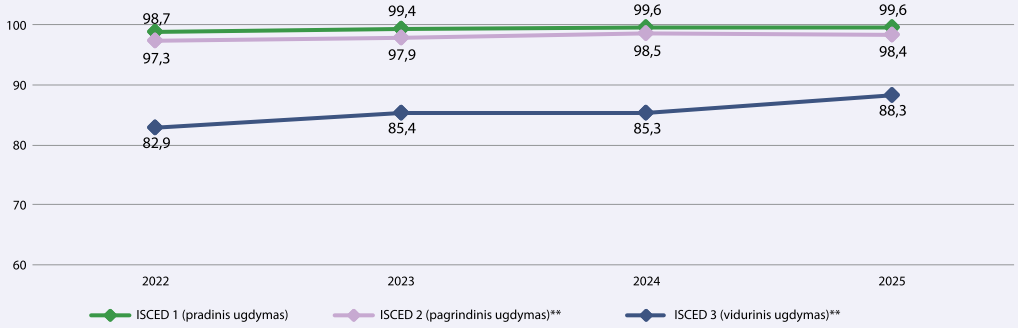

* Asmenys, kurie, baigę programą, toliau mokosi ar dirba Lietuvoje. ** Įskaitant šiam lygmeniui priskiriamas profesinio mokymo programas.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

2.3.3 pav.

2022–2025 m. didžioji dalis pagrindinį išsilavinimą įgijusių mokinių toliau mokėsi bendrojo ugdymo mokyklose

Mokinių, įgijusių pagrindinį išsilavinimą bendrojo ugdymo mokykloje ir tais pačiais metais toliau besimokančių, dalies (proc.) kaita 2022–2025 m., pagal įstaigas, kuriose toliau mokosi*

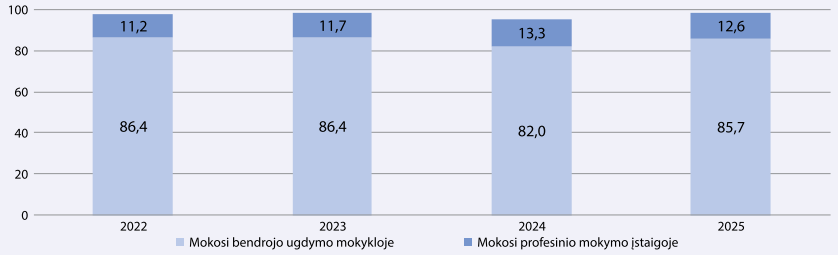

* Duomenys apie mokinius, toliau besimokančius Lietuvoje.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

2.3.4 pav.

2022–2025 m. pagrindinį išsilavinimą įgijusių ir toliau besimokančių mokinių dalis miestų savivaldybėse mažėjo, žiedinėse savivaldybėse – didėjo

Mokinių, įgijusių pagrindinį išsilavinimą bendrojo ugdymo mokykloje ir tais pačiais metais toliau besimokančių, dalies (proc.) kaita 2022–2025 m.*

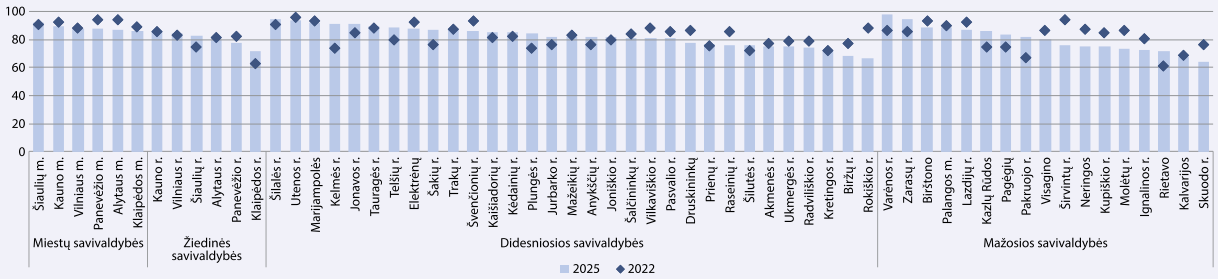

	Savivaldybių grupių vidurkiai			
	Miestų savivaldybės	Žiedinės savivaldybės	Didesniosios savivaldybės	Mažosios savivaldybės
2022 m.	90,2 proc.	79,4 proc.	82,8 proc.	82,1 proc.
2025 m.	88,1 proc.	81,9 proc.	82,9 proc.	80,3 proc.

* Savivaldybių duomenys apima tik savivaldybės priklausomybės mokyklas.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

ugdymo mokyklose įgijusių mokinių. Didžiausia toliau besimokančiųjų dalis 2025 m. buvo Varėnos r. (97,5 proc.) ir Šilalės r. (94,6 proc.), o mažiausia – Skuodo r. (63,7 proc.) ir Rokiškio r. (66,5 proc.) savivaldybėse (2.3.4 pav.). Duomenys rodo, kad toliau besimokančiųjų rodikliai savivaldybių grupėse išlieka netolygūs. Aukščiausi rodikliai būdingi miestų savivaldybėms, tačiau jose, palyginti su 2022 m., pastebimas mažėjimas. Žiedinėse savivaldybėse toliau besimokančių mokinių dalis augo.

Dauguma mokinių, pagrindinį išsilavinimą įgijusių profesinio mokymo įstaigose, lieka toliau mokytis šiose įstaigose. 2025 m. profesinio mokymo įstaigose toliau mokėsi 88,9 proc. šios grupės mokinių, bendrojo ugdymo mokyklose – 5,8 proc., o iš viso toliau mokėsi 94,7 proc. mokinių (2.3.5 pav.). Palyginti su 2022 m., bendra pagrindinį išsilavinimą įgijusiųjų profesinio mokymo įstaigose ir toliau besimokančiųjų dalis padidėjo 4,6 proc. punkto – nuo 90,1 proc. iki 94,7 proc., toliau besimokančiųjų bendrojo ugdymo mokyklose dalis tuo pačiu laikotarpiu padidėjo 2,9 proc. punkto – nuo 2,9 proc. iki 5,8 proc.

Įgijus vidurinį išsilavinimą, toliau galima mokytis profesinio mokymo įstaigose arba aukštosiose mokyklose – kolegijose ir universitetuose. Mokiniai, kurie vidurinį išsilavinimą įgijo bendrojo ugdymo mokyklose ir mokosi toliau, dažniausiai renkasi universitetines studijas. 2025 m. universitetuose mokėsi 47,2 proc. abiturientų (2022 m. – 38,2 proc.). Kolegijose mokėsi 12,2 proc. (2022 m. – 21,0 proc.), o profesinio mokymo įstaigose – 11,8 proc. abiturientų (2022 m. – 11,4 proc.) (2.3.6 pav.).

Per 2022–2025 metus išaugo universitetines studijas pasirinkusių abiturientų dalis, o stojančiųjų į kolegijas sumažėjo beveik perpus (8,8 proc. punkto). Verta atkreipti dėmesį, kad 2024 m. buvo matomas ryškesnis stojančiųjų į kolegijas skaičiaus mažėjimas ir bendro toliau besimokančių abiturientų rodiklio kritimas, o 2025 m. šie rodikliai vėl augo. Profesinio mokymo pasirinkimas reikšmingai nekito.

2.3.5 pav.

2022–2025 m. pagrindinį išsilavinimą profesinio mokymo įstaigose įgiję mokiniai dažniausiai toliau mokėsi profesinio mokymo įstaigose

Mokinių, įgijusių pagrindinį išsilavinimą profesinio mokymo įstaigoje ir tais pačiais metais toliau besimokančių, dalies (proc.) kaita 2022–2025 m., pagal įstaigas, kuriose toliau mokosi*

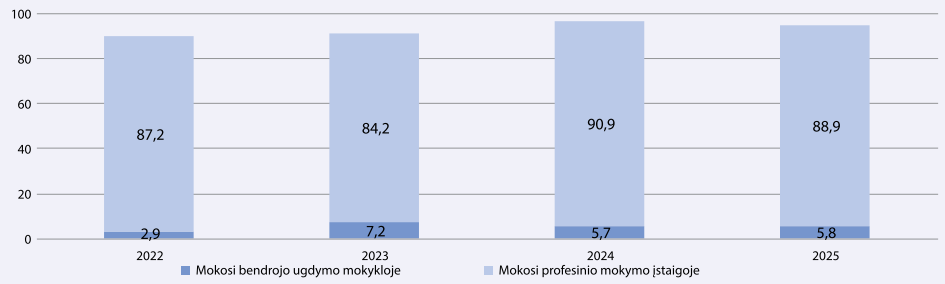

* Duomenys apie mokinius, toliau besimokančius Lietuvoje.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

2.3.6 pav.

2022–2025 m. augo mokinių, įgijusių vidurinį išsilavinimą bendrojo ugdymo mokykloje ir besimokančių universitete, dalis

Mokinių, įgijusių vidurinį išsilavinimą bendrojo ugdymo mokykloje ir tais pačiais metais toliau besimokančių, dalies (proc.) kaita 2022–2025 m., pagal įstaigas, kuriose toliau mokosi*

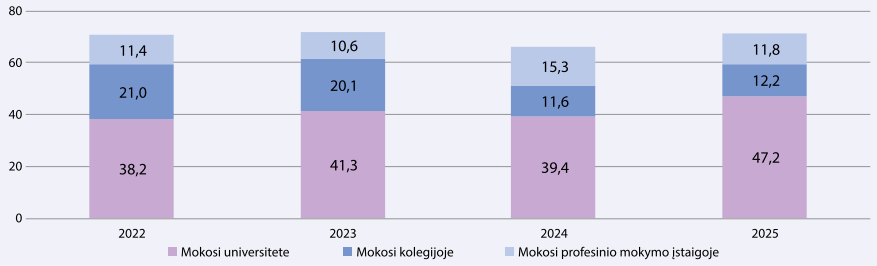

* Duomenys apie mokinius, toliau besimokančius Lietuvoje.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

2025 m. iš viso toliau mokėsi 71,2 proc. abiturientų, t. y. 0,6 proc. punkto daugiau nei 2022 m. (2.3.6 pav.).

Mokiniai, vidurinį išsilavinimą įgiję profesinio mokymo įstaigose, toliau mokosi rečiau nei bendrojo ugdymo mokyklų abiturientai. 2025 m. toliau mokėsi 18,1 proc. šios grupės absolventų (2022 m. – 21,0 proc.). Didžiausia jų dalis toliau mokėsi profesinio mokymo įstaigose – 15,6 proc. (2022 m. – 16,7 proc.), į kolegijas įstojo 1,3 proc. (2022 m. – 3,6 proc.), o universitetuose mokėsi 1,2 proc. (2022 m. – 0,7 proc.) mokinių (2.3.7 pav.). Šie rodikliai rodo, kad profesinio mokymo įstaigų absolventams dažniau būdinga tiesiogiai pereiti į darbo rinką arba toliau gilinti profesines kompetencijas toje pačioje sistemoje. Didžiausia profesinio mokymo įstaigų absolventų dalis tiek 2022 m., tiek 2025 m. toliau mokėsi profesinio mokymo įstaigose. Per šį laikotarpį sumažėjo į kolegijas įstojusių mokinių dalis (– 2,3 proc. punkto), o universitetuose besimokančių mokinių dalis šiek tiek padidėjo (+ 0,5 proc. punkto). Bendras toliau besimokančių absolventų rodiklis sumažėjo nuo 21,0 proc. iki 18,1 proc. (– 2,9 proc. punkto).

Ankstyvas pasitraukimas iš švietimo sistemos

Ankstyvą pasitraukimą iš švietimo sistemos matuojantis rodiklis – 18–24 metų jaunuolių, kurie neįgijo vidurinio išsilavinimo (t. y. jų išsilavinimas yra ne aukštesnis nei pagrindinis) ir toliau nebetęsia mokslų[17], dalis. Stebint anksti iš švietimo sistemos pasitraukiančio jaunimo dalį, keletą metų buvo fiksuotos augimo tendencijos, ir tai sukėlė pagrįstą nerimą dėl ilgalaikių socialinių ir ekonominių padarinių, todėl aktualu išanalizuoti šio rodiklio dinamikos priežastis, siekiant suprasti vykstančius procesus. 1.2 poskyryje buvo aptarti šio rodiklio mažinimo siekiniai ir Lietuvos padėtis tarptautiniame kontekste. 27 ES šalių vidurkis 2022–2025 m. palaipsniui mažėjo nuo 9,6 proc. iki 9,1 proc., o Lietuvos vidurkis

17 | Tą patį rodiklį pateikia VDA OSP ir Eurostatas (ELET rodiklis), bet skirtingais pjūviais, todėl analizuojami abu duomenų šaltiniai.

2.3.7 pav.

2022–2025 m. didžiausia vidurinį išsilavinimą profesinio mokymo įstaigose įgijusių mokinių dalis toliau mokėsi profesinio mokymosi įstaigose

Mokinių, įgijusių vidurinį išsilavinimą profesinio mokymo įstaigoje ir tais pačiais metais toliau besimokančių, dalies (proc.) kaita 2022–2025 m., pagal įstaigas, kuriose toliau mokosi*

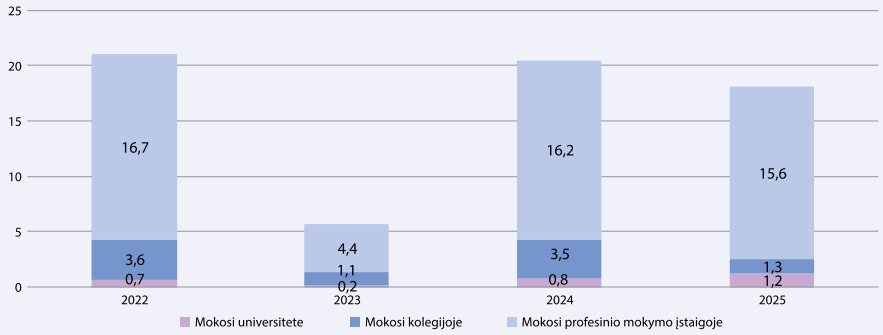

* Duomenys apie mokinius, toliau besimokančius Lietuvoje.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

2.3.8 pav.

Didesnę anksti iš švietimo pasitraukusių jaunuolių dalį sudaro vaikinai

18–24 m. jaunimo, neįgijusio vidurinio išsilavinimo ir nesimokančio, dalies (proc.) pagal lytį kaita 2022–2025 m.

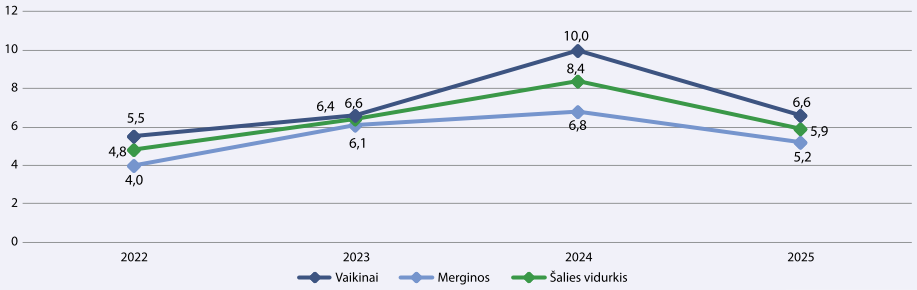

Duomenų šaltinis: VDA OSP

2022–2024 m. paaugo nuo 4,8 iki 8,4 proc., 2025 m. sumažėjo iki 5,9 proc., bet išliko didesnis nei 2022 m.

2022–2024 m. anksti iš švietimo sistemos pasitraukusio jaunimo dalis šalyje paaugo 3,6 proc. punkto (2.3.8 pav.). Vaikinų dalis paaugo nuo 5,5 iki 10,0 proc. (+ 4,5 proc. punkto), merginų – nuo 4,0 iki 6,8 proc. (+ 2,8 proc. punkto). Taigi, 2024 m. labai išaugusi anksti iš švietimo sistemos pasitraukusių vaikinų dalis lėmė ir bendro šalies rodiklio reikšmingą padidėjimą. 2025 m. anksti iš švietimo sistemos pasitraukusio jaunimo dalis reikšmingai sumažėjo – 2,5 proc. punkto, nuo 8,4 iki 5,9 proc., tačiau dar išliko 1,1 proc. punkto didesnė, nei buvusi 2022 m. (4,8 proc.). Ir šiuo atveju rodiklio pagerėjimą 2025 m. labiausiai nulėmė reikšmingai sumažėjusi anksti iš švietimo pasitraukusių vaikinų dalis: nuo 10,0 iki 6,6 proc. (– 3,4 proc. punkto), merginų dalis mažėjo nuosaikiau: nuo 6,8 iki 5,2 proc. (– 1,6 proc. punkto).

Lyginant neįgijusių vidurinio išsilavinimo ir nesimokančių vaikinų ir merginų grupes, vaikinų dalis visu analizuojamu laikotarpiu buvo didesnė nei merginų: 2022 ir 2023 m. – 1,5 proc. punkto, 2024 m. atotrūkis išaugo iki 3,2 proc. punkto, o 2025 m. skirtumas tarp lyčių vėl sumažėjo iki 1,4 proc. punkto (2.3.8 pav.). Svarbu pastebėti, kad tokia tendencija, jog didesnę neturinčiųjų vidurinio išsilavinimo ir nesimokančiųjų dalį sudaro vaikinai, būdinga daugumai ES šalių.

Lyginant 18–24 metų neturinčių vidurinio išsilavinimo ir nesimokančių jaunuolių situaciją miestuose ir kaimo vietovėse, matyti dideli skirtumai (2.3.9 pav.). Miestuose 2022–2025 m. rodiklis buvo gana žemas ir svyravo nuo 3,5 iki 4,6 proc., kaime – reikšmingai aukštesnis, kito nuo 6,9 iki 8,5 proc. Lyties pjūvis atskleidžia dar ryškesnius skirtumus. Miestuose vaikinų ir merginų rodikliai buvo panašūs, nors 2024 ir 2025 m. merginų dalis šiek tiek viršijo vaikinų (2025 m. – 5,4 proc. merginų ir 3,9 proc. vaikinų). Kaime merginų dalis kito panašiai kaip mieste (5,4–4,8 proc.), o vaikinų dalies kaita buvo dramatiškesnė: ji šoktelėjo nuo 8,2 proc. 2022 m. iki 16,2 proc. 2024 m., o 2025 m. sumažėjo iki 11,7 proc., tačiau išliko gana didelė. Būtent šios grupės – kaimo vaikinų – dalies pokyčiai labiausiai lėmė bendrą šalies rodiklio augimą 2024 m. Šio reiškinio priežastys nėra žinomos ir reikalauja gilesnės analizės.

2.3.9 pav.

Per 2022–2025 m. laikotarpį didžiausia buvo kaime gyvenančių anksti iš švietimo pasitraukusių vaikinų dalis

18–24 m. jaunimo, neįgijusio vidurinio išsilavinimo ir nesimokančio, dalies (proc.) pagal vietovę ir lytį kaita 2022–2025 m.

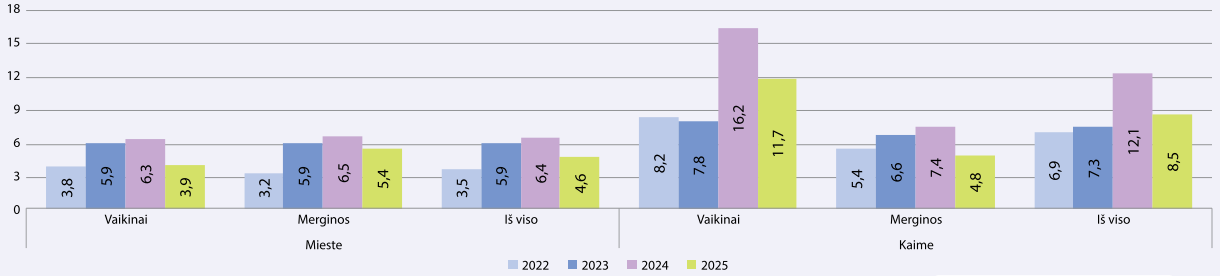

Duomenų šaltinis: VDA OSP

2.3.10 pav.

2022–2024 m. augusios, neišlaikusių egzaminų ir negavusių brandos atestatų merginų ir vaikinų, gyvenančių miestuose, dalys 2025 m. šiek tiek sumažėjo

Neišlaikiusių egzaminų ir negavusių brandos atestato abiturientų dalies (proc.) pagal lytį ir vietovę kaita 2022–2025 m.

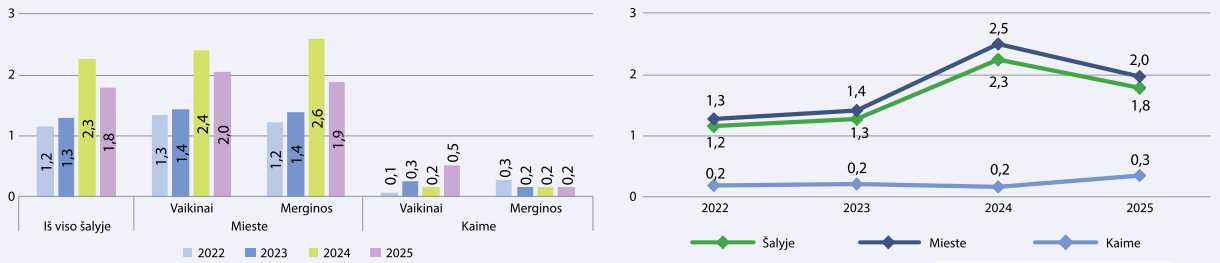

Duomenų šaltinis: ŠVIS

Sudėtinga tiksliai nustatyti 18–24 metų neturinčių vidurinio išsilavinimo ir nesimokančių jaunuolių dalies kaitos priežastis, tačiau viena iš prisidedančių, nors ir nedidelių, jaunimo grupių – abiturientų, negavusių brandos atestatų, dalis, kurios dinamika atitinka rodiklio kaitą: 2022–2023 m. negavusiųjų brandos atestatų dalis buvo nedidelė (1,2–1,3 proc. laikiusių egzaminus abiturientų, 258–284 asmenys), 2024 m. ji šoktelėjo iki 2,3 proc. (505 asmenys), o 2025 m. šiek tiek sumažėjo – iki 1,8 proc. (426 asmenys), tačiau vis dar išliko aukštesnė nei pradinė būklė (2.3.10 pav.). Vis dėlto, šie duomenys turi įtakos tik nesimokančio ir neturinčio vidurinio išsilavinimo jaunimo dalies dydžiui miestuose, nes ten 2024 m. buvo didžiausia negavusiųjų brandos atestatų dalis (2,6 proc. merginų, 2,4 proc. vaikinų nuo laikiusiųjų VBE), ir nors 2025 m. šalyje ji sumažėjo, išliko aukšta miestuose (2,0 proc. vaikinų ir 1,9 proc. merginų). Tačiau kaime negavusių brandos atestatų merginų ir vaikinų dalys 2022–2025 m. išliko labai mažos (vaikinų kito nuo 0,1 iki 0,5 proc., merginų – nuo 0,3 iki 0,2 proc.). VBE rezultatams įtakos turėjo ir atnaujintas ugdymo turinys, pasikeitusi VBE organizavimo tvarka, rezultatų vertinimo iššūkiai.

Papildomų įžvalgų apie ankstyvą pasitraukimą iš švietimo sistemos gali suteikti Eurostato rodiklis – 15–29 metų nedirbančių ir nesimokančių jaunų asmenų (arba NEET)[18] dalis. Didelė dalis 18–24 metų jaunuolių, kurie neturi vidurinio išsilavinimo ir nesimoko, savaime patenka į NEET grupę, jei nedirba. Eurostato duomenimis, 2022–2025 m. Lietuvoje 15–29 metų nedirbančių ir nesimokančių jaunuolių dalis paaugo nuo 10,7 proc. iki 12,4 proc. Šio rodiklio dinamika labai panaši, kaip ankstesnio (18–24 metų neturinčių vidurinio išsilavinimo ir nesimokančių jaunuolių dalies) rodiklio: 2022–2024 m. laikotarpiu – rodiklio augimas, 2025 m. sumažėjimas, tačiau rodiklio reikšmė išlieka aukštesnė už 2022 m. 27 ES šalių vidurkis visą šį laikotarpį palaipsniui mažėjo nuo 11,7 iki 11,0 proc. (2.3.11 pav.).

Lyginant situaciją ES šalyse, matyti, kad 2025 m. nedirbančio ir nesimokančio 15–29 metų jaunimo dalis buvo didesnė nei Lietuvoje 5 ES šalyse, o mažesnė – 21 šalyje. Didžiausia nedirbančio ir nesimokančio jaunimo dalis 2025 m. buvo Rumunijoje (19,2 proc.), mažiausia – Nyderlanduose (5,3 proc.). Šalims skirtingai pavyko spręsti nedirbančio ir nesimokančio jaunimo įtrauktį į švietimą ir (arba) darbo rinką. Per trejus metus nedirbančio ir nesimokančio jaunimo dalis sumažėjo 16 šalių, ypač reikšmingai – Italijoje (– 5,7 proc. punkto), Kipre (– 3,8 proc. punkto) ir Čekijoje (– 3,4 proc. punkto), bet 12 šalių išaugo, labiausiai – Liuksemburge

18 | Angl. NEET – *young people neither in employment nor in education and training*, t. y. nedirbantis ir nesimokantis jaunimas.

2.3.11 pav.

2023–2025 m. Lietuvoje 15–29 m. nedirbančio ir nesimokančio jaunimo dalis buvo didesnė nei vidutiniškai 27 ES šalyse

15–29 m. nedirbančio ir nesimokančio jaunimo dalies (proc.) Lietuvoje ir 27 ES šalių vidurkio kaita 2022–2025 m.

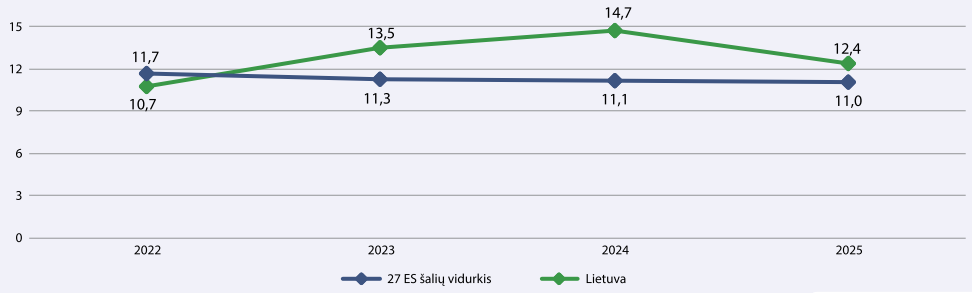

Duomenų šaltinis: Eurostatas

2.3.12 pav.

Per 2022–2025 m. Lietuvoje nedirbančio ir nesimokančio 15–29 m. jaunimo dalis padidėjo, ir 2025 m. Lietuva buvo šeštoje vietoje ES

15–29 m. nedirbančio ir nesimokančio jaunimo dalys (proc.) ES šalyse 2022 m. ir 2025 m.

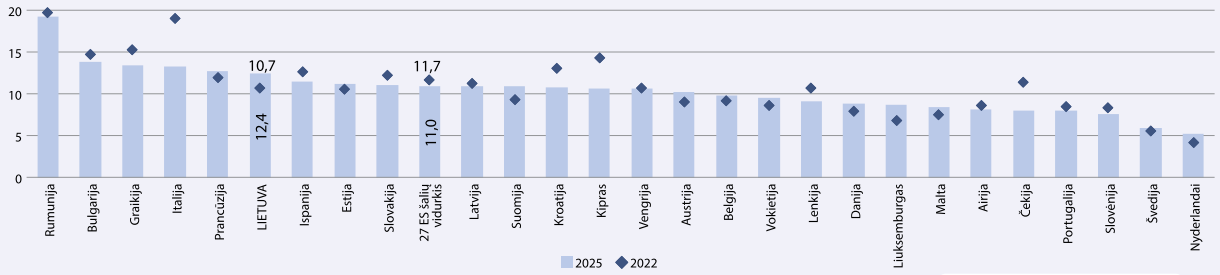

Duomenų šaltinis: Eurostatas

2.3.13 pav.

2025 m., palyginti su 2022 m., nedirbančių ir nesimokančių 15–29 m. vaikinų dalis padidėjo kiek labiau nei merginų

15–29 m. nedirbančio ir nesimokančio jaunimo dalies (proc.) pagal lytį kaita 2022–2025 m.

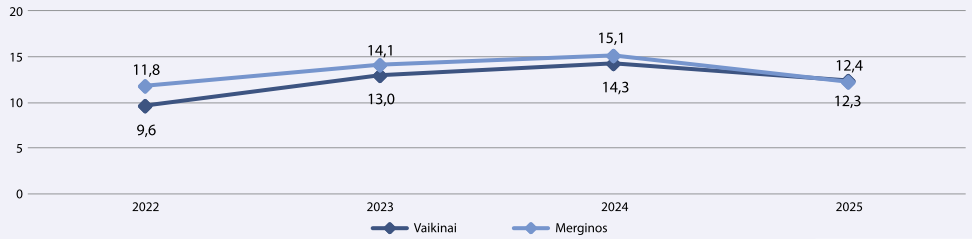

Duomenų šaltinis: VDA OSP

(+ 1,9 proc. punkto), Lietuvoje ir Suomijoje (+ 1,7 proc. punkto) (2.3.12 pav.).

Analizuojant rodiklio kaitą pagal lytį, matyti, kad 2022–2024 m. nedirbančių ir nesimokančių 15–29 metų merginų dalis buvo didesnė nei vaikinų, tačiau atotrūkis, reikšmingiau augant vaikinų daliai, vis mažėjo, kol galiausiai 2025 m. jo nebeliko. 2022 m. nedirbančių ir nesimokančių 15–29 metų merginų dalis sudarė 11,8 proc. ir buvo 2,2 proc. punkto didesnė nei vaikinų (9,6 proc.), 2023 m. merginų dalis buvo 1,1 proc. punkto didesnė, 2024 m. 0,8 proc. punkto didesnė, o 2025 m. – jau 0,1 proc. punkto mažesnė nei vaikinų. Tad 2025 m., palyginti su 2022 m., nedirbančių ir nesimokančių merginų dalis buvo padidėjusi 0,5 proc. punkto, o vaikinų – 2,8 proc. punkto (2.3.13 pav.).

Eurostato (2025a)[19] atlikta 2024 m. duomenų analizė nurodo jaunuolių apklausoje išryškėjusias tokias priežastis, dėl kurių 15–29 metų jaunimas nesimoko ir nedirba:

- Švietimo sistemos problemos (42,6 proc.). Tai yra dažniausiai nurodoma priežastis. Jaunuoliai teigia, kad mokymosi programos neatitiko jų lūkesčių, buvo per sunkios arba nesuteikė reikiamų įgūdžių darbui.
- Asmeninės ir šeimos priežastys (26,3 proc.). Tarp priežasčių minima vaiko priežiūra, nėštumas, šeimos nario slaugymas arba asmeninės sveikatos problemos (liga ar negalia).
- Noras dirbti (13,8 proc.). Dalis jaunuolių palieka švietimo sistemą, tiesiog norėdami užsidirbti, tačiau ne visada sėkmingai randa pastovų darbą, todėl laikinai turi NEET statusą.

2024 m. duomenys pagal išsilavinimą (Eurostatas, 2025b) rodo nerimą keliančią tendenciją: pagrindinį arba žemesnį išsilavinimą turinčių asmenų NEET rodiklis Lietuvoje siekė 15,8 proc. – tai yra tarp 10 aukščiausių reikšmių Europoje. Tačiau ypač išsiskiria vidutinį išsilavinimą[20] turinčių jaunuolių rodiklis – 17,9 proc. – aukščiausias visoje Europoje, o aukštąjį išsilavinimą turinčiųjų NEET rodiklis Lietuvoje buvo gerokai žemesnis – 6,3 proc. Tai rodo, kad problema neapsiriboja mokyklos nebaigusiais asmenimis: net įgiję vidurinį ar profesinį išsilavinimą, Lietuvos jaunuoliai neproporcingai dažnai lieka už darbo rinkos ir švietimo sistemos ribų, o aukštojo mokslo diplomas vis dar turi didelę reikšmę. Kyla klausimas, ar vidurinis išsilavinimas ir profesinės kvalifikacijos pakankamai atitinka darbo rinkos poreikius.

Neformalusis vaikų švietimas

NVŠ paskirtis – tenkinti mokinių pažinimo, lavinimosi ir saviraiškos poreikius, padėti jiems tapti aktyviais visuomenės nariais. NVŠ programas vykdo neformaliojo vaikų švietimo ir kitos švietimo įstaigos, laisvieji mokytojai, kiti švietimo teikėjai. FŠPU programas vykdo muzikos, dailės, kitos menų, sporto mokyklos, Lietuvos aukštosios mokyklos, taip pat pagal švietimo, mokslo ir sporto ministro patvirtintą gamtamokslinio, technologinio, inžinerinio, matematinio ugdymo atviros prieigos centro veiklos aprašą veiklą vykdančios švietimo įstaigos.

Dalyvavimo NVŠ prioritetai išlieka nepakitę (žr. ankstesnes švietimo būklės apžvalgas[21]). Sporto programas lankančių mokinių dalis per trejus metus dar labiau padidėjo – 2025 m. jas lankančiųjų dalis sudarė 53,2 proc., kitos dažnai lankomos NVŠ programos – muzika (23,6 proc.), dailė (18,1 proc.), choreografija ir šokis (17,8 proc.), informacinės technologijos (14,1 proc.). Gana daug mokinių lanko programas, kurios nėra priskirtos konkrečioms kryptims (24,7 proc.). 2025 m., palyginti su 2022 m., šiek tiek paaugo pasirenkančių sportą, informacines technologijas, kalbas, technologijas mokinių dalys (2.3.14 pav.).

Šalyje siekiama, kad daugiau mokinių lankytų NVŠ programas; ypač atkreipiamas dėmesys į SUP turinčių, 9–10 ir I–IV gimnazijos klasių mokinių įsitraukimą į neformalųjį vaikų švietimą. Dalyvavimo NVŠ politiniai siekiai, jų įgyvendinimo priemonės ir rezultatai apžvelgti 1.2 poskyryje. 2022–2025 m. šalyje mokinių įsitraukimas į NVŠ veiklas kasmet augo. 2022 m. NVŠ dalyvavo 77,3 proc. visų pagal bendrojo ugdymo programas ugdomų mokinių, 2025 m. – 84,0 proc. (6,7 proc. punkto daugiau). Augo ir SUP turinčių mokinių dalyvavimas NVŠ. 2022 m. NVŠ programose dalyvavo 76,5 proc. SUP turinčių mokinių, o 2025 m. – 82,1 proc. (5,6 proc. punkto daugiau).

NVŠ būrelius mokykloje 2025 m. lankė 75,1 proc. bendrojo ugdymo mokinių, jų dalis paaugo 5,5 proc. punkto (nuo 69,6 proc. 2022 m.). Lankančiųjų NVŠ formalųjį švietimą papildančiose mokyklose (FŠPU) dalis per trejus metus sumažėjo 1,4 proc. punkto (nuo 27,4 iki 26,0 proc.) (2.3.15 pav.).

2.3.14 pav.

Ir 2022, ir 2025 m. daugiausia mokinių dalyvavo sporto ir muzikos krypčių NVŠ veiklose

Dalyvaujančių NVŠ mokykloje arba už jos ribų mokinių dalis (proc.) pagal NVŠ kryptis 2022 ir 2025 m.

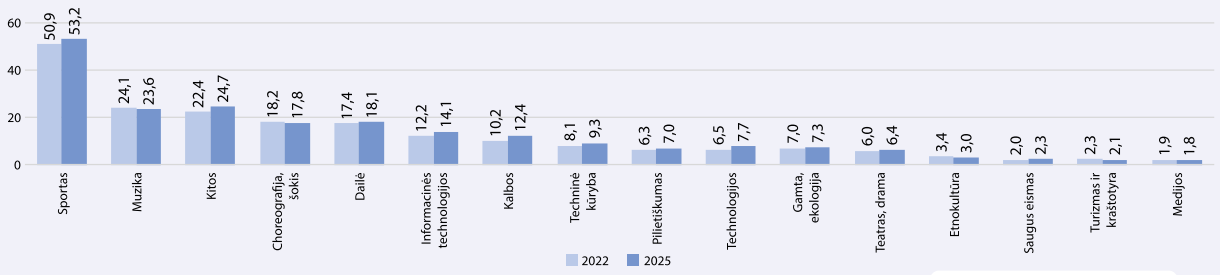

Duomenų šaltinis: ŠVIS

19 | Remiamasi Europos gyventojų užimtumo tyrimo duomenimis.
20 | Vidutinis išsilavinimas (angl. *medium educational attainment level*) pagal Eurostato statistiką aprėpia asmenis, įgijusius vidurinį išsilavinimą arba profesinę klasifikaciją (ISCED 3 ir 4 lygmenys pagal ISCED 2011 klasifikaciją).
21 | Prieiga per internetą: https://www.nsa.smsm.lt/paslaugos/svietimo-bukles-stebesena/svietimo-bukles-apzvalgos/

2.3.15 pav.

2022–2025 m. augo lankančių NVŠ programas mokyklos būreliuose mokinių dalis

Mokinių, lankančių NVŠ programas* bendrojo ugdymo mokyklos būreliuose ir FŠPU programas, dalies (proc.) kaita 2022–2025 m.

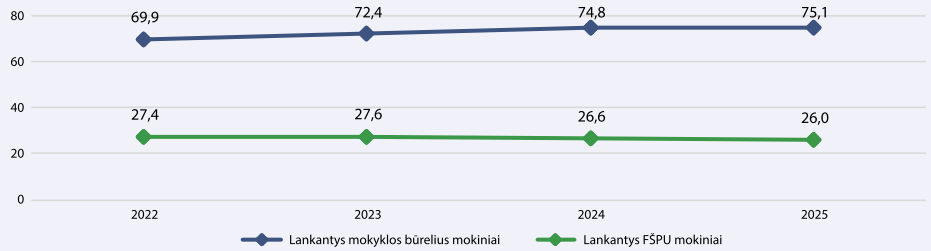

* Mokiniai dar gali lankyti ir kitas NVŠ programas (ne mokykloje).

Duomenų šaltinis: ŠVIS

2.3.16 pav.

2022–2025 m. didžiausia mokinių apskritai ir SUP turinčių mokinių dalis lankė NVŠ, mokydamiesi 1–4 klasėse

NVŠ arba FŠPU lankančių mokinių dalies (proc.) pagal klases kaita 2022–2025 m.

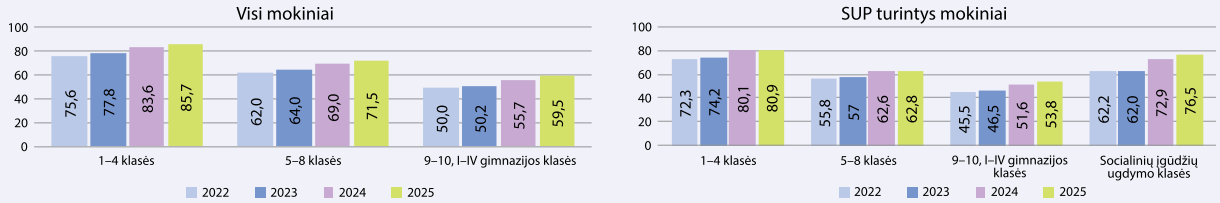

Duomenų šaltinis: ŠVIS

2.3.17 pav.

2022–2025 m. augo visų klasių mokinių dalyvavimas NVŠ veiklose, finansuojamose iš valstybės biudžeto; didžiausia dalis pasinaudojusiųjų šiuo finansavimu – tarp 1–4 klasių mokinių

Bendrojo ugdymo mokinių, dalyvaujančių NVŠ veiklose, finansuojamose valstybės biudžeto lėšomis, dalies (proc.) šalyje ir pagal klases kaita 2022–2025 m.

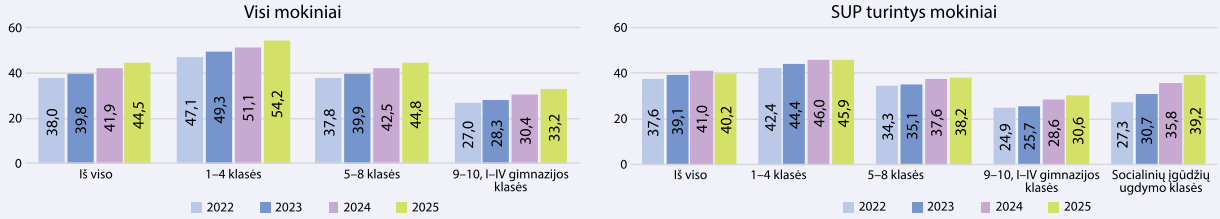

Duomenų šaltinis: ŠVIS

Didėjant mokinio klasei, įsitraukimas į NVŠ mažėja. Aktyviausiai į NVŠ veiklas įsitraukia 1–4 klasių mokiniai. 2025 m. dalyvaujančių NVŠ pradinių klasių mokinių dalis pasiekė 85,7 proc. – per trejus metus nuo 2022 m. padidėjo 10,1 proc. punkto. Gana daug NVŠ dalyvaujančių ir 5–8 klasių mokinių: 2025 m. – 71,5 proc. (9,5 proc. punkto daugiau nei 2022 m.). 9–10, I–IV gimnazijos klasių mokiniai NVŠ veiklose dalyvauja mažiau, tačiau ir jų dalis per trejus metus padidėjo 9,5 proc. punkto: nuo 50,0 iki 59,5 proc.

SUP turinčių mokinių, dalyvaujančių NVŠ, dalis taip pat didžiausia 1–4 klasėse (2022 m. buvo 72,3 proc., per trejus metus padidėjo 8,6 proc. punkto iki 80,9 proc.). NVŠ lankančių 5–8 klasių SUP turinčių mokinių dalis 2025 m. siekė 62,8 proc. Ji paaugo mažiau – 7 proc. punktais, palyginti su 2022 m. 9–10, I–IV gimnazijos klasių SUP turinčių mokinių, lankančių NVŠ, dalis 2025 m. pasiekė 53,8 proc. – padidėjo 8,3 proc. punkto, palyginti su 2022 m. (2.3.16 pav.).

ŠVIS duomenimis, valstybės biudžeto lėšomis, skirtomis NVŠ, pasinaudoja vis daugiau mokinių: 2022 m. – 38 proc., 2025 m. – 44,5 proc. (6,5 proc. punkto daugiau) šalies bendrojo ugdymo mokinių (2.3.17 pav.). SUP turinčių mokinių, pasinaudojusių valstybės biudžeto lėšomis, skirtomis NVŠ, dalis analizuojamu laikotarpiu buvo šiek tiek mažesnė nei mokinių apskritai: 2022 m. – 37,6 proc., 2025 m. – 40,2 proc. (2,6 proc. punkto daugiau).

2.3.18 pav.

Nors 2022–2025 m. NVŠ dalyvavo mažesnė užsienio šalių pilietybę turinčių mokinių nei Lietuvos piliečių dalis, atotrūkis tarp šių grupių sparčiai mažėjo

NVŠ dalyvaujančių bendrojo ugdymo mokinių dalies (proc.) šalyje kaita 2022–2025 m. pagal pilietybę*

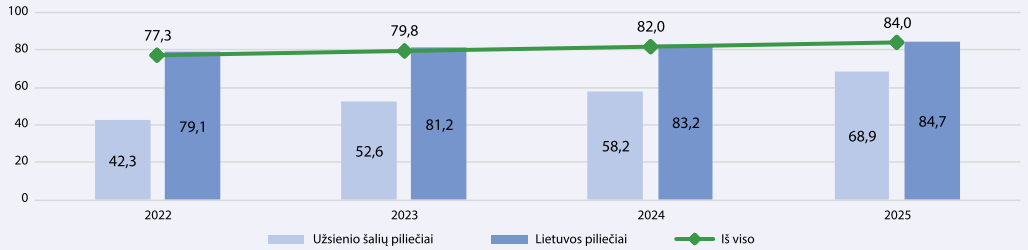

* Turintieji kelias – Lietuvos ir kitą pilietybę – įskaičiuoti į Lietuvos piliečių, dalyvaujančių NVŠ, dalį.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

Siekiant sudaryti geresnes galimybes NVŠ dalyvauti vidutinių ir didelių SUP turintiems mokiniams, jiems yra skiriamas dvigubas NVŠ krepšelis (30–50 Eur).

2025 m. didžiausias mokinių dalis, pasinaudojusias NVŠ finansavimu iš valstybės biudžeto, sudarė 1–4 klasių mokiniai (54,2 proc. visų šių klasių mokinių, 45,9 proc. turinčiųjų SUP), 5–8 klasių mokiniai (44,8 proc. visų šių klasių mokinių, 38,2 proc. turinčiųjų SUP) ir socialinių įgūdžių klasėse ugdomi SUP turintys mokiniai – 39,2 proc. Taigi, didinamas finansavimas yra reikšmingas postūmis, skatinantis mokinius dalyvauti NVŠ.

Svarbu skatinti ir užsienio šalių piliečių, kurie mokosi Lietuvos bendrojo ugdymo mokyklose, įsitraukimą į NVŠ veiklas – šios veiklos ne tik padeda ugdyti įvairius mokinio gebėjimus, bet ir prisideda prie kalbos įgūdžių tobulinimo, socialinių ryšių su bendraamžiais kūrimo.

Kaip matyti 2.3.18 pav., 2022–2025 m. palyginti mažesnė užsienio šalių nei Lietuvos piliečių dalis dalyvavo NVŠ veiklose, tačiau ji didėjo daug sparčiau (26,6 proc. punkto, nuo 42,3 proc. iki 68,9 proc.), nei Lietuvos piliečių, dalyvaujančių NVŠ, dalis (5,6 proc. punkto, nuo 79,1 proc. iki 84,7 proc.), ir atotrūkis nuo Lietuvos piliečių, dalyvaujančių NVŠ, dalies kasmet mažėjo. 2022 m. Lietuvos piliečių, dalyvaujančių NVŠ veiklose, dalis buvo net 36,8 proc. punkto, o 2025 m. – 15,8 proc. punkto didesnė, nei turinčių užsienio pilietybę mokinių.

2.4. Mokinių ir pedagoginių darbuotojų skaičius

2022–2025 m. bendras mokinių skaičius sumažėjo 8,3 tūkst., iki 489,2 tūkst.; labiausiai – ikimokyklinio (– 11,3 tūkst.), priešmokyklinio (– 2,6 tūkst.) ugdymo lygmenyje, o pagrindinio ir vidurinio ugdymo – paaugo (maždaug po 3–4 tūkst. mokinių). Ikimokyklinio ugdymo mokyklose labiausiai sumažėjo mokinių skaičius savivaldybių pavaldumo miestų mokyklose (– 10,9 tūkst.), o kaimo vietovėse – šiek tiek paaugo. Bendrojo ugdymo mokyklose mokinių padaugėjo nevalstybinėse (+ 4,4 tūkst.) ir savivaldybių (+ 2,8 tūkst.) miesto mokyklose, kaime – sumažėjo savivaldybių mokyklose (– 3,9 tūkst. mokinių), o nevalstybinėse ir valstybinėse – nedaug paaugo. 2025 m. 50,4 proc. (2022 m. – 48,6 proc.) mokinių mokėsi gimnazijose.

Mokinių užsienio piliečių skaičius, augęs nuo 2022 m., 2025 m. šiek tiek sumažėjo. Mažėjo jų, ugdomų lietuvių kalba, dalis (2022 m. – 55,8 proc., 2025 m. – 37,8 proc.), daugėjo ugdomų rusų ir ukrainiečių kalbomis. Išlyginamosiose klasėse lietuvių kalbos 2022 m. mokėsi 4,2 proc., 2025 m. – 8,7 proc. užsieniečių.

Augo negalią turinčių vaikų, besimokančių bendrosiose klasėse, dalis ikimokyklinio (nuo 76,0 iki 83,1 proc.) ir bendrojo ugdymo (nuo 51,6 iki 58,2 proc.) lygmenyse, visų savivaldybių grupių bendrojo ugdymo mokyklose.

Vežiojamų mokinių dalis per trejus metus kito nedaug; didžiausia ji žiedinėse savivaldybėse (vidurkis – 44,5 proc.), ypač Panevėžio r. (74,1 proc.).

Nuo 2022 m. iki 2025 m. pedagoginių darbuotojų skaičius ikimokyklinio, bendrojo ugdymo mokyklose ir profesinio mokymo įstaigose išaugo 2,2 tūkst. ir 2025 m. sudarė 57,1 tūkst., iš jų – 43,8 tūkst. mokytojų, 3,9 tūkst. mokyklų vadovų, 5,0 tūkst. pagalbos mokiniui specialistų ir 4,4 tūkst. kitų pedagoginių darbuotojų. Nuo 2023 m. iki 2025 m. 52,5 proc. išaugo mokytojo ir mokinio padėjėjų skaičius (2023 m. buvo 4 193, 2025 m. – 6 393) šalies ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo mokyklose.

Mokinių skaičiaus kaita

2025 m. šalyje pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo programas iš viso mokėsi 489,2 tūkst. mokinių – 8,3 tūkst. mažiau nei 2022 m. (497,5 tūkst.). Labiausiai sumažėjo mokinių, ugdomų pagal ikimokyklinio ugdymo programą, – 11,3 tūkst. (10,6 proc.). Pagal priešmokyklinio ugdymo programą ugdomų mokinių sumažėjo 2,6 tūkst. (8,7 proc.), pagal pradinio ugdymo programą – 1,7 tūkst. (1,4 proc.). Augo ugdomų pagal pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas mokinių skaičius: pagrindinio ugdymo mokinių padaugėjo 3,3 tūkst. (1,8 proc.), vidurinio – 3,9 tūkst. (6,5 proc.) (2.4.1 pav.).

Mokiniai pagal pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas mokosi ne tik bendrojo ugdymo mokyklose, bet ir profesinio mokymo įstaigose. Mokiniai profesinio mokymo įstaigose turi įvairių galimybių: mokytis tik profesijos; įgyti tik pagrindinį ir (arba) vidurinį išsilavinimą, kartu neįgyjant profesijos; įgyti pagrindinį ir (arba) vidurinį išsilavinimą kartu su profesija.

Dauguma pagal pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas besimokančių mokinių išsilavinimą siekė įgyti bendrojo ugdymo mokyklose: 2022 m. – 222,9 tūkst., tai sudaro 73,9 proc., 2025 m. – 230,5 tūkst., arba 73,3 proc. mokinių. Vis dėlto, nemaža dalis mokinių siekė įgyti pagrindinį arba vidurinį išsilavinimą profesinėse mokyklose kartu su profesija: 2022 m. tokių mokinių buvo 17,5 tūkst., 2025 m. šiek tiek mažiau – 17,1 tūkst. Nedidelė dalis mokinių (2022 m. – 3,2 tūkst., 2025 m. – 2,6 tūkst.) profesinio mokymo įstaigose mokėsi tik pagal pagrindinio ar vidurinio ugdymo programas, neįgydami profesijos.

Mokinių skaičiaus kaita ikimokyklinio ugdymo mokyklose

Nors dauguma vaikų yra ugdomi miestų ikimokyklinio ugdymo mokyklose, jų procentinė dalis kiek sumažėjo: 2022 m. sudarė 93,4 proc., o 2025 m. – 92,0 proc. mokinių. Atitinkamai, išaugo kaimo vietovėse ugdomų mokinių dalis: nuo 6,6 proc. iki 8,0 proc.

2.4.1 pav.

2022–2025 m. mažėjo ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, augo – pagrindinio ir vidurinio ugdymo mokinių skaičius

Mokinių, besimokančių pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, bendrojo ugdymo programas, skaičiaus (tūkst.) kaita 2022–2025 m.

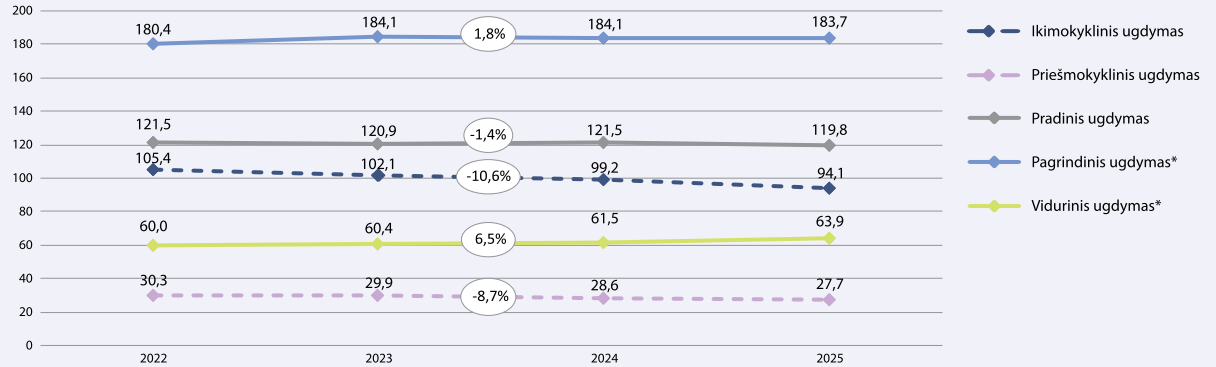

* Įskaitant besimokančiuosius pagal bendrojo ugdymo programas profesinio mokymo įstaigose.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

2.4.2 pav.

Per 2022–2025 m. kaimo ikimokyklinio ugdymo mokyklose mokinių skaičius augo, miesto – mažėjo

Ikimokyklinio ugdymo mokyklų mokinių skaičius (asmenys) 2022 ir 2025 m., pagal mokyklos priklausomybę ir vietovę

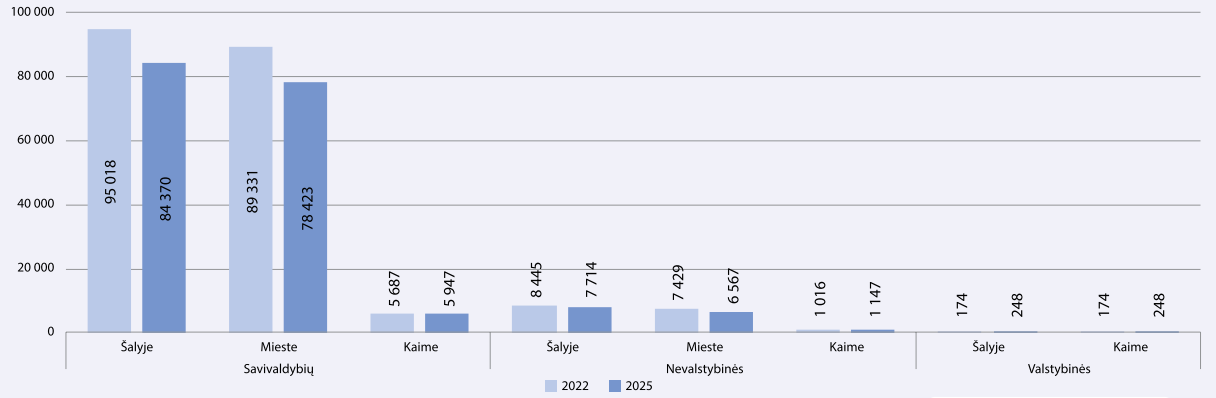

Duomenų šaltinis: ŠVIS

Per 2022–2025 m. labiausiai vaikų sumažėjo miestų savivaldybių pavaldumo mokyklose – 10,9 tūkst. mokinių, o kaimo mokyklose 260 vaikų padaugėjo. 862 mokiniais sumažėjo miestų nevalstybinėse mokyklose, o kaimo mokyklose 131 mokiniu padaugėjo. Valstybinių ikimokyklinio ugdymo mokyklų yra tik kaimo vietovėse. Jose mokosi nedaug, 2025 m. – 248 mokiniai (mokinių skaičius padidėjo 74 mokiniais) (2.4.2 pav.).

Mokinių skaičiaus kaita bendrojo ugdymo mokyklose

Miestuose ir kaimo vietovėse esančiose mokyklose bendrojo ugdymo mokinių skaičius keitėsi skirtingai: miestuose – augo, kaime – mažėjo.

Per 2022–2025 m. miestuose labiausiai augo mokinių skaičius nevalstybinėse mokyklose – padidėjo 4,4 tūkst. Savivaldybių mokyklose mokinių skaičius išaugo 2,8 tūkst., o valstybinėse – 103 mokiniais.

Kaimo vietovėse mokinių skaičius mažėjo tik savivaldybių mokyklose – 3,9 tūkst. mokinių per trejus metus. Valstybinėse mokyklose mokinių skaičius padidėjo 715 mokinių, nevalstybinėse mokyklose padidėjo 200 mokinių (2.4.3 pav.).

Pastebimą didėjančio mokinių skaičiaus miestų mokyklose tendenciją nulėmė atitinkamai kintančios gyventojų, auginančių vaikus, proporcijos mieste ir kaime, vykdoma mokyklų tinklo pertvarka, augantis nevalstybinių mokyklų sektorius.

Lyginant mokinių skaičiaus kaitą pagal mokyklos tipą per 2022–2025 m., matyti, kad tiek 2022 m., tiek 2025 m. beveik pusė visų bendrojo ugdymo mokinių mokėsi gimnazijose, jų skaičius per trejus metus padidėjo 9,3 tūkst., o procentinė dalis – nuo 48,6 proc. iki 50,4 proc. Atitinkamai sumažėjo kitų tipų mokyklose ugdomų mokinių skaičius ir

2.4.3 pav.

2022–2025 m. labiausiai išaugo mokinių skaičius miestų nevalstybinėse bendrojo ugdymo mokyklose, labiausiai sumažėjo – savivaldybių bendrojo ugdymo mokyklose kaimo vietovėse

Bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičius (asmenys) 2022 ir 2025 m., pagal mokyklos priklausomybę ir vietovę

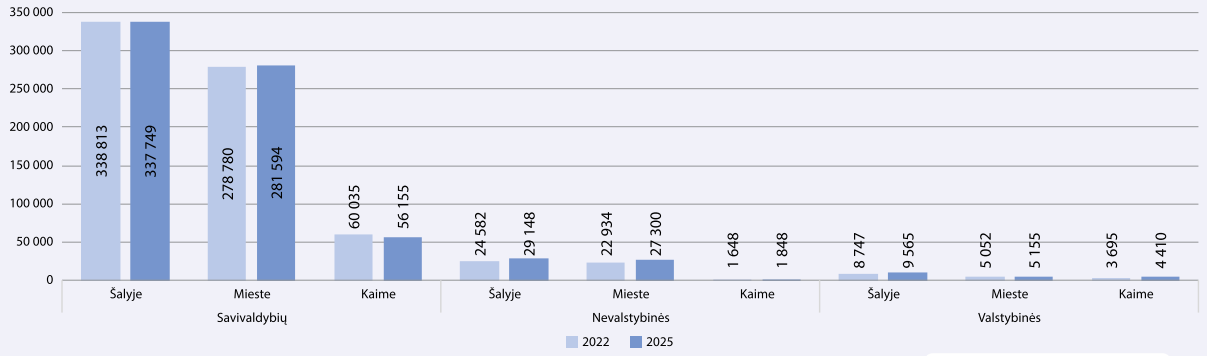

Duomenų šaltinis: ŠVIS

2.4.4 pav.

Per 2022–2025 m. labiausiai išaugo mokinių skaičius miestų gimnazijose, labiausiai sumažėjo – kaimo gimnazijose

Bendrojo ugdymo mokinių skaičius (asmenys) pagal vietovę ir mokyklos tipą, 2022 ir 2025 m.

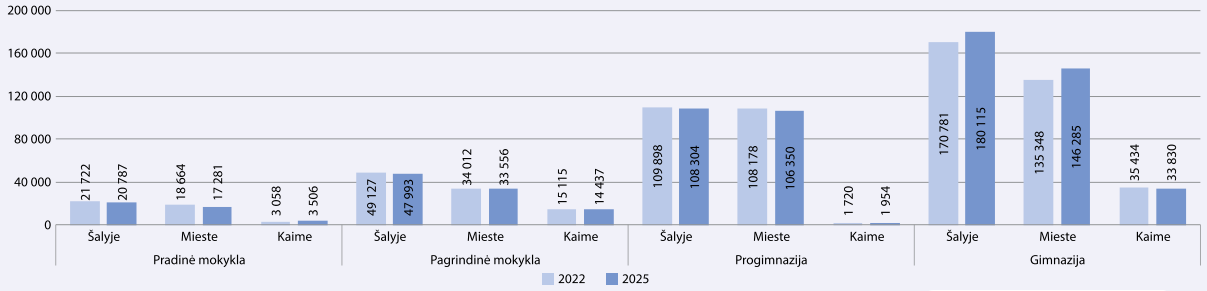

Duomenų šaltinis: ŠVIS

dalis: progimnazijose ugdomų mokinių sumažėjo 1,6 tūkst. (procentinė dalis sumažėjo nuo 31,3 iki 30,3 proc.), pagrindinėse mokyklose – 1,1 tūkst. (procentinė dalis – nuo 14,0 iki 13,4 proc.), pradinėse mokyklose – 935 mokiniais (procentinė dalis – nuo 6,2 iki 5,8 proc.).

Per 2022–2025 m. laikotarpį miestuose mokinių skaičius išaugo tik gimnazijose, ir labai reikšmingai (10,9 tūkst.), kitų tipų mokyklose mokinių skaičius sumažėjo: progimnazijose (– 1,8 tūkst.), pradinėse mokyklose (– 1,4 tūkst.), pagrindinėse mokyklose – 456 mokiniais.

Kaimo vietovėse mokinių skaičius sumažėjo gimnazijose (– 1,6 tūkst.), pagrindinėse mokyklose (678 mokiniais), tačiau šiek tiek paaugo pradinėse mokyklose (448 mokiniais) ir progimnazijose (234 mokiniais) (2.4.4 pav.).

Organizuodamos bendrąjį ugdymą, savivaldybės susiduria su skirtingais iššūkiais, susijusiais su mokinių skaičiaus pokyčiais. Per 2022–2025 m. 42 savivaldybėse bendrojo ugdymo mokinių skaičius sumažėjo, o 18 savivaldybių – padidėjo. Mokinių skaičius paaugo žiedinėse savivaldybėse (grupės vidurkio pokytis + 7,8 proc.), miestų savivaldybėse (grupės vidurkio pokytis + 4,1 proc.), sumažėjo mažosiose ir didesniosiose savivaldybėse (grupių vidurkių pokyčiai atitinkamai – 5,3 proc. ir – 3,2 proc.) (2.4.5 pav.). Taigi matyti migracijos į didžiuosius šalies miestus ir šalia jų įsikūrusias rajonų savivaldybes tendencija.

Mokinių skaičius savivaldybėse kito skirtingai: nuo 17,0 proc. augimo iki 13,4 proc. sumažėjimo. Labiausiai bendrojo ugdymo mokinių skaičius paaugo Klaipėdos r. (17,0 proc.), Kauno r. (9,7 proc.), Vilniaus r. (6,9 proc.), Trakų r. (6,4 proc.) ir Vilniaus m. (6,0 proc.) savivaldybėse. Labiausiai sumažėjo – Ignalinos r. (– 13,4 proc.), Kupiškio r. (– 11,9 proc.), Jurbarko r. ir Radviliškio r. (po – 10,8 proc.), Pagėgių (– 10,5 proc.) ir Lazdijų r. (– 10,1 proc.) savivaldybėse.

Siekiant plėsti įtrauktį į švietimo sistemą, svarbu didinti švietimo prieinamumą socialiai jautrių grupių asmenims – mokiniams, kurie dėl savo socialinės, ekonominės ar fizinės padėties, amžiaus, sveikatos būklės ar gyvenamosios aplinkos susiduria su kliūtimis, trukdančiomis mokytis lygiavertėmis sąlygomis

2.4.5 pav.

Per 2022–2025 m. bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičius augo 18 savivaldybių, mažėjo – 42 savivaldybėse

Savivaldybių bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) 2022–2025 m.

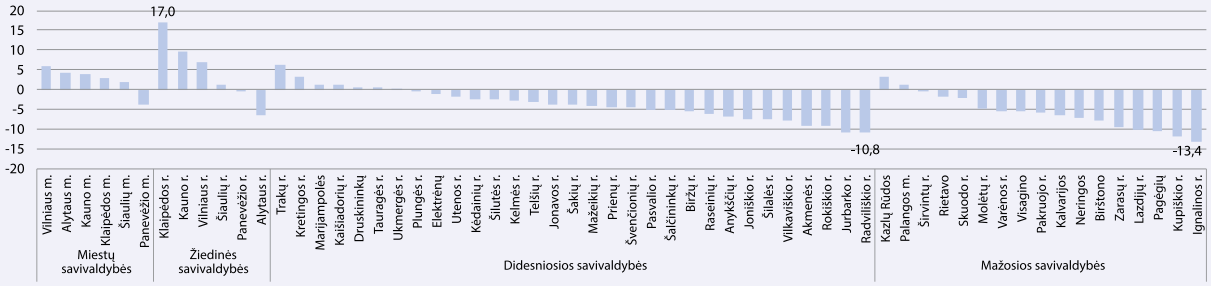

	Savivaldybių grupių vidurkiai			
	Miestų savivaldybės	Žiedinės savivaldybės	Didesniosios savivaldybės	Mažosios savivaldybės
Mokinių skaičiaus pokytis per 2022–2025 m. savivaldybių grupėse	+ 4,1 proc.	+ 7,8 proc.	– 3,2 proc.	– 5,3 proc.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

su kitais mokiniais. Tokios socialiai jautrios grupės, pavyzdžiui, gali būti negalią ir (ar) SUP turintys vaikai, migrantai – karo pabėgėlių, prieglobsčio prašytojų vaikai, atokiose vietovėse, toliau nuo ugdymo įstaigų gyvenantys vaikai.

Šalies mokyklose ugdomi užsienio šalių pilietybę turintys mokiniai

2022 m. šalyje pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, bendrojo ugdymo programas[22] mokėsi beveik 14,4 tūkst. užsienio šalių piliečių. Per trejus metus jų skaičius išaugo iki 18,5 tūkst. Didžiausias augimas įvyko 2024 m.: tais metais bendras kitų šalių piliečių skaičius pasiekė 19,2 tūkst., o nuo 2024 iki 2025 m. jis šiek tiek sumažėjo visose ugdymo programose, išskyrus vidurinį ugdymą.

2025 m., palyginti su 2022 m., užsienio šalių piliečių dalis siekė 3,0 proc. (+ 0,5 proc. punkto) visų ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo mokinių, 3,6 proc. (+ 0,2 proc. punkto) pradinio ugdymo, 4,4 proc. (+ 1,0 proc. punktas) pagrindinio ugdymo ir 3,6 proc. (+ 2,0 proc. punktai) vidurinio ugdymo mokinių.

Per vienus metus nuo 2024 iki 2025 m. užsienio šalių pilietybę turinčių mokinių, ugdomų pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programą, sumažėjo 290, pagal pradinio ugdymo programą – sumažėjo 187 mokiniais, pagrindinio ugdymo programą – sumažėjo 802 mokiniais, o ugdomų pagal vidurinio ugdymo programą padaugėjo 452 mokiniais (2.4.6 pav.).

Mokytis pagal pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas užsienio šalių pilietybę turintys asmenys gali ir profesinio mokymo įstaigose (vien pagal bendrojo ugdymo programas arba kartu su profesija). 2022 m. profesinio mokymo įstaigose mokėsi tik 1 užsienio šalies pilietybę turintis mokinys pagal pagrindinio ugdymo ir 113 mokinių – pagal vidurinio ugdymo programą, o 2025 m. – gerokai daugiau: pagal pagrindinio ugdymo programą – 26 mokiniai ir 556 – pagal vidurinio ugdymo programą.

2.4.6 pav.

Per 2022–2024 m. pagal visas ugdymo programas ugdomų Lietuvoje kitų šalių piliečių skaičius ir dalis didėjo, o 2025 m. padidėjo tik ugdomų pagal vidurinio ugdymo programą skaičius ir dalis, pagal kitas programas – sumažėjo

Besimokančių Lietuvoje kitų šalių piliečių dalies (proc.) kaita 2022–2025 m. pagal ugdymo programas

Besimokančių Lietuvoje kitų šalių piliečių skaičiaus kaita 2022–2025 m. pagal ugdymo programas

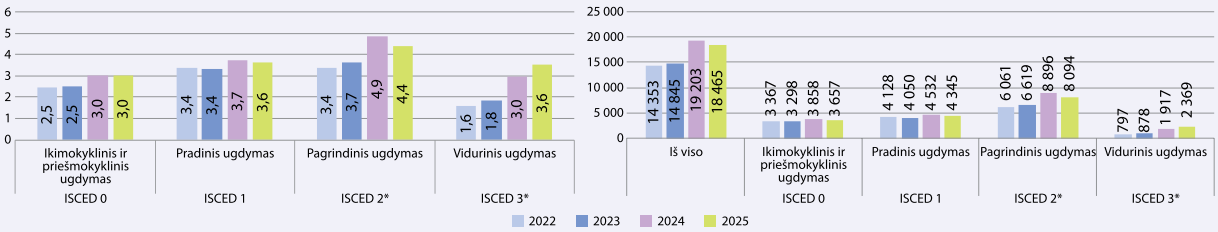

* ISCED 2 ir 3 lygmenys apima ir besimokančiuosius profesinio mokymo įstaigose pagal pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

22 | Duomenys apima ir besimokančiuosius profesinio mokymo įstaigose pagal pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas.

2.4.7 pav.

Kasmet mažėjo užsienio šalių piliečių, ugdomų lietuvių kalba, dalis, didėjo ugdomų rusų, ukrainiečių kalbomis dalys

Užsienio šalių pilietybę turinčių mokinių pasiskirstymo (proc.) pagal mokomąsias kalbas kaita 2022–2023 m. m. – 2025–2026 m. m.

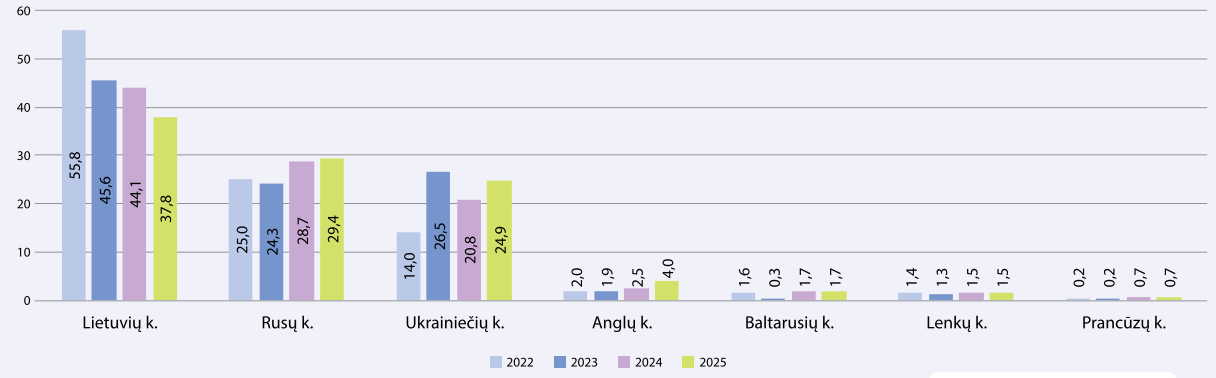

Duomenų šaltinis: ŠVIS

2022 m. mokinių skaičiaus duomenys jau atspindi karo pabėgėlių iš Ukrainos skaičių: iš 14,4 tūkst. užsienio šalių pilietybę turinčių mokinių daugiausia (11,9 tūkst.) buvo Ukrainos piliečių. Kitos dvi didesnės užsieniečių grupės buvo Baltarusijos (991 mokinys) ir Rusijos (451 mokinys) piliečiai. Per trejus metus Ukrainos piliečių skaičius Lietuvos mokyklose padidėjo iki 12,3 tūkst., Baltarusijos piliečių skaičius išaugo iki 2 140, Rusijos piliečių – iki 830. Likę užsieniečiai buvo atvykę iš įvairiausių pasaulio šalių; šiek tiek daugiau atvykėlių buvo Sirijos, Didžiosios Britanijos, Indijos, Sakartvelo, JAV, Vokietijos, Prancūzijos, Turkijos, Pakistano piliečiai.

Siekiant sėkmingai įtraukti migrantus į švietimo sistemą, svarbu, kad mokiniai turėtų galimybių gerai išmokti lietuvių kalbą. Tai leidžia efektyviai dalyvauti ugdymo procese, bendrauti su bendraamžiais ir mokytojais. Vis dėlto, duomenys rodo, kad nors didesnė dalis migrantų mokosi lietuvių mokomąja kalba, per 2022–2023 m. m. – 2025–2026 m. m. besimokančiųjų lietuvių kalba dalis sumažėjo nuo 55,8 proc. iki 37,8 proc. Didelė dalis užsienio šalių piliečių mokosi rusų mokomąja kalba ir besimokančių ja dalis padidėjo nuo 25,0 iki 29,4 proc. Besimokančių ukrainiečių kalba migrantų dalis svyravo didėjimo ir mažėjimo linkme, o 2025–2026 m. m. buvo 24,9 proc. šia kalba besimokančių bendrojo ugdymo mokinių. Kaip minėta, be ukrainiečių, baltarusių ir rusų, į šalį atvyko ir yra ugdomi įvairių kitų šalių piliečiai. Neretai šių mokinių gimtoji arba pagrindinė užsienio kalba yra anglų ar prancūzų, todėl dalis jų, šeimos sprendimu, renkasi mokyklas, teikiančias ugdymą šiomis užsienio kalbomis. Ugdomų anglų mokomąja kalba mokinių dalis per trejus metus padidėjo nuo 2,0 iki 4,0 proc., o kitomis kalbomis kito mažai: baltarusių kalba ugdomų mokinių dalis padidėjo nuo 1,6 iki 1,7 proc., lenkų – nuo 1,4 iki 1,5 proc., prancūzų – nuo 0,2 iki 0,7 proc. (2.4.7 pav.).

Užsienio šalių pilietybę turintys mokiniai yra ugdomi vienuolikoje šalies savivaldybių. Lietuvių kalba didžioji dalis migrantų yra ugdomi Alytaus m., Tauragės r. ir Šiaulių m. savivaldybėse. Švenčionių r. 53,2 proc. migrantų ugdomi rusų kalba, 44,7 proc. – lietuvių kalba. Lenkų, rusų mokomosiomis kalbomis daugiau migrantų ugdoma tose savivaldybėse, kuriose tradiciškai gyvena daugiau šių tautinių mažumų atstovų ir kurios turi mokyklų, organizuojančių ugdymą tautinių mažumų kalbomis arba keliomis mokomosiomis kalbomis. Rusų mokomąja kalba daugiausia migrantų mokėsi Visagino (85,0 proc.), Klaipėdos m. (65,0 proc.) ir Šalčininkų r. (55,0 proc.) savivaldybėse, ukrainiečių kalba – Vilniaus m. (39,8 proc.), Klaipėdos m. (19,2 proc.) ir Kauno m. (18,9 proc.) savivaldybėse. Lenkų kalba didžiausia dalis migrantų mokėsi Vilniaus r. (49,0 proc.), Trakų r. (25,7 proc.) ir Šalčininkų r. (15,0 proc.) savivaldybėse (2.4.8 pav.).

Užsienio šalių pilietybę turintiems mokiniams mokyklos turi sudaryti sąlygas mokytis lietuvių kalbos, ir tai galima padaryti keliais būdais: bendrosios paskirties klasėse teikti papildomas konsultacijas, mokantis lietuvių kalbos individualiai ir laikinosiose grupėse, arba organizuoti šių mokinių ugdymą išlyginamojoje klasėje (ne ilgiau kaip vienus metus)[23]. Išlyginamosiose klasėse lietuvių kalbos mokoma intensyviai, siekiant, kad mokiniai per laikotarpį iki vienų metų išmoktų lietuvių kalbą ir pasirengtų toliau mokytis lietuvių kalba bendrosios paskirties klasėse.

Per 2022–2023 m. m. – 2025–2026 m. m. šalyje mokyklų, kuriose buvo sukurta bent viena išlyginamoji klasė, sumažėjo nuo 16 iki 4. Nuo 195 iki 77 sumažėjo ir besimokančių išlyginamosiose klasėse mokinių skaičius. Išlyginamųjų klasių ir mokinių skaičiaus jose mažėjimas tiesiogiai susijęs su naujai atvykusių iš užsienio šalių vaikų skaičiaus mažėjimu:

23 | Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023-04-24 įsakymu Nr. V-586 patvirtinti 2023–2024 ir 2024–2025 mokslo metų pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendrieji ugdymo planai.

2.4.8 pav.

Užsienio šalių piliečių pasiskirstymas pagal mokomąsias kalbas atskleidžia savivaldybių siūlomas ugdymo galimybes

Užsienio šalių pilietybę turinčių mokinių pasiskirstymas (proc.) pagal mokomąsias kalbas savivaldybėse, 2025–2026 m. m.

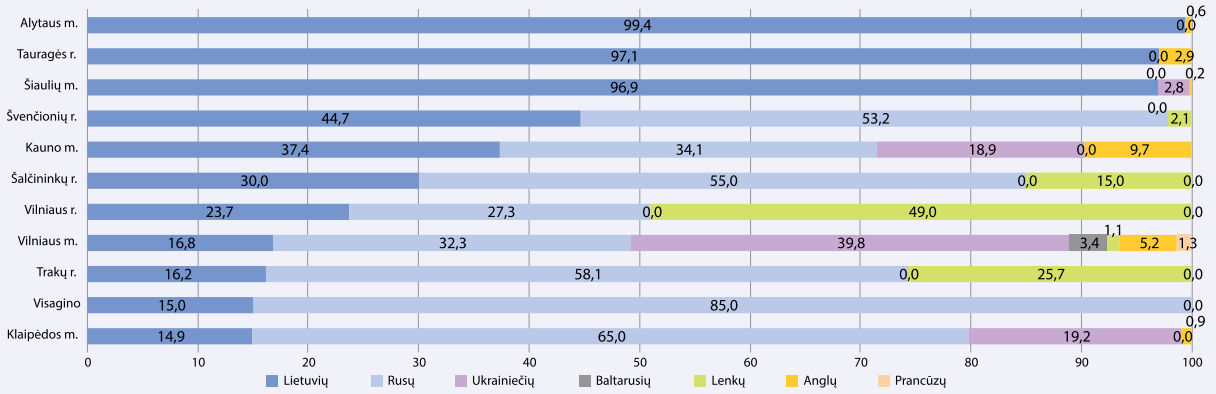

Duomenų šaltinis: ŠVIS

2.4.1 lentelė

Per trejus metus sumažėjus naujai atvykusių mokytis užsienio šalių piliečių, mažėjo ir besimokančiųjų išlyginamosiose klasėse skaičius

Išlyginamosiose klasėse besimokiusių užsienio šalių pilietybę turinčių mokinių skaičiaus ir dalies (proc.) kaita 2022–2023 m. m. – 2025–2026 m. m.

Mokslo metai	Mokyklų, kuriose veikė bent viena išlyginamoji klasė, skaičius	Pradėjusių mokytis naujai atvykusių užsienio šalių piliečių skaičius	Išlyginamosiose klasėse besimokančių užsienio šalių piliečių skaičius	Išlyginamosiose klasėse besimokančių užsienio šalių piliečių dalis (proc.)
2022–2023 m. m.	16	4 665	195	4,2
2023–2024 m. m.	8	1 276	116	9,1
2024–2025 m. m.	4	1 018	89	8,7
2025–2026 m. m.	4	883	77	8,7

Duomenų šaltinis: ŠVIS

2022–2023 m. m. priimti mokytis 4 665 užsienio pilietybę turintys mokiniai, o 2025–2026 m. m. – 883. Svarbu pažymėti, kad besimokančių išlyginamosiose klasėse užsienio šalių piliečių dalis nemažėjo: 2022–2023 m. m. ji sudarė 4,2 proc., o pastaruosius dvejus metus – 8,7 proc. (2.4.1 lentelė).

Specialiųjų ugdymosi poreikių ir negalią turintys mokiniai

Politiniai siekiniai, susiję su SUP ir negalią turinčių mokinių įtrauktimi, ir jų įgyvendinimo rezultatai aptarti 1.2 poskyryje.

2.4.2 lentelėje pateikiami statistiniai duomenys apie SUP turinčius mokinius, ugdomus pagal ikimokyklinio ugdymo programas. 2025–2026 m. m. dauguma – 92,1 proc. SUP turinčių vaikų buvo ugdomi kartu su bendraamžiais bendrosiose grupėse, 3,5 proc. – ugdomi specialiosiose grupėse, o 4,4 proc. – specialiosiose mokyklose.

2025–2026 m. m. pagal ikimokyklinio ugdymo programas mokėsi 4 025 vaikai, turintys negalią (2022–2023 m. m. – 3 210 vaikų). Dauguma jų buvo ugdomi bendrosiose grupėse: 2025–2026 m. m. – 3 344 vaikai; 355 buvo ugdomi specialiosiose grupėse, 326 – specialiosios paskirties mokyklose. Per trejus metus vaikų su negalia, ugdomų bendrosios paskirties ikimokyklinio ugdymo mokyklų bendrosiose grupėse, dalis padidėjo 7,1 proc. punkto ir sudarė 83,1 proc. Sumažėjo vaikų su negalia, ugdomų specialiosiose grupėse – nuo 12,5 proc. iki 8,8 proc. (3,7 proc. punkto) ir specialiosiose mokyklose, – nuo 11,6 proc. iki 8,1 proc. (3,5 proc. punkto). Šie pokyčiai rodo nuoseklią pažangą, įgyvendinant įtraukiojo ugdymo principus ikimokyklinio ugdymo mokyklose, ir gerėjančias galimybes negalią turintiems vaikams ugdytis bendrosiose grupėse kartu su bendraamžiais (2.4.9 pav.).

2.4.3 lentelėje pateikiami statistiniai duomenys apie SUP turinčius mokinius, ugdomus pagal bendrojo ugdymo programas.

2025–2026 m. m. buvo ugdomas 44 251 specialiųjų ugdymosi poreikių turintis mokinys. 38 996 (88,1 proc.) iš jų mokėsi kartu su

2.4.2 lentelė

Dauguma SUP turinčių ikimokyklinio ugdymo mokinių ugdomi bendrosiose grupėse

Vaikų, turinčių SUP, ugdomų pagal ikimokyklinio ugdymo programą, skaičiaus ir pasiskirstymo (proc.) kaita 2022–2023 m. m. – 2025–2026 m. m.

	2022–2023 m. m.	2023–2024 m. m.	2024–2025 m. m.	2025–2026 m. m.*
SUP turinčių vaikų skaičius	25 837	26 581	26 896	13 484
SUP turinčių vaikų, ugdomų bendrosios paskirties mokyklų bendrosiose grupėse, skaičius	24 473	25 300	25 690	12 418
SUP turinčių vaikų, ugdomų bendrosios paskirties mokyklų specialiosiose grupėse, skaičius	634	599	498	474
SUP turinčių vaikų, ugdomų specialiosios paskirties mokyklose, skaičius	730	682	708	592
SUP turinčių vaikų, ugdomų bendrosios paskirties mokyklų bendrosiose grupėse, dalis (proc.)	94,7	95,2	95,5	92,1
SUP turinčių vaikų, ugdomų bendrosios paskirties mokyklų specialiosiose grupėse, dalis (proc.)	2,5	2,3	1,9	3,5
SUP turinčių vaikų, ugdomų specialiosios paskirties mokyklose, dalis (proc.)	2,8	2,6	2,6	4,4

* Nuo 2025 m. duomenis apie mokinio specialiuosius ugdymosi poreikius į Mokinių registrą teikia pedagoginės psichologinės tarnybos (anksčiau – mokyklos), todėl 2025 m. duomenys nelygintini su ankstesniu laikotarpiu.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

2.4.9 pav.

2022–2025 m. negalią turinčių vaikų, ugdomų ikimokyklinio ugdymo mokyklų bendrosiose grupėse, dalis augo, o specialiosios paskirties mokyklose ir grupėse – mažėjo

Vaikų, turinčių negalią, ugdomų pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, pasiskirstymo (proc.) kaita pagal tai, kokios paskirties mokyklose (grupėse) jie yra ugdomi, 2022–2023 m. m. – 2025–2026 m. m.

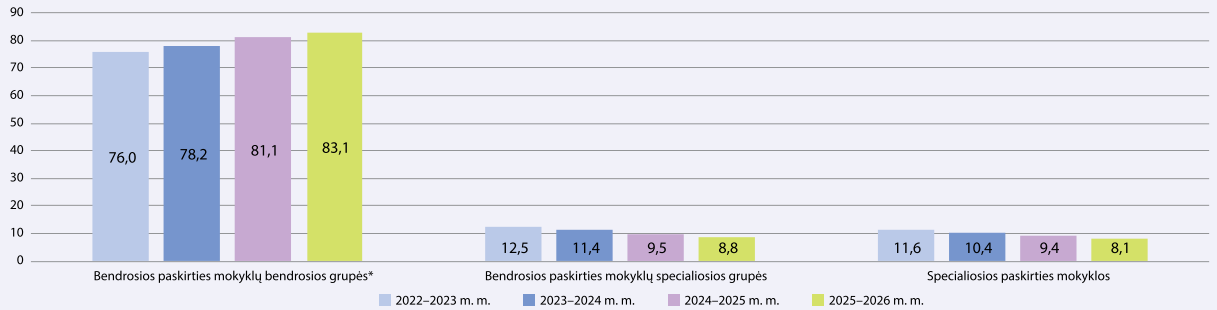

* Įskaitant vaikus, ugdomus mišriose ir globos grupėse.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

bendraamžiais bendrosios paskirties mokyklų bendrosiose klasėse, 1 689 (3,8 proc.) – bendrosios paskirties mokyklų specialiosiose klasėse, o 3 566 (8,1 proc.) – specialiosios paskirties mokyklose.

2025–2026 m. m. iš besimokančiųjų bendrosios paskirties mokyklų bendrosiose klasėse 20,7 proc. turėjo nedidelių, 44,6 proc. – vidutinių, 21,4 proc. – didelių ir 0,6 proc. – labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių.

2022 m. pagal bendrojo ugdymo programas mokėsi 9 350, 2025 m. – 11 202 negalią turintys mokiniai. Yra siekiama, kad kuo daugiau negalią turinčių mokinių būtų ugdomi bendrosiose klasėse kartu su bendraamžiais. 2022 m. bendrosiose klasėse buvo ugdomi 4 825 mokiniai su negalia (tai sudarė 51,6 proc. visų mokinių su negalia), 2025 m. – 6 521 mokinys (58,2 proc.) – 6,6 proc. punkto daugiau. Tad šių mokinių ugdymas taip pat tampa įtraukesnis, tačiau, palyginti su ikimokykliniu ugdymu, jų įtrauktis į bendrąsias klases reikalauja daugiau pastangų.

Per analizuojamą laikotarpį 6,5 proc. punkto sumažėjo mokinių su negalia, ugdomų specialiosios paskirties mokyklose, dalis (nuo 35,2 proc. iki 28,7 proc.). Mokiniai, ugdomi bendrojo ugdymo mokyklų specialiosiose klasėse, 2025 m. sudarė 13,1 proc. – 0,1 proc. punkto mažiau nei 2022 m. (2.4.10 pav.).

Toliau analizuojama, kokią dalį nuo visų mokinių sudaro didelių (III lygio) ir labai didelių (IV lygio) SUP turintys mokiniai savivaldybių mokyklose, nes nuo to priklauso švietimo pagalbos, ugdymo aplinkos pritaikymo poreikiai. Paprastai šie mokiniai turi negalią dėl savo specialiųjų ugdymosi poreikių (pvz.: aklumo,

2.4.3 lentelė

Dauguma SUP turinčių bendrojo ugdymo mokinių ugdomi bendrosios paskirties mokyklų bendrosiose klasėse

Mokinių, turinčių SUP, ugdomų pagal bendrojo ugdymo programas, skaičiaus ir pasiskirstymo (proc.) kaita 2022–2023 m. m. – 2025–2026 m. m.

	2022–2023 m. m.	2023–2024 m. m.	2024–2025 m. m.	2025–2026 m. m.*
SUP turinčių mokinių bendras skaičius	48 518	51 394	53 075	44 251
SUP turinčių mokinių, ugdomų bendrojo ugdymo mokyklų bendrosiose klasėse, skaičius	43 417	46 231	47 837	38 996
SUP turinčių mokinių, ugdomų bendrojo ugdymo mokyklų specialiosiose klasėse, skaičius	1 476	1 500	1 691	1 689
SUP turinčių mokinių, ugdomų specialiosios paskirties mokyklose, skaičius	3 625	3 663	3 547	3 566
Dalis (proc.) SUP turinčių mokinių, kurie yra ugdomi bendrosios paskirties mokyklų bendrosiose klasėse	89,5	90,0	90,1	88,1
Dalis (proc.) SUP turinčių mokinių, kurie yra ugdomi bendrosios paskirties mokyklų specialiosiose klasėse	3,0	2,9	3,2	3,8
Dalis (proc.) SUP turinčių vaikų, kurie yra ugdomi specialiosios paskirties mokyklose	7,5	7,1	6,7	8,1

* Nuo 2025 m. duomenis apie mokinio specialiuosius ugdymosi poreikius į Mokinių registrą teikia pedagoginės psichologinės tarnybos (anksčiau – mokyklos), todėl 2025 m. duomenys nelygintini su ankstesniu laikotarpiu.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

2.4.10 pav.

Per 2022–2025 m. augo negalią turinčių bendrojo ugdymo mokinių, ugdomų bendrosios paskirties klasėse, dalis, mažėjo – ugdomų specialiosiose mokyklose dalis

Negalią turinčių mokinių pasiskirstymo (proc.) kaita pagal tai, kokios paskirties mokyklose (klasėse) jie yra ugdomi, 2022–2023 m. m. – 2025–2026 m. m.

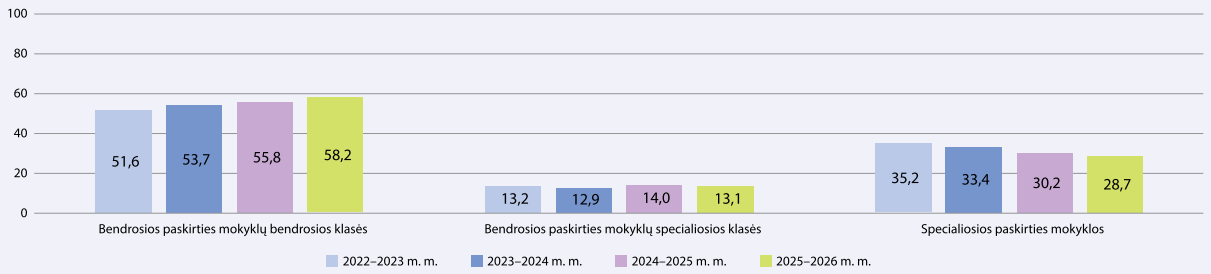

Duomenų šaltinis: ŠVIS

klausos, intelekto, judesio, kitų sveikatos problemų).

Duomenys rodo, kad III ir IV lygių SUP turintys mokiniai bendrojo ugdymo mokyklose vis dažniau ugdomi bendrosiose klasėse su kitais bendraamžiais: šių mokinių dalis didėjo visose savivaldybių grupėse (savivaldybių grupių vidurkiai augo 1–1,3 proc. punkto per 2022–2025 m.) ir kiekvienoje savivaldybėje, išskyrus Anykščių r. (jų per trejus metus sumažėjo 2,5 proc. punkto) ir Jurbarko r. (bet čia pokytis nereikšmingas – 0,1 proc. punkto). Labiausiai III ir IV lygių SUP turinčių mokinių dalis augo Molėtų r. (4,5 proc. punkto), Ukmergės r. (3,2 proc. punkto), Kalvarijos (2,6 proc. punkto), Marijampolės (2,5 proc. punkto) savivaldybėse (2.4.11 pav.).

Didesnę mokinių su negalia įtrauktį į bendrojo ugdymo mokyklas padės užtikrinti mokyklos bendruomenės nuostatų keitimas ir infrastruktūros pritaikymas. Mokyklų pritaikymo politiniai siekiai ir rezultatai aptarti 1.5 poskyryje, pastatų pritaikymo asmenims su negalia analizė pateikta 2.6 poskyryje.

Į mokyklą vežiojami mokiniai

LR švietimo įstatyme nurodoma, kad į mokyklą ir atgal privalo būti vežiojami kaimuose, miesteliuose toliau kaip 3 kilometrai nuo mokyklos gyvenantys mokiniai, kurie mokosi pagal priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo programas, ir vaikai, kuriems paskirtas privalomas ikimokyklinis ugdymas.

Didžiausia vežiojamų mokinių dalis – žiedinėse savivaldybėse, kuriose gyvenantys mokiniai dažnai vežiojami į arčiau esančių didmiesčių mokyklas. 2025 m. žiedinėse savivaldybėse buvo vežiojama vidutiniškai 44,5 proc. (2022 m. – 43,1 proc.) visų bendrojo ugdymo mokyklų mokinių. Nemažai mokinių

2.4.11 pav.

Ir 2022, ir 2025 m. vidutiniškai didžiausią dalį didelių ir labai didelių SUP turintys mokiniai sudarė mažųjų savivaldybių grupėje

Mokinių, turinčių didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdomų savivaldybių bendrojo ugdymo mokyklų bendrojo tipo klasėse, dalis (proc.) nuo visų mokinių 2022–2023 m. m. ir 2025–2026 m. m.

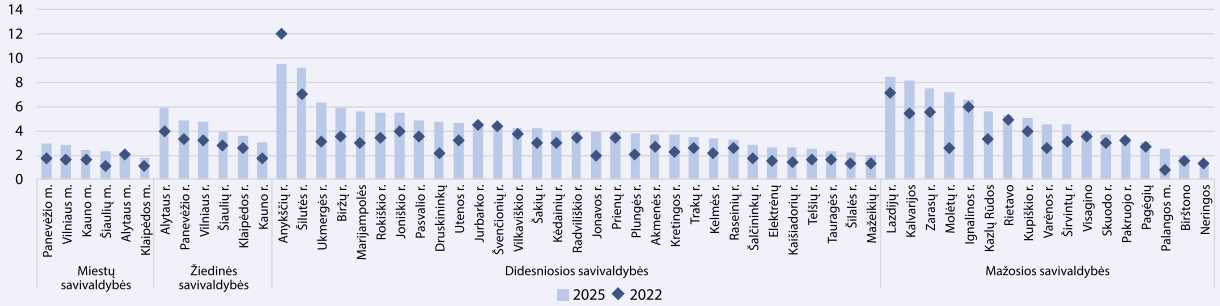

	Savivaldybių grupių vidurkiai			
	Miestų savivaldybės	Žiedinės savivaldybės	Didesniosios savivaldybės	Mažosios savivaldybės
2022 m.	1,6 proc.	2,3 proc.	3,0 proc.	3,7 proc.
2025 m.	2,6 proc.	3,4 proc.	4,2 proc.	5,0 proc.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

2.4.12 pav.

Ir 2022, ir 2025 m. didžiausia dalis mokinių buvo vežiojama žiedinėse savivaldybėse; 2025 m. buvo vežiojama nuo 1,8 proc. Vilniaus m. iki 74,1 proc. Panevėžio r. savivaldybės mokinių

Į mokyklą vežiojamų bendrojo ugdymo (įskaitant priešmokyklinio ugdymo mokinius) mokinių dalys (proc.) savivaldybėse 2022 ir 2025 m.

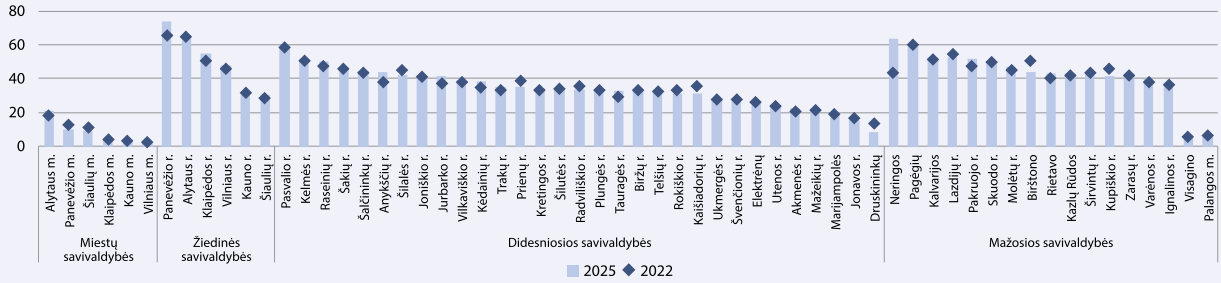

	Savivaldybių grupių vidurkiai			
	Miestų savivaldybės	Žiedinės savivaldybės	Didesniosios savivaldybės	Mažosios savivaldybės
2022 m.	5,3 proc.	43,1 proc.	32,9 proc.	38,8 proc.
2025 m.	4,3 proc.	44,5 proc.	32,8 proc.	38,4 proc.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

vežiojama mažosiose savivaldybėse – 38,4 proc. (2022 m. – 38,8 proc.) ir didesniosiose savivaldybėse – 32,8 proc. (2022 m. – 32,9 proc.) (2.4.12 pav.).

2025 m. žiedinėse savivaldybėse daugiau nei pusė vaikų buvo vežiojami Panevėžio r. (74,1 proc.), Alytaus r. (63,7 proc.), Klaipėdos r. (54,7 proc.), didesniosiose savivaldybėse – Pasvalio r. (59,0 proc.), Kelmės r. (51,7 proc.), Raseinių r. (50,1 proc.), mažosiose: Neringos (63,8 proc.), Pagėgių (58,7 proc.), Kalvarijos (52,7 proc.), Lazdijų r. (52,3 proc.), Pakruojo r. (51,4 proc.), Skuodo r. (50,5 proc.).

Per 2022–2025 m. vežiojamų mokinių dalies pokyčiai savivaldybėse nebuvo labai dideli: 29 savivaldybėse ji 0,1–6,7 proc. punkto sumažėjo, 31 savivaldybėje 0,1–19,9 proc. punkto paaugo. Labiausiai vežiojamų mokinių dalis sumažėjo Birštono (6,7 proc. punkto), labiausiai padidėjo – Neringos (19,9 proc. punkto), Panevėžio r. (8,2 proc. punkto) savivaldybėse.

Pedagoginių darbuotojų skaičiaus kaita

2025 m. šalies ikimokyklinio, bendrojo ugdymo mokyklose ir profesinio mokymo įstaigose dirbo 57,1 tūkst. pedagoginių darbuotojų: 14,4 tūkst. – ikimokyklinio ugdymo, 38,9 tūkst. – bendrojo ugdymo mokyklose ir 3,8 tūkst. – profesinio mokymo įstaigose. Nuo 2022 m. iki 2025 m. pedagoginių darbuotojų skaičius išaugo 2,2 tūkst. (4,0 proc.): ikimokyklinio

ugdymo mokyklose – 496 (3,6 proc.), bendrojo ugdymo mokyklose – 1 570 (4,2 proc.), profesinio mokymo įstaigose – 134 (3,7 proc.) (2.4.13 pav.).

2025 m. šalies ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo mokyklose ir profesinio mokymo įstaigose dirbo 43 838 mokytojai (763 daugiau nei 2022 m.), 3 860 vadovų (mokyklų, profesinio mokymo įstaigų direktorių, pavaduotojų ugdymui, ugdymą organizuojančių skyrių vedėjų) (32 daugiau nei 2022 m.), 5 023 pagalbos mokiniui specialistai (854 daugiau nei 2022 m.) ir 4 363 kiti pedagoginiai darbuotojai (551 daugiau nei 2022 m.) (2.4.14 pav.).

Nuo 2022 m. iki 2025 m. ikimokyklinio ugdymo mokyklose labiausiai augo pagalbos mokiniui

2.4.13 pav.

Nuo 2022 iki 2025 m. kasmet augo pedagoginių darbuotojų skaičius

Pedagoginių darbuotojų skaičiaus (atskiri asmenys) kaita ikimokyklinio ugdymo mokyklose, bendrojo ugdymo mokyklose ir profesinio mokymo įstaigose 2022–2025 m.

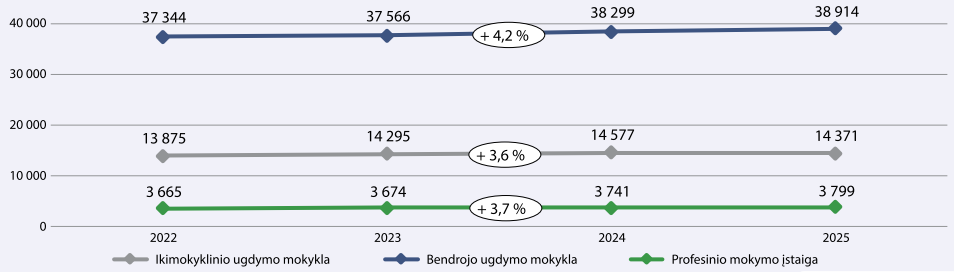

Duomenų šaltinis: ŠVIS

2.4.14 pav.

Nuo 2022 iki 2025 m. ikimokyklinio ugdymo mokyklose labiausiai augo pagalbos mokiniui specialistų, bendrojo ugdymo mokyklose – mokytojų, profesinio mokymo įstaigose – profesijos mokytojų skaičius

Pedagoginių darbuotojų skaičiaus (atskiri asmenys) kaita pagal švietimo įstaigų ir pareigų grupes, 2022–2025 m.

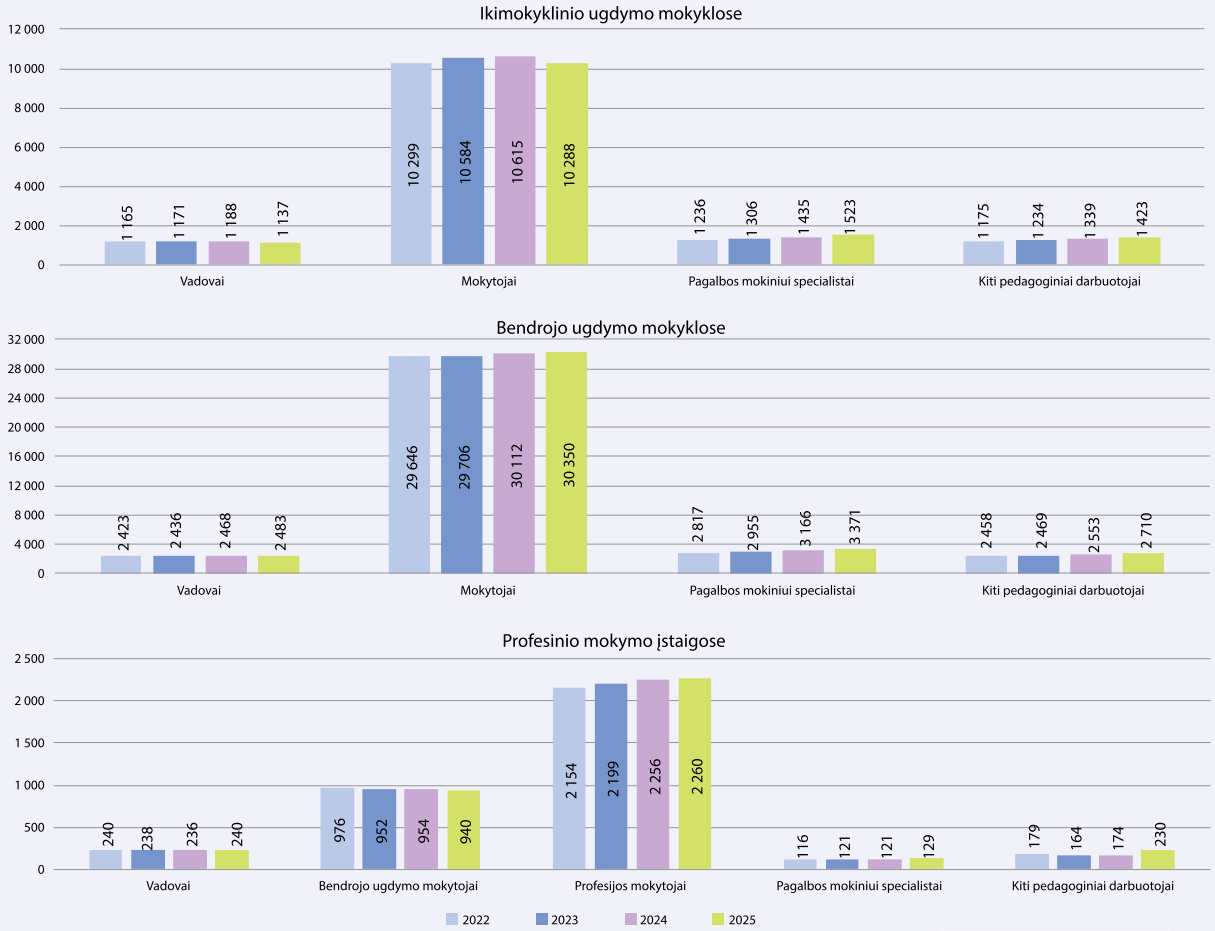

Duomenų šaltinis: ŠVIS

specialistų (287 asmenimis; 23,2 proc.) skaičius, bendrojo ugdymo mokyklose – mokytojų (704 asmenimis; 2,4 proc.), o profesinio mokymo įstaigose – profesijos mokytojų (106 asmenimis; 4,9 proc.) skaičius (2.4.14 pav.).

Mokytojo padėjėjų ir mokinio padėjėjų skaičius

Mokiniams, turintiems vidutinių, didelių ar labai didelių SUP ir negalintiems savarankiškai dalyvauti ugdymo procese, teikiama mokytojo padėjėjo pagalba. Pagal *Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašą (2024)*, nuo 2024–2025 m. m. šias funkcijas įgyvendina mokinio padėjėjai. Jie padeda mokiniui ar (ir) mokinių grupei atlikti su savitarna, savitvarka ir maitinimusi susijusias veiklas, įsitraukti į ugdomąsias veiklas, dalyvauti ugdymo procese, pasiruošti pamokai reikiamas priemones, teikia pagalbą pertraukų tarp pamokų metu, padeda orientuotis aplinkoje, judėti, prireikus palydi mokinį į specialios paskirties erdves, jose užtikrina jo saugumą, perskaito tekstą ir (ar) padeda konspektuoti, naudotis ugdymui skirtomis techninės pagalbos priemonėmis, padeda mokiniui elgtis socialiai priimtinu būdu ir atlieka kitas funkcijas.

2025 m. šalies ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo mokyklose iš viso dirbo 6 383 mokytojo ir mokinio padėjėjai, iš jų 392 – ikimokyklinio ir 6 001 – bendrojo ugdymo mokyklose. Per dvejus metus šių darbuotojų skaičius išaugo 52,5 proc. – nuo 4 193 mokytojo padėjėjų 2023 m. iki 6 393 mokytojo ir mokinio padėjėjų 2025 m. (2.4.15 pav.).

Daugiau informacijos apie pedagoginius darbuotojus įvairiais aspektais pateikiama II leidinio dalyje.

2.4.15 pav.

Nuo 2023 iki 2025 m. kasmet augo mokytojo padėjėjų ir mokinio padėjėjų skaičius

Mokytojo padėjėjų ir mokinio padėjėjų skaičiaus kaita ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo mokyklose 2023–2025 m.*

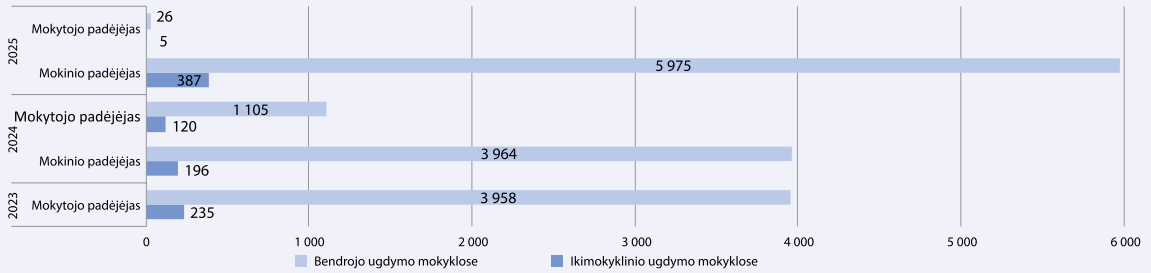

* Duomenys apie mokytojo padėjėjus ir mokinio padėjėjus renkami nuo 2023–2024 m. m.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

2.5. Mokyklų skaičius, mokyklų ir klasių dydis

Per 2022–2025 m. šalyje sumažėjo 55 švietimo įstaigomis: 21 ikimokyklinio ugdymo mokykla ir 34 bendrojo ugdymo mokyklomis. Savivaldybių mokyklų mažėjo, o nevalstybinių mokyklų – daugėjo, ypač miestų bendrojo ugdymo mokyklų (padaugėjo 11 mokyklų). Didžiausią bendrojo ugdymo mokyklų dalį (2025 m. – 43,4 proc.) sudarė gimnazijos. NVŠ ir FŠPU mokyklų skaičius kito mažai, bet augo kitų švietimo teikėjų skaičius (padaugėjo 115 teikėjų per trejus metus).

Didžiausia iki 200 mokinių ugdančių bendrojo ugdymo mokyklų dalis 2025 m. buvo mažosiose savivaldybėse (32,4 proc., padidėjo 7,4 proc. punkto per 3 metus), žiedinėse ir didesniosiose savivaldybėse ji sudarė po 27,5 proc. (sumažėjo atitinkamai 3,3 ir 0,8 proc. punkto), miestų savivaldybėse – 4,3 proc. (padidėjo 0,5 proc. punkto).

2025 m. vidutinis klasės dydis ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo lygmenyje buvo 15,2, pradinio ugdymo – 18,7, pagrindinio ugdymo – 21,1, vidurinio ugdymo – 17,6 mokinio. Didžiausios bendrojo ugdymo mokyklų klasės formuojamos miestų savivaldybėse (vidurkis – 24,3 mokinio), mažiausios – žiedinėse ir mažosiose (19,4 mokinio). Jungtinėse klasėse besimokančių 1–4 kl. mokinių dalis per 2022–2025 m. sumažėjo nuo 1,7 iki 1,2 proc., tačiau kai kuriose savivaldybėse išlieka didelė (Šalčininkų r. – 14,3 proc., Pasvalio r. – 10,0 proc.).

Vienam mokiniui tenkantis plotas miesto ikimokyklinio ugdymo mokyklose sumažėjo (nuo 20,0 iki 12,6 kv. m), kaimo – šiek tiek paaugo (nuo 11,2 iki 12,0 kv. m), bendrojo ugdymo mokyklose kito nereikšmingai.

Mokyklų skaičius

2025 m. šalyje veikė 1 630 (2022 m. – 1 685) ikimokyklinio, bendrojo ugdymo mokyklų, profesinio mokymo įstaigų[24]. Švietimo įstaigų skaičius per 3 metus sumažėjo 55 įstaigomis: 34 bendrojo ugdymo mokyklomis (sumažėjo 30 mokyklų kaime ir 4 mieste) ir 21 ikimokyklinio ugdymo mokykla (sumažėjo 24 mokyklomis mieste, o kaime – 3 mokyklomis padaugėjo). Profesinio mokymo įstaigų skaičius liko nepakitęs: mieste veikė 45, kaime – 8 įstaigos (2.5.1 pav.).

Analizuojant pastarųjų trejų metų pokyčius *pagal mokyklos pavaldumą ir vietovę*, matyti, kad daugiausia pokyčių patyrė savivaldybių mokyklų tinklas. Savivaldybių priklausomybės ikimokyklinio ugdymo mokyklų skaičius sumažėjo 23 mokyklomis mieste ir 1 mokykla kaime, bendrojo ugdymo mokyklų – sumažėjo 14 mokyklų mieste ir 30 kaime.

Nevalstybinių ikimokyklinio ugdymo mokyklų padaugėjo 4 mokyklomis kaime, sumažėjo 2 mokyklomis mieste, o bendrojo ugdymo nevalstybinių mokyklų skaičius mieste išaugo 11 mokyklų, sumažėjo 1 moky-

2.5.1 pav.

Per trejus metus sumažėjo ikimokyklinio ugdymo ir bendrojo ugdymo mokyklų skaičius

Švietimo įstaigų skaičiaus kaita šalyje 2022–2025 m.

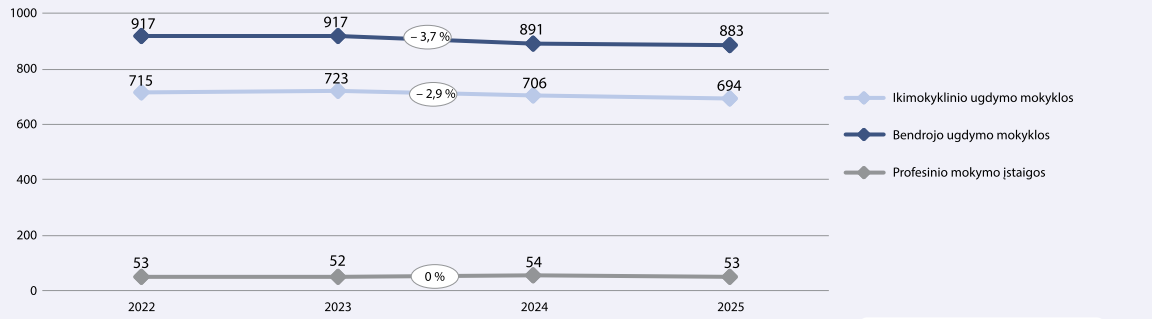

Duomenų šaltinis: ŠVIS

24 | Pagrindinį ir vidurinį išsilavinimą mokiniai gali įgyti ir profesinio mokymo įstaigose.

2.5.2 pav.

2022–2025 m. mažėjo savivaldybių mokyklų skaičius mieste ir kaime; augo nevalstybinių ikimokyklinio ugdymo mokyklų skaičius kaime, bendrojo ugdymo mokyklų – mieste

Mokyklų skaičius 2022 ir 2025 m. pagal mokyklos priklausomybę ir vietovę

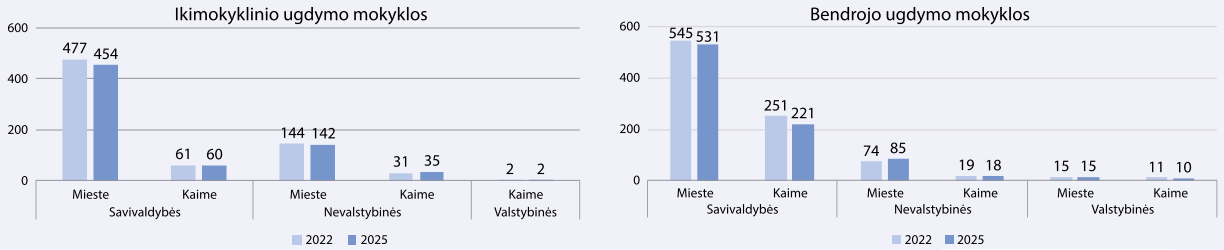

Duomenų šaltinis: ŠVIS

2.5.3 pav.

2022–2025 m. labiausiai mažėjo pagrindinių mokyklų skaičius

Mokyklų skaičiaus kaita pagal institucijos tipą 2022–2025 m.

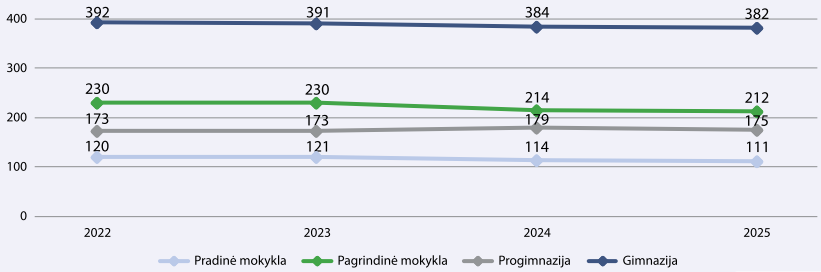

Duomenų šaltinis: ŠVIS

kla kaime. Valstybinių mokyklų šalyje nedaug, ir jų skaičius per trejus metus praktiškai nepakito: išliko 2 ikimokyklinio ugdymo mokyklos, abi kaime, ir 15 bendrojo ugdymo mokyklų mieste, 10 – kaime (sumažėjo viena mokykla) (2.5.2 pav.). Lygindami šiuos duomenis su mokinių skaičiaus kaitos dinamika pagal mokyklų pavaldumą (2.3 poskyris), matome nevalstybinio švietimo plėtrą ir savivaldybių tinklo optimizavimą.

Analizuojant bendrojo ugdymo mokyklų skaičių *pagal mokyklos tipą* (2.5.3 pav.), matyti, kad šalyje daugiausia yra gimnazijų – 2025 m. jų buvo 382 (sumažėjo 10 gimnazijų), ir jos sudarė beveik pusę – 43,4 proc. visų mokyklų. Per trejus metus sumažėjo 9 pradinėmis mokyklomis (iki 111 mokyklų), 18 pagrindinių mokyklų (iki 212 mokyklų), padaugėjo 2 progimnazijomis (iki 175 mokyklų).

Neformaliojo vaikų švietimo (NVŠ) ir formalųjį švietimą papildančio ugdymo (FŠPU) mokyklos

Neformalųjį vaikų švietimą gali vykdyti įvairūs švietimo teikėjai: NVŠ ir FŠPU mokyklos, kiti švietimo teikėjai. Kiti švietimo teikėjai yra įvairios viešosios įstaigos, mažosios bendrijos ar asmenys. Per trejus metus NVŠ ar FŠPU mokyklų skaičius kito mažai: mieste nepakito, o kaimo vietovėse sumažėjo 4 mokyklomis. Kitų švietimo teikėjų skaičius kasmet augo, ypač miestuose, ir 2025 m. buvo 115 teikėjų didesnis nei 2022 m. Kaimo vietovėse kitų švietimo teikėjų skaičius kito nuosaikiau: padaugėjo 10 teikėjų. Keletas kitų švietimo teikėjų vietovės nenurodė (2.5.4 pav.).

Mokyklų dydis

Dėl demografinių pokyčių savivaldybėse mažėjant mokinių skaičiui, daugėja mažesnių bendrojo ugdymo mokyklų – tokių, kuriose mokosi mažiau kaip 200 mokinių. Tokios mokyklos didžiausią dalį sudaro mažosiose savivaldybėse (2025 m. – 32,4 proc.), ir šioje savivaldybių grupėje tokių mokyklų daugėjo: grupės vidurkis per 2022–2025 m. padidėjo 7,4 proc. punkto. Gana didelę dalį mokyklos iki 200 mokinių 2025 m. taip pat sudarė žiedinėse ir didesniosiose savivaldybėse – po 27,5 proc., tačiau pokyčiai šiose savivaldybių grupėse vyko mažėjimo linkme: grupių vidurkiai sumažėjo atitinkamai 3,3 ir 0,8 proc. punkto (2.5.5 pav.). Miestų savivaldybėse mažiau nei 200 mokinių turinčių mokyklų dalis buvo mažiausia – vidurkis 4,3 proc., per trejus metus padidėjo 0,5 proc. punkto. Iki 200 mokinių ugdančių valstybinių mokyklų dalis 2025 m. sudarė 27,3 proc. (sumažėjo 3,1 proc. punkto), nevalstybinių mokyklų daugiau nei pusė buvo sąlyginai nedidelės – 56,2 proc. (sumažėjo 3,4 proc. punkto).

2.5.4 pav.

Per 2022–2025 m. stipriai išaugo NVŠ paslaugas teikiančių kitų (ne NVŠ ir FŠPU mokyklų) švietimo teikėjų skaičius, o kaime sumažėjo NVŠ ir FŠPU mokyklų

NVŠ bei FŠPU mokyklų ir kitų švietimo teikėjų mokyklų skaičiaus kaita 2022–2025 m.

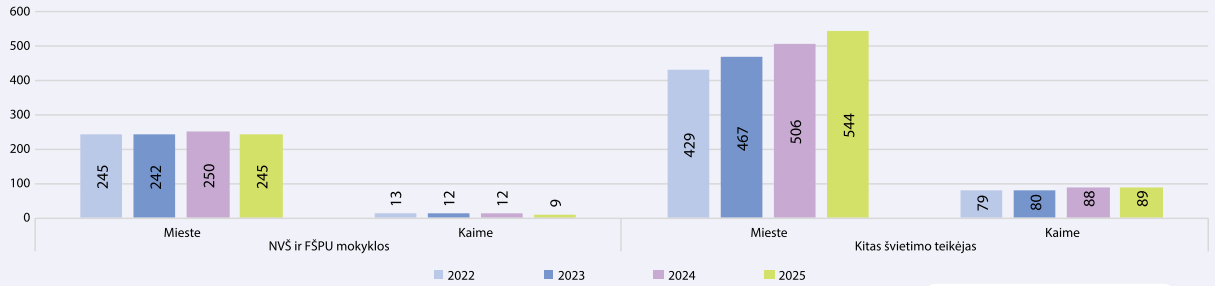

Duomenų šaltinis: ŠVIS

2.5.5 pav.

Per 2022–2025 m. 19-oje savivaldybių sumažėjo, 23-ose savivaldybėse padidėjo bendrojo ugdymo mokyklų, kuriose mokėsi mažiau kaip 200 mokinių, dalis

Savivaldybės priklausomybės bendrojo ugdymo mokyklų, kuriose 2022 m. rugsėjo 1 d. ir 2025 m. rugsėjo 1 d. mokėsi mažiau kaip 200 mokinių (pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo programas), dalis (proc.)

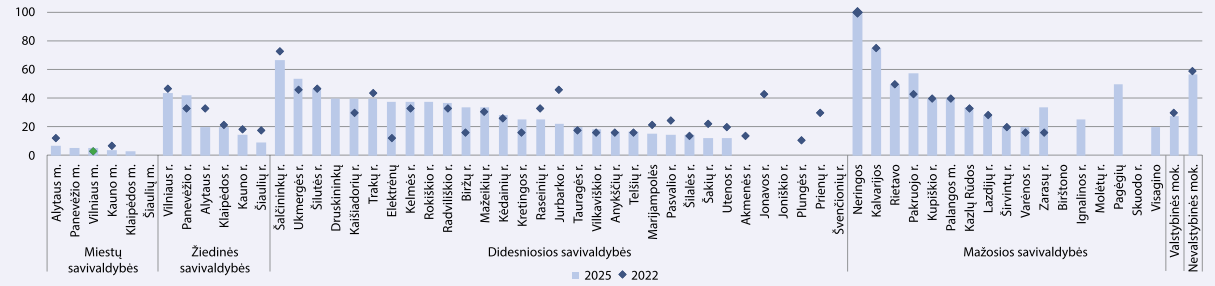

	Savivaldybių grupių vidurkiai			
	Miestų savivaldybės	Žiedinės savivaldybės	Didesniosios savivaldybės	Mažosios savivaldybės
2022 m.	3,8 proc.	30,8 proc.	28,3 proc.	25,0 proc.
2025 m.	4,3 proc.	27,5 proc.	27,5 proc.	32,4 proc.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

Per analizuojamą laikotarpį mažiau nei 200 mokinių ugdančių mokyklų dalis sumažėjo 19-oje savivaldybių, 23-ose savivaldybėse paaugo, 12-oje nepakito, 6-iose savivaldybėse 2022–2025 m. tokių mokyklų nebuvo.

Mokyklos patalpų plotas

Sėkmingam ugdymuisi užtikrinti ypač svarbi ugdymo aplinka, leidžianti mokiniams patogiai ir saugiai ugdytis, nes tik tada mokiniai gali pasiekti gerų mokymosi rezultatų. Savivaldybės ir valstybės įsteigtoms mokykloms ūkio lėšas skiria (t. y. užtikrina patogią ir saugią ugdymo aplinką) tų mokyklų savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos. Kuo didesnis santykinis (skaičiuojant vienam mokiniui) patalpų plotas, tuo santykinai daugiau reikia lėšų. Tačiau mokyklos patalpų plotas svarbus ne vien ekonominiu aspektu – optimalus patalpų plotas padeda sukurti patogias ugdymosi sąlygas, įrengiant įvairesnių edukacinių erdvių ir pan.

Mokyklos patalpų ploto, tenkančio vienam mokiniui, dydžio kaita priklauso nuo mokinių skaičiaus kaitos. Smarkiai išaugęs mokinių skaičius reikalauja steigti naujas mokyklas ar ieškoti papildomų patalpų, sumažėjęs – mažinti ugdymui naudojamų patalpų (mokyklų, jų padalinių) skaičių.

Per trejus metus vienam *ikimokyklinio ugdymo mokyklos* mokiniui tenkantis bendras mokyklos plotas sumažėjo 6,8 kv. m – nuo 19,4 iki 12,6 kv. m. Labiausiai mokiniui tenkantis sąlyginis plotas sumažėjo miestuose – nuo 20,0 iki 12,6 kv. m mokiniui, o kaime padidėjo nuo 11,2 iki 12,0 kv. m. Lyginant mokyklų plotą pagal mokyklos mokomąją kalbą, daugiausia bendrojo mokyklos ploto vienam ikimokyklinio ugdymo mokyklos mokiniui tenka mokyklose rusų mokomąja kalba (2025 m. – 24,7 kv. m), jis išaugo nuo 16,3 kv. m 2022 m. Vadinasi, mokyklose rusų mokomąja kalba mažėja mokinių, ir šių mokyklų išlaikymas mokyklų savininko teises ir pareigas įgyvendinančioms institucijoms kainuoja daug lėšų.

Mokyklose lietuvių mokomąja kalba mokiniui tenkantis

2.5.6 pav.

Per 2022–2025 m. labiausiai sumažėjo vienam mokiniui tenkantis ikimokyklinio ugdymo mokyklos plotas mieste, mokyklose lietuvių mokomąja kalba, labiausiai išaugo – mokyklose rusų mokomąja kalba

Vienam mokiniui tenkančio ikimokyklinio ugdymo mokyklos bendrojo ploto (kv. m) pagal vietovę ir mokyklos mokomąją kalbą (kalbas) kaita 2022–2025 m.

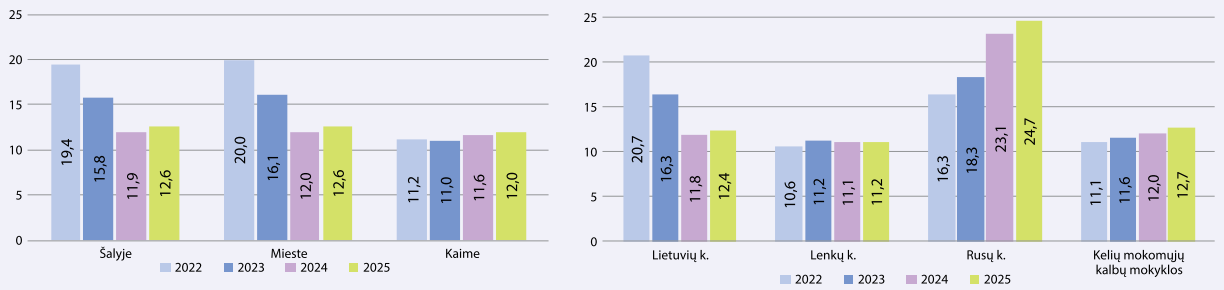

Duomenų šaltinis: ŠVIS

2.5.7 pav.

Per 2022–2025 m. labiausiai mažėjo vienam mokiniui tenkantis bendrojo ugdymo mokyklos plotas kaime, keliomis mokomosiomis kalbomis mokančiose mokyklose, labiausiai augo – mokyklose rusų mokomąja kalba

Vienam mokiniui tenkančio bendrojo ugdymo mokyklos bendrojo ploto (kv. m) pagal vietovę ir mokyklos mokomąją kalbą (kalbas) kaita 2022–2025 m.

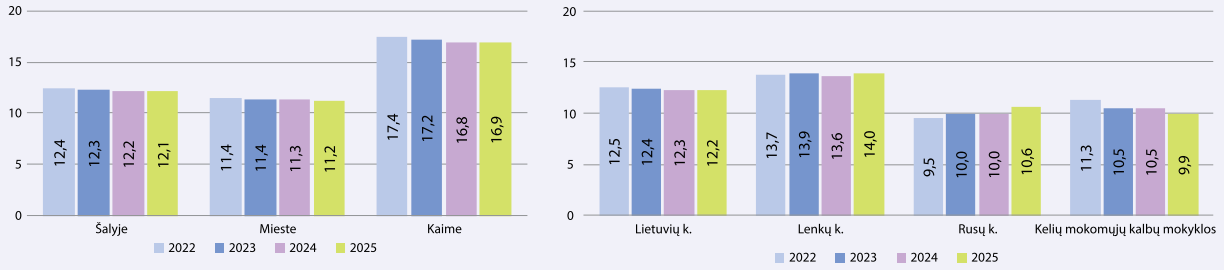

Duomenų šaltinis: ŠVIS

plotas sumažėjo labiausiai: nuo 20,7 kv. m iki 12,4 kv. m per trejus metus. Šiose mokyklose mokiniui tenkantis plotas panašus į mokyklose keliomis mokomosiomis kalbomis tenkantį plotą (12,7 kv. m). Mokyklose lenkų mokomąja kalba vienam mokiniui tenka mažiausiai bendrojo mokyklos ploto – 11,2 kv. m, ir šis plotas padidėjo nuo 10,6 kv. m 2022 m. (2.5.6 pav.).

Kitokia dinamika pasižymi kaita *bendrojo ugdymo mokyklose* (2.5.7 pav.): per pastaruosius trejus metus jose vienam mokiniui tenkantis mokyklos bendrasis plotas kito gana nereikšmingai – šiek tiek sumažėjo šalies mastu (nuo 12,4 iki 12,1 kv. m), miestuose (nuo 11,4 iki 11,2 kv. m), kiek labiau sumažėjo kaime (nuo 17,4 iki 16,9 kv. m).

Analizuojant ploto pokyčius pagal bendrojo ugdymo mokyklos mokomąją kalbą, 2025 m. daugiausia mokyklos bendrojo ploto vienam mokiniui teko lenkų mokomąja kalba ugdančiose mokyklose – 14 kv. m (per trejus metus nereikšmingai padidėjo, 0,3 kv. m), lietuvių mokomąja kalba ugdančiose mokyklose mokyklos ploto mokiniui teko šiek tiek mažiau – 12,2 kv. m (sumažėjo 0,3 kv. m), keliomis kalbomis ugdančiose mokyklose šis plotas buvo mažiausias – 9,9 kv. m (sumažėjo 1,4 kv. m). Rusų mokomąja kalba ugdančiose mokyklose mokiniui teko 10,6 kv. m, šiose mokyklose vienam mokiniui tenkantis mokyklos plotas paaugo 1 kv. m.

Klasių (grupių) dydis; vidutinis mokinių skaičius klasėje (grupėje)

2025 m. ikimokyklinio, priešmokyklinio ugdymo grupėje (klasėje) mokėsi 15,2 mokinio – grupės dydis per trejus metus sumažėjo 1,5 mokinio. Vidutinis pradinio ugdymo klasės dydis buvo 18,7 – sumažėjo 0,5 mokinio. Vidutinis pagrindinio ugdymo klasės dydis nepakito – 21,1 mokinio. Tik vidurinio ugdymo klasės šiek tiek (0,3 mokinio) padidėjo ir pasiekė 17,6 mokinio (2.5.8 pav.).

Tyrimai rodo, kad skiriant daugiau mokytojų dėmesio ir laiko mažesniems vaikams, pagerėja jų ugdymo kokybė, todėl ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo grupės (klasės) turėtų būti mažesnės nei bendrojo ugdymo klasės. Kai kurie tyrimai taip pat rodo, kad mažesnėse klasėse geriau sekasi mokytis socialiai pažeidžiamų grupių mokiniams, be to, nustatytas teigiamas ryšys tarp mažesnio klasės dydžio

2.5.8 pav.

Per 2022–2025 m. vidutinis klasės (grupės) mokinių skaičius vidurinio ugdymo lygmenyje augo, kituose lygmenyse – mažėjo

Vidutinio klasės (grupės) komplekto mokinių skaičiaus (asmenys) kaita 2022–2025 m.

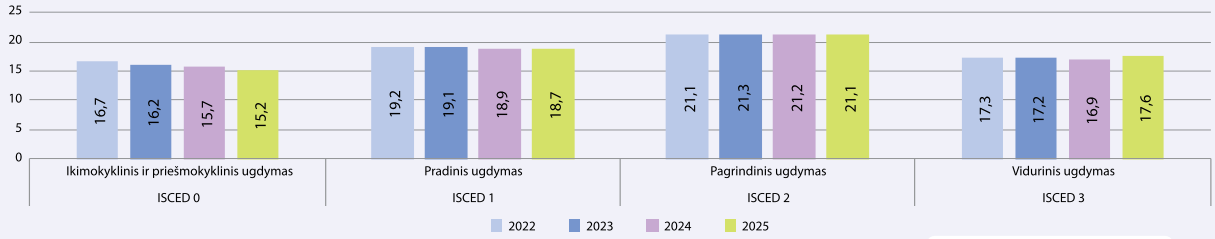

Duomenų šaltinis: ŠVIS

2.5.9 pav.

Per 2022–2025 m. vidutinis klasės komplekto dydis augo žiedinių savivaldybių grupėje, kitose – nekito arba mažėjo

Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis (mokinių skaičius) savivaldybėse 2022 ir 2025 m.

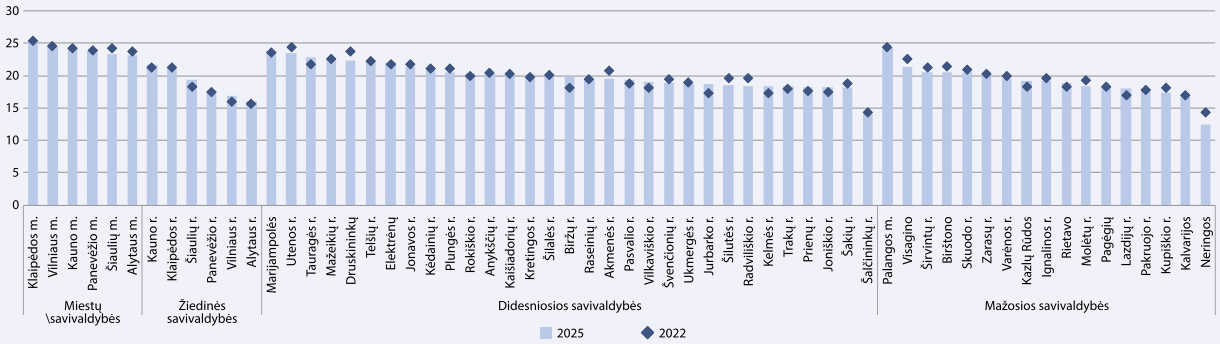

	Savivaldybių grupių vidurkiai			
	Miestų savivaldybės	Žiedinės savivaldybės	Didesniosios savivaldybės	Mažosios savivaldybės
2022 m.	24,5 mokinio	18,7 mokinio	20 mokinių	19,6 mokinio
2025 m.	24,3 mokinio	19,4 mokinio	20 mokinių	19,4 mokinio

Pastaba: skaičiuotas bendrojo ugdymo mokyklų klasių komplektų dydis, neįskaičiuojant specialiosios paskirties mokyklų, specialiųjų klasių, priešmokyklinio ugdymo grupių, veikiančių ikimokyklinio ugdymo skyriuose.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

ir didesnio mokytojų pasitenkinimo darbu (OECD Education GPS)[25].

EBPO duomenimis, 2022 m.[26] Lietuva pateko tarp šalių, kuriose formuojamos pradinio ugdymo klasės buvo mažesnės nei vidutiniškai EBPO, tačiau, palyginti su 2013 m. buvusiu klasės dydžiu, padidėjo 2 mokiniais (OECD, 2025). 2022 m. pradinio ugdymo klasėje Lietuvoje buvo ugdoma vidutiniškai 18 mokinių, 25 ES šalių vidurkis – 19 mokinių, EBPO šalių vidurkis – 21 mokinys. Lietuvos pagrindinio ugdymo klasės dydis (vidutiniškai 21 mokinys) buvo toks pats, kaip 25 ES šalių vidurkis; EBPO vidurkis – 23 mokiniai.

Didžiausios klasės formuojamos miestų savivaldybių mokyklose: 2025 m. jose mokėsi vidutiniškai 24,3 mokinio, kiek mažesnės – 20 mokinių – didesniosiose, mažosiose ir žiedinėse savivaldybėse (vidutiniškai 19,4 mokinio). Per 2022–2025 m. miestų ir mažųjų savivaldybių grupių mokinių skaičiaus klasėje vidurkiai šiek tiek mažėjo (0,2 mokinio), didesniųjų savivaldybių grupės vidurkis nepakito, o žiedinių savivaldybių vidurkis padidėjo 0,7 mokinio.

2025 m. didžiausias vidutinis mokinių skaičius klasėje – 25,2 mokinio – buvo Klaipėdos m., mažiausias – 12,5 mokinio – Neringos savivaldybėje. Per 2022–2025 m. vidutinis klasės dydis padidėjo 24 savivaldybėse; labiausiai vidutinis klasės dydis paaugo Biržų r. (1,6 mokinio), Jurbarko r. (1,3 mokinio), Lazdijų r. (1,1 mokinio), Tauragės r., Šiaulių r., Kelmės r., Vilniaus r. (1 mokiniu) savivaldybėse; sumažėjo – 33 savivaldybėse, labiausiai – Neringos (1,9 mokinio), Druskininkų (1,4 mokinio), Visagino (1,3 mokinio), Radviliškio r., Akmenės r. (po 1,2 mokinio) savivaldybėse (2.5.9 pav.).

25 | Prieiga per internetą: https://gpseducation.oecd.org/revieweducationpolicies/#!node=41720&filter=all

26 | Naujesnių tarptautinių analizių nėra paskelbta.

Jungtinės klasės

2025 m. jungtinėse klasėse (skaičiuojant tik bendrosios paskirties klases) mokėsi 1,2 proc. 1–4 klasių mokinių (1 361 mokinys). Per trejus metus jungtinėse klasėse besimokančių 1–4 klasių mokinių dalis sumažėjo 0,5 proc. punkto[27]. Kaimo vietovėse jungtinėse klasėse besimokančių 1–4 klasių mokinių dalis per trejus metus sumažėjo 1,3 proc. punkto – nuo 5,8 iki 4,5 proc. (nuo 1 045 iki 878 mokinių). Miestuose jungtinėse klasėse mokėsi palyginti mažiau 1–4 klasių mokinių. Jų dalis 2022 m. sudarė 0,9 proc., o 2025 m. – 0,5 proc. (sumažėjo nuo 882 iki 483 mokinių) (2.5.10 pav.).

Mažėjo ir jungtinių klasių komplektų dalis nuo bendro klasių komplektų skaičiaus. 2022 m. šalyje buvo 204 jungtinių 1–4 klasių komplektai (tai sudarė 3,4 proc. visų 1–4 klasių komplektų), per trejus metus jų skaičius sumažėjo iki 129 (2,1 proc.). Kaime jungtinių klasių komplektų sumažėjo nuo 116 (8,6 proc.) iki 82 (6,4 proc.), mieste – nuo 88 (1,9 proc.) iki 47 komplektų (1 proc.).

Savivaldybių duomenys rodo, kad 2022–2025 m. savivaldybių, kuriose pradinių klasių mokiniai mokėsi jungtinėse klasėse, skaičius mažėjo (2.5.11 pav.). 2025 m. didžiausia pradinių klasių mokinių dalis jungtinėse klasėse mokėsi didesniosiose savivaldybėse – vidutiniškai 2,7 proc. mokinių (2022 m. – 4,1 proc.), kiek mažiau – 2,3 proc. – žiedinėse savivaldybėse (2022 m. – 3,5 proc.), 2,2 proc. – mažosiose savivaldybėse (2022 m. – 3,1 proc.); miestų savivaldybėse tokių klasių nebeliko (2025 m. – 0,0 proc., 2022 m. – 0,1 proc.). Valstybinėse mokyklose jungtinėse 1–4 klasėse besimokančių mokinių dalis per trejus metus padidėjo nuo 0,9 iki 1,0 proc., nevalstybinėse – sumažėjo nuo 2,3 iki 0,9 proc.

2.5.10 pav.

2022–2025 m. ir mieste, ir kaime mažėjo jungtinėse klasėse besimokančių 1–4 klasių mokinių dalis ir jungtinių klasių komplektų dalis

1–4 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalies ir jungtinių 1–4 klasių komplektų dalies, palyginti su bendru klasių komplektų skaičiumi, kaita 2022–2025 m.

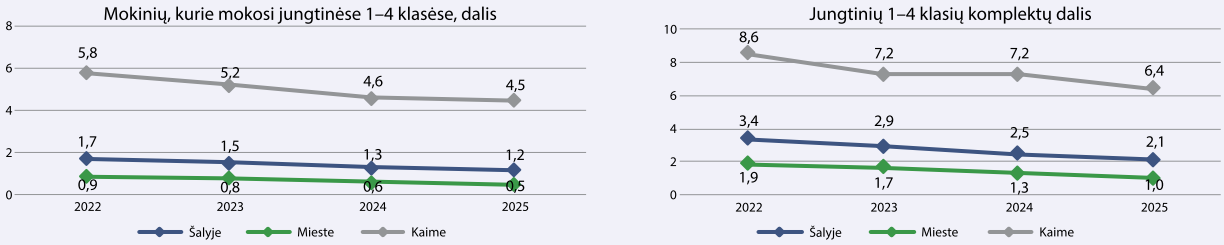

Duomenų šaltinis: ŠVIS

2.5.11 pav.

Per 2022–2025 m. savivaldybių, kuriose neliko jungtinėse klasėse besimokančių 1–4 kl. mokinių, skaičius padidėjo nuo 17 iki 23

1–4 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalys (proc.) savivaldybėse 2022 m. ir 2025 m.

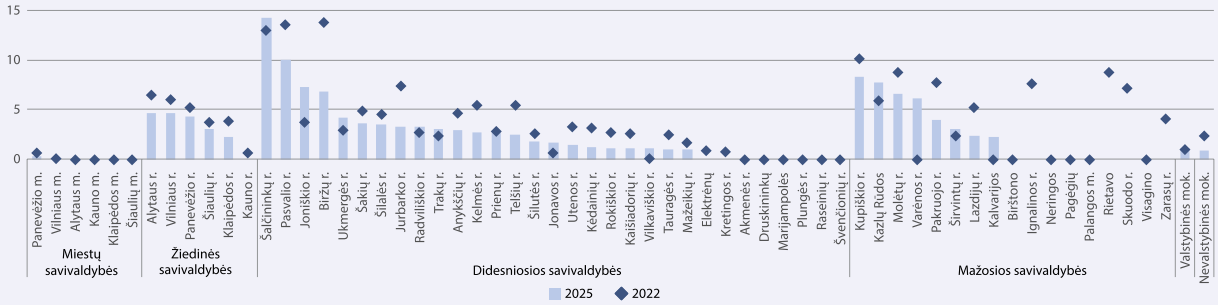

	Savivaldybių grupių vidurkiai			
	Miestų savivaldybės	Žiedinės savivaldybės	Didesniosios savivaldybės	Mažosios savivaldybės
2022 m.	0,1 proc.	3,5 proc.	4,1 proc.	3,1 proc.
2025 m.	0,0 proc.	2,3 proc.	2,7 proc.	2,2 proc.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

27 | Atnaujinus *Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisykles (2011)*, nuo 2024 m. rugsėjo mėn. bendrosios paskirties 5–8 klasių jungti neleidžiama, o pradinio ugdymo pakopoje gali būti jungiamos tik gretutinės klasės.

Didžiausia jungtinėse 1–4 klasėse besimokančių mokinių dalis 2025 m. buvo Šalčininkų r. (14,3 proc.), Pasvalio r. (10,0 proc.), Kupiškio r. (8,3 proc.) savivaldybėse.

Jungtinėse klasėse besimokančių pradinių klasių mokinių dalis labiausiai padidėjo Varėnos r. savivaldybėje (2022 m. joje nebuvo besimokančiųjų jungtinėse klasėse, o 2025 m. tokių mokinių dalis sudarė 6,1 proc.), Joniškio r. (padidėjo 3,6 proc. punkto), Kalvarijos (2,2 proc. punkto), Kazlų Rūdos (1,8 proc. punkto) savivaldybėse. Dalyje savivaldybių jungtinėse klasėse besimokančių pradinių klasių mokinių dalis 2022 m. buvo gana didelė, o 2025 m. jungtinių klasių nebeliko, tai: Rietavo (2022 m. – 8,8 proc.), Ignalinos r. (2022 m. – 7,6 proc.), Skuodo r. (2022 m. – 7,2 proc.), Zarasų r. (2022 m. – 4,1 proc.) savivaldybės. Kai kuriose savivaldybėse dar yra jungtinėse klasėse besimokančių mokinių, tačiau jų dalis per trejus sumažėjo reikšmingai, tai: Biržų r. (sumažėjo 7 proc. punktais), Jurbarko r. (4,1 proc. punkto), Pakruojo r. (3,7 proc. punkto), Pasvalio r. (3,6 proc. punkto) savivaldybės (2.5.11 pav.).

2.6. Ugdymo finansavimas ir aprūpinimas

Didėjo švietimo finansavimas – 2025 m. valstybė švietimui skyrė 4 789,6 mln. Eur (1 671,7 mln. Eur daugiau nei 2022 m.). Nuo 2022 m. iki 2025 m. 1,0 proc. punktu paaugo švietimui skiriama BVP dalis (2025 m. ji sudarė 5,7 proc. nuo BVP).

Nuo 2022 m. iki 2025 m. daugelyje savivaldybių didėjo mokymo lėšos (proc.), panaudotos pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti, švietimo pagalbai teikti ir mokymo priemonėms įsigyti.

62,1 proc. išaugo lėšos, tenkančios vienam vaikui ikimokyklinio ugdymo mokykloje (2025 m. siekė 9,4 tūkst. Eur). Vienam bendrojo ugdymo mokiniui tenkančios lėšos nuo 2022 m. iki 2025 m. išaugo 45,2 proc. ir 2025 m. sudarė 6,1 tūkst. Eur.

Pagal lėšas, per metus skirtas vienam mokiniui, besimokančiam pradinio ugdymo mokykloje, ir vienam mokiniui, besimokančiam pagrindinio ugdymo mokykloje, 2022 m. Lietuva pateko tarp mažiau lėšų skiriančių ES šalių.

Fizinių ir juridinių asmenų skiriamos lėšos ikimokyklinio ugdymo mokyklose 2025 m. sudarė 10,6 proc. ikimokyklinio ugdymo mokyklų lėšų, bendrojo ugdymo mokyklose – 7,1 proc. bendrojo ugdymo mokyklų lėšų.

2022–2025 m. lėtai augo asmenims su negalia visiškai pritaikytų mokyklų dalis: ikimokyklinio ugdymo mokyklų – nuo 0,87 iki 1,9 proc., bendrojo ugdymo mokyklų – nuo 1,9 iki 3,1 proc. Visiškai arba bent iš dalies pritaikytos 2025 m. buvo 99,4 proc. ikimokyklinio, 99,2 proc. bendrojo ugdymo mokyklų. Augo judėti tarp aukštų negalią turintiems asmenims pritaikytų mokyklų dalis savivaldybėse, daugiausia – žiedinėse (vidurkis padidėjo nuo 33,3 iki 42,4 proc.). Vis dėlto 7 savivaldybėse tokių mokyklų nebuvo visai.

Pasiektas atnaujintose *Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklėse (2011)* keliamas reikalavimas, kad vienas ugdymo procese naudojamas prie tinklo prijungtas kompiuteris nuo 2025 m. rugsėjo tektų ne daugiau kaip 4 mokiniams. ŠVIS duomenimis, 2025 m. vienu kompiuteriu bendrojo ugdymo mokyklose dalijosi 3,4 mokinio mieste, 2,5 mokinio – kaime.

2025 m. šimtui mokinių kaime teko 2,2 interaktyviosios lentos, mieste – 1,7. 2025 m. šimtui mokinių kaime teko 4,2 interaktyviojo ekrano, mieste – 2,9.

Augo bendrojo ugdymo turiniui perteikti reikalingų skaitmeninių mokymo priemonių skaičius. 2025 m. portale *emokykla.lt* buvo pateikta daugiau nei 160 skaitmeninių mokymo priemonių, per 700 vadovėlių ir virš 13 000 užduočių.

Nepaisydamos geopolitinių ir ekonominių iššūkių, centrinės ir vietos valdžios institucijos kasmet didino švietimo finansavimą – nuo 2022 m. iki 2025 m. jis padidėjo 53,6 proc. (1 671,7 mln. Eur) ir 2025 m. siekė 4 789,6 mln. Eur. Taip pat augo ir švietimo sistemai skirtų finansinių išteklių suma, išreikšta BVP dalimi: nuo 2022 m. iki 2025 m. ji padidėjo 1,0 proc. punktu ir 2025 m. siekė 5,7 proc. (2.6.1 pav.). Svarbu pažymėti, kad skirtingos organizacijos taiko skirtingas valstybės funkcijų finansavimo apskaitos metodikas, todėl galime matyti skirtingas tų pačių švietimo sistemos finansavimo rodiklių reikšmes. Lietuvoje valstybės švietimo sistemai skirtas finansavimas apima tik centrinės ir vietos valdžios biudžetų skirtus finansus (Švietimo įstaigų finansų statistinio tyrimo metodika, 2020, Nr. DĮ-120). Tačiau EK, siekdama gauti palyginamuosius duomenis, nurodo šalims narėms teikti informaciją apie valstybės finansus pagal COFOG (angl. *Classification of the functions of government*) metodiką. Lėšos, kurias švietimo įstaigos gauna šalia valstybės skiriamų lėšų, pagal COFOG metodiką yra įskaičiuojamos į valstybės skirtas lėšas švietimui (Manual on sources and methods for the compilation of COFOG statistics, 2019). Atitinkamai, Lietuvos centrinės ir vietos valdžios skiriamas švietimo sistemos finansavimas pagal COFOG metodiką yra didesnis nei pagal Švietimo įstaigų finansų statistinio tyrimo metodiką. Tad pagal COFOG metodiką 2022 m. Lietuva skyrė

2.6.1 pav.

Nuo 2022 m. iki 2025 m. valstybė ir savivaldybės didino švietimo finansavimą – ir kaip BVP dalį, ir skiriamą lėšų sumą

Valstybės ir savivaldybių biudžetų išlaidos švietimui iš viso (mln. Eur) ir palyginti su BVP (proc.), nuo 2022 m. iki 2025 m.

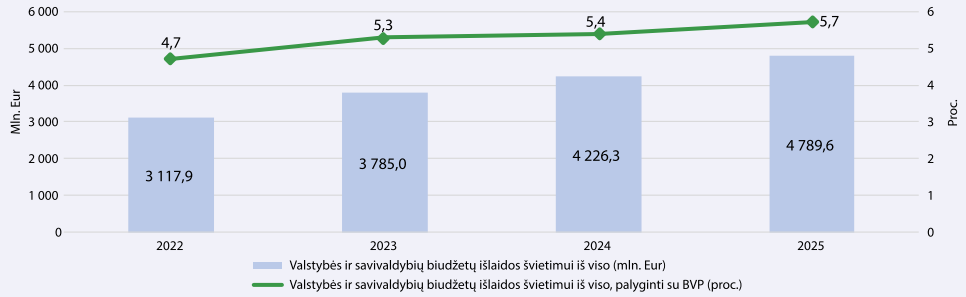

Duomenų šaltinis: VDA OSP

2.6.2 pav.

Nuo 2022 m. iki 2025 m. valstybė ir savivaldybės didino ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo finansavimą – ir kaip BVP dalį, ir skiriamų lėšų sumą

Valstybės lėšos ikimokykliniam, priešmokykliniam ir bendrajam ugdymui: kaip BVP dalis (proc.) ir skiriamų lėšų suma (mln. Eur) nuo 2022 m. iki 2025 m.

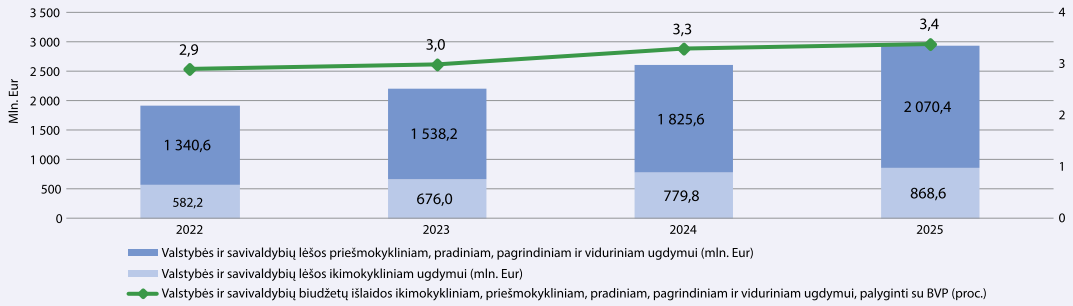

Duomenų šaltinis: VDA OSP

3 288,1 mln. Eur, ir tai yra 5,4 proc. daugiau nei pagal Lietuvoje taikomą metodiką, o 2024 m. Lietuva skyrė 4 337,4 mln. Eur, ir skirtumas sudarė 2,6 proc.

Ikimokykliniam, priešmokykliniam ir bendrajam ugdymui nuo 2022 m. iki 2025 m. skiriamų valstybės finansinių išteklių dalis išaugo 52,9 proc. (1 016,2 mln. Eur) ir 2025 m. siekė 2 939,0 mln. Eur. Svarbu pažymėti, kad švietimo finansavimas augo ne tik skiriama lėšų suma, bet didėjo ir kaip BVP dalis – valstybės finansinių išteklių dalis, skirta ikimokykliniam, priešmokykliniam ir bendrajam ugdymui, nuo 2022 m. iki 2025 m. padidėjo 0,5 proc. punkto ir 2025 m. siekė 3,4 proc. (2.6.2 pav.).

Skaičiuojant lėšas, tekusias vienam besimokančiajam, taip pat galima matyti finansavimo augimą. Nuo 2022 m. iki 2025 m. lėšos, tekusios vienam besimokančiajam bendrojo ugdymo mokykloje, išaugo 45,2 proc. (1,9 tūkst. Eur) ir 2025 m. sudarė 6,1 tūkst. Eur, o vienam vaikui ikimokyklinio ugdymo mokykloje – 62,1 proc. (3,6 tūkst. Eur) ir 2025 m. siekė 9,4 tūkst. Eur (2.6.3 pav.).

Lygindami Lietuvą su kitomis ES šalimis pagal tai, kiek lėšų per metus valstybė skiria vienam mokiniui, besimokančiam pradinio ugdymo mokykloje, ir vienam mokiniui, besimokančiam pagrindinio ugdymo mokykloje (2.6.4 pav.), matome, kad Lietuva 2022 m. buvo tarp mažiau lėšų skiriančių šalių. Neskaitant ypač išsiskiriančio Liuksemburgo (2022 m. – 35 449 PGS[28]*), daugiausia viešųjų lėšų per metus skyrė Austrija (2022 m. – 22 255 PGS), Danija (2022 m. – 20 947 PGS), Belgija (2022 m. – 20 915 PGS) ir Nyderlandai (2022 m. – 20 660 PGS), o mažiausiai – Latvija (2022 m. – 9 380 PGS), Graikija (2022 m. – 8 665 PGS), Vengrija (2022 m. – 8 651 PGS), Rumunija (2022 m. – 7 358 PGS) ir Bulgarija (2022 m. – 6 130 PGS).

Valstybės biudžeto skirtas mokymo lėšas ikimokykliniam, priešmokykliniam ir bendrajam ugdymui finansuoti savivaldybės paskirsto, atsižvelgdamos į mokinių ugdymo reikmes.

Mokymo lėšos, panaudotos švietimo pagalbai finansuoti, nuo 2022 m. iki 2025 m. išaugo visose savivaldybėse. Mokymo lėšos, panaudotos švietimo

28 | Perkamosios galios standartas – bendras pasirinktas dirbtinis valiutos vienetas, naudojamas ES, siekiant pašalinti valstybių narių kainų lygio skirtumus.

2.6.3 pav.

Nuo 2022 m. iki 2025 m. augo lėšos, tekusios vienam besimokančiam asmeniui ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo mokyklose

Vienam besimokančiam asmeniui tekusios lėšos (tūkst. Eur) pagal švietimo įstaigų grupę, nuo 2022 m. iki 2025 m.

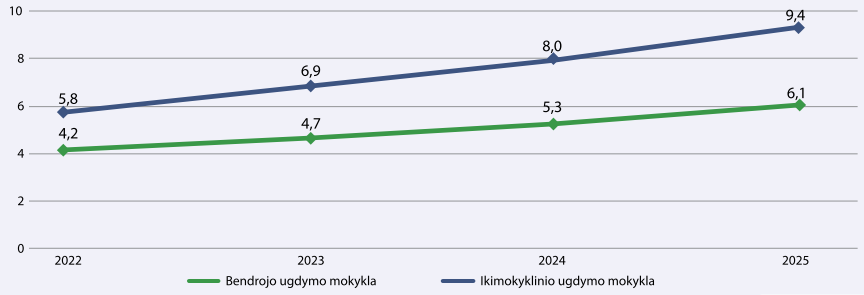

Duomenų šaltinis: VDA OSP

2.6.4 pav.

Pagal lėšas, per metus skirtas vienam mokiniui, besimokančiam pradinio ugdymo mokykloje, ir vienam mokiniui, besimokančiam pagrindinio ugdymo mokykloje, 2022 m. Lietuva pateko tarp mažiau lėšų skiriančių ES šalių

Viešosios išlaidos (PGS) per metus vienam mokiniui, besimokančiam pradinio ugdymo mokykloje (ISCED 1), ir vienam mokiniui, besimokančiam pagrindinio ugdymo mokykloje (ISCED 2), ES šalyse 2022 m.

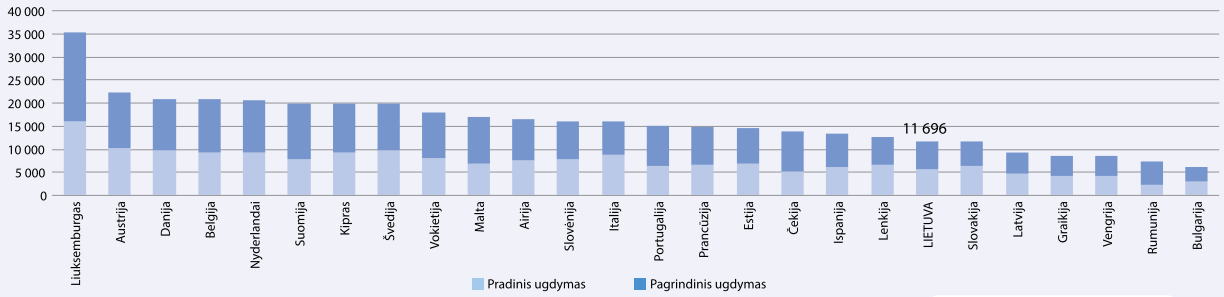

Duomenų šaltinis: Eurostatas

pagalbai teikti, labiausiai didėjo žiedinėse savivaldybėse – vidutiniškai 93,7 proc., o kitose savivaldybėse augo vidutiniškai apie 75,0 proc.

Mokymo lėšos, panaudotos pedagoginių darbuotojų kvalifikacijos kėlimui finansuoti, reikšmingai skiriasi kiekvienoje iš savivaldybių grupių. Didžiausią vidutinį lėšų augimą nuo 2022 m. iki 2025 m. pastebime mažųjų savivaldybių grupėje – vidutiniškai 21,0 proc., o mažiausią vidutinį lėšų augimą matome miestų savivaldybių grupėje – vidutiniškai 5,3 proc. Didesniosiose savivaldybėse mokymo lėšos, skirtos pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti, vidutiniškai paaugo 12,8 proc., o žiedinėse savivaldybėse – vidutiniškai 8,0 proc.

Analizuodami mokymo lėšas, panaudotas vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms įsigyti, matome, kad visose savivaldybėse didėjo mokymo lėšos (proc.), panaudotos mokymo priemonėms įsigyti. Labiausiai šios lėšos (proc.) nuo 2022 iki 2025 m. paaugo žiedinių savivaldybių grupėje – vidutiniškai 108,9 proc., o kitose savivaldybių grupėse padidėjimas siekė apie 65 proc. (2.6.5 pav.).

Šalies fizinių ar juridinių asmenų skirtos lėšos švietimo įstaigoms apima mokinių ir vaikų, ugdomų pagal ikimokyklinio ugdymo programas, tėvų mokėjimus, fizinių ir juridinių asmenų paramą, labdarą ir mokėjimus už švietimo įstaigų suteiktas paslaugas. Nuo 2022 m. iki 2025 m. šių lėšų suma, skiriama šalies švietimo įstaigoms, išaugo: ikimokyklinio ugdymo mokykloms – 16,6 mln. Eur (20,7 proc.) ir 2025 m. siekė 96,8 mln. Eur, bendrojo ugdymo mokykloms – 51,5 mln. Eur (47,4 proc.) ir 2025 m. siekė 160,2 mln. Eur. Žvelgdami į fizinių ir juridinių asmenų skiriamų lėšų dalį, palyginti su visomis mokyklos lėšomis, galime matyti, kad fizinių ir juridinių asmenų skiriamos lėšos ikimokyklinio ugdymo mokykloms mažėjo ir 2025 m. sudarė apie 10,6 proc. visų ikimokyklinio ugdymo įstaigų lėšų. Fizinių ir juridinių asmenų skiriamos lėšos bendrojo ugdymo mokykloms taip pat mažėjo ir 2025 m. sudarė 7,1 proc. visų joms skiriamų lėšų (2.6.6 pav.).

2.6.5 pav.

Nuo 2022 m. iki 2025 m. daugelyje savivaldybių didėjo mokymo lėšos (proc.), panaudotos pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti, švietimo pagalbai teikti ir mokymo priemonėms įsigyti

Mokymo lėšų, panaudotų vienam pedagoginiam darbuotojui kvalifikacijai tobulinti, švietimo pagalbai teikti vienam mokiniui ir mokymo priemonėms įsigyti vienam mokiniui, procentinis pokytis nuo 2022 m. iki 2025 m.

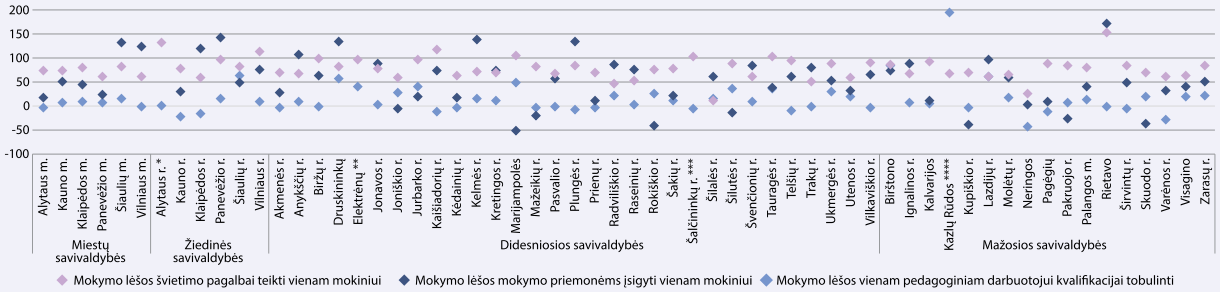

	Savivaldybių grupių vidurkiai			
	Miestų savivaldybės	Žiedinės savivaldybės	Didesniosios savivaldybės	Mažosios savivaldybės
Mokymo lėšos švietimo pagalbai teikti vienam mokiniui	72,2 proc.	93,7 proc.	76,7 proc.	76,5 proc.
Mokymo lėšos mokymo priemonėms įsigyti vienam mokiniui	65,8 proc.	108,9 proc.	66,2 proc.	62,8 proc.
Mokymo lėšos vienam pedagoginiam darbuotojui kvalifikacijai tobulinti	5,3 proc.	8,0 proc.	12,8 proc.	21,0 proc.

* Alytaus r. savivaldybėje mokymo lėšos mokymo priemonėms įsigyti vienam mokiniui išaugo 238 proc.
** Elektrėnų savivaldybėje mokymo lėšos mokymo priemonėms įsigyti vienam mokiniui išaugo 233 proc.
*** Šalčininkų r. savivaldybėje mokymo lėšos mokymo priemonėms įsigyti vienam mokiniui išaugo 345 proc.
**** Kazlų Rūdos savivaldybėje mokymo lėšos mokymo priemonėms įsigyti vienam mokiniui išaugo 447 proc.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

2.6.6 pav.

Fizinių ir juridinių asmenų skiriamos lėšos ikimokyklinio ugdymo mokyklose sudarė didesnę dalį (proc.) visų lėšų nei bendrojo ugdymo mokyklose

Fizinių ir juridinių asmenų skiriamų lėšų švietimui dalis (proc.) pagal švietimo įstaigų grupę, nuo 2022 m. iki 2025 m.

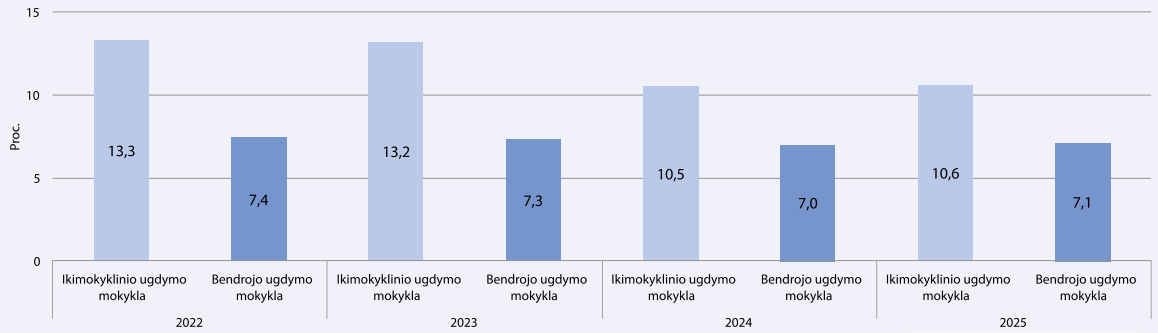

Duomenų šaltinis: VDA OSP

Asmenims su negalia pritaikytos mokyklos

Šalyje yra labai nedaug mokyklų, visiškai pritaikytų asmenims su negalia. 2022 m. negalią turintys mokiniai galėjo mokytis 23-ose visiškai pritaikytose (6 ikimokyklinio ugdymo ir 17 bendrojo ugdymo) mokyklose; 2025 m. jų skaičius padidėjo iki 40 (13 ikimokyklinio ugdymo ir 27 bendrojo ugdymo) mokyklų; tik 2025 m. atsirado viena visiškai pritaikyta profesinio mokymo įstaiga.

Gerokai daugiau švietimo įstaigų buvo visiškai arba bent iš dalies pritaikytos asmenims su negalia: 2025 m. – 676 ikimokyklinio ugdymo mokyklos (2022 m. – 686), 881 bendrojo ugdymo mokykla (2022 m. – 915) ir 50 profesinio mokymo įstaigų (2021 m. – 51). Šie duomenys rodo, kad bent iš dalies pritaikytų švietimo įstaigų skaičius mažėja, tačiau turint omenyje, kad mokyklų skaičius taip pat kinta, informatyvesnis rodiklis – švietimo įstaigų, pritaikytų asmenims su negalia, procentinė dalis.

Per 2022–2025 m. visiškai pritaikytų mokyklų dalis po truputį didėjo: ikimokyklinio ugdymo mokyklų –nuo 0,9 proc. iki 1,9 proc., bendrojo ugdymo mokyklų – nuo 1,9 proc. iki 3,1 proc. Visiškai arba bent iš dalies pritaikytų ikimokyklinio ugdymo mokyklų dalis padidėjo nuo 98,1 proc. iki 99,4 proc.; bendrojo ugdymo mokyklų dalis – nuo 98,0 proc. iki 99,2 proc., profesinio mokymo įstaigų – nuo 98,0 proc. iki 98,1 proc. (2.6.7 pav.).

2.6.7 pav.

2022–2025 m. lėtai augo visiškai pritaikytų asmenims su negalia mokyklų dalis

Visiškai pritaikytų asmenims su negalia mokyklų* dalies (proc.) kaita 2022–2025 m.

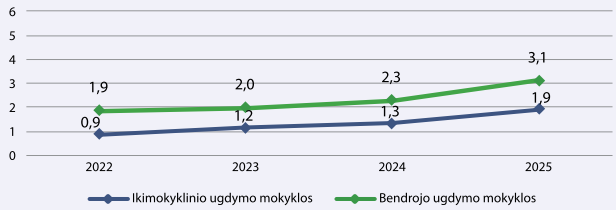

Visiškai arba bent iš dalies pritaikytų asmenims su negalia švietimo įstaigų* dalies (proc.) kaita 2022–2025 m.

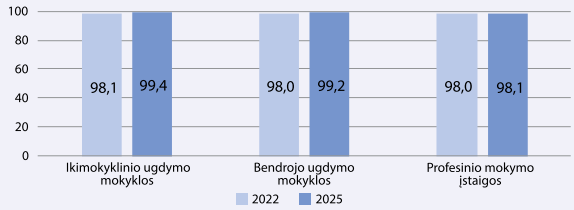

* Atsižvelgiama tik į pagrindinių padalinių pritaikymą.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

2.6.8 pav.

Ir 2022, ir 2025 m. didžiausia pritaikytų bendrojo ugdymo mokyklų, kuriose asmuo su negalia gali judėti tarp aukštų, dalis buvo žiedinėse savivaldybėse

Bendrojo ugdymo mokyklų*, kuriose asmuo su negalia gali judėti tarp aukštų, dalys (proc.) savivaldybėse 2022 m. ir 2025 m.

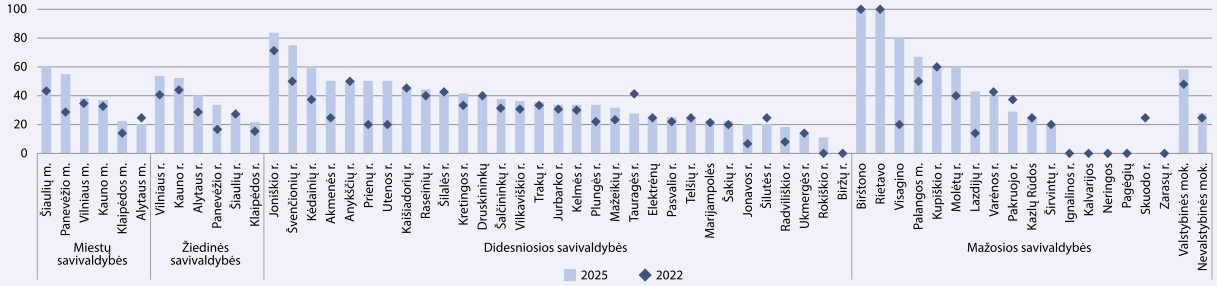

	Savivaldybių grupių vidurkiai			
	Miestų savivaldybės	Žiedinės savivaldybės	Didesniosios savivaldybės	Mažosios savivaldybės
2022 m.	31,7 proc.	33,3 proc.	27,5 proc.	29,3 proc.
2025 m.	38,5 proc.	42,4 proc.	33,8 proc.	36,1 proc.

* Atsižvelgiama tik į pagrindinių padalinių pritaikymą. Įskaičiuotos tik duomenis pateikusios mokyklos.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

1.5 poskyryje aptarti su aplinkos pritaikymu susiję politiniai siekiniai. Siekiama, kad daugėtų mokyklų, kuriose negalią turintys mokiniai būtų ugdomi bendrosiose klasėse su bendraamžiais. Tokios mokyklos turėtų būti bent iš dalies pritaikytos fizinę ir (arba) kitokią negalią turintiems mokiniams, kad jie galėtų patogiai patekti į mokyklą ir saugiai jaustis jos erdvėje.

Taip pat siekiama, kad daugėtų mokyklų, kuriose yra užtikrintas įėjimas ir judėjimas tarp aukštų judėjimo negalią turintiems asmenims. ŠVIS duomenimis, 2022 m. tokių mokyklų buvo 129, 2025 m. – 158 bendrojo ugdymo mokyklos.

Per 2022–2025 m. didžiausia ir labiausiai išaugusi (vidutiniškai + 9,1 proc. punkto, nuo 33,3 proc. iki 42,4 proc.) mokyklų, pritaikytų judėti tarp aukštų judėjimo negalią turintiems asmenims, dalis buvo žiedinėse savivaldybėse. Miestų savivaldybėse pritaikytų mokyklų dalis paaugo vidutiniškai 6,9 proc. punkto, nuo 31,7 iki 38,5 proc., didesniosiose – 6,3 proc. punkto, nuo 27,5 iki 33,8 proc., mažosiose savivaldybėse – 6,8 proc. punkto, nuo 29,3 iki 36,1 proc. Pritaikytų judėti tarp aukštų judėjimo negalią turintiems asmenims valstybinių mokyklų dalis padidėjo nuo 48,0 iki 58,3 proc., o nevalstybinių – nuo 24,7 iki 27,8 proc. (2.6.8 pav.).

Per trejus metus pritaikytų asmenims su negalia judėti tarp aukštų mokyklų dalis 35-iose savivaldybėse padidėjo, 19-oje savivaldybių nepakito, 6-iose savivaldybėse sumažėjo. 2025 m. visos bendrojo ugdymo mokyklos buvo pritaikytos judėti tarp aukštų asmenims su judėjimo negalia Birštone (savivaldybė turi 1 mokyklą) ir Rietave (yra 2 mokyklos). Nė viena mokykla taip nebuvo pritaikyta mažosiose savivaldybėse: Ignalinos r. (iš viso yra 3 mokyklos), Kalvarijos (yra 4 mokyklos), Neringos (yra 1 mokykla), Pagėgių (2 mokyklos), Skuodo r. (4 mokyklos) ir Zarasų r. (6 mokyklos) savivaldybėse, taip pat vienoje iš didesniųjų savivaldybių grupės – Biržų r. savivaldybėje (6 mokyklos). Tikslinga gilintis į priežastis, kodėl šiose savivaldybėse nevyksta mokyklų pritaikymo judėti tarp aukštų asmenims su negalia pokyčiai.

Mokyklų skaitmenizacija

2022–2025 m. laikotarpiu Lietuvos mokyklų skaitmenizacija buvo plėtojama trimis pagrindinėmis kryptimis: didinta skaitmeninių mokymo priemonių pasiūla, gerintas aprūpinimas informacinėmis ir komunikacinėmis technologijomis (toliau – IKT), įranga ir plėtotas skaitmeninių ugdymo aplinkų naudojimas.

2022–2024 m. švietimo skaitmeninei transformacijai Lietuvoje panaudota 94,8 mln. Eur, iš kurių 40,0 proc. – valstybės biudžeto (mokymo pinigai), 33,0 proc. – savivaldybių biudžetų, 27,0 proc. – tiesiogiai su skaitmenizavimu susijusių ES projektų lėšos (Valstybės kontrolė, 2025). Lietuvoje švietimo skaitmenizavimo srityje išskiriami keli pagrindiniai tikslai: sudaryti mokykloms sąlygas naudotis skaitmeninėmis technologijomis, parengti minimalų skaitmeninio ugdymo turinio paketą visiems mokomiesiems dalykams ir ugdymo pakopoms, skatinti mokytojų skaitmeninių kompetencijų tobulinimą ir stiprinti mokinių gebėjimus veikti skaitmeninėje aplinkoje.

Šių tikslų įgyvendinimą detalizuoja *Ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo programas įgyvendinančių mokyklų švietimo aprūpinimo standartas (2024)*, kuriame apibrėžtos būtinosios ir papildomos mokyklų skaitmeninės infrastruktūros priemonės. Standarte nurodoma, kad kiekvienoje mokykloje turi būti sudarytos pagrindinės technologinės sąlygos ugdymo procesui organizuoti ir skaitmeniniams gebėjimams ugdyti (2.6.9 pav.).

Prie būtinųjų priemonių pirmiausia priskiriama mokinio kompiuterizuota darbo vieta, sudaranti galimybę dalyvauti elektroniniuose pasiekimų patikrinimuose. Tokia darbo vieta turi būti aprūpinta operacine sistema ir pagrindine biuro programine įranga. Taip pat numatytas informatikos kabinetas, kuriame kiekvienam mokiniui per informatikos pamokas būtų užtikrinta individuali prieiga prie kompiuterio su interneto ryšiu.

Be to, standarte numatyta ir kompiuterių klasė mokyti kitų dalykų, skirta technologijoms integruoti ne tik informatikos, bet ir kitose pamokose. Joje naudojami kompiuteriai turi būti aprūpinti mokymuisi reikalinga programine įranga. Siekiant užtikrinti lankstesnį skaitmeninių priemonių naudojimą, numatyta mobili sistema – planšetinių kompiuterių rinkinys su ausinėmis ir mikrofonais, leidžiantis technologijas taikyti įvairiose mokyklos erdvėse.

Svarbi infrastruktūros dalis yra ir interneto prieigos įrangos komplektas, kuris turi užtikrinti saugų, stabilų, patikimą ir greitaeigį interneto ryšį. Stabilus ir greitas interneto ryšys tampa pagrindine ugdymo sąlyga, ypač vykdant elektroninius pasiekimų patikrinimus ir naudojant debesijos sprendimus. Ne mažiau reikšminga laikoma virtualioji mokymo(si) aplinka, sudaranti sąlygas vertinti mokinių pasiekimus, dalytis ugdymo medžiaga, bendradarbiauti, naudojantis elektroniniu paštu ar pokalbių funkcijomis. Tokia aplinka gali būti sudaryta iš kelių tarpusavyje integruotų skaitmeninių sprendimų.

ŠVIS duomenimis, gerėja šalies mokyklų aprūpinimas mokyti(s) skirtais kompiuteriais: 2025 m. šimtui mokinių vidutiniškai teko 30,7 kompiuterio (2022 m. – 25,4 kompiuterio), vadinasi, vienu kompiuteriu šalies bendrojo ugdymo mokyklose vidutiniškai dalijosi 3,2 mokinio: mieste – 3,4, kaime – 2,5 mokinio (2.6.10 pav.). Atnaujintose *Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklėse (2011)* keliamas reikalavimas, kad vienas ugdymo procese naudojamas prie tinklo prijungtas kompiuteris nuo 2025 m. rugsėjo turėtų tekti ne daugiau kaip 4 mokiniams, tad šis rodiklis 2025 m. jau pasiektas.

Vis dėlto, kartu išliko įrangos senėjimo problema. 2023–2024 mokslo metais Lietuvos mokyklose buvo daugiau kaip 60 tūkst. senesnių nei 4 metų kompiuterių (Valstybės kontrolė, 2025).

2.6.9 pav.

Pagal 2024 m. standartą, Lietuvos švietimo skaitmenizavimas suprantamas kaip nuoseklus infrastruktūros, skaitmeninio turinio ir ugdymo procesų modernizavimas

Ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo programas įgyvendinančių mokyklų švietimo aprūpinimo standarte (2024) apibrėžtos būtinosios mokyklų skaitmeninės infrastruktūros priemonės

Šaltinis: parengė autoriai

2.6.10 pav.

2022–2025 m. mokyti(s) skirtų kompiuterių skaičius, tenkantis šimtui mokinių, didėjo tiek mieste, tiek kaime

Mokyti(s) skirtų kompiuterių skaičius, vidutiniškai tenkantis 100-ui mokinių bendrojo ugdymo mokyklose*, pagal vietovę, 2022 ir 2025 m.

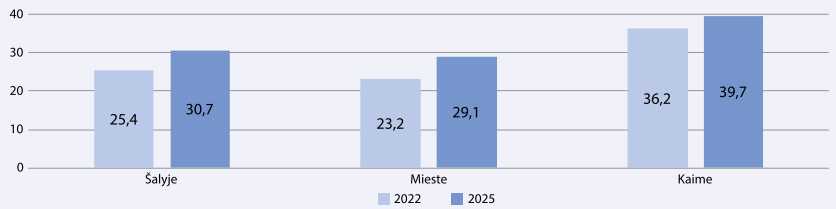

* Pastaba. Duomenys apima visų priklausomybės tipų mokyklas.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

Lyginant pagal savivaldybių grupes, 2022 m. miestų savivaldybių vidurkis buvo 19,6 kompiuterio, 2025 m. – 25,3 kompiuterio, žiedinių – atitinkamai 32,4 ir 34,1, didesniųjų savivaldybių vidurkis – atitinkamai 31,5 ir 38,3, mažųjų savivaldybių grupėje – atitinkamai 34,7 ir 40,2 (2.6.11 pav.).

Analizuojant atskiras savivaldybes, 2025 m. daugiausia kompiuterių šimtui mokinių teko Ignalinos r. (55,3), Rokiškio r. (55,1), Kupiškio r. (54,4), Anykščių r. (54,2), Lazdijų r. (53,8), Šiaulių r. (53,4) ir Biržų r. (53,3) savivaldybių mokyklose. Mažiausiai kompiuterių teko Pagėgių (18,6), Birštono (19,6), Neringos (23,0) ir Vilniaus m. (19,8) savivaldybių mokyklose. Didžiausias augimas, palyginti su 2022 m., fiksuotas tose savivaldybėse, kuriose kompiuterių skaičius šimtui mokinių padidėjo daugiau nei 10 vienetų: Biržų r., Rokiškio r., Anykščių r., Akmenės r., Šakių r., Plungės r., Skuodo r. ir Kupiškio r. savivaldybėse. Ryškiausias mažėjimas išliko Birštono ir Neringos savivaldybėse.

2025 m. geriausiai aprūpinti mokiniai buvo kaime esančiose mažųjų savivaldybių mokyklose, kur šimtui mokinių teko 53,4 kompiuterio, ir didesniųjų savivaldybių kaimo mokyklose, kur teko 46,8 kompiuterio. Tai reiškia, kad vienu kompiuteriu čia vidutiniškai dalijosi apie 1,9–2,1 mokinio. Žiedinių savivaldybių kaimo mokyklose šimtui mokinių teko 35,6 kompiuterio, taigi vienu kompiuteriu dalijosi apie 2,8 mokinio.

2025 m. Lietuvos mokyklose interaktyviųjų lentų šiek tiek sumažėjo, tačiau sparčiai daugėjo interaktyviųjų ekranų, tenkančių šimtui mokinių (2.6.12 pav.). Miesto mokyklose 2025 m. šimtui mokinių vidutiniškai teko 1,7 interaktyviosios lentos, kaimo mokyklose – 2,2. Interaktyviųjų ekranų skaičius augo. Miesto mokyklose 2025 m. šimtui mokinių teko 2,9 interaktyviojo ekrano, kaimo mokyklose – 4,2 ekrano. Tai rodo, kad mokyklose palaipsniui pereinama nuo ankstesnių technologinių sprendimų prie modernesnių ir universalesnių įrenginių.

Daugialypės terpės projektorių skaičius mažėjo. 2025 m. šimtui mokinių vidutiniškai teko 4,6 projektoriaus (6,7 projektoriaus kaime ir 4,2 projektoriaus mieste). Prieš metus (2024 m.) šimtui mokinių vidutiniškai teko 5,1 projektoriaus (7,3 projektoriaus kaime ir 4,7 projektoriaus mieste).

2.6.11 pav.

2022–2025 m. mokyti(s) skirtų kompiuterių skaičius šimtui mokinių didėjo visų grupių savivaldybių mokyklose

Mokyti(s) skirtų kompiuterių skaičius, vidutiniškai tenkantis 100-ui mokinių savivaldybių priklausomybės bendrojo ugdymo mokyklose, 2022 ir 2025 m.

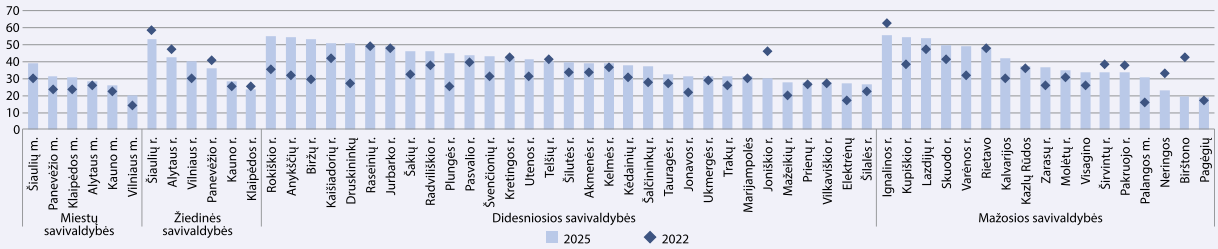

	Savivaldybių grupių vidurkiai			
	Miestų savivaldybės	Žiedinės savivaldybės	Didesniosios savivaldybės	Mažosios savivaldybės
2022 m.	19,6 kompiuterio	32,4 kompiuterio	31,5 kompiuterio	34,7 kompiuterio
2025 m.	25,3 kompiuterio	34,1 kompiuterio	38,3 kompiuterio	40,2 kompiuterio

Duomenų šaltinis: ŠVIS

2.6.12 pav.

2023–2025 m. aprūpinimas interaktyviosiomis lentomis šalyje (mieste ir kaime) šiek tiek mažėjo, interaktyviaisiais ekranais – didėjo

Interaktyviųjų lentų ir interaktyviųjų ekranų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičiaus kaita pagal vietovę 2023–2025 m.

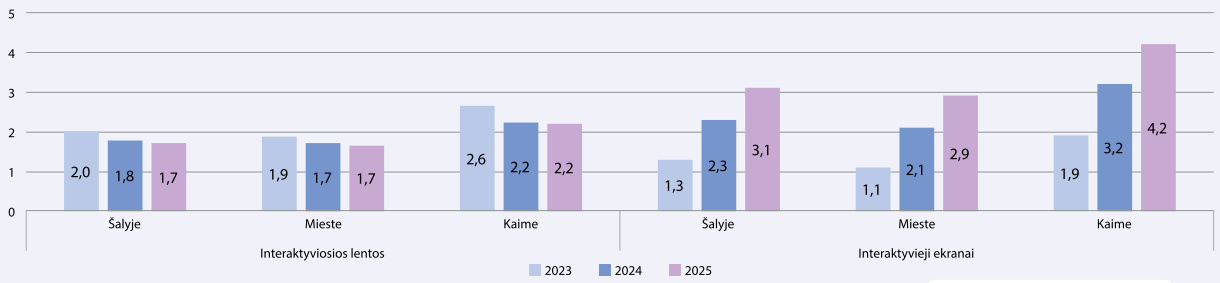

Duomenų šaltinis: ŠVIS

Skaitmeninės aplinkos naudojimas

Skaitmeninių aplinkų naudojimas po pandemijos taip pat tapo kasdiene mokyklų praktika. Elektroniniai dienynai, virtualiosios mokymosi platformos, skaitmeninės užduotys, nuotolinio bendradarbiavimo priemonės ir mišraus mokymo modeliai vis plačiau integruoti į pamokas. 2022–2024 m. vykdant švietimo sektoriaus skaitmeninės transformacijos iniciatyvą *„EdTech“*, į skaitmeninio turinio kūrimą, mokytojų kompetencijų stiprinimą ir inovatyvių sprendimų diegimą investuota apie 16 mln. eurų. Nacionaliniu lygmeniu buvo kuriama atnaujinta švietimo platforma *emokykla.lt*, kurioje mokykloms suteikta prieiga prie užduočių bankų, simuliacijų, skaitmeninių vadovėlių, vaizdo medžiagos ir edukacinių žaidimų, taip pat kuriamos atnaujintam bendrojo ugdymo turiniui reikalingos skaitmeninės mokymo priemonės (toliau – SMP). Tai reikšmingai išplėtė skaitmeninių mokymosi išteklių pasiūlą. 2022–2024 m. net 367 mokyklos testavo naujus skaitmeninius sprendimus, o 260 mokyklų gavo hibridinio mokymo įrangos komplektų (Valstybės kontrolė, 2025).

Valstybės kontrolės audito ataskaitoje (2025) pateikta švietimo portalo SMP analizė. Nustatyta, kad švietimo portale visiems bendrojo ugdymo mokomiesiems dalykams, išskyrus fizinį ugdymą, pateikta bent po vieną (ar daugiau) nemokamą SMP. Mokomoji medžiaga sudaro 35 proc. skelbiamo turinio; didesnė jos dalis skirta su Lietuva, lietuvių kalba, istorija, geografija susijusiems dalykams. Taip pat yra užduočių bankas, kurį sudaro 7,7 tūkst. NŠA parengtų skaitmeninių užduočių, skatinančių aktyviai mokytis. Užduočių banke paskelbta užduočių ne kiekvienam mokomajam dalykui, tačiau banku galima naudotis kaip papildoma priemone, o pagrindinė priemonė – skaitmeniniuose vadovėliuose pateiktos skaitmeninės užduotys.

Švietimo platformoje *emokykla.lt* skelbiama, kad joje yra pateikta daugiau nei 160 SMP, per 700 vadovėlių ir virš 13 000 užduočių. Kitos plačiai naudojamos virtualiosios aplinkos yra „Moodle“, „Google Classroom“, „Microsoft Teams“ ir t. t.[29]

29 | Detali skaitmeninių mokymo priemonių naudotojų statistika pateikiama portale *emokykla.lt*.

2.7. Švietimo kontekstas

2025 m. Į Lietuvą daugiau žmonių atvyko, nei išvyko į užsienio valstybes visose, išskyrus vieną savivaldybę.

Nors pastebimas bendrojo ugdymo mokinių amžiaus grupę atitinkančių gyventojų skaičiaus augimas, tačiau mažėja ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo amžiaus grupę atitinkančių gyventojų skaičius.

Lietuvos ekonomika auga, ir tai atspindi tiek BVP, tenkančio vienam asmeniui, augimas, tiek darbo užmokesčio didėjimas šalies ir savivaldybių lygmeniu. Tačiau Lietuvoje išlieka viena didžiausių pajamų nelygybė tarp ES šalių.

Didžiojoje dalyje savivaldybių mažėjo nedarbas, tačiau nedarbo skirtumai tarp miesto ir kaimo vietovių išlieka.

Taip pat mažėjo vaikų ir jaunimo (0–18 metų) skurdo rizikos lygis. Lietuva pateko tarp ES šalių, kuriose vaikų ir jaunimo, patiriančių skurdo riziką, dalis mažėjo.

Nepilnamečių nusikalstamų veikų skaičius, tenkantis 10 000 gyventojų, ryškiai skiriasi tarp Lietuvos savivaldybių, tačiau didžiausias skaičius ir augimas yra miestų savivaldybėse.

Lietuvos jaunimas kultūrinėse veiklose dalyvauja panašiai kaip ir kitų ES šalių jaunimas, tačiau, kaip ir visoje ES, pastebima, kad dalyvavimas kultūrinėse veiklose mažėja.

Lietuvos vyrų fizinė sveikata yra prastesnė nei moterų ir reikšmingai atsilieka nuo ES šalių vidurkio.

Gyventojų skaičiaus pokytis

Skaičiuojant nuolatinių gyventojų skaičių metų pradžioje, VDA OSP duomenimis, nuo 2022 m. iki 2026 m. bendras šalies gyventojų skaičius išaugo 81 tūkst. (nuo 2 805 tūkst. 2022 m. iki 2 886 tūkst. 2026 m.). Tam didžiausios įtakos turėjo 2022 m. vasario 24 d. Rusijos pradėtas karas prieš Ukrainą – per visą laikotarpį nuo karo pradžios į Lietuvą imigravo daugiau kaip 68 tūkst. Ukrainos piliečių.

Nagrinėjant 0–18 metų gyventojų, t. y. gyventojų, kurių amžius būdingas ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo švietimo lygmenų mokiniams, skaičiaus pokytį, matyti, kad šios amžiaus grupės šalies gyventojų skaičius nuo 2022 m. iki 2026 m. sumažėjo 4,9 tūkst., o per pastaruosius vienus metus – 8,3 tūkst.

Atskirų amžiaus grupių, kurias galima priskirti atitinkamam švietimo lygmeniui (laikantis prielaidos, kad besimokantysis be pertraukų pereina iš vieno švietimo lygmens į kitą), gyventojų skaičiaus pokyčio analizė rodo, kad ir per ilgesnį laikotarpį (nuo 2022 m. iki 2026 m.), ir per pastaruosius metus (nuo 2025 m. iki 2026 m.) labiausiai sumažėjo gyventojų, kurių amžius būdingas ikimokykliniam ir priešmokykliniam ugdymui (ISCED 0 lygmuo) (2.7.1 pav.).

Ikimokykliniam ir priešmokykliniam ugdymui (ISCED 0 lygmuo) būdingo amžiaus gyventojų skaičius nuo 2022 m. iki 2025 m. sumažėjo 16,1 proc., per vienus metus – 5,5 proc.

Tačiau bendrojo ugdymo (ISCED 1, 2 ir 3) lygmenims būdingo amžiaus gyventojų skaičius augo ir per ilgesnį laikotarpį, ir per pastaruosius vienus metus. Nuo 2022 m. iki 2026 m. labiausiai augo viduriniam ugdymui (ISCED 3 lygmuo) būdingo amžiaus gyventojų skaičius (12,2 proc.), kiek mažiau padaugėjo gyventojų, kurių amžius būdingas pagrindiniam (ISCED 2 lygmuo) ugdymui (7,6 proc.), o pradinio ugdymo (ISCED 1 lygmuo) amžiaus vaikų skaičius padidėjo 5,3 proc. (2.7.1 pav.).

Žvelgdami į 2.7.1 paveikslą, matome, kad ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo lygmenyse artimiausiais metais ir toliau tikėtinas vaikų skaičiaus mažėjimas.

Dabartiniams 5–6 metų vaikams perėjus į bendrąjį ugdymą, ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo lygmenyse liksiančios jaunesnio amžiaus vaikų grupės bus reikšmingai mažesnės gyventojų skaičiumi (2.7.2 pav.).

2026 m. pradžioje gausiausios skaičiumi buvo pradinio ir pagrindinio ugdymo amžiaus gyventojų grupės. Todėl tikėtina, kad po kelerių metų mokinių skaičiaus augimas turės įtakos

2.7.1 pav.

Didėjo pagal amžių pradiniam, pagrindiniam ir viduriniam ugdymui ir mažėjo ikimokykliniam ir priešmokykliniam ugdymui priskirtinų gyventojų skaičius

Švietimo lygmenis atitinkančio amžiaus* gyventojų skaičiaus pokyčiai nuo 2022 m. iki 2026 m. (proc.)

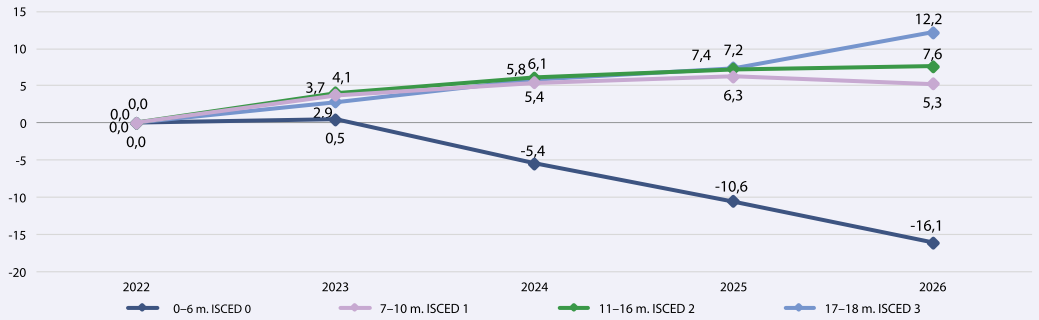

* Amžius, būdingas konkretaus švietimo lygmens programose besimokančių asmenų grupei. Nustatomas laikantis prielaidos, kad mokymasis nepertraukiamas, ir atsižvelgiant į įprastą mokymosi švietimo lygmens programose metų skaičių.

Duomenų šaltinis: VDA OSP

2.7.2 pav.

Gyventojų skaičiaus mažėjimas aktualiausias, organizuojant ugdymą pagal ISCED 0 lygmens programas

Nuolatinių šalies gyventojų, kurių amžius atitinka tipinį mokymosi pagal ISCED 0–3 lygmenų programas amžių, skaičius* 2026 m. pradžioje

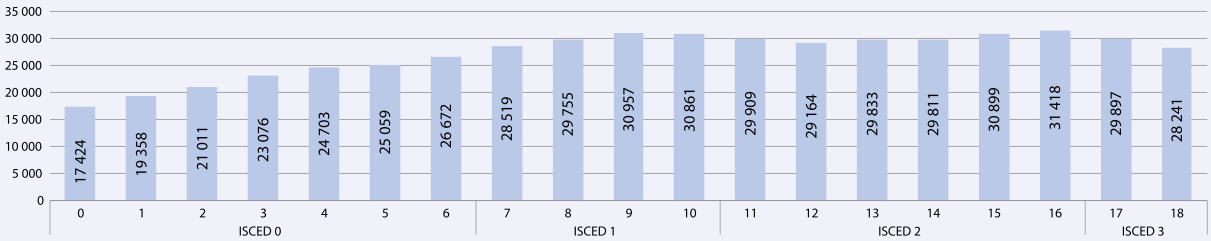

* Švietimo lygmeniui būdingas amžius nustatytas darant prielaidą, kad besimokantysis be pertraukų pereina iš vieno švietimo lygmens į kitą.

Duomenų šaltinis: VDA OSP

ugdymo organizavimui vyresnėse pagrindinio ugdymo lygmens ir vidurinio ugdymo lygmens klasėse. Kiek mažesnis gyventojų, kurių amžius šiuo metu priskiriamas viduriniam ugdymui, skaičius turės įtakos ir ateinančius keletą metų išliksiančiam mažesniam mokinių ir studentų skaičiui ISCED 4–6 lygmenų programose. Tačiau numatomas besimokančiųjų skaičiaus kaitos tendencijas gali keisti kiti veiksniai, tokie kaip švietimo politika, mokymosi aprėpties kitimas (t. y. programoje dalyvaujančių gyventojų dalis; tai aktualu žemesnėms ir aukštesnėms nei privalomojo švietimo programoms), migracija ir šeimos politika.

Vienam gyventojui tenkantis BVP ir darbo užmokestis

Pastaraisiais metais šalies ekonomika augo. Vienam gyventojui tenkantis BVP nuo 2022 m. iki 2025 m. išaugo 5,5 tūkst. Eur ir 2025 m. pasiekė 29,2 tūkst. Eur (2.7.3 pav.).

Tačiau, net ir didėdamas, BVP vienam gyventojui išliko palyginti žemas ES kontekste. 2024 m. Lietuvoje vienam gyventojui tenkantis BVP sudarė 68,2 proc. ES šalių vidurkio (39,6 tūkst.). Lietuva pateko tarp dešimties šalių, kuriose šis rodiklis buvo mažiausias. Į šią šalių grupę taip pat pateko ir kaimyninės šalys Latvija ir Lenkija (2.7.4 pav.).

Nuo 2022 m. iki 2025 m. kasmet augo ir vidutinis mėnesinis šalies gyventojų darbo užmokestis. Per šį laikotarpį bruto darbo užmokestis padidėjo 621,0 Eur ir 2025 m. siekė 2 410,0 Eur, o neto darbo užmokestis padidėjo 353,3 Eur ir 2025 m. siekė 1 474,4 Eur (2.7.5 pav.).

Nagrinėjant darbo užmokesčio pokyčius savivaldybių lygmeniu, matyti, kad ir 2022 m., ir 2025 m. didžiausias vidutinis darbo užmokestis (atskaičius mokesčius) buvo Vilniaus m. savivaldybėje (atitinkamai 1 280,1 Eur ir 1 663,1 Eur), o mažiausias – Zarasų r. savivaldybėje (atitinkamai 821,0 Eur ir 1 137,6 Eur). 2025 m. vidutiniškai didžiausias darbo užmokestis buvo miestų savivaldybių grupėje, mažiausias – mažųjų savivaldybių grupėje (2.7.6 pav.). Palyginti su 2022 m., vidutinis darbo užmokestis 2025 m. padidėjo visose savivaldybėse.

BVP didėjimas rodo ekonominės gerovės augimą Lietuvoje. Ekonominės gerovės augimo rezultatai

2.7.3 pav.

Kasmet augo vienam gyventojui tenkantis BVP

BVP, tenkančio vienam gyventojui, to meto kainomis (tūkst. Eur), kaita nuo 2022 m. iki 2025 m.

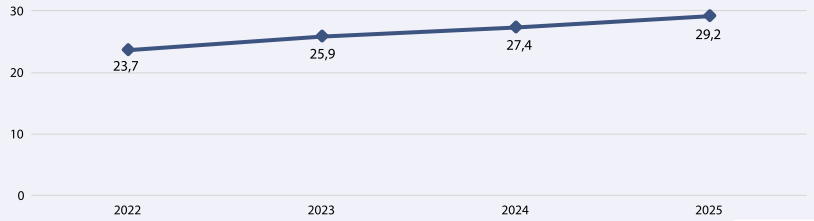

Duomenų šaltinis: VDA OSP

2.7.4 pav.

Lietuvoje vienam gyventojui tenkantis BVP buvo mažesnis nei vidutiniškai ES

BVP, tenkantis vienam gyventojui, to meto kainomis (tūkst. Eur), ES šalyse 2024 m.

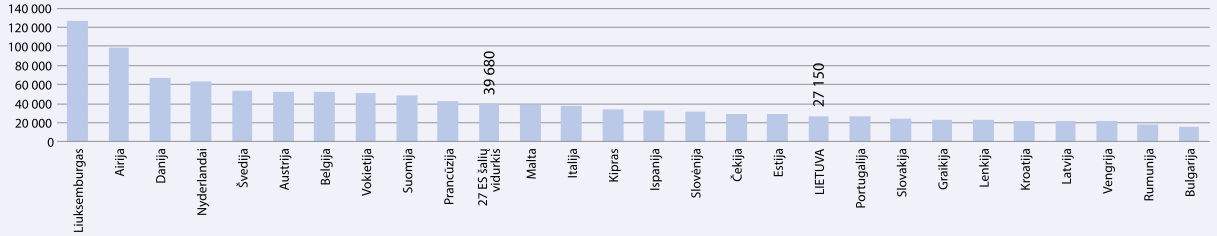

Duomenų šaltinis: Eurostatas

2.7.5 pav.

Vidutinis darbo užmokestis šalyje kasmet augo

Vidutinio mėnesinio bruto ir neto darbo užmokesčio (šalies ūkis su individualiosiomis įmonėmis, Eur) kaita nuo 2022 m. iki 2025 m.

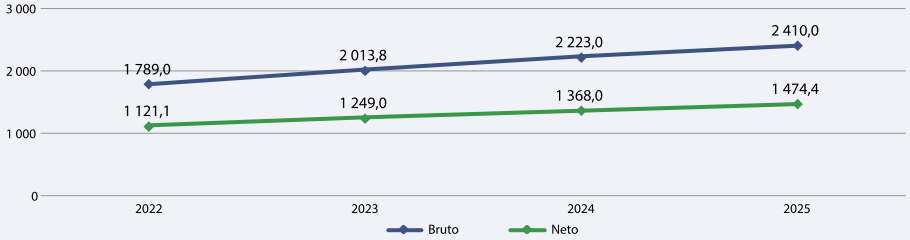

Duomenų šaltinis: VDA OSP

visuomenėje pasiskirsto netolygiai. Gyventojų pajamų nelygybę visuomenėje išreiškiančio Gini koeficiento[30] reikšmė 2025 m. Lietuvoje buvo 35,5, ir tai yra trečia pagal dydį reikšmė ES – pagal pajamų nelygybę Lietuva nusileidžia tik Bulgarijai ir Latvijai (2.7.7 pav.).

Nedarbo ir skurdo paplitimas

OSP duomenimis, 2025 m. darbingo amžiaus asmenų (20–64 metų) nedarbo lygis buvo didesnis kaimo nei miesto vietovėse (2.7.8 pav.). Nedarbo lygis miesto vietovėse nuo 2022 m. iki 2025 m. padidėjo nereikšmingai – nuo 5,6 proc. iki 6,2 proc. Kaimo vietovėse nedarbas yra didesnis ir nuo 2022 m. iki 2025 m. padidėjo nuo 7,0 proc. iki 8,6 proc.

Remiantis OSP duomenimis, galima matyti, kad nuo 2022 m. iki 2025 m. didžiojoje dalyje savivaldybių darbo neturinčių gyventojų dalis sumažėjo (2.7.9 pav.). Miestų savivaldybėse darbo neturinčių gyventojų dalis sumažėjo nuo 8,7 proc. iki 8,5 proc., žiedinėse savivaldybėse – nuo 8,3 proc. iki 8,0 proc., didesniosiose savivaldybėse – nuo 9,5 proc. iki 8,9 proc. ir mažosiose – nuo 9,8 proc. iki 8,7 proc. Labiausiai darbo neturinčių gyventojų dalis sumažėjo Akmenės r. (3,4 proc. punkto), Lazdijų r. (3,1 proc. punkto) ir

30 | Gini koeficientas yra skirtas nelygybei matuoti. Dažniausiai taikomas gyventojų pajamų nelygybei, tačiau gali būti taikomas ir švietimo, sveikatos ir kt. nelygybei matuoti. Koeficiento dydis svyruoja nuo 0 (visiška lygybė) iki 1 (visiška nelygybė). Kuo didesnė Gini koeficiento reikšmė, tuo didesnė gyventojų pajamų nelygybė.

2.7.6 pav.

Vidutinis darbo užmokestis didėjo visose savivaldybėse

Vidutinis darbo užmokestis (neto) savivaldybėse (Eur) 2022 m. ir 2025 m.

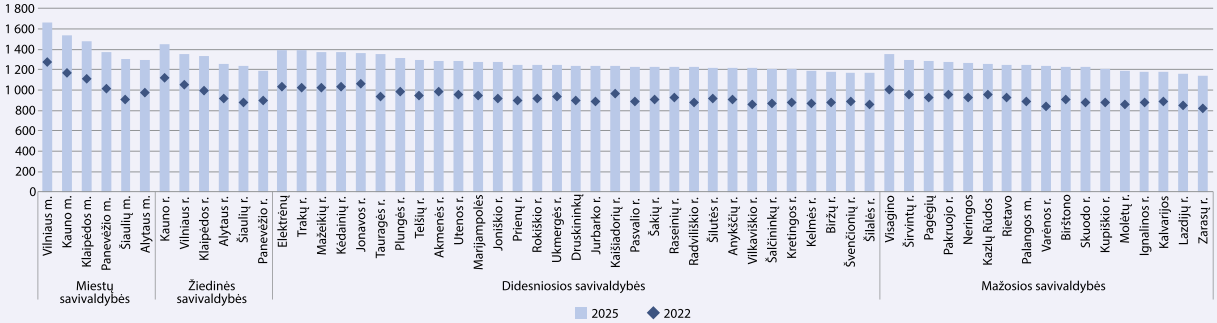

	Savivaldybių grupių vidurkiai			
	Miestų savivaldybės	Žiedinės savivaldybės	Didesniosios savivaldybės	Mažosios savivaldybės
2022 m.	1 076 Eur	978 Eur	931,6 Eur	903,5 Eur
2025 m.	1 441,3 Eur	1 301,8 Eur	1 302,8 Eur	1 234,2 Eur

Duomenų šaltinis: VDA OSP

2.7.7 pav.

Lietuvoje yra viena didžiausių pajamų nelygybė ES

Gini koeficiento reikšmės ES šalyse 2025 m.

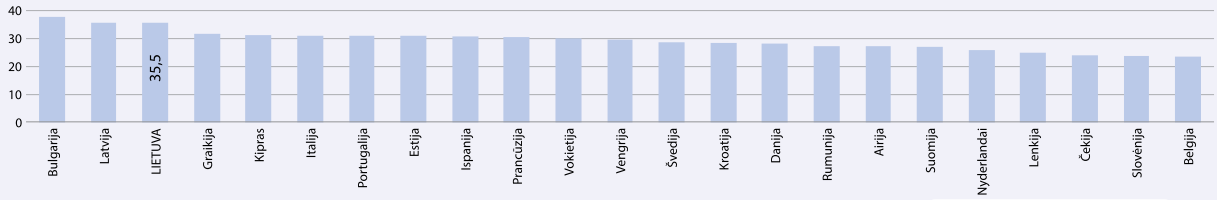

Duomenų šaltinis: Eurostatas

2.7.8 pav.

Kaimo vietovėse nedarbo lygis yra didesnis nei miestuose

Darbingo amžiaus (20–64 metų) asmenų nedarbo lygio (proc.) mieste ir kaime kaita nuo 2022 m. iki 2025 m.

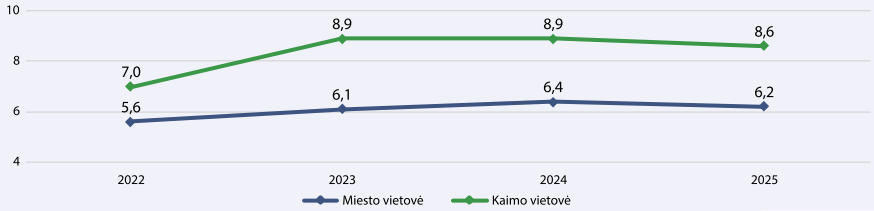

Duomenų šaltinis: VDA OSP

Kalvarijos (3,0 proc. punktais) savivaldybėse. Labiausiai darbo neturinčių gyventojų dalis padidėjo Klaipėdos r. (2,1 proc. punkto), Kretingos r. (1,9 proc. punkto) ir Pagėgių (1,2 proc. punkto) savivaldybėse.

VDA OSP duomenimis, Lietuvoje iš viso pagal amžiaus grupes skurdo rizikos lygis 2025 m. sudarė 22,6 proc. ir, palyginti su 2022 m., paaugo 1,7 proc. punkto (2.7.10 pav.).

Skurdo rizikos lygis 0–29 metų gyventojų grupės pogrupiuose yra skirtingas. 2025 m. mažiausias skurdo rizikos lygis buvo 25–29 metų amžiaus grupėje, o didžiausias – 20–24 metų jaunimo grupėje. 25–29 metų jaunimo grupėje skurdo rizikos lygis nuo 2022 m. iki 2025 m. sumažėjo 1,4 proc. punkto. 0–15 metų vaikų grupėje skurdo rizikos lygis atitinkamu laikotarpiu šiek tiek (0,5 proc. punkto) paaugo. Didžiausią skurdo riziką patiriančių 20–24 metų jaunuolių grupėje skurdo rizikos lygis nuo 2022 m. iki 2025 m. išaugo 9,9 proc. punkto. Skurdo rizikos lygis keitėsi ir 16–19 metų jaunimo grupėje – per atitinkamą laikotarpį skurdo rizikos lygis sumažėjo 6,3 proc. punkto.

Lietuvos vaikų ir jaunimo (0–18 metų) patiriamą skurdo riziką vertinant kitų ES šalių kontekste, matyti,

2.7.9 pav.

Daugumoje savivaldybių sumažėjo registruotų bedarbių dalis

Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų santykis (proc.) 2022 m. ir 2025 m. savivaldybėse

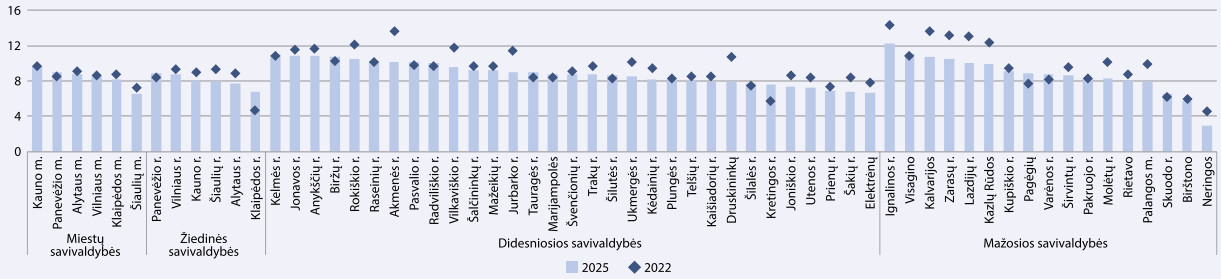

	Savivaldybių grupių vidurkiai			
	Miestų savivaldybės	Žiedinės savivaldybės	Didesniosios savivaldybės	Mažosios savivaldybės
2022 m.	8,7 proc.	8,3 proc.	9,5 proc.	9,8 proc.
2025 m.	8,5 proc.	8,0 proc.	8,9 proc.	8,7 proc.

Duomenų šaltinis: VDA OSP

2.7.10 pav.

Auga jaunimo nuo 20 iki 24 metų skurdo rizikos lygis (proc.)

Jaunimo skurdo rizikos lygio (proc.) skirtingose amžiaus grupėse kaita nuo 2022 m. iki 2025 m.

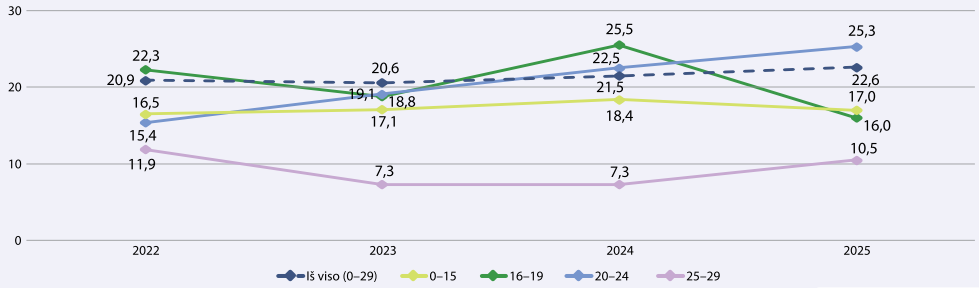

Duomenų šaltinis: VDA OSP

kad Lietuvoje vaikų ir jaunimo, patiriančių skurdo riziką, dalis 2025 m. daugiau ar mažiau atitinka ES šalių medianą – skurdo riziką patiria apie 19,9 proc. atitinkamos amžiaus grupės asmenų, ir nuo 2022 m. sumažėjo 2,5 proc. (2.7.11 pav.). Didžiausia skurdo rizika tarp ES šalių buvo Ispanijoje (33,8 proc.), o mažiausia – Slovėnijoje (12,5 proc.).

Taip pat galime matyti, kad reikšmingiausiai skurdo riziką patiriančių vaikų ir jaunimo (0–18 metų) sumažėjo Rumunijoje (nuo 41,5 proc. 2022 m. iki 32,4 proc. 2025 m.) ir Kipre (nuo 19,4 proc. 2022 m. iki 14,0 proc. 2025 m.). Vaikų ir jaunimo (0–18 metų) skurdo rizika reikšmingiausiai išaugo Švedijoje (nuo 19,9 proc. 2022 m. iki 23,4 proc. 2025 m.).

Migracija

VDA OSP duomenimis, 2025 m. į Lietuvą imigravusių ir iš jos emigravusių žmonių skirtumas (tarptautinė neto migracija) buvo 16,8 tūkst. žmonių.

Žvelgdami į tarptautinę migraciją savivaldybių lygmeniu, galime matyti, kad visose savivaldybėse daugiau žmonių iš užsienio valstybių atvyko, nei išvyko (2.7.12 pav.). Vienintelė savivaldybė, kurioje daugiau žmonių išvyko į užsienio valstybes, nei atvyko – Birštono savivaldybė.

Tarp savivaldybių grupių santykinai daugiausiai žmonių per pastaruosius metus atvyko į miestų savivaldybes – 0,7 proc. nuo bendro gyventojų skaičiaus. Kiek mažiau žmonių atvyko į žiedines savivaldybes – 0,5 proc. ir į didesniąsias – 0,5 proc. Į mažąsias savivaldybes atvyko mažiausiai žmonių – 0,4 proc. nuo bendro gyventojų skaičiaus.

Nusikalstamumas

Remiantis OSP duomenimis, nepilnamečių asmenų (nuo 14 iki 17 metų amžiaus) padarytų nusikalstamų veikų skaičius, tenkantis 10 000 gyventojų, 2025 m. Lietuvos savivaldybėse svyravo (2.7.13 pav.). Didžiausias nepilnamečių asmenų padarytų nusikalstamų veikų skaičius, tenkantis 10 000 gyventojų, 2025 m. buvo Panevėžio m. savivaldybėje – 9,5. Nepilnamečiai asmenys nepadarė nusikaltimų ir baudžiamųjų nusižengimų Neringos ir Birštono savivaldybėse.

2.7.11 pav.

Lietuva pateko tarp ES šalių, kuriose vaikų ir jaunimo, patiriančių skurdo riziką, dalis mažėjo

Vaikų ir jaunimo (0–18 m.), patiriančių skurdo riziką, dalys (proc.) ES šalyse 2022 m. ir 2025 m.

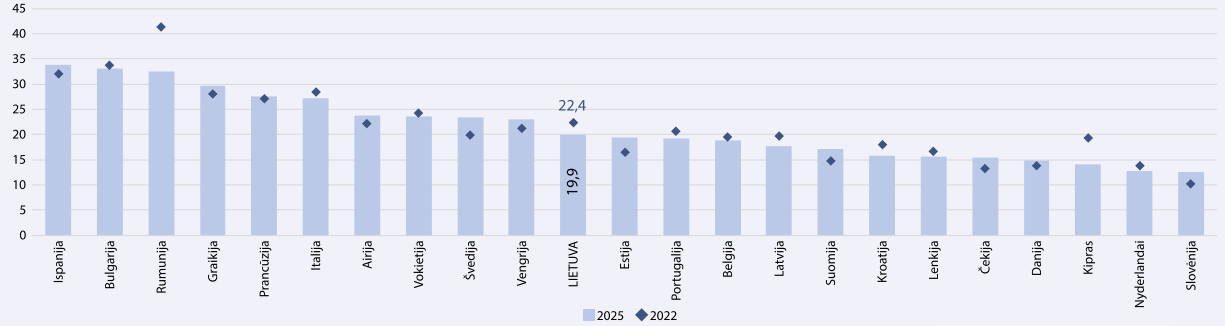

Duomenų šaltinis: Eurostatas

2.7.12 pav.

Į savivaldybes daugiau žmonių atvyko, nei išvyko į užsienio valstybes

Tarptautinė neto migracijos dalis (proc.) nuo gyventojų skaičiaus Lietuvos savivaldybėse, 2025 m.

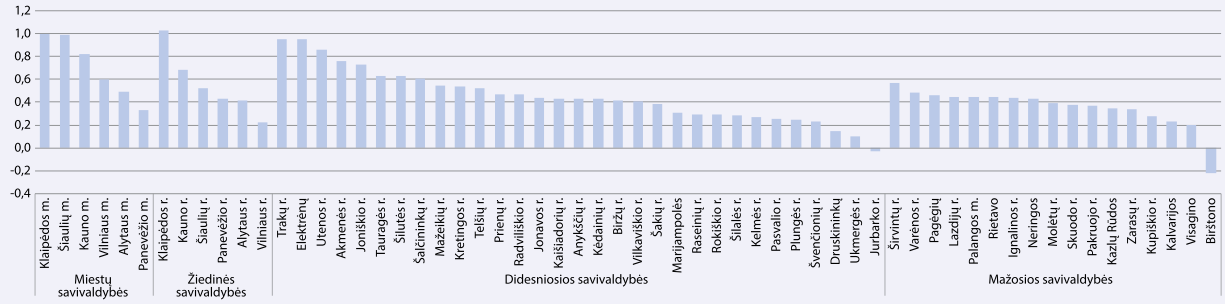

	Savivaldybių grupių vidurkiai			
	Miestų savivaldybės	Žiedinės savivaldybės	Didesniosios savivaldybės	Mažosios savivaldybės
2025 m.	0,7 proc.	0,5 proc.	0,5 proc.	0,4 proc.

Duomenų šaltinis: VDA OSP

Galime matyti skirtumus tarp savivaldybių grupių pagal nepilnamečių asmenų padarytas nusikalstamas veikas. Daugiausia nusikalstamų veikų nepilnamečiai 2025 m. padarė miestų savivaldybėse (6,2), o mažiausiai – žiedinėse savivaldybėse (2,2).

Taip pat galime matyti nusikalstamų veikų skaičiaus pokytį savivaldybių grupėse. Miestų savivaldybėse nusikalstamų veikų skaičius nuo 3,9 veikos 2022 m. išaugo iki 6,2 veikos 2025 m., o didesniosiose savivaldybėse nusikalstamų veikų skaičius išaugo nuo 3,5 veikos 2022 m. iki 4,1 veikos 2025 m. Mažosiose savivaldybėse nusikalstamų veikų skaičius per minėtą laikotarpį nepakito – 3,1 veikos. Žiedinėse savivaldybėse nusikalstamų veikų skaičius sumažėjo nuo 3,2 veikos 2022 m. iki 2,2 veikos 2025 m.

Kultūrinės veiklos

Remiantis Eurostato duomenimis, Lietuvos jaunimo (15–29 metų) dalyvavimas kultūrinėse veiklose daugiau ar mažiau atitinka 2022 m. ES vidurkį (71 proc.) – kultūrinėse veiklose dalyvavo 72,1 proc. Lietuvos jaunuolių. Dažniausiai kultūrinėse veiklose dalyvavo Liuksemburgo jaunimas – 89,0 proc. atitinkamo amžiaus jaunuolių. Mažiausiai kultūrinėse veiklose dalyvavo Bulgarijos jaunimas – 38,3 proc. atitinkamos amžiaus grupės jaunuolių (2.7.14 pav.).

Taip pat galime matyti dalyvavimo kultūrinėse veiklose dažnumo pokyčius ES šalyse nuo 2015 m. iki 2022 m. Bendra tendencija – visose ES šalyse sumažėjo jaunimo, dalyvaujančio kultūrinėse veiklose, procentinės dalys. Labiausiai jaunimo dalyvavimas kultūrinėse veiklose sumažėjo Latvijoje – nuo 82,3 proc. 2015 m. iki 57,6 proc. 2022 m. Tačiau jaunimo dalyvavimo kultūrinėse veiklose mastas nepasikeitė Ispanijoje, Lenkijoje ir Kroatijoje. Lietuvoje jaunimo dalyvavimas kultūrinėse veiklose sumažėjo nuo 87,1 proc. 2015 m. iki 72,1 proc. 2022 m.

Sveikata

Vienas iš gyventojų fizinės sveikatos rodiklių yra tikėtina sveiko gyvenimo trukmė, kuri yra progno-

2.7.13 pav.

Nepilnamečių padarytų nusikalstamų veikų skaičius, tenkantis 10 000 gyventojų, yra didžiausias miestų savivaldybėse

Nepilnamečių asmenų padarytų nusikalstamų veikų skaičius, tenkantis 10 000 gyventojų, 2022 m. ir 2025 m. Lietuvos savivaldybėse

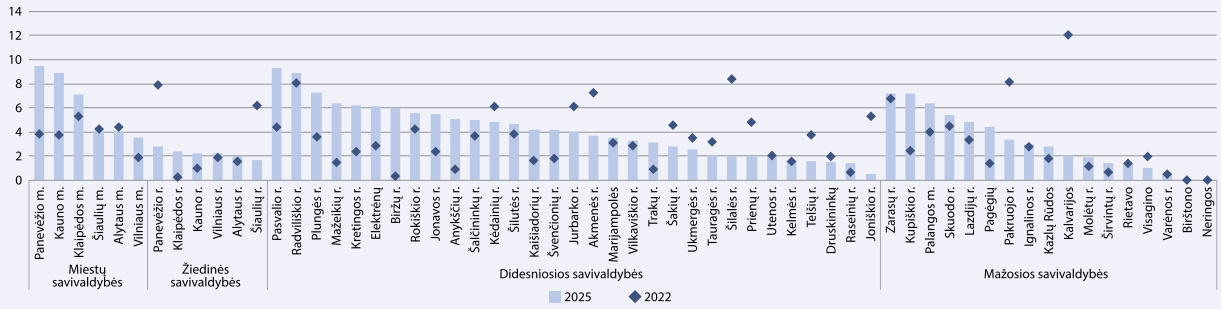

	Savivaldybių grupių vidurkiai			
	Miestų savivaldybės	Žiedinės savivaldybės	Didesniosios savivaldybės	Mažosios savivaldybės
2022 m.	3,9	3,2	3,5	3,1
2025 m.	6,2	2,2	4,1	3,1

Duomenų šaltinis: VDA OSP

2.7.14 pav.

Visose ES šalyse nuo 2015 m. iki 2022 m. sumažėjo jaunimo dalyvavimas kultūrinėse veiklose

Jaunimo (15–29 m.), dalyvaujančio kultūrinėse veiklose, dalys (proc.) ES šalyse 2015 m. ir 2022 m.

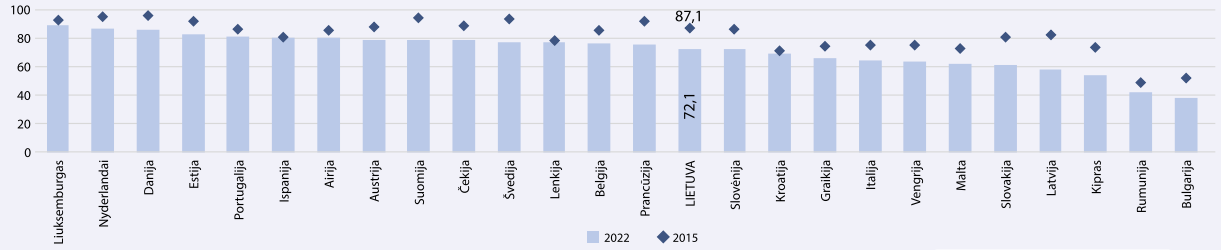

Duomenų šaltinis: Eurostatas

2.7.15 pav.

Lietuvos vyrų fizinė sveikata yra prastesnė nei moterų ir ES šalių vidurkis

Tikėtina sveiko gyvenimo trukmė Lietuvoje ir ES šalyse pagal lytį ir gimimo metus

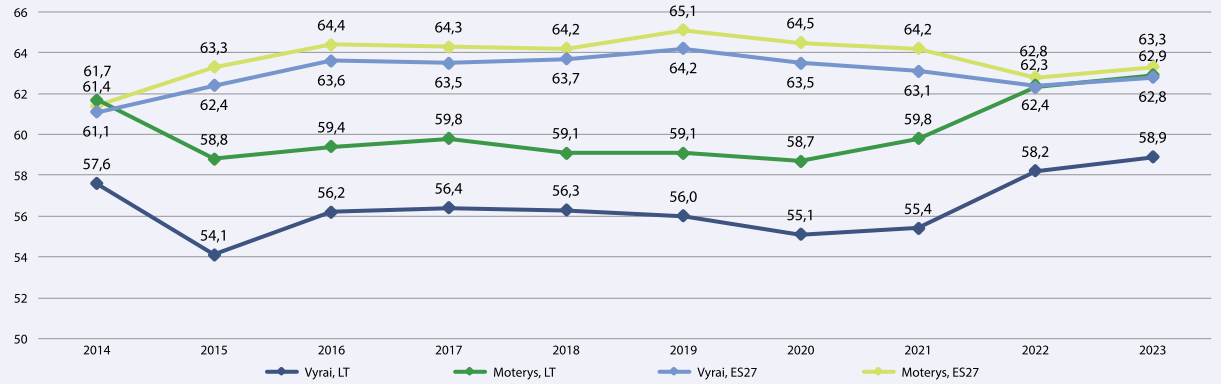

Duomenų šaltinis: Eurostatas

zuojama gimus atitinkamais metais. Lietuvos vaikų, kurie gimė nuo 2014 m. iki 2023 m., tikėtina sveiko gyvenimo trukmė yra trumpesnė už ES šalių vidurkį (2.7.15 pav.). Vyrų tikėtina sveiko gyvenimo trukmė yra apie 7 metais mažesnė nei ES vidurkis. Moterų tikėtina sveiko gyvenimo trukmė už ES vidurkį trumpesnė apie 5 metais. Taip pat galime matyti ryškius skirtumus pagal tikėtiną sveiko gyvenimo trukmę tarp Lietuvos vyrų ir moterų. Lietuvos moterų, gimusių 2014, 2022 ir 2023 m., tikėtina sveiko gyvenimo trukmė atitinka ES vidurkį, tačiau Lietuvos vyrų tikėtina sveiko gyvenimo trukmė yra trumpesnė.

II DALIS

Mokytojai

Mokytojo vaidmuo yra esminis ir kiekvieno mokinio mokymosi sėkmei, ir bendrai švietimo pažangai, todėl šioje leidinio dalyje aptariami įvairūs mokytojo veiklos ir pačios profesijos aspektai.

Svarbu atkreipti dėmesį, kad mokytojo sąvoka leidinio pavadinime interpretuojama plačiąja prasme, apimant visas pedagoginių darbuotojų grupes – vadovus, ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo mokytojus, švietimo pagalbos specialistus, profesijos mokytojus ir kt. Leidinyje vartojamų sąvokų, susijusių su pedagoginiais darbuotojais, paaiškinimai pateikti 2 priede.

Ši leidinio dalis sudaryta iš septynių skyrių:

- skyriuje *Pedagoginio darbuotojo vaidmenys ir jam keliami uždaviniai* apžvelgiami lūkesčiai, keliami pedagoginiams darbuotojams šiandienos mokykloje, jų funkcijų reglamentavimas, mokytojams ir kitiems pedagoginiams darbuotojams teikiama pagalba, apdovanojimai ir pedagogo profesijos aptartis Lietuvos mokslininkų tyrimuose;
- skyriuje *Pedagoginio personalo sudėtis* analizuojami pedagoginių darbuotojų sudėties skirtumai pagal pareigybių grupes, lytį, amžių, pedagoginio darbo stažą, kvalifikacines kategorijas, taip pat mokytojų dalykinio išsilavinimo atitiktį kvalifikaciniams reikalavimams;
- skyrius *Pedagoginių darbuotojų darbo sąlygos* pradedamas mokytojų darbo krūvio apžvalga; toliau analizuojami duomenys apie mokytojus, mokančius ne vieno dalyko, pedagoginius darbuotojus, dirbančius ne vienoje mokykloje, atvykstančius iš kitų savivaldybių, mokytojų darbo užmokestį, mokinių ir pedagoginių darbuotojų skaičiaus santykį;
- skyriaus *Pedagoginių darbuotojų darbo praktika, darbo kokybė* aspektai apima mokytojų savarankiškumo, atsakomybės ir lyderystės, suvokto saviveiksmingumo, socialinių ir emocinių gebėjimų ugdymo, skaitmeninių mokymosi priemonių ir dirbtinio intelekto naudojimo ugdymo procese, kokybiško ugdymo trikdžių analizę; apžvalgos autoriai aptaria mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų ekspertų atestacijos mastą, švietimo įstaigų vadovų veiklos ir pretendentų į švietimo įstaigų vadovus kompetencijų vertinimų rezultatus;
- skyriuje *Pedagoginių darbuotojų savijauta ir visuomenės požiūris į mokytojo profesiją* analizuojami duomenys apie mokytojų gerovę, streso poveikį ir problemas, su kuriomis susiduria mokytojai, mokytojų suvoktą vertės jausmą, visuomenės nuomonę apie mokytojo profesijos prestižą ir mokytojų pasitenkinimą savo profesija;
- skyriuje *Pedagoginių darbuotojų rengimas ir kvalifikacijos tobulinimas* apžvelgiami pedagogų rengimo ypatumai, duomenys apie studijuojančiuosius pedagoginėse studijų programose ir jas baigusiuosius, pedagoginių darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo sistema, kvalifikacijos tobulinimo poreikis ir trikdžiai;
- skyriaus *Pedagogų poreikis* esminiai aspektai yra bendrosios tarptautinės tendencijos, pedagogų poreikio prognozavimas Lietuvoje ir priemonės, taikomos pedagoginių darbuotojų trūkumo problemai spręsti.

Šioje dalyje apibendrinami prieinami statistiniai duomenys, remiamasi moksline literatūra, tarptautinių ir nacionalinių tyrimų rezultatais, aptariamos tarptautinės tendencijos, analizuojama padėtis šalyje, savivaldybėse ir jų grupėse.

II DALIES

TURINYS

Mokytojai ir kiti pedagoginiai darbuotojai (infografikas) 134

3. Pedagoginio darbuotojo vaidmenys ir jam keliami uždaviniai 136

4. Pedagoginio personalo sudėtis 147

5. Pedagoginių darbuotojų darbo sąlygos 156

6. Pedagoginių darbuotojų darbo praktika, darbo kokybė 166

7. Pedagoginių darbuotojų savijauta ir visuomenės požiūris į mokytojo profesiją 175

8. Pedagoginių darbuotojų rengimas ir kvalifikacijos tobulinimas 179

9. Pedagogų poreikis 185

Mokytojai ir kiti pedagoginiai darbuotojai

PAGALBA PEDAGOGINIAMS DARBUOTOJAMS IR MOKSLININKŲ DĖMESYS JIEMS

2018–2024 m.

17 proc. punktų

išaugo pradedančiųjų mokytojų, kuriems buvo skirtas mentorius, dalis:

26 % 2024 m.

9 % 2018 m.

(EBPO TALIS 2024)

2022–2026 m.

18

Lietuvoje apgintų **daktaro laipsnio disertacijų**, kuriose buvo analizuojamos tiesiogiai su pedagoginiais darbuotojais siejamos temos

(LMT)

PEDAGOGINIO PERSONALO SUDĖTIS

2025 m.

40,1 %

bendrojo ugdymo mokytojų **turėjo aukščiausią** (metodininko arba eksperto) **kvalifikacinę kategoriją** (2022 m. – 42,3 %)

(ŠVIS)

2022–2025 m.

21,0 %

išaugo pagalbos mokiniui specialistų skaičius:

4 838 specialistai 2025 m.

3 997 specialistai 2022 m.

(ŠVIS)

2022–2025 m.

tik **0,07** proc. punkto

paaugo vyrų dalis visose pareigybėse:

12,50 % 2025 m.

12,43 % 2022 m.

pedagoginių darbuotojų sudarė vyrai

(ŠVIS)

PEDAGOGINIŲ DARBUOTOJŲ DARBO SĄLYGOS

2022–2025 m.

5,0 proc. punktais

padidėjo mokytojų, turinčių visą arba didesnį darbo krūvį, dalis:

67,6 % 2025 m.

62,6 % 2022 m.

(ŠVIS)

2025 m.

14,4 %

pagalbos mokiniui specialistų **dirbo ne vienoje mokykloje** (2022 m. – 14,8 %)

(ŠVIS)

Lietuvos mokytojai nurodė, kad jų **vidutinis darbo valandų skaičius** per savaitę yra :

45,9 val.

(EBPO vidurkis – **40,8** val.)

(EBPO TALIS 2024)

PEDAGOGINIŲ DARBUOTOJŲ DARBO PRAKTIKA, DARBO KOKYBĖ

88,2 %

(EBPO vidurkis – **78,2** %)

Lietuvos mokytojų teigė, kad **turi galimybę aktyviai dalyvauti** priimant sprendimus mokykloje

(EBPO TALIS 2024)

39,0 %

(EBPO vidurkis – **36,3** %)

Lietuvos mokytojų nurodė, kad mokydami mokinius **yra naudoję DI**

(EBPO TALIS 2024)

2025 m.

67,6 %

pretendentų kompetencijos buvo įvertintos kaip atitinkančios reikalavimus, siekiant tapti švietimo įstaigos vadovu

(NŠA)

PEDAGOGINIŲ DARBUOTOJŲ SAVIJAUTA IR VISUOMENĖS POŽIŪRIS Į MOKYTOJO PROFESIJĄ

71,6 %

Lietuvos mokytojų teigė, kad **mokytojai** jų mokykloje **yra vertinami tėvų** (globėjų, rūpintojų)

(EBPO vidurkis – **65,4** %)

(EBPO TALIS 2024)

2023 m.

19,9 %

visuomenės narių labai aukštai arba aukštai vertino mokytojo profesijos prestižą

(Pilietinės galios indekso tyrimas)

36,2 %

Lietuvos mokytojų nurodė, kad darbe dažnai arba labai dažnai **patiria stresą**

(EBPO vidurkis – **48,6** %)

(EBPO TALIS 2024)

PEDAGOGINIŲ DARBUOTOJŲ RENGIMAS IR KVALIFIKACIJOS TOBULINIMAS

Pedagoginėse studijose studijavo:

6 247 **studentai** 2025–2026 m. m.

4 350 studentų 2021–2022 m. m.

(ŠVIS)

99,8 %

Lietuvos mokytojų teigė, kad per paskutinius 12 mėn. **dalyvavo profesinio tobulėjimo veiklose**

(EBPO vidurkis – **96,0** %)

(EBPO TALIS 2024)

PEDAGOGŲ POREIKIS

Prognozuojama, kad iki 2030 m. Lietuvoje susidarys daugiau kaip

4 tūkst.

bendrojo ugdymo dalykų mokytojų trūkumas

(NŠA)

TALIS – Tarptautinis mokymo ir mokymosi tyrimas
EBPO – Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija
LMT – Lietuvos mokslo tarybos Disertacijų gynimų Lietuvoje duomenų bazė
NŠA – Nacionalinė švietimo agentūra
ŠVIS – Švietimo valdymo informacinė sistema

3. Pedagoginio darbuotojo vaidmenys ir jam keliami uždaviniai

Ugdymo paradigmų kaitos kontekste mokytojų ir kitų pedagoginių darbuotojų vaidmuo yra tapęs gerokai platesnis nei tradicinis ugdymo proceso vykdymas. Tikimasi, kad mokytojai ne tik rūpinsis mokinių mokymosi pasiekimais, bet ir individualizuos ugdymą, ugdys mokinių socialines bei emocines kompetencijas, bendradarbiaus su tėvais ir kolegomis, dalyvaus organizuojant mokyklos veiklą ir nuolat tobulės. Strateginiuose švietimo dokumentuose mokytojas pristatomas kaip savarankiškas, kūrybingas švietimo sistemos pokyčių kūrėjas, tačiau praktiškai jo veikla tebėra gana detaliai reglamentuota, o formalus vaidmens apibrėžimas išlieka gana siauras. Dėl šios priežasties susidaro neatitikimas tarp aukštų visuomenės ir politikos dokumentuose deklaruojamų lūkesčių ir realių profesinės veiklos sąlygų.

Šiandienos pedagoginio darbuotojo (visų pirma – mokytojo) darbas vyksta didėjančios įtampos sąlygomis: jam tenka didelė atsakomybės našta, kurią papildo biurokratiniai reikalavimai, ribotas profesinis savarankiškumas ir augantis tėvų ir kitų švietimo sistemos dalyvių spaudimas. Tyrimai ir praktinės įžvalgos rodo, kad šios aplinkybės siejasi su stresu, perdegimu, nusivylimu profesija ir mokytojų trūkumu. Papildomų iššūkių kelia įtraukusis ugdymas, kai pagalbos specialistų vis dar nepakanka, taip pat dirbtinio intelekto plėtra, kuri keičia mokytojo vaidmenį.

Lūkesčiai, keliami pedagoginiams darbuotojams šiandienos mokykloje, ir jų funkcijų reglamentavimas

Požiūrį į mokytojų ir kitų pedagoginių darbuotojų darbą, reikalavimus jiems, keliamus lūkesčius lemia aplinka, kurioje šie darbuotojai veikia. Natūralu, kad esminiai pastarųjų šimtmečių visuomenės kaitos lūžiai padarė didelę įtaką ir ugdymui bei ugdymo mokslui – lygiagrečiai keitėsi ir vyraujanti edukacinė paradigma[31], kuria rėmėsi (remiasi) mokslo bendruomenė ir visa visuomenė.

Industrinėje visuomenėje vyravo išplėtota sudėtinga darbo pasidalijimo sistema, siaura specializacija, masinė gamyba, automatizacija. Visgi tokia visuomenė kartu įgalino ir mokslinę bei techninę pažangą, kilo socialinė gerovė, ėmė plisti visuotinis išsimokslinimas ir raštingumas. Svarbus tapo mokytojo vaidmuo: mokytojas buvo matomas kaip autoritetas, kurio galią nulėmė jo turimos žinios. Vyravo pedagogika, kai mokytojas – mokymo subjektas – dėsto medžiagą, o mokiniai – mokymo objektai – kantriai klausosi. Pagal šią edukacinę paradigmą (įvairių mokslininkų darbuose ji vadinama skirtingai: tradicinė, klasikinė, mokymo, poveikio, normatyvinė, moderniojo laiko paradigma), mokytojo uždavinys buvo prižiūrėti drausmę ir perduoti mokomąją medžiagą, kuri buvo atsieta nuo tikrovės arba kuri tikrovės atžvilgiu buvo nejudanti, statiška, nuspėjama (Jucevičienė, 1997, 2007; Bruzgelevičienė, 2014; Litvinaitė, 2024).

Sparti specializuotų žinių plėtra ir informacinių technologijų atsiradimas sukūrė sąlygas rastis informacinei ir žinių visuomenei. Į pirmąją vietą buvo iškelta mokymosi ar bent mokytojo ir mokinio sąveikos, kuriai vykstant jie abu tampa lygiaverčiais partneriais, svarba. Mokytojas iš mokančio kitus ir pats tapo besimokančiuoju. Mokiniai taip pat pradėti matyti kaip besimokantieji, kurie patys prisideda prie mokymo, o plėtojant dialogą tarp mokytojo ir mokinio, vis labiau pažįstama tikrovė. Pedagoginio darbo tikslu tapo savarankiškos asmenybės ugdymas (Jucevičienė, 1997, 2005; Bruzgelevičienė, Žadeikaitė, 2008; Bruzgelevičienė, 2014).

Būtinybė nuolat tobulinti, keisti ir plėsti turimas specializuotas žinias, aktualias informacinėje ir žinių visuomenėje, sukūrė sąlygas kurtis besimokančiai ir kūrybinei visuomenei, kurioje svarbi tampa mokymosi ir kūrybos įgalinimo veikla. Šiuo laikotarpiu įsitvirtino

31 | Paradigma – problemų kėlimo ir sprendimo, tyrimo metodų, vyraujančių tam tikru istoriniu laikotarpiu mokslo bendruomenėje, modelis, pagal kurį formuojasi istoriškai susiklostanti pažiūrų sistema (Kuhn, 1962).

mokymosi visą gyvenimą koncepcija, pagal kurią teigiama, kad žmogus turi mokytis visur ir visada, o ypatinga reikšmė turi būti skiriama ne tik formaliajam ir neformaliajam ugdymui, bet ir savaiminiam mokymuisi, kurio esmė – mokytis iš savo ir kitų patirties. Taigi, ugdymo moksle dar labiau įsigali šiuolaikinė (mokymosi, laisvojo ugdymo, postmoderniojo laiko) paradigma, kurioje visi proceso dalyviai tampa lygiaverčiais partneriais, mokymosi procese besiremiančiais tiek mokslinėmis žiniomis, tiek savo patirtimi, ir taip kartu kuriančiais naujas žinias, kurių permąstymas skatina tolesnį mokymąsi. Mokytojas ir mokinys imami suprasti kaip lygiaverčiai ugdymo proceso dalyviai (Jucevičienė, 1997, 2007; Bruzgelevičienė, 2014).

Visgi, kaip pripažįsta ugdymo pokyčius analizuojantys mokslininkai, paradigmų kaita yra sudėtingas procesas, kuriam vykstant idėjų sumaištis yra neišvengiama. Tokioje situacijoje „tiek mokslininkai, tiek praktikai išgyvena paradoksalią būseną, kai moderniojo būvio idėjos dar tebėra gyvybingos, o postmoderniojo – dar tik mėgina įsišaknyti“ (Bruzgelevičienė, 2014, p. 36). Todėl nekeista, kad, kintant požiūriui į mokymą bei mokymąsi ir santykiui tarp ugdytojo ir ugdomojo, kasdienėje pedagoginių darbuotojų veikloje kyla papildoma, neretai net iki galo neįsisąmoninta, įtampa.

Šiandien pedagoginiai darbuotojai veikia pasaulyje, kur jie ne tik turi rūpintis mokinių mokymosi pasiekimais, bet ir gebėti prisitaikyti prie skirtingų mokinių poreikių, ugdyti mokinių socialines bei emocines kompetencijas, dirbti su komanda ir nuolat tobulėti. EBPO tyrimai (PISA, TALIS) rodo, kad mokytojo darbo kokybė ir jo darbo sąlygos yra vieni svarbiausių veiksnių, lemiančių mokinių pasiekimus ir ilgalaikę švietimo sistemos kokybę. Ne veltui EBPO Švietimo ir įgūdžių direktorato vadovo A. Schleicherio frazė, kad nė viena švietimo sistema negali būti geresnė nei joje dirbančių mokytojų kokybė (angl.: *No education system can be better than the quality of its teachers*) (Schleicher, 2018), yra nuolat kartojama įvairiuose kontekstuose.

Mokytojo vaidmens svarba akcentuojama ir apibrėžiant nacionalinius valstybės raidos kontūrus: viename svarbiausių valstybės dokumentų – *Lietuvos ateities vizijoje „Lietuva 2050“ (2023)*, formuojant strategines ambicijas, tikimasi, kad naujas Lietuvos kartas ugdys geriausieji. Ateities Lietuvos mokytojai matomi kaip visapusiškai išsilavinusios, nuolat besimokančios, savarankiškos, stiprios ir kūrybingos asmenybės, švietimo sistemos bendrakūrėjai, gebantys atskleisti kiekvieno mokinio potencialą.

Akivaizdu, kad, siekiant aukščiausios švietimo sistemos kokybės, mokytojai ir kiti pedagoginiai darbuotojai turėtų būti vertinami ne kaip nurodymų ir priimtų sprendimų vykdytojai, o kaip pagrindiniai švietimo pokyčių kūrėjai ir įgyvendintojai, kuriems būtinos tinkamos darbo sąlygos, profesionalus palaikymas ir įtraukimas į sprendimų priėmimą.

Visgi kalbant apie kasdienį mokytojų (ir kitų pedagoginių darbuotojų) darbą, jie visų pirma yra matomi kaip ugdymo proceso dalyviai, ir būtent per šią prizmę siekiama apibrėžti jų veiklas ir funkcijas. Kaip ugdymo proceso dalį, neretai save mato ir asmenys, kurie planuoja pradėti ar tik pradeda pedagoginį darbą (Lampert, McPherson, Casanueva Baptista, 2025).

Lūkesčiai, kokias veiklas turėtų atlikti mokytojai, netiesiogiai išsakomi tarptautiniuose tyrimuose (jų klausimynuose). Vienas iš geriausiai mokytojams žinomų tyrimų – EBPO TALIS tyrimas, kurio klausimynais remdamiesi, galime įžvelgti, ko tikimasi iš mokytojų ugdymo procese (3.1 lentelė).

3.1 lentelė

Lūkesčiai mokytojams visų pirma formuojami per veiklas, atliekamas ugdymo procese

Lūkesčiai, kad mokytojai atlieka šias veiklas ugdymo procese, pagal EBPO TALIS 2024 mokytojų klausimyną

Ugdymo proceso dalis	Veikla
Mokinių įtraukimas į mokymąsi ir mokymosi skatinimas	Skatinti mokinius mokykloje pasitikėti savo jėgomis Skatinti mokinius mokymąsi laikyti vertybe Motyvuoti mokinius, kurie mažai domisi mokymusi Padėti mokiniams ugdytis kritinį mąstymą Padėti kiekvienam mokiniui siekti pažangos Sumažinti mokinių pasiekimų skirtumus
Mokymas	Parengti mokiniams gerus klausimus Taikyti įvairius mokinių vertinimo būdus, strategijas Pateikti kitą paaiškinimą, pvz., kai mokiniams ne visai aišku Taikyti įvairius mokymo būdus (strategijas) pamokose
Klasės valdymas	Kontroliuoti netinkamą elgesį klasėje Aiškiai išdėstyti savo lūkesčius dėl mokinių elgesio Siekti, kad mokiniai laikytųsi klasės taisyklių Drausminti nedrausmingus ir triukšmaujančius mokinius

Šaltinis: EBPO TALIS 2024 m. mokytojų klausimynas

Pagrindiniame Lietuvos švietimą reglamentuojančiame dokumente – *Švietimo įstatyme (2011)* – mokytojo vaidmuo nurodytas lakoniškai: „Mokytojas – asmuo, ugdantis mokinius pagal formaliojo arba neformaliojo švietimo programas“. *Švietimo įstatymo (2011)* 49 straipsnio 2 dalyje suformuluotos mokytojo pareigos taip pat didžiąja dalimi skirtos ugdomosioms veikloms įgyvendinti (3.2 lentelė).

Gana panašius, tačiau gerokai labiau išplėtotus lūkesčius mokytojų veiklai galima rasti ir kituose Lietuvos teisės aktuose. Įgyvendindami *Priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosiose programose (2022)* numatytus tikslus, mokytojai turi perteikti ugdymo turinį ir daryti tai atitinkamais būdais ir priemonėmis (3.3 lentelė).

Įvertinus visus šiuos reikalavimus, kuriuos turi atliepti Lietuvos mokytojai ugdydami mokinius, nekeista, kad didžiausi Lietuvos mokytojų patiriamo streso šaltiniai – minimi gerokai dažniau nei jų kolegų kitose EBPO šalyse – yra atsakomybė už mokinių pasiekimus (72,6 proc. Lietuvos mokytojų nurodė, kad šis šaltinis gerokai arba labai veikia jų darbą; EBPO vidurkis – 45,0 proc.), prisitaikymas prie ugdymo ar kitų programų pokyčių mokykloje (63,3 proc. Lietuvos mokytojų, EBPO vidurkis – 33,7 proc.), pernelyg daug laiko užima ruošimasis pamokoms (58,4 proc. Lietuvos ir 34,7 proc. – vidutiniškai EBPO mokytojų), pamokų pritaikymas mokiniams, turintiems SUP (52,6 proc. Lietuvoje ir 37,2 proc. vidutiniškai EBPO) (Melnikė, Valavičiūtė, Sevalneva ir kt., 2026).

Tiesa, reikia paminėti, kad, kalbant apie Lietuvos mokytojus, jų veiklos ir funkcijos nėra apibrėžiamos išimtinai tik ugdymo proceso kontekste. Pavyzdžiui, *Mokytojų, dirbančių pagal bendrojo ugdymo, profesinio mokymo ir neformaliojo švietimo programas (išskyrus ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas), veiklų mokyklos bendruomenei apraše (2019)* išplėtotos veiklos, kurias šalia ugdymo veiklų turi atlikti mokytojai (3.4 lentelė).

Atskirais susitarimais mokytojams priskiriamos ir kitos funkcijos bei veiklos, apibrėžtos teisės aktuose: būtent mokytojai dažniausiai turi auklėjamąsias klases, jie turi ugdyti mokinių socialines ir emocines kompetencijas, vykdyti (arba dalyvauti vykdant) prevencines programas ir pan.

Kitų pedagoginių darbuotojų funkcijos (veiklos) apibrėžtos atskiruose teisės aktuose: *Švietimo įstatymo (2011)* 59 straipsnio 8 dalyje apibrėžiamos

3.2 lentelė

Didžioji dalis mokytojų pareigų, nurodytų *Švietimo įstatyme (2011)*, yra susijusios su ugdymo veikla

Mokytojų pareigos, nurodytos *Švietimo įstatymo (2011)* 49 str., 2 d.

Veiklų grupė	Mokytojų pareigos
Su ugdymu susijusios pareigos	Užtikrinti ugdomų mokinių saugumą, geros kokybės ugdymą
	Ugdyti tvirtas mokinių dorovės, pilietines, tautines ir patriotines nuostatas, pagarbą Lietuvos valstybei, Lietuvos Respublikos Konstitucijai, Lietuvos istorijai, lietuvių kalbai, valstybės simboliams, visuomenei, tėvams, savo kultūriniam identitetui, laiduoti mokinių asmenybės galių plėtotę, suprantamai ir aiškiai, taisyklinga lietuvių kalba perteikti ugdymo turinį, kai teisės aktais nustatyta, kad atitinkamas ugdymo turinys perteikiamas lietuvių kalba
	Ugdyti remiantis mokinių gebėjimais ir polinkiais, stiprinti mokymosi motyvaciją ir pasitikėjimą savo gebėjimais, suteikti pagalbą mokiniams, turintiems ugdymosi, mokymosi sunkumų ir specialiųjų ugdymosi poreikių, pritaikyti jiems dalyko programą, turinį, metodus
	Nešališkai vertinti mokinių mokymosi pasiekimus ir nuolat juos informuoti apie mokymosi pažangą
Su darbu su mokiniais susijusios pareigos	Gerbti mokinį kaip asmenį, nepažeisti jo teisių ir teisėtų interesų
	Mokyklos nustatyta tvarka informuoti tėvus (globėjus, rūpintojus) apie jų vaiko būklę, ugdymo ir ugdymosi poreikius, pažangą, mokyklos lankymą ir elgesį, taip pat informuoti švietimo įstaigos vadovą apie pastebėtus smurto atvejus
Kitos pareigos	Bendradarbiauti su kitais mokytojais, kad būtų pasiekti mokymo tikslai
	Laikytis švietimo įstaigų nusistatytų etikos normų ir švietimo įstaigos vidaus tvarką nustatančių dokumentų reikalavimų, savo veiksmais ir elgesiu nediskredituoti mokyklos, gerbti Lietuvos valstybę, Lietuvos Respublikos Konstituciją, Lietuvos istoriją, lietuvių kalbą, visuomenę ir valstybės simbolius, žmogaus teises ir pagrindines laisves
	Tobulinti savo kvalifikaciją prioritetinėse kvalifikacijos tobulinimo srityse, kurias tvirtina švietimo, mokslo ir sporto ministras
	Vykdyti kitas *Profesinio mokymo įstatymo*, *Neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi įstatymo* nustatytas pareigas

Šaltinis: *Švietimo įstatymas (2011)*

3.3 lentelė

Bendrosiose programose nurodytos veiklos, kurias mokytojai turi atlikti, įgyvendindami šias programas

Priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosiose programose (2022) mokytojams priskiriamos veiklos

Mokytojai, siekdami ugdymo tikslų	Bendradarbiaudami su kolegomis ir mokiniais, atsižvelgdami į jų amžių, planuoja ugdymo procesą; su kolegomis tariasi dėl mokymosi turinio pritaikymo pagal mokinių poreikius, laikydamiesi įtraukiojo ugdymo ir universalaus dizaino principų, integracijos, tarpdalykinių temų, projektinių darbų, tvarkaraščio galimybių panaudojimo ir pan.; su mokiniais tariasi dėl pamokos mokymosi uždavinių, mokymosi veiklų ir vertinimo kriterijų; teikia informaciją vaiko atstovams pagal įstatymą.
	Vadovaudamiesi bendrosiomis programomis ir <...> mokymosi turinio kokybės kriterijais, parenka mokymosi turinį.
	Ugdymą grindžia aktyviu pažinimo procesu ir ugdymo rezultatų pritaikymu, mokinių įsitraukimu į aktyvų ir sąmoningą mokymąsi; skatina aktyvų interpretacinį santykį su mokomąja medžiaga, kritinį, kūrybinį mąstymą, problemų sprendimą, mokymąsi iš patirties.
	Parenka tinkamus mokymo ir mokymosi metodus, atsižvelgdami į mokinių amžiaus tarpsnių ypatumus, kompetencijų raidą, poreikius ir galimybes, mokymosi stilių skirtumus, socialinį ir kultūrinį kontekstą, didelę mokymosi galimybių įvairovę, pasiūlydami įvairius ir tinkamus mokymosi tempą, būdus, technikas.
	Vertindami mokinių pasiekimus ir pažangą, vadovaujasi mokinių pasiekimų lygių aprašymais, prireikus juos pritaiko pagal mokinių mokymosi galimybes; lanksčiai derina formuojamąjį ir apibendrinamąjį, mokyklos vidinį ir išorinį mokinių pasiekimų vertinimą, sudaro sąlygas mokiniams įsivertinti savo mokymąsi ir ugdymo rezultatus; parengia ir ugdymo proceso pradžioje supažindina mokinius ir vaiko atstovus pagal įstatymą su pasiekimų vertinimo principais ir reikalavimais.
	Kuria su mokiniais savitarpio pasitikėjimu grįstus santykius, kurie sudaro konstruktyvaus ir pagarbaus bendravimo pamatą, užtikrina sklandų ugdymo procesą, puoselėja besimokančios mokyklos kultūrą.
	Teikia nuolatinį grįžtamąjį ryšį vaiko atstovams pagal įstatymą, siekdami užtikrinti nuoseklią mokinio pažangą, gerą savijautą, motyvaciją ir pozityvų požiūrį į mokymąsi.
	Specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams parenka mokymosi turinį, laikydamiesi įtraukiojo ugdymo principo, vadovaudamiesi bendrosiomis programomis ir bendrųjų programų pritaikymo specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams metodinėmis rekomendacijomis, atsižvelgdami į individualias pagalbos ir paslaugų reikmes ugdymo procese, atsirandančias dėl asmens išskirtinių gabumų, įgimtų ar įgytų sutrikimų, nepalankių aplinkos veiksnių, kalbinės integracijos poreikių.
	Pateikdami mokymosi turinį, laikosi akademinės etikos reikalavimų (cituodami, atsakingai pasirinkdami patikimus šaltinius ir juos nurodydami ir pan.) ir pratina jų laikytis mokinius; vertindami mokinių pasiekimus, vadovaujasi teisingumo principu ir palaiko pagarba bei tarpusavio supratimu grįstus santykius.

Šaltinis: *Priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosios programos (2022)*

švietimo įstaigos vadovo funkcijos; mokyklos psichologų funkcijos nurodytos *Psichologinės pagalbos teikimo tvarkos apraše (2024); Specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo asmenims tvarkos apraše (2011, nauja redakcija 2024)* nustatytos specialiąją pedagoginę pagalbą teikiančių pagalbos mokiniui specialistų funkcijos; socialinių pedagogų funkcijos nurodytos *Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo vaikams ir mokiniams tvarkos apraše (2016)*. Reikalavimai švietimo įstaigų vadovų kvalifikacijai ir jų funkcijos apibrėžiami *Švietimo įstatyme (2011)* ir *Kvalifikacinių reikalavimų valstybinių ir savivaldybių švietimo įstaigų (išskyrus aukštąsias mokyklas) vadovams apraše (2011, nauja redakcija 2024*). Aukštųjų mokyklų pedagoginiams darbuotojams reikalavimus nustato *Mokslo ir studijų įstatymas (2009)* ir jį lydintys teisės aktai. Visgi reikia pabrėžti, kad šių pedagoginių darbuotojų veiklos nėra reglamentuotos taip detaliai, kaip mokytojų. Be to, daugelio kitų pedagoginių profesijų darbuotojų (pvz., švietimo įstaigų vadovų pavaduotojų, akompaniatorių ir kt.) funkcijos yra neapibrėžtos, todėl neretai tiek įstaigų vadovams, tiek darbuotojams kyla klausimų dėl funkcijų ribų.

Taigi, mokytojų (ir neretai – kitų pedagoginių darbuotojų) funkcijų apibrėžimas yra gana dvilypis: visų pirma, jie yra matomi kaip ugdymo proceso dalyviai, tačiau šalia šių pareigų turi nemažai papildomų funkcijų, kurios išplečia jų veiklos sritį ir atsakomybę. Todėl nekeista, kad, kaip rodo mokslo darbai (pvz.: Lebedytė-Mečionienė, 2022; Litvinaitė, 2023; Lampert, McPherson, Casanueva Baptista, 2025), pedagoginiams darbuotojams neretai yra sunku suderinti ir sėkmingai įgyvendinti visus reikalavimus.

Visgi pedagoginių darbuotojų veiklų, funkcijų reglamentavimas ir visuomenės požiūris nebūtinai iš tiesų atitinka kitus, dažniausiai nerašytus, reikalavimus, su kuriais susiduria mokytojai ir kiti pedagoginiai darbuotojai, kasdien dirbdami šiandienos mokykloje.

Kaip nurodo J. Litvinaitė (2023, 2024), įsigalėjusi neoliberalizmo ideologija XX amžiaus

3.4 lentelė

Šalia ugdomųjų veiklų mokytojai vykdo ir veiklas mokyklos ar kito švietimo teikėjo bendruomenei

Veiklos, kurias turi vykdyti mokytojai, dirbantys pagal bendrojo ugdymo, profesinio mokymo, neformaliojo švietimo programas (išskyrus ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas)

Veiklos tipas	Veiklos grupė	Veikla
Privalomos veiklos (veiklos, kurias mokytojas privalo atlikti mokyklos bendruomenei ir kurios yra numatomos kiekvienam mokytojui pagal ugdymo ar mokymo programos specifiką)		Tėvų (globėjų, rūpintojų) informavimas, konsultavimas ir bendradarbiavimas su jais dėl mokinių ugdymo(si), mokymosi pažangos ir pasiekimų (mokytojams, dirbantiems pagal programas asmenims nuo 18 metų, ši veikla gali būti neskiriama)
		Bendradarbiavimas su mokyklos darbuotojais mokinių ugdymo klausimais
		Mokyklos administracijos inicijuotos veiklos, skirtos mokyklos veiklai planuoti, organizuoti
Individualios veiklos (veiklos, kurios gali būti sulygstamos su mokytoju individualiai, atsižvelgiant į jo turimą kvalifikacinę kategoriją, atliekamas funkcijas, numatytas pareigybės apraše, į mokyklos tikslus ir uždavinius)	Bendradarbiavimo veiklos, skirtos mokyklos veiklai planuoti, tobulinti, pozityviam mokyklos mikroklimatui kurti, ugdymo ir švietimo pagalbos kokybei, mokykloje ugdomų mokinių saugumui užtikrinti	Dalyvavimas, vadovavimas darbo grupėms ar komisijoms, jų veiklos administravimas ar koordinavimas
		Dalyvavimas mokyklos savivaldos veikloje ir (ar) savivaldos veiklos administravimas
		Mokyklos renginių ar tikslinių edukacinių veiklų organizavimas ir dalyvavimas jose
		Mokyklos informacinių technologijų diegimo ir taikymo ugdymo procese, socialinių tinklų grupių veiklos koordinavimas
	Mokyklos ugdymo turinio formavimo veiklos	Bendrų dalyko ar ugdymo srities veiklų koordinavimas ir dalyvavimas jose
		Mokyklos ugdymo turiniui įgyvendinti skirtų programų, dalyko kurso ar dalyko modulio programų rengimas
		Mokyklos projektų, skirtų mokyklos ugdymo turiniui kurti ir įgyvendinti, rengimas ir jų įgyvendinimas
		Dalyvavimas tarptautiniuose, nacionaliniuose ir (ar) regioniniuose projektuose ir (ar) jų įgyvendinimas
		Informacinių komunikacijos technologijų taikymo ugdymo turinyje, skaitmeninio ugdymo turinio kūrimo veiklų koordinavimas
		Edukacinių erdvių, mokymosi aplinkų, ugdymo priemonių kūrimas ir priežiūra
	Konsultavimo ir patirties sklaidos veiklos	Pedagoginių darbuotojų didaktinis, dalykinis konsultavimas
		Kvalifikacijos tobulinimo programų rengimas ir įgyvendinimas mokykloje
	Vertinimo, ekspertavimo veiklos	Brandos egzaminų, pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimų, nacionalinių mokinių mokymosi pasiekimų patikrinimų ir kitų mokymosi pasiekimų patikrinimų vykdymas ir mokinių rezultatų vertinimas
		Mokyklos inicijuotų mokinių mokymosi pasiekimų patikrinimų užduočių rengimas
		Mokytojų praktinės veiklos ir (ar) ugdymo proceso vertinimas
	Mokinių ugdymosi poreikiams tenkinti skirtos edukacinės, ugdomosios veiklos	Edukacinių renginių, konkursų, olimpiadų, išvykų organizavimas ir dalyvavimas juose
		Olimpiadų, konkursinių užduočių rengimas ir mokinių darbų vertinimas
		Mokinių konsultavimas jiems rengiantis olimpiadoms, konkursams, varžyboms ir pan.
		Mokinių ugdymo karjerai veiklų vykdymas
	Bendradarbiavimo su mokyklos partneriais veiklos, apimančios bendrų projektų, renginių organizavimą ir jų įgyvendinimą mokykloje ar už jos ribų	

Šaltinis: *Mokytojų, dirbančių pagal bendrojo ugdymo, profesinio mokymo ir neformaliojo švietimo programas (išskyrus ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas), veiklų mokyklos bendruomenei aprašas (2019)*

8 dešimtmetyje sudavė nemenką smūgį mokytojų (ir kitų pedagoginių darbuotojų) autoritetui ir jų galios suvokimui. Iki tol vyravęs mokytojo kaip galios turėtojo, autoriteto, kurio veikla ir sprendimai nekvestionuojami, vaidmuo pamažu užleido vietą vadinamajai „tėvokratijai“ (angl. *parentocracy*), kai iš mokytojų imta reikalauti visų pirma atliepti visuomenės, verslo atstovų, tėvų interesus.

Akivaizdu, kad šio virsmo iki šiol iki galo nesuvokė tiek plačioji visuomenė, tiek, tikėtina, ir patys pedagoginiai darbuotojai. Vis daugiau mokslo (ir populiariosios publicistikos) darbų tiek Lietuvoje, tiek ir kitose šalyse rodo, kad, vis didėjant mokytojų trūkumui, į profesiją ateinantys nauji darbuotojai ir seniai šioje profesinėje srityje dirbantys asmenys susiduria su aiškiu neatitikimu tarp įsivaizduojamo pedagogo vaidmens ir darbo praktikos realybėje (Lampert, McPherson, Casanueva Baptista, 2025).

Mokytojų ir kitų pedagoginių darbuotojų darbo krūvis, emociniai ir socialiniai iššūkiai, su kuriais susiduriama jų darbe, atlygio už darbą neadekvatumas, palaikymo trūkumas veda į nusivylimą pedagoginiu darbu, stresą, išsekimą, depresiją ir depersonalizaciją (Lebedytė-Mečionienė, 2022; Litvinaitė, 2023; Yao, Ng Lee Yen Abdullah, 2025; Scarzello, Prino, 2025; O'Farrell, Fitzsimons, Furlong ir kt., 2026 ir kt.). Tyrimų duomenys rodo, kad kiti švietimo sistemos dalyviai – mokyklų administracija, mokinių tėvai, net patys mokiniai – kelia ne visada adekvačius reikalavimus, naudoja psichologinį, fizinį ir net seksualinį smurtą mokytojų ir kitų pedagoginių darbuotojų atžvilgiu (Dirzyte, Indrašienė, Jegelevičienė ir kt., 2024). Bauginimai ar žodiniai įžeidinėjimai iš mokinių pusės kaip streso šaltinis gerokai ar labai veikia mokytojų darbą: tai nurodo 30,8 proc. Lietuvos ir vidutiniškai 17,6 proc. EBPO šalių mokytojų (Melnikė, Valavičiūtė, Sevalneva ir kt., 2026).

Mokyklų administracijos atstovų (tam tikra prasme ir mokinių) galimybės daryti įtaką ugdymo procesui (t. y. tiesioginiam mokytojų darbui) yra kiek tiksliau apibrėžiamos ir kontroliuojamos, tačiau mokslininkų tyrimai ir empirinė mokytojų patirtis, vaizdingai atskleidžiama jų parašytose populiariosios literatūros knygose (pvz., Bitautas, Bitautienė, 2025; Klimas, 2023), leidžia teigti, kad tėvų siekis daryti įtaką mokytojų darbui neretai išlieka problematiška tema. Ir nors tėvų (globėjų, rūpintojų) teisės ir pareigos gana tiksliai apibrėžtos *Švietimo įstatymo (2011)* 47 straipsnyje (iš dalies – ir kituose) (3.5 lentelė), tačiau realybėje ne visada pamatuoti tėvų lūkesčiai ir reikalavimai, neretai „pamirštant“ savo pareigas, papildomai didina įtampą, kylančią švietimo srityje. Ne veltui net 55,0 proc. Lietuvos mokytojų nurodė, kad tėvams ar globėjams rūpimų problemų sprendimas kaip streso šaltinis gerokai arba labai veikia jų darbą (EBPO vidurkis – 41,6 proc.) (Melnikė, Valavičiūtė, Sevalneva ir kt., 2026).

Kitas veiksnys, keičiantis šiandienos mokytojo darbą ir jam keliamus lūkesčius, – informacinės technologijos ir DI. Nors jau gana aiškiai nustatyti DI panaudojimo ugdant pliusai ir minusai, visgi šiuo metu dar nėra iki galo aišku, kaip naujasis generatyvinis DI ir tos DI technologijos, kurios bus sukurtos vėliau, pakeis pedagoginį darbą ir, atitinkamai, mokytojų ir kitų pedagoginių darbuotojų vaidmenį ugdymo procese (pvz.: Gentile, Città, Perna ir kt., 2023; Ukwandu, Omisade, Jones ir kt., 2025; Arefian, 2026; Cong–Lem, 2026; Tyagi, Tyagi, Rami ir kt., 2026 ir kt.).

Kita vertus, mokslininkai prognozuoja, kad DI keis mokymąsi ir mokymą į gerąją pusę, bus vis labiau akcentuojami etiniai klausimai (Ukwandu, Omisade, Jones ir kt., 2025), mokymosi tikslai bus atsieti nuo mąstymo disciplininėmis kategorijomis, ir bus orientuojamasi į humanistinį požiūrį, sutelkiant dėmesį į individą kaip asmenį ir kaip socialinės grupės narį. Mokytojų vaidmuo bus vis labiau orientuotas į asmenybių ugdymą, vis didesnį dėmesį skiriant ne tik kognityvinių gebėjimų lavinimui, bet ir moralinių vertybių puoselėjimui (Gentile, Città, Perna ir kt., 2023).

Mokytojams ir kitiems pedagoginiams darbuotojams teikiama pagalba

Švietimo įstatyme (2011) švietimo pagalba apibrėžiama kaip specialistų teikiama pagalba mokiniams, jų tėvams (globėjams, rūpintojams), mokytojams ir švietimo teikėjams, kurios tikslas – didinti švietimo veiksmingumą. Šiam tikslui sukurta visa sistema, apimanti tiek specialistų, dirbančių čia pat mokyklose ar švietimo pagalbos įstaigose, pastangas, tiek savivaldybėse ir šalies lygmeniu veikiančių institucijų ir organizacijų veiklas.

Mokytojams teikiamos pagalbos paskirtis visų pirma yra susijusi su mokytojo profesiniu tobulėjimu, todėl ši pagalba dažniausiai yra informacinė, ekspertinė, konsultacinė, psichologinė ir kvalifikacijos tobulinimo. Iš visų *Švietimo įstatymo (2011)* 23 straipsnyje numatytų pagalbos rūšių mokytojams bene labiausiai prieinama – kvalifikacijos tobulinimo pagalba, kurios teikėjų skaičius nuolat auga, renginių ir programų pasiūla nuolat didėja, o finansavimas, gaunamas iš įvairių šaltinių, užtikrina kvalifikacijos tobulinimo poreikio tenkinimą. EBPO TALIS 2024 m. tyrimo duomenys rodo, kad 99,8 proc. Lietuvos mokytojų per paskutinius metus iki tyrimo dalyvavo kvalifikacijos tobulinimo veiklose. Tiesa, tiek EBPO TALIS, tiek NŠA surinkta informacija rodo, kad kvalifikacijos tobulinimo pasiūla ne visada atliepia poreikius. Ši pagalba dideliu mastu teikiama ir kitiems pedagoginiams darbuotojams, nors jos teikimas šių profesijų atstovams nėra taip tiksliai reglamentuotas kaip mokytojams (apie pedagoginių darbuotojų kvalifikacijos tobulinimą daugiau kalbama 8 skyriuje).

3.5 lentelė

Tėvai (globėjai, rūpintojai) turi aiškiai apibrėžtas teises ir pareigas

Švietimo įstatyme (2011) detalizuotos tėvų (globėjų, rūpintojų) teisės ir pareigos

Tėvų (globėjų, rūpintojų) teisės ir pareigos	*Švietimo įstatymo* straipsnis
Teisės	
Nemokamai gauti informaciją apie veikiančias mokyklas, švietimo programas, mokymo formas, mokykloje vykdomas su vertybinių nuostatų ugdymu susijusias programas ir veiklas	47 str.
Dalyvauti parenkant (prireikus parinkti) vaikui ugdymo programą, formą, mokyklą ar kitą švietimo teikėją	47 str., 29 str., 31[1] str.
Gauti informaciją apie vaiko būklę, ugdymo ir ugdymosi poreikius, pažangą, mokyklos lankymą ir elgesį, po mokymosi pasiekimų patikrinimų gauti rekomendacijas dėl vaiko mokymosi pasiekimų gerinimo	47 str., 43 str.
Dalyvauti mokyklos savivaldoje ir mokyklos bendruomenės susirinkimuose, aptariant svarbius mokyklos klausimus ir mokyklos vadovo metų veiklos ataskaitą	47 str.
Dalyvauti įvertinant vaiko specialiuosius ugdymosi poreikius ir gauti išsamią informaciją apie įvertinimo rezultatus	47 str.
Leisti vaiką mokytis pagal priešmokyklinio ugdymo programą ne vėliau, negu vaikui tais kalendoriniais metais sueina 6 metai, o pagal pradinio ugdymo programą – ne vėliau, negu vaikui tais kalendoriniais metais sueina 7 metai	47 str.
Kreiptis į pedagoginę psichologinę tarnybą arba švietimo pagalbos tarnybą, kurios aptarnavimo teritorijoje yra švietimo teikėjas, dėl 5 metų vaiko brandumo ugdytis pagal priešmokyklinio ugdymo programą vertinimo ir ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo kreipimosi dienos gauti iš šių tarnybų rekomendacijas dėl vaiko pasirengimo mokytis	47 str.
Reikalauti, kad vaikui būtų teikiamas geros kokybės ugdymas	47 str.
Naudotis kitų įstatymų nustatytomis teisėmis ir įstatymų nustatyta tvarka ginti savo teises	47 str.
Pareigos	
Vaiką, kuriam tais kalendoriniais metais iki balandžio 30 dienos yra suėję 5 metai, leisti mokytis pagal priešmokyklinio ugdymo programą, išskyrus šio įstatymo 8 straipsnio 3 dalyje numatytus atvejus; vaiką, kuriam tais kalendoriniais metais iki balandžio 30 dienos yra suėję 6 metai, leisti mokytis pagal pradinio ugdymo programą, išskyrus šio įstatymo 9 straipsnio 3 dalyje numatytus atvejus	47 str.
Sudaryti vaikui sveikas ir saugias gyvenimo sąlygas, gerbti vaiko asmenybę, apsaugoti jį nuo smurto, prievartos ir išnaudojimo, užtikrinti, kad vaiko sveikata būtų patikrinta laiku	47 str.
Bendradarbiauti su mokyklos vadovu, kitu švietimo teikėju, mokytojais, kitais specialistais, teikiančiais specialiąją, psichologinę, socialinę pedagoginę, specialiąją pedagoginę pagalbą, sveikatos priežiūrą, sprendžiant vaiko ugdymosi klausimus ir vykdyti jų rekomendacijas. Vaikui smurtaujant ar patiriant smurtą, kartu su vaiku psichologo nurodytu laiku atvykti į konsultaciją	47 str.
Parinkti savo vaikams iki 14 metų dorinio ugdymo (tikybos arba etikos) programą	47 str., 31 str.
Ugdyti vaiko vertybines orientacijas, kontroliuoti ir koreguoti jo elgesį, ugdyti pagarbą Lietuvos valstybei, Lietuvos Respublikos Konstitucijai, Lietuvos istorijai, lietuvių kalbai, visuomenei ir valstybės simboliams	47 str.
Užtikrinti vaiko parengimą mokyklai, jo nuoseklų ir stropų mokymąsi, mokymosi užduočių atlikimą pagal priešmokyklinio, pradinio ir pagrindinio ugdymo programas iki 16 metų	47 str., 43 str.
Užtikrinti vaiko punktualų ir reguliarų mokyklos lankymą, pamokų ir kitų privalomų ugdymo proceso užsiėmimų nepraleidimą be pateisinamos priežasties; jeigu vaikas negali atvykti į mokyklą, nedelsiant informuoti mokyklos administraciją ar jos įgaliotus asmenis	47 str.
Dalyvauti parenkant vaikui, turinčiam specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo programą ir mokyklą	47 str.
Pranešti mokyklos vadovui apie žinomą smurto švietimo įstaigoje atvejį	47 str.
Gerbti mokytojus ir kitus mokyklos bendruomenės narius, nepažeisti jų teisių ir teisėtų interesų	47 str.
Aprūpinti mokinį individualiomis mokymosi priemonėmis (pratybų sąsiuviniais, rašymo priemonėmis, skaičiuotuvais ir kitomis)	70 str.
Pranešti apie sužinotą viešą patyčių kibernetinėje erdvėje panaudojus vaizdinę informaciją atvejį Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybai (toliau – Ryšių reguliavimo tarnyba), pateikiant pranešimą interneto svetainėje adresu www.draugiskasinternetas.lt (ši pareiga yra nustatyta tiek smurtaujančio, tiek smurtą patiriančio nepilnamečio mokinio tėvams (globėjams, rūpintojams)	23[2] str.
Sudaryti mokymo sutartį už vaiką iki 14 metų jo vardu, veikiant išimtinai vaiko interesais	45 str.

Šaltinis: *Švietimo įstatymas (2011)*

3.1 pav.

Nuo 2018 m. iki 2024 m. Lietuvoje reikšmingai išaugo pradedančiųjų mokytojų, kuriems buvo skirtas mentorius, dalis

Pradedančiųjų mokytojų, nurodžiusių, kad jiems yra paskirtas mentorius, dalis (proc.), EBPO TALIS 2018 m. ir 2024 m. duomenimis

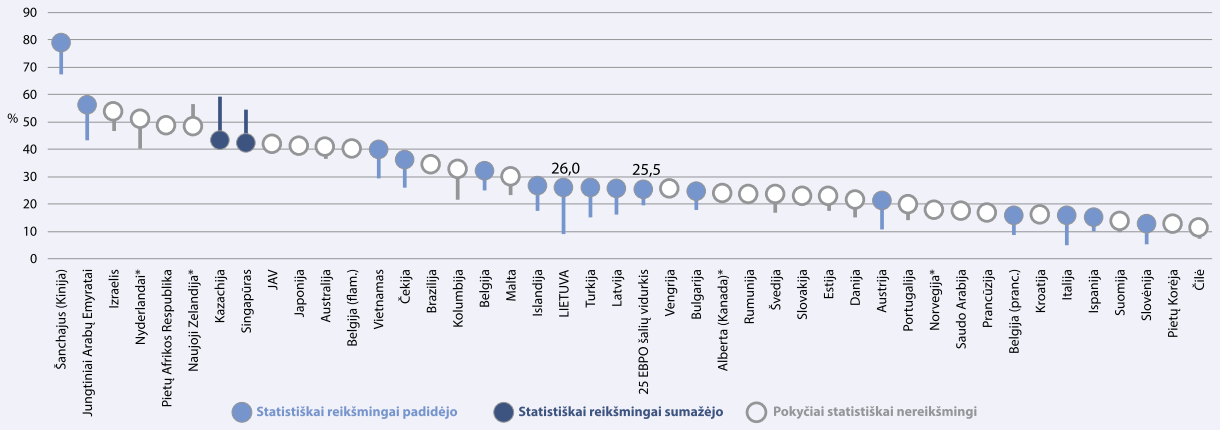

Pastaba: *Duomenis reikia interpretuoti atsargiai, nes nebuvo pasiekti minimalūs TALIS techniniai standartai.

Šaltinis: Melnikė, Valavičiūtė, Sevalneva ir kt., 2026

Remiantis daugelio šalių patirtimi ir EBPO TALIS duomenimis, mentorystė – labai reikšminga pagalba pradedantiesiems pedagoginiams darbuotojams ar tiems, kuriems nelabai sekasi atlikti tam tikras funkcijas. Mentorystė ir indukcija (aukštosios mokyklos dėstytojų pagalba pradedančiajam mokytojui ar kitam pedagoginiam darbuotojui) yra puiki priemonė į profesiją pritraukti ir išlaikyti jaunus ir naujus, pavyzdžiui, vadinamuosius „antrosios karjeros“, darbuotojus. *Švietimo įstatymo (2011)* 56 straipsnio 2 dalies 3 punkte nurodyta, kad švietimo, mokslo ir sporto ministras tvirtina švietimo įstaigų vadovų, mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų mentorystės ir palydėjimo į profesinę veiklą tvarkos aprašus. Švietimo įstaigų vadovams mentorystė teikiama jau ne vienus metus, tačiau mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų mentorystės aprašas kol kas nėra patvirtintas, ir todėl nacionaliniu mastu mentorystė nėra vykdoma. Visgi švietimo įstaigos, suprasdamos mentorystės prasmę ir vertę, nusistatė savo tvarkas ir vis dažniau savo iniciatyva skiria mokytojams ir pagalbos mokiniui specialistams mentorius, o savivaldybės skatina mentorystę savo pastangomis. Pozityvius poslinkius liudija ir EBPO TALIS 2024 duomenys. Lietuvoje mokytojų, nurodžiusių, kad pasinaudojo mentoriaus paslaugomis, nuo 2018 m. iki 2024 m. gerokai padaugėjo – nuo 9,0 iki 26,0 proc., tai – didžiausias augimas tarp EBPO šalių (3.1 pav.).

Lietuvos švietimui žengus ryžtingą žingsnį SUP turinčių mokinių įtraukties link, iškilo dar didesnis poreikis, kad švietimo pagalbos ir pagalbos mokiniui specialistai teiktų pagalbą mokytojui. Reikia pripažinti, jog dar ne visose mokyklose yra pakankamai pagalbos mokiniui specialistų, todėl natūralu, kad specialistai prioritetine tvarka pagalbą teikia mokiniams ir jų tėvams (globėjams, rūpintojams), o tik tada – jau ir mokytojams.

Tačiau situacija gerėja, nes visuomenė vis labiau suvokia, kad įtraukusis ugdymas – tai ne vien mokytojo darbas klasėje su mokiniais. Savivaldybės, vis daugiau dėmesio skirdamos specialiosios ir specialiosios pedagoginės, socialinės pedagoginės bei psichologinės pagalbos prieinamumui mokiniams ir mokykloms užtikrinti, ieško būdų kompensuoti pagalbos prieinamumą mokyklose, kuriose trūksta specialistų, plečia paslaugų prieinamumą savivaldybių pagalbos įstaigose, sudaro sutartis su privačiais teikėjais ir pan. Specialistų daugėja tiek mokyklose, tiek pagalbos įstaigose; vis daugiau pagalbos mokytojai sulaukia iš Lietuvos įtraukties švietime centro darbuotojų, kurie padeda rasti būdų itin sudėtingais atvejais. Veiklą aktyvina ir regioniniai specialiojo ugdymo centrai, kurie turi sukaupę daug patirties ir teikia praktinę pagalbą tiek mokyklų pagalbos mokiniui specialistams, tiek mokytojams. O ir patys mokytojai jau yra išmokę daug dalykų, būtinų sėkmingai ugdyti mokinius, kuriems reikia pedagoginės pagalbos.

Kaip atskira itin reikšminga pagalba, kuri teikiama mokiniams, bet gerokai palengvina ir mokytojo darbą, yra mokinio padėjėjo pareigybė. Nors mokinio padėjėjas nėra pedagoginis darbuotojas, jam tinkamai atliekant pareigas, mokytojas gali susitelkti į ugdymą. Šių specialistų skaičius nuolat auga, ir tai rodo, kad tokio pobūdžio pagalbos poreikis vis didėja.

Kita vertus, nors švietimo pagalbos prieinamumas plečiasi ir neabejotinai prisideda prie pagalbos mokytojams suteikimo, tačiau mokslo darbuose išryškinamos ir kitokios tendencijos. Pavyzdžiui, Litvinaitė (2023) pažymi, jog „teiginiai, kad mokytojams, siekiant gerinti darbo sąlygas ir kokybę, yra suteikiama įvairi pagalba, neatitinka tikrovės. Mokytojų padėjėjai, vadinamieji pagalbos mokytojams specialistai – psichologai, socialiniai, specialieji pedagogai; mokyklos administracija reikalauja iš mokytojų papildomų darbų, kruopščios dokumentacijos ir riboja mokytojo

savarankiškumą – esminį profesionalo požymį. O veikla, reikalaujanti ezoterinio žinojimo, aukšto profesionalumo (veikla, kuriai atlikti pasitelkiamas kūrybiškumas, intelektualinė pastanga, pavyzdžiui, ugdymo turinio konstravimas, mokymo(si) priemonių rengimas, spontaniškas, į situacijas reaguojantis ugdymas, savarankiškas sprendimų priėmimas) yra ribojama, varžoma reglamentais, kontrolės sistema, menku atlygiu, ribotais laiko ištekliais perskirstant laiką biurokratizacijos procesų naudai".

Taigi, siekiant užtikrinti visavertę pagalbą mokytojui, reikės papildomų pastangų, mažinant biurokratiją, optimizuojant ir skaitmenizuojant procesus švietimo įstaigose ir vis labiau įgalinant mokytojų (ir kitų pedagoginių darbuotojų) kaip aukšto lygmens profesionalų galimybes laisvai veikti, taip artėjant prie *Lietuvos ateities vizijoje „Lietuva 2050" (2023)* aprašyto mokytojo vaizdinio.

Pedagoginiams darbuotojams teikiami apdovanojimai

Lietuvoje pedagoginiai darbuotojai, kaip ir kai kurių kitų profesijų atstovai, kasmet gali būti apdovanojami nacionaliniu, savivaldybių ar institucijų lygmeniu. Vienas prestižiškiausių ir bene seniausiai įsteigtas apdovanojimas Lietuvoje – Metų mokytojo premija. Premiją teikia ŠMSM Mokytojo dienos proga (spalio 5 d.). Ši premija buvo įsteigta 1998 m., siekiant pripažinti profesijos svarbą ir motyvuoti geriausius pedagoginius darbuotojus. Ji atspindi valstybės pastangas kelti švietimo kokybę, skatinti inovacijas mokyklose ir viešai pagerbti tuos, kurie įkvepia mokinius ir kolegas. Šis apdovanojimas jau beveik 30 metų kasmet skiriamas keliems išskirtiniams mokytojams ir pagalbos mokiniui specialistams už profesionalumą, inovacijas ir reikšmingą indėlį į ugdymą.

Dar viena reikšminga nacionalinio lygmens premija, ŠMSM įsteigta 2010 m., – Meilės Lukšienės premija jauniems pedagogams. Šios premijos tikslas – įprasminti švietimo reformos pradininkės habilituotos daktarės Meilės Lukšienės atminimą, didinti pedagogo profesijos patrauklumą ir skatinti jaunus pedagogus aktyviai įsitraukti į švietimo plėtotės darbus. Premija skiriama už sėkmingą pedagoginės veiklos startą, demokratiškumo, humaniškumo, kūrybiškumo idėjų įgyvendinimą ir sklaidą Lietuvoje ar užsienio valstybėje lituanistinio švietimo įstaigose dirbantiems mokytojams ir pagalbos mokiniui specialistams iki 35 metų.

Šalia nacionalinio lygmens premijų ir apdovanojimų, nemažai savivaldybių yra įsteigusios vienokius ar kitokius prizus ir apdovanojimus jų savivaldybėse dirbantiems aktyviems, kūrybingiems, itin aukštų rezultatų pasiekiantiems mokytojams ir pagalbos mokiniui specialistams. Pastarieji apdovanojimai organizuojami labai įvairiai ir sulaukia nemažai dėmesio, nes paprastai kandidatus šiems apdovanojimams aktyviai siūlo ne tik mokyklų bendruomenės, bet ir tėvai ar mokiniai, o įteikimo ceremonijos, dažniausiai organizuojamos švenčiant Tarptautinę mokytojo dieną, virsta tikromis šventėmis.

Jau keletą metų vis labiau populiarėja privačios iniciatyvos, kai už tam tikras veiklas, kūrybingumą, profesionalumą ar kitus privataus premijos arba apdovanojimo steigėjo numatytus nuopelnus skiriami apdovanojimai. Bene labiausiai žinomi yra naujienų portalo *Lrytas.lt* rengiamas apdovanojimas „Lietuvos mokytojas" ir asociacijos „Žinių ekonomikos forumas" prieš dešimtmetį įsteigti Inovatyviausių mokytojų apdovanojimai.

Pedagogo profesija Lietuvos mokslininkų tyrimuose

Mokytojų ir kitų pedagoginių darbuotojų veiklos aspektai, darbo sąlygos, kompetencijų plėtojimas, pedagoginės studijos, tapimas pedagogu yra nuolatinė, nors ir ne ypač dažna Lietuvos mokslininkų tyrimų tema[32]. Publikuotų mokslinių straipsnių paieška ir analizė leidžia teigti, kad, išskyrus nedideles išimtis, dažniausia tiesiogiai su pedagoginiais darbuotojais siejama tema Lietuvos mokslininkų darbuose – pedagoginių darbuotojų kompetencijų plėtotė, kvalifikacijos tobulinimas, atskirų (pvz., skaitmeninio raštingumo, sveikatos raštingumo, kritinio mąstymo ir t. t.) kompetencijų ugdymas ir pan. (pvz.: Kasperė, Liubinienė, 2022; Sukys, Trinkuniene, Tilindiene, 2024; Juškevičienė, Jevsikova, Stupurienė ir kt., 2024; Pečiuliauskienė, 2025 ir kt.). Visgi reikia pabrėžti, kad kokių nors apibendrinančių įžvalgų šiuose straipsniuose išryškintos mintys ir tyrimų rezultatai neleidžia daryti, nors jų radiniai yra vienareikšmiškai naudingi ir yra analizuojami, siekiant tiksliau įvertinti poreikį keisti konkrečių veiklos aspektų reglamentavimą ir (ar) praktiką.

Be to, galima išskirti ir mokslinių darbų grupę, skirtą tapimo pedagogu, taip pat veiksnių, lemiančių pasitraukimą iš pedagogo profesijos, ir pedagogo veiklai svarbių nuostatų raiškos temoms (pvz.: Lebedytė-Mečionienė, 2022; Bethere, Kasiliauskiene, Pavitola ir kt., 2023; Martinsone, Rutkienė, Žydžiūnaitė, 2024 ir kt.). Šie darbai, nors ir netiesiogiai, atliepia visuomeninius ir politinius naratyvus, sudaro galimybę atidžiau pažvelgti į pedagoginių darbuotojų darbo specifiką ir taip duoda impulsų politikos ir (ar) praktikos kaitai. Svarbu pabrėžti, kad, nors šiuose mokslo darbuose nagrinėjami skirtingi aspektai,

32 | Dėl vietos stokos čia minima tik nedidelė dalis mokslo darbų, kurie yra publikuoti ir buvo analizuoti. Konkretūs straipsniai minimi, tik siekiant iliustruoti konkretų teiginį, o ne iki galo atskleisti visą publikuotų darbų apimtį.

neretas naratyvas, kurį juose išsako pedagoginiai darbuotojai, yra aplinkos neapibrėžtumas, didelis darbo krūvis, įtempti santykiai su kolegomis ir iš to kylantis stresas.

Tikėtina, šios priežastys lemia ir tai, kad gana didelė mokslinių straipsnių dalis yra susijusi su pedagoginių darbuotojų gerovės, psichologinės ir emocinės savijautos temomis. Čia ypač ryškiai išsiskiria Mykolo

3.6 lentelė

2022–2026 metais Lietuvoje apginta 18 disertacijų, kuriose buvo analizuojamos tiesiogiai su pedagoginiais darbuotojais siejamos temos

2022–2026 metais Lietuvos universitetuose apgintos disertacijos, kuriose analizuotos su pedagoginiais darbuotojais siejamos temos

Disertacijos gynimo metai	Disertacijos autorius	Disertacijos tema	Universitetas, kuriame apginta disertacija
2022 m.	Yadian, D.	Pradinių klasių mokytojo ir mokinių tarpasmeninės komunikacijos būdai muzikinėje veikloje	Vytauto Didžiojo universitetas
	Ponomarenko, T.	Mokytojų profesinės veikmės gyvenamoji patirtis	Vytauto Didžiojo universitetas
2023 m.	Vaitkutė, L.	Kompetencijomis grindžiamo profesinio mokymo turinio įveiklinimas ir jo implikacijos profesijos mokytojų praktikai ir kompetencijoms Italijoje ir Lietuvoje	Vytauto Didžiojo universitetas
	Didžiulienė, R.	Profesinės laimės subjektyvus suvokimas mokytojų bendruomenėje: lyginimas lyties aspektu	Vytauto Didžiojo universitetas
	Kaunickienė, N.	Asmeninio profesinio tobulėjimo sistema mokykloje: mokytojų profesinio augimo patirtys	Vilniaus universitetas
	Butanavičius, V.	Ką reiškia būti kūrybingu mokytoju? Ne meno mokomųjų dalykų mokytojų patirtimis grindžiamas integraliosios fenomenologijos tyrimas	Vytauto Didžiojo universitetas
	Wang, B.	Profesijos mokytojų rengimas ir kompetencijų ugdymas Kinijoje įgūdžių formavimo sistemos evoliucijos kontekste	Vytauto Didžiojo universitetas
2024 m.	Li, R.	Savireguliacijos skatinimas muzikos mokytojo ugdymo procese: iššūkiai ir galimybės	Vytauto Didžiojo universitetas
	Pečiulienė, L.	Tapsmas mokytoju kaip profesinio identiteto formavimosi patirtis: „Atrodo, kad pasirašiau sutartį gyvenimo...“	Vilniaus universitetas
	Litvinaitė, J.	Mokytojai ir jų profesinės praktikos naujuosiuose švietimo kontekstuose	Vilniaus universitetas
2025 m.	Cheng, W.	Būsimojo muzikos mokytojo atlikėjiškumo skatinimo veiksniai ir galimybės	Vytauto Didžiojo universitetas
	Sun, H.	Muzikos mokytojų informacinių komunikacinių technologijų kompetencijų plėtotė besikeičiančių ugdymo paradigmų kontekste	Vytauto Didžiojo universitetas
	Grigėnaitė, J.	Pedagogų mokymasis personalizuoti autistiškų vaikų ugdymą įtraukiojoje mokykloje	Vytauto Didžiojo universitetas
	Gudeliauskė, G.	Mokytojo intelektinio nuolankumo diskursai muzikos mokyklos kultūroje: slepiantis po kauke	Vytauto Didžiojo universitetas
	Kelpšienė, M.	Realios aplinkos ir papildytos realybės priemones integruojantys ugdymo(si) kontekstai: pedagogo vaidmenys, skatinantys 5–7 metų vaikų mokymąsi	Vytauto Didžiojo universitetas
	Grigaliūnienė, M.	Matematikos mokytojų pedagoginių turinio žinių ir dalykinio saviveiksmingumo analizė	Vytauto Didžiojo universitetas
	Horlenko, K.	Mokytojų požiūriu: Mokytojų profesinio matymo tyrimas apie mokinių savireguliatyvų mokymąsi klasėje	Vytauto Didžiojo universitetas
2026 m.	Bi, G.	Būsimų muzikos mokytojų su saviveiksmingumu susijusių gebėjimų ugdymas dainavimo veikloje	Vytauto Didžiojo universitetas

Šaltinis: Lietuvos mokslo tarybos Disertacijų gynimų Lietuvoje duomenų bazė

Romerio universiteto mokslininkų grupės nuoseklus darbas, analizuojant įvairius streso ir mokytojų viktimizacijos temos aspektus (pvz.: Diržytė, Indrašienė, Jegelevičienė ir kt., 2024; Bitinaite, Dirzyte, Merfeldaite ir kt., 2026; Penkauskienė, Indrašienė, Railienė ir kt., 2026 ir kt.). Šios mokslininkų iniciatyvos daro įtaką politikos formavimui: pavyzdžiui, nustatant prioritetines pedagoginių darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo sritis 2026–2028 metams, kaip vienas iš prioritetų išskirta emocinės-motyvacinės kompetencijos stiprinimo sritis, apimanti pedagoginių darbuotojų emocinio intelekto, streso valdymo ir socialinės sąveikos gebėjimų plėtojimą ir fizinio raštingumo didinimą, siekiant stiprinti profesinį atsparumą, skatinti emocinę savireguliaciją ir efektyvų bendravimą švietimo įstaigos bendruomenėje.

Dar viena plati, daugiausia Vytauto Didžiojo universiteto mokslininkų nuosekliai analizuojama tema – mokytojų lyderystės klausimas: siekiama išsiaiškinti įvairius mokytojų lyderystės raiškos aspektus, darančius įtaką mokinių mokymuisi ir (ar) mokyklos kultūrai, kitiems edukaciniams veiksniams (pvz.: Žydžiūnaitė, Butavičius, Jurgilė, 2022; Kaminskienė, Jurgilė, Žydžiūnaitė, 2022; Jakavonytė-Staškuvienė, Barkauskienė, 2023; Žydžiūnaitė, 2024, 2025 ir kt.).

Mokytojų ir kitų pedagoginių darbuotojų veiklos, nuostatų, rengimo, kvalifikacijos tobulinimo ir pan. temos taip pat nuolat figūruoja ir daktaro disertacijose, ginamose Lietuvos universitetuose: nuo 2022 m. iki 2026 m. gegužės mėn. apginta 18 disertacijų šiomis temomis – 15 Vytauto Didžiojo universitete ir 3 Vilniaus universitete (3.6 lentelė). 17 šių apgintų disertacijų buvo edukologijos, viena – sociologijos krypties.

2025 m. Lietuvos mokslo taryba pradėjo įgyvendinti projektą „Edukacinių tyrimų proveržis“[33], kurio tikslas – plėtoti edukologijos krypties mokslinius tyrimus ir, dalyvaujant tarptautinėse švietimo ir ugdymo srities tyrimų programose bei projektuose, gerinti edukacinių tyrimų kokybę ir skatinti tarptautinį bendradarbiavimą. Projekto metu bus įgyvendinami 28 edukaciniai tyrimai, į tyrimo grupes privaloma įtraukti nors vieną aukšto lygio dėstytoją, doktorantą ir praktiką – mokytoją. Įgyvendinant projektą bus vykdomi ir 8 tyrimai, skirti pedagoginių darbuotojų temai analizuoti (3.7 lentelė). Šių tyrimų medžiaga dar nėra publikuota, tačiau akivaizdu, kad tyrimų rezultatai ne tik praturtins Lietuvos mokslinių darbų pedagoginių darbuotojų tema aruodą, bet ir prisidės prie praktikos stiprinimo ir, galbūt, politikos kaitos.

3.7 lentelė

Beveik trečdalis pagal Lietuvos mokslo tarybos projektą „Edukacinių tyrimų proveržis“ įgyvendinamų tyrimų yra skirti pedagoginių darbuotojų temoms

Pagal projektą „Edukacinių tyrimų proveržis“ įgyvendinami tyrimai, skirti pedagoginių darbuotojų temoms

Tyrimo numeris projekte	Tyrimo pavadinimas	Įgyvendinanti institucija
P–EDU–23–27	Pedagogų rengimo tarptautinė dimensija: tarptautinis ir tarpinstitucinis bendradarbiavimas	Vilniaus universitetas
P–EDU–23–7	Mokytojų profesinių žinių ir situacinių įgūdžių tobulinimas	Vytauto Didžiojo universitetas
P–EDU–23–22	Gerovė ir įgalinimas ugdyme: mokytojų įgalinimo ir mokinių emocinių įgūdžių stiprinimas ankstyvajame ugdyme	Lietuvos sveikatos mokslų universitetas
P–EDU–23–23	Pagalba mokytojui: dėmesingo įsisąmoninimo intervencijų taikymas mažinant mokytojų patiriamą stresą ir perdegimą bei gerinant darbo kokybę	Vilniaus universitetas
P–EDU–23–21	IMPACT: informatikos mokytojų nuotolinio profesinio tobulinimo perkėlimo į klasę ir poveikio mokinių mokymosi rezultatams tyrimas	Vilniaus universitetas
P–EDU–23–18	Aplinkodarinių paradigmų pokytis švietime: nuolatinis ugdytojų mokymasis antropocene (ENVOLEARN)	Vilniaus universitetas
P–EDU–23–11	Pedagogų minkštųjų gebėjimų lavinimosi modelis, skatinantis pasitenkinimą darbu, atliepiant ugdymo procesų poreikius mokymosi visą gyvenimą kontekste	Vytauto Didžiojo universitetas
P–EDU–23–16	Ateities kompetencijų ir mokytojų agentiškumo stiprinimas transformuojant mokytojų profesinio tobulėjimo ekosistemą	Vilniaus universitetas

Šaltinis: Lietuvos mokslo taryba

33 | Projektas vykdomas kaip Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Švietimo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 12-003-03-06-01 „Pirmiausia – mokytojas“ veikla, įgyvendinama 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis.

4. Pedagoginio personalo sudėtis

Per pastaruosius trejus metus pedagoginių darbuotojų skaičius Lietuvoje paaugo 3,4 proc. Gerokai padaugėjo iki 2 metų pedagoginio darbo stažą turinčių bendrojo ugdymo mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų (atitinkamai – 28,5 ir 49,2 proc.).

Didžiąją dalį Lietuvos pedagoginio personalo 2025 m. sudarė moterys – nuo 60,8 proc. neformaliojo švietimo mokytojų iki 99,1 proc. ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo mokytojų. Kartu matomos pedagoginių darbuotojų amžėjimo tendencijos – nuo 2022 m. iki 2025 m. vidutinis pedagoginių darbuotojų amžius paaugo 0,7 metų ir 2025 m. buvo 50,0 metų.

Nors duomenys leidžia kelti prielaidą, kad pastaruoju metu į pedagogo profesiją ateina nemažai asmenų, kuriems tai – antrasis karjeros pasirinkimas, visgi EBPO TALIS 2024 m. duomenys rodo, kad tokių mokytojų Lietuvoje yra mažiau nei vidutiniškai EBPO šalyse (Lietuvoje – 7,0 proc., EBPO vidutiniškai – 8,4 proc.).

Nuo 2022 m. iki 2025 m. visose pedagoginių darbuotojų grupėse didėjo asmenų, neturinčių kvalifikacinės kategorijos, dalis. Tikėtina, kad tai tiesiogiai susiję su augančiu pedagogų poreikiu ir naujų asmenų, neturinčių pedagogo kvalifikacijos, atėjimu į švietimo sistemą. Kita vertus, patyrusių, turinčių bent vyresniojo mokytojo ar specialisto kvalifikacinę kategoriją, pedagogų branduolys (ypač bendrojo ugdymo ir profesinio mokymo sektoriuose) išlieka stabilus.

Pedagoginių darbuotojų skaičius pagal pareigybių grupes

2022–2025 m. bendras pedagoginių darbuotojų skaičius šalyje nuosekliai didėjo: per šį laikotarpį fiksuotas beveik 2 tūkst. (arba 3,4 proc.) augimas – nuo 58,3 tūkst. iki 60,3 tūkst. darbuotojų (4.1 lentelė).

Kryptingas valstybės pastangas plėtoti įtraukųjį ugdymą ir suteikti visiems mokiniams reikiamą specialiąją pedagoginę, socialinę pedagoginę ir psichologinę pagalbą atspindi ir pedagoginių darbuotojų skaičiaus pokyčiai; sparčiausiai daugėjo pagalbos mokiniui specialistų: 2022 m. Lietuvoje dirbo beveik 4 tūkst. pagalbos specialistų, o 2025 m. jų buvo 4,8 tūkst. (t. y. šių specialistų skaičius išaugo 21,0 proc.) (4.1 lentelė).

Didžiausią pedagoginių darbuotojų grupę sudarančių bendrojo ugdymo mokytojų skaičius 2022–2025 m. augo nedaug – nuo 27,6 tūkst. iki 28,2 tūkst., t. y. 2,2 proc. Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo mokytojų liko tiek pat (13,2 tūkst.), tačiau skirtingais metais šių mokytojų skaičius svyravo: 2023 m., palyginti su 2022 m., padidėjo, o nuo 2024 m. – mažėjo (4.1 lentelė).

Nuo 2022 m. iki 2025 m. neformaliojo švietimo mokytojų ir švietimo įstaigų vadovų skaičiai išliko gana stabilūs. Profesijos mokytojų padaugėjo nuo 2,2 tūkst. iki 2,3 tūkst. (bendras profesijos mokytojų skaičius padidėjo 6,6 proc.). Kitų pedagoginių darbuotojų skaičius taip pat augo kiekvienais metais (4.1 lentelė).

Pedagoginių darbuotojų pasiskirstymas pagal lytį

2025 m. Lietuvoje 99,1 proc. (2022 m. – 99,6 proc.) ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo mokytojų buvo moterys, bendrojo ugdymo – 86,4 proc. (2022 m. – 86,7 proc.). Tarp pagalbos mokiniui specialistų moterų dalis taip pat išlieka ypač didelė – 97,3 proc. (2022 m. – 97,8 proc.).

Moterys sudaro ir didžiąją dalį švietimo įstaigų vadovų: 2025 m. moterų vadovių buvo 87,2 proc. (2022 m. – 86,3 proc.) (4.1 pav.).

Ryškiausia vyrų dalis 2025 m. fiksuota tarp profesijos mokytojų (39,2 proc.) ir neformaliojo švietimo mokytojų (36,3 proc.), panašios vyrų mokytojų dalys buvo ir 2022 m. (atitinkamai 38,4 ir 36,4 proc.).

Pateikti duomenys rodo, kad balanso tarp lyčių

4.1 lentelė

Per 2022–2025 m. labiausiai augo pagalbos mokiniui specialistų skaičius

Pedagoginių darbuotojų skaičiaus (asmenys) kaita 2022–2025 m. pagal pareigybių grupes

Pareigybių grupė	Metai			
	2022	2023	2024	2025
Vadovai	4 257	4 275	4 311	4 278
Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo mokytojai	13 169	13 499	13 483	13 170
Bendrojo ugdymo mokytojai	27 586	27 530	27 997	28 190
Pagalbos mokiniui specialistai	3 997	4 188	4 533	4 838
Neformaliojo švietimo mokytojai	4 858	4 836	4 853	4 813
Profesijos mokytojai	2 190	2 230	2 291	2 335
Kiti pedagoginiai darbuotojai	4 336	4 360	4 548	4 790
Iš viso asmenų	58 319	58 867	59 878	60 311

Šaltinis: ŠVIS

4.1 pav.

Ir 2022 m., ir 2025 m. moterys sudarė didžiąją dalį pedagoginių darbuotojų visose pareigybių grupėse

Pedagoginių darbuotojų moterų dalis (proc.) skirtingose pareigybių grupėse 2022 m. ir 2025 m.

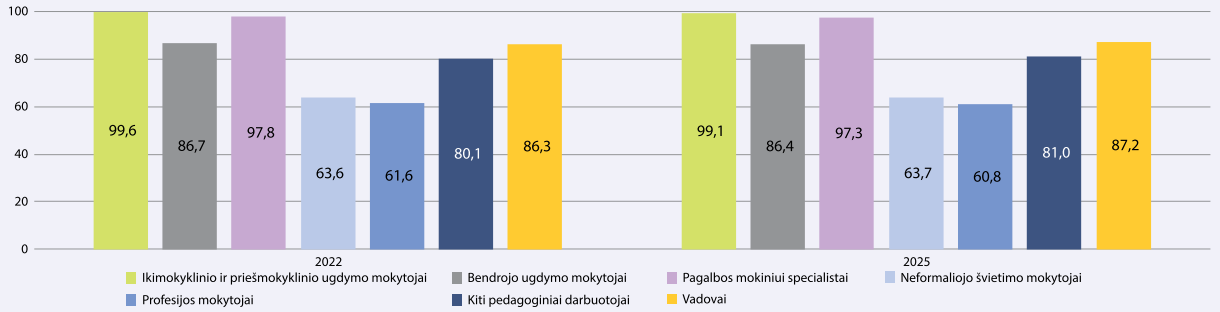

Duomenų šaltinis: ŠVIS

pokyčiai Lietuvos švietimo sistemoje vyksta itin lėtai. Remiantis EBPO TALIS 2024 m. duomenimis, Lietuva, kartu su kitomis Baltijos šalimis (Latvija ir Estija), pasižymi aukščiausiais moterų rodikliais švietimo srityje. Vidutiniškai EBPO šalyse moterys mokytojos sudaro apie 70 proc., o Lietuvoje šis rodiklis siekia iki 85 proc. Tokia ryški skirtis lyties atžvilgiu švietimo sistemoje nėra išskirtinis reiškinys, tačiau jos mastai kelia klausimų dėl profesijos patrauklumo – visuomenėje paplitę stereotipai darbą švietimo sistemoje gali sieti su moteriška veikla, o tai ilgainiui gali dar labiau mažinti vyrų motyvaciją rinktis šią profesiją.

Pedagoginių darbuotojų pasiskirstymas pagal amžių

2022–2025 m. Lietuvos pedagoginių darbuotojų vidutinis amžius padidėjo nuo 49,3 iki 50,0 metų, t. y. 0,7 metų (4.2 pav.). Tai rodo nuosaikų pedagoginio personalo amžėjimą.

2025 m. vyriausi tarp pedagoginių darbuotojų buvo neformaliojo švietimo mokytojai. Tarp jų fiksuotas ir didžiausias vidutinio amžiaus augimas – nuo 51,0 iki 54,0 metų. Bendrojo ugdymo mokytojų vidutinis amžius padidėjo nuo 51,1 iki 51,6 metų. Ši grupė išliko viena vyresnių – 2025 m. jos vidutinis amžius viršijo bendrą pedagoginių darbuotojų vidurkį 1,6 metų. Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo mokytojų ir profesijos mokytojų vidutinis amžius padidėjo nereikšmingai: atitinkamai nuo 47,0 iki 47,4 metų ir nuo 50,3 iki 50,7 metų. Švietimo pagalbos specialistų amžiaus vidurkis augo kiek smarkiau – nuo 46,5 iki 47,4 metų (4.2 pav.).

Politiniai siekiniai, sprendžiant mokytojų amžėjimo iššūkius, aptarti 1.4 poskyryje.

Lietuvos mokytojų amžiaus didėjimo problematika ryškiai matoma ir tarptautiniame kontekste – tai parodo EBPO TALIS 2024 m. tyrimo duomenys. Kaip matoma 4.3 pav., Lietuvoje yra didžiausia 50 metų ir vyresnių mokytojų dalis, palyginti su kitomis šalimis, dalyvavusiomis tyrime. Lietuvoje šios amžiaus

4.2 pav.

Ir 2022 m., ir 2025 m. Lietuvoje vidutiniškai jauniausi buvo ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo mokytojai, taip pat švietimo pagalbos specialistai

Vidutinis pedagoginių darbuotojų amžius (metai) pagal pareigybių grupes 2022 m. ir 2025 m.

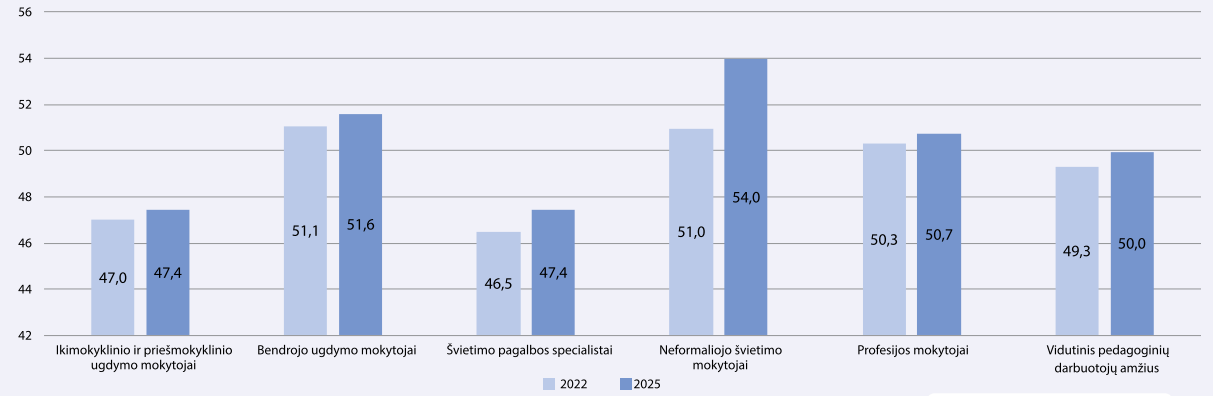

Duomenų šaltinis: ŠVIS

4.3 pav.

Lietuvoje, palyginti su kitomis EBPO šalimis, dirba didžiausia dalis mokytojų, kurių amžius – 50 ir daugiau metų

Mokytojų pasiskirstymas pagal amžiaus grupes (dalis, proc.), EBPO TALIS 2024 m. duomenimis

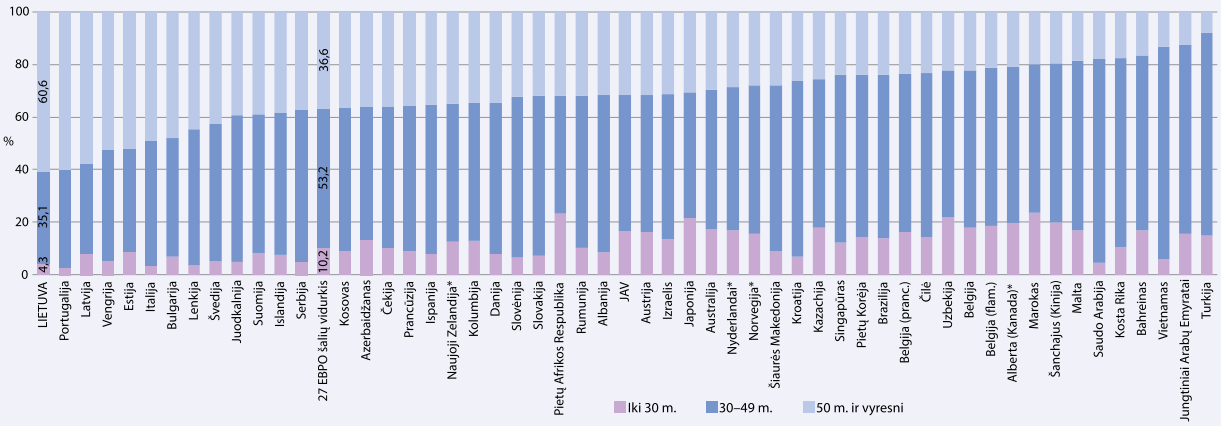

Pastaba. * Duomenis reikia interpretuoti atsargiai, nes nebuvo pasiekti minimalūs TALIS techniniai standartai.

Šaltinis: Melnikė, Valavičiūtė, Sevalneva ir kt.., 2026

grupės mokytojų dalis sudarė 60,6 proc., EBPO šalių vidurkis – 36,6 proc., o artimiausiose šalyse: Latvijoje – 57,6 proc., Estijoje – 51,9 proc., Lenkijoje – 44,6 proc.

Mažesnė nei Lietuvoje (4,3 proc.) jaunų mokytojų (iki 30 metų amžiaus) dalis buvo tik trijose EBPO TALIS 2024 m. tyrime dalyvavusiose šalyse (Portugalijoje (2,6 proc.), Italijoje ir Lenkijoje (po 3,5 proc.). Latvijoje ir Estijoje jaunų mokytojų dalys buvo beveik dvigubai didesnės nei Lietuvoje (atitinkamai 8,0 proc. ir 8,5 proc.).

Pedagoginių darbuotojų pasiskirstymas pagal pedagoginio darbo stažą

Vyresnis vidutinis pedagoginių darbuotojų amžius daro įtaką ir tam, kad didžiausia dalis Lietuvos pedagoginių darbuotojų turi 25 ar daugiau metų pedagoginio darbo stažą: ši tendencija matoma visose pareigybių grupėse (4.2 lentelė).

Visgi aktualu atkreipti dėmesį, kad tarp bendrojo ugdymo mokytojų nuo 2022 m. iki 2025 m. gerokai padaugėjo asmenų, turinčių iki 2 metų (1 028 asmenimis) ir 2–5 metų (1 006 asmenimis) pedagoginio darbo stažą (4.2 lentelė). Tai galbūt rodo, kad į mokyklas ateina dirbti nauji žmonės, kuriems mokytojo darbas nėra pirmoji karjera (apie tai kiek plačiau kalbama toliau).

Tarp ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo mokytojų labiausiai padaugėjo asmenų, turinčių 2–5 metų ir 5–10 metų pedagoginio darbo stažą – atitinkamai 226 ir 513 asmenų. Per tą patį laikotarpį 488 asmenimis sumažėjo ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo mokytojų, kurių pedagoginio darbo stažas – virš 25 metų, skaičius (4.2 lentelė).

4.2 lentelė

2022 m. ir 2025 m. didžiausia dalis pedagoginių darbuotojų turėjo daugiau kaip 25 metų pedagoginio darbo stažą

Pedagoginių darbuotojų pasiskirstymas (asmenų skaičius) pagal pedagoginio darbo stažą skirtingose pareigybių grupėse, 2022 m. ir 2025 m.

Vadovai							
Metai	**Iki 2 m.**	**Nuo 2 m. iki 5 m.**	**Nuo 5 m. iki 10 m.**	**Nuo 10 m. iki 15 m.**	**Nuo 15 m. iki 20 m.**	**Nuo 20 m. iki 25 m.**	**Nuo 25 m.**
2022	190	103	214	265	352	537	2 178
2025	196	157	221	272	361	463	2 201
Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo mokytojai							
Metai	**Iki 2 m.**	**Nuo 2 m. iki 5 m.**	**Nuo 5 m. iki 10 m.**	**Nuo 10 m. iki 15 m.**	**Nuo 15 m. iki 20 m.**	**Nuo 20 m. iki 25 m.**	**Nuo 25 m.**
2022	2 733	1 582	1 439	1 023	821	792	4 804
2025	2 496	1 808	1 952	1 065	928	647	4 316
Bendrojo ugdymo mokytojai							
Metai	**Iki 2 m.**	**Nuo 2 m. iki 5 m.**	**Nuo 5 m. iki 10 m.**	**Nuo 10 m. iki 15 m.**	**Nuo 15 m. iki 20 m.**	**Nuo 20 m. iki 25 m.**	**Nuo 25 m.**
2022	3 605	1 089	1 426	1 913	2 524	3 614	14 212
2025	4 633	2 095	1 699	1 390	2 010	2 623	14 631
Pagalbos mokiniui specialistai							
Metai	**Iki 2 m.**	**Nuo 2 m. iki 5 m.**	**Nuo 5 m. iki 10 m.**	**Nuo 10 m. iki 15 m.**	**Nuo 15 m. iki 20 m.**	**Nuo 20 m. iki 25 m.**	**Nuo 25 m.**
2022	738	369	474	565	490	442	1 040
2025	1 101	572	606	461	613	407	1 264
Profesijos mokytojai							
Metai	**Iki 2 m.**	**Nuo 2 m. iki 5 m.**	**Nuo 5 m. iki 10 m.**	**Nuo 10 m. iki 15 m.**	**Nuo 15 m. iki 20 m.**	**Nuo 20 m. iki 25 m.**	**Nuo 25 m.**
2022	644	232	249	240	174	115	544
2025	563	356	324	209	205	124	564

Duomenų šaltinis: ŠVIS

Augo ir mažesnį pedagoginio darbo stažą turinčių pagalbos mokiniui specialistų skaičius: iki 2 metų stažą turinčių specialistų padaugėjo 363 asmenimis, 2–5 metų stažą – 203, o 5–10 metų stažą – 132 asmenimis (4.2 lentelė).

Mokytojai, kuriems ši profesija – antrasis karjeros pasirinkimas

Daugelis švietimo sistemų, siekdamos mažinti pedagogų trūkumą, sudaro sąlygas į šią profesiją ateiti kitų sričių specialistams. Į mokyklas įsiliejantys specialistai atsineša įvairialypės profesinės patirties, taip pat ankstesnėje ar lygiagrečioje veikloje įgytų žinių, gebėjimų ir kompetencijų. Vis dėlto karjeros pradžioje jiems ypač svarbi kryptinga mentoriaus pagalba, taip pat platesnės profesinio augimo ir kvalifikacijos tobulinimo galimybės.

EBPO TALIS 2024 m. tyrime buvo skirtas papildomas dėmesys vadinamiesiems „antrosios karjeros“ mokytojams (angl. *second-career teacher*). EBPO TALIS tyrime ši grupė asmenų buvo apibrėžta kaip mokytojai, kurie turi ne mažesnę nei 10 metų darbo patirtį kitoje, su švietimu nesusijusioje srityje, ir kuriems mokytojo profesija nebuvo pirmasis karjeros pasirinkimas.

Kaip rodo EBPO TALIS 2024 m. tyrimo duomenys, Lietuvoje, palyginti su kitomis tyrime dalyvavusiomis šalimis, „antrosios karjeros“ mokytojų nėra daug: pedagogo profesiją kaip antrąjį karjeros kelią pasirinkusių mokytojų dalis sudaro apie 7 proc., EBPO šalių vidurkis – 8,4 proc., Estijoje – 14,1 proc., Latvijoje – 10,6 proc., Lenkijoje – 5,2 proc. (4.4 pav.).

4.4 pav.

Lietuvoje pedagogo profesiją kaip antrąją karjerą pasirinkusių mokytojų yra mažiau nei vidutiniškai EBPO šalyse

Mokytojų, turinčių ne mažesnę nei 10 metų darbo patirtį kitoje, su švietimu nesusijusioje srityje, ir savo pirmąja karjera pasirinkusių ne pedagogo profesiją, dalys (proc.), EBPO TALIS 2024 m. duomenimis

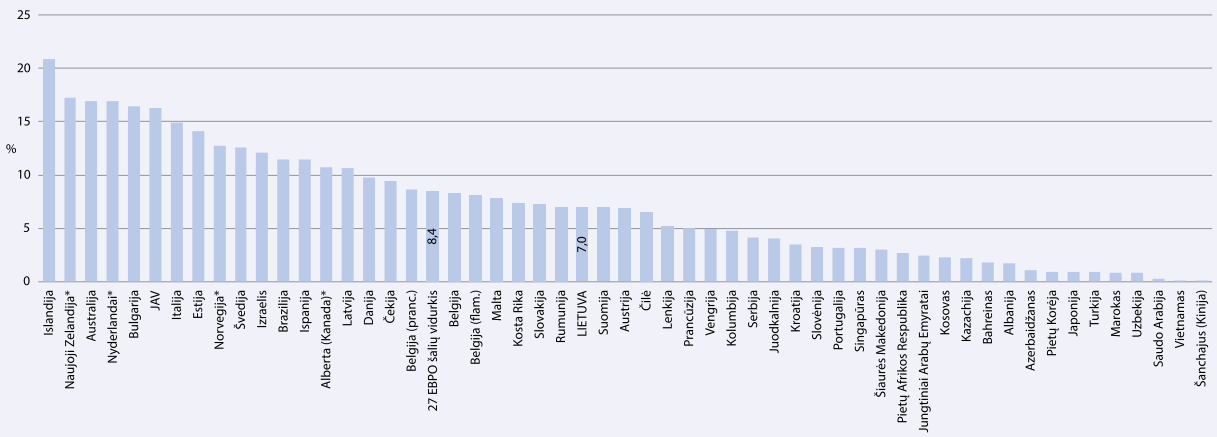

Pastaba. * Duomenis reikia interpretuoti atsargiai, nes nebuvo pasiekti minimalūs TALIS techniniai standartai.

Šaltinis: Melnikė, Valavičiūtė, Sevalneva ir kt.., 2026

Aktualu pabrėžti, kad 2018 m. EBPO TALIS tyrime šis aspektas buvo analizuojamas kiek kitaip: buvo stebėta, ar mokytojai turi kito (ne pedagoginio) darbo patirties, ir kokia tos patirties trukmė. Tuomet kito (ne pedagoginio) darbo patirtis tarp Lietuvos mokytojų buvo apie 2,3 metų (EBPO vidurkis – 3,5 metų). Buvo daroma išvada, kad šalia pagrindinio darbo nedidelė dalis mokytojų dirba ir kitą (ne pedagoginį) darbą, ir į tokį darbą buvo žiūrima kaip į vieną iš prielaidų mokytojams palikti pedagogo profesiją.

Visgi anksčiau aptarti pedagoginio darbo stažo duomenys leidžia kelti prielaidą, kad tokia, pagal 2018 m. EBPO TALIS duomenis padaryta, išvada nebuvo visai tiksli. „Antrosios karjeros“ mokytojų dalis taip pat leidžia kelti prielaidą, kad mokytojo profesija tampa gana patraukli visuomenėje. Tikėtina, kad profesijos patrauklumą didina ir finansinės paskatos (išaugęs mokytojų ir kitų pedagoginių darbuotojų darbo užmokestis), tačiau taip pat reikėtų paminėti ir įvairias iniciatyvas, kurios orientuotos į „antrosios karjeros“ pedagoginių darbuotojų pritraukimą.

Viena plačiausiai žinomų iniciatyvų – alternatyvaus pedagogų rengimo programa „Renkuosi mokyti!“, kurią įgyvendina nevyriausybinė organizacija, ir kuri yra skirta pritraukti į mokyklas dirbti įvairių specialybių asmenis, neturinčius pedagogo kvalifikacijos. Pagal šią programą, atrenkami motyvuoti dalyviai ir dvejiems metams įtraukiami į darbą mokyklose. Didelė programos dalyvių dalis švietimo sistemoje lieka ilgiau.

Atskiros savivaldybės taip pat deda pastangas pritraukti pedagoginių darbuotojų – „antrosios karjeros“ specialistų (pvz., Vilniaus miesto savivaldybė jau ne vienus metus vykdo projektą „Pradedu mokyti Vilniuje“), neretai tam skirdamos papildomą finansavimą (pvz., mokėdamos priedus pirmuosius metus mokyklose dirbantiems mokytojams) ir pritrauktiems pedagoginiams darbuotojams suteikdamos kitų privilegijų.

Taip pat galima kelti prielaidą, kad „antrosios karjeros“ pedagoginių darbuotojų skaičiaus didėjimui įtaką padarė (padarys) ir gerokai padidintas valstybės finansuojamų profesinių pedagogikos studijų vietų skaičius, taip pat nuo 2024 m. pradėtos įgyvendinti 120 kreditų profesinės pedagoginės studijų programos.

Papildomą impulsą „antrosios karjeros“ mokytojams ateiti į profesiją turėtų duoti ir 2026 m. birželio mėnesį Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos paskelbtas 2026–2028 metų priemonių pedagogams pritraukti ir išlaikyti darbo vietoje planas, kurio tikslas – per pasirinktų priemonių visumą sistemingai didinti pedagogų pritraukimą į profesiją, gerinti jų rengimo ir karjeros pradžios kokybę, stiprinti ir didinti profesijos konkurencingumą darbo rinkoje.

Pedagoginių darbuotojų pasiskirstymas pagal kvalifikacines kategorijas

Kvalifikacinė kategorija – oficialus pedagoginių darbuotojų profesinio lygio pripažinimas, vykdomas pagal patvirtintus *Mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų (išskyrus psichologus) atestacijos nuostatus (2008)* įvertinus mokytojo ar pagalbos mokiniui specialisto darbo patirtį, kompetencijas ir veiklos rezultatus. Lietuvoje taikoma keturių lygių sistema – nuo specialistų iki ekspertų. Mokytojai ir pagalbos

mokiniui specialistai, kurių turimas išsilavinimas neatitinka keliamų reikalavimų, arba kurie neturi įgiję pedagogo kvalifikacijos, yra priskiriami prie neturinčių kvalifikacijos asmenų (asmenų, kuriems nesuteikta kvalifikacinė kategorija).

Svarbu paminėti, kad dalis mokytojų, kuriems nesuteikta kvalifikacinė kategorija, remiantis teisės aktais, turi teisę dirbti pedagoginį darbą:

- *Švietimo įstatymo (2011)* 48 str. 1 p. 2 d. numatyta, kad asmuo, įgijęs aukštąjį (aukštesnįjį, įgytą iki 2009 m., ar specialųjį vidurinį, įgytą iki 1995 m.) išsilavinimą, turi teisę dirbti mokytoju pagal bendrojo ugdymo, profesinio mokymo ir neformaliojo švietimo programas, tačiau tokiu atveju šis asmuo per 2 metus nuo darbo mokytoju pagal ikimokyklinio ugdymo, priešmokyklinio ugdymo ir bendrojo ugdymo programas pradžios privalo įgyti pedagogo kvalifikaciją; asmenys per vienus metus nuo darbo mokytoju pagal profesinio mokymo ir neformaliojo (išskyrus ikimokyklinio ugdymo ir priešmokyklinio ugdymo programas) švietimo programas pradžios privalo išklausyti švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka patvirtintą pedagoginių ir psichologinių žinių kursą.
- *Reikalavimų mokytojų kvalifikacijai apraše (2014)* taip pat numatytos tam tikros išimtys, kada asmuo, neturintis reikiamo dalykinio išsilavinimo, ribotą laiką (iki 3 arba 4 metų) turi teisę dirbti tam tikro dalyko mokytoju.

Dėl šios priežasties toliau pateikiamus duomenis apie mokytojus, kuriems nesuteikta kvalifikacinė kategorija, reikia interpretuoti su tam tikru atsargumu.

Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo lygmenyje vyresniojo mokytojo kvalifikacinę kategoriją 2022–2025 m. turėjo vidutiniškai trečdalis mokytojų, ši dalis per nurodytą laikotarpį kiek sumažėjo – nuo 35,7 iki 32,8 proc. Mokytojų ir mokytojų metodininkų dalis tarp ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo mokytojų per 2022–2025 m. šiek tiek paaugo (atitinkamai nuo 11,9 iki 13,5 proc. ir nuo 16,8 iki 17,0 proc.) (4.5 pav.).

Visgi aktualu atkreipti dėmesį, kad beveik kas trečias šios grupės mokytojas dirba be suteiktos kvalifikacinės kategorijos. 2022 m. tokių mokytojų dalis sudarė 35,1 proc., 2025 m. – 36,3 proc., t. y. per trejus metus tokių mokytojų padaugėjo 1,2 proc. punkto (4.5 pav.). Kita vertus, svarbu pastebėti ir tai, kad paskutiniais metais jau fiksuotas šių mokytojų dalies mažėjimas – nuo 2024 m. iki 2025 m. ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo mokytojų, neįgijusių kvalifikacinės kategorijos, dalis sumažėjo 1,2 proc. punkto.

Įvertinus tai, kad būtent šiame lygmenyje dirba vidutiniškai patys jauniausi mokytojai, tarp kurių yra didelė dalis turinčių mažiausią – iki 5 metų – pedagoginio darbo patirtį, galima kelti prielaidą, kad tarp ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo mokytojų dirba nemaža dalis studijų dar nebaigusių asmenų. Studentų pasitelkimą galbūt lemia ir politinis siekis plėsti ikimokyklinio ugdymo aprėptį, ankstinant visuotinį ikimokyklinį ugdymą: rinkoje nesant pakankamo skaičiaus mokytojų, kurių kvalifikacija atitiktų keliamus reikalavimus, mokyklų vadovai yra linkę pasitelkti studentus, t. y. būsimus kvalifikuotus specialistus.

Politiniai šio rodiklio siekiniai aptarti 1.4 poskyryje.

Tarp bendrojo ugdymo mokytojų fiksuojama didžiausia metodininkų ir ekspertų dalis, palyginti su kitomis pedagoginių darbuotojų grupėmis. 2025 m. metodininko kvalifikacinę kategoriją turėjo 36,4 proc. mokytojų, eksperto – 3,7 proc. (4.6 pav.). Taigi, du penktadaliai bendrojo ugdymo mokytojų yra pasiekę vieną iš aukščiausių kvalifikacinių kategorijų.

Tarp bendrojo ugdymo mokytojų asmenų, kuriems nesuteikta kvalifikacinė kategorija, per trejus metus padaugėjo 5,6 proc. punkto (4.6 pav.). Tikėtina, kad šis augimas rodo švietimo politikos formuotojų pastangas pritraukti naujų žmonių į pedagogo profesiją: manytina, kad nemaža dalis šių mokytojų yra

4.5 pav.

2022 m. ir 2025 m. maždaug kas trečias ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo mokytojas neturėjo suteiktos kvalifikacinės kategorijos

Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo mokytojų pasiskirstymo (dalis, proc.) pagal kvalifikacines kategorijas kaita 2022–2025 m.

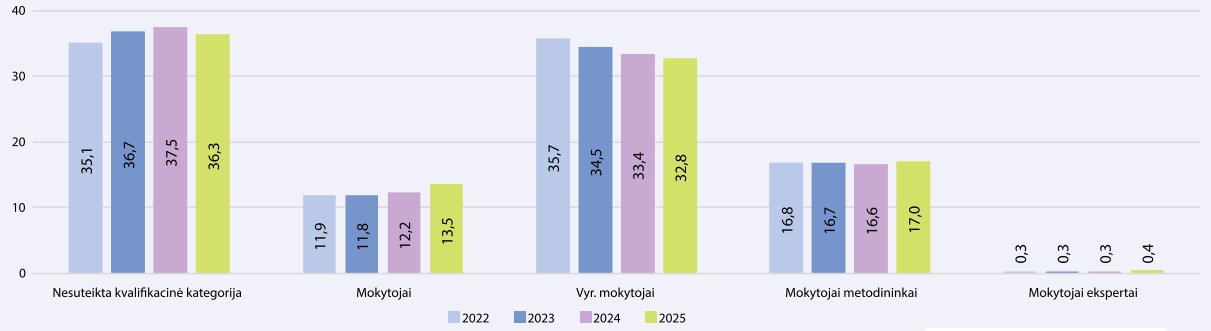

Duomenų šaltinis: ŠVIS

„antrosios karjeros“ mokytojai, kitą mokomąjį dalyką dėstyti pasirinkę pedagogai arba jauni asmenys, kurie pradeda dirbti pedagoginį darbą dar nebaigę studijų.

Kaip jau buvo minėta, pagalbos mokiniui specialistų grupėje per 2022–2025 m. matomas spartus darbuotojų skaičiaus augimas, tiesiogiai atspindintis šalyje vykstančią įtraukiojo ugdymo plėtrą. Augant naujų specialistų skaičiui, padidėjo ir neturinčių kvalifikacinės kategorijos specialistų dalis, ji per trejus metus paaugo 4,5 proc. punkto. Tačiau aukštesnes kvalifikacines kategorijas įgijusių specialistų procentinės dalys kiek sumažėjo: vyresniojo specialisto profesinę kategoriją turinčių pagalbos mokiniui specialistų dalis sumažėjo 2,9 proc. punkto, metodininko – 2,0 proc. punktais (4.7 pav.).

Profesijos mokytojų grupėje pokyčių per trejus metus matoma nedaug: visų kvalifikacinių kategorijų mokytojų dalys 2022–2025 m. kito maždaug 2 proc. punktais (4.8 pav.).

4.6 pav.

Ir 2022 m., ir 2025 m. apytiksliai du penktadaliai bendrojo ugdymo mokytojų buvo įgiję vieną iš aukščiausių kvalifikacinių kategorijų

Bendrojo ugdymo mokytojų pasiskirstymo (dalis, proc.) pagal kvalifikacines kategorijas kaita 2022–2025 m.

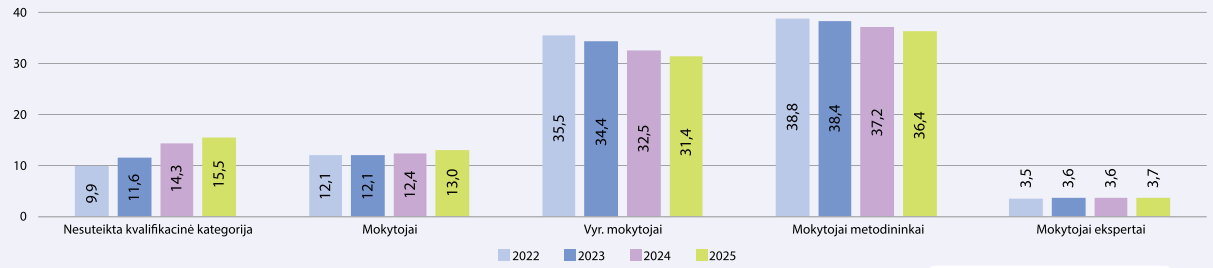

Duomenų šaltinis: ŠVIS

4.7 pav.

Nuo 2022 m. iki 2025 m. tarp pagalbos mokiniui specialistų didėjo neturinčiųjų kvalifikacinės kategorijos dalis

Pagalbos mokiniui specialistų pasiskirstymo (dalis, proc.) pagal kvalifikacines kategorijas kaita 2022–2025 m.

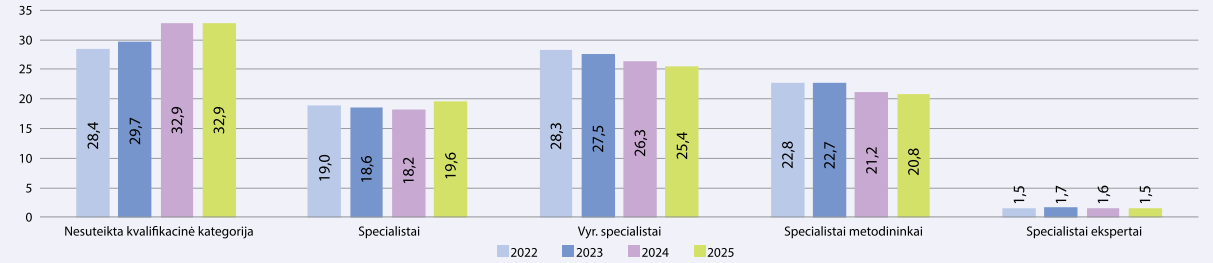

Duomenų šaltinis: ŠVIS

4.8 pav.

Nuo 2022 m. iki 2025 m. profesijos mokytojų, neturinčių kvalifikacinės kategorijos, dalis augo, o aukštesnių kategorijų dalys – išliko stabilios arba mažėjo

Profesijos mokytojų pasiskirstymo (dalis, proc.) pagal kvalifikacines kategorijas kaita 2022–2025 m.

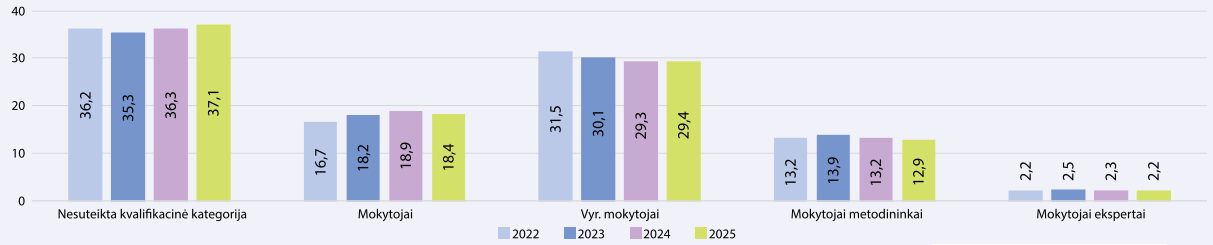

Duomenų šaltinis: ŠVIS

Kaip ir kitose pedagoginių darbuotojų grupėse (išskyrus bendrojo ugdymo mokytojus), neturinčių kvalifikacinės kategorijos profesijos mokytojų dalis 2025 m. buvo didelė (37,1 proc.) (4.8 pav.). Tokios tendencijos neturėtų kelti nuostabos: profesijos mokytojais dažnai tampa praktikai iš verslo ar pramonės, turintys didelę praktinę patirtį, tačiau neretai – be formalaus pedagoginio išsilavinimo, kurį jie įgyja jau dirbdami profesijos mokytojais.

Analizuojant pedagoginių darbuotojų pasiskirstymo pagal kvalifikacines kategorijas duomenis, išryškėja dvi pagrindinės tendencijos. Pirma, visuose švietimo lygmenyse didėja pedagoginių darbuotojų, kuriems nesuteikta kvalifikacinė kategorija, dalis. Tikėtina, kad tai tiesiogiai susiję su augančiu pedagoginių darbuotojų poreikiu ir naujų asmenų atėjimu į švietimo sistemą. Antra, patyrusių, atestuotų pedagoginių darbuotojų branduolys – ypač bendrojo ugdymo ir profesinio mokymo lygmenyse – išlieka stabilus.

Mokytojų dalykinio išsilavinimo atitiktis reikalavimams

Mokytojų dalykinio išsilavinimo atitiktis kvalifikaciniams reikalavimams rodo, kokia mokytojų dalis yra įgiję reikiamas dalykines kompetencijas ar atitinkamą ugdymo specializaciją. Šis duomuo neretai yra suprantamas kaip vienas iš švietimo kokybės rodiklių.

Svarbu pažymėti, kad ikimokyklinio, priešmokyklinio ir pradinio ugdymo mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų rengimas Lietuvoje yra reglamentuotas taip, kad asmuo negali įgyti šių specializacijų kompetencijų, kartu neįgijęs ir pedagogo kvalifikacijos[34]. Be to, *Asmenų, teikiančių specialiąją pedagoginę ir socialinę pedagoginę pagalbą, kvalifikacinių reikalavimų apraše (2024)* nėra numatyta jokių išimčių, kada asmuo galėtų dirbti pagalbos mokiniui specialistu, neturėdamas reikiamos kvalifikacijos. Dėl šios priežasties šioje dalyje nėra analizuojama pagalbos mokiniui specialistų ir ikimokyklinio bei priešmokyklinio ugdymo mokytojų atitiktis dalykinio (specializacijos) išsilavinimo reikalavimams: anksčiau analizuoti duomenys, rodantys šių mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų turimų kvalifikacinių kategorijų pasiskirstymą, gali būti traktuojami ir kaip šių pedagogų atitikties kvalifikaciniams reikalavimams duomenys.

Bendrojo ugdymo mokytojų, turinčių reikiamą dalykinį pasirengimą, dalis ir 2022 m., ir 2025 m. buvo didelė, tačiau fiksuojama nuosekli mažėjimo tendencija: apskritai šalyje šis rodiklis sumažėjo nuo 98,4 proc. iki 97,9 proc. Šiame kontekste ypač išsiskiria šešios savivaldybės – Birštono, Kupiškio r., Lazdijų r., Molėtų r., Neringos ir Pagėgių. Šiose savivaldybėse ir 2022 m., ir 2025 m. visi mokytojai turėjo įgiję reikiamą dalykinę kompetenciją, todėl ir rodiklis išliko stabilus – 100 proc. (4.9 pav.).

4.9 pav.

2025 m., palyginti su 2022 m., daugumoje savivaldybių bendrojo ugdymo mokytojų, turinčių reikiamą dalykinį pasirengimą, dalis sumažėjo

Bendrojo ugdymo mokytojų, turinčių reikiamą dalykinį pasirengimą, dalies (proc.) pokytis savivaldybėse, lyginant 2022 m. ir 2025 m.

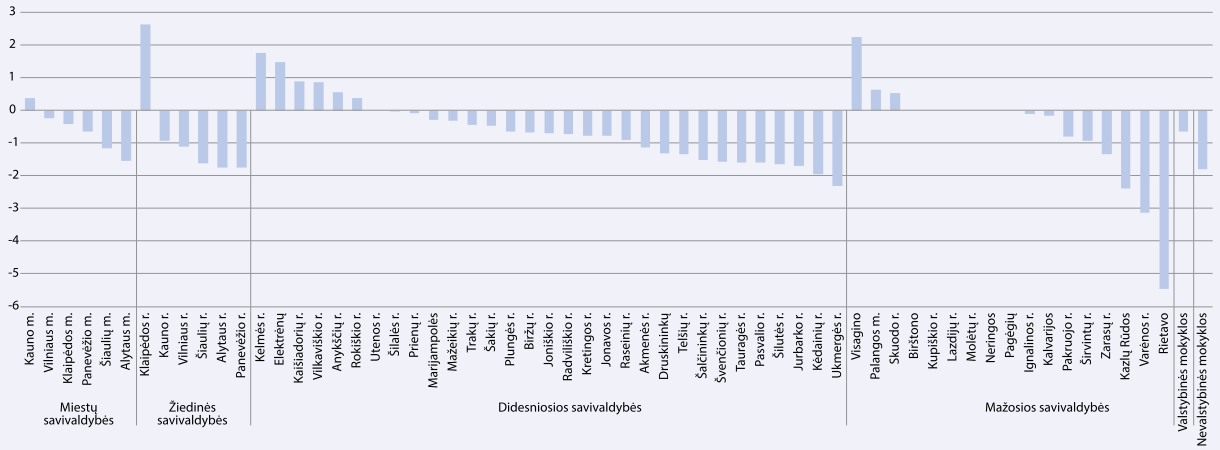

	Savivaldybių grupių vidurkiai			
	Miestų savivaldybės	Žiedinės savivaldybės	Didesniosios savivaldybės	Mažosios savivaldybės
Procentinis pokytis	– 0,3	– 0,7	– 0,7	– 0,5

Duomenų šaltinis: ŠVIS

34 | Tai netaikoma vadinamosioms „perkvalifikavimo“ studijoms (apie jas kiek plačiau rašoma 8 skyriuje), kurių metu asmuo, jau turintis pedagogo kvalifikaciją, gali įgyti kito dalyko ar kitos ugdymo specializacijos kompetencijų.

Išsiskiria ir keletas savivaldybių, kuriose šis rodiklis per analizuojamą laikotarpį augo: Klaipėdos r. savivaldybėje užfiksuotas didžiausias teigiamas pokytis tarp žiedinių savivaldybių (+ 2,6 proc. punkto), Kelmės r. (+ 1,8 proc. punkto) ir Elektrėnų (+ 1,5 proc. punkto) – tarp didesniųjų savivaldybių, Visagino savivaldybėje (+ 2,2 proc. punkto) – tarp mažųjų. Didžiausias rodiklio kritimas užfiksuotas Rietavo (– 5,5 proc. punkto), Varėnos r. (– 3,1 proc. punkto) ir Kazlų Rūdos (– 2,4 proc. punkto) savivaldybėse. Žemiausi rodikliai ir 2022 m., ir 2025 m. fiksuoti nevalstybinėse mokyklose: čia reikiamą dalykinį pasirengimą turinčių mokytojų dalis sumažėjo nuo 92,7 iki 90,9 proc. (– 1,8 proc. punkto) – tai gerokai žemiau nei savivaldybių (97,9 proc.) ar valstybinių (98,6 proc.) mokyklų rodiklis (4.9 pav.).

Analizuojant pagal savivaldybių grupes, visose keturiose grupėse vidutiniškai šis rodiklis 2025 m. buvo žemesnis nei 2022 m. Mažiausias pokytis užfiksuotas miestų savivaldybėse (nuo 98,2 iki 97,9 proc., – 0,32 proc. punkto). Didžiausias – žiedinėse (nuo 97,8 iki 97,1 proc., – 0,66 proc. punkto) ir didesniosiose savivaldybėse (nuo 98,9 iki 98,2 proc. (– 0,68 proc. punkto). Mažosiose savivaldybėse reikiamą dalykinį pasirengimą turinčių bendrojo ugdymo mokytojų dalis sumažėjo nuo 98,7 iki 98,3 proc. (– 0,45 proc. punkto) (4.9 pav.).

Šie duomenys leidžia kiek kitaip pažvelgti į anksčiau analizuotus duomenis apie mokytojų turimą kvalifikacinę kategoriją.

Kaip buvo paminėta, 2025 m. 15,5 proc. bendrojo ugdymo mokytojų neturėjo suteiktos kvalifikacinės kategorijos. Kartu duomenys rodo, kad beveik visi šie mokytojai turi reikiamą dalykinį pasirengimą. Be to, duomenys atskleidžia, kad 6,3 proc. bendrojo ugdymo mokytojų pedagoginio darbo stažas yra iki 2 metų. Galima kelti prielaidą, kad nemaža dalis šių naujųjų mokytojų dirba, naudodamiesi *Švietimo įstatyme* numatyta išimtimi, leidžiančia pedagogo kvalifikaciją įgyti per 2 metus nuo darbo mokytoju pradžios.

5. Pedagoginių darbuotojų darbo sąlygos

2022–2025 m. mokytojų bruto darbo užmokestis nuosekliai augo: per trejus metus padidėjo vidutiniškai 43,7 proc. ir 2025 m. sudarė 2 932,7 Eur. EBPO TALIS 2024 m. tyrimas atskleidė, kad Lietuvoje mokytojų, patenkintų gaunamu darbo užmokesčiu, dalis yra mažesnė nei EBPO šalyse (Lietuvoje – 28 proc., EBPO vidurkis – 39 proc.). Tačiau nuo 2018 m. iki 2024 m. taip manančių mokytojų dalis Lietuvoje paaugo gerokai daugiau: Lietuvoje – 17 proc. punktų, EBPO šalyse – 3 proc. punktais.

2022–2025 m. mokytojų, turinčių visą arba didesnį darbo krūvį, dalis paaugo 5,0 proc. punktais. Taip pat padidėjo mokytojų, mokančių ne vieno pagrindinio ir vidurinio ugdymo dalyko, skaičius (482 asmenimis, arba 5,8 proc.). Per laikotarpį nuo 2020 m. iki 2025 m. projektuose „Tęsk“ ir „Tęsk: ateik, tobulėk, prisidėk!“ kito dalyko ar specializacijos kompetencijų įgijo net 1 479 pedagogai.

2025 m. 14,4 proc. pagalbos mokiniui specialistų dirbo ne vienoje mokykloje, o 17,0 proc. pedagoginių darbuotojų dirbo kitoje, nei jų deklaruota gyvenamoji vieta, savivaldybėje. Viena vertus, tai rodo pedagoginių darbuotojų galimybių rinktis darbo vietą didėjimą, tačiau kartu gali signalizuoti ir apie gilesnius pokyčius švietimo sistemoje, kuriuos prasminga stebėti atidžiau.

Mokytojų darbo krūvis

Remiantis ŠVIS duomenimis, nuo 2022 m. iki 2025 m. bendrojo ugdymo mokytojų, turinčių visą arba didesnį darbo krūvį, dalis paaugo 5,0 proc. punktais – nuo 62,6 proc. 2022 m. iki 67,6 proc. 2025 m. Tačiau kartu pastebimi ir reikšmingi regioniniai skirtumai: 2025 m. skirtingose savivaldybėse tokių mokytojų dalis svyravo nuo 85,5 proc. (Rietavo savivaldybėje) iki 39,5 proc. (Anykščių r. savivaldybėje).

Tarp miestų savivaldybių didžiausias šuolis fiksuotas Šiaulių m., kur mokytojų, turinčių visą ar didesnį darbo krūvį, dalis padidėjo nuo 59,0 proc. iki 71,1 proc. Panašiai reikšmingai tokių mokytojų dalis išaugo Panevėžio m. (nuo 58,6 proc. iki 69,5 proc.) ir Alytaus m. (nuo 58,8 proc. iki 68,6 proc.). Vilniaus m., nors mokytojų, turinčių visą ar didesnį darbo krūvį, dalis padidėjo nereikšmingai (0,8 proc. punkto), tačiau čia tokių mokytojų buvo daugiausia tarp didžiųjų miestų – 2025 m. tokių mokytojų buvo 73,5 proc. Vienintelė miesto savivaldybė, kurioje matomas mažėjimas, yra Kauno m. – nuo 69,9 proc. iki 68,3 proc. (5.1 pav.).

Žiedinėse savivaldybėse 2025 m. šis rodiklis buvo aukščiausias Kauno r. (76,3 proc.) ir Klaipėdos r. (74,2 proc.), o didžiausias augimas pastebimas Šiaulių r. savivaldybėje – nuo 55,7 proc. iki 62,5 proc. (5.1 pav.).

Didesniosiose savivaldybėse augimas buvo ypač ryškus – vidutiniškai sudarė 7,5 proc. punkto. Sparčiausiai šis rodiklis augo Pasvalio r. (nuo 41,5 proc. iki 58,1 proc.) ir Akmenės r. (nuo 47,7 proc. iki 63,6 proc.) savivaldybėse. 2025 m. aukščiausios reikšmės fiksuotos Švenčionių r. (76,4 proc.), Jonavos r. (75,8 proc.) ir Elektrėnų (73,0 proc.) savivaldybėse (5.1 pav.).

Mažosiose savivaldybėse ryškiausias augimas užfiksuotas Neringoje, kur rodiklis pakilo nuo 41,2 proc. iki 60,0 proc. (tai yra ir didžiausias augimas visoje šalyje), taip pat Skuodo r. – nuo 51,6 proc. iki 66,1 proc., ir Molėtų r. – nuo 56,6 proc. iki 68,9 proc. (5.1 pav.).

Tarp aukščiausius rodiklius išlaikiusių savivaldybių išsiskiria Rietavo (85,5 proc.), Birštono (80,7 proc.) ir Pagėgių (78,0 proc.) savivaldybės, nors dviejose pastarosiose fiksuotas mažėjimas (5.1 pav.).

Valstybinėse mokyklose mokytojų, turinčių visą ar didesnį krūvį, dalis padidėjo nuo 55,5 proc. iki 60,2 proc., o nevalstybinėse mokyklose šis rodiklis išliko aukštesnis ir paaugo nuo 64,6 proc. iki 68,7 proc. (5.1 pav.).

Kaip parodė EBPO TALIS 2024 m. tyrime dalyvavusių mokytojų apklausa, vidutinis jų darbo valandų skaičius per savaitę (įskaitant visas su darbu susijusiais veiklas, ne tik mokymą) sudarė maždaug 40,8 val. Lietuvos mokytojai nurodė, kad jų vidutinis darbo valandų skaičius per savaitę yra apie 45,9 val., ir tai

5.1 pav.

Nuo 2022 m. iki 2025 m. mokytojų, turinčių visą arba didesnį darbo krūvį, dalis padidėjo 50-yje savivaldybių

Bendrojo ugdymo mokytojų, turinčių visą ar didesnį krūvį, dalys (proc.) savivaldybėse 2022 m. ir 2025 m.

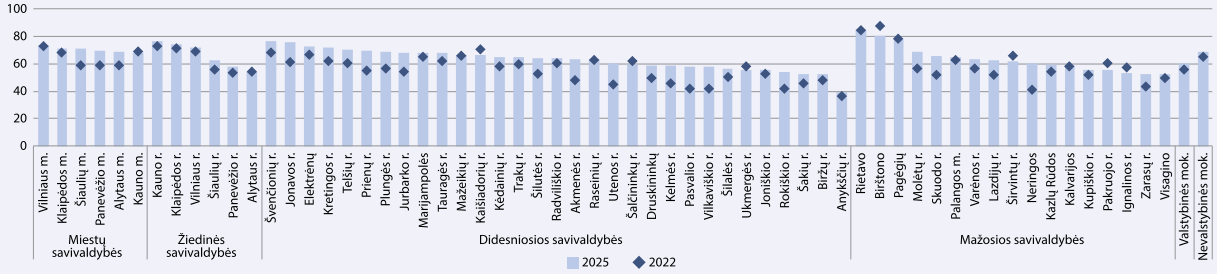

	Savivaldybių grupių vidurkiai			
	Miestų savivaldybės	Žiedinės savivaldybės	Didesniosios savivaldybės	Mažosios savivaldybės
2022 m.	68,3	66,6	56,0	57,3
2025 m.	71,4	70,4	63,5	61,5

Duomenų šaltinis: ŠVIS

5.2 pav.

Lietuvos mokytojų darbo valandų skaičius per savaitę yra vienas didžiausių tarp EBPO šalių

Vidutinis valandų skaičius, kurį visu darbo krūviu dirbantys mokytojai teigia skyrę įvairioms, su darbu susijusioms, veikloms per pastarąją kalendorinę savaitę, ir jų pokytis, EBPO TALIS 2018 m. ir 2024 m. duomenimis

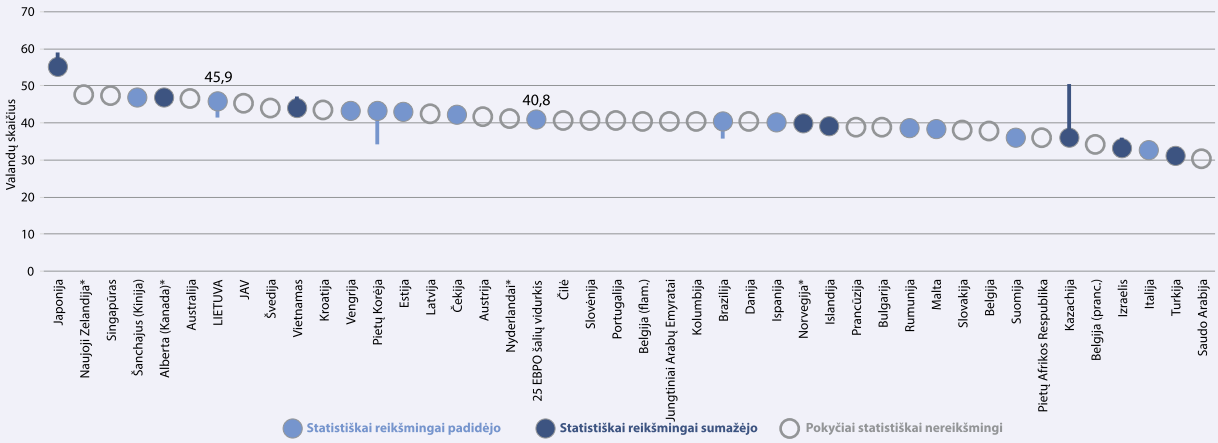

Pastaba: * Duomenis reikia interpretuoti atsargiai, nes nebuvo pasiekti minimalūs TALIS techniniai standartai.

Šaltinis: Melnikė, Valavičiūtė, Sevalneva ir kt., 2026

yra vienas didžiausių skaičių tarp EBPO šalių, be to, šis skaičius nuo 2018 m. statistiškai reikšmingai padidėjo (5.2 pav.).

Mokytojai, mokantys ne vieno dalyko

1.4 šio leidinio poskyryje buvo aptarti mokytojų, mokančių ne vieno dalyko, politiniai siekiniai. Akcentuota, kad mokytojų, mokančių kelių dalykų, skaičius nuo 2022 m. išaugo, ir 2025 m. kelių dalykų mokė 14,3 tūkst. mokytojų. Visgi visi duomenys rodo, kad didžiausi iššūkiai kyla dėl bendrojo ugdymo mokyklų pagrindinio ir vidurinio ugdymo dalykų mokytojų trūkumo ir galimo jų pasitraukimo iš profesijos (pvz., dėl amžiaus), todėl čia analizuojami tik šių mokytojų, mokančių daugiau kaip vieno dalyko arba einančių ir kitas pedagogines pareigas, duomenys (toliau šiame skirsnyje pagrindinio ir vidurinio ugdymo dalykų mokytojai vadinami mokytojais dalykininkais).

Nuo 2022 m. iki 2025 m. mokytojų dalykininkų, mokančių daugiau kaip vieno dalyko, skaičius išaugo nuo 8 382 iki 8 864 (5,8 proc.). Mokytojų, mokančių daugiau kaip vieno dalyko, dalis tarp visų mokytojų dalykininkų taip pat padidėjo – nuo 50,1 proc. 2022 m. iki 51,9 proc. 2025 m.

2025 m., palyginti su 2022 m., mokytojų dalykininkų, mokančių daugiau nei vieno dalyko, dalis paaugo 43-ose savivaldybėse iš 60. 2025 m. mažiausia šių mokytojų dalis fiksuota didžiųjų miestų savivaldybėse – vidutiniškai 44,6 proc. Vilniuje šis rodiklis siekia 38,1 proc., Klaipėdoje – 43,3 proc., Kaune – 48,0 proc. Tačiau Panevėžyje ir Alytuje fiksuojamas ryškus šių mokytojų dalies augimas (atitinkamai

+ 5,3 proc. punkto, iki 64,2 proc., ir + 6,4 proc. punkto, iki 48,9 proc.) (5.3 pav.).

Žiedinėse savivaldybėse šis rodiklis svyruoja tarp 59,3 proc. ir 68,5 proc. Šioje savivaldybių grupėje ypač išsiskiria Klaipėdos r., kur mokytojų dalykininkų, mokančių daugiau nei vieno dalyko, padaugėjo 9,8 proc. punkto (nuo 51,2 proc. 2022 m. iki 61,0 proc. 2025 m.) (5.3 pav.).

Didesniosiose savivaldybėse šis rodiklis vidutiniškai yra 61,8 proc. Net keliose iš šių savivaldybių mokytojų dalykininkų, mokančių ne vieno dalyko, dalies pokytis viršijo 10 proc. punktų: Prienų r. tokių mokytojų dalis padidėjo 15,3 proc. punkto (iki 70,6 proc.), Šilalės r. – 12,1 proc. punkto (iki 65,7 proc.), Druskininkuose – 12,0 proc. punktų (iki 67,0 proc.), Kelmės r. – 10,7 proc. punkto (iki 71,3 proc.), Mažeikių r. – 10,3 proc. punkto (iki 58,8 proc.). Tačiau Šalčininkų r., Šilutės r. ir Raseinių r. šis rodiklis sumažėjo daugiau kaip 5 proc. punktais (atitinkamai – 5,6 proc. punkto, 5,7 proc. punkto ir 5,9 proc. punkto) (5.3 pav.).

Mažosiose savivaldybėse situacija svyruoja stipriausiai. Tarp šių savivaldybių yra ir tos, kuriose 2025 m. fiksuota didžiausia mokytojų dalykininkų, mokančių daugiau nei vieno dalyko, dalis (Neringoje – 90,9 proc., Rietave – 89,7 proc.), ir ta, kurioje tokių mokytojų dalis mažiausia (Palangos m. – 25,7 proc.). Birštone fiksuotas didžiausias mokytojų dalykininkų, mokančių ne vieno dalyko, dalies augimas (33,3 proc. punkto), o Visagine – didžiausias tokių mokytojų dalies mažėjimas (16,8 proc. punkto) (5.3 pav.).

Nevalstybinėse mokyklose šis rodiklis išliko stabiliai žemas (ūgtelėjo nuo 28,8 proc. 2022 m. iki 30,9 proc. 2025 m.). Valstybinėse mokyklose tokių mokytojų 2025 m. buvo 56,0 proc. (nuo 2022 m. paaugo 6,8 proc. punkto) (5.3 pav.).

NŠA projektų „Tęsk!“ ir „Tęsk: ateik, tobulėk, prisidėk!“ duomenimis, per vadinamąsias „perkvalifikavimo“ studijas 2020–2023 m. papildomą dalykinę kompetenciją ar ugdymo specializaciją įgijo 983 pedagogai, 2024–2025 m. – 496 pedagogai. Esami pedagogai dažniausiai įgijo papildomą ikimokyklinio ugdymo (339), pradinio ugdymo (241), specialiosios pedagogikos (228), logopedijos (175) specializaciją (5.4 pav.). Tiesa, reikia atkreipti dėmesį, kad specializacijas (dalykus), kurių papildomai galės mokytis pedagogai, nustato ŠMSM. Taip pat yra nustatoma, kokie pedagogai turės pirmumo teisę įgyti papildomo dalyko ar specializacijos kompetencijų. Dėl šios priežasties čia pateikiami duomenys nerodo galimų tikrųjų pedagogų prioritetų, renkantis papildomą dalykinę kompetenciją ar ugdymo specializaciją.

Pedagoginiai darbuotojai, dirbantys ne vienoje mokykloje

Pedagoginių darbuotojų, dirbančių ne vienoje mokykloje, rodiklis atskleidžia struktūrinius švietimo sistemos iššūkius: dažnai darbuotojui nesudaromas visas krūvis vienoje įstaigoje, o kartais pedagoginių darbuotojų poreikis viršija vietinę pasiūlą. Abiem atvejais mokytojui ar pagalbos mokiniui specialistui tenka paskirstyti darbo laiką tarp kelių mokyklų. Tai tiesiogiai veikia ugdymo kokybę, pedagoginio darbuotojo ir mokinio ryšį, kelia profesinio perdegimo riziką.

Ypač didelė dirbančių ne vienoje mokykloje pedagoginių darbuotojų dalis 2022–2025 m. fiksuota tarp pagalbos mokiniui specialistų. 2022 m. ši dalis siekė 14,8 proc., o 2023 m. pasiekė aukščiausią tašką – 15,0 proc. Vėliau nuosekliai mažėjo ir 2025 m. sudarė

5.3 pav.

Mokytojų dalykininkų, mokančių daugiau nei vieno dalyko, dalis ir 2022 m., ir 2025 m. buvo didžiausia žiedinių ir didesniųjų savivaldybių grupėse

Bendrojo ugdymo mokyklų pagrindinio ir vidurinio ugdymo dalykų mokytojų, mokančių daugiau nei vieno dalyko arba einančių ir kitas pedagogines pareigas, dalys (proc.) savivaldybėse 2022 m. ir 2025 m.

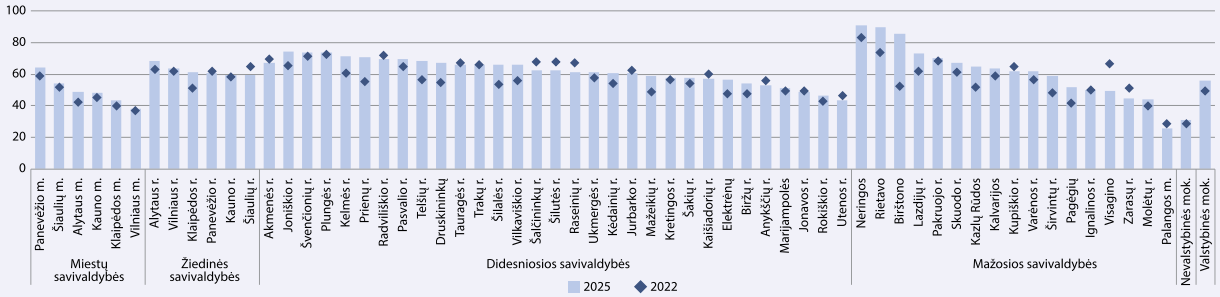

	Savivaldybių grupių vidurkiai			
	Miestų savivaldybės	Žiedinės savivaldybės	Didesniosios savivaldybės	Mažosios savivaldybės
2022 m.	42,4	59,9	58,7	55,0
2025 m.	44,6	61,5	61,8	57,7

Duomenų šaltinis: ŠVIS

5.4 pav.

Įgyvendinant projektus „Tęsk“ ir „Tęsk: ateik, tobulėk, prisidėk!“, pedagogai daugiausia įgijo ikimokyklinio, pradinio ugdymo ir specialiosios pedagogikos specializacijas

Papildomą dalykinę kompetenciją ar ugdymo specializaciją 2020–2025 m. įgijusių (baigusių vadinamąsias „perkvalifikavimo“ studijas) pedagogų skaičius

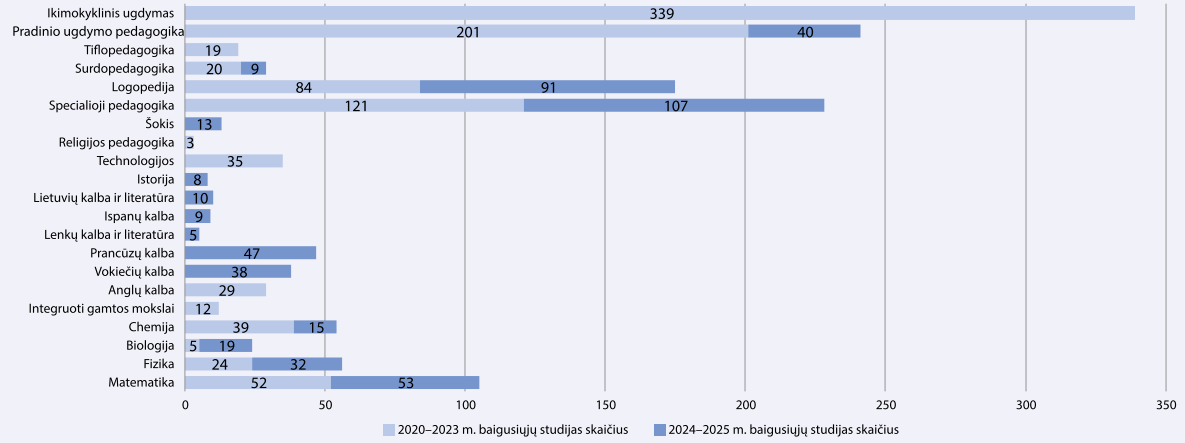

Duomenų šaltinis: NŠA

5.5 pav.

Pagalbos mokiniui specialistai 2022–2025 m. dažniau nei kiti pedagoginiai darbuotojai dirbo keliose mokyklose

Pedagoginių darbuotojų, dirbančių ne vienoje mokykloje, dalies (proc.) kaita 2022–2025 m.

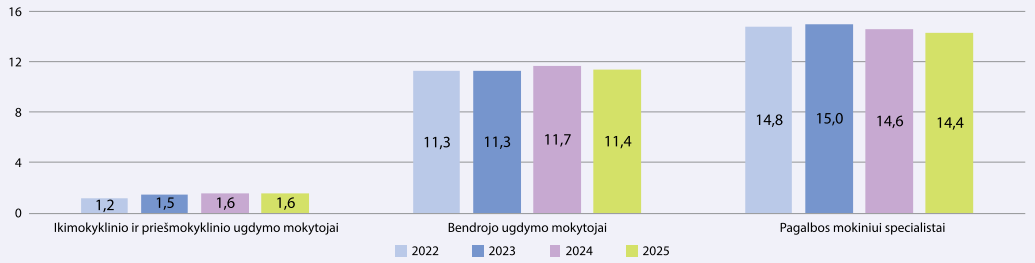

Duomenų šaltinis: ŠVIS

14,4 proc. (5.5 pav.). Svarbu atkreipti dėmesį, kad, kaip buvo minėta anksčiau, tuo pat metu pagalbos mokiniui specialistų skaičius reikšmingai augo, tačiau jų, dirbančių ne vienoje mokykloje, dalis stipriai nesumažėjo.

Ši ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo mokytojų dalis yra gerokai mažesnė – 2022 m. ji siekė vos 1,2 proc., tačiau iki 2025 m. paaugo iki 1,6 proc. (5.5 pav.). Nors pokytis atrodo nedidelis, tačiau tai rodo tendenciją, kurią tikslinga stebėti.

2025 m. bendrojo ugdymo mokytojų, dirbančių ne vienoje mokykloje, dalis šalies mastu buvo 11,4 proc. – tik šiek tiek daugiau nei 2022 m. (11,3 proc.) (5.5 pav.).

2025 m., palyginti su 2022 m., miestų ir žiedinėse savivaldybėse bendrojo ugdymo mokytojų, dirbančių ne vienoje mokykloje, dalis sumažėjo (atitinkamai – 0,2 proc. punkto ir 0,5 proc. punkto), o didesniosiose ir mažosiose savivaldybėse – padidėjo (1,1 proc. punkto ir 3,1 proc. punkto) (5.6 pav.).

Tarp miestų savivaldybių išsiskiria Alytaus m., kur bendrojo ugdymo mokytojų, dirbančių ne vienoje mokykloje, 2025 m. buvo 1,5 proc. punkto daugiau nei 2022 m. (atitinkamai 13,7 proc. ir 12,2 proc.), ir Vilniaus m., kur tokių mokytojų padaugėjo 0,1 proc. punkto (atitinkamai 9,4 proc. ir 9,5 proc.), nors, kaip buvo paminėta, kitose miestų savivaldybėse ši dalis mažėjo (5.6 pav.).

Tarp žiedinių savivaldybių bendrojo ugdymo mokytojų, dirbančių ne vienoje mokykloje, dalimi išsiskiria Alytaus r., kur tokių mokytojų ne tik labiausiai padaugėjo (4,4 proc. punkto), bet ir yra didžiausia dalis (22,3 proc.). Didžiausias mokytojų, dirbančių ne vienoje mokykloje, dalies mažėjimas (3,0 proc. punktais) fiksuotas Vilniaus r. (nuo 22,3 proc. 2022 m. iki 19,3 proc. 2025 m.) (5.6 pav.).

Tarp didžiųjų savivaldybių didžiausia bendrojo ugdymo mokytojų, dirbančių ne vienoje mokykloje, dalis fiksuota Kelmės r. – 23,3 proc. Čia fiksuotas ir didžiausias šių mokytojų dalies augimas – 7,8 proc. punkto. Mažiausia tokių mokytojų

5.6 pav.

Mokytojų, dirbančių ne vienoje mokykloje, dalys savivaldybėse ir 2022 m., ir 2025 m. buvo nevienodos, 2025 m. svyravo nuo 4,9 proc. iki 23,8 proc.

Bendrojo ugdymo mokytojų, dirbančių ne vienoje bendrojo ugdymo mokykloje, dalys (proc.) savivaldybėse 2022 m. ir 2025 m.

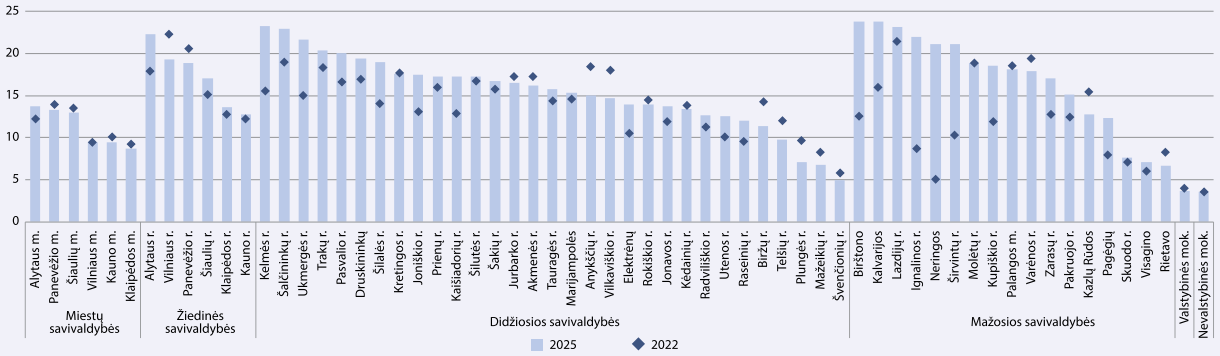

	Savivaldybių grupių vidurkiai			
	Miestų savivaldybės	Žiedinės savivaldybės	Didesniosios savivaldybės	Mažosios savivaldybės
2022 m.	10,3	16,9	14,1	13,5
2025 m.	10,1	16,4	15,2	16,6

Duomenų šaltinis: ŠVIS

dalis 2025 m. buvo Švenčionių r. – 4,9 proc. Tai – ir mažiausias rodiklis tarp visų Lietuvos savivaldybių. Didžiausias mokytojų, dirbančių ne vienoje mokykloje, dalies sumažėjimas fiksuotas Anykščių r. (3,5 proc. punkto) ir Vilkaviškio r. (3,2 proc. punkto) savivaldybėse. Tai – didžiausias sumažėjimas tarp visų Lietuvos savivaldybių (5.6 pav.).

Birštono ir Kalvarijos savivaldybės išsiskiria didžiausia mokytojų, 2025 m. dirbusių ne vienoje mokykloje, dalimi (23,8 proc.) ne tik tarp mažųjų savivaldybių, bet ir visoje Lietuvoje. Taip pat Birštone tokių mokytojų dalies augimas (11,3 proc. punkto) buvo vienas didžiausių tarp mažųjų savivaldybių. Dar didesnis augimas fiksuotas Ignalinos r. – 13,3 proc. punkto (nuo 8,7 proc. 2022 m. iki 22,0 proc. 2025 m.) ir Neringoje – 16,1 proc. punkto (nuo 5,0 proc. 2022 m. iki 21,1 proc. 2025 m.) (5.6 pav.).

Valstybinėse ir nevalstybinėse mokyklose per analizuotą laikotarpį mokytojų, dirbusių ne vienoje mokykloje, dalis išliko stabiliai nedidelė: valstybinėse mokyklose – 3,9 proc. 2022 m. ir 3,6 proc. 2025 m., nevalstybinėse mokyklose – 3,6 proc. ir 2022 m., ir 2025 m. (5.6 pav.).

Akivaizdu, kad mokytojų „migracija“ tarp kelių darboviečių tampa vis aktualesnė. Tikėtina, jog ypač mažesnėms savivaldybėms tampa vis sudėtingiau užtikrinti savarankišką kiekvienos mokyklos aprūpinimą būtinais specialistais.

Pedagoginiai darbuotojai, atvykstantys iš kitų savivaldybių

Kaip jau buvo minėta, nuo 2022 iki 2025 m. Lietuvoje padidėjo pedagoginių darbuotojų skaičius. Tuo pačiu laikotarpiu augo ir jų judumas: pedagoginių darbuotojų, kurių deklaruota gyvenamoji savivaldybė nesutampa su švietimo įstaigos padalinio, kuriame šis darbuotojas dirba, savivaldybe, per minėtą laikotarpį paaugo 1,6 proc. punkto (2022 m. buvo 15,4 proc., o 2025 m. – 17,0 proc.). 2025 m. ši mokytojų dalis skirtingose savivaldybėse svyravo nuo 41,3 proc. (Panevėžio r.) iki 1,4 proc. (Rokiškio r.). Toks pedagoginių darbuotojų judumas gali būti susijęs su geresnėmis darbo sąlygomis, užtikrinamu didesniu darbo krūviu, patrauklesniu darbo užmokesčiu (pvz., savivaldybė papildomai moka priedus pritrauktiems pedagoginiams darbuotojams) ar didesniu pedagoginių darbuotojų poreikiu kitose savivaldybėse.

Miestų savivaldybėse 2025 m., palyginti su 2022 m., pedagoginių darbuotojų, kurių deklaruota gyvenamoji savivaldybė nesutampa su švietimo įstaigos padalinio savivaldybe, dalis augo visur, tačiau šis augimas nebuvo didelis – nuo 0,9 proc. punkto Vilniuje iki 3,5 proc. punkto Kaune (5.7 pav.).

Žiedinėse savivaldybėse pedagoginių darbuotojų, atvykstančių dirbti iš kitų savivaldybių, dalis ypač didelė – 33,5 proc. Čia itin išsiskiria Panevėžio r. ir Vilniaus r. savivaldybės, kuriose 2025 m. atitinkamai 41,3 proc. ir 37,1 proc. pedagoginių darbuotojų gyveno kitoje savivaldybėje. Panevėžio r. savivaldybėje fiksuota ne tik didžiausia tokių pedagoginių darbuotojų dalis, bet ir vienas didžiausių šio rodiklio augimas šalyje – 4,8 proc. punkto (5.7 pav.).

Didžiosiose savivaldybėse tarp savivaldybių judančių pedagoginių darbuotojų dalis yra mažesnė, tačiau taip pat auga. Labiausiai išsiskiria Kaišiadorių r., kur pedagoginių darbuotojų judumo rodiklis padidėjo 4,2 proc. punkto – nuo 7,8 proc. iki 12,0 proc., ir Kretingos r. (padidėjo 4,0 proc. punktais – nuo

5.7 pav.

Nuo 2022 m. iki 2025 m. visose savivaldybių grupėse paaugo dalis pedagoginių darbuotojų, kurie dirba kitoje savivaldybėje, negu jų deklaruota gyvenamoji vieta

Ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo mokyklų pedagoginių darbuotojų, kurių deklaruota savivaldybė – kita negu mokyklos padalinio savivaldybė, dalys (proc.) savivaldybėse 2022 m. ir 2025 m.

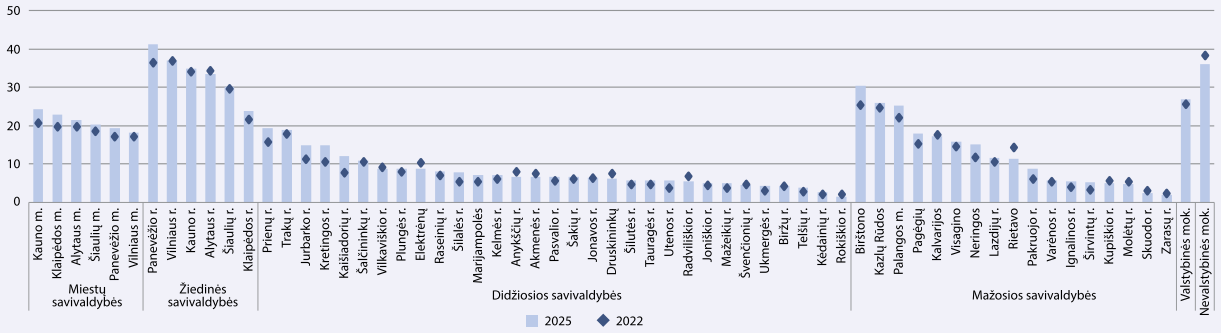

	Savivaldybių grupių vidurkiai			
	Miestų savivaldybės	Žiedinės savivaldybės	Didesniosios savivaldybės	Mažosios savivaldybės
2022 m.	18,6	32,7	6,7	10,6
2025 m.	20,6	33,5	7,5	11,7

Duomenų šaltinis: ŠVIS

5.8 pav.

Mokytojų vidutinis mėnesinis darbo užmokestis nuo 2022 m. iki 2025 m. kasmet augo

Mokytojų darbo užmokesčio (bruto) eurais kaita 2022–2025 m.

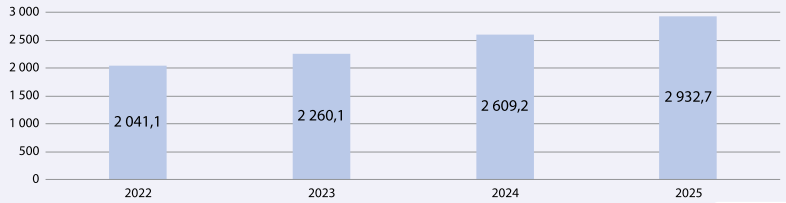

Duomenų šaltinis: VDA

10,7 proc. iki 14,8 proc.). Šioje savivaldybių grupėje 2025 m. aukščiausios rodiklio reikšmės fiksuotos Prienų r. (19,3 proc.), Trakų r. (18,9 proc.) ir Jurbarko r. (15,0 proc.), mažiausios – Rokiškio r. (1,4 proc.) ir Kėdainių r. (2,7 proc.) savivaldybėse (5.7 pav.).

Mažosiose savivaldybėse situacija labai įvairi. Didžiausi rodikliai 2025 m. fiksuoti Birštono (30,3 proc.; šioje savivaldybėje pastebimas ir didžiausias šio rodiklio augimas šalyje – 4,9 proc. punkto), Kazlų Rūdos (25,9 proc.) ir Palangos m. (25,3 proc.) savivaldybėse. Tačiau kai kuriose kitose mažosiose savivaldybėse, tokiose kaip Zarasų r., Skuodo r. ir Molėtų r., tarp savivaldybių judančių pedagogų dalis buvo labai maža (atitinkamai 2,0 proc., 2,5 proc. ir 4,8 proc.). Rietave fiksuotas didžiausias šio rodiklio mažėjimas Lietuvoje – 3,1 proc. punkto (nuo 14,4 proc. iki 11,3 proc.) (5.7 pav.).

Valstybinėse mokyklose pedagoginių darbuotojų, atvykstančių iš kitų savivaldybių, dalis padidėjo nuo 25,8 proc. iki 27,0 proc. Nevalstybinėse mokyklose ji išliko gerokai didesnė, nors šiek tiek sumažėjo – nuo 38,4 proc. iki 36,1 proc. (5.7 pav.).

Mokytojų darbo užmokestis

Mokytojų darbo užmokestis yra vienas iš veiksnių, lemiančių profesijos patrauklumą. Nuo 2022 m. iki 2025 m. Lietuvoje mokytojų vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis nuosekliai augo. Per trejus metus darbo užmokestis vidutiniškai padidėjo 891,6 Eur (43,7 proc.) (5.8 pav.).

Politiniai mokytojų darbo užmokesčio siekiniai aptarti 1.4 poskyryje.

Švietimo tinklo *Eurydice* duomenimis, 2023–2024 m. m. Europos šalių švietimo sistemose pradedančių dirbti pagrindinio ugdymo (ISCED 2) mokytojų minimalus teisės aktuose nustatytas metinis bruto darbo užmokesčio dydis pagal perkamosios galios standartą svyravo nuo 60 tūkst. Liuksemburge iki 13 tūkst. Albanijoje. Lietuvoje, kaip ir Kipre, Rumunijoje, šis dydis sudarė 27 tūkst. Tai buvo 20-a vieta tarp Europos šalių švietimo sistemų (5.9 pav.).

Pasiekus aukščiausią mokytojo karjeros tašką (tai

dažniausiai siejama su aukščiausia įgyta kvalifikacine kategorija ir pedagoginio darbo stažo trukme), teisės aktuose nustatytas metinis bruto darbo užmokesčio dydis pagal perkamosios galios standartą svyravo nuo 104 tūkst. Liuksemburge iki 15 tūkst. Albanijoje. Lietuvoje šis dydis sudarė 36 tūkst., ir tai buvo 23-ia vieta tarp Europos šalių švietimo sistemų (5.9 pav.).

2023–2024 m. m. Europos šalyse pagrindinio ugdymo mokytojams, atitinkantiems kvalifikacinius reikalavimus, vidutiniškai reikėjo dirbti 27,7 metų, kad pasiektų didžiausią teisės aktuose nustatytą darbo užmokestį. *Eurydice* duomenimis, 3-ose Europos šalyse šis laikotarpis trunka mažiau nei 10 metų, 9-iose šalyse – nuo 11 iki 20 metų, 9-iose šalyse (tarp jų ir Lietuvoje) – nuo 21 iki 30 metų ir 13-oje šalių – nuo 31 iki 40 metų. Lietuvos (kaip ir Rumunijos, Slovėnijos, Čekijos ir Turkijos) šio ugdymo lygmens mokytojams prireikė 25 metų didžiausiam teisės aktuose nustatytam darbo užmokesčiui pasiekti. Trumpiausias šis laikotarpis buvo Danijoje ir Nyderlanduose (12 metų), ilgiausias – Serbijoje, Juodkalnijoje, Slovakijoje ir Kroatijoje (40 metų) (5.10 pav.).

Darbo užmokestis tiesiogiai veikia mokytojų pasitenkinimą darbu. Kaip rodo 2024 m. atliktas EBPO TALIS tyrimas, 28 proc. Lietuvos mokytojų yra patenkinti gaunamu darbo užmokesčiu. Tai gerokai mažiau nei EBPO šalių vidurkis (39 proc.). Tačiau, lyginant 2018 m. ir 2024 m. EBPO TALIS tyrimo duomenis, galima pastebėti, kad gaunamu darbo užmokesčiu patenkintų Lietuvos mokytojų dalis padidėjo gana reikšmingai – 17 proc. punktų (2018 m. patenkinti darbo užmokesčiu buvo 11 proc. Lietuvos ir 36 proc. EBPO mokytojų).

Analizuojant 2024 m. EBPO TALIS Lietuvos duomenis pagal vietovę, matyti, kad kaimo mokyklose dirban-

5.9 pav.

2023–2024 m. m. teisės aktuose nustatytas Lietuvos pagrindinio ugdymo mokytojų metinis darbo užmokesčio dydis pedagoginio darbo pradžioje tarp Europos šalių buvo 20-oje, o pasiekus karjeros viršūnę – 23-ioje vietoje

Minimalus teisės aktuose nustatytas Europos šalių švietimo sistemų pagrindinio ugdymo (ISCED 2) mokytojų metinis bruto darbo užmokesčio dydis (tūkst.) pagal perkamosios galios standartą* 2023–2024 m. m., pedagoginio darbo pradžioje ir pasiekus karjeros viršūnę

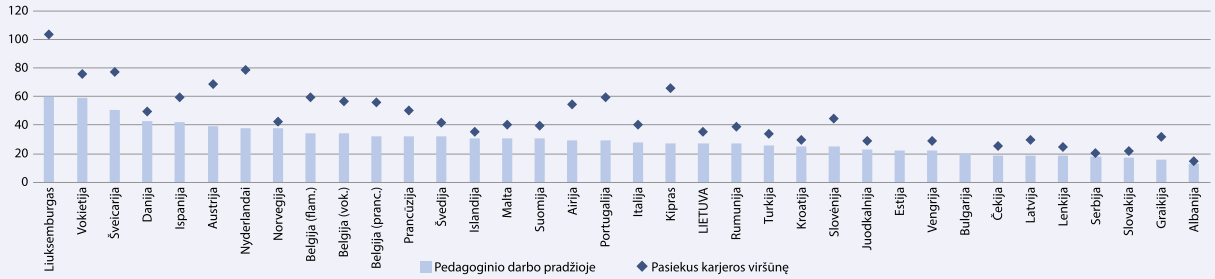

* Perkamosios galios standartas – bendras pasirinktas dirbtinis valiutos vienetas, pašalinantis šalių kainų skirtumus ir taikomas ES šalių ekonominiams rodikliams palyginti.

Duomenų šaltinis: European Commission European Education and Culture Executive Agency, 2025

5.10 pav.

Lietuva patenka tarp 9 Europos šalių, kuriose mokytojams prireikia nuo 21 iki 30 pedagoginio darbo metų, kad pasiektų didžiausią teisės aktuose nustatytą darbo užmokestį

Pagrindinio ugdymo (ISCED 2) mokytojų, atitinkančių minimalius kvalifikacinius reikalavimus, pedagoginio darbo metų skaičius ir procentinis padidėjimas nuo pradinio iki didžiausio teisės aktuose nustatyto darbo užmokesčio Europos šalyse, 2023–2024 m. m.

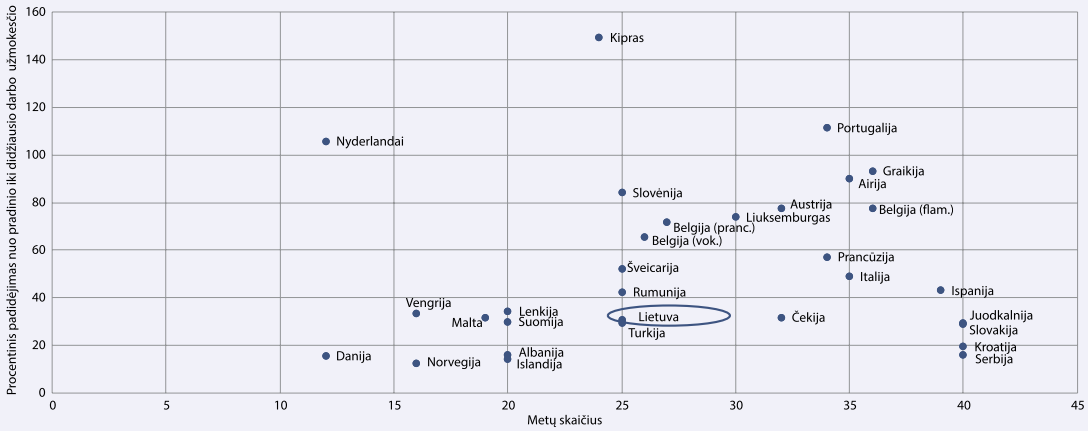

Duomenų šaltinis: European Commission European Education and Culture Executive Agency, 2025

tys mokytojai yra labiau patenkinti (34 proc.) savo darbo užmokesčiu nei miestų (26 proc.) ar didmiesčių (28 proc.) mokytojai. Atkreiptinas dėmesys, kad daugiau nepatenkintų yra tarp vyresnių ir didesnį darbo stažą turinčių mokytojų, nei tarp jaunesnių (iki 30 metų) ir pradedančiųjų (turinčių iki 5 metų stažą) mokytojų – tai gali reikšti, kad absoliutus darbo užmokesčio dydis yra santykinai priimtinesnis pradžioje, tačiau karjeros augimo perspektyva finansiškai nepakankamai motyvuoja. EBPO TALIS 2024 m. duomenys rodo, kad maždaug kas ketvirtas Lietuvos mokytojas, nurodantis, kad yra nepatenkintas darbo užmokesčiu, svarsto apie profesijos keitimą per artimiausius 5 metus.

Mokinių ir pedagoginių darbuotojų skaičiaus santykis

Mokinių ir pedagoginių darbuotojų skaičiaus santykis yra vienas iš švietimo sistemos efektyvumo rodiklių – jis atspindi klasių dydžius, mokytojų darbo krūvį ir galimybes individualizuoti ugdymą. Šis rodiklis turi tiesioginį ryšį su švietimo išlaidomis, leidžia tiksliau paskirstyti išteklius ir optimizuoti švietimo rezultatus (OECD, 2025).

2025 m. duomenimis, Lietuvoje vienam mokytojui vidutiniškai teko 13 mokinių. Didžiausias rodiklis užfiksuotas miestų savivaldybėse, kur vienam mokytojui teko vidutiniškai 14 mokinių. Mažiausias santykis fiksuojamas mažosiose savivaldybėse (11 mokinių). Žiedinėse ir didžiosiose savivaldybėse vienam mokytojui vidutiniškai tenka 12 mokinių (5.11 pav.).

Analizuojant vidutinį mokinių skaičių, tenkantį vienam mokytojui, matyti, kad šalies mastu situacija per trejus metus išliko stabili (vienam mokytojui vidutiniškai teko 13 mokinių), tačiau skirtingose savivaldybių grupėse išryškėja nevienodos tendencijos. Miestuose mokinių skaičius, tenkantis vienam mokytojui, sumažėjo minimaliai: nuo 14,2 iki 14,0. Priešinga tendencija pastebima žiedinėse savivaldybėse, kur šis santykis per vertinamąjį laikotarpį paaugo nuo 11,3 iki 11,7 mokinio.

Vidutinis mokinių skaičius, tenkantis vienam mokytojui, tiek valstybinėse, tiek nevalstybinėse mokyklose kito nedaug ir, lyginant su skirtingomis savivaldybių grupėmis, išliko nedidelis. Nevalstybinėse įstaigose 2022 m. vienam mokytojui teko 10,4 mokinio, o 2025 m. – 9,7. Žemiausias rodiklis užfiksuotas valstybinėse mokyklose: per trejus metus jis beveik nepasikeitė ir 2025 m. siekė 7,6 mokinio (5.11 pav.).

Žvelgiant į tarptautinį kontekstą, Lietuvos mokinių ir mokytojų skaičiaus santykis bendrojo ugdymo sistemoje 2023 m. skyrėsi, priklausomai nuo ugdymo lygmens. Pradinio ugdymo lygmenyje Lietuvos santykis (14 mokinių vienam mokytojui) viršijo tiek 25 ES šalių vidurkį (13), tiek EBPO vidurkį (13). Tačiau pagrindinio ir vidurinio ugdymo lygmenyse situacija priešinga – Lietuvos santykis (10 mokinių vienam mokytojui) abiejuose lygmenyse buvo žemesnis už ES šalių vidurkį (atitinkamai 11 ir 12) ir EBPO vidurkį (atitinkamai 12 ir 12) (5.12 pav.). Vertinant ilgalaikę 10 metų (2013–2023 m.) tendenciją, EBPO duomenimis, Lietuva priklauso šalių grupei, kurioje mokinių ir mokytojų skaičiaus santykis nuosekliai mažėjo – nuo 15 iki 13 (OECD, 2025).

Analizuojant būklę švietimo pagalbos srityje, matyti, kad per 2022–2025 m. švietimo pagalbos specialistų pareigybių skaičius, tenkantis šimtui mokinių, padidėjo. Dėl šios priežasties galima teigti, kad švietimo pagalbos pasiekiamumas gerėja. 2025 m. šalies savivaldybių pavaldumo mokyklose šimtui mokinių vidutiniškai teko 0,97 švietimo pagalbos specialisto pareigybės (2022 m. – vidutiniškai 0,78).

5.11 pav.

Nuo 2022 m. iki 2025 m. miestų savivaldybių grupėje vidutinis mokinių ir mokytojų skaičiaus santykis išliko didžiausias

Vidutinio mokinių skaičiaus (asmenų skaičius), tenkančio vienam bendrojo ugdymo programos mokytojui, kaita 2022–2025 m.

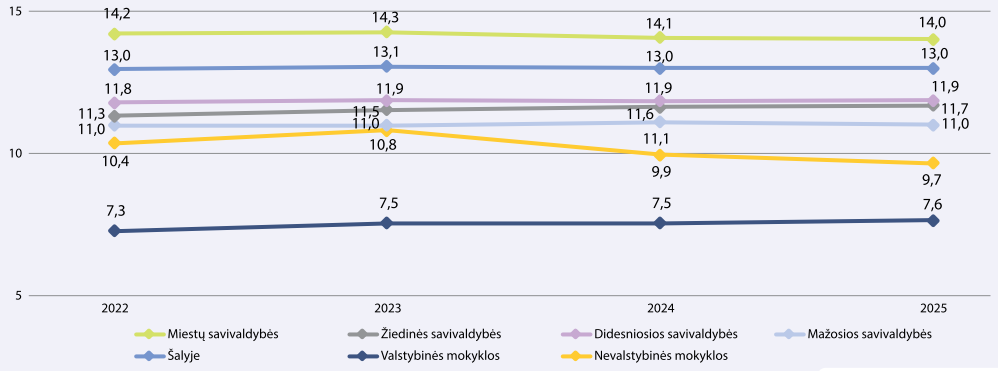

Duomenų šaltinis: ŠVIS

5.12 pav.

2023 m. Lietuvos mokinių ir mokytojų skaičiaus santykis pradinio ugdymo lygmenyje viršijo, o kituose ugdymo lygmenyse – nusileido 25 ES šalių ir EBPO vidurkiams

Mokinių ir mokytojų skaičiaus santykis Lietuvoje, 25-iose ES ir EBPO šalyse 2023 m.

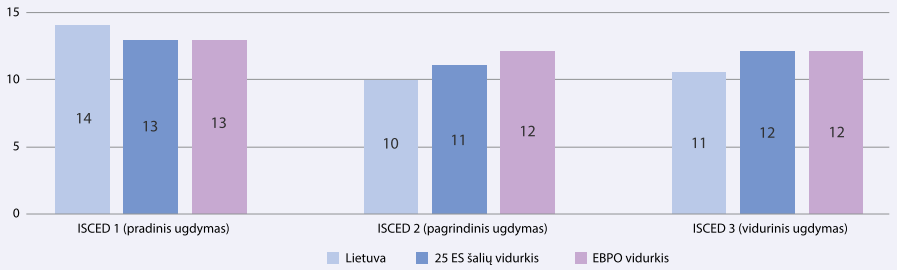

Duomenų šaltinis: EBPO

5.13 pav.

2022–2025 m. 55-iose savivaldybėse padidėjo švietimo pagalbos pareigybių skaičius, tenkantis šimtui mokinių; jo dalis savivaldybėse 2025 m. sudarė nuo 0,67 iki 1,64 pareigybės

Švietimo pagalbos specialistų pareigybių skaičius, tenkantis šimtui mokinių, savivaldybėse 2022 m. ir 2025 m.

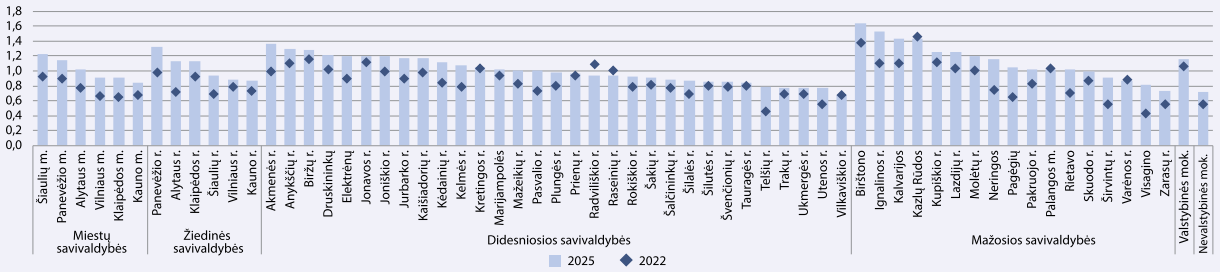

	Savivaldybių grupių vidurkiai			
	Miestų savivaldybės	Žiedinės savivaldybės	Didesniosios savivaldybės	Mažosios savivaldybės
2022 m.	0,70	0,79	0,85	0,89
2025 m.	0,94	0,98	0,99	1,12

Duomenų šaltinis: ŠVIS

Pareigybės dalies didėjimas pastebimas visose savivaldybių grupėse, labiausiai – miestų savivaldybėse (0,24 pareigybės šimtui mokinių). Visgi didžiausias santykis – vidutiniškai 1,12 švietimo pagalbos specialisto pareigybės šimtui mokinių – 2025 m. fiksuotas mažosiose savivaldybėse (2022 m. – 0,89) (5.13 pav.). Galima teigti, kad tokios tendencijos mažųjų savivaldybių grupėje atliepia poreikį, augant didelių ir labai didelių SUP turinčių mokinių daliai šių savivaldybių mokyklose (daugiau informacijos apie SUP turinčius mokinius pateikiama 2.4 poskyryje).

Lyginant padėtį savivaldybėse 2022 m. ir 2025 m., matyti, kad per trejus metus šio švietimo pagalbos rodiklio vidurkis didėjo daugumoje – 55-iose iš 60-ies savivaldybių, mažėjo penkiose: Radviliškio r., Raseinių r., Kazlų Rūdos, Palangos m., Varėnos r. savivaldybėse.

2025 m. šimtui mokinių teko 1,01–1,64 švietimo pagalbos specialisto pareigybės 33-ose savivaldybėse; 21-oje savivaldybėje – nuo 0,81 iki 0,99 pareigybės; 6-iose savivaldybėse – nuo 0,68 iki 0,78 pareigybės. Daugiausiai švietimo pagalbos specialistų pareigybių šimtui mokinių teko Birštono (1,64), Ignalinos r. (1,53), Kalvarijos (1,43), Kazlų Rūdos (1,43) savivaldybėse, mažiausiai – Vilkaviškio r. (0,67), Zarasų r. (0,73), Utenos r. (0,77), Trakų r., Telšių r., Ukmergės r. (0,78) savivaldybėse.

Valstybinėse mokyklose 2025 m. šimtui mokinių tenkantis švietimo pagalbos specialistų pareigybių skaičius taip pat buvo gana didelis – 1,16 (2022 m. – 1,06). Nevalstybinėse mokyklose šis dydis yra gerokai mažesnis – 0,72 – ir lenkia tik Vilkaviškio r. duomenis.

Svarbu, kad švietimo pagalba būtų prieinama ne tik SUP ar negalią turintiems, bet ir kitiems mokiniams. Todėl dar vienas švietimo pagalbos pasiekiamumo rodiklis – vienam švietimo pagalbos specialistui tenkantis mokinių skaičius. Politiniai siekiniai, susiję su švietimo pagalbos specialistui tenkančių mokinių skaičiumi, aptarti 1.2 poskyryje: siekiama mažinti vienam švietimo pagalbos specialistui tenkančių mokinių skaičių bendrojo ugdymo mokyklose.

5.14 pav.

Nuo 2022 m. iki 2025 m. mažėjo vienam švietimo pagalbos specialistui tenkančių mokinių skaičius

Vienam švietimo pagalbos specialistui* tenkančių mokinių ir SUP turinčių mokinių skaičių kaita bendrojo ugdymo mokyklose, 2022–2025 m.

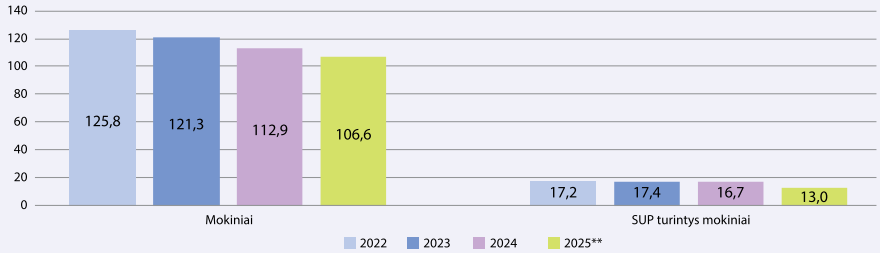

* Įskaičiuotos šios švietimo pagalbos specialistų grupės: logopedas, psichologas, psichologo asistentas, socialinis pedagogas, specialusis pedagogas, surdopedagogas, tiflopedagogas, judesio korekcijos mokytojas (pedagogas), judesio korekcijos specialistas. Duomenys skiriasi nuo skelbtų ankstesnėse švietimo būklės apžvalgose, nes anksčiau nebūdavo įskaičiuojami judesio korekcijos mokytojai ir specialistai.

** Pasikeitus duomenų teikėjui, 2025–2026 m. m. Mokinių registre pateiktas SUP turinčių mokinių skaičius reikšmingai sumažėjo. Šie pokyčiai turi įtakos ir SUP turinčių mokinių, tenkančių vienam švietimo pagalbos specialistui, skaičiui, todėl juos lyginti su ankstesnių mokslo metų duomenimis netikslu.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

5.14 pav. galima matyti, kad vienam švietimo pagalbos specialistui tenkančių mokinių skaičius per 2022–2025 m. sumažėjo nuo 125,8 iki 106,6 mokinio. Taip pat mažėjo ir SUP turinčių mokinių, tenkančių vienam švietimo pagalbos specialistui (nuo 17,2 iki 13,0 mokinių), tačiau pastaruosius duomenis reikia interpretuoti atsargiai (žr. pastabas po paveikslu).

6. Pedagoginių darbuotojų darbo praktika, darbo kokybė

Lietuvos mokytojai pasižymi dideliu savarankiškumu ir atsakomybe ugdymo procese: per EBPO TALIS 2024 m. tyrimą 88,2 proc. mokytojų nurodė, kad turi galimybę dalyvauti, priimant sprendimus mokykloje, pasirinkti mokymo medžiagą (87,9 proc. mokytojų). Tačiau jie mažiau dalyvauja, priimant sprendimus dėl skaitmeninių išteklių pasirinkimo (50,4 proc. mokytojų) ir ypač – dėl mokyklos biudžeto paskirstymo (4,2 proc. mokytojų).

Lietuvos mokytojai jaučiasi stiprūs, ugdydami mokinių socialinius ir emocinius gebėjimus (79–90 proc. mokytojų), turi kompetencijų skaitmeninių išteklių ir DI panaudojimo srityje (jį naudoję ugdymo tikslais nurodė 39,0 proc. Lietuvos mokytojų). Kartu Lietuvos mokytojai išskiria aiškias DI keliamas rizikas – DI suteikia galimybę mokiniams pateikti kitų žmonių darbus kaip savo (72,9 proc.), teikia rekomendacijų, kurios gali būti netinkamos arba neteisingos (63,0 proc.).

Per pastaruosius 6 metus iš esmės pasikeitė mokyklų vadovų nurodomi pagrindiniai kokybiško ugdymo trikdžiai. 2018 m. tai buvo mokymui skirtų skaitmeninių technologijų trūkumas ar netinkamumas (29,8 proc.), ugdymui skirtų erdvių trūkumas ar netinkamumas (27,8 proc.), laiko darbui su mokiniais trūkumas ar netinkamumas (26,6 proc.). 2024 m. kaip didžiausias kokybiško ugdymo trikdis yra įvardijamas kvalifikuotų mokytojų trūkumas (29,0 proc.).

Mokytojų savarankiškumas, atsakomybė ir lyderystė

Mokytojų ir kitų pedagoginių darbuotojų savarankiškumas, atsakomybė ir lyderystė reiškiasi per jų galią daryti įtaką tam tikriems sprendimams ugdymo proceso, mokyklos ir visos švietimo sistemos lygmenyse.

Kaip rodo EBPO TALIS 2024 m. tyrimo duomenys, Lietuvos mokytojai yra gana savarankiški, priimdami sprendimus ugdymo procese, yra įsitraukę į priimamus mokyklos lygmens sprendimus, jaučiasi palaikomi inicijuodami naujoves. Šioje srityje statistiškai reikšmingų pokyčių nuo 2018 m. Lietuvoje nefiksuota.

Net 88,2 proc. Lietuvos mokytojų (EBPO vidurkis – 78,2 proc.) sutinka, kad jų mokykla suteikia galimybę aktyviai dalyvauti, priimant sprendimus mokykloje. Taip pat Lietuvos mokytojai vidutiniškai dažniau nei kitų EBPO šalių mokytojai sutinka, kad jų mokykla skatina naujas darbuotojų iniciatyvas (91,4 proc., EBPO vidurkis – 82,4 proc.) ir kad patys mokytojai imasi lyderystės, skatindami kurtis profesinio mokymosi bendruomenę (81,6 proc., EBPO vidurkis – 78,6 proc.).

Didžiausią sprendimų laisvę mokytojai turi, įgyvendindami ugdymo programas ir mokydami. Remiantis mokyklų vadovų atsakymais, galima teigti, kad Lietuvoje mokytojai yra savarankiškesni nei jų kolegos kitose EBPO šalyse, pasirinkdami mokomąją medžiagą (87,9 proc., EBPO vidurkis – 76,7 proc.), mokomojo dalyko turinį (73,4 proc., EBPO vidurkis – 46,7 proc.), priimdami sprendimus dėl siūlomų mokomųjų dalykų (40,8 proc., EBPO vidurkis – 33,4 proc.). Tačiau priimant sprendimus dėl skaitmeninių išteklių naudojimo mokymui, Lietuvos mokytojų savarankiškumas yra gerokai mažesnis negu vidutiniškai kitose EBPO šalyse (50,4 proc., EBPO vidurkis – 68,2 proc.) (6.1 pav.).

Nustatant mokyklos vidaus taisykles ir tvarkas, Lietuvos (kaip ir kitų EBPO šalių) mokytojai turi mažiau galimybių prisiimti atsakomybę. Šiame lygmenyje išsiskiria Lietuvos mokytojų atsakomybė, nustatant mokyklos veiklos prioritetus (44,9 proc., EBPO vidurkis – 34,3 proc.) ir mokinių vertinimo tvarką (41,9 proc., EBPO vidurkis – 39,7 proc.), tačiau mokinių įvairovės politikos nustatymo klausimais Lietuvos mokytojams suteikiama atsakomybė yra kur kas mažesnė nei vidutiniškai kitose EBPO šalyse (22,8 proc., EBPO vidurkis – 38,4 proc.) (6.1 pav.). Aktualu paminėti, kad nuo 2018 m. EBPO TALIS tyrimo gerokai sumažėjo mokyklų vadovų, teigiančių, kad mokytojai turi įtakos, nustatant mokinių vertinimo tvarką. 2018 m. Lietuvos mokyklų vadovai nurodė, kad tam įtaką galėjo daryti net 52,3 proc. mokytojų (EBPO vidurkis buvo 41,6 proc.).

Mokyklos biudžeto ir personalo klausimų sprendimo Lietuvos mokyklų vadovai nėra linkę patikėti

6.1 pav.

Ir Lietuvos mokytojai, ir jų kolegos EBPO šalyse daugiausia atsakomybės turi pasirinkdami mokomąją medžiagą

Mokytojų, dirbusių mokyklose, kurių vadovai teigia, kad mokytojams suteikiama atsakomybė už sprendimų priėmimą tam tikrose veiklos srityse, dalis (proc.), EBPO TALIS 2024 m. duomenimis

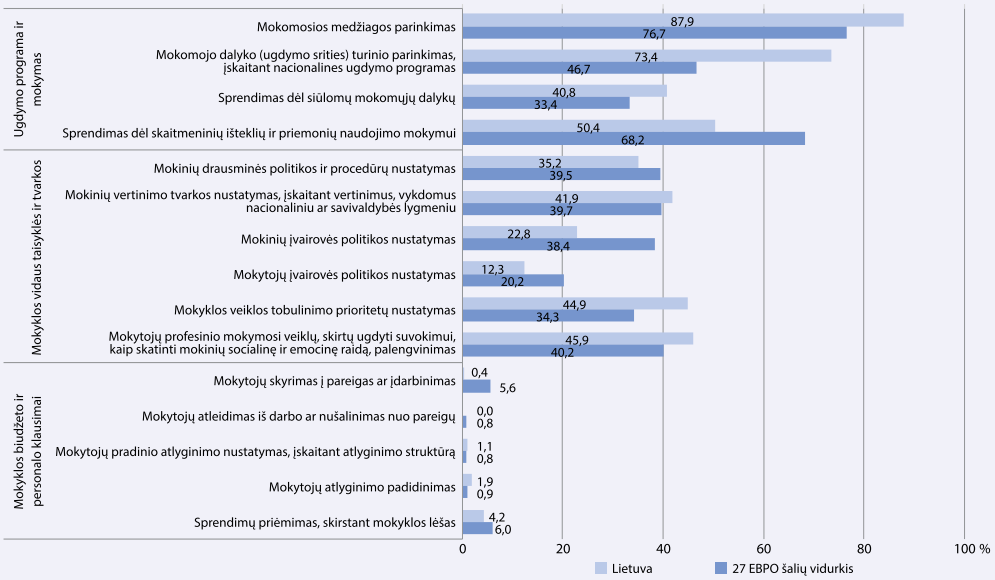

Šaltinis: Melnikė, Valavičiūtė, Sevalneva ir kt., 2026

mokytojams. Mokyklų vadovų teigimu, įdarbinant mokytojus reikšmingą atsakomybę turi tik 0,4 proc. Lietuvos mokytojų (EBPO vidurkis – 5,6 proc.), mokytojų darbo užmokesčio padidinimo klausimais – 1,9 proc. Lietuvos mokytojų (EBPO vidurkis – 0,9 proc.). Įsitraukti į mokyklos lėšų skirstymo sprendimus turi galimybę tik 4,2 proc. Lietuvos mokytojų (EBPO vidurkis – 6,0 proc.) (6.1 pav.). Kiek geresnė situacija buvo fiksuota per 2018 m. EBPO TALIS tyrimą: įdarbinimui įtaką galėjo daryti tik atitinkamai 1,7 proc. Lietuvos ir vidutiniškai 6,7 proc. EBPO šalių mokytojų; darbo užmokesčio didinimo klausimai buvo patikimi 4,1 proc. Lietuvos ir vidutiniškai 1,1 proc. EBPO šalių mokytojų atsakomybei; skirstant mokyklos lėšas, atsakomybę turėjo 5,6 proc. Lietuvos ir vidutiniškai 7,4 proc. EBPO šalių mokytojų.

Aptarti 2018 m. ir 2024 m. EBPO TALIS duomenys gali signalizuoti, kad Lietuvos (kaip ir vidutiniškai kitų EBPO šalių) mokytojų laisvė priimti sprendimus tapo labiau apribota, tačiau norint daryti pagrįstas išvadas šiuo klausimu, reikėtų atlikti papildomų tyrimų.

Nors Lietuvos mokytojai jaučiasi galintys daryti įtaką mokyklos lygmens sprendimams, tačiau, kalbėdami apie galimybes paveikti šalies švietimo politikos sprendimus, mokytojai yra gerokai skeptiškesni. Tik 16 proc. EBPO TALIS 2024 m. tyrime dalyvavusių Lietuvos mokytojų (EBPO vidutiniškai – 24 proc.) sutinka arba visiškai sutinka su teiginiu, kad jie gali daryti įtaką šalies švietimo politikai. Tiesa, svarbu paminėti, kad nuo 2018 m. taip manančių Lietuvos mokytojų dalis gana reikšmingai padidėjo (2018 m. tokių mokytojų buvo tik 10 proc.).

Mokytojų suvoktas saviveiksmingumas

Mokytojų savarankiškumas, atsakomybės prisiėmimas ir lyderystė priklauso ir nuo to, ar ir kaip stipriai mokytojai pasitiki savimi ir savo pasirengimu veikti profesinėje srityje. Būtent tai – mokytojo pasitikėjimą savo profesiniais gebėjimais sėkmingai mokyti, skatinti mokinių įsitraukimą ir mokymąsi – EBPO įvardija mokytojo saviveiksmingumo terminu.

EBPO TALIS 2024 m. tyrimo duomenys rodo, kad Lietuvoje, kaip ir vidutiniškai EBPO šalyse, mokytojai jaučiasi esantys pasirengę savo profesijai, pasitiki savo profesiniais gebėjimais. Mokytojai jaučiasi esantys stiprūs, atlikdami mokymo ir klasės valdymo veiklas. Pavyzdžiui, Lietuvoje net 97 proc. mokytojų nurodė gebantys pateikti alternatyvų paaiškinimą, jei mokiniams tema nėra aiški (EBPO vidurkis – 92 proc.), 94 proc. teigė mokantys taikyti įvairius mokymo metodus (EBPO – 84 proc.). Be to, 91 proc. mokytojų (EBPO – 84 proc.) jaučiasi gebantys kontroliuoti netinkamą mokinių elgesį klasėje (6.2 pav.).

Tačiau vertinant mokinių įtraukimą į mokymosi procesą, mokytojų saviveiksmingumas suvokiamas kaip kiek mažesnis. Lietuvos ir vidutiniškai EBPO šalių mokytojai jaučiasi mažiausiai gebantys mažinti mokinių pasiekimų skirtumus – taip teigia 61,2 proc. Lietuvos ir vidutiniškai 59,3 proc. EBPO mokytojų. Tik 67,0 proc. Lietuvos mokytojų (EBPO vidutiniškai – 67,4 proc.) teigia galintys veiksmingai motyvuoti mažai besidominčius mokinius (6.2 pav.).

6.2 pav.

Lietuvos mokytojai labiau pasitiki savo profesiniais gebėjimais atlikti profesines veiklas nei vidutiniškai EBPO šalių mokytojai

Mokytojų, nurodžiusių, kad, atlikdami atitinkamas veiklas, jie jaučiasi gerai arba pakankamai gerai, dalis (proc.), EBPO TALIS 2024 m. duomenimis

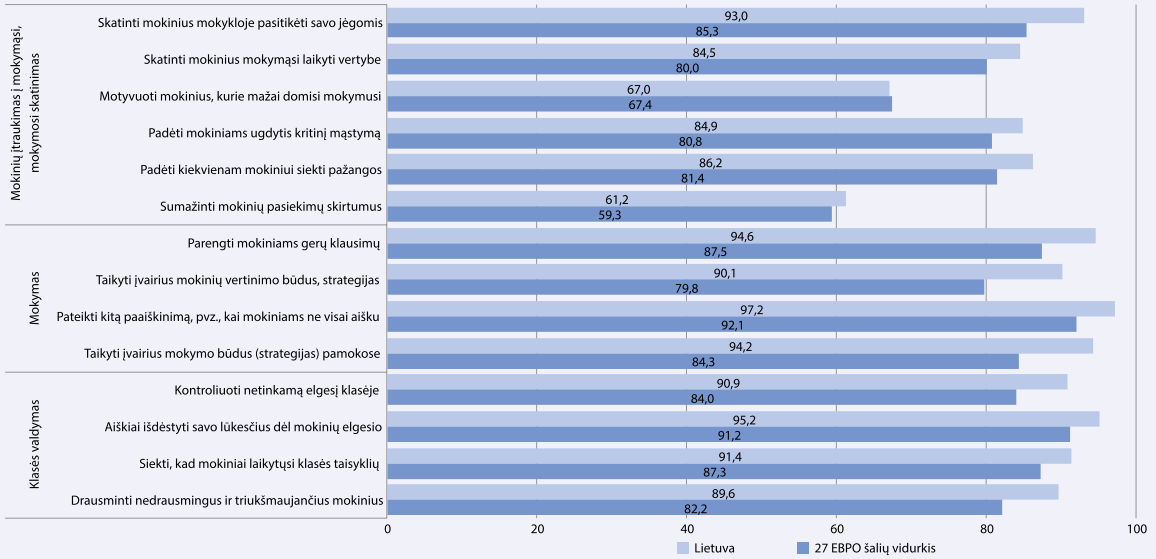

Šaltinis: Melnikė, Valavičiūtė, Sevalneva ir kt., 2026

Atliekant 2018 m. EBPO TALIS tyrimą, EBPO šalyse dauguma – apie 80 proc. – mokytojų pasitikėjo savo klasės valdymo ir mokinių ugdymo gebėjimais, tačiau 30 proc. teigė susiduriantys su sunkumais, motyvuodami mokinius mokytis, ypač tais atvejais, kai mokinių suinteresuotumas mokytis yra labai menkas.

Lietuvos mokytojai, palyginti su EBPO šalių vidurkiu, ir 2018 m. beveik visais įvardytais aspektais jautėsi labiau pasitikintys savo gebėjimais. Visgi lyginant duomenis galima konstatuoti, kad šių vertinimų pokyčių neįvyko: tiek Lietuvoje, tiek vidutiniškai EBPO šalyse faktiškai tokios pačios procentinės mokytojų dalys ir 2018 m., ir 2024 m. savo gebėjimus pateikti kitą paaiškinimą, kai mokiniams ne viskas aišku, įvairių mokymo būdų (strategijų) taikymą pamokose, gebėjimus kontroliuoti netinkamą elgesį klasėje vertino gerai arba labai gerai.

Tiek 2024 m., tiek 2018 m. Lietuvos mokytojai kiek silpniau jautėsi mokinių motyvacijos stiprinimo srityje – gerai arba pakankamai gerai galintys motyvuoti menkos mokymosi motyvacijos mokinius jautėsi apie 65 proc. Lietuvos mokytojų, tačiau ir šių duomenų didesnių pokyčių, vertinant Lietuvos ir EBPO šalių mokytojų atsakymų dažnumą, nefiksuota.

Dėmesys socialinių ir emocinių gebėjimų ugdymui

Kompetentingi ir pasitikintys savo profesiniais gebėjimais mokytojai kuria mokymosi aplinkas, kuriose mokiniai gali jaustis saugūs ir pasiekti aukštesnių akademinių rezultatų. Visgi dar vienas svarbus aspektas, kuris yra gyvybiškai svarbus siekiant gerų rezultatų, yra mokinių socialiniai ir emociniai gebėjimai. Dėl šios priežasties labai svarbu suprasti mokytojų kompetencijas ir pasitikėjimą savo sugebėjimais ugdyti šiuos mokinių gebėjimus.

Kaip pažymėta 2024 m. švietimo būklės apžvalgoje *Lietuva. Švietimas šalyje ir regionuose 2024*, Lietuvoje sukurta socialinių ir emocinių kompetencijų ugdymo sistema, apimanti jų ugdymą įvairių dalykų pamokose ir kitose mokyklos veiklose, saugios mokymosi aplinkos kūrimą, universalias ir tikslinėms grupėms pritaikytas programas bei priemones. Socialinių ir emocinių kompetencijų ugdymo per įvairių dalykų pamokas sėkmę lemia geras ugdomosios veiklos suplanavimas, aktyvieji mokymosi metodai, situacinės ir improvizuotos veiklos. 2022–2023 m. m. išorinio vertinimo metu vertintose mokyklose socialinė, emocinė ir sveikos gyvensenos kompetencija ugdyta 67 proc. stebėtų pamokų.

2024 m. EBPO TALIS tyrimo metu 79–90 proc. mokytojų Lietuvoje (EBPO šalių vidurkis – 68–84 proc.) teigė, jog dažnai ar visada per pamokas skiria dėmesio įvairių mokinių socialinių ir emocinių gebėjimų ugdymui. Didesnė dalis Lietuvos mokytojų nei jų kolegų EBPO šalyse teigė, kad mokydami mokinius dažnai ar visada skiria dėmesio įgūdžių, kaip valdyti savo emocijas, mintis ar elgesį (Lietuvoje – 79 proc., EBPO vidurkis – 69 proc.), priimti konstruktyvius sprendimus dėl asmeninių veiksmų (Lietuvoje – 90 proc., EBPO vidurkis –

6.3 pav.

Lietuvos mokytojai kiek dažniau nei vidutiniškai jų kolegos EBPO šalyse skiria dėmesio mokinių socialinių ir emocinių įgūdžių ugdymui

Mokytojų, nurodžiusių, kad dažnai arba visada kreipia dėmesį į pateikiamų socialinių ir emocinių įgūdžių ugdymą, dalis (proc.), EBPO TALIS 2024 m. duomenimis

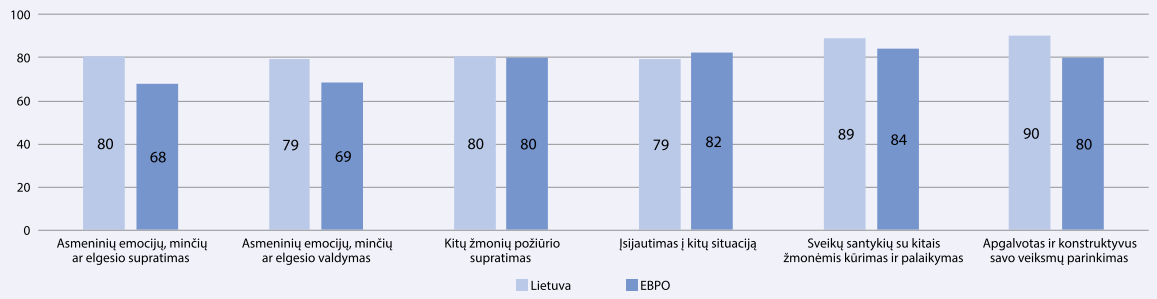

Šaltinis: Melnikė, Valavičiūtė, Sevalneva ir kt., 2026

6.4 pav.

Lietuvos mokytojai rečiau nei vidutiniškai jų kolegos EBPO šalyse pasiekia tikslus, ugdydami mokinių socialinius ir emocinius gebėjimus

Mokytojų, nurodžiusių, kad dažnai arba visada pasiekia tam tikrus socialinių ir emocinių gebėjimų ugdymo tikslus, dalis (proc.), EBPO TALIS 2024 m. duomenimis

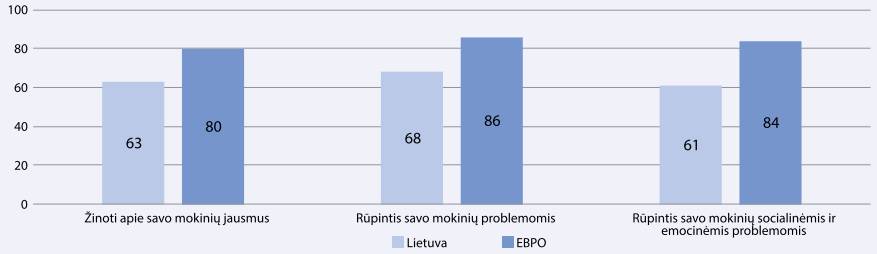

Šaltinis: Melnikė, Valavičiūtė, Sevalneva ir kt., 2026

80 proc.), užmegzti ir palaikyti sveikus santykius su kitais (Lietuvoje – 89 proc., EBPO – 84 proc.), ugdymui (6.3 pav.).

Visgi mažesnė dalis Lietuvos mokytojų nei jų kolegų EBPO šalyse nurodo, kad dirbant su klase jiems dažnai ar visada pavyksta pasiekti su socialiniu emociniu ugdymu siejamus tikslus, tokius kaip rūpinimasis savo mokinių socialinėmis ir emocinėmis problemomis (Lietuvoje – 61 proc., EBPO vidutiniškai – 84 proc.) ar kitomis problemomis (Lietuvoje – 68 proc., EBPO vidutiniškai – 86 proc.), žinojimas apie savo mokinių jausmus (Lietuvoje – 63 proc., EBPO vidutiniškai – 80 proc.) (6.4 pav.).

Skaitmeninių mokymosi priemonių ir DI naudojimo ugdymo procese gebėjimai

Mokytojai ir kiti švietimo bendruomenės nariai dažniausiai sutaria, kad skaitmeninės mokymosi priemonės, DI galimybių plėtra daro nemažą įtaką ugdymo praktikai ir kokybei. Visgi skaitmeninių išteklių ir ypač naujausių DI technologijų skverbimasis į mokyklas ne tik praplečia mokytojų galimybes pamokose, bet ir sukelia iššūkių.

2024 m. EBPO TALIS tyrimo metu Lietuvos mokytojai nurodė, kad skaitmeniniai ištekliai ir priemonės teikia naudos: 87,3 proc. Lietuvos mokytojų (EBPO – 85,0 proc.) sutiko arba visiškai sutiko su teiginiu, kad skaitmeninių išteklių ir priemonių naudojimas skatina mokinių norą mokytis, 82,0 proc. (EBPO – 74,0 proc.) pritarė, kad šios priemonės padeda mokiniams veiksmingai bendradarbiauti, atliekant užduotis (6.5 pav.).

Nors mokytojai gana dažnai naudoja skaitmeninius išteklius ir priemones, tačiau mato ir jų keliamas grėsmes. Net 80,3 proc. Lietuvos mokytojų (EBPO – 72,9 proc.) nurodė, kad mokiniai dažnai pateikia internete rastą turinį kaip savo darbą. Didelė dalis mokytojų mato ir skaitmeninių išteklių naudojimo grėsmę mokinių savijautai: 77,6 proc. (EBPO – 60,5 proc.) mano, kad dažnai naudojant skaitmeninės priemones, prastėja mokinių savijauta; 77,2 proc. (EBPO – 63,7 proc.) nurodo, kad skaitmeniniai ištekliai riboja gyvą mokinių bendravimą (6.5 pav.).

6.5 pav.

Mokytojų požiūriu, didžiausia naudojimosi skaitmeniniais ištekliais ir priemonėmis nauda yra mokinių noro mokytis skatinimas

Mokytojų, sutikusių ar visiškai sutikusių su teiginiais apie skaitmeninių išteklių ir priemonių naudojimą mokinių mokymuisi, dalis (proc.), EBPO TALIS 2024 m. duomenimis

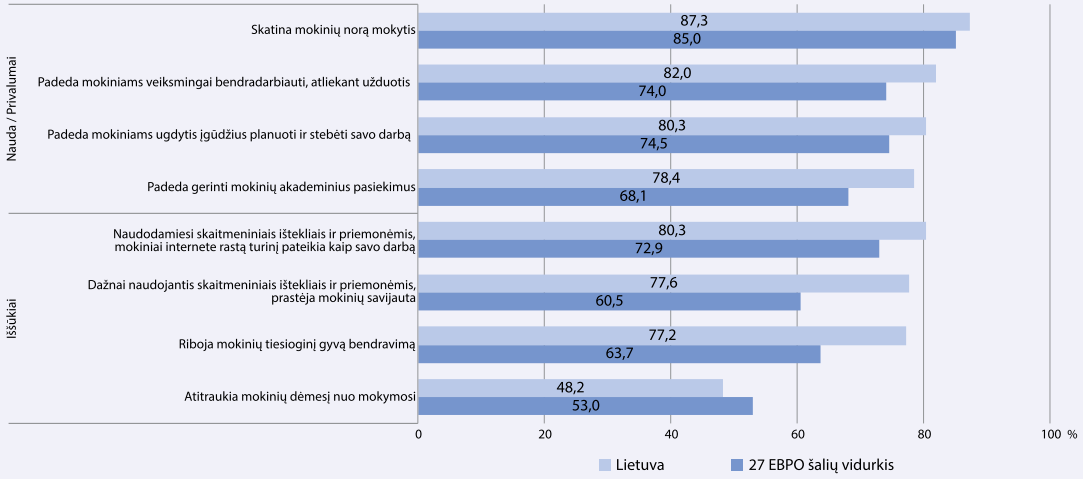

Šaltinis: Melnikė, Valavičiūtė, Sevalneva ir kt., 2026

6.6 pav.

Mokytojai naudoja DI įvairioms mokymo ir mokymosi pagalbos veikloms

Mokytojų, nurodžiusių, kad dažnai ar visada naudoja DI mokymo ir mokymosi pagalbos veikloms, dalis (proc.), EBPO TALIS 2024 m. duomenimis

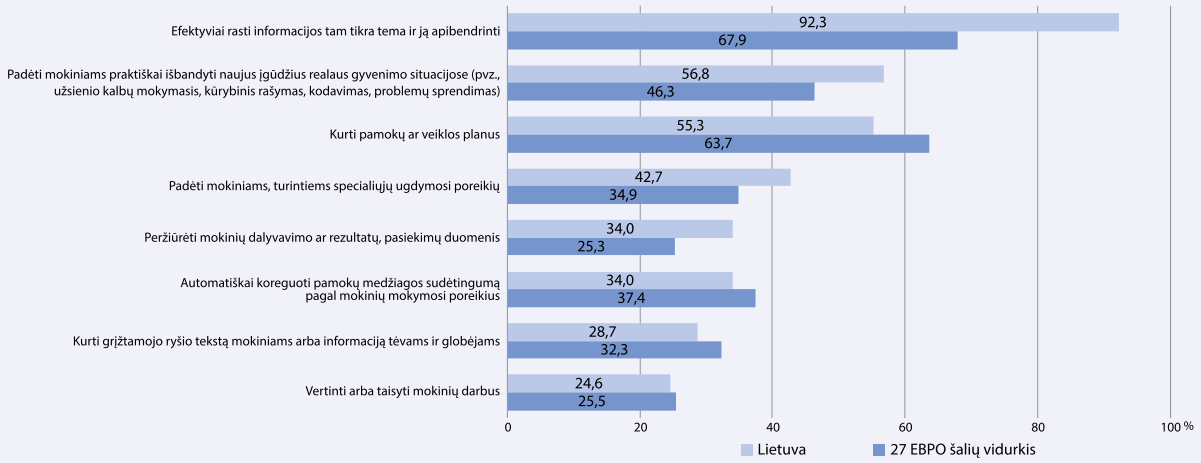

Šaltinis: Melnikė, Valavičiūtė, Sevalneva ir kt., 2026

EBPO TALIS 2024 m. duomenimis, Lietuvoje 39,0 proc. mokytojų (EBPO vidutiniškai – 36,3 proc.) nurodė, kad mokydami mokinius yra naudoję DI.

Mokytojai DI dažniausiai pasitelkia, ieškodami informacijos tam tikra tema ir ją apibendrindami. Lietuvoje tokį DI panaudojimo tikslą nurodė 92,3 proc. mokytojų (EBPO vidutiniškai – 67,9 proc.). DI buvo dažnai pasitelkiamas, siekiant padėti mokiniams praktiškai išbandyti naujus įgūdžius realaus gyvenimo situacijoje (Lietuvoje tai nurodė 56,8 proc., EBPO vidutiniškai – 46,3 proc. mokytojų) (6.6 pav.).

Kaip didžiausią naudojimosi DI naudą ugdant, Lietuvos mokytojai nurodo galimybę mokytojams pritaikyti mokymosi medžiagą prie skirtingų mokinių gebėjimų (tai nurodė 54,1 proc. Lietuvos mokytojų; EBPO vidutiniškai – 51,7 proc.), padėti mokiniams, turintiems specifinių poreikių (53,2 proc. Lietuvos, 52,2 proc. vidutiniškai EBPO mokytojų) (6.7 pav.).

Kita vertus, mokytojai, kurie nesinaudoja DI mokydami mokinius, kaip dažniausią to priežastį nurodo žinių ir įgūdžių mokyti naudojantis DI trūkumą. Šią priežastį įvardija 76 proc. Lietuvos mokytojų, nesinaudojančių DI (EBPO vidutiniškai – 74,9 proc.) (6.8 pav.).

6.7 pav.

Lietuvos mokytojų nuomone, didžiausias DI naudojimo ugdant privalumas – mokymosi medžiagos pritaikymas prie skirtingų mokinių gebėjimų

Mokytojų, sutikusių arba visiškai sutikusių su pateiktais teiginiais, dalis (proc.), EBPO TALIS 2024 m. duomenimis

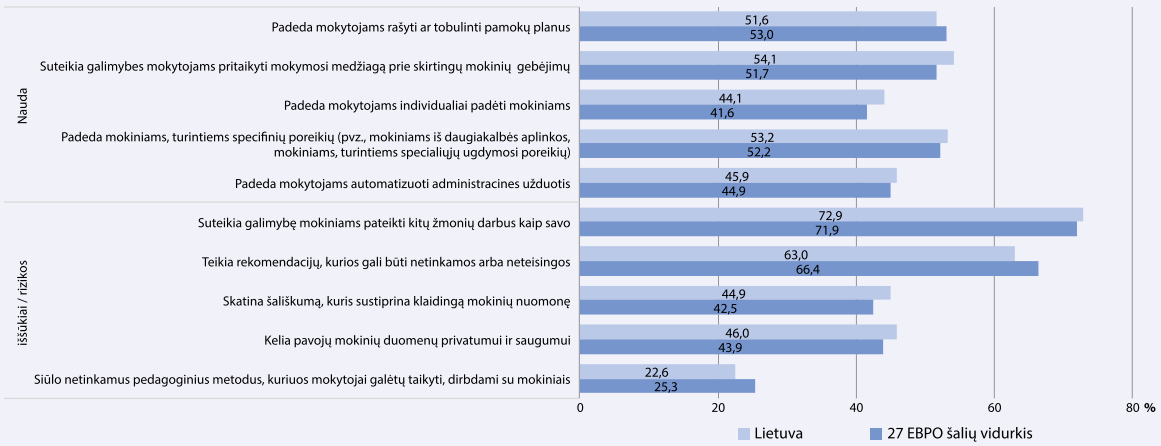

Šaltinis: Melnikė, Valavičiūtė, Sevalneva ir kt., 2026

6.8 pav.

Dažniausiai mokytojai nesinaudoja DI mokydami mokinius dėl žinių ir įgūdžių stokos

Mokytojų, pritarusių nurodytiems teiginiams, dalis (proc.), EBPO TALIS 2024 m. duomenimis

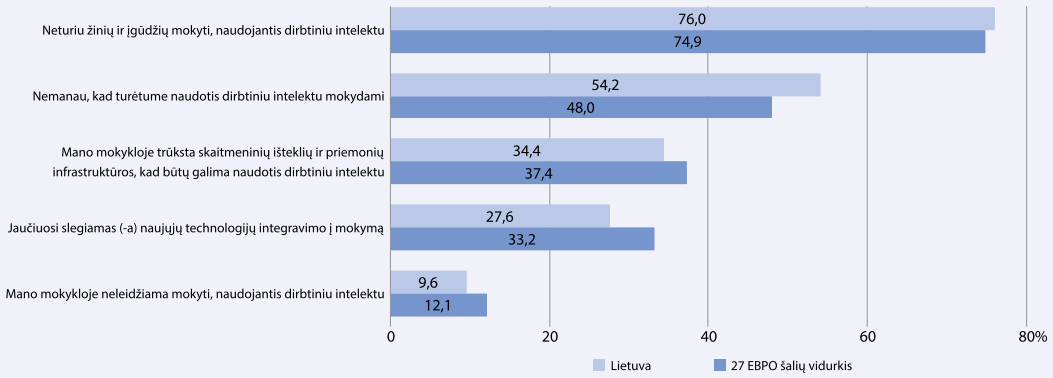

Šaltinis: Melnikė, Valavičiūtė, Sevalneva ir kt., 2026

Mokyklų vadovų nuomonė apie kokybiško ugdymo trikdžius

Kokybiško ugdymo mokyklose prielaidomis EBPO TALIS tyrime įvardijamos mokytojų ir kitų pedagoginių darbuotojų kompetencijos, palanki mokymosi aplinka, pakankamas aprūpinimas mokymosi priemonėmis ir ištekliais.

EBPO TALIS 2018 m. atlikto tyrimo metu Lietuvos mokyklų vadovai kaip didžiausius kokybiško ugdymo trikdžius nurodė mokymui skirtų skaitmeninių technologijų trūkumą ar netinkamumą (29,8 proc.), ugdymui skirtos erdvės trūkumą ar netinkamumą (27,8 proc.), laiko darbui su mokiniais trūkumą ar netinkamumą (26,6 proc.).

Vertinant 2024 m. EBPO TALIS duomenis, matyti, kad pagrindiniai kokybiško ugdymo trikdžiai, mokyklų vadovų nuomone, pasikeitė iš esmės. 2024 m. Lietuvoje net 29 proc. mokytojų (EBPO vidurkis – 23 proc.) dirbo mokyklose, kurių vadovai nurodė, kad kvalifikuotų mokytojų trūkumas labai trukdo teikti kokybišką ugdymą (2018 m. tokiose mokyklose dirbo tik 11,8 proc. Lietuvos mokytojų). Tiek pat – 29 proc. mokytojų (EBPO vidurkis – 33 proc.) – 2024 m. dirbo mokyklose, kurių vadovai pažymėjo, kad kokybiškam ugdymui labai trukdo mokytojų, gebančių dirbti su mokiniais, turinčiais SUP, trūkumas. 2018 m. mokytojų, dirbusių tokiose mokyklose, Lietuvoje buvo tik 11,9 proc.

6.1 lentelė

2025 m., palyginti su 2024 m., kiek padidėjo eksperto kvalifikacinės kategorijos siekiančių mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų skaičius

Eksperto kvalifikacinei kategorijai besiatestavusių mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų skaičius 2024 m. ir 2025 m.

Metai	Mokytojai			Pagalbos mokiniui specialistai	Iš viso
	Ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo mokytojai	Neformaliojo švietimo ir formalųjį švietimą papildančio ugdymo mokytojai	Profesijos mokytojai		
2024	60	25	2	10	97
2025	65	35	5	12	117

Duomenų šaltinis: NŠA

6.2 lentelė

Didžiosios dalies švietimo įstaigų vadovų 2024 metų veikla įvertinta kaip viršijanti lūkesčius

Švietimo įstaigų vadovų 2024 metų veiklos ataskaitų įvertinimų duomenys

Švietimo įstaigos	Iš viso švietimo įstaigų	Galutiniai metų veiklos ataskaitų įvertinimai				
		Viršijanti lūkesčius	Atitinkanti lūkesčius	Iš dalies atitinkanti lūkesčius	Neatitinkanti lūkesčių	Nėra / Neįvertinta
Bendrojo ugdymo mokyklos	794	459	177	7	–	151
Ikimokyklinio ugdymo įstaigos	523	358	67	–	–	98
Neformaliojo vaikų švietimo įstaigos	164	92	29	2	–	41
Švietimo pagalbos įstaigos	65	31	14	1	1	18
Profesinio mokymo įstaigos	44	30	9	1	–	4
Iš viso	1 590	970	269	11	1	312

Duomenų šaltinis: NŠA

Mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų ekspertų atestacijos mastai

Kaip jau buvo paminėta anksčiau, viena iš kokybiško ugdymo mokyklose prielaidų – mokytojų ir kitų pedagoginių darbuotojų kompetencijos, tačiau Lietuvos mokyklų vadovai nurodo susiduriantys su kvalifikuotų mokytojų trūkumu. Tokias tendencijas atskleidžia ir anksčiau aptarti duomenys, rodantys, kad nemaža dalis mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų Lietuvos mokyklose dirba, neturėdami suteiktos kvalifikacinės kategorijos, o mokytojų ekspertų ar pagalbos mokiniui specialistų ekspertų dalis tarp visų pedagoginių darbuotojų yra maža.

Aukščiausia – eksperto kvalifikacinė kategorija – rodo pedagoginių darbuotojų turimą didžiausią kompetenciją, pasiryžimą siekti nacionalinio lygmens rezultatų, todėl nekeista, kad šios kvalifikacinės kategorijos siekia nedidelė dalis mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų: 2024 m. eksperto kvalifikacinei kategorijai atestavosi 87 mokytojai ir 10 pagalbos mokiniui specialistų, o 2025 m. – 105 mokytojai ir 12 pagalbos mokiniui specialistų (6.1 lentelė).

Švietimo įstaigų vadovų veiklos vertinimas

Švietimo įstaigos veikla (taip pat ir ugdymo kokybė) nemaža dalimi priklauso nuo jos vadovo kompetencijų ir gebėjimų pasiekti įstaigai nustatytus tikslus. Siekiant įvertinti švietimo įstaigos vadovo pasiektus veiklos rezultatus, gebėjimus atlikti pareigybės aprašyme nustatytas funkcijas ir numatyti galimybes veiklą tobulinti, vykdomas kasmetinis švietimo įstaigų vadovų veiklos vertinimas, kurio rezultatai fiksuojami veiklos vertinimo ataskaitose.

Vadovaujantis *Valstybinių ir savivaldybių švietimo įstaigų (išskyrus aukštąsias mokyklas) vadovų, jų pavaduotojų ugdymui, ugdymą organizuojančių skyrių vedėjų veiklos vertinimo nuostatais (2018)* (nauja redakcija nuo 2024 m. vasario 6 d.), vykdoma švietimo įstaigų vadovų veiklos ataskaitų stebėsena: atliekama statistinė ir pasirinktinė kokybinė ataskaitų bei

vertinimų analizė. Duomenys renkami, peržiūrėjus viešai interneto svetainėse skelbiamas ataskaitas.

Išanalizavus 1 590 švietimo įstaigų vadovų 2024 m. veiklos ataskaitų įvertinimų duomenis (6.2 lentelė), nustatyta, kad, palyginti su 2023 m. rezultatais, ataskaitų, įvertintų kaip „viršijanti lūkesčius“ (2023 m. – „labai gerai“), padaugėjo 6 proc. 2024 m. viena ataskaita įvertinta kaip „neatitinkanti lūkesčių“ (2023 m. „nepatenkinamai“ įvertintų ataskaitų nebuvo).

Atlikus atrinktų 75 bendrojo ugdymo mokyklų vadovų 2024 m. veiklos ataskaitų analizę, fiksuotos teigiamos tendencijos, susijusios su vadovams keliamų metinių užduočių ir vertinimo rodiklių formulavimu. Dvi didžiausios metų veiklos užduočių grupės buvo skirtos mokymosi pažangai, pasiekimams gerinti (19,5 proc.) ir ugdymo turiniui atnaujinti, pagalbos mokiniui kokybei gerinti (16,2 proc.). Visi 2024 m. užduočių rezultatų vertinimo rodikliai buvo aiškūs 69,3 proc. ataskaitų, 2025 m. užduočių – 90,7 proc.

2024 m., palyginti su 2023 m., šiek tiek padidėjo ataskaitų, kurias taip pat įvertino pats vadovas, jo tiesioginis vadovas ir mokyklos tarybos įgaliotas asmuo, dalis (2024 m. toks sutapimas buvo 60 proc. atvejų, 2023 m. – 58,2 proc. atvejų). Dažniausi aspektai, kuriuos mokyklų vadovams rekomenduojama tobulinti, yra susiję su strateginio plano ir metinio veiklos plano tikslų ir rezultatų sąsajų nebuvimu: 2023 m. šis trūkumas pastebėtas 27,0 proc., o 2024 m. – 41,3 proc. ataskaitų. Taip pat konstatuota, jog turėtų būti atkreiptas didesnis dėmesys į vadovo gebėjimų atlikti pareigybės aprašyme nustatytas funkcijas ir pasiektų rezultatų vykdant užduotis įvertinimų dermę: 9,3 proc. 2024 m. veiklos ataskaitų šie įvertinimai tarpusavyje nedera, o 17,3 proc. ataskaitų gebėjimai atlikti pareigybės aprašyme nustatytas funkcijas apskritai neįvertinti.

Pretendentų į švietimo įstaigų vadovus kompetencijų vertinimas

Nuo 2011 m. Lietuvoje kiekvienas asmuo, pretenduojantis tapti valstybinės ar savivaldybės švietimo įstaigos (išskyrus aukštosios mokyklos) vadovu, turi įsivertinti savo kompetencijas ir konkurso komisijai pateikti vertinimo ataskaitą, liudijančią, kad jo turimos kompetencijos atitinka privalomą lygį.

6.3 lentelė

Asmenų, siekiančių įsivertinti vadovavimo švietimo įstaigai kompetencijas, skaičius šiek tiek mažėja

Pretendentų pasiskirstymo (skaičius) pagal kompetencijų vertinimo tipą kaita 2023–2025 m.

Metai	Pretendentai, kuriems atliktas kompetencijų vertinimas	Pretendentai, kuriems atliktas kompetencijų vertinimui prilygintas vertinimas	Iš viso įvertinta pretendentų
2025	137	2	139
2024	142	–	142
2023	195	6	201

Duomenų šaltinis: NŠA

6.9 pav.

Pretendentams į švietimo įstaigų vadovus geriausiai sekasi demonstruoti asmeninio meistriškumo kompetenciją, prasčiausiai – lyderystę mokymui ir mokymuisi

Vadovavimo švietimo įstaigai kompetencijų įvertinimų vidutinės reikšmės 2025 m.

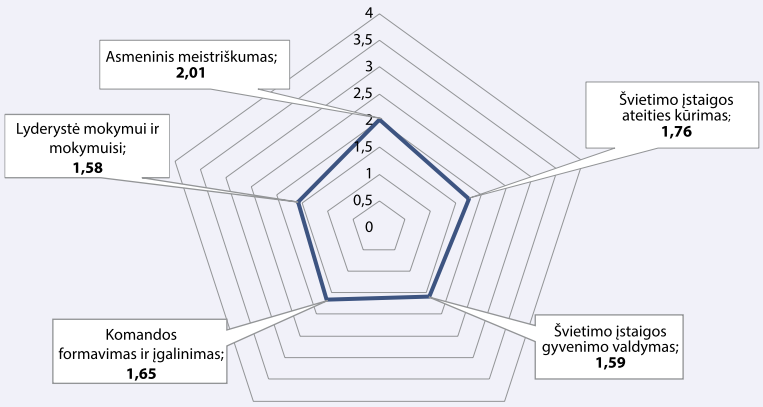

Pastaba. Kiekviena vertinama kompetencija priskiriama vienam iš keturių raiškos lygių, kurie išreiškiami balais (1–4).

Duomenų šaltinis: NŠA

Vadovavimo švietimo įstaigai kompetencijų vertinimas atliekamas, vadovaujantis *Kvalifikacinių reikalavimų valstybinių ir savivaldybių švietimo įstaigų (išskyrus aukštąsias mokyklas) vadovams aprašu* (*2011*) ir *Vadovavimo valstybinei ar savivaldybės švietimo įstaigai (išskyrus aukštąją mokyklą) kompetencijų vertinimo ir jam prilyginto vertinimo tvarkos aprašu (2024)*. Asmenims, kurie vienoje švietimo įstaigoje vadovo pareigas ėjo ne mažiau kaip 10 metų, Švietimo įstatymo 59 straipsnio 2 punkte yra numatyta galimybė rinktis alternatyvą kompetencijų vertinimui – vadovavimo švietimo įstaigai kompetencijų vertinimui prilygintą vertinimą. Tiesa, kaip rodo 6.3 lentelėje pateikti duomenys, šis pasirinkimas tarp patyrusių švietimo įstaigų vadovų yra itin retas.

Nuo 2024 m. rugsėjo 1 d., įsigaliojus naujai *Kvalifikacinių reikalavimų valstybinių ir savivaldybių švietimo įstaigų (išskyrus aukštąsias mokyklas) vadovams aprašo (2011)* redakcijai ir *Vadovavimo valstybinei ar savivaldybės švietimo įstaigai (išskyrus aukštąją mokyklą) kompetencijų vertinimo ir jam prilyginto vertinimo tvarkos aprašui (2024),* vertinamos šios vadovavimo švietimo įstaigai kompetencijos: lyderystė mokymui ir mokymuisi, švietimo įstaigos ateities kūrimas, švietimo įstaigos gyvenimo valdymas, komandos formavimas ir įgalinimas, asmeninis meistriškumas. Kiekvienos šios kompetencijos raiška vertinama pagal 4 balų sistemą. Kaip matyti iš 6.9 pav. pateiktos diagramos, sunkiausiai pretendentams sekasi pademonstruoti lyderystės mokymui ir mokymuisi, taip pat švietimo įstaigos gyvenimo valdymo kompetencijas, o aukščiausias įvertinimų vidurkis tenka asmeninio meistriškumo kompetencijai.

Vadovaujantis *Konkurso valstybinių ir savivaldybių švietimo įstaigų (išskyrus aukštąsias mokyklas) vadovų pareigoms eiti tvarkos aprašo (2011)* 9.5 papunkčiu, konkurso organizatoriui pateikiamoje kompetencijų vertinimo ataskaitoje nurodytas balų skaičius turi būti ne mažesnis kaip 8 balai. Pretendentų, kurių kompetencijų raiška buvo įvertinta 8 balais ir daugiau, dalis 2025 m. sudarė 67,6 proc.

7. Pedagoginių darbuotojų savijauta ir visuomenės požiūris į mokytojo profesiją

Remiantis Pilietinės galios indekso tyrimo duomenimis, 2023 m. labai aukštai, aukštai arba bent vidutiniškai mokytojo profesijos prestižą Lietuvoje vertino 70 proc. visuomenės narių. EBPO TALIS 2024 m. tyrimo metu 71,6 proc. Lietuvos mokytojų nurodė, kad jų mokykloje tėvai (globėjai) vertina mokytojus.

EBPO TALIS 2024 m. tyrimo duomenimis, net 85,4 proc. Lietuvos mokytojų nurodė, kad jie yra patenkinti savo darbu, o 75,7 proc. – kad teigiamos mokytojo darbo (profesijos) pusės nusveria neigiamas.

Visgi EBPO TALIS 2024 m. duomenys taip pat rodo, kad Lietuvos mokytojų gerovė yra prastesnė nei vidutiniškai jų kolegų EBPO šalyse, trečdalis (36,2 proc.) Lietuvos mokytojų darbe dažnai arba labai dažnai patiria stresą.

Mokytojų gerovė, streso poveikis ir problemos, su kuriomis susiduria mokytojai

Mokytojų gerovė tiesiogiai priklauso nuo patiriamo streso, kuris tam tikru lygiu profesinėje veikloje yra neišvengiamas: mokytojai patys sau kelia aukštus reikalavimus, jaučia mokinių ir jų tėvų lūkesčius kuo geriau pasirodyti per valstybinius brandos egzaminus ir nacionalinius mokinių pasiekimų patikrinimus.

EBPO TALIS tyrimas padeda suprasti Lietuvos mokytojų profesinę patirtį: jis leidžia giliau pažvelgti į tai, kaip mokytojai vertina darbe patiriamą stresą, jo poveikį, po darbo liekantį laiką asmeniniam gyvenimui, darbo įtaką psichikos ir fizinei sveikatai. Kaip rodo EBPO TALIS 2024 m. duomenys, Lietuvoje daugiau nei trečdalis mokytojų (36,2 proc.) darbe dažnai ir labai dažnai patiria stresą, tačiau ši dalis mažesnė nei EBPO vidurkis (48,6 proc.). Kartu tik 39,1 proc. Lietuvos mokytojų teigia, kad jiems dažnai arba labai dažnai lieka laiko asmeniniam gyvenimui. Tai gerokai mažiau nei EBPO vidurkis (47,1 proc.), taigi akivaizdu, kad Lietuvos mokytojų darbui ir asmeniniam gyvenimui skiriamo laiko balansas nėra optimalus. Be to, Lietuvos mokytojai kur kas rečiau nei vidutiniškai jų kolegos EBPO šalyse nurodo, kad niekada nepatiria neigiamos darbo įtakos jų psichikos ir fizinei sveikatai – atitinkamai 16,8 ir 29,0 proc., 24,4 ir 37,1 proc. (7.1 pav.).

Lietuvoje labai dažnai stresą patiria 13,6 proc. mokytojų moterų ir 8,6 proc. mokytojų vyrų; didžiausia dalis labai dažnai stresą patiriančių mokytojų yra iki 30 metų amžiaus grupėje (23,2 proc.) ir tarp 6–10 metų pedagoginio darbo stažą turinčių mokytojų (18,4 proc.).

Siekiant apibendrintai įvertinti ir palyginti mokytojų gerovės įverčius tarp šalių ir šalių viduje, EBPO TALIS 2024 m. tyrime buvo taikoma standartizuota mokytojų gerovės ir darbe patiriamo streso skalė. Ši skalė sudaryta, susiejus mokytojų atsakymus į pirmiau aptartus keturis klausimus: ar darbas kelia stresą, ar lieka laiko asmeniniam gyvenimui, ar darbas neigiamai veikia psichikos ir fizinę sveikatą. Aukštesni skalės balai rodo didesnį stresą ir mažesnę gerovę (Melnikė, Valavičiūtė, Sevalneva ir kt., 2026, p. 74).

Kaip parodė duomenų analizė, didžiausias šios skalės vidurkių skirtumas tarp šalių (t. y. šalies, kurios skalės vidurkis aukščiausias, ir šalies, kurios skalės vidurkis žemiausias) buvo 3 taškai. Konkrečiose šalyse (t. y. šalių viduje) skirtumas tarp geriausiai ir prasčiausiai besijaučiančių mokytojų (skirtumas tarp 10 procentilio ir 90 procentilio) siekė iki 6 skalės taškų. Tai reiškia, kad mokytojų savijauta labiau priklauso nuo jų darbo konteksto konkrečioje šalyje nei nuo galimų skirtumų tarp skirtingų švietimo sistemų.

Lietuvos mokytojų gerovės ir streso skalės balo vidurkis siekia 9,7, o EBPO vidurkis – 9,4. Tai rodo, kad Lietuvos mokytojai patiria daugiau streso ir jaučia didesnį neigiamą darbo poveikį psichikos ir fizinei sveikatai nei jų kolegos kitose EBPO šalyse (7.2 pav.).

Mokytojų psichologinės ir emocinės gerovės tyrimus atlieka ir Lietuvos mokslininkai. Jų gauti duomenys papildo EBPO TALIS radinius. Kaip nurodo Dirzyte, Indrašienė, Jegelevičienė ir kt. (2024), atlikus statistiškai patikimą 1 146 Lietuvos mokytojų apklausą, nustatyta, kad 38,5 proc. mokytojų buvo patyrę patyčias iš

7.1 pav.

Trečdalis Lietuvos mokytojų darbe dažnai arba labai dažnai patiria stresą

Mokytojų darbo streso poveikio dažnumas ir proporcijos (proc.), EBPO TALIS 2024 m. duomenimis

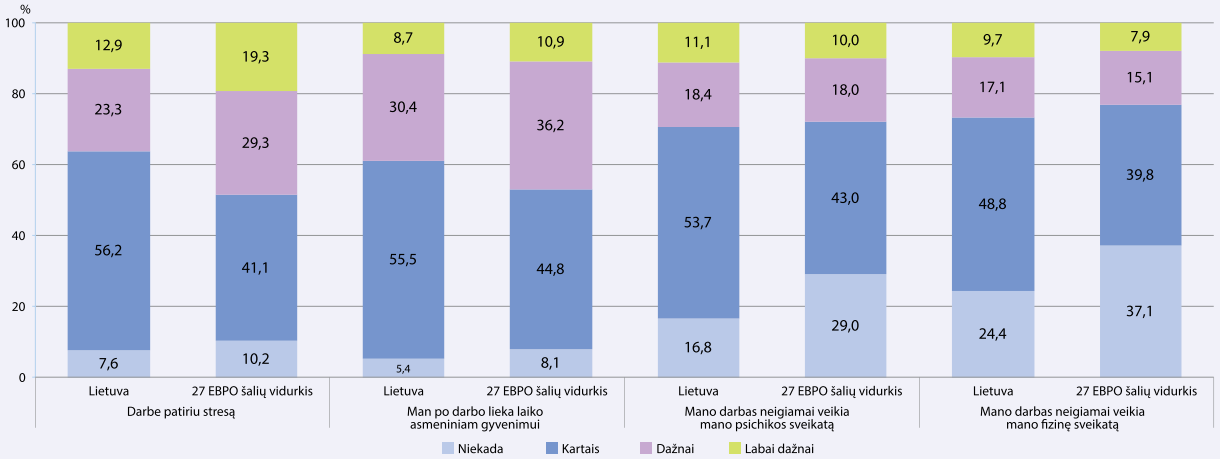

Šaltinis: Melnikė, Valavičiūtė, Sevalneva ir kt., 2026

7.2 pav.

Lietuvos mokytojų gerovė yra prastesnė nei vidutiniškai jų kolegų kitose EBPO šalyse

Mokytojų gerovės ir patiriamo streso skalės įverčiai: vidurkis, mediana, 10-asis procentilis, 90-asis procentilis (balai), EBPO TALIS 2024 m. duomenimis

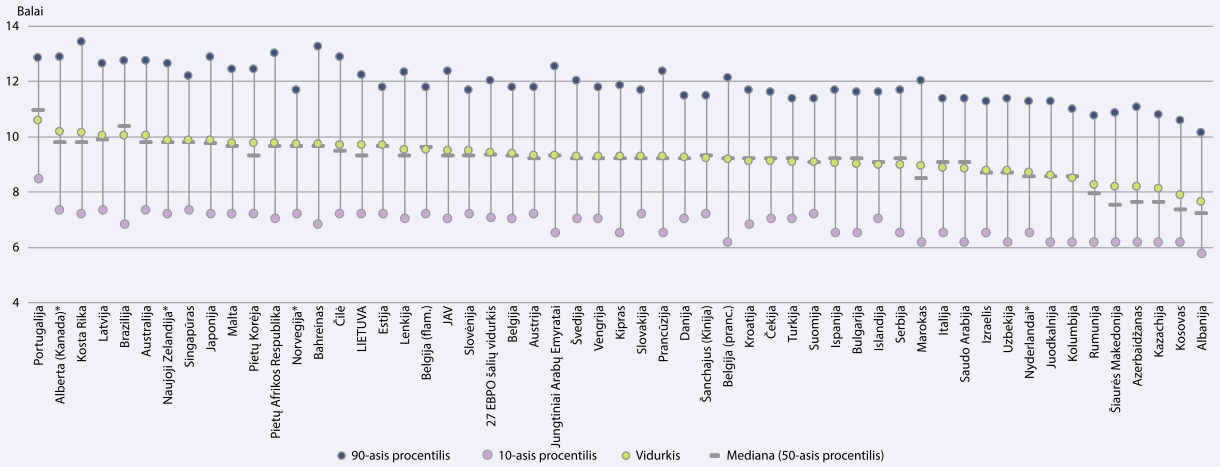

Pastabos. Skalė sudaryta, susiejus mokytojų atsakymus į keturis klausimus: ar darbas kelia stresą, ar lieka laiko asmeniniam gyvenimui, ar darbas neigiamai veikia psichikos ir fizinę sveikatą. Standartizuotas skalės vidurkis – 10, standartinis nuokrypis – 2. Aukštesnės reikšmės rodo žemesnį gerovės lygį.

* Duomenis reikia interpretuoti atsargiai, nes nebuvo pasiekti minimalūs TALIS techniniai standartai.

Šaltinis: Melnikė, Valavičiūtė, Sevalneva ir kt., 2026

mokyklos administracijos pusės, 33,9 proc. susidūrė su žodiniais mokinių tėvų įžeidimais, 65,8 proc. mokytojų nukentėjo nuo mokinių.

Viena vertus, šie rezultatai rodo, kad Lietuvos mokytojai nėra psichologiškai saugūs, ir jų gerovė nėra tinkamai užtikrinama. Kita vertus, įvertinus darbo įtaką mokytojų psichikos ir fizinei gerovei, galima spėti, kad prastą gerovę rodančius rezultatus galėjo lemti ir kitos, ne visuomet tiesiogiai su darbu susijusios, priežastys. Gali būti, kad Lietuvos mokytojai nėra pakankamai gerai įvaldę streso įveikos būdų, todėl patiria sunkumų, rūpindamiesi savo sveikata. Visgi vienareikšmiškai taip teigti būtų neatsakinga.

Siekiant įsitikinti, kokios priežastys lemia tokius rezultatus, būtų prasminga atlikti platesnius tyrimus, kurie parodytų Lietuvos mokytojų gebėjimą įveikti iššūkius, susijusius su jų darbo ir asmeninio gyvenimo balanso užtikrinimu.

Mokytojų suvoktas vertės jausmas, visuomenės nuomonė apie mokytojo profesijos prestižą

Mokytojo ir apskritai pedagoginio darbo reikšmingumas, profesijos svarba, visuomenės pagarba šiam

7.3 pav.

Per 2023 m. Pilietinės galios indekso tyrimą Lietuvos mokytojai savo profesijos prestižą įvertino gerokai prasčiau nei visuomenė apskritai

Mokytojų ir visuomenės požiūrių pasiskirstymas (proc.), vertinant mokytojo profesijos prestižą

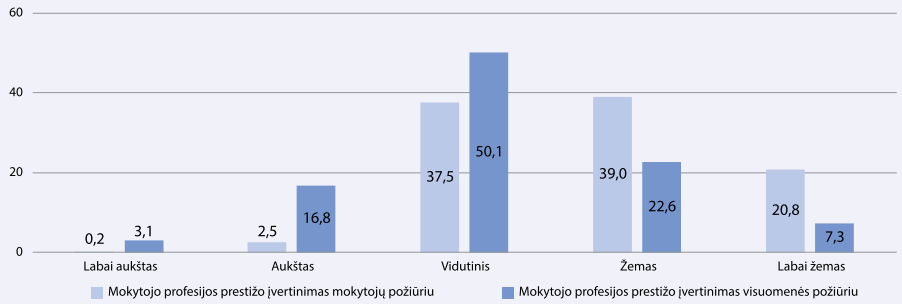

Duomenų šaltinis: Petronytė-Urbonavičienė, Žiliukaitė, Degutis, Ramonaitė, 2024

darbui ir misijai turėtų būti vertinami dviem aspektais: kaip visuomenė suvokia pedagoginio darbuotojo profesijos poveikį bei reikšmę jaunosios kartos ir šalies raidai ir kitas – ar patys pedagoginiai darbuotojai jaučiasi esą vertinami.

EBPO TALIS 2018 m. duomenimis, vertinami visuomenės jautėsi gana nedidelė dalis mokytojų: vidutiniškai tik 26 proc. mokytojų EBPO šalyse ir tik 14 proc. – Lietuvoje. Tuo pačiu metu, 2018 m., iškelta idėja Lietuvai – „Mokytojas – prestižinė profesija iki 2025 metų“. Šios idėjos iškėlimas parodė, kad visuomenei rūpi mokytojo darbas ir šios profesijos prestižas. Nors ši idėja susilaukė palaikymo, nuoseklaus jos įgyvendinimo veiksmų planas taip ir nebuvo parengtas. Nepaisant to, reikia pripažinti, kad pozityvių poslinkių, stiprinant mokytojo (pedagoginio darbuotojo) profesijos prestižą, įvyko nemažai: kaip jau buvo paminėta, gerokai pakilo mokytojų ir kitų pedagoginių darbuotojų darbo užmokestis, pedagoginių darbuotojų balsas tapo vis labiau girdimas, o ir pačių mokytojų požiūris į savo profesiją po truputį gerėja. Lyginant EBPO TALIS 2018 m. ir 2024 m. duomenis, galima pastebėti, kad dėl savo profesijos pasirinkimo apgailestaujančių mokytojų dalis EBPO šalyse sumažėjo vidutiniškai 1 proc. punktu, o Lietuvoje – 2 proc. punktais (nuo 16 proc. iki 14 proc.).

Kaip buvo nustatyta per EBPO TALIS 2024 m. tyrimą, gerus profesinius santykius su mokyklos vadovais, kolegomis, mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais) ir mokiniais palaikantys mokytojai dažniau nurodo, kad yra patenkinti savo darbu. Lietuvoje mokytojų santykiai su mokyklos vadovu ir mokinių tėvais (globėjais) rodo stipriausią ryšį su mokytojų gerove. Mokytojai, kurie bent kartą per mėnesį bendrauja ir bendradarbiauja su mokinių tėvais (globėjais), dažniau nurodo pasiekiantys savo pamokų tikslus. Be to, tokiems mokytojams būdingas didesnis pasitenkinimas savo darbu.

Subjektyvus mokytojų vertės jausmas (t. y. mokytojų nuomonė apie tai, kaip jų, kaip pedagogų, indėlį vertina mokyklos bendruomenė ir plačioji visuomenė) gali turėti įtakos mokytojų profesiniams rezultatams ir pasitenkinimui darbu. Lietuvoje 71,6 proc. mokytojų (vidutiniškai EBPO – 65,4 proc.) teigia, kad mokytojai jų mokykloje yra vertinami mokinių tėvų (globėjų). Lietuvoje mokytojai vyrai (77,2 proc.) dažniau nei mokytojos moterys (70,7 proc.) teigia jaučiantys, kad mokinių tėvai (globėjai) vertina jų darbą. Vidutiniškai EBPO šalyse pastebima panaši tendencija, tačiau lyčių skirtumas yra mažesnis (atitinkamai 66,5 proc. ir 65,0 proc.).

Visuomenės požiūrį į mokytojų profesiją vertino ir 2023 m. Pilietinės visuomenės instituto mokslininkų atliktas Pilietinės galios indekso tyrimas. Šio tyrimo duomenimis, Lietuvos mokytojai savo profesijos prestižą vertina prasčiau nei visuomenė apskritai. 2023 m. labai aukštai ar aukštai mokytojo profesijos prestižą įvertino 19,9 proc. visuomenės narių ir tik 2,7 proc. mokytojų (Petronytė-Urbonavičienė, Žiliukaitė, Degutis, Ramonaitė, 2024) (7.3 pav.).

Mokytojų pasitenkinimas savo profesija

Pasitenkinimas darbu, kuris siejamas su gera savijauta ir pasididžiavimu savo profesine veikla, daro teigiamą poveikį ne tik mokytojams, bet ir apskritai emocinei mokyklos aplinkai ir mokinių pasiekimams.

EBPO TALIS 2024 m. tyrimo metu net 85,4 proc. Lietuvos mokytojų nurodė, kad jie apskritai yra patenkinti savo darbu (7.4 pav.). Džiugu pastebėti, kad nuo 2018 m. taip teigiančių mokytojų dalis Lietuvoje paaugo beveik 3 proc. punktais (2018 m. taip teigiančių mokytojų buvo 82,7 proc.). Tačiau vidutiniškai EBPO šalyse šis rodiklis per šešerius metus sumažėjo 1 proc. punktu.

Lietuvos mokytojai dažniau (75,7 proc.) nei vidutiniškai jų kolegos EBPO šalyse (73,9 proc.) teigia, kad teigiamos mokytojo darbo (profesijos) pusės aiškiai nusveria neigiamas, ir jiems patinka dirbti savo mokykloje (atitinkamai – 92,2 proc. ir 90,1 proc.). Tačiau kartu Lietuvos mokytojai dažniau nei jų kolegos EBPO

7.4 pav.

Didžioji dalis Lietuvos mokytojų nurodo, kad yra patenkinti savo profesija ir darbu

Mokytojų, nurodžiusių, kad sutinka ar visiškai sutinka su pateiktais teiginiais, dalis (proc.), EBPO TALIS 2024 m. duomenimis

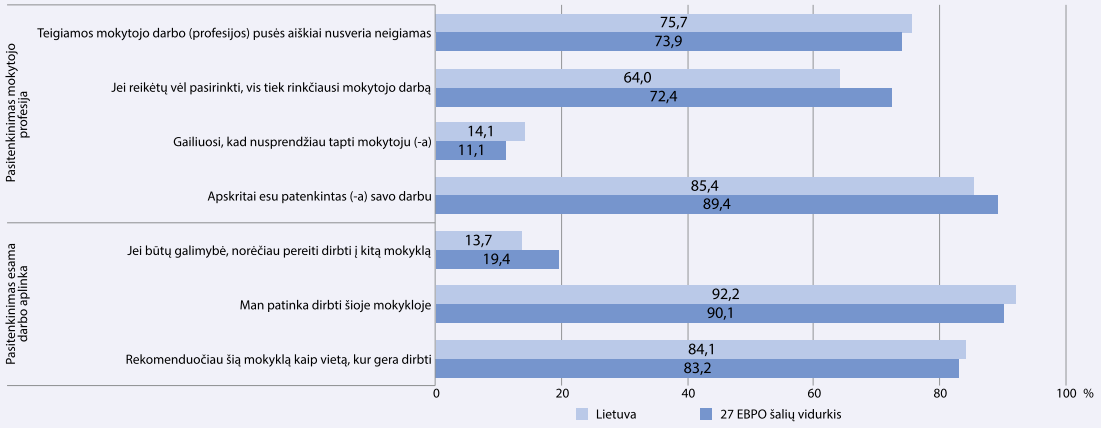

Šaltinis: Melnikė, Valavičiūtė, Sevalneva ir kt., 2026

šalyse teigia besigailintys, kad nusprendė tapti mokytoju (-a) (atitinkamai 14,1 proc. ir 11,1 proc. (7.4 pav.).

EBPO TALIS 2024 m. tyrimo metu buvo analizuotas ir mokytojų pasitenkinimas jų įdarbinimo sąlygomis – stabilumas ir saugumas darbe, darbo lankstumas. Vienas pagrindinių mokytojo saugumo ir darbo vietos stabilumo užtikrinimo elementų yra darbo sutarties pobūdis ir sąlygos. Neterminuotos darbo sutartys paprastai suteikia didesnį stabilumą, o pagal terminuotas sutartis dirbantys mokytojai gali jaustis ne tokie užtikrinti dėl savo darbo vietos.

Lietuvoje net 92,4 proc. mokytojų nurodė dirbantys pagal neterminuotas darbo sutartis, ir tai – penktas didžiausias rodiklis tarp EBPO šalių (EBPO vidurkis – 80,7 proc.). Ilgesnę nei vienų metų terminuotą sutartį teigė turintys 5,2 proc. Lietuvos mokytojų (EBPO vidurkis – 5,7 proc.), pagal vienų metų ir trumpesnes sutartis teigė dirbantys 2,4 proc. mokytojų Lietuvoje (EBPO vidurkis – 13,6 proc.).

EBPO TALIS tyrime darbo lankstumas yra suprantamas kaip darbuotojo galimybė savarankiškai priimti sprendimus dėl savo darbo krūvio. Lankstumas dažniausiai įforminamas kaip galimybė dirbti ne visą darbo laiką (ne visa pareigybe).

EBPO TALIS tyrime mokytojų buvo klausiama, kokiu darbo krūviu jie dirba mokyklose: visa pareigybe (daugiau nei 90 proc. viso galimo darbo laiko) ar ne visa pareigybe. Taip pat buvo tiriama, ar lanksčios darbo sąlygos yra svarbios patiems mokytojams: buvo prašoma nurodyti, kiek jiems yra svarbūs šie mokytojo darbą apibūdinantys teiginiai: „Darbo valandos dera su mano pareigomis šeimoje“ ir „Mokytojo darbas yra lankstus (galimybė keliauti, darbas ne visą darbo dieną, galimybė derinti darbą su pareigomis šeimoje)“.

Nors, kaip jau buvo minėta 6 skyriuje, nuo 2022 m. iki 2025 m. Lietuvoje mokytojų, dirbančių visu ar didesniu darbo krūviu, padaugėjo 9,2 proc., EBPO TALIS 2024 m. tyrimo metu tik 64,1 proc. Lietuvos mokytojų nurodė, kad jie dirba visu darbo krūviu (EBPO vidurkis – 80,7 proc.). Vertindami įvairius mokytojo profesijos ir darbo aspektus, Lietuvoje 51,0 proc. mokytojų (EBPO vidurkis – 55,7 proc.) nurodė, jog jiems yra labai svarbu, kad darbo valandos derėtų su šeimos įsipareigojimais, o 44,0 proc. (EBPO vidurkis – 41,6 proc.) pabrėžė mokytojo darbo lankstumą (galimybę keliauti, dirbti ne visą darbo dieną ir pan.). Jaunesni, iki 30 metų, mokytojai kur kas dažniau nei vyresni kolegos įvardijo šiuos aspektus kaip labai reikšmingus.

EBPO TALIS 2024 m. tyrimo metu mokytojai taip pat vertino ir pasitenkinimą darbo grafiku, suteikiamomis lengvatomis, kitais darbo aspektais ir atskirai – darbo užmokesčiu. Lietuvoje 77,4 proc. mokytojų (EBPO vidutiniškai – 67,6 proc.) teigia, kad yra patenkinti savo darbo sąlygomis (nevertinant darbo užmokesčio). Tačiau su teiginiu, kad jie yra patenkinti gaunamu darbo užmokesčiu, visiškai sutiko arba sutiko tik 28,4 proc. Lietuvos mokytojų (EBPO vidutiniškai – 39,2 proc.). Tiesa, palyginti su 2018 m. rezultatais, savo darbo užmokesčiu patenkintų Lietuvos mokytojų dalis gerokai išaugo: 2018 m. tokių mokytojų buvo vos 11,1 proc. (EBPO vidutiniškai – 36,4 proc.). Tokie rezultatai neturėtų kelti nuostabos: kaip buvo aptarta, pedagoginių darbuotojų darbo užmokestis šiuo laikotarpiu Lietuvoje sparčiai augo.

Tokie pasitenkinimo darbu rezultatai tarsi prieštarauja anksčiau aptartiems duomenims, rodantiems streso ir mokytojų gerovės situaciją. Visgi, atidžiau analizuojant pateikiamus teiginius ir gautus rezultatus, galima pastebėti, kad pasitenkinimas darbu EBPO TALIS tyrime yra suprantamas per vidinių nuostatų profesijos atžvilgiu ir formalių darbo sąlygų prizmę. Dėl šios priežasties nėra galimybių ieškoti tiesioginių sąsajų tarp patiriamo streso, psichologinės bei emocinės gerovės ir pasitenkinimo darbu rodiklių.

8. Pedagoginių darbuotojų rengimas ir kvalifikacijos tobulinimas

Pedagogų rengimas ir jų kvalifikacijos tobulinimas Lietuvoje sudaro vientisą, nuoseklią sistemą, apimančią tiek studijas aukštosiose mokyklose, tiek nuolatinį profesinį tobulėjimą per visą karjerą. Šiuo metu Lietuvoje pedagogus rengia 3 pedagogų rengimo centrai ir 9 aukštosios mokyklos, vykdančios akredituotas pedagogikos studijų krypties studijas. Lietuvoje mokytojai rengiami lygiagrečiuoju, nuosekliuoju ir gretutinių studijų būdais. 2021–2025 m. augo asmenų, studijuojančių pedagoginėse studijų programose, skaičius (nuo 4 350 studentų 2021 m. iki 6 247 – 2025 m.), kartu didėjo ir studijas baigusiųjų skaičius (nuo 1 139 asmenų 2021 m. iki 1 464 – 2025 m.).

Lietuvoje pedagoginių darbuotojų kvalifikacijos tobulinimas yra neformaliojo suaugusiųjų švietimo dalis, reglamentuojama teisės aktais. Mokytojai privalo nuolat tobulinti kompetencijas – bent kartą per trejus metus, o kasmet turi teisę profesiniam tobulėjimui skirti ne mažiau kaip 5 dienas.

Kvalifikacijos tobulinimas apima tiek naujų kompetencijų (pvz., kito dalyko ar specializacijos) įgijimą, tiek profesinių gebėjimų stiprinimą, dalyvaujant programose, renginiuose, stažuotėse ar kitose profesinio tobulėjimo veiklose, ir savišvietos būdu. Duomenys rodo, kad kvalifikacijos tobulinimo pasiūla didėja, o mokytojai aktyviai dalyvauja profesinio tobulėjimo veiklose: EBPO TALIS 2024 m. duomenimis, net 99,8 proc. Lietuvos mokytojų per metus įsitraukia į profesinio mokymosi veiklas.

Pedagogų rengimo sistema

Kaip nurodyta ŠMSM svetainėje, pedagogo profesiją galima įgyti devyniose Lietuvos aukštosiose mokyklose: Kauno technologijos universitete, Klaipėdos universitete, Mykolo Romerio universitete, Vilniaus universitete, Vytauto Didžiojo universitete ir Kauno kolegijoje, Klaipėdos valstybinėje kolegijoje, Panevėžio kolegijoje, Vilniaus kolegijoje. Taip pat trys institucijos ar jų konsorciumai turi pedagogų rengimo centro statusą. Tai – Vilniaus universitetas, Vytauto Didžiojo universitetas ir aukštosios mokyklos, veikiančios pagal jungtinės veiklos sutartį: Kauno technologijos universitetas, Lietuvos sporto universitetas, Mykolo Romerio universitetas, Vilniaus kolegija.

Pedagogų rengimo reglamente (2024) nustatomos pedagogo kvalifikacijos ir dalykinės kompetencijos, pedagoginės specializacijos įgijimo būdai, reikalavimai pedagogų rengimo centrams ir kitoms aukštosioms mokykloms, rengiančioms pedagogus, taip pat pedagoginių studijų programų ir pedagogikos profesinių studijų vykdymo reikalavimai.

Pedagogo kvalifikacija Lietuvoje gali būti įgyjama lygiagrečiuoju, nuosekliuoju būdais arba gretutinėse studijose, taip pat asmeniui gali būti pripažinta neformaliuoju būdu įgyta pedagogo kvalifikacija (8.1 lentelė)[35].

Pedagogo kvalifikacijai įgyti būtinos profesinės elgsenos, kognityvinės, veikimo kartu ir emocinės-motyvacinės sričių kompetencijos apibrėžiamos *Mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų kompetencijų apraše (2023)*. Įgytos kompetencijos tobulinamos visą aktyvios profesinės veiklos laikotarpį.

35 | Valstybių narių, trečiųjų šalių ir Lietuvos piliečiams, įgijusiems aukštąjį išsilavinimą valstybėse narėse ar trečiosiose šalyse, norintiems dirbti pedagoginį darbą Lietuvoje, reikalavimai dėl pedagogo kvalifikacijos pripažinimo nustatyti *Valstybių narių ir trečiųjų valstybių piliečių profesinių kvalifikacijų, įgytų trečiosiose valstybėse, pripažinimo, norint dirbti Lietuvos Respublikoje pagal reglamentuojamą profesiją, priskirtą Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos kompetencijai, tvarkos apraše (2020)* ir *Profesinės kvalifikacijos pripažinimo, norint dirbti ar laikinai ir kartais teikti paslaugas Lietuvos Respublikoje pagal reglamentuojamą profesiją, priskirtą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos kompetencijai, tvarkos apraše (2016).*

8.1 lentelė

Pedagogo kvalifikacija Lietuvoje gali būti įgyjama įvairiais būdais

Pedagogų rengimo reglamente (2024) ir *Reikalavimų mokytojų kvalifikacijai apraše (2014)* įvardyti pedagogo kvalifikacijos įgijimo būdai

Pedagogo kvalifikacijos įgijimo būdas	Pedagogo kvalifikacijai įgyti būtinos sąlygos
Lygiagrečiosios studijos	Baigta koleginių arba universitetinių pirmosios pakopos pedagogikos studijų krypties studijų programa (įgytas ugdymo mokslų profesinio bakalauro arba bakalauro kvalifikacinis laipsnis ir pedagogo kvalifikacija).
	Baigta universitetinių pirmosios pakopos ne pedagogikos studijų krypties studijų programa, į kurią integruotas pedagogikos studijų modulis (60 studijų kreditų) (įgytas atitinkamos studijų krypčių grupės, kurioje registruota studijų programa, bakalauro kvalifikacinis laipsnis ir pedagogo kvalifikacija).
Gretutinės studijos	Baigtas pedagogikos studijų modulis (60 studijų kreditų) greta koleginių ar universitetinių pirmosios pakopos ne pedagogikos studijų krypties studijų programos (įgyjamas studijuojamos pagrindinės studijų krypčių grupės profesinio bakalauro ar bakalauro kvalifikacinis laipsnis ir pedagogo kvalifikacija).
Nuoseklusis studijų būdas	Baigta universitetinių pedagogikos profesinių studijų programa, kuri gali būti 60 arba 120 studijų kreditų (taikoma tik aukštąjį išsilavinimą jau turintiems asmenims) (įgyjama pedagogo kvalifikacija). Studijavus 120 studijų kreditų programoje, papildomai įgyjamos atitinkamo dalyko dalykinės kompetencijos.
Neformaliuoju būdu įgytų kompetencijų pripažinimas	Teisės aktų, reglamentuojančių kompetencijų pripažinimą, nustatyta tvarka įskaitomos ir pripažįstamos kompetencijos, įgytos dirbant pedagoginį darbą ir (ar) neformaliojo švietimo būdu (atlieka aukštosios mokyklos savo nustatyta tvarka).
	Turint aukštąjį išsilavinimą, ne mažesnį kaip 3 metų pedagoginio darbo stažą ir išklausius ne mažiau kaip 160 valandų (6 studijų kreditų) pedagogikos, psichologijos ir didaktikos kursus (pripažinimą įformina švietimo įstaigos vadovas savo įsakymu).

Pagal: *Pedagogų rengimo reglamentą (2024)* ir *Reikalavimų mokytojų kvalifikacijai aprašą (2014)*

Studijuojantieji pedagoginių studijų programose ir jas baigusieji

2021–2025 m. augo bendras asmenų, studijuojančių pedagoginėse studijų programose, skaičius – nuo 4 350 iki 6 247 studentų (8.1 pav.). Labiausiai padidėjo (48,8 proc.) studijuojančiųjų profesinėse pedagogikos studijose skaičius – nuo 596 iki 887 studentų. Taip pat stebėtu laikotarpiu 45,0 proc. padaugėjo studijuojančiųjų pirmosios pakopos pedagogikos krypties studijų programose ir 31,6 proc. – gretutinėse pedagogikos studijų programose.

Asmenų, baigusių pedagogo kvalifikaciją suteikiančias studijas, skaičius 2022–2025 m. (t. y. per laikotarpį nuo 2021–2022 m. m. iki 2024–2025 m. m.) svyravo. Ypač didelis baigusių šias studijas asmenų skaičiaus augimas buvo 2024 m., palyginti su 2023 m. (nuo 1 047 iki 1 465 absolventų). Tikėtina, kad tokias tendencijas lėmė nuo 2020–2021 m. m. įvestos paskatos pedagogiką studijuojantiems bakalauro studijų studentams ir nuo 2023–2024 m. m. padidintos paskatos profesinių pedagogikos studijų studentams, taip pat sprendimas beveik neriboti šių studijų vietų skaičiaus.

8.1 pav.

2021–2025 m. augo asmenų, studijuojančių pedagogo kvalifikaciją suteikiančiose studijų programose, skaičius

Asmenų, studijavusių (studijuojančių) pedagogo kvalifikaciją suteikiančiose studijų programose, skaičiaus kaita 2021–2025 m.

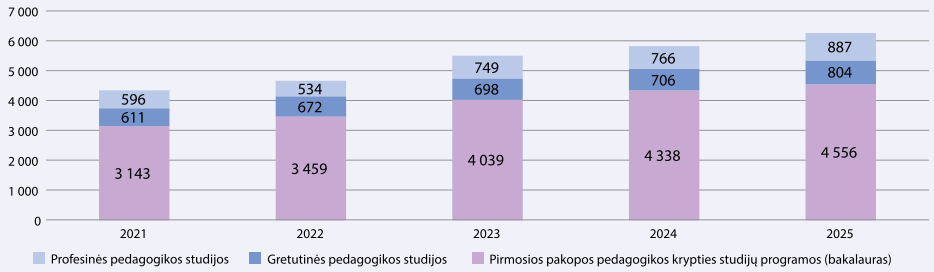

Duomenų šaltinis: ŠVIS

8.2 pav.

2024 m., palyginti su 2023 m., baigusių pedagogines studijas asmenų skaičius gerokai išaugo

Asmenų, baigusių pedagogo kvalifikaciją suteikiančias studijas, skaičiaus kaita 2022–2025 m.

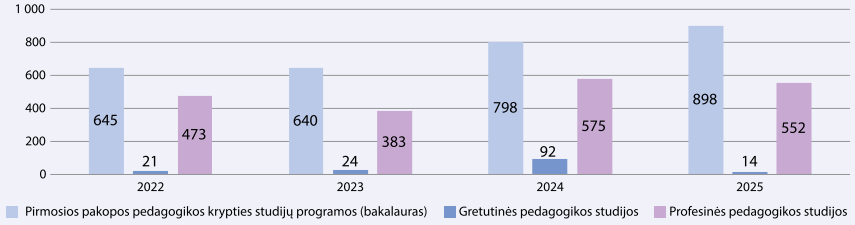

Duomenų šaltinis: ŠVIS

Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo sistema

Lietuvoje pedagoginių darbuotojų kvalifikacijos tobulinimas yra sudedamoji neformaliojo suaugusiųjų švietimo dalis. *Švietimo įstatymas (2011)* nustato, kad ne rečiau kaip kartą per trejus metus pedagoginiai darbuotojai (išskyrus aukštųjų mokyklų darbuotojus), atsižvelgdami į savo pedagoginės veiklos specifiką, privalo tobulinti savo kvalifikaciją socialinių ir emocinių kompetencijų ugdymo ir kitose srityse. Mokytojai taip pat privalo tobulinti savo kvalifikaciją prioritetinėse kvalifikacijos tobulinimo srityse, kurias tvirtina švietimo, mokslo ir sporto ministras. *Švietimo įstatyme (2011)* taip pat įtvirtinta nuostata, suteikianti teisę mokytojui ne mažiau kaip 5 dienas per metus dalyvauti kvalifikacijos tobulinimo programose ir renginiuose.

Valstybinių ir savivaldybių švietimo įstaigų (išskyrus aukštąsias mokyklas) pedagoginių darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo nuostatai (2025) reglamentuoja, kad kvalifikacijos tobulinimas apima įgytos kvalifikacijos plėtojimą ir profesinių kompetencijų tobulinimą. Pedagoginiai darbuotojai kvalifikaciją gali plėtoti, įgydami kito (-ų) mokomojo (-ųjų) dalyko (-ų) ar ugdymo specializacijos kompetencijų aukštojoje mokykloje. Profesinės kompetencijos gali būti tobulinamos pedagoginių darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo programose, nacionalinėse pedagoginių darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo programose, renginiuose ir savišvietos būdu, taip pat dalyvaujant mentorystės mokymuose, ugdomosios ir vadybinės veiklos stebėjimuose ir aptarimuose, praktinės veiklos refleksijose, stažuotėse ir kituose neformaliojo suaugusiųjų švietimo renginiuose.

Švietimo įstatymas (2011) taip pat nustato, kad pedagoginių darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo programas įgyvendina švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka patvirtinti pedagogų rengimo centrai ir akredituotos kvalifikacijos tobulinimo įstaigos. Nacionalines pedagoginių darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo programas įgyvendina švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka patvirtinti pedagogų rengimo centrai, kartu su kitomis aukštosiomis mokyklomis ir (ar) akredituotomis kvalifikacijos tobulinimo įstaigomis.

Kvalifikacijos tobulinimas yra planuojamas asmens, švietimo įstaigos, savininko ir nacionaliniu lygmenimis. Pedagoginis darbuotojas ne rečiau nei kartą per metus įsivertina savo profesines kompetencijas, remdamasis mokinių pasiekimų ir pažangos, švietimo įstaigos rezultatais ir kitais rodikliais, nusimato kvalifikacijos tobulinimo poreikius, renkasi profesinių kompetencijų tobulinimo formas ir kvalifikacijos tobulinimo būdus. Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo poreikis taip pat analizuojamas ir planuojamas švietimo įstaigos, savininko ir nacionaliniu lygmenimis.

Valstybinių ir savivaldybių švietimo įstaigų (išskyrus aukštąsias mokyklas) pedagoginių darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo nuostatai (2025) įgalioja NŠA atlikti valstybinių ir savivaldybių švietimo įstaigų (išskyrus aukštąsias mokyklas) pedagoginių darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo stebėseną.

Remiantis *Nacionalinės švietimo agentūros 2024 m. pedagoginių darbuotojų (išskyrus aukštųjų mokyklų darbuotojus) kvalifikacijos tobulinimo stebėsenos apžvalgos* duomenimis, 2024 m. 78 akredituotos institucijos ir 10 aukštųjų mokyklų turėjo teisę vykdyti pedagoginių darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo veiklas. 2025 m. akredituotų institucijų skaičius išaugo iki 83, o aukštųjų mokyklų, dalyvaujančių pedagoginių darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo sistemoje, skaičius liko nepakitęs.

Viena iš EBPO TALIS tyrimo sričių – profesinis mokymasis[36]: kiek ir kaip mokytojai gali pasinaudoti profesinės kvalifikacijos tobulinimo priemonėmis, kokie mokytojų poreikiai ir kur mokytojai dalyvauja, kas trukdo jiems pasinaudoti tomis priemonėmis. 2024 m. EBPO TALIS tyrimo duomenimis, net

36 | 2024 m. EBPO TALIS tyrime terminas „profesinis tobulinimasis“, vartotas iki tol, buvo pakeistas į terminą „profesinis mokymasis“, siekiant plačiau apibūdinti šį reiškinį. Toks sprendimas priimtas, siekiant akcentuoti ne tobulinimąsi, kuris suponuoja asmens „netobulumą“, o labiau mokymąsi, kaip natūralų procesą, kuris vyksta nuolatos.

8.3 pav.

Didžiausia dalis mokytojų dalyvavo kursuose, seminaruose ir praktiniuose užsiėmimuose

Mokytojų dalyvavimo profesinio mokymosi veiklose pasiskirstymas (dalis, proc.) pagal veiklos tipą, EBPO TALIS 2024 m. duomenimis*

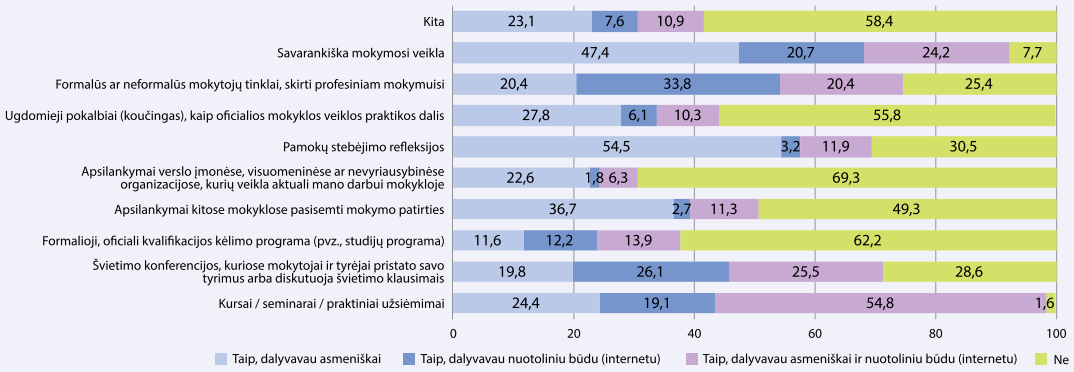

* Duomenys pateikti, taikant skaitinių reikšmių apvalinimą.

Duomenų šaltinis: EBPO TALIS (2024) duomenų bazė

8.4 pav.

Didžiausia dalis mokyklų vadovų dalyvavo savarankiškose profesinio mokymosi veiklose

Mokyklų vadovų dalyvavimo profesinio mokymosi veiklose pasiskirstymas (dalis, proc.) pagal veiklos tipą, EBPO TALIS 2024 m. duomenimis*

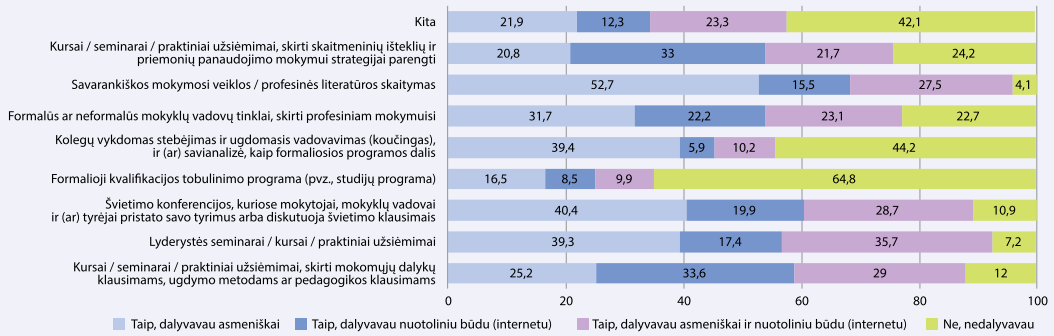

* Duomenys pateikti, taikant skaitinių reikšmių apvalinimą.

Duomenų šaltinis: EBPO TALIS (2024) duomenų bazė

99,8 proc. Lietuvos mokytojų (EBPO vidurkis – 96,0 proc.) per paskutinius 12 mėn. iki tyrimo dalyvavo profesinio mokymosi veiklose. Daugiausia Lietuvos mokytojų dalyvavo kursuose, seminaruose ir praktinės veiklos užsiėmimuose (98,3 proc.). Taip pat mokytojai aktyviai rinkosi ir savarankiško mokymosi veiklas (92,3 proc.), formaliuosius ar neformaliuosius tinklus, skirtus profesiniam mokymuisi (74,6 proc.), ir švietimo konferencijas (71,4 proc.). Mažesnė dalis mokytojų dalyvavo formaliose kvalifikacijos kėlimo programose (37,7 proc.) ir lankėsi verslo įmonėse, visuomeninėse ar nevyriausybinėse organizacijose (30,7 proc.). Lyginant, kokiu būdu mokytojai dalyvauja profesinio mokymosi veiklose, pastebėta, kad vyrauja dalyvavimas asmeniškai ir nuotoliniu būdu (internetu), šį būdą dažniausiai rinkosi mokytojai, dalyvavę kursuose, seminaruose ir praktinės veiklos užsiėmimuose (54,8 proc.) (8.3 pav.)

Pažymėtina, kad Lietuvos mokyklų vadovai taip pat aktyviai dalyvavo profesinio mokymosi veiklose (8.4 pav.). Daugiausia Lietuvos mokyklų vadovų dalyvavo savarankiškose mokymosi veiklose (95,7 proc.). Be to, mokyklų vadovai aktyviai rinkosi ir lyderystės seminarus, kursus ir praktinius užsiėmimus (92,4 proc.), švietimo konferencijas (89 proc.), taip pat kursus, seminarus ir praktinės veiklos užsiėmimus, skirtus skaitmeninių išteklių ir priemonių panaudojimo mokymui strategijai parengti (75,5 proc.). Mažesnė dalis mokyklų vadovų dalyvavo kolegų vykdomų veiklų stebėjimuose ir savianalizėje (55,5 proc.) ir formaliose kvalifikacijos tobulinimo programose (34,9 proc.). Lyginant, kokiu būdu mokyklų vadovai dalyvauja profesinio mokymosi veiklose, nustatyta, kad vyrauja asmeniškas dalyvavimas, šį būdą dažniausiai rinkosi mokyklų vadovai, dalyvavę savarankiškose mokymosi veiklose (52,7 proc.) ir lyderystės kursuose, seminaruose ir praktinės veiklos užsiėmimuose (39,3 proc.).

Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo poreikiai ir trikdžiai

Remiantis EBPO TALIS 2024 m. duomenimis, didžiausia mokytojų dalis didelį profesinio mokymosi poreikį nurodo tokiose srityse, kaip ugdymo programų išmanymas (36,1 proc.), mokinių, turinčių SUP, ugdymas (32,5 proc.), mokinių pasiekimų vertinimas (32,3 proc.) ir DI naudojimo mokymui ir mokymuisi įgūdžių stiprinimas (30,2 proc.). Tik santykinai nedidelė mokytojų dalis nurodo didelį profesinio mokymosi poreikį mokyklos valdymo ir administravimo (8,3 proc.), ugdymo daugiakultūrėje ir įvairiakalbėje aplinkoje (17,3 proc.) ir savo mokomojo (-ųjų) dalyko (-ų) pedagogikos, didaktikos (18,8 proc.) srityse. Didžiausia dalis mokytojų (43,5 proc.) nemato jokio poreikio įgyti (plėtoti) kompetencijas mokyklos valdymo ir administravimo srityje (8.5 pav.).

Daugiausia mokyklos vadovų didelį profesinio tobulėjimo poreikį nurodo tokiose srityse, kaip duomenų naudojimas mokyklos veiklos kokybei gerinti (40,3 proc.), darbuotojų gerovės skatinimas (33,0 proc.), veiksmingo grįžtamojo ryšio teikimas (32,8 proc.) ir vadovavimas mokyklai (30,7 proc.). Didžiausia dalis mokyklos vadovų (10,2 proc.) nemato jokio poreikio įgyti (plėtoti) kompetencijas profesinio mokymosi plano mokytojams (su mokytojais) kūrimo srityje. Gana nemažos dalies mokyklos vadovų susidomėjimo taip pat nesukelia lygybės ir įvairovės skatinimo kompetencijų plėtojimo klausimas – net 9,3 proc. mokyklų vadovų teigia, kad jie šiuo metu nemato jokio profesinio mokymosi poreikio šioje srityje (8.6 pav.).

8.5 pav.

Daugiausia mokytojų didelį profesinio mokymosi poreikį mato ugdymo programų išmanymo srityje

Mokytojų profesinio mokymosi poreikio pasiskirstymas (dalis, proc.), EBPO TALIS 2024 m. duomenimis*

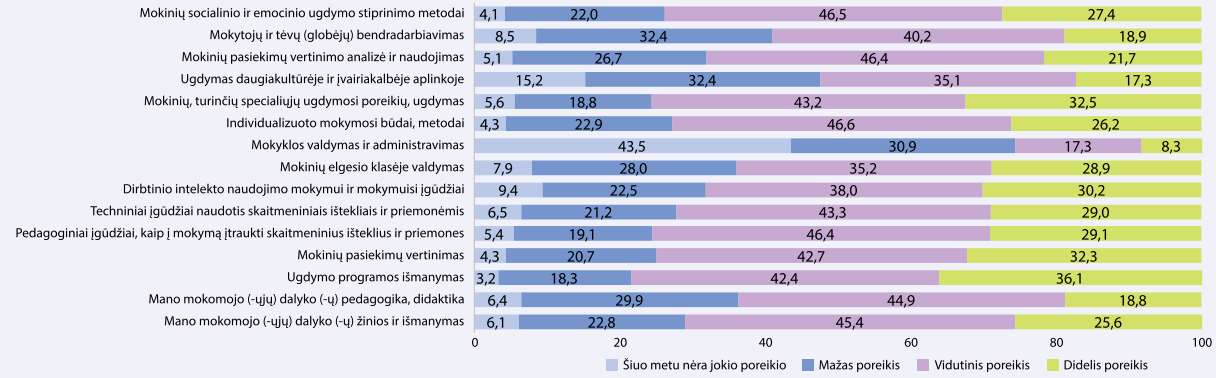

* Duomenys pateikti, taikant skaitinių reikšmių apvalinimą.

Duomenų šaltinis: EBPO TALIS (2024) duomenų bazė

8.6 pav.

Daugiausia mokyklų vadovų didelį profesinio mokymosi poreikį nurodo duomenų naudojimo mokyklos veiklos kokybei gerinti srityje

Mokyklų vadovų profesinio mokymosi poreikio pasiskirstymas (dalis, proc.), EBPO TALIS 2024 m. duomenimis*

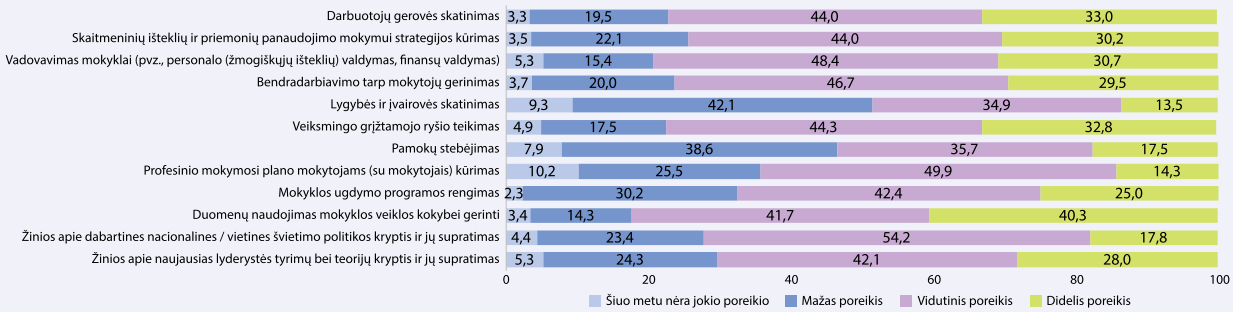

* Duomenys pateikti, taikant skaitinių reikšmių apvalinimą.

Duomenų šaltinis: EBPO TALIS (2024) duomenų bazė

EBPO TALIS 2024 m. duomenimis, tik 3,6 proc. Lietuvos mokytojų pažymėjo, kad profesinio mokymosi veiklos visiškai neturėjo įtakos jų darbui mokykloje. Visgi aktualu atkreipti dėmesį, kad taip pat net 41,9 proc. mokytojų nurodė, jog profesinio mokymosi veiklos įtakos darbui mokykloje turėjo tik iš dalies (8.7 pav.). Tokie duomenys galbūt rodo, kad profesinio mokymosi veiklos, siūlomos mokytojams, neatitinka jų poreikių. Kita vertus, tai gali būti susiję ir su dideliu darbo krūviu ir laiko, kuris turėtų būti skirtas įgytoms žinioms ir gebėjimams pritaikyti praktinėje veikloje, trūkumu (apie tai iš dalies kalbama ir toliau, aptariant profesinio mokymosi trikdžius).

Daugiausia mokytojų (45,5 proc.) sutinka ar visiškai sutinka, kad didžiausias profesinio mokymosi trikdis – laiko stoka dėl kitų įsipareigojimų ar pareigų. Taip pat didelė dalis mokytojų (42 proc.) visiškai sutinka arba sutinka su teiginiu, kad profesinio mokymosi užsiėmimai nesiderina su darbo grafiku, 36,6 proc. visiškai sutinka ar sutinka, kad nėra tinkamos profesinio mokymosi pasiūlos (8.8 pav.).

8.7 pav.

Profesinio mokymosi veiklos, kuriose dalyvavo mokytojai, turėjo daug ar nemažai įtakos jų darbui mokykloje

Mokytojų nuomonių apie profesinio mokymosi veiklų, kuriose jie dalyvavo per pastaruosius 12 mėnesių, įtaką darbui mokykloje pasiskirstymas (dalys, proc.), EBPO TALIS 2024 m. duomenimis*

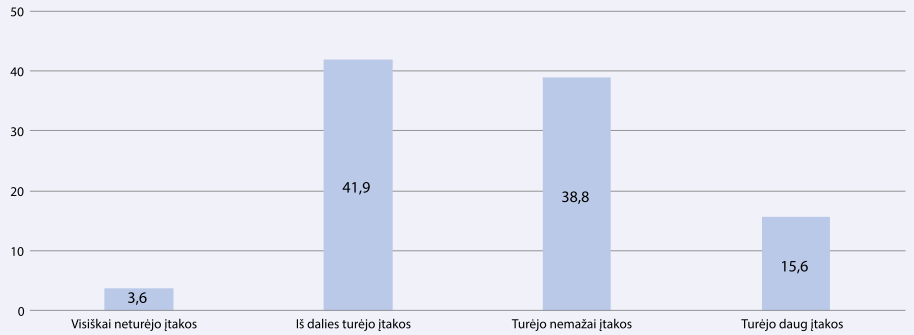

* Duomenys pateikti, taikant skaitinių reikšmių apvalinimą.

Duomenų šaltinis: EBPO TALIS (2024) duomenų bazė

8.8 pav.

Mokytojų teigimu, esminis mokytojų profesinio mokymosi trikdis – laiko stoka

Mokytojų nuomonių apie profesinio mokymosi trikdžius pasiskirstymas (dalys, proc.), EBPO TALIS 2024 m. duomenimis*

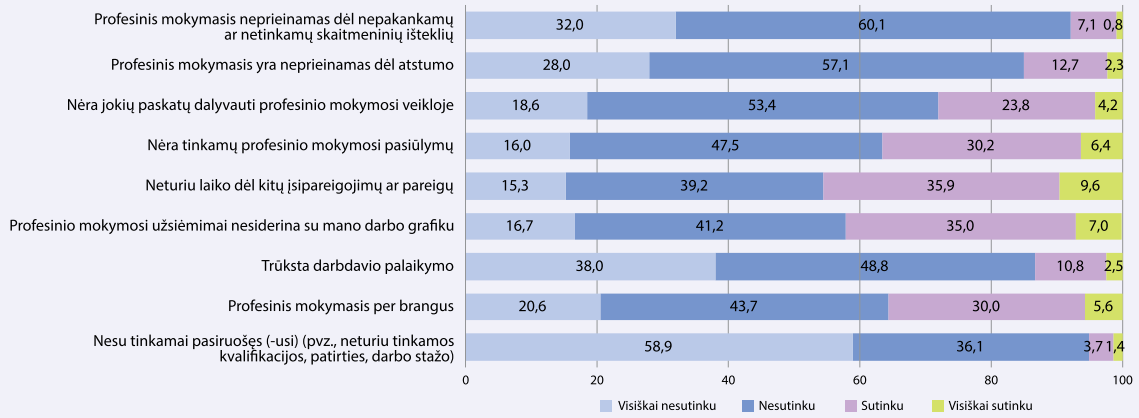

* Duomenys pateikti, taikant skaitinių reikšmių apvalinimą.

Duomenų šaltinis: EBPO TALIS (2024) duomenų bazė

9. Pedagogų poreikis

Pedagogų trūkumas aktualus ne tik Lietuvoje – su šiuo iššūkiu susiduria daugelis šalių. Kaip rodo Lietuvos pedagogų poreikio prognozė, iki 2030 m. Lietuvoje susidarys daugiau kaip 4 tūkst. bendrojo ugdymo dalykų mokytojų trūkumas, taip pat prognozuojamas didelis socialinių pedagogų trūkumas. Kita vertus, prognozė parodė, kad ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio ugdymo mokytojų ir specialiųjų pedagogų poreikis turėtų būti patenkintas.

Rengdama pedagogų poreikio prognozes, Lietuva siekia iš anksto stebėti pedagogų kaitos tendencijas. Tai leidžia iniciatyviai priimti tikslingus ilgalaikius sprendimus, kurie galėtų užkirsti kelią problemoms rastis ir įsisenėti.

Bendros tendencijos

Pedagogų trūkumas yra vienas iš svarbiausių švietimo iššūkių tiek Lietuvoje, tiek pasauliniu mastu. Atlikti tyrimai rodo, kad ši problema yra sisteminė – ji skirtingais aspektais pasireiškia skirtingose šalyse, tačiau jos šaknys ir padariniai labai panašūs: spartus pedagogų amžėjimas, augantys nekvalifikuotų mokytojų skaičiai, sunkus pedagogų pritraukimas ir išlaikymas švietimo sistemoje, didelė kaita ir ankstyvas jaunų mokytojų pasitraukimas iš profesijos (OECD, 2025).

Mokytojų trūkumas sukelia neigiamų padarinių seką, tiesiogiai paveikiančią mokinius, mokyklas ir visos visuomenės ateitį. Mokyklos, bandydamos užpildyti personalo spragas, didina mokinių skaičių klasėse arba samdo asmenis, neturinčius reikiamos kvalifikacijos, o tai tiesiogiai paveikia ugdymo kokybę. Ypač nukenčia regionų mokyklose besimokantys mokiniai, gaunantys mažiau individualizuoto dėmesio, o tai prisideda prie pasiekimų atotrūkio ir socialinės nelygybės augimo. Visiems likusiems mokytojams tenka augantis darbo krūvis: dėl papildomų pamokų ir administracinių užduočių mažėja laiko pasiruošti pamokoms, o tai didina nuovargio ir perdegimo riziką. Taip susiformuoja uždaras ratas: blogėjanti darbo aplinka ir menkstantis profesijos prestižas atbaido naujus kandidatus, o kvalifikuotų specialistų stoka ilgainiui riboja šalies ekonominį augimą (Van Breukelen, Theelen, 2026).

Tarp EBPO TALIS 2024 m. tyrimo duomenų, apžvelgiant mokytojų trūkumo tendencijas, pateikiami lyginamieji rodikliai, kuriais remiantis galima įvertinti situaciją skirtingose šalyse. Kaip jau buvo minėta anksčiau, viena pagrindinių trūkumo priežasčių – pedagogų amžėjimas: EBPO šalyse vidutiniškai 38 proc. mokytojų yra 50 metų ar vyresni. Kai kuriose valstybėse ši dalis gerokai viršija vidurkį – Lietuva, Portugalija, Latvija, Vengrija ir Estija priklauso šalių grupei, kuriose vyresnio amžiaus mokytojų dalis viršija 50 proc. Tai reiškia, kad per artimiausią dešimtmetį šiose šalyse iš švietimo sistemos pasitrauks daug mokytojų, išeinančių į pensiją, ir jiems pakeisti reikės reikšmingo skaičiaus naujų specialistų.

Susirūpinimą kelia ir mokytojų išlaikymo darbo vietoje problema. Maždaug 34 proc. visų profesiją paliekančių asmenų sudaro pradedantieji mokytojai, dirbantys mažiau nei penkerius metus, – tai rodo, kad problemų kelia ne tik demografija, bet ir darbo aplinka, taip pat motyvacija nepalikti profesijos. Šiame kontekste itin ryškiai išsiskiria Lietuvos situacija: EBPO duomenimis, pedagogų kaitos rodiklis šalyje viršijo 10 proc. ir pateko tarp aukščiausių EBPO šalyse. Papildomas iššūkis – mokytojų kvalifikacijos trūkumas. EBPO šalyse vidutiniškai 7,1 proc. vidurinio ugdymo mokytojų neatitinka kvalifikacinių reikalavimų, o Danijoje, Estijoje ir Švedijoje ši dalis viršija 15 proc. (OECD, 2025).

Lietuvoje pedagogų trūkumas ypač juntamas tarp STEM srities specialistų: gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos ir matematikos žinių turintys asmenys dažnai turi galimybių įsidarbinti privačiame sektoriuje, kuris siūlo konkurencingesnį atlygį nei švietimas. Tai tiesiogiai veikia mokyklų galimybes pritraukti ir išlaikyti šių dalykų mokytojus. Papildomą iššūkį kelia ryškus lyčių atotrūkis, rengiant STEM sričių profesionalus – moterų dalis šioje srityje Lietuvoje tesiekia 9,0 proc., o tai reiškia, kad potencialių naujų STEM mokytojų pasiūla išlieka itin siaura (European Commission Directorate-General for Education, Youth, Sport and Culture, 2025).

Pedagogų poreikio prognozavimas Lietuvoje

Kaip rodo NŠA užsakymu 2025 m. atlikta *Pedagogų poreikio prognozė iki 2030 metų*, įvertinus prognozuojamą mokinių skaičiaus kaitą, mokinių ir mokytojų skaičiaus santykio pokyčius, pedagogų išėjimą iš profesijos dėl amžiaus, keičiant karjerą ar dėl kitų priežasčių, pedagoginių studijų studentų skaičius ir absolventų įsidarbinimo rodiklius, per artimiausius penkerius metus Lietuvoje bus matomas nemažas pedagogų trūkumas.

Prognozuojama, kad per ateinančius penkerius metus bus parengta 8,7 tūkst. pedagogų, o numatomas poreikis tuo pačiu laikotarpiu sieks net 10,6 tūkst. Visgi tai – nuosaiki prognozė. Be to, ne visi pedagogikos studijų absolventai įsidarbins mokyklose, o norint pakeisti be pedagogo kvalifikacijos dirbančius (ir jos nesiekiančius) asmenis, papildomai reikės dar bent 3,5 tūkst. naujų pedagogų.

Prognozuojamas ypač didelis bendrojo ugdymo mokytojų (mokytojų dalykininkų) trūkumas. Ateinančių penkerių metų laikotarpiu reikės 6,7 tūkst. šių mokytojų, o jų bus parengta vos 4,2 tūkst. Jei ateityje pedagoginio darbo imsis panaši pedagoginių studijų absolventų dalis, kaip ir 2020–2024 m., 2030 m. Lietuvoje trūks daugiau nei 4 tūkst. šių mokytojų.

Ikimokyklinio, priešmokyklinio ir pradinio ugdymo mokytojų bus parengta daugiau, nei reikia. Jei pedagogais įsidarbins bent 87 proc. ikimokyklinio, priešmokyklinio ir (ar) pradinio ugdymo studijų absolventų, prognozuojamas šių specializacijų pedagogų poreikis iki 2030 m. bus patenkintas.

Jei 2026–2030 m. įstojusiųjų į specialiosios pedagogikos studijas skaičius bus panašus kaip per praėjusius penkerius metus, o mokyklose įsidarbins ne mažiau nei 74 proc. šių studijų absolventų, specialiąją pedagoginę pagalbą teikiančių specialistų paklausa bus patenkinta, net ir išaugus mokinių, turinčių SUP, skaičiui ar sumažinus vienai specialiojo pedagogo pareigybei tenkančių mokinių skaičių.

2025–2028 m. socialinės pedagogikos studijas turėtų baigti vidutiniškai po 16 asmenų kasmet, t. y. gerokai mažiau, nei reikia, todėl socialinių pedagogų poreikis mokyklose bus sunkiai patenkinamas.

Politiniai mokytojų trūkumo Lietuvoje siekiniai aptarti 1.4 poskyryje.

Priemonės, taikomos pedagoginių darbuotojų trūkumo problemai spręsti

Pedagogų trūkumo problemai spręsti daugiau nei trečdalis Europos švietimo sistemų šiuo metu įgyvendina įvairias priemones: šalys siekia tobulinti pedagogų poreikio prognozavimo metodus, supaprastinti įsidarbinimo procesus ir sudaryti galimybes dirbti mokykloje asmenims, dar neįgijusiems pedagogo kvalifikacijos (European Commission / EACEA / Eurydice, 2023).

Siekiant strategiškai spręsti pedagogų trūkumo problemą, pirmiausia būtina numatyti ateities situaciją – kaip jau buvo paminėta, Lietuva turi pedagogų poreikio prognozavimo patirties ir yra viena iš ES ir EBPO šalių, tokiu būdu atidžiau analizuojančių pedagogų trūkumo situaciją. Būtent poreikio prognozės ataskaitoje užfiksuoti duomenys tampa pagrindu tikslingiems ilgalaikiams sprendimams – valstybės finansuojamų studijų vietų paskirstymui, stipendijų krypčiai ir pedagogų pritraukimo priemonių koncentravimui ten, kur jų labiausiai reikės. Prognozė leidžia ne tik reaguoti į esamą situaciją, bet ir veikti iš anksto.

Siekdamos sumažinti STEM srities, užsienio kalbų ir specialiojo ugdymo pedagogų trūkumą, 23 Europos švietimo sistemos taiko konkrečias priemones, kartu įtraukdamos privataus sektoriaus ekspertus, kuriems sudaroma galimybė dirbti, neturint pedagogo kvalifikacijos. Lietuva ir Vengrija šią problemą sprendžia, taikydamos didesnes finansines paskatas ir tikslines stipendijas būtent tų dalykų, kurių trūkumas yra didžiausias, studentams (European Commission / EACEA / Eurydice, 2023). Kaip jau buvo paminėta anksčiau, Lietuvoje taip pat sudaromos sąlygos pedagogams įgyti kito dalyko ar kitos specializacijos kompetencijų, dalyvaujant projekte „Tęsk: ateik, tobulėk, prisidėk!“. Siekiant, kad nauji specialistai liktų švietimo sistemoje, projekto lėšomis taip pat finansuojamos pedagoginių darbuotojų stažuotės, vykdoma naujų vadovų mentorystė ir kitais būdais stiprinama švietimo įstaigų vadovų kompetencija kurti palaikančią darbo aplinką.

Taip pat, kaip jau buvo paminėta, 2026 m. birželio mėnesį švietimo, mokslo ir sporto ministerija pristatė *2026–2028 metų priemonių pedagogams pritraukti ir išlaikyti darbo vietoje planą*. Plane numatytos priemonės, kurios padės didinti pedagoginių studijų patrauklumą ir užtikrinti studijas baigusiųjų įsiliejimą

į švietimo sistemą, stiprinti pradedančiųjų mokytojų palaikymą ir palydėjimą į profesiją, gerinti darbo sąlygas ir psichologinį saugumą švietimo įstaigose, didinti pedagogo profesijos konkurencingumą darbo rinkoje. Tikimasi, kad, įgyvendinus plane numatytas priemones, iki 2026 m. pabaigos bus parengtos rekomendacijos mokytojų autonomiškumui palaikyti įstaigos, savivaldos ir nacionaliniu lygmenimis, o iki 2028 m. pabaigos pedagogines studijas baigusių ir mokykloje dirbančių jaunųjų mokytojų (po studijų praėjus 2 metams) procentinė dalis sieks 75 proc., bus išbandytas vidinės (švietimo įstaigoje) ir išorinės (su aukštąja mokykla) mentorystės modelis, į mokyklas atėjusių aukštos kvalifikacijos pedagogų (magistrų) skaičius sieks 6 000, bus išbandyta psichologines konsultacijas ir pirminę teisinę pagalbą teikianti Mokytojų linija, bus parengtos ir pradėtos įgyvendinti pedagoginių darbuotojų nacionalinės kvalifikacijos tobulinimo programos, stiprinančios pedagoginių darbuotojų socialines ir emocines kompetencijas.

Europos šalyse, kaip viena iš pedagogų trūkumo priežasčių, taip pat akcentuojamas netolygus mokytojų pasiskirstymas konkrečios šalies viduje. Europos valstybės sprendžia šį iššūkį, teikdamos papildomą paramą atrinktiems regionams ir nepalankioje padėtyje esančioms mokykloms. Lietuvoje šis iššūkis taip pat yra matomas, todėl ŠMSM kasmet skiria papildomų lėšų savivaldybėms, o savivaldybės pačios inicijuoja įvairias priemones pedagoginiams darbuotojams pritraukti. Be to, ŠMSM skiria papildomą finansavimą švietimo pagalbai savivaldybėse stiprinti (European Commission / EACEA / Eurydice, 2023).

III DALIS

Ikimokyklinis, priešmokyklinis ir bendrasis ugdymas regionuose

Šioje leidinio dalyje apžvelgiama švietimo būklė ir jos kaitos tendencijos kiekvienoje savivaldybėje; atskirai aptariamos nevalstybinės ir valstybinės mokyklos.

Apžvalgos pradžioje pateikiama informacija apie švietimo būklę savivaldybėje: švietimo mastą, socialinį, ekonominį ir kultūrinį kontekstą, indėlį į švietimą, jo procesus ir pasiektus rezultatus. Rodiklių reikšmės analizuojamos, vertinant jų pokyčių dinamiką laikui bėgant ir nustatant jų vietą visų savivaldybių kontekste. Mokinių pasiekimus iliustruojančioje skiltyje pateikti NMPP, PUPP ir VBE rezultatai, atskleidžiant ne tik konkrečios savivaldybės ir kitų panašių savivaldybių mokinių pasiekimų ir juos lemiančių veiksnių skirtumus, bet ir parodant rodiklių reikšmių netolygumus pačioje savivaldybėje: tarp merginų ir vaikinų, kaimo ir miesto, skirtingos priklausomybės mokyklų. Leidinio temai skirtoje dalyje analizuojama informacija apie mokytojų ir kitų pedagoginių darbuotojų demografinį balansą, pedagoginio darbo stažą, išsilavinimą, kvalifikaciją ir kitus reikšmingus rodiklius. Apžvalga užbaigiama glaustomis apibendrinančiomis įžvalgomis ir rekomendacijomis, orientuotomis į kompleksiškų, duomenimis grįstų vadybinių sprendimų priėmimą ir įgyvendinimą, siekiant užtikrinti kokybišką švietimą. Elektroninėje leidinio versijoje yra nuoroda į interaktyvią dalį, kurioje galima nuodugniau susipažinti su švietimo būklės ir kaitos statistika. Joje pateikiama platesnė ir detalesnė šioje dalyje taikomų rodiklių duomenų bazė, įtraukti naujausi 2026 metų PUPP ir VBE rezultatai, o interaktyvūs įrankiai suteikia galimybę vartotojams patiems susiformuoti individualias ataskaitas.

III DALIES

TURINYS

Savivaldybių švietimo mastai 190

Akmenės rajono savivaldybė 192
Alytaus miesto savivaldybė 194
Alytaus rajono savivaldybė 196
Anykščių rajono savivaldybė 198
Birštono savivaldybė 200
Biržų rajono savivaldybė 202
Druskininkų savivaldybė 204
Elektrėnų savivaldybė 206
Ignalinos rajono savivaldybė 208
Jonavos rajono savivaldybė 210
Joniškio rajono savivaldybė 212
Jurbarko rajono savivaldybė 214
Kaišiadorių rajono savivaldybė 216
Kalvarijos savivaldybė 218
Kauno miesto savivaldybė 220
Kauno rajono savivaldybė 222
Kazlų Rūdos savivaldybė 224
Kėdainių rajono savivaldybė 226
Kelmės rajono savivaldybė 228
Klaipėdos miesto savivaldybė 230
Klaipėdos rajono savivaldybė 232
Kretingos rajono savivaldybė 234
Kupiškio rajono savivaldybė 236
Lazdijų rajono savivaldybė 238
Marijampolės savivaldybė 240
Mažeikių rajono savivaldybė 242
Molėtų rajono savivaldybė 244
Neringos savivaldybė 246
Pagėgių savivaldybė 248
Pakruojo rajono savivaldybė 250
Palangos miesto savivaldybė 252
Panevėžio miesto savivaldybė 254
Panevėžio rajono savivaldybė 256
Pasvalio rajono savivaldybė 258
Plungės rajono savivaldybė 260
Prienų rajono savivaldybė 262
Radviliškio rajono savivaldybė 264
Raseinių rajono savivaldybė 266
Rietavo savivaldybė 268
Rokiškio rajono savivaldybė 270
Skuodo rajono savivaldybė 272
Šakių rajono savivaldybė 274
Šalčininkų rajono savivaldybė 276
Šiaulių miesto savivaldybė 278
Šiaulių rajono savivaldybė 280
Šilalės rajono savivaldybė 282
Šilutės rajono savivaldybė 284
Širvintų rajono savivaldybė 286
Švenčionių rajono savivaldybė 288
Tauragės rajono savivaldybė 290
Telšių rajono savivaldybė 292
Trakų rajono savivaldybė 294
Ukmergės rajono savivaldybė 296
Utenos rajono savivaldybė 298
Varėnos rajono savivaldybė 300
Vilkaviškio rajono savivaldybė 302
Vilniaus miesto savivaldybė 304
Vilniaus rajono savivaldybė 306
Visagino savivaldybė 308
Zarasų rajono savivaldybė 310
Valstybinės mokyklos 312
Nevalstybinės mokyklos 314
III dalyje taikomų rodiklių aprašymai, paaiškinimai 316

Savivaldybių švietimo mastai

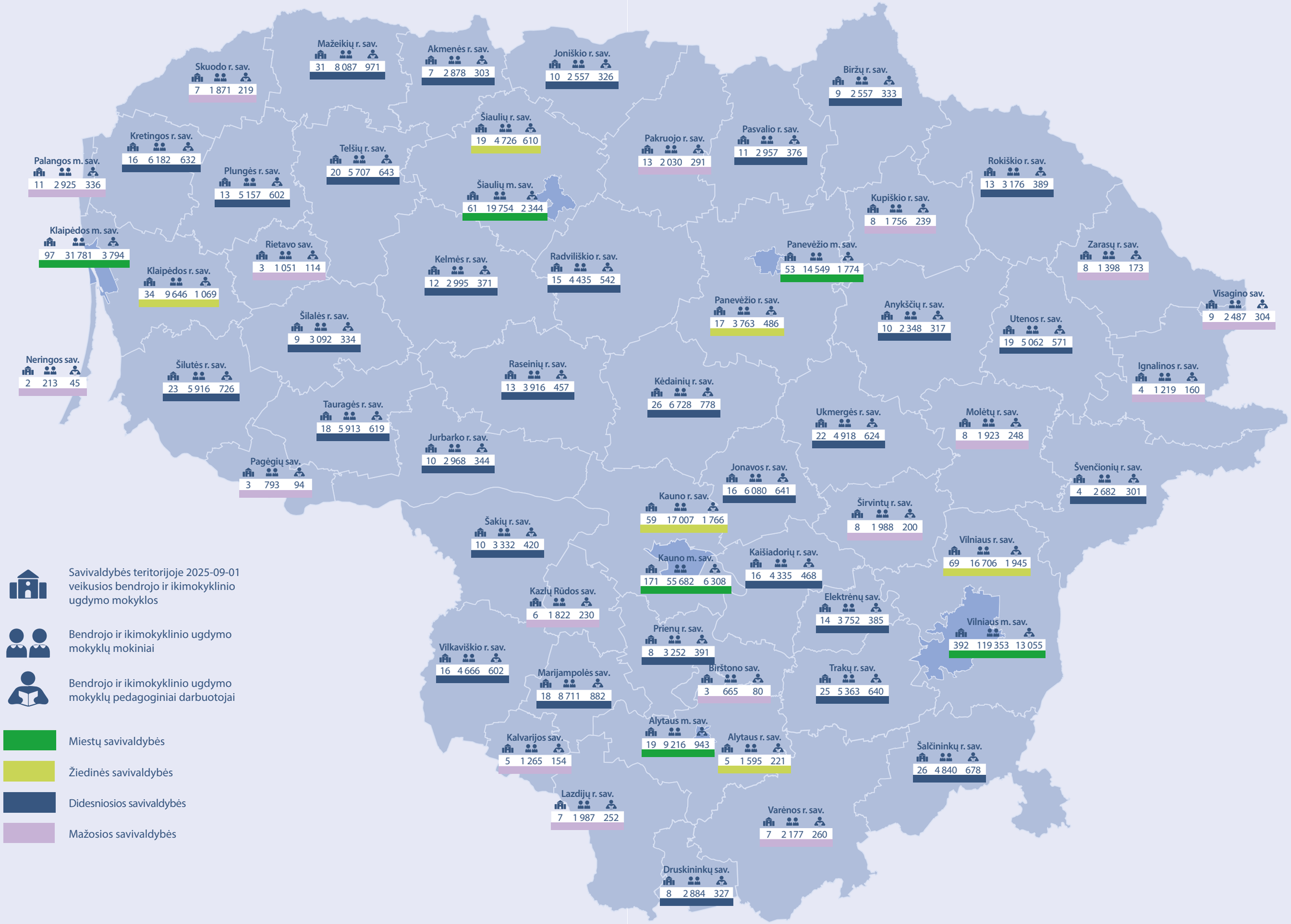

Akmenės rajono savivaldybė

Daugiau duomenų rasite čia

	mokyklų skaičius	mokinių skaičius	pedagoginių darbuotojų skaičius
Bendrojo ugdymo mokyklos	6 (0,7 %)	2 523 (0,7 %)	260 (0,7 %)
Ikimokyklinio ugdymo mokyklos	1 (0,1 %)	355 (0,4 %)	43 (0,3 %)
Profesinio mokymo įstaigos (padaliniai)	–	–	
Neformaliojo vaikų švietimo mokyklos	2 (0,8 %)	650 (0,6 %)	47 (0,9 %)

Pagal **priklausomybę**	Nevalstybinės – – –	Savivaldybės 6 2 523 260	Valstybinės – – –	
Pagal **tipus**	Pradinės mokyklos – – –	Progimnazijos – – –	Pagrindinės mokyklos 2 898 100	Gimnazijos 4 1 625 174
Pagal **mokomąją kalbą**	Lietuvių 6 2 523	Lenkų – –	Rusų – –	Kitos – –
Pagal **paskirtį turi**	Specialiųjų paskirčių klasių 1 79	Specializuoto ugdymo klasių – –	Užsienio valstybės švietimo programos paskirties klasių – –	

Mokiniai pagal ugdymo programas	Ikimokyklinio	Priešmokyklinio	Pradinio	Pagrindinio	Vidurinio
	523 0,6 %	163 0,6 %	714 0,6 %	1 095 0,6 %	383 0,8 %

2025–2026 m. m. savivaldybėje mokėsi **114** užsieniečių. Iš jų **106** – Ukrainos piliečiai

mokyklų skaičius · mokinių skaičius · pedagoginių darbuotojų skaičius · % dalis šalyje

Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis				Procesai							Rezultatai		
Bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus santykis	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Savivaldybės kultūros indeksas (2022 m.)	Savivaldybės gyvenimo kokybės indeksas	Vežiojamų į mokyklą mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacinės kategorijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam pedagoginiam darbuotojui (Eur)	Mokymo lėšos, panaudotos švietimo pagalbai mokyklose ir pedagoginę psichologinę pagalbą teikiančiose įstaigose, tenkančios vienam mokiniui (Eur)	Mokymo lėšų, panaudotų mokymo priemonėms įsigyti, suma, tenkanti vienam mokiniui (Eur)	Mokyklų, kuriose žmogus su negalia gali judėti tarp aukštų, dalis (proc.)	Mokinių, turinčių didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdomų bendrojo tipo klasėse, dalis (proc.) nuo visų mokinių	Pareigybės dalis, tenkanti vienam pedagoginiam darbuotojui	1–4 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų turinčių mažiau kaip 200 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	Mokinių, toliau besimokančių po pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
-9,1↓	10,2↑	1282↑	16,5	0,58↑	22,6↓	39,7↓	75↓	527↑	29↑	50↑	3,7↑	100,5↑	0↔	0↑	19,6↓	1,1↑	93,1↑	0	287,5

Patenka tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

Rodiklio gerėjimą rodo prie jo vertės esanti rodyklė, nukreipta aukštyn, blogėjimą – rodyklė, nukreipta žemyn, kad rodiklis nesikeitė, rodo abipusė rodyklė.

Mokinių pasiekimai

1 pav. Mokyklos pagal VBE lietuvių kalbos ir literatūros (A kursas), matematikos (A kursas) rezultatus, 2025 m.

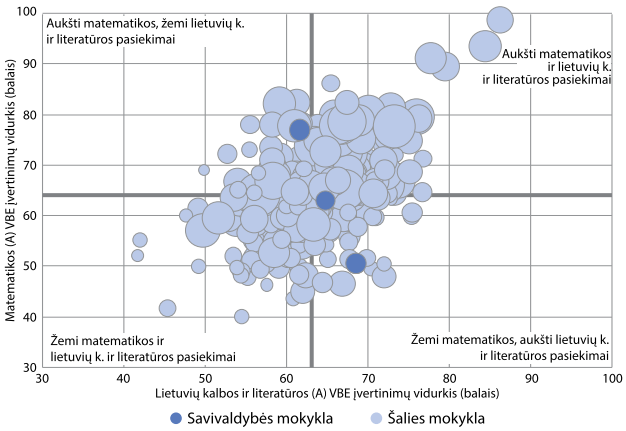

2 pav. Mokyklos pagal PUPP lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos rezultatus, 2025 m.

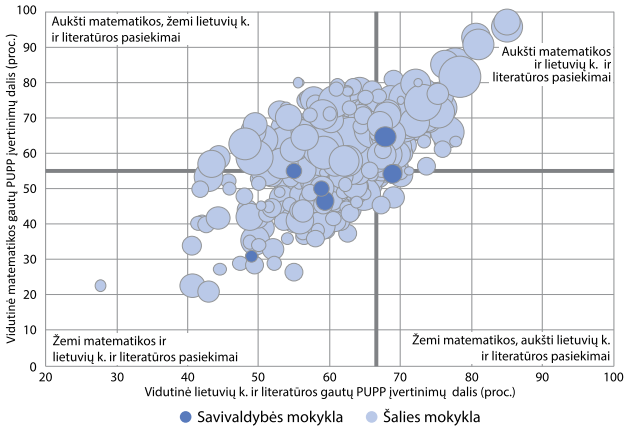

3 pav. Per NMPP bent pagrindinį mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalys (proc.), 2026 m.

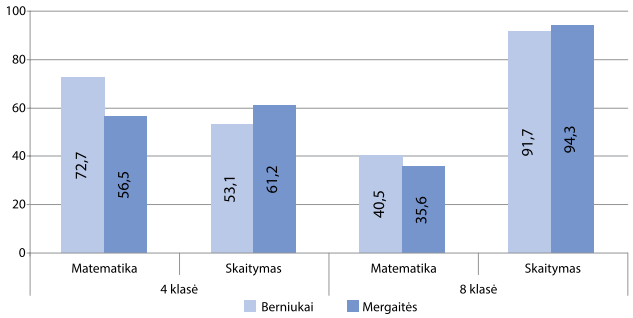

4 pav. Tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis (proc.)

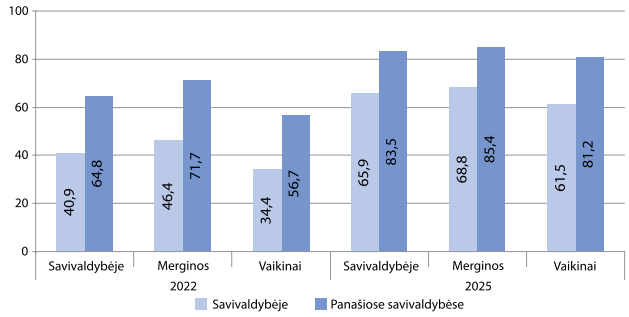

Mokytojai ir kiti pedagoginiai darbuotojai

5 pav. Jaunesnių nei 50 metų ir 50 metų ar vyresnio amžiaus mokytojų skaičiaus santykis

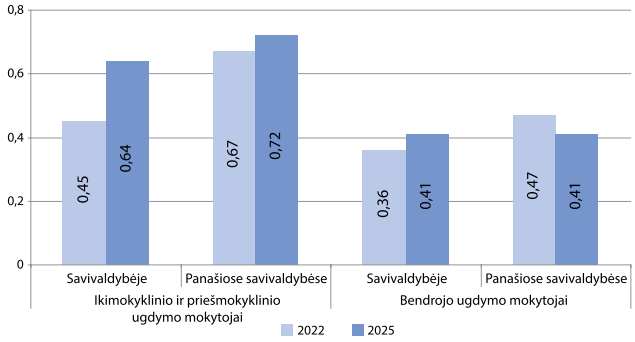

6 pav. Bendrojo ugdymo mokyklų mokytojų pasiskirstymas pagal jų turimą bendrą pedagoginio darbo stažą, dalys (proc.)

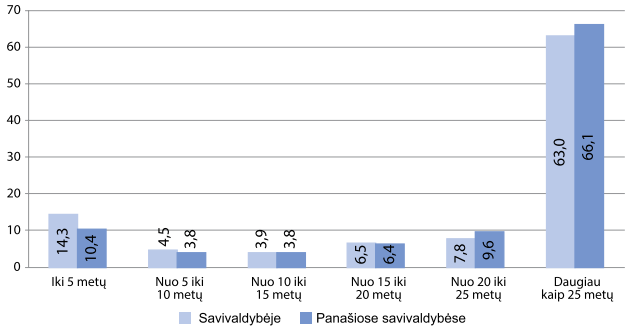

7 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių visą ar didesnę pareigybės dalį, dalis (proc.)

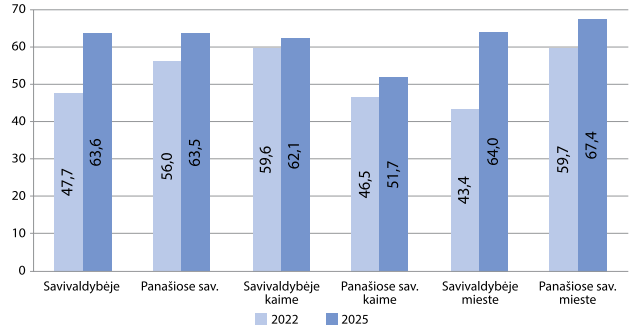

8 pav. Bendrojo ugdymo mokyklų mokytojų, mokančių daugiau nei vieno dalyko, dalis (proc.)

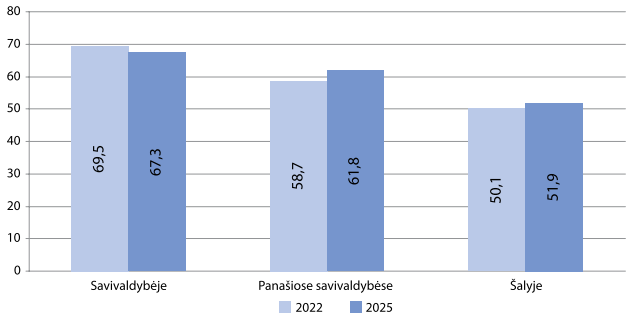

9 pav. Mokytojų, neturinčių kvalifikacinės kategorijos, dalis (proc.)

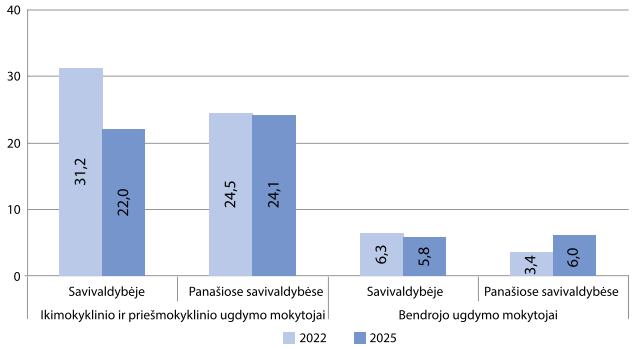

10 pav. Pedagoginių darbuotojų, dirbančių mokykloje ir studijuojančių aukštojoje mokykloje, dalis (proc.)

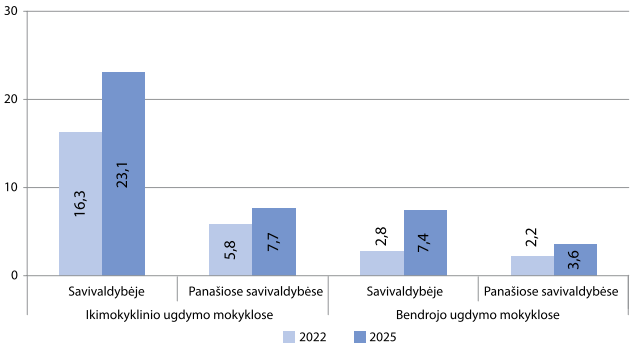

Įžvalgos ir rekomendacijos

Savivaldybėje pastebimos skirtingos švietimo raidos tendencijos, susijusios su mokytojų atsinaujinimu, švietimo prieinamumu ir ugdymo kokybe. Mažėja mokytojų, neturinčių kvalifikacinės kategorijos, dalis, ir vis daugiau pedagoginių darbuotojų studijuoja aukštosiose mokyklose. Didelė dalis mokytojų moko daugiau nei vieno dalyko, o tai sudaro sąlygas lanksčiau organizuoti ugdymo procesą, efektyviau spręsti specialistų trūkumo iššūkius. Savivaldybėje taikomos įvairios mokytojų pritraukimo ir išlaikymo priemonės: kompensuojamos kelionės į darbą išlaidos, skiriamos stipendijos pedagogikos studentams, iš dalies kompensuojamos persikvalifikavimo studijos, mokamos įsikūrimo išmokos ir taikomos papildomos gerovės priemonės pedagogams. Išlaikomas racionalus mokyklų tinklas – nėra jungtinių klasių ir labai mažų mokyklų. Taip pat stiprinamas dėmesys įtraukiajam ugdymui ir švietimo pagalbos prieinamumui. Nuosekliai investuojama į švietimo, psichologinę ir pedagoginę pagalbą. Vis dėlto didžiausią bendrojo ugdymo mokytojų dalį sudaro daugiau kaip 25 metų pedagoginio darbo stažą turintys mokytojai, o jaunesnių nei 50 metų mokytojų dalis savivaldybėje išlieka santykinai maža. Taip pat pastebimi mokinių pasiekimų skirtumai tarp mokyklų (PUPP, VBE) ir dalykų (NMPP), nemaža mokinių, įgijusių pagrindinį išsilavinimą, dalis toliau nebesimoko. Siekiant tvarios švietimo plėtros, rekomenduojama toliau įgyvendinti mokytojų pritraukimo priemones, sudaryti sąlygas profesiniam augimui, plėtoti švietimo pagalbą. Taip pat tikslinga stiprinti priemones, orientuotas į mokinių pasiekimų gerinimą ir jų skirtumų mažinimą tarp mokyklų, užtikrinant nuoseklią mokymosi pagalbą ir kokybišką ugdymą visiems mokiniams.

Alytaus miesto savivaldybė

Daugiau duomenų rasite čia

	Mokyklos	Mokiniai	Pedagogai	%
Bendrojo ugdymo mokyklos	15	8 568	841	1,7 % / 2,3 % / 2,2 %
Ikimokyklinio ugdymo mokyklos	4	648	102	0,6 % / 0,7 % / 0,7 %
Profesinio mokymo įstaigos (padaliniai)	2	1 084		2,4 % / 3,6 %
Neformaliojo vaikų švietimo mokyklos	4	2 395	126	1,6 % / 2,3 % / 2,3 %

Pagal priklausomybę

Nevalstybinės	Savivaldybės	Valstybinės
–	15 / 8 568 / 841	–

Pagal tipus

Pradinės mokyklos	Progimnazijos	Pagrindinės mokyklos	Gimnazijos
3 / 940 / 97	6 / 3 722 / 398	2 / 1 353 / 155	4 / 2 553 / 235

Pagal mokomąją kalbą

Lietuvių	Lenkų	Rusų	Kitos
15 / 8 544	–	–	1 / 24

Pagal paskirtį turi

Specialiųjų paskirčių klasių	Specializuoto ugdymo klasių	Užsienio valstybės švietimo programos paskirties klasių
3 / 152	–	1 / 24

Mokiniai pagal ugdymo programas

Ikimokyklinio	Priešmokyklinio	Pradinio	Pagrindinio	Vidurinio
1 813 1,9 %	497 1,8 %	2 434 2,0 %	3 714 2,0 %	956 2,0 %

2025–2026 m. m. savivaldybėje mokėsi **192** užsieniečiai. Iš jų **150** – Ukrainos piliečiai

mokyklų skaičius · mokinių skaičius · pedagogų darbuotojų skaičius · % dalis šalyje

Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis				Procesai							Rezultatai		
Bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus santykis	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Savivaldybės kultūros indeksas (2022 m.)	Savivaldybės gyvenimo kokybės indeksas	Vežiojamų į mokyklą mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacinės kategorijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam pedagoginiam darbuotojui (Eur)	Mokymo lėšos, panaudotos švietimo pagalbai mokyklose ir pedagoginę psichologinę pagalbą teikiančiose įstaigose, tenkančios vienam mokiniui (Eur)	Mokymo lėšų, panaudotų mokymo priemonėms įsigyti, suma, tenkanti vienam mokiniui (Eur)	Mokyklų, kuriose žmogus su negalia gali judėti tarp aukštų, dalis (proc.)	Mokinių, turinčių didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdomų bendrojo tipo klasėse, dalis (proc.) nuo visų mokinių	Pareigybės dalis, tenkanti vienam pedagoginiam darbuotojui	1–4 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų turinčių mažiau kaip 200 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	Mokinių, toliau besimokančių po pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
4,3↑	8,7↑	1298↑	11,2	0,63↑	20,7↓	60,2↓	78↓	433↑	39↑	20↓	2,2↑	97,8↑	0↔	6,7↑	23,2↓	1↑	99,4↓	6,9	349,7

Patenka tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia
Rodiklio gerėjimą rodo prie jo vertės esanti rodyklė, nukreipta aukštyn, blogėjimą – rodyklė, nukreipta žemyn, kad rodiklis nesikeitė, rodo abipusė rodyklė.

Mokinių pasiekimai

1 pav. Mokyklos pagal VBE lietuvių kalbos ir literatūros (A kursas), matematikos (A kursas) rezultatus, 2025 m.

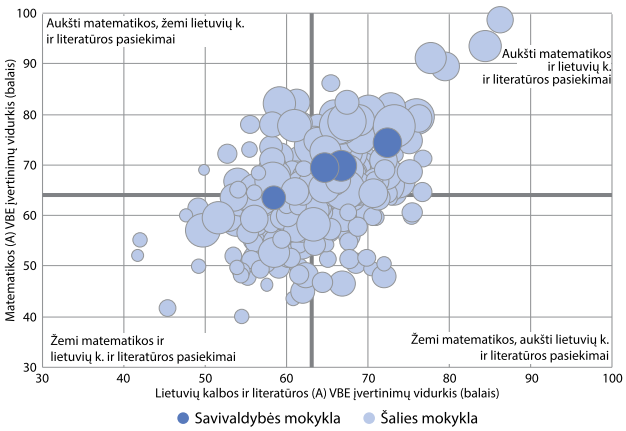

2 pav. Mokyklos pagal PUPP lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos rezultatus, 2025 m.

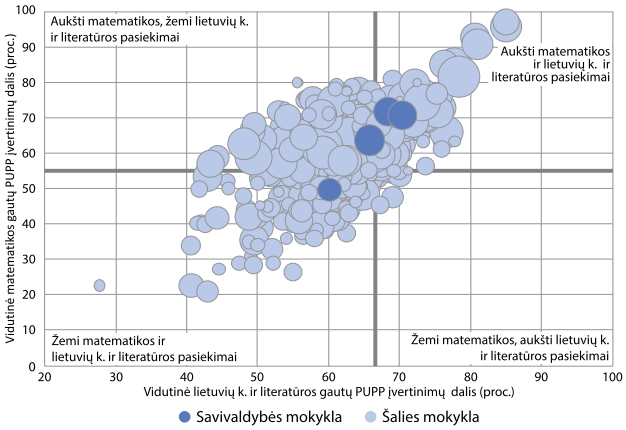

3 pav. Per NMPP bent pagrindinį mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalys (proc.), 2026 m.

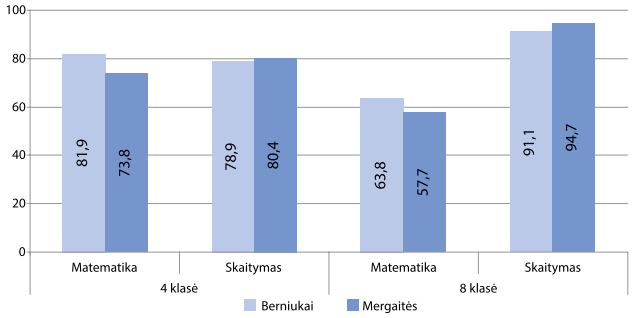

4 pav. Tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis (proc.)

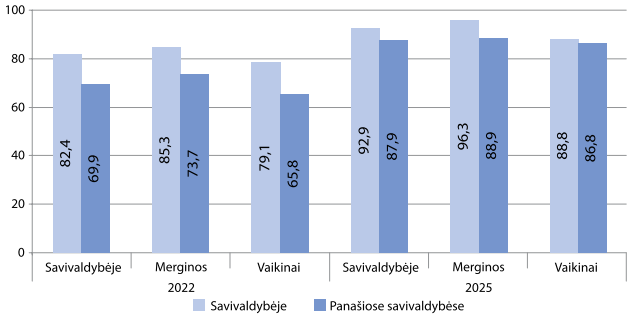

Mokytojai ir kiti pedagoginiai darbuotojai

5 pav. Jaunesnių nei 50 metų ir 50 metų ar vyresnio amžiaus mokytojų skaičiaus santykis

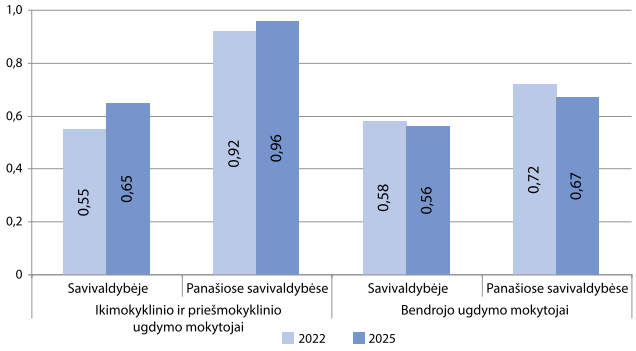

6 pav. Švietimo pagalbos specialistų, dirbančių bendrojo ugdymo mokyklose, pasiskirstymas pagal jų turimą bendrą pedagoginio darbo stažą, dalys (proc.)

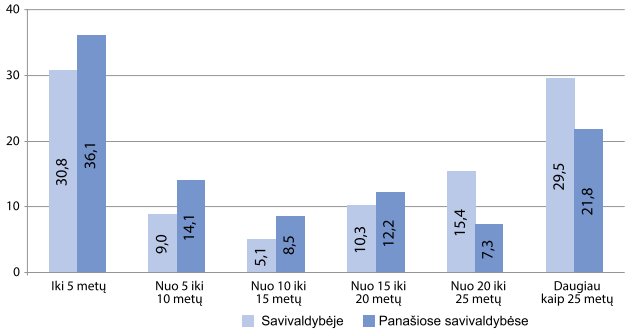

7 pav. Mokytojų, turinčių pedagogo kvalifikaciją, dalis (proc.)

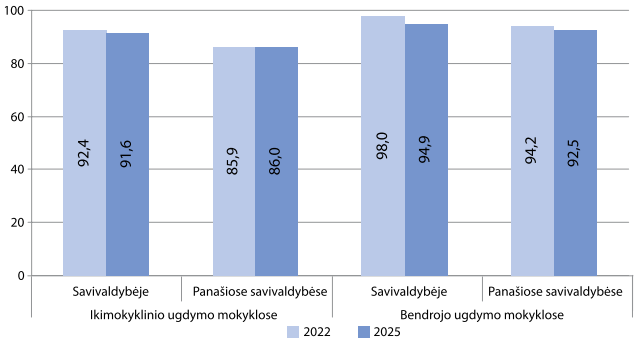

8 pav. Bendrojo ugdymo mokytojų pasiskirstymas pagal jų turimą bendrą pedagoginio darbo stažą, dalys (proc.)

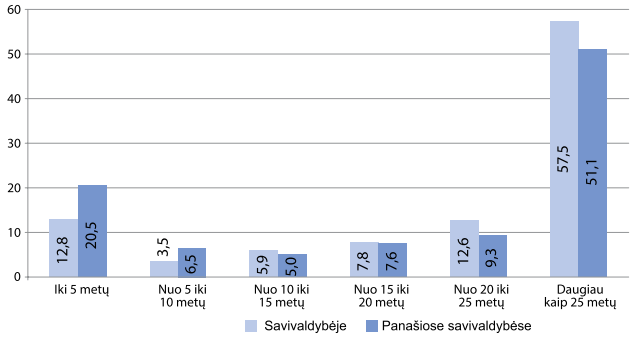

9 pav. Pedagoginių darbuotojų, dirbančių mokykloje ir studijuojančių aukštojoje mokykloje, dalis (proc.)

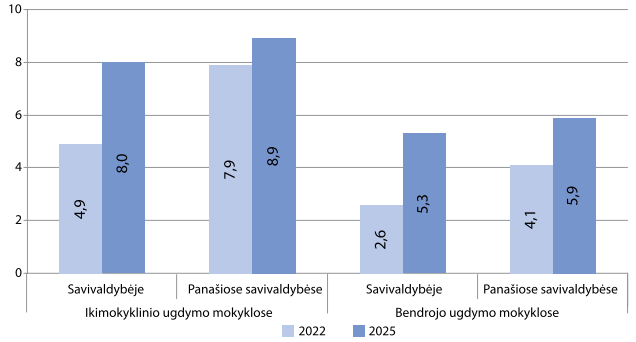

10 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių visą ar didesnę pareigybės dalį, dalis (proc.)

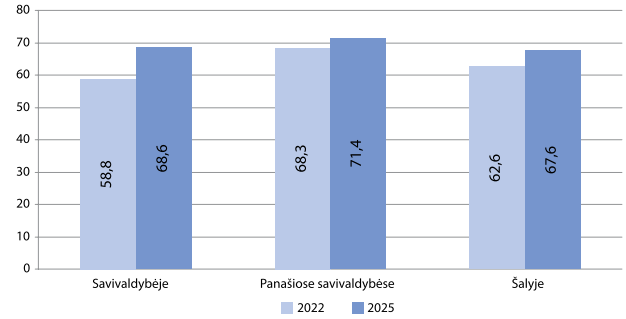

Įžvalgos ir rekomendacijos

Savivaldybėje daugiau nei pusė mokytojų turi aukštą kvalifikacinę kategoriją. Gana didelė mokymo lėšų suma panaudojama pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti. Duomenys rodo, kad didžioji dalis bendrojo ugdymo mokytojų turi daugiau kaip 20 metų stažą, o tokių švietimo pagalbos specialistų yra beveik pusė. Išaugo dalis bendrojo ugdymo mokyklų mokytojų, turinčių visą ar didesnę pareigybės dalį. Ir ikimokyklinio, ir bendrojo ugdymo mokyklų mokytojų, turinčių pedagogo kvalifikaciją, dalis buvo didesnė už panašių savivaldybių vidurkį, tačiau lyginamuoju laikotarpiu ši dalis sumažėjo. Savivaldybė 2022 m. pasirašė bendradarbiavimo sutartį su Vytauto Didžiojo universiteto Švietimo akademija dėl kvalifikuoto pedagogų rengimo, užtikrinant pakankamą pedagogų poreikį savivaldybės švietimo įstaigose. Duomenys rodo aktyvesnį pedagoginių darbuotojų, dirbančių ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo mokyklose, įsitraukimą į aukštojo mokslo studijas, tačiau ši dalis vis dar išlieka mažesnė nei panašiose savivaldybėse. Mokinių pasiekimų rodikliai atskleidžia 3 ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalies padidėjimą, aukštą apibendrintą VBE rodiklį, daugumos mokyklų aukštus lietuvių k. ir matematikos PUPP ir VBE pasiekimus, o pagal olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičių, tenkantį 10 tūkst. mokinių, savivaldybė patenka tarp trečdalio geriausių savivaldybių. NMPP duomenys rodo matematikos ir skaitymo pasiekimų skirtumus tarp lyčių ir tarp 4 ir 8 kl. mokinių. Siekiant užtikrinti nuoseklią švietimo plėtrą, rekomenduojama stiprinti pedagoginių darbuotojų pritraukimo ir išlaikymo priemones; panaudoti daugiau mokymo lėšų, skirtų švietimo pagalbai ir mokymo priemonėms įsigyti; didinti švietimo pagalbos specialistų skaičių; modernizuoti mokyklas ir gerinti jų pritaikymą įtraukiojo ugdymo plėtrai.

Alytaus rajono savivaldybė

Daugiau duomenų rasite čia

	Bendrojo ugdymo mokyklos	Ikimokyklinio ugdymo mokyklos	Profesinio mokymo įstaigos (padaliniai)	Neformaliojo vaikų švietimo mokyklos
Mokyklų skaičius	5 (0,6 %)	–	1 (1,2 %)	1 (0,4 %)
Mokinių skaičius	1 595 (0,4 %)	–	129 (0,4 %)	248 (0,2 %)
Pedagogų skaičius	221 (0,6 %)	–		18 (0,3 %)

Pagal **priklausomybę**	Nevalstybinės – – –	Savivaldybės 5 1 595 221	Valstybinės – – –	
Pagal **tipus**	Pradinės mokyklos – – –	Progimnazijos – – –	Pagrindinės mokyklos – – –	Gimnazijos 5 1 595 221
Pagal **mokomąją kalbą**	Lietuvių 5 1 595	Lenkų – –	Rusų – –	Kitos – –
Pagal **paskirtį turi**	Specialiųjų paskirčių klasių 1 18	Specializuoto ugdymo klasių – –	Užsienio valstybės švietimo programos paskirties klasių – –	

Mokiniai pagal ugdymo programas	Ikimokyklinio	Priešmokyklinio	Pradinio	Pagrindinio	Vidurinio
	243 0,3 %	86 0,3 %	368 0,3 %	702 0,4 %	196 0,4 %

2025–2026 m. m. savivaldybėje mokėsi **20** užsieniečių. Iš jų **10** – Ukrainos piliečiai

mokyklų skaičius · mokinių skaičius · pedagogų darbuotojų skaičius · % dalis šalyje

Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis				Procesai							Rezultatai		
Bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus santykis	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Savivaldybės kultūros indeksas (2022 m.)	Savivaldybės gyvenimo kokybės indeksas	Vežiojamų į mokyklą mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacinės kategorijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam pedagoginiam darbuotojui (Eur)	Mokymo lėšos, panaudotos švietimo pagalbai mokyklose ir pedagoginę psichologinę pagalbą teikiančiose įstaigose, tenkančios vienam mokiniui (Eur)	Mokymo lėšų, panaudotų mokymo priemonėms įsigyti, suma, tenkanti vienam mokiniui (Eur)	Mokyklų, kuriose žmogus su negalia gali judėti tarp aukštų, dalis (proc.)	Mokinių, turinčių didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdomų bendrojo tipo klasėse, dalis (proc.) nuo visų mokinių	Pareigybės dalis, tenkanti vienam pedagoginiam darbuotojui	1–4 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų turinčių mažiau kaip 200 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	Mokinių, toliau besimokančių po pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
-6,5↓	7,7↑	1225↑	22	0,59↑	63,7↑	41,9↑	60↑	498↑	28↑	40↑	6↑	85,4↓	4,7↑	20↑	16↑	1,1↑	98↓	7,3	256,3

Patenka tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia
Rodiklio gerėjimą rodo prie jo vertės esanti rodyklė, nukreipta aukštyn, blogėjimą – rodyklė, nukreipta žemyn, kad rodiklis nesikeitė, rodo abipusė rodyklė.

Mokinių pasiekimai

1 pav. Mokyklos pagal VBE lietuvių kalbos ir literatūros (A kursas), matematikos (A kursas) rezultatus, 2025 m.

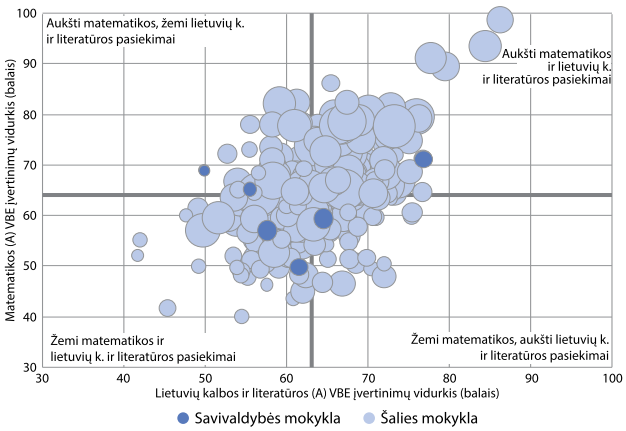

2 pav. Mokyklos pagal PUPP lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos rezultatus, 2025 m.

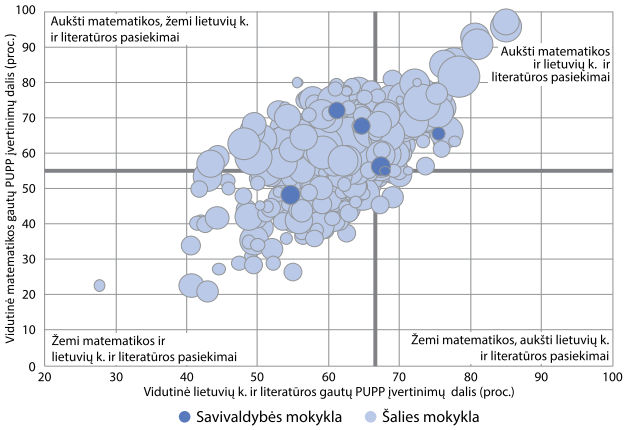

3 pav. Per NMPP bent pagrindinį mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalys (proc.), 2026 m.

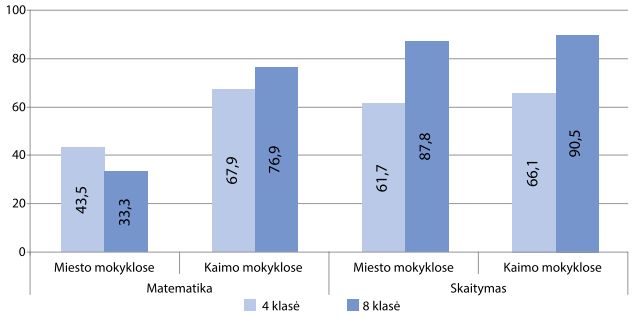

4 pav. Tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis (proc.)

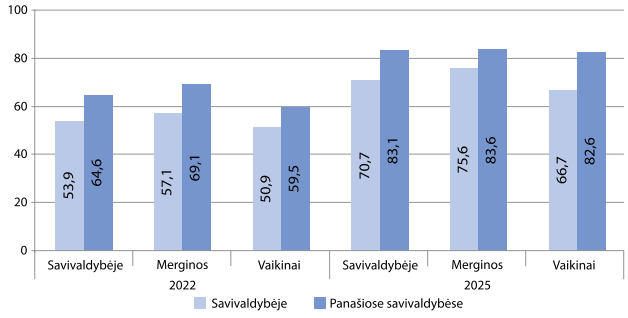

Mokytojai ir kiti pedagoginiai darbuotojai

5 pav. Mokytojų pasiskirstymas pagal jų turimą bendrą pedagoginio darbo stažą, dalys (proc.)

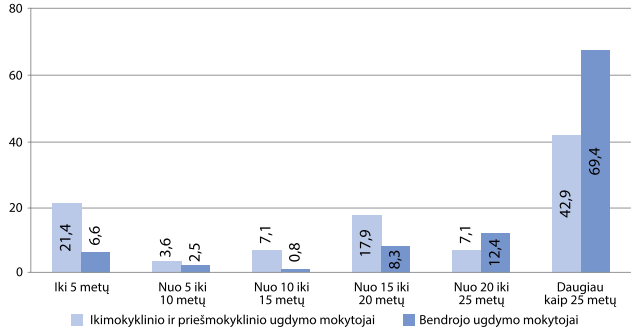

6 pav. Švietimo pagalbos specialistų, dirbančių bendrojo ugdymo mokyklose, pasiskirstymas pagal jų turimą bendrą pedagoginio darbo stažą, dalys (proc.)

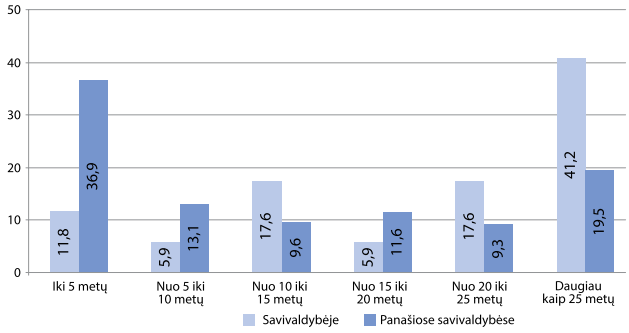

7 pav. Mokytojų, dirbančių ne vienoje bendrojo ugdymo mokykloje, dalis (proc.)

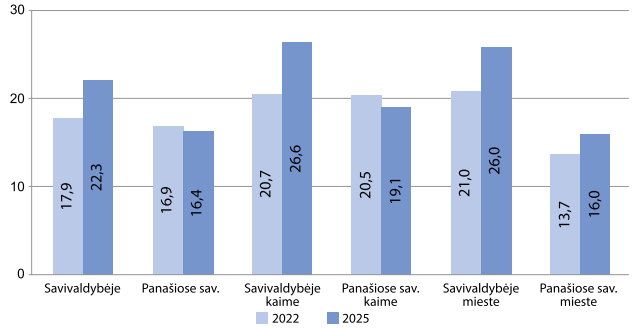

8 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių visą ar didesnę pareigybės dalį, dalis (proc.)

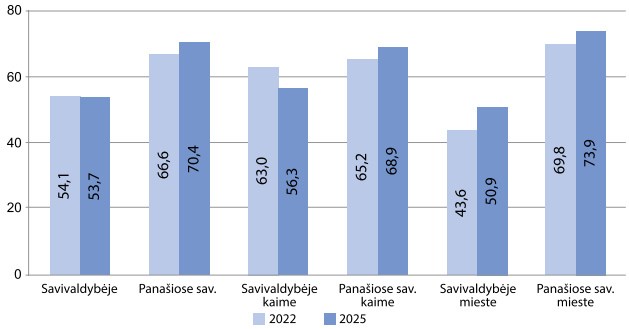

9 pav. Bendrojo ugdymo mokytojų, turinčių pedagogo kvalifikaciją, dalis (proc.)

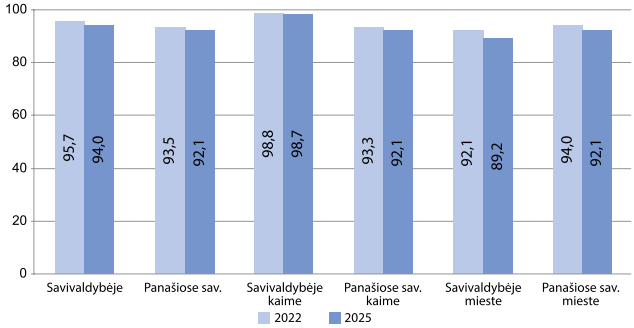

10 pav. Pedagoginių darbuotojų, dirbančių bendrojo ugdymo mokykloje ir studijuojančių aukštojoje mokykloje, dalis (proc.)

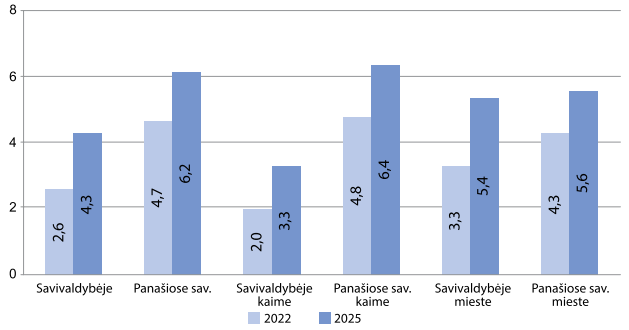

Įžvalgos ir rekomendacijos

Siekiant užtikrinti ilgalaikį švietimo sistemos tvarumą ir tolygią ugdymo kokybę visose švietimo įstaigose, tikslinga stiprinti tiek mokytojų, tiek švietimo pagalbos specialistų komandą, efektyviai išnaudojant taikomas jaunų specialistų pritraukimo priemones, apimančias trūkstamų specialybių studentų studijų finansavimą ir kelionės į darbą išlaidų kompensavimą. Pažymėtina, kad daugiau nei pusė bendrojo ugdymo mokytojų turi didesnį kaip 25 metų pedagoginio darbo stažą, o švietimo pagalbos specialistų, turinčių tokį stažą, dalis – dvigubai didesnė nei panašiose savivaldybėse. Nors padaugėjo miesto bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių visą pareigybę ar didesnę jos dalį, tačiau išaugo ir mokytojų, dirbančių ne vienoje mokykloje, dalis. Šiek tiek sumažėjus bendrojo ugdymo mokytojų, turinčių pedagogo kvalifikaciją, paaugo pedagoginių darbuotojų, dirbančių bendrojo ugdymo mokyklose ir studijuojančių aukštosiose mokyklose, dalis. Mokinių pasiekimų analizė atskleidžia, kad pagal apibendrintą VBE rodiklį mokinių pasiekimai yra žemesni, tik vienos mokyklos lietuvių kalbos ir literatūros (A kurso), matematikos (A kurso) rezultatai yra aukštesni už šalies vidurkį. Tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis paaugo, tačiau išliko mažesnė nei panašiose savivaldybėse. Per PUPP beveik visų mokyklų mokiniai pasiekė aukštus matematikos, o pusės mokyklų – lietuvių kalbos ir literatūros rezultatus. Per NMPP bent pagrindinį mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalys yra didesnės kaimo nei miesto mokyklose (ypač 8 klasės matematikos). Siekiant mažinti ugdymo pasiekimų skirtumus, būtina stiprinti mokyklų bendradarbiavimą, skatinti gerosios pedagoginės patirties sklaidą ir mokytojų kvalifikacijos tobulinimą, panaudojant daugiau pedagogų kvalifikacijai tobulinti skirtų lėšų.

Anykščių rajono savivaldybė

Daugiau duomenų rasite čia

	Bendrojo ugdymo mokyklos	Ikimokyklinio ugdymo mokyklos	Profesinio mokymo įstaigos (padaliniai)	Neformaliojo vaikų švietimo mokyklos
	6 / 1 915 / 240	4 / 433 / 77	1 / 145	1 / 271 / 23
	0,7 % / 0,5 % / 0,6 %	0,6 % / 0,5 % / 0,5 %	1,2 % / 0,5 %	0,4 % / 0,3 % / 0,4 %
Pagal **priklausomybę**		Nevalstybinės: – / – / –	Savivaldybės: 6 / 1 915 / 240	Valstybinės: – / – / –
Pagal **tipus**		Pradinės mokyklos: – / – / –	Progimnazijos: 1 / 507 / 55; Pagrindinės mokyklos: 2 / 595 / 84	Gimnazijos: 3 / 813 / 111
Pagal **mokomąją kalbą**		Lietuvių: 6 / 1 915	Lenkų: – / –	Rusų: – / – ; Kitos: – / –
Pagal **paskirtį turi**		Specialiųjų paskirčių klasių: 1 / 33	Specializuoto ugdymo klasių: – / –	Užsienio valstybės švietimo programos paskirties klasių: – / –

Mokiniai pagal ugdymo programas	Ikimokyklinio	Priešmokyklinio	Pradinio	Pagrindinio	Vidurinio
	423 0,4 %	117 0,4 %	640 0,5 %	943 0,5 %	225 0,5 %

2025–2026 m. m. savivaldybėje mokėsi **41** užsienietis. Iš jų **41** – Ukrainos pilietis

mokyklų skaičius · mokinių skaičius · pedagoginių darbuotojų skaičius · % dalis šalyje

Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis				Procesai							Rezultatai		
Bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus santykis	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Savivaldybės kultūros indeksas (2022 m.)	Savivaldybės gyvenimo kokybės indeksas	Vežiojamų į mokyklą mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacinės kategorijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam pedagoginiam darbuotojui (Eur)	Mokymo lėšos, panaudotos švietimo pagalbai mokyklose ir pedagoginę psichologinę pagalbą teikiančiose įstaigose, tenkančios vienam mokiniui (Eur)	Mokymo lėšų, panaudotų mokymo priemonėms įsigyti, suma, tenkanti vienam mokiniui (Eur)	Mokyklų, kuriose žmogus su negalia gali judėti tarp aukštų, dalis (proc.)	Mokinių, turinčių didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdomų bendrojo tipo klasėse, dalis (proc.) nuo visų mokinių	Pareigybės dalis, tenkanti vienam pedagoginiam darbuotojui	1–4 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų turinčių mažiau kaip 200 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	Mokinių, toliau besimokančių po pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
-6,7↓	10,9↑	1200↑	28,6	0,58↑	43,6↓	53,3↓	65↑	550↑	85↑	50↔	9,5↓	86↑	2,9↑	16,7↔	20,4↓	1,3↑	100↑	0	290,5

Patenka tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

Rodiklio gerėjimą rodo prie jo vertės esanti rodyklė, nukreipta aukštyn, blogėjimą – rodyklė, nukreipta žemyn, kad rodiklis nesikeitė, rodo abipusė rodyklė.

Mokinių pasiekimai

1 pav. Mokyklos pagal VBE lietuvių kalbos ir literatūros (A kursas), matematikos (A kursas) rezultatus, 2025 m.

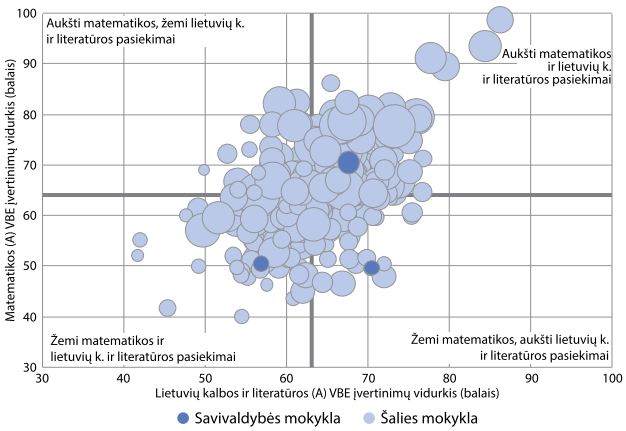

2 pav. Mokyklos pagal PUPP lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos rezultatus, 2025 m.

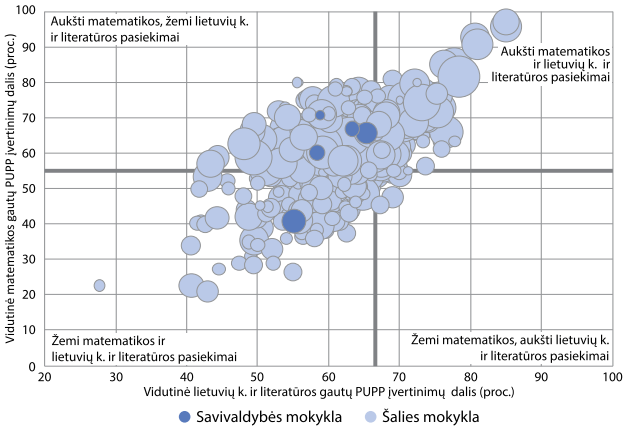

3 pav. Per NMPP bent pagrindinį mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalys (proc.), 2026 m.

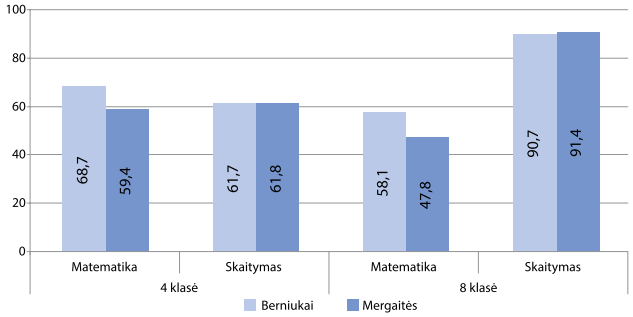

4 pav. Tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis (proc.)

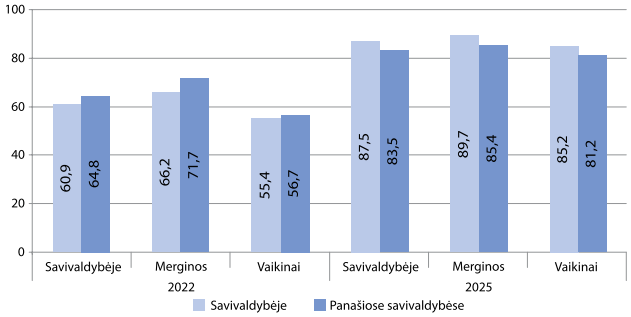

Mokytojai ir kiti pedagoginiai darbuotojai

5 pav. Mokytojų, turinčių pedagogo kvalifikaciją, dalis (proc.)

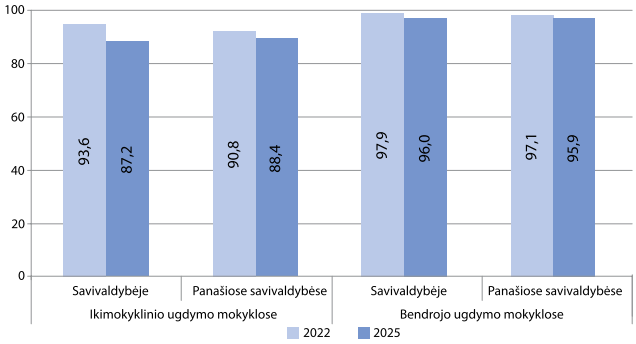

6 pav. Mokytojų, dirbančių ne vienoje bendrojo ugdymo mokykloje, dalis (proc.)

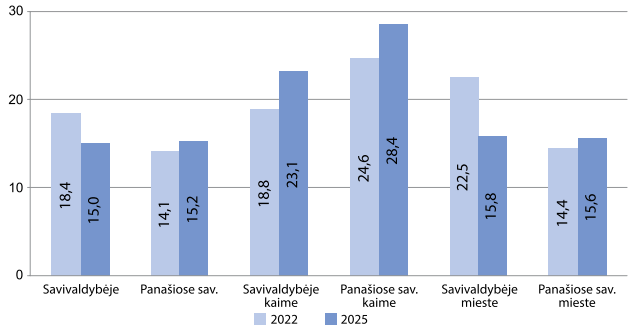

7 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių visą ar didesnę pareigybės dalį, dalis (proc.)

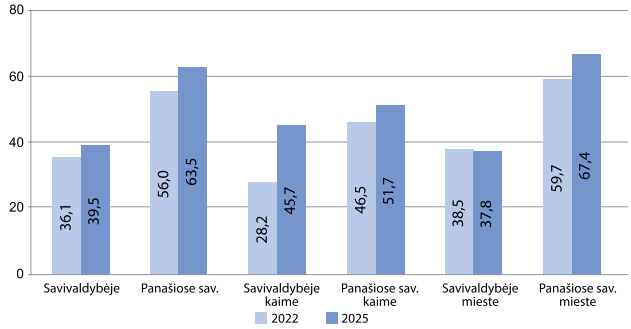

8 pav. Bendrojo ugdymo mokyklų mokytojų, mokančių daugiau nei vieno dalyko, dalis (proc.)

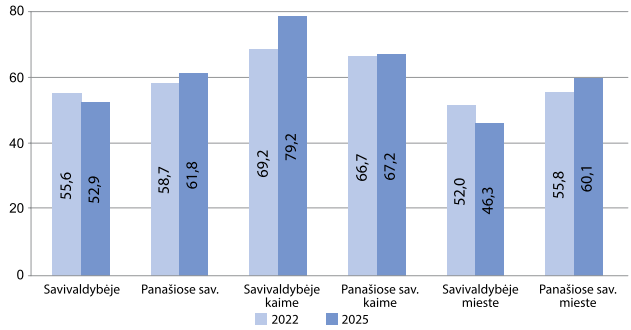

9 pav. Pedagoginių darbuotojų, dirbančių mokykloje ir studijuojančių aukštojoje mokykloje, dalis (proc.)

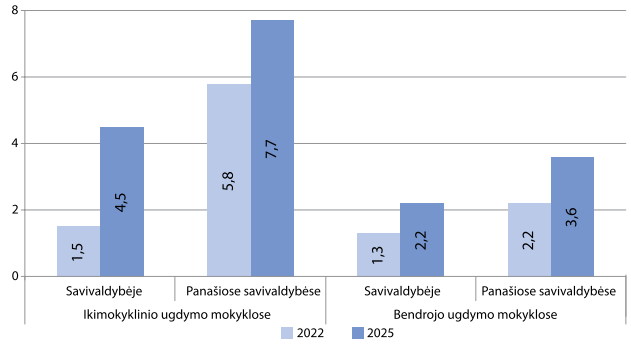

10 pav. Jaunesnių nei 50 metų ir 50 metų ar vyresnio amžiaus mokytojų skaičiaus santykis

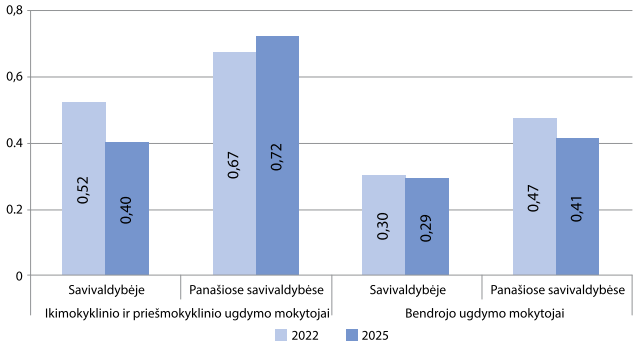

Įžvalgos ir rekomendacijos

Savivaldybėje sudarytos prielaidos nuosekliai stiprinti ugdymo kokybę, o mokinių pasiekimų ir mokytojų situacijos analizė leidžia išskirti pagrindines tobulintinas sritis. Reaguodama į vis ryškėjantį pedagoginių darbuotojų trūkumą, savivaldybė įgyvendina jų pritraukimo priemones – bendrai finansuoja studijas persikvalifikuojantiems ar studijuojantiems asmenims, skiria stipendijas pedagoginių studijų studentams. Matomi teigiami rezultatai – padidėjo mokykloje dirbančių ir aukštojoje mokykloje studijuojančių pedagoginių darbuotojų dalis. Taip pat savivaldybėje sumažėjo miesto mokyklų mokytojų, dirbančių ne vienoje bendrojo ugdymo mokykloje, dalis, o kaimo vietovėse padaugėjo visą ar didesnę pareigybės dalį turinčių mokytojų. Kaimo mokyklose daugėja mokytojų, mokančių daugiau nei vieno dalyko. Daugiau nei pusė mokytojų yra įgiję aukštas kvalifikacines kategorijas. Vis dėlto mažėja mokytojų, ypač ikimokyklinio ugdymo, turinčių pedagogo kvalifikaciją, dalis, nepalankus jaunesnių nei 50 metų ir 50 metų ar vyresnio amžiaus mokytojų skaičiaus santykis. Mokinių pasiekimų analizė rodo aukštus 8 klasės mokinių skaitymo pasiekimus, gerus daugumos mokyklų PUPP matematikos rezultatus, didėjančią ir didesnę nei panašiose savivaldybėse abiturientų, išlaikiusių 3 ir daugiau VBE, dalį. Visi pagrindinio ugdymo programą baigę mokiniai tęsia mokslą, o tai rodo sėkmingą ugdymo tęstinumą. Tačiau išlieka mokinių pasiekimų skirtumai pagal mokinių amžių, tarp dalykų ir atskirų mokyklų. Siekiant nuoseklios švietimo plėtros, rekomenduojama toliau įgyvendinti mokytojų pritraukimo priemones ir stiprinti veiklas, skirtas mokinių pasiekimams gerinti ir jų skirtumams mažinti, užtikrinant nuoseklią mokymosi pagalbą ir kokybišką ugdymą visiems mokiniams.

Birštono savivaldybė

Daugiau duomenų rasite čia

	Bendrojo ugdymo mokyklos	Ikimokyklinio ugdymo mokyklos	Profesinio mokymo įstaigos (padaliniai)	Neformaliojo vaikų švietimo mokyklos
	1 (0,1 %)	2 (0,3 %)	–	1 (0,4 %)
	494 (0,1 %)	171 (0,2 %)	–	187 (0,2 %)
	49 (0,1 %)	31 (0,2 %)		23 (0,4 %)

Pagal **priklausomybę**	Nevalstybinės – – –	Savivaldybės 1 494 49	Valstybinės – – –	
Pagal **tipus**	Pradinės mokyklos – – –	Progimnazijos – – –	Pagrindinės mokyklos – – –	Gimnazijos 1 494 49
Pagal **mokomąją kalbą**	Lietuvių 1 494	Lenkų – –	Rusų – –	Kitos – –
Pagal **paskirtį turi**	Specialiųjų paskirčių klasių – –	Specializuoto ugdymo klasių – –	Užsienio valstybės švietimo programos paskirties klasių – –	

Mokiniai pagal ugdymo programas	Ikimokyklinio	Priešmokyklinio	Pradinio	Pagrindinio	Vidurinio
	133 0,1 %	38 0,1 %	166 0,1 %	267 0,1 %	61 0,1 %

2025–2026 m. m. savivaldybėje mokėsi **16** užsieniečių. Iš jų **13** – Ukrainos piliečiai

mokyklų skaičius · mokinių skaičius · pedagoginių darbuotojų skaičius · % dalis šalyje

Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis				Procesai							Rezultatai		
Bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus santykis	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Savivaldybės kultūros indeksas (2022 m.)	Savivaldybės gyvenimo kokybės indeksas	Vežiojamų į mokyklą mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacinės kategorijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam pedagoginiam darbuotojui (Eur)	Mokymo lėšos, panaudotos švietimo pagalbai mokyklose ir pedagoginę psichologinę pagalbą teikiančiose įstaigose, tenkančios vienam mokiniui (Eur)	Mokymo lėšų, panaudotų mokymo priemonėms įsigyti, suma, tenkanti vienam mokiniui (Eur)	Mokyklų, kuriose žmogus su negalia gali judėti tarp aukštų, dalis (proc.)	Mokinių, turinčių didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdomų bendrojo tipo klasėse, dalis (proc.) nuo visų mokinių	Pareigybės dalis, tenkanti vienam pedagoginiam darbuotojui	1–4 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų turinčių mažiau kaip 200 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	Mokinių, toliau besimokančių po pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
-8↓	5,7↑	1206↑	28,9	0,81↑	44,1↑	57,1↑	67↑	394↑	26↑	100↔	1,9↑	98,7↓	0↔	0↔	20,6↓	0,7↑	96,3↓	0	316,1

Patenka tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

Rodiklio gerėjimą rodo prie jo vertės esanti rodyklė, nukreipta aukštyn, blogėjimą – rodyklė, nukreipta žemyn, kad rodiklis nesikeitė, rodo abipusė rodyklė.

Mokinių pasiekimai

1 pav. Mokyklos pagal VBE lietuvių kalbos ir literatūros (A kursas), matematikos (A kursas) rezultatus, 2025 m.

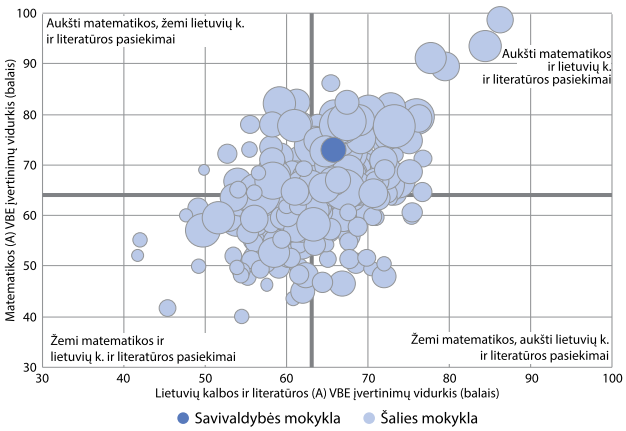

2 pav. Mokyklos pagal PUPP lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos rezultatus, 2025 m.

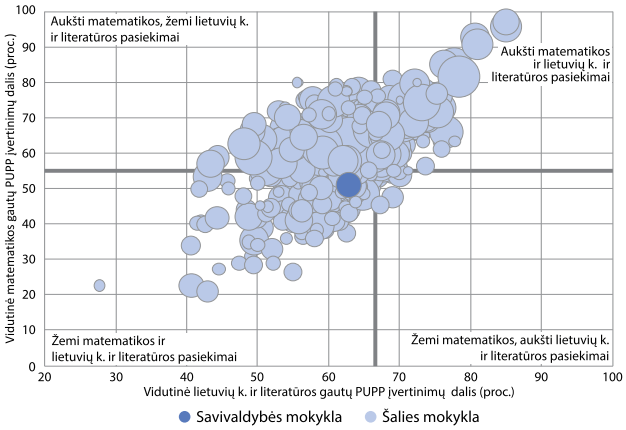

3 pav. Per NMPP bent pagrindinį mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalys (proc.), 2026 m.

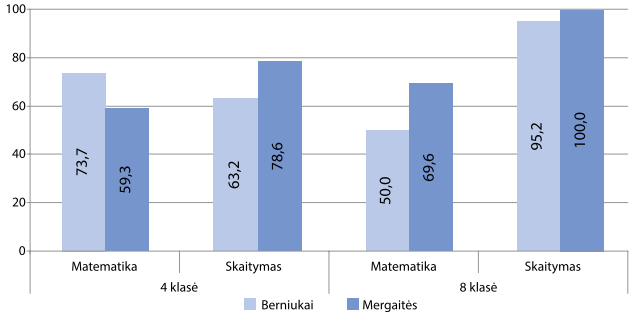

4 pav. Tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis (proc.)

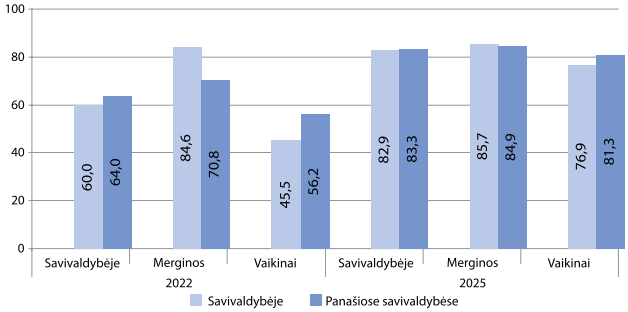

Mokytojai ir kiti pedagoginiai darbuotojai

5 pav. Jaunesnių nei 50 metų ir 50 metų ar vyresnio amžiaus mokytojų skaičiaus santykis

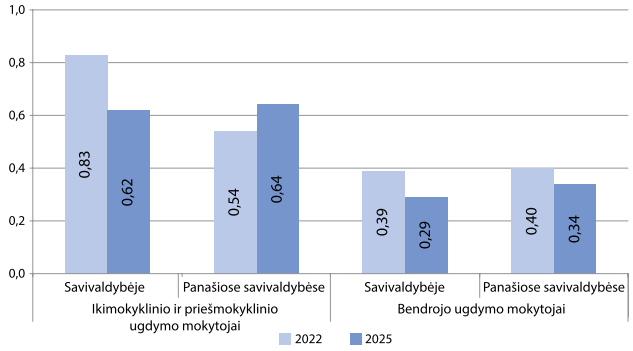

6 pav. Mokytojų pasiskirstymas pagal jų turimą bendrą pedagoginio darbo stažą, dalys (proc.)

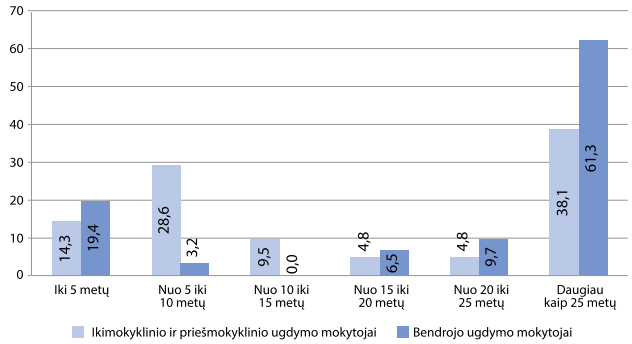

7 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių visą ar didesnę pareigybės dalį, dalis (proc.)

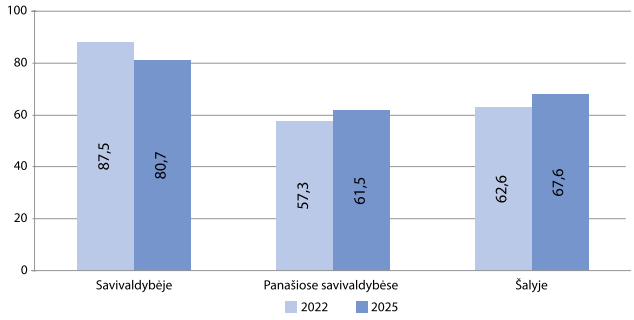

8 pav. Bendrojo ugdymo mokyklų pedagoginių darbuotojų, atvykstančių iš kitos savivaldybės, dalis (proc.)

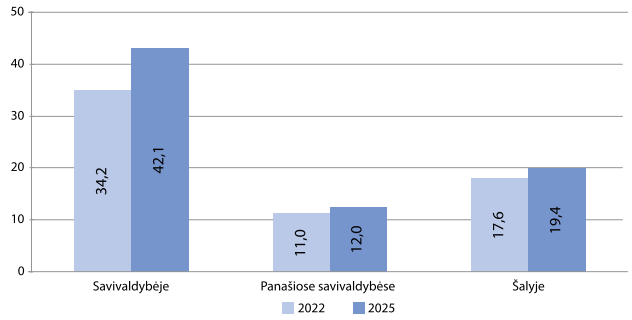

9 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių reikiamą dalykinę / ugdymo srities kvalifikaciją, dalis (proc.)

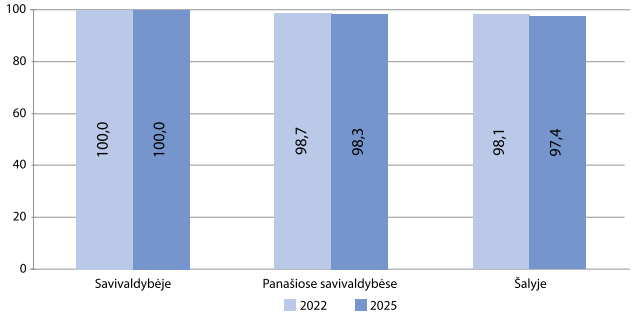

10 pav. Pedagoginių darbuotojų, dirbančių mokykloje ir studijuojančių aukštojoje mokykloje, dalis (proc.)

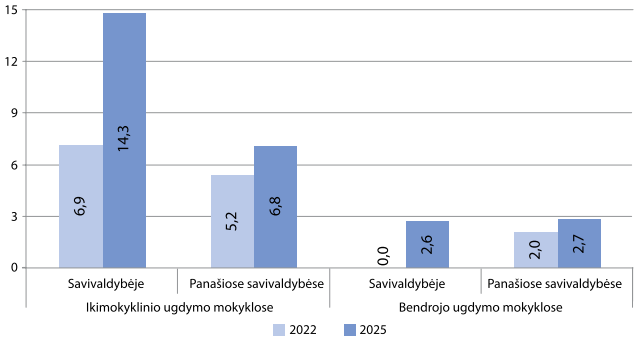

Įžvalgos ir rekomendacijos

Švietimo kokybę lemiantys veiksniai yra efektyvi švietimo vadyba, mokytojų ir švietimo pagalbos specialistų kompetencija, motyvuoti mokiniai ir moderni ugdymo aplinka. Visi savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklos mokytojai turi reikiamą dalykinę / ugdymo srities kvalifikaciją, šis rodiklis viršija šalies vidurkį ir panašių savivaldybių rodiklius. Bendrojo ugdymo mokyklos mokytojų, turinčių visą pareigybę, dalis sumažėjo, bet išliko gerokai didesnė nei šalyje. Pedagoginių darbuotojų, atvykstančių iš kitų savivaldybių, dalis paaugo ir yra gerokai didesnė nei panašiose savivaldybėse. Pažymėtina, kad savivaldybės bendrojo ugdymo mokykloje vyrauja ilgametę darbo patirtį turintys mokytojai, tačiau kas penktas mokytojas turi tik iki 5 metų darbo stažą. Pedagoginių darbuotojų, dirbančių savivaldybės švietimo įstaigose ir studijuojančių aukštosiose mokyklose, dalis išaugo tiek ikimokyklinio ugdymo, tiek bendrojo ugdymo mokyklose. Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių šimtui mokinių, skaičius išlieka vienas mažiausių šalyje. Savivaldybėje nesukurta trūkstamų specialybių mokytojų ir švietimo pagalbos specialistų pritraukimo sistema. NMPP rodikliai rodo aukštesnius skaitymo pasiekimus pagrindinio nei pradinio ugdymo pakopoje. Pastebimi pasiekimų skirtumai tarp lyčių. Sumažėjo pagrindinio ugdymo programą baigusių ir toliau besimokančių mokinių dalis. Tris ir daugiau VBE išlaikiusių mokinių dalis padidėjo, sumažėjo atotrūkis nuo panašių savivaldybių. Siekiant sėkmingai šalinti akademinių pasiekimų netolygumus, prasminga didinti lėšas, naudojamas švietimo pagalbai teikti ir mokymo priemonėms įsigyti, kartu skatinant tvarų švietimo bendruomenės atsinaujinimą, orientuojantis į inovatyvias specialistų pritraukimo priemones.

Biržų rajono savivaldybė

Daugiau duomenų rasite čia

	Bendrojo ugdymo mokyklos	Ikimokyklinio ugdymo mokyklos	Profesinio mokymo įstaigos (padaliniai)	Neformaliojo vaikų švietimo mokyklos
	6 / 2 094 / 255	3 / 463 / 78	2 / 591	2 / 536 / 37
	0,7 % / 0,6 % / 0,7 %	0,4 % / 0,5 % / 0,5 %	2,4 % / 1,9 %	0,8 % / 0,5 % / 0,7 %
Pagal **priklausomybę**	Nevalstybinės – / – / –	Savivaldybės 6 / 2 094 / 255	Valstybinės – / – / –	
Pagal **tipus**	Pradinės mokyklos 1 / 109 / 25	Progimnazijos – / – / –	Pagrindinės mokyklos 3 / 1 364 / 163	Gimnazijos 2 / 621 / 76
Pagal **mokomąją kalbą**	Lietuvių 6 / 2 094	Lenkų – / –	Rusų – / –	Kitos – / –
Pagal **paskirtį turi**	Specialiųjų paskirčių klasių 2 / 14	Specializuoto ugdymo klasių – / –	Užsienio valstybės švietimo programos paskirties klasių – / –	

Mokiniai pagal ugdymo programas	Ikimokyklinio	Priešmokyklinio	Pradinio	Pagrindinio	Vidurinio
	550 0,6 %	152 0,5 %	683 0,6 %	975 0,5 %	210 0,4 %

2025–2026 m. m. savivaldybėje mokėsi **30** užsieniečių. Iš jų **26** – Ukrainos piliečiai

mokyklų skaičius · mokinių skaičius · pedagoginių darbuotojų skaičius · % dalis šalyje

Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis				Procesai							Rezultatai		
Bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus santykis	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Savivaldybės kultūros indeksas (2022 m.)	Savivaldybės gyvenimo kokybės indeksas	Vežiojamų į mokyklą mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacinės kategorijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam pedagoginiam darbuotojui (Eur)	Mokymo lėšos, panaudotos švietimo pagalbai mokyklose ir pedagoginę psichologinę pagalbą teikiančiose įstaigose, tenkančios vienam mokiniui (Eur)	Mokymo lėšų, panaudotų mokymo priemonėms įsigyti, suma, tenkanti vienam mokiniui (Eur)	Mokyklų, kuriose žmogus su negalia gali judėti tarp aukštų, dalis (proc.)	Mokinių, turinčių didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdomų bendrojo tipo klasėse, dalis (proc.) nuo visų mokinių	Pareigybės dalis, tenkanti vienam pedagoginiam darbuotojui	1–4 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų turinčių mažiau kaip 200 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	Mokinių, toliau besimokančių po pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
-5,5↓	10,7↓	1172↑	20,5	0,57↑	32,8↑	43,4↑	73↓	402↑	62↑	0↔	5,9↑	87,2↓	6,8↑	33,3↓	19,8↑	0,7↔	97,8↓	10,2	297,4

Patenka tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

Rodiklio gerėjimą rodo prie jo vertės esanti rodyklė, nukreipta aukštyn, blogėjimą – rodyklė, nukreipta žemyn, kad rodiklis nesikeitė, rodo abipusė rodyklė.

Mokinių pasiekimai

1 pav. Mokyklos pagal VBE lietuvių kalbos ir literatūros (A kursas), matematikos (A kursas) rezultatus, 2025 m.

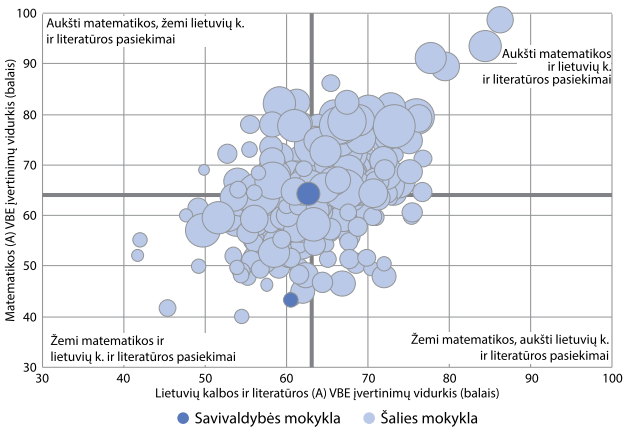

2 pav. Mokyklos pagal PUPP lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos rezultatus, 2025 m.

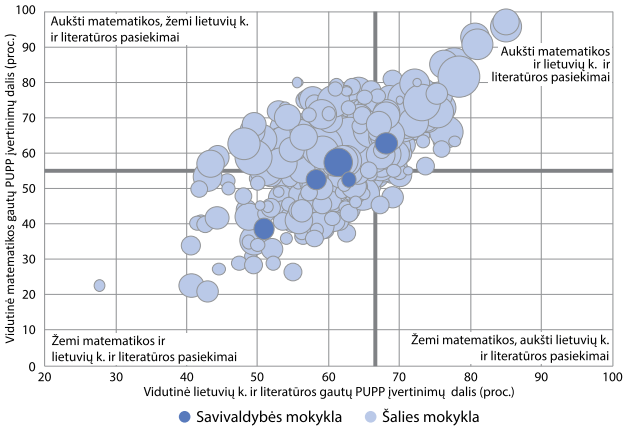

3 pav. Per NMPP bent pagrindinį mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalys (proc.), 2026 m.

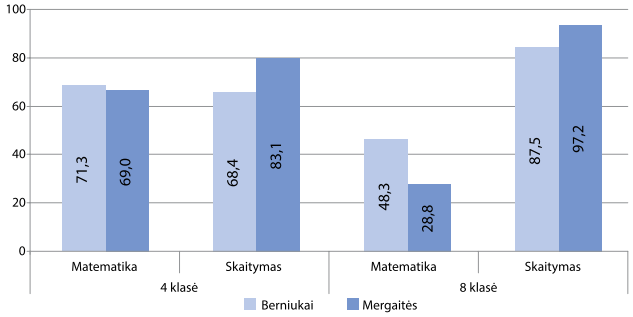

4 pav. Tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis (proc.)

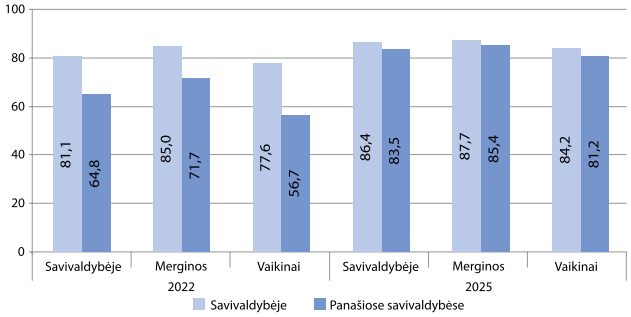

Mokytojai ir kiti pedagoginiai darbuotojai

5 pav. Jaunesnių nei 50 metų ir 50 metų ar vyresnio amžiaus mokytojų skaičiaus santykis

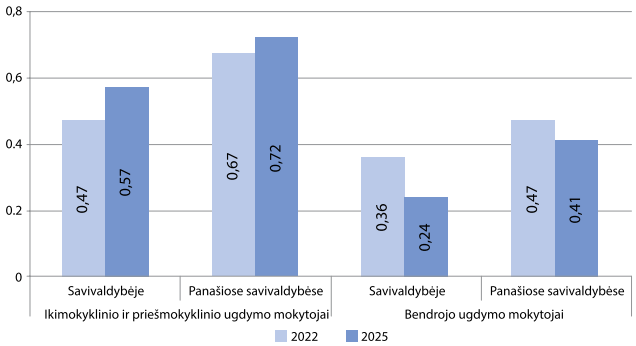

6 pav. Mokytojų, turinčių pedagogo kvalifikaciją, dalis (proc.)

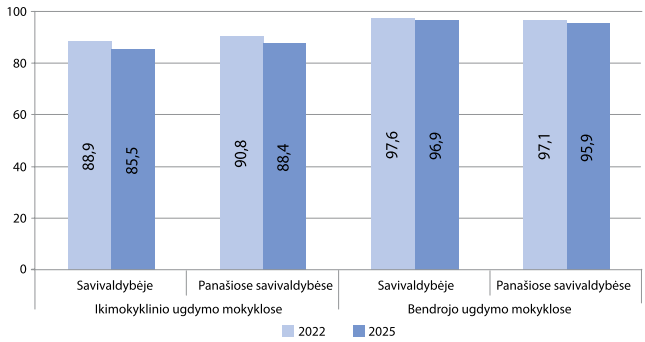

7 pav. Pedagoginių darbuotojų, atvykstančių iš kitos savivaldybės, dalis (proc.)

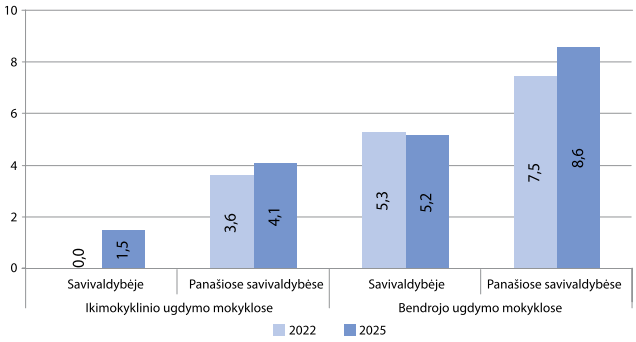

8 pav. Pedagoginių darbuotojų, dirbančių mokykloje ir studijuojančių aukštojoje mokykloje, dalis (proc.)

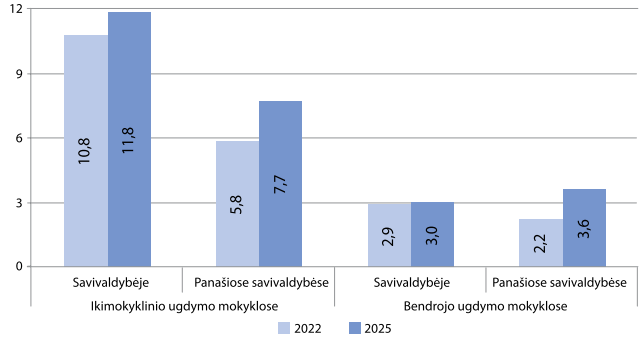

9 pav. Mokytojų pasiskirstymas pagal jų turimą bendrą pedagoginio darbo stažą, dalys (proc.)

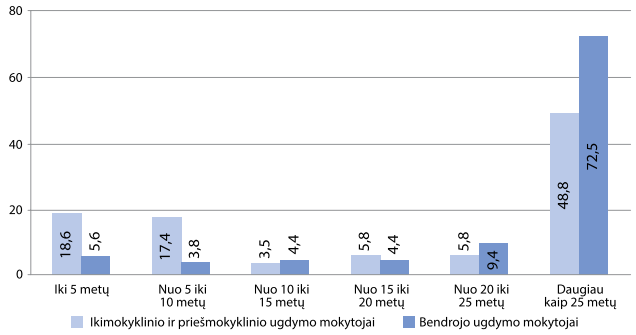

10 pav. Mokytojų, neturinčių kvalifikacinės kategorijos, dalis (proc.)

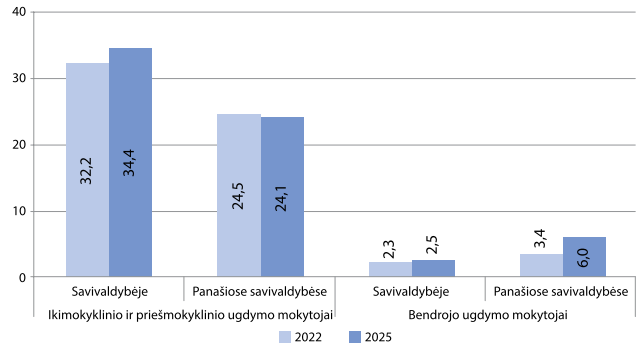

Įžvalgos ir rekomendacijos

Mokytojų kompetencija, ugdymo proceso kokybė ir švietimo pagalba yra svarbūs veiksniai, darantys įtaką švietimo kokybei. Pozityvią kaitą savivaldybėje atspindi mokytojų kvalifikacija ir profesinė patirtis, taip pat didėjanti jaunesnių nei 50 metų ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo mokytojų dalis. Gerėjančią mokinių pasiekimų situaciją rodo geri 4 klasių mokinių NMPP rezultatai, didėjanti ir didesnė nei panašiose savivaldybėse tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis, didelis olimpiadų prizininkų skaičius. Vis dėlto duomenų analizė atskleidžia ir tam tikras rizikas – pedagoginių darbuotojų senėjimą, nepakankamai išplėtotą švietimo pagalbos sistemą, mokinių pasiekimų netolygumus. Bendrojo ugdymo mokyklose mažėja vienam pedagoginiam darbuotojui tenkanti pareigybės dalis, o dėl didelės vyresnio amžiaus bendrojo ugdymo mokytojų dalies didėja personalo atsinaujinimo poreikis. Mažėja ikimokyklinio ugdymo mokytojų, turinčių pedagogo kvalifikaciją, dalis. Nepakankamas mokymo lėšų panaudojimas švietimo pagalbai ir specialistų trūkumas išryškina efektyvesnio išteklių planavimo svarbą. Taip pat pastebimi mokinių pasiekimų sunkumai: žemi 8 klasės mergaičių NMPP matematikos rezultatai, skaitymo pasiekimų skirtumai tarp mergaičių ir berniukų, PUPP ir VBE rezultatų skirtumai tarp mokyklų. Siekiant užtikrinti nuoseklią švietimo plėtrą, rekomenduojama stiprinti pedagoginių darbuotojų pritraukimo ir išlaikymo priemones, plėsti švietimo pagalbos prieinamumą ir kryptingai gerinti mokinių pasiekimus, ypatingą dėmesį skiriant mokymosi tęstinumui, pereinant iš pradinio į pagrindinį ugdymą, ir įvairių mokymosi sunkumų patiriančių mokinių ugdymui.

Druskininkų savivaldybė

Daugiau duomenų rasite čia

	Bendrojo ugdymo mokyklos	Ikimokyklinio ugdymo mokyklos	Profesinio mokymo įstaigos (padaliniai)	Neformaliojo vaikų švietimo mokyklos
Mokyklos	5 (0,6 %)	3 (0,4 %)	2 (2,4 %)	2 (0,8 %)
Mokiniai	2 424 (0,6 %)	460 (0,5 %)	597 (2,0 %)	804 (0,8 %)
Pedagogai	254 (0,7 %)	73 (0,5 %)		45 (0,8 %)

Pagal **priklausomybę**	Nevalstybinės – – –	Savivaldybės 5 2 424 254	Valstybinės – – –	
Pagal **tipus**	Pradinės mokyklos – – –	Progimnazijos 2 368 69	Pagrindinės mokyklos 2 1 450 151	Gimnazijos 1 606 62
Pagal **mokomąją kalbą**	Lietuvių 5 2 424	Lenkų – –	Rusų – –	Kitos – –
Pagal **paskirtį turi**	Specialiųjų paskirčių klasių 1 19	Specializuoto ugdymo klasių – –	Užsienio valstybės švietimo programos paskirties klasių – –	

Mokiniai pagal ugdymo programas	Ikimokyklinio	Priešmokyklinio	Pradinio	Pagrindinio	Vidurinio
	556 0,6 %	167 0,6 %	799 0,7 %	1 104 0,6 %	258 0,5 %

2025–2026 m. m. savivaldybėje mokėsi **96** užsieniečiai. Iš jų **73** – Ukrainos piliečiai

mokyklų skaičius · mokinių skaičius · pedagogų darbuotojų skaičius · % dalis šalyje

Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis				Procesai							Rezultatai		
Bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus santykis	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Savivaldybės kultūros indeksas (2022 m.)	Savivaldybės gyvenimo kokybės indeksas	Vežiojamų į mokyklą mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacinės kategorijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam pedagoginiam darbuotojui (Eur)	Mokymo lėšos, panaudotos švietimo pagalbai mokyklose ir pedagoginę psichologinę pagalbą teikiančiose įstaigose, tenkančios vienam mokiniui (Eur)	Mokymo lėšų, panaudotų mokymo priemonėms įsigyti, suma, tenkanti vienam mokiniui (Eur)	Mokyklų, kuriose žmogus su negalia gali judėti tarp aukštų, dalis (proc.)	Mokinių, turinčių didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdomų bendrojo tipo klasėse, dalis (proc.) nuo visų mokinių	Pareigybės dalis, tenkanti vienam pedagoginiam darbuotojui	1–4 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų turinčių mažiau kaip 200 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	Mokinių, toliau besimokančių po pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
0,5↑	7,9↑	1225↑	29	0,68↑	8,6↑	38,2↑	88↑	570↑	68↑	40↔	4,7↑	97↑	0↔	40↓	22,3↓	0,9↑	98,7↓	4,3	337,2

Patenka tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia
Rodiklio gerėjimą rodo prie jo vertės esanti rodyklė, nukreipta aukštyn, blogėjimą – rodyklė, nukreipta žemyn, kad rodiklis nesikeitė, rodo abipusė rodyklė.

Mokinių pasiekimai

1 pav. Mokyklos pagal VBE lietuvių kalbos ir literatūros (A kursas), matematikos (A kursas) rezultatus, 2025 m.

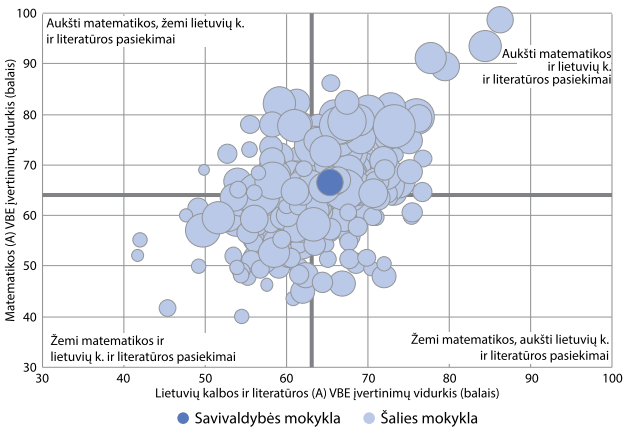

2 pav. Mokyklos pagal PUPP lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos rezultatus, 2025 m.

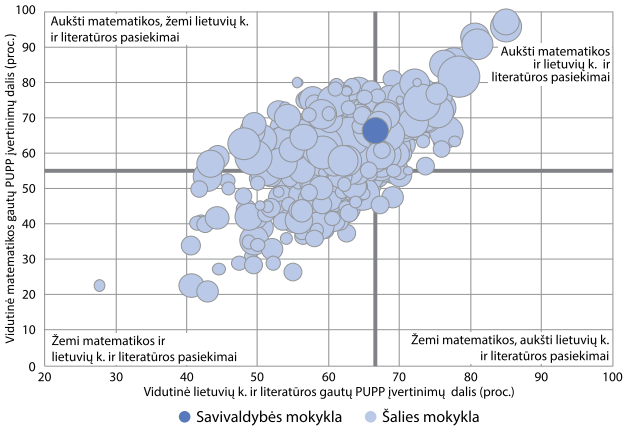

3 pav. Per NMPP bent pagrindinį mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalys (proc.), 2026 m.

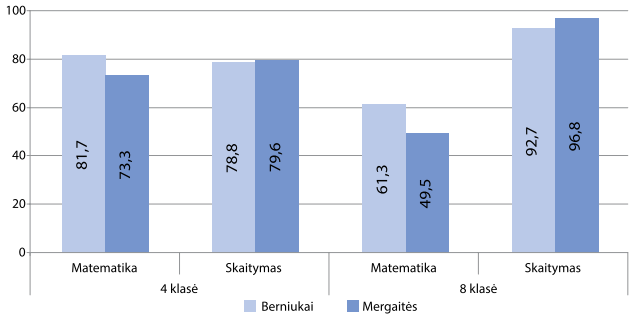

4 pav. Tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis (proc.)

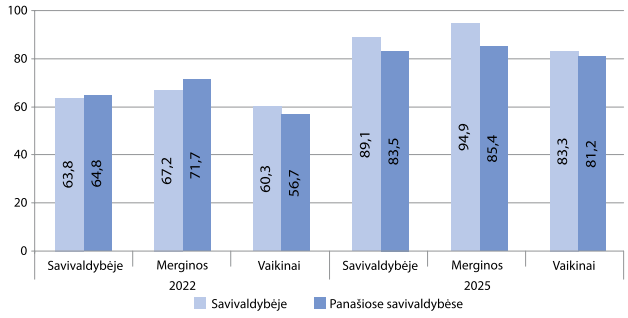

Mokytojai ir kiti pedagoginiai darbuotojai

5 pav. Jaunesnių nei 50 metų ir 50 metų ar vyresnio amžiaus mokytojų skaičiaus santykis

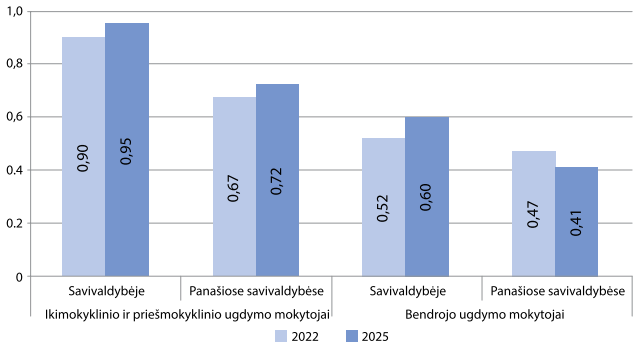

6 pav. Mokytojų, dirbančių ne vienoje bendrojo ugdymo mokykloje, dalis (proc.)

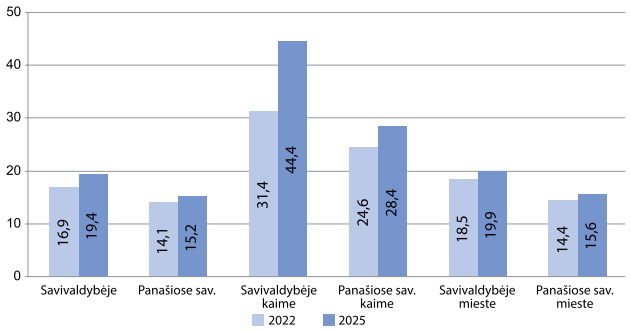

7 pav. Mokytojų, turinčių pedagogo kvalifikaciją, dalis (proc.)

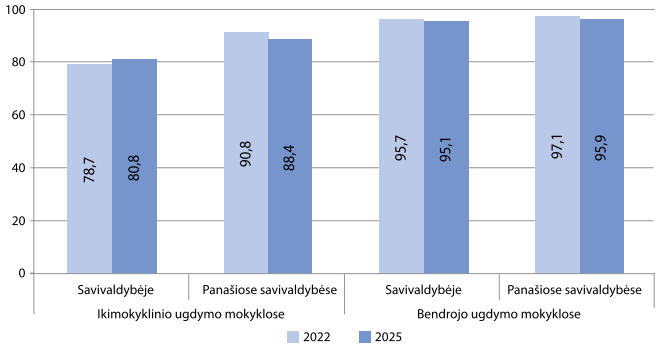

8 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių reikiamą dalykinę / ugdymo srities kvalifikaciją, dalis (proc.)

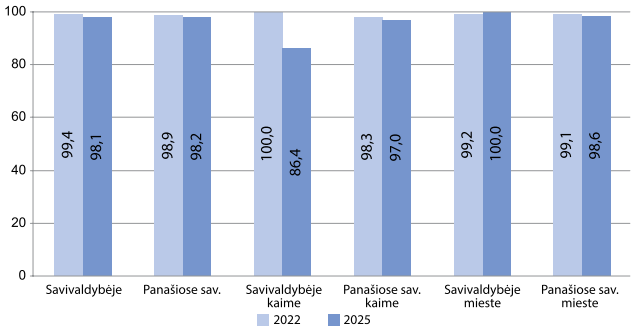

9 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių visą ar didesnę pareigybės dalį, dalis (proc.)

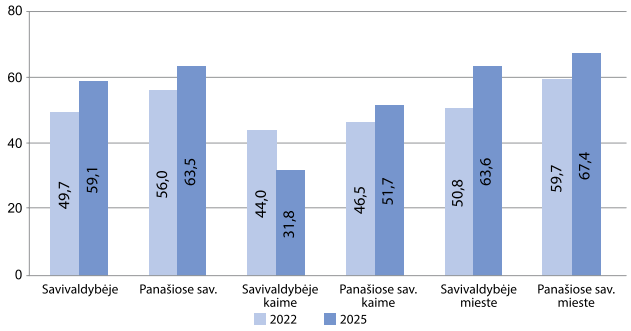

10 pav. Pedagoginių darbuotojų, dirbančių mokykloje ir studijuojančių aukštojoje mokykloje, dalis (proc.)

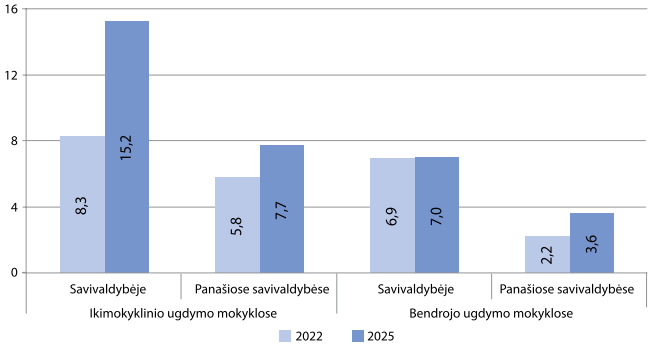

Įžvalgos ir rekomendacijos

Savivaldybėje veikia mokytojų ir švietimo pagalbos specialistų pritraukimo sistema. Pedagoginių darbuotojų, dirbančių mokykloje ir studijuojančių aukštojoje mokykloje, dalis auga, ypač ikimokyklinio ugdymo mokyklų. Kaimo bendrojo ugdymo mokyklų mokytojų, turinčių visą ar didesnę pareigybės dalį, dalis sumažėjo, o dirbančių ne vienoje bendrojo ugdymo mokykloje dalis yra dvigubai didesnė nei miesto mokyklų mokytojų. Sumažėjo kaimo vietovių bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių reikiamą dalykinę / ugdymo srities kvalifikaciją, dalis. Jaunesnių nei 50 metų ir 50 metų ar vyresnio amžiaus ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo mokytojų santykis yra palankesnis nei bendrojo ugdymo mokytojų. Bendrojo ugdymo mokyklų mokytojų, turinčių pedagogo kvalifikaciją, dalis išlieka beveik nepasikeitusi, tačiau ikimokyklinio – padidėjo. Auga mokinių, turinčių didelių ir labai didelių SUP, ugdomų bendrojo tipo klasėse, dalis, tačiau pagal švietimo pagalbos specialistų skaičių savivaldybė patenka tarp trečdalio prasčiausių savivaldybių šalyje. Gana didelė mokymo lėšų suma panaudojama švietimo pagalbai, pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti, mokymo priemonėms įsigyti. Mokinių pasiekimų rodikliai atskleidžia 3 ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalies padidėjimą, aukštą apibendrintą VBE rodiklį, gerus lietuvių k. ir matematikos PUPP ir VBE rezultatus. 4 kl. mokinių NMPP matematikos pasiekimai yra geresni nei 8 kl. mokinių, skaitymo – prastesni. Tikslinga nuosekliai skatinti mokytojų profesinį tobulėjimą, siekiant aukštesnių kvalifikacinių kategorijų. Stiprinti matematikos mokymą, atsižvelgiant į NMPP rezultatus. Rekomenduojama didinti švietimo pagalbos specialistų skaičių, raginti mokinius dalyvauti dalykinėse olimpiadose ir konkursuose.

Elektrėnų savivaldybė

Daugiau duomenų rasite čia

	Bendrojo ugdymo mokyklos	Ikimokyklinio ugdymo mokyklos	Profesinio mokymo įstaigos (padaliniai)	Neformaliojo vaikų švietimo mokyklos
	8 / 3 101 / 299	6 / 651 / 86	1 / 460	2 / 696 / 64
	0,9 % / 0,8 % / 0,8 %	0,9 % / 0,7 % / 0,6 %	1,2 % / 1,5 %	0,8 % / 0,7 % / 1,2 %
Pagal **priklausomybę**		Nevalstybinės: – / – / –	Savivaldybės: 8 / 3 101 / 299	Valstybinės: – / – / –
Pagal **tipus**		Pradinės mokyklos: 3 / 1 044 / 98	Progimnazijos: 2 / 827 / 90	Pagrindinės mokyklos: – / – / –
				Gimnazijos: 3 / 1 230 / 132
Pagal **mokomąją kalbą**		Lietuvių: 8 / 3 101	Lenkų: – / –	Rusų: – / –
				Kitos: – / –
Pagal **paskirtį turi**		Specialiųjų paskirčių klasių: 1 / 4	Specializuoto ugdymo klasių: – / –	Užsienio valstybės švietimo programos paskirties klasių: – / –

Mokiniai pagal ugdymo programas	Ikimokyklinio	Priešmokyklinio	Pradinio	Pagrindinio	Vidurinio
	757 0,8 %	217 0,8 %	981 0,8 %	1 450 0,8 %	347 0,7 %

2025–2026 m. m. savivaldybėje mokėsi **113** užsieniečių. Iš jų **92** – Ukrainos piliečiai

mokyklų skaičius · mokinių skaičius · pedagoginių darbuotojų skaičius · % dalis šalyje

Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis				Procesai							Rezultatai		
Bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus santykis	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Savivaldybės kultūros indeksas (2022 m.)	Savivaldybės gyvenimo kokybės indeksas	Vežiojamų į mokyklą mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacinės kategorijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam pedagoginiam darbuotojui (Eur)	Mokymo lėšos, panaudotos švietimo pagalbai mokyklose ir pedagoginę psichologinę pagalbą teikiančiose įstaigose, tenkančios vienam mokiniui (Eur)	Mokymo lėšų, panaudotų mokymo priemonėms įsigyti, suma, tenkanti vienam mokiniui (Eur)	Mokyklų, kuriose žmogus su negalia gali judėti tarp aukštų, dalis (proc.)	Mokinių, turinčių didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdomų bendrojo tipo klasėse, dalis (proc.) nuo visų mokinių	Pareigybės dalis, tenkanti vienam pedagoginiam darbuotojui	1–4 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų turinčių mažiau kaip 200 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	Mokinių, toliau besimokančių po pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
-1,3↓	6,7↑	1382↑	16,7	0,72↑	26,5↓	35,2↑	82↑	425↑	36↑	25↔	2,7↑	100,4↑	0↑	37,5↓	22↑	0,8↑	99,5↑	0	279,5

Patenka tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

Rodiklio gerėjimą rodo prie jo vertės esanti rodyklė, nukreipta aukštyn, blogėjimą – rodyklė, nukreipta žemyn, kad rodiklis nesikeitė, rodo abipusė rodyklė.

Mokinių pasiekimai

1 pav. Mokyklos pagal VBE lietuvių kalbos ir literatūros (A kursas), matematikos (A kursas) rezultatus, 2025 m.

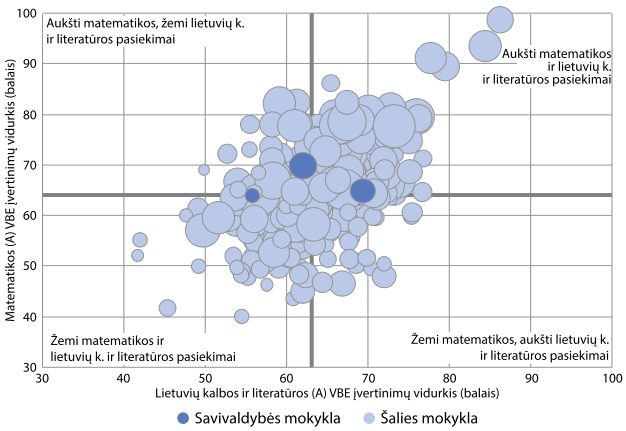

2 pav. Mokyklos pagal PUPP lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos rezultatus, 2025 m.

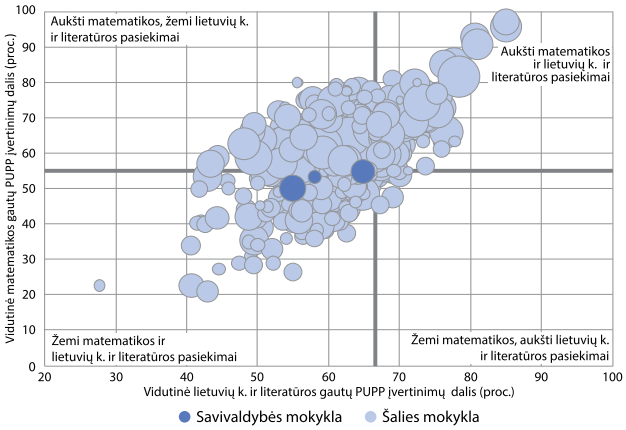

3 pav. Per NMPP bent pagrindinį mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalys (proc.), 2026 m.

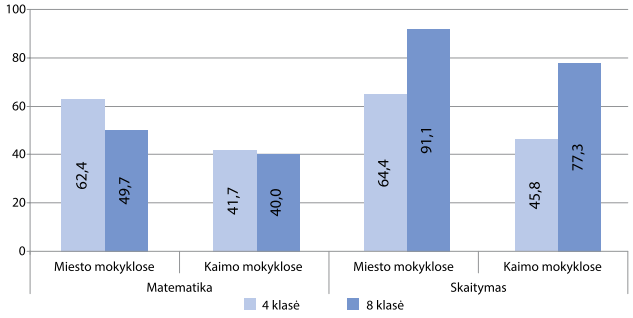

4 pav. Tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis (proc.)

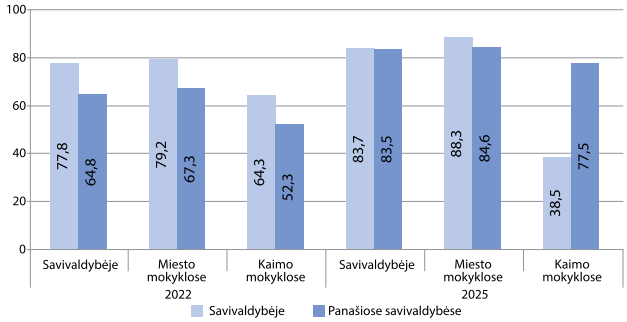

Mokytojai ir kiti pedagoginiai darbuotojai

5 pav. Jaunesnių nei 50 metų ir 50 metų ar vyresnio amžiaus mokytojų skaičiaus santykis

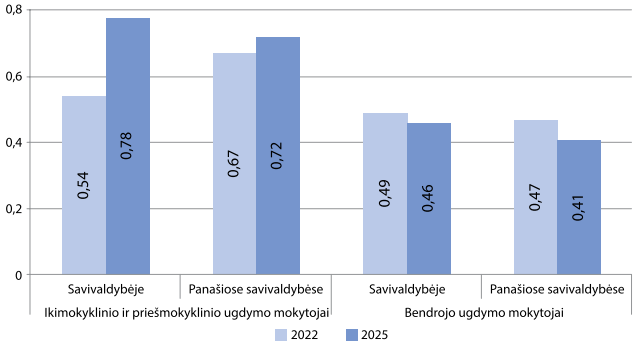

6 pav. Švietimo pagalbos specialistų, dirbančių bendrojo ugdymo mokyklose, pasiskirstymas pagal jų turimą bendrą pedagoginio darbo stažą, dalys (proc.)

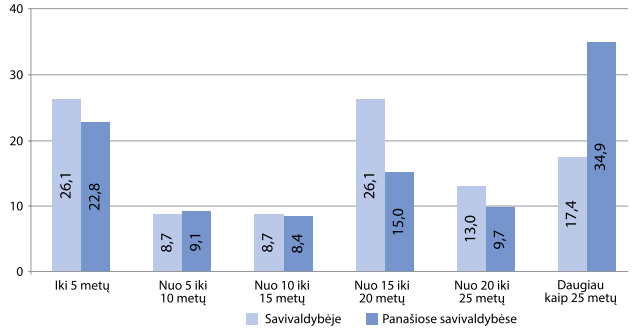

7 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių reikiamą dalykinę / ugdymo srities kvalifikaciją, dalis (proc.)

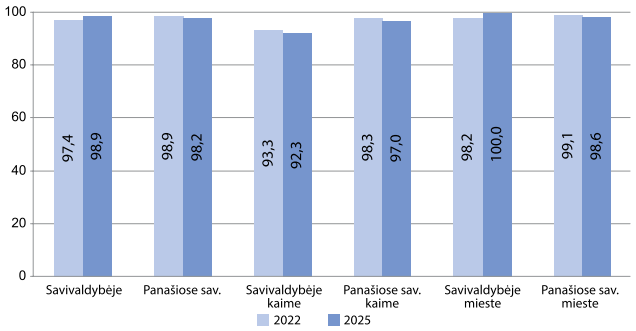

8 pav. Mokytojų, turinčių pedagogo kvalifikaciją, dalis (proc.)

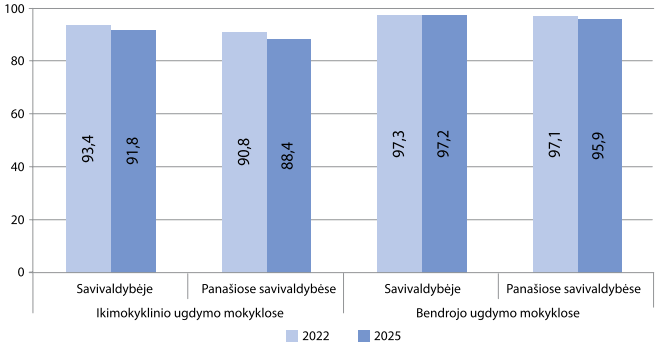

9 pav. Pedagoginių darbuotojų, dirbančių mokykloje ir studijuojančių aukštojoje mokykloje, dalis (proc.)

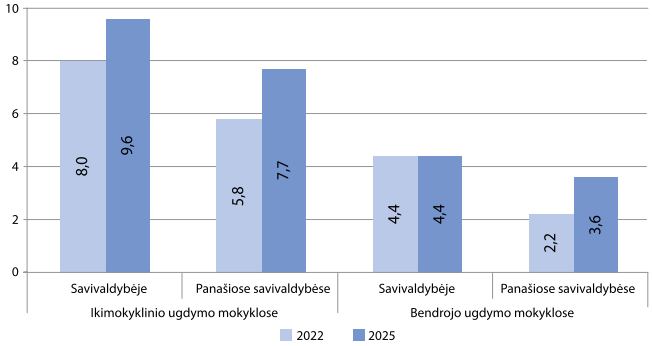

10 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių visą ar didesnę pareigybės dalį, dalis (proc.)

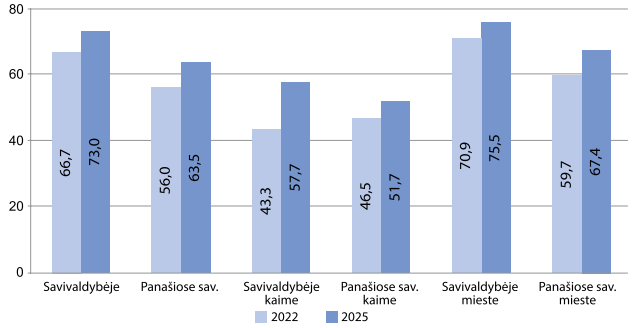

Įžvalgos ir rekomendacijos

Šalyje vyraujant mokytojų trūkumo tendencijai, savivaldybė taiko dvi pedagogų pritraukimo priemones: įsikūrimo išlaidų kompensavimą ir švietimo studijų finansavimą. Bendrojo ugdymo mokyklose daugėja mokytojų, turinčių visą ar didesnę pareigybės dalį, beveik visi mokytojai turi reikiamą dalykinę ir pedagogo kvalifikaciją, tačiau aukštos kvalifikacinės kategorijos mokytojų dalis išlieka nepakankama. Studijuojančių pedagoginių darbuotojų dalis didesnė nei panašiose savivaldybėse. Dėl augančio SUP turinčių mokinių skaičiaus, lėšų ir specialistų trūkumo, specialios infrastruktūros poreikio susiduriama su įtraukiojo ugdymo įgyvendinimo iššūkiais. Išlieka ryškus atotrūkis tarp miesto ir kaimo mokyklų mokinių pasiekimų: miesto mokyklų mokinių NMPP pasiekimai yra gerokai aukštesni už kaimo mokyklų. PUPP rezultatai atskleidžia vidutinius matematikos pasiekimus ir netolygius lietuvių kalbos ir literatūros įvertinimus tarp savivaldybės mokyklų. Auga pagrindinio ugdymo programą baigusių ir toliau besimokančių mokinių dalis. Analizuojant VBE rezultatus, pastebimas didelis atotrūkis tarp mokyklų: tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis miesto mokyklose padidėjo, o kaimo – sumažėjo, lietuvių kalbos ir literatūros VBE rezultatai atskleidžia didelį skirtumą tarp gimnazijų. Be to, reikia atkreipti dėmesį į žemą apibendrintą VBE rodiklį. Siekiant tvarios švietimo plėtros, tikslinga taikyti efektyvias jaunų pedagogų pritraukimo priemones; mažinti atotrūkį tarp savivaldybės mokyklų, keliant pedagogų kvalifikaciją ir skatinant mokyklų tinklaveiką. Svarbu stiprinti įtraukiojo ugdymo įgyvendinimą, didinant finansavimą ir švietimo pagalbos prieinamumą, taip pat gabių mokinių ugdymą. Mažėjant mokinių skaičiui, daugiau dėmesio skirti mokyklų tinklo optimizavimui.

Ignalinos rajono savivaldybė

Daugiau duomenų rasite čia

	Mokyklos	Mokiniai	Pedagogai
Bendrojo ugdymo mokyklos	4 (0,5 %)	1 219 (0,3 %)	160 (0,4 %)
Ikimokyklinio ugdymo mokyklos	–	–	–
Profesinio mokymo įstaigos (padaliniai)	–	–	
Neformaliojo vaikų švietimo mokyklos	2 (0,8 %)	404 (0,4 %)	37 (0,7 %)
Pagal **priklausomybę**			
Nevalstybinės	–	–	–
Savivaldybės	4	1 219	160
Valstybinės	–	–	–
Pagal **tipus**			
Pradinės mokyklos	–	–	–
Progimnazijos	–	–	–
Pagrindinės mokyklos	1	247	36
Gimnazijos	3	972	126
Pagal **mokomąją kalbą**			
Lietuvių	4	1 219	
Lenkų	–	–	
Rusų	–	–	
Kitos	–	–	
Pagal **paskirtį turi**			
Specialiųjų paskirčių klasių	1	4	
Specializuoto ugdymo klasių	–	–	
Užsienio valstybės švietimo programos paskirties klasių	–	–	

Mokiniai pagal ugdymo programas	Ikimokyklinio	Priešmokyklinio	Pradinio	Pagrindinio	Vidurinio
	215 (0,2 %)	62 (0,2 %)	317 (0,3 %)	498 (0,3 %)	127 (0,3 %)

2025–2026 m. m. savivaldybėje mokėsi **17** užsieniečių. Iš jų **10** – Ukrainos piliečiai

mokyklų skaičius · mokinių skaičius · pedagogų darbuotojų skaičius · % dalis šalyje

Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis				Procesai							Rezultatai		
Bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus santykis	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Savivaldybės kultūros indeksas (2022 m.)	Savivaldybės gyvenimo kokybės indeksas	Vežiojamų į mokyklą mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacinės kategorijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam pedagoginiam darbuotojui (Eur)	Mokymo lėšos, panaudotos švietimo pagalbai mokyklose ir pedagoginę psichologinę pagalbą teikiančiose įstaigose, tenkančios vienam mokiniui (Eur)	Mokymo lėšų, panaudotų mokymo priemonėms įsigyti, suma, tenkanti vienam mokiniui (Eur)	Mokyklų, kuriose žmogus su negalia gali judėti tarp aukštų, dalis (proc.)	Mokinių, turinčių didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdomų bendrojo tipo klasėse, dalis (proc.) nuo visų mokinių	Pareigybės dalis, tenkanti vienam pedagoginiam darbuotojui	1–4 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų turinčių mažiau kaip 200 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	Mokinių, toliau besimokančių po pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
-13,4↓	12,3↑	1190↑	24,2	0,57↑	37,3↓	59,3↓	47↑	484↑	89↑	0↔	6,5↑	91,6↑	0↑	25↓	19,1↓	1↑	100↑	9,6	281,6

Patenka tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia
Rodiklio gerėjimą rodo prie jo vertės esanti rodyklė, nukreipta aukštyn, blogėjimą – rodyklė, nukreipta žemyn, kad rodiklis nesikeitė, rodo abipusė rodyklė.

Mokinių pasiekimai

1 pav. Mokyklos pagal VBE lietuvių kalbos ir literatūros (A kursas), matematikos (A kursas) rezultatus, 2025 m.

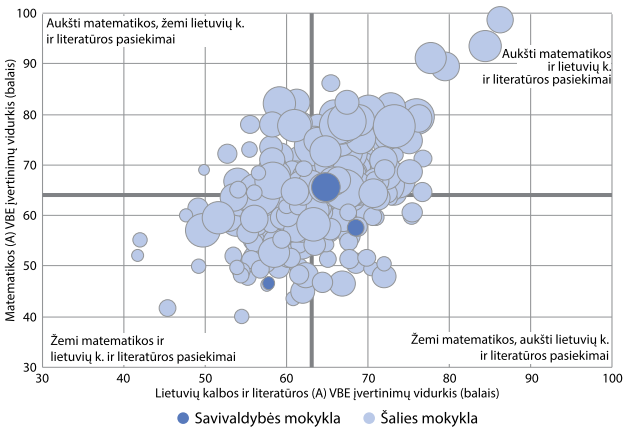

2 pav. Mokyklos pagal PUPP lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos rezultatus, 2025 m.

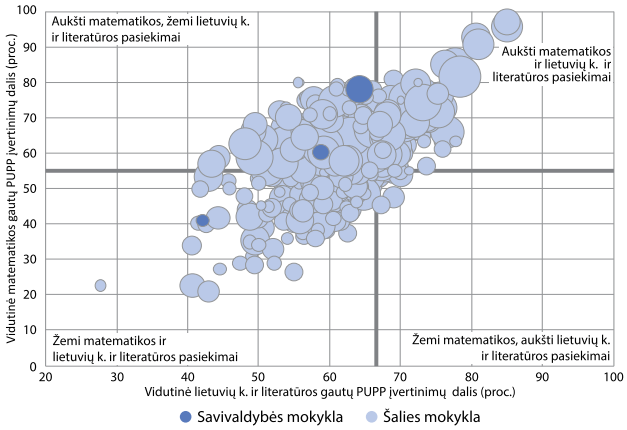

3 pav. Per NMPP bent pagrindinį mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalys (proc.), 2026 m.

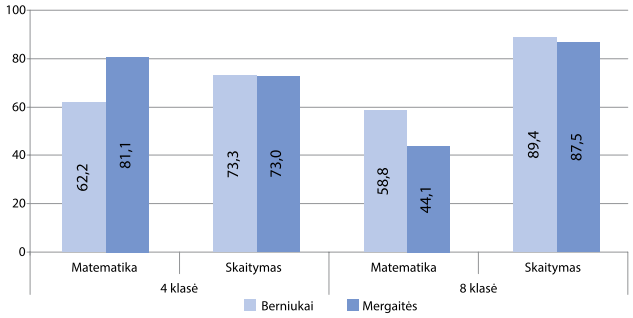

4 pav. Tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis (proc.)

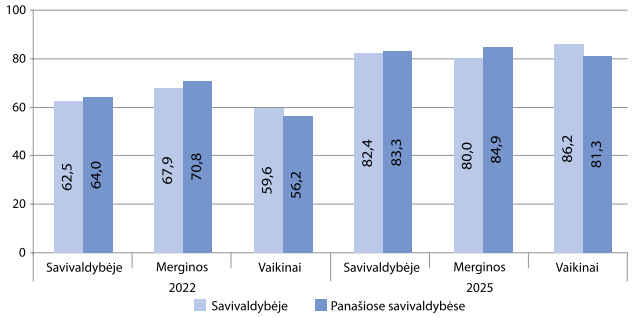

Mokytojai ir kiti pedagoginiai darbuotojai

5 pav. Jaunesnių nei 50 metų ir 50 metų ar vyresnio amžiaus mokytojų skaičiaus santykis

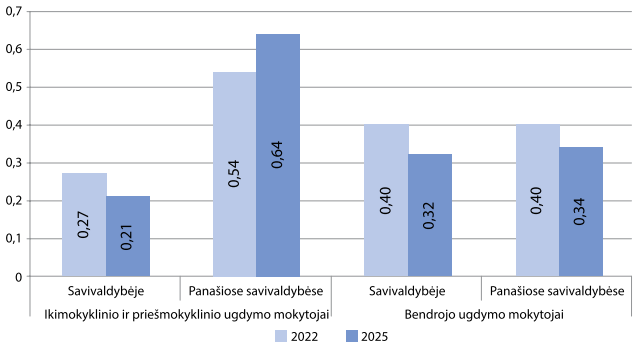

6 pav. Mokytojų, dirbančių ne vienoje bendrojo ugdymo mokykloje, dalis (proc.)

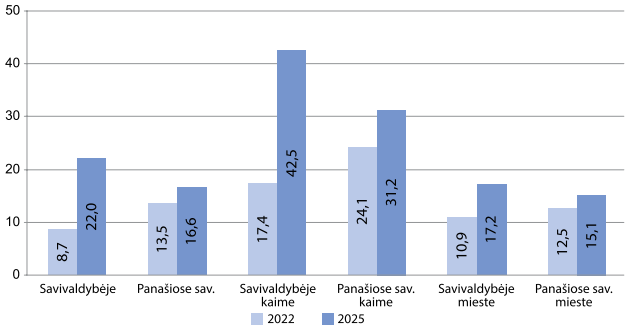

7 pav. Švietimo pagalbos specialistų, dirbančių bendrojo ugdymo mokyklose, pasiskirstymas pagal jų turimą bendrą pedagoginio darbo stažą, dalys (proc.)

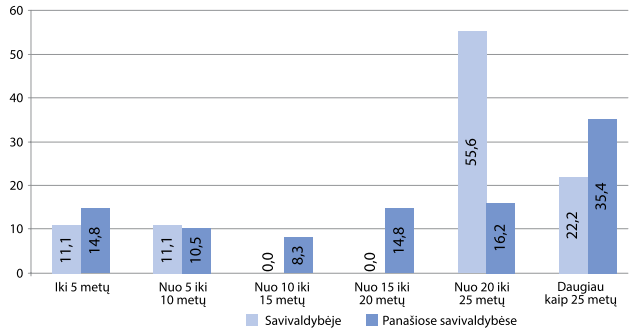

8 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių visą ar didesnę pareigybės dalį, dalis (proc.)

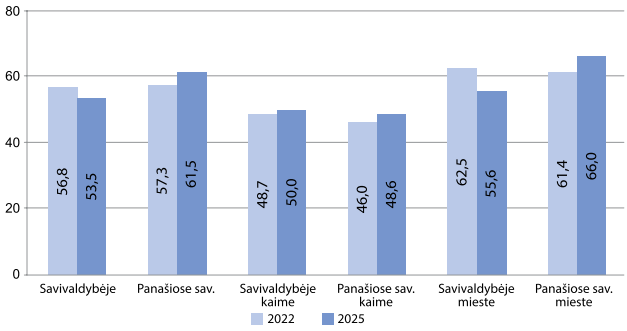

9 pav. Bendrojo ugdymo mokyklų mokytojų, mokančių daugiau nei vieno dalyko, dalis (proc.)

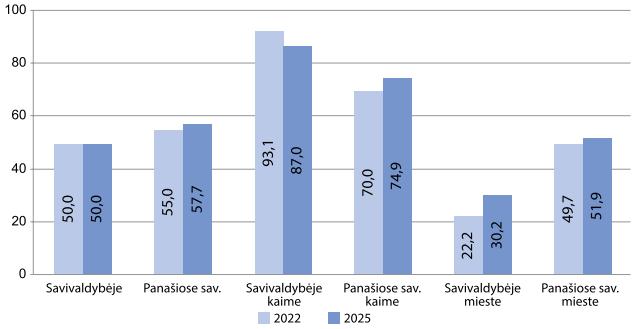

10 pav. Mokytojų, neturinčių kvalifikacinės kategorijos, dalis (proc.)

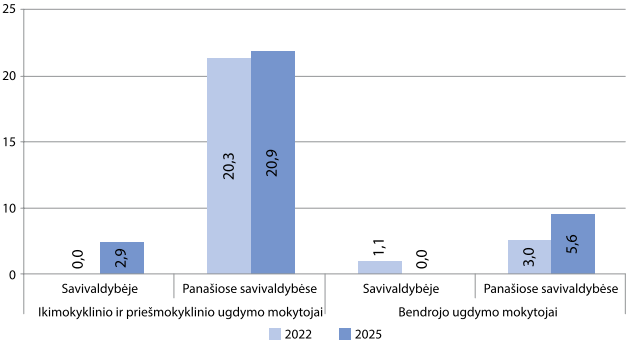

Įžvalgos ir rekomendacijos

Švietimo kokybę tiesiogiai stiprina švietimo įstaigose dirbantys didelę profesinę patirtį turintys mokytojai, ypač bendrojo ugdymo, taip pat ilgametę darbo patirtį sukaupę švietimo pagalbos specialistai. Daugiau kaip pusė bendrojo ugdymo mokyklų mokytojų yra įgiję aukštą kvalifikacinę kategoriją, o mokytojų, neturinčių kvalifikacinės kategorijos, nėra. Pusė savivaldybės mokytojų moko daugiau nei vieno dalyko. Siekdama gerinti pedagoginių darbuotojų darbo sąlygas, savivaldybė kompensuoja mokytojams kelionės išlaidas. Vis dėlto išlieka mokytojų senėjimo ir ugdymo kokybės užtikrinimo iššūkiai. Jaunesnių nei 50 metų mokytojų dalis savivaldybėje išlieka santykinai maža, o didžiąją dalį bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių švietimo pagalbos specialistų sudaro 20–25 metų ir didesnį pedagoginio darbo stažą turintys specialistai. Taip pat padidėjo bendrojo ugdymo mokytojų, dirbančių daugiau nei vienoje mokykloje, dalis, ypač kaimo vietovėse. Mokinių pasiekimų (NMPP, PUPP, VBE) analizė atskleidžia aukštus mokinių skaitymo pasiekimus, ypač aštuntose klasėse, didėjančią abiturientų, išlaikiusių tris ir daugiau valstybinių brandos egzaminų, dalį, reikšmingą olimpiadų prizininkų skaičių ir tai, kad visi mokiniai, baigę pagrindinio ugdymo programą, tęsia mokslą. Tačiau išlieka mokinių pasiekimų skirtumai tarp lyčių, mokomųjų dalykų ir mokyklų. Todėl tikslinga stiprinti priemones, orientuotas į mokinių pasiekimų gerinimą ir jų skirtumų mažinimą, užtikrinant nuoseklią švietimo pagalbą ir kokybišką ugdymą visiems mokiniams. Siekiant užtikrinti tvarią pedagogų kartų kaitą, svarbu plėtoti naujų pedagoginių darbuotojų pritraukimo į mokyklas priemones ir ilgalaikes motyvavimo strategijas.

Jonavos rajono savivaldybė

Daugiau duomenų rasite čia

	Bendrojo ugdymo mokyklos	Ikimokyklinio ugdymo mokyklos	Profesinio mokymo įstaigos (padaliniai)	Neformaliojo vaikų švietimo mokyklos
Mokyklos	10 (1,1 %)	6 (0,9 %)	1 (1,2 %)	1 (0,4 %)
Mokiniai	4 837 (1,3 %)	1 243 (1,3 %)	465 (1,5 %)	584 (0,6 %)
Pedagogai	464 (1,2 %)	177 (1,2 %)		56 (1,0 %)

Pagal priklausomybę

Nevalstybinės	Savivaldybės	Valstybinės
–	10 / 4 837 / 464	–

Pagal tipus

Pradinės mokyklos	Progimnazijos	Pagrindinės mokyklos	Gimnazijos
2 / 477 / 50	4 / 2 377 / 255	2 / 790 / 91	2 / 1 193 / 95

Pagal mokomąją kalbą

Lietuvių	Lenkų	Rusų	Kitos
10 / 4 837	–	–	–

Pagal paskirtį turi

Specialiųjų paskirčių klasių	Specializuoto ugdymo klasių	Užsienio valstybės švietimo programos paskirties klasių
1 / 36	–	–

Mokiniai pagal ugdymo programas

Ikimokyklinio	Priešmokyklinio	Pradinio	Pagrindinio	Vidurinio
1 270 (1,3 %)	373 (1,3 %)	1 597 (1,3 %)	2 291 (1,3 %)	597 (1,2 %)

2025–2026 m. m. savivaldybėje mokėsi **192** užsieniečiai. Iš jų **164** – Ukrainos piliečiai

mokyklų skaičius · mokinių skaičius · pedagoginių darbuotojų skaičius · % dalis šalyje

Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis				Procesai							Rezultatai		
Bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus santykis	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Savivaldybės kultūros indeksas (2022 m.)	Savivaldybės gyvenimo kokybės indeksas	Vežiojamų į mokyklą mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacinės kategorijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam pedagoginiam darbuotojui (Eur)	Mokymo lėšos, panaudotos švietimo pagalbai mokyklose ir pedagoginę psichologinę pagalbą teikiančiose įstaigose, tenkančios vienam mokiniui (Eur)	Mokymo lėšų, panaudotų mokymo priemonėms įsigyti, suma, tenkanti vienam mokiniui (Eur)	Mokyklų, kuriose žmogus su negalia gali judėti tarp aukštų, dalis (proc.)	Mokinių, turinčių didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdomų bendrojo tipo klasėse, dalis (proc.) nuo visų mokinių	Pareigybės dalis, tenkanti vienam pedagoginiam darbuotojui	1–4 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų, turinčių mažiau kaip 200 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	Mokinių, toliau besimokančių po pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
-3,7↓	10,9↑	1343↑	14,5	0,71↑	15,2↑	51,4↑	56↑	439↑	27↑	20↑	3,9↑	103,7↑	1,7↓	0↑	21,4↓	0,9↑	99,7↑	4,4	331,9

Patenka tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

Rodiklio gerėjimą rodo prie jo vertės esanti rodyklė, nukreipta aukštyn, blogėjimą – rodyklė, nukreipta žemyn, kad rodiklis nesikeitė, rodo abipusė rodyklė.

Mokinių pasiekimai

1 pav. Mokyklos pagal VBE lietuvių kalbos ir literatūros (A kursas), matematikos (A kursas) rezultatus, 2025 m.

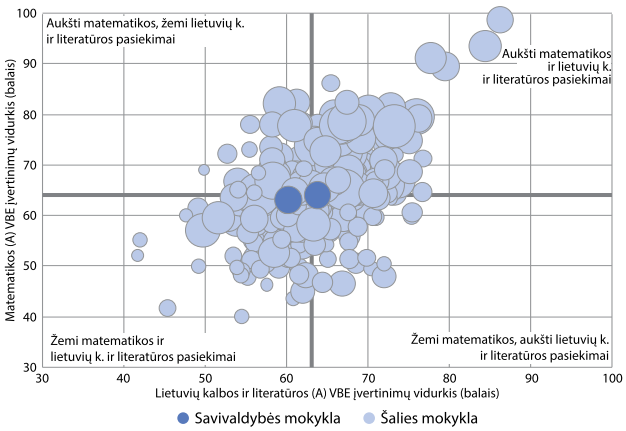

2 pav. Mokyklos pagal PUPP lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos rezultatus, 2025 m.

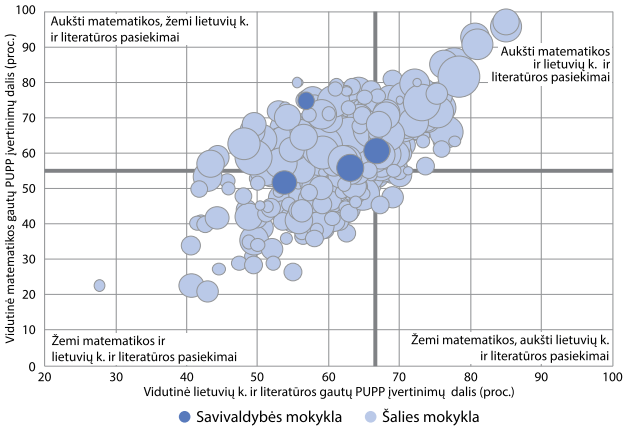

3 pav. Per NMPP bent pagrindinį mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalys (proc.), 2026 m.

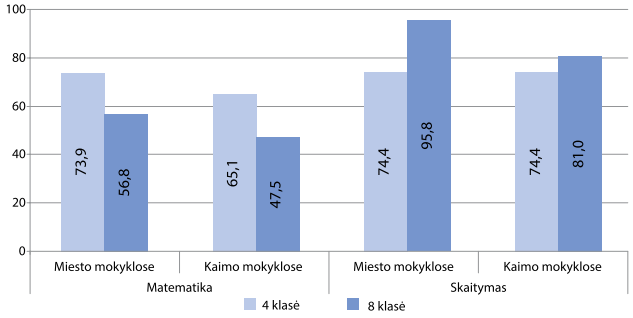

4 pav. Tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis (proc.)

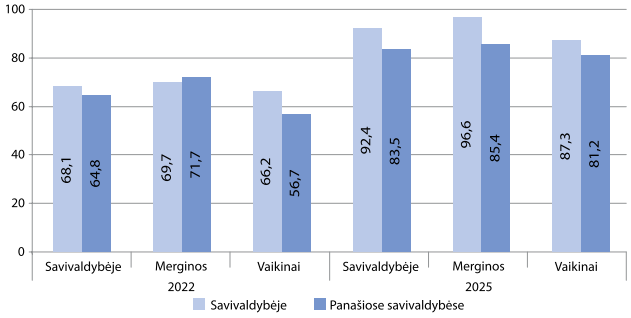

Mokytojai ir kiti pedagoginiai darbuotojai

5 pav. Jaunesnių nei 50 metų ir 50 metų ar vyresnio amžiaus mokytojų skaičiaus santykis

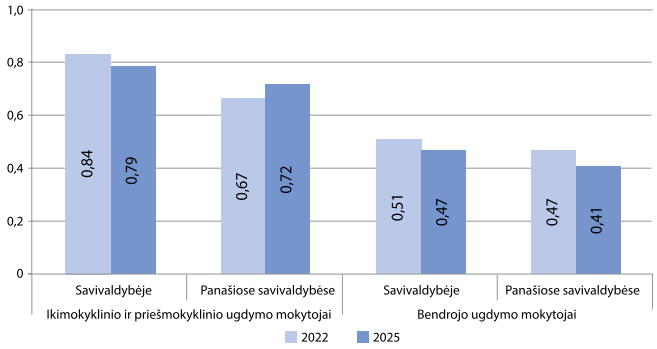

6 pav. Mokytojų, dirbančių ne vienoje bendrojo ugdymo mokykloje, dalis (proc.)

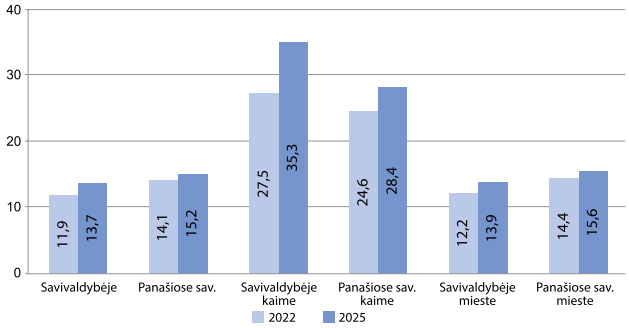

7 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių reikiamą dalykinę / ugdymo srities kvalifikaciją, dalis (proc.)

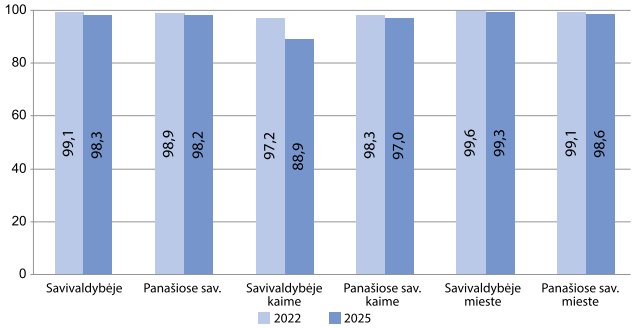

8 pav. Mokytojų, turinčių pedagogo kvalifikaciją, dalis (proc.)

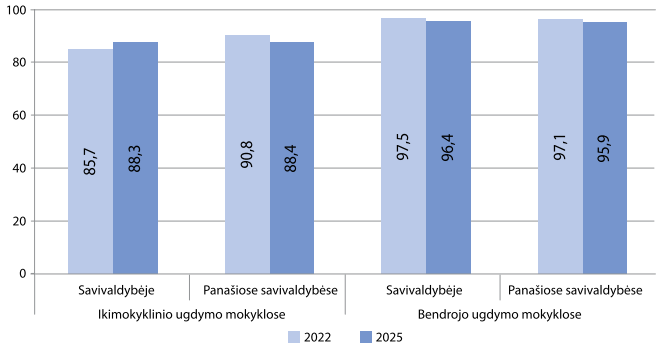

9 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių visą ar didesnę pareigybės dalį, dalis (proc.)

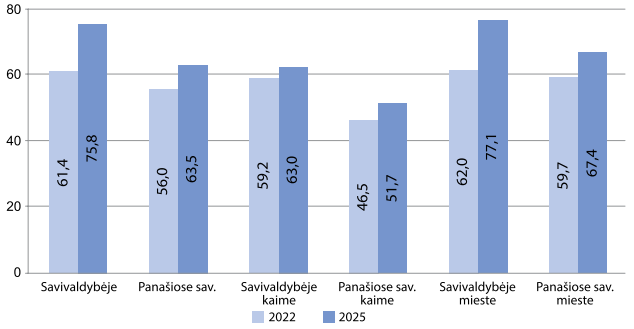

10 pav. Bendrojo ugdymo mokyklų mokytojų, mokančių daugiau nei vieno dalyko, dalis (proc.)

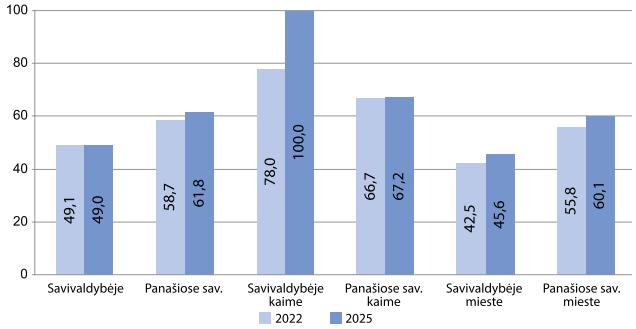

Įžvalgos ir rekomendacijos

Savivaldybės pedagogų kvalifikacija – aukšta, tačiau ryškėja jaunų mokytojų skaičiaus mažėjimo tendencija ir kvalifikuotų mokytojų trūkumo rizika kaimo mokyklose. Daugėja mokytojų, dirbančių keliose mokyklose, ypač kaimo vietovėse. Pastebimi bendrojo ugdymo mokyklų mokytojų darbo krūvio pokyčiai: didėja mokytojų, turinčių visą ar didesnę pareigybės dalį, dalis. Vis dėlto savivaldybė patenka tarp trečdalio savivaldybių, kuriose pedagogų kvalifikacijai tobulinti, švietimo pagalbai ir mokymo priemonėms įsigyti panaudotų mokymo lėšų rodikliai yra prasčiausi. Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių, šalies mastu išlieka vidutinis, taigi matyti, kad neišnaudojamos aukštesnių gebėjimų mokinių galimybės. Analizuojant mokinių pasiekimus, pastebimi NMPP rezultatų skirtumai tarp miesto ir kaimo mokyklų (4, 8 klasių matematikos ir 8 klasės skaitymo srityse), taip pat išlieka PUPP rezultatų atotrūkis tarp savivaldybės mokyklų. VBE rezultatai gerėja – reikšmingai padidėjo tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis, ypač tarp vaikinų, o apibendrintas VBE rodiklis patenka tarp trečdalio savivaldybių, kuriose jis yra geriausias. Savivaldybėje stiprinamas įtraukusis ugdymas, tačiau švietimo pagalbos specialistų skaičius ir infrastruktūros prieinamumas išlieka nepakankami. Siekiant pritraukti ir išlaikyti jaunus mokytojus bei švietimo pagalbos specialistus, būtina toliau stiprinti jų pritraukimo priemones ir didinti mokymo lėšų panaudojimą kvalifikacijai tobulinti. Siekiant gerinti ugdymo kokybę, tikslinga stiprinti gabių mokinių ugdymą, mažinti pasiekimų skirtumus tarp mokyklų. Atsižvelgiant į demografinius pokyčius, planuoti ilgalaikį mokyklų tinklo optimizavimą ir gerinti ugdymo infrastruktūros prieinamumą.

Joniškio rajono savivaldybė

Daugiau duomenų rasite čia

	Mokyklos	Mokiniai	Pedagogai
Bendrojo ugdymo mokyklos	6 (0,7 %)	2 056 (0,5 %)	247 (0,6 %)
Ikimokyklinio ugdymo mokyklos	4 (0,6 %)	501 (0,5 %)	79 (0,6 %)
Profesinio mokymo įstaigos (padaliniai)	1 (1,2 %)	339 (1,1 %)	
Neformaliojo vaikų švietimo mokyklos	2 (0,8 %)	812 (0,8 %)	54 (1,0 %)

Pagal **priklausomybę**	Nevalstybinės – – –	Savivaldybės 6 2 056 247	Valstybinės – – –	
Pagal **tipus**	Pradinės mokyklos – – –	Progimnazijos 1 391 41	Pagrindinės mokyklos 2 860 112	Gimnazijos 3 805 105
Pagal **mokomąją kalbą**	Lietuvių 6 2 056	Lenkų – –	Rusų – –	Kitos – –
Pagal **paskirtį turi**	Specialiųjų paskirčių klasių 2 26	Specializuoto ugdymo klasių – –	Užsienio valstybės švietimo programos paskirties klasių – –	

Mokiniai pagal ugdymo programas	Ikimokyklinio	Priešmokyklinio	Pradinio	Pagrindinio	Vidurinio
	534 0,6 %	129 0,5 %	655 0,5 %	1 018 0,6 %	247 0,5 %

2025–2026 m. m. savivaldybėje mokėsi **10** užsieniečių. Iš jų **6** – Ukrainos piliečiai

mokyklų skaičius · mokinių skaičius · pedagogų darbuotojų skaičius · % dalis šalyje

Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis				Procesai							Rezultatai		
Bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus santykis	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Savivaldybės kultūros indeksas (2022 m.)	Savivaldybės gyvenimo kokybės indeksas	Vežiojamų į mokyklą mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacinės kategorijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam pedagoginiam darbuotojui (Eur)	Mokymo lėšos, panaudotos švietimo pagalbai mokyklose ir pedagoginę psichologinę pagalbą teikiančiose įstaigose, tenkančios vienam mokiniui (Eur)	Mokymo lėšų, panaudotų mokymo priemonėms įsigyti, suma, tenkanti vienam mokiniui (Eur)	Mokyklų, kuriose žmogus su negalia gali judėti tarp aukštų, dalis (proc.)	Mokinių, turinčių didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdomų bendrojo tipo klasėse, dalis (proc.) nuo visų mokinių	Pareigybės dalis, tenkanti vienam pedagoginiam darbuotojui	1–4 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų turinčių mažiau kaip 200 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	Mokinių, toliau besimokančių po pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
-7,6↓	7,3↑	1251↑	23,5	0,55↑	41,4↓	51,9↑	82↑	509↑	99↑	83,3↑	5,5↑	93,6↑	7,3↓	0↔	18,1↑	1↑	98,8↑	0	291,1

Patenka tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

Rodiklio gerėjimą rodo prie jo vertės esanti rodyklė, nukreipta aukštyn, blogėjimą – rodyklė, nukreipta žemyn, kad rodiklis nesikeitė, rodo abipusė rodyklė.

Mokinių pasiekimai

1 pav. Mokyklos pagal VBE lietuvių kalbos ir literatūros (A kursas), matematikos (A kursas) rezultatus, 2025 m.

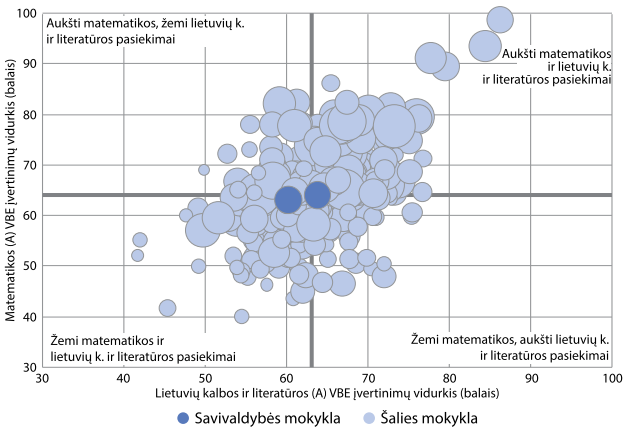

2 pav. Mokyklos pagal PUPP lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos rezultatus, 2025 m.

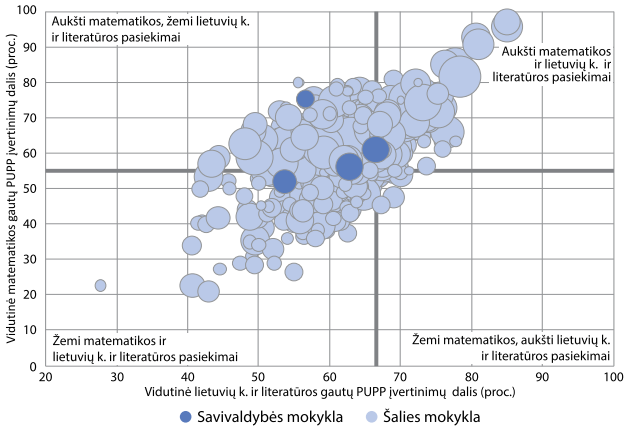

3 pav. Per NMPP bent pagrindinį mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalys (proc.), 2026 m.

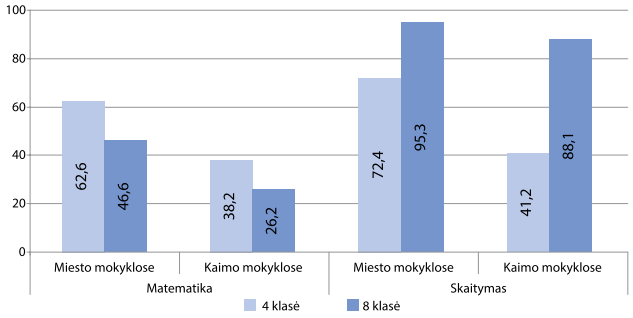

4 pav. Tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis (proc.)

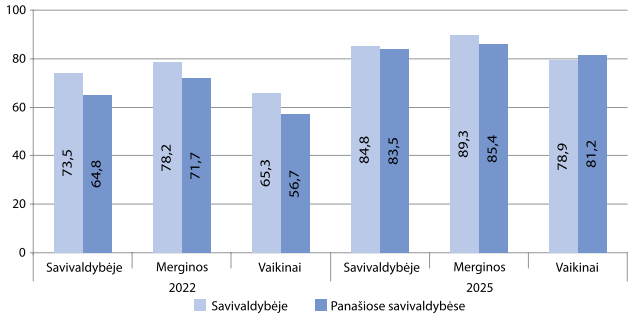

Mokytojai ir kiti pedagoginiai darbuotojai

5 pav. Mokytojų, turinčių pedagogo kvalifikaciją, dalis (proc.)

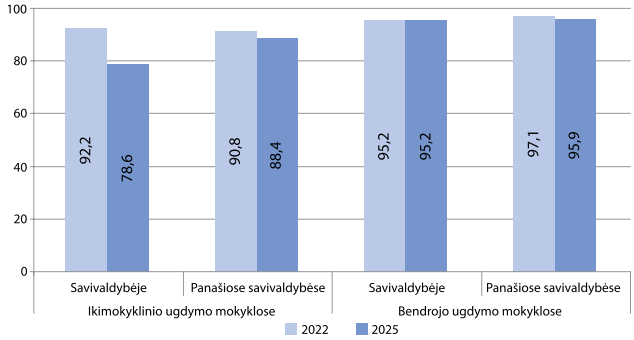

6 pav. Bendrojo ugdymo mokytojų pasiskirstymas pagal jų turimą bendrą pedagoginio darbo stažą, dalys (proc.)

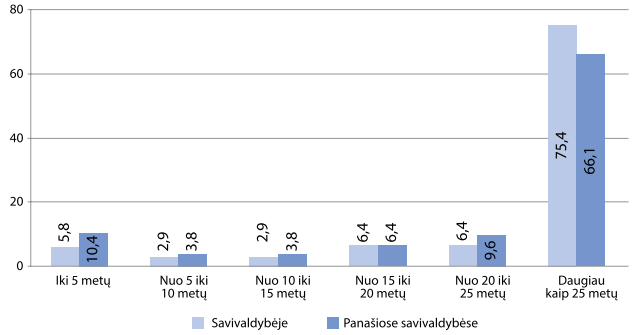

7 pav. Bendrojo ugdymo mokyklų mokytojų, mokančių daugiau nei vieno dalyko, dalis (proc.)

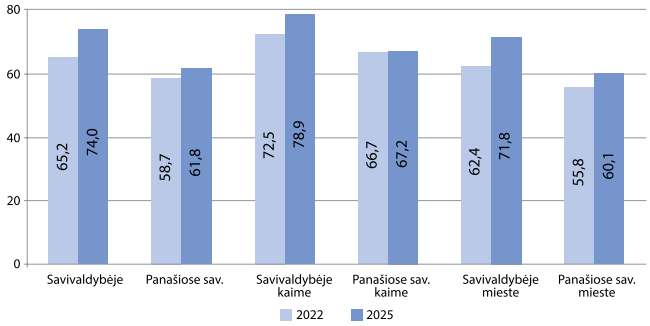

8 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių visą ar didesnę pareigybės dalį, dalis (proc.)

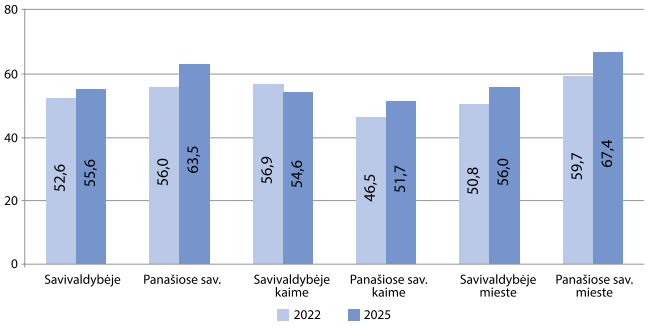

9 pav. Mokytojų, dirbančių ne vienoje bendrojo ugdymo mokykloje, dalis (proc.)

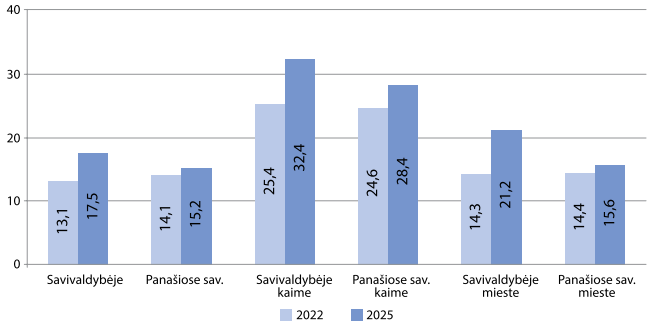

10 pav. Pedagoginių darbuotojų, dirbančių mokykloje ir studijuojančių aukštojoje mokykloje, dalis (proc.)

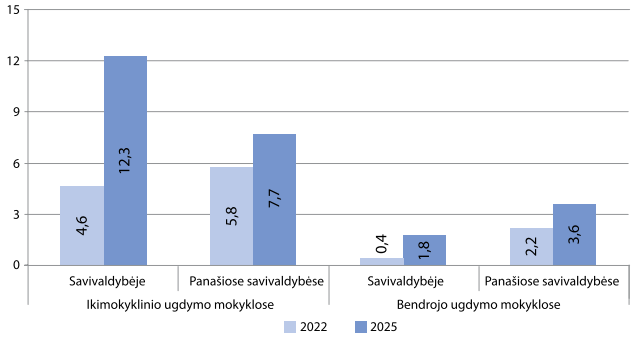

Įžvalgos ir rekomendacijos

Mokytojų kompetencija, ugdymo proceso kokybė, švietimo pagalba yra svarbūs veiksniai, darantys įtaką švietimo kokybei. Daugiau nei pusė mokytojų turi aukštą kvalifikacinę kategoriją. Bendrojo ugdymo mokyklose išaugo mokytojų, mokančių daugiau nei vieno dalyko, dalis. Gana didelė lėšų suma panaudojama pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti ir mokymo priemonėms įsigyti. Bendrojo ugdymo mokyklų mokytojų, turinčių pedagogo kvalifikaciją, dalis išliko nepakitusi, tačiau ikimokyklinio – sumažėjo. Duomenys rodo išaugusią ikimokyklinio ugdymo pedagoginių darbuotojų, dirbančių mokykloje ir studijuojančių aukštojoje mokykloje, dalį. Savivaldybėje taikomos kelios mokytojų pritraukimo ir išlaikymo priemonės (kelionės į darbo vietą kompensavimas, nemokamas viešasis transportas). Tačiau bendrojo ugdymo mokyklų mokytojų pasiskirstymo pagal pedagoginio darbo stažą duomenys rodo, kad didžioji dalis mokytojų turi daugiau kaip 25 metų stažą. Taip pat išaugo bendrojo ugdymo mokyklų mokytojų, dirbančių ne vienoje mokykloje, dalis. Mokinių pasiekimų duomenys atskleidžia jų skirtumus pagal mokinių amžių bei vietovę (NMPP) ir pagal atskiras mokyklas (VBE, PUPP). 4 kl. mokinių NMPP matematikos pasiekimai yra geresni nei 8 kl. mokinių, skaitymo – prastesni. Miesto mokyklų mokinių matematikos ir skaitymo pasiekimai geresni nei kaimo mokyklų. Išaugo tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis, šiek tiek sumažėjo atotrūkis tarp merginų ir vaikinų. Svarbu ir toliau mažinti mokymosi pasiekimų atotrūkį tarp lyčių, tarp kaimo ir miesto mokyklų; siekti atsisakyti 1–4 jungtinių klasių; skatinti mokinius dalyvauti dalykinėse olimpiadose ir konkursuose; didinti švietimo pagalbos specialistų skaičių; taikyti įvairesnes priemones, padėsiančias pritraukti jaunų mokytojų.

Jurbarko rajono savivaldybė

Daugiau duomenų rasite čia

	Bendrojo ugdymo mokyklos	Ikimokyklinio ugdymo mokyklos	Profesinio mokymo įstaigos (padaliniai)	Neformaliojo vaikų švietimo mokyklos
Mokyklų skaičius	9 (1,0 %)	1 (0,1 %)	1 (1,2 %)	1 (0,4 %)
Mokinių skaičius	2 777 (0,7 %)	191 (0,2 %)	212 (0,7 %)	342 (0,3 %)
Pedagoginių darbuotojų skaičius	317 (0,8 %)	27 (0,2 %)		24 (0,4 %)

Pagal **priklausomybę**	Nevalstybinės – – –	Savivaldybės 9 2 777 317	Valstybinės – – –	
Pagal **tipus**	Pradinės mokyklos 1 90 21	Progimnazijos 1 687 56	Pagrindinės mokyklos 4 1 022 146	Gimnazijos 3 978 112
Pagal **mokomąją kalbą**	Lietuvių 9 2 777	Lenkų – –	Rusų – –	Kitos – –
Pagal **paskirtį turi**	Specialiųjų paskirčių klasių 1 10	Specializuoto ugdymo klasių – –	Užsienio valstybės švietimo programos paskirties klasių – –	

Mokiniai pagal ugdymo programas	Ikimokyklinio	Priešmokyklinio	Pradinio	Pagrindinio	Vidurinio
	515 0,5 %	171 0,6 %	765 0,6 %	1 192 0,7 %	343 0,7 %

2025–2026 m. m. savivaldybėje mokėsi **32** užsieniečiai. Iš jų **30** – Ukrainos piliečiai

mokyklų skaičius · mokinių skaičius · pedagoginių darbuotojų skaičius · % dalis šalyje

Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis				Procesai							Rezultatai		
Bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus santykis	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Savivaldybės kultūros indeksas (2022 m.)	Savivaldybės gyvenimo kokybės indeksas	Vežiojamų į mokyklą mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacinės kategorijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam pedagoginiam darbuotojui (Eur)	Mokymo lėšos, panaudotos švietimo pagalbai mokyklose ir pedagoginę psichologinę pagalbą teikiančiose įstaigose, tenkančios vienam mokiniui (Eur)	Mokymo lėšų, panaudotų mokymo priemonėms įsigyti, suma, tenkanti vienam mokiniui (Eur)	Mokyklų, kuriose žmogus su negalia gali judėti tarp aukštų, dalis (proc.)	Mokinių, turinčių didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdomų bendrojo tipo klasėse, dalis (proc.) nuo visų mokinių	Pareigybės dalis, tenkanti vienam pedagoginiam darbuotojui	1–4 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų turinčių mažiau kaip 200 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	Mokinių, toliau besimokančių po pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
-10,8↓	9↑	1225↑	21,8	0,58↑	41,1↓	45↓	87↑	542↑	106↑	33,3↑	4,5↓	99,7↑	3,3↑	22,2↑	18,6↑	0,9↓	98,6↑	4	321,0

Patenka tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

Rodiklio gerėjimą rodo prie jo vertės esanti rodyklė, nukreipta aukštyn, blogėjimą – rodyklė, nukreipta žemyn, kad rodiklis nesikeitė, rodo abipusė rodyklė.

Mokinių pasiekimai

1 pav. Mokyklos pagal VBE lietuvių kalbos ir literatūros (A kursas), matematikos (A kursas) rezultatus, 2025 m.

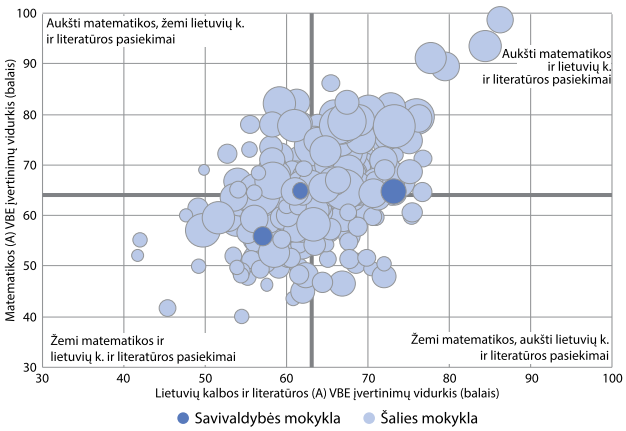

2 pav. Mokyklos pagal PUPP lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos rezultatus, 2025 m.

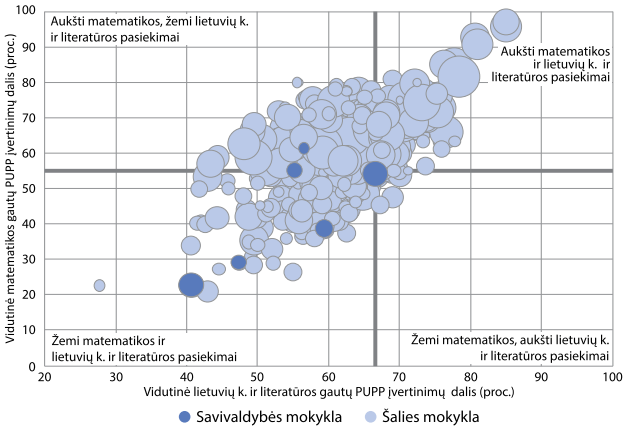

3 pav. Per NMPP bent pagrindinį mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalys (proc.), 2026 m.

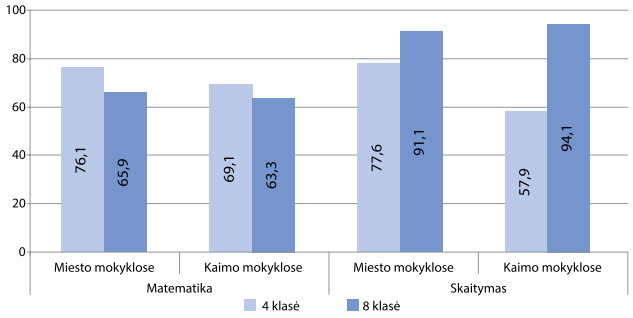

4 pav. Tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis (proc.)

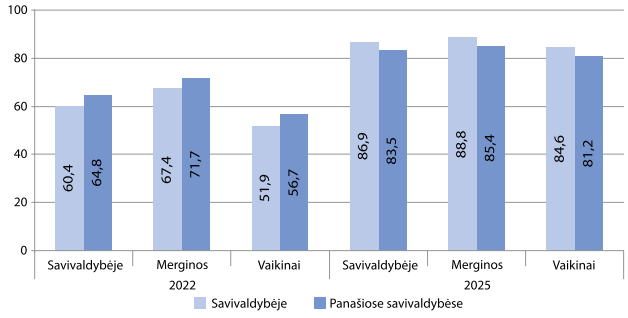

Mokytojai ir kiti pedagoginiai darbuotojai

5 pav. Mokytojų pasiskirstymas pagal jų turimą bendrą pedagoginio darbo stažą, dalys (proc.)

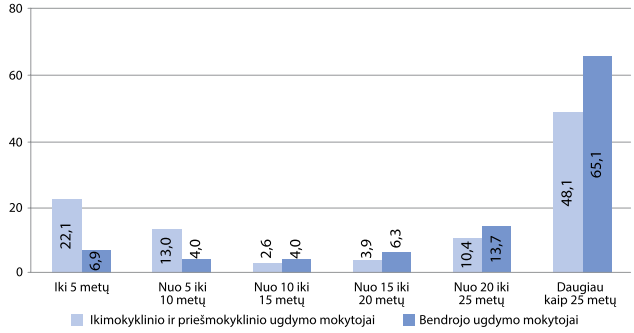

6 pav. Švietimo pagalbos specialistų, dirbančių bendrojo ugdymo mokyklose, pasiskirstymas pagal jų turimą bendrą pedagoginio darbo stažą, dalys (proc.)

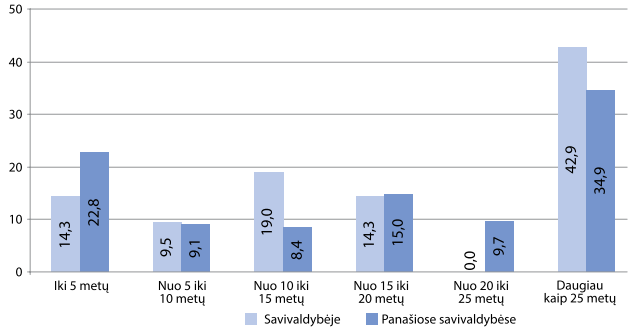

7 pav. Mokytojų, dirbančių ne vienoje bendrojo ugdymo mokykloje, dalis (proc.)

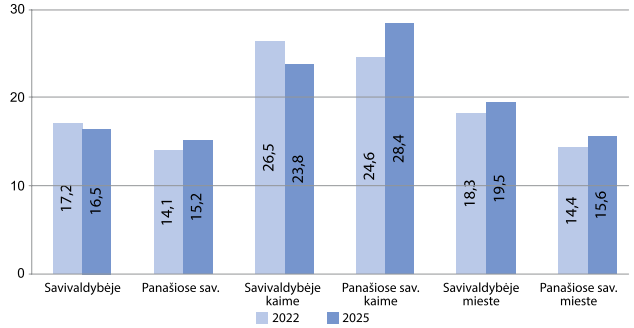

8 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių visą ar didesnę pareigybės dalį, dalis (proc.)

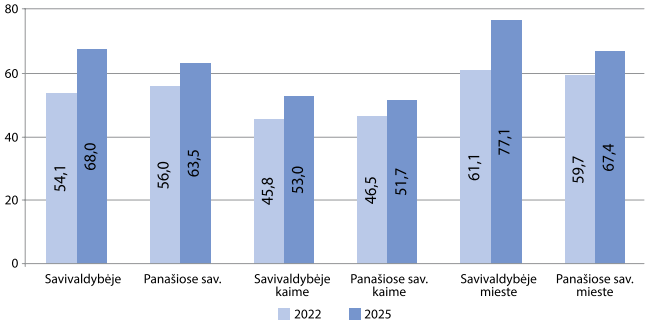

9 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių reikiamą dalykinę / ugdymo srities kvalifikaciją, dalis (proc.)

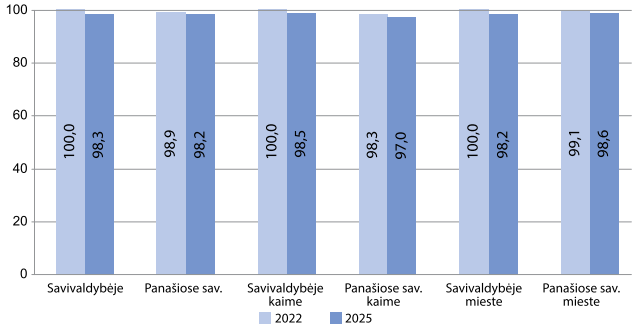

10 pav. Pedagoginių darbuotojų, dirbančių mokykloje ir studijuojančių aukštojoje mokykloje, dalis (proc.)

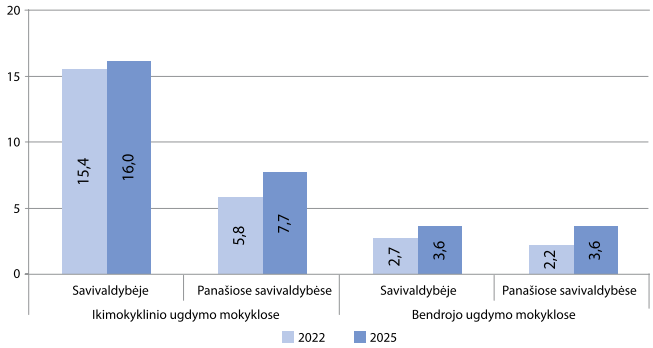

Įžvalgos ir rekomendacijos

Augantis švietimo finansavimas formuoja palankias sąlygas kryptingam ir tvariam švietimo kokybės gerinimui savivaldybėje. Šį potencialą tiesiogiai stiprina švietimo įstaigose dirbantys didelę profesinę patirtį turintys mokytojai, ypač bendrojo ugdymo, taip pat ilgametę darbo patirtį sukaupę švietimo pagalbos specialistai. Analizuojant mokytojų užimtumą, pastebima, kad padaugėjo mokytojų, turinčių visą ar didesnę pareigybės dalį, tačiau išliko didelė dalis (proc.) mokytojų, dirbančių ne vienoje mokykloje, ypač mieste, todėl tikslinga ir toliau siekti užtikrinti tolygesnes darbo sąlygas. Beveik visi bendrojo ugdymo mokytojai turi reikiamą dalykinę ar ugdymo srities kvalifikaciją, dalis dirbančių mokytojų studijuoja aukštosiose mokyklose. Savivaldybė, siekdama spręsti specialistų trūkumo problemą, savo biudžeto lėšomis finansuoja perkvalifikavimo studijas. Jaunų mokytojų ir švietimo pagalbos specialistų pritraukimas išlieka aktualus uždavinys, reikalaujantis plėtoti papildomas skatinimo priemones. Mokinių pasiekimų analizė atskleidžia, kad pagal apibendrintą VBE rodiklį savivaldybė patenka tarp trečdalio aukščiausią rodiklį turinčių šalies savivaldybių, didelė tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis, tačiau A kurso lietuvių kalbos ir literatūros bei matematikos VBE rezultatai nėra aukšti, be to, išlieka žemi PUPP rezultatai. NMPP duomenys atskleidžia didesnį miesto ir kaimo mokyklų pasiekimų atotrūkį pradinio ugdymo pakopoje, ypač skaitymo, tačiau vyresnėse klasėse šis skirtumas sumažėja. Rekomenduojama stiprinti lietuvių kalbos ir literatūros bei matematikos ugdymo kokybę visuose ugdymo lygmenyse ir mažinti pasiekimų skirtumus tarp mokinių, taikant tikslines priemones mokymosi motyvacijai didinti ir užtikrinant tolygesnes ugdymo sąlygas miesto ir kaimo mokyklose.

Kaišiadorių rajono savivaldybė

Daugiau duomenų rasite čia

	Bendrojo ugdymo mokyklos	Ikimokyklinio ugdymo mokyklos	Profesinio mokymo įstaigos (padaliniai)	Neformaliojo vaikų švietimo mokyklos
mokyklų skaičius	12 (1,4 %)	4 (0,6 %)	2 (2,4 %)	2 (0,8 %)
mokinių skaičius	3 878 (1,0 %)	457 (0,5 %)	270 (0,9 %)	865 (0,8 %)
pedagoginių darbuotojų skaičius	387 (1,0 %)	81 (0,6 %)		58 (1,1 %)

Pagal **priklausomybę**	Nevalstybinės: 1 / 155 / 6	Savivaldybės: 11 / 3 723 / 381	Valstybinės: – / – / –	
Pagal **tipus**	Pradinės mokyklos: 2 / 360 / 55	Progimnazijos: 1 / 1 021 / 82	Pagrindinės mokyklos: 5 / 671 / 107	Gimnazijos: 4 / 1 826 / 175
Pagal **mokomąją kalbą**	Lietuvių: 12 / 3 878	Lenkų: – / –	Rusų: – / –	Kitos: – / –
Pagal **paskirtį turi**	Specialiųjų paskirčių klasių: 1 / 61	Specializuoto ugdymo klasių: – / –	Užsienio valstybės švietimo programos paskirties klasių: – / –	

Mokiniai pagal ugdymo programas	Ikimokyklinio	Priešmokyklinio	Pradinio	Pagrindinio	Vidurinio
	659 (0,7 %)	224 (0,8 %)	1 098 (0,9 %)	1 722 (0,9 %)	632 (1,3 %)

2025–2026 m. m. savivaldybėje mokėsi **60** užsieniečių. Iš jų **40** – Ukrainos piliečiai

mokyklų skaičius · mokinių skaičius · pedagoginių darbuotojų skaičius · % dalis šalyje

Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis				Procesai							Rezultatai		
Bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus santykis	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Savivaldybės kultūros indeksas (2022 m.)	Savivaldybės gyvenimo kokybės indeksas	Vežiojamų į mokyklą mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacinės kategorijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam pedagoginiam darbuotojui (Eur)	Mokymo lėšos, panaudotos švietimo pagalbai mokyklose ir pedagoginę psichologinę pagalbą teikiančiose įstaigose, tenkančios vienam mokiniui (Eur)	Mokymo lėšų, panaudotų mokymo priemonėms įsigyti, suma, tenkanti vienam mokiniui (Eur)	Mokyklų, kuriose žmogus su negalia gali judėti tarp aukštų, dalis (proc.)	Mokinių, turinčių didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdomų bendrojo tipo klasėse, dalis (proc.) nuo visų mokinių	Pareigybės dalis, tenkanti vienam pedagoginiam darbuotojui	1–4 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų turinčių mažiau kaip 200 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	Mokinių, toliau besimokančių po pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
1,1↑	7,9↑	1228↑	21,2	0,58↑	31↑	37↓	88↓	503↑	77↑	45,5↔	2,7↑	96,8↓	1,1↑	40↓	20,2↓	0,9↑	98,5↑	0	265,8

Patenka tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

Rodiklio gerėjimą rodo prie jo vertės esanti rodyklė, nukreipta aukštyn, blogėjimą – rodyklė, nukreipta žemyn, kad rodiklis nesikeitė, rodo abipusė rodyklė.

Mokinių pasiekimai

1 pav. Mokyklos pagal VBE lietuvių kalbos ir literatūros (A kursas), matematikos (A kursas) rezultatus, 2025 m.

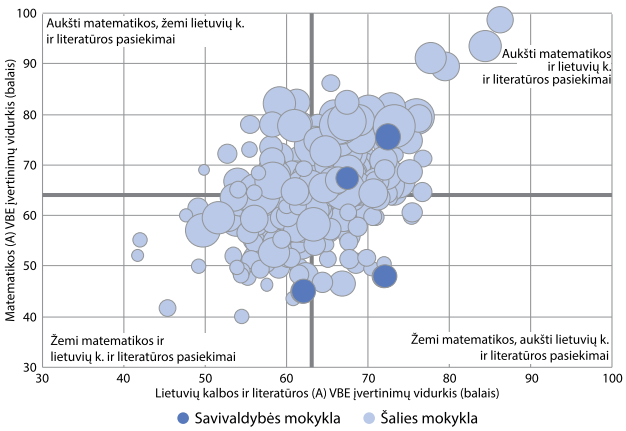

2 pav. Mokyklos pagal PUPP lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos rezultatus, 2025 m.

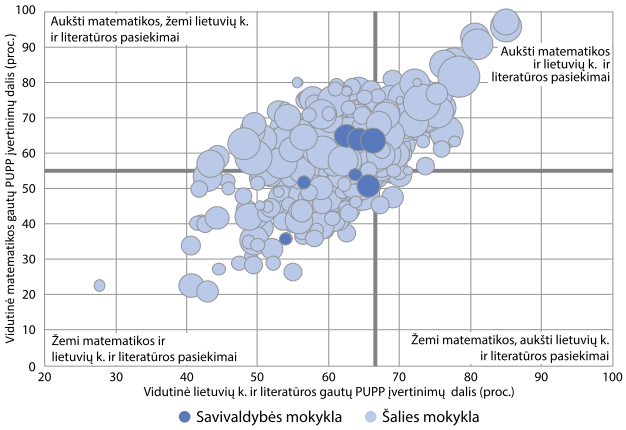

3 pav. Per NMPP bent pagrindinį mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalys (proc.), 2026 m.

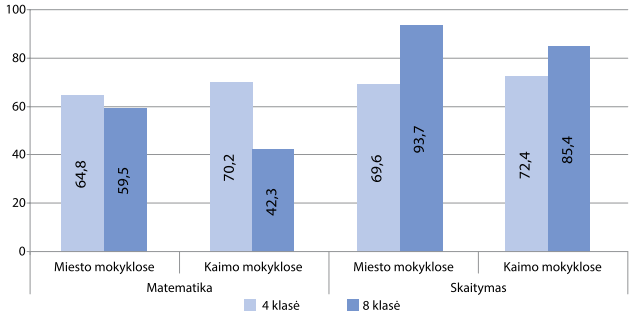

4 pav. Tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis (proc.)

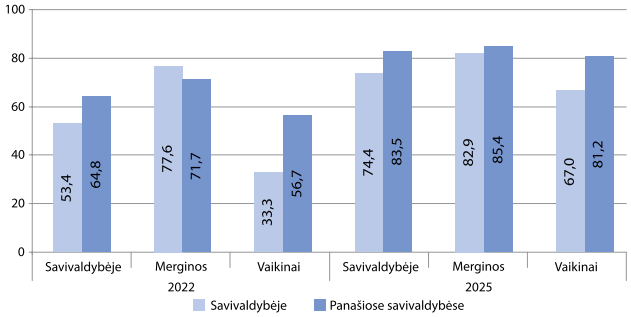

Mokytojai ir kiti pedagoginiai darbuotojai

5 pav. Mokytojų, turinčių pedagogo kvalifikaciją, dalis (proc.)

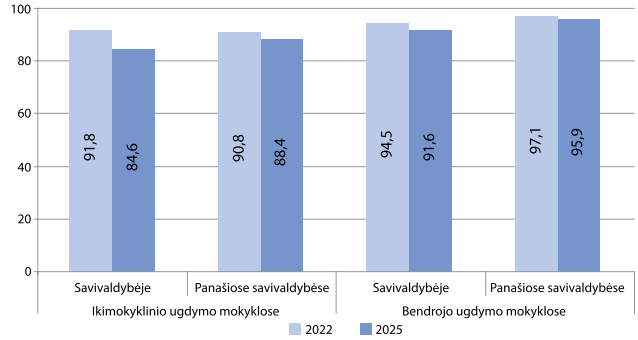

6 pav. Mokytojų, dirbančių ne vienoje bendrojo ugdymo mokykloje, dalis (proc.)

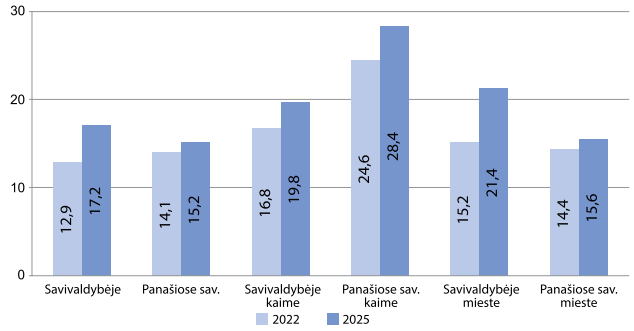

7 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių visą ar didesnę pareigybės dalį, dalis (proc.)

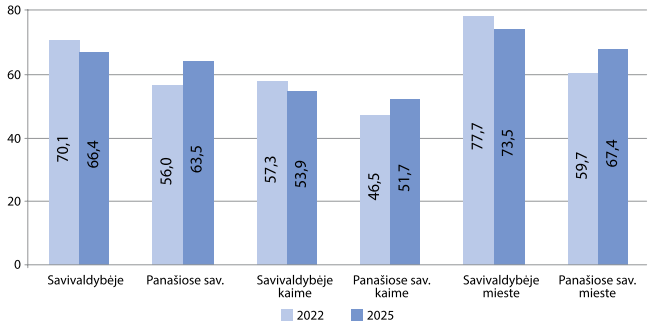

8 pav. Bendrojo ugdymo mokyklų mokytojų, mokančių daugiau nei vieno dalyko, dalis (proc.)

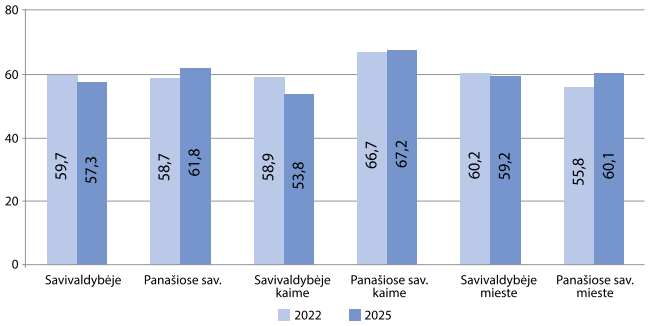

9 pav. Mokytojų pasiskirstymas pagal jų turimą bendrą pedagoginio darbo stažą, dalys (proc.)

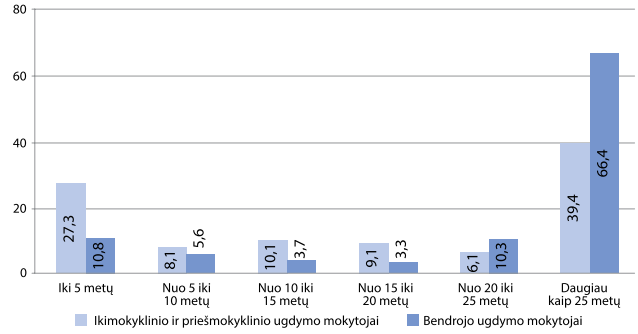

10 pav. Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo mokytojų, neturinčių kvalifikacinės kategorijos, dalis (proc.).

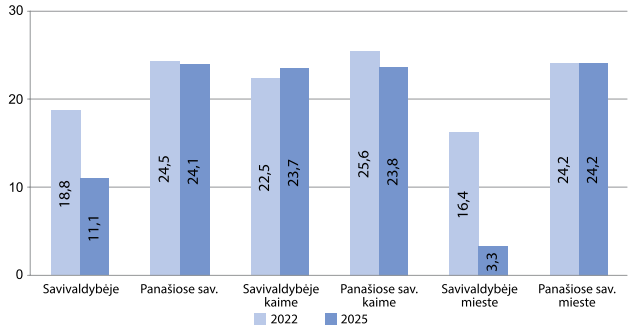

Įžvalgos ir rekomendacijos

Savivaldybėje daugėja mokinių, taip pat auga mokymo lėšos, panaudotos mokymo priemonėms įsigyti. Savivaldybė patenka tarp trečdalio šalies savivaldybių, kuriose pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti skiriamos lėšos, tenkančios vienam pedagogui, yra vienos didžiausių. Vis dėlto pastebima, kad mažėja mokytojų, turinčių aukštą kvalifikacinę kategoriją. Išlieka didelė mažų mokyklų dalis. Savivaldybėje tik nedidelė mokinių, turinčių didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, dalis ugdoma bendrojo tipo klasėse, nepakankamai išplėtota švietimo pagalbos sistema. Mokinių pasiekimai pagal NMPP, PUPP ir VBE rodiklius išlieka žemi, ypač matematikos srityje, o tarp ugdymo įstaigų ryškėja rezultatų skirtumai. Tris ir daugiau VBE išlaikiusių mokinių rodiklis pagerėjo, ypač tarp vaikinų, sumažėjo pasiekimų atotrūkis pagal lytį, tačiau apibendrintas VBE rodiklis savivaldybėje išlieka tarp prasčiausių šalyje. Išlieka didelė visą ar didesnę pareigybės dalį turinčių bendrojo ugdymo mokyklų mokytojų dalis, daugėja keliose mokyklose dirbančių mokytojų. Kaimo ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo mokytojų, neturinčių kvalifikacinės kategorijos, dalis gerokai skiriasi nuo miesto, kur ji reikšmingai pasikeitė, ir tik nedaugelis mokytojų neturi kvalifikacinės kategorijos. Siekiant gerinti mokinių pasiekimus ir mažinti skirtumus tarp mokyklų, svarbu stiprinti matematikos mokymą, gerinti švietimo pagalbos prieinamumą, skatinti pedagogų bendradarbiavimą ir gerosios patirties sklaidą. Taip pat būtina stiprinti pedagogų motyvavimo sistemą, sudarant palankias sąlygas mokytojams siekti aukštesnių kvalifikacinių kategorijų. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas gabiems mokiniams, juos skatinant dalyvauti dalykinėse olimpiadose ir konkursuose.

Kalvarijos savivaldybė

Daugiau duomenų rasite čia

	Bendrojo ugdymo mokyklos	Ikimokyklinio ugdymo mokyklos	Profesinio mokymo įstaigos (padaliniai)	Neformaliojo vaikų švietimo mokyklos
Mokyklų skaičius	4 (0,5 %)	1 (0,1 %)	–	1 (0,4 %)
Mokinių skaičius	1 066 (0,3 %)	199 (0,2 %)	–	378 (0,4 %)
Pedagoginių darbuotojų skaičius	127 (0,3 %)	27 (0,2 %)		22 (0,4 %)

Pagal **priklausomybę**	Nevalstybinės – – –	Savivaldybės 4 1 066 127	Valstybinės – – –	
Pagal **tipus**	Pradinės mokyklos – – –	Progimnazijos – – –	Pagrindinės mokyklos 3 424 71	Gimnazijos 1 642 63
Pagal **mokomąją kalbą**	Lietuvių 4 1 066	Lenkų – –	Rusų – –	Kitos – –
Pagal **paskirtį turi**	Specialiųjų paskirčių klasių – –	Specializuoto ugdymo klasių – –	Užsienio valstybės švietimo programos paskirties klasių – –	

Mokiniai pagal ugdymo programas	Ikimokyklinio	Priešmokyklinio	Pradinio	Pagrindinio	Vidurinio
	200 0,2 %	79 0,3 %	366 0,3 %	533 0,3 %	87 0,2 %

2025–2026 m. m. savivaldybėje mokėsi **18** užsieniečių. Iš jų **16** – Ukrainos piliečiai

mokyklų skaičius · mokinių skaičius · pedagoginių darbuotojų skaičius · % dalis šalyje

Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis				Procesai							Rezultatai		
Bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus santykis	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Savivaldybės kultūros indeksas (2022 m.)	Savivaldybės gyvenimo kokybės indeksas	Vežiojamų į mokyklą mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacinės kategorijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam pedagoginiam darbuotojui (Eur)	Mokymo lėšos, panaudotos švietimo pagalbai mokyklose ir pedagoginę psichologinę pagalbą teikiančiose įstaigose, tenkančios vienam mokiniui (Eur)	Mokymo lėšų, panaudotų mokymo priemonėms įsigyti, suma, tenkanti vienam mokiniui (Eur)	Mokyklų, kuriose žmogus su negalia gali judėti tarp aukštų, dalis (proc.)	Mokinių, turinčių didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdomų bendrojo tipo klasėse, dalis (proc.) nuo visų mokinių	Pareigybės dalis, tenkanti vienam pedagoginiam darbuotojui	1–4 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų turinčių mažiau kaip 200 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	Mokinių, toliau besimokančių po pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
-6,6↓	10,7↑	1159↑	15	0,5↑	52,7↓	32,7↓	65↑	412↑	142↑	0↔	8,1↑	90,9↓	2,2↓	75↔	16,7↓	0,9↓	95,7↑	28,3	288,3

Patenka tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

Rodiklio gerėjimą rodo prie jo vertės esanti rodyklė, nukreipta aukštyn, blogėjimą – rodyklė, nukreipta žemyn, kad rodiklis nesikeitė, rodo abipusė rodyklė.

Mokinių pasiekimai

1 pav. Mokyklos pagal VBE lietuvių kalbos ir literatūros (A kursas), matematikos (A kursas) rezultatus, 2025 m.

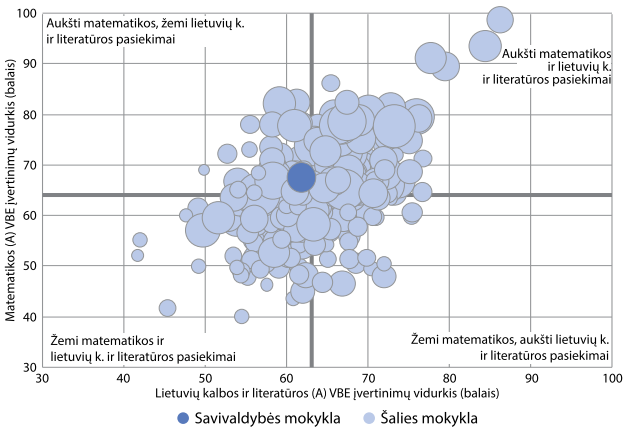

2 pav. Mokyklos pagal PUPP lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos rezultatus, 2025 m.

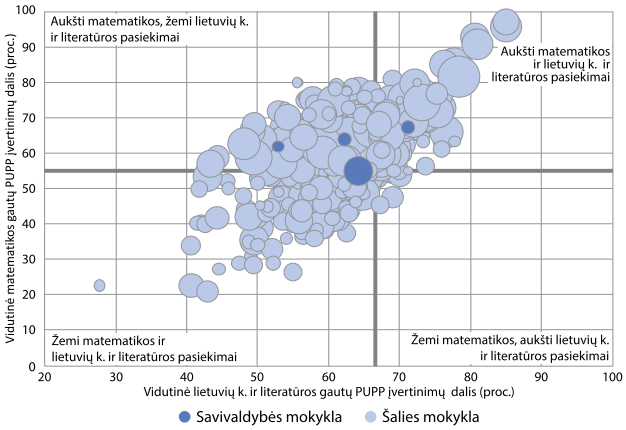

3 pav. Per NMPP bent pagrindinį mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalys (proc.), 2026 m.

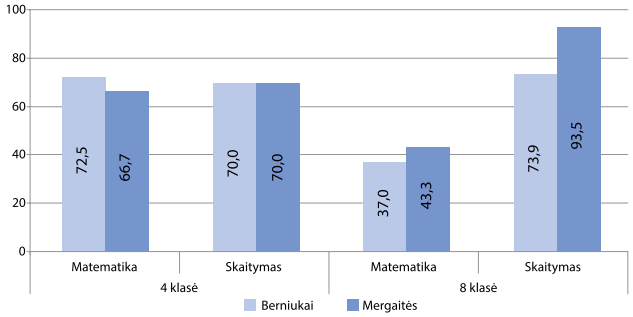

4 pav. Tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis (proc.)

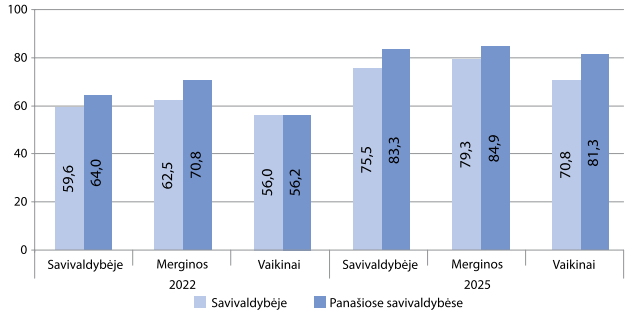

Mokytojai ir kiti pedagoginiai darbuotojai

5 pav. Jaunesnių nei 50 metų ir 50 metų ar vyresnio amžiaus mokytojų skaičiaus santykis

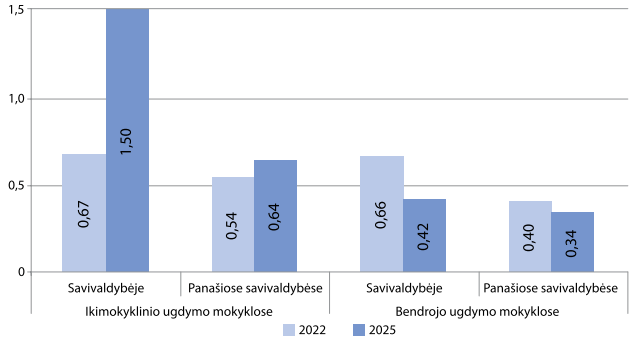

6 pav. Švietimo pagalbos specialistų, dirbančių bendrojo ugdymo mokyklose, pasiskirstymas pagal jų turimą bendrą pedagoginio darbo stažą, dalys (proc.)

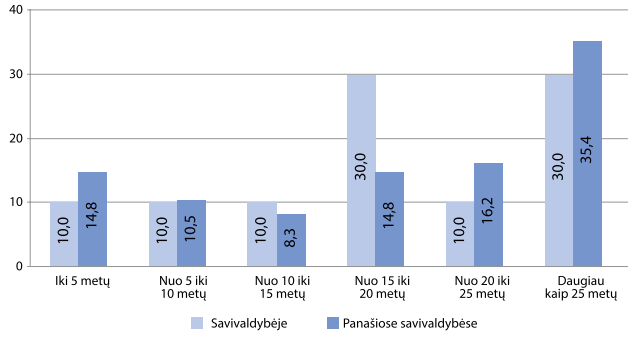

7 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių reikiamą dalykinę / ugdymo srities kvalifikaciją, dalis (proc.)

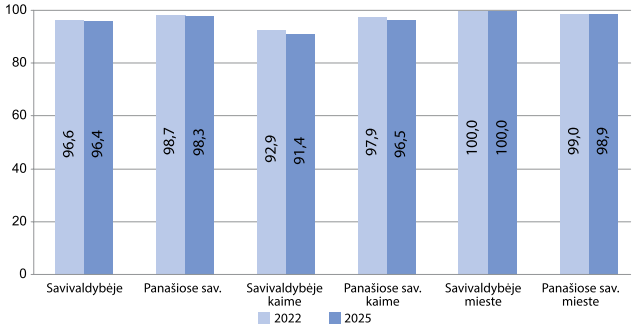

8 pav. Mokytojų, turinčių pedagogo kvalifikaciją, dalis (proc.)

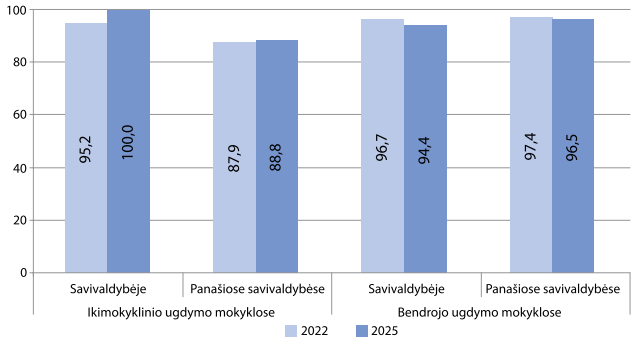

9 pav. Pedagoginių darbuotojų, dirbančių mokykloje ir studijuojančių aukštojoje mokykloje, dalis (proc.)

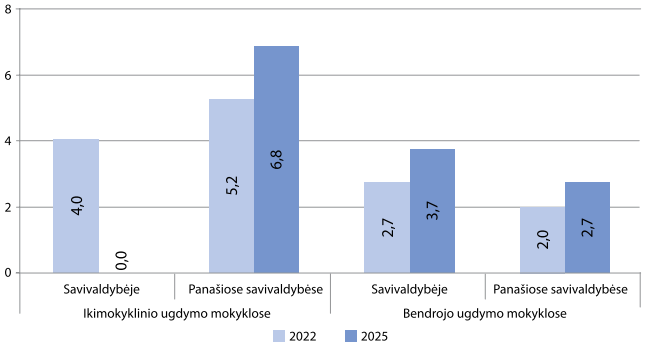

10 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių visą ar didesnę pareigybės dalį, dalis (proc.)

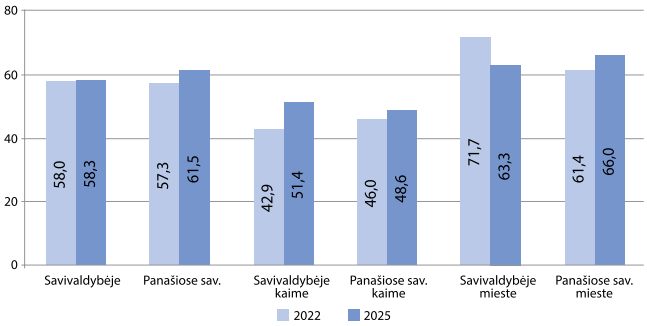

Įžvalgos ir rekomendacijos

Švietimo duomenys rodo teigiamas tendencijas ir augančias galimybes, bet kartu atskleidžia tam tikrus netolygumus mokinių pasiekimų ir žmogiškųjų išteklių srityse. Mokytojų dalykinė kvalifikacija išlieka aukšta, sėkmingai vyksta ikimokyklinio ugdymo mokytojų atsinaujinimas. Šios tendencijos sudaro palankias prielaidas kokybiškam ugdymo procesui užtikrinti. Bendrojo ugdymo mokyklose dominuoja vyresnio amžiaus mokytojai, jų dalykinė kvalifikacija yra šiek tiek žemesnė nei panašiose savivaldybėse, o kaimo mokyklose situacija mažiau palanki. Taip pat išlieka ribotas mokytojų darbo krūvių stabilumas ir mažėjantis studijuojančių pedagoginių darbuotojų, dirbančių ikimokyklinio ugdymo mokyklose, skaičius. Švietimo pagalbos specialistų struktūroje vyrauja didesnę darbo patirtį turintys darbuotojai, jaunų specialistų dalis yra mažesnė nei panašiose savivaldybėse. Mokinių pasiekimų analizė rodo, kad pradinėse klasėse jie išlieka gana stabilūs, o abiturientų, išlaikiusių tris ir daugiau VBE, dalis didėja, nors vis dar reikšmingai atsilieka nuo panašių savivaldybių rodiklių. Kartu pastebimi reikšmingai prastėjantys 8 klasių mokinių matematikos pasiekimai, taip pat rezultatų skirtumai tarp mergaičių ir berniukų, ypač skaitymo srityje. Tikslinga stiprinti matematikos mokymo kokybę pagrindinio ugdymo pakopoje, taikant tikslines mokymosi spragų mažinimo priemones ir diferencijuotą pagalbą. Svarbu sistemingai gerinti mokinių pasirengimą VBE, plėtojant individualios pažangos stebėseną ir perimant aukštesnius rezultatus pasiekiančių savivaldybių praktiką. Siekiant užtikrinti švietimo sistemos tvarumą, būtina skatinti jaunų pedagoginių darbuotojų pritraukimą, ypač bendrojo ugdymo mokyklose, taip pat stiprinti kvalifikacijos tobulinimą ir sudaryti sąlygas didesniam darbo krūvio stabilumui.

Kauno miesto savivaldybė

Daugiau duomenų rasite čia

	Bendrojo ugdymo mokyklos	Ikimokyklinio ugdymo mokyklos	Profesinio mokymo įstaigos (padaliniai)	Neformaliojo vaikų švietimo mokyklos
	75 / 43 243 / 4 295	96 / 12 439 / 2 013	8 / 6 012	33 / 17 736 / 587
	8,5 % / 11,5 % / 11,1 %	13,9 % / 13,5 % / 14,1 %	9,6 % / 19,8 %	13,3 % / 17,0 % / 10,7 %
Pagal **priklausomybę**	Nevalstybinės: 13 / 6 181 / 759	Savivaldybės: 57 / 35 710 / 3 253	Valstybinės: 5 / 1 352 / 355	
Pagal **tipus**	Pradinės mokyklos: 16 / 3 248 / 343	Progimnazijos: 18 / 11 452 / 1 004	Pagrindinės mokyklos: 9 / 3 544 / 522	Gimnazijos: 32 / 24 999 / 2 571
Pagal **mokomąją kalbą**	Lietuvių: 75 / 41 510	Lenkų: – / –	Rusų: 1 / 964	Kitos: 4 / 769
Pagal **paskirtį turi**	Specialiųjų paskirčių klasių: 4 / 617	Specializuoto ugdymo klasių: 4 / 2 828	Užsienio valstybės švietimo programos paskirties klasių: 4 / 758	

Mokiniai pagal ugdymo programas	Ikimokyklinio	Priešmokyklinio	Pradinio	Pagrindinio	Vidurinio
	11 564 / 12,3 %	3 162 / 11,4 %	13 505 / 11,3 %	21 463 / 11,8 %	6 328 / 12,9 %

2025–2026 m. m. savivaldybėje mokėsi **2 511** užsieniečių. Iš jų **2 069** – Ukrainos piliečiai

mokyklų skaičius · mokinių skaičius · pedagoginių darbuotojų skaičius · % dalis šalyje

Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis				Procesai							Rezultatai		
Bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus santykis	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Savivaldybės kultūros indeksas (2022 m.)	Savivaldybės gyvenimo kokybės indeksas	Vežiojamų į mokyklą mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacinės kategorijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam pedagoginiam darbuotojui (Eur)	Mokymo lėšos, panaudotos švietimo pagalbai mokyklose ir pedagoginę psichologinę pagalbą teikiančiose įstaigose, tenkančios vienam mokiniui (Eur)	Mokymo lėšų, panaudotų mokymo priemonėms įsigyti, suma, tenkanti vienam mokiniui (Eur)	Mokyklų, kuriose žmogus su negalia gali judėti tarp aukštų, dalis (proc.)	Mokinių, turinčių didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdomų bendrojo tipo klasėse, dalis (proc.) nuo visų mokinių	Pareigybės dalis, tenkanti vienam pedagoginiam darbuotojui	1–4 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų turinčių mažiau kaip 200 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	Mokinių, toliau besimokančių po pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
3,8↑	9,7	1529↑	27,2	0,86↑	2,7↑	46,3↑	75↑	384↑	30↑	36,8↑	2,5↑	97,1↔	0↔	3,7↑	24,1↓	0,8↑	98,6↑	4	318,6

Patenka tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

Rodiklio gerėjimą rodo prie jo vertės esanti rodyklė, nukreipta aukštyn, blogėjimą – rodyklė, nukreipta žemyn, kad rodiklis nesikeitė, rodo abipusė rodyklė.

Mokinių pasiekimai

1 pav. Mokyklos pagal VBE lietuvių kalbos ir literatūros (A kursas), matematikos (A kursas) rezultatus, 2025 m.

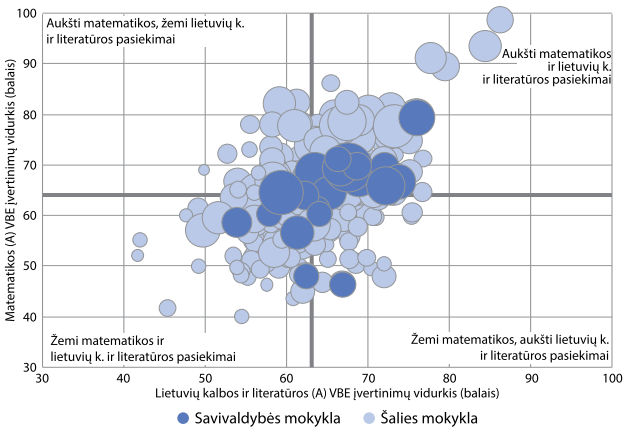

2 pav. Mokyklos pagal PUPP lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos rezultatus, 2025 m.

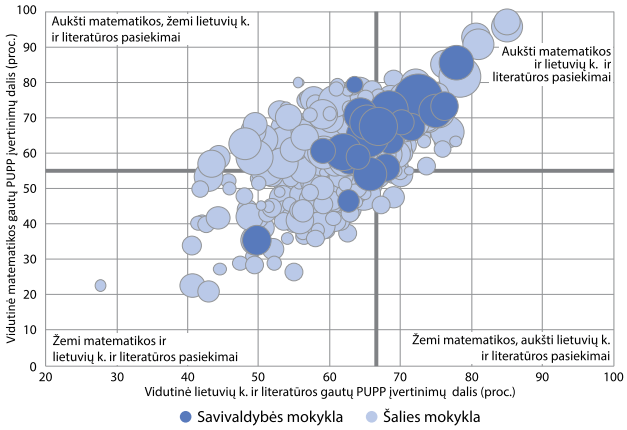

3 pav. Per NMPP bent pagrindinį mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalys (proc.), 2026 m.

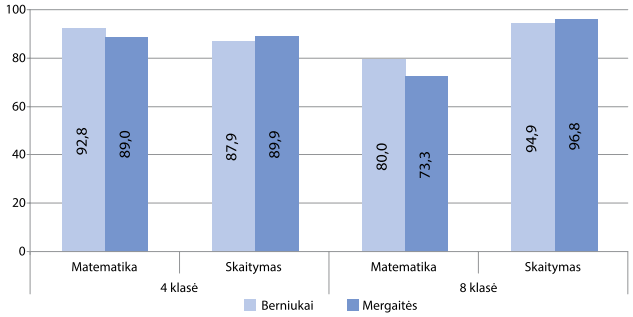

4 pav. Tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis (proc.)

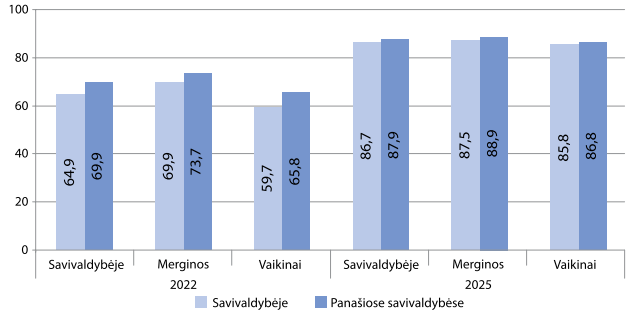

Mokytojai ir kiti pedagoginiai darbuotojai

5 pav. Jaunesnių nei 50 metų ir 50 metų ar vyresnio amžiaus mokytojų skaičiaus santykis

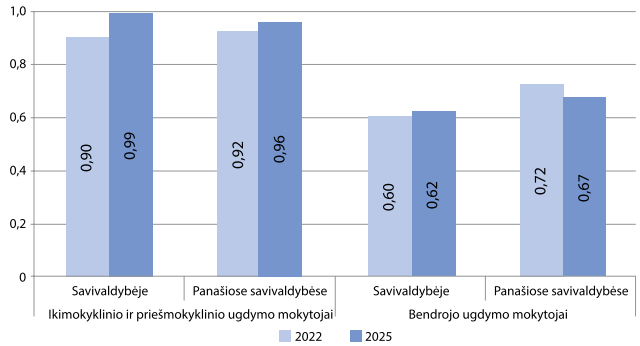

6 pav. Švietimo pagalbos specialistų pasiskirstymas pagal jų turimą bendrą pedagoginio darbo stažą, dalys (proc.)

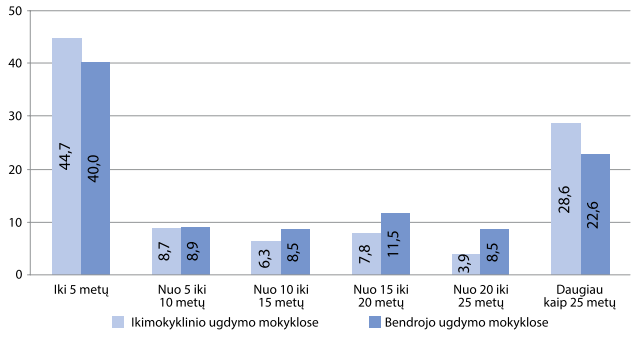

7 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių reikiamą dalykinę / ugdymo srities kvalifikaciją, dalis (proc.)

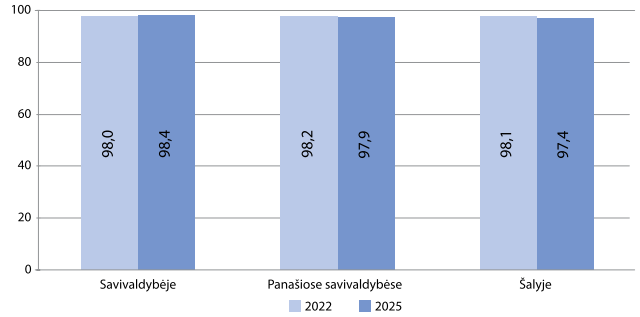

8 pav. Mokytojų, turinčių pedagogo kvalifikaciją, dalis (proc.)

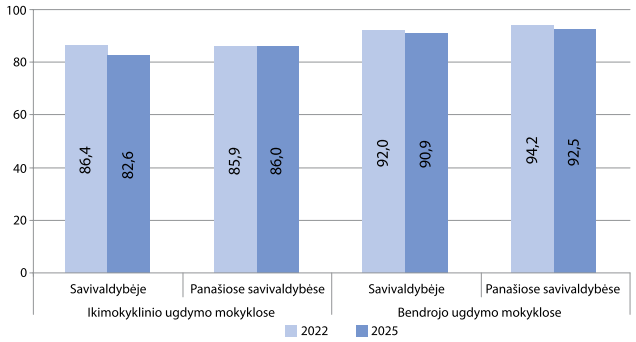

9 pav. Pedagoginių darbuotojų, dirbančių mokykloje ir studijuojančių aukštojoje mokykloje, dalis (proc.)

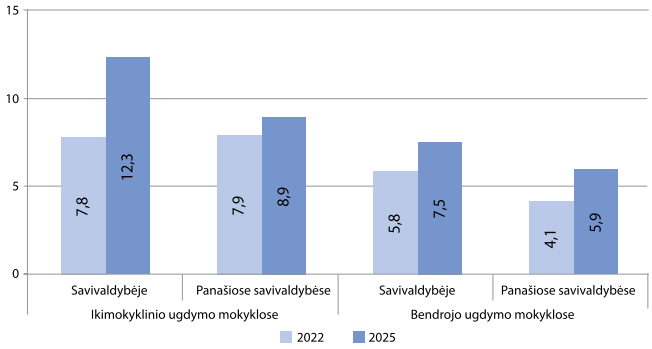

10 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių visą ar didesnę pareigybės dalį, dalis (proc.)

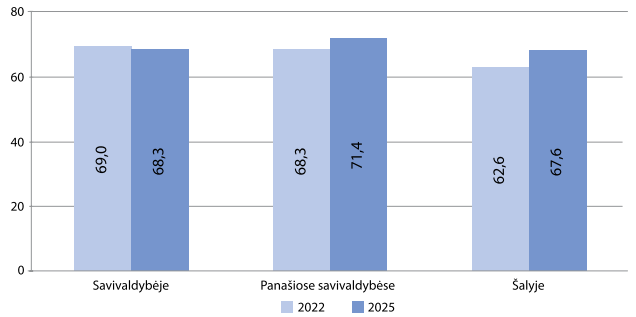

Įžvalgos ir rekomendacijos

Savivaldybėje matomi teigiami pokyčiai: padidėjo aukštą kvalifikacinę kategoriją turinčių mokytojų skaičius; išaugo bendrojo ugdymo mokyklų mokytojų, turinčių reikiamą dalykinę ar ugdymo srities kvalifikaciją, dalis, ji viršija panašių savivaldybių ir šalies vidurkį; padaugėjo aukštosiose mokyklose studijuojančių pedagoginių darbuotojų. Nors jaunesnių ir vyresnio amžiaus mokytojų skaičiaus santykis padidėjo, tačiau išlieka poreikis ieškoti patrauklių mokytojų pritraukimo priemonių. Be to, šis rodiklis išlieka šiek tiek mažesnis nei panašiose savivaldybėse, todėl ilgalaikėje perspektyvoje gali kilti mokytojų trūkumo iššūkių. Sumažėjo mokytojų, turinčių pedagogo kvalifikaciją, dalis, taip pat mokytojų, turinčių visą ar didesnę pareigybės dalį, skaičius. Sėkmingą naujų švietimo pagalbos specialistų pritraukimą atskleidžia jų pasiskirstymo pagal bendrą pedagoginio darbo stažą analizė: didesnę šių specialistų dalį sudaro mažesnę profesinę patirtį turintys darbuotojai, o tai didina profesinio palaikymo ir mentorystės poreikį. Analizuojant mokinių mokymosi pasiekimų duomenis, matyti aukšti NMPP rezultatai, tačiau išlieka tam tikrų pasiekimų netolygumų: NMPP matematikos rezultatai yra aukštesni berniukų, o skaitymo – mergaičių, ypač 8 klasėje. Mokinių PUPP ir VBE pasiekimai daugeliu atvejų viršija šalies vidurkius, tačiau išlieka netolygumų tarp atskirų mokyklų. Padidėjo tris ir daugiau VBE išlaikiusių mokinių dalis, tačiau šis rodiklis nesiekia panašių savivaldybių vidurkio. Siekiant užtikrinti aukštą ugdymo kokybę, svarbu sudaryti sąlygas ir toliau skatinti mokytojus tobulinti kvalifikaciją, plėtoti mokytojų pritraukimo strategijas. Tikslinga mažinti mokinių pasiekimų skirtumus tarp atskirų mokyklų, skleidžiant aukščiausius rezultatus pasiekiančių mokyklų gerąją patirtį.

Kauno rajono savivaldybė

Daugiau duomenų rasite čia

	Bendrojo ugdymo mokyklos	Ikimokyklinio ugdymo mokyklos	Profesinio mokymo įstaigos (padaliniai)	Neformaliojo vaikų švietimo mokyklos
	30	30	2	1
	13 075	3 932	356	970
	1 250	516		80
	3,4 %	4,3 %	2,4 %	0,4 %
	3,5 %	4,3 %	1,2 %	0,9 %
	3,2 %	3,6 %		1,5 %

Pagal **priklausomybę**	Nevalstybinės: 3, 157, 48	Savivaldybės: 27, 12 918, 1 202	Valstybinės: –, –, –	
Pagal **tipus**	Pradinės mokyklos: 9, 2 952, 269	Progimnazijos: 1, 1 234, 94	Pagrindinės mokyklos: 9, 2 653, 323	Gimnazijos: 11, 6 236, 596
Pagal **mokomąją kalbą**	Lietuvių: 30, 13 075	Lenkų: –, –	Rusų: –, –	Kitos: –, –
Pagal **paskirtį turi**	Specialiųjų paskirčių klasių: –, –	Specializuoto ugdymo klasių: –, –	Užsienio valstybės švietimo programos paskirties klasių: –, –	

Mokiniai pagal ugdymo programas	Ikimokyklinio	Priešmokyklinio	Pradinio	Pagrindinio	Vidurinio
	4 404	1 178	4 671	5 703	1 051
	4,7 %	4,3 %	3,9 %	3,1 %	2,1 %

2025–2026 m. m. savivaldybėje mokėsi **185** užsieniečiai. Iš jų **127** – Ukrainos piliečiai

mokyklų skaičius · mokinių skaičius · pedagoginių darbuotojų skaičius · % dalis šalyje

Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis				Procesai							Rezultatai		
Bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus santykis	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Savivaldybės kultūros indeksas (2022 m.)	Savivaldybės gyvenimo kokybės indeksas	Vežiojamų į mokyklą mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacinės kategorijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam pedagoginiam darbuotojui (Eur)	Mokymo lėšos, panaudotos švietimo pagalbai mokyklose ir pedagoginę psichologinę pagalbą teikiančiose įstaigose, tenkančios vienam mokiniui (Eur)	Mokymo lėšų, panaudotų mokymo priemonėms įsigyti, suma, tenkanti vienam mokiniui (Eur)	Mokyklų, kuriose žmogus su negalia gali judėti tarp aukštų, dalis (proc.)	Mokinių, turinčių didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdomų bendrojo tipo klasėse, dalis (proc.) nuo visų mokinių	Pareigybės dalis, tenkanti vienam pedagoginiam darbuotojui	1–4 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų turinčių mažiau kaip 200 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	Mokinių, toliau besimokančių po pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
9,7↑	8↑	1459↑	19,6	0,84↑	31,3↑	39,2↑	63↓	391↑	46↑	51,9↑	3,1↑	100,6↑	0↑	14,8↑	21,8↑	0,9↑	99↑	0,9	321,9

Patenka tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia
Rodiklio gerėjimą rodo prie jo vertės esanti rodyklė, nukreipta aukštyn, blogėjimą – rodyklė, nukreipta žemyn, kad rodiklis nesikeitė, rodo abipusė rodyklė.

Mokinių pasiekimai

1 pav. Mokyklos pagal VBE lietuvių kalbos ir literatūros (A kursas), matematikos (A kursas) rezultatus, 2025 m.

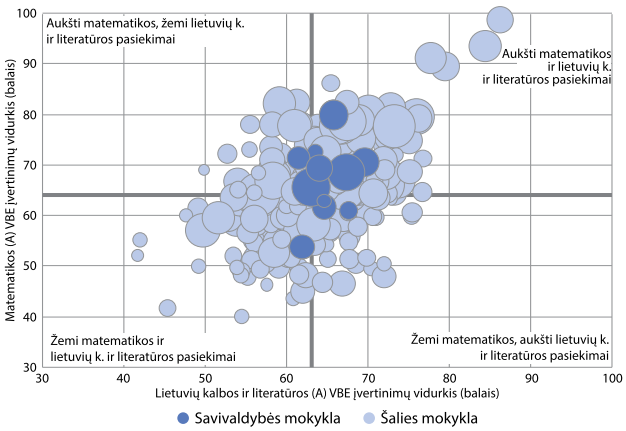

2 pav. Mokyklos pagal PUPP lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos rezultatus, 2025 m.

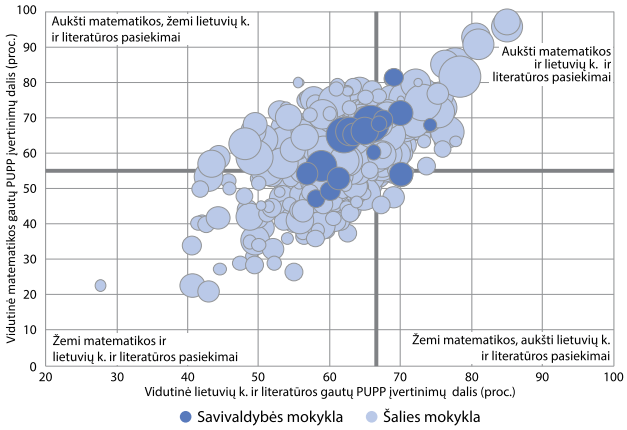

3 pav. Per NMPP bent pagrindinį mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalys (proc.), 2026 m.

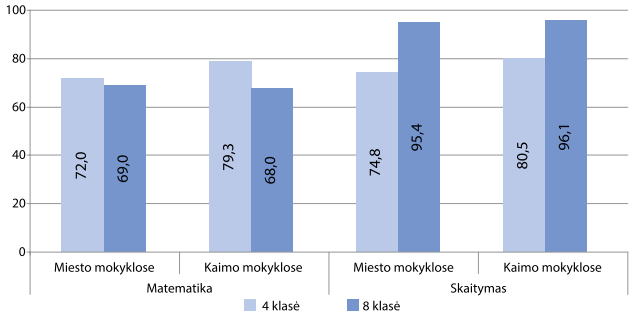

4 pav. Tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis (proc.)

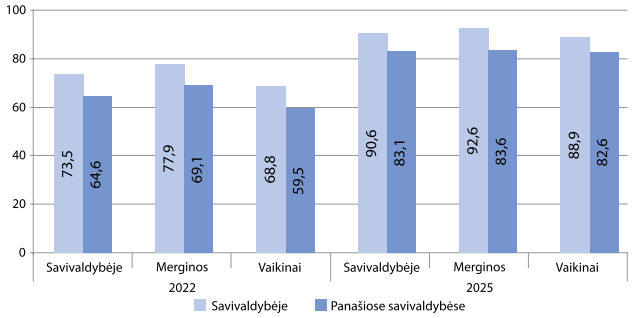

Mokytojai ir kiti pedagoginiai darbuotojai

5 pav. Jaunesnių nei 50 metų ir 50 metų ar vyresnio amžiaus mokytojų skaičiaus santykis

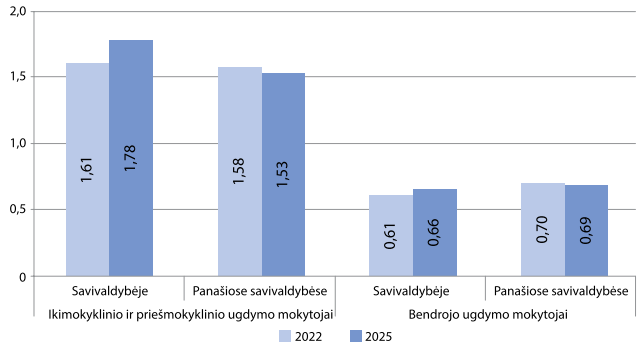

6 pav. Švietimo pagalbos specialistų pasiskirstymas pagal jų turimą bendrą pedagoginio darbo stažą, dalys (proc.)

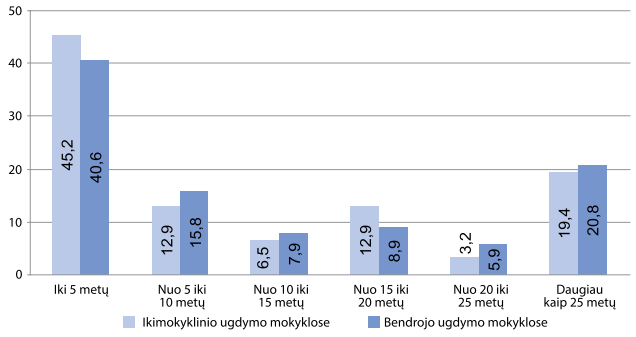

7 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių reikiamą dalykinę / ugdymo srities kvalifikaciją, dalis (proc.)

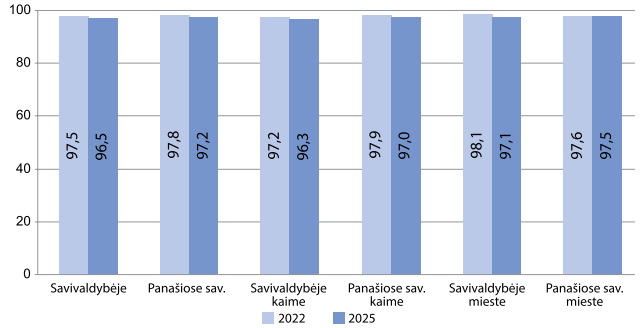

8 pav. Mokytojų, turinčių pedagogo kvalifikaciją, dalis (proc.)

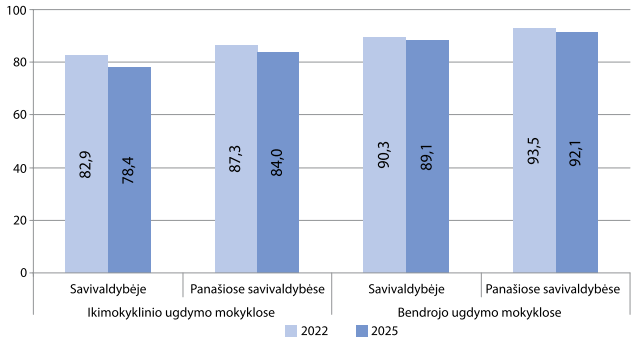

9 pav. Pedagoginių darbuotojų, dirbančių mokykloje ir studijuojančių aukštojoje mokykloje, dalis (proc.)

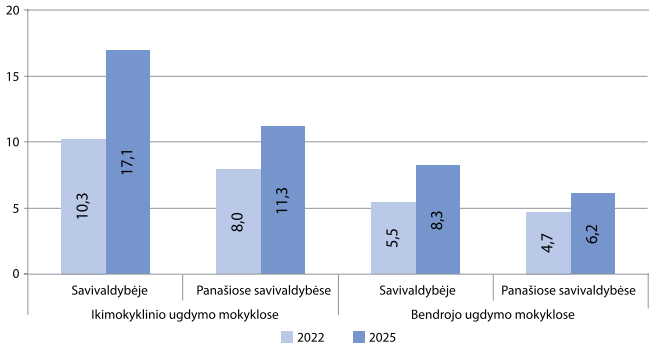

10 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių visą ar didesnę pareigybės dalį, dalis (proc.)

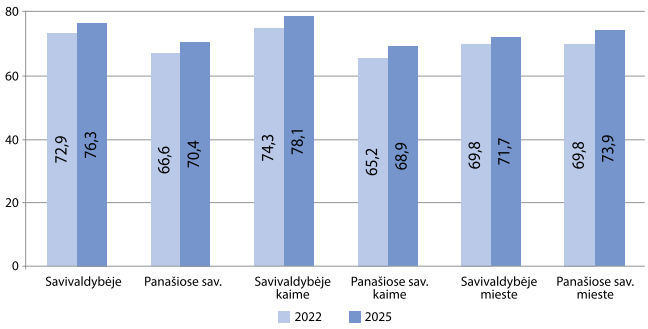

Įžvalgos ir rekomendacijos

Savivaldybėje taikomos mokytojų pritraukimo priemonės (pedagogų perkvalifikavimo ir (ar) papildomo mokomojo dalyko specializacijos įgijimo finansavimas, stipendijos suteikimas pedagoginių bakalauro studijų studentams, įsikūrimo išlaidų finansavimas, kelionės į darbą išlaidų kompensavimas) sudaro prielaidas teigiamiems pokyčiams jaunų specialistų pritraukimo ir kvalifikacijos tobulinimo srityse. Ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo mokyklose dirba nemaža dalis jaunų švietimo pagalbos specialistų, išaugo jaunesnių nei 50 metų ir 50 metų ar vyresnio amžiaus mokytojų skaičiaus santykis, tačiau šis bendrojo ugdymo mokytojų rodiklis išlieka mažesnis už panašių savivaldybių vidurkį. Mokytojų, turinčių reikiamą dalykinę arba ugdymo srities ir pedagogo kvalifikaciją, dalys šiek tiek sumažėjo ir išlieka mažesnės nei panašių savivaldybių. Tačiau išaugo studijuojančių aukštosiose mokyklose pedagoginių darbuotojų dalis, ji viršija panašių savivaldybių rodiklį. Mokinių NMPP rezultatai atskleidžia geresnius kaimo nei miesto mokyklų mokinių pasiekimus (išskyrus 8 kl. matematikos). Daugumos savivaldybės mokyklų mokinių PUPP ir VBE rezultatai artimi šalies vidurkiui arba jį lenkia, tačiau pastebimi nemaži pasiekimų skirtumai tarp kai kurių savivaldybės mokyklų. Reikšmingai išaugo abiturientų, išlaikiusių tris ir daugiau VBE, dalis, ji viršija panašių savivaldybių vidurkį. Siekiant užtikrinti ugdymo kokybės augimą ir gerinti mokinių pasiekimus, svarbu toliau įgyvendinti mokytojų pritraukimo ir išlaikymo priemones, sudaryti sąlygas jų profesiniam tobulėjimui, tikslinga mažinti mokymosi pasiekimų atotrūkį tarp miesto ir kaimo mokyklų.

Kazlų Rūdos savivaldybė

Daugiau duomenų rasite čia

	Mokyklos	Mokiniai	Pedagogai
Bendrojo ugdymo mokyklos	6 (0,7 %)	1 822 (0,5 %)	230 (0,6 %)
Ikimokyklinio ugdymo mokyklos	–	–	–
Profesinio mokymo įstaigos (padaliniai)	–	–	
Neformaliojo vaikų švietimo mokyklos	2 (0,8 %)	384 (0,4 %)	37 (0,7 %)
Pagal **priklausomybę** → Nevalstybinės	2	297	42
Savivaldybės	4	1 525	199
Valstybinės	–	–	–
Pagal **tipus** → Pradinės mokyklos	1	123	21
Progimnazijos	1	75	15
Pagrindinės mokyklos	2	284	51
Gimnazijos	2	1 340	162
Pagal **mokomąją kalbą** → Lietuvių	6	1 822	
Lenkų	–	–	
Rusų	–	–	
Kitos	–	–	
Pagal **paskirtį turi** → Specialiųjų paskirčių klasių	1	62	
Specializuoto ugdymo klasių	–	–	
Užsienio valstybės švietimo programos paskirties klasių	–	–	

Mokiniai pagal ugdymo programas	Ikimokyklinio	Priešmokyklinio	Pradinio	Pagrindinio	Vidurinio
	334 (0,4 %)	100 (0,4 %)	481 (0,4 %)	715 (0,4 %)	192 (0,4 %)

2025–2026 m. m. savivaldybėje mokėsi **5** užsieniečiai. Iš jų **5** – Ukrainos piliečiai

mokyklų skaičius · mokinių skaičius · pedagogų darbuotojų skaičius · % dalis šalyje

Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis				Procesai							Rezultatai		
Bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus santykis	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Savivaldybės kultūros indeksas (2022 m.)	Savivaldybės gyvenimo kokybės indeksas	Vežiojamų į mokyklą mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacinės kategorijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam pedagoginiam darbuotojui (Eur)	Mokymo lėšos, panaudotos švietimo pagalbai mokyklose ir pedagoginę psichologinę pagalbą teikiančiose įstaigose, tenkančios vienam mokiniui (Eur)	Mokymo lėšų, panaudotų mokymo priemonėms įsigyti, suma, tenkanti vienam mokiniui (Eur)	Mokyklų, kuriose žmogus su negalia gali judėti tarp aukštų, dalis (proc.)	Mokinių, turinčių didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdomų bendrojo tipo klasėse, dalis (proc.) nuo visų mokinių	Pareigybės dalis, tenkanti vienam pedagoginiam darbuotojui	1–4 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų turinčių mažiau kaip 200 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	Mokinių, toliau besimokančių po pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
3,1↑	9,9↑	1236↑	14,1	0,64↑	42,6↓	27,5↑	129↑	475↑	111↑	25↔	5,6↑	89,7↓	7,7↓	33,3↔	19,2↑	1,4↓	98,8↑	0	264,8

Patenka tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

Rodiklio gerėjimą rodo prie jo vertės esanti rodyklė, nukreipta aukštyn, blogėjimą – rodyklė, nukreipta žemyn, kad rodiklis nesikeitė, rodo abipusė rodyklė.

Mokinių pasiekimai

1 pav. Mokyklos pagal VBE lietuvių kalbos ir literatūros (A kursas), matematikos (A kursas) rezultatus, 2025 m.

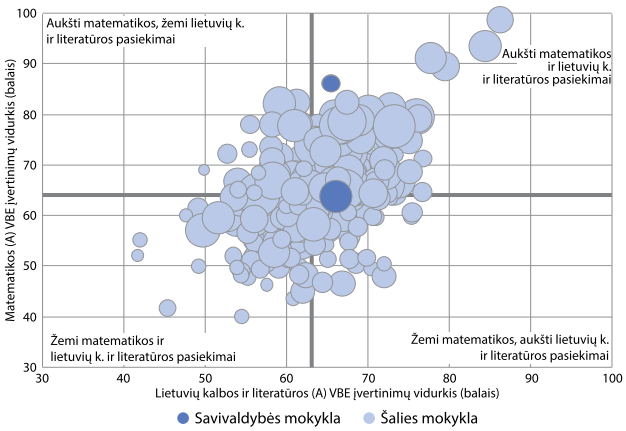

2 pav. Mokyklos pagal PUPP lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos rezultatus, 2025 m.

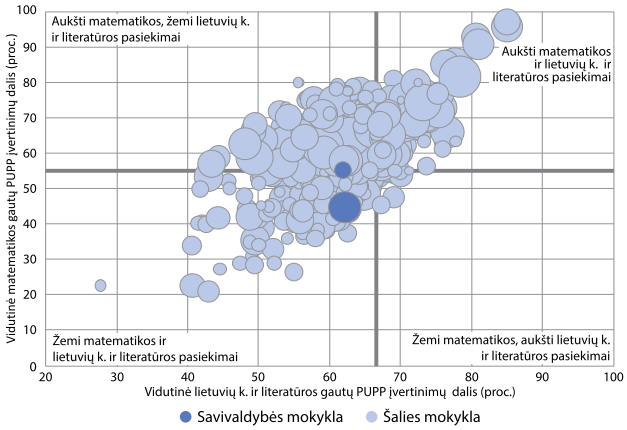

3 pav. Per NMPP bent pagrindinį mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalys (proc.), 2026 m.

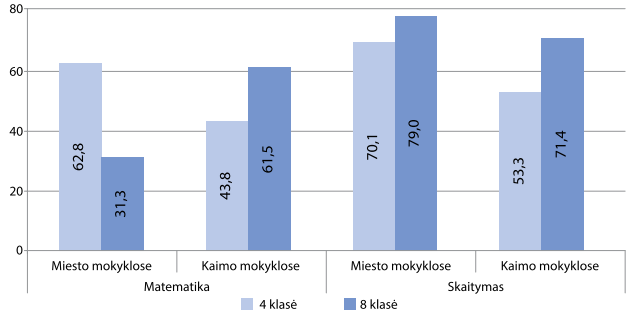

4 pav. Tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis (proc.)

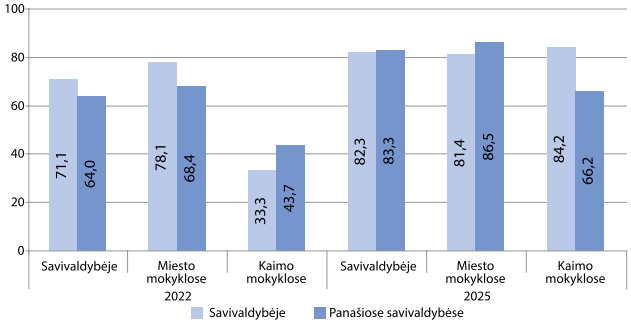

Mokytojai ir kiti pedagoginiai darbuotojai

5 pav. Jaunesnių nei 50 metų ir 50 metų ar vyresnio amžiaus mokytojų skaičiaus santykis

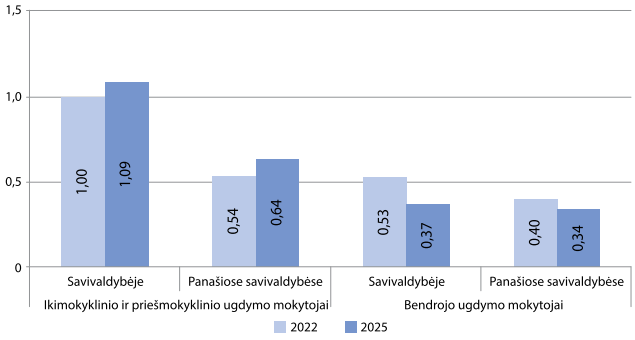

6 pav. Švietimo pagalbos specialistų, dirbančių bendrojo ugdymo mokyklose, pasiskirstymas pagal jų turimą bendrą pedagoginio darbo stažą, dalys (proc.)

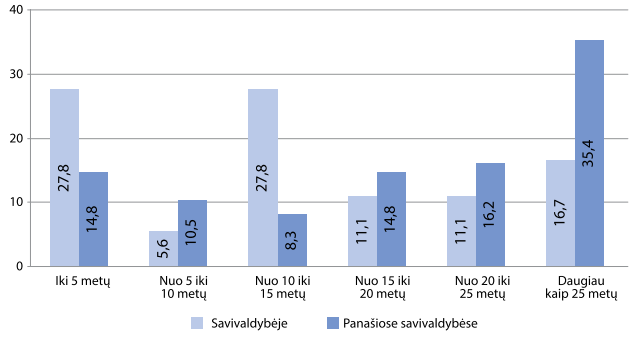

7 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių reikiamą dalykinę / ugdymo srities kvalifikaciją, dalis (proc.)

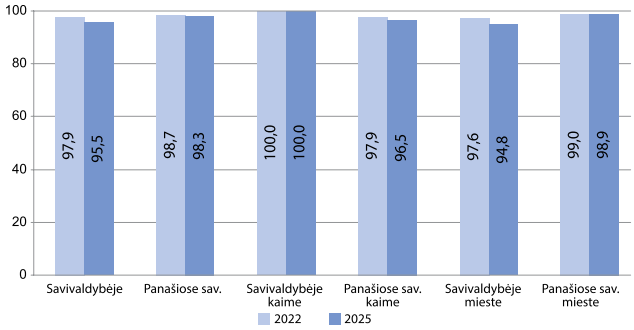

8 pav. Bendrojo ugdymo mokytojų, turinčių pedagogo kvalifikaciją, dalis (proc.)

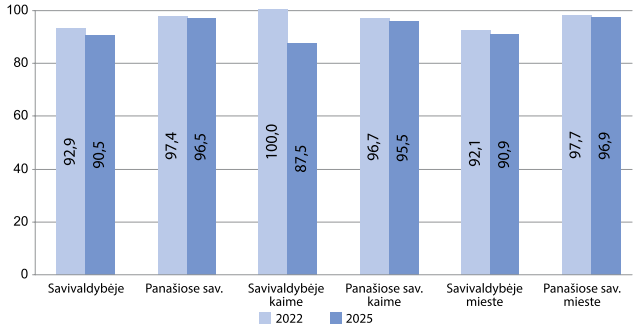

9 pav. Pedagoginių darbuotojų, dirbančių bendrojo ugdymo mokykloje ir studijuojančių aukštojoje mokykloje, dalis (proc.)

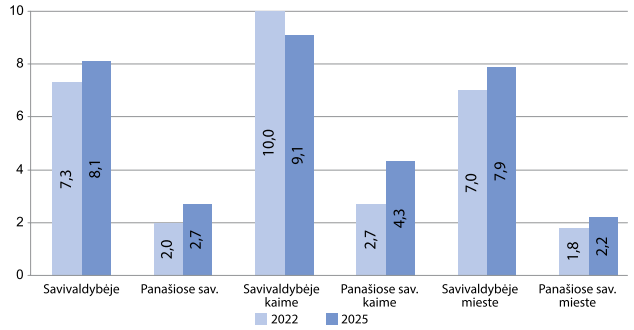

10 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių visą ar didesnę pareigybės dalį, dalis (proc.)

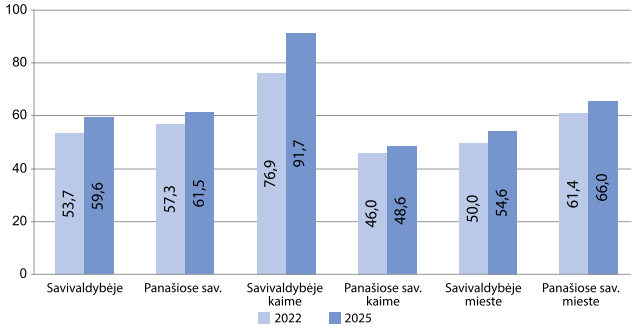

Įžvalgos ir rekomendacijos

Savivaldybėje dirbantys mokytojai pasižymi aukšta kvalifikacija; jų darbo krūvis didėja, tai rodo gerėjančias darbo organizavimo sąlygas ir efektyvesnį ugdymo proceso valdymą. Tai sudaro prielaidas mokinių pasiekimams gerinti ir ugdymo kokybei stiprinti. Ryškėja ilgalaikės tendencijos – bendrojo ugdymo mokyklose mažėja jaunesnių mokytojų dalis, todėl aktualus mokytojų atsinaujinimo klausimas. Nors mokytojų dalykinė kvalifikacija išlieka aukšta, ji yra šiek tiek žemesnė nei panašiose savivaldybėse. Švietimo pagalbos specialistų struktūroje didesnę dalį sudaro mažesnę patirtį turintys darbuotojai, todėl tikslinga stiprinti jų profesines kompetencijas. Pastebimos palankios mokinių pasiekimų tendencijos – reikšmingai padidėjo abiturientų, išlaikančių tris ir daugiau VBE, dalis. Vis dėlto mokinių pasiekimų analizė atskleidžia tam tikrus netolygumus: 4 klasių mokinių pasiekimai aukštesni miesto mokyklose, o 8 klasių mokinių matematikos pasiekimai geresni kaimo mokyklose, tačiau skaitymo gebėjimai stipresni miesto mokyklose. Tikslinga toliau stiprinti matematikos mokymo kokybę, ypač pagrindinio ugdymo pakopoje, taikant tikslines mokymosi spragų mažinimo ir diferencijuoto ugdymo priemones. Siūloma plėtoti nuoseklią mokinių pažangos stebėseną ir taikyti individualizuoto ugdymo principus, siekiant mažinti mokinių pasiekimų skirtumus tarp miesto ir kaimo mokyklų. Siekiant užtikrinti pedagoginių darbuotojų išteklių tvarumą, būtina kryptingai plėtoti pedagoginių darbuotojų pritraukimo ir išlaikymo priemones – finansuoti studijas ar persikvalifikavimą, taikyti papildomas paskatas ir gerinti darbo sąlygas, ypač kaimo mokyklose. Tikslinga stiprinti mentorystės sistemas ir sudaryti sąlygas nuolatiniam profesiniam tobulėjimui.

Kėdainių rajono savivaldybė

Daugiau duomenų rasite čia

	Bendrojo ugdymo mokyklos	Ikimokyklinio ugdymo mokyklos	Profesinio mokymo įstaigos (padaliniai)	Neformaliojo vaikų švietimo mokyklos
	16 / 5 489 / 598	10 / 1 239 / 180	1 / 416	3 / 1 208 / 68
	1,8 % / 1,5 % / 1,6 %	1,4 % / 1,3 % / 1,3 %	1,2 % / 1,4 %	1,2 % / 1,2 % / 1,2 %
Pagal **priklausomybę**	Nevalstybinės: 1 / 12 / 3	Savivaldybės: 15 / 5 477 / 595	Valstybinės: – / – / –	
Pagal **tipus**	Pradinės mokyklos: 1 / 159 / 27	Progimnazijos: 3 / 2 301 / 198	Pagrindinės mokyklos: 5 / 530 / 125	Gimnazijos: 7 / 2 499 / 291
Pagal **mokomąją kalbą**	Lietuvių: 16 / 5 489	Lenkų: – / –	Rusų: – / –	Kitos: – / –
Pagal **paskirtį turi**	Specialiųjų paskirčių klasių: 1 / 94	Specializuoto ugdymo klasių: – / –	Užsienio valstybės švietimo programos paskirties klasių: – / –	

Mokiniai pagal ugdymo programas	Ikimokyklinio	Priešmokyklinio	Pradinio	Pagrindinio	Vidurinio
	1 251 / 1,3 %	401 / 1,5 %	1 679 / 1,4 %	2 708 / 1,5 %	757 / 1,5 %

2025–2026 m. m. savivaldybėje mokėsi **163** užsieniečiai. Iš jų **130** – Ukrainos piliečiai

mokyklų skaičius · mokinių skaičius · pedagoginių darbuotojų skaičius · % dalis šalyje

Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis				Procesai							Rezultatai		
Bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus santykis	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Savivaldybės kultūros indeksas (2022 m.)	Savivaldybės gyvenimo kokybės indeksas	Vežiojamų į mokyklą mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacinės kategorijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam pedagoginiam darbuotojui (Eur)	Mokymo lėšos, panaudotos švietimo pagalbai mokyklose ir pedagoginę psichologinę pagalbą teikiančiose įstaigose, tenkančios vienam mokiniui (Eur)	Mokymo lėšų, panaudotų mokymo priemonėms įsigyti, suma, tenkanti vienam mokiniui (Eur)	Mokyklų, kuriose žmogus su negalia gali judėti tarp aukštų, dalis (proc.)	Mokinių, turinčių didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdomų bendrojo tipo klasėse, dalis (proc.) nuo visų mokinių	Pareigybės dalis, tenkanti vienam pedagoginiam darbuotojui	1–4 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų turinčių mažiau kaip 200 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	Mokinių, toliau besimokančių po pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
-2,5↓	8,2↑	1360↑	20,2	0,68↑	37,9↓	48,8↑	56↓	461↑	40↑	60↑	4,1↑	97,7↑	1,2↑	28,6↓	20,9↓	1↑	99,2↑	5,8	273,6

Patenka tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia
Rodiklio gerėjimą rodo prie jo vertės esanti rodyklė, nukreipta aukštyn, blogėjimą – rodyklė, nukreipta žemyn, kad rodiklis nesikeitė, rodo abipusė rodyklė.

Mokinių pasiekimai

1 pav. Mokyklos pagal VBE lietuvių kalbos ir literatūros (A kursas), matematikos (A kursas) rezultatus, 2025 m.

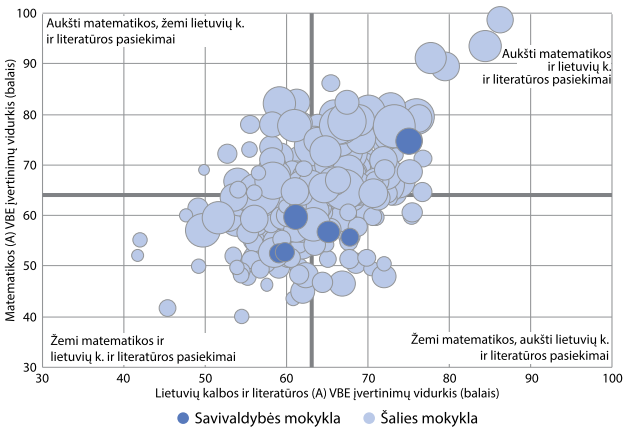

2 pav. Mokyklos pagal PUPP lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos rezultatus, 2025 m.

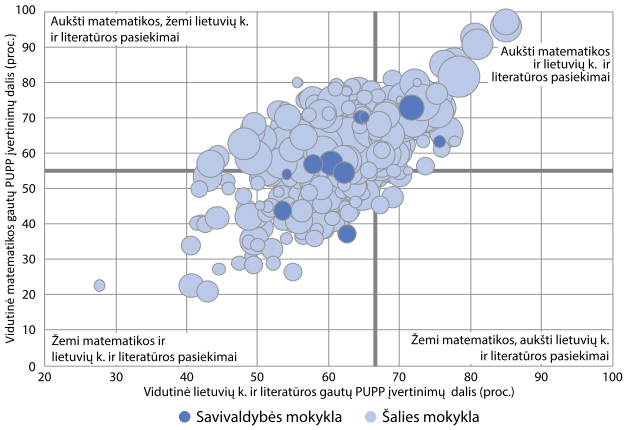

3 pav. Per NMPP bent pagrindinį mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalys (proc.), 2026 m.

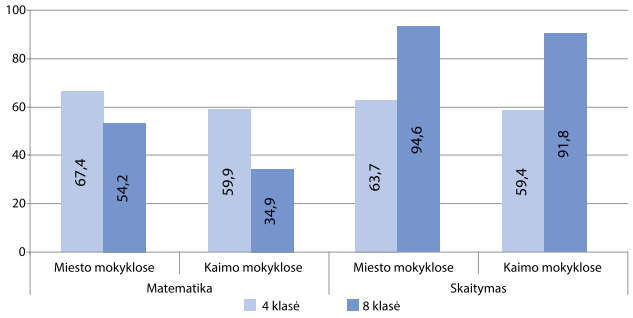

4 pav. Tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis (proc.)

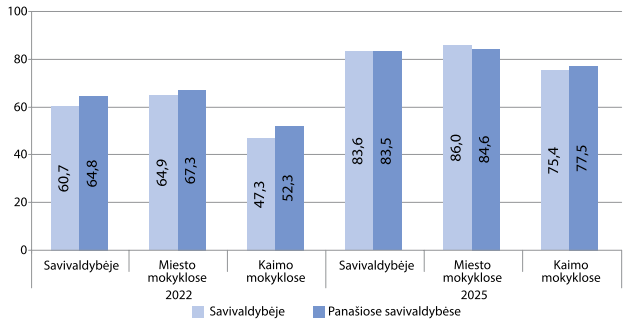

Mokytojai ir kiti pedagoginiai darbuotojai

5 pav. Bendrojo ugdymo mokytojų pasiskirstymas pagal jų turimą bendrą pedagoginio darbo stažą, dalys (proc.)

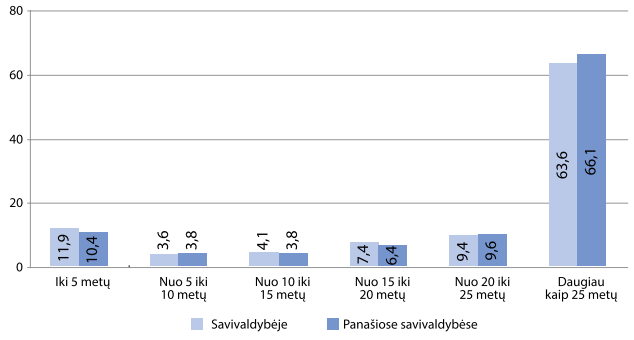

6 pav. Mokytojų, turinčių pedagogo kvalifikaciją, dalis (proc.)

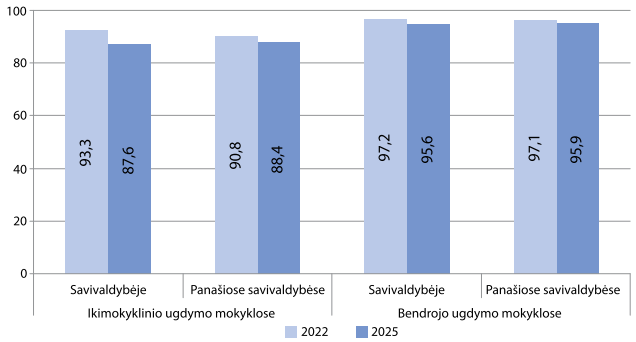

7 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių reikiamą dalykinę / ugdymo srities kvalifikaciją, dalis (proc.)

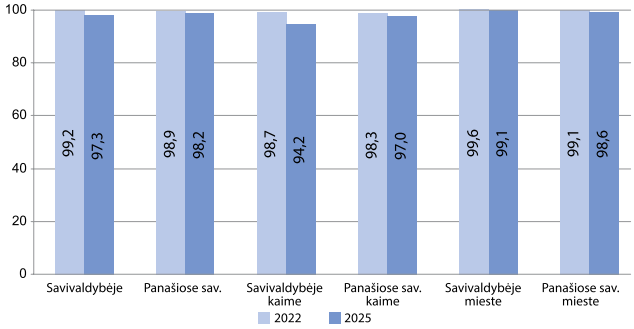

8 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių visą ar didesnę pareigybės dalį, dalis (proc.)

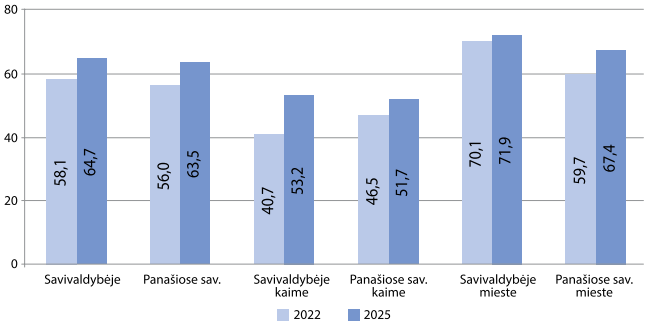

9 pav. Bendrojo ugdymo mokyklų mokytojų, mokančių daugiau nei vieno dalyko, dalis (proc.)

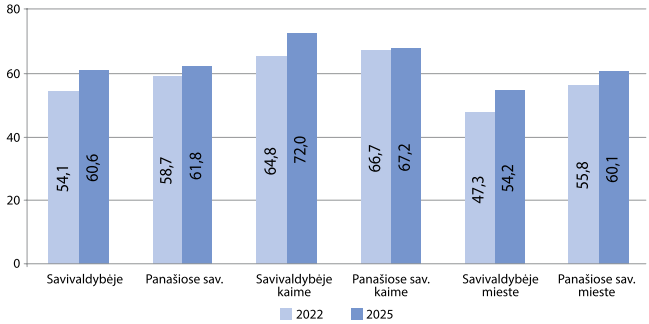

10 pav. Pedagoginių darbuotojų, dirbančių mokykloje ir studijuojančių aukštojoje mokykloje, dalis (proc.)

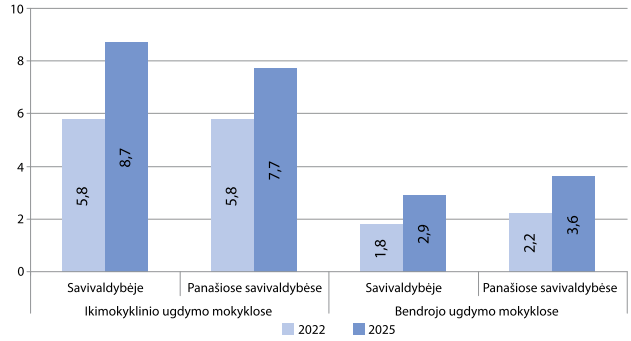

Įžvalgos ir rekomendacijos

Savivaldybėje dauguma mokytojų turi didelę pedagoginio darbo patirtį ir beveik pusė jų – aukštas kvalifikacines kategorijas, tačiau jaunų pedagogų dalis išlieka nedidelė. Nors mokytojų, turinčių pedagogo kvalifikaciją, dalis tebėra didelė, tačiau pastebima mažėjimo tendencija, ypač ikimokyklinio ugdymo įstaigose. Sumažėjo ir bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių reikiamą dalykinę / ugdymo srities kvalifikaciją, labiau – kaimo mokyklose. Matomi pokyčiai, susiję su bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų krūviu: šių mokytojų, dirbančių visu ar didesniu etatu, dalis didėja, ypač kaime. Daugėja mokytojų, mokančių daugiau nei vieno dalyko. Vis daugiau pedagoginių darbuotojų siekia įgyti profesinių kompetencijų: didėja ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo mokyklų pedagoginių darbuotojų, dirbančių mokykloje ir studijuojančių aukštojoje mokykloje, dalis. Tačiau savivaldybės švietimo sistema susiduria ir su demografiniais iššūkiais – mokinių skaičius mažėja. Mokinių pasiekimų duomenys rodo skirtumus tarp mokyklų pagal mokinių amžių, mokyklos vietovę. 4 kl. mokinių NMPP matematikos pasiekimai yra geresni nei 8 kl. mokinių, skaitymo – prastesni. Miesto mokyklų mokinių matematikos ir skaitymo pasiekimai geresni nei kaimo mokyklų. Išaugo tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis, sumažėjo atotrūkis tarp miesto ir kaimo mokyklų. Daugėja mokinių, baigusių pagrindinio ugdymo programą ir toliau besimokančių. Siūloma ir toliau gerinti mokinių mokymosi pasiekimus, ypač matematikos; mažinti skirtumus tarp mokyklų, taikant tikslines švietimo pagalbos priemones; daugiau mokymo lėšų panaudoti pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti; stiprinti jaunų pedagogų pritraukimą ir išlaikymą; tęsti mokyklų tinklo pertvarkos procesą.

Kelmės rajono savivaldybė

Daugiau duomenų rasite čia

	Mokyklos	Mokiniai	Pedagogai
Bendrojo ugdymo mokyklos	10 (1,1 %)	2 564 (0,7 %)	310 (0,8 %)
Ikimokyklinio ugdymo mokyklos	2 (0,3 %)	431 (0,5 %)	61 (0,4 %)
Profesinio mokymo įstaigos (padaliniai)	2 (2,4 %)	349 (1,1 %)	
Neformaliojo vaikų švietimo mokyklos	2 (0,8 %)	563 (0,5 %)	44 (0,8 %)

Pagal **priklausomybę**	Nevalstybinės: 1, 11, 2	Savivaldybės: 9, 2 553, 308	Valstybinės: –	
Pagal **tipus**	Pradinės mokyklos: –	Progimnazijos: 1, 555, 68	Pagrindinės mokyklos: 5, 717, 119	Gimnazijos: 4, 1 292, 150
Pagal **mokomąją kalbą**	Lietuvių: 10, 2 564	Lenkų: –	Rusų: –	Kitos: –
Pagal **paskirtį turi**	Specialiųjų paskirčių klasių: 1, 75	Specializuoto ugdymo klasių: –	Užsienio valstybės švietimo programos paskirties klasių: –	

Mokiniai pagal ugdymo programas	Ikimokyklinio	Priešmokyklinio	Pradinio	Pagrindinio	Vidurinio
	509 (0,5 %)	150 (0,5 %)	750 (0,6 %)	1 318 (0,7 %)	333 (0,7 %)

2025–2026 m. m. savivaldybėje mokėsi **25** užsieniečiai. Iš jų **9** – Ukrainos piliečiai

mokyklų skaičius · mokinių skaičius · pedagogų darbuotojų skaičius · % dalis šalyje

Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis				Procesai							Rezultatai		
Bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus santykis	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Savivaldybės kultūros indeksas (2022 m.)	Savivaldybės gyvenimo kokybės indeksas	Vežiojamų į mokyklą mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacinės kategorijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam pedagoginiam darbuotojui (Eur)	Mokymo lėšos, panaudotos švietimo pagalbai mokyklose ir pedagoginę psichologinę pagalbą teikiančiose įstaigose, tenkančios vienam mokiniui (Eur)	Mokymo lėšų, panaudotų mokymo priemonėms įsigyti, suma, tenkanti vienam mokiniui (Eur)	Mokyklų, kuriose žmogus su negalia gali judėti tarp aukštų, dalis (proc.)	Mokinių, turinčių didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdomų bendrojo tipo klasėse, dalis (proc.) nuo visų mokinių	Pareigybės dalis, tenkanti vienam pedagoginiam darbuotojui	1–4 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų turinčių mažiau kaip 200 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	Mokinių, toliau besimokančių po pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
-3↓	11↓	1183↑	21,6	0,56↑	51,7↓	48,4↑	53↑	560↑	56↓	33,3↑	3,4↑	94,1↑	2,7↑	37,5↓	18,4↑	1,2↑	99,4↑	4,2	313,6

Patenka tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia
Rodiklio gerėjimą rodo prie jo vertės esanti rodyklė, nukreipta aukštyn, blogėjimą – rodyklė, nukreipta žemyn, kad rodiklis nesikeitė, rodo abipusė rodyklė.

Mokinių pasiekimai

1 pav. Mokyklos pagal VBE lietuvių kalbos ir literatūros (A kursas), matematikos (A kursas) rezultatus, 2025 m.

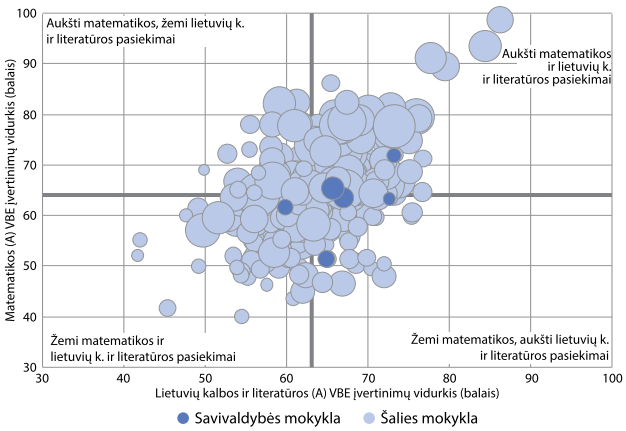

2 pav. Mokyklos pagal PUPP lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos rezultatus, 2025 m.

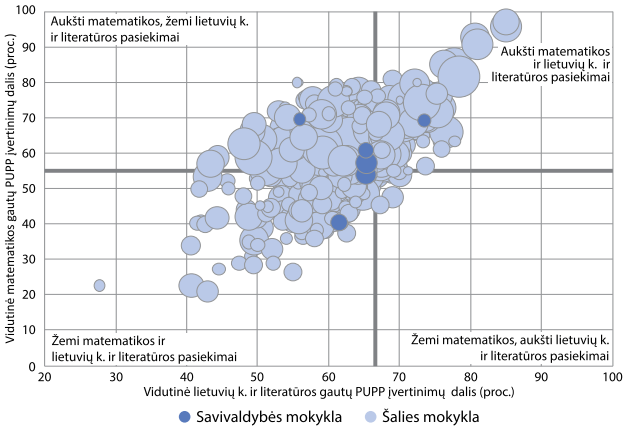

3 pav. Per NMPP bent pagrindinį mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalys (proc.), 2026 m.

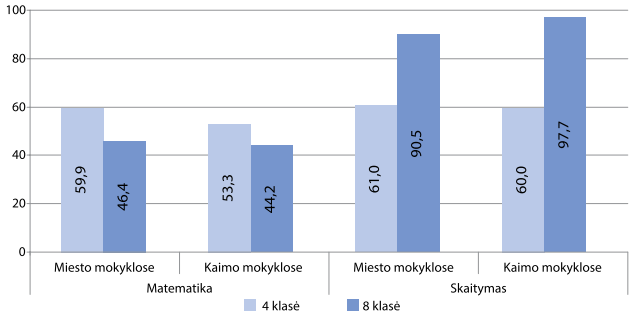

4 pav. Tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis (proc.)

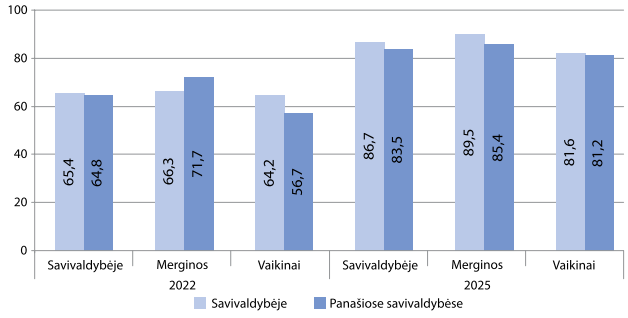

Mokytojai ir kiti pedagoginiai darbuotojai

5 pav. Jaunesnių nei 50 metų ir 50 metų ar vyresnio amžiaus mokytojų skaičiaus santykis

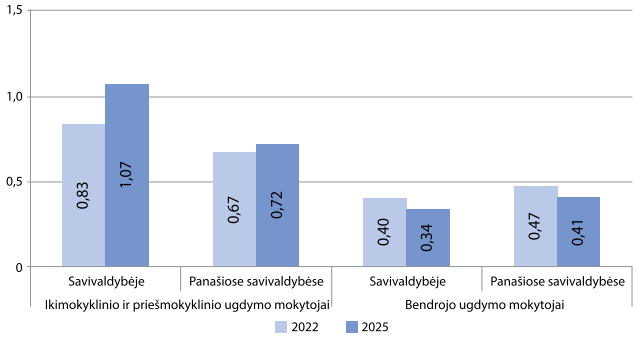

6 pav. Mokytojų, dirbančių ne vienoje bendrojo ugdymo mokykloje, dalis (proc.)

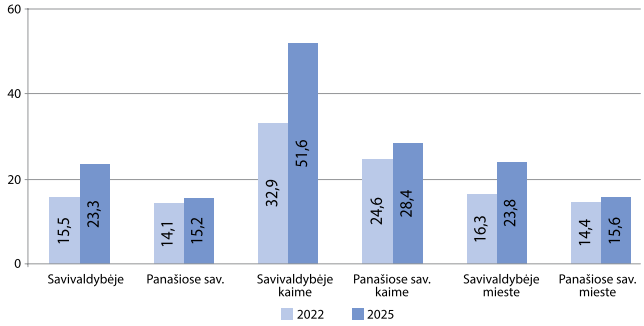

7 pav. Mokytojų, turinčių pedagogo kvalifikaciją, dalis (proc.)

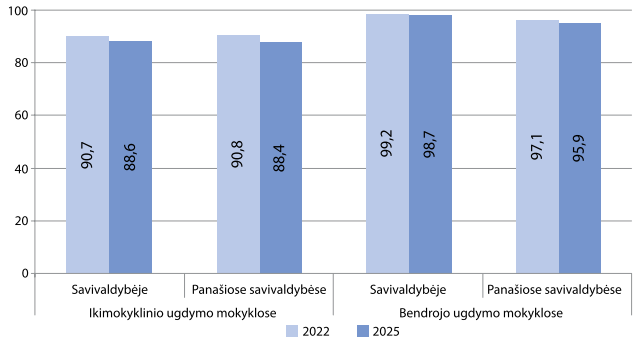

8 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių visą ar didesnę pareigybės dalį, dalis (proc.)

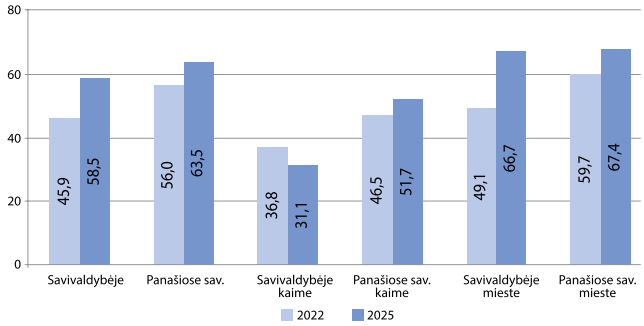

9 pav. Bendrojo ugdymo mokyklų mokytojų, mokančių daugiau nei vieno dalyko, dalis (proc.)

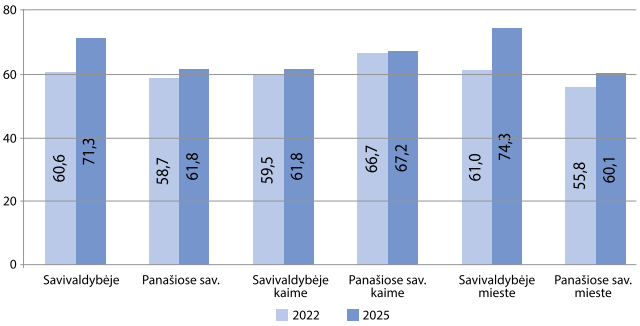

10 pav. Mokytojų, neturinčių kvalifikacinės kategorijos, dalis (proc.)

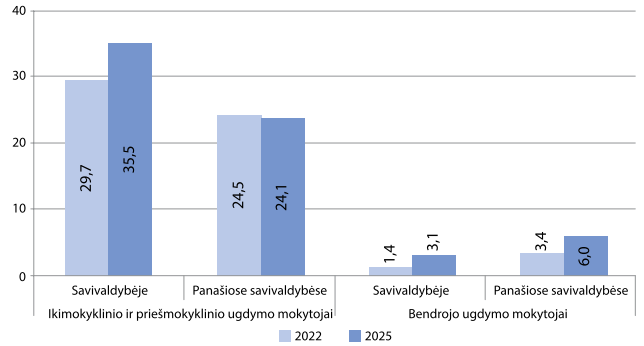

Įžvalgos ir rekomendacijos

Savivaldybėje sudarytos prielaidos nuosekliam ugdymo kokybės stiprinimui, o mokinių pasiekimų ir mokytojų situacijos analizė leidžia išskirti pagrindines tobulintinas sritis. Dauguma bendrojo ugdymo mokyklų mokytojų turi pedagogo kvalifikaciją. Didžioji jų dalis yra įgiję kvalifikacines kategorijas, o beveik pusė – aukštas kvalifikacines kategorijas. Tačiau daugiau nei dešimtadalis ikimokyklinio ugdymo mokytojų neturi pedagogo kvalifikacijos, o daugiau nei trečdalis nėra įgiję kvalifikacinės kategorijos. Mokytojų, dirbančių ne vienoje bendrojo ugdymo mokykloje, dalis išaugo ir yra didesnė nei panašiose savivaldybėse. Visą ar didesnę pareigybės dalį turinčių mokytojų dalis yra mažesnė nei panašiose savivaldybėse. Pastebimas reikšmingas jaunesnių nei 50 metų ir 50 metų ar vyresnio amžiaus mokytojų skaičiaus santykio skirtumas tarp IU, PU ir BU mokytojų. Teigiamas tendencijas atspindi aukšti aštuntų klasių mokinių skaitymo pasiekimai, geri daugumos mokyklų PUPP matematikos rezultatai, didėjanti ir didesnė nei panašiose savivaldybėse abiturientų, išlaikiusių tris ir daugiau valstybinių brandos egzaminų, dalis. Didelė dalis mokinių, baigę pagrindinio ugdymo programą, mokosi toliau, o tai rodo sėkmingą ugdymo tęstinumą. Vis dėlto išlieka mokinių pasiekimų skirtumai tarp atskirų mokyklų ir mokomųjų dalykų. Savivaldybei tikslinga stiprinti mokytojų pritraukimo priemones, plėsti kvalifikacijos tobulinimo galimybes, didinant pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudojamas mokymo lėšas, tenkančias vienam darbuotojui. Siekiant nuoseklaus mokinių pasiekimų gerėjimo, svarbu toliau taikyti priemones mokinių pasiekimams stiprinti ir skirtumams tarp mokyklų mažinti. Taip pat rekomenduojama tęsti mokyklų tinklo pertvarkos procesą.

Klaipėdos miesto savivaldybė

Daugiau duomenų rasite čia

	Mokyklos	Mokiniai	Pedagogai
Bendrojo ugdymo mokyklos	49 (5,5 %)	24 586 (6,5 %)	2 508 (6,5 %)
Ikimokyklinio ugdymo mokyklos	49 (7,1 %)	7 195 (7,8 %)	1 286 (9,0 %)
Profesinio mokymo įstaigos (padaliniai)	5 (6,0 %)	2 685 (8,8 %)	
Neformaliojo vaikų švietimo mokyklos	13 (5,2 %)	8 802 (8,4 %)	547 (10,0 %)

Pagal **priklausomybę**	Nevalstybinės: 11 / 2 037 / 318	Savivaldybės: 36 / 21 857 / 2 021	Valstybinės: 2 / 692 / 217	
Pagal **tipus**	Pradinės mokyklos: 5 / 1 291 / 148	Progimnazijos: 17 / 12 140 / 1 079	Pagrindinės mokyklos: 8 / 1 009 / 219	Gimnazijos: 19 / 10 146 / 1 139
Pagal **mokomąją kalbą**	Lietuvių: 41 / 20 291	Lenkų: – / –	Rusų: 9 / 3 684	Kitos: 3 / 611
Pagal **paskirtį turi**	Specialiųjų paskirčių klasių: 3 / 388	Specializuoto ugdymo klasių: 2 / 692	Užsienio valstybės švietimo programos paskirties klasių: 3 / 611	

Mokiniai pagal ugdymo programas	Ikimokyklinio	Priešmokyklinio	Pradinio	Pagrindinio	Vidurinio
	6 019 (6,4 %)	1 832 (6,6 %)	7 905 (6,6 %)	12 672 (7,0 %)	3 662 (7,5 %)

2025–2026 m. m. savivaldybėje mokėsi **2 355** užsieniečiai. Iš jų **2 092** – Ukrainos piliečiai

mokyklų skaičius · mokinių skaičius · pedagogų darbuotojų skaičius · % dalis šalyje

Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis				Procesai							Rezultatai		
Bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus santykis	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Savivaldybės kultūros indeksas (2022 m.)	Savivaldybės gyvenimo kokybės indeksas	Vežiojamų į mokyklą mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacinės kategorijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam pedagoginiam darbuotojui (Eur)	Mokymo lėšos, panaudotos švietimo pagalbai mokyklose ir pedagoginę psichologinę pagalbą teikiančiose įstaigose, tenkančios vienam mokiniui (Eur)	Mokymo lėšų, panaudotų mokymo priemonėms įsigyti, suma, tenkanti vienam mokiniui (Eur)	Mokyklų, kuriose žmogus su negalia gali judėti tarp aukštų, dalis (proc.)	Mokinių, turinčių didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdomų bendrojo tipo klasėse, dalis (proc.) nuo visų mokinių	Pareigybės dalis, tenkanti vienam pedagoginiam darbuotojui	1–4 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų turinčių mažiau kaip 200 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	Mokinių, toliau besimokančių po pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
2,9↑	8,2↑	1465↑	18,8	0,82↑	4,4↑	48,7↓	64↑	395↑	35↑	22,2↑	1,8↑	100,3↑	0↔	2,9↓	25,2↓	0,9↑	98↑	9,1	325,0

Patenka tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

Rodiklio gerėjimą rodo prie jo vertės esanti rodyklė, nukreipta aukštyn, blogėjimą – rodyklė, nukreipta žemyn, kad rodiklis nesikeitė, rodo abipusė rodyklė.

Mokinių pasiekimai

1 pav. Mokyklos pagal VBE lietuvių kalbos ir literatūros (A kursas), matematikos (A kursas) rezultatus, 2025 m.

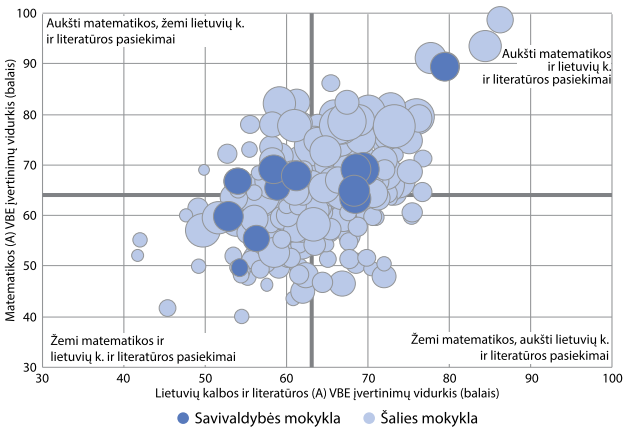

2 pav. Mokyklos pagal PUPP lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos rezultatus, 2025 m.

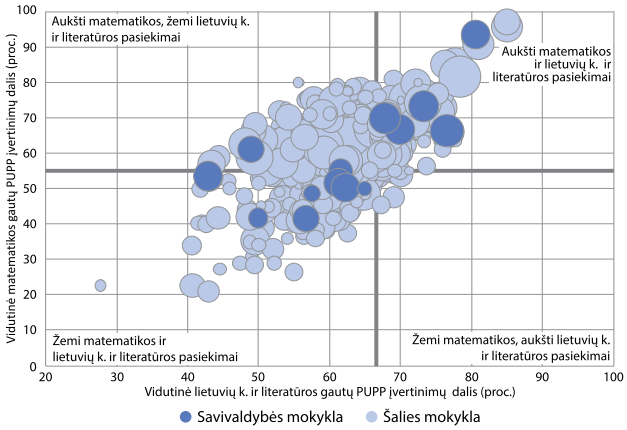

3 pav. Per NMPP bent pagrindinį mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalys (proc.), 2026 m.

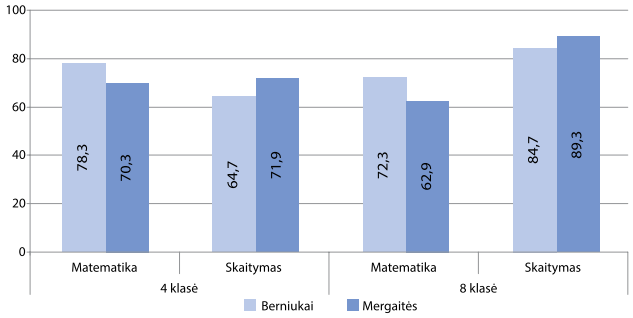

4 pav. Tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis (proc.)

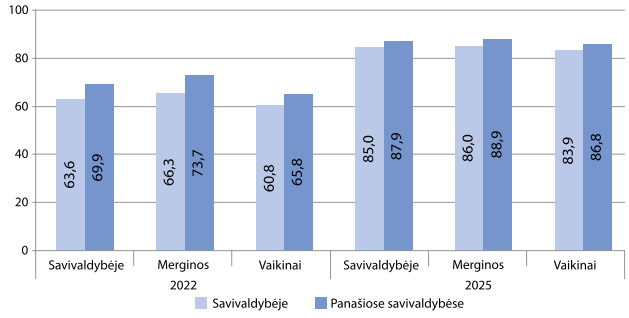

Mokytojai ir kiti pedagoginiai darbuotojai

5 pav. Mokytojų pasiskirstymas pagal jų turimą bendrą pedagoginio darbo stažą, dalys (proc.)

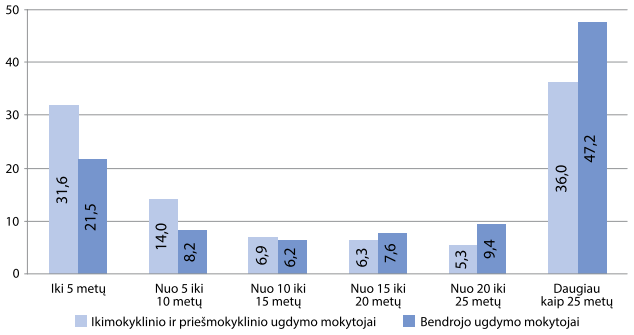

6 pav. Švietimo pagalbos specialistų, dirbančių bendrojo ugdymo mokyklose, pasiskirstymas pagal jų turimą bendrą pedagoginio darbo stažą, dalys (proc.)

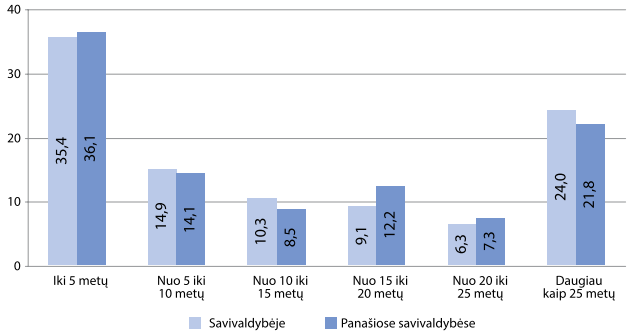

7 pav. Pedagoginių darbuotojų, atvykstančių iš kitos savivaldybės, dalis (proc.)

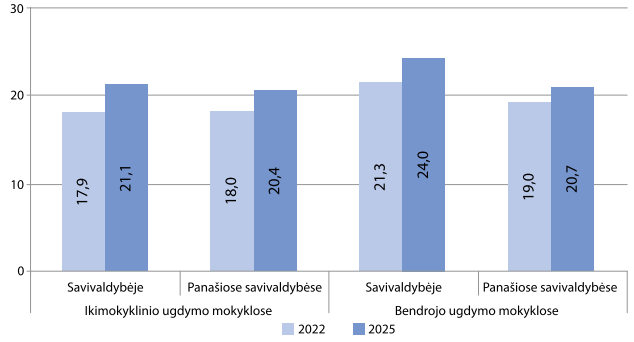

8 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių visą ar didesnę pareigybės dalį, dalis (proc.)

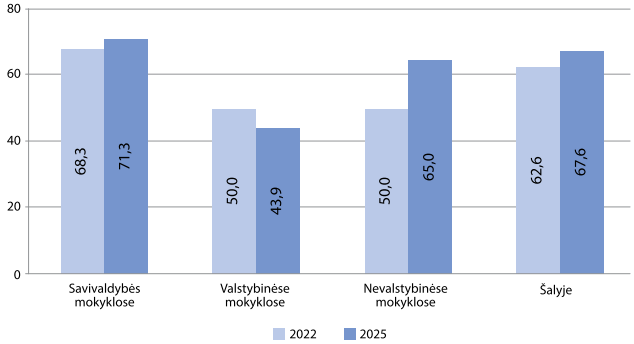

9 pav. Pedagoginių darbuotojų, dirbančių mokykloje ir studijuojančių aukštojoje mokykloje, dalis (proc.)

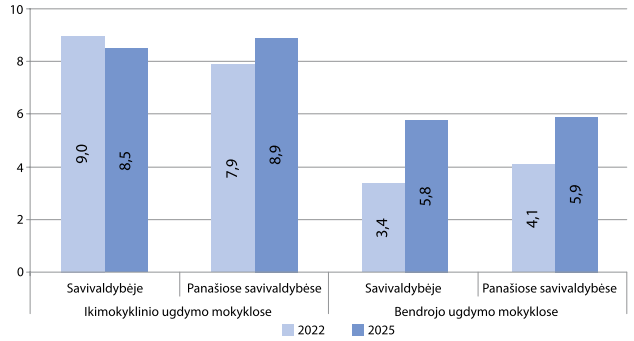

10 pav. Mokytojų, turinčių pedagogo kvalifikaciją, dalis (proc.)

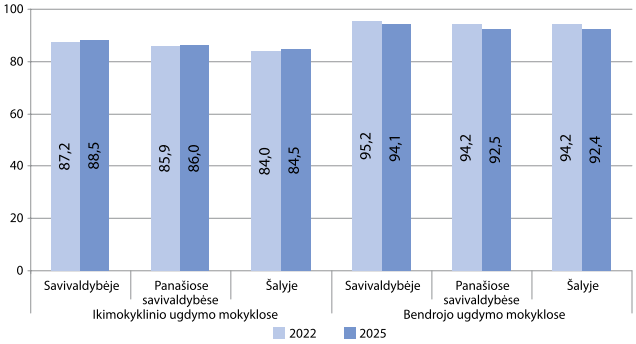

Įžvalgos ir rekomendacijos

Savivaldybėje įgyvendinamos pedagogų pritraukimo ir profesinio augimo skatinimo priemonės: kelionės išlaidų kompensavimas ir studijų finansavimas. Bendrojo ugdymo mokytojų pasiskirstymo pagal darbo stažą duomenys rodo, kad daugiau nei pusė mokytojų turi daugiau kaip 20 metų darbo stažą, o penktadalį pedagogų sudaro pradedantys mokytojai. Ir ikimokyklinio ugdymo, ir bendrojo ugdymo mokyklose daugėja iš kitų savivaldybių atvykstančių pedagoginių darbuotojų. Savivaldybės ir nevalstybinėse bendrojo ugdymo mokyklose padaugėjo mokytojų, turinčių visą ar didesnę pareigybės dalį. Pedagoginiai darbuotojai, dirbantys bendrojo ugdymo mokyklose, aktyviau įsitraukia į aukštojo mokslo studijas. Pedagogo kvalifikaciją turinčių mokytojų dalis bendrojo ugdymo mokyklose yra didesnė nei panašiose savivaldybėse ir šalyje, tačiau ši dalis mažėja, pastebimi rodiklio skirtumai ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo mokyklose. Analizuojant mokinių pasiekimus, taip pat išryškėja skirtumai: per NMPP bent pagrindinį matematikos mokymosi pasiekimų lygį pasiekė didesnė dalis berniukų, o skaitymo – mergaičių. PUPP rezultatai rodo savivaldybės mokyklų mokinių mokymosi pasiekimų skirtumus. Tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis išaugo, šiek tiek sumažėjo atotrūkis tarp vaikinų ir merginų. Nors pagal apibendrintą VBE rodiklį savivaldybė patenka tarp trečdalio aukščiausią rodiklį turinčių šalies savivaldybių, atkreiptinas dėmesys į VBE lietuvių k. ir literatūros ir matematikos pasiekimų skirtumus tarp mokyklų. Siekiant gerinti ugdymo kokybę, tikslinga mažinti pasiekimų netolygumus tarp lyčių ir tarp mokyklų, kartu rekomenduojama daugiau dėmesio skirti profesiniam orientavimui, kad kuo daugiau mokinių, baigusių pagrindinio ugdymo programą, tęstų mokslus.

Klaipėdos rajono savivaldybė

Daugiau duomenų rasite čia

	Bendrojo ugdymo mokyklos	Ikimokyklinio ugdymo mokyklos	Profesinio mokymo įstaigos (padaliniai)	Neformaliojo vaikų švietimo mokyklos
	17 / 7 928 / 824	17 / 1 718 / 245	– / –	2 / 793 / 59
	1,9 % / 2,1 % / 2,1 %	2,5 % / 1,9 % / 1,7 %		0,8 % / 0,8 % / 1,1 %
Pagal **priklausomybę**	Nevalstybinės: 2 / 241 / 39	Savivaldybės: 15 / 7 687 / 788	Valstybinės: – / – / –	
Pagal **tipus**	Pradinės mokyklos: 2 / 408 / 65	Progimnazijos: 2 / 1 974 / 161	Pagrindinės mokyklos: 10 / 3 348 / 414	Gimnazijos: 3 / 2 198 / 208
Pagal **mokomąją kalbą**	Lietuvių: 17 / 7 928	Lenkų: – / –	Rusų: – / –	Kitos: – / –
Pagal **paskirtį turi**	Specialiųjų paskirčių klasių: 2 / 33	Specializuoto ugdymo klasių: – / –	Užsienio valstybės švietimo programos paskirties klasių: – / –	

Mokiniai pagal ugdymo programas	Ikimokyklinio	Priešmokyklinio	Pradinio	Pagrindinio	Vidurinio
	2 289 2,4 %	707 2,6 %	2 848 2,4 %	3 317 1,8 %	485 1,0 %

2025–2026 m. m. savivaldybėje mokėsi **89** užsieniečiai. Iš jų **45** – Ukrainos piliečiai

mokyklų skaičius · mokinių skaičius · pedagoginių darbuotojų skaičius · % dalis šalyje

Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis				Procesai							Rezultatai		
Bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus santykis	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Savivaldybės kultūros indeksas (2022 m.)	Savivaldybės gyvenimo kokybės indeksas	Vežiojamų į mokyklą mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacinės kategorijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam pedagoginiam darbuotojui (Eur)	Mokymo lėšos, panaudotos švietimo pagalbai mokyklose ir pedagoginę psichologinę pagalbą teikiančiose įstaigose, tenkančios vienam mokiniui (Eur)	Mokymo lėšų, panaudotų mokymo priemonėms įsigyti, suma, tenkanti vienam mokiniui (Eur)	Mokyklų, kuriose žmogus su negalia gali judėti tarp aukštų, dalis (proc.)	Mokinių, turinčių didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdomų bendrojo tipo klasėse, dalis (proc.) nuo visų mokinių	Pareigybės dalis, tenkanti vienam pedagoginiam darbuotojui	1–4 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų turinčių mažiau kaip 200 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	Mokinių, toliau besimokančių po pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
17↑	6,8↓	1344↑	18,1	0,75↑	54,7↓	31,6↓	70↓	388↑	56↑	21,4↑	3,6↑	101,4↑	2,2↑	20↑	21,1↓	1,1↑	97,7↓	7,9	324,8

Patenka tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia
Rodiklio gerėjimą rodo prie jo vertės esanti rodyklė, nukreipta aukštyn, blogėjimą – rodyklė, nukreipta žemyn, kad rodiklis nesikeitė, rodo abipusė rodyklė.

Mokinių pasiekimai

1 pav. Mokyklos pagal VBE lietuvių kalbos ir literatūros (A kursas), matematikos (A kursas) rezultatus, 2025 m.

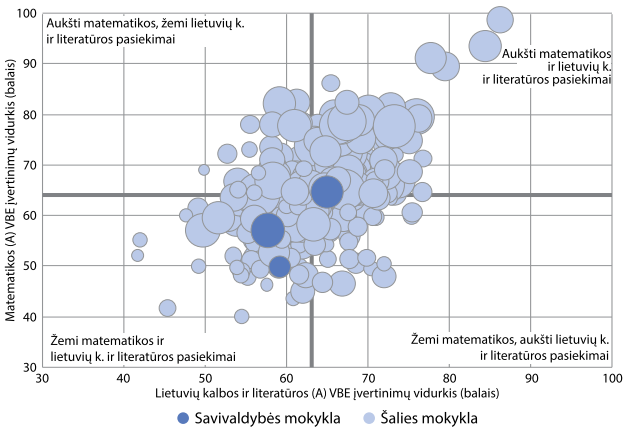

2 pav. Mokyklos pagal PUPP lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos rezultatus, 2025 m.

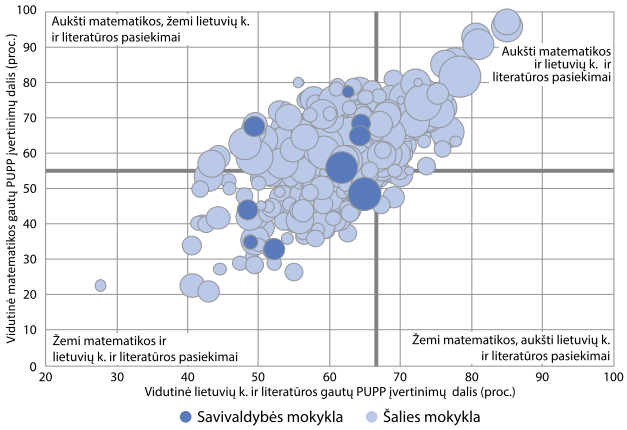

3 pav. Per NMPP bent pagrindinį mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalys (proc.), 2026 m.

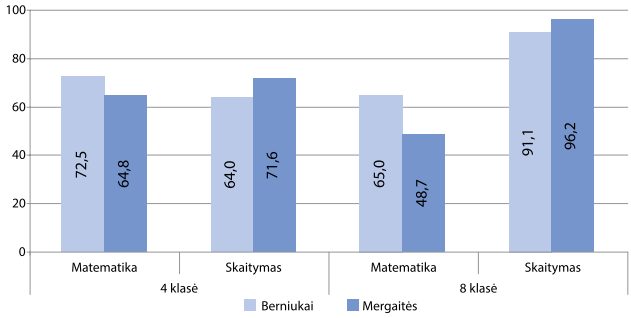

4 pav. Tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis (proc.)

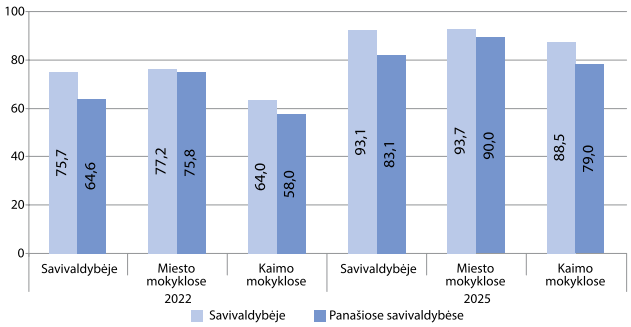

Mokytojai ir kiti pedagoginiai darbuotojai

5 pav. Jaunesnių nei 50 metų ir 50 metų ar vyresnio amžiaus mokytojų skaičiaus santykis

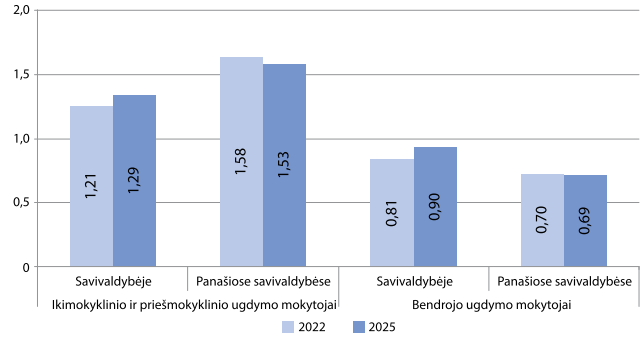

6 pav. Švietimo pagalbos specialistų pasiskirstymas pagal jų turimą bendrą pedagoginio darbo stažą, dalys (proc.)

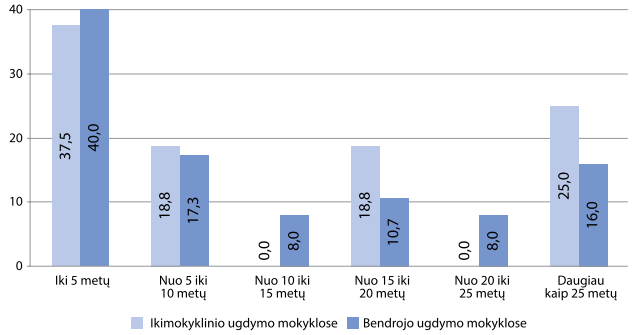

7 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių reikiamą dalykinę / ugdymo srities kvalifikaciją, dalis (proc.)

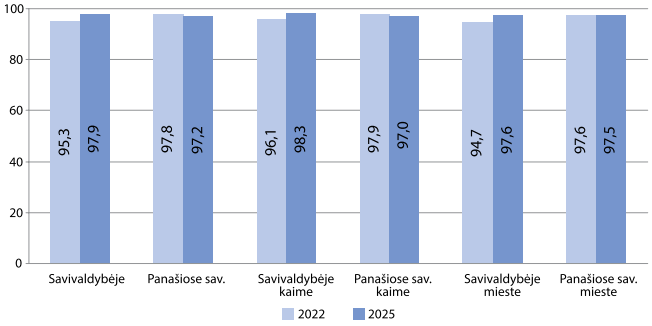

8 pav. Mokytojų, turinčių pedagogo kvalifikaciją, dalis (proc.)

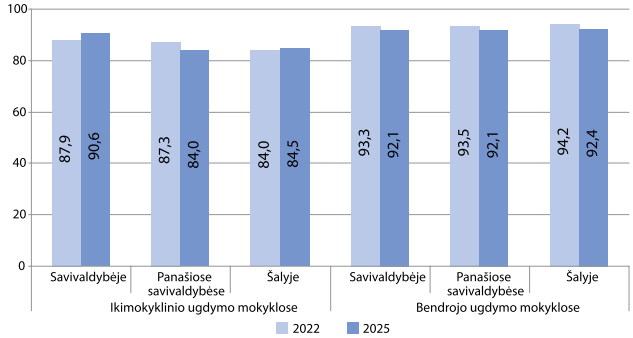

9 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių visą ar didesnę pareigybės dalį, dalis (proc.)

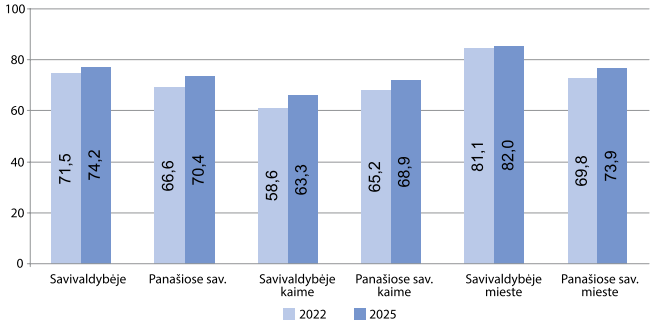

10 pav. Bendrojo ugdymo mokyklų mokytojų, mokančių daugiau nei vieno dalyko, dalis (proc.)

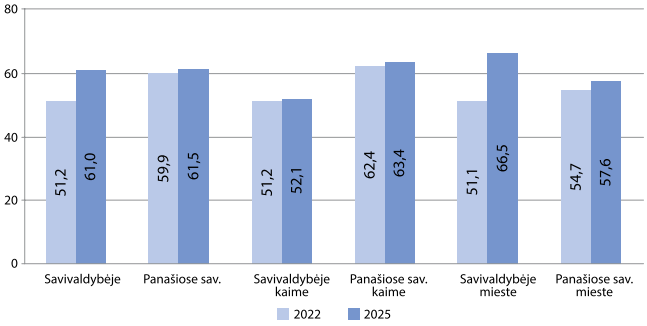

Įžvalgos ir rekomendacijos

Sėkmingai veikianti mokytojų ir švietimo pagalbos specialistų pritraukimo sistema bei investicijos į jų profesinį augimą užtikrina nuoseklų švietimo bendruomenės atsinaujinimą savivaldybėje. Siekdama palaikyti šias kryptis, savivaldybė taiko tikslingą žmogiškųjų išteklių politiką: persikvalifikuojantiems mokytojams kompensuojama 80 proc. studijų kainos, o studentams skiriamos kasmėnesinės stipendijos. Savivaldybėje nuosekliai gerėja jaunesnių nei 50 metų ir vyresnių mokytojų skaičiaus santykis. Taip pat auga dalykinę ir pedagogo kvalifikaciją turinčių mokytojų dalis (proc.). Visgi aukštos kvalifikacinės kategorijos mokytojų dalis šiuo metu nesiekia šalies vidurkio. Tačiau pareigybės dalis, tenkanti vienam pedagoginiam darbuotojui, yra viena didžiausių šalyje. Išaugo tris ir daugiau valstybinių brandos egzaminų išlaikiusių mokinių dalis savivaldybės mokyklose, sumažėjo pasiekimų atotrūkis tarp kaimo ir miesto mokyklų. Analizuojant PUPP rezultatus, išryškėja atskirtis tarp ugdymo įstaigų, o NMPP duomenys rodo, kad skaitymo rezultatai geresni mergaičių nei berniukų, o matematikos – berniukų. Siekiant mažinti akademinius netolygumus, prasminga plėtoti bendradarbiavimą tarp mokyklų, skatinti sėkmingos pedagoginės patirties sklaidą, kartu motyvuojant pedagogus siekti aukštesnių kvalifikacinių kategorijų. Prie nuoseklaus rezultatų augimo galėtų prisidėti kryptingas lėšų naudojimas švietimo pagalbai, užtikrinant reikiamas paslaugas mokiniams. Aktualus išlieka poreikis didinti pagrindinio ugdymo programą baigusių ir toliau besimokančių mokinių dalį.

Kretingos rajono savivaldybė

Daugiau duomenų rasite čia

	Mokyklos	Mokiniai	Pedagogai
Bendrojo ugdymo mokyklos	13 (1,5 %)	5 513 (1,5 %)	554 (1,4 %)
Ikimokyklinio ugdymo mokyklos	3 (0,4 %)	669 (0,7 %)	78 (0,5 %)
Profesinio mokymo įstaigos (padaliniai)	1 (1,2 %)	353 (1,2 %)	
Neformaliojo vaikų švietimo mokyklos	3 (1,2 %)	1 542 (1,5 %)	78 (1,4 %)
Pagal **priklausomybę** → Nevalstybinės	1	972	84
Savivaldybės	12	4 541	484
Valstybinės	–	–	–
Pagal **tipus** → Pradinės mokyklos	2	304	39
Progimnazijos	2	1 503	132
Pagrindinės mokyklos	4	883	123
Gimnazijos	5	2 823	281
Pagal **mokomąją kalbą** → Lietuvių	13	5 513	
Lenkų	–	–	
Rusų	–	–	
Kitos	–	–	
Pagal **paskirtį turi** → Specialiųjų paskirčių klasių	1	38	
Specializuoto ugdymo klasių	–	–	
Užsienio valstybės švietimo programos paskirties klasių	–	–	

Mokiniai pagal ugdymo programas	Ikimokyklinio	Priešmokyklinio	Pradinio	Pagrindinio	Vidurinio
	1 151 (1,2 %)	401 (1,5 %)	1 631 (1,4 %)	2 422 (1,3 %)	577 (1,2 %)

2025–2026 m. m. savivaldybėje mokėsi **45** užsieniečiai. Iš jų **34** – Ukrainos piliečiai

mokyklų skaičius · mokinių skaičius · pedagogų darbuotojų skaičius · % dalis šalyje

Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis				Procesai							Rezultatai		
Bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus santykis	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Savivaldybės kultūros indeksas (2022 m.)	Savivaldybės gyvenimo kokybės indeksas	Vežiojamų į mokyklą mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacinės kategorijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam pedagoginiam darbuotojui (Eur)	Mokymo lėšos, panaudotos švietimo pagalbai mokyklose ir pedagoginę psichologinę pagalbą teikiančiose įstaigose, tenkančios vienam mokiniui (Eur)	Mokymo lėšų, panaudotų mokymo priemonėms įsigyti, suma, tenkanti vienam mokiniui (Eur)	Mokyklų, kuriose žmogus su negalia gali judėti tarp aukštų, dalis (proc.)	Mokinių, turinčių didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdomų bendrojo tipo klasėse, dalis (proc.) nuo visų mokinių	Pareigybės dalis, tenkanti vienam pedagoginiam darbuotojui	1–4 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų turinčių mažiau kaip 200 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	Mokinių, toliau besimokančių po pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
3,2↑	7,6↓	1189↑	24,8	0,6↑	34,6↓	46,3↓	85↑	431↑	37↑	41,7↑	3,7↑	95,9↑	0↑	25↓	20,1↑	1,1↑	98,6↑	0	363,0

Patenka tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

Rodiklio gerėjimą rodo prie jo vertės esanti rodyklė, nukreipta aukštyn, blogėjimą – rodyklė, nukreipta žemyn, kad rodiklis nesikeitė, rodo abipusė rodyklė.

Mokinių pasiekimai

1 pav. Mokyklos pagal VBE lietuvių kalbos ir literatūros (A kursas), matematikos (A kursas) rezultatus, 2025 m.

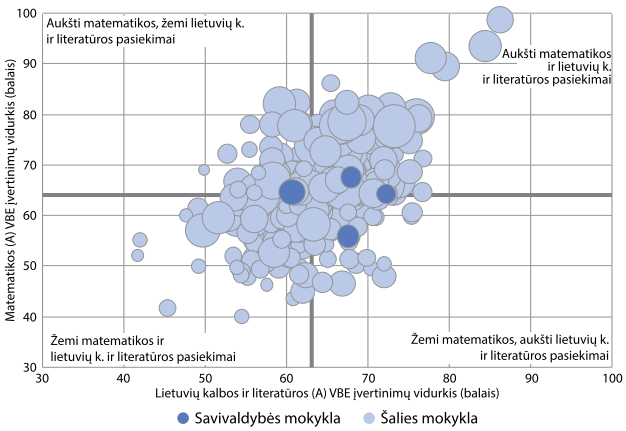

2 pav. Mokyklos pagal PUPP lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos rezultatus, 2025 m.

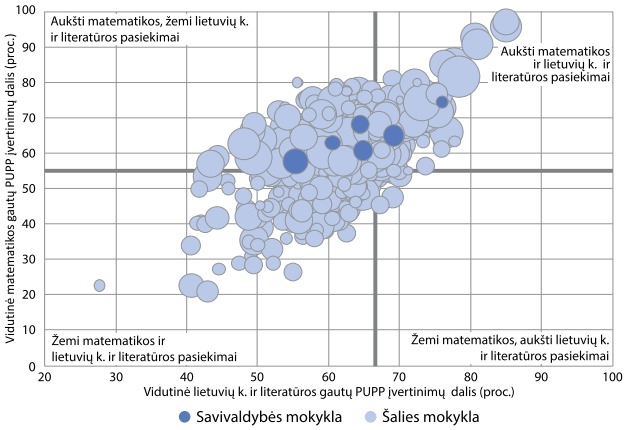

3 pav. Per NMPP bent pagrindinį mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalys (proc.), 2026 m.

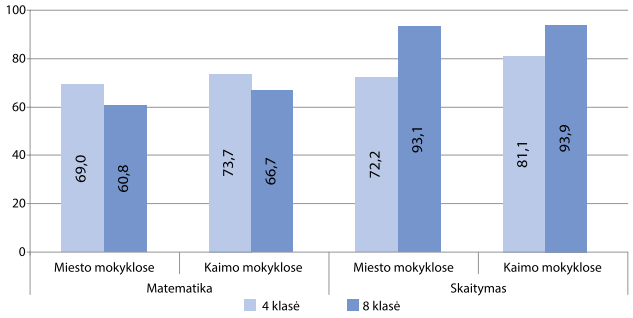

4 pav. Tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis (proc.)

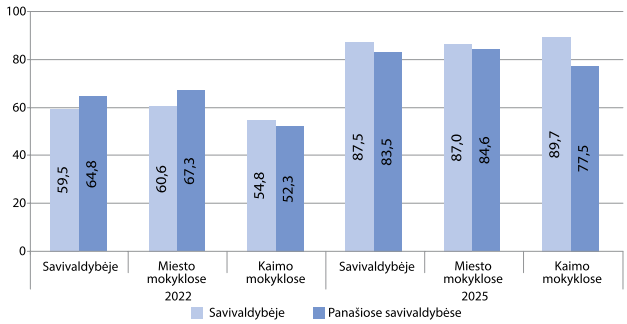

Mokytojai ir kiti pedagoginiai darbuotojai

5 pav. Jaunesnių nei 50 metų ir 50 metų ar vyresnio amžiaus mokytojų skaičiaus santykis

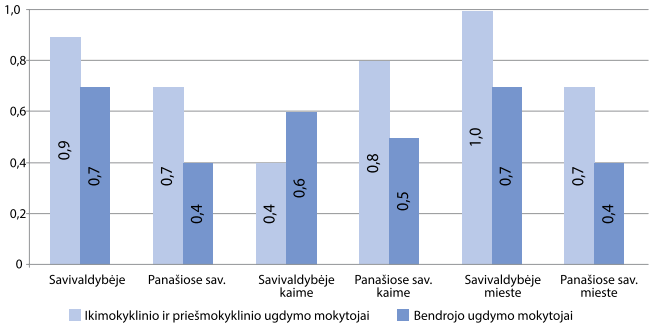

6 pav. Švietimo pagalbos specialistų pasiskirstymas pagal jų turimą bendrą pedagoginio darbo stažą, dalys (proc.)

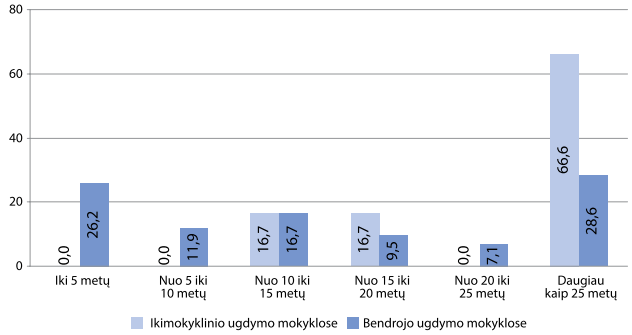

7 pav. Mokytojų, turinčių pedagogo kvalifikaciją, dalis (proc.)

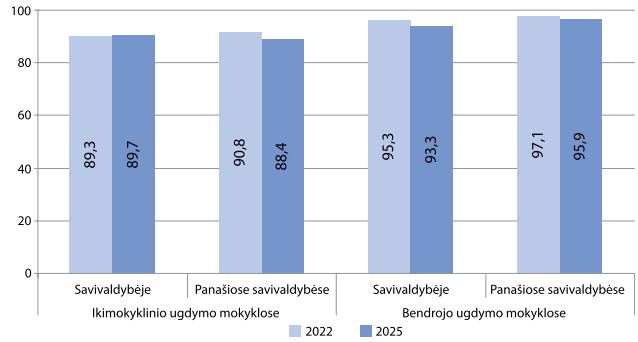

8 pav. Pedagoginių darbuotojų, dirbančių mokykloje ir studijuojančių aukštojoje mokykloje, dalis (proc.)

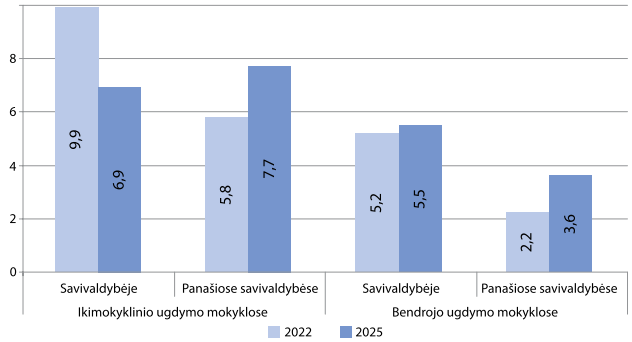

9 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių visą ar didesnę pareigybės dalį, dalis (proc.)

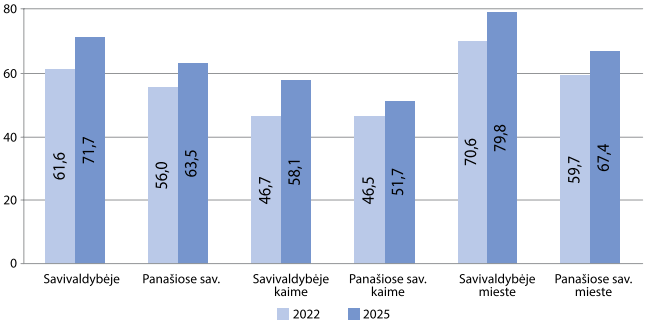

10 pav. Bendrojo ugdymo mokyklų mokytojų, mokančių daugiau nei vieno dalyko, dalis (proc.)

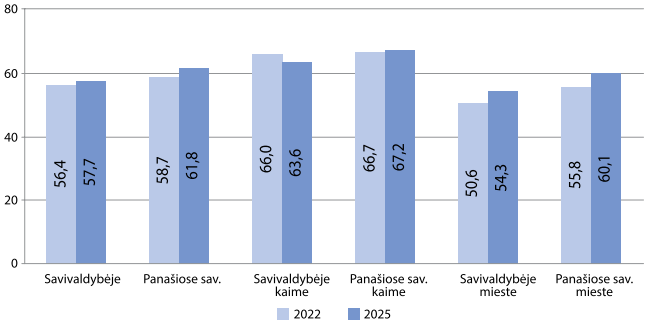

Įžvalgos ir rekomendacijos

Savivaldybėje pastebimos pedagoginių darbuotojų atsinaujinimo ir darbo sąlygų gerėjimo tendencijos: didėja kvalifikacijai tobulinti panaudotos mokymo lėšos, išaugo visu krūviu dirbančių mokytojų dalis, ji viršija panašių savivaldybių vidurkį. Švietimo pagalbos specialistų pasiskirstymas pagal darbo stažą atskleidžia nuoseklią kartų kaitą bendrojo ugdymo mokyklose, tačiau išryškina šių specialistų pritraukimo į ikimokyklinio ugdymo mokyklas problemą. Miesto mokyklose mokytojų amžiaus balansas yra palankesnis nei panašiose savivaldybėse, tačiau kaimo vietovėse pastebima ryški mokytojų amžėjimo problema, ypač ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo pakopoje. Siekdama užtikrinti kvalifikuotų pedagoginių darbuotojų pakankamumą, savivaldybė finansuoja perkvalifikavimo studijas, iš dalies kompensuoja kelionės į darbą išlaidas ir skiria finansinių paskatų. Tačiau tvariam švietimo sistemos stabilumui užtikrinti būtina ieškoti sisteminių sprendimų, orientuotų į jaunų specialistų pritraukimą (ypač į kaimo mokyklas), taip pat stiprinti mokytojų kvalifikaciją, jos įvairiapusiškumą ir atitiktį nustatytiems kvalifikaciniams reikalavimams. Analizuojant mokinių pasiekimus, pastebimi geri abiturientų VBE rezultatai: aukštas apibendrintas VBE rodiklis; tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis padidėjo ir tapo didesnė nei panašiose savivaldybėse. PUPP rezultatai rodo tolygiai aukštus matematikos pasiekimus, tačiau išryškina lietuvių kalbos ir literatūros pasiekimų skirtumus tarp savivaldybės mokyklų. Švietimo kokybės tolygumui užtikrinti svarbu ir toliau plėtoti įtraukųjį ugdymą, didinant švietimo pagalbos specialistų skaičių ir mokymo lėšų panaudojimą švietimo pagalbai, stiprinti gabiųjų ugdymą ir ieškoti priemonių, padėsiančių sumažinti pasiekimų atotrūkį.

Kupiškio rajono savivaldybė

Daugiau duomenų rasite čia

	Bendrojo ugdymo mokyklos	Ikimokyklinio ugdymo mokyklos	Profesinio mokymo įstaigos (padaliniai)	Neformaliojo vaikų švietimo mokyklos
	5 / 1 486 / 197	3 / 270 / 42	1 / 260	2 / 461 / 31
	0,6 % / 0,4 % / 0,5 %	0,4 % / 0,3 % / 0,3 %	1,2 % / 0,9 %	0,8 % / 0,4 % / 0,6 %

Pagal **priklausomybę**	Nevalstybinės – – –	Savivaldybės 5 / 1 486 / 197	Valstybinės – – –	
Pagal **tipus**	Pradinės mokyklos – – –	Progimnazijos 1 / 722 / 84	Pagrindinės mokyklos 2 / 199 / 50	Gimnazijos 2 / 565 / 80
Pagal **mokomąją kalbą**	Lietuvių 5 / 1 486	Lenkų – –	Rusų – –	Kitos – –
Pagal **paskirtį turi**	Specialiųjų paskirčių klasių 1 / 23	Specializuoto ugdymo klasių – –	Užsienio valstybės švietimo programos paskirties klasių – –	

Mokiniai pagal ugdymo programas	Ikimokyklinio	Priešmokyklinio	Pradinio	Pagrindinio	Vidurinio
	308 0,3 %	93 0,3 %	508 0,4 %	748 0,4 %	158 0,3 %

2025–2026 m. m. savivaldybėje mokėsi **19** užsieniečių. Iš jų **19** – Ukrainos piliečiai

mokyklų skaičius · mokinių skaičius · pedagoginių darbuotojų skaičius · % dalis šalyje

Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis				Procesai							Rezultatai		
Bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus santykis	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Savivaldybės kultūros indeksas (2022 m.)	Savivaldybės gyvenimo kokybės indeksas	Vežiojamų į mokyklą mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacinės kategorijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam pedagoginiam darbuotojui (Eur)	Mokymo lėšos, panaudotos švietimo pagalbai mokyklose ir pedagoginę psichologinę pagalbą teikiančiose įstaigose, tenkančios vienam mokiniui (Eur)	Mokymo lėšų, panaudotų mokymo priemonėms įsigyti, suma, tenkanti vienam mokiniui (Eur)	Mokyklų, kuriose žmogus su negalia gali judėti tarp aukštų, dalis (proc.)	Mokinių, turinčių didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdomų bendrojo tipo klasėse, dalis (proc.) nuo visų mokinių	Pareigybės dalis, tenkanti vienam pedagoginiam darbuotojui	1–4 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų turinčių mažiau kaip 200 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	Mokinių, toliau besimokančių po pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
-11,9↓	9,1↑	1197↑	23,9	0,56↑	41,3↑	45,2↑	34↓	495↑	28↑	60↔	5,1↑	92,5↑	8,3↑	40↔	17,4↓	1,2↑	100↑	0	331,3

Patenka tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia
Rodiklio gerėjimą rodo prie jo vertės esanti rodyklė, nukreipta aukštyn, blogėjimą – rodyklė, nukreipta žemyn, kad rodiklis nesikeitė, rodo abipusė rodyklė.

Mokinių pasiekimai

1 pav. Mokyklos pagal VBE lietuvių kalbos ir literatūros (A kursas), matematikos (A kursas) rezultatus, 2025 m.

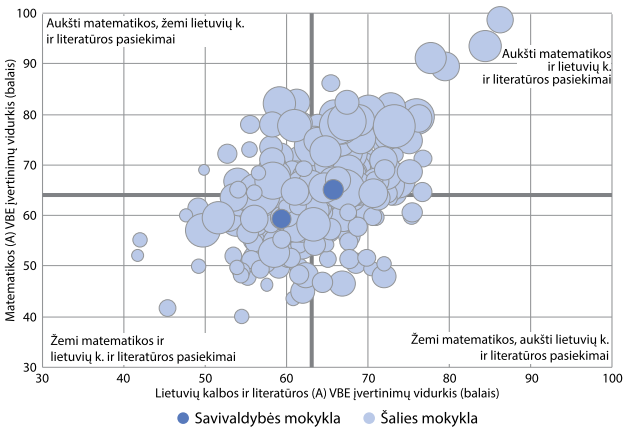

2 pav. Mokyklos pagal PUPP lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos rezultatus, 2025 m.

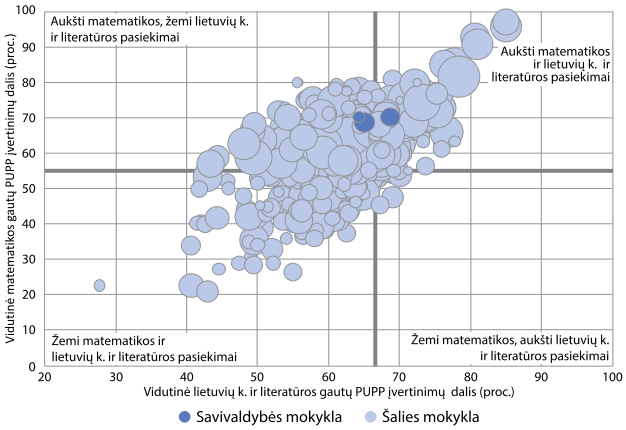

3 pav. Per NMPP bent pagrindinį mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalys (proc.), 2026 m.

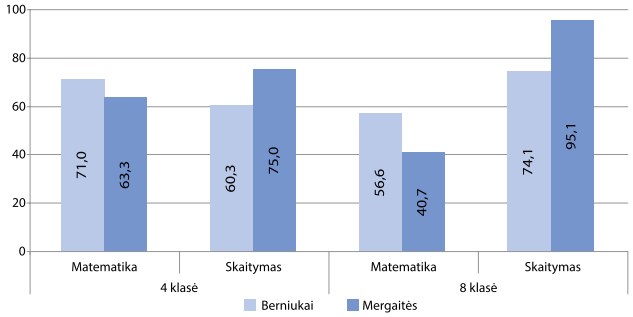

4 pav. Tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis (proc.)

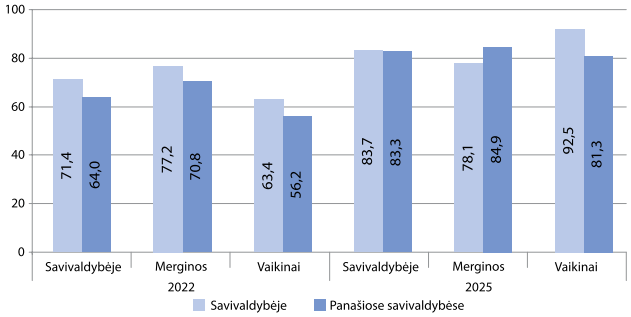

Mokytojai ir kiti pedagoginiai darbuotojai

5 pav. Jaunesnių nei 50 metų ir 50 metų ar vyresnio amžiaus mokytojų skaičiaus santykis

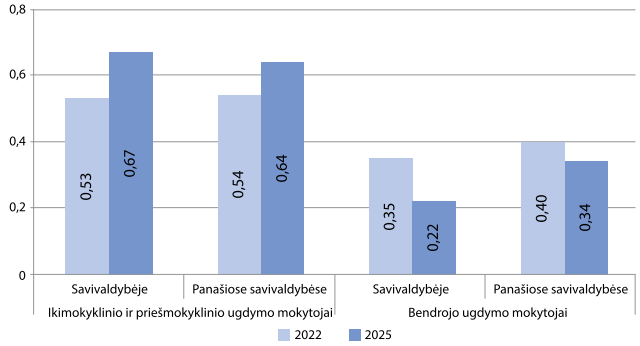

6 pav. Švietimo pagalbos specialistų, dirbančių bendrojo ugdymo mokyklose, pasiskirstymas pagal jų turimą bendrą pedagoginio darbo stažą, dalys (proc.)

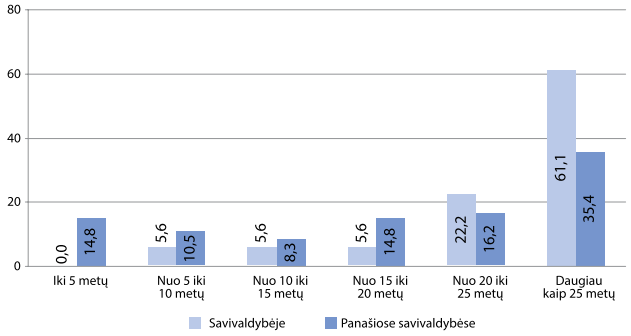

7 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių visą ar didesnę pareigybės dalį, dalis (proc.)

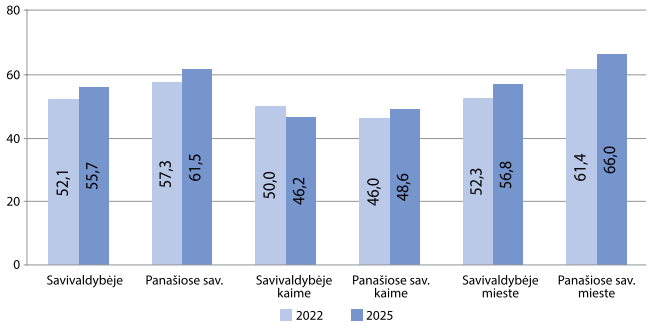

8 pav. Pedagoginių darbuotojų, dirbančių mokykloje ir studijuojančių aukštojoje mokykloje, dalis (proc.)

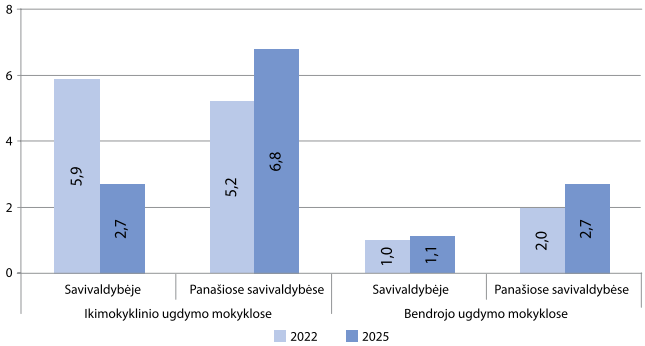

9 pav. Pedagoginių darbuotojų, atvykstančių iš kitos savivaldybės, dalis (proc.)

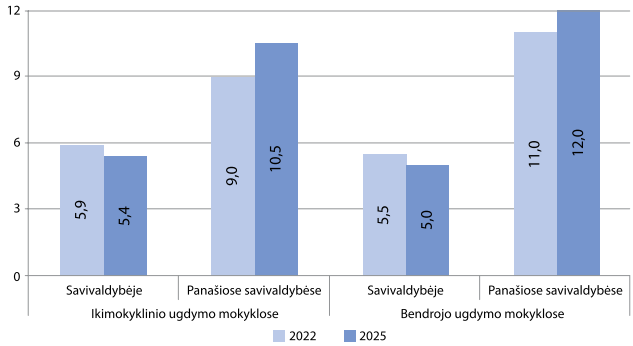

10 pav. Mokytojų, turinčių pedagogo kvalifikaciją, dalis (proc.)

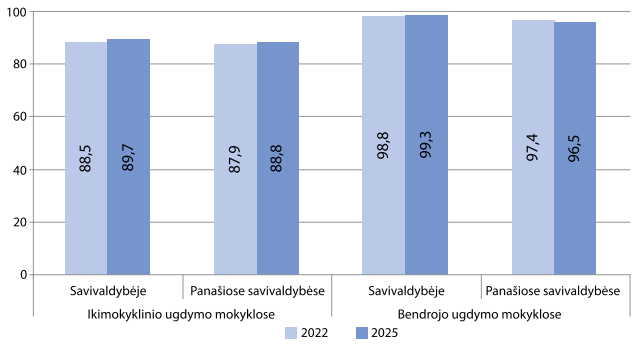

Įžvalgos ir rekomendacijos

Savivaldybėje nuosekliai stiprinama švietimo kokybė ir prieinamumas, o pasiekta pažanga sudaro prielaidas toliau gerinti ugdymo rezultatus. Įgyvendinamos tikslingos mokytojų pritraukimo ir išlaikymo priemonės – finansuojamos perkvalifikavimo ir kvalifikacijos įgijimo studijos. Auga aukštos kvalifikacijos mokytojų dalis. Didėja pedagogo kvalifikaciją turinčių mokytojų dalis, ji viršija panašių savivaldybių vidurkį. Gerėja jaunesnių nei 50 metų ir 50 metų ar vyresnio amžiaus ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo mokytojų skaičiaus santykis, tačiau bendrojo ugdymo mokyklose jaunesnių mokytojų dalis išlieka santykinai maža. Miesto bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių visą ar didesnę pareigybės dalį, dalis padidėjo, o kaimo – sumažėjo. Savivaldybėje plėtojamas įtraukusis ugdymas: didelė dalis mokyklų pritaikytos žmonėms su negalia, didėja švietimo pagalbos specialistų, tenkančių šimtui mokinių, skaičius. Vis dėlto ateityje šių specialistų poreikis gali augti, nes reikšminga jų dalis turi didesnį kaip 25 metų pedagoginio darbo stažą. Mokinių pasiekimų analizė rodo teigiamas tendencijas. Didėja 3 ir daugiau valstybinių brandos egzaminų išlaikiusių abiturientų dalis, ypač vaikinų. Apibendrintas VBE rodiklis patenka tarp trečdalio geriausius rezultatus pasiekusių šalies savivaldybių. Geri PUPP matematikos rezultatai. Visi pagrindinio ugdymo programą baigę mokiniai mokosi toliau. Vis dėlto NMPP matematikos rezultatų skirtumai 4 ir 8 klasėse rodo būtinybę stiprinti matematikos mokymą 5–8 klasėse. Taip pat svarbu atkreipti dėmesį į berniukų ir mergaičių skaitymo ir matematikos pasiekimų skirtumus. Tikslinga stiprinti gabių mokinių ugdymą ir toliau įgyvendinti priemones, padėsiančias pritraukti ir išlaikyti mokytojus.

Lazdijų rajono savivaldybė

Daugiau duomenų rasite čia

	Mokyklos	Mokiniai	Pedagogai
Bendrojo ugdymo mokyklos	7 (0,8 %)	1 987 (0,5 %)	252 (0,7 %)
Ikimokyklinio ugdymo mokyklos	–	–	–
Profesinio mokymo įstaigos (padaliniai)	–	–	
Neformaliojo vaikų švietimo mokyklos	2 (0,8 %)	724 (0,7 %)	36 (0,7 %)

Pagal **priklausomybę**	Nevalstybinės – – –	Savivaldybės 7 1 987 252	Valstybinės – – –	
Pagal **tipus**	Pradinės mokyklos 2 458 61	Progimnazijos – – –	Pagrindinės mokyklos 2 245 54	Gimnazijos 3 1 284 159
Pagal **mokomąją kalbą**	Lietuvių 7 1 987	Lenkų – –	Rusų – –	Kitos – –
Pagal **paskirtį turi**	Specialiųjų paskirčių klasių 1 19	Specializuoto ugdymo klasių – –	Užsienio valstybės švietimo programos paskirties klasių – –	

Mokiniai pagal ugdymo programas	Ikimokyklinio	Priešmokyklinio	Pradinio	Pagrindinio	Vidurinio
	305 0,3 %	95 0,3 %	466 0,4 %	857 0,5 %	264 0,5 %

2025–2026 m. m. savivaldybėje mokėsi **22** užsieniečiai. Iš jų **14** – Ukrainos piliečiai

mokyklų skaičius · mokinių skaičius · pedagoginių darbuotojų skaičius · % dalis šalyje

Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis				Procesai							Rezultatai		
Bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus santykis	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Savivaldybės kultūros indeksas (2022 m.)	Savivaldybės gyvenimo kokybės indeksas	Vežiojamų į mokyklą mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacinės kategorijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam pedagoginiam darbuotojui (Eur)	Mokymo lėšos, panaudotos švietimo pagalbai mokyklose ir pedagoginę psichologinę pagalbą teikiančiose įstaigose, tenkančios vienam mokiniui (Eur)	Mokymo lėšų, panaudotų mokymo priemonėms įsigyti, suma, tenkanti vienam mokiniui (Eur)	Mokyklų, kuriose žmogus su negalia gali judėti tarp aukštų, dalis (proc.)	Mokinių, turinčių didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdomų bendrojo tipo klasėse, dalis (proc.) nuo visų mokinių	Pareigybės dalis, tenkanti vienam pedagoginiam darbuotojui	1–4 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų turinčių mažiau kaip 200 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	Mokinių, toliau besimokančių po pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
-10,1↓	10↑	1143↑	25,1	0,53↑	52,3↑	35,3↓	62↑	685↑	50↑	42,9↑	8,5↑	94,8↑	2,4↑	28,6↔	18↑	1↑	99,3↓	5,6	290,5

Patenka tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

Rodiklio gerėjimą rodo prie jo vertės esanti rodyklė, nukreipta aukštyn, blogėjimą – rodyklė, nukreipta žemyn, kad rodiklis nesikeitė, rodo abipusė rodyklė.

Mokinių pasiekimai

1 pav. Mokyklos pagal VBE lietuvių kalbos ir literatūros (A kursas), matematikos (A kursas) rezultatus, 2025 m.

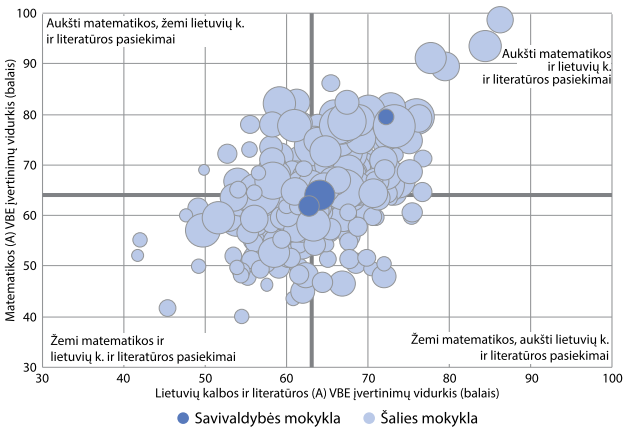

2 pav. Mokyklos pagal PUPP lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos rezultatus, 2025 m.

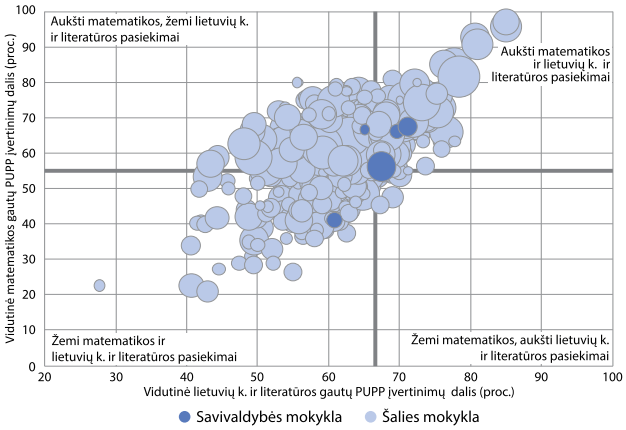

3 pav. Per NMPP bent pagrindinį mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalys (proc.), 2026 m.

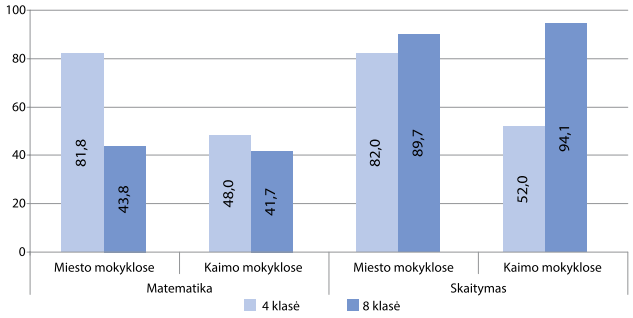

4 pav. Tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis (proc.)

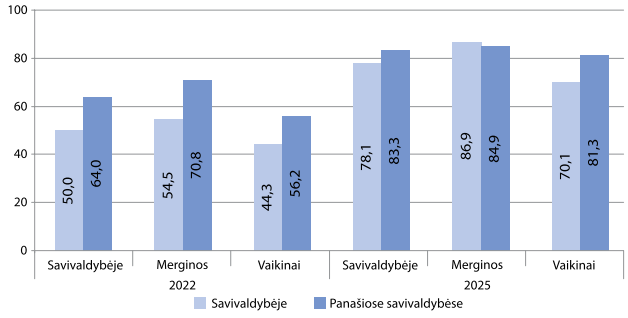

Mokytojai ir kiti pedagoginiai darbuotojai

5 pav. Mokytojų pasiskirstymas pagal jų turimą bendrą pedagoginio darbo stažą, dalys (proc.)

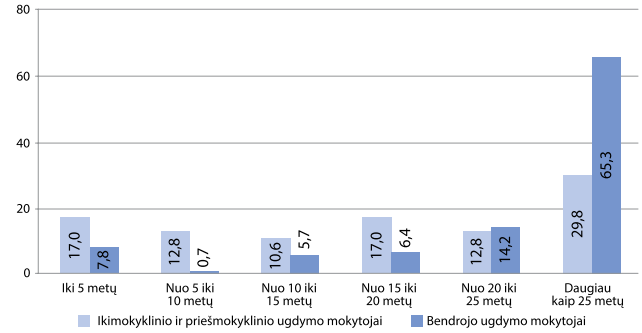

6 pav. Švietimo pagalbos specialistų, dirbančių bendrojo ugdymo mokyklose, pasiskirstymas pagal jų turimą bendrą pedagoginio darbo stažą, dalys (proc.)

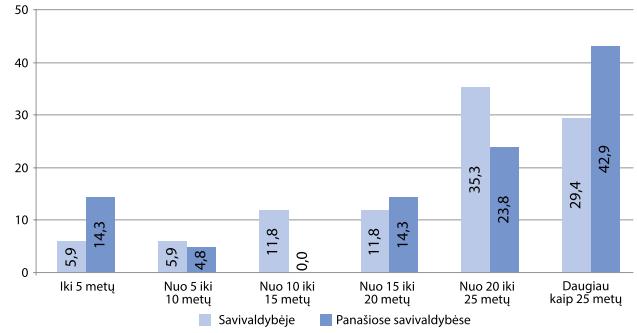

7 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių reikiamą dalykinę / ugdymo srities kvalifikaciją, dalis (proc.)

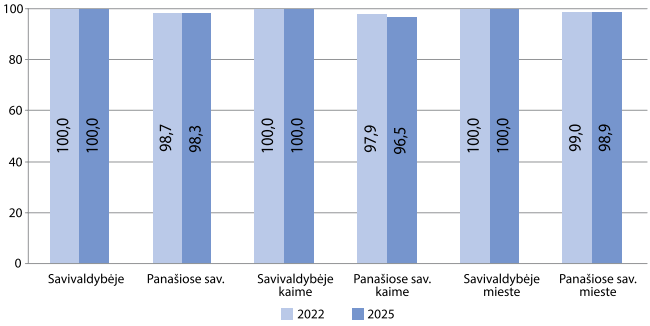

8 pav. Bendrojo ugdymo mokyklų pedagoginių darbuotojų, atvykstančių iš kitos savivaldybės, dalis (proc.)

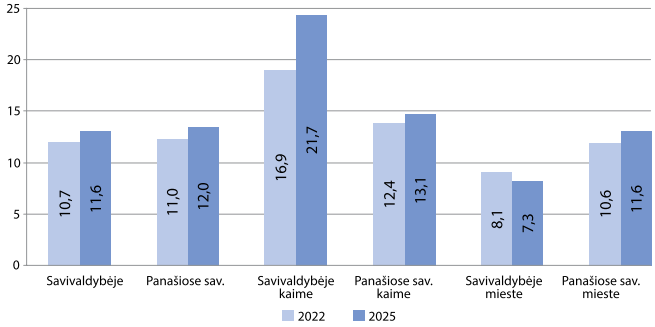

9 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių visą ar didesnę pareigybės dalį, dalis (proc.)

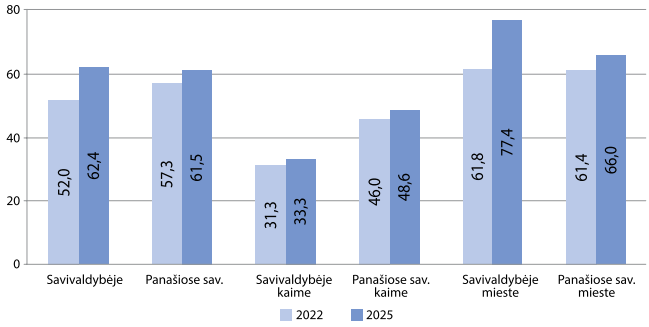

10 pav. Bendrojo ugdymo mokyklų mokytojų, mokančių daugiau nei vieno dalyko, dalis (proc.)

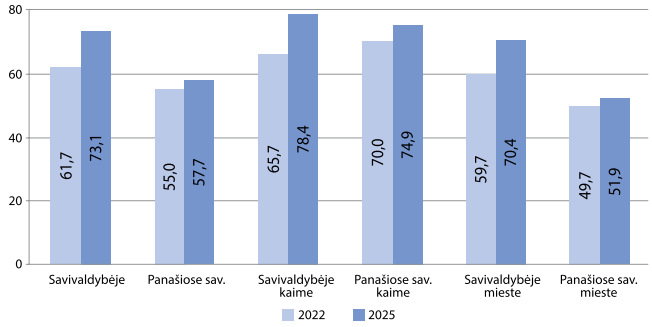

Įžvalgos ir rekomendacijos

Savivaldybėje veikia trūkstamų specialybių mokytojų ir švietimo pagalbos specialistų pritraukimo sistema, pagal kurią numatytos šios skatinimo priemonės: vienkartinės įsikūrimo išmokos; nuomos išlaidų kompensacija; kelionės į darbo vietą išlaidų dalinis apmokėjimas; perkvalifikavimo, kvalifikacijos įgijimo ar kitų švietimo studijų finansavimas, siekiant užtikrinti sėkmingą naujų darbuotojų įsitvirtinimą ir ilgalaikį išlaikymą švietimo įstaigose. Pažymėtina, kad visi bendrojo ugdymo mokytojai turi reikiamą kvalifikaciją. Paaugus mokytojų, mokančių daugiau nei vieno dalyko, daliai, padaugėjo ir mokytojų, turinčių visą pareigybę, ir ši dalis tapo didesnė nei panašių savivaldybių. Pedagoginių darbuotojų, atvykstančių iš kitų savivaldybių, dalis šiek tiek paaugo. Beveik du trečdaliai bendrojo ugdymo mokytojų turi daugiau nei 25 metų darbo patirtį, tačiau aukštos kvalifikacinės kategorijos jų dalis – viena mažiausių šalyje. Mokinių pasiekimų analizė parodė, kad miesto mokyklų NMPP rezultatai geresni nei kaimo, išskyrus 8 klasės skaitymo pasiekimus. Pagrindinio ugdymo programą baigusių ir toliau besimokančių mokinių dalis – didelė. Paaugo 3 ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis, tačiau išliko šiek tiek mažesnė nei panašiose savivaldybėse. Dviejų mokyklų lietuvių k. ir literatūros (A kurso) ir matematikos (A kurso) VBE rezultatų skirtumas nedidelis ir atitinka šalies įvertinimų vidurkį, o vienos gimnazijos mokinių rezultatai aukšti. Pagal dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičių savivaldybė patenka tarp trečdalio pirmaujančių šalyje. Siekiant užtikrinti tvarų švietimo kokybės augimą, tikslinga toliau įgyvendinti jaunų mokytojų pritraukimo priemones, didinti vidutinį klasės komplekto dydį, atsisakant jungtinių klasių, ir mažinti pasiekimų skirtumus tarp mokyklų.

Marijampolės savivaldybė

Daugiau duomenų rasite čia

	Mokyklos	Mokiniai	Pedagogai
Bendrojo ugdymo mokyklos	16 (1,8 %)	6 842 (1,8 %)	615 (1,6 %)
Ikimokyklinio ugdymo mokyklos	2 (0,3 %)	1 869 (2,0 %)	267 (1,9 %)
Profesinio mokymo įstaigos (padaliniai)	2 (2,4 %)	1 178 (3,9 %)	
Neformaliojo vaikų švietimo mokyklos	4 (1,6 %)	1 661 (1,6 %)	107 (1,9 %)
Pagal **priklausomybę**			
Nevalstybinės	3	1 077	89
Savivaldybės	13	5 765	539
Valstybinės	–	–	–
Pagal **tipus**			
Pradinės mokyklos	1	228	29
Progimnazijos	7	3 261	300
Pagrindinės mokyklos	2	142	40
Gimnazijos	6	3 211	282
Pagal **mokomąją kalbą**			
Lietuvių	16	6 842	
Lenkų	–	–	
Rusų	–	–	
Kitos	–	–	
Pagal **paskirtį turi**			
Specialiųjų paskirčių klasių	1	67	
Specializuoto ugdymo klasių	–	–	
Užsienio valstybės švietimo programos paskirties klasių	–	–	

Mokiniai pagal ugdymo programas	Mokiniai	%
Ikimokyklinio	1 619	1,7 %
Priešmokyklinio	519	1,9 %
Pradinio	2 221	1,9 %
Pagrindinio	3 663	2,0 %
Vidurinio	1 179	2,4 %

2025–2026 m. m. savivaldybėje mokėsi **105** užsieniečiai. Iš jų **102** – Ukrainos piliečiai

mokyklų skaičius · mokinių skaičius · pedagoginių darbuotojų skaičius · % dalis šalyje

Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis				Procesai							Rezultatai		
Bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus santykis	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Savivaldybės kultūros indeksas (2022 m.)	Savivaldybės gyvenimo kokybės indeksas	Vežiojamų į mokyklą mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacinės kategorijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam pedagoginiam darbuotojui (Eur)	Mokymo lėšos, panaudotos švietimo pagalbai mokyklose ir pedagoginę psichologinę pagalbą teikiančiose įstaigose, tenkančios vienam mokiniui (Eur)	Mokymo lėšų, panaudotų mokymo priemonėms įsigyti, suma, tenkanti vienam mokiniui (Eur)	Mokyklų, kuriose žmogus su negalia gali judėti tarp aukštų, dalis (proc.)	Mokinių, turinčių didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdomų bendrojo tipo klasėse, dalis (proc.) nuo visų mokinių	Pareigybės dalis, tenkanti vienam pedagoginiam darbuotojui	1–4 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų turinčių mažiau kaip 200 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	Mokinių, toliau besimokančių po pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
1,3↑	8,8↓	1254↑	14,4	0,64↑	20,4↓	46↓	85↑	468↑	73↑	23,1↑	5,6↑	100,8↑	0↔	15,4↑	23,9↑	0,8↑	99,3↑	3,6	319,5

Patenka tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia
Rodiklio gerėjimą rodo prie jo vertės esanti rodyklė, nukreipta aukštyn, blogėjimą – rodyklė, nukreipta žemyn, kad rodiklis nesikeitė, rodo abipusė rodyklė.

Mokinių pasiekimai

1 pav. Mokyklos pagal VBE lietuvių kalbos ir literatūros (A kursas), matematikos (A kursas) rezultatus, 2025 m.

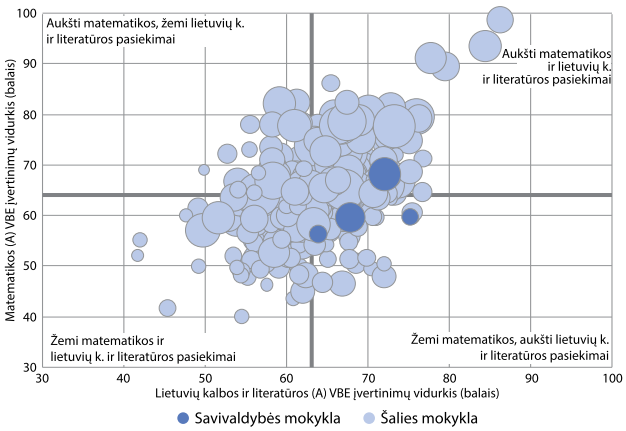

2 pav. Mokyklos pagal PUPP lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos rezultatus, 2025 m.

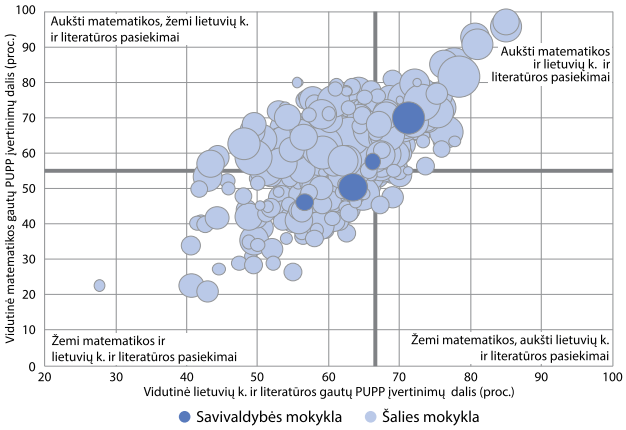

3 pav. Per NMPP bent pagrindinį mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalys (proc.), 2026 m.

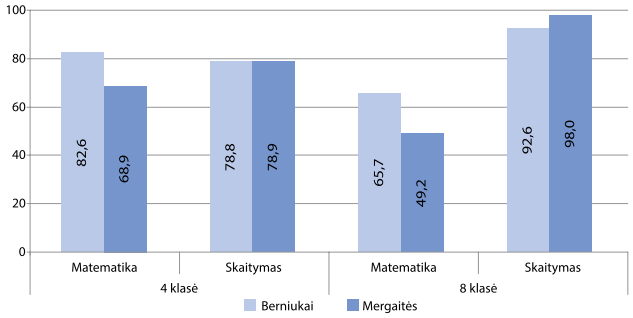

4 pav. Tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis (proc.)

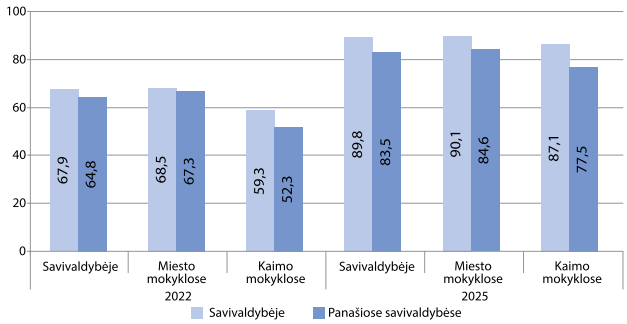

Mokytojai ir kiti pedagoginiai darbuotojai

5 pav. Jaunesnių nei 50 metų ir 50 metų ar vyresnio amžiaus mokytojų skaičiaus santykis

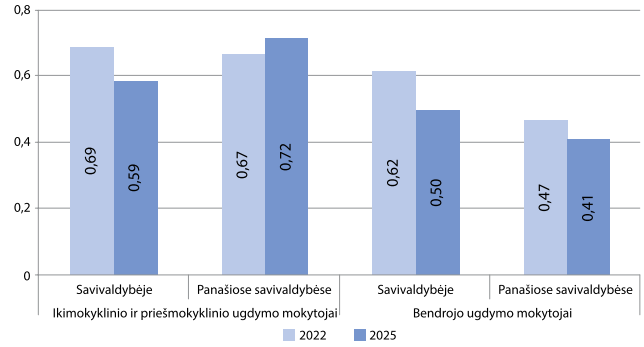

6 pav. Švietimo pagalbos specialistų pasiskirstymas pagal jų turimą bendrą pedagoginio darbo stažą, dalys (proc.)

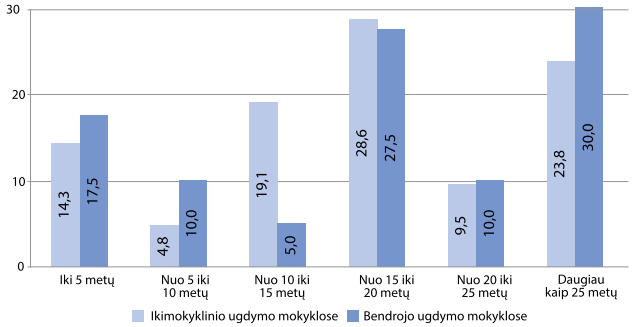

7 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių reikiamą dalykinę / ugdymo srities kvalifikaciją, dalis (proc.)

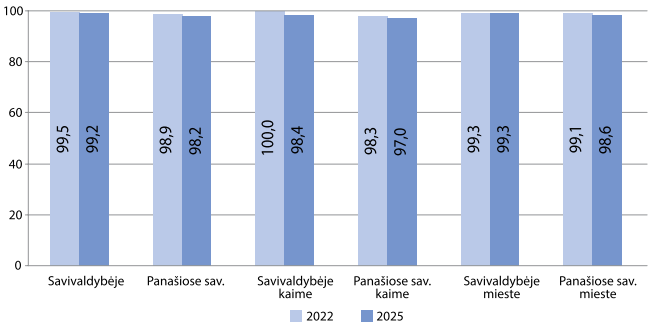

8 pav. Mokytojų, turinčių pedagogo kvalifikaciją, dalis (proc.)

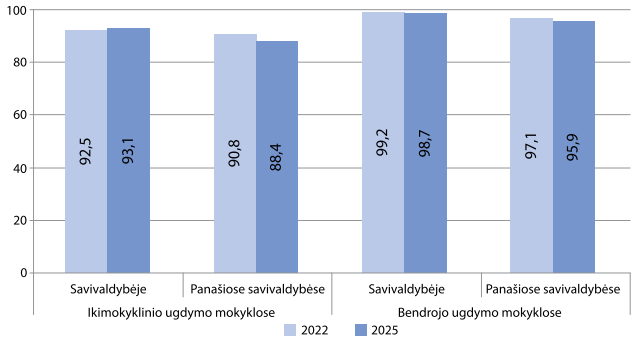

9 pav. Pedagoginių darbuotojų, dirbančių mokykloje ir studijuojančių aukštojoje mokykloje, dalis (proc.)

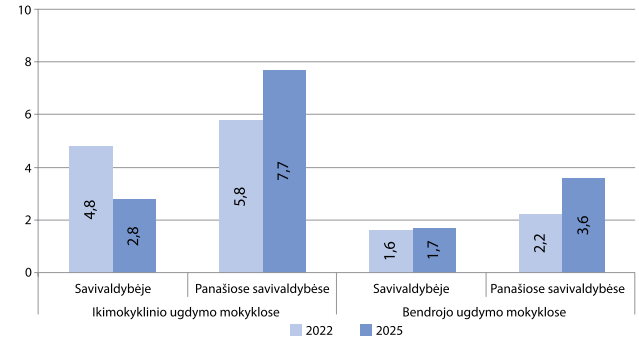

10 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių visą ar didesnę pareigybės dalį, dalis (proc.)

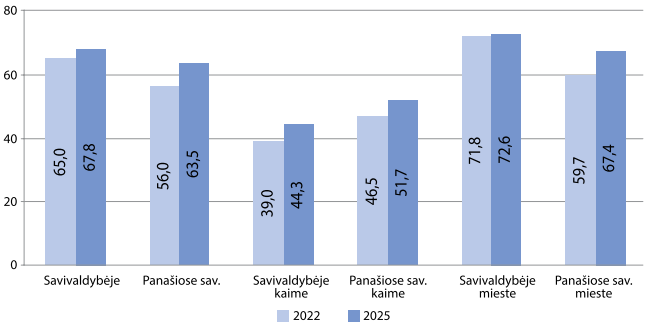

Įžvalgos ir rekomendacijos

Aukšta dalykinė savivaldybėje dirbančių mokytojų kvalifikacija sudaro prielaidas nuosekliai gerėjančiai ugdymo kokybei užtikrinti. Sistemingai įgyvendinamos pedagoginių darbuotojų paramos priemonės sudaro prielaidas kryptingai spręsti pedagoginių darbuotojų pritraukimo ir atsinaujinimo klausimus, stiprina ilgalaikį švietimo sistemos tvarumą. Savivaldybėje mažėja jaunesnių mokytojų dalis, o tai gali turėti neigiamos įtakos sistemos atsinaujinimui ir inovacijų diegimui. Kaimo vietovėse darbo sąlygos tebėra mažiau patrauklios, todėl sudėtingiau užtikrinti tolygų pedagoginių darbuotojų išteklių pasiskirstymą. Pastebimos teigiamos ugdymo kokybės tendencijos – mokinių pasiekimai yra aukšti ir nuosekliai gerėjantys. Abiturientų, išlaikančių tris ir daugiau VBE, dalis viršija panašių savivaldybių rodiklius, o tai rodo stabiliai gerėjančius mokymosi rezultatus. Vis dėlto pagrindinio ugdymo pakopoje matematikos pasiekimai išlieka žemesni nei skaitymo, o 8 kl. mergaičių pranašumas skaitymo srityje rodo netolygų kompetencijų pasiskirstymą. Išlieka skirtumai tarp miesto ir kaimo mokyklų – tiek mokinių rezultatų, tiek pedagoginių darbuotojų darbo sąlygų. Siekiant tolesnės pažangos, tikslinga didesnį dėmesį skirti matematikos mokymo kokybės stiprinimui, ypač pagrindinio ugdymo pakopoje, taikant kryptingas mokymosi spragų mažinimo, diferencijuoto ir individualizuoto ugdymo priemones. Svarbu plėtoti mokinių pažangos stebėseną ir kuo anksčiau atpažinti mokymosi sunkumus. Būtina tęsti ir plėtoti studijų rėmimo programą, stiprinti papildomas paskatas jauniems pedagoginiams darbuotojams pritraukti ir išlaikyti. Kompleksiškai stiprinant pedagoginių darbuotojų paramos priemones ir gerinant darbo sąlygas, būtų sudarytos prielaidos tolygiai ir tvariai ugdymo kokybės plėtrai visoje savivaldybėje.

Mažeikių rajono savivaldybė

Daugiau duomenų rasite čia

	Bendrojo ugdymo mokyklos	Ikimokyklinio ugdymo mokyklos	Profesinio mokymo įstaigos (padaliniai)	Neformaliojo vaikų švietimo mokyklos
	16 / 6 154 / 594	15 / 1 933 / 377	2 / 663	7 / 2 211 / 123
	1,8 % / 1,6 % / 1,5 %	2,2 % / 2,1 % / 2,6 %	2,4 % / 2,2 %	2,8 % / 2,1 % / 2,2 %
Pagal **priklausomybę**		Nevalstybinės: – / – / –	Savivaldybės: 16 / 6 154 / 594	Valstybinės: – / – / –
Pagal **tipus**		Pradinės mokyklos: 4 / 651 / 74	Progimnazijos: 5 / 2 918 / 243	Pagrindinės mokyklos: 2 / 284 / 68; Gimnazijos: 5 / 2 301 / 223
Pagal **mokomąją kalbą**		Lietuvių: 16 / 6 154	Lenkų: – / –	Rusų: – / –; Kitos: – / –
Pagal **paskirtį turi**		Specialiųjų paskirčių klasių: 2 / 97	Specializuoto ugdymo klasių: – / –	Užsienio valstybės švietimo programos paskirties klasių: – / –

Mokiniai pagal ugdymo programas	Ikimokyklinio	Priešmokyklinio	Pradinio	Pagrindinio	Vidurinio
	1 564 1,7 %	482 1,7 %	2 061 1,7 %	3 269 1,8 %	840 1,7 %

2025–2026 m. m. savivaldybėje mokėsi **153** užsieniečiai. Iš jų **137** – Ukrainos piliečiai

mokyklų skaičius · mokinių skaičius · pedagoginių darbuotojų skaičius · % dalis šalyje

Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis				Procesai							Rezultatai		
Bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus santykis	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Savivaldybės kultūros indeksas (2022 m.)	Savivaldybės gyvenimo kokybės indeksas	Vežiojamų į mokyklą mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacinės kategorijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam pedagoginiam darbuotojui (Eur)	Mokymo lėšos, panaudotos švietimo pagalbai mokyklose ir pedagoginę psichologinę pagalbą teikiančiose įstaigose, tenkančios vienam mokiniui (Eur)	Mokymo lėšų, panaudotų mokymo priemonėms įsigyti, suma, tenkanti vienam mokiniui (Eur)	Mokyklų, kuriose žmogus su negalia gali judėti tarp aukštų, dalis (proc.)	Mokinių, turinčių didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdomų bendrojo tipo klasėse, dalis (proc.) nuo visų mokinių	Pareigybės dalis, tenkanti vienam pedagoginiam darbuotojui	1–4 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų, turinčių mažiau kaip 200 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	Mokinių, toliau besimokančių po pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
-4,2↓	9,2↑	1369↑	17,5	0,71↑	21↑	56,2↑	57↓	430↑	48↑	31,3↑	2,1↑	98,8↑	1↑	33,3↓	22,5↓	0,9↑	99,6↑	6,4	308,9

Patenka tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

Rodiklio gerėjimą rodo prie jo vertės esanti rodyklė, nukreipta aukštyn, blogėjimą – rodyklė, nukreipta žemyn, kad rodiklis nesikeitė, rodo abipusė rodyklė.

Mokinių pasiekimai

1 pav. Mokyklos pagal VBE lietuvių kalbos ir literatūros (A kursas), matematikos (A kursas) rezultatus, 2025 m.

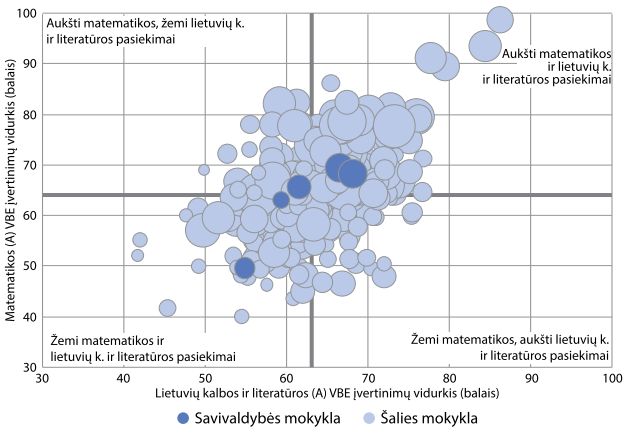

2 pav. Mokyklos pagal PUPP lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos rezultatus, 2025 m.

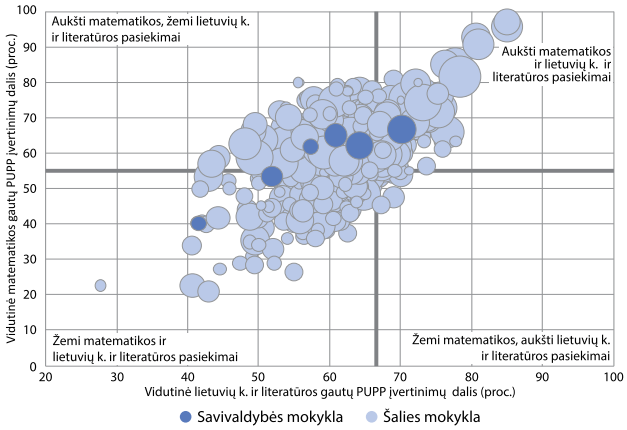

3 pav. Per NMPP bent pagrindinį mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalys (proc.), 2026 m.

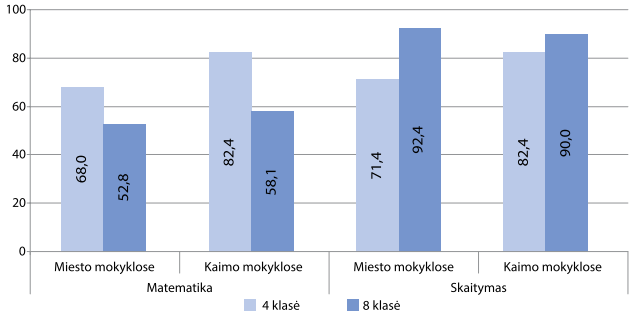

4 pav. Tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis (proc.)

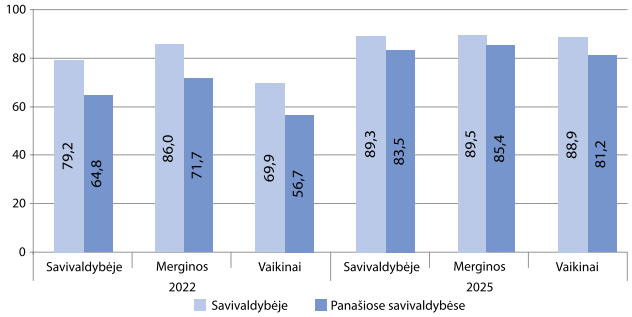

Mokytojai ir kiti pedagoginiai darbuotojai

5 pav. Mokytojų pasiskirstymas pagal jų turimą bendrą pedagoginio darbo stažą, dalys (proc.)

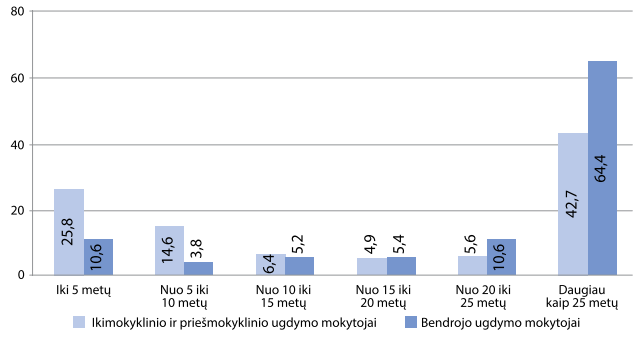

6 pav. Švietimo pagalbos specialistų pasiskirstymas pagal jų turimą bendrą pedagoginio darbo stažą, dalys (proc.)

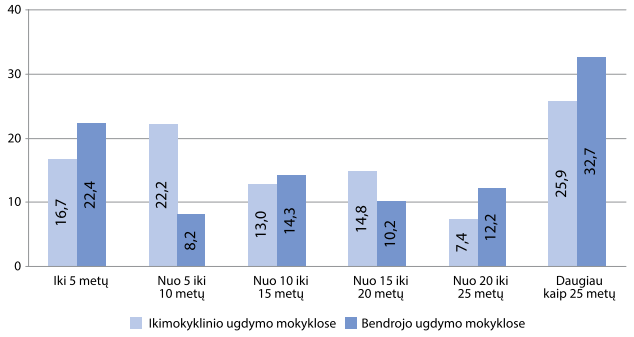

7 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių visą ar didesnę pareigybės dalį, dalis (proc.)

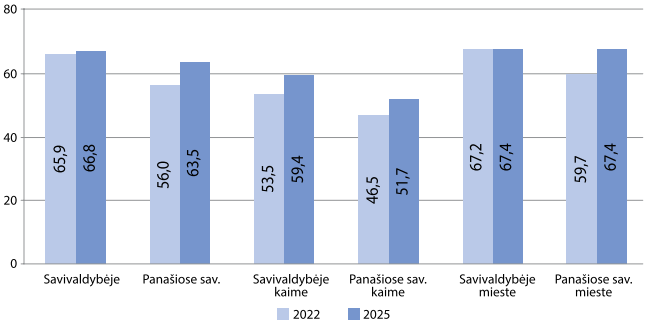

8 pav. Mokytojų, turinčių pedagogo kvalifikaciją, dalis (proc.)

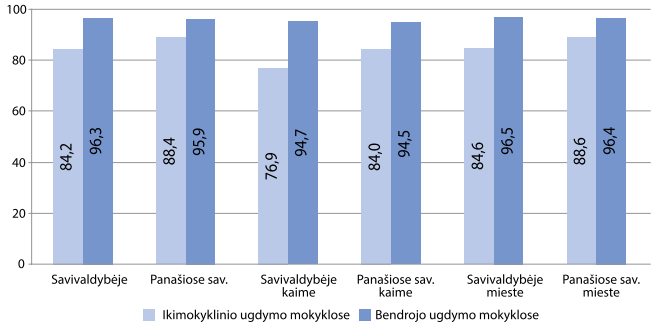

9 pav. Pedagoginių darbuotojų, dirbančių mokykloje ir studijuojančių aukštojoje mokykloje, dalis (proc.)

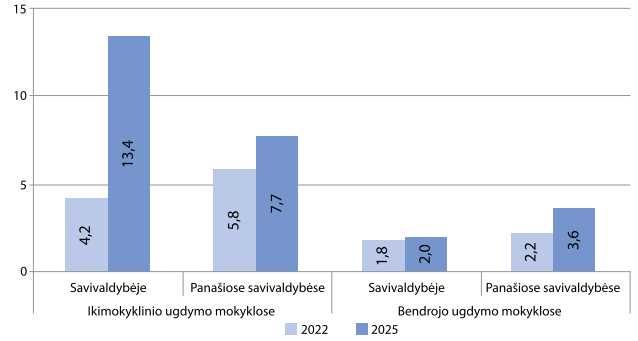

10 pav. Bendrojo ugdymo mokyklų mokytojų, mokančių daugiau nei vieno dalyko, dalis (proc.)

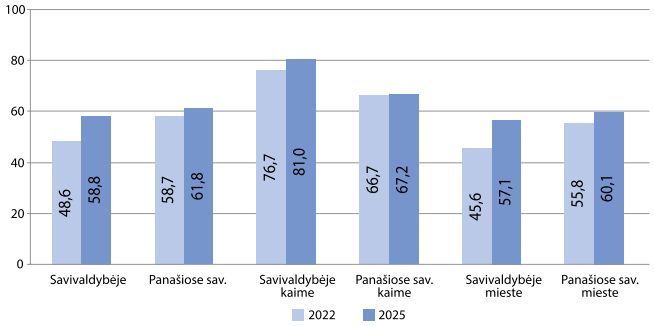

Įžvalgos ir rekomendacijos

Reaguodama į kasmet vis labiau ryškėjantį pedagoginio personalo trūkumą ir siekdama didinti jaunų mokytojų dalį bendrojo ugdymo sistemoje, kur šiuo metu dominuoja ilgametį darbo stažą turintys pedagogai, savivaldybė įgyvendina veiksmingus specialistų pritraukimo sprendimus – kompensuoja kelionės išlaidas į darbą ir atgal nuosavu transportu, apmoka dalį studijų kainos persikvalifikuojantiems ar tapti mokytojais ir švietimo pagalbos specialistais norintiems asmenims. Šios priemonės jau padėjo užtikrinti teigiamus pokyčius: išaugo studijuojančių pedagoginių darbuotojų dalis (ypač ikimokyklinio ugdymo įstaigose), o kaimo vietovėse padidėjo daugiau kaip vieno dalyko mokančių mokytojų ir visą ar didesnę pareigybės dalį turinčių mokytojų dalys. Analizuojant VBE ir PUPP rezultatus, pastebimi nemaži skirtumai tarp kai kurių savivaldybės mokyklų, o NMPP rezultatai rodo skirtumus tarp kaimo ir miesto mokyklų, tarp 4 klasės ir 8 klasės rezultatų. Nors didžioji dalis mokytojų turi aukštas kvalifikacines kategorijas, siekiant sumažinti šiuos pasiekimų skirtumus, tikslinga sistemingai didinti pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudojamas mokymo lėšas, tenkančias vienam darbuotojui. Pažymėtina, kad jaunų švietimo pagalbos specialistų dalis bendrojo ugdymo mokyklose yra didesnė nei mokytojų, ir juos savivaldybė pritraukia sėkmingiau, tačiau šių specialistų paklausa ateityje turėtų augti, nes didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių, ugdomų bendrojo tipo klasėse, dalis nuo visų mokinių yra maža, palyginti su kitomis šalies savivaldybėmis.

Molėtų rajono savivaldybė

Daugiau duomenų rasite čia

	Bendrojo ugdymo mokyklos	Ikimokyklinio ugdymo mokyklos	Profesinio mokymo įstaigos (padaliniai)	Neformaliojo vaikų švietimo mokyklos
	5 / 1 460 / 184	3 / 463 / 64	1 / 203	2 / 564 / 36
	0,6 % / 0,4 % / 0,5 %	0,4 % / 0,5 % / 0,4 %	1,2 % / 0,7 %	0,8 % / 0,5 % / 0,7 %
Pagal **priklausomybę**		Nevalstybinės: – / – / –	Savivaldybės: 5 / 1 460 / 184	Valstybinės: – / – / –
Pagal **tipus**		Pradinės mokyklos: 1 / 336 / 32	Progimnazijos: 1 / 333 / 38	Pagrindinės mokyklos: – / – / –
				Gimnazijos: 3 / 791 / 121
Pagal **mokomąją kalbą**		Lietuvių: 5 / 1 460	Lenkų: – / –	Rusų: – / –
				Kitos: – / –
Pagal **paskirtį turi**		Specialiųjų paskirčių klasių: 1 / 21	Specializuoto ugdymo klasių: – / –	Užsienio valstybės švietimo programos paskirties klasių: – / –

Mokiniai pagal ugdymo programas	Ikimokyklinio	Priešmokyklinio	Pradinio	Pagrindinio	Vidurinio
	363 0,4 %	121 0,4 %	477 0,4 %	763 0,4 %	220 0,4 %

2025–2026 m. m. savivaldybėje mokėsi **26** užsieniečiai. Iš jų **21** – Ukrainos pilietis

mokyklų skaičius · mokinių skaičius · pedagoginių darbuotojų skaičius · % dalis šalyje

Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis				Procesai							Rezultatai		
Bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus santykis	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Savivaldybės kultūros indeksas (2022 m.)	Savivaldybės gyvenimo kokybės indeksas	Vežiojamų į mokyklą mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacinės kategorijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam pedagoginiam darbuotojui (Eur)	Mokymo lėšos, panaudotos švietimo pagalbai mokyklose ir pedagoginę psichologinę pagalbą teikiančiose įstaigose, tenkančios vienam mokiniui (Eur)	Mokymo lėšų, panaudotų mokymo priemonėms įsigyti, suma, tenkanti vienam mokiniui (Eur)	Mokyklų, kuriose žmogus su negalia gali judėti tarp aukštų, dalis (proc.)	Mokinių, turinčių didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdomų bendrojo tipo klasėse, dalis (proc.) nuo visų mokinių	Pareigybės dalis, tenkanti vienam pedagoginiam darbuotojui	1–4 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų turinčių mažiau kaip 200 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	Mokinių, toliau besimokančių po pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
-4,8↓	8,3↑	1175↑	28,1	0,59↑	47↓	43,4↑	62↑	577↑	33↑	60↑	7,1↑	95,5↑	6,6↑	0↔	18,4↓	1,4↑	99,2↑	6,8	323,4

Patenka tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia
Rodiklio gerėjimą rodo prie jo vertės esanti rodyklė, nukreipta aukštyn, blogėjimą – rodyklė, nukreipta žemyn, kad rodiklis nesikeitė, rodo abipusė rodyklė.

Mokinių pasiekimai

1 pav. Mokyklos pagal VBE lietuvių kalbos ir literatūros (A kursas), matematikos (A kursas) rezultatus, 2025 m.

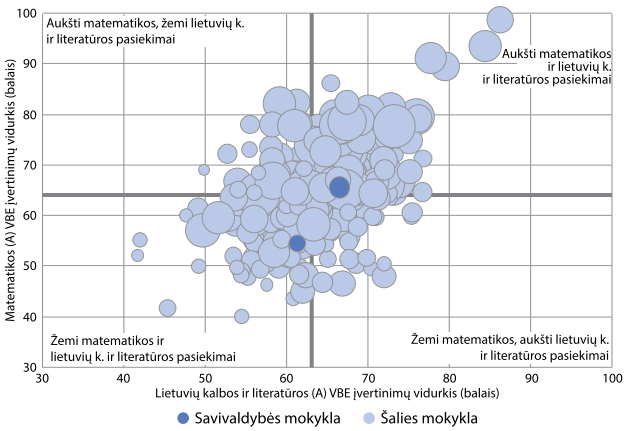

2 pav. Mokyklos pagal PUPP lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos rezultatus, 2025 m.

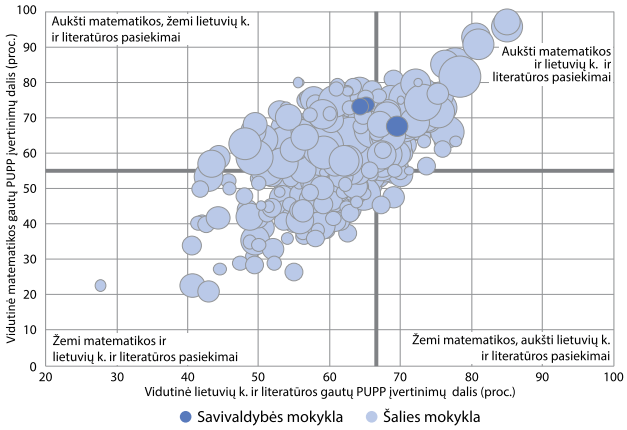

3 pav. Per NMPP bent pagrindinį mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalys (proc.), 2026 m.

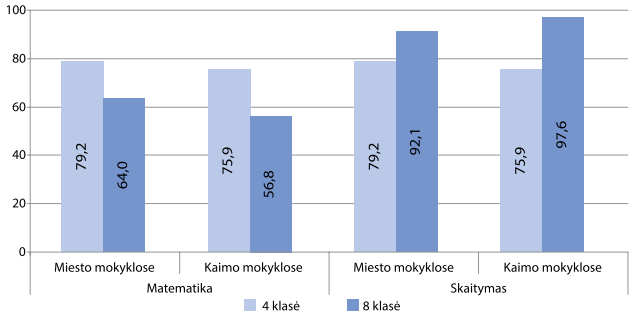

4 pav. Tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis (proc.)

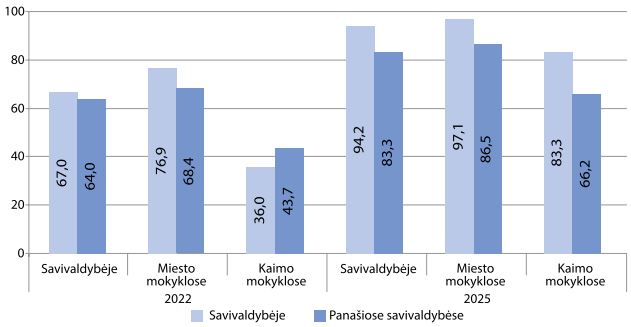

Mokytojai ir kiti pedagoginiai darbuotojai

5 pav. Jaunesnių nei 50 metų ir 50 metų ar vyresnio amžiaus mokytojų skaičiaus santykis

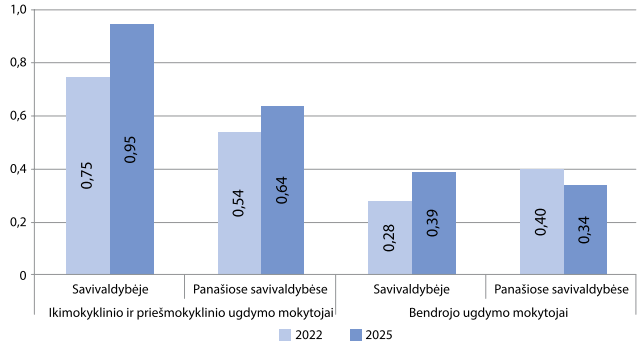

6 pav. Mokytojų, turinčių pedagogo kvalifikaciją, dalis (proc.)

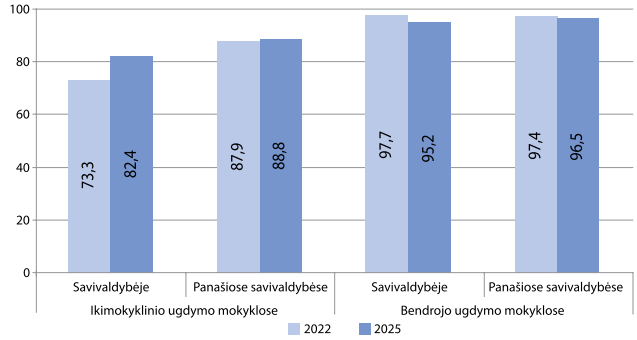

7 pav. Švietimo pagalbos specialistų, dirbančių bendrojo ugdymo mokyklose, pasiskirstymas pagal jų turimą bendrą pedagoginio darbo stažą, dalys (proc.)

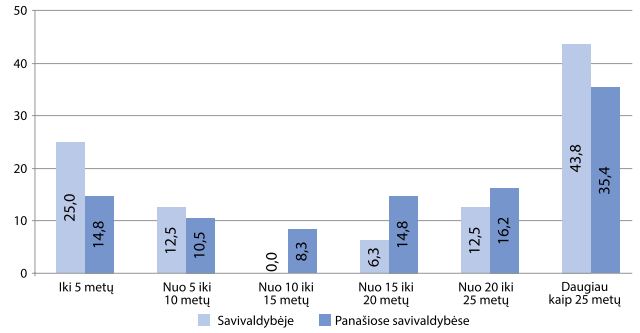

8 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių visą ar didesnę pareigybės dalį, dalis (proc.)

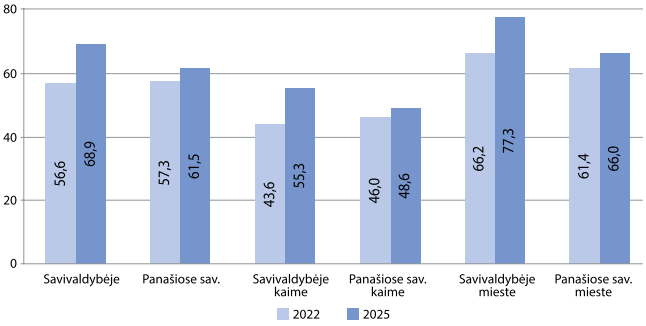

9 pav. Bendrojo ugdymo mokyklų mokytojų, mokančių daugiau nei vieno dalyko, dalis (proc.)

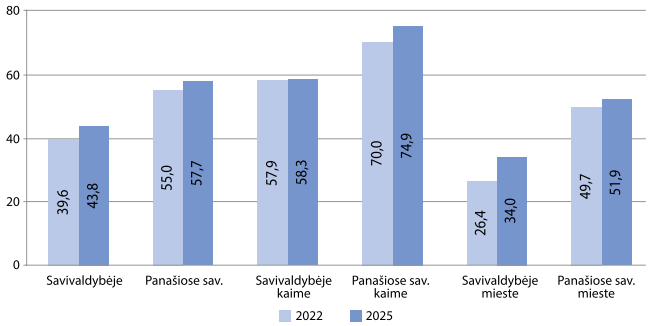

10 pav. Pedagoginių darbuotojų, dirbančių mokykloje ir studijuojančių aukštojoje mokykloje, dalis (proc.)

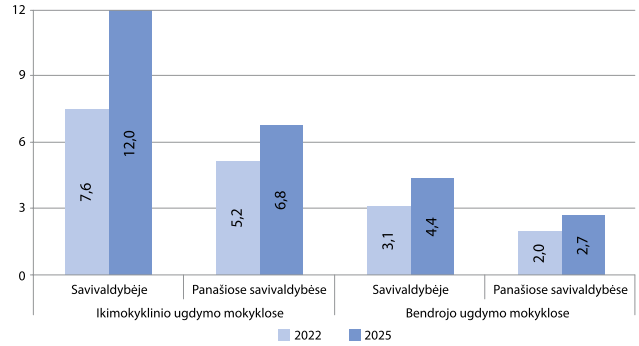

Įžvalgos ir rekomendacijos

Savivaldybės švietimo duomenys atskleidžia gerėjančias ugdymo tendencijas. Pozityvią kaitą rodo didėjanti aukštos kvalifikacijos mokytojų dalis, augančios jaunesnių nei 50 metų mokytojų ir pedagoginių darbuotojų, dirbančių mokykloje ir studijuojančių aukštojoje mokykloje, dalys. Taip pat stiprinamas dėmesys įtraukiajam ugdymui ir švietimo pagalbos prieinamumui. Nuosekliai investuojama į švietimo, psichologinę ir pedagoginę pagalbą. Auganti dalis bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių visą ar didesnę pareigybės dalį, rodo gerėjančias mokytojų darbo sąlygas, o daugėjant mokytojų, galinčių mokyti daugiau nei vieno dalyko, stiprinamos mokyklų galimybės efektyviau panaudoti žmogiškuosius išteklius, ypač kaimo mokyklose. Analizuojant mokinių pasiekimus, matyti didėjanti 3 ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis, kuri viršija panašių savivaldybių lygį. Pagal apibendrintą VBE rodiklį savivaldybė patenka tarp trečdalio geriausius rezultatus pasiekusių šalies savivaldybių, didelis dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius. Vis dėlto pastebimi pasiekimų skirtumai tarp miesto ir kaimo gimnazijų (VBE), pasiekimų skirtumai 4 ir 8 klasėse (NMPP). Taip pat švietimo duomenys atskleidžia nepakankamai išnaudojamus vidinius išteklius – santykinai mažą mokymo lėšų panaudojimą mokymo priemonėms įsigyti, pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti. Siekiant užtikrinti ugdymo kokybę ir švietimo sistemos tvarumą, tikslinga didinti aukštos kvalifikacijos pedagogų dalį, stiprinti mokytojų kompetencijas. Tikslinga taikyti priemones, skirtas mokinių pasiekimų skirtumams sumažinti, užtikrinant nuoseklią mokymosi pagalbą ir kokybišką ugdymą visiems mokiniams.

Neringos savivaldybė

Daugiau duomenų rasite čia

	Bendrojo ugdymo mokyklos	Ikimokyklinio ugdymo mokyklos	Profesinio mokymo įstaigos (padaliniai)	Neformaliojo vaikų švietimo mokyklos
	1 (0,1 %)	1 (0,1 %)	–	2 (0,8 %)
	162 (0,04 %)	51 (0,1 %)	–	106 (0,1 %)
	31 (0,1 %)	14 (0,1 %)		23 (0,4 %)

Pagal **priklausomybę**	Nevalstybinės – – –	Savivaldybės 1 162 31	Valstybinės – – –	
Pagal **tipus**	Pradinės mokyklos – – –	Progimnazijos – – –	Pagrindinės mokyklos – – –	Gimnazijos 1 162 31
Pagal **mokomąją kalbą**	Lietuvių 1 162	Lenkų – –	Rusų – –	Kitos – –
Pagal **paskirtį turi**	Specialiųjų paskirčių klasių – –	Specializuoto ugdymo klasių – –	Užsienio valstybės švietimo programos paskirties klasių – –	

Mokiniai pagal ugdymo programas	Ikimokyklinio	Priešmokyklinio	Pradinio	Pagrindinio	Vidurinio
	50 (0,1 %)	13 (0,05 %)	57 (0,05 %)	76 (0,04 %)	17 (0,03 %)

2025–2026 m. m. savivaldybėje mokėsi **23** užsieniečiai. Iš jų **23** – Ukrainos piliečiai

mokyklų skaičius · mokinių skaičius · pedagoginių darbuotojų skaičius · % dalis šalyje

Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis				Procesai							Rezultatai		
Bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus santykis	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Savivaldybės kultūros indeksas (2022 m.)	Savivaldybės gyvenimo kokybės indeksas	Vežiojamų į mokyklą mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacinės kategorijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam pedagoginiam darbuotojui (Eur)	Mokymo lėšos, panaudotos švietimo pagalbai mokyklose ir pedagoginę psichologinę pagalbą teikiančiose įstaigose, tenkančios vienam mokiniui (Eur)	Mokymo lėšų, panaudotų mokymo priemonėms įsigyti, suma, tenkanti vienam mokiniui (Eur)	Mokyklų, kuriose žmogus su negalia gali judėti tarp aukštų, dalis (proc.)	Mokinių, turinčių didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdomų bendrojo tipo klasėse, dalis (proc.) nuo visų mokinių	Pareigybės dalis, tenkanti vienam pedagoginiam darbuotojui	1–4 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų turinčių mažiau kaip 200 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	Mokinių, toliau besimokančių po pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
-7,3↓	2,9↑	1271↑	49,4	0,86↑	63,8↓	52,6↓	41↓	334↑	32↑	0↔	1,5↑	76,3↑	0↔	100↔	12,5↓	1,6↑	100	0	

Patenka tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia
Rodiklio gerėjimą rodo prie jo vertės esanti rodyklė, nukreipta aukštyn, blogėjimą – rodyklė, nukreipta žemyn, kad rodiklis nesikeitė, rodo abipusė rodyklė.

Mokinių pasiekimai

1 pav. Mokyklos pagal PUPP lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos rezultatus, 2025 m.

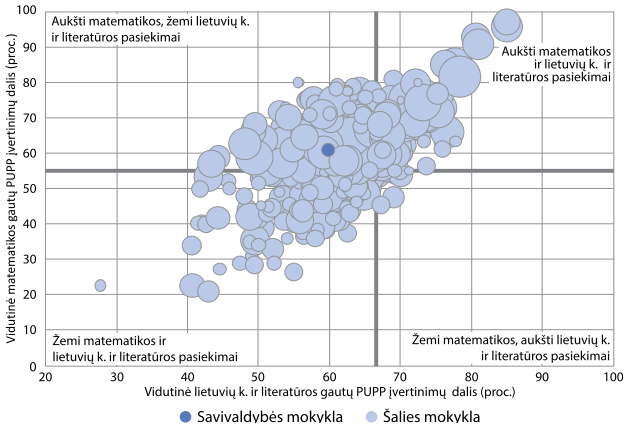

2 pav. Per NMPP bent pagrindinį mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalys (proc.), 2026 m.

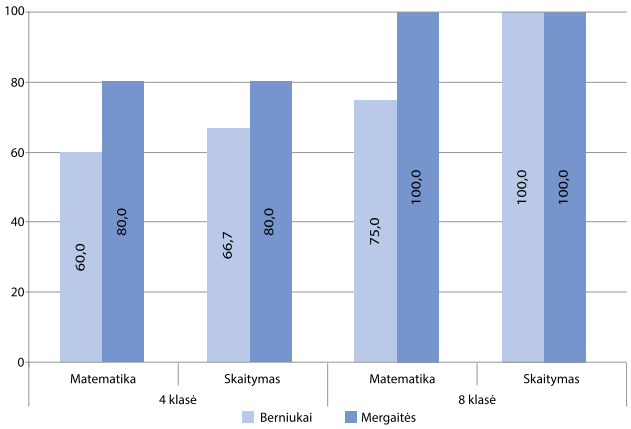

3 pav. Įgijusių pagrindinį išsilavinimą mokinių dalis (proc.), 2025 m.

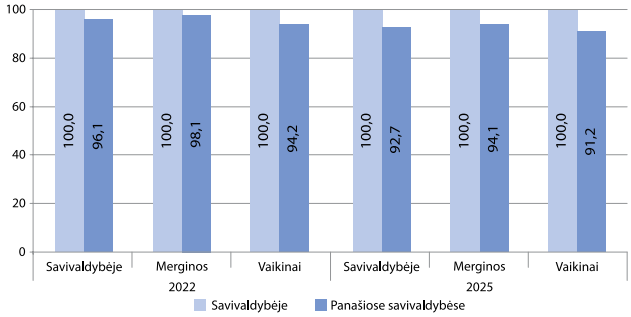

4 pav. Neformaliojo vaikų švietimo veiklose, organizuojamose mokyklos ir kitų švietimo teikėjų, dalyvaujančių mokinių dalis (proc.)

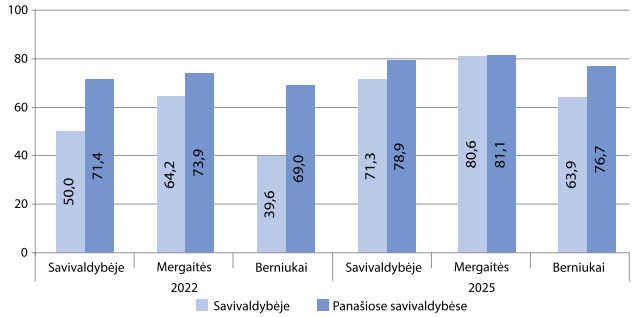

Mokytojai ir kiti pedagoginiai darbuotojai

5 pav. Jaunesnių nei 50 metų ir 50 metų ar vyresnio amžiaus mokytojų skaičiaus santykis

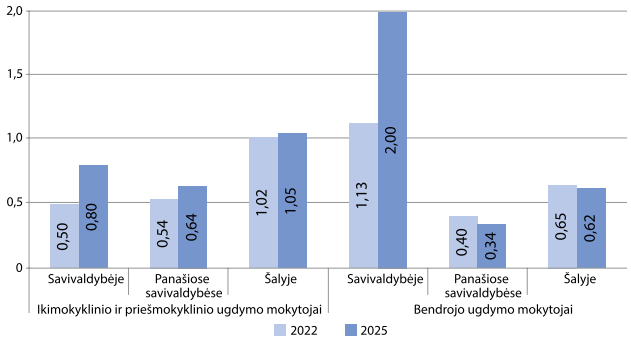

6 pav. Mokytojų, turinčių pedagogo kvalifikaciją, dalis (proc.)

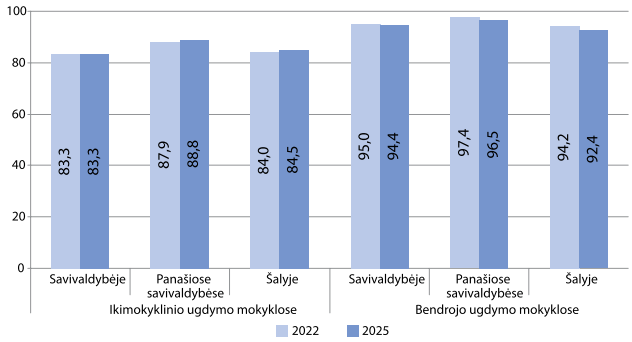

7 pav. Pedagoginių darbuotojų, atvykstančių iš kitos savivaldybės, dalis (proc.)

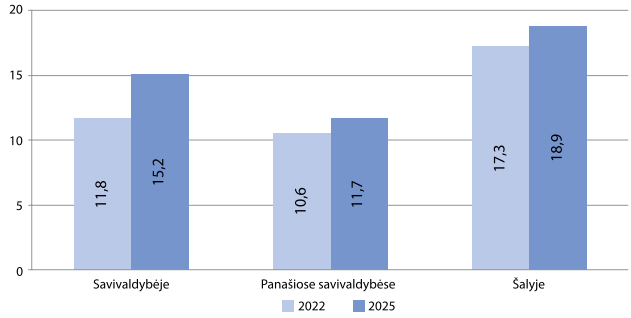

8 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių visą ar didesnę pareigybės dalį, dalis (proc.)

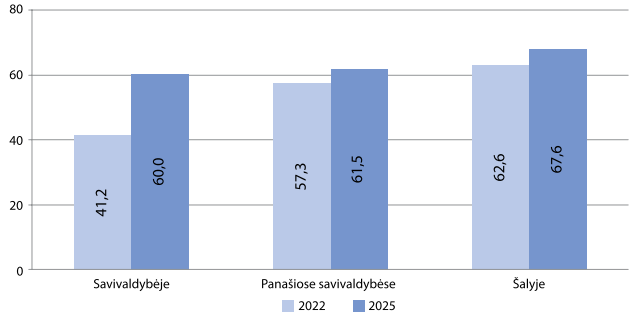

9 pav. Bendrojo ugdymo mokyklų mokytojų, mokančių daugiau nei vieno dalyko, dalis (proc.)

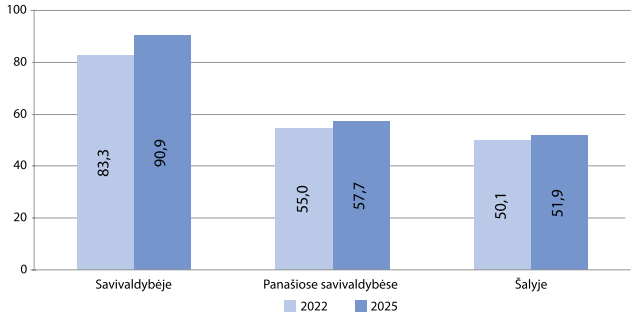

10 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių reikiamą dalykinę / ugdymo srities kvalifikaciją, dalis (proc.)

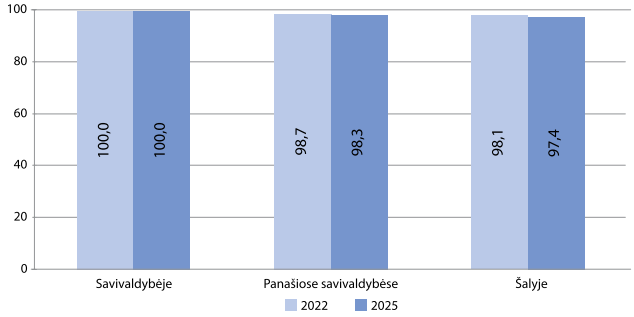

Įžvalgos ir rekomendacijos

Pedagoginiams darbuotojams pritraukti ir švietimo paslaugų kokybei užtikrinti savivaldybėje taikomos tikslinės paramos priemonės: studentų rėmimo programa, kelionės išlaidų kompensavimas ir mokytojų perkvalifikavimo bei studijų finansavimas. Pažymėtina, kad visi bendrojo ugdymo mokytojai turi reikiamą dalykinę / ugdymo srities kvalifikaciją, o aukštos kvalifikacinės kategorijos mokytojų dalis – viena didžiausių šalyje. Išaugo bendrojo ugdymo mokytojų, mokančių daugiau nei vieno dalyko ir turinčių visą pareigybę, skaičius, tačiau pareigybės dalis, tenkanti vienam pedagoginiam darbuotojui, išlieka maža. Padidėjo iš kitų savivaldybių atvykstančių pedagoginių darbuotojų dalis. Paaugo švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius, šis rodiklis yra vienas geriausių šalyje. Mokinių pasiekimų analizė parodė, kad per NMPP bent pagrindinį matematikos ir skaitymo mokymosi pasiekimų lygį 4 klasėje pasiekė didesnė dalis mergaičių nei berniukų, 8 klasėje skaitymo pasiekimų skirtumų tarp lyčių neliko. Per PUPP mokinių gautų matematikos, lietuvių k. ir literatūros įvertinimų vidutinė dalis panaši. Lyginamuoju laikotarpiu visi mokiniai įgijo pagrindinį išsilavinimą ir tęsė mokslą. Daugėjo mokinių, dalyvaujančių neformaliojo vaikų švietimo veiklose, kurias organizuoja mokykla ir kiti švietimo teikėjai, tačiau šis rodiklis išlieka mažesnis nei panašių savivaldybių. Siekiant tvaraus ugdymo plėtros, siūlytina didinti mokymo lėšų sumą pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti, mokymo priemonėms įsigyti ir švietimo pagalbai teikti – ji viena mažiausių šalyje. Taip pat svarbu padėti mokiniams kuo anksčiau atpažinti savo gebėjimus ir skatinti juos dalyvauti dalykinėse olimpiadose bei konkursuose.

Pagėgių savivaldybė

Daugiau duomenų rasite čia

	Bendrojo ugdymo mokyklos	Ikimokyklinio ugdymo mokyklos	Profesinio mokymo įstaigos (padaliniai)	Neformaliojo vaikų švietimo mokyklos
Mokyklų skaičius	2 (0,2 %)	1 (0,1 %)	–	1 (0,4 %)
Mokinių skaičius	659 (0,2 %)	134 (0,1 %)	–	247 (0,2 %)
Pedagoginių darbuotojų skaičius	73 (0,2 %)	21 (0,1 %)		15 (0,3 %)

Pagal **priklausomybę**	Nevalstybinės – – –	Savivaldybės 2 659 73	Valstybinės – – –	
Pagal **tipus**	Pradinės mokyklos – – –	Progimnazijos – – –	Pagrindinės mokyklos – – –	Gimnazijos 2 659 73
Pagal **mokomąją kalbą**	Lietuvių 2 659	Lenkų – –	Rusų – –	Kitos – –
Pagal **paskirtį turi**	Specialiųjų paskirčių klasių – –	Specializuoto ugdymo klasių – –	Užsienio valstybės švietimo programos paskirties klasių – –	

Mokiniai pagal ugdymo programas	Ikimokyklinio	Priešmokyklinio	Pradinio	Pagrindinio	Vidurinio
	132 0,1 %	39 0,1 %	218 0,2 %	340 0,2 %	64 0,1 %

2025–2026 m. m. savivaldybėje mokėsi **12** užsieniečių. Iš jų **9** – Ukrainos piliečiai

mokyklų skaičius · mokinių skaičius · pedagoginių darbuotojų skaičius · % dalis šalyje

Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis				Procesai							Rezultatai		
Bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus santykis	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Savivaldybės kultūros indeksas (2022 m.)	Savivaldybės gyvenimo kokybės indeksas	Vežiojamų į mokyklą mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacinės kategorijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam pedagoginiam darbuotojui (Eur)	Mokymo lėšos, panaudotos švietimo pagalbai mokyklose ir pedagoginę psichologinę pagalbą teikiančiose įstaigose, tenkančios vienam mokiniui (Eur)	Mokymo lėšų, panaudotų mokymo priemonėms įsigyti, suma, tenkanti vienam mokiniui (Eur)	Mokyklų, kuriose žmogus su negalia gali judėti tarp aukštų, dalis (proc.)	Mokinių, turinčių didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdomų bendrojo tipo klasėse, dalis (proc.) nuo visų mokinių	Pareigybės dalis, tenkanti vienam pedagoginiam darbuotojui	1–4 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų turinčių mažiau kaip 200 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	Mokinių, toliau besimokančių po pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
-10,5↓	8,9↓	1272↑	15,9	0,58↑	58,7↑	49,1↑	54↓	521↑	41↓	0↔	3,1↑	101,7↑	0↔	50↓	18,3↓	1,1↑	100↑	0	288,2

Patenka tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia
Rodiklio gerėjimą rodo prie jo vertės esanti rodyklė, nukreipta aukštyn, blogėjimą – rodyklė, nukreipta žemyn, kad rodiklis nesikeitė, rodo abipusė rodyklė.

Mokinių pasiekimai

1 pav. Mokyklos pagal VBE lietuvių kalbos ir literatūros (A kursas), matematikos (A kursas) rezultatus, 2025 m.

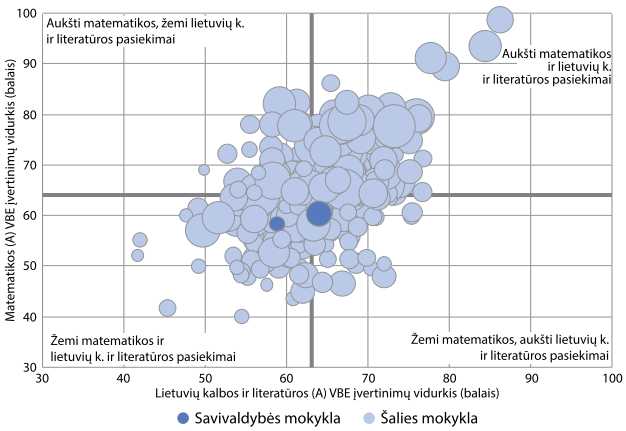

2 pav. Mokyklos pagal PUPP lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos rezultatus, 2025 m.

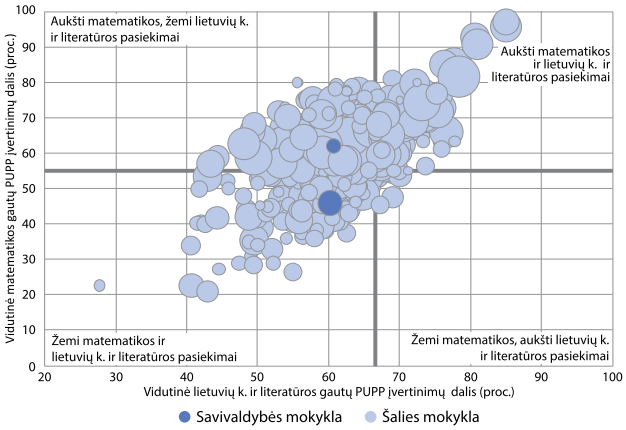

3 pav. Per NMPP bent pagrindinį mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalys (proc.), 2026 m.

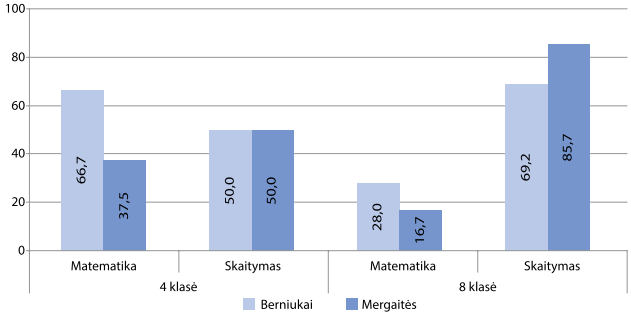

4 pav. Tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis (proc.)

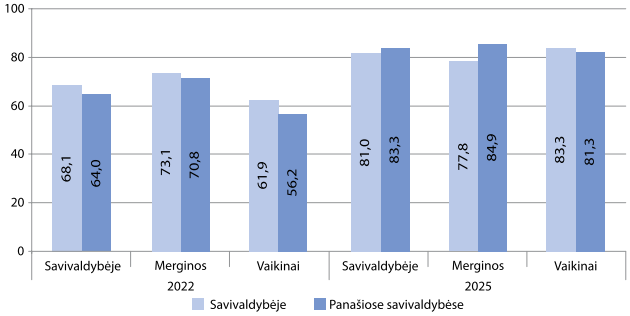

Mokytojai ir kiti pedagoginiai darbuotojai

5 pav. Jaunesnių nei 50 metų ir 50 metų ar vyresnio amžiaus mokytojų skaičiaus santykis

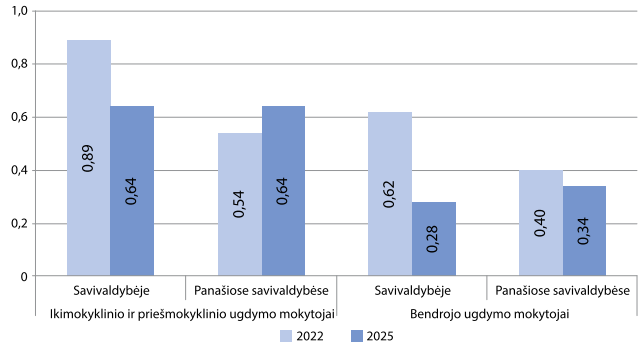

6 pav. Mokytojų, dirbančių ne vienoje bendrojo ugdymo mokykloje, dalis (proc.)

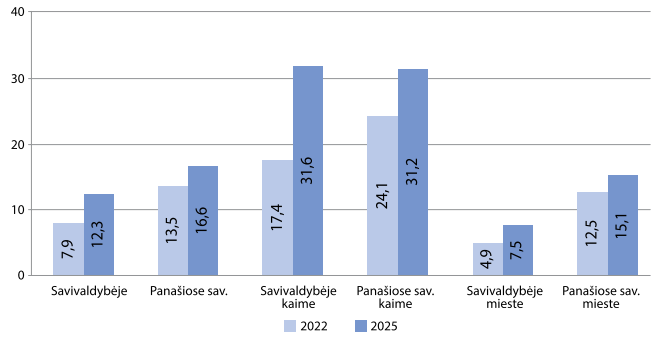

7 pav. Mokytojų, turinčių pedagogo kvalifikaciją, dalis (proc.)

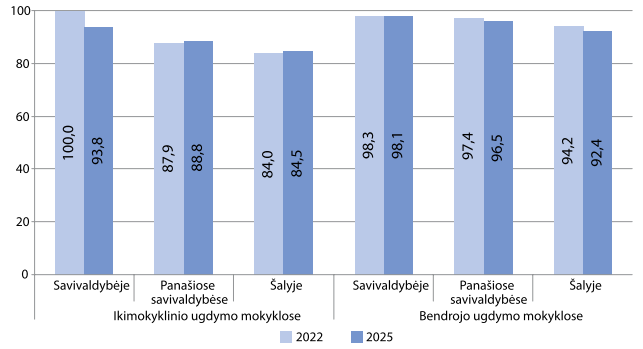

8 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių reikiamą dalykinę / ugdymo srities kvalifikaciją, dalis (proc.)

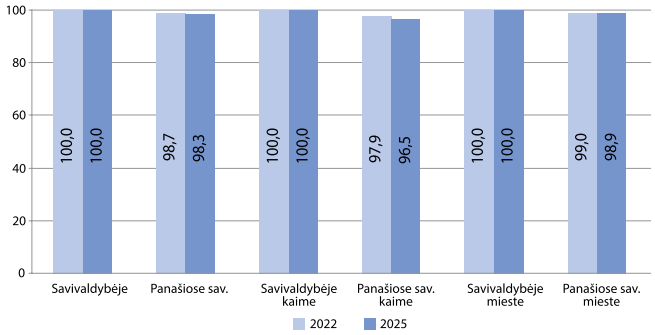

9 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių visą ar didesnę pareigybės dalį, dalis (proc.)

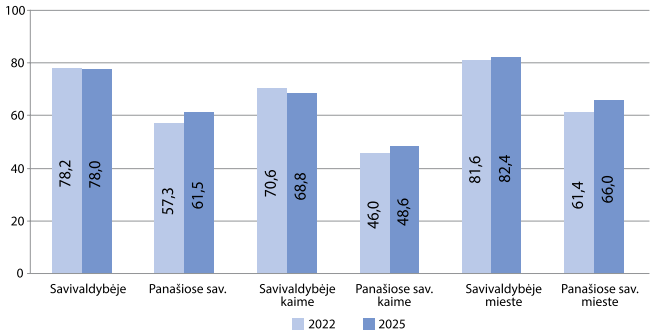

10 pav. Švietimo pagalbos specialistų, dirbančių bendrojo ugdymo mokyklose, pasiskirstymas pagal jų turimą bendrą pedagoginio darbo stažą, dalys (proc.)

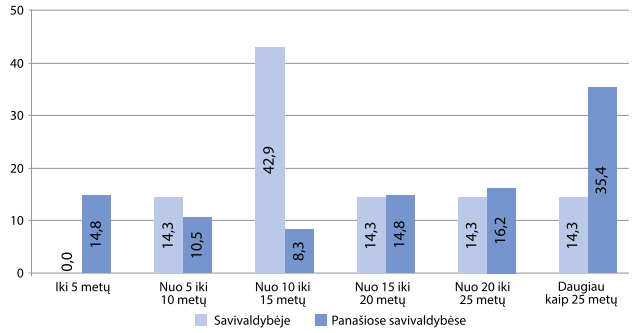

Įžvalgos ir rekomendacijos

Savivaldybėje padidėjo švietimo pagalbos specialistų, tenkančių šimtui mokinių, skaičius. Vidutiniškai vienam pedagoginiam darbuotojui tenka daugiau kaip viena pareigybė, tačiau didėja mokytojų, dirbančių ne vienoje mokykloje, ypač kaime, dalis. Visi pedagogai turi reikiamą dalykinę ar ugdymo srities kvalifikaciją, didėja aukštos kvalifikacinės kategorijos mokytojų dalis. Savivaldybėje formuojasi palankios prielaidos mokytojų profesinei veiklai – daugiau lėšų panaudota reikiamiems specialistams pritraukti, savivaldybė kompensuoja mokytojams dalį kelionės į darbą ir iš darbo išlaidų. Atsižvelgiant į tai, kad didžiąją dalį pedagoginių darbuotojų sudaro vyresnio amžiaus mokytojai, tikslinga ieškoti papildomų priemonių jauniems specialistams pritraukti į mokyklas. Pasiekimų analizė rodo gerėjančius VBE rezultatus, nors matematikos (A kurso) rezultatai žemesni už šalies įvertinimų vidurkį, o lietuvių kalbos ir literatūros (A kurso) – tik šiek tiek už juos aukštesni. PUPP duomenys atskleidžia žemą lietuvių kalbos ir literatūros pasiekimų lygį ir matematikos pasiekimų netolygumus tarp mokyklų. NMPP rodikliai rodo aukštesnius matematikos pasiekimus pradinio nei pagrindinio ugdymo pakopoje, o skaitymo pasiekimai yra geresni pagrindinio ugdymo pakopoje. Pastebimi dideli skirtumai tarp lyčių: matematikos pasiekimai aukštesni berniukų nei mergaičių, o skaitymo – mergaičių. Siekiant užtikrinti ilgalaikį švietimo sistemos tvarumą, tikslinga panaudoti daugiau mokymo lėšų pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti ir mokymo priemonėms įsigyti, pritaikyti mokyklų aplinką asmenims su judėjimo negalia, įgyvendinti gabių mokinių atpažinimo ir ugdymo strategijas, mažinti mokymosi pasiekimų atotrūkį tarp lyčių, miesto ir kaimo mokyklų.

Pakruojo rajono savivaldybė

Daugiau duomenų rasite čia

	Bendrojo ugdymo mokyklos	Ikimokyklinio ugdymo mokyklos	Profesinio mokymo įstaigos (padaliniai)	Neformaliojo vaikų švietimo mokyklos
mokyklų skaičius	7 (0,8 %)	6 (0,9 %)	–	1 (0,4 %)
mokinių skaičius	1 632 (0,4 %)	398 (0,4 %)	–	201 (0,2 %)
pedagogų skaičius	217 (0,6 %)	74 (0,5 %)		23 (0,4 %)

Pagal **priklausomybę**	Nevalstybinės – – –	Savivaldybės 7 1 632 217	Valstybinės – – –	
Pagal **tipus**	Pradinės mokyklos 1 61 14	Progimnazijos 1 520 49	Pagrindinės mokyklos 3 447 82	Gimnazijos 2 604 85
Pagal **mokomąją kalbą**	Lietuvių 7 1 632	Lenkų – –	Rusų – –	Kitos – –
Pagal **paskirtį turi**	Specialiųjų paskirčių klasių 1 17	Specializuoto ugdymo klasių – –	Užsienio valstybės švietimo programos paskirties klasių – –	

Mokiniai pagal ugdymo programas	Ikimokyklinio	Priešmokyklinio	Pradinio	Pagrindinio	Vidurinio
	420 0,4 %	121 0,4 %	500 0,4 %	791 0,4 %	198 0,4 %

2025–2026 m. m. savivaldybėje mokėsi **16** užsieniečių. Iš jų **10** – Ukrainos piliečiai

mokyklų skaičius · mokinių skaičius · pedagogų darbuotojų skaičius · % dalis šalyje

Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis				Procesai							Rezultatai		
Bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus santykis	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Savivaldybės kultūros indeksas (2022 m.)	Savivaldybės gyvenimo kokybės indeksas	Vežiojamų į mokyklą mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacinės kategorijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam pedagoginiam darbuotojui (Eur)	Mokymo lėšos, panaudotos švietimo pagalbai mokyklose ir pedagoginę psichologinę pagalbą teikiančiose įstaigose, tenkančios vienam mokiniui (Eur)	Mokymo lėšų, panaudotų mokymo priemonėms įsigyti, suma, tenkanti vienam mokiniui (Eur)	Mokyklų, kuriose žmogus su negalia gali judėti tarp aukštų, dalis (proc.)	Mokinių, turinčių didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdomų bendrojo tipo klasėse, dalis (proc.) nuo visų mokinių	Pareigybės dalis, tenkanti vienam pedagoginiam darbuotojui	1–4 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų turinčių mažiau kaip 200 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	Mokinių, toliau besimokančių po pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
-5,9↓	8,3	1260↑	24	0,62↑	51,4↓	47,3↑	57↑	537↑	34↑	28,6↓	3,4↑	90,4↓	4↑	57,1↓	18↑	1,3↑	97,6↑	6,4	306,4

Patenka tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

Rodiklio gerėjimą rodo prie jo vertės esanti rodyklė, nukreipta aukštyn, blogėjimą – rodyklė, nukreipta žemyn, kad rodiklis nesikeitė, rodo abipusė rodyklė.

Mokinių pasiekimai

1 pav. Mokyklos pagal VBE lietuvių kalbos ir literatūros (A kursas), matematikos (A kursas) rezultatus, 2025 m.

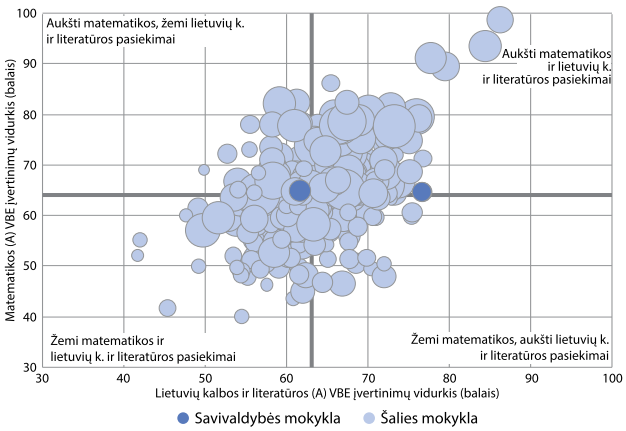

2 pav. Mokyklos pagal PUPP lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos rezultatus, 2025 m.

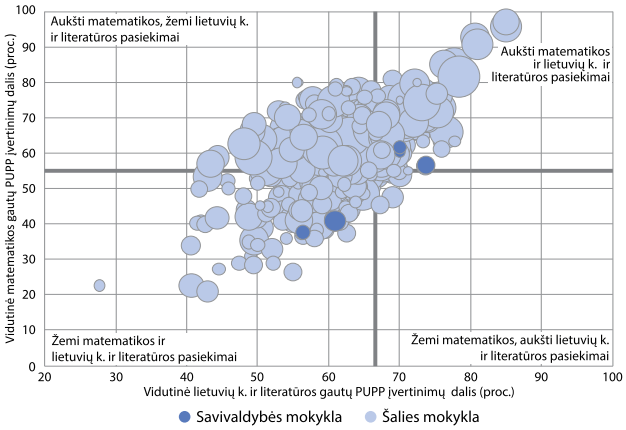

3 pav. Per NMPP bent pagrindinį mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalys (proc.), 2026 m.

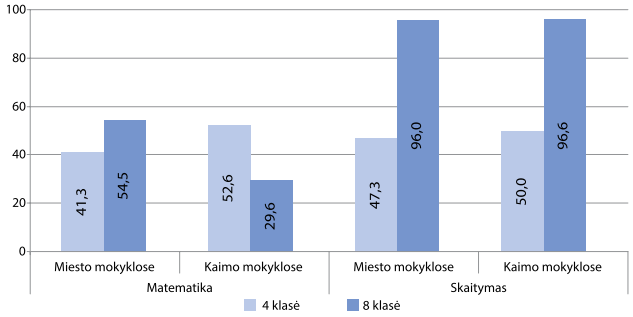

4 pav. Tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis (proc.)

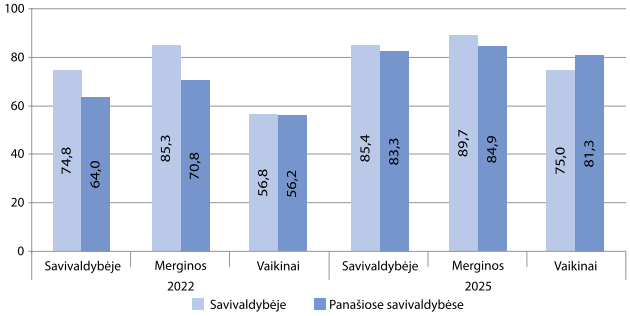

Mokytojai ir kiti pedagoginiai darbuotojai

5 pav. Jaunesnių nei 50 metų ir 50 metų ar vyresnio amžiaus mokytojų skaičiaus santykis

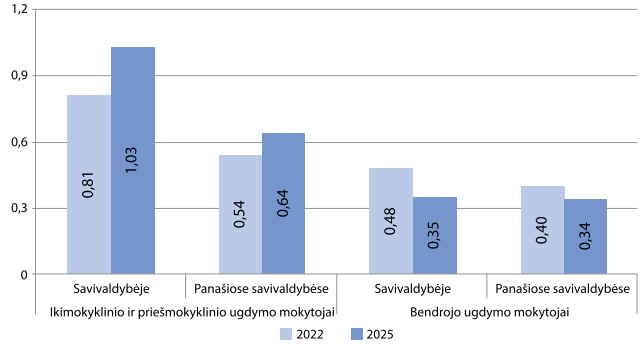

6 pav. Švietimo pagalbos specialistų, dirbančių bendrojo ugdymo mokyklose, pasiskirstymas pagal jų turimą bendrą pedagoginio darbo stažą, dalys (proc.)

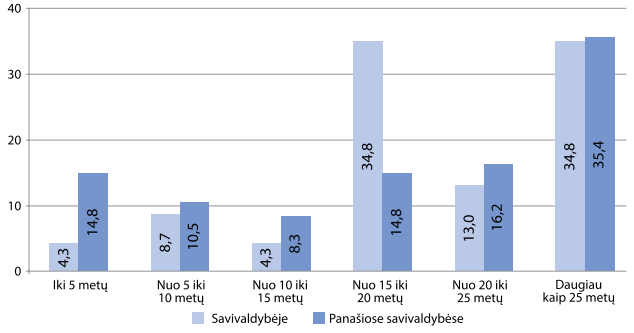

7 pav. Mokytojų, turinčių pedagogo kvalifikaciją, dalis (proc.)

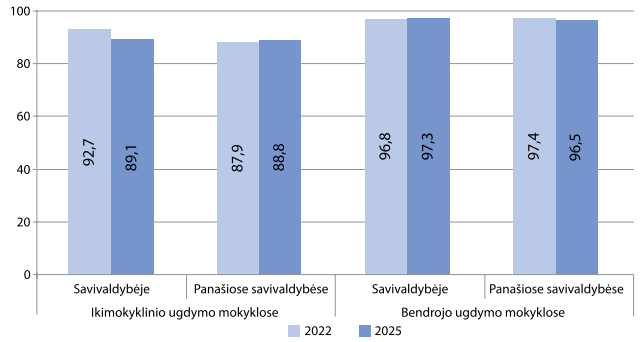

8 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių visą ar didesnę pareigybės dalį, dalis (proc.)

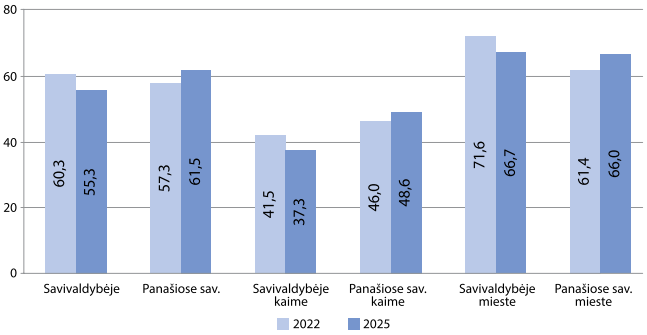

9 pav. Bendrojo ugdymo mokyklų mokytojų, mokančių daugiau nei vieno dalyko, dalis (proc.)

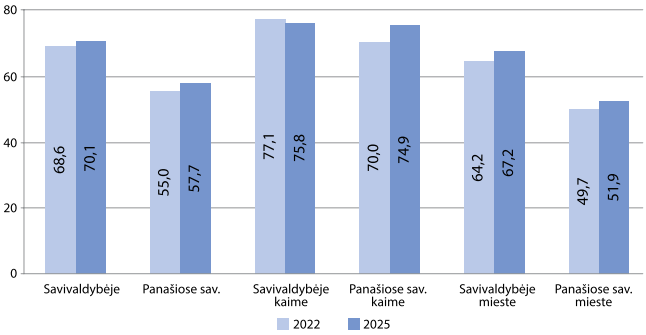

10 pav. Pedagoginių darbuotojų, dirbančių mokykloje ir studijuojančių aukštojoje mokykloje, dalis (proc.)

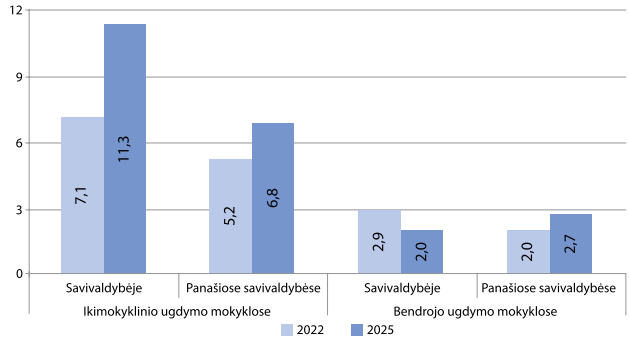

Įžvalgos ir rekomendacijos

Savivaldybėje pastebimos skirtingos tendencijos, susijusios su pedagoginių darbuotojų atsinaujinimu, švietimo prieinamumu ir mokinių pasiekimais. Bendrojo ugdymo mokyklose beveik pusė mokytojų yra aukštos kvalifikacinės kategorijos, o pedagogo kvalifikaciją turinčių mokytojų dalis viršija panašių savivaldybių vidurkį. Tačiau ikimokyklinio ugdymo mokyklose šis rodiklis sumažėjo. Didelė dalis bendrojo ugdymo mokytojų moko daugiau nei vieno dalyko, o tai sudaro sąlygas lanksčiau organizuoti ugdymo procesą, efektyviau spręsti specialistų trūkumo iššūkius. Taip pat stiprinamas dėmesys įtraukiajam ugdymui ir švietimo pagalbos prieinamumui. Nors studijuojančių pedagoginių darbuotojų, dirbančių ikimokyklinio ugdymo mokyklose, dalis auga, būtina ir toliau skatinti mokytojus įgyti pedagogo kvalifikaciją, kad būtų užtikrinta jų atitiktis kvalifikaciniams reikalavimams. Visą ar didesnę pareigybės dalį turinčių mokytojų dalis sumažėjo, kaimo vietovėse ši dalis yra mažesnė nei panašiose savivaldybėse. Taip pat pastebimi reikšmingi jaunesnių nei 50 metų ir 50 metų ar vyresnių mokytojų skaičiaus santykio skirtumai tarp ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo mokytojų. Mokinių pasiekimų rodikliai atskleidžia 3 ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalies padidėjimą, rodiklio skirtumo tarp merginų ir vaikinų sumažėjimą, didelį dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičių. NMPP rezultatai rodo aukštus 8 klasės mokinių skaitymo, bet žemus matematikos pasiekimus, ypač kaimo mokyklose. Taip pat svarbu atkreipti dėmesį į prastus 4 klasės mokinių NMPP pasiekimus. Siekiant tvarios švietimo plėtros, svarbu įgyvendinti mokytojų pritraukimo priemones, sudaryti sąlygas jų profesiniam augimui, panaudoti daugiau lėšų pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti ir mokymo priemonėms įsigyti.

Palangos miesto savivaldybė

Daugiau duomenų rasite čia

	Mokyklos	Mokiniai	Pedagogai	%
Bendrojo ugdymo mokyklos	5	2 155	212	0,6 % / 0,6 % / 0,6 %
Ikimokyklinio ugdymo mokyklos	6	770	124	0,9 % / 0,8 % / 0,9 %
Profesinio mokymo įstaigos (padaliniai)	1	216		1,2 % / 0,7 %
Neformaliojo vaikų švietimo mokyklos	2	592	56	0,8 % / 0,6 % / 1,0 %

Pagal **priklausomybę**	Nevalstybinės – – –	Savivaldybės 5 2 155 212	Valstybinės – – –	
Pagal **tipus**	Pradinės mokyklos 1 95 14	Progimnazijos 1 638 51	Pagrindinės mokyklos 2 779 89	Gimnazijos 1 643 74
Pagal **mokomąją kalbą**	Lietuvių 5 2 155	Lenkų – –	Rusų – –	Kitos – –
Pagal **paskirtį turi**	Specialiųjų paskirčių klasių 1 34	Specializuoto ugdymo klasių – –	Užsienio valstybės švietimo programos paskirties klasių – –	

Mokiniai pagal ugdymo programas	Ikimokyklinio	Priešmokyklinio	Pradinio	Pagrindinio	Vidurinio
	595 0,6 %	175 0,6 %	720 0,6 %	1 127 0,6 %	308 0,6 %

2025–2026 m. m. savivaldybėje mokėsi **94** užsieniečiai. Iš jų **82** – Ukrainos piliečiai

mokyklų skaičius · mokinių skaičius · pedagogų darbuotojų skaičius · % dalis šalyje

Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis				Procesai							Rezultatai		
Bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus santykis	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Savivaldybės kultūros indeksas (2022 m.)	Savivaldybės gyvenimo kokybės indeksas	Vežiojamų į mokyklą mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacinės kategorijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam pedagoginiam darbuotojui (Eur)	Mokymo lėšos, panaudotos švietimo pagalbai mokyklose ir pedagoginę psichologinę pagalbą teikiančiose įstaigose, tenkančios vienam mokiniui (Eur)	Mokymo lėšų, panaudotų mokymo priemonėms įsigyti, suma, tenkanti vienam mokiniui (Eur)	Mokyklų, kuriose žmogus su negalia gali judėti tarp aukštų, dalis (proc.)	Mokinių, turinčių didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdomų bendrojo tipo klasėse, dalis (proc.) nuo visų mokinių	Pareigybės dalis, tenkanti vienam pedagoginiam darbuotojui	1–4 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų turinčių mažiau kaip 200 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	Mokinių, toliau besimokančių po pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
1,2↑	7,9↑	1249↑	25,9	0,75↑	6,2↑	54,4↓	75↑	488↑	70↑	66,7↑	2,5↑	102,7↑	0↔	40↔	24,4↓	1,2↑	98,3↑	13,9	370,4

Patenka tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia
Rodiklio gerėjimą rodo prie jo vertės esanti rodyklė, nukreipta aukštyn, blogėjimą – rodyklė, nukreipta žemyn, kad rodiklis nesikeitė, rodo abipusė rodyklė.

Mokinių pasiekimai

1 pav. Mokyklos pagal VBE lietuvių kalbos ir literatūros (A kursas), matematikos (A kursas) rezultatus, 2025 m.

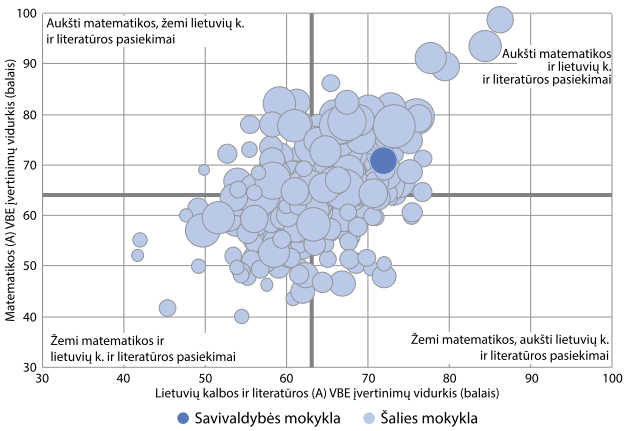

2 pav. Mokyklos pagal PUPP lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos rezultatus, 2025 m.

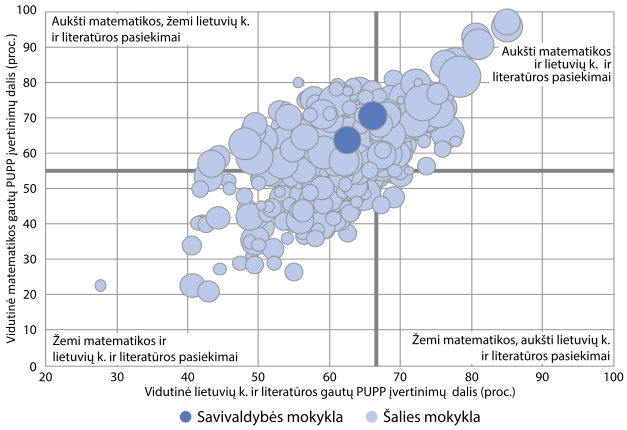

3 pav. Per NMPP bent pagrindinį mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalys (proc.), 2026 m.

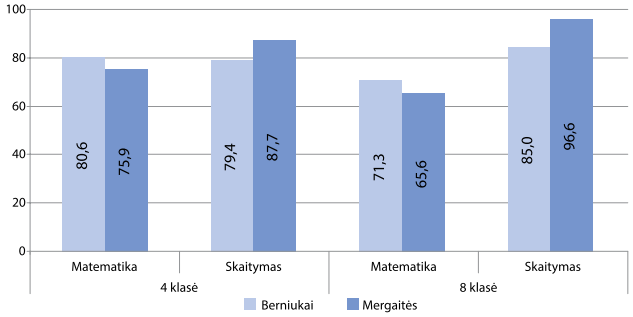

4 pav. Tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis (proc.)

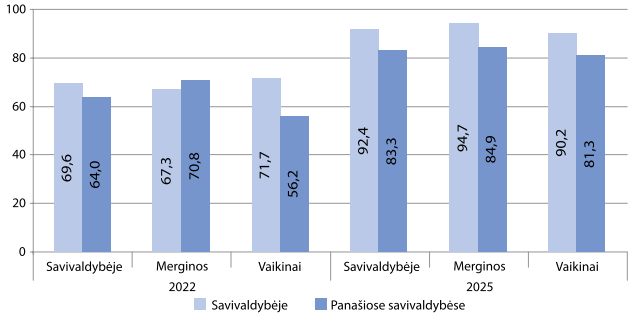

Mokytojai ir kiti pedagoginiai darbuotojai

5 pav. Mokytojų pasiskirstymas pagal jų turimą bendrą pedagoginio darbo stažą, dalys (proc.)

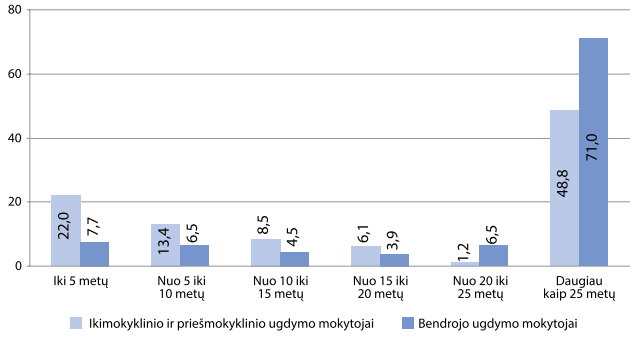

6 pav. Švietimo pagalbos specialistų pasiskirstymas pagal jų turimą bendrą pedagoginio darbo stažą, dalys (proc.)

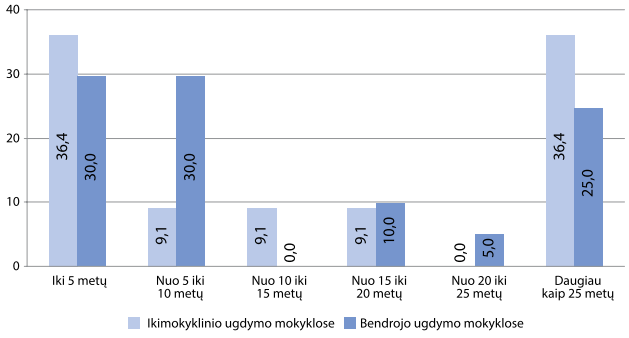

7 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių visą ar didesnę pareigybės dalį, dalis (proc.)

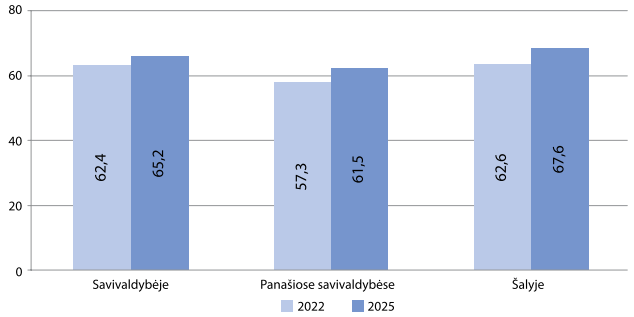

8 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių reikiamą dalykinę / ugdymo srities kvalifikaciją, dalis (proc.)

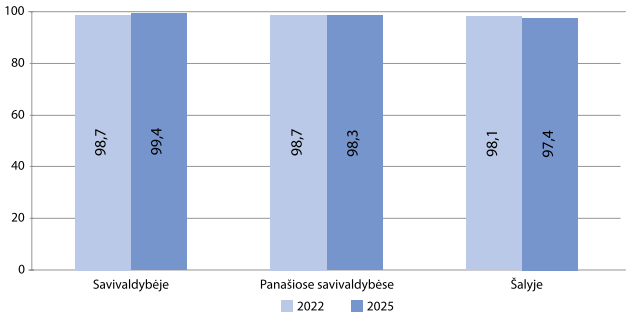

9 pav. Mokytojų, turinčių pedagogo kvalifikaciją, dalis (proc.)

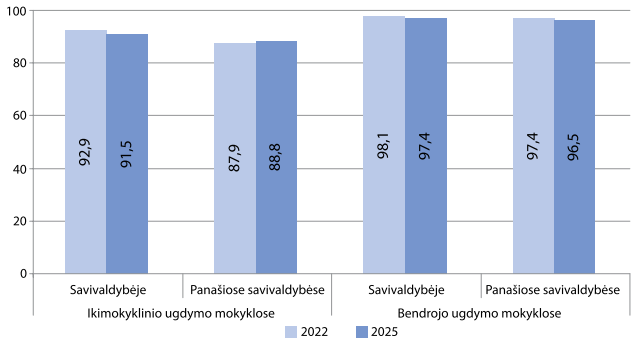

10 pav. Pedagoginių darbuotojų, dirbančių mokykloje ir studijuojančių aukštojoje mokykloje, dalis (proc.)

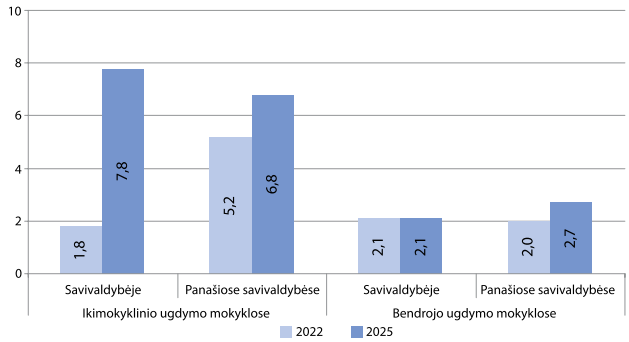

Įžvalgos ir rekomendacijos

Aukšta mokytojų profesinė kvalifikacija ir kryptingos investicijos į jos stiprinimą sudaro prielaidas tvariai švietimo kokybei savivaldybėje užtikrinti: bendrojo ugdymo mokyklose daugiau kaip pusė mokytojų yra aukštos kvalifikacinės kategorijos, o reikiamą dalykinę ir pedagogo kvalifikaciją turinčių specialistų dalis viršija šalies ir panašių savivaldybių rodiklius. Vertinamuoju laikotarpiu šiek tiek sumažėjo pedagogo kvalifikaciją turinčių mokytojų dalis ikimokyklinio ugdymo įstaigose, tačiau ji taip pat išlieka didesnė nei panašiose savivaldybėse. Savivaldybė investuoja į pedagoginių darbuotojų kvalifikaciją, finansuodama jų perkvalifikavimo studijas. Reikia pabrėžti, kad gerokai padidėjo ikimokyklinio ugdymo įstaigose dirbančių ir studijuojančių darbuotojų dalis. Šios kryptingos pastangos tiesiogiai prisideda ir prie aukštų mokinių pasiekimų: savivaldybė išlaiko didelį olimpiadų prizininkų skaičių; mokinių matematikos PUPP rezultatai yra aukštesni už šalies vidurkį; apibendrintas VBE rodiklis yra aukščiausias šalyje; geri lietuvių k. ir literatūros ir matematikos VBE rezultatai; tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis – gerokai didesnė už panašių savivaldybių vidurkį. Tačiau, siekiant integralios ugdymo kokybės, būtina ieškoti priemonių, kurios paskatintų baigusius pagrindinio ugdymo programą mokinius mokytis toliau, padėtų sumažinti pasiekimų atotrūkį tarp lyčių ir gerinti pagrindinio ugdymo mokinių lietuvių k. ir literatūros pasiekimus. Kartu, siekiant užtikrinti tvarią mokytojų kartų kaitą, būtina plėtoti naujų mokytojų pritraukimo į mokyklas strategijas, nes šiuo metu dauguma mokytojų turi didesnį kaip 25 metų pedagoginio darbo stažą, o pradedančiųjų mokytojų dalis – gerokai mažesnė.

Panevėžio miesto savivaldybė

Daugiau duomenų rasite čia

	Mokyklos	Mokiniai	Pedagogai
Bendrojo ugdymo mokyklos	22 (2,5 %)	10 753 (2,9 %)	1 089 (2,8 %)
Ikimokyklinio ugdymo mokyklos	30 (4,3 %)	3 796 (4,1 %)	685 (4,8 %)
Profesinio mokymo įstaigos (padaliniai)	1 (1,2 %)	1 305 (4,3 %)	
Neformaliojo vaikų švietimo mokyklos	4 (1,6 %)	2 179 (2,1 %)	136 (2,5 %)

Pagal **priklausomybę**	Nevalstybinės: 1 / 1 002 / 87	Savivaldybės: 20 / 9 371 / 924	Valstybinės: 1 / 380 / 93	
Pagal **tipus**	Pradinės mokyklos: 1 / 345 / 32	Progimnazijos: 9 / 4 894 / 459	Pagrindinės mokyklos: 3 / 630 / 121	Gimnazijos: 9 / 4 884 / 521
Pagal **mokomąją kalbą**	Lietuvių: 22 / 10 753	Lenkų: – / –	Rusų: – / –	Kitos: – / –
Pagal **paskirtį turi**	Specialiųjų paskirčių klasių: 4 / 364	Specializuoto ugdymo klasių: 2 / 591	Užsienio valstybės švietimo programos paskirties klasių: – / –	

Mokiniai pagal ugdymo programas	Ikimokyklinio	Priešmokyklinio	Pradinio	Pagrindinio	Vidurinio
	2 959 3,1 %	842 3,0 %	3 541 3,0 %	5 687 3,1 %	1 689 3,5 %

2025–2026 m. m. savivaldybėje mokėsi **370** užsieniečių. Iš jų **340** – Ukrainos piliečiai

mokyklų skaičius · mokinių skaičius · pedagogų darbuotojų skaičius · % dalis šalyje

Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis				Procesai							Rezultatai		
Bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus santykis	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Savivaldybės kultūros indeksas (2022 m.)	Savivaldybės gyvenimo kokybės indeksas	Vežiojamų į mokyklą mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacinės kategorijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam pedagoginiam darbuotojui (Eur)	Mokymo lėšos, panaudotos švietimo pagalbai mokyklose ir pedagoginę psichologinę pagalbą teikiančiose įstaigose, tenkančios vienam mokiniui (Eur)	Mokymo lėšų, panaudotų mokymo priemonėms įsigyti, suma, tenkanti vienam mokiniui (Eur)	Mokyklų, kuriose žmogus su negalia gali judėti tarp aukštų, dalis (proc.)	Mokinių, turinčių didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdomų bendrojo tipo klasėse, dalis (proc.) nuo visų mokinių	Pareigybės dalis, tenkanti vienam pedagoginiam darbuotojui	1–4 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų turinčių mažiau kaip 200 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	Mokinių, toliau besimokančių po pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
-3,9↓	9↓	1348↑	17	0,66↑	9,9↑	56,5↑	70↑	458↑	44↑	55↑	3↑	100,3↑	0,3↑	5,6↓	23,8↓	1,1↑	98,4↓	3,1	260,2

Patenka tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

Rodiklio gerėjimą rodo prie jo vertės esanti rodyklė, nukreipta aukštyn, blogėjimą – rodyklė, nukreipta žemyn, kad rodiklis nesikeitė, rodo abipusė rodyklė.

Mokinių pasiekimai

1 pav. Mokyklos pagal VBE lietuvių kalbos ir literatūros (A kursas), matematikos (A kursas) rezultatus, 2025 m.

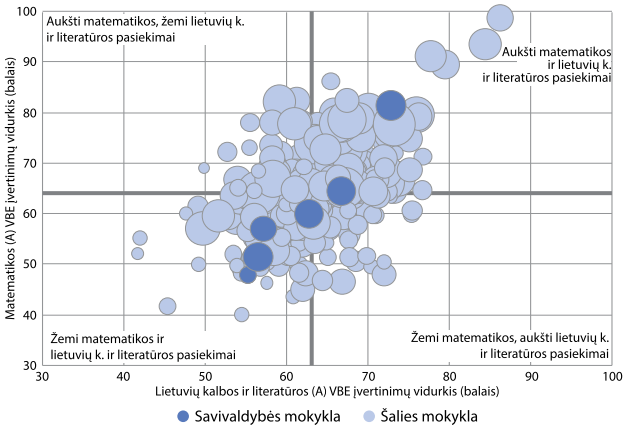

2 pav. Mokyklos pagal PUPP lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos rezultatus, 2025 m.

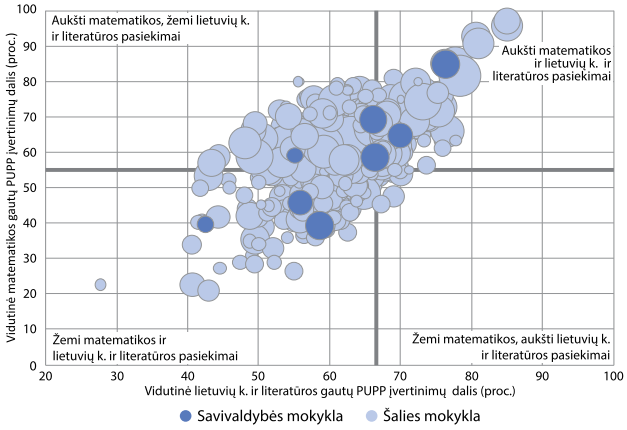

3 pav. Per NMPP bent pagrindinį mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalys (proc.), 2026 m.

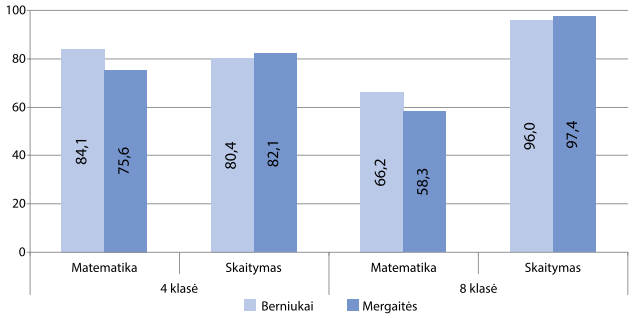

4 pav. Tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis (proc.)

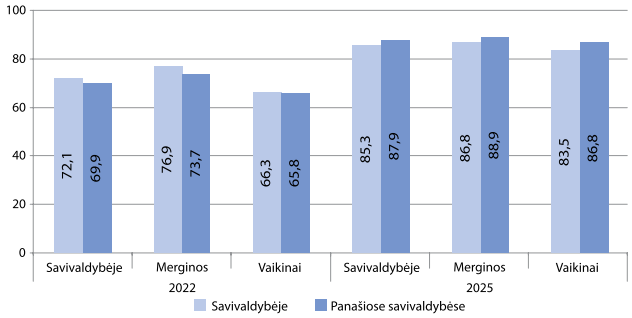

Mokytojai ir kiti pedagoginiai darbuotojai

5 pav. Mokytojų pasiskirstymas pagal jų turimą bendrą pedagoginio darbo stažą, dalys (proc.)

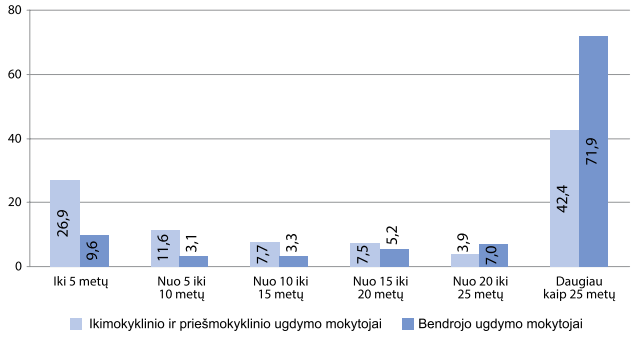

6 pav. Švietimo pagalbos specialistų, dirbančių bendrojo ugdymo mokyklose, pasiskirstymas pagal jų turimą bendrą pedagoginio darbo stažą, dalys (proc.)

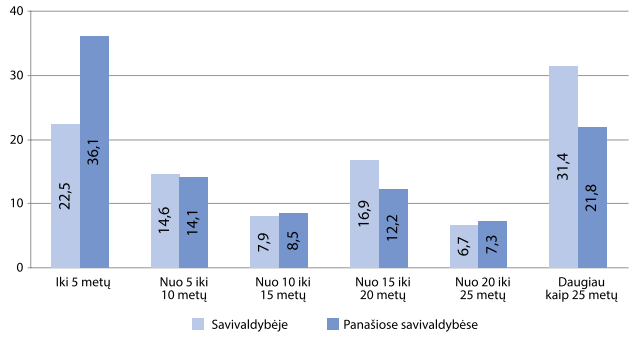

7 pav. Bendrojo ugdymo mokyklų mokytojų, mokančių daugiau nei vieno dalyko, dalis (proc.)

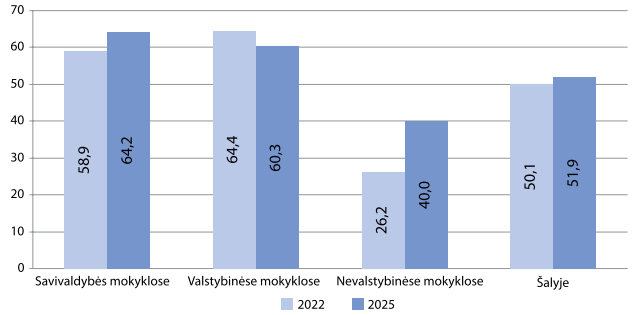

8 pav. Mokytojų, turinčių pedagogo kvalifikaciją, dalis (proc.)

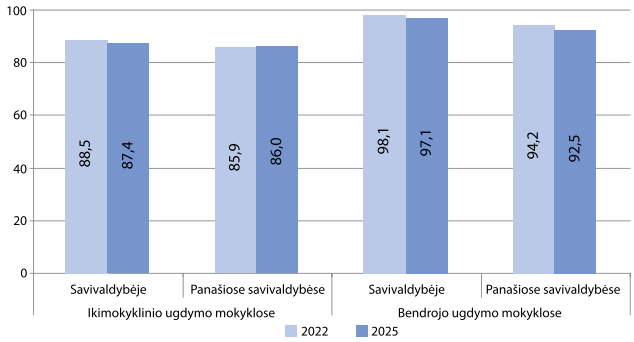

9 pav. Pedagoginių darbuotojų, dirbančių mokykloje ir studijuojančių aukštojoje mokykloje, dalis (proc.)

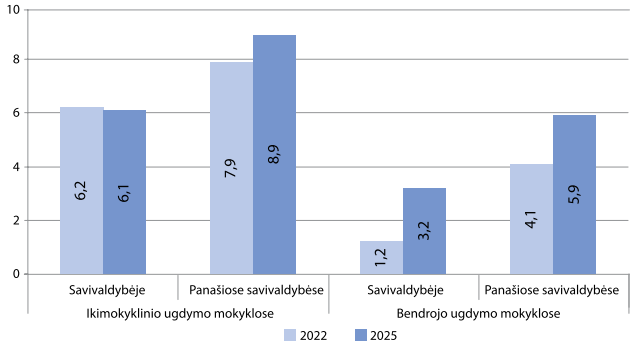

10 pav. Mokytojų, neturinčių kvalifikacinės kategorijos, dalis (proc.)

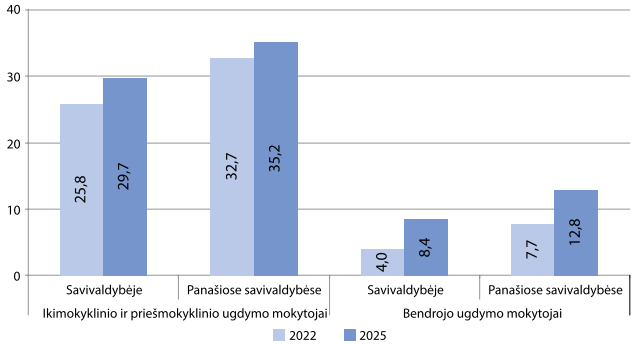

Įžvalgos ir rekomendacijos

Savivaldybės socialinis ir ekonominis kontekstas sudaro palankias sąlygas perspektyviai ugdymo plėtrai. Bendrojo ugdymo mokyklose dirba patyrę pedagoginiai darbuotojai: beveik pusė mokytojų yra sukaupę daugiau nei dvidešimties metų darbo patirtį, ir tai ateityje gali lemti didesnį pedagogų kaitos poreikį. Didelė dalis mokytojų yra įgiję aukštas kvalifikacines kategorijas, daugiau lėšų panaudojama pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti. Išaugo savivaldybės mokyklų mokytojų, mokančių daugiau nei vieno dalyko, dalis; ji viršija tiek valstybinių ir nevalstybinių mokyklų, tiek šalies vidurkį. Nors pedagogo kvalifikaciją turinčių bendrojo ir ikimokyklinio ugdymo mokytojų dalis šiek tiek sumažėjo, ji išlieka didesnė nei panašiose savivaldybėse. Padidėjo bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių ir studijuojančių aukštojoje mokykloje pedagoginių darbuotojų dalis. Mokinių pasiekimų duomenys atskleidžia ryškesnius skirtumus pagal lytį ir amžių. Pagal NMPP duomenis, 4 klasės mokinių matematikos pasiekimai yra geresni nei 8 klasės, skaitymo – atvirkščiai. Mergaičių matematikos pasiekimai yra žemesni nei berniukų, tačiau skaitymo – aukštesni. Tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis padidėjo. Pastebimi reikšmingi pasiekimų skirtumai tarp atskirų mokyklų. Siekiant aukštesnės švietimo kokybės, tikslinga mažinti mokymosi pasiekimų atotrūkį tarp lyčių ir mokyklų, skatinti mokinius dalyvauti olimpiadose ir konkursuose, užtikrinti švietimo pagalbos teikimą. Svarbu tęsti dalinį pedagogų kelionės į darbą išlaidų kompensavimą ir toliau įgyvendinti trūkstamų specialybių pedagogų pritraukimo į švietimo įstaigas ir perkvalifikavimo priemones.

Panevėžio rajono savivaldybė

Daugiau duomenų rasite čia

	Mokyklos	Mokiniai	Pedagogai
Bendrojo ugdymo mokyklos	12 (1,4 %)	3 250 (0,9 %)	405 (1,1 %)
Ikimokyklinio ugdymo mokyklos	5 (0,7 %)	513 (0,6 %)	81 (0,6 %)
Profesinio mokymo įstaigos (padaliniai)	–	–	
Neformaliojo vaikų švietimo mokyklos	1 (0,4 %)	219 (0,2 %)	19 (0,3 %)

Pagal **priklausomybę**	Nevalstybinės – – –	Savivaldybės 12 3 250 405	Valstybinės – – –	
Pagal **tipus**	Pradinės mokyklos 2 338 38	Progimnazijos 1 151 23	Pagrindinės mokyklos 3 464 92	Gimnazijos 6 2 297 269
Pagal **mokomąją kalbą**	Lietuvių 12 3 250	Lenkų – –	Rusų – –	Kitos – –
Pagal **paskirtį turi**	Specialiųjų paskirčių klasių – –	Specializuoto ugdymo klasių – –	Užsienio valstybės švietimo programos paskirties klasių – –	

Mokiniai pagal ugdymo programas	Ikimokyklinio	Priešmokyklinio	Pradinio	Pagrindinio	Vidurinio
	743 0,8 %	211 0,8 %	1 044 0,9 %	1 448 0,8 %	317 0,6 %

2025–2026 m. m. savivaldybėje mokėsi **98** užsieniečiai. Iš jų **75** – Ukrainos piliečiai

mokyklų skaičius · mokinių skaičius · pedagoginių darbuotojų skaičius · % dalis šalyje

Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis				Procesai							Rezultatai		
Bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus santykis	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Savivaldybės kultūros indeksas (2022 m.)	Savivaldybės gyvenimo kokybės indeksas	Vežiojamų į mokyklą mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacinės kategorijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam pedagoginiam darbuotojui (Eur)	Mokymo lėšos, panaudotos švietimo pagalbai mokyklose ir pedagoginę psichologinę pagalbą teikiančiose įstaigose, tenkančios vienam mokiniui (Eur)	Mokymo lėšų, panaudotų mokymo priemonėms įsigyti, suma, tenkanti vienam mokiniui (Eur)	Mokyklų, kuriose žmogus su negalia gali judėti tarp aukštų, dalis (proc.)	Mokinių, turinčių didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdomų bendrojo tipo klasėse, dalis (proc.) nuo visų mokinių	Pareigybės dalis, tenkanti vienam pedagoginiam darbuotojui	1–4 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų turinčių mažiau kaip 200 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	Mokinių, tolau besimokančių po pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
-0,1↓	8,9↓	1187↑	23,5	0,59↑	74,1↓	39,9↑	57↑	533↑	37↑	33,3↑	4,9↑	93,1↑	4,3↑	41,7↓	17,7↑	1,3↑	96,7↓	3,4	287,1

Patenka tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia
Rodiklio gerėjimą rodo prie jo vertės esanti rodyklė, nukreipta aukštyn, blogėjimą – rodyklė, nukreipta žemyn, kad rodiklis nesikeitė, rodo abipusė rodyklė.

Mokinių pasiekimai

1 pav. Mokyklos pagal VBE lietuvių kalbos ir literatūros (A kursas), matematikos (A kursas) rezultatus, 2025 m.

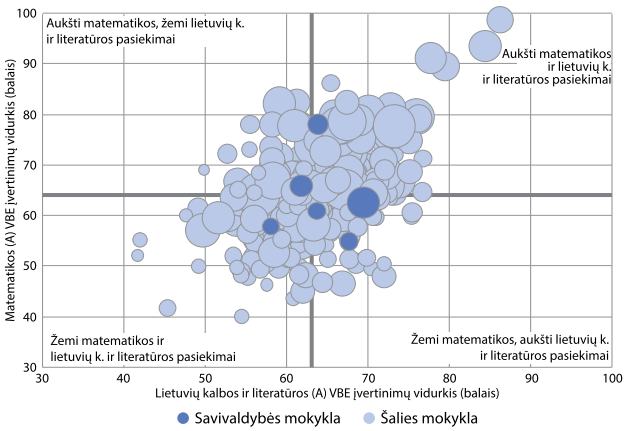

2 pav. Mokyklos pagal PUPP lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos rezultatus, 2025 m.

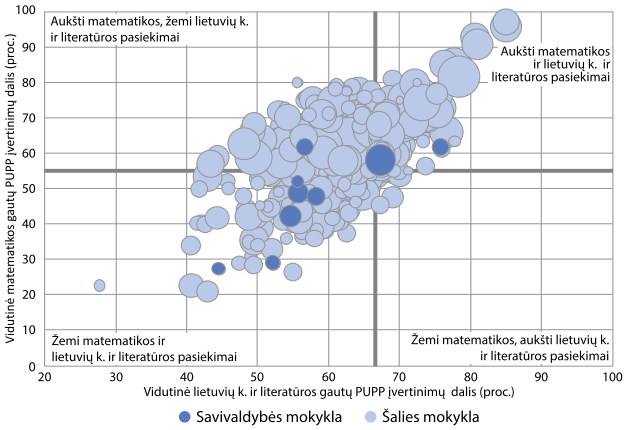

3 pav. Per NMPP bent pagrindinį mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalys (proc.), 2026 m.

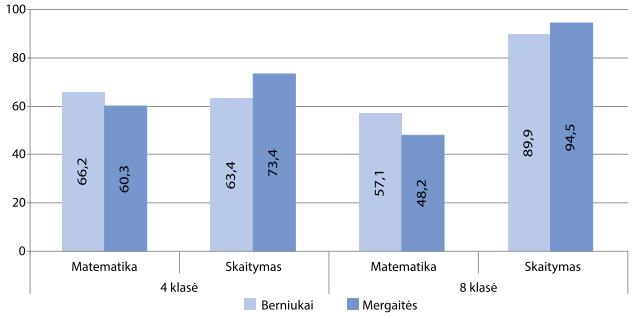

4 pav. Tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis (proc.)

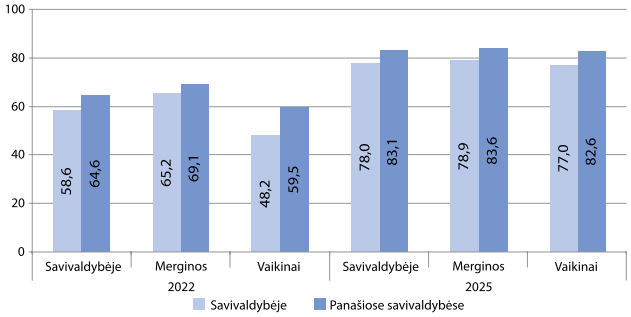

Mokytojai ir kiti pedagoginiai darbuotojai

5 pav. Jaunesnių nei 50 metų ir 50 metų ar vyresnio amžiaus mokytojų skaičiaus santykis

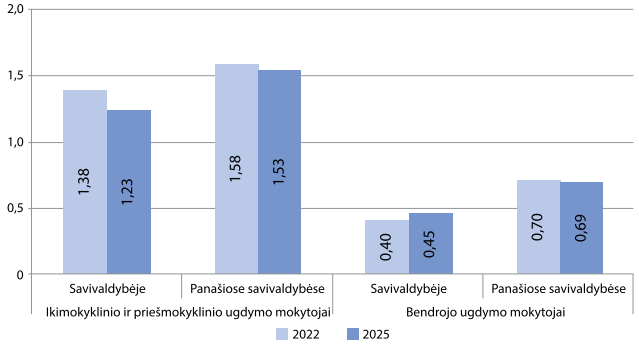

6 pav. Švietimo pagalbos specialistų, dirbančių bendrojo ugdymo mokyklose, pasiskirstymas pagal jų turimą bendrą pedagoginio darbo stažą, dalys (proc.)

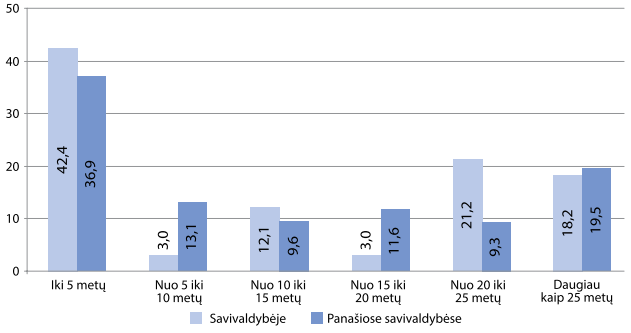

7 pav. Mokytojų, turinčių pedagogo kvalifikaciją, dalis (proc.)

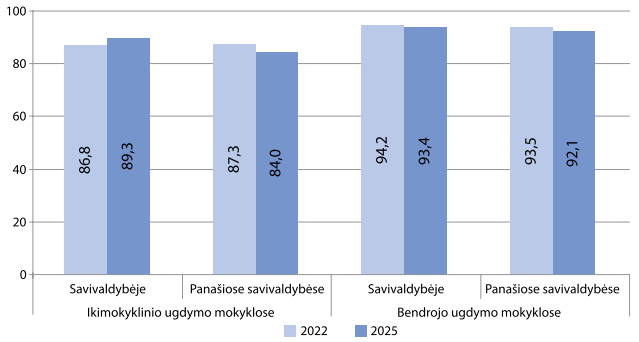

8 pav. Pedagoginių darbuotojų, dirbančių mokykloje ir studijuojančių aukštojoje mokykloje, dalis (proc.)

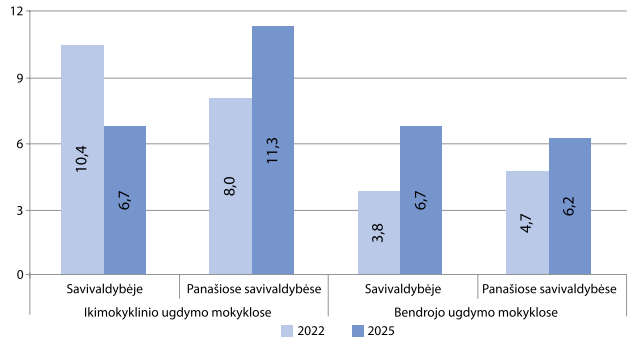

9 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių visą ar didesnę pareigybės dalį, dalis (proc.)

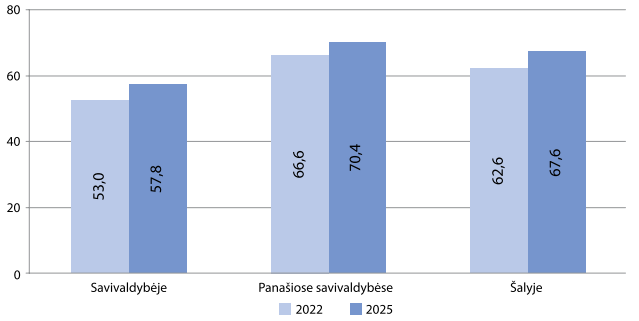

10 pav. Mokytojų, neturinčių kvalifikacinės kategorijos, dalis (proc.)

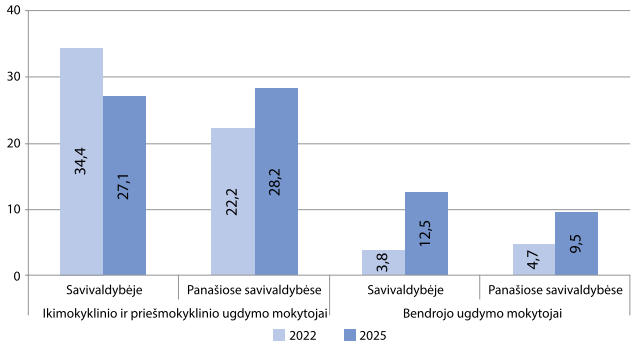

Įžvalgos ir rekomendacijos

Savivaldybėje taikomos pedagogų pritraukimo ir mokytojo profesijos prestižo didinimo priemonės: mokinių motyvavimas rinktis mokytojo profesiją („šešėliavimo“ komandų kūrimas), stipendijų skyrimas jauniems mokytojams ir studentams, mokytojų kelionės į ir iš darbo išlaidų kompensavimas, reikšmingas pedagogų skatinimas už darbo rezultatus. Fiksuojami teigiami pokyčiai, pritraukiant švietimo pagalbos specialistus – iki 5 metų darbo patirtį turinčių specialistų dalis savivaldybėje gerokai viršija atitinkamą rodiklį panašiose savivaldybėse; padidėjo bendrojo ugdymo mokyklų pedagoginių darbuotojų, dirbančių mokykloje ir studijuojančių aukštojoje mokykloje, dalis. Taip pat padaugėjo bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių visą ar didesnę pareigybės dalį. Vis dėlto mažėja bendrojo ugdymo mokytojų, turinčių pedagogo kvalifikaciją, dalis. Padaugėjo mokytojų, neturinčių kvalifikacinės kategorijos. Jaunesnių nei 50 metų bendrojo ugdymo mokytojų dalis savivaldybėje išlieka santykinai maža. Analizuojant mokinių pasiekimus, matyti didėjanti tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis, sumažėjęs šio rodiklio pasiekimų skirtumas tarp merginų ir vaikinų. Tačiau pastebimi skirtumai tarp kai kurių savivaldybės mokyklų (VBE, PUPP), taip pat pagal dalykus ir mokinių amžių (NMPP). Mažėja mokinių, besimokančių po pagrindinio ugdymo programos, dalis. Todėl aktualu stiprinti karjeros ugdymą 8–10 klasėse, profesinį orientavimą, profesinio mokymo įstaigų ir bendrojo ugdymo mokyklų bendradarbiavimą. Svarbu kuo anksčiau atpažinti mokinių poreikius, stebėti ir analizuoti mokinių pasiekimus, laiku suteikti reikiamą pagalbą. Tikslinga nuosekliai skatinti mokytojų profesinį tobulėjimą, siekiant aukštesnių kvalifikacinių kategorijų.

Pasvalio rajono savivaldybė

Daugiau duomenų rasite čia

	Bendrojo ugdymo mokyklos	Ikimokyklinio ugdymo mokyklos	Profesinio mokymo įstaigos (padaliniai)	Neformaliojo vaikų švietimo mokyklos
	8 / 2 539 / 304	3 / 418 / 72	1 / 39	2 / 692 / 49
	0,9 % / 0,7 % / 0,8 %	0,4 % / 0,5 % / 0,5 %	1,2 % / 0,1 %	0,8 % / 0,7 % / 0,9 %
Pagal **priklausomybę**		Nevalstybinės: – / – / –	Savivaldybės: 8 / 2 539 / 304	Valstybinės: – / – / –
Pagal **tipus**		Pradinės mokyklos: – / – / –	Progimnazijos: 1 / 473 / 53	Pagrindinės mokyklos: 3 / 736 / 104; Gimnazijos: 4 / 1 330 / 168
Pagal **mokomąją kalbą**		Lietuvių: 8 / 2 539	Lenkų: – / –	Rusų: – / –; Kitos: – / –
Pagal **paskirtį turi**		Specialiųjų paskirčių klasių: 1 / 63	Specializuoto ugdymo klasių: – / –	Užsienio valstybės švietimo programos paskirties klasių: – / –

Mokiniai pagal ugdymo programas	Ikimokyklinio	Priešmokyklinio	Pradinio	Pagrindinio	Vidurinio
	507 0,5 %	173 0,6 %	734 0,6 %	1 221 0,7 %	322 0,7 %

2025–2026 m. m. savivaldybėje mokėsi **32** užsieniečiai. Iš jų **20** – Ukrainos piliečiai

mokyklų skaičius · mokinių skaičius · pedagoginių darbuotojų skaičius · % dalis šalyje

Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis				Procesai							Rezultatai		
Bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus santykis	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Savivaldybės kultūros indeksas (2022 m.)	Savivaldybės gyvenimo kokybės indeksas	Vežiojamų į mokyklą mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacinės kategorijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam pedagoginiam darbuotojui (Eur)	Mokymo lėšos, panaudotos švietimo pagalbai mokyklose ir pedagoginę psichologinę pagalbą teikiančiose įstaigose, tenkančios vienam mokiniui (Eur)	Mokymo lėšų, panaudotų mokymo priemonėms įsigyti, suma, tenkanti vienam mokiniui (Eur)	Mokyklų, kuriose žmogus su negalia gali judėti tarp aukštų, dalis (proc.)	Mokinių, turinčių didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdomų bendrojo tipo klasėse, dalis (proc.) nuo visų mokinių	Pareigybės dalis, tenkanti vienam pedagoginiam darbuotojui	1–4 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų turinčių mažiau kaip 200 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	Mokinių, toliau besimokančių po pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
-5,1↓	10,2↓	1212↑	23,6	0,55↑	59↓	47,4↓	80↓	605↑	86↑	25↑	4,9↑	94,4↑	10↑	14,3↑	19,4↑	0,9↓	98,7↑	8,4	273,8

Patenka tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

Rodiklio gerėjimą rodo prie jo vertės esanti rodyklė, nukreipta aukštyn, blogėjimą – rodyklė, nukreipta žemyn, kad rodiklis nesikeitė, rodo abipusė rodyklė.

Mokinių pasiekimai

1 pav. Mokyklos pagal VBE lietuvių kalbos ir literatūros (A kursas), matematikos (A kursas) rezultatus, 2025 m.

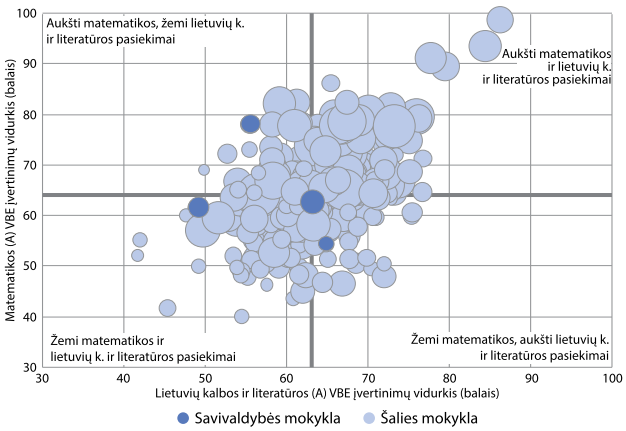

2 pav. Mokyklos pagal PUPP lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos rezultatus, 2025 m.

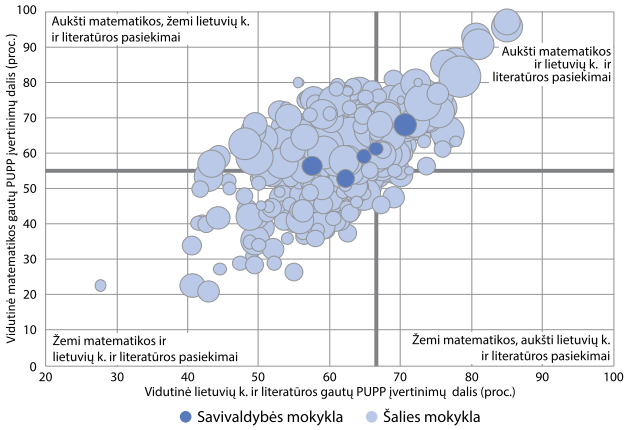

3 pav. Per NMPP bent pagrindinį mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalys (proc.), 2026 m.

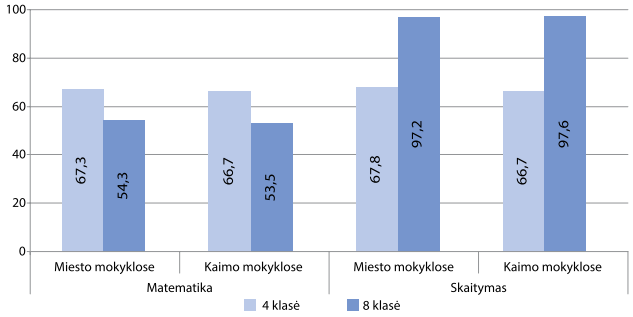

4 pav. Tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis (proc.)

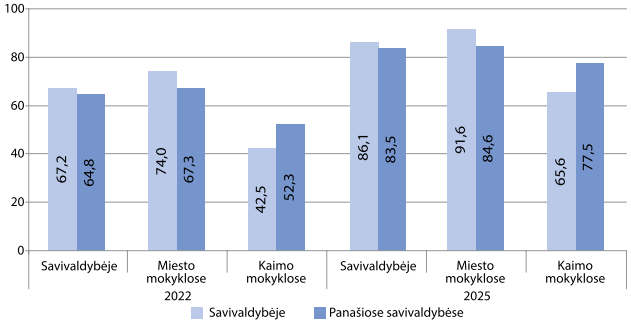

Mokytojai ir kiti pedagoginiai darbuotojai

5 pav. Mokytojų pasiskirstymas pagal jų turimą bendrą pedagoginio darbo stažą, dalys (proc.)

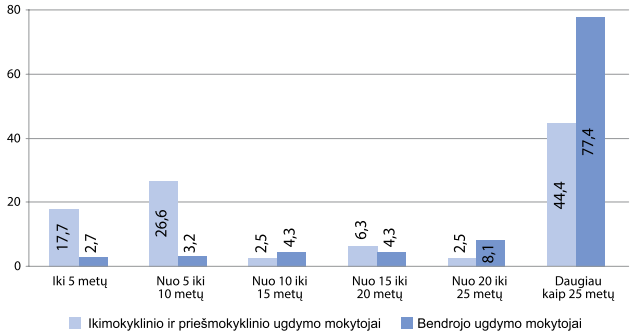

6 pav. Švietimo pagalbos specialistų pasiskirstymas pagal jų turimą bendrą pedagoginio darbo stažą, dalys (proc.)

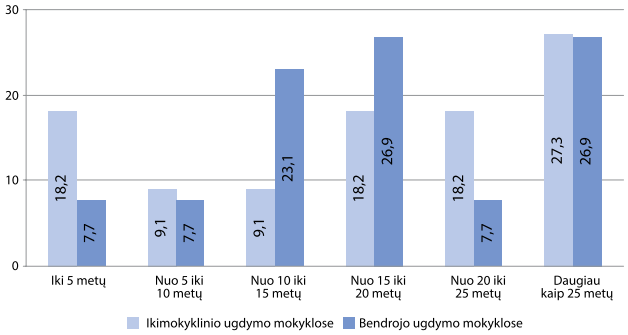

7 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių reikiamą dalykinę / ugdymo srities kvalifikaciją, dalis (proc.)

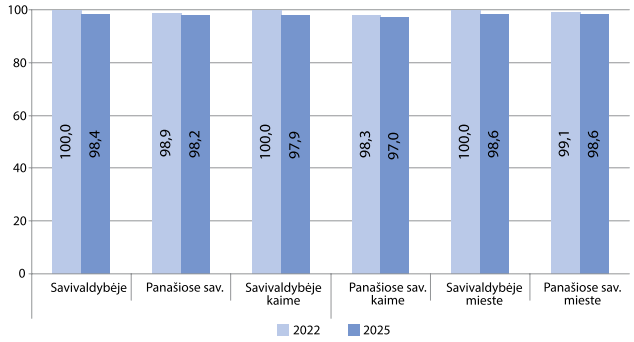

8 pav. Mokytojų, turinčių pedagogo kvalifikaciją, dalis (proc.)

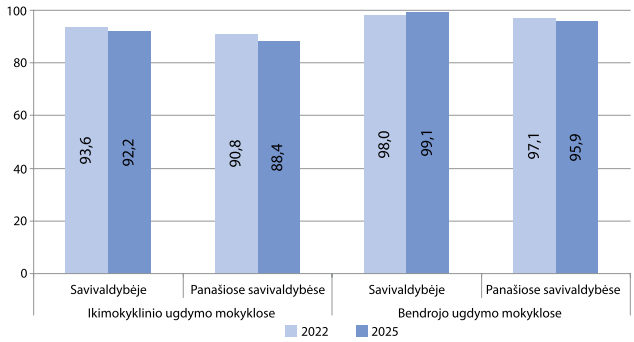

9 pav. Pedagoginių darbuotojų, dirbančių mokykloje ir studijuojančių aukštojoje mokykloje, dalis (proc.)

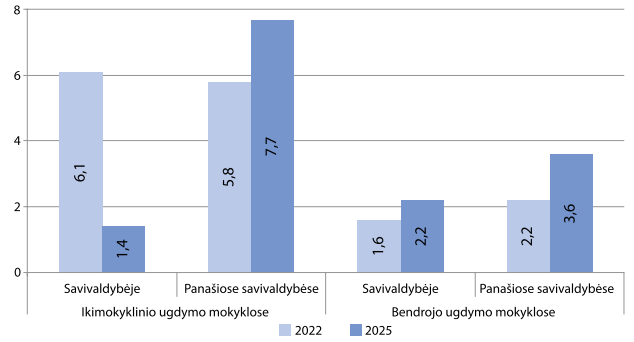

10 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių visą ar didesnę pareigybės dalį, dalis (proc.)

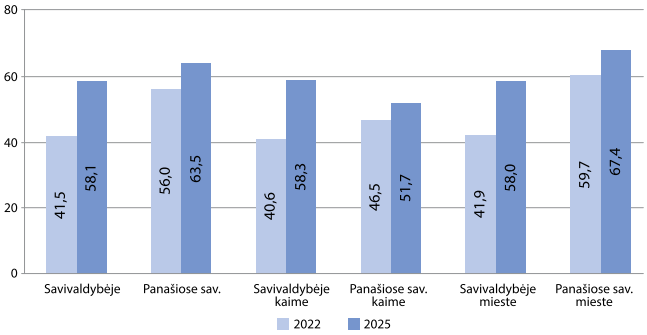

Įžvalgos ir rekomendacijos

Nuolatinė švietimo pažangos stebėsena ir ugdymui tobulinti tikslingai planuojamos veiklos sudaro sąlygas sėkmingai įgyvendinti ugdymo tikslus. Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose padaugėjo dirbančių visu ar didesniu krūviu mokytojų, dalykinę ir pedagogo kvalifikaciją turinčių mokytojų dalis viršija panašių savivaldybių vidurkį, tačiau aukštos kvalifikacinės kategorijos mokytojų mažėja. Ikimokyklinio ugdymo mokyklose sumažėjo studijuojančių mokytojų ir mokytojų, turinčių pedagogo kvalifikaciją. Mokytojų trūkumą savivaldybė sprendžia, investuodama į persikvalifikavimo studijas būsimiems mokytojams ir skirdama vienkartines išmokas iš kitų vietovių atvykstantiems pedagogams.
Šios priemonės yra labai svarbios, nes savivaldybės mokyklose dauguma mokytojų turi didelį darbo stažą, o tai ateityje gali lemti mokytojų trūkumą. Nors ir išaugo mokymo lėšos, panaudotos švietimo pagalbai ir mokymo priemonėms įsigyti, tačiau didėjantis SUP mokinių skaičius, švietimo pagalbos specialistų mažėjimas ir ribotas mokyklų prieinamumas asmenims su negalia ateityje gali apsunkinti pakankamos švietimo pagalbos užtikrinimą. Mokinių pasiekimai savivaldybėje dvejopi. Didelis olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius. Pagal NMPP duomenis, skaitymo rezultatai 8 klasėje daug geresni nei 4 klasėje. Tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis padidėjo ir viršijo panašių savivaldybių rodiklius, tačiau pasiekimų atotrūkis tarp miesto ir kaimo mokyklų išlieka. Rekomenduojama toliau ieškoti efektyvių priemonių mokinių pasiekimams gerinti; skatinti tikslingą pedagoginių darbuotojų kvalifikacijos tobulinimą; optimizuoti mokyklų tinklą, atsisakant jungtinių klasių; mažinti atotrūkį tarp mokyklų; stiprinti švietimo pagalbos sistemą, visiems mokiniams užtikrinant lygiavertes kokybiško ugdymo galimybes.

Plungės rajono savivaldybė

Daugiau duomenų rasite čia

	Bendrojo ugdymo mokyklos	Ikimokyklinio ugdymo mokyklos	Profesinio mokymo įstaigos (padaliniai)	Neformaliojo vaikų švietimo mokyklos
	7 / 3 975 / 426	6 / 1 182 / 176	1 / 385	3 / 1 290 / 93
	0,8 % / 1,1 % / 1,1 %	0,9 % / 1,3 % / 1,2 %	1,2 % / 1,3 %	1,2 % / 1,2 % / 1,7 %
Pagal **priklausomybę**		Nevalstybinės – / – / –	Savivaldybės 7 / 3 975 / 426	Valstybinės – / – / –
Pagal **tipus**		Pradinės mokyklos – / – / –	Progimnazijos 1 / 633 / 70	Pagrindinės mokyklos 4 / 1 989 / 208; Gimnazijos 2 / 1 353 / 160
Pagal **mokomąją kalbą**		Lietuvių 7 / 3 975	Lenkų – / –	Rusų – / –; Kitos – / –
Pagal **paskirtį turi**		Specialiųjų paskirčių klasių 1 / 81	Specializuoto ugdymo klasių – / –	Užsienio valstybės švietimo programos paskirties klasių – / –

Mokiniai pagal ugdymo programas

Ikimokyklinio	Priešmokyklinio	Pradinio	Pagrindinio	Vidurinio
1 043 1,1 %	302 1,1 %	1 380 1,2 %	1 951 1,1 %	546 1,1 %

2025–2026 m. m. savivaldybėje mokėsi **90** užsieniečių. Iš jų **75** – Ukrainos piliečiai

mokyklų skaičius · mokinių skaičius · pedagoginių darbuotojų skaičius · % dalis šalyje

Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis				Procesai							Rezultatai		
Bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus santykis	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Savivaldybės kultūros indeksas (2022 m.)	Savivaldybės gyvenimo kokybės indeksas	Vežiojamų į mokyklą mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacinės kategorijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam pedagoginiam darbuotojui (Eur)	Mokymo lėšos, panaudotos švietimo pagalbai mokyklose ir pedagoginę psichologinę pagalbą teikiančiose įstaigose, tenkančios vienam mokiniui (Eur)	Mokymo lėšų, panaudotų mokymo priemonėms įsigyti, suma, tenkanti vienam mokiniui (Eur)	Mokyklų, kuriose žmogus su negalia gali judėti tarp aukštų, dalis (proc.)	Mokinių, turinčių didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdomų bendrojo tipo klasėse, dalis (proc.) nuo visų mokinių	Pareigybės dalis, tenkanti vienam pedagoginiam darbuotojui	1–4 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų turinčių mažiau kaip 200 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	Mokinių, toliau besimokančių po pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
-0,5↓	8,2↑	1304↑	18,9	0,68↑	33,2↑	39,4↑	88↓	465↑	55↑	33,3↑	3,8↑	97,5↑	0↔	0↑	20,5↓	1,1↑	99,4↑	5,2	344,9

Patenka tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

Rodiklio gerėjimą rodo prie jo vertės esanti rodyklė, nukreipta aukštyn, blogėjimą – rodyklė, nukreipta žemyn, kad rodiklis nesikeitė, rodo abipusė rodyklė.

Mokinių pasiekimai

1 pav. Mokyklos pagal VBE lietuvių kalbos ir literatūros (A kursas), matematikos (A kursas) rezultatus, 2025 m.

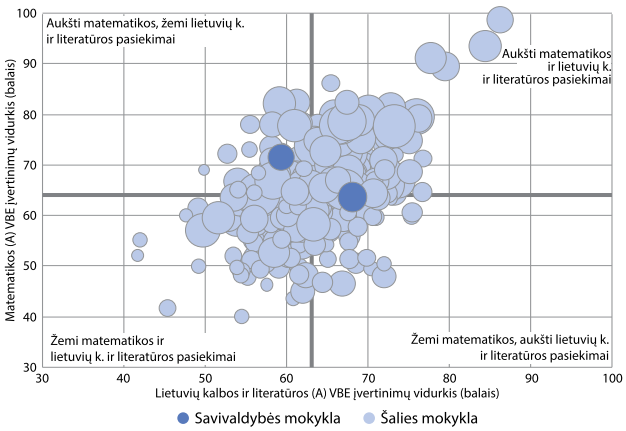

2 pav. Mokyklos pagal PUPP lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos rezultatus, 2025 m.

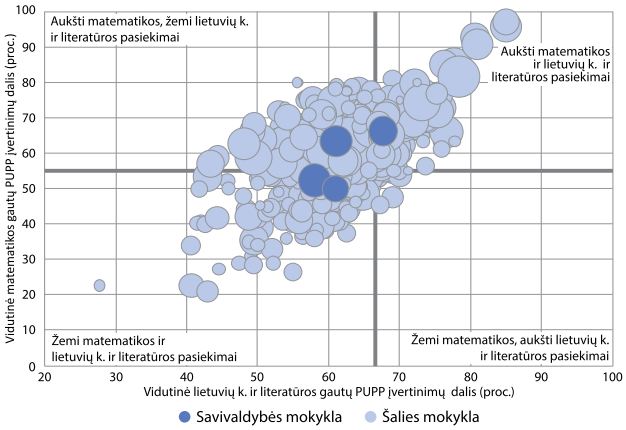

3 pav. Per NMPP bent pagrindinį mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalys (proc.), 2026 m.

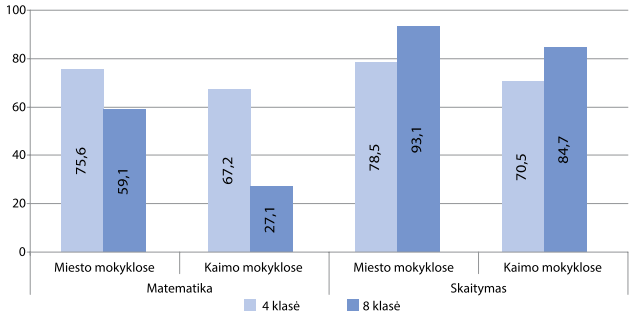

4 pav. Tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis (proc.)

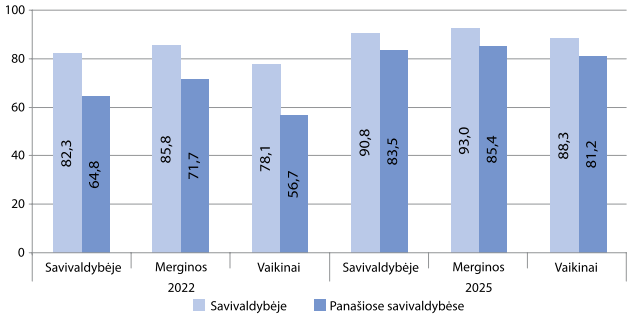

Mokytojai ir kiti pedagoginiai darbuotojai

5 pav. Mokytojų pasiskirstymas pagal jų turimą bendrą pedagoginio darbo stažą, dalys (proc.)

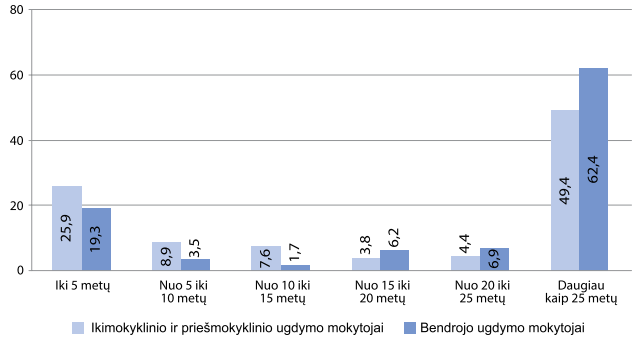

6 pav. Švietimo pagalbos specialistų, dirbančių bendrojo ugdymo mokyklose, pasiskirstymas pagal jų turimą bendrą pedagoginio darbo stažą, dalys (proc.)

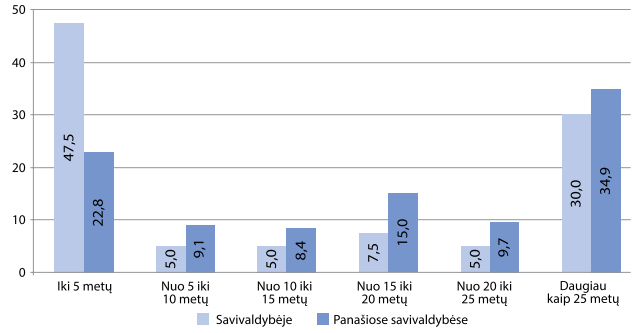

7 pav. Mokytojų, dirbančių ne vienoje bendrojo ugdymo mokykloje, dalis (proc.)

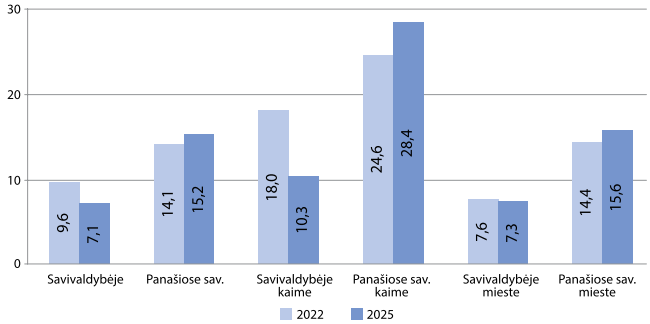

8 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių visą ar didesnę pareigybės dalį, dalis (proc.)

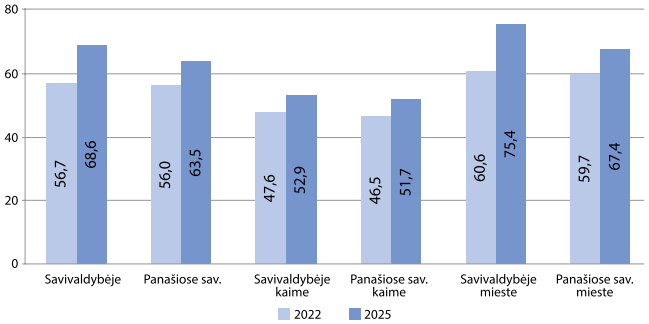

9 pav. Mokytojų, turinčių pedagogo kvalifikaciją, dalis (proc.)

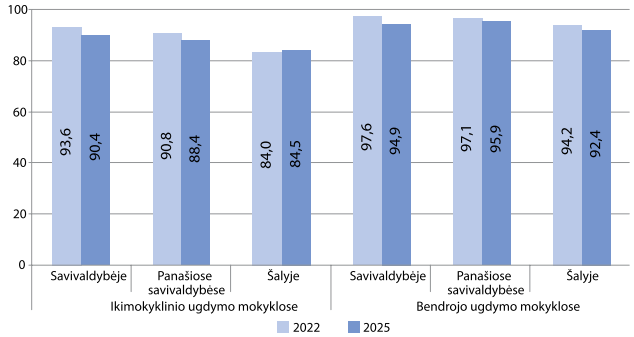

10 pav. Pedagoginių darbuotojų, dirbančių bendrojo ugdymo mokykloje ir studijuojančių aukštojoje mokykloje, dalis (proc.)

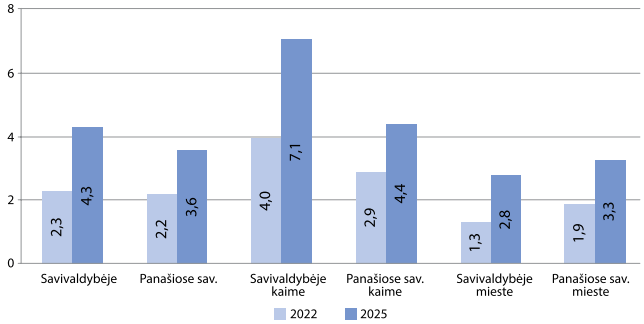

Įžvalgos ir rekomendacijos

Savivaldybės sprendimai, formuojant bendrojo ugdymo mokyklų tinklą ir nukreipiant investicijas į švietimo sritį, orientuoti į strategiškai pagrįstos žmogiškųjų išteklių politikos kūrimą ir nuoseklų įgyvendinimą. Bendrojo ugdymo mokytojų, dirbančių daugiau nei vienoje mokykloje, dalis yra reikšmingai mažesnė nei panašiose savivaldybėse, o mokytojų, turinčių visą pareigybę ar didesnę jos dalį, rodiklis viršija atitinkamus panašių savivaldybių rodiklius. Siekiant pritraukti trūkstamų specialybių pedagogų, taikomi patrauklūs sprendimai: rajono mokyklose įsidarbinusiems mokytojams trejų metų laikotarpiu mokamos finansinės išmokos, skiriamos būsto nuomos kompensacijos, daugiau nei 10 km nuo darbo vietos gyvenantiems pedagogams kompensuojamos kelionės išlaidos. Taip pat numatytos stipendijos paskutinių kursų studentams, įsipareigojantiems dirbti rajone, reguliarios išmokos jau dirbantiems, tačiau dar studijuojantiems asmenims ir dalinis išlaidų kompensavimas persikvalifikuoti ir (ar) pedagogo kvalifikacijai įgyti. Fiksuojami teigiami pokyčiai, pritraukiant švietimo pagalbos specialistus – iki 5 metų darbo patirtį turinčių specialistų dalis savivaldybėje gerokai viršija atitinkamą rodiklį panašiose savivaldybėse; padidėjo studijuojančių aukštosiose mokyklose mokytojų dalis, ypač kaime. Analizuojant mokinių pasiekimus, matyti didėjanti 3 ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis, kuri viršija panašių savivaldybių lygį. Apibendrintas VBE rodiklis patenka tarp trečdalio geriausius rezultatus pasiekusių šalies savivaldybių. Vis dėlto NMPP matematikos rezultatų skirtumai 4 ir 8 klasėse, ypač kaimo mokyklose, rodo būtinybę stiprinti matematikos mokymą 5–8 klasėse. Be to, tikslinga nuosekliai skatinti mokytojų profesinį tobulėjimą, siekiant aukštesnių kvalifikacinių kategorijų.

Prienų rajono savivaldybė

Daugiau duomenų rasite čia

Bendrojo ugdymo mokyklos	Mokyklos	Mokinių skaičius	Pedagogų darbuotojų skaičius
	6	2 885	328
	0,7 %	0,8 %	0,9 %

Ikimokyklinio ugdymo mokyklos	Mokyklos	Mokinių skaičius	Pedagogų darbuotojų skaičius
	2	367	63
	0,3 %	0,4 %	0,4 %

Profesinio mokymo įstaigos (padaliniai)	Mokyklos	Mokinių skaičius	Pedagogų darbuotojų skaičius
	–	–	

Neformaliojo vaikų švietimo mokyklos	Mokyklos	Mokinių skaičius	Pedagogų darbuotojų skaičius
	2	775	59
	0,8 %	0,7 %	1,1 %

Pagal **priklausomybę**	Nevalstybinės – – –	Savivaldybės 6 2 885 328	Valstybinės – – –	
Pagal **tipus**	Pradinės mokyklos – – –	Progimnazijos 1 744 65	Pagrindinės mokyklos 2 716 115	Gimnazijos 3 1 425 161
Pagal **mokomąją kalbą**	Lietuvių 6 2 885	Lenkų – –	Rusų – –	Kitos – –
Pagal **paskirtį turi**	Specialiųjų paskirčių klasių 1 47	Specializuoto ugdymo klasių – –	Užsienio valstybės švietimo programos paskirties klasių – –	

Mokiniai pagal ugdymo programas	Ikimokyklinio	Priešmokyklinio	Pradinio	Pagrindinio	Vidurinio
	623 0,7 %	167 0,6 %	830 0,7 %	1 327 0,7 %	305 0,6 %

2025–2026 m. m. savivaldybėje mokėsi **46** užsieniečiai. Iš jų **38** – Ukrainos piliečiai

mokyklų skaičius · mokinių skaičius · pedagogų darbuotojų skaičius · % dalis šalyje

Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis				Procesai							Rezultatai		
Bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus santykis	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Savivaldybės kultūros indeksas (2022 m.)	Savivaldybės gyvenimo kokybės indeksas	Vežiojamų į mokyklą mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacinės kategorijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam pedagoginiam darbuotojui (Eur)	Mokymo lėšos, panaudotos švietimo pagalbai mokyklose ir pedagoginę psichologinę pagalbą teikiančiose įstaigose, tenkančios vienam mokiniui (Eur)	Mokymo lėšų, panaudotų mokymo priemonėms įsigyti, suma, tenkanti vienam mokiniui (Eur)	Mokyklų, kuriose žmogus su negalia gali judėti tarp aukštų, dalis (proc.)	Mokinių, turinčių didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdomų bendrojo tipo klasėse, dalis (proc.) nuo visų mokinių	Pareigybės dalis, tenkanti vienam pedagoginiam darbuotojui	1–4 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų turinčių mažiau kaip 200 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	Mokinių, toliau besimokančių po pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
-4,5↓	6,9↑	1225↑	22,3	0,6↑	35,3↑	41,8↑	66↓	473↑	100↑	50↑	3,9↑	95,9↑	2,7↑	0↑	18,2↑	1,2↑	97,9↑	3,8	274,7

Patenka tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia
Rodiklio gerėjimą rodo prie jo vertės esanti rodyklė, nukreipta aukštyn, blogėjimą – rodyklė, nukreipta žemyn, kad rodiklis nesikeitė, rodo abipusė rodyklė.

Mokinių pasiekimai

1 pav. Mokyklos pagal VBE lietuvių kalbos ir literatūros (A kursas), matematikos (A kursas) rezultatus, 2025 m.

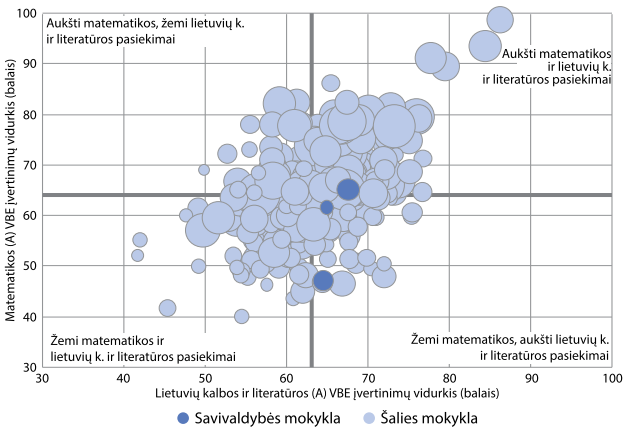

2 pav. Mokyklos pagal PUPP lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos rezultatus, 2025 m.

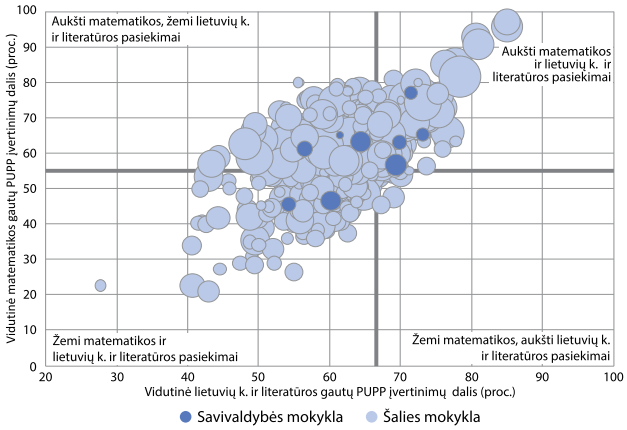

3 pav. Per NMPP bent pagrindinį mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalys (proc.), 2026 m.

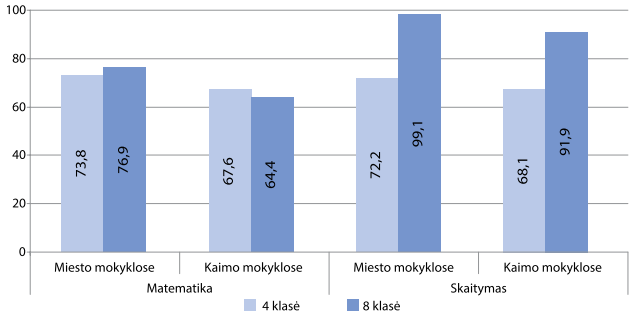

4 pav. Tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis (proc.)

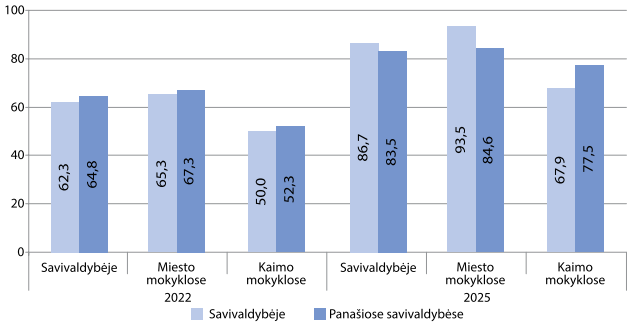

Mokytojai ir kiti pedagoginiai darbuotojai

5 pav. Jaunesnių nei 50 metų ir 50 metų ar vyresnio amžiaus mokytojų skaičiaus santykis

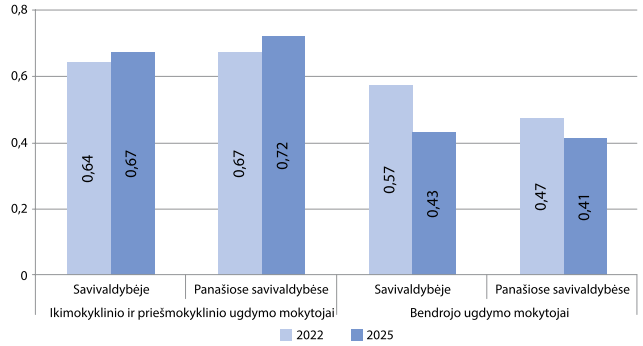

6 pav. Švietimo pagalbos specialistų, dirbančių bendrojo ugdymo mokyklose, pasiskirstymas pagal jų turimą bendrą pedagoginio darbo stažą, dalys (proc.)

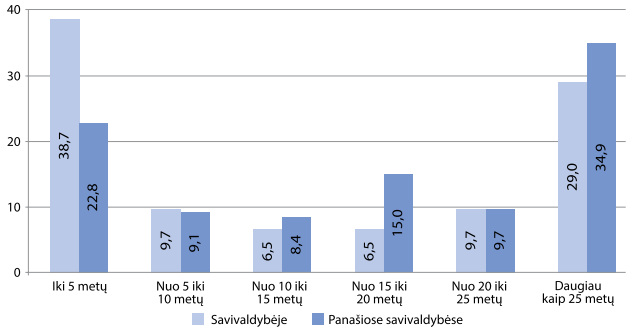

7 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių reikiamą dalykinę / ugdymo srities kvalifikaciją, dalis (proc.)

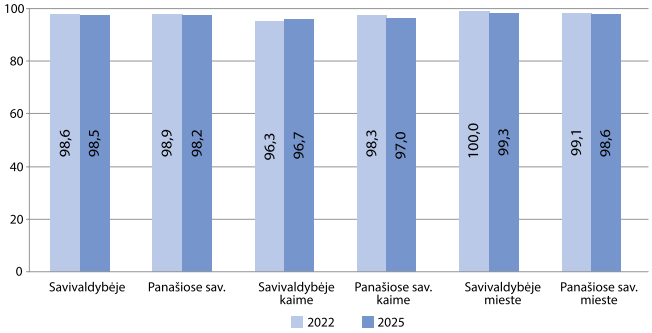

8 pav. Mokytojų, turinčių pedagogo kvalifikaciją, dalis (proc.)

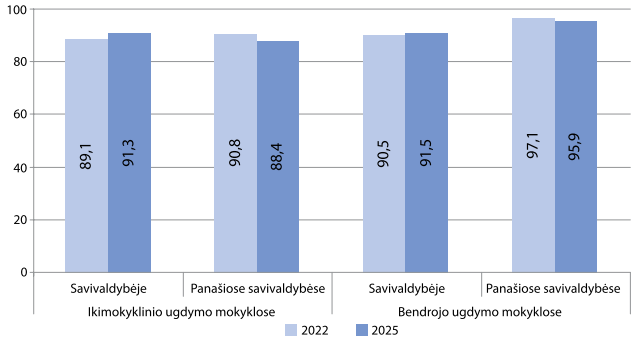

9 pav. Pedagoginių darbuotojų, dirbančių mokykloje ir studijuojančių aukštojoje mokykloje, dalis (proc.)

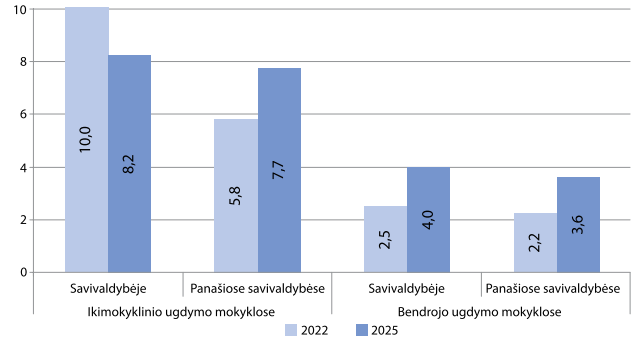

10 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių visą ar didesnę pareigybės dalį, dalis (proc.)

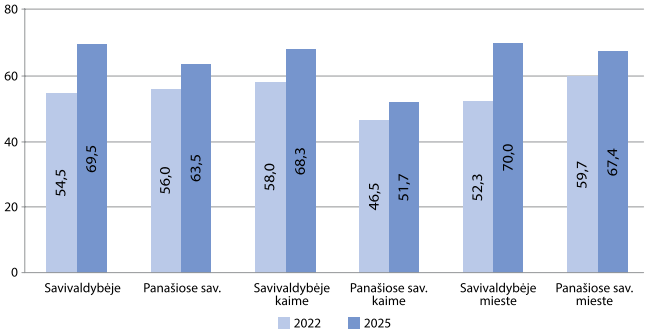

Įžvalgos ir rekomendacijos

Savivaldybės švietimo sistemoje matomi teigiami pokyčiai, kurie sudaro pagrindą tolesnei pažangai. Dauguma mokytojų turi reikiamą dalykinę kvalifikaciją, per trejus metus padaugėjo bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių visą ar didesnę pareigybės dalį, didėjo aukštos kvalifikacijos mokytojų skaičius ir švietimo pagalbos specialistų, turinčių iki 5 metų darbo stažą, dalis. Mokytojų kvalifikacija išlieka aukšta, tačiau lėšos kvalifikacijai tobulinti, tenkančios vienam pedagogui, mažėja, kaip ir jaunesnių nei 50 metų mokytojų dalis, o taikomos jaunų mokytojų pritraukimo priemonės nepakankamai veiksmingos. Analizuojant mokinių pasiekimus, ryškėja skirtumai tarp miesto ir kaimo mokyklų. 4 klasės mokinių NMPP matematikos ir skaitymo rezultatai panašūs, tačiau 8 klasėje bent pagrindinį skaitymo ir matematikos pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalys kaimo mokyklose yra mažesnės nei miesto. Tai rodo poreikį stiprinti kaimo mokyklų mokymo kokybę. Tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis savivaldybėje per trejus metus išaugo ir viršija panašių savivaldybių vidurkį, tačiau skirtumas tarp miesto ir kaimo išliko ryškus. VBE ir PUPP rezultatai atskleidė mokinių pasiekimų atotrūkį tarp visų savivaldybės mokyklų. Didelė vežiojamų mokinių dalis atskleidžia išskaidytą mokyklų tinklą. Norint ateityje išvengti pedagoginių darbuotojų trūkumo, siūloma taikyti įvairesnes priemones jauniems mokytojams pritraukti ir išlaikyti, didinti investicijas į pedagogų kvalifikacijos tobulinimą. Svarbu toliau mažinti mokymosi pasiekimų atotrūkį tarp miesto ir kaimo mokyklų, kurti geresnes ugdymo sąlygas, stiprinant švietimo pagalbos specialistų tinklą, peržiūrint mokyklų tinklą ir klasių komplektavimą.

Radviliškio rajono savivaldybė

Daugiau duomenų rasite čia

	Mokyklos	Mokiniai	Pedagogai	%
Bendrojo ugdymo mokyklos	11	3 807	434	1,2 % / 1,0 % / 1,1 %
Ikimokyklinio ugdymo mokyklos	4	628	108	0,6 % / 0,7 % / 0,8 %
Profesinio mokymo įstaigos (padaliniai)	2	251		2,4 % / 0,8 %
Neformaliojo vaikų švietimo mokyklos	1	486	4	0,4 % / 0,5 % / 0,1 %

Pagal **priklausomybę**	Nevalstybinės – – –	Savivaldybės 11 3 807 434	Valstybinės – – –	
Pagal **tipus**	Pradinės mokyklos 1 247 34	Progimnazijos 2 1 096 98	Pagrindinės mokyklos 4 922 129	Gimnazijos 4 1 542 196
Pagal **mokomąją kalbą**	Lietuvių 11 3 807	Lenkų – –	Rusų – –	Kitos – –
Pagal **paskirtį turi**	Specialiųjų paskirčių klasių 2 93	Specializuoto ugdymo klasių – –	Užsienio valstybės švietimo programos paskirties klasių – –	

Mokiniai pagal ugdymo programas	Ikimokyklinio	Priešmokyklinio	Pradinio	Pagrindinio	Vidurinio
	811 0,9 %	260 0,9 %	1 176 1,0 %	1 779 1,0 %	439 0,9 %

2025–2026 m. m. savivaldybėje mokėsi **68** užsieniečiai. Iš jų **42** – Ukrainos piliečiai

mokyklų skaičius · mokinių skaičius · pedagoginių darbuotojų skaičius · % dalis šalyje

Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis				Procesai							Rezultatai		
Bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus santykis	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Savivaldybės kultūros indeksas (2022 m.)	Savivaldybės gyvenimo kokybės indeksas	Vežiojamų į mokyklą mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacinės kategorijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam pedagoginiam darbuotojui (Eur)	Mokymo lėšos, panaudotos švietimo pagalbai mokyklose ir pedagoginę psichologinę pagalbą teikiančiose įstaigose, tenkančios vienam mokiniui (Eur)	Mokymo lėšų, panaudotų mokymo priemonėms įsigyti, suma, tenkanti vienam mokiniui (Eur)	Mokyklų, kuriose žmogus su negalia gali judėti tarp aukštų, dalis (proc.)	Mokinių, turinčių didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdomų bendrojo tipo klasėse, dalis (proc.) nuo visų mokinių	Pareigybės dalis, tenkanti vienam pedagoginiam darbuotojui	1–4 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų turinčių mažiau kaip 200 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	Mokinių, toliau besimokančių po pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
-10,8↓	10↓	1201↑	19,4	0,54↑	33,6↑	54,9↓	72↑	481↑	32↑	18,2↑	4,1↑	95,3↑	3,3↓	36,4↓	18,4↓	1,2↑	98,6↑	2,7	318,7

Patenka tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia
Rodiklio gerėjimą rodo prie jo vertės esanti rodyklė, nukreipta aukštyn, blogėjimą – rodyklė, nukreipta žemyn, kad rodiklis nesikeitė, rodo abipusė rodyklė.

Mokinių pasiekimai

1 pav. Mokyklos pagal VBE lietuvių kalbos ir literatūros (A kursas), matematikos (A kursas) rezultatus, 2025 m.

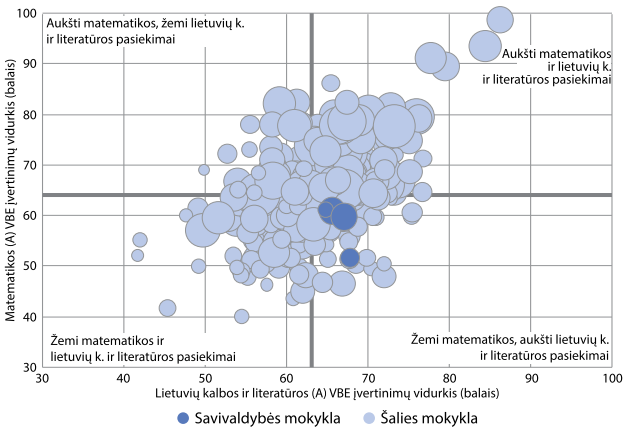

2 pav. Mokyklos pagal PUPP lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos rezultatus, 2025 m.

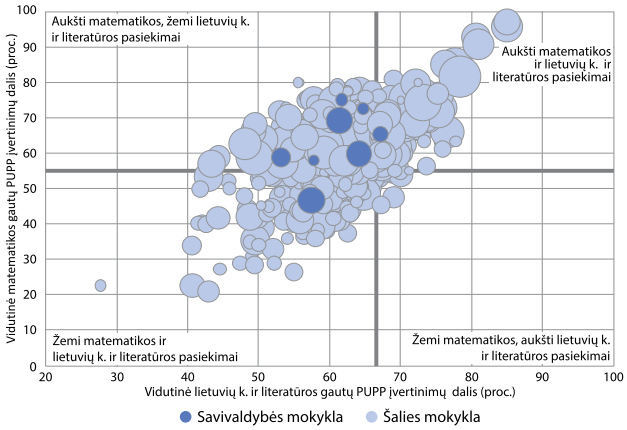

3 pav. Per NMPP bent pagrindinį mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalys (proc.), 2026 m.

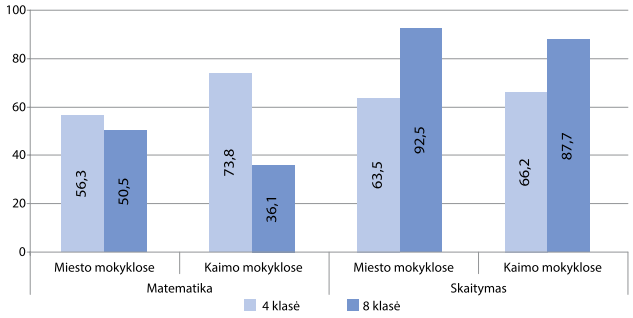

4 pav. Tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis (proc.)

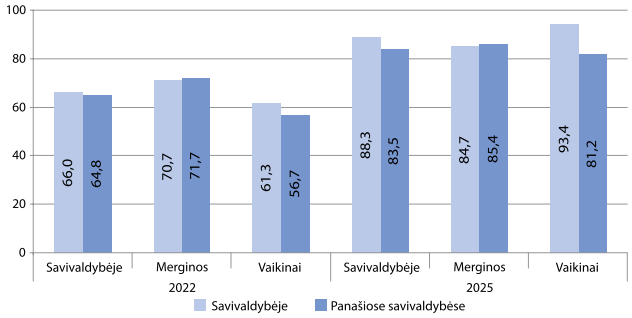

Mokytojai ir kiti pedagoginiai darbuotojai

5 pav. Mokytojų pasiskirstymas pagal jų turimą bendrą pedagoginio darbo stažą, dalys (proc.)

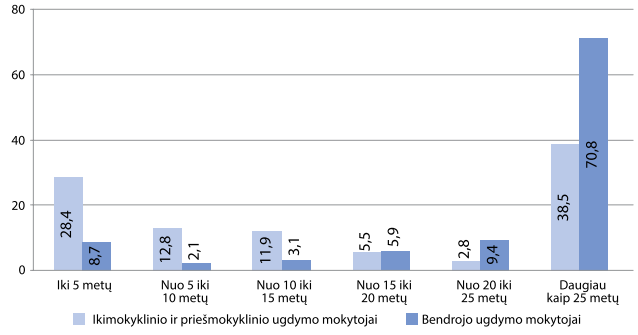

6 pav. Švietimo pagalbos specialistų pasiskirstymas pagal jų turimą bendrą pedagoginio darbo stažą, dalys (proc.)

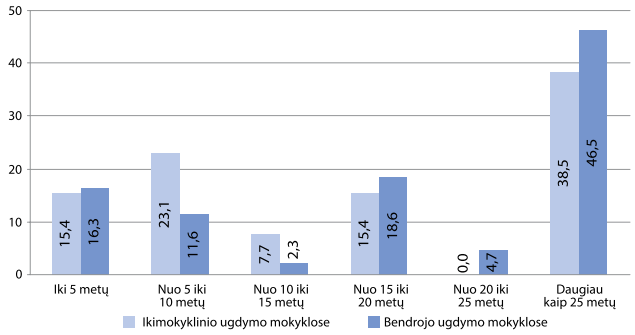

7 pav. Mokytojų, dirbančių ne vienoje bendrojo ugdymo mokykloje, dalis (proc.)

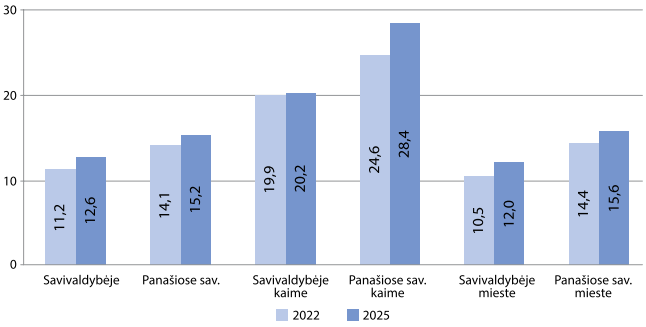

8 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių visą ar didesnę pareigybės dalį, dalis (proc.)

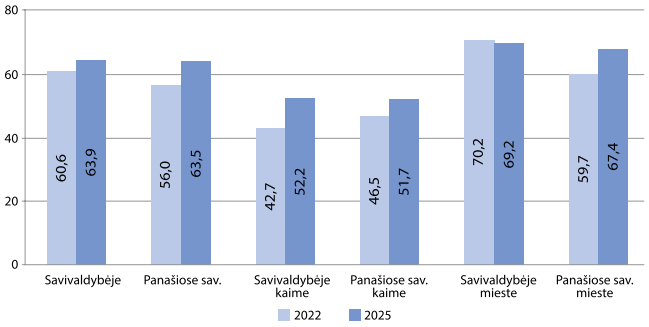

9 pav. Bendrojo ugdymo mokyklų mokytojų, mokančių daugiau nei vieno dalyko, dalis (proc.)

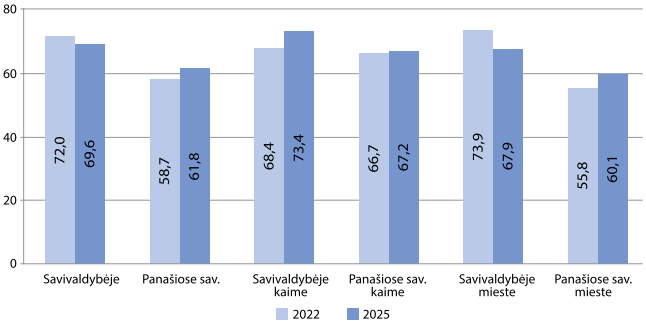

10 pav. Pedagoginių darbuotojų, dirbančių mokykloje ir studijuojančių aukštojoje mokykloje, dalis (proc.)

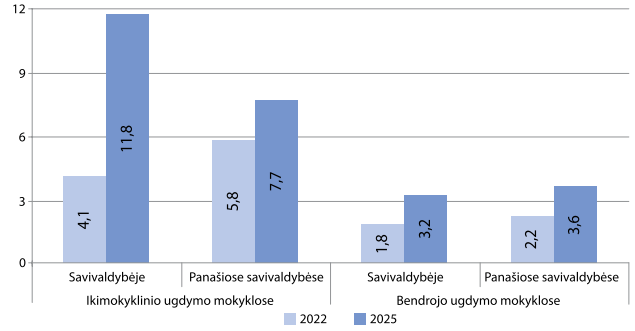

Įžvalgos ir rekomendacijos

Savivaldybėje įgyvendinamos priemonės pedagogų bendruomenės atsinaujinimui užtikrinti: skiriamos studijų stipendijos trūkstamų specialybių studentams, teikiama finansinė parama pedagogikos ir pedagogų perkvalifikavimo studijoms, atsižvelgiant į biudžeto galimybes ir pretendentų skaičių. Duomenų analizė rodo, kad paaugo pedagoginių darbuotojų, dirbančių mokykloje ir studijuojančių aukštojoje mokykloje, dalis, ypač ikimokyklinio ugdymo mokyklose. Padidėjo visą ar didesnę pareigybės dalį turinčių mokytojų dalis, o mokančių daugiau kaip vieno dalyko mokytojų dalis yra didesnė nei panašiose savivaldybėse. Daugiau nei pusė savivaldybės mokytojų yra įgiję aukštas kvalifikacines kategorijas. Vis dėlto didžiausią bendrojo ugdymo mokytojų dalį sudaro daugiau kaip 25 metų pedagoginio darbo stažą turintys mokytojai. Padidėjo bendrojo ugdymo mokyklų mokytojų, dirbančių ne vienoje mokykloje, dalis.
Iš mokinių pasiekimų analizės matyti padidėjusi 3 ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis, ypač vaikinų. Pagal apibendrintą VBE rodiklį savivaldybė patenka tarp trečdalio geriausius rezultatus pasiekusių šalies savivaldybių. PUPP rezultatai rodo, kad didesnėje dalyje mokyklų matematikos pasiekimai geresni nei lietuvių k. ir literatūros, taip pat matomi minėtų dalykų pasiekimų skirtumai tarp atskirų mokyklų. NMPP duomenys atskleidžia skirtingus mokinių pasiekimus pagal amžiaus grupes ir mokomuosius dalykus. Siekiant užtikrinti tvarų švietimo kokybės augimą, tikslinga toliau įgyvendinti mokytojų pritraukimo ir išlaikymo priemones. Taip pat rekomenduojama didinti vienam mokiniui tenkančias lėšas mokymo priemonėms įsigyti, gerinti mokyklų pritaikymą įtraukiojo ugdymo plėtrai ir nuosekliai tęsti mokyklų tinklo pertvarkos procesą.

Raseinių rajono savivaldybė

Daugiau duomenų rasite čia

	Mokyklos	Mokiniai	Pedagogai
Bendrojo ugdymo mokyklos	10 (1,1 %)	3 283 (0,9 %)	366 (0,9 %)
Ikimokyklinio ugdymo mokyklos	3 (0,4 %)	633 (0,7 %)	91 (0,6 %)
Profesinio mokymo įstaigos (padaliniai)	1 (1,2 %)	326 (1,1 %)	
Neformaliojo vaikų švietimo mokyklos	2 (0,8 %)	995 (1,0 %)	62 (1,1 %)

Pagal **priklausomybę**	Nevalstybinės: 1, 38, 5	Savivaldybės: 9, 3 245, 361	Valstybinės: –, –, –	
Pagal **tipus**	Pradinės mokyklos: –, –, –	Progimnazijos: 2, 1 157, 106	Pagrindinės mokyklos: 3, 269, 55	Gimnazijos: 5, 1 857, 220
Pagal **mokomąją kalbą**	Lietuvių: 10, 3 283	Lenkų: –, –	Rusų: –, –	Kitos: –, –
Pagal **paskirtį turi**	Specialiųjų paskirčių klasių: 1, 82	Specializuoto ugdymo klasių: –, –	Užsienio valstybės švietimo programos paskirties klasių: –, –	

Mokiniai pagal ugdymo programas	Ikimokyklinio	Priešmokyklinio	Pradinio	Pagrindinio	Vidurinio
	728 (0,8 %)	222 (0,8 %)	1 045 (0,9 %)	1 662 (0,9 %)	344 (0,7 %)

2025–2026 m. m. savivaldybėje mokėsi **36** užsieniečiai. Iš jų **33** – Ukrainos piliečiai

mokyklų skaičius · mokinių skaičius · pedagogų darbuotojų skaičius · % dalis šalyje

Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis				Procesai							Rezultatai		
Bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus santykis	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Savivaldybės kultūros indeksas (2022 m.)	Savivaldybės gyvenimo kokybės indeksas	Vežiojamų į mokyklą mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacinės kategorijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam pedagoginiam darbuotojui (Eur)	Mokymo lėšos, panaudotos švietimo pagalbai mokyklose ir pedagoginę psichologinę pagalbą teikiančiose įstaigose, tenkančios vienam mokiniui (Eur)	Mokymo lėšų, panaudotų mokymo priemonėms įsigyti, suma, tenkanti vienam mokiniui (Eur)	Mokyklų, kuriose žmogus su negalia gali judėti tarp aukštų, dalis (proc.)	Mokinių, turinčių didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdomų bendrojo tipo klasėse, dalis (proc.) nuo visų mokinių	Pareigybės dalis, tenkanti vienam pedagoginiam darbuotojui	1–4 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų turinčių mažiau kaip 200 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	Mokinių, toliau besimokančių po pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
-6↓	10,3↓	1227↑	21,5	0,57↑	50,3↓	59↓	57↑	473↑	51↑	44,4↑	3,3↑	95,1↓	0↔	25↑	19,6↑	1,2↑	99,1↑	9,5	287,1

Patenka tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

Rodiklio gerėjimą rodo prie jo vertės esanti rodyklė, nukreipta aukštyn, blogėjimą – rodyklė, nukreipta žemyn, kad rodiklis nesikeitė, rodo abipusė rodyklė.

Mokinių pasiekimai

1 pav. Mokyklos pagal VBE lietuvių kalbos ir literatūros (A kursas), matematikos (A kursas) rezultatus, 2025 m.

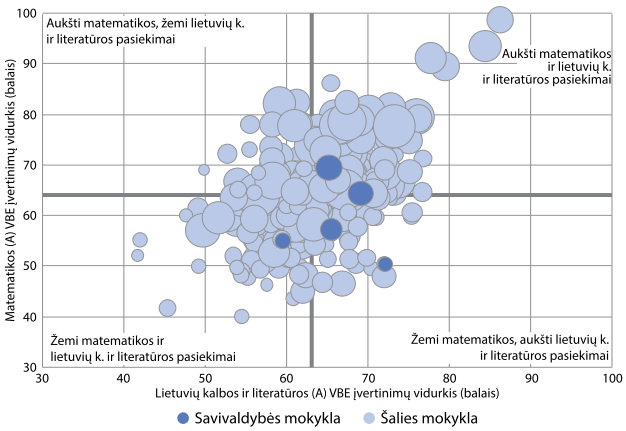

2 pav. Mokyklos pagal PUPP lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos rezultatus, 2025 m.

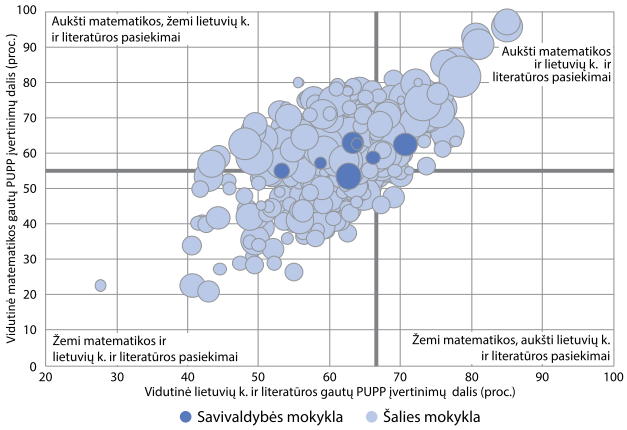

3 pav. Per NMPP bent pagrindinį mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalys (proc.), 2026 m.

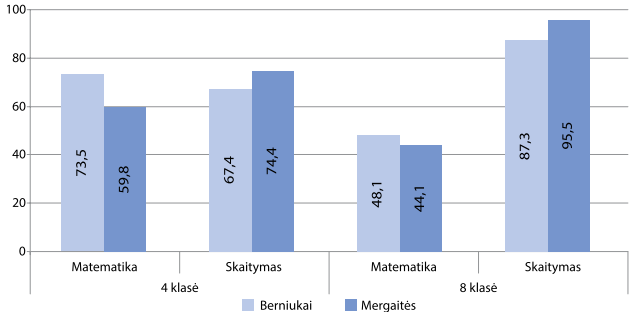

4 pav. Tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis (proc.)

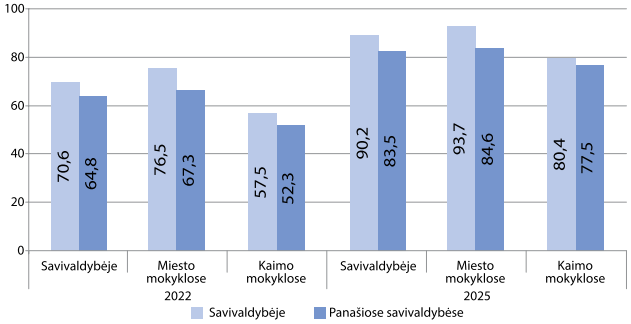

Mokytojai ir kiti pedagoginiai darbuotojai

5 pav. Jaunesnių nei 50 metų ir 50 metų ar vyresnio amžiaus mokytojų skaičiaus santykis

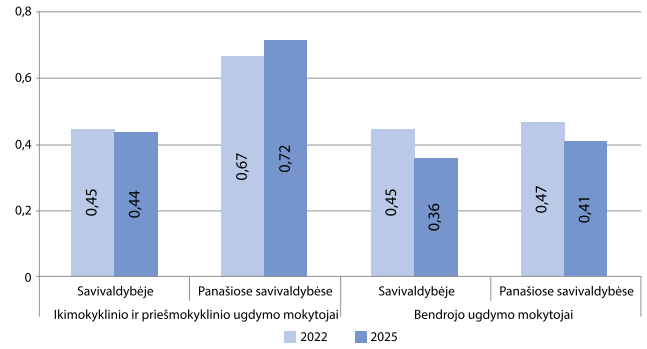

6 pav. Švietimo pagalbos specialistų pasiskirstymas pagal jų turimą bendrą pedagoginio darbo stažą, dalys (proc.)

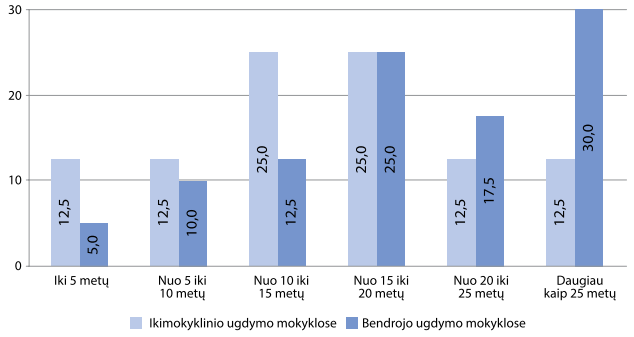

7 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių reikiamą dalykinę / ugdymo srities kvalifikaciją, dalis (proc.)

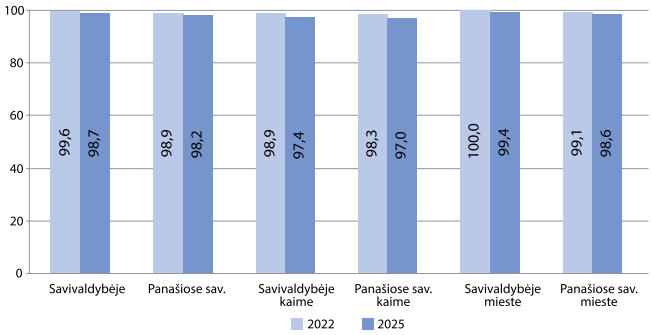

8 pav. Mokytojų, turinčių pedagogo kvalifikaciją, dalis (proc.)

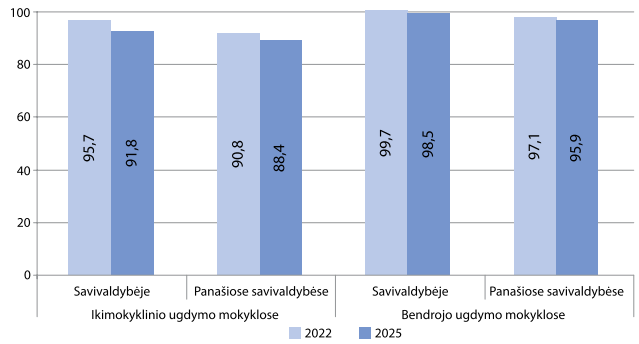

9 pav. Pedagoginių darbuotojų, dirbančių mokykloje ir studijuojančių aukštojoje mokykloje, dalis (proc.)

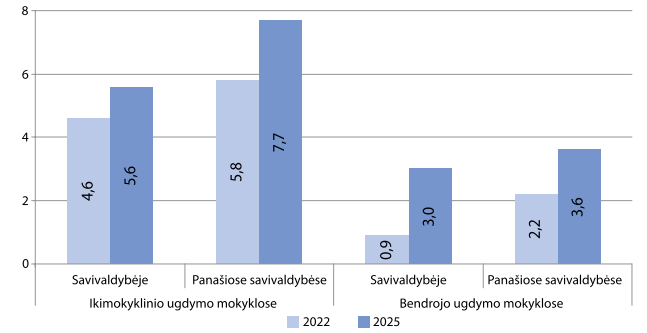

10 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių visą ar didesnę pareigybės dalį, dalis (proc.)

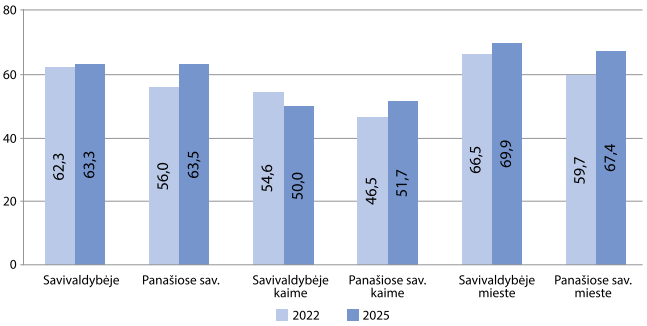

Įžvalgos ir rekomendacijos

Vykstantys teigiami pokyčiai savivaldybėje kuria prielaidas ugdymo kokybei gerinti: daugiau nei pusė mokytojų turi aukštą kvalifikacinę kategoriją; didelė mokytojų, turinčių reikiamą dalykinę ar ugdymo srities kvalifikaciją, dalis, viršijanti panašių savivaldybių rodiklį; išaugo studijuojančių pedagoginių darbuotojų skaičius. Nors mokytojų, turinčių pedagogo kvalifikaciją, dalis lenkia panašių savivaldybių rodiklį, lyginamuoju laikotarpiu pastebima šios dalies mažėjimo tendencija. Taip pat ryškėja mokytojų amžėjimo problema, ypač bendrojo ugdymo mokyklose. Savivaldybėje dirba daugiau patyrusių, ilgametę darbo patirtį turinčių švietimo pagalbos specialistų. Ilgalaikėje perspektyvoje gali kilti pedagoginių darbuotojų trūkumo iššūkių. Mokinių NMPP pasiekimų duomenys rodo aukštesnius skaitymo, tačiau žemesnius matematikos pasiekimus, ypač 8 klasėje. Pastebimi pasiekimų netolygumai: mergaičių aukštesni skaitymo pasiekimai, o berniukų – matematikos. Visų mokinių matematikos PUPP pasiekimai yra artimi šalies vidurkiui ar geresni. Per VBE dviejų gimnazijų mokiniai pasiekė aukštus matematikos (A) rezultatus, keturių gimnazijų – lietuvių kalbos ir literatūros (A). Reikšmingai išaugus tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų daliai (ji viršija panašių savivaldybių rodiklį), šiek tiek sumažėjo atotrūkis tarp miesto ir kaimo mokyklų. Norint užtikrinti tvarią švietimo plėtrą, svarbu toliau skatinti ir remti mokytojų kvalifikacijos tobulinimą, stiprinti pedagoginių darbuotojų pritraukimo ir išlaikymo priemones. Siekiant spręsti mažėjančio mokinių skaičiaus ir mažiau nei 200 mokinių turinčių mokyklų keliamus iššūkius – tęsti mokyklų tinklo optimizavimo procesus. Taip pat tikslinga taikyti priemones matematikos pasiekimams gerinti ir atotrūkiui tarp kaimo ir miesto mokyklų mažinti.

Rietavo savivaldybė

Daugiau duomenų rasite čia

	Bendrojo ugdymo mokyklos	Ikimokyklinio ugdymo mokyklos	Profesinio mokymo įstaigos (padaliniai)	Neformaliojo vaikų švietimo mokyklos
	2 (0,2 %)	1 (0,1 %)	1 (1,2 %)	1 (0,4 %)
	871 (0,2 %)	180 (0,2 %)	44 (0,1 %)	142 (0,1 %)
	84 (0,2 %)	30 (0,2 %)		17 (0,3 %)

Pagal **priklausomybę**	Nevalstybinės – – –	Savivaldybės 2 871 84	Valstybinės – – –	
Pagal **tipus**	Pradinės mokyklos – – –	Progimnazijos – – –	Pagrindinės mokyklos – – –	Gimnazijos 2 871 84
Pagal **mokomąją kalbą**	Lietuvių 2 871	Lenkų – –	Rusų – –	Kitos – –
Pagal **paskirtį turi**	Specialiųjų paskirčių klasių – –	Specializuoto ugdymo klasių – –	Užsienio valstybės švietimo programos paskirties klasių – –	

Mokiniai pagal ugdymo programas	Ikimokyklinio	Priešmokyklinio	Pradinio	Pagrindinio	Vidurinio
	203 0,2 %	57 0,2 %	279 0,2 %	436 0,2 %	76 0,2 %

2025–2026 m. m. savivaldybėje mokėsi **12** užsieniečių. Iš jų **10** – Ukrainos piliečiai

mokyklų skaičius · mokinių skaičius · pedagoginių darbuotojų skaičius · % dalis šalyje

Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis				Procesai							Rezultatai		
Bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus santykis	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Savivaldybės kultūros indeksas (2022 m.)	Savivaldybės gyvenimo kokybės indeksas	Vežiojamų į mokyklą mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacinės kategorijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam pedagoginiam darbuotojui (Eur)	Mokymo lėšos, panaudotos švietimo pagalbai mokyklose ir pedagoginę psichologinę pagalbą teikiančiose įstaigose, tenkančios vienam mokiniui (Eur)	Mokymo lėšų, panaudotų mokymo priemonėms įsigyti, suma, tenkanti vienam mokiniui (Eur)	Mokyklų, kuriose žmogus su negalia gali judėti tarp aukštų, dalis (proc.)	Mokinių, turinčių didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdomų bendrojo tipo klasėse, dalis (proc.) nuo visų mokinių	Pareigybės dalis, tenkanti vienam pedagoginiam darbuotojui	1–4 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų turinčių mažiau kaip 200 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	Mokinių, toliau besimokančių po pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
-1,9↓	8↑	1249↑	21,7	0,58↑	42,9↓	55,7↓	77↓	671↑	64↑	100↔	5,3↑	107,9↑	0↑	50↔	18,8↑	1,5↑	96,5↑	0	301,9

Patenka tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia
Rodiklio gerėjimą rodo prie jo vertės esanti rodyklė, nukreipta aukštyn, blogėjimą – rodyklė, nukreipta žemyn, kad rodiklis nesikeitė, rodo abipusė rodyklė.

Mokinių pasiekimai

1 pav. Mokyklos pagal VBE lietuvių kalbos ir literatūros (A kursas), matematikos (A kursas) rezultatus, 2025 m.

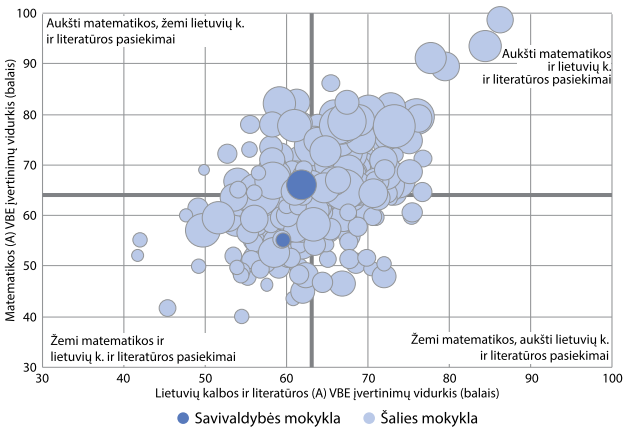

2 pav. Mokyklos pagal PUPP lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos rezultatus, 2025 m.

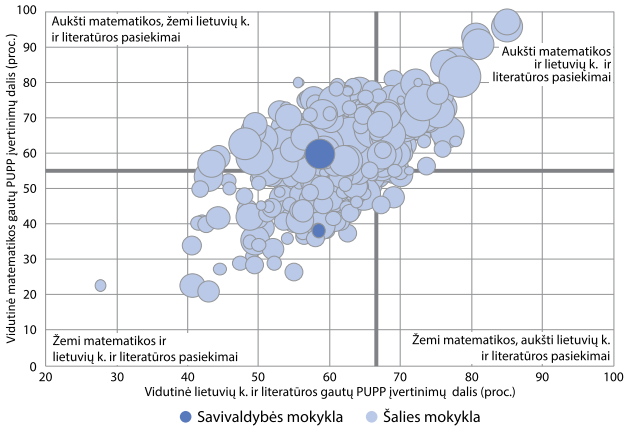

3 pav. Per NMPP bent pagrindinį mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalys (proc.), 2026 m.

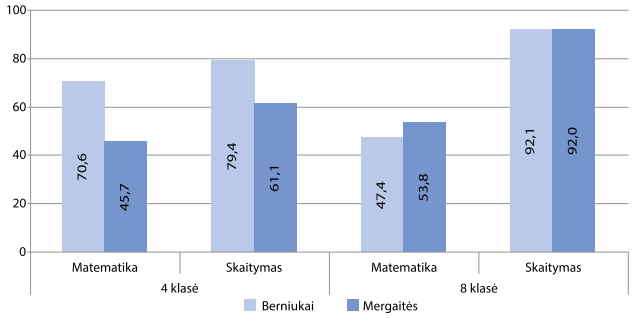

4 pav. Tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis (proc.)

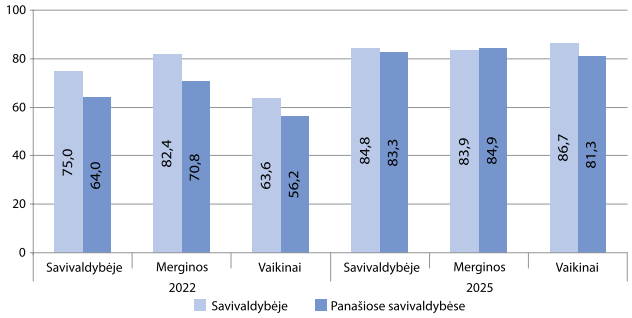

Mokytojai ir kiti pedagoginiai darbuotojai

5 pav. Mokytojų pasiskirstymas pagal jų turimą bendrą pedagoginio darbo stažą, dalys (proc.)

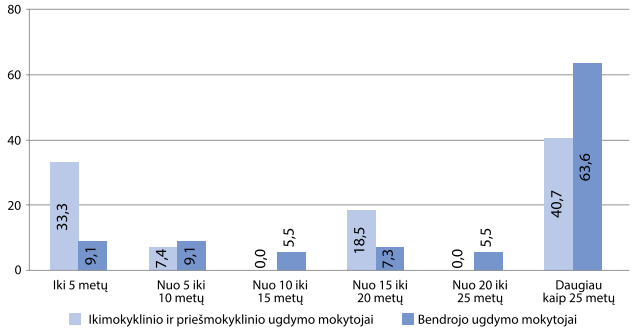

6 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių visą ar didesnę pareigybės dalį, dalis (proc.)

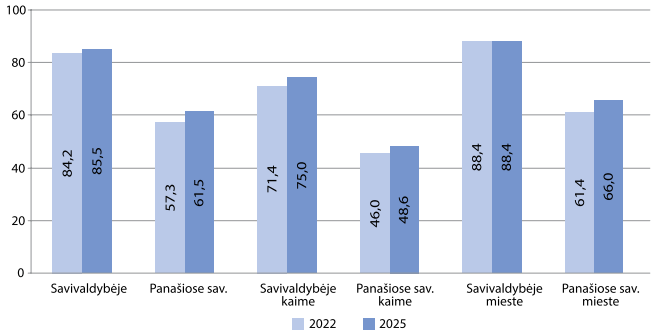

7 pav. Bendrojo ugdymo mokyklų pedagoginių darbuotojų, atvykstančių iš kitos savivaldybės, dalis (proc.)

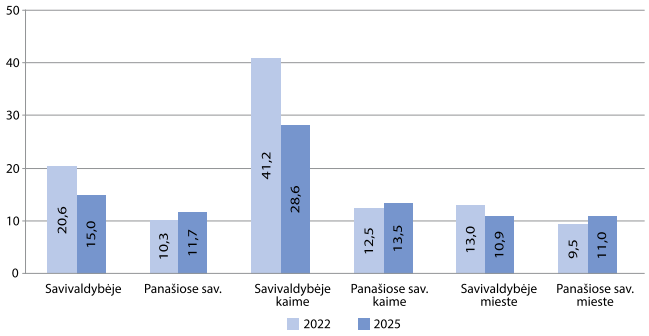

8 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių reikiamą dalykinę / ugdymo srities kvalifikaciją, dalis (proc.)

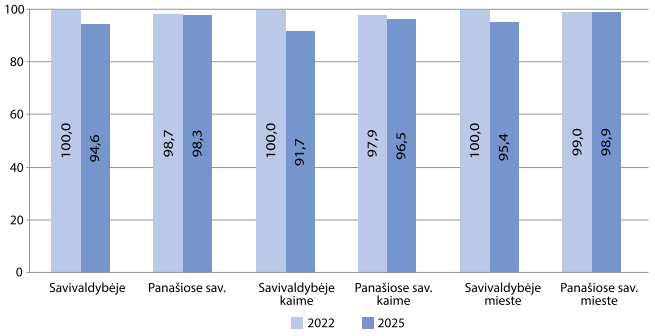

9 pav. Bendrojo ugdymo mokyklų mokytojų, mokančių daugiau nei vieno dalyko, dalis (proc.)

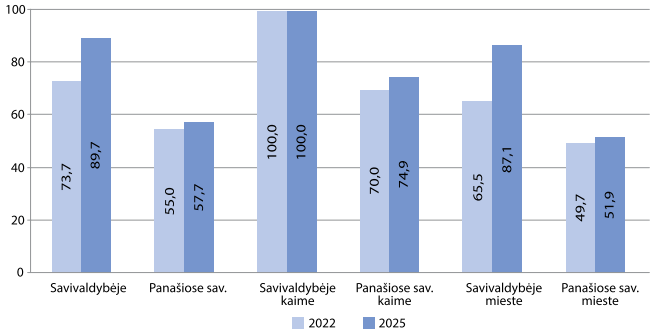

10 pav. Pedagoginių darbuotojų, dirbančių mokykloje ir studijuojančių aukštojoje mokykloje, dalis (proc.)

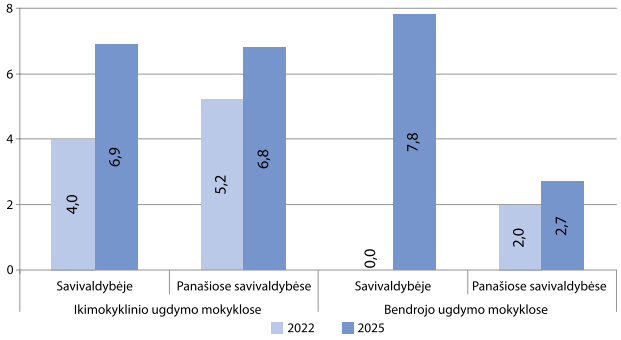

Įžvalgos ir rekomendacijos

Savivaldybė, siekdama užtikrinti nuoseklų pedagogų bendruomenės atsinaujinimą, pažangiai studijuojantiems ir (ar) persikvalifikuojantiems mokytojams kompensuoja visą studijų kainą. Fiksuojami teigiami pokyčiai: trečdalio ikimokyklinio ugdymo mokytojų darbo stažas yra iki 5 metų; padidėjo mokyklose dirbančių ir kartu aukštosiose mokyklose studijuojančių pedagogų dalis, ypač bendrojo ugdymo sistemoje. Daugiau kaip pusės savivaldybės mokytojų kvalifikacija yra aukšta, kaime visi bendrojo ugdymo mokytojai moko daugiau nei vieno dalyko, mieste tokių mokytojų dalis taip pat didėja. Tiek kaime, tiek mieste bendrojo ugdymo mokytojų, turinčių visą pareigybę ar didesnę jos dalį, rodiklis viršija atitinkamus panašių savivaldybių rodiklius. Nors savivaldybei pavyksta pritraukti mokytojų iš kitų savivaldybių, ir jų dalis kaime reikšmingai viršija panašių savivaldybių dalį, mažėja mokytojų, turinčių reikiamą dalykinę / ugdymo srities kvalifikaciją, rodiklis, ypač kaime. Analizuojant mokinių pasiekimus, pastebimi VBE ir PUPP rezultatų skirtumai tarp mokyklų, bet abiturientų, išlaikiusių tris ir daugiau VBE, dalis padidėjo, ypač vaikinų. Vertinant 4 ir 8 klasių mokinių pasiekimus per NMPP, išryškėja geresni 8 klasės mokinių skaitymo rezultatai, taip pat pagerėję 8 klasės mergaičių matematikos pasiekimai. Tačiau lietuvių k. ir literatūros pasiekimai per PUPP ir VBE yra žemesni už šalies mokyklų vidurkį. Savivaldybė nėra didelė, sprendimai dėl mažiau nei 200 mokinių turinčių mokyklų reorganizavimo nėra skubinami, nors vežiojamų mokinių dalis ir dabar yra didelė, o pagrindinio ugdymo programą baigusių ir mokslą tęsiančių mokinių dalis – maža. Tikslinga ieškoti sprendimų mokinių pasiekimų skirtumams sumažinti, didesnį dėmesį skirti mokinių karjeros ugdymui.

Rokiškio rajono savivaldybė

Daugiau duomenų rasite čia

	Bendrojo ugdymo mokyklos	Ikimokyklinio ugdymo mokyklos	Profesinio mokymo įstaigos (padaliniai)	Neformaliojo vaikų švietimo mokyklos
	9 / 2 716 / 303	4 / 460 / 86	1 / 279	4 / 1 033 / 66
	1,0 % / 0,7 % / 0,8 %	0,6 % / 0,5 % / 0,6 %	1,2 % / 0,9 %	1,6 % / 1,0 % / 1,2 %

Pagal **priklausomybę**	Nevalstybinės – – –	Savivaldybės 9 / 2 716 / 303	Valstybinės – – –	
Pagal **tipus**	Pradinės mokyklos 1 / 186 / 23	Progimnazijos 2 / 1 010 / 104	Pagrindinės mokyklos 1 / 37 / 13	Gimnazijos 5 / 1 483 / 183
Pagal **mokomąją kalbą**	Lietuvių 9 / 2 716	Lenkų – –	Rusų – –	Kitos – –
Pagal **paskirtį turi**	Specialiųjų paskirčių klasių 1 / 37	Specializuoto ugdymo klasių – –	Užsienio valstybės švietimo programos paskirties klasių – –	

Mokiniai pagal ugdymo programas	Ikimokyklinio	Priešmokyklinio	Pradinio	Pagrindinio	Vidurinio
	598 0,6 %	159 0,6 %	765 0,6 %	1 303 0,7 %	416 0,9 %

2025–2026 m. m. savivaldybėje mokėsi **45** užsieniečiai. Iš jų **33** – Ukrainos piliečiai

mokyklų skaičius · mokinių skaičius · pedagoginių darbuotojų skaičius · % dalis šalyje

Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis				Procesai							Rezultatai		
Bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus santykis	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Savivaldybės kultūros indeksas (2022 m.)	Savivaldybės gyvenimo kokybės indeksas	Vežiojamų į mokyklą mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacinės kategorijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam pedagoginiam darbuotojui (Eur)	Mokymo lėšos, panaudotos švietimo pagalbai mokyklose ir pedagoginę psichologinę pagalbą teikiančiose įstaigose, tenkančios vienam mokiniui (Eur)	Mokymo lėšų, panaudotų mokymo priemonėms įsigyti, suma, tenkanti vienam mokiniui (Eur)	Mokyklų, kuriose žmogus su negalia gali judėti tarp aukštų, dalis (proc.)	Mokinių, turinčių didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdomų bendrojo tipo klasėse, dalis (proc.) nuo visų mokinių	Pareigybės dalis, tenkanti vienam pedagoginiam darbuotojui	1–4 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų turinčių mažiau kaip 200 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	Mokinių, toliau besimokančių po pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
-9,2↓	10,5↑	1232↑	22,8	0,6↑	31,3↑	61,2↓	69↑	544↑	32↑	11,1↑	5,5↑	93,8↑	1,1↑	37,5↓	20,4↑	1,2↑	98,8↑	0	266,7

Patenka tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia
Rodiklio gerėjimą rodo prie jo vertės esanti rodyklė, nukreipta aukštyn, blogėjimą – rodyklė, nukreipta žemyn, kad rodiklis nesikeitė, rodo abipusė rodyklė.

Mokinių pasiekimai

1 pav. Mokyklos pagal VBE lietuvių kalbos ir literatūros (A kursas), matematikos (A kursas) rezultatus, 2025 m.

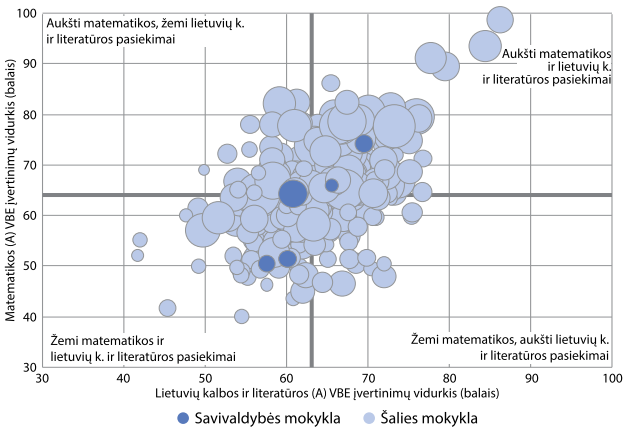

2 pav. Mokyklos pagal PUPP lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos rezultatus, 2025 m.

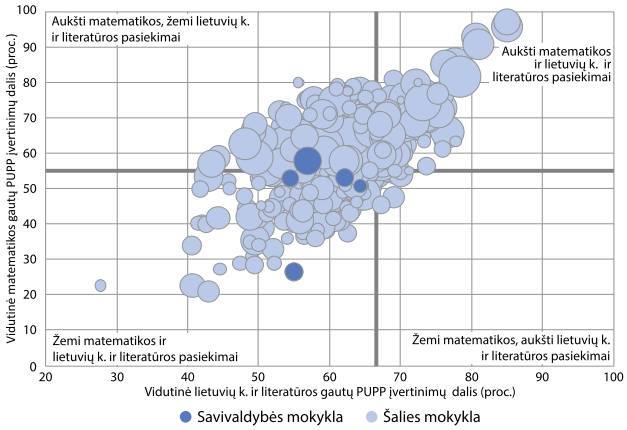

3 pav. Per NMPP bent pagrindinį mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalys (proc.), 2026 m.

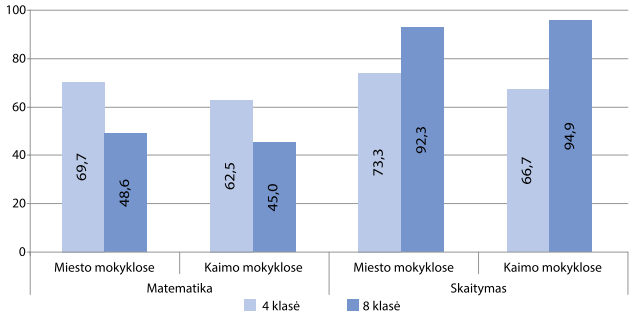

4 pav. Tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis (proc.)

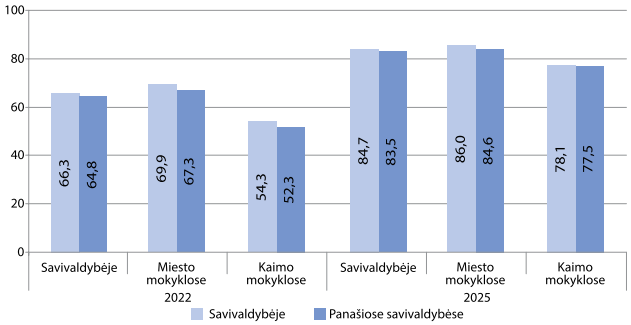

Mokytojai ir kiti pedagoginiai darbuotojai

5 pav. Mokytojų pasiskirstymas pagal jų turimą bendrą pedagoginio darbo stažą, dalys (proc.)

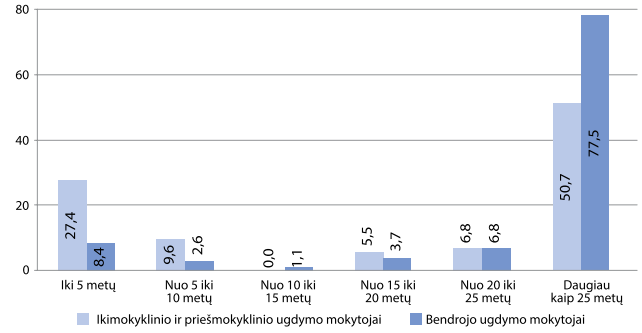

6 pav. Švietimo pagalbos specialistų pasiskirstymas pagal jų turimą bendrą pedagoginio darbo stažą, dalys (proc.)

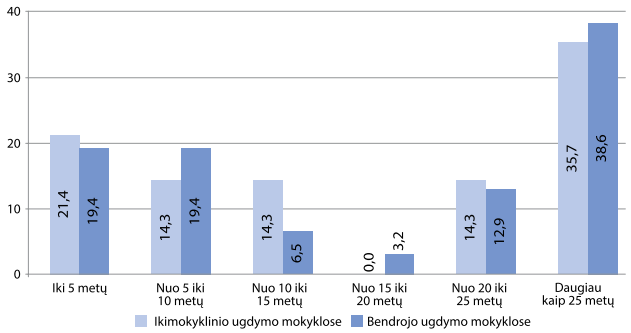

7 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių reikiamą dalykinę / ugdymo srities kvalifikaciją, dalis (proc.)

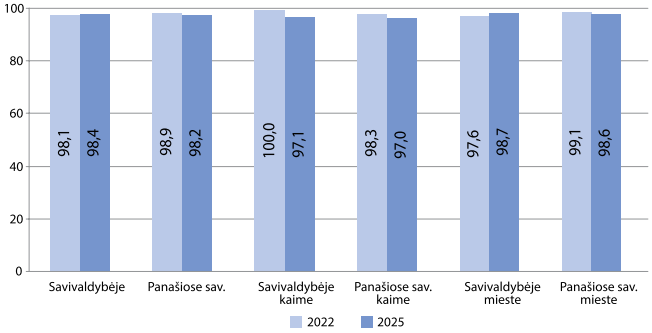

8 pav. Mokytojų, turinčių pedagogo kvalifikaciją, dalis (proc.)

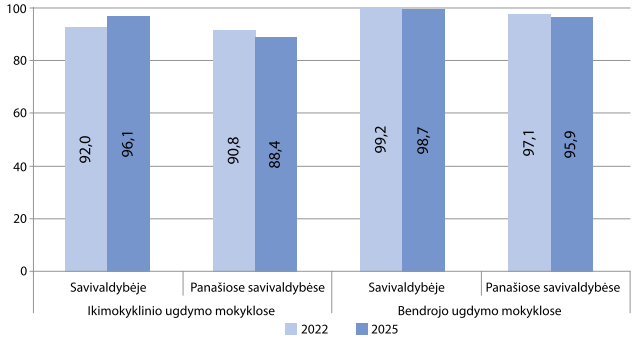

9 pav. Bendrojo ugdymo mokyklų mokytojų, neturinčių kvalifikacinės kategorijos, dalis (proc.)

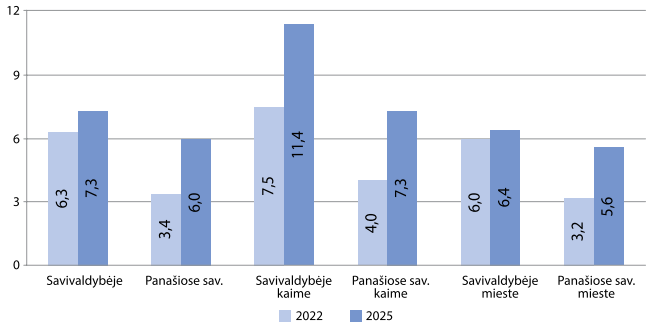

10 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių visą ar didesnę pareigybės dalį, dalis (proc.)

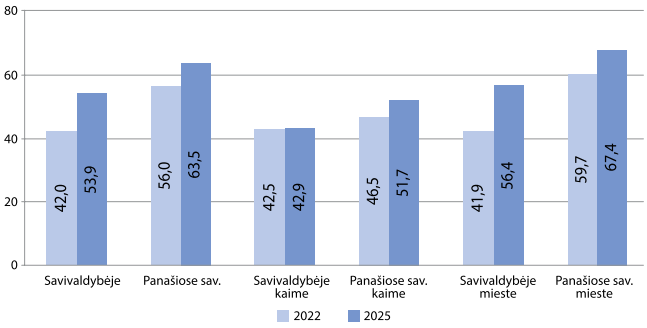

Įžvalgos ir rekomendacijos

Savivaldybės mokyklose pastebimos teigiamos tendencijos, prisidedančios prie ugdymo kokybės gerinimo: dirba aukštos kvalifikacijos mokytojai; bendrojo ugdymo mokyklose reikiamą dalykinę ir pedagogo kvalifikaciją turinčių mokytojų dalis viršija panašių savivaldybių vidurkį; švietimo pagalbai panaudojama daugiau mokymo lėšų. Daugėjo bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių visą pareigybę ar didesnę jos dalį, tačiau jų skaičius nesiekia panašių savivaldybių lygio. Siekiant užtikrinti stabilų ugdymo procesą ir nuosekliai gerinti mokytojų darbo sąlygas, tikslinga: didinti visą ar didesnę pareigybės dalį turinčių mokytojų skaičių, plėsti kvalifikacijos tobulinimo galimybes, skiriant daugiau mokymo lėšų mokytojų kvalifikacijai tobulinti ir tikslinėms mokymo priemonėms įsigyti. Bendrojo ugdymo mokyklose daugiau kaip trys ketvirtadaliai dirbančių mokytojų turi didesnį kaip dvidešimt penkerių metų pedagoginio darbo stažą, todėl skatinant kartų kaitą būtina plėtoti jau taikomas mokytojų pritraukimo ir išlaikymo priemones. Mokinių pasiekimai savivaldybėje išlieka netolygūs. Abiturientų, išlaikančių tris ir daugiau VBE, dalis didėja ir viršija panašių savivaldybių vidurkį, tačiau apibendrintas VBE rodiklis ir PUPP rezultatai nesiekia šalies vidurkio, o skirtumai tarp mokyklų išlieka reikšmingi. Mažinant ugdymo pasiekimų skirtumus, siūloma stiprinti mokyklų bendradarbiavimą ir skatinti gerosios pedagoginės patirties sklaidą. Plėtojant visuminį vaikų ugdymą, būtina optimizuoti bendrojo ugdymo mokyklų tinklą ir mažinti mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, skaičių. Daugėjant didelių ir labai didelių SUP poreikių turinčių mokinių, reikia toliau vystyti švietimo pagalbos specialistų tinklą ir gerinti mokyklų prieinamumą asmenims su negalia.

Skuodo rajono savivaldybė

Daugiau duomenų rasite čia

	Bendrojo ugdymo mokyklos	Ikimokyklinio ugdymo mokyklos	Profesinio mokymo įstaigos (padaliniai)	Neformaliojo vaikų švietimo mokyklos
	4 / 1 483 / 145	3 / 388 / 74	1 / 88	2 / 509 / 38
	0,5 % / 0,4 % / 0,4 %	0,4 % / 0,4 % / 0,5 %	1,2 % / 0,3 %	0,8 % / 0,5 % / 0,7 %
Pagal **priklausomybę**	Nevalstybinės: – / – / –	Savivaldybės: 4 / 1 483 / 145	Valstybinės: – / – / –	
Pagal **tipus**	Pradinės mokyklos: – / – / –	Progimnazijos: 1 / 633 / 54	Pagrindinės mokyklos: – / – / –	Gimnazijos: 3 / 850 / 94
Pagal **mokomąją kalbą**	Lietuvių: 4 / 1 483	Lenkų: – / –	Rusų: – / –	Kitos: – / –
Pagal **paskirtį turi**	Specialiųjų paskirčių klasių: 1 / 17	Specializuoto ugdymo klasių: – / –	Užsienio valstybės švietimo programos paskirties klasių: – / –	

Mokiniai pagal ugdymo programas	Ikimokyklinio	Priešmokyklinio	Pradinio	Pagrindinio	Vidurinio
	316 0,3 %	103 0,4 %	503 0,4 %	737 0,4 %	212 0,4 %

2025–2026 m. m. savivaldybėje mokėsi **8** užsieniečiai. Iš jų **4** – Ukrainos piliečiai

mokyklų skaičius · mokinių skaičius · pedagoginių darbuotojų skaičius · % dalis šalyje

Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis				Procesai							Rezultatai		
Bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus santykis	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Savivaldybės kultūros indeksas (2022 m.)	Savivaldybės gyvenimo kokybės indeksas	Vežiojamų į mokyklą mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacinės kategorijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam pedagoginiam darbuotojui (Eur)	Mokymo lėšos, panaudotos švietimo pagalbai mokyklose ir pedagoginę psichologinę pagalbą teikiančiose įstaigose, tenkančios vienam mokiniui (Eur)	Mokymo lėšų, panaudotų mokymo priemonėms įsigyti, suma, tenkanti vienam mokiniui (Eur)	Mokyklų, kuriose žmogus su negalia gali judėti tarp aukštų, dalis (proc.)	Mokinių, turinčių didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdomų bendrojo tipo klasėse, dalis (proc.) nuo visų mokinių	Pareigybės dalis, tenkanti vienam pedagoginiam darbuotojui	1–4 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų turinčių mažiau kaip 200 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	Mokinių, toliau besimokančių po pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
-2,1↓	6,6↓	1196↑	20,5	0,56↑	50,5↓	50,4↓	71↑	395↑	48↑	0↓	3,7↑	101,8↑	0↑	0↔	20,5↓	0,8↑	97,8↓	0	306,9

Patenka tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

Rodiklio gerėjimą rodo prie jo vertės esanti rodyklė, nukreipta aukštyn, blogėjimą – rodyklė, nukreipta žemyn, kad rodiklis nesikeitė, rodo abipusė rodyklė.

Mokinių pasiekimai

1 pav. Mokyklos pagal VBE lietuvių kalbos ir literatūros (A kursas), matematikos (A kursas) rezultatus, 2025 m.

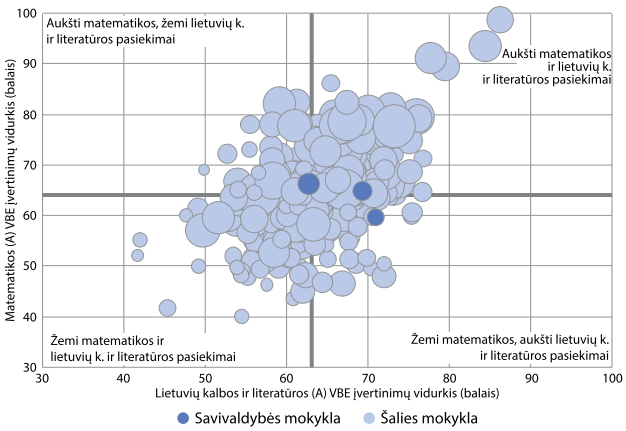

2 pav. Mokyklos pagal PUPP lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos rezultatus, 2025 m.

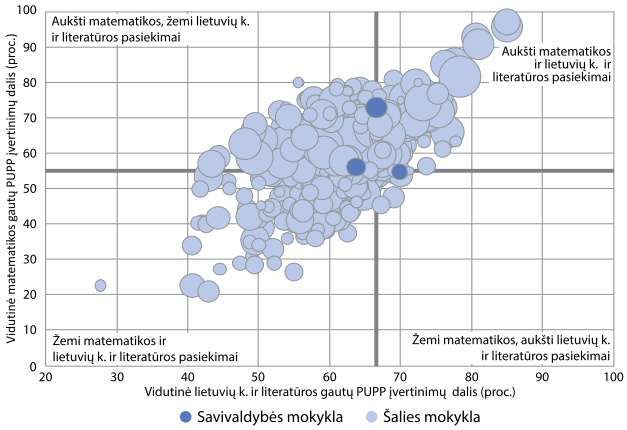

3 pav. Per NMPP bent pagrindinį mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalys (proc.), 2026 m.

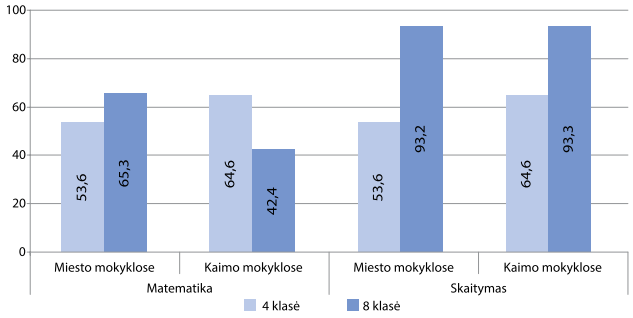

4 pav. Tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis (proc.)

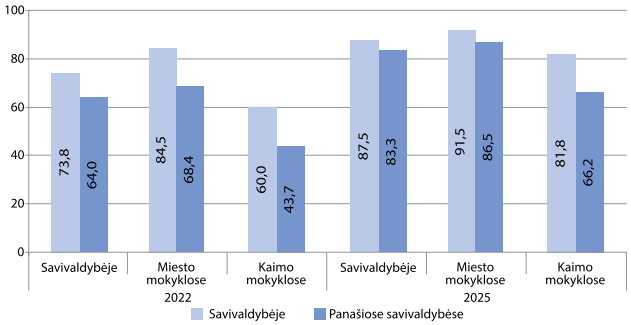

Mokytojai ir kiti pedagoginiai darbuotojai

5 pav. Mokytojų pasiskirstymas pagal jų turimą bendrą pedagoginio darbo stažą, dalys (proc.)

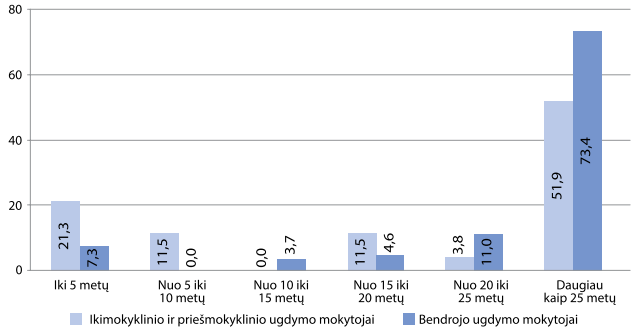

6 pav. Švietimo pagalbos specialistų pasiskirstymas pagal jų turimą bendrą pedagoginio darbo stažą, dalys (proc.)

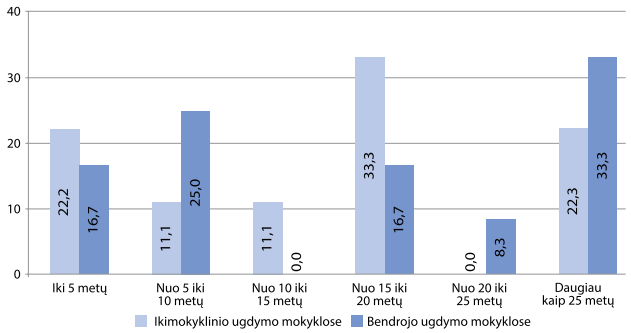

7 pav. Mokytojų, turinčių pedagogo kvalifikaciją, dalis (proc.)

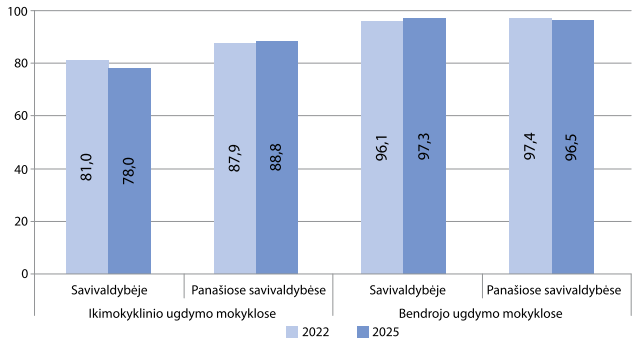

8 pav. Pedagoginių darbuotojų, dirbančių mokykloje ir studijuojančių aukštojoje mokykloje, dalis (proc.)

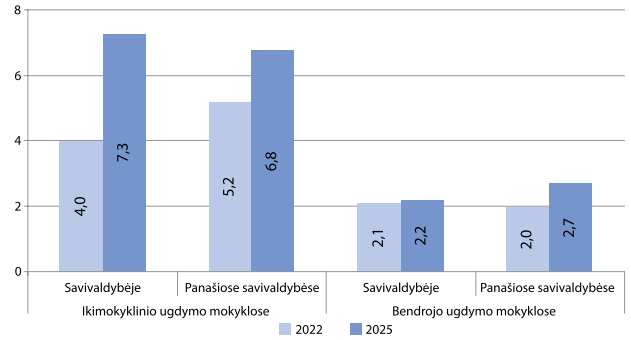

9 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių visą ar didesnę pareigybės dalį, dalis (proc.)

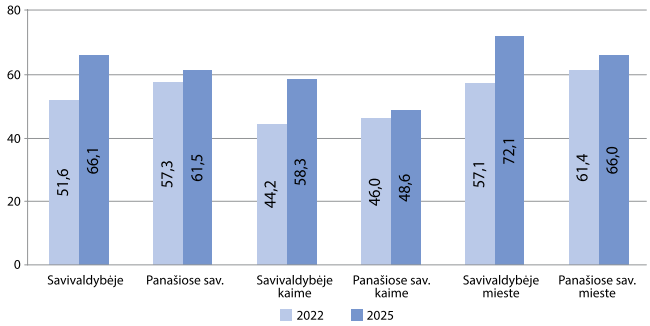

10 pav. Bendrojo ugdymo mokyklų mokytojų, mokančių daugiau nei vieno dalyko, dalis (proc.)

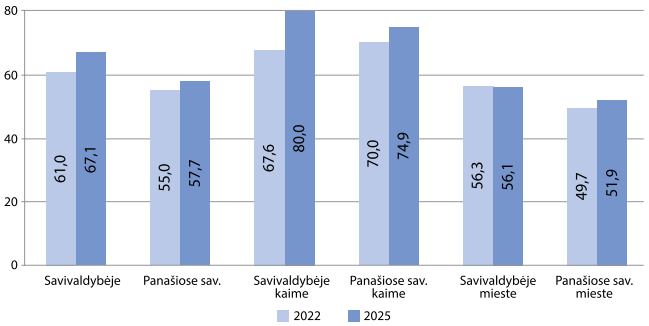

Įžvalgos ir rekomendacijos

Savivaldybėje pastebimos teigiamos tendencijos ir iššūkiai, susiję su mokytojų pritraukimu, jų kvalifikacija ir darbo sąlygų gerinimu. Išaugo visu krūviu dirbančių mokytojų ir mokytojų, mokančių daugiau nei vieno dalyko, dalys – tai padeda užtikrinti ugdymo proceso lankstumą ir nepertraukiamumą, mažinti mokytojų trūkumo riziką. Pedagoginių darbuotojų pasiskirstymas pagal darbo stažą atskleidžia nuoseklią švietimo pagalbos specialistų kartų kaitą (ypač ikimokyklinio ugdymo mokyklose), tačiau parodo priešingas tendencijas ir ryškėjančius sisteminius iššūkius mokytojų grupėje. Savivaldybė, siekdama pritraukti trūkstamų specialistų, skiria vienkartines išmokas. Bendrojo ugdymo mokyklose pusė mokytojų yra aukštos kvalifikacinės kategorijos, o pedagogo kvalifikaciją turinčių mokytojų dalis išaugo ir viršija panašių savivaldybių vidurkį. Tačiau ikimokyklinio ugdymo mokyklose šis rodiklis sumažėjo. Nors studijuojančių pedagoginių darbuotojų dalis auga, būtina ir toliau skatinti mokytojus įgyti reikiamą kvalifikaciją, kad būtų užtikrinta jų atitiktis kvalifikaciniams reikalavimams. Analizuojant mokinių pasiekimus, NMPP rezultatai atskleidė aukštus 8 klasės mokinių skaitymo, bet žemus matematikos pasiekimus, kurie labiausiai išryškėjo kaimo mokyklose. Taip pat reikia atkreipti dėmesį į prastus 4 klasės mokinių NMPP pasiekimus, ypač miesto mokyklose. 3 ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis padidėjo ir išlieka didesnė nei panašiose savivaldybėse, o apibendrintas VBE rodiklis – vidutinis. Švietimo kokybės tolygumui užtikrinti svarbu plėtoti įtraukųjį ugdymą, didinant švietimo pagalbos specialistų skaičių ir mokymo lėšų panaudojimą švietimo pagalbai, stiprinti gabiųjų ugdymą ir ieškoti priemonių, kurios paskatintų baigusius pagrindinio ugdymo programą mokinius mokytis toliau.

Šakių rajono savivaldybė

Daugiau duomenų rasite čia

	Bendrojo ugdymo mokyklos	Ikimokyklinio ugdymo mokyklos	Profesinio mokymo įstaigos (padaliniai)	Neformaliojo vaikų švietimo mokyklos
mokyklų skaičius	9 (1,0 %)	1 (0,1 %)	1 (1,2 %)	2 (0,8 %)
mokinių skaičius	3 025 (0,8 %)	307 (0,3 %)	211 (0,7 %)	634 (0,6 %)
pedagoginių darbuotojų skaičius	373 (1,0 %)	47 (0,3 %)		39 (0,7 %)

Pagal **priklausomybę**	Nevalstybinės – – –	Savivaldybės 9 3 025 373	Valstybinės – – –	
Pagal **tipus**	Pradinės mokyklos – – –	Progimnazijos – – –	Pagrindinės mokyklos 5 1 655 233	Gimnazijos 4 1 370 156
Pagal **mokomąją kalbą**	Lietuvių 9 3 025	Lenkų – –	Rusų – –	Kitos – –
Pagal **paskirtį turi**	Specialiųjų paskirčių klasių 1 64	Specializuoto ugdymo klasių – –	Užsienio valstybės švietimo programos paskirties klasių – –	

Mokiniai pagal ugdymo programas	Ikimokyklinio	Priešmokyklinio	Pradinio	Pagrindinio	Vidurinio
	529 0,6 %	201 0,7 %	867 0,7 %	1 382 0,8 %	353 0,7 %

2025–2026 m. m. savivaldybėje mokėsi **48** užsieniečiai. Iš jų **30** – Ukrainos piliečiai

mokyklų skaičius · mokinių skaičius · pedagoginių darbuotojų skaičius · % dalis šalyje

Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis				Procesai							Rezultatai		
Bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus santykis	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Savivaldybės kultūros indeksas (2022 m.)	Savivaldybės gyvenimo kokybės indeksas	Vežiojamų į mokyklą mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacinės kategorijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam pedagoginiam darbuotojui (Eur)	Mokymo lėšos, panaudotos švietimo pagalbai mokyklose ir pedagoginę psichologinę pagalbą teikiančiose įstaigose, tenkančios vienam mokiniui (Eur)	Mokymo lėšų, panaudotų mokymo priemonėms įsigyti, suma, tenkanti vienam mokiniui (Eur)	Mokyklų, kuriose žmogus su negalia gali judėti tarp aukštų, dalis (proc.)	Mokinių, turinčių didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdomų bendrojo tipo klasėse, dalis (proc.) nuo visų mokinių	Pareigybės dalis, tenkanti vienam pedagoginiam darbuotojui	1–4 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų turinčių mažiau kaip 200 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	Mokinių, toliau besimokančių po pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
-3,7↓	6,8↑	1214↑	19,6	0,56↑	45,5↑	44,4↑	43↑	486↑	57↑	22,2↑	4,2↑	92,6↑	3,6↑	12,5↑	18,1↓	1,4↑	98,5↑	0	310,2

Patenka tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia
Rodiklio gerėjimą rodo prie jo vertės esanti rodyklė, nukreipta aukštyn, blogėjimą – rodyklė, nukreipta žemyn, kad rodiklis nesikeitė, rodo abipusė rodyklė.

Mokinių pasiekimai

1 pav. Mokyklos pagal VBE lietuvių kalbos ir literatūros (A kursas), matematikos (A kursas) rezultatus, 2025 m.

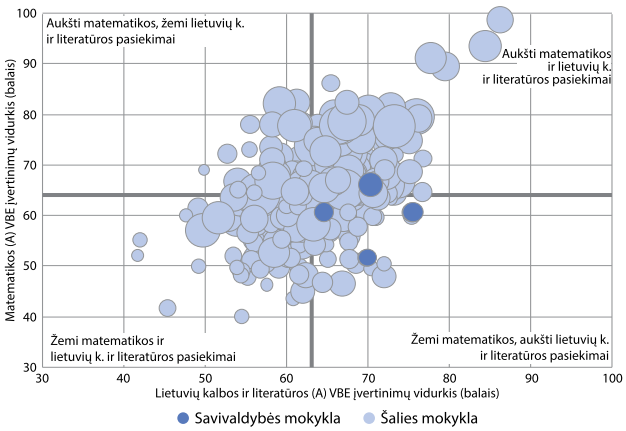

2 pav. Mokyklos pagal PUPP lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos rezultatus, 2025 m.

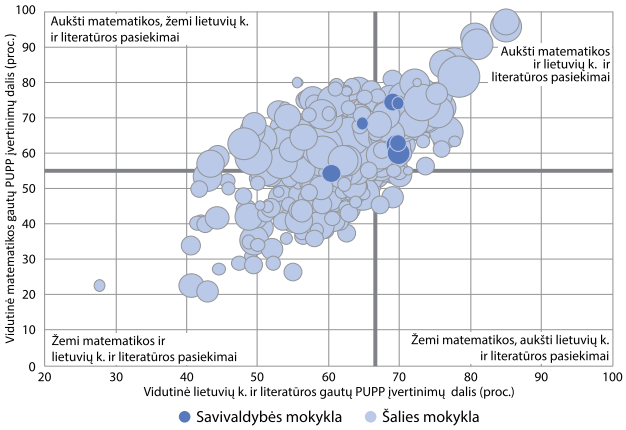

3 pav. Per NMPP bent pagrindinį mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalys (proc.), 2026 m.

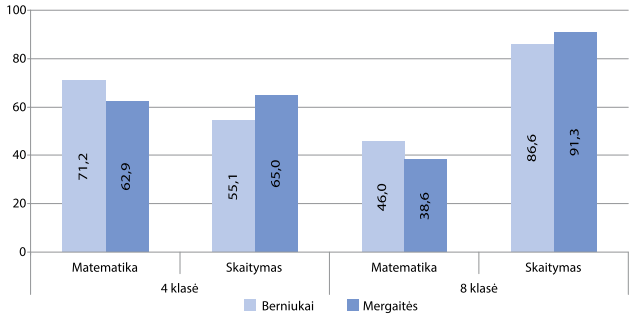

4 pav. Tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis (proc.)

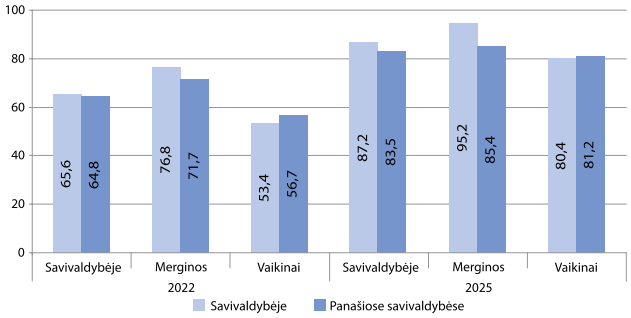

Mokytojai ir kiti pedagoginiai darbuotojai

5 pav. Jaunesnių nei 50 metų ir 50 metų ar vyresnio amžiaus mokytojų skaičiaus santykis

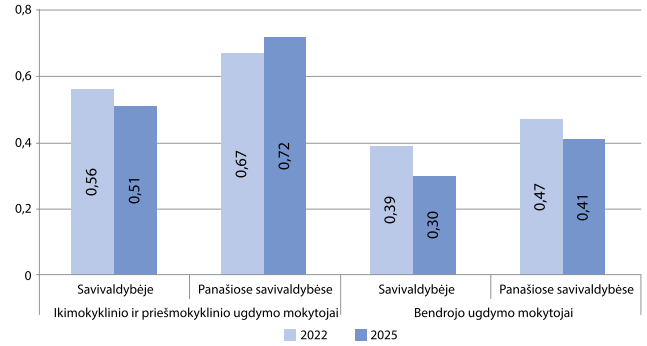

6 pav. Švietimo pagalbos specialistų, dirbančių bendrojo ugdymo mokyklose, pasiskirstymas pagal jų turimą bendrą pedagoginio darbo stažą, dalys (proc.)

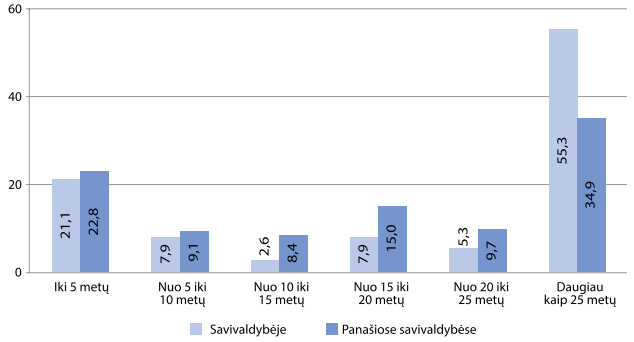

7 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių reikiamą dalykinę / ugdymo srities kvalifikaciją, dalis (proc.)

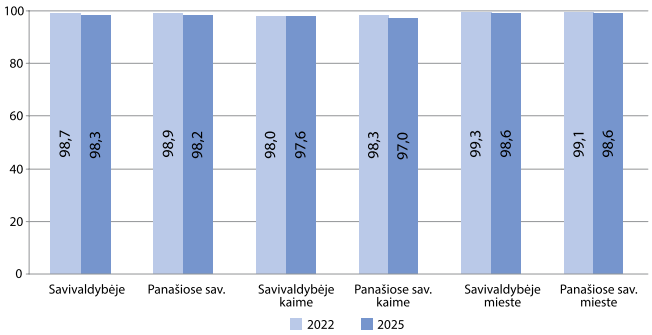

8 pav. Mokytojų, turinčių pedagogo kvalifikaciją, dalis (proc.)

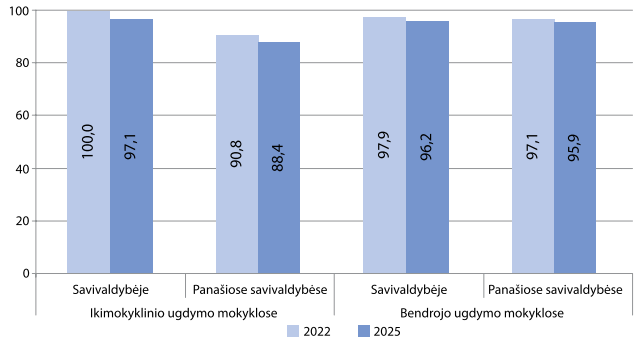

9 pav. Pedagoginių darbuotojų, dirbančių mokykloje ir studijuojančių aukštojoje mokykloje, dalis (proc.)

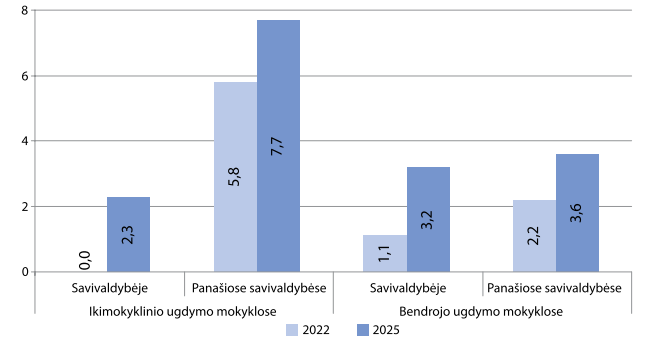

10 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių visą ar didesnę pareigybės dalį, dalis (proc.)

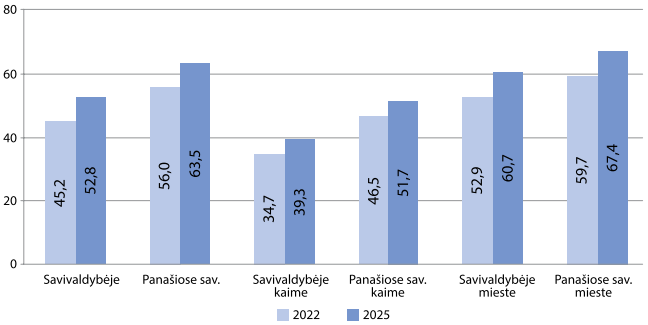

Įžvalgos ir rekomendacijos

Nuosekli stebėsena, įvertinant švietimo tendencijas ir diagnozuojant problemines sritis, svariai prisideda, savivaldybėje įveiklinant visiems vienodai palankią švietimo aplinką. Didėjo mokymo lėšos, panaudotos mokymo priemonėms įsigyti ir švietimo pagalbai mokyklose ir pedagoginę psichologinę pagalbą teikiančiose įstaigose, tenkančios vienam mokiniui. Augo švietimo pagalbos specialistų etatinių vienetų skaičius, tenkantis 100-ui mokinių. Beveik visi bendrojo ugdymo mokytojai turi reikiamą dalykinę kvalifikaciją, bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių visą ar didesnę pareigybės dalį, dalis nors ir auga, tačiau išlieka mažesnė nei panašiose savivaldybėse. Akivaizdi pedagoginių darbuotojų amžėjimo tendencija. Pedagogų kvalifikacijai kelti skiriamos lėšos yra ribotos, o jaunų specialistų pritraukimo priemonių taikoma mažai. Savivaldybėje socialinė aplinka išlieka sudėtinga, mažėja mokinių skaičius, bet pastebimas aukštas mokinių tolesnio mokymosi rodiklis, tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis yra didesnė nei panašiose savivaldybėse. NMPP rezultatai atskleidžia skirtingas tendencijas: 4 klasėje skaitymo pasiekimai žemesni, o matematikos – aukštesni; 8 klasėje situacija priešinga: matematikos rezultatai santykinai žemi, o skaitymo – aukštesni. Pastebimas atotrūkis tarp lyčių: berniukų geresni NMPP matematikos pasiekimai, mergaičių – skaitymo. Tai rodo poreikį diferencijuoti ugdymą ir stiprinti matematinį raštingumą. Siekiant tvariai gerinti pedagogų darbą ir mokinių pasiekimus, rekomenduojama plėsti jaunų mokytojų pritraukimo priemones, didinti investicijas į pedagogų kvalifikacijos tobulinimą, ypač matematikos mokymo srityje, sistemingai mažinti mokymosi skirtumus tarp skirtingų mokinių grupių.

Šalčininkų rajono savivaldybė

Daugiau duomenų rasite čia

	Mokyklos	Mokiniai	Pedagogai
Bendrojo ugdymo mokyklos	19 (2,2 %)	3 975 (1,1 %)	564 (1,5 %)
Ikimokyklinio ugdymo mokyklos	7 (1,0 %)	865 (0,9 %)	114 (0,8 %)
Profesinio mokymo įstaigos (padaliniai)	1 (1,2 %)	102 (0,3 %)	
Neformaliojo vaikų švietimo mokyklos	4 (1,6 %)	622 (0,6 %)	56 (1,0 %)

Pagal **priklausomybę**	Nevalstybinės – – –	Savivaldybės 16 3 045 464	Valstybinės 3 930 111	
Pagal **tipus**	Pradinės mokyklos – – –	Progimnazijos – – –	Pagrindinės mokyklos 4 287 83	Gimnazijos 15 3 688 511
Pagal **mokomąją kalbą**	Lietuvių 8 1 671	Lenkų 10 2 086	Rusų 2 218	Kitos – –
Pagal **paskirtį turi**	Specialiųjų paskirčių klasių 1 43	Specializuoto ugdymo klasių – –	Užsienio valstybės švietimo programos paskirties klasių – –	

Mokiniai pagal ugdymo programas	Ikimokyklinio	Priešmokyklinio	Pradinio	Pagrindinio	Vidurinio
	989 1,1 %	245 0,9 %	1 133 0,9 %	1 922 1,1 %	551 1,1 %

2025–2026 m. m. savivaldybėje mokėsi **48** užsieniečiai. Iš jų **26** – Ukrainos piliečiai

mokyklų skaičius · mokinių skaičius · pedagoginių darbuotojų skaičius · % dalis šalyje

Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis				Procesai							Rezultatai		
Bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus santykis	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Savivaldybės kultūros indeksas (2022 m.)	Savivaldybės gyvenimo kokybės indeksas	Vežiojamų į mokyklą mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacinės kategorijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam pedagoginiam darbuotojui (Eur)	Mokymo lėšos, panaudotos švietimo pagalbai mokyklose ir pedagoginę psichologinę pagalbą teikiančiose įstaigose, tenkančios vienam mokiniui (Eur)	Mokymo lėšų, panaudotų mokymo priemonėms įsigyti, suma, tenkanti vienam mokiniui (Eur)	Mokyklų, kuriose žmogus su negalia gali judėti tarp aukštų, dalis (proc.)	Mokinių, turinčių didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdomų bendrojo tipo klasėse, dalis (proc.) nuo visų mokinių	Pareigybės dalis, tenkanti vienam pedagoginiam darbuotojui	1–4 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų turinčių mažiau kaip 200 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	Mokinių, tolau besimokančių po pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
-5,1↓	9,2↑	1184↑	17,4	0,54↑	44,7↓	18,8↑	65↓	394↑	136↑	37,5↑	2,9↑	98,4↑	14,3↓	66,7↑	14,1↓	1↑	100↑	3,3	214,3

Patenka tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

Rodiklio gerėjimą rodo prie jo vertės esanti rodyklė, nukreipta aukštyn, blogėjimą – rodyklė, nukreipta žemyn, kad rodiklis nesikeitė, rodo abipusė rodyklė.

Mokinių pasiekimai

1 pav. Mokyklos pagal VBE lietuvių kalbos ir literatūros (A kursas), matematikos (A kursas) rezultatus, 2025 m.

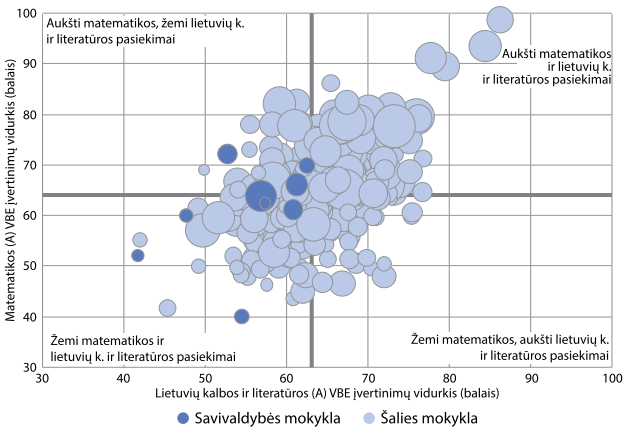

2 pav. Mokyklos pagal PUPP lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos rezultatus, 2025 m.

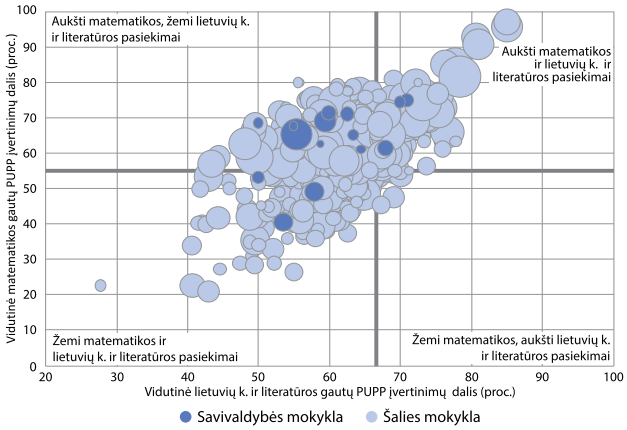

3 pav. Per NMPP bent pagrindinį mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalys (proc.), 2026 m.

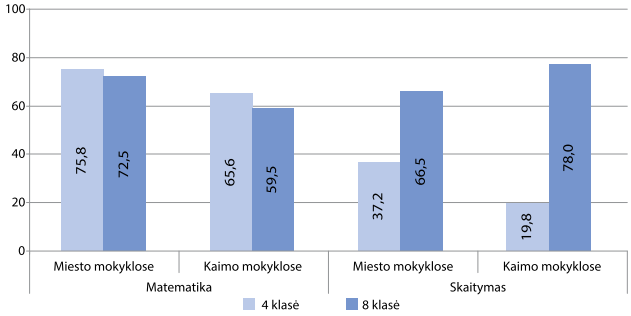

4 pav. Tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis (proc.)

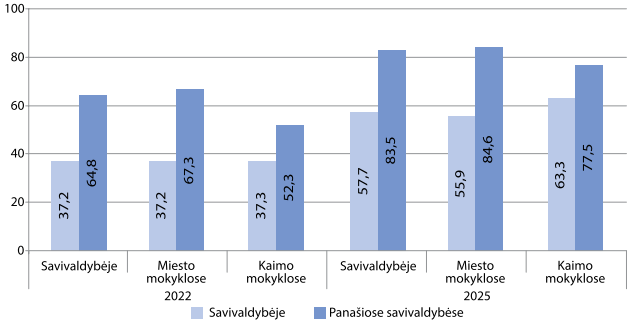

Mokytojai ir kiti pedagoginiai darbuotojai

5 pav. Mokytojų, turinčių pedagogo kvalifikaciją, dalis (proc.)

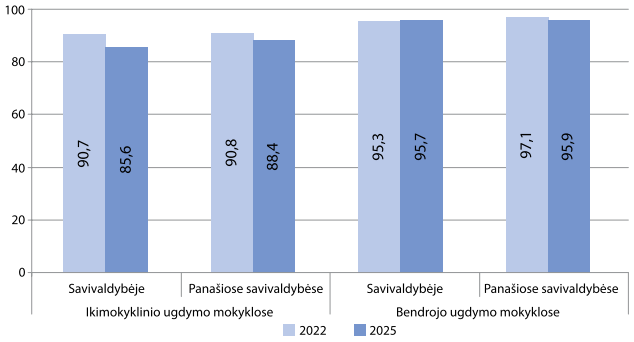

6 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių reikiamą dalykinę / ugdymo srities kvalifikaciją, dalis (proc.)

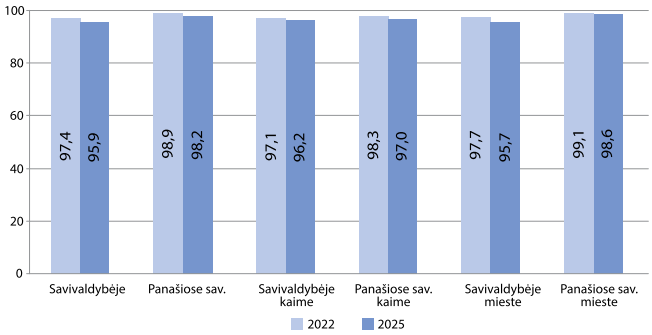

7 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių visą ar didesnę pareigybės dalį, dalis (proc.)

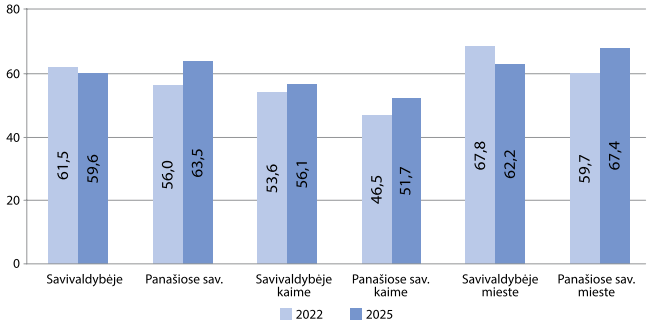

8 pav. Bendrojo ugdymo mokyklų mokytojų, mokančių daugiau nei vieno dalyko, dalis (proc.)

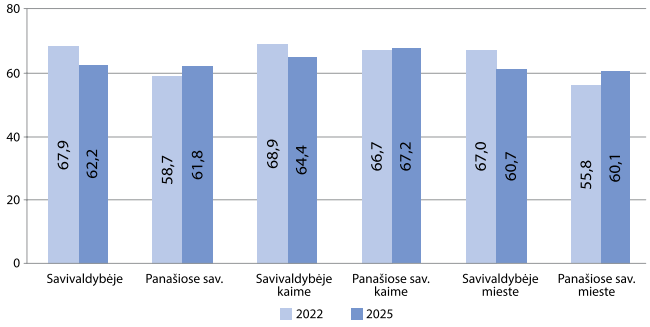

9 pav. Mokytojų, dirbančių ne vienoje bendrojo ugdymo mokykloje, dalis (proc.)

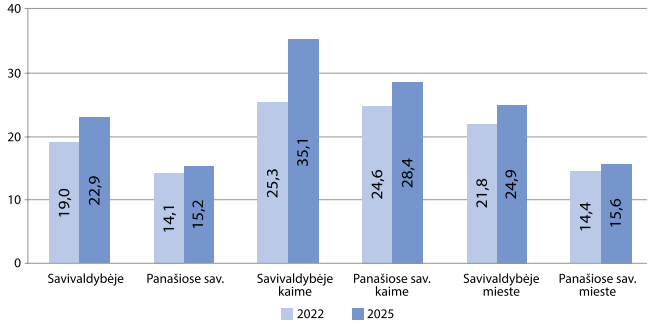

10 pav. Pedagoginių darbuotojų, dirbančių mokykloje ir studijuojančių aukštojoje mokykloje, dalis (proc.)

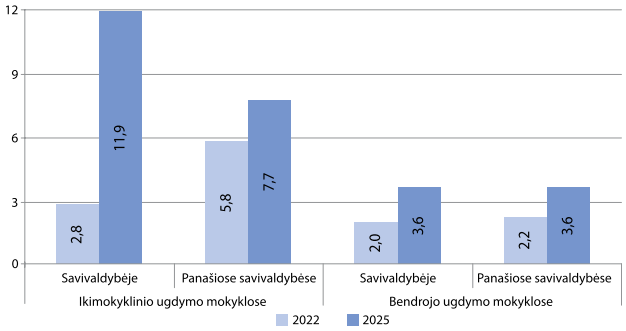

Įžvalgos ir rekomendacijos

Savivaldybės ikimokyklinio ugdymo mokyklose sumažėjo pedagogo kvalifikaciją turinčių mokytojų dalis, tačiau bendrojo ugdymo mokyklose šis rodiklis išlieka beveik toks pat. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių reikiamą dalykinę / ugdymo srities kvalifikaciją, taip pat mokytojų, mokančių daugiau nei vieno dalyko, dalys sumažėjo ir kaimo, ir miesto mokyklose. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių visą ar didesnę pareigybės dalį, rodiklis mažesnis nei panašiose savivaldybėse, o kaimo mokyklose jis yra mažesnis nei miesto. Duomenys rodo, kad daugėja pedagoginių darbuotojų, dirbančių mokykloje ir studijuojančių aukštojoje mokykloje. Savivaldybėje išaugo 3 ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis, tačiau atsirado kaimo ir miesto mokyklų skirtumų. Pagal apibendrintą VBE rodiklį savivaldybė patenka tarp trečdalio prasčiausių savivaldybių. PUPP rezultatai rodo gerus daugumos mokyklų matematikos pasiekimus, bet lietuvių k. ir literatūros pasiekimai išlieka prasti. Pastebimi mokinių pasiekimų skirtumai tarp mokyklų (PUPP). NMPP duomenys atskleidžia matematikos ir skaitymo pasiekimų skirtumus tarp 4 ir 8 kl. mokinių ir tarp kaimo ir miesto mokyklų. Tikslinga nuosekliai skatinti mokytojų profesinį tobulėjimą, siekiant aukštesnių kvalifikacinių kategorijų. Siekiant užtikrinti, kad visi mokiniai gautų švietimo pagalbą, ir toliau didinti švietimo pagalbos specialistų skaičių, daugiau mokymo lėšų panaudoti švietimo pagalbai; modernizuoti mokyklas ir gerinti jų pritaikymą įtraukiojo ugdymo plėtrai. Siekti, kad mažėtų mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse. Stiprinti priemones, orientuotas į mokinių pasiekimų gerinimą (ypač lietuvių k.) ir jų skirtumų mažinimą tarp mokyklų, užtikrinant nuoseklią mokymosi pagalbą ir kokybišką ugdymą visiems mokiniams.

Šiaulių miesto savivaldybė

Daugiau duomenų rasite čia

	Mokyklos	Mokiniai	Pedagogai	%
Bendrojo ugdymo mokyklos	34	15 780	1 694	3,9 % / 4,2 % / 4,4 %
Ikimokyklinio ugdymo mokyklos	27	3 974	650	3,9 % / 4,3 % / 4,5 %
Profesinio mokymo įstaigos (padaliniai)	6	1 395		7,2 % / 4,6 %
Neformaliojo vaikų švietimo mokyklos	8	3 985	201	3,2 % / 3,8 % / 3,7 %

Pagal **priklausomybę**	Nevalstybinės: 3 / 444 / 70	Savivaldybės: 30 / 14 959 / 1 559	Valstybinės: 1 / 377 / 88	
Pagal **tipus**	Pradinės mokyklos: 4 / 883 / 101	Progimnazijos: 14 / 8 754 / 833	Pagrindinės mokyklos: 5 / 730 / 238	Gimnazijos: 11 / 5 413 / 600
Pagal **mokomąją kalbą**	Lietuvių: 34 / 15 708	Lenkų: – / –	Rusų: – / –	Kitos: 2 / 72
Pagal **paskirtį turi**	Specialiųjų paskirčių klasių: 4 / 694	Specializuoto ugdymo klasių: 3 / 1 116	Užsienio valstybės švietimo programos paskirties klasių: 2 / 72	

Mokiniai pagal ugdymo programas	Ikimokyklinio	Priešmokyklinio	Pradinio	Pagrindinio	Vidurinio
	3 897 4,1 %	1 077 3,9 %	4 956 4,1 %	7 539 4,2 %	2 348 4,8 %

2025–2026 m. m. savivaldybėje mokėsi **1 018** užsieniečių. Iš jų **960** – Ukrainos piliečiai

mokyklų skaičius · mokinių skaičius · pedagoginių darbuotojų skaičius · % dalis šalyje

Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis				Procesai							Rezultatai		
Bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus santykis	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Savivaldybės kultūros indeksas (2022 m.)	Savivaldybės gyvenimo kokybės indeksas	Vežiojamų į mokyklą mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacinės kategorijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam pedagoginiam darbuotojui (Eur)	Mokymo lėšos, panaudotos švietimo pagalbai mokyklose ir pedagoginę psichologinę pagalbą teikiančiose įstaigose, tenkančios vienam mokiniui (Eur)	Mokymo lėšų, panaudotų mokymo priemonėms įsigyti, suma, tenkanti vienam mokiniui (Eur)	Mokyklų, kuriose žmogus su negalia gali judėti tarp aukštų, dalis (proc.)	Mokinių, turinčių didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdomų bendrojo tipo klasėse, dalis (proc.) nuo visų mokinių	Pareigybės dalis, tenkanti vienam pedagoginiam darbuotojui	1–4 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų turinčių mažiau kaip 200 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	Mokinių, toliau besimokančių po pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
1,8↑	6,6↑	1289↑	13,7	0,71↑	8,8↑	50,7↓	72↑	548↑	36↑	60↑	2,3↑	102,9↑	0↔	0↔	23,4↓	1,2↑	99,1↑	10,3	303,7

Patenka tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

Rodiklio gerėjimą rodo prie jo vertės esanti rodyklė, nukreipta aukštyn, blogėjimą – rodyklė, nukreipta žemyn, kad rodiklis nesikeitė, rodo abipusė rodyklė.

Mokinių pasiekimai

1 pav. Mokyklos pagal VBE lietuvių kalbos ir literatūros (A kursas), matematikos (A kursas) rezultatus, 2025 m.

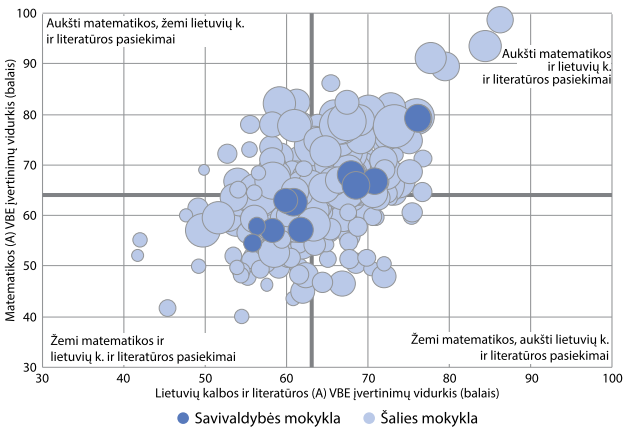

2 pav. Mokyklos pagal PUPP lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos rezultatus, 2025 m.

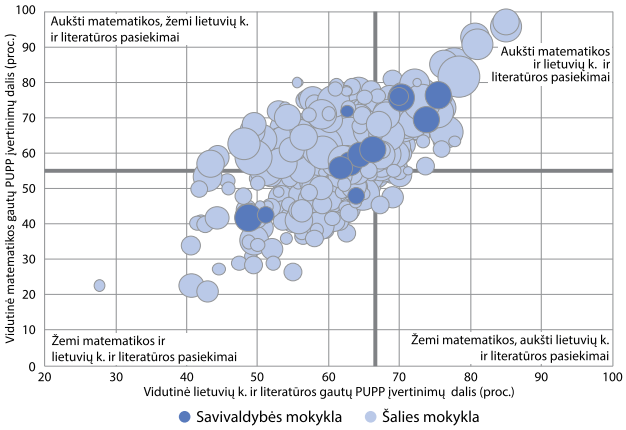

3 pav. Per NMPP bent pagrindinį mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalys (proc.), 2026 m.

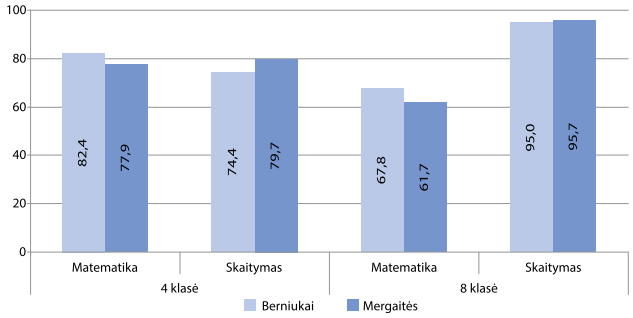

4 pav. Tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis (proc.)

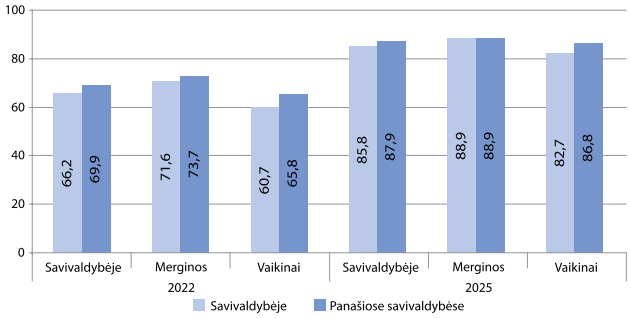

Mokytojai ir kiti pedagoginiai darbuotojai

5 pav. Bendrojo ugdymo mokytojų, turinčių pedagogo kvalifikaciją, dalis (proc.)

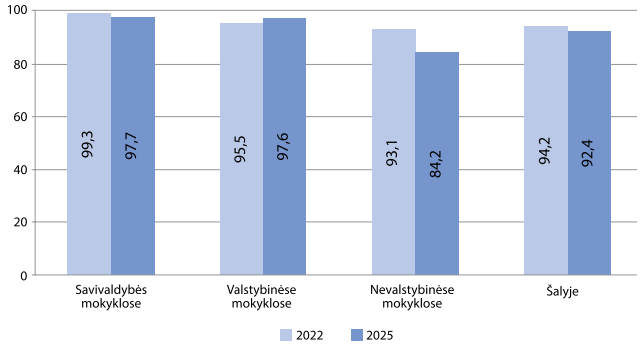

6 pav. Mokytojų, dirbančių ne vienoje bendrojo ugdymo mokykloje, dalis (proc.)

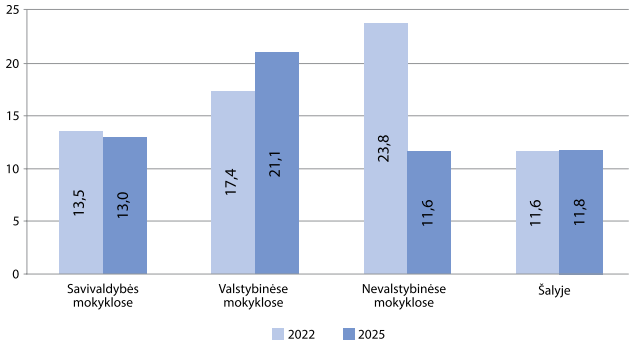

7 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių reikiamą dalykinę / ugdymo srities kvalifikaciją, dalis (proc.)

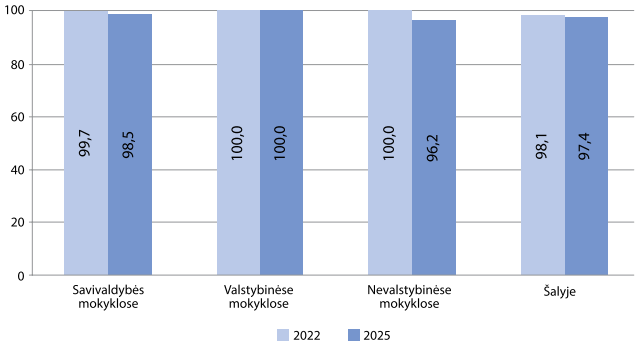

8 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių visą ar didesnę pareigybės dalį, dalis (proc.)

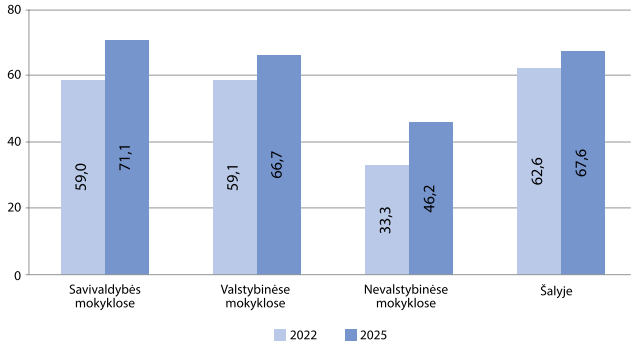

9 pav. Bendrojo ugdymo mokyklų mokytojų, mokančių daugiau nei vieno dalyko, dalis (proc.)

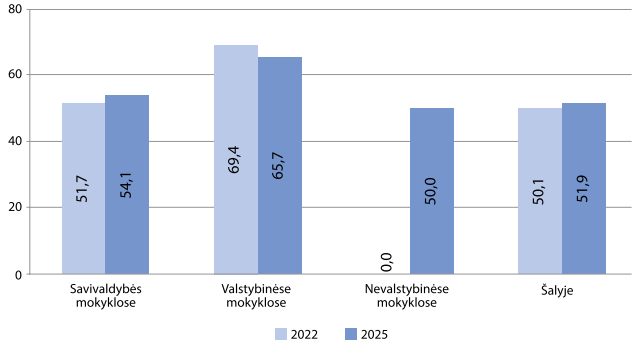

10 pav. Bendrojo ugdymo mokytojų pasiskirstymas pagal jų turimą bendrą pedagoginio darbo stažą, dalys (proc.)

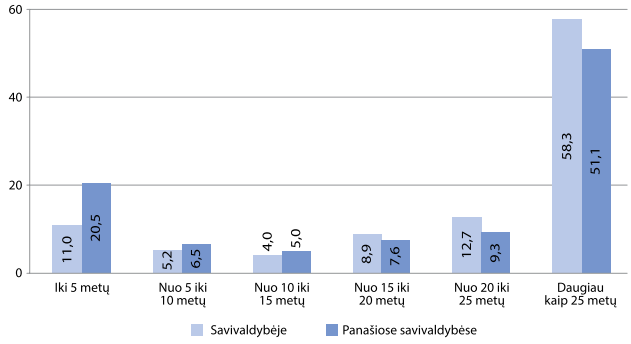

Įžvalgos ir rekomendacijos

Pusė savivaldybėje dirbančių mokytojų yra aukštos kvalifikacinės kategorijos, daugiau mokymo lėšų panaudojama pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti. Savivaldybės ir nevalstybinėse bendrojo ugdymo mokyklose sumažėjo mokytojų, turinčių pedagogo kvalifikaciją ir reikiamą dalykinę ar ugdymo srities kvalifikaciją, dalis, tačiau šie savivaldybės mokyklų rodikliai išlieka didesni nei šalyje. Savivaldybės bendrojo ugdymo mokytojų pasiskirstymas pagal jų turimą bendrą pedagoginio darbo stažą rodo, kad dominuoja ilgametį darbo stažą turintys pedagogai. Sistemingai įgyvendinamos Pedagogų pritraukimo į Šiaulių miesto švietimo įstaigas, perkvalifikavimo ir kvalifikacijos tobulinimo 2024–2026 metais programos priemonės sudaro prielaidas kryptingai spręsti pedagoginių darbuotojų pritraukimo ir atsinaujinimo klausimus, stiprina ilgalaikį švietimo sistemos tvarumą. Analizuojant VBE ir PUPP rezultatus, pastebimi skirtumai tarp kai kurių savivaldybės mokyklų, o NMPP rezultatai rodo skirtumus tarp 4 ir 8 klasių rezultatų. Abiturientų, išlaikiusių tris ir daugiau VBE, dalis padidėjo. Pagal dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičių, tenkantį 10 tūkst. mokinių, savivaldybė patenka tarp trečdalio geriausius rezultatus pasiekusių šalies savivaldybių. Gana didelė mokymo lėšų suma panaudojama švietimo pagalbai teikti, didėja švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius, daugiau nei pusė mokyklų pritaikytos žmonėms su negalia. Siekiant tolesnės pažangos, tikslinga didesnį dėmesį skirti mokinių mokymosi pasiekimų skirtumams tarp mokyklų mažinti, taikant kryptingas mokymosi spragų mažinimo, diferencijuoto ir individualizuoto ugdymo priemones. Būtina tęsti ir plėtoti papildomas paskatas pedagoginiams darbuotojams pritraukti ir išlaikyti.

Šiaulių rajono savivaldybė

Daugiau duomenų rasite čia

	Bendrojo ugdymo mokyklos	Ikimokyklinio ugdymo mokyklos	Profesinio mokymo įstaigos (padaliniai)	Neformaliojo vaikų švietimo mokyklos
	13 / 4 037 / 498	6 / 689 / 112	1 / 241	3 / 945 / 75
	1,5 % / 1,1 % / 1,3 %	0,9 % / 0,7 % / 0,8 %	1,2 % / 0,8 %	1,2 % / 0,9 % / 1,4 %
Pagal **priklausomybę**	Nevalstybinės: 1 / 11 / 3	Savivaldybės: 11 / 4 005 / 458	Valstybinės: 1 / 21 / 43	
Pagal **tipus**	Pradinės mokyklos: 1 / 11 / 3	Progimnazijos: 3 / 1 413 / 145	Pagrindinės mokyklos: 7 / 1 923 / 292	Gimnazijos: 2 / 690 / 75
Pagal **mokomąją kalbą**	Lietuvių: 13 / 4 037	Lenkų: – / –	Rusų: – / –	Kitos: – / –
Pagal **paskirtį turi**	Specialiųjų paskirčių klasių: 1 / 29	Specializuoto ugdymo klasių: – / –	Užsienio valstybės švietimo programos paskirties klasių: – / –	

Mokiniai pagal ugdymo programas	Ikimokyklinio	Priešmokyklinio	Pradinio	Pagrindinio	Vidurinio
	1 065 1,1 %	324 1,2 %	1 421 1,2 %	1 680 0,9 %	236 0,5 %

2025–2026 m. m. savivaldybėje mokėsi **43** užsieniečiai. Iš jų **32** – Ukrainos piliečiai

mokyklų skaičius · mokinių skaičius · pedagoginių darbuotojų skaičius · % dalis šalyje

Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis				Procesai							Rezultatai		
Bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus santykis	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Savivaldybės kultūros indeksas (2022 m.)	Savivaldybės gyvenimo kokybės indeksas	Vežiojamų į mokyklą mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacinės kategorijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam pedagoginiam darbuotojui (Eur)	Mokymo lėšos, panaudotos švietimo pagalbai mokyklose ir pedagoginę psichologinę pagalbą teikiančiose įstaigose, tenkančios vienam mokiniui (Eur)	Mokymo lėšų, panaudotų mokymo priemonėms įsigyti, suma, tenkanti vienam mokiniui (Eur)	Mokyklų, kuriose žmogus su negalia gali judėti tarp aukštų, dalis (proc.)	Mokinių, turinčių didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdomų bendrojo tipo klasėse, dalis (proc.) nuo visų mokinių	Pareigybės dalis, tenkanti vienam pedagoginiam darbuotojui	1–4 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų, turinčių mažiau kaip 200 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	Mokinių, toliau besimokančių po pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
1,1↑	7,9↑	1214↑	16,3	0,59↑	30,2↓	47,7↑	69↑	515↑	30↑	27,3↔	3,9↑	90,8↑	3↑	9,1↑	19,4↑	0,9↑	100↑	2,9	321,1

Patenka tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

Rodiklio gerėjimą rodo prie jo vertės esanti rodyklė, nukreipta aukštyn, blogėjimą – rodyklė, nukreipta žemyn, kad rodiklis nesikeitė, rodo abipusė rodyklė.

Mokinių pasiekimai

1 pav. Mokyklos pagal VBE lietuvių kalbos ir literatūros (A kursas), matematikos (A kursas) rezultatus, 2025 m.

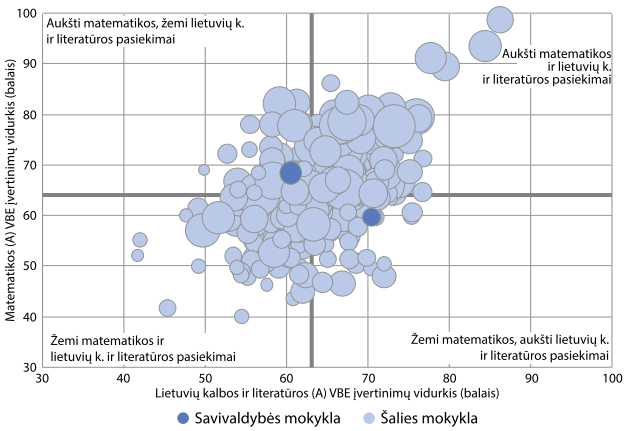

2 pav. Mokyklos pagal PUPP lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos rezultatus, 2025 m.

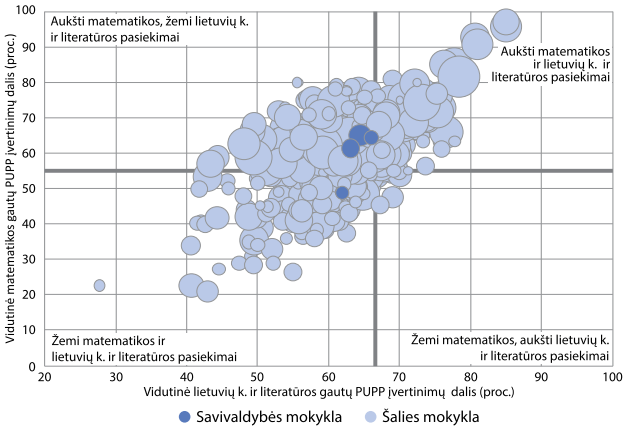

3 pav. Per NMPP bent pagrindinį mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalys (proc.), 2026 m.

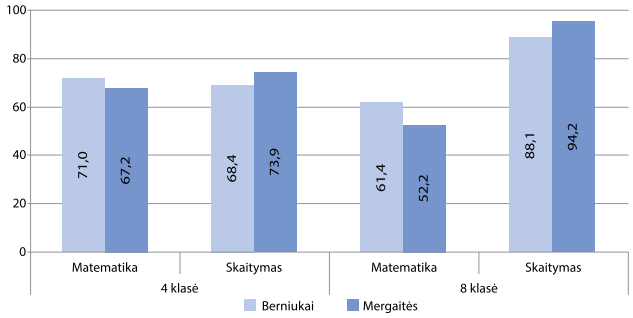

4 pav. Tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis (proc.)

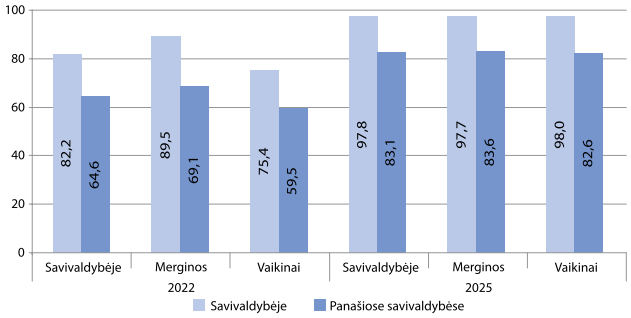

Mokytojai ir kiti pedagoginiai darbuotojai

5 pav. Mokytojų, turinčių pedagogo kvalifikaciją, dalis (proc.)

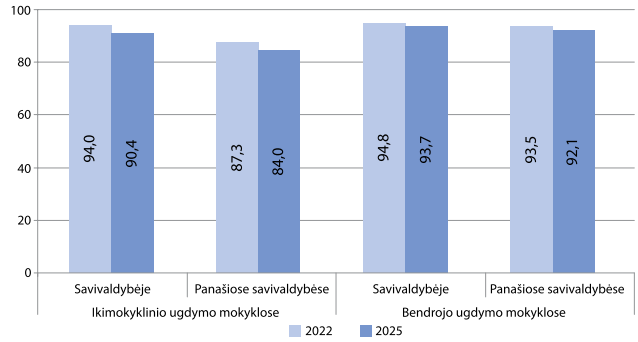

6 pav. Bendrojo ugdymo mokytojų pasiskirstymas pagal jų turimą bendrą pedagoginio darbo stažą, dalys (proc.)

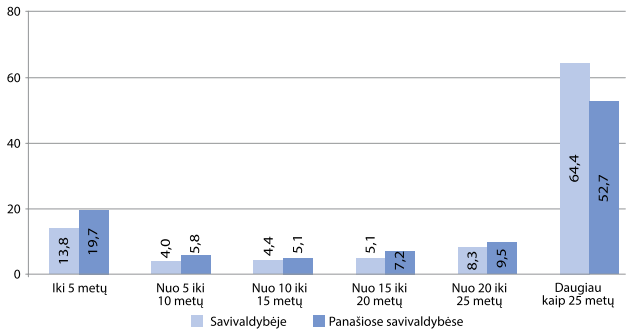

7 pav. Bendrojo ugdymo mokyklų mokytojų, mokančių daugiau nei vieno dalyko, dalis (proc.)

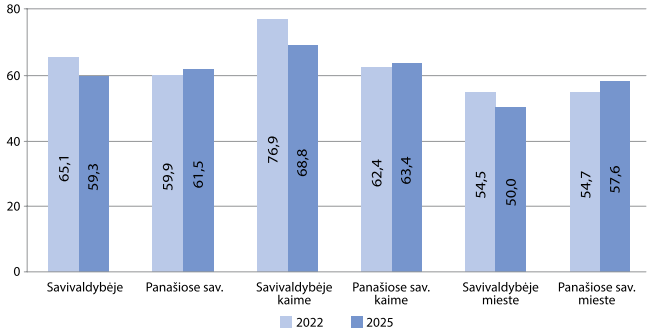

8 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių visą ar didesnę pareigybės dalį, dalis (proc.)

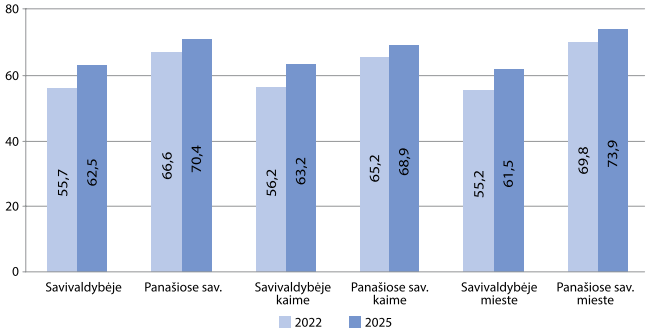

9 pav. Mokytojų, dirbančių ne vienoje bendrojo ugdymo mokykloje, dalis (proc.)

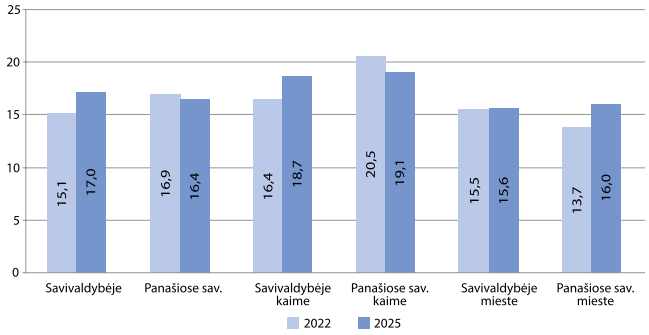

10 pav. Pedagoginių darbuotojų, dirbančių mokykloje ir studijuojančių aukštojoje mokykloje, dalis (proc.)

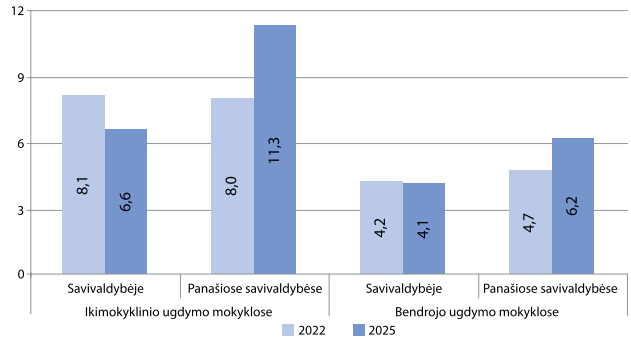

Įžvalgos ir rekomendacijos

Beveik pusė savivaldybėje dirbančių mokytojų yra aukštos kvalifikacinės kategorijos, panaudojama daugiau mokymo lėšų pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti. Tačiau mokytojų, turinčių pedagogo kvalifikaciją, dalis sumažėjo ir ikimokyklinio, ir bendrojo ugdymo mokyklose. Savivaldybėje mažėja studijuojančių aukštojoje mokykloje pedagoginių darbuotojų dalis (ypač ikimokyklinio ugdymo įstaigose), sumažėjo ir bendrojo ugdymo mokytojų, mokančių daugiau nei vieno dalyko, dalis; padaugėjo dirbančių ne vienoje bendrojo ugdymo mokykloje mokytojų. Savivaldybėje dominuoja ilgametį darbo stažą turintys bendrojo ugdymo mokytojai. Siekdama sudaryti patrauklesnes darbo sąlygas ir pritraukti jaunų mokytojų bendrojo ugdymo sistemoje, savivaldybė kompensuoja kelionės išlaidas į darbą ir atgal. Pastebimos teigiamos ugdymo kokybės tendencijos – pagal apibendrintą VBE rodiklį savivaldybė patenka tarp trečdalio geriausių šalies savivaldybių; abiturientų, išlaikiusių tris ir daugiau VBE, dalis išaugo (ypač vaikinų) ir yra didesnė nei panašiose savivaldybėse. PUPP duomenys rodo aukštus daugumos mokyklų matematikos PUPP pasiekimus, o NMPP rezultatai – matematikos ir skaitymo pasiekimų skirtumus tarp 4 ir 8 kl. mokinių. Siekiant tolesnės pažangos, tikslinga didesnį dėmesį skirti lietuvių k. ir literatūros mokymo kokybės stiprinimui, ypač pagrindinio ugdymo programos mokiniams, taikant kryptingas mokymosi spragų mažinimo, diferencijuoto ir individualizuoto ugdymo priemones. Siekiant užtikrinti nuoseklią švietimo plėtrą, rekomenduojama stiprinti pedagoginių darbuotojų pritraukimo ir išlaikymo priemones; didinti švietimo pagalbos specialistų skaičių; panaudoti daugiau mokymo lėšų, skirtų mokymo priemonėms įsigyti.

Šilalės rajono savivaldybė

Daugiau duomenų rasite čia

	Bendrojo ugdymo mokyklos	Ikimokyklinio ugdymo mokyklos	Profesinio mokymo įstaigos (padaliniai)	Neformaliojo vaikų švietimo mokyklos
	7 (0,8 %)	2 (0,3 %)	–	2 (0,8 %)
	2 699 (0,7 %)	393 (0,4 %)	–	946 (0,9 %)
	288 (0,7 %)	46 (0,3 %)		52 (0,9 %)

Pagal **priklausomybę**	Nevalstybinės – – –	Savivaldybės 7 2 699 288	Valstybinės – – –	
Pagal **tipus**	Pradinės mokyklos – – –	Progimnazijos 1 921 86	Pagrindinės mokyklos – – –	Gimnazijos 6 1 778 212
Pagal **mokomąją kalbą**	Lietuvių 7 2 699	Lenkų – –	Rusų – –	Kitos – –
Pagal **paskirtį turi**	Specialiųjų paskirčių klasių 1 26	Specializuoto ugdymo klasių – –	Užsienio valstybės švietimo programos paskirties klasių – –	

Mokiniai pagal ugdymo programas	Ikimokyklinio	Priešmokyklinio	Pradinio	Pagrindinio	Vidurinio
	508 0,5 %	161 0,6 %	717 0,6 %	1 263 0,7 %	443 0,9 %

2025–2026 m. m. savivaldybėje mokėsi **31** užsienietis. Iš jų **13** – Ukrainos piliečiai

mokyklų skaičius · mokinių skaičius · pedagoginių darbuotojų skaičius · % dalis šalyje

Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis				Procesai							Rezultatai		
Bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus santykis	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Savivaldybės kultūros indeksas (2022 m.)	Savivaldybės gyvenimo kokybės indeksas	Vežiojamų į mokyklą mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacinės kategorijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam pedagoginiam darbuotojui (Eur)	Mokymo lėšos, panaudotos švietimo pagalbai mokyklose ir pedagoginę psichologinę pagalbą teikiančiose įstaigose, tenkančios vienam mokiniui (Eur)	Mokymo lėšų, panaudotų mokymo priemonėms įsigyti, suma, tenkanti vienam mokiniui (Eur)	Mokyklų, kuriose žmogus su negalia gali judėti tarp aukštų, dalis (proc.)	Mokinių, turinčių didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdomų bendrojo tipo klasėse, dalis (proc.) nuo visų mokinių	Pareigybės dalis, tenkanti vienam pedagoginiam darbuotojui	1–4 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų turinčių mažiau kaip 200 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	Mokinių, toliau besimokančių po pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
-7,6↓	7,7↓	1152↑	20,9	0,59↑	42,2↑	60,7↓	89↑	315↑	35↓	42,9↔	2,2↑	94,5↑	3,5↑	14,3↔	20,1↑	0,8↑	99,5↑	3,8	286,8

Patenka tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

Rodiklio gerėjimą rodo prie jo vertės esanti rodyklė, nukreipta aukštyn, blogėjimą – rodyklė, nukreipta žemyn, kad rodiklis nesikeitė, rodo abipusė rodyklė.

Mokinių pasiekimai

1 pav. Mokyklos pagal VBE lietuvių kalbos ir literatūros (A kursas), matematikos (A kursas) rezultatus, 2025 m.

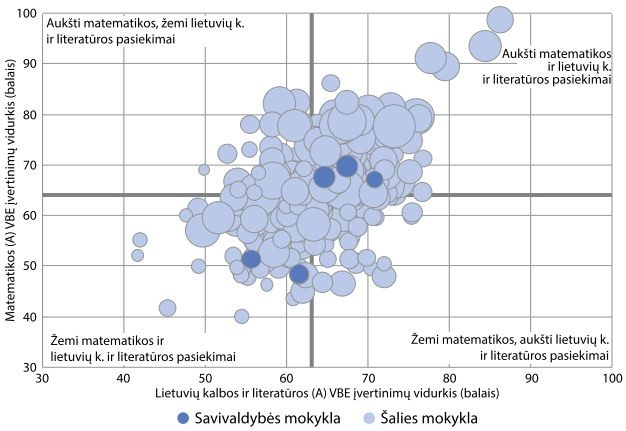

2 pav. Mokyklos pagal PUPP lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos rezultatus, 2025 m.

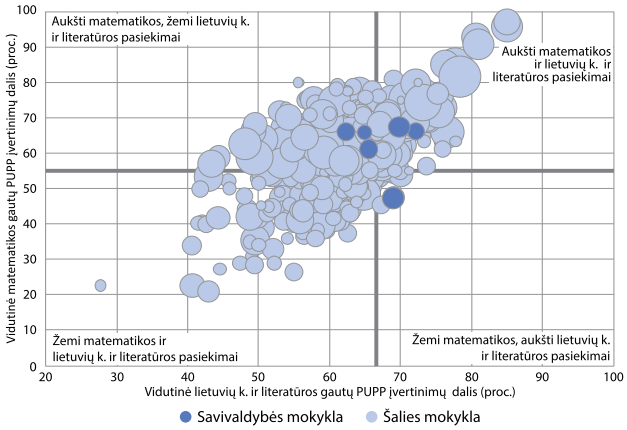

3 pav. Per NMPP bent pagrindinį mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalys (proc.), 2026 m.

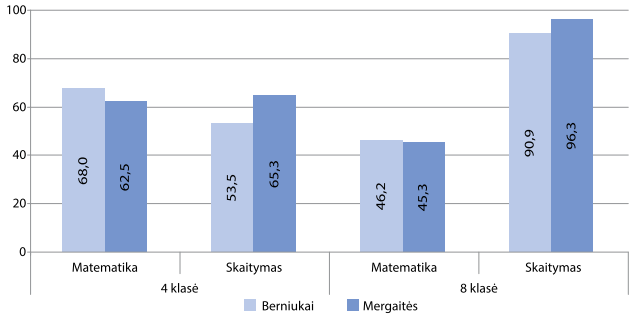

4 pav. Tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis (proc.)

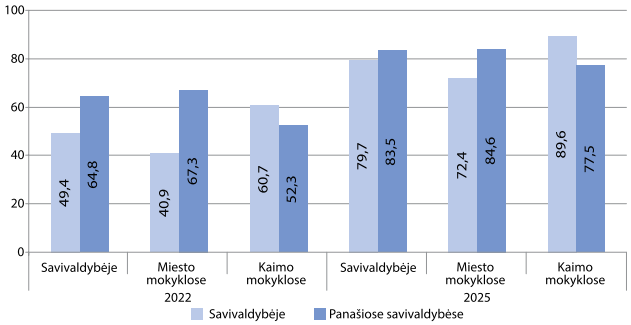

Mokytojai ir kiti pedagoginiai darbuotojai

5 pav. Mokytojų pasiskirstymas pagal jų turimą bendrą pedagoginio darbo stažą, dalys (proc.)

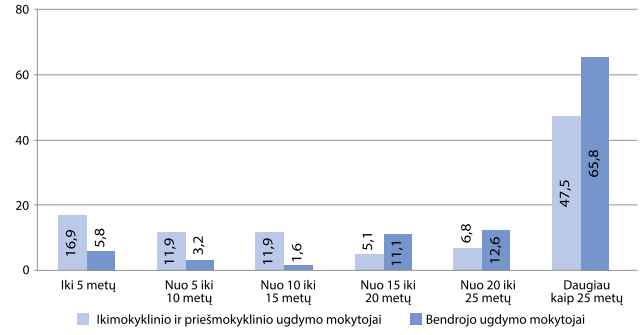

6 pav. Mokytojų, turinčių pedagogo kvalifikaciją, dalis (proc.)

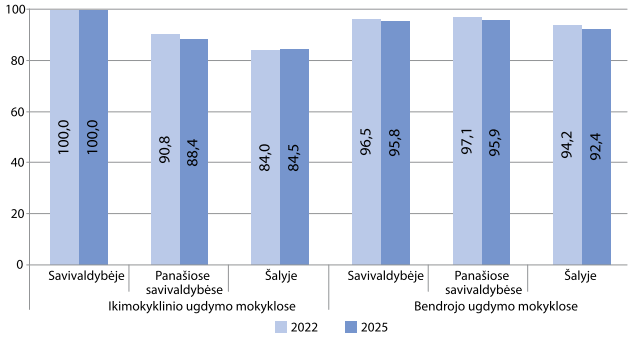

7 pav. Bendrojo ugdymo mokyklų mokytojų, turinčių reikiamą dalykinę / ugdymo srities kvalifikaciją, dalis (proc.)

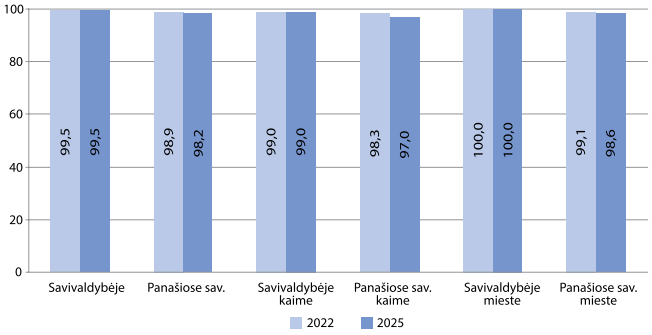

8 pav. Bendrojo ugdymo mokyklų mokytojų, turinčių visą ar didesnę pareigybės dalį, dalis (proc.)

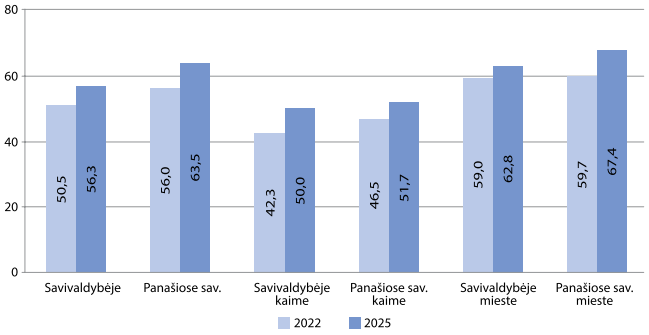

9 pav. Mokytojų, dirbančių ne vienoje bendrojo ugdymo mokykloje, dalis (proc.)

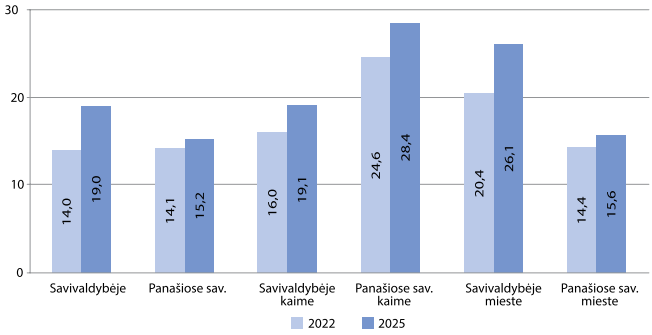

10 pav. Pedagoginių darbuotojų, dirbančių mokykloje ir studijuojančių aukštojoje mokykloje, dalis (proc.)

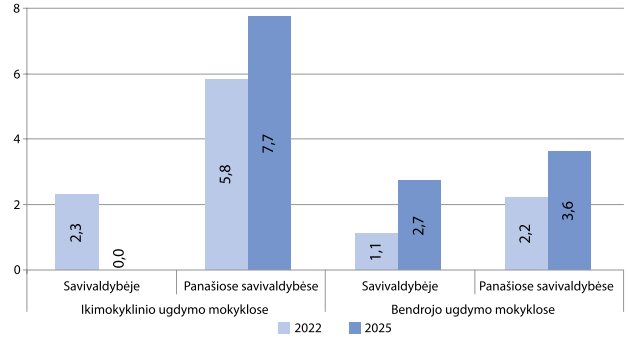

Įžvalgos ir rekomendacijos

Ugdymo proceso kokybei užtikrinti, mokinių akademiniams pasiekimams gerinti svarbu turėti kvalifikuotus pedagogus. Savivaldybėje mokytojų kvalifikacijai tobulinti panaudotos didelės mokymo lėšos. Beveik pusė ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo pedagogų ir daugiau negu pusė bendrojo ugdymo mokytojų turi didesnį nei 25 metų pedagoginio darbo stažą. Ne visi bendrojo ugdymo mokyklose dirbantys pedagogai turi reikiamą dalyko ar ugdymo srities ir pedagogo kvalifikaciją, tačiau daugėja aukštosiose mokyklose studijuojančių pedagoginių darbuotojų. Savivaldybė, siekdama pritraukti kvalifikuotų specialistų, kompensuoja mokytojams vykimo į darbo vietą ir grįžimo į namus išlaidas. Tačiau tikslinga taikyti įvairesnes priemones, kurios užtikrintų ne tik specialistų pritraukimą, bet ir sklandžią kartų kaitą. Mokymosi rezultatų analizė rodo, kad VBE pasiekimai nėra aukšti – savivaldybė patenka tarp trečdalio žemiausią apibendrintą VBE rodiklį turinčių savivaldybių. Nors pusės gimnazijų VBE lietuvių kalbos ir literatūros (A kurso) ir matematikos (A kurso) rezultatai geri, kitos reikšmingai atsilieka. Abiturientų, išlaikiusių 3 ir daugiau VBE, dalies rodiklis atskleidė skirtumus tarp miesto ir kaimo mokyklų. Per PUPP beveik visų mokyklų mokiniai pasiekė aukštus matematikos, o pusės mokyklų – lietuvių kalbos ir literatūros pasiekimus. NMPP rezultatai rodo geresnius matematikos pasiekimus pradinio ugdymo, skaitymo – pagrindinio ugdymo pakopoje; matematika geriau sekasi berniukams nei mergaitėms, skaitymas – mergaitėms. Svarbu toliau stiprinti mokytojų dalykines ir didaktines kompetencijas, mažinti pasiekimų skirtumus tarp lyčių, taip pat tarp miesto ir kaimo mokyklų, užtikrinti nuoseklią pažangos stebėseną, daugiau mokymo lėšų panaudoti švietimo pagalbai teikti ir mokymo priemonėms įsigyti.

Šilutės rajono savivaldybė

Daugiau duomenų rasite čia

	Bendrojo ugdymo mokyklos	Ikimokyklinio ugdymo mokyklos	Profesinio mokymo įstaigos (padaliniai)	Neformaliojo vaikų švietimo mokyklos
	16 / 4 863 / 559	7 / 1 053 / 167	2 / 345	2 / 911 / 57
	1,8 % / 1,3 % / 1,5 %	1,0 % / 1,1 % / 1,2 %	2,4 % / 1,1 %	0,8 % / 0,9 % / 1,0 %
Pagal **priklausomybę**	Nevalstybinės – / – / –	Savivaldybės 15 / 4 837 / 530	Valstybinės 1 / 26 / 33	
Pagal **tipus**	Pradinės mokyklos 2 / 495 / 49	Progimnazijos 1 / 874 / 77	Pagrindinės mokyklos 7 / 1 618 / 227	Gimnazijos 6 / 1 876 / 251
Pagal **mokomąją kalbą**	Lietuvių 16 / 4 863	Lenkų – / –	Rusų – / –	Kitos – / –
Pagal **paskirtį turi**	Specialiųjų paskirčių klasių 3 / 91	Specializuoto ugdymo klasių – / –	Užsienio valstybės švietimo programos paskirties klasių – / –	

Mokiniai pagal ugdymo programas	Ikimokyklinio	Priešmokyklinio	Pradinio	Pagrindinio	Vidurinio
	1 099 1,2 %	336 1,2 %	1 540 1,3 %	2 353 1,3 %	623 1,3 %

2025–2026 m. m. savivaldybėje mokėsi **95** užsieniečiai. Iš jų **76** – Ukrainos piliečiai

mokyklų skaičius · mokinių skaičius · pedagoginių darbuotojų skaičius · % dalis šalyje

Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis				Procesai							Rezultatai		
Bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus santykis	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Savivaldybės kultūros indeksas (2022 m.)	Savivaldybės gyvenimo kokybės indeksas	Vežiojamų į mokyklą mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacinės kategorijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam pedagoginiam darbuotojui (Eur)	Mokymo lėšos, panaudotos švietimo pagalbai mokyklose ir pedagoginę psichologinę pagalbą teikiančiose įstaigose, tenkančios vienam mokiniui (Eur)	Mokymo lėšų, panaudotų mokymo priemonėms įsigyti, suma, tenkanti vienam mokiniui (Eur)	Mokyklų, kuriose žmogus su negalia gali judėti tarp aukštų, dalis (proc.)	Mokinių, turinčių didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdomų bendrojo tipo klasėse, dalis (proc.) nuo visų mokinių	Pareigybės dalis, tenkanti vienam pedagoginiam darbuotojui	1–4 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų turinčių mažiau kaip 200 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	Mokinių, toliau besimokančių po pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
-2,6↓	8,6↓	1208↑	17,3	0,53↑	34,2↑	50,9↓	74↑	621↑	56↑	20↓	9,2↑	100,8↑	1,8↑	46,7↔	18,6↓	1,2↑	98,7↑	2,2	289,0

Patenka tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia
Rodiklio gerėjimą rodo prie jo vertės esanti rodyklė, nukreipta aukštyn, blogėjimą – rodyklė, nukreipta žemyn, kad rodiklis nesikeitė, rodo abipusė rodyklė.

Mokinių pasiekimai

1 pav. Mokyklos pagal VBE lietuvių kalbos ir literatūros (A kursas), matematikos (A kursas) rezultatus, 2025 m.

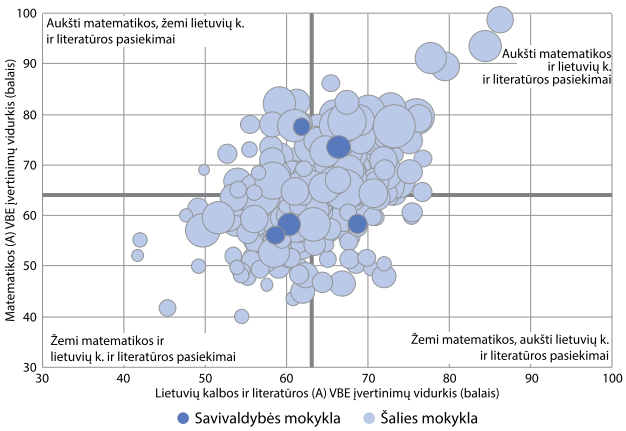

2 pav. Mokyklos pagal PUPP lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos rezultatus, 2025 m.

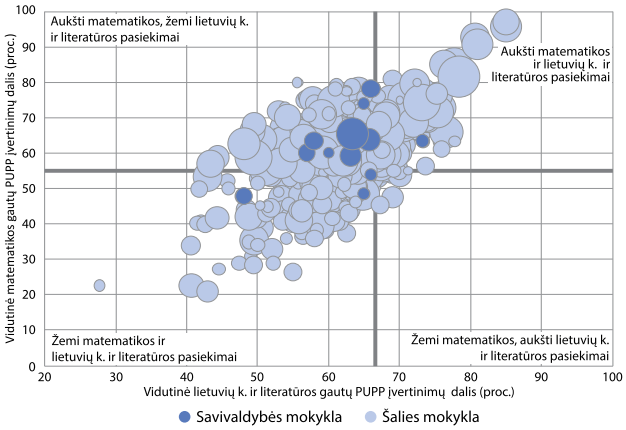

3 pav. Per NMPP bent pagrindinį mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalys (proc.), 2026 m.

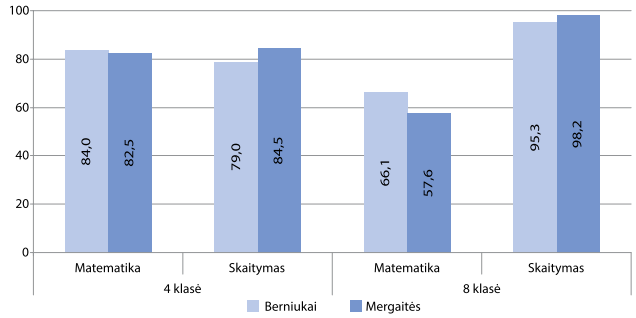

4 pav. Tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis (proc.)

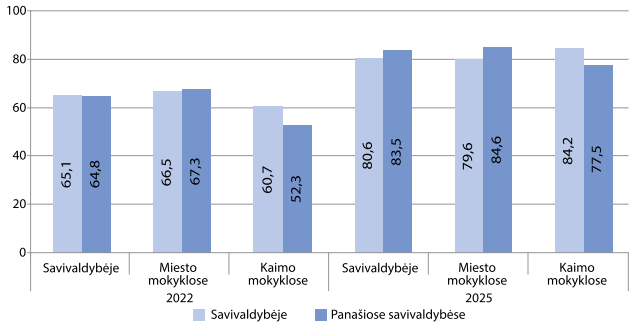

Mokytojai ir kiti pedagoginiai darbuotojai

5 pav. Mokytojų pasiskirstymas pagal jų turimą bendrą pedagoginio darbo stažą, dalys (proc.)

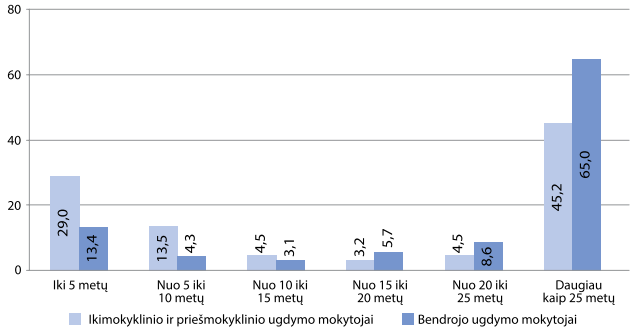

6 pav. Švietimo pagalbos specialistų pasiskirstymas pagal jų turimą bendrą pedagoginio darbo stažą, dalys (proc.)

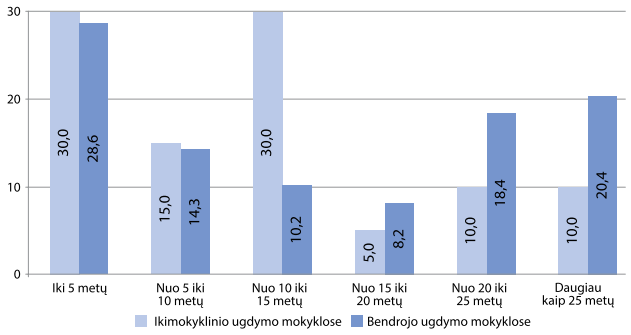

7 pav. Mokytojų, dirbančių ne vienoje bendrojo ugdymo mokykloje, dalis (proc.)

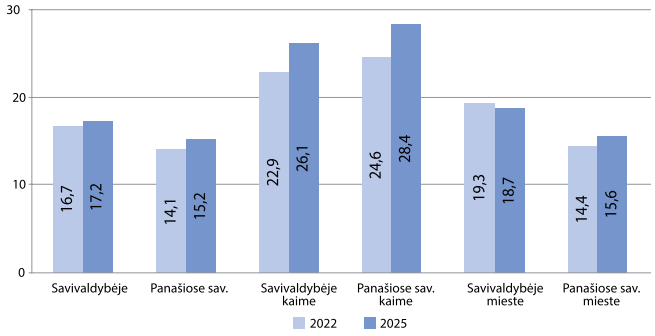

8 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių visą ar didesnę pareigybės dalį, dalis (proc.)

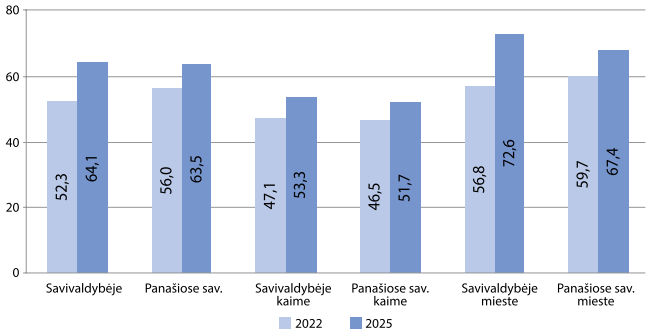

9 pav. Bendrojo ugdymo mokyklų mokytojų, turinčių pedagogo kvalifikaciją, dalis (proc.)

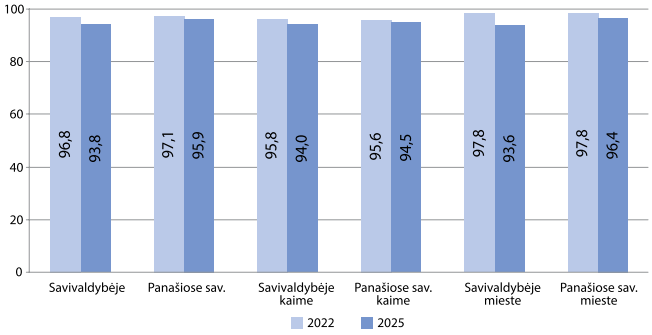

10 pav. Pedagoginių darbuotojų, dirbančių mokykloje ir studijuojančių aukštojoje mokykloje, dalis (proc.)

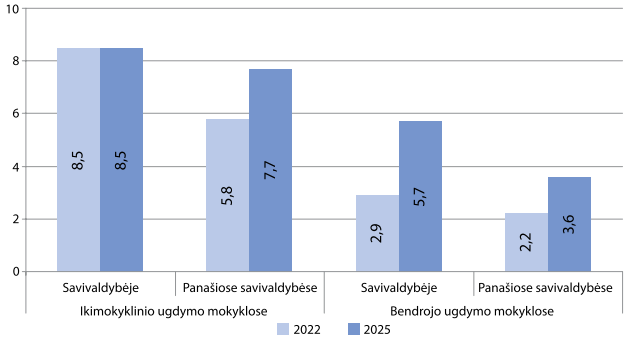

Įžvalgos ir rekomendacijos

Siekdama įveikti švietimo įstaigose ryškėjančius pedagoginių darbuotojų amžėjimo iššūkius, savivaldybė kryptingai įgyvendina kompleksines jų pritraukimo priemones: studentų rėmimo programą, apimančią studijų kainos kompensavimą ir kasmėnesines stipendijas, tikslinį finansavimą pedagogo kvalifikacijai įgyti ir dalinį kelionės išlaidų kompensavimą. Pastebimi teigiami pokyčiai: ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo mokyklose didžiausią dalį sudaro švietimo pagalbos specialistai, turintys iki 5 metų darbo stažą, taip pat padidėjo pedagoginių darbuotojų, dirbančių bendrojo ugdymo mokyklose ir studijuojančių aukštosiose mokyklose, dalis. Daugiau kaip pusė savivaldybės mokytojų yra įgiję aukštas kvalifikacines kategorijas. Paaugo mokytojų, dirbančių ne vienoje bendrojo ugdymo mokykloje, dalis. Padaugėjo mokytojų, turinčių visą pareigybę. Mokinių pasiekimų analizė atskleidžia, kad daugelyje mokyklų fiksuojami gana aukšti PUPP matematikos rezultatai, o pagal apibendrintą VBE rodiklį savivaldybė patenka tarp trečdalio vidutinišką rodiklį turinčių šalies savivaldybių. Taip pat paaugo tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis (ypač kaimo mokyklose), tačiau tik vienos mokyklos lietuvių kalbos ir literatūros (A kurso) ir matematikos (A kurso) rezultatai yra aukštesni už šalies vidurkį. NMPP rezultatai rodo skirtumus tarp berniukų ir mergaičių ir tarp 4 ir 8 klasių pasiekimų. Padidėjo SUP turinčių mokinių, integruotai ugdomų bendrojo tipo klasėse, dalis ir po 10 klasės toliau besimokančių mokinių dalis. Siekiant gerinti ugdymo kokybę, tikslinga tęsti mokyklų tinklo optimizavimo procesą ir toliau įgyvendinti jaunų mokytojų pritraukimo priemones.

Širvintų rajono savivaldybė

Daugiau duomenų rasite čia

	Mokyklos	Mokiniai	Pedagogai
Bendrojo ugdymo mokyklos	5 (0,6 %)	1 675 (0,4 %)	159 (0,4 %)
Ikimokyklinio ugdymo mokyklos	3 (0,4 %)	313 (0,3 %)	41 (0,3 %)
Profesinio mokymo įstaigos (padaliniai)	–	–	
Neformaliojo vaikų švietimo mokyklos	2 (0,8 %)	804 (0,8 %)	40 (0,7 %)

Pagal **priklausomybę**	Nevalstybinės – – –	Savivaldybės 5 1 675 159	Valstybinės – – –	
Pagal **tipus**	Pradinės mokyklos 1 437 36	Progimnazijos 1 375 33	Pagrindinės mokyklos – – –	Gimnazijos 3 863 94
Pagal **mokomąją kalbą**	Lietuvių 5 1 675	Lenkų – –	Rusų – –	Kitos – –
Pagal **paskirtį turi**	Specialiųjų paskirčių klasių – –	Specializuoto ugdymo klasių – –	Užsienio valstybės švietimo programos paskirties klasių – –	

Mokiniai pagal ugdymo programas	Ikimokyklinio	Priešmokyklinio	Pradinio	Pagrindinio	Vidurinio
	371 0,4 %	114 0,4 %	525 0,4 %	720 0,4 %	258 0,5 %

2025–2026 m. m. savivaldybėje mokėsi **31** užsienietis. Iš jų **19** – Ukrainos piliečiai

mokyklų skaičius · mokinių skaičius · pedagogų darbuotojų skaičius · % dalis šalyje

Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis				Procesai							Rezultatai		
Bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus santykis	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Savivaldybės kultūros indeksas (2022 m.)	Savivaldybės gyvenimo kokybės indeksas	Vežiojamų į mokyklą mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacinės kategorijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam pedagoginiam darbuotojui (Eur)	Mokymo lėšos, panaudotos švietimo pagalbai mokyklose ir pedagoginę psichologinę pagalbą teikiančiose įstaigose, tenkančios vienam mokiniui (Eur)	Mokymo lėšų, panaudotų mokymo priemonėms įsigyti, suma, tenkanti vienam mokiniui (Eur)	Mokyklų, kuriose žmogus su negalia gali judėti tarp aukštų, dalis (proc.)	Mokinių, turinčių didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdomų bendrojo tipo klasėse, dalis (proc.) nuo visų mokinių	Pareigybės dalis, tenkanti vienam pedagoginiam darbuotojui	1–4 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų turinčių mažiau kaip 200 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	Mokinių, toliau besimokančių po pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
-0,1↓	8,6↑	1284↑	26,8	0,61↑	42,2↑	50↓	107↓	410↑	48↑	20↔	4,5↑	102,8↑	3,1↓	20↔	20,6↓	0,9↑	99↑	0	203,9

Patenka tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia
Rodiklio gerėjimą rodo prie jo vertės esanti rodyklė, nukreipta aukštyn, blogėjimą – rodyklė, nukreipta žemyn, kad rodiklis nesikeitė, rodo abipusė rodyklė.

Mokinių pasiekimai

1 pav. Mokyklos pagal VBE lietuvių kalbos ir literatūros (A kursas), matematikos (A kursas) rezultatus, 2025 m.

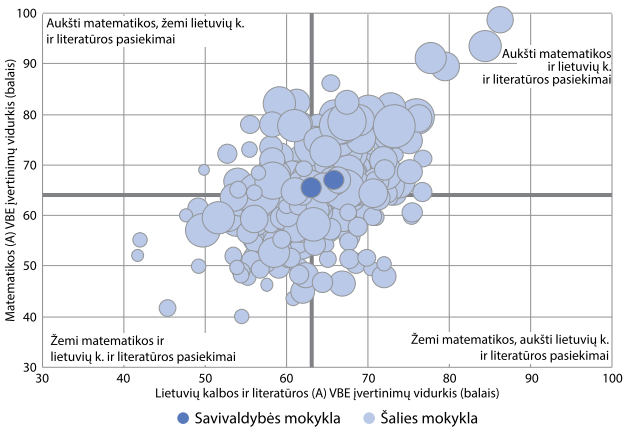

2 pav. Mokyklos pagal PUPP lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos rezultatus, 2025 m.

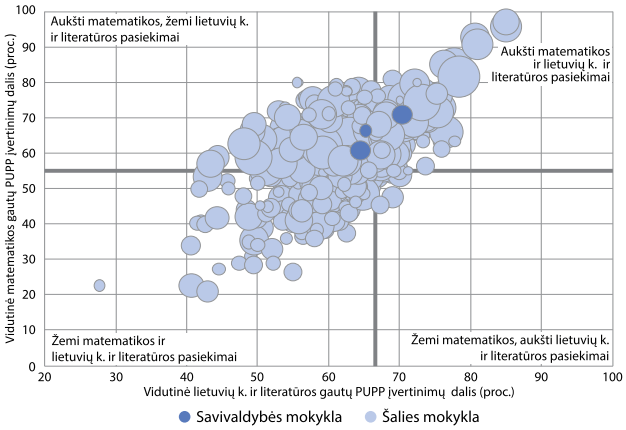

3 pav. Per NMPP bent pagrindinį mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalys (proc.), 2026 m.

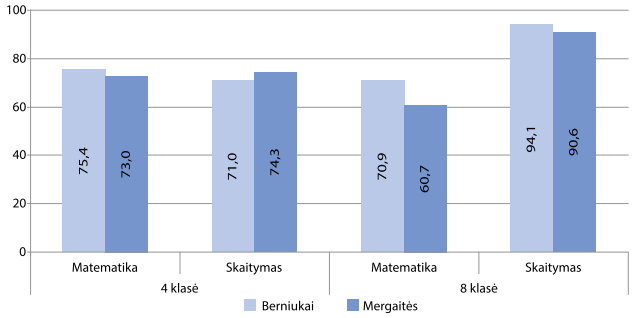

4 pav. Tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis (proc.)

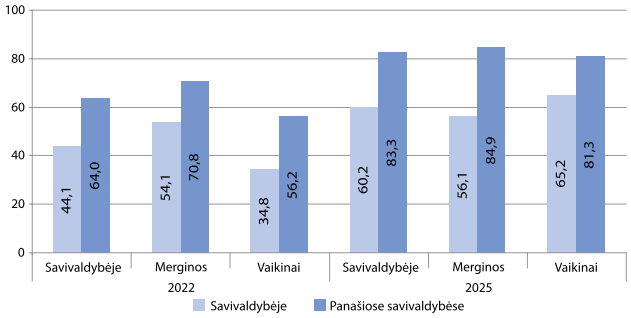

Mokytojai ir kiti pedagoginiai darbuotojai

5 pav. Mokytojų, turinčių pedagogo kvalifikaciją, dalis (proc.)

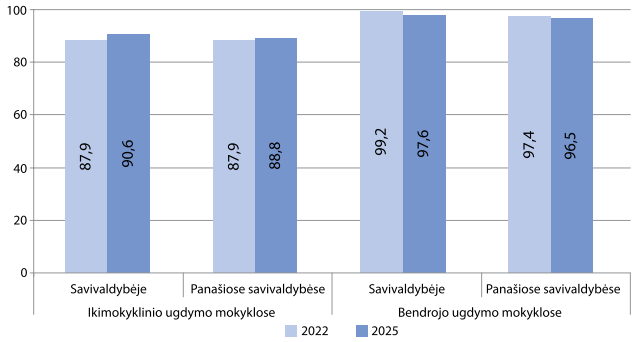

6 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių reikiamą dalykinę / ugdymo srities kvalifikaciją, dalis (proc.)

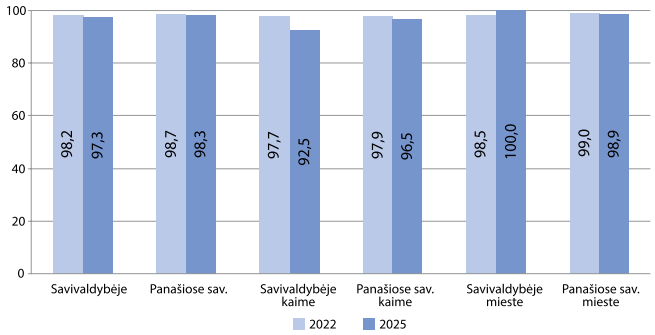

7 pav. Bendrojo ugdymo mokyklų mokytojų, mokančių daugiau nei vieno dalyko, dalis (proc.)

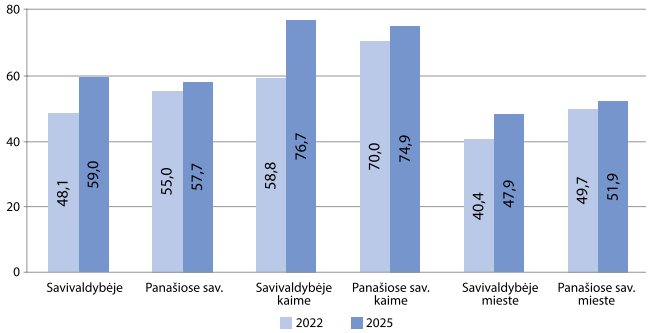

8 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių visą ar didesnę pareigybės dalį, dalis (proc.)

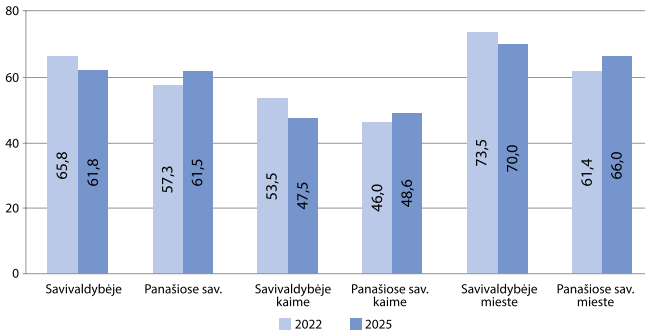

9 pav. Mokytojų, dirbančių ne vienoje bendrojo ugdymo mokykloje, dalis (proc.)

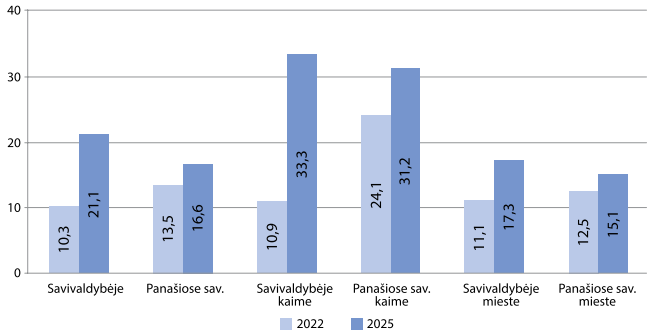

10 pav. Pedagoginių darbuotojų, dirbančių mokykloje ir studijuojančių aukštojoje mokykloje, dalis (proc.)

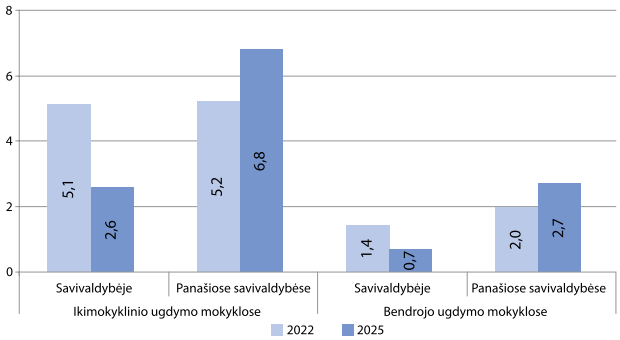

Įžvalgos ir rekomendacijos

Duomenys rodo, kad pusė savivaldybės mokytojų yra įgiję aukštas kvalifikacines kategorijas. Gana didelė lėšų suma panaudojama pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti. Ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo mokyklų mokytojų, turinčių pedagogo kvalifikaciją, dalis yra didesnė nei panašiose savivaldybėse. Išaugo mokytojų, mokančių daugiau nei vieno dalyko, dalis. Kaimo bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių reikiamą dalykinę / ugdymo srities kvalifikaciją, sumažėjo. Didesnė dalis miesto nei kaimo bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų turi visą pareigybę ar didesnę jos dalį. Sumažėjo pedagoginių darbuotojų, dirbančių ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo mokyklose ir studijuojančių aukštojoje mokykloje. Beveik dvigubai daugiau kaimo nei miesto mokytojų dirba ne vienoje bendrojo ugdymo mokykloje. Mokinių pasiekimų rodikliai atskleidžia 3 ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalies padidėjimą, sumažėjusį atotrūkį tarp merginų ir vaikinų. Tačiau pagal apibendrintą VBE rodiklį, olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičių, tenkantį 10 tūkst. mokinių, savivaldybė patenka tarp trečdalio prasčiausių savivaldybių. PUPP ir VBE rezultatai rodo gerus mokinių matematikos pasiekimus, o NMPP duomenys rodo matematikos ir skaitymo pasiekimų skirtumus tarp 4 ir 8 kl. mokinių. Rekomenduojama tęsti mokyklų tinklo optimizavimą, siekti, kad kuo mažiau mokinių mokytųsi jungtinėse 1–4 kl. Siūloma didinti švietimo pagalbai skirtų mokymo lėšų panaudojimą ir švietimo pagalbos specialistų skaičių; stiprinti priemones, orientuotas į mokinių pasiekimų, ypač pagrindinio ugdymo programos mokinių lietuvių k. ir literatūros, gerinimą, užtikrinant nuoseklią mokymosi pagalbą ir kokybišką ugdymą visiems mokiniams; skatinti mokinius aktyviau dalyvauti olimpiadose ir įvairiuose konkursuose.

Švenčionių rajono savivaldybė

Daugiau duomenų rasite čia

	Mokyklos	Mokiniai	Pedagogai
Bendrojo ugdymo mokyklos	4 (0,5 %)	2 682 (0,7 %)	301 (0,8 %)
Ikimokyklinio ugdymo mokyklos	–	–	–
Profesinio mokymo įstaigos (padaliniai)	1 (1,2 %)	288 (0,9 %)	
Neformaliojo vaikų švietimo mokyklos	2 (0,8 %)	734 (0,7 %)	45 (0,8 %)

Pagal **priklausomybę**	Nevalstybinės – – –	Savivaldybės 4 2 682 301	Valstybinės – – –	
Pagal **tipus**	Pradinės mokyklos – – –	Progimnazijos – – –	Pagrindinės mokyklos – – –	Gimnazijos 4 2 682 301
Pagal **mokomąją kalbą**	Lietuvių 3 2 313	Lenkų 1 162	Rusų 1 207	Kitos – –
Pagal **paskirtį turi**	Specialiųjų paskirčių klasių 3 44	Specializuoto ugdymo klasių – –	Užsienio valstybės švietimo programos paskirties klasių – –	

Mokiniai pagal ugdymo programas	Ikimokyklinio	Priešmokyklinio	Pradinio	Pagrindinio	Vidurinio
	460 0,5 %	148 0,5 %	655 0,5 %	1 132 0,6 %	342 0,7 %

2025–2026 m. m. savivaldybėje mokėsi **54** užsieniečiai. Iš jų **35** – Ukrainos piliečiai

mokyklų skaičius · mokinių skaičius · pedagogų darbuotojų skaičius · % dalis šalyje

Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis				Procesai							Rezultatai		
Bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus santykis	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Savivaldybės kultūros indeksas (2022 m.)	Savivaldybės gyvenimo kokybės indeksas	Vežiojamų į mokyklą mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacinės kategorijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam pedagoginiam darbuotojui (Eur)	Mokymo lėšos, panaudotos švietimo pagalbai mokyklose ir pedagoginę psichologinę pagalbą teikiančiose įstaigose, tenkančios vienam mokiniui (Eur)	Mokymo lėšų, panaudotų mokymo priemonėms įsigyti, suma, tenkanti vienam mokiniui (Eur)	Mokyklų, kuriose žmogus su negalia gali judėti tarp aukštų, dalis (proc.)	Mokinių, turinčių didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdomų bendrojo tipo klasėse, dalis (proc.) nuo visų mokinių	Pareigybės dalis, tenkanti vienam pedagoginiam darbuotojui	1–4 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų turinčių mažiau kaip 200 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	Mokinių, toliau besimokančių po pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
-4,6↓	8,7↑	1177↑	21,5	0,59↑	26,6↑	56,9↓	71↑	494↑	49↓	75↑	4,4↓	102,7↑	0↔	0↔	18,8↓	0,9↑	99,4↑	4,5	281,0

Patenka tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

Rodiklio gerėjimą rodo prie jo vertės esanti rodyklė, nukreipta aukštyn, blogėjimą – rodyklė, nukreipta žemyn, kad rodiklis nesikeitė, rodo abipusė rodyklė.

Mokinių pasiekimai

1 pav. Mokyklos pagal VBE lietuvių kalbos ir literatūros (A kursas), matematikos (A kursas) rezultatus, 2025 m.

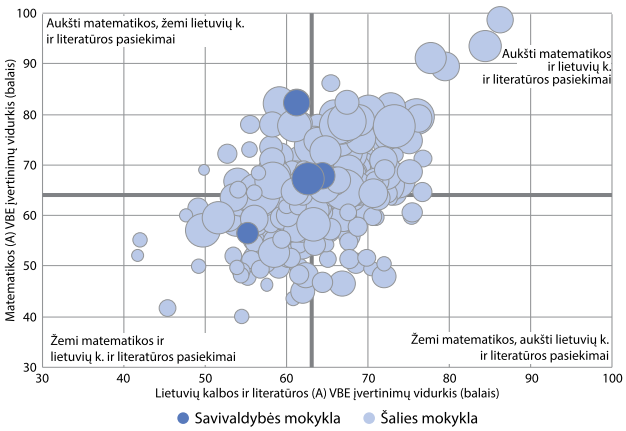

2 pav. Mokyklos pagal PUPP lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos rezultatus, 2025 m.

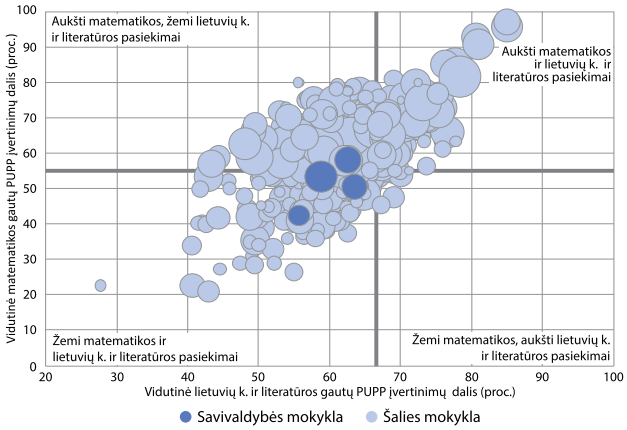

3 pav. Per NMPP bent pagrindinį mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalys (proc.), 2026 m.

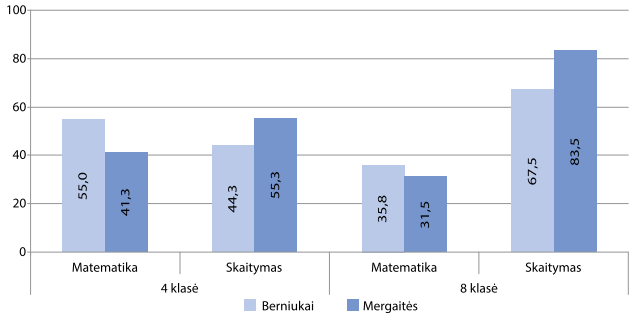

4 pav. Tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis (proc.)

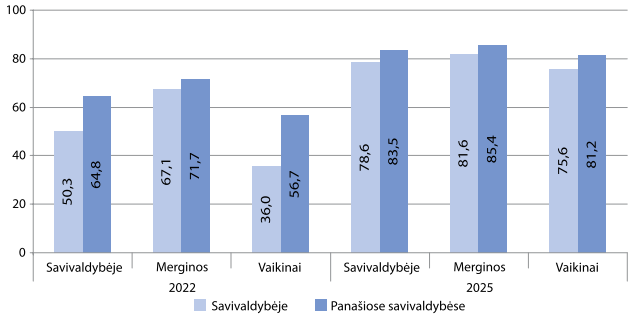

Mokytojai ir kiti pedagoginiai darbuotojai

5 pav. Bendrojo ugdymo mokytojų pasiskirstymas pagal jų turimą bendrą pedagoginio darbo stažą, dalys (proc.)

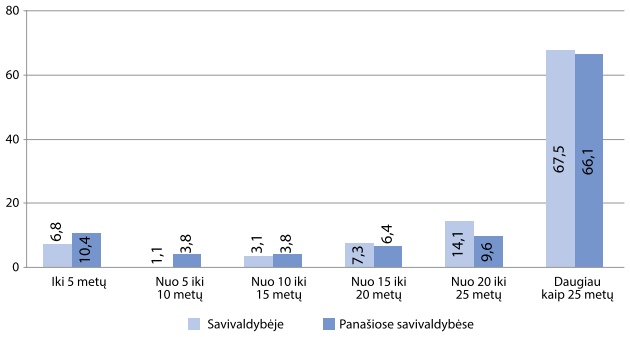

6 pav. Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo mokytojų pasiskirstymas pagal jų turimą bendrą pedagoginio darbo stažą, dalys (proc.)

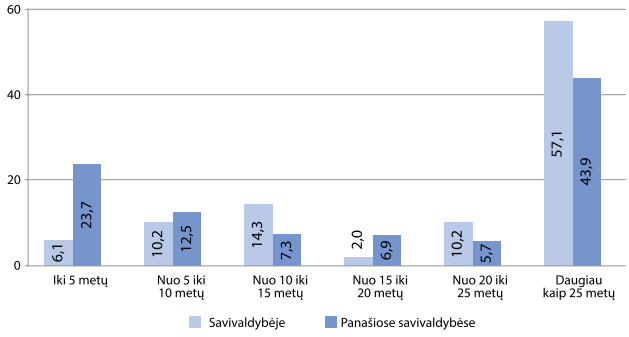

7 pav. Pedagoginių darbuotojų, dirbančių mokykloje ir studijuojančių aukštojoje mokykloje, dalis (proc.)

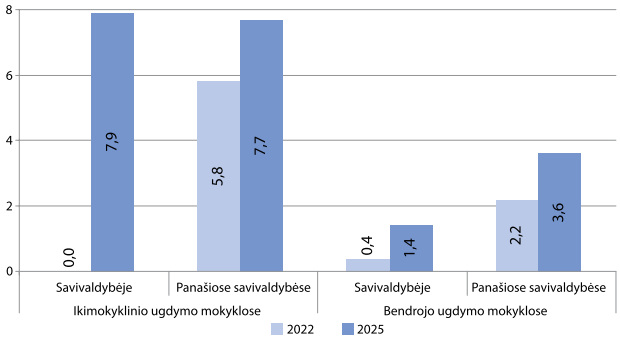

8 pav. Mokytojų, neturinčių kvalifikacinės kategorijos, dalis (proc.)

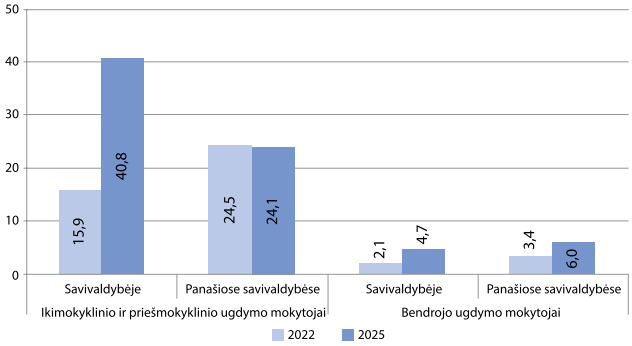

9 pav. Jaunesnių nei 50 metų ir 50 metų ar vyresnio amžiaus mokytojų skaičiaus santykis

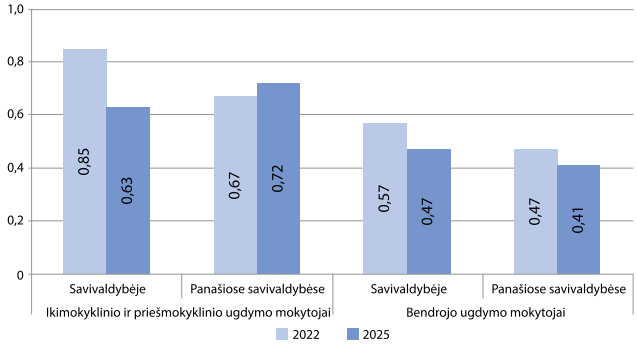

10 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių reikiamą dalykinę / ugdymo srities kvalifikaciją, dalis (proc.)

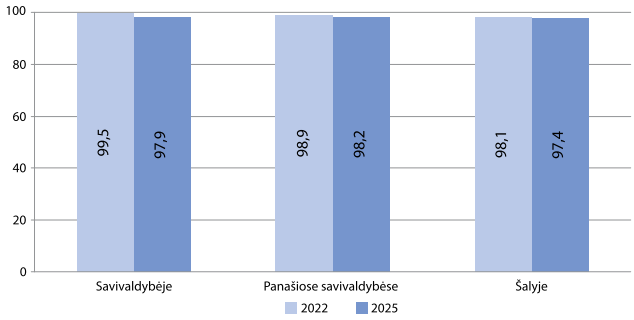

Įžvalgos ir rekomendacijos

Duomenys rodo, kad savivaldybėje daugiau nei pusė mokytojų yra įgiję aukštas kvalifikacines kategorijas. Vis daugiau lėšų panaudojama pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti. Didžioji dalis ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo mokytojų turi daugiau kaip 20 metų stažą. Duomenys rodo aktyvesnį pedagoginių darbuotojų, dirbančių ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo mokyklose, įsitraukimą į aukštojo mokslo studijas. Daugiau nei dvigubai išaugo ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo mokytojų, neturinčių kvalifikacinės kategorijos, dalis, ir ši dalis yra didesnė nei panašiose savivaldybėse. Siekdama gerinti mokytojų darbo sąlygas, savivaldybė finansuoja jų persikvalifikavimą, kvalifikacijos įgijimą. Didžioji dalis mokyklų yra pritaikytos žmonėms su negalia judėti tarp aukštų, mokyklose nėra 1–4 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse. Mokinių, toliau besimokančių po pagrindinio ugdymo programos, dalis auga; tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis padidėjo, ypač vaikinų. Tačiau pagal apibendrintą VBE rodiklį savivaldybė patenka tarp trečdalio prasčiausių savivaldybių. Mokyklų PUPP rezultatai rodo žemus mokinių matematikos pasiekimus, pastebimi mokinių pasiekimų skirtumai tarp mokyklų pagal VBE lietuvių k. ir literatūros ir matematikos rezultatus. 4 kl. mokinių NMPP matematikos pasiekimai yra geresni nei 8 kl. mokinių, skaitymo – prastesni. Siūloma stiprinti priemones, orientuotas į mokinių mokymosi pasiekimų gerinimą ir jų skirtumų mažinimą, užtikrinti nuoseklią švietimo pagalbą ir kokybišką ugdymą visiems mokiniams, didinti švietimo pagalbos specialistų skaičių.

Tauragės rajono savivaldybė

Daugiau duomenų rasite čia

	Mokyklos	Mokiniai	Pedagogai
Bendrojo ugdymo mokyklos	12 (1,4 %)	5 034 (1,3 %)	481 (1,2 %)
Ikimokyklinio ugdymo mokyklos	5 (0,7 %)	879 (1,0 %)	138 (1,0 %)
Profesinio mokymo įstaigos (padaliniai)	1 (1,2 %)	396 (1,3 %)	
Neformaliojo vaikų švietimo mokyklos	3 (1,2 %)	1 371 (1,3 %)	79 (1,4 %)

	Mokyklos	Mokiniai	Pedagogai
Pagal **priklausomybę**			
Nevalstybinės	1	31	3
Savivaldybės	11	5 003	478
Valstybinės	–	–	–
Pagal **tipus**			
Pradinės mokyklos	1	31	3
Progimnazijos	4	2 420	210
Pagrindinės mokyklos	2	743	103
Gimnazijos	5	1 840	191
Pagal **mokomąją kalbą**			
Lietuvių	12	4 989	
Lenkų	–	–	
Rusų	–	–	
Kitos	1	45	
Pagal **paskirtį turi**			
Specialiųjų paskirčių klasių	1	84	
Specializuoto ugdymo klasių	–	–	
Užsienio valstybės švietimo programos paskirties klasių	1	45	

Mokiniai pagal ugdymo programas		
Ikimokyklinio	1 132	1,2 %
Priešmokyklinio	340	1,2 %
Pradinio	1 556	1,3 %
Pagrindinio	2 231	1,2 %
Vidurinio	693	1,4 %

2025–2026 m. m. savivaldybėje mokėsi **114** užsieniečių. Iš jų **86** – Ukrainos piliečiai

mokyklų skaičius · mokinių skaičius · pedagogų darbuotojų skaičius · % dalis šalyje

Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis				Procesai							Rezultatai		
Bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus santykis	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Savivaldybės kultūros indeksas (2022 m.)	Savivaldybės gyvenimo kokybės indeksas	Vežiojamų į mokyklą mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacinės kategorijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam pedagoginiam darbuotojui (Eur)	Mokymo lėšos, panaudotos švietimo pagalbai mokyklose ir pedagoginę psichologinę pagalbą teikiančiose įstaigose, tenkančios vienam mokiniui (Eur)	Mokymo lėšų, panaudotų mokymo priemonėms įsigyti, suma, tenkanti vienam mokiniui (Eur)	Mokyklų, kuriose žmogus su negalia gali judėti tarp aukštų, dalis (proc.)	Mokinių, turinčių didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdomų bendrojo tipo klasėse, dalis (proc.) nuo visų mokinių	Pareigybės dalis, tenkanti vienam pedagoginiam darbuotojui	1–4 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų turinčių mažiau kaip 200 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	Mokinių, toliau besimokančių po pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
0,5↑	9↓	1326↑	16,4	0,66↑	33↓	61↑	84↑	469↑	57↓	27,3↓	2,3↑	98,5↑	1↑	20↓	22,8↑	0,9↑	99,4↑	2,1	259,8

Patenka tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

Rodiklio gerėjimą rodo prie jo vertės esanti rodyklė, nukreipta aukštyn, blogėjimą – rodyklė, nukreipta žemyn, kad rodiklis nesikeitė, rodo abipusė rodyklė.

Mokinių pasiekimai

1 pav. Mokyklos pagal VBE lietuvių kalbos ir literatūros (A kursas), matematikos (A kursas) rezultatus, 2025 m.

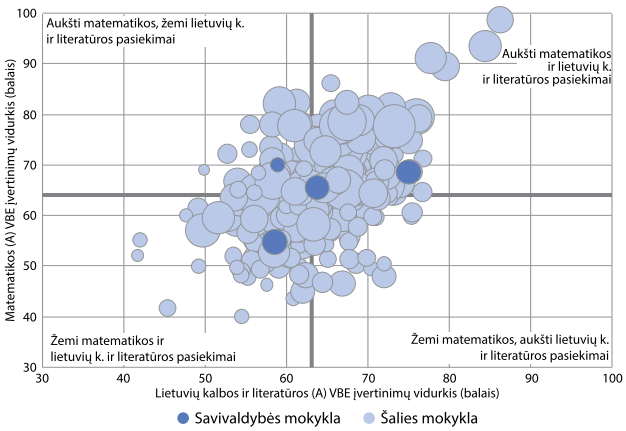

2 pav. Mokyklos pagal PUPP lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos rezultatus, 2025 m.

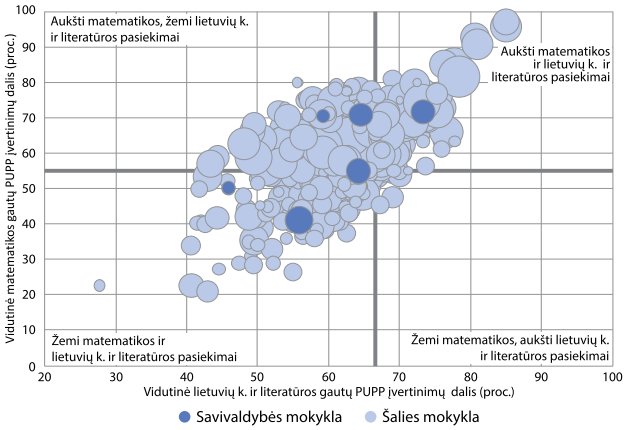

3 pav. Per NMPP bent pagrindinį mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalys (proc.), 2026 m.

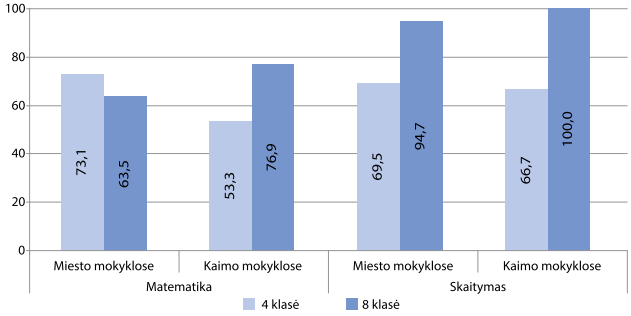

4 pav. Tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis (proc.)

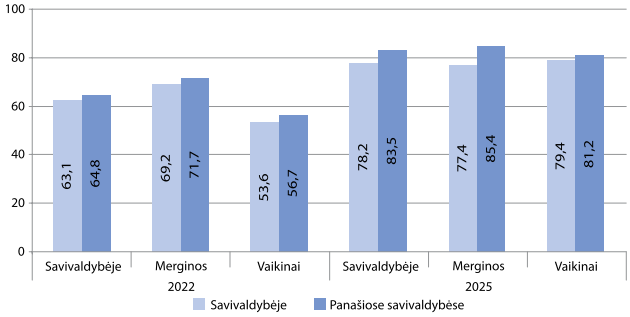

Mokytojai ir kiti pedagoginiai darbuotojai

5 pav. Jaunesnių nei 50 metų ir 50 metų ar vyresnio amžiaus mokytojų skaičiaus santykis bendrojo ugdymo mokyklose

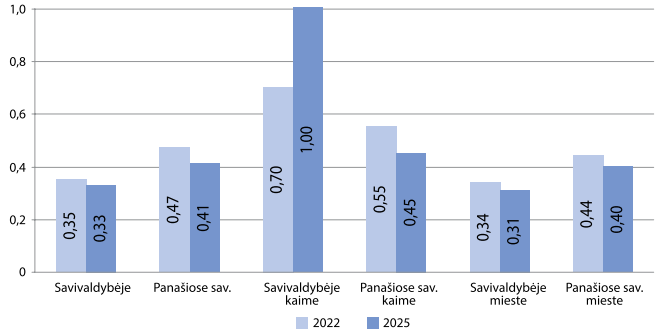

6 pav. Švietimo pagalbos specialistų pasiskirstymas pagal jų turimą bendrą pedagoginio darbo stažą, dalys (proc.)

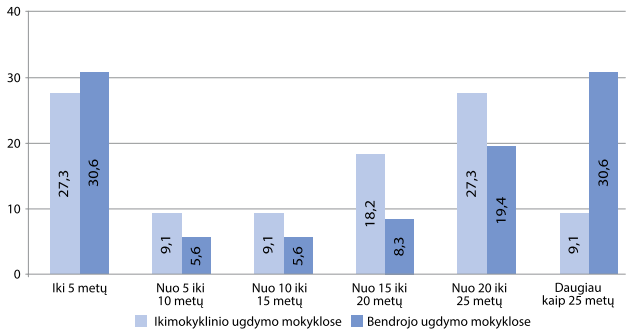

7 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių reikiamą dalykinę / ugdymo srities kvalifikaciją, dalis (proc.)

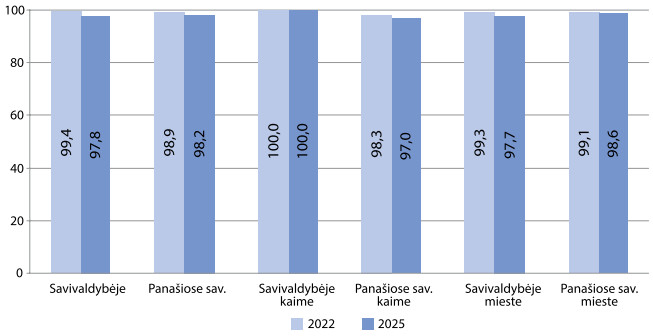

8 pav. Mokytojų, turinčių pedagogo kvalifikaciją, dalis (proc.)

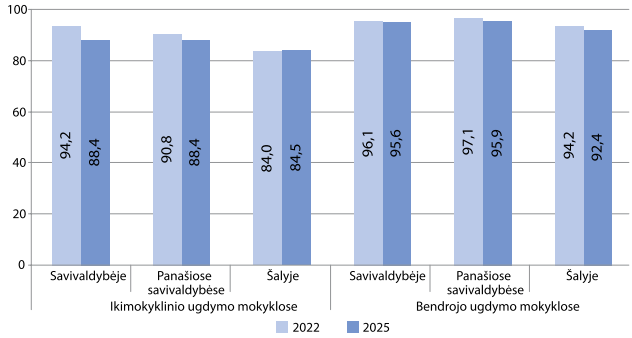

9 pav. Pedagoginių darbuotojų, dirbančių mokykloje ir studijuojančių aukštojoje mokykloje, dalis (proc.)

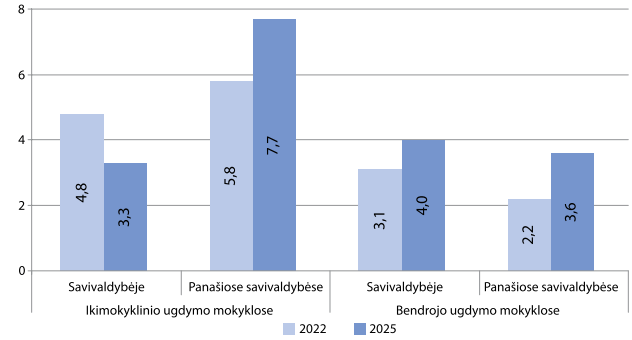

10 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių visą ar didesnę pareigybės dalį, dalis (proc.)

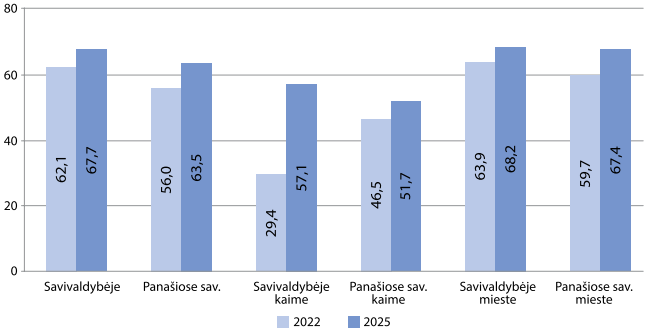

Įžvalgos ir rekomendacijos

Savivaldybėje formuojasi palankios sąlygos mokytojų profesinei veiklai. Daugiau lėšų panaudota mokytojų kvalifikacijai tobulinti ir mokymo priemonėms įsigyti. Siekdama pritraukti ir išlaikyti mokytojus, savivaldybė taiko kompleksines priemones: teikia finansinę paramą būstui įsigyti, kompensuoja būsto nuomos bei kelionės į darbą ir iš jo išlaidas, skiria vienkartines išmokas trūkstamų dalykų mokytojams ir švietimo pagalbos specialistams, remia studijas. Savivaldybėje didėjo aukštą kvalifikacinę kategoriją turinčių mokytojų dalis – ji yra viena didžiausių šalyje. Taip pat augo bendrojo ugdymo mokyklų mokytojų, studijuojančių aukštosiose mokyklose, skaičius, o kaimo mokyklose pagerėjo jaunesnių nei 50 metų ir vyresnių mokytojų skaičiaus santykis. Vis dėlto, sumažėjo pedagogo kvalifikaciją turinčių mokytojų dalis, ypač ikimokyklinio ugdymo įstaigose, o miesto bendrojo ugdymo mokyklose – dalykinę ar ugdymo srities kvalifikaciją turinčių mokytojų dalis. Mokymosi rezultatų analizė rodo, kad pagal apibendrintą VBE rodiklį savivaldybė patenka tarp trečdalio žemiausius rezultatus pasiekusių savivaldybių. Per PUPP daugiau mokyklų pasiekė aukštesnius matematikos nei lietuvių kalbos ir literatūros rezultatus. NMPP duomenys atskleidžia, kad 4 klasėje geresnius matematikos ir skaitymo rezultatus pasiekė miesto nei kaimo mokyklos, o 8 klasėje – kaimo mokyklos. Siekiant užtikrinti tvarų švietimo kokybės augimą ir geresnius mokinių pasiekimus, būtina ir toliau įgyvendinti jaunų mokytojų pritraukimo priemones, užtikrinti, kad visi mokytojai turėtų pedagogo ir reikiamą dalykinę ar ugdymo srities kvalifikaciją, didinti švietimo pagalbos specialistų skaičių, mažinti mokymosi pasiekimų skirtumus tarp miesto ir kaimo mokyklų, vykdyti nuoseklią pažangos stebėseną.

Telšių rajono savivaldybė

Daugiau duomenų rasite čia

	Bendrojo ugdymo mokyklos	Ikimokyklinio ugdymo mokyklos	Profesinio mokymo įstaigos (padaliniai)	Neformaliojo vaikų švietimo mokyklos
mokyklų skaičius	12 (1,4 %)	8 (1,2 %)	1 (1,2 %)	2 (0,8 %)
mokinių skaičius	4 632 (1,2 %)	1 075 (1,2 %)	506 (1,7 %)	1 096 (1,0 %)
pedagoginių darbuotojų skaičius	481 (1,2 %)	162 (1,1 %)		76 (1,4 %)

Pagal **priklausomybę**	Nevalstybinės – – –	Savivaldybės 12 4 632 481	Valstybinės – – –	
Pagal **tipus**	Pradinės mokyklos 1 69 14	Progimnazijos 4 2 142 225	Pagrindinės mokyklos 1 111 27	Gimnazijos 6 2 310 241
Pagal **mokomąją kalbą**	Lietuvių 12 4 632	Lenkų – –	Rusų – –	Kitos – –
Pagal **paskirtį turi**	Specialiųjų paskirčių klasių 1 82	Specializuoto ugdymo klasių – –	Užsienio valstybės švietimo programos paskirties klasių – –	

Mokiniai pagal ugdymo programas	Ikimokyklinio	Priešmokyklinio	Pradinio	Pagrindinio	Vidurinio
	1 140 1,2 %	319 1,2 %	1 404 1,2 %	2 333 1,3 %	672 1,4 %

2025–2026 m. m. savivaldybėje mokėsi **79** užsieniečiai. Iš jų **58** – Ukrainos piliečiai

mokyklų skaičius · mokinių skaičius · pedagoginių darbuotojų skaičius · % dalis šalyje

Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis				Procesai							Rezultatai		
Bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus santykis	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Savivaldybės kultūros indeksas (2022 m.)	Savivaldybės gyvenimo kokybės indeksas	Vežiojamų į mokyklą mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacinės kategorijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam pedagoginiam darbuotojui (Eur)	Mokymo lėšos, panaudotos švietimo pagalbai mokyklose ir pedagoginę psichologinę pagalbą teikiančiose įstaigose, tenkančios vienam mokiniui (Eur)	Mokymo lėšų, panaudotų mokymo priemonėms įsigyti, suma, tenkanti vienam mokiniui (Eur)	Mokyklų, kuriose žmogus su negalia gali judėti tarp aukštų, dalis (proc.)	Mokinių, turinčių didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdomų bendrojo tipo klasėse, dalis (proc.) nuo visų mokinių	Pareigybės dalis, tenkanti vienam pedagoginiam darbuotojui	1–4 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų, turinčių mažiau kaip 200 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	Mokinių, toliau besimokančių po pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
-3,1↓	8,1↑	1271↑	18,1	0,6↑	32,7↓	39,9↓	58↓	460↑	31↑	25↔	2,5↑	100,8↑	2,5↑	16,7↔	22,2↓	1↑	98,9↑	2,3	326,9

Patenka tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

Rodiklio gerėjimą rodo prie jo vertės esanti rodyklė, nukreipta aukštyn, blogėjimą – rodyklė, nukreipta žemyn, kad rodiklis nesikeitė, rodo abipusė rodyklė.

Mokinių pasiekimai

1 pav. Mokyklos pagal VBE lietuvių kalbos ir literatūros (A kursas), matematikos (A kursas) rezultatus, 2025 m.

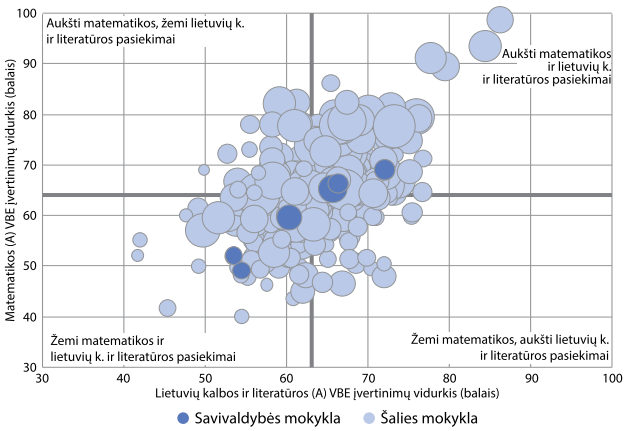

2 pav. Mokyklos pagal PUPP lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos rezultatus, 2025 m.

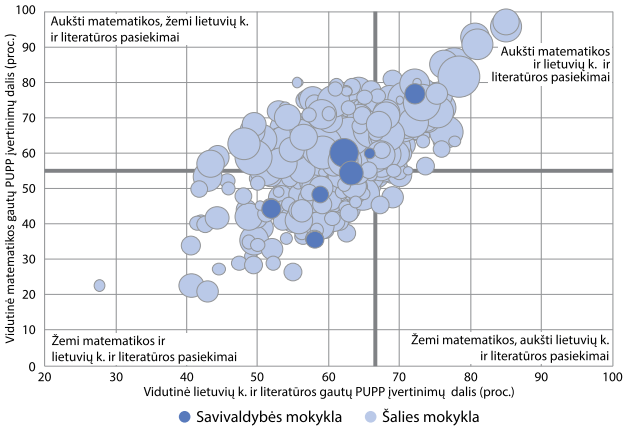

3 pav. Per NMPP bent pagrindinį mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalys (proc.), 2026 m.

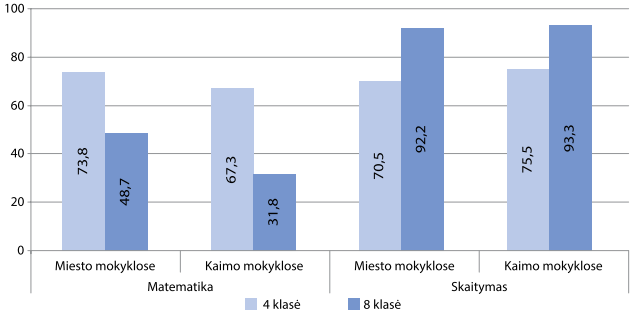

4 pav. Tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis (proc.)

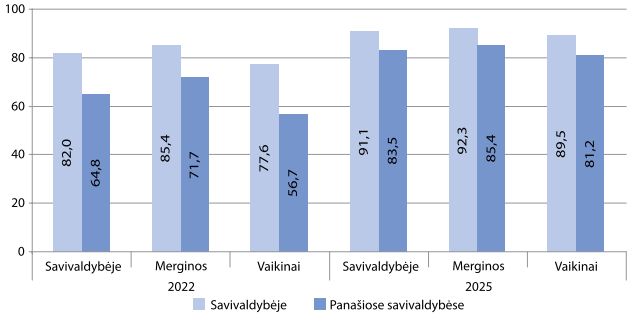

Mokytojai ir kiti pedagoginiai darbuotojai

5 pav. Mokytojų pasiskirstymas pagal jų turimą bendrą pedagoginio darbo stažą, dalys (proc.)

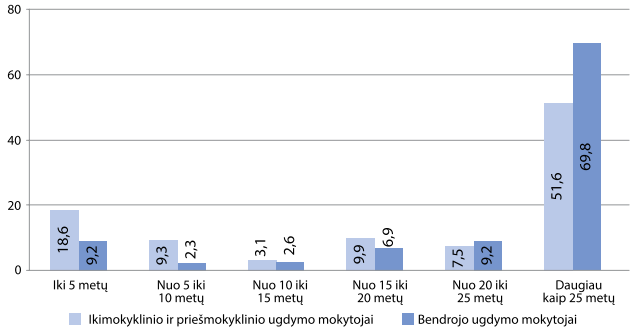

6 pav. Švietimo pagalbos specialistų pasiskirstymas pagal jų turimą bendrą pedagoginio darbo stažą, dalys (proc.)

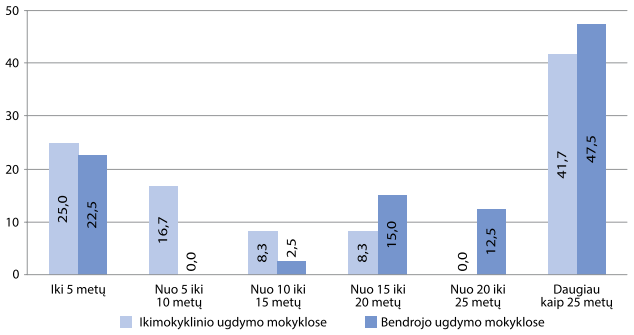

7 pav. Mokytojų, dirbančių ne vienoje bendrojo ugdymo mokykloje, dalis (proc.)

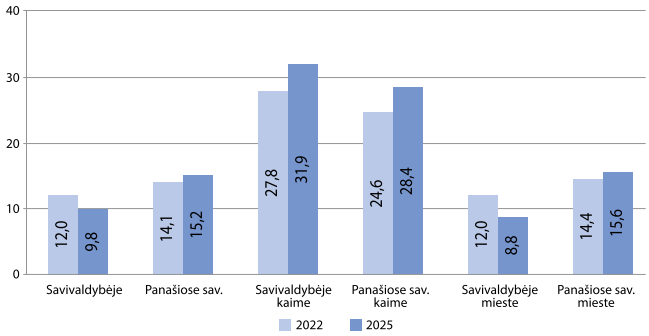

8 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių visą ar didesnę pareigybės dalį, dalis (proc.)

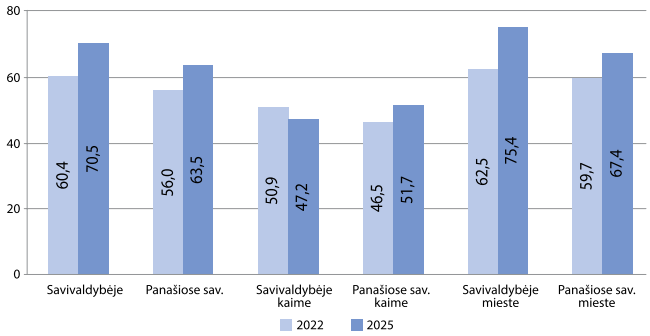

9 pav. Mokytojų, turinčių pedagogo kvalifikaciją, dalis (proc.)

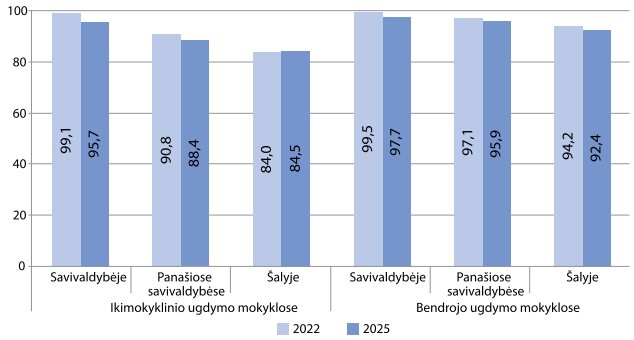

10 pav. Pedagoginių darbuotojų, dirbančių bendrojo ugdymo mokykloje ir studijuojančių aukštojoje mokykloje, dalis (proc.)

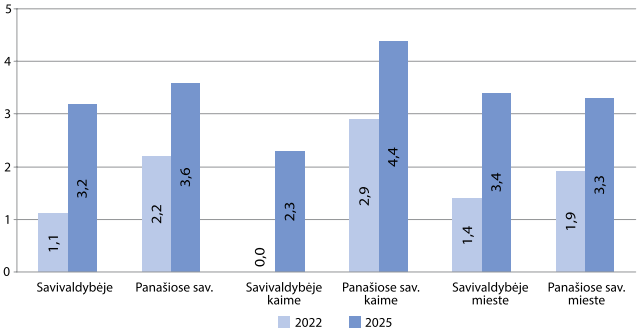

Įžvalgos ir rekomendacijos

Savivaldybėje dominuojant ilgametį darbo stažą turintiems pedagogams, numatyta priemonių nuosekliam pedagogų bendruomenės atsinaujinimui užtikrinti: skiriama materialinė parama daliai persikvalifikavimo studijų kainos kompensuoti; studijuojantiems trūkstamų sričių specialybes ir planuojantiems atvykti dirbti į rajoną paskutinius dvejus studijų metus mokamos stipendijos; atvykstantiems dirbti ir gyventi į rajoną skiriamos vienkartinės įsikūrimo išmokos. Nors pastebima teigiamų pokyčių – šiek tiek padidėjo dirbančių bendrojo ugdymo mokyklose ir studijuojančių aukštosiose mokyklose pedagogų dalis, ši dalis vis dar išlieka mažesnė nei panašiose savivaldybėse, ypač kaimo mokyklose. Pedagogo kvalifikaciją turinčių mokytojų dalis didelė ir yra didesnė nei panašiose savivaldybėse, tačiau aukštos kvalifikacijos mokytojų dalis, palyginti su šalies savivaldybėmis, yra maža. Analizuojant situaciją kaimo ir miesto bendrojo ugdymo mokyklose, matyti, kad mokytojų socialinė padėtis dėl darbo krūvio ir galimybės jį turėti vienoje mokykloje miesto mokyklose gerėja (ir yra geresnė nei panašiose savivaldybėse), tačiau kaimo mokyklose – blogėja ir yra prastesnė nei panašiose savivaldybėse. Mokinių pasiekimų rodikliai atskleidžia 3 ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalies padidėjimą, aukštą apibendrintą VBE rodiklį, tačiau ryškėja skirtumai: miesto gimnazijų mokiniai pasiekia aukštesnių rezultatų tiek per PUPP, tiek per VBE, kaimo mokyklose fiksuojami ryškesni NMPP matematikos pasiekimų skirtumai 4 ir 8 klasėse nei miesto mokyklose. Siekiant mažinti šiuos netolygumus, tikslinga didinti vienam mokytojui tenkančias lėšas kvalifikacijai tobulinti, vienam mokiniui skiriamas lėšas mokymo priemonėms įsigyti, taip pat modernizuoti mokyklas ir gerinti jų pritaikymą įtraukiojo ugdymo plėtrai.

Trakų rajono savivaldybė

Daugiau duomenų rasite čia

Bendrojo ugdymo mokyklos	Mokyklos	Mokiniai	Pedagogai
	16	4 416	516
	1,8 %	1,2 %	1,3 %

Ikimokyklinio ugdymo mokyklos	Mokyklos	Mokiniai	Pedagogai
	9	947	124
	1,3 %	1,0 %	0,9 %

Profesinio mokymo įstaigos (padaliniai)	Mokyklos	Mokiniai	Pedagogai
	1	32	
	1,2 %	0,1 %	

Neformaliojo vaikų švietimo mokyklos	Mokyklos	Mokiniai	Pedagogai
	2	487	50
	0,8 %	0,5 %	0,9 %

Pagal **priklausomybę**	Nevalstybinės: 1 / 118 / 14	Savivaldybės: 15 / 4 298 / 502	Valstybinės: – / – / –	
Pagal **tipus**	Pradinės mokyklos: 3 / 923 / 82	Progimnazijos: 1 / 181 / 28	Pagrindinės mokyklos: 2 / 235 / 42	Gimnazijos: 10 / 3 077 / 390
Pagal **mokomąją kalbą**	Lietuvių: 12 / 3 516	Lenkų: 3 / 634	Rusų: 1 / 266	Kitos: – / –
Pagal **paskirtį turi**	Specialiųjų paskirčių klasių: 6 / 58	Specializuoto ugdymo klasių: – / –	Užsienio valstybės švietimo programos paskirties klasių: – / –	

Mokiniai pagal ugdymo programas	Ikimokyklinio	Priešmokyklinio	Pradinio	Pagrindinio	Vidurinio
	1 076	332	1 369	1 992	594
	1,1 %	1,2 %	1,1 %	1,1 %	1,2 %

2025–2026 m. m. savivaldybėje mokėsi **124** užsieniečiai. Iš jų **95** – Ukrainos piliečiai

mokyklų skaičius · mokinių skaičius · pedagoginių darbuotojų skaičius · % dalis šalyje

Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis				Procesai							Rezultatai		
Bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus santykis	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Savivaldybės kultūros indeksas (2022 m.)	Savivaldybės gyvenimo kokybės indeksas	Vežiojamų į mokyklą mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacinės kategorijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam pedagoginiam darbuotojui (Eur)	Mokymo lėšos, panaudotos švietimo pagalbai mokyklose ir pedagoginę psichologinę pagalbą teikiančiose įstaigose, tenkančios vienam mokiniui (Eur)	Mokymo lėšų, panaudotų mokymo priemonėms įsigyti, suma, tenkanti vienam mokiniui (Eur)	Mokyklų, kuriose žmogus su negalia gali judėti tarp aukštų, dalis (proc.)	Mokinių, turinčių didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdomų bendrojo tipo klasėse, dalis (proc.) nuo visų mokinių	Pareigybės dalis, tenkanti vienam pedagoginiam darbuotojui	1–4 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų turinčių mažiau kaip 200 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	Mokinių, toliau besimokančių po pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
6,4↑	8,7↑	1377↑	20,2	0,71↑	35,5↓	34,3↓	69↓	397↑	34↑	35,7↑	3,5↑	96↑	3,1↓	40↑	18,3↑	1↑	99↑	12,5	222,8

Patenka tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia
Rodiklio gerėjimą rodo prie jo vertės esanti rodyklė, nukreipta aukštyn, blogėjimą – rodyklė, nukreipta žemyn, kad rodiklis nesikeitė, rodo abipusė rodyklė.

Mokinių pasiekimai

1 pav. Mokyklos pagal VBE lietuvių kalbos ir literatūros (A kursas), matematikos (A kursas) rezultatus, 2025 m.

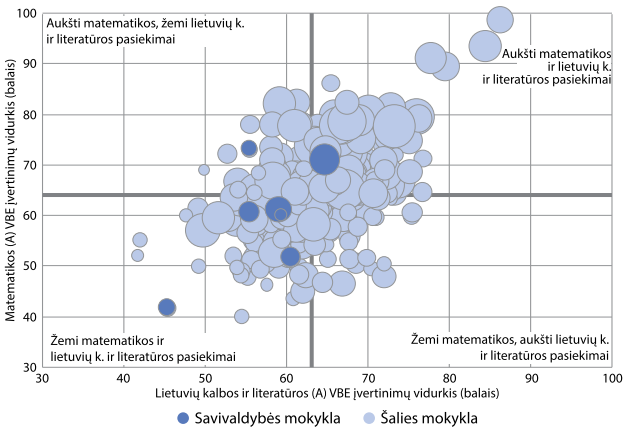

2 pav. Mokyklos pagal PUPP lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos rezultatus, 2025 m.

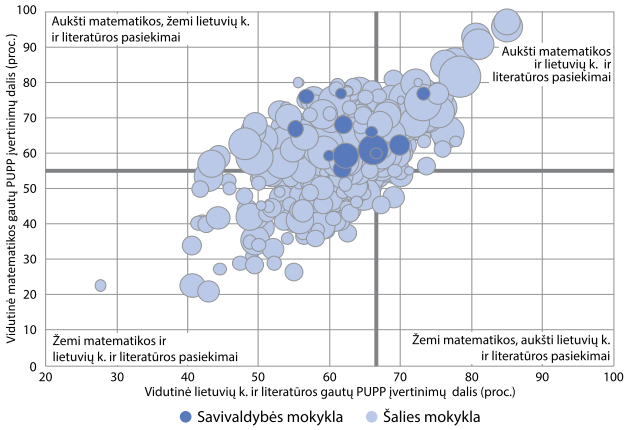

3 pav. Per NMPP bent pagrindinį mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalys (proc.), 2026 m.

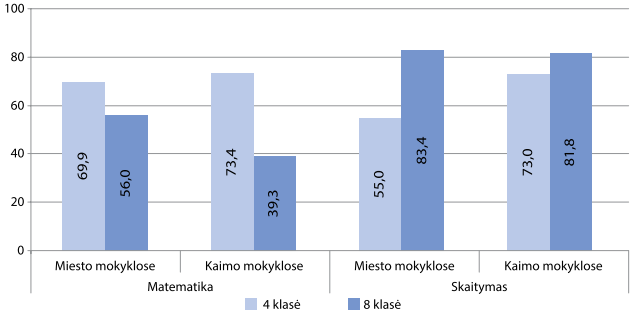

4 pav. Tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis (proc.)

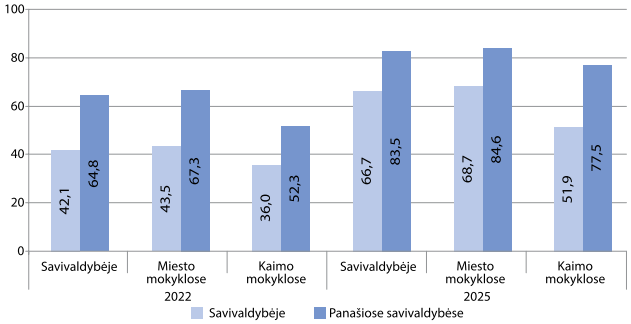

Mokytojai ir kiti pedagoginiai darbuotojai

5 pav. Mokytojų, turinčių pedagogo kvalifikaciją, dalis (proc.)

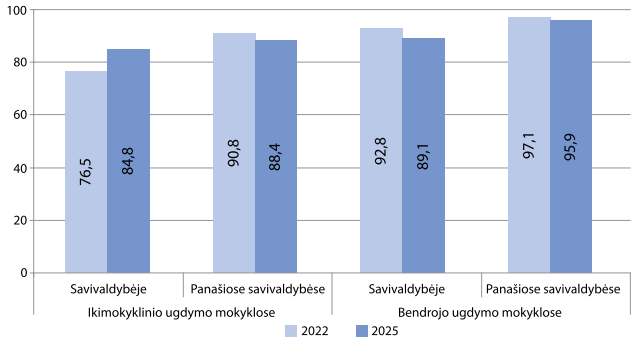

6 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių reikiamą dalykinę / ugdymo srities kvalifikaciją, dalis (proc.)

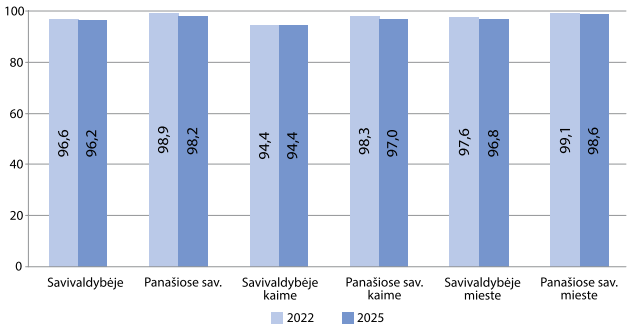

7 pav. Bendrojo ugdymo mokyklų mokytojų, mokančių daugiau nei vieno dalyko, dalis (proc.)

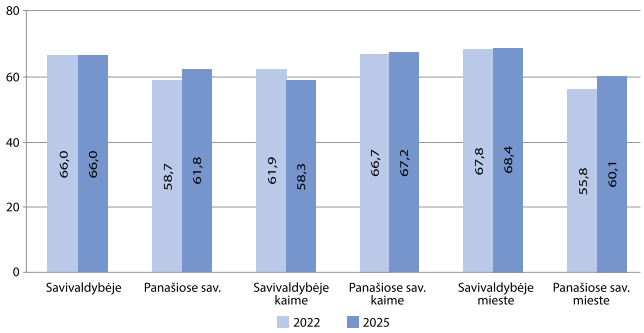

8 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių visą ar didesnę pareigybės dalį, dalis (proc.)

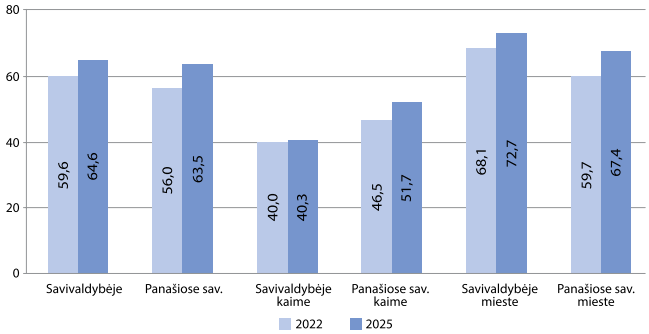

9 pav. Mokytojų, dirbančių ne vienoje bendrojo ugdymo mokykloje, dalis (proc.)

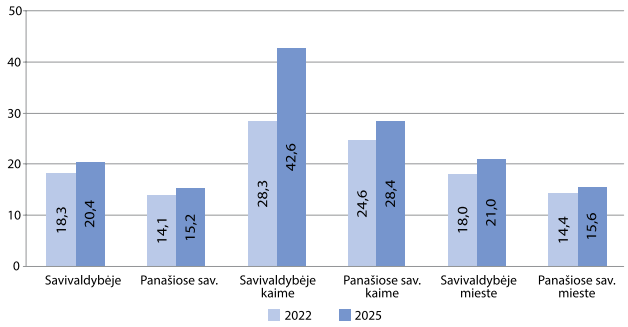

10 pav. Pedagoginių darbuotojų, dirbančių mokykloje ir studijuojančių aukštojoje mokykloje, dalis (proc.)

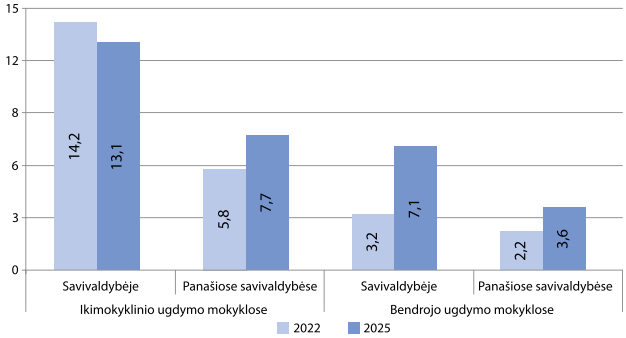

Įžvalgos ir rekomendacijos

Socialinis ekonominis kontekstas yra palankus aukštai ugdymo kokybei užtikrinti. Savivaldybės ikimokyklinio ugdymo mokyklose pedagogo kvalifikaciją turinčių mokytojų dalis išaugo, tačiau bendrojo ugdymo mokyklose – sumažėjo. Mokytojų, turinčių reikiamą dalykinę ar ugdymo srities kvalifikaciją, dalis beveik nepasikeitė ir liko mažesnė nei panašiose savivaldybėse. Kaimo bendrojo ugdymo mokyklų mokytojų, mokančių daugiau nei vieno dalyko, sumažėjo. Dvigubai daugiau kaimo nei miesto mokytojų dirba ne vienoje bendrojo ugdymo mokykloje. Pedagoginių darbuotojų, dirbančių mokykloje ir studijuojančių aukštojoje mokykloje, dalis yra didesnė nei panašiose savivaldybėse. 3 ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis išaugo, ypač miesto mokyklose, padidėjo atotrūkis tarp kaimo ir miesto mokyklų. Pagal apibendrintą VBE rodiklį savivaldybė patenka tarp trečdalio prasčiausių savivaldybių. Pastebimi mokinių pasiekimų skirtumai tarp mokyklų pagal VBE lietuvių kalbos ir literatūros ir matematikos rezultatus. PUPP duomenys rodo aukštus matematikos ir daugumos mokyklų žemus lietuvių kalbos ir literatūros pasiekimus. NMPP duomenimis, 4 kl. mokinių matematikos ir skaitymo pasiekimai yra geresni kaimo mokyklose, o 8 kl. mokinių – miesto. Pagal dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičių savivaldybė patenka tarp trečdalio geriausių savivaldybių. Siekiant gerinti ugdymo kokybę ir mažinti ugdymo rezultatų skirtumus, siūlytina daugiau mokymo lėšų panaudoti švietimo pagalbai ir mokymo priemonėms įsigyti; didinti švietimo pagalbos specialistų skaičių; siekti mažinti 1–4 kl. mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalį; daugiau lėšų panaudoti pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti; skatinti mokytojus siekti aukštų kvalifikacinių kategorijų.

Ukmergės rajono savivaldybė

Daugiau duomenų rasite čia

	Mokyklos	Mokiniai	Pedagogai
Bendrojo ugdymo mokyklos	15 (1,7 %)	3 958 (1,1 %)	474 (1,2 %)
Ikimokyklinio ugdymo mokyklos	7 (1,0 %)	960 (1,0 %)	150 (1,0 %)
Profesinio mokymo įstaigos (padaliniai)	1 (1,2 %)	397 (1,3 %)	
Neformaliojo vaikų švietimo mokyklos	2 (0,8 %)	1 093 (1,0 %)	70 (1,3 %)

Pagal **priklausomybę**	Nevalstybinės: 1, 106, 28	Savivaldybės: 14, 3 852, 447	Valstybinės: –	
Pagal **tipus**	Pradinės mokyklos: –	Progimnazijos: 3, 1 134, 131	Pagrindinės mokyklos: 10, 1 994, 303	Gimnazijos: 2, 830, 100
Pagal **mokomąją kalbą**	Lietuvių: 15, 3 958	Lenkų: –	Rusų: –	Kitos: –
Pagal **paskirtį turi**	Specialiųjų paskirčių klasių: 1, 84	Specializuoto ugdymo klasių: –	Užsienio valstybės švietimo programos paskirties klasių: –	

Mokiniai pagal ugdymo programas	Ikimokyklinio	Priešmokyklinio	Pradinio	Pagrindinio	Vidurinio
	1 030 (1,1 %)	278 (1,0 %)	1 310 (1,1 %)	1 857 (1,0 %)	458 (0,9 %)

2025–2026 m. m. savivaldybėje mokėsi **96** užsieniečiai. Iš jų **81** – Ukrainos pilietis

mokyklų skaičius · mokinių skaičius · pedagogų darbuotojų skaičius · % dalis šalyje

Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis				Procesai							Rezultatai		
Bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus santykis	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Savivaldybės kultūros indeksas (2022 m.)	Savivaldybės gyvenimo kokybės indeksas	Vežiojamų į mokyklą mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacinės kategorijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam pedagoginiam darbuotojui (Eur)	Mokymo lėšos, panaudotos švietimo pagalbai mokyklose ir pedagoginę psichologinę pagalbą teikiančiose įstaigose, tenkančios vienam mokiniui (Eur)	Mokymo lėšų, panaudotų mokymo priemonėms įsigyti, suma, tenkanti vienam mokiniui (Eur)	Mokyklų, kuriose žmogus su negalia gali judėti tarp aukštų, dalis (proc.)	Mokinių, turinčių didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdomų bendrojo tipo klasėse, dalis (proc.) nuo visų mokinių	Pareigybės dalis, tenkanti vienam pedagoginiam darbuotojui	1–4 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų turinčių mažiau kaip 200 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	Mokinių, toliau besimokančių po pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
0,1↑	8,5↑	1238↑	18	0,63↑	27,2↑	49,5↑	82↑	472↑	39↑	14,3↔	6,4↑	97,1↑	4,2↓	53,9↓	18,7↓	0,8↑	97,9↑	5,5	303,4

Patenka tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia
Rodiklio gerėjimą rodo prie jo vertės esanti rodyklė, nukreipta aukštyn, blogėjimą – rodyklė, nukreipta žemyn, kad rodiklis nesikeitė, rodo abipusė rodyklė.

Mokinių pasiekimai

1 pav. Mokyklos pagal VBE lietuvių kalbos ir literatūros (A kursas), matematikos (A kursas) rezultatus, 2025 m.

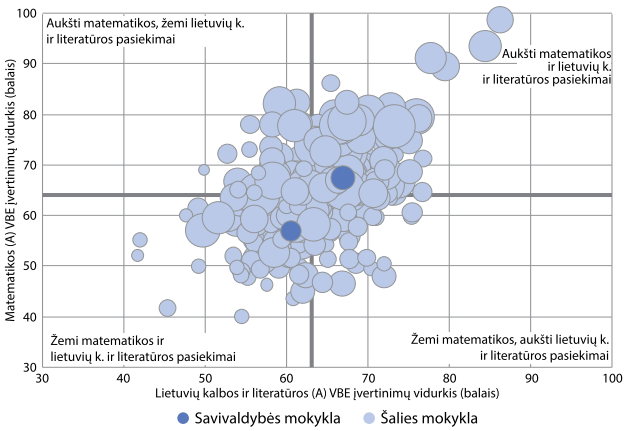

2 pav. Mokyklos pagal PUPP lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos rezultatus, 2025 m.

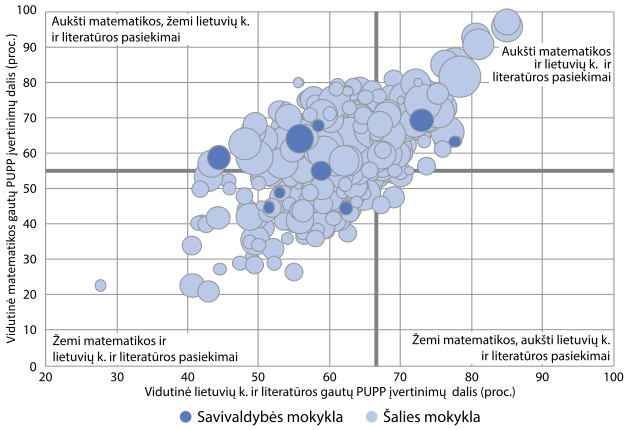

3 pav. Per NMPP bent pagrindinį mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalys (proc.), 2026 m.

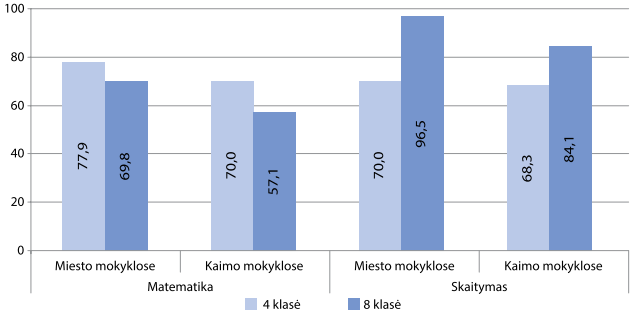

4 pav. Tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis (proc.)

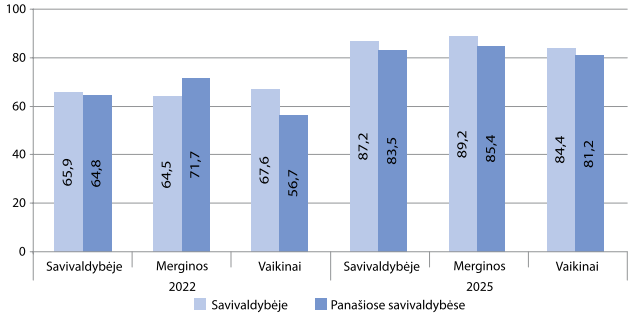

Mokytojai ir kiti pedagoginiai darbuotojai

5 pav. Jaunesnių nei 50 metų ir 50 metų ar vyresnio amžiaus mokytojų skaičiaus santykis

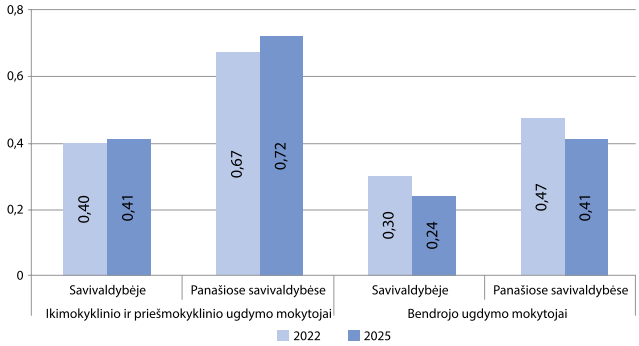

6 pav. Mokytojų, turinčių pedagogo kvalifikaciją, dalis (proc.)

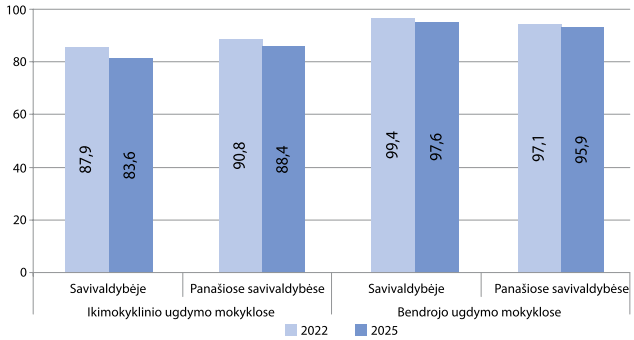

7 pav. Bendrojo ugdymo mokyklų mokytojų, mokančių daugiau nei vieno dalyko, dalis (proc.)

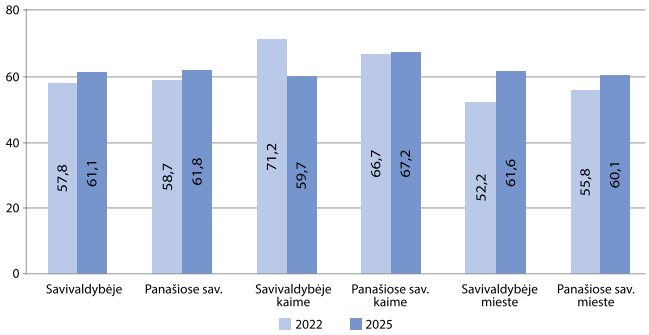

8 pav. Pedagoginių darbuotojų, dirbančių mokykloje ir studijuojančių aukštojoje mokykloje, dalis (proc.)

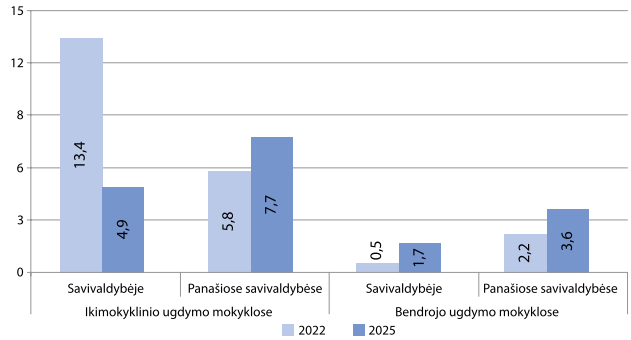

9 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių visą ar didesnę pareigybės dalį, dalis (proc.)

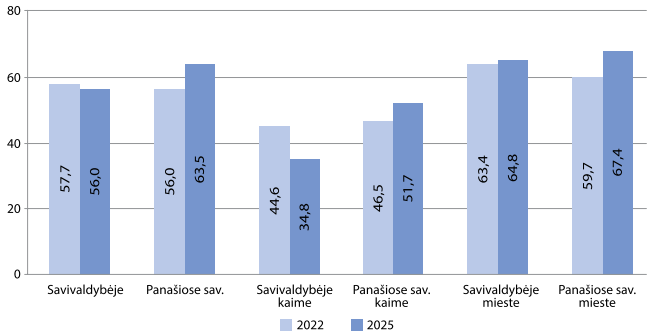

10 pav. Švietimo pagalbos specialistų, dirbančių bendrojo ugdymo mokyklose, pasiskirstymas pagal jų turimą bendrą pedagoginio darbo stažą, dalys (proc.)

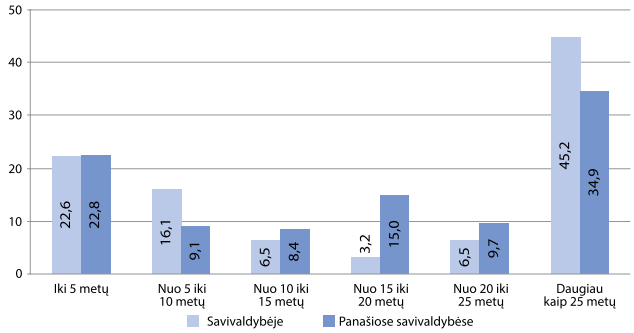

Įžvalgos ir rekomendacijos

Savivaldybėje įgyvendinamos priemonės, skirtos pedagoginiams darbuotojams pritraukti ir išlaikyti, profesinei motyvacijai stiprinti. Iš dalies finansuojamos pedagogikos ir perkvalifikavimo studijos, trūkstamų specialybių mokytojams mokamos vienkartinės išmokos, kompensuojamos kelionės išlaidos. Pedagogų profesiniai pasiekimai įvertinami skiriant Metų mokytojo premiją ir įgyvendinant kitas skatinimo iniciatyvas. Šios priemonės prisideda prie pedagoginių darbuotojų pasiūlos stiprinimo ir žmogiškųjų išteklių užtikrinimo švietimo sistemoje. Pusė mokytojų yra įgiję aukštas kvalifikacines kategorijas. Panaudojama daugiau mokymo lėšų pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti. Miesto mokyklose mokytojų, mokančių daugiau nei vieno mokomojo dalyko, dalis didėja, bet kaimo vietovėse ji mažėja. Traukiasi pedagogo kvalifikaciją turinčių mokytojų dalis, ypač ikimokyklinio ugdymo mokyklose. Ir miesto, ir ypač kaimo bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių visą ar didesnę pareigybės dalį, yra mažiau nei panašiose savivaldybėse. Teigiamas tendencijas atspindi didėjanti ir didesnė nei panašiose savivaldybėse abiturientų, išlaikiusių tris ir daugiau VBE, dalis, geri daugumos mokyklų PUPP matematikos rezultatai, didelis dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius. Vis dėlto išlieka mokinių pasiekimų skirtumai tarp atskirų mokyklų ir mokomųjų dalykų. Siekiant užtikrinti tolesnę švietimo kokybės pažangą, tikslinga mažinti mokinių pasiekimų skirtumus, tęsti mokyklų tinklo optimizavimo procesus, stiprinti švietimo pagalbos prieinamumą. Taip pat, siekiant užtikrinti tvarią pedagoginių darbuotojų kartų kaitą, svarbu ir toliau įgyvendinti mokytojų, švietimo pagalbos specialistų pritraukimo į mokyklas ir jų išlaikymo strategijas.

Utenos rajono savivaldybė

Daugiau duomenų rasite čia

	Bendrojo ugdymo mokyklos	Ikimokyklinio ugdymo mokyklos	Profesinio mokymo įstaigos (padaliniai)	Neformaliojo vaikų švietimo mokyklos
	9 / 3 791 / 375	10 / 1 271 / 196	1 / 351	3 / 1 172 / 64
	1,0 % / 1,0 % / 1,0 %	1,4 % / 1,4 % / 1,4 %	1,2 % / 1,2 %	1,2 % / 1,1 % / 1,2 %
Pagal **priklausomybę**	Nevalstybinės: 1 / 45 / 14	Savivaldybės: 8 / 3 746 / 362	Valstybinės: – / – / –	
Pagal **tipus**	Pradinės mokyklos: 1 / 275 / 23	Progimnazijos: 3 / 2 139 / 204	Pagrindinės mokyklos: 1 / 45 / 14	Gimnazijos: 4 / 1 332 / 148
Pagal **mokomąją kalbą**	Lietuvių: 9 / 3 791	Lenkų: – / –	Rusų: – / –	Kitos: – / –
Pagal **paskirtį turi**	Specialiųjų paskirčių klasių: 1 / 37	Specializuoto ugdymo klasių: – / –	Užsienio valstybės švietimo programos paskirties klasių: – / –	

Mokiniai pagal ugdymo programas	Ikimokyklinio	Priešmokyklinio	Pradinio	Pagrindinio	Vidurinio
	1 104 1,2 %	273 1,0 %	1 264 1,1 %	1 830 1,0 %	610 1,2 %

2025–2026 m. m. savivaldybėje mokėsi **117** užsieniečių. Iš jų **102** – Ukrainos piliečiai

mokyklų skaičius · mokinių skaičius · pedagoginių darbuotojų skaičius · % dalis šalyje

Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis				Procesai							Rezultatai		
Bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus santykis	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Savivaldybės kultūros indeksas (2022 m.)	Savivaldybės gyvenimo kokybės indeksas	Vežiojamų į mokyklą mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacinės kategorijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam pedagoginiam darbuotojui (Eur)	Mokymo lėšos, panaudotos švietimo pagalbai mokyklose ir pedagoginę psichologinę pagalbą teikiančiose įstaigose, tenkančios vienam mokiniui (Eur)	Mokymo lėšų, panaudotų mokymo priemonėms įsigyti, suma, tenkanti vienam mokiniui (Eur)	Mokyklų, kuriose žmogus su negalia gali judėti tarp aukštų, dalis (proc.)	Mokinių, turinčių didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdomų bendrojo tipo klasėse, dalis (proc.) nuo visų mokinių	Pareigybės dalis, tenkanti vienam pedagoginiam darbuotojui	1–4 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų, turinčių mažiau kaip 200 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	Mokinių, toliau besimokančių po pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
-1,7↓	7,2↑	1273↑	17,9	0,59↑	23,8↑	47,3↓	72↑	501↑	35↓	50↑	4,6↑	95,7↑	1,4↑	12,5↑	23,5↓	0,8↑	100↑	0	283,7

Patenka tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

Rodiklio gerėjimą rodo prie jo vertės esanti rodyklė, nukreipta aukštyn, blogėjimą – rodyklė, nukreipta žemyn, kad rodiklis nesikeitė, rodo abipusė rodyklė.

Mokinių pasiekimai

1 pav. Mokyklos pagal VBE lietuvių kalbos ir literatūros (A kursas), matematikos (A kursas) rezultatus, 2025 m.

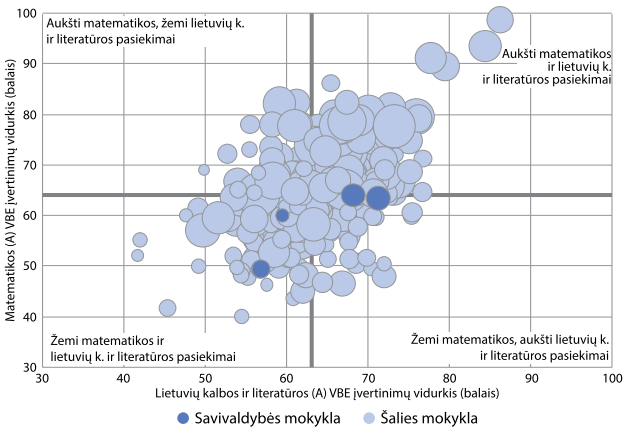

2 pav. Mokyklos pagal PUPP lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos rezultatus, 2025 m.

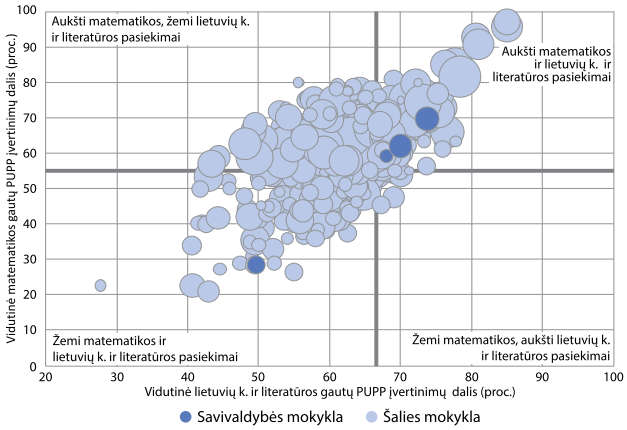

3 pav. Per NMPP bent pagrindinį mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalys (proc.), 2026 m.

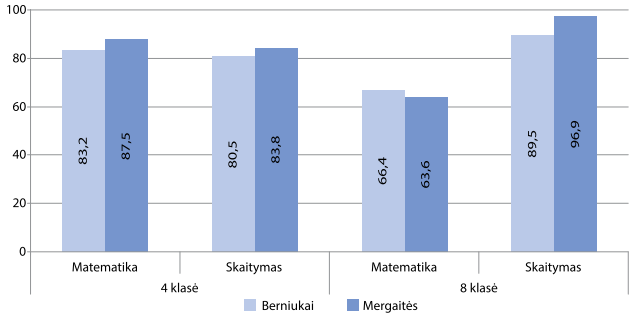

4 pav. Tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis (proc.)

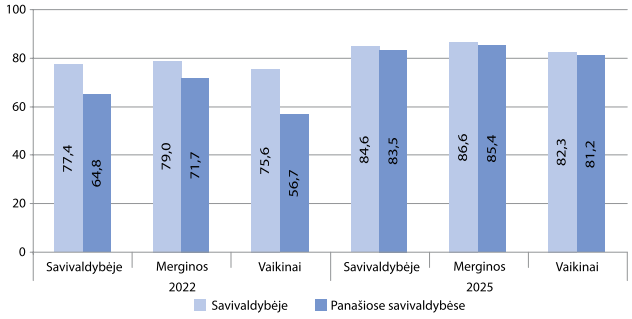

Mokytojai ir kiti pedagoginiai darbuotojai

5 pav. Jaunesnių nei 50 metų ir 50 metų ar vyresnio amžiaus mokytojų skaičiaus santykis

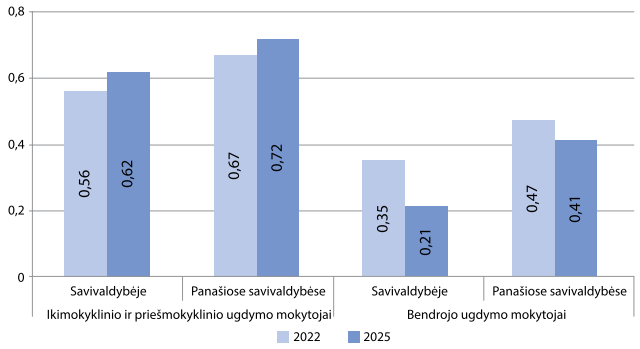

6 pav. Švietimo pagalbos specialistų pasiskirstymas pagal jų turimą bendrą pedagoginio darbo stažą, dalys (proc.)

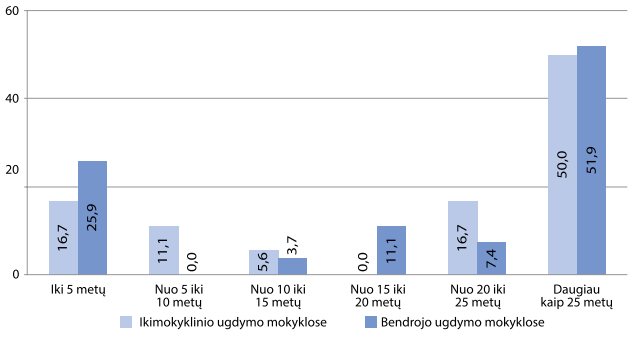

7 pav. Mokytojų, turinčių pedagogo kvalifikaciją, dalis (proc.)

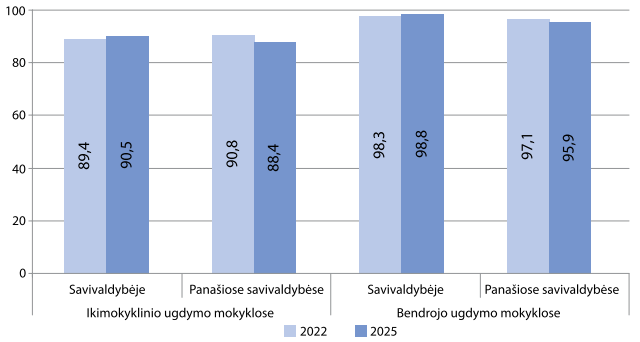

8 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių visą ar didesnę pareigybės dalį, dalis (proc.)

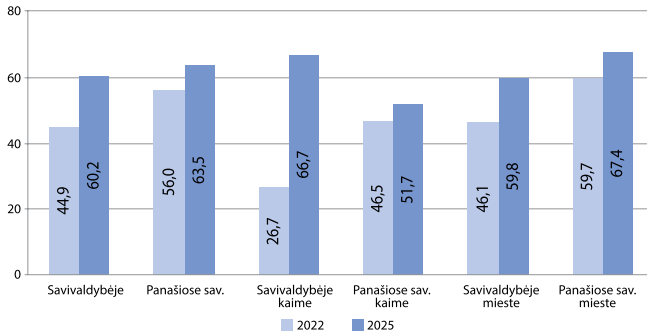

9 pav. Bendrojo ugdymo mokyklų mokytojų, mokančių daugiau nei vieno dalyko, dalis (proc.)

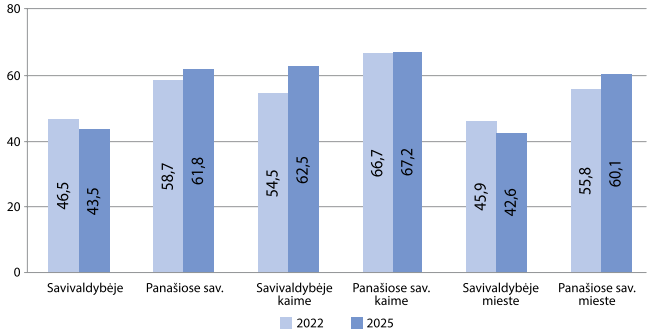

10 pav. Mokytojų, dirbančių ne vienoje bendrojo ugdymo mokykloje, dalis (proc.)

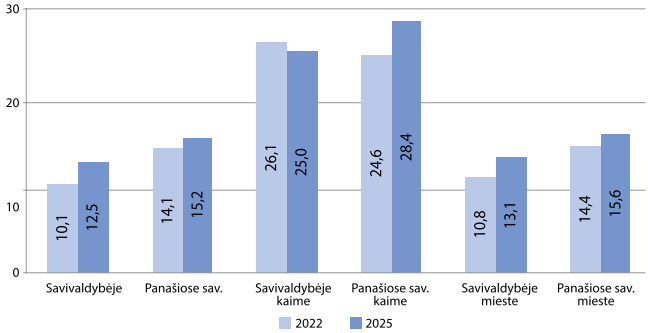

Įžvalgos ir rekomendacijos

Savivaldybėje pastebimos skirtingos švietimo raidos tendencijos, susijusios su mokytojų atsinaujinimu, švietimo prieinamumu ir ugdymo kokybe. Didžioji dauguma mokytojų turi pedagogo kvalifikaciją, daugėja bendrojo ugdymo mokyklų mokytojų, turinčių visą ar didesnę pareigybės dalį, ypač kaimo vietovėse. Beveik pusė mokytojų yra įgiję aukštas kvalifikacines kategorijas, daugiau lėšų panaudojama pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti. Siekdama pritraukti ir išlaikyti pedagoginius darbuotojus, savivaldybė jiems kompensuoja kelionės išlaidas. Nors švietimo pagalbai organizuoti skiriama daugiau lėšų, švietimo pagalbos specialistų trūkumas išlieka. Jaunų mokytojų ir švietimo pagalbos specialistų pritraukimas tebėra aktualus uždavinys, todėl svarbu plėtoti papildomas skatinimo priemones. Miesto bendrojo ugdymo mokyklose mažėja mokytojų, mokančių daugiau nei vieno dalyko, ir daugėja dirbančių ne vienoje mokykloje. Mokinių pasiekimų duomenys rodo gerus 4 klasių mokinių matematikos pasiekimus, aukštus skaitymo pasiekimus, ypač aštuntokių mergaičių (NMPP). Didžiojoje dalyje mokyklų aukšti PUPP matematikos ir lietuvių k. ir literatūros rezultatai. Padidėjo tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis ir yra didesnė nei panašiose savivaldybėse. Vis dėlto pastebimi mokinių pasiekimų skirtumai tarp 4 klasės ir 8 klasės matematikos rezultatų (NMPP), tarp atskirų mokyklų (VBE, PUPP). Siekiant tvarios švietimo plėtros, svarbu toliau įgyvendinti mokytojų pritraukimo priemones, sudaryti sąlygas jų profesiniam augimui, stiprinti švietimo pagalbą ir daugiau mokymo lėšų skirti ugdymo priemonėms. Taip pat tikslinga taikyti priemones mokinių pasiekimams gerinti, skirtumams tarp mokinių ir mokyklų mažinti, skatinti mokinius dalyvauti olimpiadose ir konkursuose.

Varėnos rajono savivaldybė

Daugiau duomenų rasite čia

	Mokyklos	Mokiniai	Pedagogai
Bendrojo ugdymo mokyklos	5 (0,6 %)	1 854 (0,5 %)	215 (0,6 %)
Ikimokyklinio ugdymo mokyklos	2 (0,3 %)	323 (0,3 %)	45 (0,3 %)
Profesinio mokymo įstaigos (padaliniai)	1 (0,1 %)	nėra duomenų	
Neformaliojo vaikų švietimo mokyklos	1 (0,4 %)	373 (0,4 %)	29 (0,5 %)

Pagal **priklausomybę**	Nevalstybinės – – –	Savivaldybės 5 1 854 215	Valstybinės – – –	
Pagal **tipus**	Pradinės mokyklos – – –	Progimnazijos 1 734 62	Pagrindinės mokyklos 2 326 70	Gimnazijos 2 794 96
Pagal **mokomąją kalbą**	Lietuvių 5 1 854	Lenkų – –	Rusų – –	Kitos – –
Pagal **paskirtį turi**	Specialiųjų paskirčių klasių 1 15	Specializuoto ugdymo klasių – –	Užsienio valstybės švietimo programos paskirties klasių – –	

Mokiniai pagal ugdymo programas	Ikimokyklinio	Priešmokyklinio	Pradinio	Pagrindinio	Vidurinio
	395 0,4 %	118 0,4 %	544 0,5 %	908 0,5 %	224 0,5 %

2025–2026 m. m. savivaldybėje mokėsi **27** užsieniečiai. Iš jų **20** – Ukrainos piliečiai

mokyklų skaičius · mokinių skaičius · pedagogų darbuotojų skaičius · % dalis šalyje

Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis				Procesai							Rezultatai		
Bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus santykis	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Savivaldybės kultūros indeksas (2022 m.)	Savivaldybės gyvenimo kokybės indeksas	Vežiojamų į mokyklą mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacinės kategorijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam pedagoginiam darbuotojui (Eur)	Mokymo lėšos, panaudotos švietimo pagalbai mokyklose ir pedagoginę psichologinę pagalbą teikiančiose įstaigose, tenkančios vienam mokiniui (Eur)	Mokymo lėšų, panaudotų mokymo priemonėms įsigyti, suma, tenkanti vienam mokiniui (Eur)	Mokyklų, kuriose žmogus su negalia gali judėti tarp aukštų, dalis (proc.)	Mokinių, turinčių didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdomų bendrojo tipo klasėse, dalis (proc.) nuo visų mokinių	Pareigybės dalis, tenkanti vienam pedagoginiam darbuotojui	1–4 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų turinčių mažiau kaip 200 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	Mokinių, tolau besimokančių po pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
-5,5↓	8,8↓	1211↑	27,4	0,55↑	39,5↓	46,4↓	31↓	361↑	98↓	40↓	4,5↑	94,9↑	6,1↓	20↓	19,5↓	1↑	100↑	23,2	319,5

Patenka tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia
Rodiklio gerėjimą rodo prie jo vertės esanti rodyklė, nukreipta aukštyn, blogėjimą – rodyklė, nukreipta žemyn, kad rodiklis nesikeitė, rodo abipusė rodyklė.

Mokinių pasiekimai

1 pav. Mokyklos pagal VBE lietuvių kalbos ir literatūros (A kursas), matematikos (A kursas) rezultatus, 2025 m.

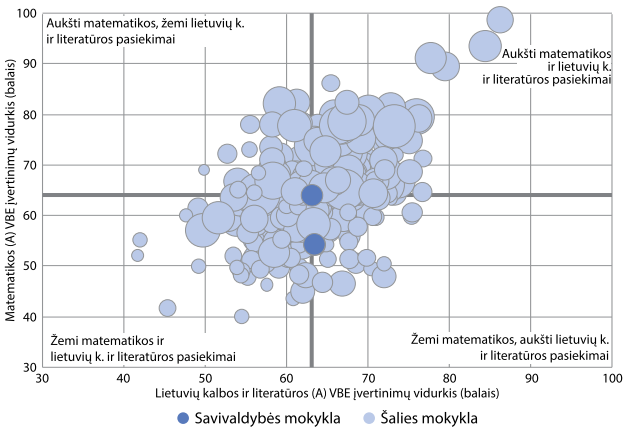

2 pav. Mokyklos pagal PUPP lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos rezultatus, 2025 m.

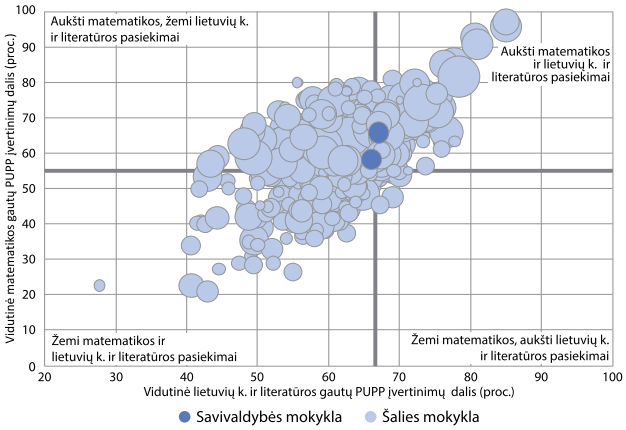

3 pav. Per NMPP bent pagrindinį mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalys (proc.), 2026 m.

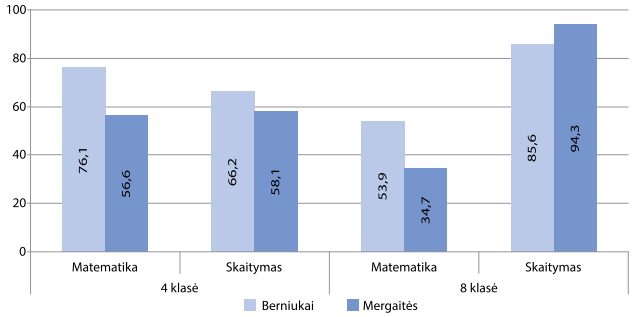

4 pav. Tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis (proc.)

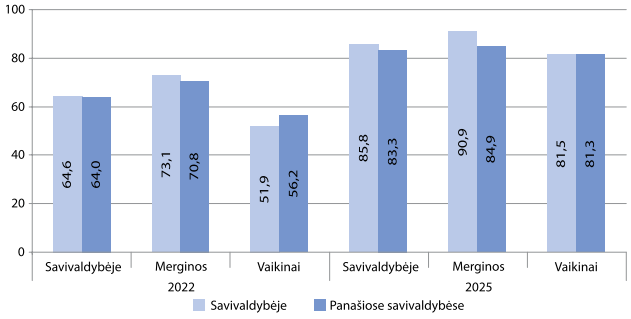

Mokytojai ir kiti pedagoginiai darbuotojai

5 pav. Mokytojų, turinčių pedagogo kvalifikaciją, dalis (proc.)

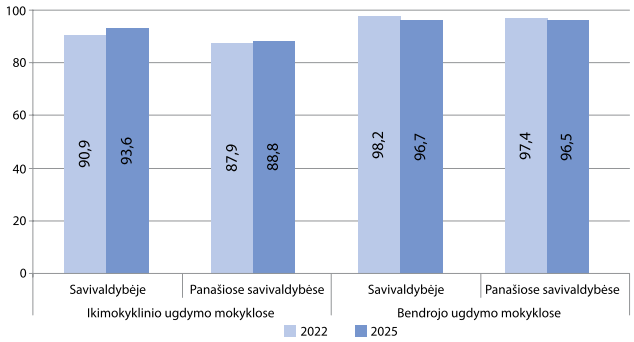

6 pav. Bendrojo ugdymo mokytojų pasiskirstymas pagal jų turimą bendrą pedagoginio darbo stažą, dalys (proc.)

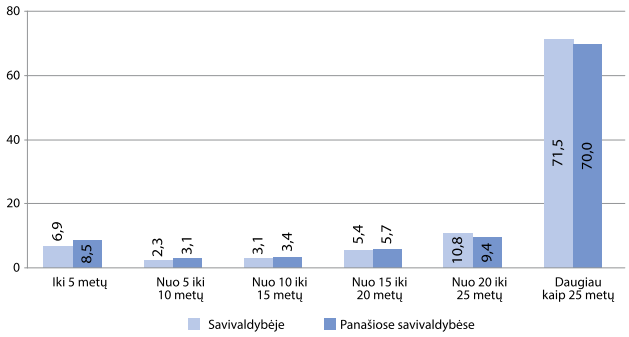

7 pav. Bendrojo ugdymo mokyklų mokytojų, mokančių daugiau nei vieno dalyko, dalis (proc.)

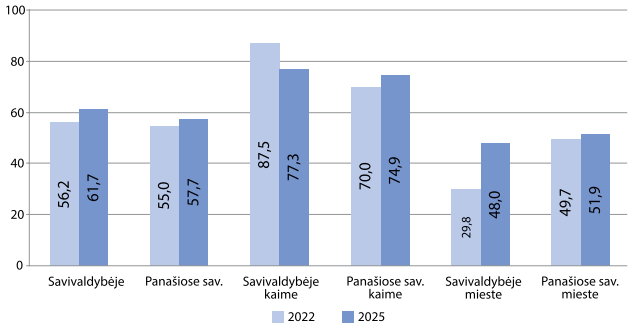

8 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių visą ar didesnę pareigybės dalį, dalis (proc.)

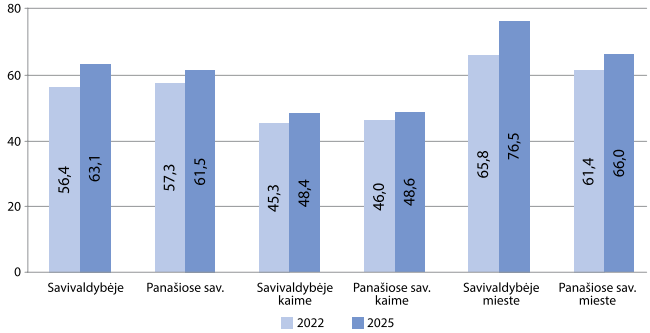

9 pav. Mokytojų, dirbančių ne vienoje bendrojo ugdymo mokykloje, dalis (proc.)

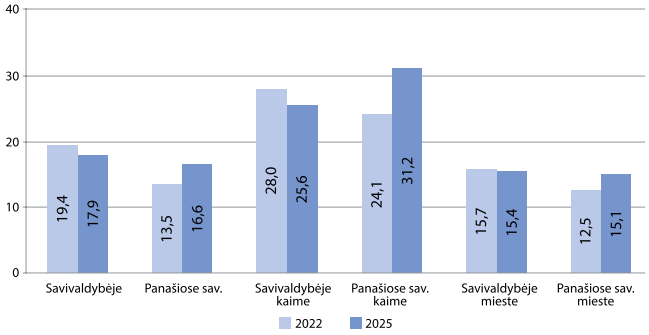

10 pav. Pedagoginių darbuotojų, dirbančių mokykloje ir studijuojančių aukštojoje mokykloje, dalis (proc.)

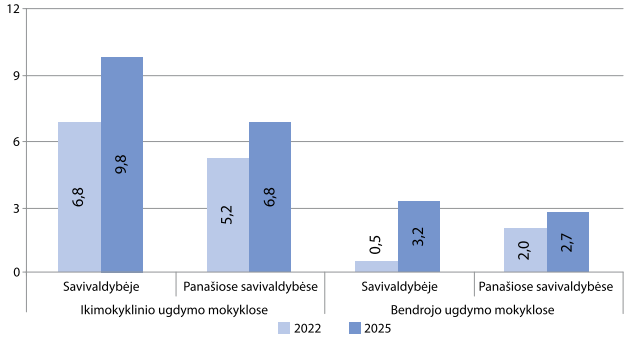

Įžvalgos ir rekomendacijos

Savivaldybės mokyklų mokytojų, turinčių pedagogo kvalifikaciją, dalis išlieka didesnė nei panašiose savivaldybėse, tačiau bendrojo ugdymo mokyklose šių mokytojų sumažėjo. Savivaldybė investuoja į pedagoginių darbuotojų kvalifikacijos tobulinimą, finansuodama jų perkvalifikavimo studijas, tačiau pagal pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotų mokymo lėšų, tenkančių vienam pedagoginiam darbuotojui, rodiklį savivaldybė patenka tarp trečdalio prasčiausių savivaldybių šalyje. Pedagoginių darbuotojų, dirbančių mokykloje ir studijuojančių aukštojoje mokykloje, dalis auga ir yra didesnė nei panašiose savivaldybėse. Duomenys rodo bendrojo ugdymo miesto mokyklų mokytojų, mokančių daugiau nei vieno dalyko, dalies augimą. Didžioji dalis savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokytojų turi daugiau nei 20 metų darbo stažą. Didėja bendrojo ugdymo mokyklų mokytojų, turinčių visą ar didesnę pareigybės dalį, dalis. Savivaldybėje dar yra 1–4 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse. Mokinių pasiekimų rodikliai atskleidžia 3 ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalies padidėjimą, sumažėjusį atotrūkį tarp merginų ir vaikinų; aukštą apibendrintą VBE rodiklį; gerus lietuvių k. ir matematikos PUPP rezultatus. NMPP 4 kl. mokinių matematikos pasiekimai yra geresni nei 8 kl. mokinių, skaitymo – prastesni. Pagal olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičių, tenkantį 10 tūkst. mokinių, savivaldybė patenka tarp trečdalio geriausių savivaldybių. Svarbu ir toliau stiprinti pedagoginių darbuotojų pritraukimo ir išlaikymo priemones; panaudoti daugiau mokymo lėšų, skirtų švietimo pagalbai; didinti švietimo pagalbos specialistų skaičių; modernizuoti mokyklas ir gerinti jų pritaikymą įtraukiojo ugdymo plėtrai; siekti, kad neliktų mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse.

Vilkaviškio rajono savivaldybė

Daugiau duomenų rasite čia

	Mokyklos	Mokiniai	Pedagogai	% dalis šalyje
Bendrojo ugdymo mokyklos	11	3 964	481	1,2 % / 1,1 % / 1,2 %
Ikimokyklinio ugdymo mokyklos	5	702	121	0,7 % / 0,8 % / 0,8 %
Profesinio mokymo įstaigos (padaliniai)	1	246		1,2 % / 0,8 %
Neformaliojo vaikų švietimo mokyklos	4	1 249	86	1,6 % / 1,2 % / 1,6 %

Pagal **priklausomybę**	Nevalstybinės – – –	Savivaldybės 11 3 964 481	Valstybinės – – –	
Pagal **tipus**	Pradinės mokyklos 1 423 44	Progimnazijos 2 633 76	Pagrindinės mokyklos 4 1 202 195	Gimnazijos 4 1 706 210
Pagal **mokomąją kalbą**	Lietuvių 11 3 964	Lenkų – –	Rusų – –	Kitos – –
Pagal **paskirtį turi**	Specialiųjų paskirčių klasių 1 56	Specializuoto ugdymo klasių – –	Užsienio valstybės švietimo programos paskirties klasių – –	

Mokiniai pagal ugdymo programas	Ikimokyklinio	Priešmokyklinio	Pradinio	Pagrindinio	Vidurinio
	825 0,9 %	270 1,0 %	1 220 1,0 %	1 868 1,0 %	483 1,0 %

2025–2026 m. m. savivaldybėje mokėsi **46** užsieniečiai. Iš jų **30** – Ukrainos piliečiai

mokyklų skaičius · mokinių skaičius · pedagoginių darbuotojų skaičius · % dalis šalyje

Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis				Procesai							Rezultatai		
Bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus santykis	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Savivaldybės kultūros indeksas (2022 m.)	Savivaldybės gyvenimo kokybės indeksas	Vežiojamų į mokyklą mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacinės kategorijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam pedagoginiam darbuotojui (Eur)	Mokymo lėšos, panaudotos švietimo pagalbai mokyklose ir pedagoginę psichologinę pagalbą teikiančiose įstaigose, tenkančios vienam mokiniui (Eur)	Mokymo lėšų, panaudotų mokymo priemonėms įsigyti, suma, tenkanti vienam mokiniui (Eur)	Mokyklų, kuriose žmogus su negalia gali judėti tarp aukštų, dalis (proc.)	Mokinių, turinčių didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdomų bendrojo tipo klasėse, dalis (proc.) nuo visų mokinių	Pareigybės dalis, tenkanti vienam pedagoginiam darbuotojui	1–4 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų turinčių mažiau kaip 200 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	Mokinių, toliau besimokančių po pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
-7,9↓	9,6↑	1204↑	17,6	0,52↑	39,5↓	41,1↓	54↓	611↑	31↑	36,4↑	4,3↑	93,7↑	1,1↑	18,2↓	19↑	1,3↑	96,1↓	0	230,1

Patenka tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

Rodiklio gerėjimą rodo prie jo vertės esanti rodyklė, nukreipta aukštyn, blogėjimą – rodyklė, nukreipta žemyn, kad rodiklis nesikeitė, rodo abipusė rodyklė.

Mokinių pasiekimai

1 pav. Mokyklos pagal VBE lietuvių kalbos ir literatūros (A kursas), matematikos (A kursas) rezultatus, 2025 m.

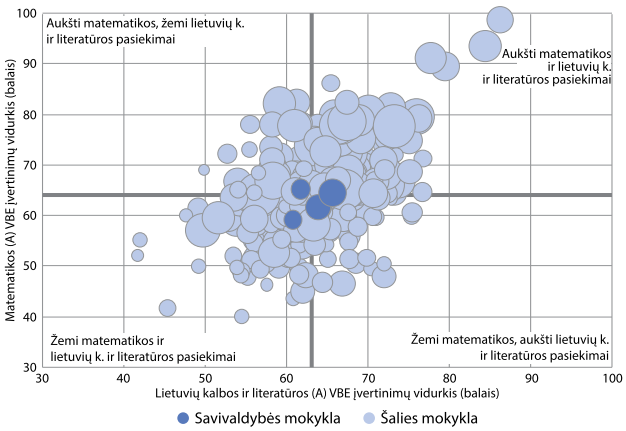

2 pav. Mokyklos pagal PUPP lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos rezultatus, 2025 m.

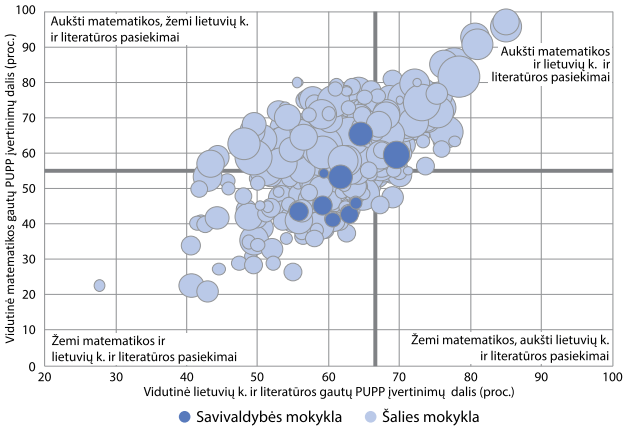

3 pav. Per NMPP bent pagrindinį mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalys (proc.), 2026 m.

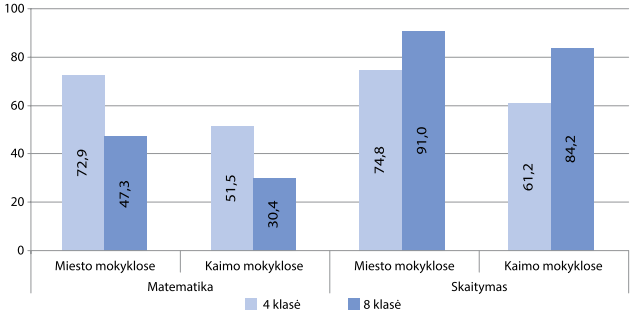

4 pav. Tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis (proc.)

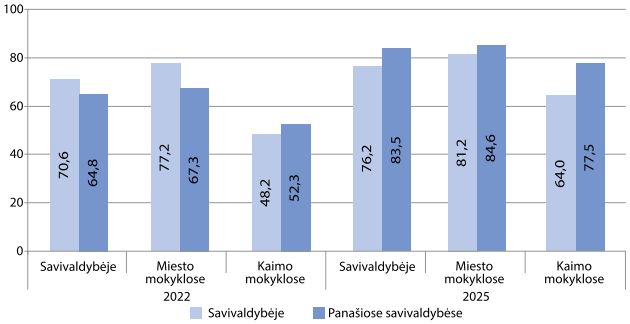

Mokytojai ir kiti pedagoginiai darbuotojai

5 pav. Jaunesnių nei 50 metų ir 50 metų ar vyresnio amžiaus mokytojų skaičiaus santykis

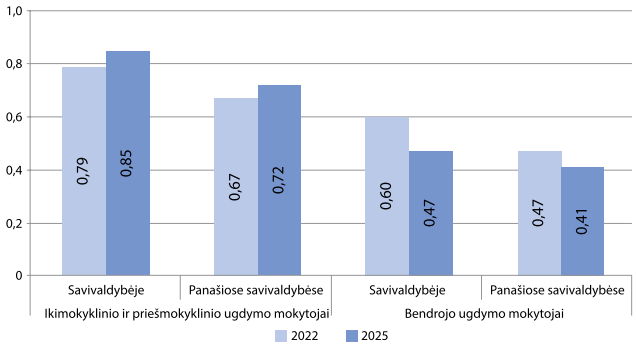

6 pav. Švietimo pagalbos specialistų pasiskirstymas pagal jų turimą bendrą pedagoginio darbo stažą, dalys (proc.)

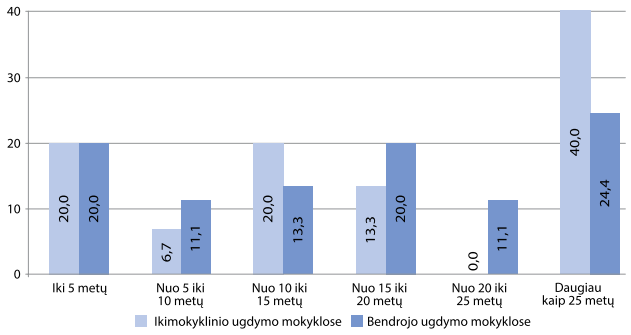

7 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių reikiamą dalykinę / ugdymo srities kvalifikaciją, dalis (proc.)

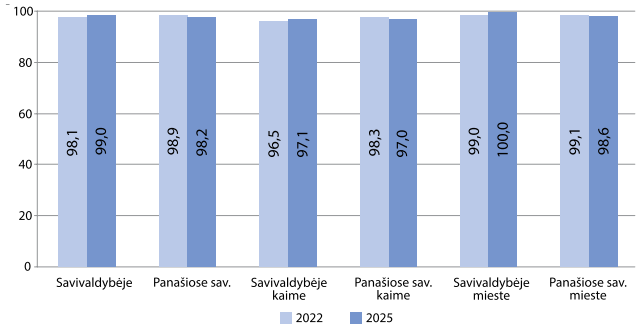

8 pav. Mokytojų, turinčių pedagogo kvalifikaciją, dalis (proc.)

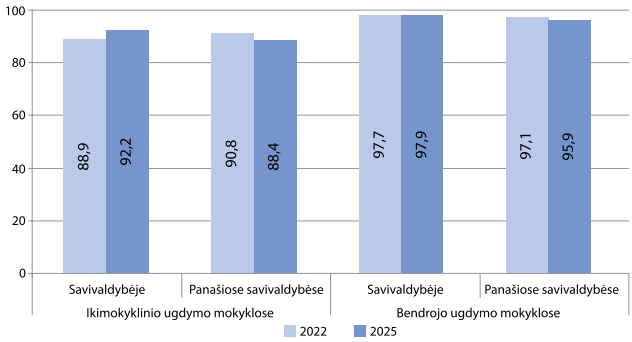

9 pav. Pedagoginių darbuotojų, dirbančių mokykloje ir studijuojančių aukštojoje mokykloje, dalis (proc.)

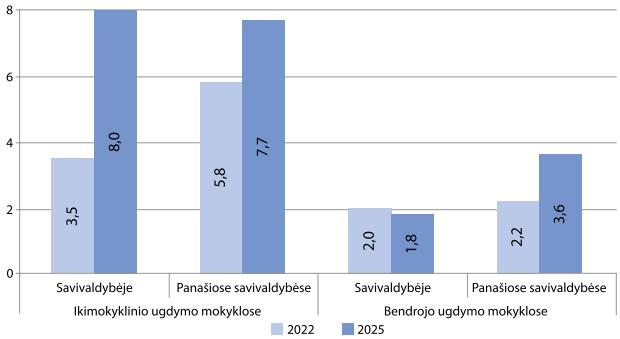

10 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių visą ar didesnę pareigybės dalį, dalis (proc.)

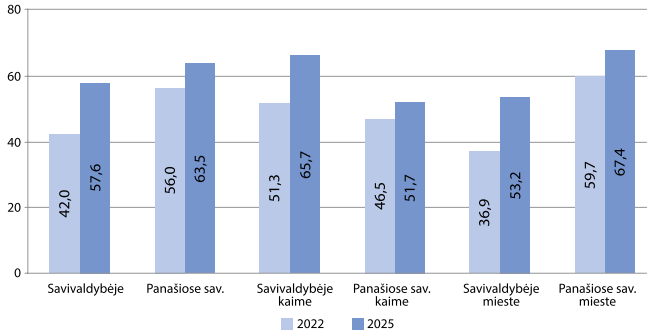

Įžvalgos ir rekomendacijos

Vilkaviškio r. savivaldybėje matomos pozityvios švietimo stiprinimo prielaidos. Mokytojų, įgijusių reikiamą dalykinę kvalifikaciją, dalis didesnė nei panašiose savivaldybėse, ypač gera situacija miesto mokyklose. Ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo mokytojų, turinčių pedagogo kvalifikaciją, dalis viršija panašių savivaldybių vidurkį. Augo studijuojančių ikimokyklinio ugdymo mokytojų skaičius ir mokymo lėšos, panaudotos švietimo pagalbai mokyklose ir pedagoginę psichologinę pagalbą teikiančiose įstaigose, tenkančios vienam mokiniui. Tačiau aukštos kvalifikacinės kategorijos mokytojų dalis mažėjo, pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam pedagoginiam darbuotojui, mažesnės nei daugelio panašių savivaldybių, o tai gali riboti mokymo kokybės tobulinimą. Bendrojo ugdymo mokyklų mokytojų, turinčių visą ar didesnę pareigybės dalį, dalis augo, tačiau nesiekė panašių savivaldybių vidurkio. Mokytojų amžiaus pasiskirstymas atskleidžia ryškėjančią senėjimo tendenciją, kiek geresnė situacija ikimokyklinio ugdymo pakopoje. Savivaldybė taiko tam tikras motyvavimo priemones, tačiau jų mastas ribotas. 4 kl. matematikos NMPP rezultatai rodo aiškų skirtumą tarp miesto ir kaimo mokyklų, kuris dar labiau išryškėja 8 kl. Skaitymo rezultatai geresni, tačiau taip pat rodo teritorinius netolygumus. Tris ir daugiau VBE išlaikiusių mokinių dalis padidėjo, bet liko mažesnė nei panašiose savivaldybėse. VBE ir PUPP rezultatai taip pat atskleidžia atotrūkį tarp miesto ir kaimo mokyklų. Tai, kad savivaldybė neturi olimpiadų ir konkursų prizininkų, rodo ribotą gabių mokinių ugdymo efektyvumą. Siekiant gerinti mokinių pasiekimus, būtina mažinti miesto ir kaimo mokyklų atotrūkį, stiprinti pagalbos specialistų tinklą ir užtikrinti tikslingą pagalbą mokiniams.

Vilniaus miesto savivaldybė

Daugiau duomenų rasite čia

	Bendrojo ugdymo mokyklos	Ikimokyklinio ugdymo mokyklos	Profesinio mokymo įstaigos (padaliniai)	Neformaliojo vaikų švietimo mokyklos
mokyklos	172 (19,5 %)	220 (31,7 %)	12 (14,5 %)	68 (27,4 %)
mokinių	91 227 (24,2 %)	28 126 (30,5 %)	4 993 (16,4 %)	28 992 (27,7 %)
pedagogų	8 942 (23,2 %)	4 113 (28,7 %)		1 106 (20,1 %)

Pagal **priklausomybę**	Nevalstybinės: 51 / 15 459 / 1 975	Savivaldybės: 116 / 74 067 / 6 496	Valstybinės: 5 / 1 701 / 608	
Pagal **tipus**	Pradinės mokyklos: 31 / 7 219 / 791	Progimnazijos: 35 / 27 699 / 2 380	Pagrindinės mokyklos: 30 / 8 771 / 1 157	Gimnazijos: 76 / 47 538 / 4 936
Pagal **mokomąją kalbą**	Lietuvių: 134 / 68 811	Lenkų: 15 / 5 366	Rusų: 29 / 11 516	Kitos: 14 / 5 534
Pagal **paskirtį turi**	Specialiųjų paskirčių klasių: 16 / 1 074	Specializuoto ugdymo klasių: 6 / 3 590	Užsienio valstybės švietimo programos paskirties klasių: 11 / 4 514	

Mokiniai pagal ugdymo programas	Ikimokyklinio	Priešmokyklinio	Pradinio	Pagrindinio	Vidurinio
	24 947 (26,5 %)	7 410 (26,8 %)	29 956 (25,0 %)	45 212 (24,9 %)	12 414 (25,4 %)

2025–2026 m. m. savivaldybėje mokėsi **7 800** užsieniečių. Iš jų **3 923** – Ukrainos piliečiai

mokyklų skaičius · mokinių skaičius · pedagoginių darbuotojų skaičius · % dalis šalyje

Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis				Procesai							Rezultatai		
Bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus santykis	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Savivaldybės kultūros indeksas (2022 m.)	Savivaldybės gyvenimo kokybės indeksas	Vežiojamų į mokyklą mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacinės kategorijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam pedagoginiam darbuotojui (Eur)	Mokymo lėšos, panaudotos švietimo pagalbai mokyklose ir pedagoginę psichologinę pagalbą teikiančiose įstaigose, tenkančios vienam mokiniui (Eur)	Mokymo lėšų, panaudotų mokymo priemonėms įsigyti, suma, tenkanti vienam mokiniui (Eur)	Mokyklų, kuriose žmogus su negalia gali judėti tarp aukštų, dalis (proc.)	Mokinių, turinčių didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdomų bendrojo tipo klasėse, dalis (proc.) nuo visų mokinių	Pareigybės dalis, tenkanti vienam pedagoginiam darbuotojui	1–4 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų, turinčių mažiau kaip 200 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	Mokinių, toliau besimokančių po pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
6↑	8,5↑	1664↑	39,1	1,07↑	1,8↑	28,9↑	63↓	346↑	30↑	38,5↑	2,9↑	106,1↑	0↑	5,4↓	24,6↓	0,9↑	97,6↑	13,3	342,7

Patenka tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

Rodiklio gerėjimą rodo prie jo vertės esanti rodyklė, nukreipta aukštyn, blogėjimą – rodyklė, nukreipta žemyn, kad rodiklis nesikeitė, rodo abipusė rodyklė.

Mokinių pasiekimai

1 pav. Mokyklos pagal VBE lietuvių kalbos ir literatūros (A kursas), matematikos (A kursas) rezultatus, 2025 m.

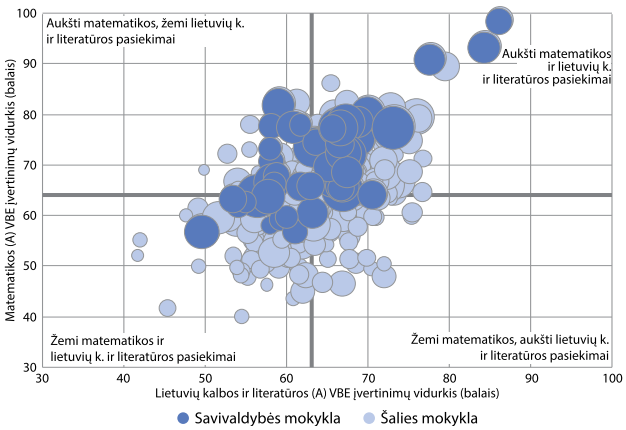

2 pav. Mokyklos pagal PUPP lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos rezultatus, 2025 m.

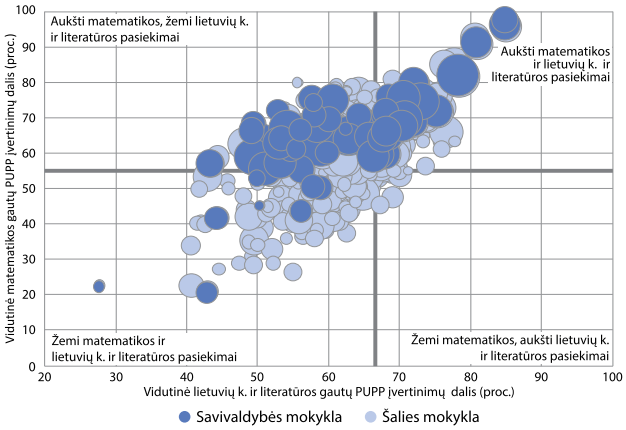

3 pav. Per NMPP bent pagrindinį mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalys (proc.), 2026 m.

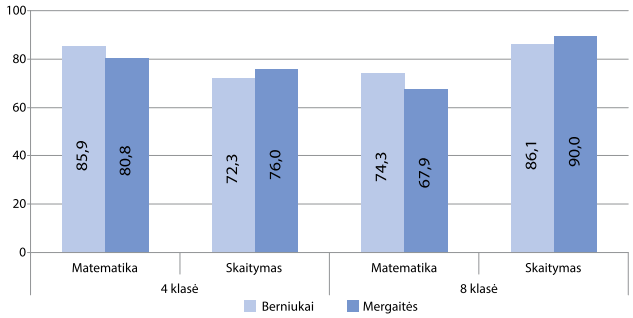

4 pav. Tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis (proc.)

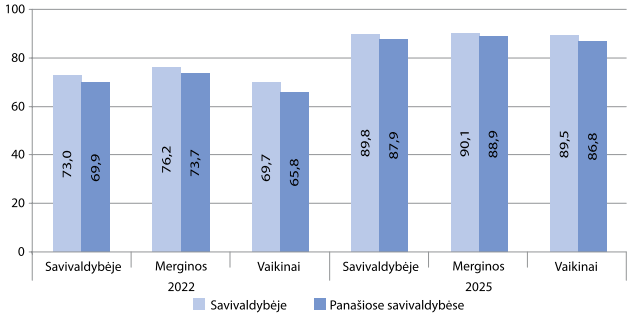

Mokytojai ir kiti pedagoginiai darbuotojai

5 pav. Mokytojų, turinčių pedagogo kvalifikaciją, dalis (proc.)

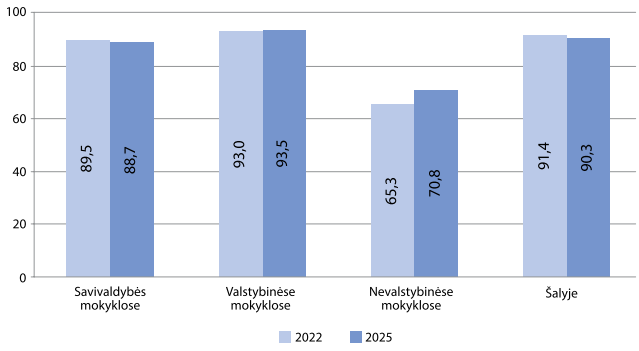

6 pav. Mokytojų, dirbančių ne vienoje bendrojo ugdymo mokykloje, dalis (proc.)

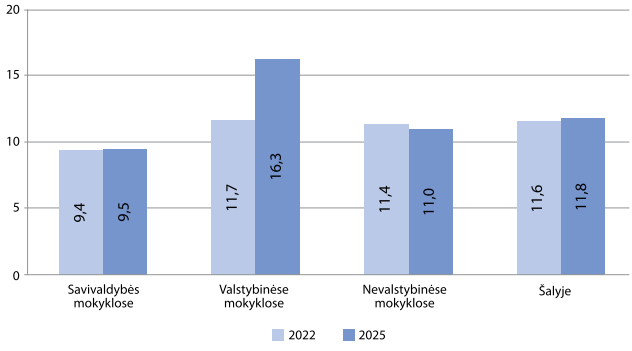

7 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių reikiamą dalykinę / ugdymo srities kvalifikaciją, dalis (proc.)

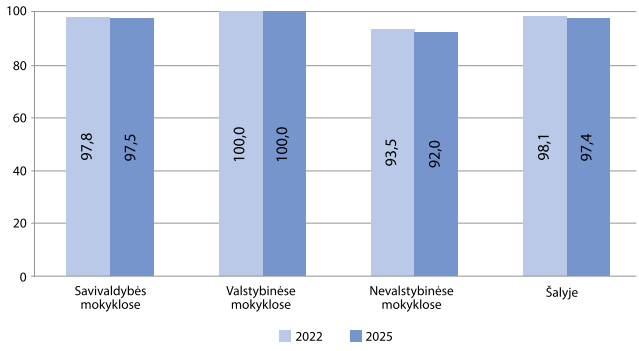

8 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių visą ar didesnę pareigybės dalį, dalis (proc.)

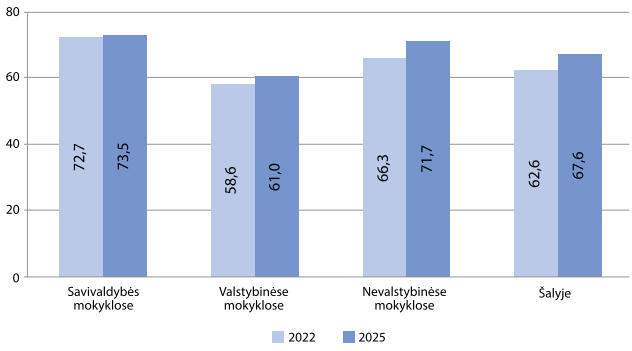

9 pav. Bendrojo ugdymo mokyklų mokytojų, mokančių daugiau nei vieno dalyko, dalis (proc.)

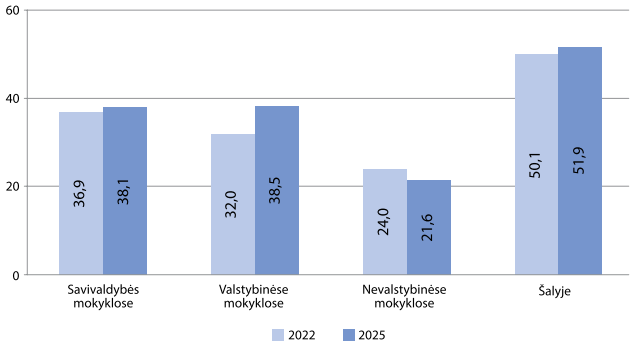

10 pav. Bendrojo ugdymo mokytojų pasiskirstymas pagal jų turimą bendrą pedagoginio darbo stažą, dalys (proc.)

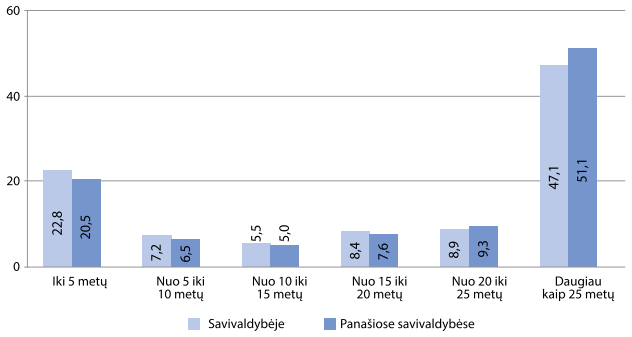

Įžvalgos ir rekomendacijos

Socialinis ekonominis kontekstas yra palankus aukštai ugdymo kokybei užtikrinti. Didesnę savivaldybės bendrojo ugdymo mokytojų dalį sudaro daugiau kaip 20 metų pedagoginio darbo stažą turintys mokytojai. Mažiau nei trečdalis mokytojų yra aukštos kvalifikacinės kategorijos. Todėl svarbu daugiau mokymo lėšų panaudoti pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti ir skatinti mokytojus siekti aukštos kvalifikacinės kategorijos. Lyginant mokyklas pagal priklausomybę, didžiausia dalis bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių reikiamą dalykinę / ugdymo srities kvalifikaciją, ir mokytojų, turinčių pedagogo kvalifikaciją, dirba valstybinėse mokyklose, mažiausia – nevalstybinėse. Valstybinėse mokyklose mokytojų, dirbančių ne vienoje bendrojo ugdymo mokykloje, dalis išaugo ir yra didesnė nei savivaldybės ar nevalstybinėse mokyklose. Mažiausiai bendrojo ugdymo mokyklų mokytojų, mokančių daugiau nei vieno dalyko, yra nevalstybinėse mokyklose. Mokinių pasiekimų analizė atskleidžia, kad pagal apibendrintą VBE rodiklį ir olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičių savivaldybė patenka tarp trečdalio aukščiausią rodiklį turinčių šalies savivaldybių. 3 ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis padidėjo, ypač tarp vaikinų. PUPP ir VBE rezultatai rodo, kad skirtingai nei lietuvių k. ir literatūros, matematikos pasiekimai daugumoje mokyklų yra aukšti. Matematikos ir skaitymo NMPP atskleidžia, jog 4 kl. mokinių matematikos pasiekimai yra geresni nei 8 kl., o skaitymo – prastesni. Siekiant sklandžiai organizuoti įtraukųjį ugdymą, rekomenduojama daugiau mokymo lėšų panaudoti švietimo pagalbai, stiprinti mokytojų, švietimo pagalbos specialistų komandinį darbą, didinti švietimo pagalbos specialistų skaičių, daugiau mokymo lėšų skirti mokymosi priemonėms įsigyti.

Vilniaus rajono savivaldybė

Daugiau duomenų rasite čia

	Mokyklos	Mokiniai	Pedagogai
Bendrojo ugdymo mokyklos	45 (5,1 %)	14 733 (3,9 %)	1 621 (4,2 %)
Ikimokyklinio ugdymo mokyklos	24 (3,5 %)	1 973 (2,1 %)	324 (2,3 %)
Profesinio mokymo įstaigos (padaliniai)	2 (2,4 %)	432 (1,4 %)	
Neformaliojo vaikų švietimo mokyklos	4 (1,6 %)	1 115 (1,1 %)	114 (2,1 %)

Pagal **priklausomybę**	Nevalstybinės: 7 / 754 / 128	Savivaldybės: 32 / 9 893 / 1 162	Valstybinės: 6 / 4 086 / 340	
Pagal **tipus**	Pradinės mokyklos: 2 / 320 / 47	Progimnazijos: – / – / –	Pagrindinės mokyklos: 15 / 2 722 / 396	Gimnazijos: 28 / 11 691 / 1 229
Pagal **mokomąją kalbą**	Lietuvių: 26 / 9 580	Lenkų: 23 / 4 596	Rusų: 4 / 557	Kitos: – / –
Pagal **paskirtį turi**	Specialiųjų paskirčių klasių: 3 / 38	Specializuoto ugdymo klasių: – / –	Užsienio valstybės švietimo programos paskirties klasių: – / –	

Mokiniai pagal ugdymo programas	Ikimokyklinio	Priešmokyklinio	Pradinio	Pagrindinio	Vidurinio
	3 052 (3,2 %)	932 (3,4 %)	4 763 (4,0 %)	6 752 (3,7 %)	1 360 (2,8 %)

2025–2026 m. m. savivaldybėje mokėsi **232** užsieniečiai. Iš jų **149** – Ukrainos piliečiai

mokyklų skaičius · mokinių skaičius · pedagogų darbuotojų skaičius · % dalis šalyje

Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis				Procesai							Rezultatai		
Bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus santykis	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Savivaldybės kultūros indeksas (2022 m.)	Savivaldybės gyvenimo kokybės indeksas	Vežiojamų į mokyklą mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacinės kategorijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam pedagoginiam darbuotojui (Eur)	Mokymo lėšos, panaudotos švietimo pagalbai mokyklose ir pedagoginę psichologinę pagalbą teikiančiose įstaigose, tenkančios vienam mokiniui (Eur)	Mokymo lėšų, panaudotų mokymo priemonėms įsigyti, suma, tenkanti vienam mokiniui (Eur)	Mokyklų, kuriose žmogus su negalia gali judėti tarp aukštų, dalis (proc.)	Mokinių, turinčių didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdomų bendrojo tipo klasėse, dalis (proc.) nuo visų mokinių	Pareigybės dalis, tenkanti vienam pedagoginiam darbuotojui	1–4 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų turinčių mažiau kaip 200 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	Mokinių, toliau besimokančių po pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
6,9↑	8,7↑	1351↑	18,8	0,71↑	47,6↓	27,8↓	77↑	560↑	105↑	53,3↑	4,8↑	104,6↑	4,6↑	43,8↑	17↑	0,9↑	98,9↑	2,2	278,7

Patenka tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia
Rodiklio gerėjimą rodo prie jo vertės esanti rodyklė, nukreipta aukštyn, blogėjimą – rodyklė, nukreipta žemyn, kad rodiklis nesikeitė, rodo abipusė rodyklė.

Mokinių pasiekimai

1 pav. Mokyklos pagal VBE lietuvių kalbos ir literatūros (A kursas), matematikos (A kursas) rezultatus, 2025 m.

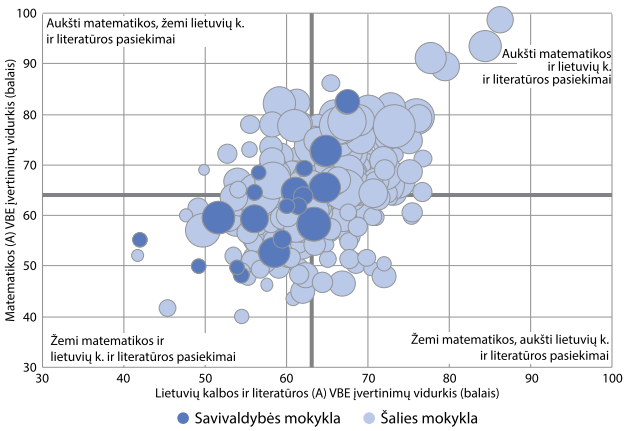

2 pav. Mokyklos pagal PUPP lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos rezultatus, 2025 m.

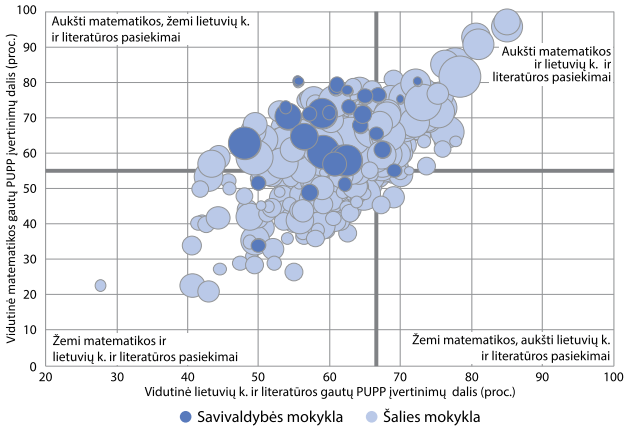

3 pav. Per NMPP bent pagrindinį mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalys (proc.), 2026 m.

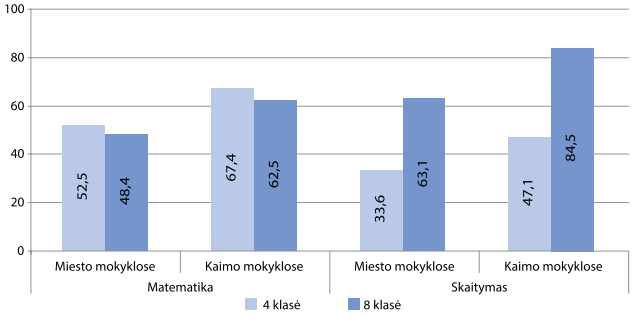

4 pav. Tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis (proc.)

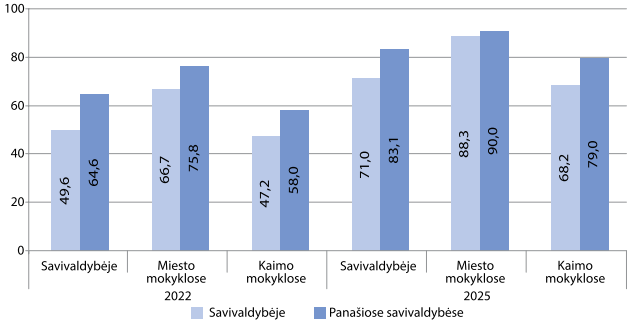

Mokytojai ir kiti pedagoginiai darbuotojai

5 pav. Jaunesnių nei 50 metų ir 50 metų ar vyresnio amžiaus mokytojų skaičiaus santykis

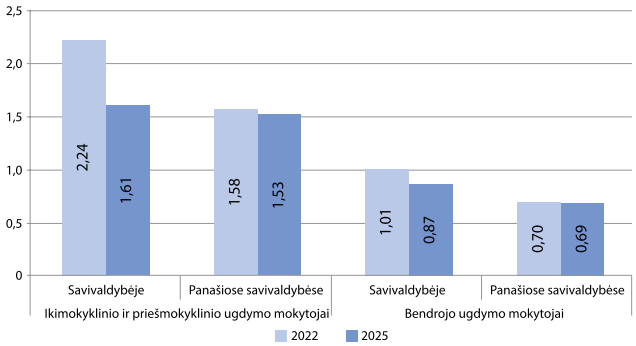

6 pav. Švietimo pagalbos specialistų pasiskirstymas pagal jų turimą bendrą pedagoginio darbo stažą, dalys (proc.)

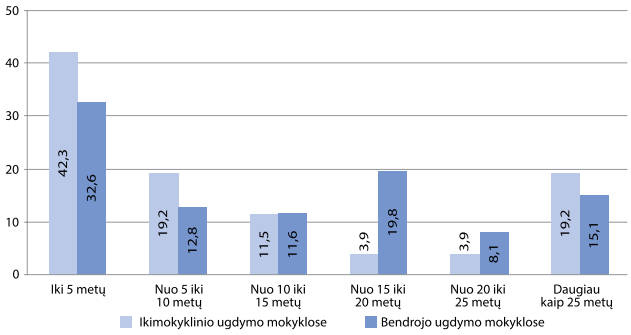

7 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių reikiamą dalykinę / ugdymo srities kvalifikaciją, dalis (proc.)

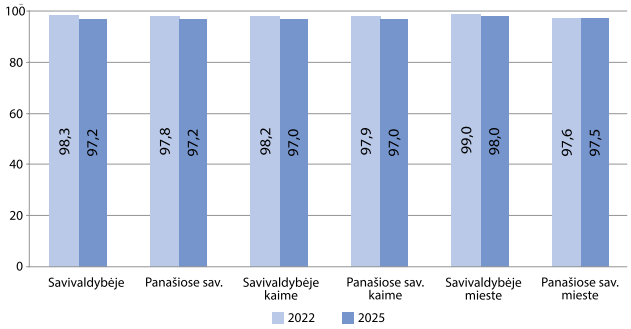

8 pav. Mokytojų, turinčių pedagogo kvalifikaciją, dalis (proc.)

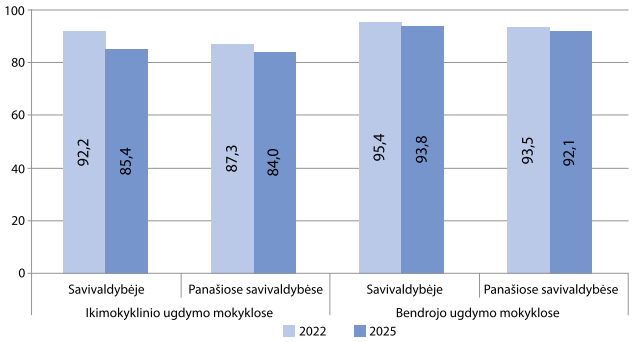

9 pav. Pedagoginių darbuotojų, dirbančių mokykloje ir studijuojančių aukštojoje mokykloje, dalis (proc.)

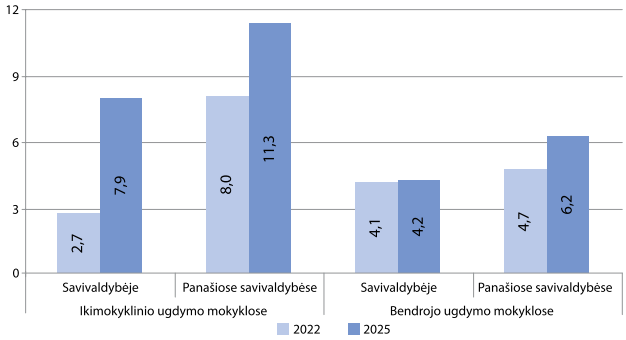

10 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių visą ar didesnę pareigybės dalį, dalis (proc.)

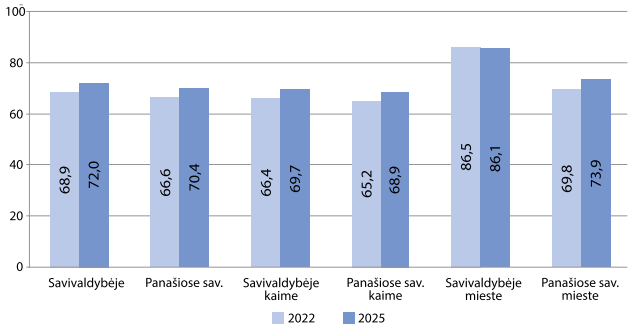

Įžvalgos ir rekomendacijos

Šalyje vyraujant mokytojų trūkumui, savivaldybė taiko dvi jų pritraukimo priemones: kelionės išlaidų kompensavimą ir studijų finansavimą. Vertinamuoju laikotarpiu sumažėjo jaunesnių nei 50 metų amžiaus mokytojų dalis, tačiau ji išlieka didesnė nei panašiose savivaldybėse. Jaunesnių nei 50 metų ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo mokytojų dalis išlieka didesnė nei bendrojo ugdymo. Dauguma mokytojų turi reikiamą dalykinę kvalifikaciją, tačiau įgijusių pedagogo kvalifikaciją – mažėja. Išaugo studijuojančių pedagoginių darbuotojų dalis, ypač dirbančių ikimokyklinio ugdymo mokyklose. Savivaldybėje daugėja bendrojo ugdymo mokytojų, turinčių visą ar didesnę pareigybės dalį, tačiau išlieka atotrūkis tarp miesto ir kaimo mokyklų. Nors savivaldybėje mokinių skaičius didėja ir klasės komplekto dydis auga, tačiau daugėja ir mažų mokyklų bei jungtinių klasių, todėl aktualu optimizuoti mokyklų tinklą ir užtikrinti pavėžėjimo paslaugą. Daugėjant SUP mokinių, didėja mokyklų, pritaikytų žmonėms su negalia, dalis, panaudojama daugiau mokymo lėšų švietimo pagalbai, tačiau svarbu ir toliau didinti švietimo pagalbos specialistų skaičių. Kaimo mokyklų mokinių NMPP pasiekimai aukštesni nei miesto. Daugumos mokyklų matematikos PUPP rezultatai viršija šalies vidurkį, tačiau lietuvių kalbos ir literatūros – šiek tiek žemesni. Gerokai išaugo abiturientų, išlaikiusių tris ir daugiau egzaminų, dalis. Daugumoje mokyklų lietuvių kalbos ir literatūros bei matematikos VBE rezultatai yra žemesni arba artimi šalies vidurkiui. Vyrauja ryškus mokinių pasiekimų atotrūkis tarp gimnazijų. Tikslinga plėsti mokytojų pritraukimo priemones ir skatinti jų profesinį augimą, optimizuoti mokyklų tinklą ir mažinti pasiekimų atotrūkį tarp mokyklų, užtikrinant vienodą ugdymo kokybę.

Visagino savivaldybė

Daugiau duomenų rasite čia

	Bendrojo ugdymo mokyklos	Ikimokyklinio ugdymo mokyklos	Profesinio mokymo įstaigos (padaliniai)	Neformaliojo vaikų švietimo mokyklos
	5 / 1 879 / 204	4 / 608 / 100	1 / 472	4 / 1 291 / 82
	0,6 % / 0,5 % / 0,5 %	0,6 % / 0,7 % / 0,7 %	1,2 % / 1,6 %	1,6 % / 1,2 % / 1,5 %
Pagal **priklausomybę**	Nevalstybinės – / – / –	Savivaldybės 5 / 1 879 / 204	Valstybinės – / – / –	
Pagal **tipus**	Pradinės mokyklos – / – / –	Progimnazijos 2 / 779 / 91	Pagrindinės mokyklos 1 / 358 / 32	Gimnazijos 2 / 742 / 87
Pagal **mokomąją kalbą**	Lietuvių 2 / 893	Lenkų – / –	Rusų 4 / 986	Kitos – / –
Pagal **paskirtį turi**	Specialiųjų paskirčių klasių 1 / 17	Specializuoto ugdymo klasių – / –	Užsienio valstybės švietimo programos paskirties klasių – / –	

Mokiniai pagal ugdymo programas	Ikimokyklinio	Priešmokyklinio	Pradinio	Pagrindinio	Vidurinio
	471 0,5 %	137 0,5 %	687 0,6 %	1 023 0,6 %	169 0,3 %

2025–2026 m. m. savivaldybėje mokėsi **138** užsieniečiai. Iš jų **103** – Ukrainos piliečiai

mokyklų skaičius · mokinių skaičius · pedagoginių darbuotojų skaičius · % dalis šalyje

Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis				Procesai							Rezultatai		
Bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus santykis	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Savivaldybės kultūros indeksas (2022 m.)	Savivaldybės gyvenimo kokybės indeksas	Vežiojamų į mokyklą mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacinės kategorijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam pedagoginiam darbuotojui (Eur)	Mokymo lėšos, panaudotos švietimo pagalbai mokyklose ir pedagoginę psichologinę pagalbą teikiančiose įstaigose, tenkančios vienam mokiniui (Eur)	Mokymo lėšų, panaudotų mokymo priemonėms įsigyti, suma, tenkanti vienam mokiniui (Eur)	Mokyklų, kuriose žmogus su negalia gali judėti tarp aukštų, dalis (proc.)	Mokinių, turinčių didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdomų bendrojo tipo klasėse, dalis (proc.) nuo visų mokinių	Pareigybės dalis, tenkanti vienam pedagoginiam darbuotojui	1–4 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų turinčių mažiau kaip 200 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	Mokinių, toliau besimokančių po pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
-5,6↓	11,1↓	1341↑	10,1	0,54↑	6,9↓	57,7↑	76↑	531↑	109↑	80↑	4↑	99↑	0↔	20↓	21,4↓	1↓	97,9↓	10,2	323,6

Patenka tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

Rodiklio gerėjimą rodo prie jo vertės esanti rodyklė, nukreipta aukštyn, blogėjimą – rodyklė, nukreipta žemyn, kad rodiklis nesikeitė, rodo abipusė rodyklė.

Mokinių pasiekimai

1 pav. Mokyklos pagal VBE lietuvių kalbos ir literatūros (A kursas), matematikos (A kursas) rezultatus, 2025 m.

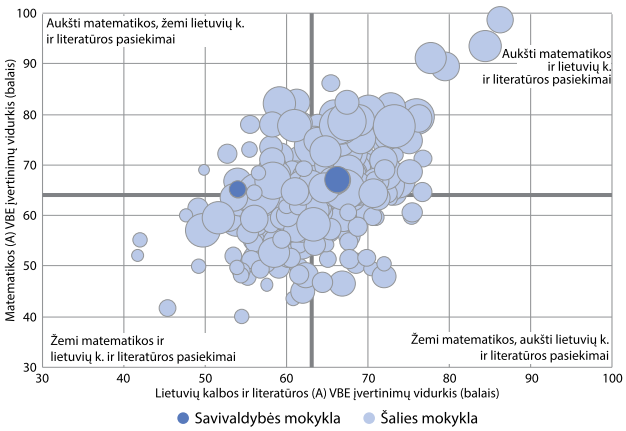

2 pav. Mokyklos pagal PUPP lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos rezultatus, 2025 m.

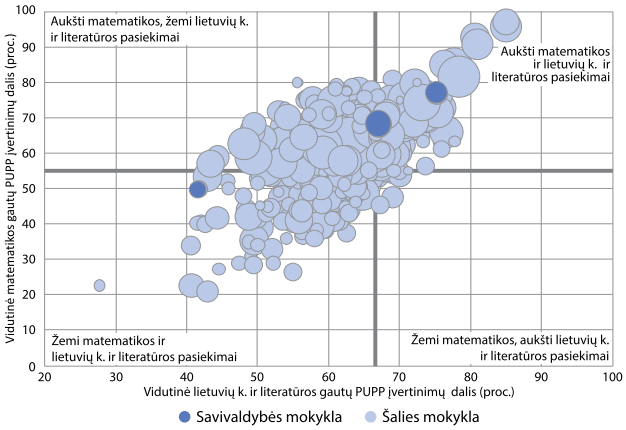

3 pav. Per NMPP bent pagrindinį mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalys (proc.), 2026 m.

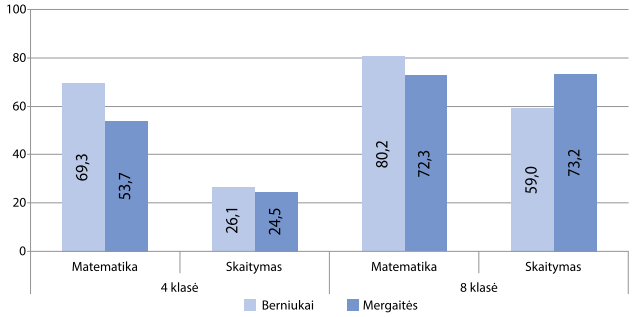

4 pav. Tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis (proc.)

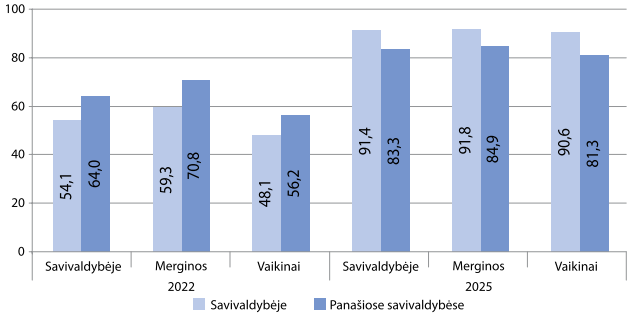

Mokytojai ir kiti pedagoginiai darbuotojai

5 pav. Jaunesnių nei 50 metų ir 50 metų ar vyresnio amžiaus mokytojų skaičiaus santykis

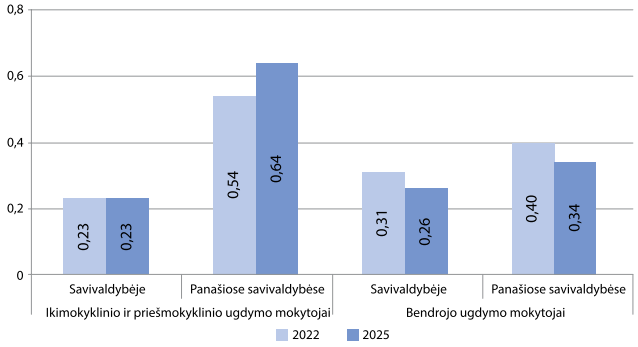

6 pav. Švietimo pagalbos specialistų pasiskirstymas pagal jų turimą bendrą pedagoginio darbo stažą, dalys (proc.)

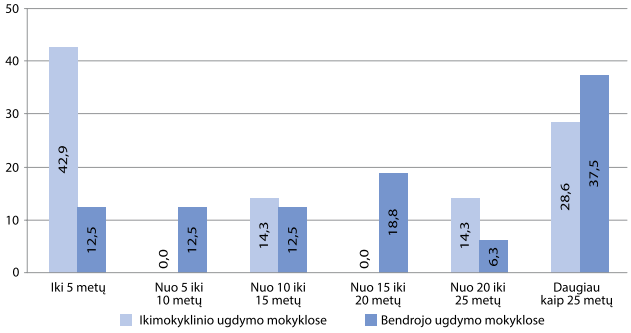

7 pav. Mokytojų, turinčių pedagogo kvalifikaciją, dalis (proc.)

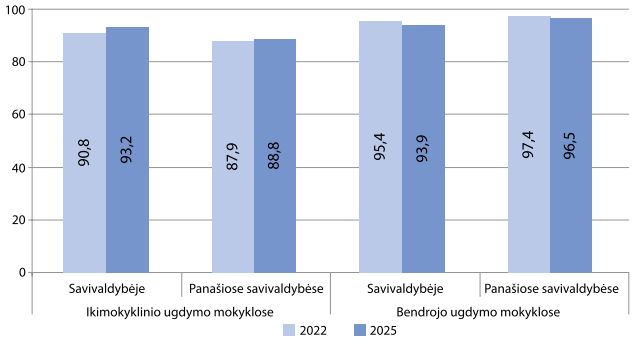

8 pav. Pedagoginių darbuotojų, atvykstančių iš kitos savivaldybės, dalis (proc.)

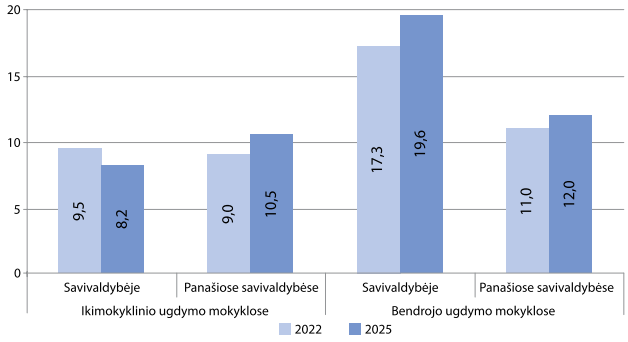

9 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių visą ar didesnę pareigybės dalį, dalis (proc.)

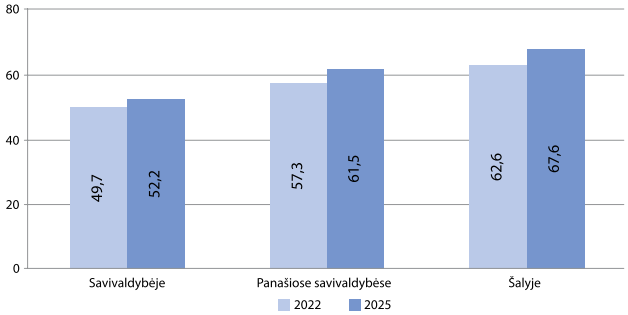

10 pav. Pedagoginių darbuotojų, dirbančių mokykloje ir studijuojančių aukštojoje mokykloje, dalis (proc.)

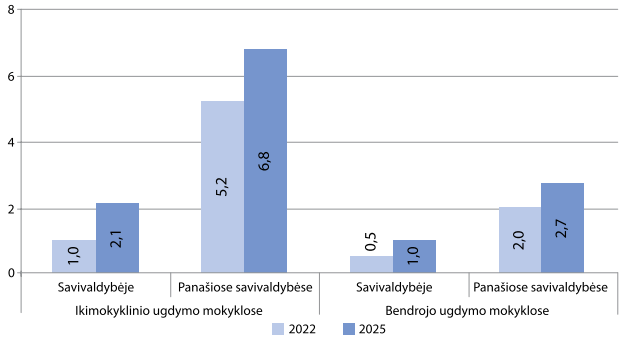

Įžvalgos ir rekomendacijos

Savivaldybėje pastebimos teigiamos švietimo pažangos tendencijos, susijusios su pedagoginių darbuotojų atsinaujinimu ir mokinių pasiekimais. Savivaldybė įgyvendina mokytojų pritraukimo ir išlaikymo priemones: kompensuoja kelionės ir būsto nuomos išlaidas, skiria stipendijas paskutinio kurso studentams, finansuoja perkvalifikavimo ir papildomo mokomojo dalyko studijas, moka metines pinigines išmokas. Matyti teigiami pokyčiai: didėjanti pedagoginių darbuotojų, dirbančių mokykloje ir studijuojančių aukštojoje mokykloje, dalis ir visą ar didesnę pareigybės dalį turinčių bendrojo ugdymo mokytojų dalis; didelė iki 5 metų darbo stažą turinčių švietimo pagalbos specialistų, dirbančių ikimokyklinio ugdymo mokyklose, dalis. Didelė ir didėjanti įgijusių aukštas kvalifikacines kategorijas mokytojų dalis. Analizuojant mokinių pasiekimus, matyti didėjanti 3 ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis, viršijanti panašių savivaldybių dalį. Pagal apibendrintą VBE rodiklį savivaldybė patenka tarp trečdalio geriausius rezultatus pasiekusių šalies savivaldybių. Didelis dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius. Tačiau išlieka tam tikrų iššūkių. Nors švietimo pagalbos finansavimas didėja, savivaldybėje vis dar trūksta švietimo pagalbos specialistų. Jaunesnių nei 50 metų mokytojų dalis savivaldybėje išlieka santykinai maža. Analizuojant VBE ir PUPP rezultatus, pastebimi skirtumai tarp savivaldybės mokyklų, prasti 4 kl. NMPP skaitymo pasiekimai, ryškūs 4 kl. matematikos, 8 kl. skaitymo pasiekimų skirtumai tarp mergaičių ir berniukų. Tai rodo poreikį stiprinti lietuvių k. ir literatūros mokymo kokybę visuose ugdymo lygmenyse ir nuosekliai mažinti pasiekimų netolygumus. Rekomenduojama tęsti mokytojų pritraukimo priemones, plėtoti švietimo pagalbos specialistų pritraukimo iniciatyvas.

Zarasų rajono savivaldybė

Daugiau duomenų rasite čia

	Mokyklų skaičius	Mokinių skaičius	Pedagogų skaičius
Bendrojo ugdymo mokyklos	6 (0,7 %)	1 372 (0,4 %)	168 (0,4 %)
Ikimokyklinio ugdymo mokyklos	2 (0,3 %)	26 (0,03 %)	5 (0,03 %)
Profesinio mokymo įstaigos (padaliniai)	1 (1,2 %)	307 (1,0 %)	
Neformaliojo vaikų švietimo mokyklos	2 (0,8 %)	551 (0,5 %)	46 (0,8 %)

Pagal **priklausomybę**	Nevalstybinės – – –	Savivaldybės 6 1 372 168	Valstybinės – – –	
Pagal **tipus**	Pradinės mokyklos 1 325 29	Progimnazijos 1 309 32	Pagrindinės mokyklos 2 241 53	Gimnazijos 2 497 72
Pagal **mokomąją kalbą**	Lietuvių 6 1 372	Lenkų – –	Rusų – –	Kitos – –
Pagal **paskirtį turi**	Specialiųjų paskirčių klasių 2 31	Specializuoto ugdymo klasių – –	Užsienio valstybės švietimo programos paskirties klasių – –	

Mokiniai pagal ugdymo programas	Ikimokyklinio	Priešmokyklinio	Pradinio	Pagrindinio	Vidurinio
	247 (0,3 %)	75 (0,3 %)	340 (0,3 %)	605 (0,3 %)	139 (0,3 %)

2025–2026 m. m. savivaldybėje mokėsi **17** užsieniečių. Iš jų **14** – Ukrainos piliečiai

mokyklų skaičius · mokinių skaičius · pedagogų darbuotojų skaičius · % dalis šalyje

Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis				Procesai							Rezultatai		
Bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus santykis	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Savivaldybės kultūros indeksas (2022 m.)	Savivaldybės gyvenimo kokybės indeksas	Vežiojamų į mokyklą mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacinės kategorijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam pedagoginiam darbuotojui (Eur)	Mokymo lėšos, panaudotos švietimo pagalbai mokyklose ir pedagoginę psichologinę pagalbą teikiančiose įstaigose, tenkančios vienam mokiniui (Eur)	Mokymo lėšų, panaudotų mokymo priemonėms įsigyti, suma, tenkanti vienam mokiniui (Eur)	Mokyklų, kuriose žmogus su negalia gali judėti tarp aukštų, dalis (proc.)	Mokinių, turinčių didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdomų bendrojo tipo klasėse, dalis (proc.) nuo visų mokinių	Pareigybės dalis, tenkanti vienam pedagoginiam darbuotojui	1–4 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų turinčių mažiau kaip 200 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	Mokinių, tolau besimokančių po pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
-9,5↓	10,5↑	1119↑	33,6	0,51↑	40,5↑	53↓	54↑	534↑	32↓	0↔	7,5↑	97,5↑	0↑	33,3↓	19,9↓	1,3↑	100↔	25,1	317,5

Patenka tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia
Rodiklio gerėjimą rodo prie jo vertės esanti rodyklė, nukreipta aukštyn, blogėjimą – rodyklė, nukreipta žemyn, kad rodiklis nesikeitė, rodo abipusė rodyklė.

Mokinių pasiekimai

1 pav. Mokyklos pagal VBE lietuvių kalbos ir literatūros (A kursas), matematikos (A kursas) rezultatus, 2025 m.

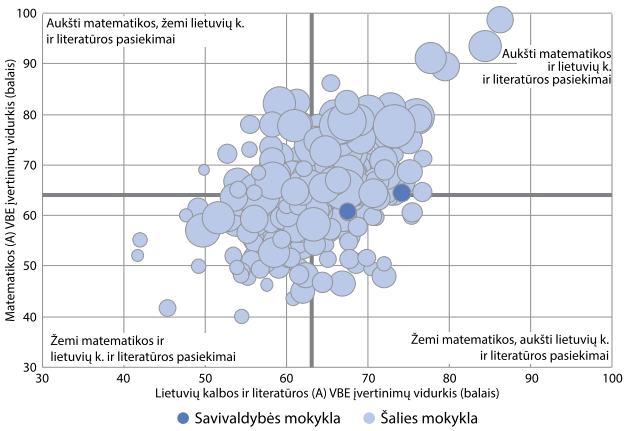

2 pav. Mokyklos pagal PUPP lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos rezultatus, 2025 m.

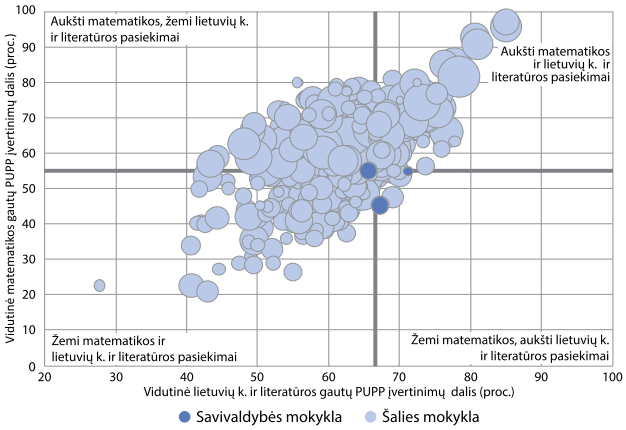

3 pav. Per NMPP bent pagrindinį mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalys (proc.), 2026 m.

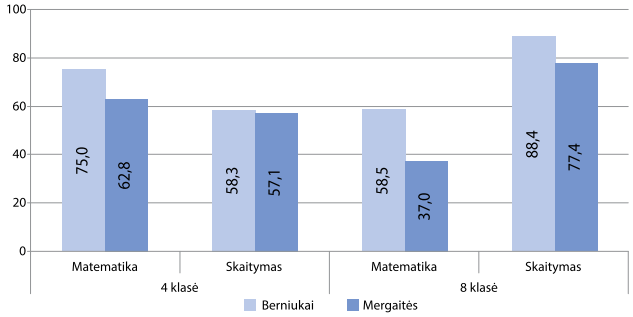

4 pav. Tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis (proc.)

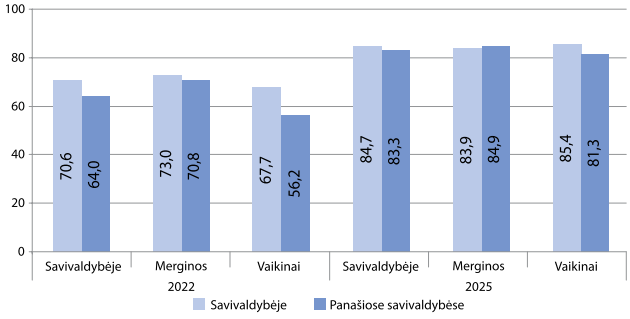

Mokytojai ir kiti pedagoginiai darbuotojai

5 pav. Jaunesnių nei 50 metų ir 50 metų ar vyresnio amžiaus mokytojų skaičiaus santykis

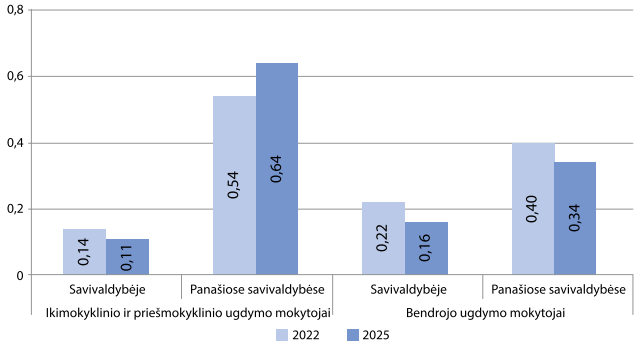

6 pav. Švietimo pagalbos specialistų, dirbančių bendrojo ugdymo mokyklose, pasiskirstymas pagal jų turimą bendrą pedagoginio darbo stažą, dalys (proc.)

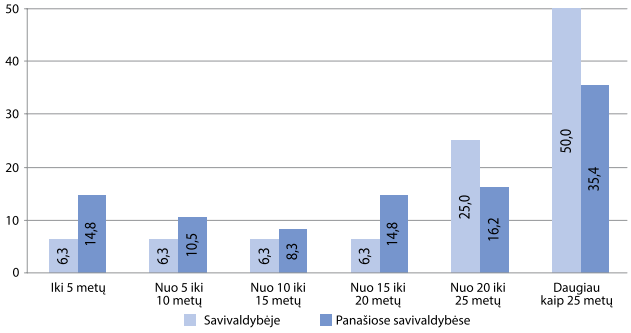

7 pav. Mokytojų, turinčių pedagogo kvalifikaciją, dalis (proc.)

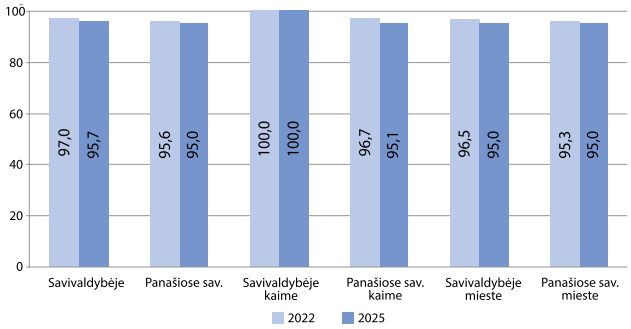

8 pav. Mokytojų, neturinčių kvalifikacinės kategorijos, dalis (proc.)

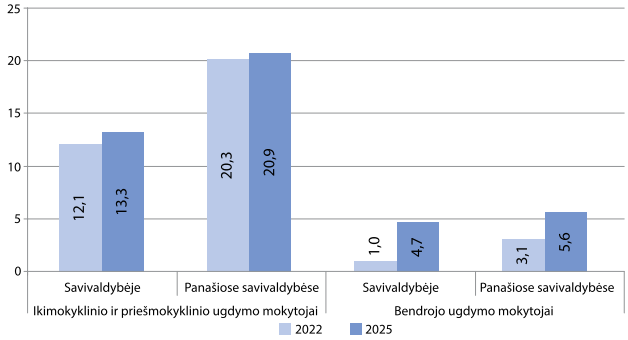

9 pav. Bendrojo ugdymo mokyklų mokytojų, mokančių daugiau nei vieno dalyko, dalis (proc.)

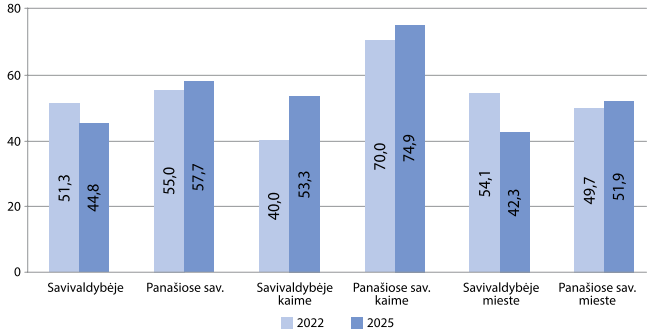

10 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių visą ar didesnę pareigybės dalį, dalis (proc.)

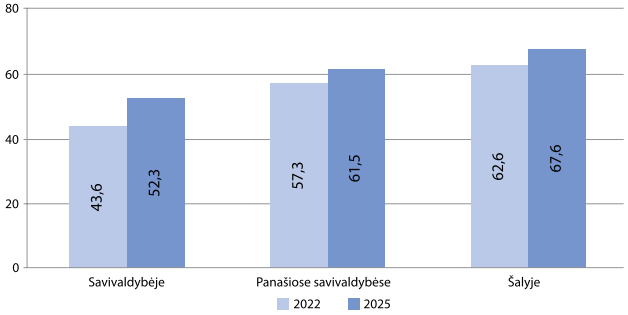

Įžvalgos ir rekomendacijos

Savivaldybėje pastebimos skirtingos švietimo raidos tendencijos, susijusios su mokytojų atsinaujinimu, švietimo prieinamumu ir ugdymo kokybe. Daugiau kaip pusė bendrojo ugdymo mokyklų mokytojų yra įgiję aukštas kvalifikacines kategorijas. Visi kaimo mokyklų mokytojai turi pedagogo kvalifikaciją, padidėjo šių mokytojų, mokančių daugiau nei vieno dalyko, dalis. Išaugo mokymo lėšos, panaudotos švietimo pagalbai mokyklose užtikrinti, daugėja švietimo pagalbos specialistų. Tačiau didėjantis SUP mokinių skaičius, ribotas mokyklų prieinamumas asmenims su negalia ateityje gali apsunkinti pakankamos švietimo pagalbos užtikrinimą. Savivaldybėje aktuali mokytojų amžėjimo problema. Jaunesnių nei 50 metų IU, PU ir BU mokytojų dalis savivaldybėje išlieka santykinai labai maža, o didžiąją dalį bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių švietimo pagalbos specialistų sudaro 20–25 metų ir didesnį pedagoginio darbo stažą turintys specialistai. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių visą ar didesnę pareigybės dalį, dalis padidėjo, bet yra mažesnė nei panašiose savivaldybėse. Mokinių pasiekimų analizė rodo didėjančią abiturientų, išlaikiusių tris ir daugiau valstybinių brandos egzaminų, dalį, reikšmingą olimpiadų prizininkų skaičių. Visi mokiniai, baigę pagrindinio ugdymo programą, tęsia mokslą. Vis dėlto pastebimi pasiekimų skirtumai tarp mokinių lyčių, amžiaus ir mokomųjų dalykų. Todėl tikslinga stiprinti priemones, orientuotas į mokinių pasiekimų gerinimą ir jų skirtumų mažinimą, užtikrinant kokybišką ugdymą visiems mokiniams. Siekiant užtikrinti tvarią pedagogų kartų kaitą, svarbu plėtoti naujų pedagoginių darbuotojų pritraukimo į mokyklas priemones ir ilgalaikes motyvavimo strategijas.

Valstybinės mokyklos

Daugiau duomenų rasite čia

Bendrojo ugdymo mokyklos	Ikimokyklinio ugdymo mokyklos	Profesinio mokymo įstaigos (padaliniai)	Neformaliojo vaikų švietimo mokyklos
25 (2,8 %) · 9 565 (2,5 %) · 1 880 (4,9 %)	2 (0,3 %) · 248 (0,3 %) · 35 (0,2 %)	78 (94,0 %) · 30 238 (99,4 %)	– · – · –

Pagal **priklausomybę**	Nevalstybinės – · – · –	Savivaldybės – · – · –	Valstybinės 25 · 9 565 · 1 880	
Pagal **tipus**	Pradinės mokyklos – · – · –	Progimnazijos – · – · –	Pagrindinės mokyklos 5 · 1 289 · 204	Gimnazijos 20 · 8 276 · 1 681
Pagal **mokomąją kalbą**	Lietuvių 25 · 9 545	Lenkų – · –	Rusų – · –	Kitos 1 · 20
Pagal **paskirtį turi**	Specialiųjų paskirčių klasių – · –	Specializuoto ugdymo klasių – · –	Užsienio valstybės švietimo programos paskirties klasių – · –	

Mokiniai pagal ugdymo programas	Ikimokyklinio	Priešmokyklinio	Pradinio	Pagrindinio	Vidurinio
	987 1,0 %	293 1,1 %	2 714 2,3 %	6 571 3,6 %	1 959 4,0 %

2025–2026 m. m. mokėsi **232** užsieniečiai. Iš jų **85** – Ukrainos piliečiai

mokyklų skaičius · mokinių skaičius · pedagoginių darbuotojų skaičius · % dalis šalyje

Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis				Procesai							Rezultatai		
Bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus santykis	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Savivaldybės kultūros indeksas (2022 m.)	Savivaldybės gyvenimo kokybės indeksas	Vežiojamų į mokyklą mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacinės kategorijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam pedagoginiam darbuotojui (Eur)	Mokymo lėšos, panaudotos švietimo pagalbai mokyklose ir pedagoginę psichologinę pagalbą teikiančiose įstaigose, tenkančios vienam mokiniui (Eur)	Mokymo lėšų, panaudotų mokymo priemonėms įsigyti, suma, tenkanti vienam mokiniui (Eur)	Mokyklų, kuriose žmogus su negalia gali judėti tarp aukštų, dalis (proc.)	Mokinių, turinčių didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdomų bendrojo tipo klasėse, dalis (proc.) nuo visų mokinių	Pareigybės dalis, tenkanti vienam pedagoginiam darbuotojui	1–4 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų turinčių mažiau kaip 200 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	Mokinių, toliau besimokančių po pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
7↑					46↑	43,4↓				58,3↑	1,4↑	85,5↑	1↓	27,3↑	20,8↑	1,2↑	97,8↓	33,5	256,8

Patenka tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

Rodiklio gerėjimą rodo prie jo vertės esanti rodyklė, nukreipta aukštyn, blogėjimą – rodyklė, nukreipta žemyn, kad rodiklis nesikeitė, rodo abipusė rodyklė.

Mokinių pasiekimai

1 pav. Mokyklos pagal VBE lietuvių kalbos ir literatūros (A kursas), matematikos (A kursas) rezultatus, 2025 m.

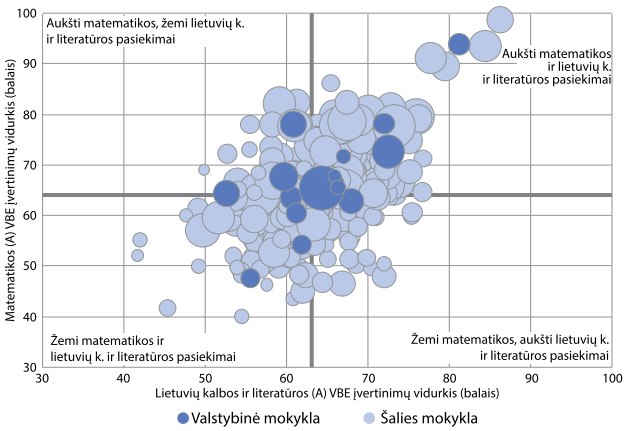

2 pav. Mokyklos pagal PUPP lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos rezultatus, 2025 m.

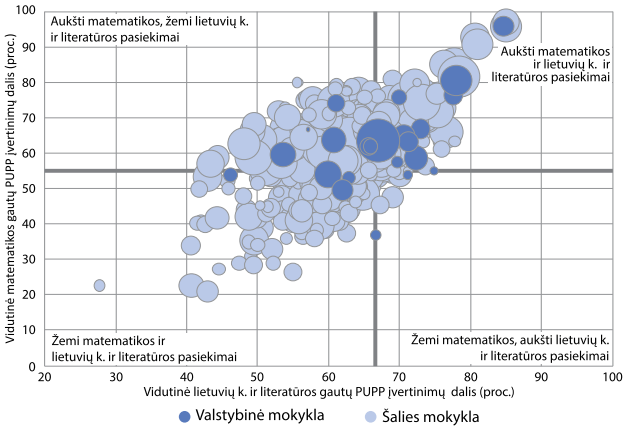

3 pav. Per NMPP bent pagrindinį mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalys (proc.), 2026 m.

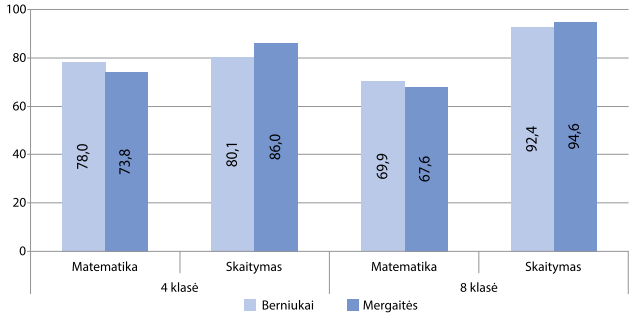

4 pav. Tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis (proc.)

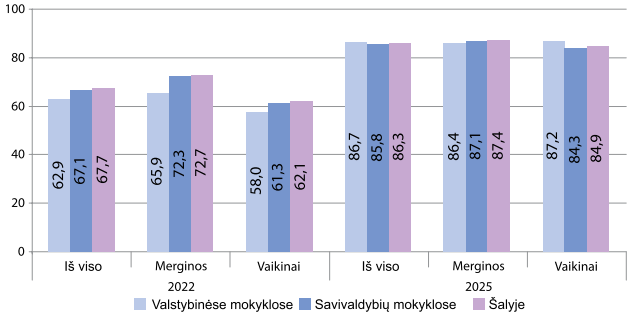

Mokytojai ir kiti pedagoginiai darbuotojai

5 pav. Jaunesnių nei 50 metų ir 50 metų ar vyresnio amžiaus mokytojų skaičiaus santykis

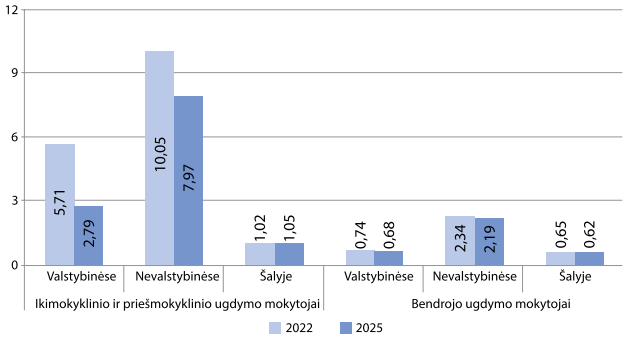

6 pav. Švietimo pagalbos specialistų, dirbančių bendrojo ugdymo mokyklose, pasiskirstymas pagal jų turimą bendrą pedagoginio darbo stažą, dalys (proc.)

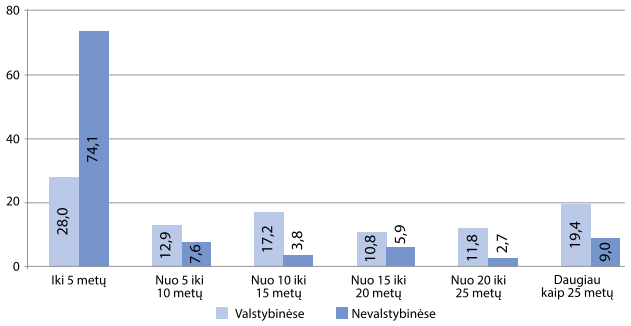

7 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių reikiamą dalykinę / ugdymo srities kvalifikaciją, dalis (proc.)

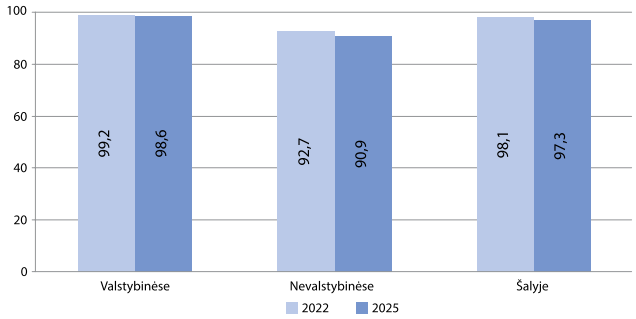

8 pav. Mokytojų, turinčių pedagogo kvalifikaciją, dalis (proc.)

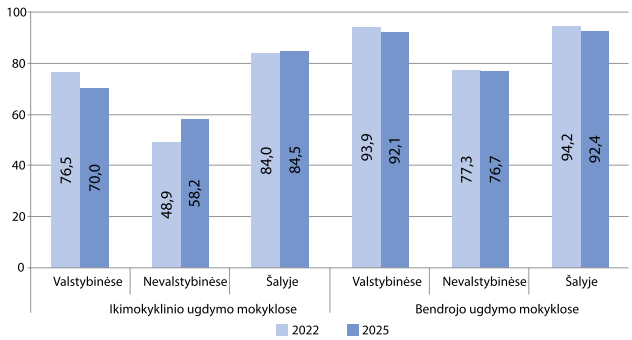

9 pav. Mokytojų, neturinčių kvalifikacinės kategorijos, dalis (proc.)

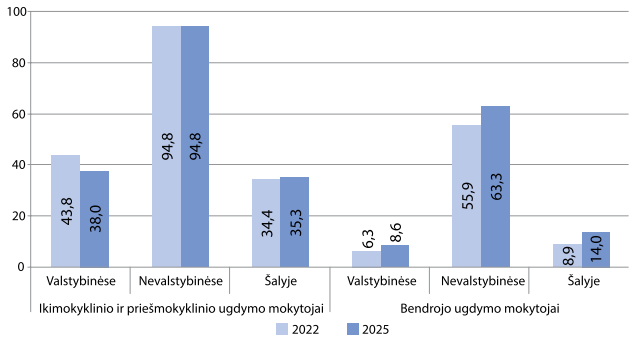

10 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių visą ar didesnę pareigybės dalį, dalis (proc.)

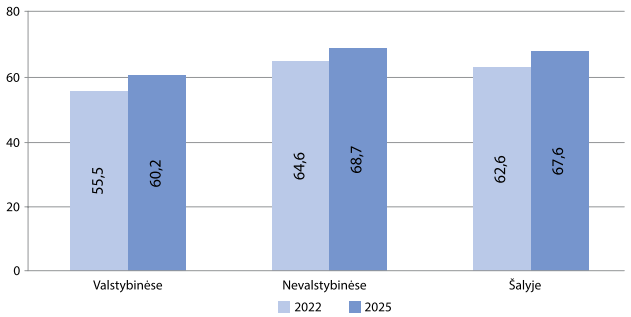

Įžvalgos ir rekomendacijos

Valstybinių bendrojo ugdymo mokyklų stiprybė – mokytojai, turintys reikiamą dalykinę ar ugdymo srities kvalifikaciją. Jų dalis viršija šalies vidurkį, o turinčiųjų pedagogo kvalifikaciją – artima šalies vidurkiui. Bendrojo ugdymo mokyklų mokytojų, neturinčių kvalifikacinės kategorijos, dalis mažesnė nei šalyje, tačiau valstybinėse ikimokyklinio ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių pedagogo kvalifikaciją, ir mokytojų, neturinčių kvalifikacinės kategorijos, dalys gerokai mažesnės už šalies vidurkį. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių visą ar didesnę pareigybės dalį, lyginamuoju laikotarpiu daugėjo, tačiau atotrūkis nuo šalies vidurkio išlieka. Jaunesnių nei 50 metų ir 50 metų ar vyresnio amžiaus bendrojo ugdymo mokytojų skaičiaus santykis panašus į šalies vidurkį, bet gerokai prastesnis nei nevalstybinėse mokyklose. Švietimo pagalbos specialistų pasiskirstymas pagal jų turimą bendrą pedagoginio darbo stažą atskleidžia, kad valstybinėse mokyklose dirba daugiau patyrusių darbuotojų, o nevalstybinėse dominuoja pradedantieji. Mokinių pasiekimai rodo pažangą – reikšmingai padidėjo tris ir daugiau VBE išlaikiusiųjų dalis ir priartėjo prie šalies vidurkio. PPUP rezultatai atskleidžia skirtumus tarp atskirų mokyklų. 4 ir 8 klasių mokinių NMPP skaitymo rezultatai išlieka aukšti, tačiau matematikos – santykinai silpnesni, ypač 8 klasėje. Pastebimi skirtumai tarp lyčių – mergaitės pasiekia geresnių rezultatų skaitymo srityje, o berniukai – matematikos. Svarbu stiprinti jaunų mokytojų pritraukimo priemones, didinti reikalavimus ir paramą pedagogo kvalifikacijai įgyti. Tikslinga didinti darbo krūvių stabilumą ir konkurencingumą su nevalstybinėmis mokyklomis. Mokinių pasiekimams gerinti būtina stiprinti matematikos mokymą ir plėtoti duomenimis grįstą pagalbą.

Nevalstybinės mokyklos

Daugiau duomenų rasite čia

	Mokyklos	Mokinių skaičius	Pedagoginių darbuotojų skaičius
Bendrojo ugdymo mokyklos	106 (12,1 %)	29 148 (10,3 %)	3 689 (9,6 %)
Ikimokyklinio ugdymo mokyklos	177 (25,5 %)	7 714 (8,4 %)	1 074 (7,5 %)
Profesinio mokymo įstaigos (padaliniai)	5 (6,0 %)	175 (0,6 %)	
Neformaliojo vaikų švietimo mokyklos	73 (29,4 %)	24 812 (23,7 %)	114 (2,1 %)

Pagal **priklausomybę**	Nevalstybinės: 106 / 29 148 / 3 689	Savivaldybės: – / – / –	Valstybinės: – / – / –	
Pagal **tipus**	Pradinės mokyklos: 19 / 1 428 / 191	Progimnazijos: 4 / 536 / 122	Pagrindinės mokyklos: 43 / 5 519 / 831	Gimnazijos: 40 / 21 665 / 2 612
Pagal **mokomąją kalbą**	Lietuvių: 95 / 22 597	Lenkų: – / –	Rusų: 6 / 285	Kitos: 15 / 6 266
Pagal **paskirtį turi**	Specialiųjų paskirčių klasių: – / –	Specializuoto ugdymo klasių: – / –	Užsienio valstybės švietimo programos paskirties klasių: – / –	

Mokiniai pagal ugdymo programas	Ikimokyklinio	Priešmokyklinio	Pradinio	Pagrindinio	Vidurinio
	8 907 (9,5 %)	2 376 (8,6 %)	9 199 (7,7 %)	13 529 (7,4 %)	3 369 (6,9 %)

2025–2026 m. m. mokėsi **5 286** užsieniečiai. Iš jų **3 948** – Ukrainos piliečiai

mokyklų skaičius · mokinių skaičius · pedagoginių darbuotojų skaičius · % dalis šalyje

Socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas						Indėlis				Procesai							Rezultatai		
Bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus santykis	Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto), Eur	Savivaldybės kultūros indeksas (2022 m.)	Savivaldybės gyvenimo kokybės indeksas	Vežiojamų į mokyklą mokinių dalis (proc.)	Aukštos kvalifikacinės kategorijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam pedagoginiam darbuotojui (Eur)	Mokymo lėšos, panaudotos švietimo pagalbai mokyklose ir pedagoginę psichologinę pagalbą teikiančiose įstaigose, tenkančios vienam mokiniui (Eur)	Mokymo lėšų, panaudotų mokymo priemonėms įsigyti, suma, tenkanti vienam mokiniui (Eur)	Mokyklų, kuriose žmogus su negalia gali judėti tarp aukštų, dalis (proc.)	Mokinių, turinčių didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdomų bendrojo tipo klasėse, dalis (proc.) nuo visų mokinių	Pareigybės dalis, tenkanti vienam pedagoginiam darbuotojui	1–4 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų turinčių mažiau kaip 200 mokinių, dalis (proc.)	Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius	Mokinių, toliau besimokančių po pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Apibendrintas VBE rodiklis
13,4↑					9,3↑	16,7↓				27,8↑	1,3↑	87,3↑	0,9↑	56,2↑	17↓	0,7↑	97,7↓	18,6	390,1

Patenka tarp trečdalio savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį: – geriausia – vidutinė – prasčiausia

Rodiklio gerėjimą rodo prie jo vertės esanti rodyklė, nukreipta aukštyn, blogėjimą – rodyklė, nukreipta žemyn, kad rodiklis nesikeitė, rodo abipusė rodyklė.

Mokinių pasiekimai

1 pav. Mokyklos pagal VBE lietuvių kalbos ir literatūros (A kursas), matematikos (A kursas) rezultatus, 2025 m.

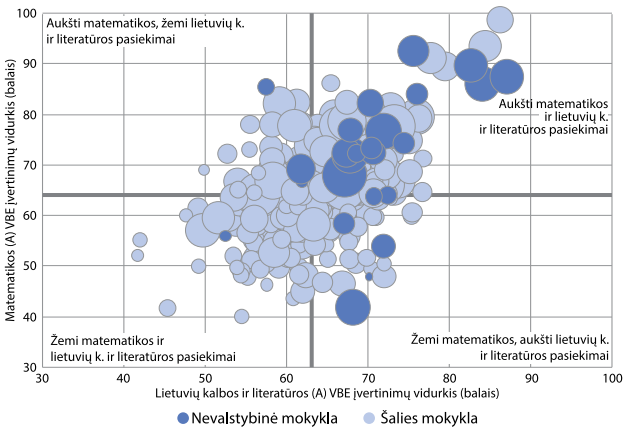

2 pav. Mokyklos pagal PUPP lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos rezultatus, 2025 m.

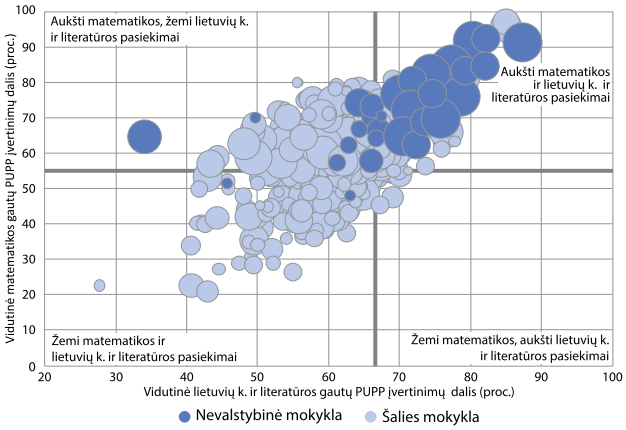

3 pav. Per NMPP bent pagrindinį mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalys (proc.), 2026 m.

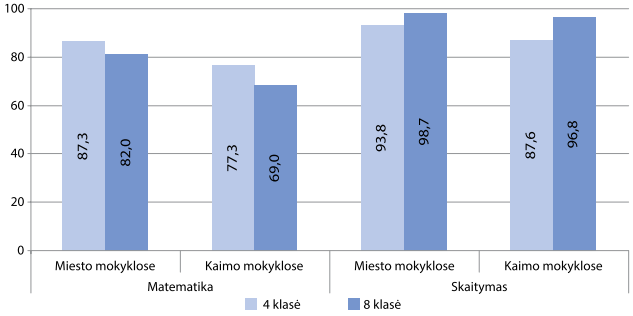

4 pav. Tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis (proc.)

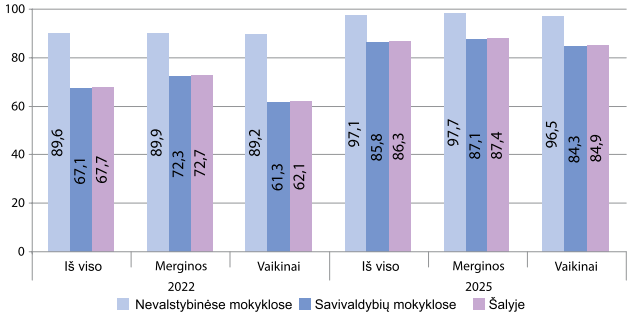

Mokytojai ir kiti pedagoginiai darbuotojai

5 pav. Mokytojų, turinčių pedagogo kvalifikaciją, dalis (proc.)

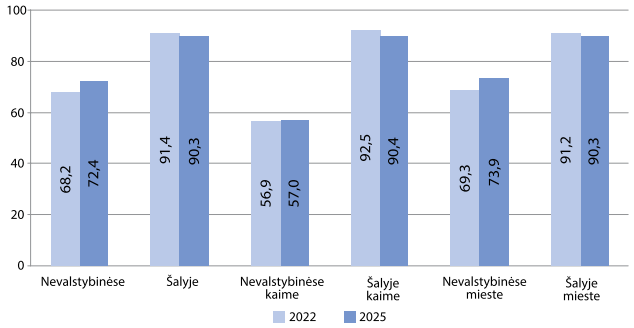

6 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių visą ar didesnę pareigybės dalį, dalis (proc.)

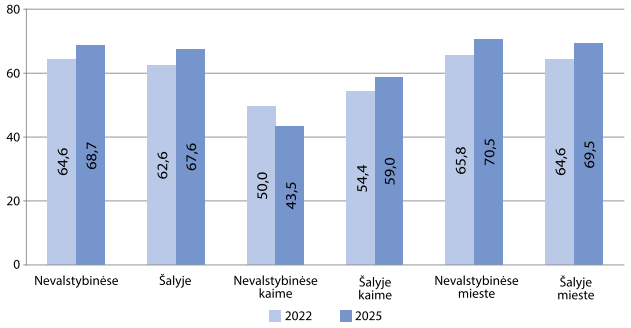

7 pav. Bendrojo ugdymo mokyklų mokytojų, mokančių daugiau nei vieno dalyko, dalis (proc.)

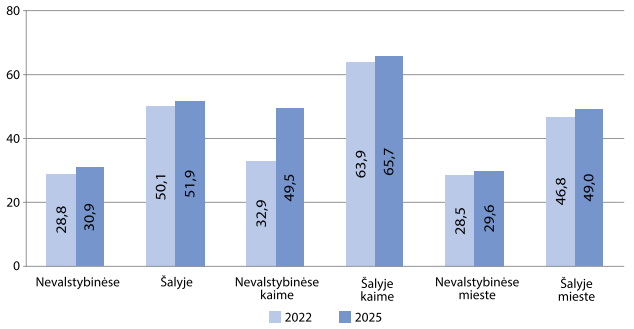

8 pav. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių reikiamą dalykinę / ugdymo srities kvalifikaciją, dalis (proc.)

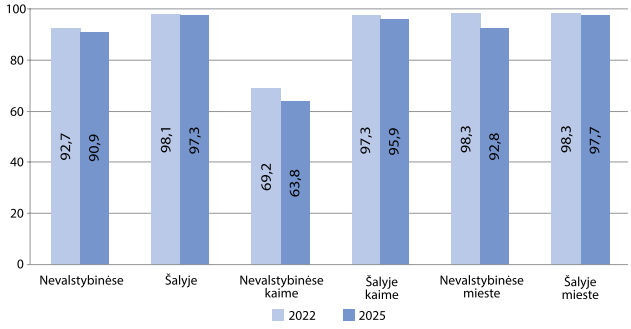

9 pav. Bendrojo ugdymo mokytojų pasiskirstymas pagal jų turimą bendrą pedagoginio darbo stažą, dalys (proc.)

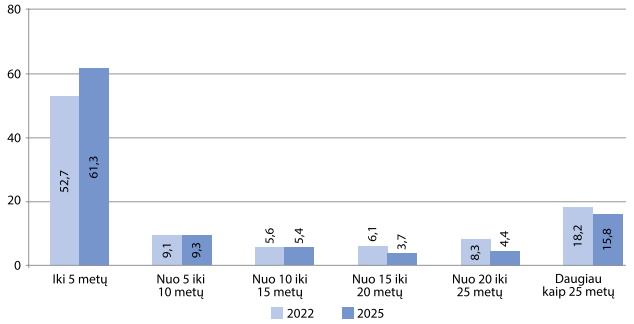

10 pav. Mokytojų, dirbančių ne vienoje bendrojo ugdymo mokykloje, dalis (proc.)

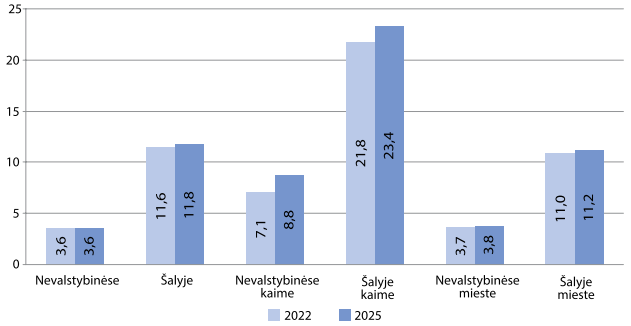

Įžvalgos ir rekomendacijos

Duomenys rodo, kad nevalstybinių mokyklų mokytojų, turinčių pedagogo kvalifikaciją, ir bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių reikiamą dalykinę / ugdymo srities kvalifikaciją, dalys yra mažesnės už šalies. Šie rodikliai atspindi ir atotrūkį tarp kaimo ir miesto vietovėse esančių mokyklų. Tik nedidelė dalis mokytojų turi aukštas kvalifikacines kategorijas. Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių visą ar didesnę pareigybės dalį, lyginamuoju laikotarpiu daugėjo, padidėjo atotrūkis tarp kaimo ir miesto vietovių mokyklų. Bendrojo ugdymo mokytojų pasiskirstymas pagal jų turimą bendrą pedagoginio darbo stažą rodo, kad didžioji dalis mokytojų turi iki 10 metų darbo stažą. Nedidelė dalis mokytojų dirba ne vienoje bendrojo ugdymo mokykloje, o trečdalis moko daugiau nei vieno dalyko; pagal abu rodiklius kaimo mokyklose tokių mokytojų yra daugiau. Pagal apibendrintą VBE rodiklį ir dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičių, tenkantį 10 tūkst. mokinių, nevalstybinės mokyklos patenka tarp trečdalio geriausius rezultatus pasiekusių šalies mokyklų. Tris ir daugiau VBE išlaikiusiųjų dalis padidėjo ir yra didesnė ir už savivaldybių, ir už šalies vidurkį. NMPP duomenys rodo geresnius miesto mokyklų mokinių matematikos ir skaitymo rezultatus nei kaimo. 4 kl. mokinių NMPP matematikos rezultatai aukštesni nei 8 kl., o skaitymo yra geresni 8 kl. mokinių. Daugumos mokyklų PUPP ir VBE rezultatai atskleidžia aukštus matematikos ir lietuvių k. ir literatūros pasiekimus. Tikslinga būtų didinti mokytojų darbo krūvio stabilumą, ypač kaimo mokyklose, skatinti mokytojus, sudaryti sąlygas jų nuolatiniam profesiniam tobulėjimui.

III dalyje taikomų rodiklių aprašymai, paaiškinimai

Rodiklis	Aprašymas, paaiškinimas
Titulinės dalies rodikliai *Pastaba: šios dalies rodikliai, neturintys aktualių reikšmių, savivaldybių puslapiuose pavaizduoti kaip neaktyvūs (grafiškai prislopinti) ir pažymėti brūkšniais. Pateikiami 2025–2026 m. m. duomenys.*	
Bendrojo ugdymo mokykla	Savivaldybės teritorijoje veikianti mokykla, priskiriama institucijos paskirčių grupei „Bendrojo ugdymo mokykla“. Duomenų šaltinis: ŠVIS
Neformaliojo vaikų švietimo mokykla	Savivaldybės teritorijoje veikianti mokykla, priskiriama institucijos paskirčių grupei „Formalųjį švietimą papildančio ugdymo mokykla“ arba „Neformaliojo vaikų švietimo mokykla“. Duomenų šaltinis: ŠVIS
Ikimokyklinio ugdymo mokykla	Savivaldybės teritorijoje veikianti mokykla, priskiriama institucijos paskirčių grupei „Ikimokyklinio ugdymo mokykla“. Duomenų šaltinis: ŠVIS
Profesinio mokymo įstaiga (padalinys)	Savivaldybės teritorijoje veikianti įstaiga arba jos padalinys, priskiriama institucijos paskirčių grupei „Profesinio mokymo įstaiga“. Duomenų šaltinis: ŠVIS
Mokomoji kalba	Savivaldybės teritorijoje veikiančių bendrojo ugdymo mokyklų ir jų mokinių (ISCED 0–3) skaičius pagal mokinių mokomąją (ugdymo) kalbą: lietuvių, lenkų, rusų, kitos (anglų, baltarusių, prancūzų, ukrainiečių, vokiečių). Duomenų šaltinis: ŠVIS
Mokyklos, turinčios specializuoto ugdymo klasių	Savivaldybės teritorijoje veikiančios bendrojo ugdymo mokyklos, turinčios klasių, kurių kodai klasių paskirčių klasifikatoriuje yra šie: 210105, 210103, 210101, 210102, 210104. Duomenų šaltinis: ŠVIS
Mokyklos, turinčios specialiųjų paskirčių klasių	Savivaldybės teritorijoje veikiančios bendrojo ugdymo mokyklos, turinčios klasių, kurių kodai klasių paskirčių klasifikatoriuje yra šie: 210201, 210202, 210203, 210204, 210205, 210206, 210207, 210208, 210301, 210302, 210401, 210402, 210403, 210501. Duomenų šaltinis: ŠVIS
Mokyklos, turinčios užsienio valstybės švietimo programos paskirties klasių	Savivaldybės teritorijoje veikiančios bendrojo ugdymo mokyklos, turinčios klasių, kurių kodas klasių paskirčių klasifikatoriuje yra 110201. Duomenų šaltinis: ŠVIS
Mokinių skaičius	Savivaldybės teritorijoje veikiančių mokyklų mokinių skaičius 2025–2026 m. m. ataskaitinę dieną (pagal mokyklos grupę, tipą, priklausomybę). Bendrojo ugdymo mokyklų grupėje skaičiuojami visų klasių, priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo grupių mokiniai. Profesinio mokymo įstaigų grupėje neskaičiuojami mokiniai, besimokantys tik pagal modulines arba tęstinio profesinio mokymo programas (programų tipo kodai: T21, T32, T43). Duomenų šaltinis: ŠVIS
Pedagoginių darbuotojų skaičius	Savivaldybės teritorijoje, atitinkamos institucijų grupės ir tipo mokyklose, pagrindinėje darbovietėje 2025–2026 m. m. ataskaitinę dieną dirbusių asmenų, kurių pareigybės Pedagogų registre priskiriamos pedagoginėms, skaičius. Duomenų šaltinis: ŠVIS
Mokyklų, mokinių ir pedagoginių darbuotojų dalis šalyje (proc.)	Savivaldybės teritorijoje veikiančių atitinkamos institucijų grupės, tipo ir priklausomybės mokyklų, mokinių, pedagoginių darbuotojų skaičiai, padauginti iš 100 ir padalyti iš tokių mokyklų, mokinių ir pedagoginių darbuotojų skaičiaus šalyje. Duomenų šaltinis: ŠVIS
Mokinių pasiskirstymas pagal ugdymo programų lygmenis	Savivaldybės teritorijoje veikiančių ikimokyklinio, bendrojo ugdymo ir profesinio mokymo įstaigų (padalinių) mokiniai, ugdomi pagal šiuos programų lygmenis: ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo. Duomenų šaltinis: ŠVIS
Užsienio piliečių ir iš jų – Ukrainos piliečių skaičius	Savivaldybės teritorijoje veikiančiose ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo mokyklose pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo programas ugdomi užsienio piliečiai (iš jų – Ukrainos piliečiai).

Rodiklis	Aprašymas, paaiškinimas
Švieslentės rodikliai *Rodiklio gerėjimą rodo prie jo vertės esanti rodyklė, nukreipta aukštyn, blogėjimą – rodyklė, nukreipta žemyn, kad rodiklis nesikeitė, rodo abipusė rodyklė. Pateikiami 2025 m. duomenys; pokytis lyginamas su 2022 m. (jeigu rodiklio aprašyme nenurodyta kitaip).*	
Bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus pokytis (proc.) per trejus metus	Savivaldybės teritorijoje esančių bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičių 2025–2026 m. m. ir 2022–2023 m. m. skirtumas, padaugintas iš 100 ir padalytas iš mokinių skaičiaus 2022–2023 m. m. (be ikimokyklinio ugdymo programos). Duomenų šaltinis: ŠVIS
Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus santykis	Vidutinis metinis savivaldybėje registruotų bedarbių skaičius, padaugintas iš 100 ir padalytas iš darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus. Duomenų šaltinis: ŠVIS
Vidutinis savivaldybės gyventojo darbo užmokestis (neto, Eur)	Vidutinis mėnesinis darbo užmokestis (neto, Eur). Duomenų šaltinis: Valstybės duomenų agentūra
Savivaldybės kultūros indeksas (2022)	Indeksas yra matematinė atskirų kultūrinės aplinkos rodiklių rinkinio kombinacija. Jį sudaro 41 kultūros rodiklis, suskirstytas į 7 grupes (subindeksus): kultūros organizacijos, kūrėjai, kultūros finansavimas, kultūros makroekonomika, dalyvavimas kultūroje ir socialinis kapitalas, kultūros paveldas ir pokyčių grupė. Indeksas parodo kultūros situaciją kiekvienoje savivaldybėje 2022 m. Duomenų šaltinis: Kristinos Mažeikaitės tyrimo, atlikto Lietuvos kultūros tarybos užsakymu, medžiaga (Savivaldybių kultūros indeksas 2022)
Savivaldybės gyvenimo kokybės indeksas	Centrinės projektų valdymo agentūros (CPVA) atnaujinamas savivaldybių gyvenimo kokybės indeksas, skelbiamas Finansų ministerijos valdomoje svetainėje Lietuvosfinansai.lt. Sudarytas iš 40 rodiklių 6 srityse: materialinės gyvenimo sąlygos; gyventojų verslumas ir verslo konkurencingumas; sveikatos paslaugos; švietimo paslaugos; demografija, pilietinis ir visuomeninis aktyvumas; viešoji infrastruktūra, gyvenamosios aplinkos kokybė ir saugumas.
Vežiojamų į mokyklą mokinių dalis (proc.)	Vežiojamų į mokyklą savivaldybės priklausomybės bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičius, padaugintas iš 100 ir padalytas iš visų šių mokyklų mokinių skaičiaus. Duomenų šaltinis: ŠVIS
Aukštos kvalifikacinės kategorijos mokytojų (mokytojų metodininkų ir mokytojų ekspertų) dalis (proc.)	Savivaldybės priklausomybės bendrojo ugdymo mokyklose (pagrindinėje ir nepagrindinėje darbovietėje) dirbančių mokytojų metodininkų ir ekspertų skaičius, padaugintas iš 100 ir padalytas iš bendro mokytojų skaičiaus šiose mokyklose. Įskaičiuoti priešmokyklinio ugdymo pedagogai. Duomenų šaltinis: ŠVIS
Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotos mokymo lėšos, tenkančios vienam pedagoginiam darbuotojui (Eur)	Savivaldybės ir nevalstybinėse ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti panaudotų lėšų suma, padalyta iš bendro šių mokyklų pedagoginių darbuotojų (asmenų) skaičiaus. Duomenų šaltinis: savivaldybių mokymo lėšų panaudojimo ataskaitos
Mokymo lėšos, panaudotos švietimo pagalbai mokyklose ir pedagoginę psichologinę pagalbą teikiančiose įstaigose, tenkančios vienam mokiniui (Eur)	Švietimo pagalbai savivaldybės ir nevalstybinėse ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo mokyklose, pedagoginę psichologinę pagalbą teikiančiose įstaigose panaudotos lėšos, padalytos iš asmenų, ugdomų šiose mokyklose pagal bendrojo, priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo programas, skaičiaus. Duomenų šaltinis: savivaldybių mokymo lėšų panaudojimo ataskaitos
Mokymo lėšų, panaudotų mokymo priemonėms įsigyti, suma, tenkanti vienam mokiniui (Eur)	Savivaldybės ir nevalstybinėse ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo mokyklose vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms įsigyti panaudotos mokymo (tikslinės dotacijos) lėšos, padalytos iš asmenų, ugdomų šiose mokyklose pagal bendrojo, priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo programas, skaičiaus. Duomenų šaltinis: savivaldybių mokymo lėšų panaudojimo ataskaitos
Mokyklų, kuriose žmogus su negalia gali judėti tarp aukštų, dalis (proc.)	Savivaldybės priklausomybės bendrojo ugdymo mokyklų, kuriose žmogus su negalia gali judėti tarp aukštų, skaičius, padaugintas iš 100 ir padalytas iš bendro savivaldybės priklausomybės bendrojo ugdymo mokyklų skaičiaus. Duomenų šaltinis: ŠVIS
Mokinių, turinčių didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdomų bendrojo tipo klasėse, dalis (proc.) nuo visų mokinių	Savivaldybės priklausomybės bendrojo ugdymo mokyklų bendrojo tipo klasėse (ISCED 1–2) ugdomų III ir IV SUP lygių mokinių skaičius, padaugintas iš 100 ir padalytas iš šių klasių mokinių skaičiaus. Duomenų šaltinis: ŠVIS

Rodiklis	Aprašymas, paaiškinimas
Pareigybės dalis, tenkanti vienam pedagoginiam darbuotojui	Savivaldybės priklausomybės bendrojo ugdymo mokyklose pagrindinėje ir nepagrindinėje darbovietėje dirbančių, pagrindines pareigas einančių pedagoginių darbuotojų darbo krūvių pareigybės vienetais suma, padauginta iš 100 ir padalyta iš šių mokyklų pedagogų, dirbančių einamųjų metų ataskaitinę dieną, skaičiaus. Duomenų šaltinis: ŠVIS
1–4 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.)	Savivaldybės priklausomybės bendrojo ugdymo mokyklų bendrojo tipo jungtinėse 1–4 klasėse besimokančių mokinių skaičius, padaugintas iš 100 ir padalytas iš viso bendrojo tipo 1–4 klasių mokinių skaičiaus. Duomenų šaltinis: ŠVIS
Bendrojo ugdymo mokyklų, turinčių mažiau kaip 200 mokinių, dalis (proc.)	Savivaldybės priklausomybės bendrojo ugdymo bendrųjų mokyklų, kuriose rugsėjo 1 d. mokėsi mažiau kaip 200 mokinių (ISCED 0–3), skaičius, padaugintas iš 100 ir padalytas iš viso savivaldybės priklausomybės bendrojo ugdymo bendrųjų mokyklų skaičiaus. Duomenų šaltinis: ŠVIS
Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	Savivaldybės priklausomybės bendrojo ugdymo mokyklų bendrojo tipo klasių mokinių skaičius, padalytas iš šių mokyklų bendrojo tipo klasių komplektų skaičiaus (be priešmokyklinio ugdymo grupių, veikiančių ikimokyklinio ugdymo skyriuose). Duomenų šaltinis: ŠVIS
Švietimo pagalbos specialistų etatinių vienetų skaičius, tenkantis 100-ui mokinių	Savivaldybės priklausomybės bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių švietimo pagalbos specialistų pareigybių etatinių vienetų skaičius, padaugintas iš 100 ir padalytas iš šių mokyklų mokinių (be ugdomų pagal ikimokyklinio ugdymo programą) skaičiaus. Duomenų šaltinis: ŠVIS
Mokinių, toliau besimokančių po pagrindinio ugdymo programos, dalis (proc.)	Savivaldybės priklausomybės bendrojo ugdymo mokyklų mokinių, įgijusių pagrindinį išsilavinimą ir tais pačiais metais tęsusių mokslą bendrojo ugdymo mokykloje arba profesinio mokymo įstaigoje, skaičius, padaugintas iš 100 ir padalytas iš bendro tais metais pagrindinį išsilavinimą įgijusių šių mokyklų mokinių skaičiaus. Duomenų šaltinis: ŠVIS
Dalykinių olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 tūkst. mokinių	Savivaldybės priklausomybės bendrojo ugdymo mokyklų mokinių, 2024–2025 m. m. tapusių tarptautinių ir šalies dalykų olimpiadų ir konkursų prizininkais, skaičius, padaugintas iš 10 000 ir padalytas iš bendro šių mokyklų mokinių skaičiaus. Duomenų šaltinis: ŠVIS
Apibendrintas VBE rodiklis	Apskaičiuojamas sudedant vidutinį VBE balų skaičių, tenkantį vienam savivaldybės priklausomybės bendrojo ugdymo mokyklos abiturientui (apskaičiuojamas visų egzaminus laikiusių mokyklos abiturientų gautų VBE balų sumą dalijant iš bendro mokyklos abiturientų skaičiaus), ir vidutinį mokinių gautą VBE balų skaičių (apskaičiuojamas visų egzaminus laikiusių mokinių gautų VBE įvertinimų balais sumą padalijant iš įvertinimų skaičiaus). Skaičiuojant šį rodiklį, imamas savivaldybės mokyklų rodiklių vidurkis. Kuo didesnė abiturientų dalis laiko VBE ir geriau juos išlaiko, tuo rodiklis būna aukštesnis. Pateikiami 2025 m. duomenys. Duomenų šaltinis: NŠA
Dalies „Mokinių pasiekimai“ rodikliai *Pateikiami savivaldybės priklausomybės bendrojo ugdymo mokyklų duomenys (jeigu nenurodoma, kad jie priklauso nevalstybinėms ar valstybinėms mokykloms). Duomenų šaltinis: ŠVIS*	
Mokyklos pagal PUPP lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos rezultatus, 2025 m.	Bendrojo ugdymo mokyklų mokinių surinktų lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos PUPP įvertinimų suma (kiekvienam dalykui atskirai), padalyta iš patikrinime dalyvavusių mokinių skaičiaus, padauginta iš 100 ir padalyta iš 10. Mokyklų rodikliai pateikti sklaidos diagramoje skrituliais, kurių dydis atspindi mokyklos dydį (mokinių skaičių), o vieta – abiejų dalykų įvertinimų koreliaciją. Pilkais skrituliais vaizduojamos šalies mokyklos.
Mokyklos pagal VBE lietuvių kalbos ir literatūros (A kursas), matematikos (A kursas) rezultatus, 2025 m.	Bendrojo ugdymo mokyklų mokinių, laikiusių ir išlaikiusių lietuvių kalbos ir literatūros (A kursas), matematikos (A kursas) VBE, įvertinimų balų vidurkiai. Mokyklų rodikliai sklaidos diagramoje pateikti skrituliais, kurių dydis atspindi mokyklos dydį (mokinių skaičių), o vieta – abiejų dalykų įvertinimų koreliaciją. Pilkais skrituliais vaizduojamos šalies mokyklos. Mokyklos, kurių visi mokiniai nors vieno iš šių VBE nelaikė arba laikė ir neišlaikė, į diagramą neįtrauktos.
Per NMPP bent pagrindinį mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalys (proc.)	Bent pagrindinį mokymosi pasiekimų lygį 2025–2026 m. m. per skaitymo ir matematikos NMPP pasiekusių 4 ir 8 klasių mokinių skaičius, padaugintas iš 100 ir padalytas iš mokinių, dalyvavusių skaitymo ir matematikos NMPP, skaičiaus.

Rodiklis	Aprašymas, paaiškinimas
Vidurinį išsilavinimą įgijusių abiturientų dalis (proc.)	Vidurinį išsilavinimą įgijusių abiturientų skaičius, padalytas iš IV gimnazijos klasės mokinių, besimokiusių mokslo metų pradžioje, skaičiaus ir padaugintas iš 100. Neskaičiuojami pataisos įstaigų suaugusiųjų, suaugusiųjų, tardymo izoliatoriaus suaugusiųjų, suaugusiųjų nuotolinių klasių mokiniai.
Abiturientų, išlaikiusių 3 ir daugiau VBE, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklų abiturientų, išlaikiusių 3 ir daugiau VBE, skaičius, padaugintas iš 100 ir padalytas iš bendro šių mokyklų abiturientų skaičiaus.
Pagrindinį išsilavinimą įgijusių mokinių dalis (proc.)	Pagrindinį išsilavinimą įgijusių mokinių skaičius, padalytas iš 10 (II gimnazijos) klasės mokinių, besimokiusių mokslo metų pradžioje, skaičiaus ir padaugintas iš 100. Neskaičiuojami pataisos įstaigų suaugusiųjų, suaugusiųjų, tardymo izoliatoriaus suaugusiųjų, suaugusiųjų nuotolinių, pataisos įstaigos nepilnamečių klasių mokiniai.
Dalies „Mokytojai ir kiti pedagoginiai darbuotojai“ rodikliai *Pateikiami savivaldybės priklausomybės ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo mokyklų duomenys (jeigu nenurodoma, kad jie priklauso nevalstybinėms ar valstybinėms mokykloms). Pateikiami 2025 m. duomenys; pokytis lyginamas su 2022 m. (jeigu rodiklio aprašyme nenurodyta kitaip). Duomenų šaltinis: ŠVIS*	
Jaunesnių nei 50 metų ir 50 metų ar vyresnio amžiaus bendrojo ugdymo mokytojų skaičiaus santykis	Mokytojų pareigybių grupės asmenų, jaunesnių nei 50 metų, bendrojo ugdymo mokyklose mokančių pagal ISCED 1–3 lygmenų programas, skaičius, padalytas iš mokytojų pareigybių grupės 50 metų ar vyresnio amžiaus asmenų, šiose mokyklose mokančių pagal ISCED 1–3 lygmenų programas, skaičiaus.
Jaunesnių nei 50 metų ir 50 metų ar vyresnio amžiaus ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo mokytojų skaičiaus santykis	Ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių ikimokyklinio ugdymo mokytojų ir priešmokyklinio ugdymo mokytojų pareigybių grupių asmenų, jaunesnių nei 50 metų, skaičius, padalytas iš 50 metų ar vyresnio amžiaus asmenų, šiose mokyklose einančių ikimokyklinio ugdymo mokytojų ir priešmokyklinio ugdymo mokytojų pareigas, skaičiaus.
Daugiau kaip 2 metų pedagoginio darbo stažą turinčių pedagoginių darbuotojų dalis bendrojo ugdymo mokyklose	Bendrojo ugdymo mokyklų pedagoginių darbuotojų, kurių pedagoginio darbo stažas ataskaitinę dieną buvo didesnis nei 2 metai, skaičius, padaugintas iš 100 ir padalytas iš šiose mokyklose dirbančių visų pedagoginių darbuotojų skaičiaus.
Daugiau kaip 2 metų pedagoginio darbo stažą turinčių pedagoginių darbuotojų dalis ikimokyklinio ugdymo mokyklose	Ikimokyklinio ugdymo mokyklų pedagoginių darbuotojų, kurių pedagoginio darbo stažas ataskaitinę dieną buvo didesnis nei 2 metai, skaičius, padaugintas iš 100 ir padalytas iš šiose mokyklose dirbančių visų pedagoginių darbuotojų skaičiaus.
Bendrojo ugdymo mokytojų pasiskirstymas pagal jų turimą bendrą pedagoginio darbo stažą, dalys (proc.)	Nustatyto pedagoginio darbo stažo intervalui (iki 5; nuo daugiau kaip 5 iki 10; nuo daugiau kaip 10 iki 15; nuo daugiau kaip 15 iki 20; nuo daugiau kaip 20 iki 25; daugiau kaip 25 metų) priskirtų bendrojo ugdymo mokyklų mokytojų (ISCED 1–3) skaičius einamųjų metų ataskaitinę dieną, padaugintas iš 100 ir padalytas iš visų einamųjų metų ataskaitinę dieną dirbusių mokytojų (ISCED 1–3) skaičiaus.
Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo mokytojų pasiskirstymas pagal jų turimą pedagoginio darbo stažą, dalys (proc.)	Nustatyto pedagoginio darbo stažo intervalui (iki 5; nuo daugiau kaip 5 iki 10; nuo daugiau kaip 10 iki 15; nuo daugiau kaip 15 iki 20; nuo daugiau kaip 20 iki 25; daugiau kaip 25 metų) priskirtų ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo mokyklų ikimokyklinio ugdymo mokytojų ir priešmokyklinio ugdymo mokytojų (ISCED 0) skaičius einamųjų metų ataskaitinę dieną, padaugintas iš 100 ir padalytas iš visų einamųjų metų ataskaitinę dieną dirbusių šių pareigybių grupių asmenų skaičiaus.
Mokytojų, dirbančių ne vienoje bendrojo ugdymo mokykloje, dalis (proc.)	Mokytojo pareigas (ISCED 1–3) savivaldybės priklausomybės bendrojo ugdymo mokyklose einančių atskirų asmenų, kurie mokytojo pareigas eina dar ir kitoje bendrojo ugdymo mokykloje, skaičius, padalytas iš visų savivaldybės priklausomybės bendrojo ugdymo mokyklose mokytojo pareigas (ISCED 1–3) einančių atskirų asmenų skaičiaus ir padaugintas iš 100.
Švietimo pagalbos specialistų, dirbančių bendrojo ugdymo mokyklose, pasiskirstymas pagal jų turimą bendrą pedagoginio darbo stažą, dalys (proc.)	Nustatyto pedagoginio darbo stažo intervalui (iki 5; nuo daugiau kaip 5 iki 10; nuo daugiau kaip 10 iki 15; nuo daugiau kaip 15 iki 20; nuo daugiau kaip 20 iki 25; daugiau kaip 25 metų) priskirtų bendrojo ugdymo mokyklų švietimo pagalbos specialistų (ISCED 0–3) skaičius einamųjų metų ataskaitinę dieną, padaugintas iš 100 ir padalytas iš visų einamųjų metų ataskaitinę dieną šiose mokyklose dirbusių švietimo pagalbos specialistų (ISCED 0–3) skaičiaus.

Rodiklis	Aprašymas, paaiškinimas
Ikimokyklinio ugdymo mokyklose dirbančių švietimo pagalbos specialistų pasiskirstymas pagal jų turimą pedagoginio darbo stažą, dalys (proc.)	Nustatyto pedagoginio darbo stažo intervalui (iki 5; nuo daugiau kaip 5 iki 10; nuo daugiau kaip 10 iki 15; nuo daugiau kaip 15 iki 20; nuo daugiau kaip 20 iki 25; daugiau kaip 25 metų) priskirtų ikimokyklinio ugdymo mokyklų švietimo pagalbos specialistų (ISCED 0) skaičius einamųjų metų ataskaitinę dieną, padaugintas iš 100 ir padalytas iš visų einamųjų metų ataskaitinę dieną šiose mokyklose dirbusių švietimo pagalbos specialistų (ISCED 0) skaičiaus.
Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių reikiamą dalykinę / ugdymo srities kvalifikaciją, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklose pagrindinėje darbovietėje dirbančių, pagrindines mokytojo pareigas einančių asmenų, kurie turi reikiamą dalykinę / ugdymo srities specializaciją (ISCED 1–3), skaičius, padaugintas iš 100 ir padalytas iš visų šiose mokyklose pagrindinėje darbovietėje dirbančių, pagrindines mokytojo pareigas einančių (ISCED 1–3) asmenų skaičiaus. Jeigu mokytojas mokykloje dėsto du arba daugiau dalykų, jis skaičiuojamas tik vieną kartą – priskiriamas tam dalykui, kurio didesnį krūvį turi.
Mokytojų, turinčių pedagogo kvalifikaciją, dalis (proc.)	Bendrojo ir ikimokyklinio ugdymo mokyklose mokytojo pareigas einančių asmenų, kurie turi pedagogo kvalifikaciją, skaičius, padaugintas iš 100 ir padalytas iš visų šiose mokyklose mokytojo pareigas einančių asmenų skaičiaus.
Pedagoginių darbuotojų, atvykstančių iš kitos savivaldybės, dalis (proc.)	Bendrojo ir ikimokyklinio ugdymo mokyklose dirbančių pedagoginių darbuotojų, kurių gyvenamoji vieta deklaruota kitoje savivaldybėje negu jų mokyklos savivaldybė, skaičius, padaugintas iš 100 ir padalytas iš šių mokyklų pedagoginių darbuotojų skaičiaus.
Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių visą ar didesnę pareigybės dalį, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių mokytojų, turinčių visą ar didesnę pareigybės dalį, skaičius, padaugintas iš 100 ir padalytas iš bendro šiose mokyklose mokytojo pareigas einančių asmenų skaičiaus (neįskaičiuoti priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo mokytojai).
Bendrojo ugdymo mokyklų mokytojų, mokančių daugiau nei vieno dalyko, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklose, pagrindinio ir vidurinio ugdymo pakopų klasėse (ISCED 2–3), daugiau kaip vieno dalyko mokančių arba einančių ir kitas pedagogines pareigas mokytojų skaičius, padaugintas iš 100 ir padalytas iš visų šiose klasėse dirbančių mokytojų skaičiaus.
Pedagoginių darbuotojų, dirbančių mokykloje ir studijuojančių aukštojoje mokykloje, dalis (proc.)	Bendrojo ir ikimokyklinio ugdymo mokyklų pedagoginių darbuotojų, kurie einamaisiais metais studijavo aukštosiose mokyklose, skaičius, padaugintas iš 100 ir padalytas iš viso šiose mokyklų grupėse dirbančių pedagoginių darbuotojų skaičiaus.
Bendrojo ugdymo mokyklų mokytojų, neturinčių kvalifikacinės kategorijos, dalis (proc.)	Bendrojo ugdymo mokyklose mokytojo pareigas einančių asmenų (ISCED 1–3), kurie neturi kvalifikacinės kategorijos, skaičius, padaugintas iš 100 ir padalytas iš visų šiose mokyklose mokytojo pareigas einančių asmenų (ISCED 1–3) skaičiaus.
Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo mokytojų, neturinčių kvalifikacinės kategorijos, dalis (proc.)	Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo mokytojų pareigas bendrojo ir ikimokyklinio ugdymo mokyklose einančių asmenų (ISCED 0), kurie neturi kvalifikacinės kategorijos, skaičius, padaugintas iš 100 ir padalytas iš visų šiose mokyklose ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo mokytojų pareigas einančių asmenų (ISCED 0) skaičiaus.

Šaltiniai

Arefian, M. H. (2026). AI-enhanced professional learning communities: a new era of personalized teacher education. *Cogent Education*, *13* (1). Prieiga per internetą: https://doi.org/10.1080/2331186X.2026.2626629

Bethere, D., Kasiliauskiene, R., Pavitola, L., Usca, S. (2023). Teachers' Attitude towards Inclusive Education: Latvian and Lithuanian Experiences. *Social Sciences*, *12* (7), 365. Prieiga per internetą: https://doi.org/10.3390/socsci12070365

Bitautas, A., Bitautienė, G. (2025). Mokytojo išpažintis. Vilnius: Alma littera.

Bitinaite, R., Dirzyte, A., Merfeldaite, O., Pivoriene, J., Indrasiene, V., Jegeleviciene, V. ir kt. (2026). The relationship between teachers' critical thinking, experiences of victimization in educational institutions, and psychological well-being. *Frontiers in Psychology*, 17:1717632. Prieiga per internetą: https://doi.org/10.3389/fpsyg.2026.1717632

Bruzgelevičienė, R. (sud.) (2014). Ugdymo paradigmų iššūkiai didaktikai. Kolektyvinė monografija. Vilnius: Lietuvos edukologijos universiteto leidykla.

Bruzgelevičienė, R., Žadeikaitė, L. (2008). Ugdymo paradigmų kaita XX–XXI a. sandūroje – unikalus Lietuvos švietimo istorijos reiškinys. Vilnius: *Pedagogika* (89), p. 18–28.

Cong-Lem, N. "Is this Really your Work?": A Qualitative Study of Teacher-Led Interviews and Student Accountability in the Age of Generative AI. *J Acad Ethics* 24, 29 (2026). Prieiga per internetą: https://doi.org/10.1007/s10805-025-09704-1

Diržytė, A., Indrašienė, V., Jegelevičienė, V., Merfeldaitė, O., Prakapas, R., Railienė, A., Gušauskienė, M. (2024). Teacher Victimization by Students, Their Parents, and School Staff: Prevalence and Links with Teachers' Life Satisfaction in a Lithuanian Sample. *Education Sciences*, *14* (2), 163. Prieiga per internetą: https://doi.org/10.3390/educsci14020163

Dukynaitė, R., Jakubauskė, R., Melnikė, E., Buinevičiūtė, A., Sevalneva, D., Urbienė, Ž. (2025). Tarptautinis penkiolikmečių tyrimas EBPO PISA 2022. Ataskaita. Prieiga per internetą: https://www.nsa.smsm.lt/wp-content/uploads/2025/09/PISA-2022_Ataskaita.pdf

Dukynaitė, R., Pareigienė, L. (2023). Tarptautinis pilietinio ugdymo ir pilietiškumo tyrimas ICCS 2022. Rezultatų pristatymas. Prieiga per internetą: https://www.nsa.smsm.lt/wp-content/uploads/2025/07/ICCS-2022-Pristatymas_2023-11-28_compressed.pdf

Dukynaitė, R., Skripkienė, R. (2023). PIRLS 2021 rezultatai. Prieiga per internetą: https://www.nsa.smsm.lt/old/wp-content/uploads/2023/05/PIRLS-2021-Skaitymas-2023-05-15.pdf

Dukynaitė, R., Valavičienė, N. (2019). EBPO PISA 2018: rezultatai ir tendencijos. Prieiga per internetą: https://www.nsa.smsm.lt/old/wp-content/uploads/2023/11/ebpo-pisa-2018-2019-12-03.pdf

Dukynaitė, R., Buinevičiūtė, A., Dudaitė-Zavistanavičienė, A. (2024). Tarptautinis matematikos ir gamtos mokslų tyrimas TIMSS 2023: rezultatai ir tendencijos. Prieiga per internetą: https://www.nsa.smsm.lt/old/wp-content/uploads/2024/12/TIMSS-2023-rezultatai-2024-12-04_11.00-val.pdf

Dukynaitė, R., Jakubauskė, R., Melnikė, E. (2024). EBPO PISA 2022: kūrybinio mąstymo rezultatai. Prieiga per internetą: https://www.nsa.smsm.lt/wp-content/uploads/2025/09/PISA-2022-Kurybinio-mastymo-rezultatu-PRISTATYMAS_2024-06-18_10.45-val._SKELBTI-pataisyta-ir-papildyta_2024-10-30_2025-12-10.pdf

Dukynaitė, R., Jakubauskė, R., Prasauskas, S. (2023). EBPO PISA 2022: rezultatai ir tendencijos. Prieiga per internetą: https://www.nsa.smsm.lt/old/wp-content/uploads/2023/12/PISA2022_Rezultatai_2022.12.06_compressed.pdf

EBPO duomenų bazė. Prieiga per internetą: https://data-explorer.oecd.org/

EBPO TALIS (2024) duomenų bazė. Prieiga per internetą: https://www.oecd.org/en/data/datasets/talis-2024-database.html

European Commission (2025). Report from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions on the interim evaluation of

the 2021-2030 European Education Area strategic framework. Prieiga per internetą: https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/92c1dc40-57b9-11f0-a9d0-01aa75ed71a1/language-en

European Commission / EACEA / Eurydice (2023). Structural indicators for monitoring education and training systems in Europe – 2023: The teaching profession. Eurydice report. Luxembourg: Publications Office of the European Union. Prieiga per internetą: https://eurydice.eacea.ec.europa.eu/news/structural-indicators-monitoring-education-and-training-systems-europe-2023

European Commission Directorate-General for Education, Youth, Sport and Culture (2025). 2025 m. švietimo ir mokymo stebėsenos biuletenis – Lietuva. Publications Office of the European Union, 2025. Prieiga per internetą: https://data.europa.eu/doi/10.2766/5031354

European Commission European Education and Culture Executive Agency (2025). Teacher's salaries in Europe 2023/2024. Publications Office of the European Union, 2025. Prieiga per internetą: https://data.europa.eu/doi/10.2797/0262265

Europos Komisija (2024). Tarybos rekomendacija dėl Lietuvos ekonominės, socialinės, užimtumo, struktūrinės ir biudžeto politikos. Briuselis, 2024 06 19 COM(2024) 615 final. Prieiga per internetą: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/ALL/?uri=CELEX:52024DC0615

Europos Komisija (2025). Tarybos rekomendacija dėl Lietuvos ekonominės, socialinės, užimtumo, struktūrinės ir biudžeto politikos. Briuselis, 2025 06 04 COM(2025) 215 final. Prieiga per internetą: https://commission.europa.eu/document/download/c193d2ae-513a-4d53-a228-abf7ac27b275_lt?filename=COM_2025_215_1_LT_ACT_part1_v2.pdf

Europos Sąjungos Tarybos rezoliucija dėl Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje strateginės programos, siekiant sukurti Europos švietimo erdvę ir imtis veiksmų vėlesniu laikotarpiu (2021–2030 m.) (2021). Prieiga per internetą: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/LSU/?uri=oj:JOC_2021_497_R_0001

Eurostat (2025a). Young people dropping out of education and labour market participation. Statistics explained. Prieiga per internetą: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Young_people_dropping_out_of_education_and_labour_market_participation

Eurostat (2025b). Statistics on young people neither in employment nor in education or training. Statistics Explained. Prieiga per internetą: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/SEPDF/cache/44911.pdf

Eurostato duomenų bazė. Prieiga per internetą: https://ec.europa.eu/eurostat

Gentile M., Città G., Perna S. and Allegra M. (2023). Do we still need teachers? Navigating the paradigm shift of the teacher's role in the AI era. Front. Educ. 8:1161777. Prieiga per internetą: https://doi.org/10.3389/feduc.2023.1161777

IEA ICCS 2022 m. tyrimo duomenų bazė. Prieiga per internetą: https://doi.org/10.58150/ICCS_2022_data_edition_2_including_process_data

IEA TIMSS 2023 m. tyrimo duomenų bazė. Prieiga per internetą: https://timss2023.org/

Yao, J., Abdullah, M. N. L. Y. (2025). Five decades of teacher burnout research (1970–2024): A comprehensive bibliometric analysis. *Acta Psychologica*, Vol. 259. Prieiga per internetą: https://doi.org/10.1016/j.actpsy.2025.105318

Jakaitienė, A., Ringienė, L., Želvys, R. (2025). Nerimas dėl matematikos: 2012–2022 m. PISA tyrimo ciklų duomenų lyginamoji analizė. Nacionalinė švietimo agentūra. Prieiga per internetą: https://www.nsa.smsm.lt/old/wp-content/uploads/2025/05/PISA2022_analize-C.pdf

Jakavonytė-Staškuvienė, D., Barkauskienė, A. (2023). Transformative teacher leadership experiences in schools in creating an innovative educational culture: The case of Lithuania. *Cogent Education*, *10* (1). Prieiga per internetą: https://doi.org/10.1080/2331186X.2023.2196239

Jakštas, G., Venckutė-Jakštė, M. (2025). Pedagogų poreikio prognozavimas. Atnaujintas modelis ir rezultatai. Prieiga per internetą: https://www.nsa.smsm.lt/wp-content/uploads/2025/07/Pedagogu-poreikio-prognozavimas-2025.pdf

Jucevičienė, P. (1997). Ugdymo mokslo raida: nuo pedagogikos iki šiuolaikinės edukologijos. Kaunas: Technologija.

Jucevičienė, P. (2005). Mokytojų didaktinės kompetencijos atitiktis šiuolaikiniams švietimo reikalavimams. Tyrimo ataskaita. Prieiga per internetą: https://smsm.lrv.lt/uploads/smsm/documents/files/kiti/MOKYTOJU_DIDAKT_KOMPETENCIJOS_ATITIKTIS_%20SIUOLAIK_REIKALAV.pdf

Jucevičienė, P. (2007). Besimokantis miestas. Kaunas: Technologija.

Juškevičienė, A., Jevsikova, T., Stupurienė, G., Vinikienė, L. (2024). STEM Teachers' Motivation and Engagement in Teacher Professional Development and Career Advancement: A Case Study of Lithuania. *Education Sciences*, *14* (7), 780. Prieiga per internetą: https://doi.org/10.3390/educsci14070780

Kaminskienė, L., Jurgilė, V., Žydžiūnaitė, V. (2022). Teacher leadership within the learning co-creation with students: school administration attitudes. *European Journal of Contemporary Education*, *11* (2), 408-422. Prieiga per internetą: https://doi.org/10.13187/ejced.2022.2.408

Kasperė, R., Liubinienė, V. (2022). Digital Competence and Teacher Training Overview: Is Lithuania Ready for Digitalism in Education?. In: Tomczyk, Ł., Fedeli, L. (eds). Digital Literacy for Teachers. Lecture Notes in Educational Technology. Springer, Singapore. Prieiga per internetą: https://doi.org/10.1007/978-981-19-1738-7_16

Klimas, K. (2023). Mokytojas. Vilnius: BALTO leidybos namai.

Kuhn, T. S. (1962). The Structure of Scientific Revolutions. Chicago: University of Chicago Press.

Lampert, J., McPherson, A., Casanueva Baptista, A. (2025). Not the job I imagined: teachers' expectations of their work in the context of teaching shortages. *Teachers and Teaching*, 1–17. Prieiga per internetą: https://doi.org/10.1080/13540602.2025.2502953

Lebedytė-Mečionienė, I. (2022). Pradedančiųjų mokytojų susidūrimas su ugdymo realybe: programos „Renkuosi mokyti!" atvejis. *Acta Paedagogica Vilnensia*, 49, p. 56–68. Prieiga per internetą: https://doi.org/10.15388/ActPaed.2022.49.4

Lietuva. Švietimas šalyje ir regionuose 2024. I dalis. Vilnius, 2024. Prieiga per internetą: https://www.nsa.smsm.lt/old/wp-content/uploads/2024/09/Svietimas_Lietuvoje_2024-17.pdf

Lietuva. Švietimas šalyje ir regionuose 2024. II dalis. Socialinių ir emocinių kompetencijų ugdymas. Vilnius, 2024. Prieiga per internetą: https://www.nsa.smm.lt/wp-content/uploads/2024/12/Svietimas_Lietuvoje_2024_2_dalis_web-3.pdf

Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymas (2009). Suvestinė redakcija nuo 2026-01-01 iki 2027-06-30. Prieiga per internetą: https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.343430/asr

Lietuvos Respublikos Seimo 2023 m. gruodžio 23 d. nutarimas Nr. XIV-2466 „Dėl Valstybės pažangos strategijos „Lietuvos ateities vizija „Lietuva 2050" patvirtinimo". Prieiga per internetą: https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/a8b03ef0a55511ee8172b53a675305ab?jfwid=2izue7jkt

Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 12 d. nutarimas Nr. XV-54 „Dėl Devynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos". Prieiga per internetą: https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/d4b57910b89711efbb3fe9794b4a33e2?jfwid=-wdjtcrz3j

Lietuvos Respublikos Seimo 2025 m. rugsėjo 25 d. nutarimas Nr. XV-439 „Dėl Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos". Prieiga per internetą: https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/24290d0099f611f0bb51b0620d4bdb93?positionInSearchResults=7&searchModelUUID=87f8c28d-7936-45bf-9ded-a855219fa50e

Lietuvos Respublikos statybos įstatymas (1996) Nr. I-1240. Suvestinė redakcija nuo 2026-01-08 iki 2026-10-31. Prieiga per internetą: https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.F31E79DEC55D/asr

Lietuvos Respublikos švietimo įstatymas (2011). Suvestinė redakcija nuo 2026-05-01 iki 2026-08-31. Prieiga per internetą: https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.1480/asr

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija. Susitarimas dėl mokinių pilietiškumo ir patriotinio ugdymo stiprinimo. Vilnius, 2025.

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos 2025 metų veiklos ataskaita. Prieiga per internetą: https://smsm.lrv.lt/public/canonical/1772170793/7362/%C5%A0vietimo,%20mokslo%20ir%20sporto%20ministerijos%202025%20m.%20veiklos%20ataskaita.pdf

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos 2026–2028 metų strateginis veiklos planas (2026). Prieiga per internetą: https://smsm.lrv.lt/public/canonical/1769493826/7281/Ministerijos%202026%E2%80%932028%20m.%20strateginis%20veiklos%20planas%20(2026-01-27).pdf

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos 2026–2028 metų priemonių pedagogams pritraukti ir išlaikyti darbo vietoje planas. Prieiga per internetą: https://smsm.lrv.lt/public/canonical/1784518504/7891/Pedagogu%20planas%20horizontalus%20(1).pdf

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2003 m. spalio 9 d. įsakymas Nr. ĮSAK-1407 „Dėl Pareigybių, kurias atliekant darbas yra laikomas pedagoginiu, sąrašo patvirtinimo“. Suvestinė redakcija nuo 2024-09-01 iki 2028-08-31. Prieiga per internetą: https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.152BBC83B273/asr

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2005 m. gruodžio 30 d. įsakymas Nr. ISAK-2695 „Dėl Neformaliojo vaikų švietimo koncepcijos patvirtinimo“. Suvestinė redakcija nuo 2023-08-01. Prieiga per internetą: https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.269178/asr

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2007 m. kovo 29 d. įsakymas Nr. ISAK-556 „Dėl Valstybinių ir savivaldybių švietimo įstaigų (išskyrus aukštąsias mokyklas) pedagoginių darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo nuostatų patvirtinimo“. Suvestinė redakcija nuo 2025-04-23. Prieiga per internetą: https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.CA867BD9FD53/asr

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2008 m. lapkričio 24 d. įsakymas Nr. ĮSAK-3216 „Dėl Mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų (išskyrus psichologus) atestacijos nuostatų patvirtinimo“. Suvestinė redakcija nuo 2024-09-01. Prieiga per internetą: https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.332784/asr

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2011 m. liepos 1 d. įsakymas Nr. V-1193 „Dėl Konkurso valstybinių ir savivaldybių švietimo įstaigų (išskyrus aukštąsias mokyklas) vadovų pareigoms eiti tvarkos aprašo patvirtinimo“. Suvestinė redakcija nuo 2024-09-01. Prieiga per internetą: https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.D1079D93ABC7/asr

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2011 m. liepos 1 d. įsakymas Nr. V-1194 „Dėl Kvalifikacinių reikalavimų valstybinių ir savivaldybių švietimo įstaigų (išskyrus aukštąsias mokyklas) vadovams aprašo patvirtinimo“. Suvestinė redakcija nuo 2024-09-01. Prieiga per internetą: https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.EE75CCBEC71F/asr

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymas Nr. V-1228 „Dėl Specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“. Suvestinė redakcija nuo 2025-01-14. Prieiga per internetą: https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.2926557049F3/zsfWTKtJjz

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2014 m. rugpjūčio 29 d. įsakymas Nr. V-774 „Dėl Reikalavimų mokytojų kvalifikacijai aprašo patvirtinimo“. Suvestinė redakcija nuo 2025-01-01 iki 2026-08-31. Prieiga per internetą: https://e-tar.lt/portal/lt/legalAct/7f45d9f02f7911e4a83cb4f588d2ac1a/asr

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2016 m. lapkričio 2 d. įsakymas Nr. V-950 „Dėl Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo vaikams ir mokiniams tvarkos aprašo patvirtinimo“. Suvestinė redakcija nuo 2024-09-01. Prieiga per internetą: https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/06ad87e0a20911e68987e8320e9a5185/asr

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2016 m. liepos 8 d. įsakymas Nr. V-634 „Dėl Profesinės kvalifikacijos pripažinimo, norint dirbti ar laikinai ir kartais teikti paslaugas Lietuvos Respublikoje pagal reglamentuojamą profesiją, priskirtą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos kompetencijai, tvarkos aprašo patvirtinimo“. Suvestinė redakcija nuo 2021-10-04. Prieiga per internetą: https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/e2179650454711e68f45bcf65e0a17ee/asr

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2018 m. kovo 27 d. įsakymas Nr. V-279 „Dėl Valstybinių ir savivaldybių švietimo įstaigų (išskyrus aukštąsias mokyklas) vadovų, jų pavaduotojų ugdymui, ugdymą organizuojančių skyrių vedėjų veiklos vertinimo nuostatų patvirtinimo“. Suvestinė redakcija nuo 2024-02-06. Prieiga per internetą: https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/facfb6c231f711e8a149e8cfbedd2503/asr

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. balandžio 24 d. įsakymas Nr. V-624 „Dėl Valstybių narių ir trečiųjų valstybių piliečių profesinių kvalifikacijų, įgytų trečiosiose valstybėse, pripažinimo, norint dirbti Lietuvos Respublikoje pagal reglamentuojamą profesiją, priskirtą Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos kompetencijai, tvarkos aprašo patvirtinimo“. Prieiga per internetą: https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/5cc223a2866411eaa51db668f0092944

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. sausio 10 d. įsakymas Nr. V-46 „Dėl Neformaliojo vaikų švietimo programų finansavimo ir administravimo tvarkos aprašo patvirtinimo“. Suvestinė redakcija nuo 2024-09-05. Prieiga per internetą: https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/4a573010725411ecb2fe9975f8a9e52e/asr

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. rugpjūčio 29 d. įsakymas Nr. V-1112 „Dėl Mokinių, besimokančių pagal bendrojo ugdymo programas, mokyklos lankomumo užtikrinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“. Prieiga per internetą: https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/4a8637c0464211ee9de9e7e0fd363afc

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. lapkričio 27 d. įsakymas Nr. V-1499 „Dėl Mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų kompetencijų aprašo patvirtinimo“. Prieiga per internetą: https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/e8d855a08d6111eea791d94269904d9b?jfwid=ikiqtiirk

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. liepos 31 d. įsakymas Nr. V-1030 „Dėl Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. gruodžio 30 d. įsakymo Nr. ISAK-2695 „Dėl neformaliojo vaikų švietimo koncepcijos patvirtinimo“ pakeitimo“. Prieiga per internetą: https://www.e-tar.lt/portal/legalAct.html?documentId=04ebf5d02f6111ee9de9e7e0fd363afc

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2024 m. gegužės 7 d. įsakymas Nr. V-518 „Dėl Vadovavimo valstybinei ar savivaldybės švietimo įstaigai (išskyrus aukštąją mokyklą) kompetencijų vertinimo ir jam prilyginto vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“. Suvestinė redakcija nuo 2026-01-01. Prieiga per internetą: https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/259373d00c4211efbcbfb318996800a8/asr

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2024 m. gegužės 16 d. įsakymas Nr. V-574 „Dėl Asmenų, teikiančių specialiąją pedagoginę ir socialinę pedagoginę pagalbą, kvalifikacinių reikalavimų aprašo patvirtinimo“. Prieiga per internetą: https://e-tar.lt/portal/lt/legalAct/775d3d90137711efbcbfb318996800a8

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2024 m. gegužės 13 d. įsakymas Nr. V-547 „Dėl Psichologinės pagalbos teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“. Suvestinė redakcija nuo 2025-10-08. Prieiga per internetą: https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/81e4dbb0110611efbcbfb318996800a8/asr

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2024 m. rugpjūčio 13 d. įsakymas Nr. V-856 „Dėl Pedagogų rengimo reglamento patvirtinimo“. Prieiga per internetą: https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/dd934320593111efbdaea558de59136c

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2025 m. gruodžio 9 d. įsakymas Nr. V-1238 „Dėl Pedagoginių darbuotojų (išskyrus aukštųjų mokyklų darbuotojus) 2026–2028 metų prioritetinių kvalifikacijos tobulinimo sričių patvirtinimo“. Suvestinė redakcija nuo 2026-02-19. Prieiga per internetą: https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/920a8b54d50611f08918e1adc7c5b1ec/asr

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2026 m. sausio 27 d. įsakymas Nr. V-64 „Dėl Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos 2026–2028 metų strateginio veiklos plano patvirtinimo“. Prieiga per internetą: https://smsm.lrv.lt/public/canonical/1778474141/7659/Ministerijos%202026%E2%80%932028%20m.%20strateginis%20veiklos%20planas%20(pakeitimas%202026-05-05).pdf

Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 pakeitimo įstatymas (2023). Suvestinė redakcija nuo 2024-07-06. Prieiga per internetą: https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/17780ec0a54311eea5a28c81c82193a8/asr

Lietuvos Respublikos Vyriausybė (2026). 2026-03-25 pranešimas „Valstybės pažangos tarybos posėdyje – dėmesys „Lietuva 2050“ įgyvendinimui, viešojo valdymo pertvarkai, Nacionaliniam pažangos planui“. Prieiga per internetą: https://lrv.lt/lt/naujienos/valstybes-pazangos-tarybos-posedyje-demesys-lietuva-2050-igyvendinimui-viesojo-valdymo-pertvarkai-nacionaliniam-pazangos-planui-rZLk/

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. birželio 29 d. nutarimas Nr. 768 „Dėl Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklių patvirtinimo“. Suvestinė redakcija nuo 2024-08-20 iki 2025-08-31. Prieiga per internetą: https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.402875/asr

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. rugsėjo 9 d. nutarimas Nr. 998 „Dėl 2021–2030 metų nacionalinio pažangos plano patvirtinimo“. Prieiga per internetą: https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/c1259440f7dd11eab72ddb4a109da1b5/asr

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. gruodžio 1 d. nutarimas Nr. 1016 „Dėl 2021–2030 m. plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Švietimo plėtros programos patvirtinimo“. Prieiga per internetą: https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/bb746f03565d11ec86bdcb0a6d573b32?jfwid=-32zhybni0

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2025 m. gruodžio 10 d. nutarimas Nr. 895 „Dėl Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano patvirtinimo“. Prieiga per internetą: https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/01c09b12d97b11f08918e1adc7c5b1ec

Lietuvos šaulių sąjungos 2024 m. veiklos ataskaita. Vilnius, 2025. Prieiga per internetą: https://cdn.prod.website-files.com/688a07b5b000de23da3a8340/68adae10d2298aafc5d06d3b_2024-VA.pdf

Litvinaitė, J. (2023). Mokytojavimo deprofesionalizacija: sociologinė analizė. *Acta Paedagogica Vilnensia*, vo. 51, p. 146–163. Prieiga per internetą: https://doi.org/10.15388/ActPaed.2023.51.9

Litvinaitė, J. (2024). Mokytojai ir jų profesinės praktikos naujuosiuose švietimo kontekstuose (daktaro disertacija). Vilniaus universitetas. Prieiga per internetą: https://doi.org/10.15388/vu.thesis.619

Martinsone, B., Rutkienė, A., Žydžiūnaitė, V. (2024). Factors associated with teachers' intention to leave their profession: teacher portraits from two European countries. *Frontiers in Psychology*. 15:1450424. Prieiga per internetą: https://doi.org/10.3389/fpsyg.2024.1450424

Melnikė, E., Valavičiūtė, S., Sevalneva, D., Urbienė, Ž., Dudaitė-Zavistanavičienė, A. (2026). Tarptautinis mokymo ir mokymosi tyrimas TALIS 2024. Prieiga per internetą: https://www.nsa.smsm.lt/wp-content/uploads/2025/10/TALIS-2024_ATASKAITA.pdf

Melnikė, E., Sevalneva, D., Urbienė, Ž., Dukynaitė, R., Jakubauskė, R. (2024). PISA 2022 tyrimo rezultatų apžvalga. Atsparios švietimo sistemos. Prieiga per internetą: https://www.nsa.smsm.lt/old/wp-content/uploads/2024/10/PISA2022_Apzvalga_Atsparumas.pdf

Merkys, G., Vaitkevičius, S., Sakalauskas, L. (2023). Mokymosi pasiekimų bendrajame ugdyme ir jo ryšių su tolesnio mokymosi kelių pasirinkimu longitudinis tyrimas. Kaunas, Vilnius. Prieiga per internetą: https://www.nsa.smsm.lt/projektai/wp-content/uploads/2023/06/Longitudinio_tyrimo_ataskaita_2023_bp.pdf

Nacionalinė švietimo agentūra. Projektas „Tęsk: ateik, tobulėk, prisidėk!". Prieiga per internetą: https://www.nsa.smsm.lt/projektai/ugdymo-projektai/projektas-tesk-ateik-tobulek-prisidek/

O'Farrell, P., Fitzsimons, S., Furlong, C. & Scully, C. (2026). Layers of strain: An ecological perspective on teacher burnout in Ireland. *British Educational Research Journal*, 52, 1554–1573. Prieiga per internetą: https://doi.org/10.1002/berj.70097

OECD (2024a). PISA 2022 Results (Volume V): Learning Strategies and Attitudes for Life. PISA, OECD Publishing, Paris. Prieiga per internetą: https://doi.org/10.1787/c2e44201-en

OECD (2024b). Education at a Glance 2024: OECD Indicators, OECD Publishing, Paris. Prieiga per internetą: https://doi.org/10.1787/c00cad36-en

OECD (2025). Education at a Glance 2025: OECD Indicators, OECD Publishing, Paris. Prieiga per internetą: https://doi.org/10.1787/1c0d9c79-en

OECD Education GPS. Prieiga per internetą: https://gpseducation.oecd.org/revieweducationpolicies/#!node=41720&filter=all

OECD Well-being Data Monitor. Prieiga per internetą: https://www.oecd.org/en/data/tools/well-being-data-monitor.html (žiūrėta 2026-04-17).

Pareigienė, L., Skripkienė, R., Buinevičiūtė, A., Dukynaitė, R., Sevalneva, D., Urbienė, Ž. (2024). Tarptautinis pilietinio ugdymo ir pilietiškumo tyrimas ICCS 2022. Ataskaita. Vilnius, 2024. Prieiga per internetą: https://www.nsa.smsm.lt/wp-content/uploads/2025/07/Tarptautinio-tyrimo-ICCS-2022-ATASKAITA.pdf

Pečiuliauskienė, P. (2025). The relationship between information literacy and digital self-efficacy in teaching information literacy for new teachers in Lithuania. *Social Sciences and Humanities Open*, 11. Prieiga per internetą: https://doi.org/10.1016/j.ssaho.2025.101304

Penkauskienė, D., Indrašienė, V., Railienė, A., Sadauskas, J., Merfeldaitė, O., Jegelevičienė, V., ... & Pivorienė, J. (2026). Subjective Perception of Violence: How Teachers Understand Violence Against Them. *Social Welfare: Interdisciplinary Approach*, *16*, 27-45. Prieiga per internetą: https://doi.org/10.15388/SW.2026.16.2

Petronytė-Urbonavičienė, I., Žiliukaitė, R., Degutis, M., Ramonaitė, A. (2024). Pilietinės galios indeksas 2023 m. Vilnius, Pilietinės visuomenės institutas. Prieiga per internetą: https://www.civitas.lt/wp-content/uploads/2024/03/PGI_2023metai.pdf

Pilietinės visuomenės institutas (2025a). Lietuvos visuomenės Pilietinės galios indekso 2025 m. tyrimas. Prieiga per internetą: https://www.civitas.lt/wp-content/uploads/2026/03/PGI2025-www.pdf

Pilietinės visuomenės institutas (2025b). Pilietinės galios indeksas 2025: pilietinė galia paaugo. Prieiga per internetą: https://www.civitas.lt/wp-content/uploads/2026/03/PS_PGI2025_20260331_www.pdf

Rupšienė, L., Šaltytė-Vaisiauskė, L., Bredelytė, A., Laucevičius, E. (2024a). Alkoholio ir kitų psichoaktyviųjų medžiagų Lietuvos mokyklose tyrimo ataskaita. Prieiga per internetą: https://ntakd.lrv.lt/public/canonical/1734325309/1222/ESPAD_2024%20bendra_ataskaita_.pdf

Rupšienė, L., Šaltytė-Vaisiauskė, L., Bredelytė, A., Laucevičius, E. (2024b). Alkoholio ir kitų psichoaktyviųjų medžiagų Lietuvos mokyklose tyrimo savivaldybių lygmens duomenų analizė. Prieiga per internetą: https://ntakd.lrv.lt/public/canonical/1734325340/1223/ESPAD_2024_savivaldybiu_ataskaita.pdf

Scarzello, D., Prino, L. E. (2025). Teacher Burnout in Pre-Schools: The Role of Alexithymia and Job Satisfaction. *Psychology in the Schools*, 62: 3195-3207. Prieiga per internetą: https://doi.org/10.1002/pits.23532

Schleicher, A. (2018). World Class: How to Build a 21st-Century School System, Strong Performers and Successful Reformers in Education. OECD Publishing, Paris. Prieiga per internetą: https://doi.org/10.1787/9789264300002-en

Skripkienė, R., Dukynaitė, R., Buinevičiūtė, A., Litvinavičienė, I. (2023). Tarptautinis skaitymo gebėjimų tyrimas PIRLS 2021. Ataskaita. Prieiga per internetą: https://www.nsa.smsm.lt/old/wp-content/uploads/2023/12/PIRLS2021_Ataskaita.pdf

Sukys, S., Trinkuniene, L., Tilindiene, I. (2024). Physical Education Teachers' Health Literacy: First Evidence from Lithuania. *Healthcare*, *12* (13), 1346. Prieiga per internetą: https://doi.org/10.3390/healthcare12131346

Susitarimas dėl Lietuvos švietimo politikos (2021–2030) (2021). Prieiga per internetą: https://smsm.lrv.lt/media/viesa/saugykla/2024/1/OdR2qpvyHyo.pdf

Šmigelskas, K., Žemaitaitytė, M., Šalčiūnaitė-Nikonovė, L., Lukoševičiūtė-Barauskienė, J., Golambiauskas, V., Vaičiūnas, T., Levinskaitė, G., Koreivaitė, J., Gasiulytė, U., Bulotaitė-Kasparavičienė, J., Slapšinskaitė-Dackevičienė, A. (2024). Lietuvos moksleivių gyvensena ir sveikata. Pagrindiniai 2022 m. HBSC tyrimo rezultatai. Kaunas. Prieiga per internetą: https://hbsc.lt/wp-content/uploads/2025/03/Leidinys.pdf

Švietimo valdymo informacinės sistemos (ŠVIS) duomenų bazė. Prieiga per internetą: https://www.svis.smm.lt/

Tyagi, M., Tyagi, J., Rani, S., Jain, I. (2026). A paradigm shift in teachers' roles in the era of AI. In *Redefining Innovative Practices in the Age of AI* (pp. 294-297). CRC Press.

„Tūkstantmečio mokyklų" programa. Veiklų ir investicijų apžvalga. Prieiga per internetą: https://tukstantmeciomokyklos.lt/veiklu–ir–investiciju–apzvalga/

Ukwandu, E., Omisade, O., Jones, K., Thorne, S., Castle, M. (2025). The future of teaching and learning in the context of emerging artificial intelligence technologies. *Futures*, vol. 171. Prieiga per internetą: https://doi.org/10.1016/j.futures.2025.103616

UNESCO duomenų bazė. Prieiga per internetą: https://databrowser.uis.unesco.org/

United Nations (2025). The Sustainable Development Goals Report 2025. Prieiga per internetą: https://unstats.un.org/sdgs/report/2025/

Valavičienė, I. (2025). Nacionalinės švietimo agentūros 2024 m. pedagoginių darbuotojų (išskyrus aukštųjų mokyklų darbuotojus) kvalifikacijos tobulinimo stebėsenos apžvalga. Prieiga per internetą: https://www.nsa.smsm.lt/wp-content/uploads/2025/09/PKT-stebesenos-apzvalga_2024-m.pdf

Valstybės duomenų agentūros Oficialiosios statistikos portalas. Prieiga per internetą: https://osp.stat.gov.lt/

Valstybės kontrolė (2025). Švietimo skaitmeninė transformacija mokyklose (valstybinio audito ataskaita Nr. VAE4). Prieiga per internetą: https://www.valstybeskontrole.lt/LT/Product/24310/svietimo-skaitmenine-transformacija-mokyklose

Van Breukelen, D. H., & Theelen, H. (2026). Teacher Shortages in Developed Countries: A systematic literature review of measures and their effectiveness. Prieiga per internetą: https://ojs.omniscient.sg/index.php/jei/article/view/71656/70755

Zabulionis, A. (2020). Tarptautinio švietimo tyrimo OECD PISA Lietuvos ir kaimyninių šalių duomenų tikslinė antrinė analizė. Vilnius. Prieiga per internetą: https://www.nsa.smsm.lt/old/wp-content/uploads/2021/07/8764_NSA_PISA_analize_2020.09.pdf

Žydžiūnaitė, V. (2024). Educational Ethical Leadership: Characteristics and Styles. In: Eaton, S.E. (eds). Second Handbook of Academic Integrity. Springer International Handbooks of Education. Springer, Cham. Prieiga per internetą: https://doi.org/10.1007/978-3-031-54144-5_139

Žydžiūnaitė, V. (2025). Teacher leadership in school for student learning. Experiences of Lithuanian teachers. Bad Heilbrunn: Verlag Julius Klinkhardt, p. 217, 10.35468/6168. Prieiga per internetą: https://doi.org/10.25656/01:33108

Žydžiūnaitė, V., Butanavičius, V., Jurgilė, V., Kaminskienė, L. (2022). Leadership Within the Phenomenological Structure of Teacher Creativity. *Frontiers in Education, 7*:819848. Prieiga per internetą: https://doi.org/10.3389/feduc.2022.819848

1 priedas

Strateginiuose švietimo dokumentuose suformuluoti rodikliai ir siekiniai

1 lentelė

***Valstybės pažangos strategijos „Lietuvos ateities vizija „Lietuva 2050“ (2023)* poveikio rodikliai ir siekiniai**

Vertinimo rodiklis, matavimo vienetas (duomenų šaltinis)		Dokumente užfiksuota pradinė būklė (metai)	Rodiklio reikšmės kaita pastaraisiais metais (metai)				Siekinys 2050 m.
Mokinių, nepasiekusių 2 (iš 6) tarptautinio penkiolikmečių tyrimo PISA lygio, dalis (proc.) (EBPO)	skaitymo gebėjimų	24,4 18 vieta ES[37] (2018)	25,1 19 vieta ES (2015)	24,4 18 vieta ES (2018)	24,9 13 vieta ES (2022)	n. d.	Ne daugiau kaip 15 proc. visose srityse; Lietuva – pirmajame ES dešimtuke
	matematinio raštingumo	25,6 19 vieta ES (2018)	25,4 18 vieta ES (2015)	25,6 19 vieta ES (2018)	27,8 14 vieta ES (2022)	n. d.	
	gamtamokslinio raštingumo	22,2 17 vieta ES (2018)	24,8 19 vieta ES (2015)	22,2 17 vieta ES (2018)	21,8 10 vieta ES (2022)	n. d.	
Pilietinės galios indeksas (balais) (Pilietinės visuomenės institutas)		35,9 (2022)	35,9 (2022)	36,7 (2023)	36,8 (2024)	38,5 (2025)	60
Pasitikėjimas Lietuvos institucijomis ir organizacijomis (tarp jų – ir švietimo sistema) (Lietuvos ilgalaikis socialinis tyrimas (LIST)		Švietimui – nenustatyta	n. d.	n. d.	n. d.	n. d.	Pasiekti Skandinavijos šalių pasitikėjimo institucijomis lygį

37 | Pagal visų pasiekimų sričių 2015 m., 2018 m. ir 2022 m. rodiklius Lietuvai tekusi vieta skaičiuojama tarp šiuo metu ES priklausančių 27 šalių.

2 lentelė

***2021–2030 metų nacionalinio pažangos plano (2020)* trečiojo strateginio tikslo rodikliai ir siekiniai** (pagal suvestinę redakciją, galiojančią nuo 2024-11-09)

Vertinimo rodiklis, matavimo vienetas (duomenų šaltinis)	Dokumente užfiksuota pradinė būklė (metai)	Rodiklio reikšmės kaita pastaraisiais metais (metai)				Siektina reikšmė arba kitimo tendencija	
Planuojami rodikliai							
						2025 m.	2030 m.
18–24 metų jaunimo, neįgijusio vidurinio išsilavinimo ir nesimokančio, dalis (proc.) (VDA OSP)	6,4 (2023)	4,8 (2022)	6,4 (2023)	8,4 (2024)	5,9 (2025)	6	5
Per paskutines 4 savaites besimokiusių 25–64 m. asmenų dalis (proc.) (VDA OSP)	10,7 (2023)	8,5 (2022)	10,7 (2023)	9,8 (2024)	10,4 (2025)	10	15
Stebimi krypties rodikliai							
NMPP metu lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) patenkinamo pasiekimų lygio nepasiekusių aštuntokų dalis (proc.) (ŠVIS)	0,5 (2024)	0,8 (2023)	0,5 (2024)	2,4 (2025)	1,2 (2026)	Mažėjimas	
NMPP metu matematikos patenkinamo pasiekimų lygio nepasiekusių aštuntokų dalis (proc.) (ŠVIS)	10,2 (2024)	9,7 (2023)	10,2 (2024)	13,1 (2025)	19,8 (2026)	Mažėjimas	
Negalią turinčių mokinių, ugdomų įtraukiuoju būdu bendrosios paskirties švietimo įstaigose (bendrosiose klasėse) dalis nuo visų negalią turinčių mokinių skaičiaus (proc.) (ŠVIS)	54,9[38] (2023–2024 m. m.)	52,3 (2022–2023 m. m.)	54,9 (2023–2024 m. m.)	57,2 (2024–2025 m. m.)	59,1 (2025–2026 m. m.)	Didėjimas	
Mokinių, kartu su profesija siekiančių įgyti ir vidurinį išsilavinimą (ISCED 3 lygmuo), dalis (proc.) (VDA OSP)	27,0[39] (2023)	27,0 (2022)	27,0 (2023)	29,9 (2024)	29,5 (2025)	Didėjimas	
Įsidarbinusių 20–34 m. asmenų, prieš 1–3 metus gavusių profesinio mokymo diplomą kartu su viduriniu išsilavinimu arba po to, kai įgijo vidurinį išsilavinimą, dalis (proc.) (ŠVIS)	71,3[40] (2023)	71,6 (2022)	71,3 (2023)	76,6 (2024)	81,7 (2025)	Didėjimas	
NVŠ galimybėmis pasinaudojusių mokinių dalis (išskyrus ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programose dalyvaujančius vaikus) (proc.) (ŠVIS)	79,8[41] (2023)	77,3 (2022)	79,8 (2023)	82,1 (2024)	84,0 (2025)	Didėjimas	
Papildomai stebimi krypties rodikliai							
Švietimo pagalbą gaunančių mokinių dalis nuo visų mokinių, kuriems nustatytas pagalbos poreikis (proc.) (ŠVIS)	81,1[42] (2023–2024 m. m.)	80,8 (2022–2023 m. m.)	81,1 (2023–2024 m. m.)	88,5 (2024–2025 m. m.)	78,6 (2025–2026 m. m.)	Didėjimas	
Bendrojo ugdymo mokyklų, kuriose negalią turintys mokiniai ugdomi įtraukiuoju būdu (bendrosiose klasėse), skaičius (vnt.) (ŠVIS)	764[43] (2024–2025 m. m.)	752 (2022–2023 m. m.)	769 (2023–2024 m. m.)	764 (2024–2025 m. m.)	777 (2025–2026 m. m.)	Didėjimas	
Mokyklų, kuriose yra užtikrintas įėjimas ir judėjimas tarp aukštų judėjimo negalią turintiems asmenims, skaičius (vnt.) (ŠVIS)	143[44] (2024)	129 (2022)	140 (2023)	143 (2024)	158 (2025)	Didėjimas	
Mokyklinio amžiaus vaikų, nesimokančių mokykloje dėl socialinių, psichologinių ir kitų priežasčių ar kai priežastys nenurodytos, skaičius (išskyrus išvykimą į užsienį) (asmenys) (ŠVIS)	3 942[45] (2024)	3 792 (2022)	3 750 (2023)	3 942 (2024)	2 801 (2025)	Mažėjimas	
NMPP metu lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) patenkinamo pasiekimų lygio nepasiekusių ketvirtokų dalis (proc.) (ŠVIS)	3,1 (2024)	1,5 (2023)	3,1 (2024)	4,8 (2025)	11,9 (2026)	Mažėjimas	

38 | Perskaičiuotas rodiklis.
39 | Perskaičiuotas rodiklis.
40 | Perskaičiuotas rodiklis.
41 | Perskaičiuotas rodiklis.
42 | Perskaičiuotas rodiklis.
43 | Perskaičiuotas rodiklis.
44 | Perskaičiuotas rodiklis.
45 | Perskaičiuotas rodiklis.

Vertinimo rodiklis, matavimo vienetas (duomenų šaltinis)		Dokumente užfiksuota pradinė būklė (metai)	Rodiklio reikšmės kaita pastaraisiais metais (metai)				Siektina reikšmė arba kitimo tendencija
NMPP metu matematikos patenkinamo pasiekimų lygio nepasiekusių ketvirtokų dalis (proc.) (ŠVIS)		1,6 (2024)	1,4 (2023)	1,6 (2024)	2,6 (2025)	5,9 (2026)	Mažėjimas
PUPP metu lietuvių kalbos ir literatūros slenkstinio mokymosi pasiekimų lygio (4 balų) nepasiekusių mokinių dalis (proc.) (ŠVIS)		4,3[46] (2024)	4,7 (2022)	3,9 (2023)	4,3 (2024)	5,7 (2025)	Mažėjimas
PUPP metu matematikos slenkstinio mokymosi pasiekimų lygio (4 balų) nepasiekusių mokinių dalis (proc.) (ŠVIS)		23,7 (2024)	39,5 (2022)	25,2 (2023)	23,7 (2024)	12,9 (2025)	Mažėjimas
NVŠ galimybėmis pasinaudojusių specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių dalis (išskyrus ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programose dalyvaujančius, gabiuosius vaikus) (proc.) (ŠVIS)[47]		82,0[48] (2024)	76,5 (2022)	80,3 (2023)	82,0 (2024)	82,1 (2025)	Didėjimas
Vaikų, dalyvaujančių ikimokykliniame ugdyme, dalis nuo gimimo iki 5 metų amžiaus grupėje (proc.) (ŠVIS)		72,6[49] (2024)	66,7 (2022)	68,9 (2023)	72,6 (2024)	72,0 (2025)	Didėjimas
Vaikų, dalyvaujančių priešmokykliniame ugdyme, dalis 6 (5) metų amžiaus grupėje (proc.)[50] (ŠVIS)		89,9[51] (2023)	88,2 (2022)	89,9 (2023)	90,4 (2024)	93,7 (2025)	Didėjimas
Žemiausias pajamas turinčių namų ūkių asmenų, įgijusių aukštąjį išsilavinimą (ne mažiau kaip 4 metai), dalis (proc.) (VDA OSP)	25–29 metų	51,5 (2023)	37,1 (2022)	51,5 (2023)	35,5 (2024)	27,0 (2025)	Didėjimas
	30–34 metų	37,9 (2023)	29,3 (2022)	37,9 (2023)	35,1 (2024)	26,2 (2025)	Didėjimas
Per paskutines 4 savaites besimokiusių 65–74 metų asmenų dalis (proc.) (VDA OSP)		3,6 (2023)	1,8 (2022)	3,6 (2023)	2,7 (2024)	2,7 (2025)	Didėjimas
Pedagoginių studijų absolventų, dirbančių mokyklose po studijų praėjus 2 metams, dalis (proc.) (STRATA)		55,5 (2022)	60,0 (2023)	62,8 (2024)	69,1 (2025)		Didėjimas
55 metų ir vyresnių mokyklų mokytojų dalis (ISCED 1–3 lygmenys) (proc.) (ŠVIS)		43,8[52] (2024)	41,6 (2022)	43,0 (2023)	43,8 (2024)	44,8 (2025)	Mažėjimas
Mokytojų trūkumas prasidėjus mokslo metams (mokytojų skaičius) (asmenys) (ŠVIS)		353[53] (2024)	21 (2022)	151 (2023)	353 (2024)	217 (2025)	Mažėjimas
Mokytojų, turinčių magistro laipsnį, skaičius (asmenys) (ŠVIS)		5 521[54] (2024)	5 124 (2022)	5 262 (2023)	5 521 (2024)	5 762 (2025)	Didėjimas
Mokytojų, mokančių kelių dalykų, skaičius (asmenys) (ŠVIS)		14 099[55] (2024)	13 515 (2022)	13 099 (2023)	14 099 (2024)	14 319 (2025)	Didėjimas

46 | Perskaičiuotas rodiklis.
47 | Pakeista rodiklio skaičiavimo metodika.
48 | Perskaičiuotas rodiklis.
49 | Perskaičiuotas rodiklis
50 | Pateikiama amžiaus grupės nuo 6 metų dalis.
51 | Perskaičiuotas rodiklis.
52 | Perskaičiuotas rodiklis.
53 | Perskaičiuotas rodiklis.
54 | Perskaičiuotas rodiklis.
55 | Perskaičiuotas rodiklis.

3 lentelė

***Susitarimo dėl Lietuvos švietimo politikos (2021–2030) (2021)* įgyvendinimo pagrindiniai rodikliai ir siekiniai**

Vertinimo rodiklis, matavimo vienetas (duomenų šaltinis)	Dokumente užfiksuota pradinė būklė (metai)	Rodiklio reikšmės kaita pastaraisiais metais (metai)				Siekinys 2024 m.	Siekinys 2027 m.	Siekinys 2030 m.
2–5 metų vaikų, gyvenančių kaime ir dalyvaujančių ikimokyklinio ugdymo programoje, dalis (proc.) (ŠVIS)[56]	78,5[57] (2019–2020)	89,3 (2022–2023)	92,2 (2023–2024)	92,8 (2024–2025)	93,4 (2025–2026)	–	Ne mažiau kaip 70	–
Mokyklų, atitinkančių mokymosi ir vidaus bei išorės universalaus dizaino principus, skaičius (ŠVIS)[58]	11 (2021)	18 (2022)	20 (2023)	20 (2024)	27 (2025)	60	–	300
Mokyklų, turinčių fizinių ir virtualių laboratorijų STEAM mokymui, dalis (proc.) (ŠVIS)[59]	Nebuvo nustatyta	49,6 (2022)	51,7 (2023)	66,1 (2024)	74,5 (2025)	–	–	100
Vidurinio ugdymo programą baigusių asmenų, įgijusių profesinio mokymo kvalifikaciją, dalis (proc.)[60] (VDA OSP)	26,1 (2019)	27,0 (2022)	27,0 (2023)	29,9 (2024)	29,5 (2025)	–	35	–
Mokytojų vidutinio darbo užmokesčio dalis (proc.) nuo šalies vidutinio darbo užmokesčio[61] (VDA)	Nebuvo nustatyta	113,3 (2022)	111,8 (2023)	130,7 (2024 IV ketv.)	–	130	Tvarus darbo užmokesčio augimas	
8 klasę lankiusių mokinių iš žemo socialinio, ekonominio ir kultūrinio statuso šeimų, studijuojančių aukštojoje mokykloje, dalis (proc.) (ŠVIS)	22,7 (2021)[62]	20,7 (2022)	21,7 (2023)	17,7 (2024)	18,0 (2025)	–	–	Ne mažiau kaip 35 proc.
Vienam bendrojo ugdymo ir profesinio mokymo mokiniui (visas vidurinis išsilavinimas) tenkančių valstybės ir savivaldybių biudžetų lėšų dalis (proc.) nuo BVP, tenkančio vienam gyventojui (EBPO)	17,8 (2017)	17,8 (2019)	20,0 (2020)	18,6 (2021)	18,7 (2022)	–	–	Ne mažiau kaip 24 proc. nuo BVP, tenkančio vienam gyventojui

56 | Pakeista rodiklio skaičiavimo metodika.
57 | Perskaičiuotas rodiklis.
58 | Perskaičiuotas rodiklis.
59 | Bendrojo ugdymo mokyklų, turinčių laboratorijų, dalis (proc.); duomenų šaltinis: ŠVIS.
60 | Skaičiuojama mokinių, kartu su profesija siekiančių įgyti ir vidurinį išsilavinimą (ISCED 3 lygmuo), dalis (proc.).
61 | Mokytojų, dirbančių viešajame sektoriuje, vidutinis darbo užmokestis; šalies vidutinis darbo užmokestis be individualiųjų įmonių.
62 | Perskaičiuotas rodiklis.

4 lentelė

***UNESCO programos „Švietimas 2030“: Incheono deklaracijos ir veiksmų plano 4-am darnaus vystymosi tikslui įgyvendinti (2015)* įgyvendinimo rodikliai ir siekiniai**

Vertinimo rodiklis, matavimo vienetas (duomenų šaltinis)	Rodiklio reikšmės kaita pastaraisiais metais (metai)				Siekinys 2025 m.	Siekinys 2030 m.
Rodikliai, kurių siekinius Lietuva nusistatė savarankiškai						
Dalyvavimo organizuotoje mokymo veikloje vienus metus iki sukankant oficialiam pradiniam mokykliniam amžiui mastas (proc.) (UNESCO), žiūrėta 2026-04-23	99,4 (2021)	99,6 (2022)	98,0 (2023)	99,6 (2024)	100[63]	100
Vidurinio išsilavinimo mastas (proc.) (UNESCO), žiūrėta 2026-04-02	94,9 (2019)	90,8 (2020)	91,3 (2021)	n. d.	94[64]	95[65]
Jaunuolių, baigiančių pagrindinę mokyklą ir pasiekusių bent minimalų matematinio raštingumo gebėjimų lygį, dalis (proc.) (EBPO), žiūrėta 2026-04-02	74,6 (2015)	74,4 (2018)	72,2 (2022)	n. d.	80	85
Jaunuolių, baigiančių pagrindinę mokyklą ir pasiekusių bent minimalų skaitymo gebėjimų lygį, dalis (proc.) (EBPO), žiūrėta 2026-04-02	74,9 (2015)	75,6 (2018)	75,1 (2022)	n. d.	80	85
Mokytojų, turinčių bent minimalią reikalaujamą kvalifikaciją (ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo lygmuo), dalis[66] (proc.) (ŠVIS)	64,9 (2022–2023)	63,4 (2023–2024)	62,6 (2024–2025)	63,7 (2025–2026)	90	95
Rodikliai, kurių siekinius šalių bendrijai nustatė UNESCO						
Valdžios sektoriaus išlaidų dalis švietimui (proc.), TVF skaičiavimai (UNESCO)	13,2 (2019)	12,1 (2020)	12,7 (2021)	13,5 (2022)	15–20	15–20
Valdžios sektoriaus išlaidų dalis švietimui (proc.), UNESCO skaičiavimai (UNESCO)	11,4 (2019)	10,6 (2020)	11,4 (2021)	11,7 (2022)	15–20	15–20
Valdžios sektoriaus išlaidos švietimui kaip BVP dalis (proc.) (UNESCO)	3,9 (2019)	4,47 (2020)	4,24 (2021)	4,25 (2022)	4–6	4–6

63 | Atnaujintas siekinys.
64 | Atnaujintas siekinys.
65 | Atnaujintas siekinys.
66 | Lietuvoje šis siekinys stebimas, skaičiuojant atestuotų ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo mokytojų dalį.

5 lentelė

***ES Tarybos rezoliucijos dėl Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje strateginės programos, siekiant sukurti Europos švietimo erdvę ir imtis veiksmų vėlesniu laikotarpiu (2021–2030 m.) (2021)* įgyvendinimo švietimo sistemoje vertinimo rodikliai ir siekiniai[67]**

Vertinimo rodiklis, matavimo vienetas (duomenų šaltinis)		Lietuvos pradinė būklė (metai)	Rodiklio reikšmės kaita pastaraisiais metais (metai)				ES siekinys
							2030 m. siekinys
15-mečių, nepasiekusių 2 PISA pasiekimų lygmens, dalis (proc.) (EBPO)	skaitymo gebėjimų	24,4 (2018)	25,1 (2015)	24,4 (2018)	24,9 (2022)	n. d.	Mažiau nei 15 proc. kiekvienoje tyrimo srityje
	matematinio raštingumo	25,6 (2018)	25,4 (2015)	25,6 (2018)	27,8 (2022)	n. d.	
	gamtamokslinio raštingumo	22,2 (2018)	24,8 (2015)	22,2 (2018)	21,8 (2022)	n. d.	
8 klasės mokinių, nepasiekusių 2 ICILS pasiekimų lygmens, dalis (proc.) (IEA)		45 (2013)	45 (2013)	n. d.[68]	n. d.		Mažiau nei 15 proc.
Vaikų, dalyvaujančių ikimokyklinio ugdymo programose nuo 3 metų iki privalomo pradinio ugdymo amžiaus, dalis (proc.) (Eurostatas)		89,6 (2019)	92,1 (2021)	96,7 (2022)	96,2 (2023)	97,9 (2024)	Bent 96 proc.
18–24 m. jaunimo, neįgijusio vidurinio išsilavinimo ir nesimokančio, dalis (proc.) (Eurostatas)		6,4 (2023)	4,8 (2022)	6,4 (2023)	8,4 (2024)	5,9 (2025)	Mažiau nei 9 proc.
25–34 metų asmenų, įgijusių aukštąjį išsilavinimą, dalis (proc.) (Eurostatas)		56,2 (2020)	58,2 (2022)	57,4 (2023)	58,2 (2024)	60,8 (2025)	Bent 45 proc.
							2025 m. siekinys
25–64 metų asmenų, per paskutinius 12 mėnesių dalyvavusių mokymuose, dalis (proc.) (Eurostatas)		27,9 (2016)	28,5 (2011)	27,9 (2016)	31,4 (2022)	n. d.	Bent 47 proc.

67 | Rodiklius iš anglų kalbos išvertė ŠMSM ir NŠA.
68 | Buvo įvykdyti trys IEA ICILS ciklai: 2013 m., 2018 m. ir 2023 m. Lietuva dalyvavo tik 2013 m. cikle.

2 priedas

Leidinyje vartojamų sąvokų, susijusių su pedagoginiais darbuotojais, paaiškinimai

Mokytojas – asmuo, ugdantis mokinius pagal formaliojo arba neformaliojo švietimo programas (*Švietimo įstatymas*, 2 str., 18 d.).

Pagalbos mokiniui specialistas – specialusis pedagogas, tiflopedagogas, surdopedagogas, logopedas, socialinis pedagogas (pagal *Mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų (išskyrus psichologus) atestacijos nuostatus*, patvirtintus švietimo, mokslo ir sporto ministro 2008 m. lapkričio 24 d. įsakymu Nr. ISAK-3216 „Dėl Mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų (išskyrus psichologus) atestacijos nuostatų patvirtinimo“).

Pedagogas – asmuo, įgijęs aukštąjį (aukštesnįjį, įgytą iki 2009 m., arba specialųjį vidurinį, įgytą iki 1995 m.) išsilavinimą ir pedagogo kvalifikaciją (*Švietimo įstatymas*, 2 str., 21 d.).

Pedagoginis darbuotojas – asmuo, einantis pareigas, kurios nurodytos *Pareigybių, kurias atliekant darbas yra laikomas pedagoginiu, sąraše*, patvirtintame švietimo, mokslo ir sporto ministro 2003 m. spalio 9 d. įsakymu Nr. ĮSAK-1407 „Dėl pareigybių, kurias atliekant darbas yra laikomas pedagoginiu, sąrašo patvirtinimo“.

Švietimo pagalbos specialistas – asmuo, teikiantis profesinį orientavimą, švietimo informacinę, psichologinę, socialinę pedagoginę, specialiąją pedagoginę ir specialiąją pagalbą, sveikatos priežiūrą mokykloje, konsultacinę, mokytojų kvalifikacijos tobulinimo ir kitą pagalbą (pagal *Švietimo įstatymo* 6 str.).

I ir II dalių lentelių ir paveikslų sąrašas

1. Pagrindinių nacionalinių ir tarptautinių strateginių švietimo politikos siekių įgyvendinimas Lietuvoje

1.1. Pagrindinės ugdymo tobulinimo kryptys

1.1.1 lentelė Ikimokyklinis, priešmokyklinis ir bendrasis ugdymas tobulinamas, plėtojant įtrauktį ir dalyvavimą ugdymo programose, gerinant ugdymo rezultatus, stiprinant mokytojų bendruomenes, užtikrinant aprūpinimą ir finansavimą 26

1.2. Įtrauktis ir dalyvavimas ugdymo programose

1.2.1 lentelė Pasiekta pažangos, didinant daugelio amžiaus grupių vaikų (išskyrus 0–5 metų amžiaus grupę) dalyvavimą ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programose 28

1.2.1 pav. Nuo 2022 m. padidėjo ikimokyklinio ugdymo programoje dalyvaujančių vaikų nuo gimimo iki 5 metų ir priešmokyklinio ugdymo programoje dalyvaujančių 6 metų amžiaus grupės vaikų dalys 28

1.2.2 pav. Organizuotoje mokymo veikloje vienus metus iki sukankant oficialiam pradiniam mokykliniam amžiui dalyvauja virš 99 proc. vaikų 29

1.2.3 pav. Lietuvos ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programose dalyvaujančių vaikų dalis 2022–2024 m. viršijo *ES strateginės programos „Europa 2030“* siekinį 2030 m. 29

1.2.4 pav. 2024 m. Lietuvoje ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programose dalyvaujančių vaikų dalis viršijo 27 ES šalių vidurkį ir buvo viena didžiausių ES šalyse 30

1.2.5 pav. Per 2022–2025 metus paaugo kaimo vietovėse gyvenančių ikimokyklinio ugdymo programoje dalyvaujančių 2–5 metų vaikų dalis 30

1.2.2 lentelė Gerėjo ankstyvo pasitraukimo iš švietimo sistemos rodikliai 31

1.2.6 pav. 2025–2026 m. m., palyginti su ankstesniais trejais metais, reikšmingai sumažėjo nesimokančių mokykloje mokyklinio amžiaus vaikų skaičius 32

1.2.7 pav. 2022–2024 m. augusi anksti iš švietimo pasitraukusio jaunimo dalis Lietuvoje 2025 m. sumažėjo, o ES vidurkis mažėjo visą 2022–2025 m. laikotarpį 32

1.2.8 pav. 2025 m. didesnė nei Lietuvoje anksti iš švietimo pasitraukusio 18–24 m. jaunimo dalis buvo 20-yje ES šalių, mažesnė – 5 šalyse 33

1.2.3 lentelė Gerėjo negalią turinčių mokinių įtraukaus ugdymo galimybės, bet švietimo pagalbą gavusių mokinių dalis nuo visų mokinių, kuriems nustatytas pagalbos poreikis, sumažėjo 33

1.2.9 pav. Per trejus metus negalią turinčių mokinių, ugdomų įtraukiuoju būdu, dalis padidėjo nuo 52,3 proc. iki 59,1 proc. 33

1.2.10 pav. Per trejus metus 25 mokyklomis padaugėjo mokyklų, kuriose įtraukiuoju būdu ugdomi negalią turintys mokiniai 34

1.2.11 pav. Nuo 2022–2023 m. m. augusi, 2025–2026 m. m. sumažėjo švietimo pagalbą gavusių mokinių dalis nuo mokinių, kuriems nustatytas pagalbos poreikis 34

1.2.4 lentelė Padidėjo ir visų mokinių, ir SUP turinčių mokinių dalyvavimas NVŠ veiklose 35

1.2.12 pav. Per 2022–2025 m. didėjo tiek NVŠ veiklose dalyvaujančių visų mokinių, tiek SUP turinčių mokinių dalys 36

1.2.13 pav. NVŠ veiklose dalyvaujantys 6–21 m. asmenys, nepatenkantys į 7–17 m. amžiaus grupę, sudaro palyginti nedidelę visų dalyvių dalį 36

1.3. Ugdymo rezultatai ir poveikis

1.3.1 lentelė Įvertinus strateginių siekių įgyvendinimo rodiklių, susijusių su mokinių pasiekimais, pokytį, padėties pablogėjimas nustatytas dažniau nei pagerėjimas 38

1.3.1 pav. Nuo 2015 m. iki 2022 m. Lietuvoje mokinių, kurių žemi EBPO PISA skaitymo gebėjimai, dalis išliko panaši, matematinio raštingumo – padidėjo, gamtamokslinio raštingumo – sumažėjo 39

1.3.2 pav. 2022 m. Lietuvoje visų EBPO PISA tyrimo sričių 2 (iš 6) pasiekimų lygmens nepasiekusių mokinių buvo mažiau nei vidutiniškai ES 39

1.3.3 pav. 2023–2026 m. išaugo per NMPP patenkinamo lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) bei matematikos pasiekimų lygio nepasiekusių 4 klasės mokinių dalys 40

1.3.4 pav. 2023–2026 m. didėjo per NMPP patenkinamo matematikos pasiekimų lygio nepasiekusių 8 klasės mokinių dalis, ir ji buvo daug didesnė, nei nepasiekusiųjų patenkinamo lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) pasiekimų lygio 40

1.3.5 pav. Pastaraisiais metais šiek tiek padaugėjo mokinių, kurių žemi lietuvių kalbos ir literatūros PUPP pasiekimai, ir sumažėjo mokinių, kurių žemi matematikos PUPP pasiekimai 41

1.3.2 lentelė Pasiekta pažangos, stiprinant mokymąsi pagal vidurinio ugdymo ir profesinio mokymo programas, bet pablogėjo žemo SEK statuso mokinių įstojimo į aukštąsias mokyklas ir kai kurie mokymosi visą gyvenimą rodikliai 42

1.3.6 pav. 2022–2025 m. mokinių, siekiančių kartu įgyti profesiją ir vidurinį išsilavinimą, dalis kito nedaug 43

1.3.7 pav. Nuo 2022 m. iki 2025 m. įgijusių profesinę kvalifikaciją ir vidurinį išsilavinimą ir įsidarbinusių asmenų dalis padidėjo 10,1 proc. punkto 43

1.3.8 pav. Nuo 2022 m. iki 2025 m. į aukštąsias mokyklas įstojusių mokinių iš žemo SEK statuso šeimų dalis sumažėjo ir nebesiekė penktadalio 44

1.3.9 pav. 2022–2025 m. besimokančių 25–64 metų asmenų dalis sudarė apie 9–11 proc. 44

1.3.10 pav. 2022 m. Lietuvoje per metus besimokiusių suaugusiųjų dalis buvo 15,2 proc. punkto mažesnė nei vidutiniškai ES 45

1.3.3 lentelė Paaugo visuomenės pilietinė galia ir padaugėjo įgijusiųjų aukštąjį išsilavinimą, tačiau sumažėjo aukštąjį išsilavinimą įgijusių asmenų, kurių pajamos žemiausios 45

1.3.11 pav. Pastaraisiais metais Lietuvoje aukštąjį išsilavinimą įgijusių 25–34 metų asmenų dalis sudarė apie 60 proc., ir šis rodiklis viršijo ES siekinį 46

1.3.12 pav. 2025 m. Lietuva buvo trečioji tarp ES šalių pagal aukštąjį išsilavinimą įgijusių 25–34 metų asmenų dalį 46

1.3.13 pav. Asmenų iš žemų pajamų namų ūkių, įgijusių aukštąjį išsilavinimą, dalys pastaraisiais metais kito netolygiai 47

1.3.14 pav. 2022–2025 m. Lietuvos visuomenės pilietinė galia pamažu augo ir pasiekė 38,5 balo (iš 100 balų) 47

1.4. Mokytojai ir jų darbo sąlygos

1.4.1 lentelė Didžioji dalis mokytojų ir jų darbo sąlygų rodiklių rodo pažangą, tačiau iššūkiais išlieka vyresnio amžiaus mokytojų dalies augimas ir ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo mokytojų atitiktis kvalifikaciniams reikalavimams 49

1.4.1 pav. Mokytojų, turinčių magistro laipsnį, skaičius nuo 2022 m. iki 2025 m. paaugo 638 asmenimis 50

1.4.2 pav. Nuo 2022–2023 m. m. iki 2025–2026 m. m. sumažėjo ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo lygmens mokytojų, atitinkančių kvalifikacinius reikalavimus, dalis 50

1.4.3 pav. Nuo 2022 m. iki 2025 m. daugiau kaip 800 išaugo mokytojų, mokančių kelių dalykų, skaičius 51

1.4.4 pav. 55 metų ir vyresnių mokytojų dalis nuo 2022 m. iki 2025 m. paaugo 3,2 proc. punkto 51

1.4.5 pav. Nuo 2022 m. iki 2024 m. II ketv. mokytojų vidutinio darbo užmokesčio dalis nuo šalies vidutinio darbo užmokesčio pamažėjo, tačiau vėliau padidėjo ir 2024 m. IV ketvirtį sudarė 130,7 proc. 52

1.4.6 pav. Pedagoginių studijų absolventų, dirbančių mokyklose po studijų praėjus 2 metams, dalis 2022–2025 m. augo ir 2025 m. sudarė daugiau kaip du trečdalius 52

1.5. Mokyklų aprūpinimas ir švietimo finansavimas

1.5.1 lentelė Pagerėjo mokyklų aplinkos pritaikymas negalią turintiems asmenims, augo aprūpintų laboratorijomis STEAM mokymui mokyklų dalis 53

1.5.1 pav. Per 2022–2025 m. kasmet į vis daugiau mokyklų galėjo patekti ir judėti tarp aukštų judėjimo negalią turintys asmenys 54

1.5.2 pav. Per trejus metus mokyklų, turinčių fizinių ir virtualių laboratorijų STEAM mokymui, dalis išaugo nuo 49,6 proc. iki 74,5 proc. 55

1.5.2 lentelė Augo valdžios sektoriaus išlaidų dalis švietimui ir mokiniui tenkančių valstybės ir savivaldybių biudžetų lėšų dalis nuo BVP vienam gyventojui 56

1.5.3 pav. 2022 m. Lietuvos valdžios sektoriaus išlaidų dalis švietimui nesiekė UNESCO siekinio 56

1.5.4 pav. Lietuva pateko tarp ES šalių, kuriose valdžios sektoriaus išlaidų dalis švietimui buvo didžiausia (TVF skaičiavimai) 56

1.5.5 pav. Lietuva pagal valdžios sektoriaus išlaidų dalį švietimui atitinka ES šalių skirstinio vidurį (UNESCO skaičiavimai) 57

1.5.6 pav. Lietuvos valdžios sektoriaus išlaidos švietimui kaip BVP dalis pasiekė UNESCO siekinio minimalią ribą 57

1.5.7 pav. Lietuva pateko tarp ES šalių, kuriose valdžios sektoriaus išlaidos švietimui kaip BVP dalis buvo mažesnės 58

1.5.8 pav. 2020 m. paaugusi vienam bendrojo ugdymo ir profesinio mokymo mokiniui tenkančių valstybės ir savivaldybių biudžetų lėšų dalis nuo BVP vienam gyventojui nuo 2021 m. sumažėjo 58

2. Kiti ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo būklės ir švietimo aplinkos rodikliai

2.1. Mokinių pasiekimai ir jų kaita

2.1.1 pav. Lietuvos mokinių IEA PIRLS, IEA TIMSS ir EBPO PISA rezultatai – aukštesni ar artimi tarptautiniams vidurkiams 60

2.1.1 lentelė IEA PIRLS ir IEA TIMSS duomenys apie skirtingus pasiekimų lygmenis pasiekusius mokinius atskleidžia, kad 4 klasės mokinių pasiekimų rodikliai dažniau augo, o 8 klasės – žemėjo 61

2.1.2 lentelė Nuo 2018 m. iki 2022 m. Lietuvos mokinių pasiskirstymas pagal EBPO PISA pasiekimų lygmenis pakito nedaug 62

2.1.2 pav. EBPO duomenimis, Lietuvos švietimo sistema – tarp atspariausių 62

2.1.3 pav.	2026 m. NMPP duomenimis, didžiausios 4 ir 8 klasių mokinių dalies pasiekimai atitiko pagrindinį pasiekimų lygį	63
2.1.4 pav.	Kitaip nei ankstesniais metais, nuo 2025 m. iki 2026 m. bent pagrindinį pasiekimų lygį per NMPP pasiekusių 4 ir 8 klasių mokinių dalys dažniausiai sumažėjo	64
2.1.5 pav.	NMPP duomenimis, nuo 2025 m. iki 2026 m. žemų pasiekimų 4 ir 8 klasių mokinių dalys dažniausiai padidėjo	64
2.1.6 pav.	2025 m. per PUPP didžiausios mokinių dalies pasiekimai atitiko pagrindinį pasiekimų lygį	65
2.1.7 pav.	Nuo 2022 m. iki 2025 m. per lietuvių kalbos ir literatūros bei matematikos PUPP 7–10 balų įvertinimą gavusių mokinių dalys suartėjo	65
2.1.8 pav.	2025 m. atskirose savivaldybėse bent pagrindinį lietuvių kalbos ir literatūros pasiekimų lygį per PUPP pasiekė 38–72 proc., matematikos – 23–81 proc. mokinių	65
2.1.9 pav.	2025 m. tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis išaugo labiau nei ankstesniais metais	66
2.1.10 pav.	2025 m. vidutiniškai miestų savivaldybėse tris ir daugiau VBE išlaikė 87,9 proc. abiturientų, kitose savivaldybių grupėse – mažiau	66
2.1.11 pav.	Per keletą pastarųjų mokslo metų apie 70–80 Lietuvos mokinių kasmet laimėjo tarptautinių olimpiadų medalius ir prizines vietas	67
2.1.12 pav.	2024–2025 m. m. santykinai daugiausia olimpiadų prizininkų buvo kai kuriose mažosiose savivaldybėse, valstybinėse ir nevalstybinėse mokyklose	67
2.1.13 pav.	Lietuvos penkiolikmečių reiškiami vidinės motyvacijos aspektai – žemesni nei EBPO vidurkis	68
2.1.14 pav.	Lietuvos penkiolikmečių emocinės savijautos ir priklausymo mokyklai rodikliai yra žemesni nei EBPO vidurkis	69
2.1.15 pav.	Alkoholio vartojimo priežastys tarp 15–16 metų mokinių Lietuvoje dažniausiai susijusios su emocine savijauta	70

2.2. Mokinių pasiekimų atotrūkiai

2.2.1 pav.	Bent pagrindinį lietuvių kalbos ir literatūros pasiekimų lygį dažniau pasiekia ir daugiau VBE išlaiko mergaitės, o matematikos pasiekimai pagal lytį skiriasi įvairiai	72
2.2.1 lentelė	Per metus ir berniukų, ir mergaičių NMPP, PUPP ir VBE rodikliai dažniausiai kito ta pačia linkme – ir vienų, ir kitų didėjo arba mažėjo	73
2.2.2 pav.	Pagal NMPP, PUPP ir VBE rodiklius žemiausi – rusų kalba besimokiusių mokinių pasiekimai	74
2.2.2 lentelė	2026 m. miestų mokyklose lietuvių, lenkų ir rusų kalbomis besimokę 8 klasės mokiniai pasiekė aukštesnius lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) bei matematikos NMPP rezultatus nei besimokiusieji kaimo vietovių mokyklose	75
2.2.3 lentelė	Per metus lietuvių, lenkų ir rusų kalbomis besimokiusių mokinių NMPP, PUPP ir VBE rodikliai kito ta pačia kryptimi – visų arba didėjo, arba mažėjo	76
2.2.3 pav.	Rusų tautinės mažumos mokinių gimtosios kalbos PUPP rezultatai buvo aukštesni už lenkų tautinės mažumos mokinių gimtosios kalbos rezultatus	76
2.2.4 pav.	Miesto mokyklų mokinių NMPP, PUPP ir VBE rodikliai aukštesni nei kaimo mokyklų mokinių	77
2.2.4 lentelė	Mokinių pasiekimų rodiklių pokytis (augimas ar kritimas) per metus kaimo vietovių mokyklose dažniausiai buvo didesnis nei miestų mokyklose	78
2.2.5 pav.	Nevalstybinių mokyklų mokiniai pasiekia aukštesnius NMPP, PUPP ir VBE rezultatus	78
2.2.5 lentelė	Per metus savivaldybių, valstybinių ir nevalstybinių mokyklų mokinių pasiekimų rodikliai dažniausiai keitėsi vienoda linkme – visų arba didėjo, arba mažėjo	79

2.2.6 pav. 2023 m. IEA TIMSS duomenimis, Lietuvoje, kaip ir visose tyrime dalyvavusiose šalyse vidutiniškai, mokinių iš aukšto SEK statuso šeimų rezultatai buvo gerokai aukštesni už žemo SEK statuso mokinių rezultatus 80

2.2.7 pav. Aukštesnių rezultatų dažniau pasiekiama didesnių miestų mokyklose, kurių mokinių SEK statuso indekso vidurkis paprastai aukštesnis 80

2.2.8 pav. Didžiausias ketverių metų NMPP 4 kl. lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) rezultatų svertinis vidurkis buvo Kauno m., o labiausiai didėjo – Biržų r. ir Alytaus r. savivaldybėse 81

2.2.9 pav. Didžiausias ketverių metų NMPP 4 kl. matematikos rezultatų svertinis vidurkis buvo Kauno m. savivaldybėje, o labiausiai padidėjo – Molėtų r. savivaldybėje 82

2.2.10 pav. Didžiausias ketverių metų NMPP 8 kl. lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) rezultatų svertinis vidurkis buvo Kauno m. savivaldybėje, o labiausiai padidėjo – Alytaus r. ir Širvintų r. savivaldybėse 83

2.2.11 pav. Didžiausias ketverių metų NMPP 8 kl. matematikos rezultatų svertinis vidurkis buvo Kauno m. ir Vilniaus m. savivaldybėse, o labiausiai didėjo – Širvintų r. savivaldybėje 84

2.2.12 pav. Didžiausias ketverių metų PUPP lietuvių kalbos ir literatūros rezultatų svertinis vidurkis buvo Kauno m. savivaldybėje, o labiausiai rezultatai augo – Kalvarijos savivaldybėje 85

2.2.13 pav. Didžiausias ketverių metų PUPP matematikos rezultatų svertinis vidurkis buvo Vilniaus m. savivaldybėje, o labiausiai didėjo – Ignalinos r., Kupiškio r. ir Neringos savivaldybėse 86

2.2.14 pav. Didžiausias ketverių metų VBE lietuvių kalbos ir literatūros rezultatų svertinis vidurkis buvo Pagėgių ir Jurbarko r. savivaldybėse, o labiausiai augo – Šakių r. savivaldybėje 87

2.2.15 pav. Didžiausias ketverių metų VBE matematikos rezultatų svertinis vidurkis buvo Vilniaus m. savivaldybėje, o labiausiai didėjo – Kalvarijos savivaldybėje 87

2.2.16 pav. 2025 m. matyti ryški sąsaja tarp mokinių pasiekimų ir SEK konteksto 88

2.3. Mokymosi pagal švietimo programas aprėptis ir tolesnis mokymasis

2.3.1 pav. 2022–2025 m. mokymosi pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo lygmens programas aprėptis augo, pagal pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas – išliko panaši 90

2.3.2 pav. 2022–2025 m. pastebimai augo po vidurinio ugdymo toliau besimokančių ar dirbančių asmenų dalis 90

2.3.3 pav. 2022–2025 m. didžioji dalis pagrindinį išsilavinimą įgijusių mokinių toliau mokėsi bendrojo ugdymo mokyklose 91

2.3.4 pav. 2022–2025 m. pagrindinį išsilavinimą įgijusių ir toliau besimokančių mokinių dalis miestų savivaldybėse mažėjo, žiedinėse savivaldybėse – didėjo 91

2.3.5 pav. 2022–2025 m. pagrindinį išsilavinimą profesinio mokymo įstaigose įgiję mokiniai dažniausiai toliau mokėsi profesinio mokymo įstaigose 92

2.3.6 pav. 2022–2025 m. augo mokinių, įgijusių vidurinį išsilavinimą bendrojo ugdymo mokykloje ir besimokančių universitete, dalis 92

2.3.7 pav. 2022–2025 m. didžiausia vidurinį išsilavinimą profesinio mokymo įstaigose įgijusių mokinių dalis toliau mokėsi profesinio mokymosi įstaigose 93

2.3.8 pav. Didesnę anksti iš švietimo pasitraukusių jaunuolių dalį sudaro vaikinai 93

2.3.9 pav. Per 2022–2025 m. laikotarpį didžiausia buvo kaime gyvenančių anksti iš švietimo pasitraukusių vaikinų dalis 94

2.3.10 pav. 2022–2024 m. augusios, neišlaikusių egzaminų ir negavusių brandos atestatų merginų ir vaikinų, gyvenančių miestuose, dalys 2025 m. šiek tiek sumažėjo 94

2.3.11 pav. 2023–2025 m. Lietuvoje 15–29 m. nedirbančio ir nesimokančio jaunimo dalis buvo didesnė nei vidutiniškai 27 ES šalyse 95

2.3.12 pav. Per 2022–2025 m. Lietuvoje nedirbančio ir nesimokančio 15–29 m. jaunimo dalis padidėjo, ir 2025 m. Lietuva buvo šeštoje vietoje ES 95

2.3.13 pav. 2025 m., palyginti su 2022 m., nedirbančių ir nesimokančių 15–29 m. vaikinų dalis padidėjo kiek labiau nei merginų 95

2.3.14 pav. Ir 2022, ir 2025 m. daugiausia mokinių dalyvavo sporto ir muzikos krypčių NVŠ veiklose 96

2.3.15 pav. 2022–2025 m. augo lankančių NVŠ programas mokyklos būreliuose mokinių dalis 97

2.3.16 pav. 2022–2025 m. didžiausia mokinių apskritai ir SUP turinčių mokinių dalis lankė NVŠ, mokydamiesi 1–4 klasėse 97

2.3.17 pav. 2022–2025 m. augo visų klasių mokinių dalyvavimas NVŠ veiklose, finansuojamose iš valstybės biudžeto; didžiausia dalis pasinaudojusiųjų šiuo finansavimu – tarp 1–4 klasių mokinių 97

2.3.18 pav. Nors 2022–2025 m. NVŠ dalyvavo mažesnė užsienio šalių pilietybę turinčių mokinių nei Lietuvos piliečių dalis, atotrūkis tarp šių grupių sparčiai mažėjo 98

2.4. Mokinių ir pedagoginių darbuotojų skaičius

2.4.1 pav. 2022–2025 m. mažėjo ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, augo – pagrindinio ir vidurinio ugdymo mokinių skaičius 100

2.4.2 pav. Per 2022–2025 m. kaimo ikimokyklinio ugdymo mokyklose mokinių skaičius augo, miesto – mažėjo 100

2.4.3 pav. 2022–2025 m. labiausiai išaugo mokinių skaičius miestų nevalstybinėse bendrojo ugdymo mokyklose, labiausiai sumažėjo – savivaldybių bendrojo ugdymo mokyklose kaimo vietovėse 101

2.4.4 pav. Per 2022–2025 m. labiausiai išaugo mokinių skaičius miestų gimnazijose, labiausiai sumažėjo – kaimo gimnazijose 101

2.4.5 pav. Per 2022–2025 m. bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičius augo 18 savivaldybių, mažėjo – 42 savivaldybėse 102

2.4.6 pav. Per 2022–2024 m. pagal visas ugdymo programas ugdomų Lietuvoje kitų šalių piliečių skaičius ir dalis didėjo, o 2025 m. padidėjo tik ugdomų pagal vidurinio ugdymo programą skaičius ir dalis, pagal kitas programas – sumažėjo 102

2.4.7 pav. Kasmet mažėjo užsienio šalių piliečių, ugdomų lietuvių kalba, dalis, didėjo ugdomų rusų, ukrainiečių kalbomis dalys 103

2.4.8 pav. Užsienio šalių piliečių pasiskirstymas pagal mokomąsias kalbas atskleidžia savivaldybių siūlomas ugdymo galimybes 104

2.4.1 lentelė Per trejus metus sumažėjus naujai atvykusių mokytis užsienio šalių piliečių, mažėjo ir besimokančiųjų išlyginamosiose klasėse skaičius 104

2.4.2 lentelė Dauguma SUP turinčių ikimokyklinio ugdymo mokinių ugdomi bendrosiose grupėse 105

2.4.9 pav. 2022–2025 m. negalią turinčių vaikų, ugdomų ikimokyklinio ugdymo mokyklų bendrosiose grupėse, dalis augo, o specialiosios paskirties mokyklose ir grupėse – mažėjo 105

2.4.3 lentelė Dauguma SUP turinčių bendrojo ugdymo mokinių ugdomi bendrosios paskirties mokyklų bendrosiose klasėse 106

2.4.10 pav. Per 2022–2025 m. augo negalią turinčių bendrojo ugdymo mokinių, ugdomų bendrosios paskirties klasėse, dalis, mažėjo – ugdomų specialiosiose mokyklose dalis 106

2.4.11 pav. Ir 2022, ir 2025 m. vidutiniškai didžiausią dalį didelių ir labai didelių SUP turintys mokiniai sudarė mažųjų savivaldybių grupėje 107

2.4.12 pav. Ir 2022, ir 2025 m. didžiausia dalis mokinių buvo vežiojama žiedinėse savivaldybėse; 2025 m. buvo vežiojama nuo 1,8 proc. Vilniaus m. iki 74,1 proc. Panevėžio r. savivaldybės mokinių 107

2.4.13 pav. Nuo 2022 iki 2025 m. kasmet augo pedagoginių darbuotojų skaičius 108

2.4.14 pav. Nuo 2022 iki 2025 m. ikimokyklinio ugdymo mokyklose labiausiai augo pagalbos mokiniui specialistų, bendrojo ugdymo mokyklose – mokytojų, profesinio mokymo įstaigose – profesijos mokytojų skaičius 108

2.4.15 pav. Nuo 2023 iki 2025 m. kasmet augo mokytojo padėjėjų ir mokinio padėjėjų skaičius 109

2.5. Mokyklų skaičius, mokyklų ir klasių dydis

2.5.1 pav. Per trejus metus sumažėjo ikimokyklinio ugdymo ir bendrojo ugdymo mokyklų skaičius 110

2.5.2 pav. 2022–2025 m. mažėjo savivaldybių mokyklų skaičius mieste ir kaime; augo nevalstybinių ikimokyklinio ugdymo mokyklų skaičius kaime, bendrojo ugdymo mokyklų – mieste 111

2.5.3 pav. 2022–2025 m. labiausiai mažėjo pagrindinių mokyklų skaičius 111

2.5.4 pav. Per 2022–2025 m. stipriai išaugo NVŠ paslaugas teikiančių kitų (ne NVŠ ir FŠPU mokyklų) švietimo teikėjų skaičius, o kaime sumažėjo NVŠ ir FŠPU mokyklų 112

2.5.5 pav. Per 2022–2025 m. 19-oje savivaldybių sumažėjo, 23-ose savivaldybėse padidėjo bendrojo ugdymo mokyklų, kuriose mokėsi mažiau kaip 200 mokinių, dalis 112

2.5.6 pav. Per 2022–2025 m. labiausiai sumažėjo vienam mokiniui tenkantis ikimokyklinio ugdymo mokyklos plotas mieste, mokyklose lietuvių mokomąja kalba, labiausiai išaugo – mokyklose rusų mokomąja kalba 113

2.5.7 pav. Per 2022–2025 m. labiausiai mažėjo vienam mokiniui tenkantis bendrojo ugdymo mokyklos plotas kaime, keliomis mokomosiomis kalbomis mokančiose mokyklose, labiausiai augo – mokyklose rusų mokomąja kalba 113

2.5.8 pav. Per 2022–2025 m. vidutinis klasės (grupės) mokinių skaičius vidurinio ugdymo lygmenyje augo, kituose lygmenyse – mažėjo 114

2.5.9 pav. Per 2022–2025 m. vidutinis klasės komplekto dydis augo žiedinių savivaldybių grupėje, kitose – nekito arba mažėjo 114

2.5.10 pav. 2022–2025 m. ir mieste, ir kaime mažėjo jungtinėse klasėse besimokančių 1–4 klasių mokinių dalis ir jungtinių klasių komplektų dalis 115

2.5.11 pav. Per 2022–2025 m. savivaldybių, kuriose neliko jungtinėse klasėse besimokančių 1–4 kl. mokinių, skaičius padidėjo nuo 17 iki 23 115

2.6. Ugdymo finansavimas ir aprūpinimas

2.6.1 pav. Nuo 2022 m. iki 2025 m. valstybė ir savivaldybės didino švietimo finansavimą – ir kaip BVP dalį, ir skiriamą lėšų sumą 118

2.6.2 pav. Nuo 2022 m. iki 2025 m. valstybė ir savivaldybės didino ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo finansavimą – ir kaip BVP dalį, ir skiriamų lėšų sumą 118

2.6.3 pav. Nuo 2022 m. iki 2025 m. augo lėšos, tekusios vienam besimokančiam asmeniui ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo mokyklose 119

2.6.4 pav. Pagal lėšas, per metus skirtas vienam mokiniui, besimokančiam pradinio ugdymo mokykloje, ir vienam mokiniui, besimokančiam pagrindinio ugdymo mokykloje, 2022 m. Lietuva pateko tarp mažiau lėšų skiriančių ES šalių 119

2.6.5 pav. Nuo 2022 m. iki 2025 m. daugelyje savivaldybių didėjo mokymo lėšos (proc.), panaudotos pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti, švietimo pagalbai teikti ir mokymo priemonėms įsigyti 120

2.6.6 pav. Fizinių ir juridinių asmenų skiriamos lėšos ikimokyklinio ugdymo mokyklose sudarė didesnę dalį (proc.) visų lėšų nei bendrojo ugdymo mokyklose 120

2.6.7 pav. 2022–2025 m. lėtai augo visiškai pritaikytų asmenims su negalia mokyklų dalis 121

2.6.8 pav. Ir 2022, ir 2025 m. didžiausia pritaikytų bendrojo ugdymo mokyklų, kuriose asmuo su negalia gali judėti tarp aukštų, dalis buvo žiedinėse savivaldybėse 121

2.6.9 pav. Pagal 2024 m. standartą, Lietuvos švietimo skaitmenizavimas suprantamas kaip nuoseklus infrastruktūros, skaitmeninio turinio ir ugdymo procesų modernizavimas 122

2.6.10 pav. 2022–2025 m. mokyti(s) skirtų kompiuterių skaičius, tenkantis šimtui mokinių, didėjo tiek mieste, tiek kaime 123

2.6.11 pav. 2022–2025 m. mokyti(s) skirtų kompiuterių skaičius šimtui mokinių didėjo visų grupių savivaldybių mokyklose 123

2.6.12 pav. 2023–2025 m. aprūpinimas interaktyviosiomis lentomis šalyje (mieste ir kaime) šiek tiek mažėjo, interaktyviaisiais ekranais – didėjo 124

2.7. Švietimo kontekstas

2.7.1 pav. Didėjo pagal amžių pradiniam, pagrindiniam ir viduriniam ugdymui ir mažėjo ikimokykliniam ir priešmokykliniam ugdymui priskirtinų gyventojų skaičius 126

2.7.2 pav. Gyventojų skaičiaus mažėjimas aktualiausias, organizuojant ugdymą pagal ISCED 0 lygmens programas 126

2.7.3 pav. Kasmet augo vienam gyventojui tenkantis BVP 127

2.7.4 pav. Lietuvoje vienam gyventojui tenkantis BVP buvo mažesnis nei vidutiniškai ES 127

2.7.5 pav. Vidutinis darbo užmokestis šalyje kasmet augo 127

2.7.6 pav. Vidutinis darbo užmokestis didėjo visose savivaldybėse 128

2.7.7 pav. Lietuvoje yra viena didžiausių pajamų nelygybė ES 128

2.7.8 pav. Kaimo vietovėse nedarbo lygis yra didesnis nei miestuose 128

2.7.9 pav. Daugumoje savivaldybių sumažėjo registruotų bedarbių dalis 129

2.7.10 pav. Auga jaunimo nuo 20 iki 24 metų skurdo rizikos lygis (proc.) 129

2.7.11 pav. Lietuva pateko tarp ES šalių, kuriose vaikų ir jaunimo, patiriančių skurdo riziką, dalis mažėjo 130

2.7.12 pav. Į savivaldybes daugiau žmonių atvyko, nei išvyko į užsienio valstybes 130

2.7.13 pav. Nepilnamečių padarytų nusikalstamų veikų skaičius, tenkantis 10 000 gyventojų, yra didžiausias miestų savivaldybėse 131

2.7.14 pav. Visose ES šalyse nuo 2015 m. iki 2022 m. sumažėjo jaunimo dalyvavimas kultūrinėse veiklose 131

2.7.15 pav. Lietuvos vyrų fizinė sveikata yra prastesnė nei moterų ir ES šalių vidurkis 131

3. Pedagoginio darbuotojo vaidmenys ir jam keliami uždaviniai

3.1 lentelė Lūkesčiai mokytojams visų pirma formuojami per veiklas, atliekamas ugdymo procese 137

3.2 lentelė Didžioji dalis mokytojų pareigų, nurodytų *Švietimo įstatyme (2011)*, yra susijusios su ugdymo veikla 138

3.3 lentelė Bendrosiose programose nurodytos veiklos, kurias mokytojai turi atlikti, įgyvendindami šias programas 139

3.4 lentelė Šalia ugdomųjų veiklų mokytojai vykdo ir veiklas mokyklos ar kito švietimo teikėjo bendruomenei 140

3.5 lentelė Tėvai (globėjai, rūpintojai) turi aiškiai apibrėžtas teises ir pareigas 142

3.1 pav. Nuo 2018 m. iki 2024 m. Lietuvoje reikšmingai išaugo pradedančiųjų mokytojų, kuriems buvo skirtas mentorius, dalis 143

3.6 lentelė 2022–2026 metais Lietuvoje apginta 18 disertacijų, kuriose buvo analizuojamos tiesiogiai su pedagoginiais darbuotojais siejamos temos 145

3.7 lentelė Beveik trečdalis pagal Lietuvos mokslo tarybos projektą „Edukacinių tyrimų proveržis“ įgyvendinamų tyrimų yra skirti pedagoginių darbuotojų temoms 146

4. Pedagoginio personalo sudėtis

4.1 lentelė Per 2022–2025 m. labiausiai augo pagalbos mokiniui specialistų skaičius 148

4.1 pav. Ir 2022 m., ir 2025 m. moterys sudarė didžiąją dalį pedagoginių darbuotojų visose pareigybių grupėse 148

4.2 pav. Ir 2022 m., ir 2025 m. Lietuvoje vidutiniškai jauniausi buvo ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo mokytojai, taip pat švietimo pagalbos specialistai 149

4.3 pav. Lietuvoje, palyginti su kitomis EBPO šalimis, dirba didžiausia dalis mokytojų, kurių amžius – 50 ir daugiau metų 149

4.2 lentelė 2022 m. ir 2025 m. didžiausia dalis pedagoginių darbuotojų turėjo daugiau kaip 25 metų pedagoginio darbo stažą 150

4.4 pav. Lietuvoje pedagogo profesiją kaip antrąją karjerą pasirinkusių mokytojų yra mažiau nei vidutiniškai EBPO šalyse 151

4.5 pav. 2022 m. ir 2025 m. maždaug kas trečias ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo mokytojas neturėjo suteiktos kvalifikacinės kategorijos 152

4.6 pav. Ir 2022 m., ir 2025 m. apytiksliai du penktadaliai bendrojo ugdymo mokytojų buvo įgiję vieną iš aukščiausių kvalifikacinių kategorijų 153

4.7 pav. Nuo 2022 m. iki 2025 m. tarp pagalbos mokiniui specialistų didėjo neturinčiųjų kvalifikacinės kategorijos dalis 153

4.8 pav. Nuo 2022 m. iki 2025 m. profesijos mokytojų, neturinčių kvalifikacinės kategorijos, dalis augo, o aukštesnių kategorijų dalys – išliko stabilios arba mažėjo 153

4.9 pav. 2025 m., palyginti su 2022 m., daugumoje savivaldybių bendrojo ugdymo mokytojų, turinčių reikiamą dalykinį pasirengimą, dalis sumažėjo 154

5. Pedagoginių darbuotojų darbo sąlygos

5.1 pav. Nuo 2022 m. iki 2025 m. mokytojų, turinčių visą arba didesnį darbo krūvį, dalis padidėjo 50-yje savivaldybių 157

5.2 pav. Lietuvos mokytojų darbo valandų skaičius per savaitę yra vienas didžiausių tarp EBPO šalių 157

5.3 pav. Mokytojų dalykininkų, mokančių daugiau nei vieno dalyko, dalis ir 2022 m., ir 2025 m. buvo didžiausia žiedinių ir didesniųjų savivaldybių grupėse 158

5.4 pav. Įgyvendinant projektus „Tęsk“ ir „Tęsk: ateik, tobulėk, prisidėk!“, pedagogai daugiausia įgijo ikimokyklinio, pradinio ugdymo ir specialiosios pedagogikos specializacijas 159

5.5 pav. Pagalbos mokiniui specialistai 2022–2025 m. dažniau nei kiti pedagoginiai darbuotojai dirbo keliose mokyklose 159

5.6 pav. Mokytojų, dirbančių ne vienoje mokykloje, dalys savivaldybėse ir 2022 m., ir 2025 m. buvo nevienodos, 2025 m. svyravo nuo 4,9 proc. iki 23,8 proc. 160

5.7 pav. Nuo 2022 m. iki 2025 m. visose savivaldybių grupėse paaugo dalis pedagoginių darbuotojų, kurie dirba kitoje savivaldybėje, negu jų deklaruota gyvenamoji vieta 161

5.8 pav. Mokytojų vidutinis mėnesinis darbo užmokestis nuo 2022 m. iki 2025 m. kasmet augo 161

5.9 pav. 2023–2024 m. m. teisės aktuose nustatytas Lietuvos pagrindinio ugdymo mokytojų metinis darbo užmokesčio dydis pedagoginio darbo pradžioje tarp Europos šalių buvo 20-oje, o pasiekus karjeros viršūnę – 23-oje vietoje 162

5.10 pav. Lietuva patenka tarp 9 Europos šalių, kuriose mokytojams prireikia nuo 21 iki 30 pedagoginio darbo metų, kad pasiektų didžiausią teisės aktuose nustatytą darbo užmokestį 162

5.11 pav. Nuo 2022 m. iki 2025 m. miestų savivaldybių grupėje vidutinis mokinių ir mokytojų skaičiaus santykis išliko didžiausias 163

5.12 pav. 2023 m. Lietuvos mokinių ir mokytojų skaičiaus santykis pradinio ugdymo lygmenyje viršijo, o kituose ugdymo lygmenyse – nusileido 25 ES šalių ir EBPO vidurkiams 164

5.13 pav. 2022–2025 m. 55-iose savivaldybėse padidėjo švietimo pagalbos pareigybių skaičius, tenkantis šimtui mokinių; jo dalis savivaldybėse 2025 m. sudarė nuo 0,67 iki 1,64 pareigybės 164

5.14 pav. Nuo 2022 m. iki 2025 m. mažėjo vienam švietimo pagalbos specialistui tenkančių mokinių skaičius 165

6. Pedagoginių darbuotojų darbo praktika, darbo kokybė

6.1 pav. Ir Lietuvos mokytojai, ir jų kolegos EBPO šalyse daugiausia atsakomybės turi pasirinkdami mokomąją medžiagą 167

6.2 pav. Lietuvos mokytojai labiau pasitiki savo profesiniais gebėjimais atlikti profesines veiklas nei vidutiniškai EBPO šalių mokytojai 168

6.3 pav. Lietuvos mokytojai kiek dažniau nei vidutiniškai jų kolegos EBPO šalyse skiria dėmesio mokinių socialinių ir emocinių įgūdžių ugdymui 169

6.4 pav. Lietuvos mokytojai rečiau nei vidutiniškai jų kolegos EBPO šalyse pasiekia tikslus, ugdydami mokinių socialinius ir emocinius gebėjimus 169

6.5 pav. Mokytojų požiūriu, didžiausia naudojimosi skaitmeniniais ištekliais ir priemonėmis nauda yra mokinių noro mokytis skatinimas 170

6.6 pav. Mokytojai naudoja DI įvairioms mokymo ir mokymosi pagalbos veikloms 170

6.7 pav. Lietuvos mokytojų nuomone, didžiausias DI naudojimo ugdant privalumas – mokymosi medžiagos pritaikymas prie skirtingų mokinių gebėjimų 171

6.8 pav. Dažniausiai mokytojai nesinaudoja DI mokydami mokinius dėl žinių ir įgūdžių stokos 171

6.1 lentelė 2025 m., palyginti su 2024 m., kiek padidėjo eksperto kvalifikacinės kategorijos siekiančių mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų skaičius 172

6.2 lentelė Didžiosios dalies švietimo įstaigų vadovų 2024 metų veikla įvertinta kaip viršijanti lūkesčius 172

6.3 lentelė Asmenų, siekiančių įsivertinti vadovavimo švietimo įstaigai kompetencijas, skaičius šiek tiek mažėja 173

6.9 pav. Pretendentams į švietimo įstaigų vadovus geriausiai sekasi demonstruoti asmeninio meistriškumo kompetenciją, prasčiausiai – lyderystę mokymui ir mokymuisi 173

7. Pedagoginių darbuotojų savijauta ir visuomenės požiūris į mokytojo profesiją

7.1 pav. Trečdalis Lietuvos mokytojų darbe dažnai arba labai dažnai patiria stresą 176

7.2 pav. Lietuvos mokytojų gerovė yra prastesnė nei vidutiniškai jų kolegų kitose EBPO šalyse 176

7.3 pav. Per 2023 m. Pilietinės galios indekso tyrimą Lietuvos mokytojai savo profesijos prestižą įvertino gerokai prasčiau nei visuomenė apskritai 177

7.4 pav. Didžioji dalis Lietuvos mokytojų nurodo, kad yra patenkinti savo profesija ir darbu 178

8. Pedagoginių darbuotojų rengimas ir kvalifikacijos tobulinimas

8.1 lentelė Pedagogo kvalifikacija Lietuvoje gali būti įgyjama įvairiais būdais 180

8.1 pav. 2021–2025 m. augo asmenų, studijuojančių pedagogo kvalifikaciją suteikiančiose studijų programose, skaičius 180

8.2 pav. 2024 m., palyginti su 2023 m., baigusių pedagogines studijas asmenų skaičius gerokai išaugo 181

8.3 pav. Didžiausia dalis mokytojų dalyvavo kursuose, seminaruose ir praktiniuose užsiėmimuose 182

8.4 pav. Didžiausia dalis mokyklų vadovų dalyvavo savarankiškose profesinio mokymosi veiklose 182

8.5 pav. Daugiausia mokytojų didelį profesinio mokymosi poreikį mato ugdymo programų išmanymo srityje 183

8.6 pav. Daugiausia mokyklų vadovų didelį profesinio mokymosi poreikį nurodo duomenų naudojimo mokyklos veiklos kokybei gerinti srityje 183

8.7 pav. Profesinio mokymosi veiklos, kuriose dalyvavo mokytojai, turėjo daug ar nemažai įtakos jų darbui mokykloje 184

8.8 pav. Mokytojų teigimu, esminis mokytojų profesinio mokymosi trikdis – laiko stoka 184

1 priedas. Strateginiuose švietimo dokumentuose suformuluoti rodikliai ir siekiniai

1 lentelė *Valstybės pažangos strategijos „Lietuvos ateities vizija „Lietuva 2050“ (2023)* poveikio rodikliai ir siekiniai 328

2 lentelė *2021–2030 metų nacionalinio pažangos plano (2020)* trečiojo strateginio tikslo rodikliai ir siekiniai (pagal suvestinę redakciją, galiojančią nuo 2024-11-09) 329

3 lentelė *Susitarimo dėl Lietuvos švietimo politikos (2021–2030) (2021)* įgyvendinimo pagrindiniai rodikliai ir siekiniai 331

4 lentelė *UNESCO programos „Švietimas 2030“: Incheono deklaracijos ir veiksmų plano 4-am darnaus vystymosi tikslui įgyvendinti (2015)* įgyvendinimo rodikliai ir siekiniai 332

5 lentelė *ES Tarybos rezoliucijos dėl Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje strateginės programos, siekiant sukurti Europos švietimo erdvę ir imtis veiksmų vėlesniu laikotarpiu (2021–2030 m.) (2021)* įgyvendinimo švietimo sistemoje vertinimo rodikliai ir siekiniai 333

LIETUVA. Švietimas šalyje ir regionuose 2026. Mokytojai

2026-08-07. Tiražas 350 egz.

Išleido Nacionalinė švietimo agentūra, K. Kalinausko g. 7, LT-03107 Vilnius
Spausdino UAB „Vitae Litera“, Savanorių pr. 137, LT-44146, Kaunas
Elektroninį leidinio variantą galima rasti interneto svetainėse www.smsm.lrv.lt ir www.nsa.smsm.lt

Simona Antonovaitė, 5 a kl., Rokiškio Juozo Tumo-Vaižganto progimnazija, mokytoja Lina Stanislovaitytė-Bukauskienė

Elžbieta Vilimaitė, 11 d kl., Nacionalinė Mikalojaus Konstantino Čiurlionio menų mokykla, mokytojas Tomas Dumbrauskas

Livija Zabielaitė, 11 c kl., Kupiškio Lauryno Stuokos-Gucevičiaus gimnazija, mokytoja Lena Zinienė

Emilija Grubaitė, 10 kl., Šilutės raj. Vainuto gimnazija, mokytoja Rita Šleinytė